

ಸಮಗ್ರ ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಸಾಹಿತ್ಯಮಾಲೆ - ೨೮

ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮಾತು

ಪೂರ್ವಾಪರ

ಹದಿನೆಂಟನೆಯ ಶತಮಾನದ ಆಧುನಿಕ ವಿಜ್ಞಾನ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಹಾಪಲ್ಲಟವಾಗಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿತು. ಅದು ವಸಾಹತುಶಾಹಿಯ ಒಂದು ಪ್ರಭುತ್ವವೂ, ಹೊಸಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಹೊಸ ವಸ್ತು ವಿನ್ಯಾಸದ ಒಂದು ಆವಿಷ್ಕಾರವೂ ಆಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮೊಳಗೆ ನಾವು, ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದ ನಮಗೆ ಈ ಕಂಪನ ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ತಲ್ಲಣವನ್ನೂ, ಹಲವರಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯ ತರಂಗಗಳನ್ನೂ ತಂದಿತು. ಅದನ್ನು ಮಿಸುಕುವ, ಮೀರುವ ಅಥವಾ ಸುಧಾರಿಸಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಯಾವ ಶಕ್ತಿಯೂ ಆಗಿನ ಭಾರತೀಯ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. 'ಒಪ್ಪಿಕೊ ಇಲ್ಲವೆ ಹಿಂದೆಸರಿ' ಎಂಬ ಕೊನೆಯ ಆದೇಶವದು. ಇದು ಕಾರಣವಾಗಿ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಮೀರಿದರೆ ಹೊಸಜ್ಞಾನ ತಪ್ಪಿಹೋಗುವ, ಹೊಸಜ್ಞಾನವನ್ನೇ ವಿರೋಧಿಸಿದರೆ ಜೀವನ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುವ ಅಪಾಯದ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಶ್ರೀಮಂತ ಮತ್ತು ಬಡವ ಇಬ್ಬರೂ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡರು. ಅಂಥ ವಿಜ್ಞಾನ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬಂತು.

ಆ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇವಲ ಜ್ಞಾನವಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಭಾರತೀಯ ಪಂಡಿತರು ಅದರೊಂದಿಗೆ ತರ್ಕಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಹೇಗೋ ಸೋಲಿಸಿ ಓಡಿಸಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದು ಆಯುಧವಾಗಿಯೂ, ಆಸೆಯಾಗಿಯೂ ಮೂಡಿಬಂದಿತ್ತು. ಬ್ರಿಟಿಷರನ್ನು ಸೋಲಿಸಬಹುದಿತ್ತು. ಬಡತನವನ್ನು ಸೋಲಿಸಬಹುದಿತ್ತು ! ನಮ್ಮ ಆ ಕಾಲದ, ದೇಶದ ಬಡತನ ಅಂಥ ವಸ್ತುಜ್ಞಾನದ ಆದೇಶಕ್ಕೆ ತಲೆಬಾಗಿತ್ತು. ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬಡತನವನ್ನೂ ಘೋಷಿಸಿಕೊಂಡಿತಲ್ಲ ! ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪತನದ ಹಾದಿ ತೆರೆಯಿತು. ಈ ಸೋಲೇ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಳವಳಿಗೆ ಸ್ವರಸಂಯೋಜನೆ ಮಾಡಿತು. 'ಸಾಮಗ್ರಿ ಆಧುನಿಕತೆ'ಯನ್ನು ಎತ್ತಕಡೆಯಿಂದ ಬೇಕಾದರೂ ತರಬಹುದು 'ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಆಧುನಿಕತೆ' ಎಂಬುದು ಹಾಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವಂಥದಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನೆಲದೊಡಲ ಫಲವತ್ತತೆಯಿಂದಲೇ ಪುನರ್ನಿರ್ಮಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ಅನ್ಯಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಅನುಸಂಧಾನ ನಡೆಸತಕ್ಕದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾದಿಗಳೂ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪುನರ್ ನಿರ್ಮಾಣಗಳೂ ಆದ ಕನ್ನಡ ಕವಿ ಚಿಂತಕರು ಕಂಡುಕೊಂಡರು. ಅಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿತು ನೋಡಿ ನಮ್ಮ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕಾಂಕ್ಷೆ.

ಈ ಮೊದಲೆ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರು. ಅದು ಅವರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ವಿಸ್ತರಣೆಯ ಎರಡನೆ ಚಲನೆಯ ಹುನ್ನಾರು. ಮತ್ತೊಂದು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಜನಪದ ಕಚ್ಚಾಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವ ವಿಕ್ರಮದ ಮುಂದುವರಿದ ಕಥಾನಕ. ಈ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಅವರು ನಮಗೆ ತಂದುಕೊಟ್ಟ ವಿಜ್ಞಾನದಂಥ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆ ಎಂದು ಅವರು ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ, ಮಂತ್ರ ಮಾಯಾ ಲೋಕದ ಭಾರತೀಯ ಪುರಾತನರು ಹೇಗಿರಬಹುದು ಎಂಬ ಕುತೂಹಲ ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಅನುಭವಿಸುವ ಪ್ರಭುವಿನ ಋಷಿ ಅವರದಾಗಿತ್ತು. ತಪ್ಪೇನಿಲ್ಲ; ಪ್ರಭುಗಳೆ ಹಾಗೆ! ಆಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವನ ಸಂಪತ್ತು, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ - ಇವೆಲ್ಲ ಅಕಾಲಿಕ ಮತ್ತು ಹಳೆಯವು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಲೇಬೇಕಿತ್ತು. ಅದು ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತತ್ವದ ಮುಂದುವರಿಕೆ ಮತ್ತು ಆಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವನ ಅನಭಿವೃದ್ಧಿ ಮನೋಧರ್ಮದ ಸಮರ್ಥನೆ. ಅದು ಆಗಿನ ಭಾರತದಲ್ಲೂ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲೂ ಚನ್ನಾಗಿಯೇ ನಡೆಯಿತು.

ಆ ಕಾಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದ ಜ್ಞಾನ 'ಆಧುನಿಕ', ನಮ್ಮದೆಂಬುದು 'ಪುರಾತನ' ಎಂದು ಮನಸೋತು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ಭಾರತೀಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸತು ಮತ್ತು ಹಳತು ಎಂಬ ವಿಭಜಿತ ಧೋರಣೆ ಎಲ್ಲರ ಮನದೊಳಗೆ ದಾಖಲಾಗಿತ್ತು. ಆ ಕಾರಣದ ಮೇಲಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳಂತೆ ಹಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಮರೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಎಲ್ಲವೂ ನಮ್ಮ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅತ್ಯಂತ ಆಪ್ತವಾದ ಸ್ವಂದನ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಸಮಕಾಲೀನ ಸಂಘರ್ಷವನ್ನು ಎದುರು ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕಂಡು ಕಾಣಿಸಿ ವಿವರಿಸಿದರು. ಅಂತಹ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಆಪ್ತತೆಗಾಗಿ ಅದರ ಕಡೆಗೆ ಕೈ ಚಾಚಿದರು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸಿ ಆಸೆಪಟ್ಟರು, ಅದನ್ನು ಕೊಡುವ ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಬೇಡಿದರು, ಅವರ ಸೃಷ್ಟಿಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಸ್ಮರಣೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಶಿಷ್ಟತೆಯ ಸ್ಥಾನ - ಮಾನ, ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ತೊರೆದು ಜನಪದರೊಂದಿಗೆ ಒಂದಾಗುವ, ಒಡನಾಡುವ ತಾಯ್ನವನ್ನು ಮೆರೆದರು.

ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಅದರ ಸಂಗ್ರಹದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇವಲ ಒಂದು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರದ ಬಗೆಗಿನ ವ್ಯಾಮೋಹ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿದ್ದ 'ಆಧುನಿಕ'ವೆಂಬ ಜಾಗತಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಆಗಿತ್ತು. ಇದರೊಳಗೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮುದಾಯಗಳನ್ನು ಚೇತರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಅಖಂಡ ಭಾರತವನ್ನು ಪುನರ್‌ಸಂಘಟಿಸುವ ಪರೋಕ್ಷ ಪ್ರಯತ್ನವೂ ಇತ್ತು. ಹೀಗೆ ಒಂದು 'ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕರ್ನಾಟಕ' ಮತ್ತು 'ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಭಾರತ'ವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಹೊತ್ತರು. ಇದನ್ನು ಸಾಹಿತಿಗಳ ಮೂಲಕ ನಡೆದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಳವಳಿ ಎನ್ನಬಹುದು. ಇವರಿಗೆ ಜನಪದಸಾಹಿತ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲವೂ, ಸ್ಪೂರ್ತಿಯೂ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಸ್ತವೂ ಆಯಿತು. ಶಿಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕವಿ ಮುದ್ದಣನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಿಲುಗಡೆಗೆ ತಲುಪಿದ್ದು, ನವೋದಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಳವಳಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಹೊಸ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಿತ್ತು. ಹದಿನೆಂಟು ಮತ್ತು ಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕೆಲವು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಪುನರ್‌ಸಂಘಟಿಸುವ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದವು. ಅದು ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತಿ-ಚಿಂತಕರಿಗೆ ಒಂದು ಹೆದ್ದಾರಿಯಾಯಿತು.

ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಕೈಗಾರಿಕೀಕರಣದಿಂದ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ತಾಯ್ನವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಪಡೆಯಲು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕಡೆಗೆ ಧಾವಿಸಿತು. ಫಿನ್ಲೆಂಡ್ ತನ್ನ ಪಕ್ಕದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಶಾಹಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಮತ್ತು ಸ್ವದೇಶವೆಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಜನಪದ ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಮತ್ತು ನಾಯಕರನ್ನು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೀರರನ್ನಾಗಿ ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿತ್ತು. ಜರ್ಮನಿ ತಮ್ಮ ಮೂಲವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಗೂ ಭದ್ರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಭಾರಿ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸಿತು. ರಷ್ಯಾ ಕಾರ್ಮಿಕ ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಘೋಷಣೆಯ ಮೂಲಕ, ದುಡಿಯುವ ಜನರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವ ಮೂಲಕ ಜನರ ದನಿಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ನೀಡಿತ್ತು. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇಂಥದೊಂದು ಚಟುವಟಿಕೆ ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರ ಸ್ವದೇಶಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಚಿಂತನೆಯಿಂದ ಆರಂಭವಾಯಿತು.

ನಮ್ಮ ನವೋದಯ ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯವನ್ನು ಪೌವಾರತ್ಯದಿಂದ ಸರಿಗಟ್ಟಲು ಪ್ರಯತ್ನಶೀಲರಾದರೂ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯವೆಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ನಿರಾಕರಣೆಯ ಜ್ಞಾನವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಎರಡರಲ್ಲಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯದರ ಆಯ್ಕೆ ಅವರ ಆದ್ಯತೆಯಾಗಿತ್ತು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಹೆಸರಿಸುತ್ತಲೇ ಆ ಮಟ್ಟಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಪಡೆಯಲು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವೇ ಸರಿಯಾದ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಗಂಡರು. ಆ ಮೂಲಕ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಒಂದು ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಅನನ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಸ್ವೋಪಜ್ಞತೆ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿದರು. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವೆಂಬುದು: 'ಗೊರವರ ಡುಂಡುಚಿ ಬೀದಿವರೆಯ ಬೀರನಕತೆ' ಎಂಬ ಹಿಂದಿನ ಅವಹೇಳನಕಾರಿ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರು. 1921ರ ಸುಮಾರಿನಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಜನಪದಗೀತ ಸಂಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸತೊಡಗಿದರು, ನಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಪಡಿ

ನುಡಿದರು. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಬದ್ಧತೆ ಅವರು ಸಮಕಾಲೀನವಾಗಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಗತಿಯೂ ಹೌದು. ಇಂಥ ಮುಕ್ತ ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಮೂಲಕ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ರಾಜಮಾರ್ಗವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದರು. ಈಗ ಅವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಯೇ ನಾವು ಮುಂದೆ ಹೋಗಬೇಕಿದೆ.

ಮಾತಿನ ಸರಣಿ: ಮುತ್ತಿನ ಬೆಲೆ

ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ

'ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಕಾಲ ಒದಗಿರುವಾಗ, ಕನ್ನಡ ಕವಿತೆ ತನ್ನ ಅಳತೆಯನ್ನೇ ಅಲ್ಲ, ಆಳವನ್ನೂ ಕೂಡಾ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವಾಗ, ಸಂಸ್ಕೃತ-ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ, ಇತರ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ, ಸರಿಯಾದ ಸಂಸ್ಕಾರದ ಜೊತೆಗೆ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರೌಢಸಾಹಿತ್ಯದ ವ್ಯಾಸಂಗದ ಜೊತೆಗೆ, ಕನ್ನಡದ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನೂ ಪರಾಮರ್ಶಿಸುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾದ ಕರ್ತವ್ಯ. ನವನಾಗರಿಕತೆಯ ಹೊಡೆತದಲ್ಲಿ, ಪ್ರೌಢಸಾಹಿತ್ಯದ ತಿರಸ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಉಳಿಯುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ನಾಶವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಇದನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕನ್ನಡಿಗರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿಮಾನಿಗಳೂ, ದೇಶವತ್ಸಲರೂ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಿಂದಲೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾ ಬಂದರೆ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಹಾಡುಗಳೆಲ್ಲಾ ಒಂದುಗೂಡಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯಕೋಶವಾಗುವುದು'. (ಗರತಿಯ ಹಾಡು 1931)

ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆ

'.....ತಾಯಿ, ಅಕ್ಕಗಳಿರಾ ! ಈ ಹಳ್ಳಿಯ ಹಾಡುಗಳ, ಹಳೆಯ ಹಾಡುಗಳ ಹೊಳೆಯನ್ನು ಇಂಗಗೊಡಬೇಡಿ. ಮತ್ತೆ ಹನಿಹನಿಯಾಗಿ ಹಳ್ಳವಾಗಲಿ, ಹಳ್ಳ ಹಳ್ಳ ಕೂಡಿ ಹೊಳೆಯಾಗಲಿ. ಈ ಅಪೇಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡತಿಯರು ಕೈಗೊಡಿಸಿಕೊಡರೆ ?

'ಕರ್ನಾಟಕದೊಳಗಿನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗದವರು ಹೀಗೆ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಕನ್ನಡದ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದು. ಇದನ್ನು ಎಷ್ಟು ಒತ್ತಿಹೇಳಿದರೂ ಸಾಲದು !. (ಗರತಿಯ ಹಾಡು 1931)

ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್

ಜನದ ಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಬಯಸುವವರೆಲ್ಲ ಈ ಕವಿತೆಯನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಿಟ್ಟು ನೋಡಬೇಕು, ಮನಸ್ಸು ಕೊಟ್ಟು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಇನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲಾದರೂ ತಿಳಿಯಲಾಗದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳು ನಮಗೆ ಈ ಕವಿತೆಯಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತವೆ'. (ಕರ್ನಾಟಕ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ 1956)

ಬೆಟಗೇರಿಕೃಷ್ಣಶರ್ಮ

'ಹೊಸಕಾಲದ ಕ್ರಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನವನ ಮನಸ್ಸು ಬುದ್ಧಿ ಹೃದಯಗಳುಮಾಯವಾಗಿ ಹೋಗುವವೇನು?.. ಇದ್ದೇ ಇರುವವು. ಇವು ಇದ್ದೇ ಇರುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಉಳಿಯಲೇಬೇಕು, ಉಳಿದೇ ಉಳಿಯುವುದು. ನಾವೀಗ ಅದನ್ನು ಅಳಿಯದಂತೆ ಉಳಿಸಿ, ಹೊಸ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಕಾಣಿಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ'. (ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಭಾಷಣ. ಮೂರನೆಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಜನಪದ ಸಮ್ಮೇಳನ 1971)

ಬಿ.ಎಸ್.ಗದ್ದೀಮಠ

'ಕರ್ನಾಟಕದ ಒಂದೊಂದು ಭಾಗದ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕಲೆಹಾಕಿ ಬೆಳಕಿಗೆ ತಂದರೆ ಕನ್ನಡ ಜನತೆಯ ನಿಜವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಒಂದು ಅಮೂಲ್ಯವಾದ 'ವಿಶ್ವಕೋಶ'ವೇ ಆಗಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು'. (ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳು 1963)

ದೇ.ಜವರೇಗೌಡ

'ಈ ತನಕ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಕಾರ್ಯ ನಡೆದಿದೆ; ಆದರೆ ಆಗಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯ ಬೆಟ್ಟದಷ್ಟಿದೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವುದು ಕಷ್ಟ. ಸರ್ಕಾರವೂ, ಸರ್ಕಾರದ ನೆರವು ಪಡೆದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ'. (ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ - ಜೀಶಂಪ 1967).

ಎಚ್.ಎಲ್.ನಾಗೇಗೌಡ

'ಹಣಕೊಟ್ಟರೆ ಮುಂದೆ ಏನಾದರೂ ಸಿಕ್ಕಬಹುದು. ಆದರೆ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಶರಾವತಿಯನ್ನು ಈಗ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಶರಾವತಿ ಒಮ್ಮೆ ಬತ್ತಿದರೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹರಿಯಲಾರಳು'. (ಹೊನ್ನ ಬಿತ್ತೇವು ಹೊಲಕೆಲ್ಲ 1963)

ಜೀ.ಶಂ.ಪರಮಶಿವಯ್ಯ

'ಸಮೃದ್ಧವಾದ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ದೇಶದ ಸೌಭಾಗ್ಯಗಳಲ್ಲೊಂದು, ಅದನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಪತ್ತು ಎಂಬಂತೆ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು'. (ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ 1967)

ಕಟ್ಟುವ ಕನಸು; ನೆಟ್ಟ ಸಸಿ

ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹದ ಮಾತು ಆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಮುಗಿಯದು. ಆ ಸಂಗ್ರಹದ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಜನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕಾಂಕ್ಷೆ. ಎಂದರೆ ಜೀವನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಹುಡುಕಾಟ, ಬದುಕುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬಯಕೆ. ಸಹಜ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಭೋಗ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ನಡುವಿನ ಈ ಸಂಘರ್ಷ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಆಗಮನ ಕಾಲದಿಂದ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಶಿಷ್ಠ ಜನಪದವೆಂಬ ಸಹಜ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ನಿರಂತರ ಅನುಸಂಧಾನದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ. ಅದು ಕಾರಣವಾಗಿ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗ್ರಹದ ಕಾರ್ಯ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಯನ ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮುಗಿದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಠ - ಜನಪದ - ವಸಾಹತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಸಂಘರ್ಷ ಮತ್ತು ಅನುಸಂಧಾನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಅಂತಹ ನಾಲ್ಕು ದಾರಿಗಳು ನಮಗೆ ಕಂಡಿವೆ:

- 1 ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ
- 2 ಜನತಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಶೋಧಕ್ಕಾಗಿ
- 3 ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ
- 4 ಪೌರಾಯ ಜ್ಞಾನ ಚಿಂತನೆಯಾಗಿ

ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಯಾಕೆ ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ಈ ಮೊದಲು ಕಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಜನತಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪುನರುತ್ಥಾನದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇದೇ ಹಿರಿಯರು ಅತ್ಯಂತ ಸಂವೇದನಾಶೀಲ ನಡೆಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದೇವುಡು ಅವರ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ: 'ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ವಿಮರ್ಶೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮಗೆ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಕುಲಕುಲಗಳೆಲ್ಲವೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಮಾನ್ಯವಾದುವು: ಹಾರುವರೆಂದು ಹೆಚ್ಚಲ್ಲ, ಹೊಲೆಯರೆಂದು ಕಡೆಯಿಲ್ಲ; ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿ, ಕನ್ನಡಿಗರು ನಾವು ಎಂದು ಅಭಿಮಾನಪಡುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕುಲವೂ ನಮಗೆ ಮಾನ್ಯವು. ಈ ಕನ್ನಡ ಕುಲಕುಲಗಳ ವೃಷ್ಟಿಸಮಷ್ಟಿ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹುಡುಕಾಡುವುದು ಈ ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ (ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ 1935). ಸಿಂಪಿ ಲಿಂಗಣ್ಣ ಅವರೂ ಇದೇ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆದಿದ್ದಾರೆ: "ಇದು ದಲಿತರು ಉದ್ಧಾರವಾಗುವ ಕಾಲ; ದುಡಿಮೆಗಾರರು ರಾಜ್ಯ ಶಾಸಕರಾಗುವ ಕಾಲ; ಒಕ್ಕಲಿಗನು ನೇಗಿಲಯೋಗಿಯೆನಿಸುವ ಕಾಲ, ನಿರಕ್ಷರರು ಸಾಕ್ಷರರಾಗುವ ಕಾಲ; ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರೂ ಸುಖ ಬಯಸುವ ಕಾಲ; (ಜನಾಂಗದ ಜೀವಾಳ 1934).

ಕರ್ನಾಟಕದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ ಎಂಬುದು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಧ್ಯಯನವೇ ಆಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 'ಜಾನಪದವನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿ ಬೆಳೆಸಿದವರೆ ಸಾಹಿತಿಗಳು. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ವಿದ್ವಾಂಸ ಜಾನ್ ಲೇಡನ್ (1803) ಕಾಲದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಅದರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಧ್ಯಯನ ಕೂಡ ತುಂಬ ಹಿಂದಿನದು. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇರಿದಂತೆ ಜನಪದರ ಏನೆಲ್ಲ ಹುಟ್ಟುವಳಿಗಳನ್ನು ಜಾನಪದವೆಂಬ ಸಮಗ್ರ ವಿಷಯದೊಳಗೆ ತಂದು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದ್ದು 1966 ರಿಂದ ಈಚೆಗೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರೇರಕರೆಂದರೆ ದೇ.ಜವರೇಗೌಡ. ಇವರನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದವರೆಂದರೆ, ಹಾ. ಮಾ. ನಾಯಕ ಮತ್ತು ಜೀ.ಶಂ. ಪರಮಶಿವಯ್ಯ. ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಎಂ.ಎ ತರಗತಿಗೆ ಐಚ್ಛಿಕವಾಗಿ ಎರಡು ಜಾನಪದ ಸಂಬಂಧಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಅಳವಡಿಸಲಾಯಿತು (1966). ಆನಂತರ 1974ರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಜಾನಪದ ಎಂ.ಎ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ಆರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕದ, ಏಕೆ ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೇ ಮೊದಲಾಗಿ ಜಾನಪದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಜೀ.ಶಂ.ಪರಮಶಿವಯ್ಯ ನೇಮಕಗೊಂಡರು. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿದ್ದ ಹಾ. ಮಾ. ನಾಯಕ ಅವರು 'ಜಾನಪದ ಸ್ವರೂಪ' (1966) ಕುರಿತು ಒಂದು ಸಮಗ್ರ ದೃಷ್ಟಿಯ ಲೇಖನವನ್ನು ಬರೆದು ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ರಾಜಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲದರ ಪ್ರೇರಣಾಶಕ್ತಿಯಾದ ದೇ.ಜವರೇಗೌಡರ ನುಡಿ ಇದು: 'ಜಾನಪದ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಒಂದು ಜನಸಮುದಾಯದ ಸಮಷ್ಟಿ ಸೃಷ್ಟಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದ ಸಂಕೇತ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ತಾಯಿ ಬೇರು; ಅದು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಶ್ರುತಿಯೂ ಅಹುದು, ಸ್ಮೃತಿಯೂ ಅಹುದು.... ಭಾರತೀಯತ್ವದ ಅಥವಾ ದೇಶೀಯತೆಯ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಜಾನಪದ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ....ಜಾನಪದ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಪುನಶ್ಚೇತನದಿಂದ ದಾಸ್ಯ ಮನೋಭಾವ ತೊಲಗಿ ಜನಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹುರುಪು ಹುಮ್ಮಸ್ಸುಗಳು ಚಿಗುರಿ, ಆತ್ಮಪ್ರಜ್ಞೆ ಕೊನರಿ, ಕೆಚ್ಚುನೆಚ್ಚುಗಳು ಮೂಡಿ, ಹೊಸ ಚೇತನ ಮುಕ್ಕಳಿಸುತ್ತದೆ (ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ - ಜೀಶಂಪ; ಮನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ 1967).

ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಆರಂಭಿಸಿದ ಈ ಜಾನಪದ ಪ್ರಸ್ಥಾನ, ಇದೊಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಎನ್ನುವಂತೆ ಬಹುಬೇಗನೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಎಲ್ಲ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿತು. ದೇಜಗೌ, ಹಾಮಾನಾ, ಜೀಶಂಪ ಅವರು ಈ ಪ್ರಸ್ಥಾನದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಮಾದರಿಗಳಾದರು. ಈ ಹಿಂದೆ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಅಗ್ರಮಾನ್ಯತೆ ಇತ್ತು. ಈಗದು ಅಧ್ಯಯನದ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕೇಳುವ - ಓದುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಅದನ್ನು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸುವತ್ತ ಮುನ್ನಡೆಯಿತು. ಅದು ಕಾರಣವಾಗಿ ಹಲವರು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಲೂ, ಅದರ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಲೂ ಹೋದರು. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಂತರೆ, ಹೊರಗಿನಿಂದ ಅನೇಕರು ಈ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಿಗೆ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವೊಂದು ಅಧ್ಯಯನ ವಿಷಯವಾಗಬಲ್ಲದು ಎಂಬ ಸೂಚನೆಯನ್ನೂ ವಾತಾವರಣವನ್ನೂ ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟವರು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವಾದಿಗಳಾದ ಹಿರಿಯ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತಿಗಳು. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ - ಜಾನಪದವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಶಿಸ್ತನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಯೆ ತೀರುವ ಹರವನ್ನು ಹೊತ್ತವರು ದೇ.ಜವರೇಗೌಡರು. ಜಾನಪದ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ, ಜಾನಪದ ಎಂ.ಎ ತೆರೆಯುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಒಂದು ವಿಭಾಗವನ್ನೇ ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಕರ್ನಾಟಕದಾದ್ಯಂತ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ತರಲು ಕ್ಯಾತನಹಳ್ಳಿ ರಾಮಣ್ಣ, ಟಿ.ಎಸ್.ರಾಜಪ್ಪ, ಅಂಬಳಿಕೆ ಹಿರಿಯಣ್ಣ ನೇಮಕಗೊಂಡರು. ಇವರ ನಂತರ ಮೈಲಹಳ್ಳಿ ರೇವಣ್ಣ ಮತ್ತು ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸೀತಾಪುರ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದರು. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜಾನಪದ ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯವನ್ನೂ ದೇ.ಜ.ಗೌ. ಶುರುಮಾಡಿದರು. ಅವರ ಈ ಸಾಹಸ ಕರ್ನಾಟಕದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿತು. ಈ ಮೂರು ಹಂತದ; ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ, ಸಂಗ್ರಹ ಹಾಗೂ ವಸ್ತುಸಂಗ್ರಹಾಲಯ ಸ್ಥಾಪನೆ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡವು.

ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ವಲಯವು ಈಗಾಗಲೇ ಎಸ್. ಕೆ. ಕರೀಂಖಾನ್, ಕೆ.ಆರ್. ಲಿಂಗಪ್ಪ ಹಾಗೂ ಮತ್ತಿತರರ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಾಡುಗಾರಿಕೆ ಪ್ರಚಾರದಿಂದ, ಮತಿಘಟ್ಟ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರ ಸಮೃದ್ಧ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗ್ರಹದ ದಾಖಲೆ ಮತ್ತು ತರೀಕೆರೆಯ ಅಖಿಲ ಕರ್ನಾಟಕ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದಿಂದ ಮೈನೇರು ನಿಂತಿತ್ತು. ಈ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಈ ವಲಯದಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಜಾನಪದ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಸಂಗ್ರಹ, ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ಪ್ರಸರಣಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರು. ಅವರೆಂದರೆ: ಮತಿಘಟ್ಟ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ, ಪಿ.ಆರ್. ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ, ಸಿ. ಪಿ. ಕೆ., ರಾಗೌ, ಸುಧಾಕರ, ನಂ.ತಪಸ್ವೀ ಕುಮಾರ್, ಹ. ಕ. ರಾಜೇಗೌಡ, ಡಿ.ಕೆ.ರಾಜೇಂದ್ರ ಹಿ.ಶಿ. ರಾಮಚಂದ್ರೇಗೌಡ, ಜಿ. ವಿ. ದಾಸೇಗೌಡ, ವೈ.ಸಿ. ಭಾನುಮತಿ, ನಲ್ಲೂರು ಪ್ರಸಾದ್, ಮೇಟಿಕೆರೆ ಹಿರಿಯಣ್ಣ, ಚಂದು ಕಾಳೇನಹಳ್ಳಿ, ವಿ. ಎನ್. ಶಿವರಾಮು ಮುಂತಾದವರು.

ತಾವು ಬೇರೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಕುವೆಂಪು ಹಾಗೂ ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ವಿಸ್ತೃತ ಕೇಂದ್ರಸ್ಥಾನಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಾರ್ಯಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅವು ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದವು. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಾದ ಮೇಲೂ ಅಲ್ಲಿನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತಿ-ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೇಲೆ ತೋರಿದ ಆಸಕ್ತಿ ಅನನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯವಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕುವೆಂಪು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕಡೆಯಿಂದ ಎಚ್.ಜೆ.ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪಗೌಡ, ತೀ.ನಂ. ಶಂಕರನಾರಾಯಣ, ಶ್ರೀಕಂಠ ಕೂಡಿಗೇ, ಬಸವರಾಜ ನೆಲ್ಲಿನರ, ಎಂ. ಜಿ. ಈಶ್ವರಪ್ಪ, ಮೀರಾಸಾಬಿಹಳ್ಳಿ ಶಿವಣ್ಣ, ಮುಂತಾದವರು ಹಾಗೂ ಮಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ವಲಯದಿಂದ ಗುಂಡ್ಲಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಐತಾಳ, ಅಮ್ಮತ ಸೋಮೇಶ್ವರ, ಬಿ.ಎ.ವಿವೇಕ ರೈ, ಕೆ. ಚಿನ್ನಪ್ಪಗೌಡ, ಶಿವರಾಮಶೆಟ್ಟಿ, ಅಭಯಕುಮಾರ್, ಎಸ್.ಎ. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ, ಅರವಿಂದ ಮಾಲಗತ್ತಿ, ಪ್ರಭಾಕರ ಜೋಷಿ, ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್, ರಾಘವ ನಂಬಿಯಾರ್ ಈ ಮುಂತಾದವರು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವಲ್ಲದೆ ಯಕ್ಷಗಾನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲೂ ಪ್ರಬುದ್ಧ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಅಂದಿನ ಕುಲಪತಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಆರ್. ಸಿ. ಹಿರೇಮಠರು, ದೇ. ಜವರೇಗೌಡರು ತಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದ ಮೂರು ಹಂತದ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ- ಜಾನಪದ ಕ್ರಿಯಾಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರು. ಇವರ ನಾಯಕತ್ವದ ಮುಂದುವರಿಕೆಯಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತದ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನದ ಫಲಶ್ರುತಿಯಾಗಿ ಅನೇಕ "ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದರ್ಶನ" ಸಂಪುಟಗಳು ಹೊರಬಂದವು. ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಎಂ.ಎಸ್. ಸುಂಕಾಪುರ, ಎಂ ಟಿ. ಧೂಪದ, ಸೋಮಶೇಖರ ಇಮ್ರಾಪುರ, ಎಂ. ಎಸ್. ವೃಷಭೇಂದ್ರಸ್ವಾಮಿ, ಎಂ. ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ, ದೇವೇಂದ್ರಕುಮಾರ ಹಕಾರಿ, ಎಂ. ಬಿ. ನೇಗಿನಹಾಳ, ಎಂ. ಬಿ. ಕೊಟ್ಟಶೆಟ್ಟಿ, ಸಿ. ಸಿ. ಎ. ಪೈ, ಎಲ್. ಆರ್. ಹೆಗಡೆ, ಎನ್. ಆರ್. ನಾಯಕ,

ಶ್ರೀಮತಿ ಶಾಂತಿನಾಯಕ, ಎಂ.ಎಂ.ಪಡಶೆಟ್ಟಿ, ಜ್ಯೋತಿ ಹೊಸೂರ, ನಿಂಗಣ್ಣ ಸಣ್ಣಕ್ಕಿ, ಶ್ರೀರಾಮ ಇಟ್ಟಣ್ಣನವರ, ವಿಲಿಯಂಮಾಡ್, ಎಂ. ಎನ್. ವಾಲಿ, ಬಿ. ವಿ. ಮಲ್ಲಾಪುರ, ಎಚ್. ಎಂ. ಮಹೇಶ್ವರಯ್ಯ, ಕೆ. ಆರ್. ದುರ್ಗಾದಾಸ್, ಸೈಯದ್ ಜಮೀರುಲ್ಲಾ ಷರೀಫ್, ಶಾಲಿನಿ ರಘುನಾಥ, ಸಿ. ಕೆ. ನಾವಲಗಿ ಮುಂತಾದವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲರ ಹಿಂದೆ ಹಿರಿಯ ಶಕ್ತಿಯಾದ ಬಿ. ಎಸ್. ಗದ್ದಗೀಮಠರು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಅಪಾರ ಸೇವೆ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ನಿಂತಿದೆ. ಬಹುದೊಡ್ಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಗುಲಬರ್ಗಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ - ಕಿರಿಯ ಅನೇಕ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿಯೆ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರುಗಳಲ್ಲಿ ಬಿ. ಬಿ. ಹೆಂಡಿ, ಎಂ. ಎಸ್. ಲಠೆ, ಮ. ಗು. ಬಿರಾದಾರ, ವೀರಣ್ಣ ದಂಡೆ, ಪಿ.ಕೆ. ಖಂಡೋಬಾ, ಡಿ. ಬಿ. ನಾಯಕ ಮುಖ್ಯರು.

ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ತನ್ನ ಕಡಿಮೆ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೆ ಗಣನೀಯ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆ. ಈ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಿ. ಚಿ. ಬೋರಲಿಂಗಯ್ಯ, ಎ. ವಿ. ನಾವಡ, ಗಾಯತ್ರಿ ನಾವಡ ದಾಖಲೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಂಜುನಾಥ ಬೇವಿನಕಟ್ಟಿ, ಎಸ್. ಸಿ. ರಮೇಶ, ಮೊಗಳ್ಳಿ ಗಣೇಶ, ವೆಂಕಟೇಶ ಇಂದುವಾಡಿ, ವೀರೇಶ ಬಡಿಗೇರ ಇವರು ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.. ಹೊಸಪೇಟೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಬಸವರಾಜ ಮಲಶೆಟ್ಟರು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ - ಬಯಲಾಟ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಬಿಳಿಮಲೆಯವರು ಬಹುದೊಡ್ಡ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಜಾನಪದ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದವರು.

ರಾಜಧಾನಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವಾದ ಬೆಂಗಳೂರು ವಲಯದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ, ಕಾಳೇಗೌಡ ನಾಗವಾರ, ಸಿದ್ದಗಂಗಯ್ಯ ಕಂಬಾಳು, ಡಿ.ಲಿಂಗಯ್ಯ, ಜಿ.ಆರ್.ತಿಪ್ಪೇಸ್ವಾಮಿ, ರಂಗಾರಡ್ಡಿ ಕೋಡಿರಾಂಪುರ, ಕೆ. ಆರ್. ಸಂಧ್ಯಾರಡ್ಡಿ, ಧವಳಶ್ರೀ, ಸಿ.ವೀರಣ್ಣ, ಬಿಎಸ್.ಸ್ವಾಮಿ, ಎಸ್.ಪಿ. ಪದ್ಮಪ್ರಸಾದ್, ಟಿ.ಗೋವಿಂದರಾಜು, ರಾಜೇಗೌಡ ಹೊಸಹಳ್ಳಿ, ಎಂ.ಬೈರೇಗೌಡ, ಚಕ್ರೇ ಶಿವಶಂಕರ್, ಬೈರಮಂಗಲ ರಾಮೇಗೌಡ, ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಹನೂರು, ಟಿ.ಎಸ್.ಸತ್ಯನಾಥ್, ಅಂದನೂರು ಶೋಭ, ಕುರುವ ಬಸವರಾಜ ಅವರಂಥ ಅನೇಕ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಾಧಕರಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಲಯದ ಮಹಾ ಪ್ರೇರಣೆಗಳೆಂದರೆ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ ಮತ್ತು ಎಚ್.ಎಲ್.ನಾಗೇಗೌಡರು. ನಾಗೇಗೌಡರಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾದ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗ್ರಹವಿದೆ.

ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ, ಸಂಪಾದನೆ, ಪ್ರಕಟಣೆ, ಪ್ರಚಾರ, ಪ್ರಸಾರ, ವಿವರಣೆ, ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಸಮರ್ಥನೆ ಮತ್ತು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವೇ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಚಟುವಟಿಕೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ ತಲುಪಿತು ಎಂದರೆ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಶಿಷ್ಟಸಾಹಿತ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಸರಿಸಮವಾಗಿಸುವ ಪಯಾರಯ ಚಿಂತನೆ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತು. ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆ ಶಿಷ್ಟಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ತೋರಿದ ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯಂತೆಯೂ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆರಂಭಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಟಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸೌಷ್ಟವವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹುಟ್ಟಿದ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಪ್ರೇಮ ಇಪ್ಪತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಏಳನೆಯ ದಶಕದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಶಿಷ್ಟಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಮಸಾಹಿತ್ಯವೆಂಬಂತೆ ಎದ್ದುನಿಂತಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥನೆ ಎನ್ನುವಂತೆ 1966ರಲ್ಲಿ ತರೀಕೆರೆಯಲ್ಲಿ, 1969ರಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ 1971 ರಲ್ಲಿ ನಾಗಮಂಗಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಖಿಲ ಕರ್ನಾಟಕ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳ ಸಾಕ್ಷಿ. ಮೊದಲ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ನವಕೋಗಿಲೆ ಎಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆದಿದ್ದ ಕೆ.ಆರ್.ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಉಳಿದೆರಡು ಸಮ್ಮೇಳನಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಯೂ ಜಾನಪದ ಲೋಕದ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತರೂ ಆದ ಎಚ್.ಎಲ್.ನಾಗೇಗೌಡರು ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು. ದೊಡ್ಡಪ್ರಮಾಣದ ಇಂತಹ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಿಲ್ಲೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳು ನಡೆದವು.

ಇಂತಹ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳ ಹಿಂದೆ ನಾಡಿನ ಹೆಸರಾಂತ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶಕರು ನಿಂತು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿದ್ದರು. ತೀ. ನಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರಂಥ ಹಿರಿಯ

ಕಾವ್ಯಮೀಮಾಂಸಕರು ತಮ್ಮ ಭಾರತೀಯ ಕಾವ್ಯಮೀಮಾಂಸೆಯಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯಲಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಅದರ ಘನತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರು. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಕವಿ ಕಾವ್ಯಮೀಮಾಂಸಕರಾದ ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ ಮತ್ತು ಸಿ. ಪಿ. ಕೃಷ್ಣಕುಮಾರ್ ಅವರ ಕೊಡುಗೆ ಸ್ಮರಣೀಯವಾದುದು. ಸಿ.ಪಿ.ಕೆ. ಯವರು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಯಾಹೊತ್ತೂ ಶಿಷ್ಟಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲವೆಂಬಂತೆ ಹಟಹಿಡಿದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನೂ ಶಿಷ್ಟಸಾಹಿತ್ಯದ ಕ್ರಮದಂತೆ ಕಾವ್ಯಮೀಮಾಂಸಾ ಪರಿಧಿಗೆ ತರಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ವೀರಣ್ಣ ದಂಡೆಯವರು ಸಾಧಿಸಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗಿರಡ್ಡಿ ಗೋವಿಂದರಾಜು ಅವರ 'ಜನಪದ ಗೀತೆ' ಕೃತಿ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರೇಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿತು. ಈ ಬರಹಕ್ಕೆ ಸಿಪಿಕೆಯವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪ್ರತಿನುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ, ರಾಗೌ ಮತ್ತು ಹಿ. ಶಿ. ರಾಮಚಂದ್ರೇಗೌಡ ಅವರ ನಿಲುವು 'ಪ್ರಕಾರನ್ಯಾಯ'ದ ನೆಲೆಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಖಂಡ ಜಾನಪದದ 'ಉಪ ಉತ್ಪನ್ನ' ಎಂದು ಕಂಬಾರರು ಹೇಳಿದರೆ; ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅನನ್ಯತೆಯ ಬೇರೆ ಎಂದು ರಾಗೌ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಷಯ ಕುರಿತು ಹಿ. ಶಿ. ರಾಮಚಂದ್ರೇಗೌಡ ಅವರ 'ಪ್ರಕಾರನ್ಯಾಯ' ಮತ್ತು 'ಪ್ರಕಾರ ಅಸ್ತಿತ್ವ' ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರ ಮತ್ತು ಅಸ್ತಿತ್ವ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮಗ್ಗಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುವ ಮತ್ತು ವಿಮರ್ಶಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದ ಅನೇಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಿಂತಕರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಪೌಯಾರಯದ ಬೆಲೆ: ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ ನೆಲೆ

ಈಗ ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಪೌಯಾರಯ ಜ್ಞಾನದ ಹುಡುಕಾಟ ತುಂಬ ತುರ್ತಿನ ಕೆಲಸವೆಂಬಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ದೇಶಗಳು ಇರುವ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಪೌಯಾರಯ ಜ್ಞಾನದ ಹುಡುಕಾಟದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿವೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು 'ಪ್ರಭುರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಪ್ರಭುತ್ವ ವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಪೌಯಾರಯವಾಗಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ದೇಶದ 'ಪಾರಂಪರಿಕ ಜ್ಞಾನ ಮಾದರಿ'ಗಳನ್ನು ಸಮಕಾಲೀನಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹವಣಿಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ದೇಸಿಸಾಹಿತ್ಯವೆಂದೂ, ಜಾನಪದವನ್ನು ದೇಶಿಜ್ಞಾನವೆಂದೂ ಹೆಸರಿಸಿ ಅವುಗಳ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆ ಮತ್ತು ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ತಲೆಮಾರಿನ ಜಾನಪದ ಚಿಂತಕರು ಜಾನಪದವನ್ನು ಸಮಕಾಲೀನ ಜ್ಞಾನ - ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನಾಗಿ ನಿರ್ವಚಿಸಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಹಿ. ಶಿ. ರಾಮಚಂದ್ರೇಗೌಡರ ಕೆಳಗಿನ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ;

'ಪುರದಪುಣ್ಯಂ ಪುರುಷರೂಪಿಂದೆ ಪೋಗುತಿದೆ
ಪರಿಜನದ ಭಾಗ್ಯವಡವಿಗೆ ನಡೆಯುತಿದೆ.'

-ರಾಘವಾಂಕ

"ವಿಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಯಜಮಾನನಿಗೆ ಜನತೆಯ ಜ್ಞಾನ ಸೊರಗಿ ಸೋತುಹೋಯಿತು. ಇಲ್ಲಿಂದಲೆ ಬಡವರ ಸೋಲು ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಎಲ್ಲ ಸ್ಥಳೀಯ ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳು ಕೈಚೆಲ್ಲಿದರು. ಆ ಮೂಲಕ ಬಹುಜನರ ಸೃಜನಶೀಲತೆ ತಟಸ್ಥವಾಯಿತು. ಅನೇಕ ಶತಮಾನಗಳ ಜ್ಞಾನ ಅವನತಿಯ ಹಾದಿಹಿಡಿಯಿತು. ಇದೆ ಜಾನಪದ ; ಜನರ ಜ್ಞಾನ-ವಿಜ್ಞಾನ. ಒಂದು ದೇಶ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಬೇಕಾದರೆ, ಬಹುಜನರು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲರಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಯುಗಶೀಲವಾದ ಜಾನಪದ ಮರುಹುಟ್ಟು ಪಡೆಯಬೇಕು ಮತ್ತು ಸಮಕಾಲೀನವಾಗಬೇಕು. ಧುತ್ತನೆ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಬಡವರ ಹಾಗೂ ಬಹುಜನರ ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ಶ್ರಮವನ್ನು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸಿದ ಆಧುನಿಕತೆ

ನಿಶ್ಯಸ್ತ್ರೀಕರಣಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಅಮೆರಿಕ ಕಾಡಿದಂತೆ, ಅಮೆರಿಕವನ್ನು ಬಿನ್ ಲಾಡೆನ್ ಕಾಡಿದಂತೆ ನವ ಆಧುನಿಕತೆ ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲ ನಿರಂತರ ಭಯದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ” (ಪುರದ ಪುಣ್ಯ 61.1904).

ನಮ್ಮ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹ, ಅಧ್ಯಯನ ತಲುಪಬೇಕಾದ ಗುರಿ ಇದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಎಂದಿನಂತೆ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಶಿಸಿಹೋಗುತ್ತಿದೆ, ನಾವು ಕಳೆದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಲೇ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪರ್ಯಾಯದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸರಳವಾದುದಲ್ಲ. ಅದು ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಭದ್ರತೆಯ ಹುಡುಕಾಟ. ಜಾಗತೀಕರಣವೆಂಬ ವಸ್ತುರಾಕ್ಷಸನಿಂದ ಇಡೀ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ವಸ್ತುಸಂಸ್ಕೃತಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ತಮ್ಮಲ್ಲೆ ವಸ್ತುವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುವ ಜೀವನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಆಶಯಗಳಾದ ಭೂಮಿ, ನೀರು, ಗಾಳಿ, ಆಹಾರ ಕಲುಷಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಜೀವನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾದ ಹೆಣ್ಣು, ಕಲಾವಿದರು, ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯಗಳು ಶಕ್ತಿಗುಂದುತ್ತಿವೆ. ಜೀವನ ಸಮತೋಲನಕ್ಕೆ ಒಡನಾಡಬೇಕಾದ ಅಂಚೆಗೆ ಸರಿದವರು, ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಎಟುಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದ ಕಿರುಸಮುದಾಯಗಳು, ತಳ - ಕೆಳವರ್ಗದವರು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅನನ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೊಂದು ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ದಕ್ಕದೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಭಾರತವನ್ನು ಇರುವ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲ. ಜಾನಪದ ಜೀವನ ಚಿಂತನೆ ಹೇಳುವ; 'ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬದುಕು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವಕಾಶ' ಎಂಬುದನ್ನು ಸಮಕಾಲೀನವಾಗಿ ಸಾಧ್ಯಮಾಡಿಕೊಡುವುದು. ಅರ್ಥಾತ್, ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಅವಕಾಶ ಎಲ್ಲರ ಸೊತ್ತು ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯಾಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ ಅಂಥ ಹೊಸದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಮನ್ನಿಸಬೇಕು. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕಿರಿದಾಗಿ ನಿರ್ವಚಿಸಿ ಅದರ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಶಿಷ್ಠ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕೆಳಗೆ ಇಟ್ಟು ನೋಡುವ ಮನೋಧರ್ಮ ಹುಟ್ಟಿರುವುದೇ ವರ್ಗಶಾಹಿ ಮತ್ತು ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಜ್ಞಾನ ಮಾದರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಸವಾರಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದಾಗಿದೆ. ಆ ಕಾರಣದ ಮೇಲೆ ಜನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಸಮಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸ್ಥಾನಮಾನದ ಮೇಲೆ ನಡೆಯಬೇಕಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ ಎರಡು ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪುನರುತ್ಥಾನದ ಕಾರಣದಿಂದ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮೂಲ ಸಂಪತ್ತಾದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪುನಶ್ಚೇತನಗೊಳಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಪತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮೊದಲನೆಯದು. ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿಯೂ ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾದುದು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪುನರುತ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಮತ್ತು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ನವೋದಯ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದರು. ಆದಕಾರಣ 'ಸಾಹಿತ್ಯವೆಂಬ ಸಾಮಗ್ರಿ' ಅವರು ಒತ್ತುಕೊಟ್ಟರು. ಅದರ ಉತ್ಪಾದಕರು, ಅವರ ಅಸ್ತಿತ್ವ, ನೆಲೆ-ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂದರ್ಭದ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಲಿಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆರಾಧನೆಯಂತೆ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವೂ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಆರಾಧನೆಯ ಸಾಮಗ್ರಿಯೆ ಆಯಿತು. ಆ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ, ಪ್ರೇಮಿಸುವ ಮತ್ತು ಕೊಂಡಾಡುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ತುಂಬು ಹೊಳೆಯಂತೆ ಹರಿಯಿತು. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವೂ ದೇಶವನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಒಂದು ಉಪಕರಣವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಯಿತು. ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯವೂ ಸಂಗ್ರಹವಾಯಿತು. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ ಜಂಗಮರು ತಾವಿರುವ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಯಾತ್ರೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಂಡರು. ಈ ಸಂಗ್ರಹಯಾತ್ರೆ, ಅದನ್ನು ಕುರಿತ ಪ್ರಚಾರವೂ ಪ್ರಶಂಸೆಯೂ ಆಗಿತ್ತು. ಅದು ಅಗತ್ಯ ಭೂಮಿಕೆಯೂ ಆಯಿತು.

ಯಾವಾಗ ಜಾನಪದ ಎಂಬುದು ಅಧ್ಯಯನದ ವಿಷಯವೂ ಆಯಿತೋ ಆಗ ಅದಕ್ಕೊಂದು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಶಿಸ್ತು ಸೇರಿಕೊಂಡಿತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗ್ರಹದ ಭರಾಟೆ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಯಾವಾಗ ಇದು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವೆಂಬ ಹೆಸರಿನ ಪ್ರಜ್ಞಾಪೂರ್ವಕ ಚಟುವಟಿಕೆ ಆಯಿತೋ ಅಲ್ಲಿಂದ ಪ್ರೇಮದ ವಿವಾಹ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಆದಂತಾಯಿತು. ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ತಗುಲಿದ ಪೆಟ್ಟು ಎನಿಸಿದರೂ ಮತ್ತೊಂದು ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಂತರಂಗ ಪ್ರಕಾಶಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು.

ಅಭಿಮಾನದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಿ ಅಥವಾ ಅಧ್ಯಯನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಿ ಈ ಸಂಗ್ರಹ ಕಾರ್ಯ ಮಾತ್ರ ಸುಲಭದ್ದಲ್ಲ. ಮೂಲತಃ ಅದು ಸಂಗ್ರಾಹಕನ ಅನುಭವ, ಬದ್ಧತೆ, ಶ್ರಮ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ. ಆರಂಭಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಾಹಕರಲ್ಲಿ ಅಧಿೃಕ ಬಡತನವಿದ್ದರೂ, ಅವರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸ್ವಾಭಿಮಾನವೆಂಬುದು ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳ ಪರಿವೆಯನ್ನು ಮರೆತು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಹಾಡಿ, ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿತು. ಇದೊಂದು ಅಧ್ಯಯನದ ವಿಷಯವಾದ ತಕ್ಷಣದಿಂದ ಅದಕ್ಕೊಂದು ಉದ್ಯಮದ ಸ್ವರೂಪ ಉಂಟಾಯಿತು. ಲಾಭ-ನಷ್ಟಗಳ ಪರಿವೆ ಸಂಗ್ರಾಹಕನನ್ನು ಕಾಡಹತ್ತಿತು. ಈ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಜನಪ್ರಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯದಂತೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಬೀದಿಬದಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರಿ ಕಾಸು ಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿಂತುಹೋಯಿತು. ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ಈ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು, ಪ್ರಕಾಶಕರೆಂಬುವವರು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡರು. ಅಕೆಡೆಮಿಷಿಯನ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶಕರೆಂಬ ಉದ್ಯಮ ಆಧಾರಿತ ದಣಿಗಳಿಂದಾಗಿ ಹೊಸ ಸಂಗ್ರಾಹಕಾರರು ಮುಂದೆ ಬರುವುದಾಗಲಿಲ್ಲ. ಜನಪದಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಹಕಾರ್ಯ ಬಹಳ ಶಿಸ್ತಿನ ವಿಷಯವಾಯಿತು. ಸಂಗ್ರಾಹಕಾರ್ಯಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಓದು ಮತ್ತು ವಿದ್ವತ್ತು ಬೇಕೆನಿಸಿತು. ಸಹಜವಾಗಿ ಹವ್ಯಾಸಿ, ಭಾಷಾಪ್ರೇಮಿ ಮತ್ತು ಅಲೆಮಾರಿ ಸಂಗ್ರಾಹಕಾರರು ಹಿಂದೆ ಸರಿದರು. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು, ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅದರ ಸತ್ವ ಮತ್ತು ಸಾರ್ಥಕತೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮುಂದೆ ಬಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಮಾತ್ರವೇ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಮನೋಧರ್ಮ ಉಂಟಾಯಿತು. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಹ ಹಿಂದೆ ಸರಿದುಹೋದ ಕೆಲವು ಅಧ್ಯಯನ ಶಿಸ್ತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದಷ್ಟೆ ಕಾರಣವಲ್ಲ. ಆಧುನಿಕವೆಂಬ ವಸ್ತುವುಧಾನ ಚಿಂತನೆ ಮತ್ತು ಬಳಕೆಯ ಜೀವನ ವಿಧಾನ ಪಾರಂಪರಿಕ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯವೆಂಬ ಎಲ್ಲ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಜನಬಳಕೆಯಿಂದ ದೂರಮಾಡಲು ತೊಡಗಿದ್ದು ಮುಖ್ಯಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಸೀಮಿತ ವರ್ಗದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿದ್ದ ಬರಹದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆಧುನಿಕತೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿ ಮತ್ತು ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಮರುಹುಟ್ಟು ಪಡೆದ ಕಾರಣದಿಂದ ಅದು ವರ್ಗಾತೀತವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಯಿತು. ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿ, ಪಂಗಡದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೂ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಸಾಹಿತ್ಯವೆಂದರೆ ಬರಹಗಾರರು ಬರೆದದ್ದು ಎಂಬ ಪ್ರತೀತಿ ದೃಢವಾಯಿತು. ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ತಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿನಿಷ್ಠೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿವೃತ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದೊಡನೆ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡರು. ಜೊತೆ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಓದು ಮಾತ್ರ ಅರ್ಹತೆ, 'ಓದಿಲ್ಲದ್ದು' ಅನರ್ಹತೆ ಎಂಬ ಜೀವನ ತತ್ವ ಬಳಕೆಗೆ ಬಂತು. ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಅವಿದ್ಯಾವಂತರ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಂಪುಷ್ಪವಾಗಿದ್ದರೂ ಗುರುತುಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಕಾರಣ ವಿಸ್ಮೃತಿಗೆ ತುತ್ತಾಯಿತು. ಶಿಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯದ ನಿರಂತರ ಪ್ರಯೋಗಶೀಲತೆ ಜನಪದಸಾಹಿತ್ಯದ ನಿಧಾನ ಹಾಗೂ ನಿಶ್ಚಿತಚಲನೆಯನ್ನು ಹಿಂದೆ ಹಾಕಿತು. ಇದು ನಿಶ್ಚಿತ ಅಭಿರುಚಿಗೆ ನಿರಂತರ ಅಭಿರುಚಿ ಒಡ್ಡಿದ ಸವಾಲುಕೂಡ ಹೌದು. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಶಿಷ್ಟಸಾಹಿತ್ಯದಂತೆ 'ಅಧಿಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯ'ವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಸತ್ಯಸ್ಯಸತ್ಯವೂ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇನ್ನಿತರ ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪದ್ಧತಿಗಳೊಡನೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸದೆ ಹಿಂದೆ ಬೀಳಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಉದ್ಯಮ, ಉದ್ಯೋಗ, ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲದ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆಧುನಿಕ ತತ್ವವಾದ 'ಸ್ಪರ್ಧೆ ಮತ್ತು ಗೆಲ್ಲು' ಸಮರದಲ್ಲಿ ಸೋಲೊಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಯಿತು.

ಆದರೆ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸತ್ವ ಮತ್ತು ಸಾತ್ವ ಎಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದ ಹೆಳವತನ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಡಬೇಕಿತ್ತೆ? ನವೋದಯ ಸಾಹಿತಿಗಳಾದ ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀ, ದ. ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ, ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್, ಬೆಟಗೇರಿ ಕೃಷ್ಣಶರ್ಮ, ಮಧುರಚೆನ್ನ- ಈ ಮೊದಲಾದ ಹಿರಿಯರು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದ ಒಂದು ಸತ್ವವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿ ತೆಗೆದು, ತಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಮೈದುಂಬಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅವರಿಂದ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಿಂತಕರಾಗಲೀ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಚಿಂತಕರಾಗಲಿ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹೊಸ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಲೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಾಹಿತಿಗಳು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸೆಲೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ನಿಜ. ಆದರೆ ಅದು ಅವರ ಬರಹದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆಯೆ ಹೊರತು ಅವರ ಸೃಜನಶೀಲತೆಯ ಪ್ರಕೃತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಆಧುನಿಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹೊರಗಿನ ಸರಕು, ಕನಸು, ಅಪೇಕ್ಷೆ, ತುಡಿತ, ಆಕರ್ಷಣೆ ಆಗಿದೆಯೆ ಹೊರತು ಜೀವನ ಬಂಧ, ಸಂಬಂಧ ಅಥವಾ ಬದುಕೇ ಆಗಬೇಕಿತ್ತಲ್ಲ, ಅದು ಆಗಲಿಲ್ಲ; ಹಾಗೆ ಆಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯೂ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ.

ಯಾವಾಗ ಆಧುನಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಅಪೇಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅನಿವಾರ್ಯ ಅಂತ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ ಅಂದಿನಿಂದ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಜನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಮತ್ತು ಅನುಸರಿಸುವ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರು. ಪ್ರಭುಕೇಂದ್ರಿತ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಕೇಂದ್ರಿತ ರಾಜಸತ್ತೆ ಇದ್ದಾಗ ಜನಪದಜೀವನ ಸತ್ಯವನ್ನು ಆಗಾಗ ಪಡೆಯುತ್ತ ತಮ್ಮನ್ನು ಹಿಗ್ಗಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಪ್ರಭುವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಧೀನದಲ್ಲಿದ್ದೂ ಮಹಾಕವಿ ಪಂಪ ತನ್ನ ಮೂಲ ನೆಲೆಯಾದ ಬನವಾಸಿ ದೇಶವನ್ನು ನೆನೆದು ತನ್ನನ್ನು ಹಿಗ್ಗಲಿಸಿಕೊಂಡನು. ಪ್ರಭು ಕೇಂದ್ರಿತ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಜೆಗಳು ತಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯಜೀವನದಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಬದುಕನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದರೆ ಮತ್ತೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತಿದ್ದುದು ವಾನಪ್ರಸ್ಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ. ಆದರೆ ನಾವು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವೆಂಬ ಜನಪದ ಜೀವನ ತತ್ತ್ವದೊಳಗೆ ಇದ್ದರೂ ಬದುಕುತ್ತಿರುವುದು ಮಾತ್ರ 'ಆಧುನಿಕ ವಾನಪ್ರಸ್ಥ' ದಲ್ಲಿ. ಸತ್ತಲ್ಲದೆ ಬದುಕಲಾರೆವು ಎಂಬ ಈ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ನಾವು ಶಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಅಂತಹ ಒಂದು ದುರವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳ್ಳುವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಾವಿಂದು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಓದಬೇಕಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಜನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಆಧುನಿಕತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ನಾವ್ಯಾರು ಭಯಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆಧುನಿಕತೆಯನ್ನು ಜನಪದ ಬದುಕಾಗಿ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನಷ್ಟೆ ನಾವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ; ಚಿಗುರಿದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಾರ

ಸರ್ಕಾರ ನಿಂತಕಡೆ ಜನಪದಗಳು ಚಲಿಸಬೇಕು

ಜನಪದಗಳು ತಾಟಸ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿವೆ ಎಂದ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರ ಚಲಿಸಬೇಕು. ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಇಂತಹ ಚಲನೆಗಳು ಸಂಭವಿಸಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ತಳ-ಕೆಳವರ್ಗಗಳು ಎಲ್ಲ ಅನುಕೂಲಗಳಿಂದ ವಂಚಿತವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪತೆಯ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಟಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡ ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸು ಅವರ ಸರ್ಕಾರ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ, ಪೋಷಿಸಿ ಮುಖ್ಯಧಾರೆಗೆ ಅಭಿಮುಖೀಕರಿಸಿದರು. ಭಾಷೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಅನ್ಯತೆಗೆ ಸೋಲುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಾಗ ಕರ್ನಾಟಕ ಜನತೆಗೆ ಗೋಕಾಕ್ ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಸಮನೆಗೆ ತಂದರು. ಜನಪದಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪುನರುತ್ಥಾನದ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಇಂಥದೊಂದು ಚಲನೆ ಜನರ ಮಧ್ಯೆ ಉಂಟಾಗಬೇಕಿದೆ. ಆದರೆ ಅಂತಹ ಸೂಚನೆಗಳು ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅಲುಗಾಡಿಸಲು ಜನತೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿರುವ ಸರ್ಕಾರ ಹೊಸಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಹಸನಾದ ಗೆಜ್ಜೆ ಸದ್ದಿನೊಂದಿಗೆ ಇಡಬೇಕಾಗಿದೆ. 'ಕನ್ನಡ ಸಮಗ್ರ ಜನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪುಟ' ಗಳನ್ನು ಹೊರತರಲು ಹೊರಟಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಅದರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಚಾಲಕ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ ಅಂತಹ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಿದೆ.

ಭಾರತದ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗ್ರಹ ಹಾಗೂ ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆದಿದೆ. ಆದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಈ ದಿಸೆಯ ಕೆಲಸ ಆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮೀರಿಸಿ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿದೆ. ಈ ಸಾಧನೆಯ ಮೊದಲ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾದವರೆಂದರೆ ಕನ್ನಡ ನಿಜ ನೆಲದಿಂದ ಬಂದ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಸಾಹಿತಿಗಳು. ನೆಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ನಾಡಿನ ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ತಲೆಬಿಸಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಚಿಂತಕರ ಪಾತ್ರ ಈ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಸತ್ಪ್ರಯತ್ನಗೊಳಿಸಿದೆ. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಎಲ್ಲ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ತಮ್ಮ ಒಂದು ಬದ್ಧತೆಯನ್ನಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು. ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಪರಿಷತ್ತಿನಂತಹ ಕೆಲವು ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಜಾನಪದ ಪುನರುದ್ಧಾರ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿವೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜಕಾರಣ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ದೂರವಿಟ್ಟು ಮಾತನಾಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದ ಎಲ್ಲ ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಜಾನಪದ ನಮ್ಮದೆಂದು ಪ್ರೀತಿಸಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಕಲೆ ಮತ್ತು ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿರುವ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಭಾರತದ ಬೇರಾವ

ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಸ್ಸಂಶಯವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಇಂತಹ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಲೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬದ್ಧ ರಾಜ್ಯಶಕ್ತಿಯ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ ಜಾನಪದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರೇರಣೆ, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಅಪಾರವಾದುದು. ತಾನೇ ನೇರವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಮೂಲಕ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಚಿಂತನೆಯ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥಿಕ ನೆರವು ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಾಮಾಣ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಪುನರ್ ಮುದ್ರಿಸಿದೆ. ಜನಪದ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಮಾಸಾಶನ, ಕಲಾವಿದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮತ್ತು ಅತ್ಯುನ್ನತ 'ಜಾನಪದ ಶ್ರೀ' ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸುತ್ತಿದೆ. ಕಲಾವಿದರ ಪುನಶ್ಚೇತನ, ಗುರು-ಶಿಷ್ಯ ಪರಂಪರೆಯ ಮೂಲಕ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ, ಜನಪದ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ವಾದ್ಯೋಪಕರಣಗಳ ಸಹಾಯ, ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೀಡಿ ರಾಜ್ಯದ ಇನ್ನಾವುದೇ ಕಲೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಮಸಮಕ್ಕೆ ತಂದು ಅವರ ಸ್ವಾಭಿಮಾನವನ್ನು, ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಿದೆ.

ಇದೀಗ ಇದೇ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯ ವತಿಯಿಂದ ಸಮಗ್ರ ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಟಣೆಗಾಗಿ ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಸುಮಾರು ಐದುನೂರು ಪುಟಗಳ ನೂರು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪುಟಗಳು ಹೊರಬರುತ್ತಿವೆ. ಇದನ್ನು ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪುನರುತ್ಥಾನದ ಪರ್ವ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ಈ ಬಗೆಯ ಕೆಲಸ ಭಾರತದ ಮತ್ತಾವುದೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆರಂಭಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತ ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ನಂತರದ ಮೂರನೆಯ ಬೃಹತ್ ಕಾರ್ಯೋಜನೆ ಇದು. ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಇಷ್ಟೊಂದು ಸಂತಸಪಡಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭ ಇನ್ನೊಂದಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ನಿರಂತರವಾದ ನಾಡ ಚಳವಳಿ ಇದ್ದಂತೆ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಮಸ್ತ 'ಜನಶ್ರೀ' ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಋಣಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಋಣ ಯಾಕೆಂದರೆ ಕೆರೆಯ ನೀರನು ಕೆರೆಗೆ ಬಿಡಿ ಎಂಬಂತೆ ಜನತೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಜನರ ಮಧ್ಯೆ ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವ ಕೆಲಸ, ನಿಮ್ಮ ಸಂಪತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೇಮ, ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಮಾನ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಅಂತರಂಗದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂಬ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತಾಗಿದೆ. ಜನರಿಂದ ಜನರಿಗಾಗಿ ಜನರಿಗೋಸ್ಕರ ಇರುವ ರಾಜಕೀಯ ಶಕ್ತಿ ಮಾತ್ರ ಇಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬಲ್ಲದು. ಇಂತಹ ಮಹತ್ವದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಮಗ್ರ ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮಿತಿ ಗೌರವ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ.

ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮುಗಿಯದ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಜನರ ಜೀವನದ ಜೊತೆಗೇ ಅದು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯೋಜನೆ ಕೂಡ ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಜಾನಪದ ವಾತಾವರಣ ಇದನ್ನು ಆಗು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಂಪುಟ ಸಮಿತಿ ಇಂತಹ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸದುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡೆ ಸಂಪುಟ ಸಮಿತಿ ತುಂಬು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ತನ್ನ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೆ ಹಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿದ್ದು ಹೆಚ್ಚಿನವು ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಒತ್ತಡ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯತೆಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಅದೆ ಅಂಶಗಳು ಪದೇಪದೇ ಬೇರೆಬೇರೆ ಸಂಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿ ಪುನರುಕ್ತಿಗೊಂಡಿವೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಕಟಣ ಸಮಿತಿಯು ಇರುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ, ಒಂದು ಪ್ರಕಾರದ ಒಂದು ಪ್ರಧಾನ ಆಶಯದ ಮೇಲೆ ನೆಲೆ ನಿಂತಿರುವ ಒಂದು ಹಾಡು, ಕಥೆ, ಕಥನಗೀತೆ, ಗಾದೆ, ಒಗಟು, ಒಡವು, ನುಡಿಗಟ್ಟು..... ಹೀಗೆ ಒಂದು ಪಾಠವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಭಾಷಿಕವಾಗಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಮತ್ತೊಂದು ಪಾಠವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪರಿಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಪಾಠವನ್ನು ಶಿಷ್ಟ ಸಂಪಾದನೆಯ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಕ್ರಮ ಬಹುಜನರಿಂದ, ಬಹುಪಾಠಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬಹುಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುವ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಭಾಷಿಕ ದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಮಾತ್ರ ಮುಂದಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಆಗತ್ಯವಿದ್ದಷ್ಟು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪದಕೋಶವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಶಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಜನಪ್ರಿಯ

ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಪ್ರಭಾವಬೀರುತ್ತ ಬಂದಿವೆ. ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಈ ಹೊತ್ತು ಭಾರಿ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಜನಜೀವನದ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಮೇಲೆ ಬೀರುತ್ತಾ ಇವೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಟ ಮತ್ತು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ನಡುವೆ 'ಮಧ್ಯಮ ಸಾಹಿತ್ಯ' ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬಾಯಿ ಮಾತಿನಲ್ಲೂ ಇದೆ, ಬರಹದಲ್ಲೂ ಇದೆ. ಇದು ಜನಪದದ ಮಧ್ಯೆಯೇ ಪ್ರಚುರಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿದೆ. ಜನ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಒಂದು ಭಾಗ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತತ್ವಪದಗಳು ಮತ್ತು ಭಜನೆಯ ಪದಗಳು ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಸಾಕ್ಷಿಗಳಾಗಿವೆ. ಮೌಖಿಕ ಪರಂಪರೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅನ್ಯೋನ್ಯವಾಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡ ಎಲ್ಲವೂ ಹಾಗೂ ಜಾನಪದೀಯವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿತವಾದುದೆಲ್ಲವೂ ಜಾನಪದ ಎಂದು ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವ ಪರಂಪರೆಯ ಜಾನಪದ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಅನುಮೋದನೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಂಥ ಸಮೃದ್ಧ ಜಾನಪದ ಜೀವನವನ್ನು ಬದುಕುತ್ತಿರುವ ಜನ ತಮ್ಮ ಅಂತಃಸತ್ವದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಶಿಷ್ಟ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಜಾನಪದೀಯಗೊಳಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯದ ಅನೇಕ ಹಾಡುಗಳು, ಶಿಶುನಾಳ ಷರೀಫರಂಥ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ನಡುವಿನ ತತ್ವಚಿಂತಕರ ಹಾಡುಗಳು ಜನರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಜಾನಪದೀಯವಾಗಿವೆ. ವಚನ ಚಳವಳಿಯ ಮುಖ್ಯ ಧಾರೆಯ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬಂದ ಶರಣ ಕವಿಗಳ ಹಾಡುಗಳು ಭಜನೆಯ ಪದಗಳಾಗಿ ಹಾಡಲ್ಪಡುತ್ತಿವೆ. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಒಂದು ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಪಾಠ ಎಲ್ಲ ಜನಪದಗಳಲ್ಲೂ ಇದೆ. ಪ್ರಕಾರದೊಳಗಿನ ಉಪಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾಂತರವಾಗುವ ರೂಢಿಯೂ ಇದೆ, ಇದನ್ನು ಅಡ್ಡ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ವಭಾವ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು. ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬ ಮರಣ ಹೊಂದಿದಾಗ ಆ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಇಡೀ ದಾಸರ ಪದಗಳನ್ನು ಕರುಣಾಕೃತಿಯಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಜನಪದದಲ್ಲಿ ಈ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆಂದು ಮರಣಗೀತೆಗಳಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಹಾಡುಗಾರರು ದಾಸರ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿರುವುದು ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಔಚಿತ್ಯವೇ ಆಗಿದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಜಾನಪದ ಪ್ರಕಾರ ವಿಸ್ತರಗೊಂಡು ಆಧುನಿಕ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜಾನಪದ ವಿದ್ವಾಂಸರು 'ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜಾನಪದ' ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಬರುತ್ತಿರುವ ಟಿ.ವಿ, ಧಾರಾವಾಹಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಮುಂದೊಂದು ದಿನ 'ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ' ಎಂಬ ನಡುಮಧ್ಯದ ಸಾಹಿತ್ಯವೂ ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ತಾಳುವ ಭಿನ್ನ ಉಪಪ್ರಕಾರಗಳ ಚಲನೆಯನ್ನು ಜಾನಪದ ವಿದ್ವಾಂಸರು ತೆರೆದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 'ಸಮಗ್ರ ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪುಟ ಪ್ರಕಟಣ ಯೋಜನೆ' ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಇದರೊಳಗೆ ಬಯಲಾಟ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ವಿಶೇಷ ಗಮನಕ್ಕೆ ಅರ್ಹವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಶಿಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮಧ್ಯೆ ಜನಪರವಾಗಿ ಬೆಳೆದುನಿಂತಿರುವ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿದೆ. ಶಿಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮೀಮಾಂಸೆ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅವಗಣಿಸಿರುವಂತೆ ವಿವಿಧ ಬಯಲಾಟ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಪ್ರಸಂಗ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ತನ್ನಿಂದ ದೂರವಿರಿಸಿದೆ. ಶಿಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಮೀರಿ ಬೆಳೆದ ಯಾವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರವಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದು ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರತಿಭಾ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಪುರಸ್ಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪುಟ ಸಮಿತಿ ತುಂಬ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದಲೇ ಈ ಬೆಳೆದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಗೌರವಿಸಿದೆ.

ಸಮಗ್ರ ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿತ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಆರಿಸಿ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿರುಚಿಯುಳ್ಳ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಪ್ಪುವಂತೆ ಸಂಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಡಿನಾದ್ಯಂತ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈಗಾಗಲೇ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಭಾಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊಸದೆನಿಸಿದುದನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಮೂರನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನಾಡಿನಾದ್ಯಂತ ಕೆಡೆದು ಬಿದ್ದಿರುವ ಅಪೂರ್ವವೂ, ಅಮೂಲ್ಯವೂ ಆದ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿಸಿ, ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯ - ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಚಿಂತಕರು 'ಕರ್ನಾಟಕದ ಮುರಿದ ಭಾಗವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಕಟ್ಟಿರಿ, (ಅರ್ಚಕ ಬಿ. ರಂಗಸ್ವಾಮಿ: ಹುಟ್ಟಿದ ಹಳ್ಳಿ; ಹಳ್ಳಿಯ ಹಾಡು 1933) ಎಂಬ ಕಳಕಳಿಯ ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಹಾಗೂ ಧರ್ಮವಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ದಿನಾಂಕ 10-02-2004ರಂದು ಸಮಗ್ರ ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪುಟ ಯೋಜನೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾಡಿನ ಹಿರಿಯ ಹಾಗೂ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಜಾನಪದ ತಜ್ಞರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪ್ರತಿಭೆ ಮತ್ತು ಪರಿಶ್ರಮ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ. ಬಹಳ ಕಾಲದ ಕನಸೊಂದು ನನಸಾಗುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಸಂತಸಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದೊಂದು ನಾಡಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಸೇವೆಯ ಕೆಲಸವೆಂಬಂತೆ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡಿಗರ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ನಾನಾ ಕಡೆ ಬಹಳಕಾಲದಿಂದ ಜಾನಪದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ನುರಿತಿರುವ ನೂರೈವತ್ತಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜಾನಪದ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಸಂಪುಟಗಳ ಸಂಪಾದಕರಾಗಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾಡ ಮೇಲಿನ ಅವರ ಪ್ರೀತಿ ಅಪಾರವಾದುದು. ಅವರನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರೇಮಿಗಳು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಂಪುಟ ಸಮಿತಿ ಅವರನ್ನು ತುಂಬುಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ವಂದಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಸಂಪುಟಗಳು ಹೊರಬರುವಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಯತ್ನ ಶ್ಲಾಘನೀಯ. ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಹಾಗೂ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತ ಸಹಕಾರವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರೂ, ಸಾಹಿತಿಗಳೂ ಆದ ಶ್ರೀ ಕಾ.ತ. ಚಿಕ್ಕಣ್ಣನವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲೂ ಸಂಪುಟ ಸಮಿತಿಯ ಜೊತೆಗಿದ್ದು ಅವರ ಅಪಾರ ಶ್ರಮ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರವನ್ನು ಧಾರೆ ಎರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಅಕಾಡೆಮಿಯು ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿ ತುಂಬು ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿದೆ. ಈ ಸಮಸ್ತರಿಗೂ ನನ್ನ ಗೌರವಪೂರ್ವಕ ವಂದನೆಗಳು ಸಲ್ಲುತ್ತವೆ.

ಪ್ರೊ.ಹಿ.ಶಿ.ರಾಮಚಂದ್ರೇಗೌಡ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಸಮಗ್ರ ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಮತ್ತು

ಯಕ್ಷಗಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪುಟ ಸಮಿತಿ

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ಬಯಲಾಟವು ಸಾಮೂಹಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆ. ನಟರು, ಹಾಡುವವರು, ತಾಳ ಮಧ್ಯಳೆ, ಮುಖವೀಣೆ ನುಡಿಸುವವರು, ವೇಷಭೂಷಣಗಳನ್ನು ತೊಡಿಸಿ, ಭುಜಕೀರ್ತಿ ಉದ್ದಂಡಿ ಕಿರೀಟ, ವೀರಗಾಸೆ ಕಟ್ಟಿ ಬಣ್ಣ ಬಳಿದು ಕುಣಿಸುವವರು, ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿ ಭೇಷ್! ವಾರೆವ್ವಾ! ಒನ್ನಮೋರ್ ಎಂದು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವವರು ಹೀಗೆ ಹತ್ತು ಹಲವು ಕಲಾವಿದರ ಕೌಶಲ್ಯಪೂರ್ಣ ಸಂಯೋಜನೆ. ಅದೇನು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭದ ಮಾತಲ್ಲ. ಇಂತಹದೊಂದು ಸಾಮೂಹಿಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಲೆಯನ್ನು, ಅದರ ಸೊಬಗು-ಸೊಗಡುಗಳನ್ನು ಹತ್ತಾರು ತಲೆಮಾರುಗಳಿಂದಲೂ ಯಾವುದೇ ಪದವಿ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳ ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ ಪಂಜು-ದೀವಟಿಗೆಗಳ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ, ಗಾಡಿ ಚಕ್ಕಡಿಗಳ ನೆರವಿನಿಂದ ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಬಂದ ಕಲಾಚೇತನಗಳ ನಿಷ್ಠೆ, ಅರ್ಪಣಾ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಹೊಗಳಿದರೂ ಸಾಲದು. ಅಬೋಧರು, ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು, ಅವಿದ್ಯಾವಂತರು ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದವರ ಅರಿವು-ತಿಳಿವಳಿಕೆಗಳು, ಬದುಕಿನ ಏರಿಳಿತಗಳೊಂದಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸಿದ ರೀತಿ-ನೀತಿಗಳು, ನೆಲ-ಮುಗಿಲುಗಳ ನಡುವೆ ಎದೆ ತೆರೆದು ಪದ ಹಾಡಿ ಬೈದು ಬೆಳಗುಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಸಿದವರು, ಅವರ ಸಿರಿದನಿಗಳು, ಬಾಂಧವ್ಯಗಳನ್ನು ಪಲ್ಲವಿಸಿದ ಪದಗಳ ವೈವಿಧ್ಯಗಳು, ಆತ್ಮತ್ಯಕ್ತಿಗಾಗಿ ಮಣಭಾರದ ವೇಷಭೂಷಣಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ದಣಿವಲ್ಲದೆ ಕುಣಿದವರು, ಒಂದೇ ಎರಡೆ!

ಯಕ್ಷಗಾನ ಬಯಲಾಟವು ಇಂದು ನಿನ್ನೆಯದಲ್ಲ. ತಲೆತಲೆಮಾರುಗಳು ದುಡಿದ ಪರಂಪರೆ ಇದರ ಬೆನ್ನ ಹಿಂದಿದೆ. ಐದು ಶತಮಾನಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಇತಿಹಾಸವಿರುವ ರಂಗಪ್ರಕಾರವಿದು. ಈ ಪ್ರಕಾರದ ಆದ್ಯರು ಜೀರಿಗೆ ಕೆಂಪಯ್ಯನ ಮೊಮ್ಮಗ ಓದೋ ಕೆಂಪಣ್ಣಗೌಡ, ವೀರನಗೆರೆ

ಪುಟ್ಟಣ್ಣ, ಭಾಳಾಕ್ಷ ಮೊದಲಾದವರು. ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ರಂಗಭೂಮಿ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ವಿಶಿಷ್ಟ ದೃಶ್ಯಕಲಾ ಪ್ರಕಾರವಾದ ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನವು, ಸಾಹಿತ್ಯ-ಸಂಗೀತ-ಹಾಡುಗಾರಿಕೆ-ಮಾತುಗಾರಿಕೆ-ಬಣ್ಣಗಾರಿಕೆ-ಅಭಿನಯ-ಕುಣಿತ-ವೇಷ ಭೂಷಣಗಳು ಮುಂತಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಆಕರ್ಷಣೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮನರಂಜನಾ ಮಾಧ್ಯಮ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಯಲಾಟವನ್ನು ಆಡುವ ಮುನ್ನ ಊರ ಹಿರಿಯರು ಸಭೆ ಸೇರಿ ಯಾವ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ದಿನ ನಿಗದಿಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸೂಕ್ತ ಗುರುವನ್ನು ಪ್ರಸಂಗ ಕಲಿಸಲು ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಗುರುವನ್ನು ಭಾಗವತ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಪಾತ್ರಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪುವಂಥವರನ್ನು ಆರಿಸುವುದು ಗುರುವಿನ ಕೆಲಸವಾಗಿತ್ತು. ಭಾಗವತರ ಬಳಿ ಪ್ರಸಂಗದ ಕೈಬರಹದ ಕಾಗದದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳು, ಇಲ್ಲವೆ ಓಲೆಗರಿಯ ಪ್ರತಿಗಳಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಭಾಗವತರ ಬಳಿಯೂ ಇಂತಹ ಹತ್ತಾರು ಪ್ರತಿಗಳಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ಈ ಪ್ರತಿಗಳು ಗದ್ಯ-ಪದ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು, ಪದ್ಯಗಳಿಗೆ ರಾಗ-ತಾಳಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಟ್ಟಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಭಾಗವತರಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರ ಕಲಿತವರು ಮತ್ತು ಅಕ್ಷರ ಬಾರದವರು ಇಬ್ಬರೂ ಇದ್ದರು. ಅಕ್ಷರ ಬಾರದ ಭಾಗವತರು ವಾಗ್ರೂಡಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಭಾಗವತರ ಪ್ರಧಾನ ವೃತ್ತಿ ಭಾಗವತಿಕೆ, ಎಂದರೆ ಹಾಡುವುದು. ಈ ಭಾಗವತರು ಬಹುತೇಕ ಸಂಚಾರೀ ಕಲಾವಿದರು. ಊರಿಂದೂರಿಗೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಾ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುವವರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತ ಜ್ಞಾನವನ್ನುಳ್ಳ ನುರಿತ ಭಾಗವತರುಗಳೂ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಪುರಾಣಗಳನ್ನು ಬಲ್ಲ ಸಾಹಿತ್ಯಾಸಕ್ತರಿದ್ದರು.

ಭಾಗವತರು ಪ್ರಸಂಗಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿರುವ ಪ್ರಸಂಗದ ಪ್ರತಿಗೆ ಮೊದಲ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲುತ್ತಿತ್ತು. ಪಾತ್ರಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯಾದ ಮೇಲೆ ದಿನನಿತ್ಯ ಸಂಜೆಯಿಂದ ರಾತ್ರಿಯವರೆಗೆ ನಿರಂತರ ಆಭ್ಯಾಸ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಕಲಿಸುವಾಗ ಭಾಗವತ ಒಬ್ಬನೇ ಇದ್ದು ಹಾಳೆಮೋರನಿಯಂ ಇಲ್ಲವೆ ಮದ್ದಳೆಯ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. ಆಟ ನಡೆಯುವ ದಿನವಂತೂ ಇಡೀ ಊರಿಗೆ ಊರೇ ಹಬ್ಬದ ಸಂಭ್ರಮವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದು ರಾತ್ರಿ ವಿಶೇಷ ಸಿಹಿ ಅಡುಗೆ, ನೆಂಟರಿಷ್ಟರಿಗೆಲ್ಲಾ ಕರೆ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮದುವೆಯಾಗಿ ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲಾ ತವರಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಟ ನಡೆಯುವ ಹಿಂದಿನ ದಿನವೇ ವೇಷಭೂಷಣಗಳು ಮತ್ತು ಅಲಂಕಾರಗಳ ಸಿದ್ಧತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳು ಕೆಂಪು, ಹಳದಿ ಬಣ್ಣ, ಅಂಟುವಾಳದ ಕಾಯಿ, ಬಳಪದ ಕಲ್ಲು, ಬಿಳಿಯ ನಾಮದುಂಡೆ, ಅರಗು, ಇಂಗದಾಳ, ಇದ್ದಿಲು, ಸೆಣಬು, ಕುರಿಯ ತುಪ್ಪಟ, ಭೂತಾಳಪಟ್ಟಿ ಮುಂತಾದ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಭಾಗವತರು, ಹಿಮ್ಮೇಳದವರು ಮತ್ತು ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳು ಗಂಟಲು ಕೆಡದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹುರುಳಿಕಟ್ಟಿನ ಸಾರು, ಮೆಣಸು, ಶುಂಠಿಗಳನ್ನು ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಊರ ಮುಂದಿನ ಗ್ರಾಮದೇವತೆಯ ಗುಡಿಯ ಮುಂದಿರುವ ಬಯಲೇ ಬಯಲಾಟದ ಪ್ರದರ್ಶನ ವೇದಿಕೆಯಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಊರ ಹಿರಿಯರು ಮುಹೂರ್ತ ನೋಡಿ ಕಂಭ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅರಿಶಿಣದ ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ನವಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊನ್ನೆಸಳು ಮಾಡಿ ಮುಡಿಪು ಕಟ್ಟಿ ದೇವಮೂಲೆ ಅಂದರೆ ಈಶಾನ್ಯ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳ ತೆಗೆದು ಹೊನ್ನೆಸಳನ್ನು ಭೂಮಿಯ ಒಳಗಿಟ್ಟು ಮೊದಲ ಕಂಭ ನೆಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾಲ್ಕು ಮೂಲೆಗಳಿಗೂ ನಾಲ್ಕು ಕಂಭಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟ ಮೇಲೆ ತೆಂಗಿನ ಗರಿಗಳನ್ನು ಹೆಣೆದು ಚಪ್ಪರ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರ ಮೇಲುಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೊಂಗೆಸೊಪ್ಪನ್ನು ಹರಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಂಭಗಳಿಗೆ ಬಾಳೆ ದಿಂಡು, ಮಾವಿನ ಸೊಪ್ಪಿನ ತೋರಣದ ಅಲಂಕಾರ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಮುಂಭಾಗವು ತೆರೆದಿದ್ದು, ಒಂದೆ ಹಿಂಬದಿಗೆ ತಡಿಕೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರ ಮುಂದೆ ಬಿಳಿಯ ಬಟ್ಟೆಯ ಪರದೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದರು.

ರಂಗಕ್ಕೆ ಕೆಟ್ಟ ಕಣ್ಣು ತಾಗದಿರಲೆಂದು ಹಳೆಯ ಚಪ್ಪಲಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದರು. ಚಪ್ಪರದ ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಲ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವತರು ಬಲಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮುಖವೀಣೆ ನುಡಿಸುವವರು, ಎಡಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮದ್ದಳೆ ಬಾರಿಸುವವರು, ಹಿಂಬದಿಯಲ್ಲಿ ತಾಳ ನುಡಿಸುವವರು ಮತ್ತು ಹಿಮ್ಮೇಳದವರು ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದರು.

ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ನೆಟ್ಟ ಕಂಭಗಳ ತಳಭಾಗದಿಂದ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಅಡಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬಲವಾದ ಹಲಗೆಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ಬಿಗಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ತಳಭಾಗಕ್ಕೆ ಹಲಗೆಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ಅಟ್ಟವನ್ನು ನೋಮಾರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಬಯಲಾಟಕ್ಕೆ ಅಟ್ಟದ ಆಟ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿರಬಹುದು. ಅಟ್ಟದ ನೋಮಾರಣದ ಉದ್ದೇಶ ಎರಡು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದಿತು. ಪ್ರಸಂಗದ ದೃಶ್ಯಾವಳಿಯು ರಂಗದ ಎದುರು ಕುಳಿತ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಲಿ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಉದ್ದೇಶವಾದರೆ, ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳ ಕುಣಿತಕ್ಕೆ ಹಲಗೆಯ ಅಟ್ಟವು ಹುಮ್ಮಸ್ಸನ್ನು ತಂದುಕೊಡಲೆಂಬುದು ಮತ್ತೊಂದು ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದ್ದಿತು. ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳ ಕುಣಿತದ ತೀವ್ರತೆ ಮತ್ತು ರಭಸವನ್ನು ಹಲಗೆಯ ಸದ್ದು ದ್ವಿಗುಣಗೊಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳು ಇದರಿಂದ ಮತ್ತಷ್ಟು ಉತ್ತೇಜಿತರಾಗಿ ಹಲಗೆ ಮುರಿಯುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕುಣಿಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಎರಡು ಚಪ್ಪರಗಳನ್ನು ಒಂದರ ಮೇಲೊಂದರಂತೆ ನೋಮಾರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಎರಡು ಚಪ್ಪರಗಳಿಗೂ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಕಾಲಾವಧಿ ಮೇರವೆ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಐರಾವತ ಅಥವಾ ಗಜಗೌರಿ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ; ಕೆಳಗಿನ ಚಪ್ಪರದಲ್ಲಿ ಭೂಲೋಕದ ದೃಶ್ಯಗಳು, ಮೇಲಿನ ಚಪ್ಪರದಲ್ಲಿ ದೇವಲೋಕದ ದೃಶ್ಯಗಳು ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಪಾಂಡವರ ಇಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥದ ಗಜಗೌರಿ ವ್ರತ ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಮೇಲಿನ ಚಪ್ಪರದಿಂದ ಮೇರವೆಯ ಮೂಲಕ ಐರಾವತದೊಂದಿಗೆ ರಂಭೆ, ಉರ್ವಶಿ, ಮೇನಕೆ ಮತ್ತು ಶಚಿದೇವಿಯರ ಸಮೇತ ದೇವೇಂದ್ರನು ಇಳಿದು ಬರುವ ದೃಶ್ಯವಂತೂ ಜನಪದರ ಬಯಲು ವೇದಿಕೆ ನೋಮಾರಣ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದ್ದಿತು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನದ ವೇದಿಕೆಯು closed theatre ಅಲ್ಲ open theatre.

ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳು ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ವೇಷಭೂಷಣ ಧರಿಸುವ ಬಣ್ಣದ ಮನೆಯು ವೇದಿಕೆಯಿಂದ ತುಸು ದೂರದಲ್ಲಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಪಾತ್ರಗಳ ಪ್ರವೇಶ ಮತ್ತು ಬಣ್ಣದ ವೇಷಗಳ ಕುಣಿತಕ್ಕೆ ಇದು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವಂತಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಪ್ರಸಂಗದ ಕಥಾರಂಭವು ರಂಗಸ್ಥಳದ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆಯಾದರೂ ಅದರ ನಾಂದಿಭಾಗವು ಬಣ್ಣದ ಮನೆಯಿಂದಲೇ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಣ್ಣದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಯುಧಗಳು, ವಾದ್ಯ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು, ವೇಷ ಭೂಷಣಗಳನ್ನು ಸಾಲಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿಟ್ಟು ಗಣಪತಿಗೆ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಭಾಗವತರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ನಂತರ ಬಣ್ಣ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಬೆಳಕಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಾಗಿ ಭೂತಾಳೆ ಗಿಡದ ಬುಡಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ತಂದು ರಂಗದ ಎದುರಿಗೆ ಎರಡೂ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ಭದ್ರವಾಗಿ ನೆಟ್ಟು, ಅದರ ಮೇಲೆ ಹಸುವಿನ ಸಗಣೆ ತಟ್ಟಿ ಮಟ್ಟ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಹಳೆಯ ಅಗಲವಾದ ಮಡಿಕೆ ಚೂರುಗಳು ಇಲ್ಲವೆ ಬೋಗುಣಿಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಬೋಗುಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೇವಿನ ಎಣ್ಣೆ, ಹಿಪ್ಪೆ ಎಣ್ಣೆ, ಹೊಂಗೆ ಎಣ್ಣೆ, ಎಳ್ಳೆಣ್ಣೆ ಇಲ್ಲವೆ ಗಾಣದ ಎಣ್ಣೆ ಬೀಜಗಳ ಹಿಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಚನ್ನಾಗಿ ನೆನೆಯಿಸಿದ ನೂಲಿನ ದಪ್ಪ ಬತ್ತಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಉರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ ಈ ದೀಪಗಳು ಆರದಂತೆ, ಬೆಳಕು ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುವಂತೆ, ದೇದೀಪ್ಯಮಾನವಾಗಿ ಬೆಳಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಎಣ್ಣೆ ಹೊಯ್ಯುತ್ತಾ ಕೂರುವ ಸಲುವಾಗಿ ಒಬ್ಬನನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನದ ಬಣ್ಣಗಾರಿಕೆಯು ಕರಾವಳಿ ಯಕ್ಷಗಾನದ ಅಲಂಕರಣ ಕ್ರಿಯೆಯಷ್ಟು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದುದಾಗಲಿ, ನಾಜೂಕಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದಾಗಲಿ ಅಲ್ಲ. ರಾಜ ಪಾತ್ರಗಳಿಗೆ ಅರದಾಳವನ್ನು ಘೋರ ಪಾತ್ರಗಳಿಗೆ ಕೆಂಪು, ಹಸಿರು, ಕಪ್ಪು ಮುಂತಾದ ಕಟುವಾದ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಕ್ಷಸ ಪಾತ್ರಗಳಿಗೆ ಮೊದಲು ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣ ಬಳಿದು, ಕಣ್ಣು ಮತ್ತು ಗಲ್ಲದ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣವನ್ನು ಬಳಿಯುವರು. ಈ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ಸುತ್ತಲೂ ಬಿಳಿಯ ಚುಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಇಡುವರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕಣ್ಣು ಇರುವುದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡದಾದಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಗಲ್ಲದ ಮೇಲೆ ಬಿಳಿಯ ಚುಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಇಡುವುದರಿಂದ ಬಾಯಿ ಗಲ್ಲದ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಜಾರಿದಂತೆ ವಿಕಾರವಾಗಿ, ಅಗಲವಾಗಿ ಭಯಂಕರವಾಗಿ ಕಾಣುವಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ.

ವೇಷಭೂಷಣಗಳಂತೂ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೀಮಂತವಾದವುಗಳು. ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿಯೂ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಇದ್ದು ಸೊಬಗು ಸೌಂದರ್ಯರಗಳು ತುಳುಕುತ್ತವೆ. ಘೋರ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಂತೂ ರೌದ್ರತೆ ವಿಜೃಂಭಿಸುತ್ತದೆ. ಮೂಡಲಪಾಯದ ವೇಷಭೂಷಣಗಳು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಐದು ಅಂಗಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ.

1) ಕಿರೀಟ 2) ಭುಜಕೀರ್ತಿ 3) ಎದೆಹಾರ 4) ನಡುಪಟ್ಟಿ 5) ವೀರಗಾಸೆ. ಈ ಪ್ರಧಾನ ಅಂಗಗಳ ಜತೆಗೆ ಕೈಕಟ್ಟುಗಳು, ಕಾಲುಗಜ್ಜೆ, ಕಡಗಗಳು ಸೇರುತ್ತವೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಈ ವೇಷಭೂಷಣಗಳು ಕೇವಲ ಅಲಂಕಾರ ಸಾಧನಗಳಲ್ಲ; ಬದಲಿಗೆ ದೇಹದ ಮುಖ್ಯ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ವೀರ ಪೋಷಾಕುಗಳು.

ಮೂಡಲಪಾಯದ ಕಿರೀಟವು ವಿಶಿಷ್ಟ ಆಕಾರವನ್ನುಳ್ಳದ್ದು, ಕಿರೀಟಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತೆ ಕುಂಡಲಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಭುಜಕೀರ್ತಿಗಳು ಹಕ್ಕಿಗಳ ರೆಕ್ಕೆಗಳಂತೆ ಹರಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು ರಮಣೀಯವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಎದೆಹಾರವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಎದೆಯ ಭಾಗವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದ್ದು ಕಾಣಲು ಶೋಭಾಯಮಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವೀರಗಾಸೆಯು ಸೊಂಟದಿಂದ ಕಣಕಾಲಿನವರೆಗೂ ನೇತುಬಿದ್ದಿದ್ದು ಅದರ ಕೆಳತುದಿಯು ಚೂಪಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಹಗುರವಾದ ಆಲೆಮರ ಇಲ್ಲವೆ ಹಾಲಿವಾಣದ ಮರದಿಂದ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಕೆತ್ತಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆತ್ತನೆಯ ಕೆಲಸವು ತುಂಬಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮ, ನವಿರು, ಕುಸುರಿತನದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ಕೆತ್ತನೆಗೆ ಹೊಂದಿಕೆಯಾಗುವಂತೆ ಬಣ್ಣ ಬಳಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಕನ್ನಡಿಯ ಚೂರುಗಳು, ನಕ್ಕಿ, ಹೊಳಪಿನ ಬಿಲ್ಲೆಗಳು, ಜರತಾರಿಯ ಎಳೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಸಿರು ಬಣ್ಣದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಜೀರಿಂಬೆಯ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಿರೀಟದ ಅಂಚುಗಳಿಗೆ ಮೇಣ ಬಳಿದು ಅದಕ್ಕೆ ಮಿಂಚು ಹುಳುಗಳನ್ನು ಅಂಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ರಾಜಪಾತ್ರಗಳು ಕುರಿತುಪ್ಪಟದಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ದಪ್ಪನಾದ ಮೀಸೆ, ತಲೆಗೆ ಕುಚ್ಚು ಕೂದಲಿನ ಟೋಫನ್, ಬೆನ್ನ ಹಿಂಬದಿಗೆ ನೆಲಕ್ಕೆ ಇಳಿ ಬೀಳುವಂತೆ ಭುಜಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ಬಣ್ಣದ ರೇಷ್ಮೆ ಬಟ್ಟೆ ಅಥವಾ ಬಿಳಿಯ ಅಂಗಿ, ಕೈಕಟ್ಟು, ಕೊರಳಿಗೆ ಹೊಳೆಯುವ ಮಣಿ ಸರಗಳು, ಬಣ್ಣದ ಸೀರೆಗಳಿಂದ ಹಾಕಿದ ಕಚ್ಚೆ ಅಥವಾ ಚಲ್ಲಣ, ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ಸುತ್ತಿದ ವಸ್ತ್ರ ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸ್ತ್ರೀಪಾತ್ರಗಳು ನೆತ್ತಿಯಲ್ಲೊಂದು ತೆಳ್ಳನೆಯ ಕಿರೀಟ, ಸೊಂಟಕ್ಕೆ ಬೆಳ್ಳಿಯ ಡಾಬು, ಕಂಠೀಹಾರ, ಬಳೆ, ಕಡಗ ಧರಿಸಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ಸಾಧು, ಸಂತ, ಋಷಿ ಪಾತ್ರಗಳು ಬಿಳಿಯ ನಾರಿನ ಉದ್ದದ ಗಡ್ಡ ಮೀಸೆ, ಕೇಸರಿ ಬಣ್ಣದ ನಿಲುವಂಗಿ, ಕೊರಳು, ತೋಳು, ಮುಂಗೈಗಳಿಗೆ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ಮಣಿಸರ ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಹನುಮನಾಯಕನು ಬಣ್ಣಬಣ್ಣದ ಅಂಗಿ ಮತ್ತು ಚಲ್ಲಣ, ತಲೆಗೆ ಅಡ್ಡಾದಿಡಿ ಸುತ್ತಿದ ರುಮಾಲು ಇಲ್ಲವೆ ಕೋಡಂಗಿ ಟೋಪಿ, ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಕಪ್ಪು-ಬಿಳಿಯ ಬಣ್ಣದ ಪಟ್ಟೆಗಳ ವಿಚಿತ್ರ ವಿನ್ಯಾಸ, ನಡುವಿಗೆ ವಸ್ತ್ರಧರಿಸಿ ಕೈಯಲ್ಲೊಂದು ದೊಣ್ಣೆ ಹಿಡಿದಿರುತ್ತಿದ್ದನು.

ಮೂಡಲಪಾಯದ ದೈತ್ಯ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರವು ಕುತೂಹಲಕಾರಿಯಾದುದು. ರಾಕ್ಷಸಿ ಪಾತ್ರದ ಕಿರೀಟಕ್ಕೆ ಉದ್ದಂಡಿ ಕಿರೀಟ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕುಂದಲಿಗೆ ಆಕಾರವನ್ನುಳ್ಳ ಈ ಕಿರೀಟವು ಮೇಲೆ ಅಗಲವಾಗಿದ್ದು, ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ತಲೆಯ ಗಾತ್ರಕ್ಕೆ ಸಮನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಎದೆಯು ಉಬ್ಬಿದಂತೆ ಕಾಣಲು ತೋರ ಗಾತ್ರದ ಎರಡು ಮರದ ಕುಚಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಮೊಳಕಾಲಿನವರೆಗೆ ಬಣ್ಣದ ಲಂಗ ಧರಿಸಿದ್ದು ಅದರ ಮೇಲೆ ಸೀರೆಯ ಮಡಿಕೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಗಳಂತೆ ಸುತ್ತಲೂ ಇಳಿಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂಬದಿಯು ಉಬ್ಬಿದಂತೆ ಇರಲು ಮೊರಗಳು ಇಲ್ಲವೆ ಬುಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಘೋರ ಪಾತ್ರದ ವೇಷಭೂಷಣಗಳು, ಪ್ರವೇಶ, ಕುಣಿತ ಎಲ್ಲವೂ ಮೂಡಲಪಾಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಮೆರೆದಿವೆ.

ಬಣ್ಣ ಬಳಿದು ವೇಷಭೂಷಣಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಸಿದ್ಧವಾದ ಪಾತ್ರಗಳು ಒಮ್ಮಿಂದೊಮ್ಮೆಲೇ ರಂಗ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬಣ್ಣದ ಮನೆಯಿಂದ ಅಡ್ಡತೆರೆ ಹಿಡಿದು ರಂಗದ ಮುಂಭಾಗಕ್ಕೆ ಕರೆತರುತ್ತಾರೆ. ರಂಗದ ಮುಂದೆ ಬಂದ ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳು ಅರ್ಧಚಂದ್ರಾಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕುಣಿಯುತ್ತಾ ರಂಗಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ಅಭಿನಯಿಸಲು ಆರಂಭಿಸುತ್ತವೆ.

ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನದ ಕುಣಿತದಲ್ಲಿ ಒಂದೆಡೆ, ಎರಡೆಡೆ, ಮೂಹೆರಜೆ, ಕತ್ತರಿಗುಣಿತ, ಉಡಂಗ್, ಕುಕ್ಕರುಗಾಲು ಕುಣಿತ ಮೊದಲಾದ ವರಸೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ವೇಷ ಹಾಕುತ್ತೀಯೆ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ, ಯಾವ ಪಾತ್ರ ಕುಣಿಯುತ್ತೀಯೆ ಎಂದು ಕೇಳುವುದೇ ರೂಢಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೂಡಲಪಾಯವು ಕುಣಿತ ಪ್ರಧಾನವಾದುದು. ವೇಷ ಧರಿಸಿ ಪಾತ್ರದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರಿತು ಅಭಿನಯಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕುಣಿಯುವುದೇ ಹೆಚ್ಚು. ಸಿಟ್ಟಿಗೆದ್ದರೆ ರಾಮನೂ ಸಹ ಕುಣಿತದಲ್ಲಿ ರಾವಣನನ್ನು ಮೀರಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಹಲಗೆ ಮುರಿಯುವಂತಹ ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆಗಳ ಕುಣಿತವಿರುವಂತೆಯೇ ಅತ್ಯಂತ ಲಾಲಿತ್ಯಮಯವಾದ, ಮೋಹಕವಾದ ಕುಣಿತಗಳೂ ಇವೆ. ಪಾತ್ರಗಳು ಎಲ್ಲಾ ತಾಳಗಳಿಗೂ ನರ್ತಿಸುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ.

- 1) ತಾತಾಧಿತ್ತೋ ತಕ ತಕ ತಕ ತಕ ತಾಂ ಧಿತ್ತೋ
- 2) ತಕಡ್ ದದ್ದಿನ ಧಿಂ ತಕ ತಾ ರಾಮಾ
ತಕಡ್ ದದ್ದಿನ ಧಿಂ ತಕ ತಂ ರಾಮಾ ||
- 3) ತದ್ಧಿತಾಂ ಜಣ
ತಕ ತಕ ಧೈ ತಕ ತಕ ಥಾಂ
ತಕ ತಕ ಧೈ ||
- 4) ತೈ ಜಣ ಜಣ ತಾಂ ಜಣ ಜಣ
ತೈ ಜಣ ಜಣ ತಾಂ ಜಣ ಜಣ ||
- 5) ತೈ ಧೈ ತಾಧಿನ್ನ ಧತ್ತಾ
ತಕ ತಕ ಥಾಂ ತೋಂ
ತಾಂ ತಾಂ ತಾಂ

ಇತ್ಯಾದಿ ಹೆಜ್ಜೆ ತಾಳಗಳಿವೆ. ಒಂದೊಂದು ರಾಗ ಮತ್ತು ತಾಳಕ್ಕೂ ಒಂದೊಂದು ತೆರನಾದ ಕುಣಿತಗಳಿವೆ. ಕಾಳಗದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ವೀರಾವೇಶದಲ್ಲಿ ಕುಣಿತದ ಗತಿಯು ತೀವ್ರತೆಯದ್ದಾಗಿದ್ದರೆ, ಶೋಕ-ಕರುಣ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕುಣಿತಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಕೇವಲ ಮೂಕಾಭಿನಯವಿದ್ದು ರಸಭಾವಕ್ಕೆ ಪೋಷಣೆ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನದ ಕುಣಿತಗಳು ನಾಜೂಕಿನವುಗಳಲ್ಲ; ರೂಕ್ಷ ಕುಣಿತಗಳು. ಪುರುಷ ಪಾತ್ರಗಳ ಕುಣಿತಗಳಂತೂ ರೌದ್ರ, ಅಟ್ಟಹಾಸ, ಆಡಂಬರಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿವೆ. ಆದರೆ ಸ್ತ್ರೀ ಪಾತ್ರಗಳ ಕುಣಿತಗಳು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಲಾಸ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿವೆ. ಮೇಲೆ, ಕೆಳಗೆ ಬಾಗುವುದು, ಬಳುಕುವುದು, ನಡುವಿನ ಮೇಲೆ ಕೈ ಇರಿಸಿ ಒಯ್ಯಿರ, ಒನಪುಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದು, ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಸರಿದಾಡುತ್ತಾ ಕೈಗಳ ಮೂಲಕ ಸರಳ ಮುದ್ರೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಮೂಡಲಪಾಯದ ಮುಮ್ಮೆಳದಲ್ಲಿ ಭಾಗವತರು ಹಾಡಿದರೆ, ಹಿಮ್ಮೆಳದಲ್ಲಿ ಕಂಠತ್ರಾಣ ಇರುವ ಎಷ್ಟು ಜನ ಬೇಕಾದರೂ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಆಗೊಮ್ಮೆ ಈಗೊಮ್ಮೆ ಬಂದು ಹೋಗುವ ನಟರೂ ಸಹ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಿ ಬಂದು ಹಿಮ್ಮೆಳದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಬಳಸುವ ವಾದ್ಯಗಳೆಂದರೆ, ತಾಳ, ಮೃದಂಗ, ಮುಖವೀಣೆ, ಹಾಂಮೋರನಿಯಂ. ಹಿಂದೆ ಶ್ರುತಿಗಾಗಿ ಉಪ್ಪಂಗದ ಬುರುಡೆ, ನಾರಳೆಗೆಡ್ಡೆ, ಸೋರೆ ಬುರುಡೆ ತಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಮೂರ್ತಳಿವಾಡೆ ಕಟ್ಟಿ

ಉದುತ್ತಿದ್ದರು. ಶ್ರುತಿಯ ನಾದವು ಇದರಿಂದ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದು ಶ್ರುತಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಶ್ರುತಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದೆ. ಮುಖವೀಣೆಯಂತೂ ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾದ ವಾದ್ಯ. ಗೇಣುದ್ದದ ಈ ಉಸಿರುವಾದ್ಯವು ಹಾಡುಗಾರಿಕೆಗೆ ಅಧಿಕವಾದ ಮೆರುಗು ತಂದುಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಸಂಗೀತಾವರಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮುಖವೀಣೆಯಿಂದ ಹೊರಡುವ ನಾದವು ಬಹುದೂರದವರೆಗೂ ತರಂಗದೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಕರಾವಳಿ ಯಕ್ಷಗಾನದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಚಂಡೆ ಎಂಬ ವಾದ್ಯವು ತುಂಬಿಕೊಡುವ ಸತ್ವವನ್ನು ಮೂಡಲಪಾಯದಲ್ಲಿ ಮುಖವೀಣೆಯು ತುಂಬಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಮೃದಂಗದವರು ರಾಗಿ ಹಸಿಹಿಟ್ಟನ್ನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲೆಸಿ ಅರೆದು ಮೇಣದಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಧ್ಯಳೆಯ ಎರಡೂ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಬಳಿದು ಶ್ರುತಿಯನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಭಾಗವತರೇ ಮಧ್ಯಳೆಕಾರರೂ ಹೌದು. ಸೊಂಟದ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯಳೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನುಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ ಭಾಗವತರು ನಿಂತುಕೊಂಡೇ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಳೆ ನುಡಿಸುವುದು ಎರಡನ್ನೂ ಒಟ್ಟಿಗೇ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ತ್ರಾಸದಾಯಕವಾದ ಕೆಲಸವಾಗಿತ್ತು. ಕ್ರಮೇಣ ಭಾಗವತರು ತಾವು ನಿಲ್ಲುವ ಜಾಗದ ಮುಂಬದಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಕವೆ ಕಂಭಗಳನ್ನು x ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟು ಅದರ ಮೇಲೆ ಮೃದಂಗವನ್ನು ಇರಿಸಿಕೊಂಡು ನುಡಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದರು.

ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನದ ಹಾಡುಗಾರಿಕೆಯು ಅತ್ಯಂತ ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾದುದು. ರಾಗ-ತಾಳ-ಮಧ್ಯಳೆ ಸಮನ್ವಿತವಾದ ಸಂಕೀರ್ಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಇಲ್ಲಿ ರಾಗ-ತಾಳಗಳೆರಡೂ ಒಟ್ಟಿಗೇ ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಂಗದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ರಸವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಮೂಡಲಪಾಯ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿನ ಹಾಡುಗಾರಿಕೆಯು ಯಾವುದೇ ಸಿದ್ಧ ಪಠ್ಯವೊಂದರ ವಾಚನಕ್ಕೆ ಹುಟ್ಟಿದಂಥದಲ್ಲ. ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ಹಾಡುಗಾರಿಕೆಯ ಪದ್ಧತಿ. ನಮ್ಮ ಭಾಗವತರುಗಳೂ ಸಹ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಸಂಗೀತ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದವರೇನಲ್ಲ. ಗುರುಮುಖೇನ ವಾಚಿಕ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಕರಗತ ಮಾಡಿಕೊಂಡವರು. ಸಂಗೀತ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಭಾವಿಸಿದಾಗ ಮೂಡಲಪಾಯ ಸಂಗೀತ ಶೈಲಿಯು ದಕ್ಷಿಣಾಧಿ ಸಂಗೀತ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳಿಂದಾಗಿ ಮೂಡಲಪಾಯ ಸಂಗೀತ ಶೈಲಿಯು ರೂಪುಗೊಂಡಿರುವುದು ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಯಾವುದೇ ಭಾಗವತರನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದರೂ ಅವರುಗಳಿಂದ ಯಾವುದೇ ಸ್ಪಷ್ಟನಿಲುವು ತಿಳಿದುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಮೂಡಲಪಾಯದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಂಗೀತಜ್ಞಾನವನ್ನುಳ್ಳ ಭಾಗವತರುಗಳಿದ್ದಾರೆಂಬುದಂತೂ ಸತ್ಯ. ರಾಗಗಳನ್ನು ಅರಿಯುವ ಗೋಚರಿಗೆ ಹೋಗದಿದ್ದರೂ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಧಾಟಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಗುರುತಿಸಬಲ್ಲವರು. ನಾಟಿ, ಕಲ್ಯಾಣಿ, ಶಂಕರಾಭರಣ, ರೇಗುಪ್ಪಿ, ಸಾವೇರಿ, ಕಾಂಬೋಧಿ, ಮುಖಾರಿ, ಆರವಿ, ಕಾನಡ, ಗೌಡ, ಕೇದಾರಗೌಳ, ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ, ತೋಡಿ, ನಾದನಾಮಕ್ರಿಯೆ, ಭೈರವಿ, ಆನಂದಭೈರವಿ, ಪೂರ್ವಕಲ್ಯಾಣಿ, ಅರಾಣ, ಮೋಹನ, ಬಿಲಹರಿ, ಬೇಗಡೆ, ಧನ್ಯಾಸಿ, ನೀಲಾಂಬರಿ, ಸುರವಿ, ವಿಜಯನಾಗರಿ, ಬೇಹಾಗ್, ಭೂಪಾಳಿ, ಮಧ್ಯಮಾವತಿ, ಜಂಜೂಟ, ಮಲಹರಿ ಮುಂತಾದ ಬತ್ತೀಸರಾಗಗಳನ್ನು ಯಕ್ಷಗಾನದ ಭಾಗವತರು ಹಿಂದೆ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನಾಟಿ ರಾಗವು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದುದು. ಪ್ರಸಂಗದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ನಾಟಿರಾಗವು ಬರಲೇಬೇಕು. ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನದ ಭಾಗವತರು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ರಾಗಗಳನ್ನು ಬಲ್ಲವರೇನಲ್ಲ. ಕೆಲವರಂತೂ ಕೇವಲ ಆರೇಳು ರಾಗಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಇಡೀ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಮುಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂದ್ರಜಿತು ವಧೆಯನ್ನು ಶಂಕರಾಭರಣದಲ್ಲಿ ಪಂಚವಟಿ ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಮಧ್ಯಮಾವತಿಯಲ್ಲಿ, ಕುಶಲವರ ಕಥೆಯನ್ನು ಆನಂದಭೈರವಿಯಲ್ಲಿ ಕರಿಭಂಟನ ಕಥೆಯನ್ನು ಗೌಳದಲ್ಲಿ, ಭಕ್ತ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ ಕಥೆಯನ್ನು ಸೌರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಡುವ ಭಾಗವತರುಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ.

ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನದ ಭಾಗವತರು ಸಾಹಿತ್ಯ-ಸಂಗೀತ-ತಾಳಜ್ಞಾನ ಉಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರು. ಹಾಡುಗಾರಿಕೆ, ಕುಣಿತ, ಮಾತುಗಾರಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸನ್ನಿವೇಶ ಮತ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ವೀರ, ರೌದ್ರ, ಕರುಣ, ಶೋಕ ರಸಗಳನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುತ್ತಾ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಲಯ ಪ್ರಧಾನವಾದ ದೇಶೀಯ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಂಗದ ಕಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಭಾಗವತರ ಲಯಬದ್ಧವಾದ ಹಾಡುಗಾರಿಕೆಗೆ ಮಧ್ಯಳೆ ಮತ್ತು ಮುಖವೀಣೆಗಳು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಸಾಥ್ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ

ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳಿಗೆ ಹುಮ್ಮಸ್ಸು ತುಂಬುತ್ತಿತ್ತು. ಕೇಳುಗರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಭಾಗವತರೊಂದಿಗಿನ ಹಿಮ್ಮೆಳವು ಹಾಡುಗಳನ್ನು ತಾರಕಸ್ವರದಲ್ಲಿ ಎಳೆದಳೆದು ಹಾಡುವುದರಿಂದ ವೀರರಸ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಗೆ ಪೋಷಕವಾಗಿ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಕಾಳಗದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಂತೂ ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳ ಆರ್ಭಟ, ಮಧ್ಯೆ-ಮುಖವೀಣೆಗಳ ಉಕ್ಕುವ ಸುಮಧುರ ನಿನಾದ, ಭಾಗವತರ ತಾರಕಕ್ಕೇರಿದ ಹಾಡುಗಾರಿಕೆ, ಹಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿನ ಏರು ಮತ್ತು ನಿಲುಗಡೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸೇರಿ ಮಲಗಿದ್ದವರನ್ನು ಬಡಿದೆಬ್ಬಿಸುತ್ತಿದ್ದವು.

ಮೂಡಲಪಾಯದಲ್ಲಿ ಭಾಗವತರಿಗೆ ಸಹಾಯಕನಾಗಿ ಬರುವ ಹನುಮನಾಯಕನ ಪಾತ್ರವು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖವಾದುದು. ಸಂಸ್ಕೃತ ನಾಟಕದ ವಿದೂಷಕ, ಪದುವಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನದ ಕೋಡಂಗಿ, ದೊಡ್ಡಾಟದ ಸಾರಥಿ, ಮೂಡಲಪಾಯದಲ್ಲಿ ಹನುಮನಾಯಕನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಲವಲವಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪಾತ್ರವಿದು. ತನ್ನ ವಿಶಿಷ್ಟ ವೇಷಭೂಷಣಗಳು, ವಕ್ರ ನಡವಳಿಕೆ, ಚಮತ್ಕಾರಿಕ ಮಾತುಗಾರಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಹನುಮನಾಯಕ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ರಂಗಕ್ಕೆ ಬರುವ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸುವ, ಕಿಟಾಯಿಸುವ, ಛೇಡಿಸುವ, ಟೀಕಿಸುವ, ಹೊಗಳುವ, ವಿಡಂಬಿಸುವ, ಸಿಟ್ಟಿಗೆಬ್ಬಿಸುವ, ಚೈತನ್ಯ ತುಂಬುವ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಈ ಪಾತ್ರವು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ರಂಗಕ್ಕೆ ಬರುವ ಪಾತ್ರಗಳೂ ಸಹ ಅಷ್ಟೇ. ತಮ್ಮೆಲ್ಲಾ ನೋವು-ನಲಿವು, ಸುಖ-ದುಃಖ, ರೋಷ-ದ್ವೇಷ, ಪ್ರೀತಿ-ಪ್ರೇಮ, ವಿರಹ, ಕಾಮಾಸಕ್ತಿ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಹನುಮನಾಯಕನೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಪ್ರಸಂಗದ ಕಥಾಭಾಗಗಳನ್ನು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸುವುದು, ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಬೇಸರ ನೀಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ರಂಜನೀಯ ಹಾಸ್ಯದಿಂದ ಅವರನ್ನು ಉಲ್ಲಸಿತಗೊಳಿಸುವುದು, ಪ್ರೇಕ್ಷಕರೊಂದಿಗೆ ಸಂವಾದ ನಡೆಸುವುದು, ಮಾತಿನ ಚಟಾಕಿಯಿಂದ ಖುಷಿಪಡಿಸುವುದು, ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದು, ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳನ್ನು ರಂಗಕ್ಕೆ ಕರೆತರುವುದು, ಕಳುಹಿಸುವುದು, ಅಕಸ್ಮಾತ್ ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳು ರಂಗದ ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದ ಸರ, ಬಿಲ್ಲು-ಬಾಣಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಡುವುದು, ಪ್ರಾಸಬದ್ಧ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಚುರುಕಾಗಿ ರಂಗದ ತುಂಬಾ ಓಡಾಡುತ್ತಾ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಕಳೆಗಟ್ಟಿಸುವುದು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದಲೂ ಹನುಮನಾಯಕನ ಪಾತ್ರವು ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಹನುಮನಾಯಕ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿನ ಇತರ ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳಂತೆ ನಮಗೆ ದೂರದವನಲ್ಲ. ಆದರ್ಶ ಪುರುಷನಲ್ಲ; ಮಾದರಿಯಾಗಲಿ ಅಲ್ಲ. ಅವನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಎಲ್ಲವೂ ಕವಿನೋಮಿರತವಲ್ಲ. ನಮ್ಮದೇ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ. ನಾವೇ ಅವನಾಗಿರುತ್ತೇವೆ ಅಷ್ಟೆ.

ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನದ ಮತ್ತೊಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೆಂದರೆ, ನಡುರಾತ್ರಿಯ ನಂತರ ದೈತ್ಯ ಪಾತ್ರಗಳು ರಂಗವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದು. ನಡುರಾತ್ರಿಯ ವೇಳೆಗಾಗಲೇ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ಆಲಸ್ಯ, ತೊಕಡಿಕೆಗಳು ಮರುಕಳಿಸಿ ನಿದ್ರೆಗೆ ಶರಣಾಗುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ವೇಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪಂಜಿನ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಕಾಕು ಹೊಡೆಯುತ್ತಾ ಆರ್ಭಟಿಸಿಕೊಂಡು ದೈತ್ಯಪಾತ್ರಗಳು ರಂಗ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ನಿದ್ರೆ ಹಾರಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ರಂಗದ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬರುವ ಈ ಘೋರ ಪಾತ್ರಗಳು ಆರ್ಭಟಿಸುತ್ತಾ ಬರುತ್ತವೆ. ತಮಟೆ, ನಗಾರಿ, ಹರೆ ವಾದ್ಯಗಳ ಸದ್ದು ಗಡಚಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಪಂಜುಗಳ ಬೆಂಕಿಯ ಮೇಲೆ ಗುಗ್ಗುಳವನ್ನು ಎರಚಿದಾಗ ಉರಿಯು ಧಗ್ ಎಂದು ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುತ್ತದೆ. ಘೋರ ಪಾತ್ರಗಳ ಹಿಂದೆ ಮರದ ರೆಂಬೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದ ಅನುಚರರು ಕಾಕು ಹೊಡೆಯುತ್ತಾ ಕುಣಿಯುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಮಲಗಿದ್ದವರು, ತೊಕಡಿಸುತ್ತಿದ್ದವರೆಲ್ಲಾ ಒಮ್ಮೆಗೇ ಎದ್ದು ಕೂರುತ್ತಾರೆ. ದೈತ್ಯ ಪಾತ್ರವು ರಂಗಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಭಾಗವತರು ತಾವು ಕಲಿತ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ನಾನಾ ಗತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಕುಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಸಂಗಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಕಳೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಪುಲಕಿತರಾಗಿ ರೋಮಾಂಚನವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾ ತದೇಕಚಿತ್ತರಾಗಿ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಆಸ್ವಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಬೈಗಿನಿಂದ ಬೆಳಗಿನವರೆಗೂ ಕದಲದೆ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುವ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರು ಪಾತ್ರಗಳೊಡನೆ ಒಂದಾಗುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಸಂಗ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಹೋಗಿ ತಮಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳಿಗೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆ-ಆಹೇರುಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಭಾಗವತರಿಗೂ ಸಹ ಇವು ಸಲ್ಲುತ್ತವೆ. ಆಟ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೂ ಇಂತಹ ಮುಯ್ಯಿಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಬೆಳಗಿನ ಜಾವದ ವೇಳೆಗೆ ಮಂಗಳದೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಸಂಗ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕಲೆಯ ಉಗಮಕ್ಕೆ ಭರತನ ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರವೇ ಮೂಲ ಎಂದು ಗಂಟು ಹಾಕುವುದು ವಿದ್ವಾಂಸರಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ಪರಿಪಾಠ. ಭರತನ ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರವು ಪ್ರಾಚೀನವಾದುದು ಎನ್ನುವುದು ನಿಜವಾದರೂ, ಎಲ್ಲಾ ಲಲಿತ ಕಲೆಗಳಿಗೂ ಅದೇ ಮೂಲ ಎನ್ನುವಂಥದ್ದು ನಿರಾಧಾರವಾದುದು. ಬಯಲಾಟದಂತಹ ಜನಪದ ಕಲೆಯು ಜನ ಸಮ್ಮುಖವಾದುದು. ಜನರಿಂದ ಜನರಿಗಾಗಿ ಜನರಿಗೋಸ್ಕರ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಕಲೆ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರೇ ಇದರ ವಾರಸುದಾರರು. ಅವರದೇ ಬಳುವಳಿ. ಪೋಷಕರು, ಪ್ರೇರಕರು, ಆಶ್ರಯದಾತರು ಎಲ್ಲರೂ ಅವರೇ. ಯಾವುದೇ ಪುರಾತನ ಕಲೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿದ್ದರೂ ಅವಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅಪೌರುಷೇಯವಾದ ಮೂಲವನ್ನು ಅರೋಪಿಸುವುದು ಸ್ವಭಾವವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಒಳ್ಳೆಯದೆಲ್ಲ ದೇವರಿಂದಲೋ ಋಷಿಗಳಿಂದಲೋ ಬಂದಿರಲೇಬೇಕೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪರಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ತೊಡರನ್ನು ತರುವಂಥದು. -(ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ.)

ಆದಿಮ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮಾತು ಬರುವ ಮುನ್ನವೇ ಕುಣಿತ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ನಿಸರ್ಗದ ವೈಚಿತ್ರ್ಯಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಸದಾ ಆತಂಕ ಮತ್ತು ಆಹ್ಲಾದಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದ ಆದಿಮನು ತನ್ನನ್ನು ಆತಂಕಕ್ಕೀಡು ಮಾಡುವ ನಿಸರ್ಗವನ್ನು ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಾಂತ್ರಿಕ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿತನು. ನಿಸರ್ಗದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದನು. ಇದಕ್ಕೆ ನಿಸರ್ಗವು ಜಗ್ಗದಿದ್ದಾಗ ನಿಸರ್ಗವನ್ನು ಆರಾಧಿಸುವುದನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡನು. ಆರಾಧನೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಕುಣಿತು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತು. ಕುಣಿತದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನ ಹಾವಭಾವಗಳು, ಭಯ ಭಕ್ತಿಗಳು, ಸಂಜ್ಞೆ ಸಂಕೇತಗಳು, ಕಾಕುಗಳು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡವು. ಮಾತು ದಕ್ಕಿದ ಮೇಲೆ ಕುಣಿತಕ್ಕೆ ಸಂಭಾಷಣೆ ಸೇರಿತು, ಅಲಂಕರಣ ಬಂದಿತು, ಹಾಡು ಒಂದಾಯಿತು. ಬಣ್ಣ ಬೆರೆಯಿತು, ವೇಷಭೂಷಣಗಳು ಜತೆಯಾದವು. ಆರಾಧನೆಯು ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಅರಗಿಸಿಕೊಂಡು ದೈವೀ ಆರಾಧನೆಯ ಆಟವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು. ಕ್ರಮೇಣ ಈ ಆಟವು ವೈವಿದ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಹತ್ತು ಹಲವು ಪ್ರಕಾರಗಳಾಗಿ ಒಡೆದು ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಳ್ಳಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಕರಪಾಲ, ಗೊಂದಲಿಗರಾಟ, ಕೋಲೆ ಬಸವನಾಟ, ಜೋಗೇರಾಟ, ಸೋಮನ ಕುಣಿತ, ವೀರಗಾಸೆ, ಭೂತದ ಕೋಲ, ನಾಗಮಂಡಲ ಹೀಗೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾಗಿ, ಜನಾಂಗೀಯವಾಗಿ ಹಲವಾರು ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿತು. ಆದರೆ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಅಗೋಚರವಾದ, ಅತೀತವಾದ ಶಕ್ತಿಯೊಂದನ್ನು ಓಲೈಸುವುದೇ ಆಗಿದ್ದಿತು ಮತ್ತು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಆರಾಧನೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಬಯಲಿನಲ್ಲಿಯೇ ಜರುಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಆಟವು ಬಯಲಾಟವಾಗಿ, ಬಯಲು ನಾಟಕವಾಗಿ ರೂಪಾಂತರಗೊಂಡಿತು. ಜನಪದ ನಾಟಕಗಳ ಬೀಜರೂಪವು ಕುಡಿ ಒಡೆದ ಇತಿಹಾಸ ಕಥನವೇ ಈ ತೆರನಾದದ್ದು, ಕರಪಾಲ, ಗೊಂದಲಿಗರಾಟ, ಕೋಲೆ ಬಸವನಾಟ, ಜೋಗೇರಾಟ, ಸೋಮನ ಕುಣಿತ, ಮಾರಮ್ಮನ ಕುಣಿತ, ಗೊರವರ ಗೊರವಟಿಗೆಯಾಟ, ಗೊಂದಲಿಗರ ಗೋಂಧಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಯಲು ನಾಟಕಗಳ ಬೀಜಗಳು ಅಡಗಿದ್ದವು.

ಈ ಜನಪದ ಕುಣಿತ ಪ್ರಕಾರಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ವಾಙ್ಮಯ, ಕುಣಿತ, ವರ್ಣರಂಜಿತ ವೇಷಭೂಷಣಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದು ಗೀತೆ, ಕಥೆ, ಸಂಭಾಷಣೆ ಎಲ್ಲವನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತಿಸಿ ಕೊಂಡಿವೆ. ಕರಪಾಲ ಮೇಳವಂತೂ ನಾಟಕವೊಂದರ ಸುಸ್ಪಷ್ಟ ರೂಪವೇ ಆಗಿದೆ. ಕರಪಾಲ ಮೇಳವು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಕಥಾ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಅದಕ್ಕೆ ಪೋಷಕವಾಗಿ ಸಂಗೀತ, ಇವೆರಡಕ್ಕೂ ಮೆರುಗು ನೀಡುವಂತೆ ಕುಣಿತವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಕರಪಾಲ ಮೇಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ನಿರೂಪಕನಿದ್ದು, ಇಬ್ಬರು ಸಹಾಯಕರು, ಹಿಮ್ಮೇಳದವರು ಇದ್ದರೆ ಸಾಕು ನಾಟಕ ಸಿದ್ಧವಾದಂತೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ವೇದಿಕೆಯಾಗಲಿ, ರಂಗಸಜ್ಜಿಕೆಯಾಗಲಿ ಬೇಕಿಲ್ಲ, ಕರಪಾಲದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ನಾಟಕೀಯ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು, ಸಂಭಾಷಣೆ, ಗೀತೆ, ನೃತ್ಯ, ಹಿಮ್ಮೇಳ ಎಲ್ಲವೂ ರಂಗ ಪರಿಕರಗಳೇ ಸರಿ. ವೇಷಭೂಷಣಗಳಂತೂ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದವುಗಳು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜನಪದ ಕುಣಿತವು ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಒಂದೊಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಬಯಲಾಟಕ್ಕೆ ಧಾರೆ ಎರೆದು ಬಯಲಾಟವನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರ ಹಾಗೂ ಸಂಮಿಶ್ರ ಕಲೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿವೆ. ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಬಯಲಾಟ ಎನ್ನುವಂಥದ್ದು ಶತಶತಮಾನಗಳಿಂದಲೂ ಹತ್ತು ಹಲವು ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸಿದಾಗ, ಬಯಲಾಟದ ಉಗಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ಅಪೌರುಷೇಯವಾದ ಸಂಬಂಧಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಯಲಾಟವು ಯಕ್ಷ-ಗಂಧರ್ವರಿಂದ ಹುಟ್ಟಿತೆಂಬುದಕ್ಕಾಗಲಿ, ಶಿವತಾಂಡವದಿಂದ ಜನಿಸಿತೆನ್ನುವ ಕಥೆಗಳಿಲ್ಲ. ಭರತನ ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರವೇ ಜನಪದರ ನಾಟಕ ಕಲ್ಪನೆಗೆ ಮೂಲ ಎಂಬ ಭ್ರಮೆ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿಕಾಸದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಂತ್ರಿಕ ವಶೀಕರಣ ಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಆರಾಧನೆಗಳು ಈ ದಿನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿವೆ. ಬಯಲಾಟದ ಬೀಜರೂಪವು ಅಡಗಿದ್ದುದು ಮನುಷ್ಯನು ಸ್ವಯಂ ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡ ಜನಪದ ಕುಣಿತಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಂದ ಪ್ರೇರಣೆ ಪಡೆದ ಗೊಂಬೆಯಾಟದಲ್ಲಿ ಎಂಬುದು ನಿರ್ವಿವಾದ. ಜನಪದ ರಂಗಭೂಮಿಯು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬಳುವಳಿ. ಸಮಾಜದ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರಾದ ಕೆಳವರ್ಗದವರ ಸೃಜನಶೀಲತೆಯ, ರಸಿಕತೆಯ ಸ್ವಾಭಿಮಾನದ ಸಂಕೇತ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ತಮ್ಮ ಅಂತರಂಗದ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಹಿರಂಗಗೊಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಬಯಲಾಟ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರ ಬದುಕು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಿತು. ಮನರಂಜನೆ ಮುಖ್ಯವಾದರೂ ಅದರ ಗರ್ಭದೊಳಗೆ ತಾವು ನಂಬಿದ ತತ್ವ-ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಸಾಕ್ಷೀಕರಿಸಿದರು.

ಬಯಲಾಟ ಎನ್ನುವಂಥದ್ದು ನಮ್ಮ ಜನಪದರ ಪಾಲಿಗೆ ಕೇವಲ ಮನರಂಜನೆಯ ಸಾಧನವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಅವರ ಬದುಕಿನ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಆದರ್ಶಗಳು, ಮೌಲ್ಯಗಳು, ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಯಲಾಟವು ಅಖಂಡ ನಾಟಕವಾಗಿದ್ದಿತು. ಅದನ್ನು ವಿಭಜಿಸಿದಾಗ ಹಾಡು, ಕುಣಿತ, ಅಭಿನಯ, ಪ್ರಸಾದನ, ಚಿತ್ರ, ಗೀತ, ಸಂಗೀತ ಮುಂತಾದ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ರೂಪಗಳು ಗೋಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಅಖಂಡ ಬಯಲಾಟದಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಸಮುದಾಯದ ಬಣ್ಣಗಳು, ಶ್ರುತಿ-ಗತಿಗಳು, ಚಲನೆಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಭಿನಯ ವೈವಿಧ್ಯಗಳಿದ್ದವು. ಅಭಿನಯ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ ಮತ್ತು ಅಲಂಕರಣಗಳ ಸಂಯೋಜನೆಯೇ ಆಟ. ಈ ಆಟವು ಬಯಲಿಗೆ ಬಿದ್ದಾಗ ಬಯಲಾಟವಾಯಿತು. ಬಯಲಾಟವು ಜನಪದರ ಅತ್ಯನ್ನತ ಮೌಲ್ಯದ ಪ್ರದರ್ಶನ. ಪ್ರತೀ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲೂ ಇಂತಹ ಉನ್ನತ ಮೌಲ್ಯದ ಕಲಾ ಮಾಧ್ಯಮವಿದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದು ಆಯಾ ಜನಪದದ ಸಮರ್ಥನೆಯೂ ಹೌದು; ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಪರಿಕ್ಷಿಸುವ ಮಾನದಂಡವೂ ಹೌದು. ಬಯಲಾಟವು ಭಾರತೀಯ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಒಂದು ಯೋಜಿತ ಬದ್ಧತೆಗೆ ತರುವ ರಕ್ಷಣಾ ತಂತ್ರವಾಗಿದೆ. ತನ್ಮೂಲಕವೇ ಭಾರತೀಯ ಸಮಗ್ರತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಈವತ್ತಿನ ಭಾರತದ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಅರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಗೂ, ಬಯಲಾಟದ ವಸ್ತುವಿನ ಮೂಲಕ ಪ್ರಚೋದಿತವಾಗುವ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಗೂ ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಬಯಲಾಟವು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತನ್ನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಒಳಗೆ ಸೆಳೆದು ಇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. (ಹಿ.ಶಿ. ರಾಮಚಂದ್ರೇಗೌಡ).

ಬಯಲಾಟವನ್ನು ಆಟ, ಅಟ್ಟದಾಟ, ಬೈಲುಕಥೆ, ಬಯಲು ನಾಟಕ, ಯಕ್ಷಗಾನ ಬಯಲಾಟ, ಮೇಳ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಯಕ್ಷಗಾನ ಎನ್ನುವಂಥದ್ದು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಹೊತ್ತಿಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿರುವ ಸಂಗೀತ ಶೈಲಿ. ಈ ಹೆಸರು ಹೇಗೆ ಬಂತೆಂದು ಹೇಳಲು ಇದುವರೆಗೂ ನಮಗೆ ಯಾವುದೇ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಆಧಾರಗಳಾಗಲಿ, ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರಂಥಗಳ ಉಲ್ಲೇಖಗಳಾಗಲಿ ಲಭ್ಯ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಪೌರುಷೇಯವಾದ-ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗಲೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಹು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ದೇಶೀ ರಾಗ ಪದ್ಧತಿಗಳಿದ್ದವು ಎನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟ. ಈ ದೇಶೀ ಸಂಗೀತ ಶೈಲಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಯಕ್ಷಗಾನ ಬಯಲಾಟವು ಕರ್ನಾಟಕ ಜನಪದ ರಂಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸಮೃದ್ಧವಾದುದು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಕವಾದುದು ಹಾಗೂ ಜನಪ್ರಿಯವಾದುದಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ತುತ್ತುತುದಿಯ ಬೀದರ್‌ನಿಂದ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಕರಾವಳಿಯವರೆಗೂ ಯಕ್ಷಗಾನವು ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾಗಿ ನಾನಾ ಪ್ರಭೇದಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

ಒಟ್ಟು ಯಕ್ಷಗಾನ ಬಯಲಾಟವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ವಿಭಜಿಸಿ ನೋಡಿದಾಗ ಎರಡು ಹೆದ್ದೋರೆಗಳು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಜೀವಂತವಾಗಿ ಹರಿದು ಬಂದಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಎರಡೂ ಹೆದ್ದೋರೆಗಳು ಕ್ರಮೇಣ ಕವಲುಗಳಾಗಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಾಧಿಸಿವೆ. ಈ

ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ದೇಶದ ಉದ್ದಗಲಕ್ಕೂ ಹರಡಿರುವ ಜನಪದ ನಾಟಕಗಳು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಿನ್ನತೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಎಷ್ಟೇ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ಕಂಡರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಂಧಿಸಿರುವ ಅಂತರಂಗದ ಸತ್ಯವಂತೂ ಒಂದೇ ಆಗಿದೆ. ಅದು ಭಾರತೀಯ ಪುರಾಣ ಸಂಸ್ಕೃತಿ.

ಯಕ್ಷಗಾನ ಬಯಲಾಟ				
ಮೂಡಲಪಾಯ			ಪಡುವಲಪಾಯ	
ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಂಪ್ರದಾಯ ದೊಡ್ಡಾಟ	ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮೂಡಲಪಾಯ	ತೆಂಕು ತಿಟ್ಟು	ಬಡಗುತಿಟ್ಟು	ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಸಂಪ್ರದಾಯ
ಸಣ್ಣಾಟ	ಘಟ್ಟದ ಕೋರೆ			
ಶೈವ	ವೈಷ್ಣವ	ಸಾಮಾಜಿಕ	ಕೃಷ್ಣ ಪಾರಿಜಾತ	

ಜನಪ್ರಿಯತೆ, ವ್ಯಾಪಕತೆ, ಸತ್ಯ ಇವು ಮೂರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಯಕ್ಷಗಾನವನ್ನು ಕುರಿತಾದಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ನಾನಾ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಡಾ||ಎಚ್.ಕೆ. ರಂಗನಾಥ್, ಡಾ. ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ, ಡಾ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ, ಡಾ. ಜೀ.ಶಂ. ಪರಮಶಿವಯ್ಯ, ಡಾ. ಡಿ.ಕೆ. ರಾಜೇಂದ್ರ, ಡಾ. ಬಸವರಾಜ ಮಲಶೆಟ್ಟಿ, ಡಾ. ಎಂ.ಟಿ. ಧೂಪದ್, ಎಂ. ಪ್ರಭಾಕರ ಜೋಷಿ, ಡಾ. ಹಿ.ಶಿ. ರಾಮಚಂದ್ರೇಗೌಡ, ಡಾ. ಕೆ. ಚಿನ್ನಪ್ಪಗೌಡ, ರಾಘವ ನಂಬಿಯಾರ್ ಮುಂತಾದ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಯಕ್ಷಗಾನ ಮೂಲದ ಜೊತೆಗೆ ವಿವಿಧ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಯಕ್ಷಗಾನವನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಡೆದು ನೋಡಬಹುದೋ ಅಷ್ಟೂ ನಡೆದಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕರಾವಳಿ ಯಕ್ಷಗಾನವನ್ನಂತೂ ಕೋಳಿಯ ರೆಕ್ಕೆ ಪುಕ್ಕ ತರಿದಂತೆ ಒಂದೊಂದೇ ಅಂಗವನ್ನು ವಿಭಜಿಸಿ ನೋಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಯಕ್ಷಗಾನ ಎಂಬ ಪದವು ಬಯಲುಸೀಮೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿರುವುದೇನಿದ್ದರೂ ಅಟ್ಟದಾಟ, ಬಯಲಾಟ, ಬಯಲು ನಾಟಕ, ಬಯಲು ಕಥೆ, ಮೇಳ ಎಂಬ ಪದಗಳಷ್ಟೇ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವುದು. ಮೂಡಲಪಾಯ-ಪಡುವಲಪಾಯ-ದೊಡ್ಡಾಟ ಇವೆಲ್ಲವೂ ವಿದ್ವಾಂಸರು ರಂಗಭೂಮಿ ವಿಂಗಡಣೆಯ ಸೌಲಭ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡ ಪದಗಳಾಗಿವೆ. ಮೊದಲಿಗೆ ಕಥೆಯಾಗಿ, ಅನಂತರ ಆಟವಾಗಿ ಕ್ರಮೇಣ ನಾಟಕವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿರುವ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಇತಿಹಾಸದ ಕಥನವನ್ನು ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರು ನಿರ್ದೇಶಿಸುವ ಪದಗಳು ಸಂಕೇತಿಸುತ್ತವೆ.

ಬಯಲಾಟದ ಅತ್ಯಂತ ಭವ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಮೂಡಲಪಾಯವು ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ಅಭಿನಯ, ವಾದ್ಯಮೇಳ, ವೇಷಭೂಷಣ, ಹಾಡುಗಾರಿಕೆ, ಅಲಂಕರಣ ಮೊದಲಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 500 ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸವಿದೆ. ಒಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ದಕ್ಷಿಣದ ತುದಿಯಿಂದ ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉತ್ತರದ ತುದಿಯವರೆಗೂ ಸುಮಾರು 15 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಹರಡಿದ್ದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮನರಂಜನಾ ಮಾಧ್ಯಮವಿದು.

ಮೂಡಲಪಾಯದ ಕುಣಿತದಲ್ಲಾಗಲಿ, ವೇಷಭೂಷಣಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ, ವಾದ್ಯ ವಿಶೇಷದಲ್ಲಾಗಲಿ ಇದುವರೆವಿಗೂ ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗಾಗಲಿ, ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗಾಗಲಿ ಒಳಗಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಪ್ರಚಾರ-ಪ್ರಭಾವಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗದೆ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದ್ದು ತನ್ನ ಮೂಲರೂಪವನ್ನು ಯಥಾಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಮೂಡಲಪಾಯದಲ್ಲಿ ಗೋಚರಿಸುವ ರಂಗ ಪರಿಕರಗಳು, ತಾಂತ್ರಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಇದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ವೇಷಕಟ್ಟುವ ಕ್ರಮ, ಬಣ್ಣದ ವೇಷ, ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳು

ರಂಗಸ್ಥಳವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಮತ್ತು ನಿರ್ಗಮಿಸುವ ರೀತಿ, ಕುಣಿತ, ನಿಲುವು, ನೋಟ, ಹಸ್ತ, ಪಾದಗಳ ಚಲನೆ, ಆಂಗಿಕ ಅಭಿನಯ, ತಾಳಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಪದವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಮೆರೆಯುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದು ಎಲ್ಲವೂ ಮೂಡಲಪಾಯದಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ರೀತಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗಗಳಿಗೆ ಭಾರತೀಯ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳಿಂದ ಕಥಾವಸ್ತುವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ರೂಢಿ. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಈ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳಾದ ರಾಮಾಯಣ-ಮಹಾಭಾರತ-ಭಾಗವತಗಳು ವಾಚಿಕ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಬಂದು ಕಾಲಾನಂತರದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರ ರೂಪಕ್ಕೆ ಇಳಿದ ಕೃತಿಗಳು. ಜನಪದ ಕಥೆ, ಕಾವ್ಯ, ಹಾಡುಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಜನಪದರ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಇವು ಸಂಕಲನ-ವ್ಯವಕಲನ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಸಿಲುಕಿ ಪ್ರಕ್ಷೇಪಗಳೊಂದಿಗೆ ಬೆಳೆದುಬಂದು ಅಕ್ಷರ ಪರಂಪರೆಗೆ ಅಖಂಡವಾಗಿ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾದವುಗಳು. ಇವುಗಳಿಗೂ ಹೊರತಾಗಿ ಜನಪದ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನಾಗಿ ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಭಿನಯಿಸುತ್ತಿದ್ದುದು ಮೂಡಲಪಾಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಕರೇಭಂಟನ ಕಾಳಗ, ಕುಮಾರರಾಮ, ಸಾರಂಗಧರ ಮೊದಲಾದವು ಮೂಲತಃ ಜನಪದ ಕಥೆಗಳಾಗಿದ್ದು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಅಭಿನಯಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವಂಥವು. ಕರೇಭಂಟನ ಕಾಳಗವಂತೂ ಮೂಡಲಪಾಯದ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ಮತ್ತು ಜನಪ್ರಿಯವಾದ ಪ್ರಸಂಗ. ಇದು ಪಡುವಲಪಾಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನವು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಮು ಸಾಮರಸ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಸರಾದ ನಾಟಕ ಪರಂಪರೆ. ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಭಾಗವತರುಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲುವರ್ಗ-ಕೆಳವರ್ಗ ಎನ್ನದೆ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರಿದ್ದರು. ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳಲ್ಲೂ ಅಷ್ಟೆ. ಗಾಣಿಗರು, ಕುಂಬಾರರು, ಅಕ್ಕಸಾಲಿಗರು, ಕ್ಷೌರಿಕರು, ಮುಸಲ್ಮಾನರು ಇತ್ಯಾದಿ ಶೂದ್ರಾತಿಶೂದ್ರ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದ ಜನವರ್ಗವೇ ಹೆಚ್ಚು. ಬೈಗಿನಿಂದ ಬೆಳೆಗಿನವರೆಗೂ ಭಾರವಾದ ವೇಷಭೂಷಣಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ದಣಿವಿಲ್ಲದೆ ಕುಣಿಯುವ ತಾಕತ್ತು ಈ ಜನರಿಗಿದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಅಕ್ಷರ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದವರು. ಓದು ಬರಹ ತಿಳಿಯದ ಇವರು ಯಕ್ಷಗಾನದ ಪದಗಳನ್ನು, ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೇಗೆ ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಪ್ರದರ್ಶನದ ತಾಂತ್ರಿಕ ನೆಲೆಗಳು ಯಾವುವು ಎಂಬುದೇ ವಿಸ್ಮಯಕಾರಿಯಾದ ಅಂಶ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಬಯಲಾಟದ ಬಗ್ಗೆ ಮೇಲುವರ್ಗದವರಲ್ಲಿ ಸದಭಿಪ್ರಾಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಯಲಾಟ ಕಲಿಯುವವರನ್ನು ಬದುಕಲು ಬಾರದವ:ಕೆಟ್ಟು ಕೆರೆ ಹಿಡಿದೋದ ಎಂದು ಹಂಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಆ ಕಾಲದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಶಕ್ತಿಗಳಾಗಿದ್ದು ಮೇಲುವರ್ಗದ ಪುರೋಹಿತವಾಹಿಯು ಈ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ದೂರವಿಟ್ಟಿದ್ದಿತು; ಅಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು.

ಭಾಗವತರು ಮತ್ತು ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳು ಪದಗಳು ಮತ್ತು ಮಾತುಗಳನ್ನು ತಲೆಮಾರುಗಳಿಂದಲೂ ವಾಗ್ಮೂಢಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದವರು. ಪದಗಳನ್ನು ಭಾಗವತರು ಹಾಡಿದರೆ, ಮಾತುಗಳನ್ನು ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳು ಆಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಿಂದಿನವರು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದುದರ, ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದುದರ ಅನುಕರಣೆ ಇದು. ಮೂಡಲಪಾಯದಲ್ಲಿ ಮಾತು-ಪದಗಳೆರಡನ್ನು ಕಟ್ಟಿದವರು ಒಬ್ಬರೇ. ಪದ್ಯವೇ ಇರಲಿ, ಗದ್ಯವೇ ಇರಲಿ, ಏಕಕವಿ ನಿರ್ಮಿತವಾದುದು. ಪಡುವಲಪಾಯದಲ್ಲಿ ಪದ್ಯದ ಕವಿಯೇ ಬೇರೆ: ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಕವಿಯೇ ಬೇರೆ. ಮೂಡಲಪಾಯದ ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳು ಪಡುವಲಪಾಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವಂತೆ ಆಶುಕವಿಗಳಲ್ಲ. ಪದಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಸಂಭಾಷಣೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಹಾಡುಗಳ ಬಾಹುಳ್ಯ ಹೆಚ್ಚು. ಸಂಭಾಷಣೆ ಗಡಸು. ಪ್ರಾಸ-ಅನುಪ್ರಾಸ, ಹಳಗನ್ನಡ-ಸಂಸ್ಕೃತ ಭೂಯಿಷ್ಠವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳು ನಾಲಿಗೆ ತಿರುಗದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕಂಠಪಾಠ ಮಾಡಿ ಹೊರಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಮೂಡಲಪಾಯವು ವೀರ-ರೌದ್ರ ರಸ ಪ್ರಧಾನವಾದುದರಿಂದ ಗಡುಸಾದ ಸಂಭಾಷಣೆಯು ರಸಾಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪ್ರಮೀಳಾರ್ಜುನೀಯ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮೀಳ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ: ಈ ಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಗಂಡನೆಂದು ಕೊಂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಭಂಡನೆ ನನಗೊಬ್ಬಳಿಗೆ ಗಂಡನಾಗೆಂದು ಅಂಡಲೆದರೆ ಕೆಂಡ ಕಾರುತ್ತ ಗಂಡ ಸತ್ತ ರಂಡ ಮುಂಡಿಯರಂತೆ ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡು ತುಂಡಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವಿಯಲ್ಲೊ ಭಂಡ. ಈ ಮೂರೂ ಮಂಡಲದ ಹಿಂಡು ರಾಜರಲ್ಲಿ ಪುಂಡನೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ನೀನು ಗಂಡಸೇ. ನೀವು

ಈ ಸಂಭಾಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಸ್ವಾರಸ್ಯಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುವಂತಿಲ್ಲ. ಏನಿದ್ದರೂ ಕಿವಿಯ ಮೇಲೆ ಫಡಫಡ ಎಂದು ಅಪ್ಪಳಿಸುವ ಬಿರುಸು ಮಾತುಗಳಿವು. ಪ್ರಾಸಾನುಪ್ರಾಸಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬಳಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಮಾತಿನ ಆಟ ಕಟ್ಟುವುದು. ಒಂದರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮೂಡಲಪಾಯದ ಸಂಭಾಷಣೆ ಎನ್ನುವಂಥದ್ದು ಕವಿಗಳ ಮಾತುಗಾರಿಕೆಯ ಆಡುಂಬೊಲ. ವಾಸ್ತವ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಇಂತಹ ಸಂಭಾಷಣೆಯು ಪಾತ್ರಧಾರಿಗೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕುತ್ತದೆ. ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧವಾದ ಈ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ನಟನು ಕಂಠಪಾಠ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರಂಗದ ಮೇಲೆ ಗಿಳಿಪಾಠ ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಅಭಿನಯ ಶೂನ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅಂತ್ಯಪ್ರಾಸ ಮೋಹದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಈ ಸಂಭಾಷಣೆಯು ಕೃತಕವೆನಿಸಿ ಅರ್ಥ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಪಡುವಲಪಾಯದಲ್ಲಿ ಸಂಭಾಷಣೆಯು ಕವಿ ನೋಮಿರತವಾದುದಲ್ಲ. ಪಾತ್ರಧಾರಿಯ ಪ್ರತಿಭೆ, ಅನುಭವ, ವಾಕ್ಯಾತುರ್ಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಸೊಗಸು ತರುತ್ತದೆ. ಸೃಜನಶೀಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಅಂದ ಹಾಗೆ, ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗಗಳ ಬಹುತೇಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಎಲ್ಲವೂ ವಿಷ್ಣು ಪಾರಮ್ಯ, ವೈದಿಕ ಮೂಲಕ ಕಥಾವಸ್ತುಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು. ತ್ರಿಪುರ ಸಂಹಾರ, ದೇವಿಮಹಾತ್ಮೆ, ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ ಚರಿತ್ರೆ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಹೊರತಪಡಿಸಿದರೆ ಉಳಿದಂತೆ ಶಿವಪರವಾದ ಕಥೆಗಳು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ದ್ರಾವಿಡರ ಬಳುವಳಿಯಾದ ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ದ್ರಾವಿಡರ ಅಧಿದೇವತೆಯಾದ ಪರಶಿವನನ್ನು ಮೂಲೆಗೆ ತಳ್ಳಿ ವಲಸೆ ಬಂದ ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿಗಳ ದೇವತೆಯಾದ ವಿಷ್ಣು ವಿಜೃಂಭಿಸಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಈ ಬಯಲಾಟ ಪರಂಪರೆಯ ಮೇಲಾಗಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅನ್ಯಾಕ್ರಮಣ ಆಸಕ್ತಿ, ಧೋರಣೆಗಳು ಒಡೆದು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಪುರೋಹಿತವಾಹಿಯ ಪ್ರಭುತ್ವದೊಂದಿಗೆ ಕೈಜೋಡಿಸಿ ನಡೆಸಿದ ಸಂಚಿನ ಫಲವಾಗಿ ವೈದಿಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವುದರ ಪರಿಣಾಮವಿದು. ಕರೇಭಂಟ, ಸಾರಂಗಧರ, ಕುಮಾರರಾಮರಂತಹ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉಳಿದಂತೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು, ಚಳುವಳಿಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿದ ಮಾದೇಶ್ವರ, ಮಂಟೇಸ್ವಾಮಿ, ಮೈಲಾರಲಿಂಗ, ಜಂಜಪ್ಪ, ಎಲ್ಲಮ್ಮ ಮುಂತಾದವರು ಬಯಲಾಟದ ವಸ್ತುಗಳಾಗಿ ಏಕೆ ರೂಪುಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎದುರಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನವು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಪಂಜಿನ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ವರ್ಣರಂಜಿತ ವೇಷಭೂಷಣಗಳು, ಬಣ್ಣಗಾರಿಕೆ, ಕುಣಿತ, ಅಭಿನಯ, ಭಾಗವಂತಿಕೆ ಇವೆಲ್ಲದರ ಒಳಗೆ ವಸ್ತುವಿನ ಭ್ರಾಮಕತೆ ಇವಿಷ್ಟೂ ಕತ್ತಲಿನಲ್ಲಿ ಅನಾವರಣಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಈ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಖಳನಾಯಕಿಯಾರರೂ ಖಳನಾಯಕರಾಗಿ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿನಾಯಕರಾಗಿ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರುಗಳ ಹೆಸರಿನಿಂದಲೇ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದವೆಂಬುದು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಅಂಶ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ಜರಾಸಂಧ ವಧೆ, ಕೌಂಡ್ಲಿಕ ಸಂಹಾರ, ದುಶ್ಯಾಸನ ವಧೆ, ಕರ್ಣಾವಸಾನ ಇತ್ಯಾದಿ. ಹೀಗಿದ್ದೂ ಸಹ ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನದಲ್ಲಿ ಗೋಚರಿಸುವ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಖಳನಾಯಕ ಪಾತ್ರಗಳು ರಂಗವನ್ನು ಹೊರಗಿನಿಂದ ಪ್ರವೇಶಿಸುವಂಥದ್ದು. ಉಳಿದೆಲ್ಲಾ ಪಾತ್ರಗಳೂ ರಂಗದ ಒಳಗಿನಿಂದ ಅಂದರೆ ಬಣ್ಣದ ಚೌಕಿಮನೆಯಿಂದ ರಂಗಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದರೆ, ಘೋರಪಾತ್ರಗಳು, ರಾಕ್ಷಸಪಾತ್ರಗಳು ಹೊರಗಿನಿಂದ, ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಮಧ್ಯದಿಂದ ರಂಗಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವುದರ ಉದ್ದೇಶ ಏನಿತ್ತು? ರಾಕ್ಷಸರು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಸೇರಿದವರು. ದ್ರಾವಿಡ ಬುಡಕಟ್ಟು ಜನವರ್ಗದವರು. ಹೊರಗಿನಿಂದ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿದ ವಿಷ್ಣು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ನಿಂತವರು. ಆಕ್ರಮಣಕೋರ ಆಯರರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹೇರುವಿಕೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಭಾವಿಸಿದ ಸ್ಥಳೀಯ ನಾಯಕರುಗಳನ್ನು ರಾಕ್ಷಸರುಗಳನ್ನಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಹೊರಗಿಡುವ ಅಂದರೆ ರಂಗಕ್ಕೆ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬರುವ ತಂತ್ರವನ್ನು ರೂಢಿಸಿದ ಹುನ್ನಾರ ಇದು. ಹಿ.ಚಿ. ಬೋರಲಿಂಗಯ್ಯನವರು ಈ ಹುನ್ನಾರವನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಅರ್ಥಯಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ರಾಮನ ಸೇವಕ, ಕಿಂಕರ ಹಾಗೂ ಭಕ್ತಾನುಭಕ್ತನಾದ ಹನುಮನೂ ಹೊರಗಿನಿಂದಲೇ ಯಾಕೆ ರಂಗಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಬಹುತೇಕ ಶೂದ್ರರೇ ಅಭಿನಯಿಸುವ ಮೂಡಲಪಾಯ ಬಯಲಾಟದಲ್ಲಿ ಅವರ ಪ್ರತೀಕಗಳಾದ ಶೂದ್ರಪಾತ್ರಗಳು ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬರುವ ಪರಿಪಾಠ. ಜನರ ನಡುವಿನಿಂದ ಈ ರಾಕ್ಷಸಪಾತ್ರಗಳು ಬರುತ್ತವಾದ್ದರಿಂದ ಅವೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿ ಕುಂತ ಜನರ ನಡುವಿನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೇ ಎಂದು ಅರ್ಥೈಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಅವೆಲ್ಲ ಶೂದ್ರಜೀವಗಳು. ರಂಗದ ಮೇಲಿನ ಪಾತ್ರಗಳು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ಜನರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವಂಥವು. ಶೂದ್ರರು ಮತ್ತು

ಅತಿ ಶೂದ್ರರೇ ಅಭಿನಯಿಸುವ ಈ ನಾಟಕದೊಳಗಿನ ನಾಟಕ ಎಷ್ಟು ಚಮತ್ಕಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ ನೋಡಿ. ಇದು ನಮ್ಮ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ದಾಸ್ಯ ಎನ್ನದೆ ವಿಧಿ ಇಲ್ಲ. (ಕಾಡು, ಕಾಂಕ್ರಿಟ್ ಜಾನಪದ:ಪು. 89).

* * *

ಮೊದಲಿಗೆ, ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗವತರ ನೆನಪಿನ ಕೋಶದಲ್ಲಿ ಭದ್ರವಾಗಿದ್ದವು. ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ ಭಾಗವತರು ತಮ್ಮ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಥಾ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ಎಡರು ತೊಡರುಗಳಿಲ್ಲದೆ ನಿರರ್ಗಳವಾಗಿ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ವರ್ಷಪೂರ್ತಿ ಒಂದಲ್ಲಾ ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ, ಒಂದಲ್ಲಾ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಇವರ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಪಠ್ಯಗಳು ಪ್ರತೀ ಬಾರಿಯೂ ಹೊಸ ಹೊಸ ಸೃಜನಶೀಲ ಪಠ್ಯಗಳಾಗಿದ್ದು ನವ ನವೋನ್ಮೇಷಶಾಲಿನಿಯಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ದಿನಗಳಂತೆ ಬದುಕು ಬದಲಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿತು. ಜನರ ಅಭಿರುಚಿ-ಮನೋಧರ್ಮರಗಳು ಬದಲಾದವು. ಭಾಗವತರು ಬದುಕಿಗಾಗಿ ಬೇರೆ ವೃತ್ತಿಯೆಡೆಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಯು ಮನುಷ್ಯನ ಶ್ರಮ ಮತ್ತು ನೆನಪಿನ ಮೇಲೆ ವಿಪರೀತ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿತು. ಆಧುನಿಕತೆಯು ಮನುಷ್ಯ ಶ್ರಮವನ್ನು ಮಿತಗೊಳಿಸಿತು. ಆಲಸ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿತು. ಆಧುನಿಕ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಪ್ರವೇಶವೂ ಸಹ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿ ಸೋಮಾರಿತನ ಹೆಚ್ಚಿತು. ಬಯಲಾಟಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ನಿಷ್ಠೆ ಸಡಿಲಿಸಿ ಲಕ್ಷ್ಯಗಳು ವಿವಿಧೆಡೆಗೆ ಹರಿದವು. ಅಖಂಡವಾಗಿದ್ದ ನೆನಪಿನ ಕೋಶದಲ್ಲಿ ಬಿರುಕು ಮೂಡಿ ಪಠ್ಯಗಳ ವ್ಯವಕಲನ ಕ್ರಿಯೆ ಜರುಗಲಾರಂಭಿಸಿತು. ನಿರರ್ಗಳವಾದ ಹಾಡುಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಿಗಳು, ಸಡಿಲತೆ ತಲೆದೋರಿದವು. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಭಾಗವತರು ಮೂಢಲಪಾಯದ ಪಠ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆದಿಡುವ, ಮತ್ತು ಬರೆಸಿಡುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡರು. ಹೀಗೆ ಬಯಲಾಟಗಳು ವಾಚಿಕ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿದ್ದವು ಅಕ್ಷರ ಪರಂಪರೆಗಳಾದವು. ಅಲ್ಲದೆ, ಹಿ.ಶಿ. ರಾಮಚಂದ್ರೇಗೌಡರು ಹೇಳುವಂತೆ, ಬಯಲಾಟದ ಹಾಡುಗಾರಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಾಗ, ಅದು ದಿನನಿತ್ಯದ ಹವ್ಯಾಸವಾಗದಿದ್ದಾಗ, ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಕುಚಿತಗೊಂಡಾಗ ಅವು ಪಠ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಲು ಸಾಧ್ಯ. ನೆನಪಿನ ಶಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು ಒಂದು ಕಾರಣವಾದರೂ ಅದು ಪ್ರಬಲ ಕಾರಣವಲ್ಲ. ಒಂದು ಜಾನಪದ ಸಾಮೂಹಿಕತೆ ಜನಜನಿತವಾಗಿದ್ದಾಗ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಕ್ಷರ ಪರಂಪರೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ ಎಲ್ಲವೂ ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರುತ್ತದೆ. ಆಧುನಿಕರು ಹೇಳುವಂತೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ವಿಷಯಗಳು ವಿಚಾರಗಳು ಬಂದಂತೆ ಜ್ಞಾಪಕಶಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದೂ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತವಲ್ಲ. ಆಗ ನೆನಪಿನ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಲೇ ಹೋಗಬೇಕು. ಬರೆದಿಡುವ ಸೋಮಾರಿತನವೆ ನೆನಪಿಡುವ ಮತ್ತು ಚಿಂತಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. (ಜಾನಪದ ಅಂತರಂಗ: ಪು. 38).

ಹೀಗೆ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಕಂಠಸ್ಥ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಯಕ್ಷಗಾನ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಅಕ್ಷರ ಪರಂಪರೆಗಳಿಗಿಳಿಯಿತು. ಕಳೆದ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತು. ಆದರೆ, ಯಕ್ಷಗಾನ ಬಯಲಾಟದ ಬಗೆಗಿದ್ದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಅವಜ್ಞೆಯಿಂದಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರಕಾರರಿಂದ ವಂಚಿತವಾಗಿರುವುದಂತೂ ದುರದೃಷ್ಟಕರ ಸಂಗತಿ. ಮೂಢಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕವಿಗಳು ಶಿಷ್ಟ ಕವಿಗಳಂತೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ತಮ್ಮ ಊರು, ಕಾಲ, ದೇಶ, ಅಂಕಿತ ಪ್ರವರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡವರಲ್ಲ. ಹೇಳಿಕೊಂಡಿರುವ ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಹೆಸರು, ಊರು, ಇಷ್ಟದೈವಗಳ ಅಂಕಿತಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರಾದರೂ, ಯಕ್ಷಗಾನ ಕೃತಿಗಳು ಸಂಚಾರಿಗುಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದವುಗಳಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಅಂಕಿತ ವಿವರಗಳು ಉರಿಂದೂರಿಗೆ ಬದಲಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಇವರುಗಳ್ಯಾರೂ ಸರಸ್ವತಿಯ ಭಂಡಾರದ ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಒಡೆದೆವೆಂಬ ಹಮ್ಮು ತೋರಿದವರಲ್ಲ. ನಾವು ಹೊಸದೇನನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಪೂರ್ವಸೂರಿಗಳು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ, ಪುರಾಣಗಳು ಏನು ಸಾರಿವೆಯೋ ಅದನ್ನೇ ತಾವು ಯಕ್ಷಗಾನದಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂಬ ವಿನಯ ತೋರಿದವರು. ಪದವಿಟ್ಟುಕೊಂಡವರಂತೆ ಎಂಬ ಬಿಂಕ ತೋರದೆ, ನಾವು ಬಲ್ಲವರಲ್ಲ, ನಾವು ತಿಳಿದವರಲ್ಲ, ಯಾವ ತಪ್ಪಿದ್ದರೂ ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ತಿದ್ದುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಲ್ಲಿದರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಸಜ್ಜನಿಕೆ ಮೆರೆದ ಸರಳ ಸಾತ್ವಿಕ ವಿನಯಶೀಲರು.

ಯಕ್ಷಗಾನ ಕವಿಗಳು ಸ್ವತಃ ಭಾಗವತರು. ಓದು ಬರಹ ಬಲ್ಲವರು, ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಗೀತ ಜ್ಞಾನ ಉಳ್ಳವರು, ಪುರಾಣಗಳ ಅರಿವಿದ್ದವರು. ರಾಮಾಯಣ-ಮಹಾಭಾರತಗಳನ್ನು ಬಲ್ಲವರು. ಹಳಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ-ಸಂಸ್ಕೃತ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡವರು. ಗದುಗಿನ ಭಾರತ, ತೊರವೆ ರಾಮಾಯಣ, ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತ ಇವರ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನ ಕಾವ್ಯಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ, ತೊರವೆ ಮತ್ತು ಜೈಮಿನಿ ಕವಿಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದವರು. ಹೊಸಗನ್ನಡದ ಅರುಣೋದಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಹಳಗನ್ನಡ ಪ್ರೀತಿ ಮಾಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಹುತೇಕ ಭಾಗವತರು ಓಚಯ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಮಾಸ್ತರರುಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶನದ ಉತ್ಕಟೇಚ್ಛೆ ಇದ್ದಿತು. ಹಳಗನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಗಳ ಮೇಲಿನ ಮೋಹದಿಂದಾಗಿ ಶಬ್ದಾಡಂಬರ. ಪ್ರಾಸಾನುಪ್ರಾಸ, ಪದಗಳ ಅತಿಯಾದ ಬಳಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಾಮೋಹ ಇದ್ದಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕದಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ದೊರೆತದ್ದು ಯಕ್ಷಗಾನ ಕೃತಿರಚನೆ. ಗದುಗು, ತೊರವೆ, ಜೈಮಿನಿ ರಾಮಾಯಣ-ಭಾರತ-ಭಾಗವತಗಳಿಂದ ಆಯ್ದು ಕಥಾ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಯಕ್ಷಗಾನ ನಾಟಕಗಳನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವಾಗ ತಮ್ಮೆಲ್ಲಾ ಪ್ರತಿಭಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರೆ ಎರೆದರು. ಪದ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಒಲವು ತೋರದ ಈ ಕವಿಗಳು ಗದ್ಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ತೆಕ್ಕೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಹಳಗನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಭೂಮಿಷ್ಟವಾದ ಪದಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಸಬದ್ಧವಾಗಿ, ಚಮತ್ಕಾರದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳನ್ನಾಗಿ ರೂಪಿಸಿದರು. ತಮ್ಮ ಅತಿಯಾದ ಮಾತುಗಾರಿಕೆಗೆ ಆಡಂಬೊಲವನ್ನಾಗಿಸಿ ಕೊಂಡರು. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಆಡುಮಾತುಗಳನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಹೊಸದ ಪದ್ಯಗಳು ಬಡಕಲಾದವು. ಪ್ರಾಸಬದ್ಧ ಮತ್ತು ಆಲಂಕಾರಿಕ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸಂಭಾಷಣೆ ಮೇಲುಗೈ ಪಡೆಯಿತು.

ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರ ಗೌರವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕವಿಗಳು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ವಸ್ತು ದುಷ್ಟಶಿಕ್ಷೆ: ಶಿಷ್ಟರಕ್ಷೆ ಎಂಬ ಸ್ಥಾಯೀ ಭಾವವನ್ನುಳ್ಳದ್ದು. ಭಗವಂತನ ಔನ್ನತ್ಯವನ್ನು ಸಾರುವಂಥದ್ದು; ದೈವಾರಾಧನೆಗೆ ಮೀಸಲಾದದ್ದು. ಅವರು ರಚಿಸಿದ್ದು, ರಚಿಸಿಕೊಂಡದ್ದು ಪಾಮರರಿಗೆ: ಪಂಡಿತ ಮಂಡಳಿಗಲ್ಲ. ಸೃಷ್ಟಿ ಏನಿದ್ದರೂ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಾಗಿದೆ. ಯಕ್ಷಗಾನ ಕವಿ ಕಾವ್ಯ ರಚಿಸುವ ಶಬ್ದ ಸಂಪತ್ತಿನೊಂದಿಗೆ ಸಂಗೀತಜ್ಞಾನ ಉಳ್ಳವರೆಂದು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಪದರಚನೆಯಲ್ಲೇ ಯಕ್ಷಗಾನದ ತಾಳ ಲಯ ರಾಗಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಡುಗಾರಿಕೆಗೆ ಒಗ್ಗುವ ಛಂದಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದೆ. ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ನಾಟಿ, ಬೆಳಗಿನ ಜಾವಕ್ಕೆ ಭೂಪಾಲ, ಮಂಗಳಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯಮಾವತಿ, ದುಃಖಕ್ಕೆ ತೋಡಿ, ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಕಲ್ಯಾಣಿ ಹೀಗೆ ಒಂದೊಂದು ರಾಗವನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯ ಕಾವ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಪದ್ಯಗಳ ಮೇಲು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ರಾಗ, ದರು, ಮಟ್ಟು ಎಂದು ಗುರುತು ಹಾಕಿ ರಾಗದ ಹೆಸರನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಜಯಚಂದ್ರರಾಜ ಅರಸು : 1995) ಈ ಕವಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿರುವ ದ್ವಿಪದಿ, ತ್ರಿಪದಿ, ಸಾಂಗತ್ಯ, ಕಂದ, ಷಟ್ಪದಿ, ವೃತ್ತ ಮುಂತಾದ ದೇಶೀ ಛಂದೋ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಇವರು ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾಗವತ ಕವಿಗಳ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದರೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಸಂಗ ಎನ್ನವಂಥದ್ದು ಮೂಲಕಥೆಯಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಂಡ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶ ಇಲ್ಲವೆ ಕಥಾಭಾಗ. ಇದು ಸಾಧ್ಯಂತವಾದುದಲ್ಲ. ಪೌರಾಣಿಕ ಕಥನ ಮಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭ ಇಲ್ಲವೆ ಘಟನೆಯೊಂದನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಹೇಳಲು ಹೊರಟಂತಹ ರೂಪಕ. ಅಂದರೆ ಕಿರಿದಾದ ಕಥಾವಸ್ತುವನ್ನು ಒಂದು ನಾಟಕೀಯ ಚೌಕಟ್ಟಿಗೆ ಅಳವಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಯಕ್ಷಗಾನ ಕವಿಗಳು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಸಂಗ ಕೃತಿ ಮೂಲತಃ ಒಂದು ಗೀತರೂಪಕ. ಅದರ ಉದ್ದೇಶ ಸರಸ ಸಂಭಾಷಣೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸೊಗಸಾದ ರಂಗಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು. ಕಥಾವಸ್ತು ಕಿರಿದಾದರೂ ಅದನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ನೋಡುವ ಯತ್ನವೂ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಾಂಭಾರವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಯೂ ಅದ್ಭುತ ಅಡುಗೆ ಸಿದ್ಧಮಾಡಿ ಸೊಗಸಾಗಿ ಬಡಿಸಬಲ್ಲ ಮಾತಿನ ಚತುರ ಬಾಣಸಿಗರು ಈ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕವಿಗಳು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಇಲ್ಲಿ ಜನರ ಮಾತುಕತೆಯ ಚತುರೋಕ್ತಿಗಳು, ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳೂ ಪದದ ಚರಣಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಯಾವುದೇ ಕ್ಷಣದ ಉದ್ಗಾರಕ್ಕೂ ಎತ್ತುಗಡೆ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಸೊಲ್ಲುಗಳು ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರಾಳ ಇವೆ (ಡಾ. ರಾಘವ ನಂಬಿಯಾರ್).

ಲಭ್ಯವಿರುವ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನದ ಕವಿಗಳು ಕ್ರಿ.ಶ. 1850 ರಿಂದೀಚೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾರೆ. ವಾಗ್ಗ್ರಾಧಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಅಕ್ಷರರೂಪಕ್ಕೆಳಿದ ಕಾಲ ಇದಾಗಿದ್ದಿರಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಕೆಂಪಣ್ಣಗೌಡನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಅಳಿಯ ಲಿಂಗರಾಜ, ಪಾರ್ತಿಸುಬ್ಬ, ಮುದ್ದಣ್ಣ ಮೊದಲಾದವರವರೆಗೆ ಪ್ರಮುಖ ಕವಿಗಳು ಯಕ್ಷಗಾನ ರಚನೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ಯಕ್ಷಗಾನಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಪರಂಪರೆಗೆ ಸೇರುವ ಯಕ್ಷಗಾನಗಳೇ 500ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಗಬಹುದು. ಮೂಡಲಪಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಕಾಗದದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳು, ವಿರಳವಾಗಿ ಓಲೆಗರಿಯ ಗ್ರಂಥಗಳೂ ಯಕ್ಷಗಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ. ತುಂಬ ಹಳೆಯ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳು ಕರಾವಳಿಯ ಪರ್ಯಟಕಗಳಂತೆಯೇ ಶುದ್ಧ ಹಾಡುಗಬ್ಬಗಳು. ಆದರೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿನ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ನಾಟಕಗಳನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಪಾತ್ರಧಾರಿ ಅವಿದ್ಯಾವಂತನಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕಂಠಪಾಠ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾತಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲಿ ಉಳಿದು ಬಂತು. ಈ ಕಾವ್ಯಗಳ ಪ್ರಾಚೀನತೆ ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ಉಪಲಬ್ಧವಿರುವ ಕೆಂಪಣ್ಣಗೌಡನ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಾವ್ಯಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಚೀನ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಸಾಧಿಸಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. (ಜೀ.ಶಂ. ಪರಮಶಿವಯ್ಯ).

ಕರಾವಳಿ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಉಡುಪಿಯ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಛಾಪಖಾನೆ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಹಾಗೂ ಬಳ್ಳಾರಿ ಪ್ರಕಾಶಕರು ಸಾಕಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚುಮಾಡಿ ಓದುಗರು, ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಿಯರುಗಳಿಗೆ ಉಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಓದು ಬರಹ ಬಲ್ಲ ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗವತರು ಬರೆದಿಟ್ಟ ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಯಾವುದೇ ಮಠ-ಮಾನ್ಯಗಳನ್ನಾಗಲಿ, ದೇಗುಲಗಳ ಭಂಡಾರವನ್ನಾಗಲಿ, ಮೇಲುವರ್ಗದವರ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನಾಗಲಿ ಸೇರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿಂದ ವಂಚಿತವಾದುದರಿಂದ ಭಾಗವತರ ಮನೆಗಳ ಅಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಗಿ ಕುಳಿತವು. ಜೀರ್ಣಗೊಂಡವು. ಹಸಿದ ಒಲೆಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವಾದವು. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಮಹತ್ವದ ಅರಿವಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ನೂರಾರು ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿ ಹೋದವು. ಪ್ರೊ. ಜೀ.ಶಂ. ಪರಮಶಿವಯ್ಯನವರ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲವಾಗಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳು, ಓಲೆಗರಿ ಪ್ರತಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಯಾದರೂ ಅಚ್ಚಿನ ಮುಖ ಕಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಉಪಲಬ್ಧವಿರುವ ಯಕ್ಷಗಾನ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕರಿಯ ಚರಿತ್ರೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿ. ಇದನ್ನು ಓಲೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಕರಿಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಬರೆದ ಕವಿ ಕೆಂಪಣ್ಣಗೌಡ ಎಂಬುವನು. ಕರಿಯ ಚರಿತ್ರೆಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ದುರ್ಮತಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಜೇಷ್ಠ ಬಹುಳ ಬುಧವಾರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಕಾಲದ ಒಳಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಎಂದಿದೆ. ಇದು ಕ್ರಿ.ಶ. 1480ಕ್ಕೆ ಸರಿಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾಲದ ಉಲ್ಲೇಖ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯ ಕೊನೆಯ ಗದ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ, ಇದು ಯಾವನೇ ಲಿಪಿಕಾರ ಕರಿಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿದ ಕಾಲ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಕೆಂಪಣ್ಣಗೌಡನ ಕರಿಯ ಚರಿತ್ರೆ 1480ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ರಚಿತವಾಗಿ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿತ್ತೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಕೆಂಪಣ್ಣಗೌಡ 15ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕವಿ ಎಂಬುದು ಖಚಿತವಾಗುತ್ತದೆ (ಹ.ಕ. ರಾಜೇಗೌಡ).

ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ ನಾಗಮಂಗಲ ತಾಲ್ಲೂಕು ಲೋಕಪಾವನಿ ನದಿಯ ದಡದಲ್ಲಿರುವ ಅಂದೇನಹಳ್ಳಿಯ ಜೀರಿಗೆ ಕೆಂಪಯ್ಯನವರ ಮಗ ಓದೋ ಕೆಂಪಯ್ಯ ಮತ್ತು ತಿಮ್ಮಾಂಬೆಯ ಮಗ ಕೆಂಪಣ್ಣಗೌಡ ಕರಿಯ ಚರಿತ್ರೆಯ ಜೊತೆಗೆ ನಳ ಚರಿತ್ರೆ ಮತ್ತು ಶನಿಮಹಾತ್ಮೆ ಎಂಬ ಮತ್ತೆರಡು ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾರಸ್ವತ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿ ನೀಡಿದ್ದಾನೆ. ಹರ-ಹರಿ ಮತ್ತು ಶನಿಯ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಈ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದನೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಪರಮ ದೈವಭಕ್ತ ಕೆಂಪಣ್ಣಗೌಡನ ಈ ಮೂರು ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನುಳಿದು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮತ್ತಾವ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಾವ್ಯಗಳೂ ದೊರೆತಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಂಶೋಧಕರಾದ ಶ್ರೀ ಹ.ಕ. ರಾಜೇಗೌಡರು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಂಪಣ್ಣಗೌಡನ ಕರಿಯ ಚರಿತ್ರೆ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ವೀರನಗೆರೆಯ ಪುಟ್ಟಣ್ಣ ಕರೇಭಂಟನ ಕಾಳಗ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಯಕ್ಷಗಾನ ನಾಟಕವನ್ನಾಗಿ

ರೂಪಾಂತರಿಸಿದನು. ಈ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗವು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಿತೆಂದರೆ ಮುಂದೆ ಬಂದ ಸುಮಾರು 18ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕವಿಗಳು ಕರಿಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಪ್ರಸಂಗವನ್ನಾಗಿ ರೂಪಾಂತರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕೆಂಪಣ್ಣಗೌಡನ ನಂತರ ಕಂಡುಬರುವ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕವಿ ಕಸ್ತೂರಿ ಸಿದ್ದ. ಕ್ರಿ.ಶ. 1600 ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹಿಂದಿನದೆಂದು ಉಹಿಸಬಹುದಾದ ಚೋರಕಥೆ ಅಥವಾ ಸೋಮಶೇಖರ ಯಕ್ಷಗಾನದ ಕರ್ತೃ. ತಂದೆ ಕಸ್ತೂರಿ ನಾಗಣ್ಣ ಮತ್ತು ತಾಯಿ ಗುರುವಮ್ಮ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನರಾಯನೆಂಬ ಕವಿಯು ಕಸ್ತೂರಿಸಿದ್ದನ ಚೋರಕಥೆಯ ವಸ್ತುವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಕ್ರಿ.ಶ. 1600ರಲ್ಲಿ ತ್ರಿಪದಿ ಛಂದೋರೂಪದಲ್ಲಿ ಚೋರಕಥೆ ಎಂಬ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. 17ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಕೆಳದಿಯ ರಾಜರ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಬಾಳಿ ಬದುಕಿದ್ದ ಕೆಳದಿಯ ಲಿಂಗಣ್ಣಕವಿಯು ಶಿವಕಲ್ಯಾಣ ಎಂಬ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಾವ್ಯವನ್ನು, ಲಿಂಗಣ್ಣ ಕವಿಯ ಮೊಮ್ಮಗನಾದ ಕೆಳದಿಯ ಸುಬ್ಬ (ಕ್ರಿ.ಶ. 1760) ರುಕ್ಮಿಣೀ ಸ್ವಯಂವರ, ಪಾರಿಜಾತ ಎಂಬ ಎರಡು ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಕ್ರಿ.ಶ. 1797ರಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾಸರಗೋಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕುಂಬಳೆ ಗ್ರಾಮದ ಪಾರ್ತಿಪುಟ್ಟನದು ಕರಾವಳಿ ಯಕ್ಷಗಾನ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯವಾದ ಹೆಸರು. ತುಳು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಯಕ್ಷಗಾನವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದ, ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ, ಪ್ರಚುರಪಡಿಸಿದ ಯಶಸ್ಸು ಪಾರ್ತಿಪುಟ್ಟನಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಭಾಗವತ ಪರಂಪರೆಗೆ ಸೇರಿದ ಸುಬ್ಬ ಸಭಾಲಕ್ಷಣವೆಂಬ ಯಕ್ಷಗಾನ ಲಾಕ್ಷಣಿಕ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಐರಾವತ, ಪುತ್ರಕಾಮೇಷ್ಟಿ, ವಾಲಿ ಸುಗ್ರೀವರ ಕಾಳಗ, ಸೇತು ಬಂಧನ, ಅಂಗದ ಸಂಧಾನ, ಕುಶಲವರ ಕಾಳಗ ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿರುತ್ತಾನೆ. ಕ್ರಿ.ಶ. 1823-74ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಳಿಯ ಲಿಂಗರಾಜನು ಸೋಮಶೇಖರ-ಚಿತ್ರಶೇಖರ ಕಥೆ ಎಂಬ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ರಚಿಸಿರುತ್ತಾನೆ. ಲಿಂಗರಾಜನ ನಂತರ ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಮಂದಿ ಕವಿಗಳು ಆಗಿಹೋಗಿದ್ದಾರೆ.

18ನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಭಾಳಾಕ್ಷ, ಸಂಕಯ್ಯ ಭಾಗವತ (ಕ್ರಿ.ಶ. 1880) ಸಂಗಂ ಕುಂಟಾರಾಮಾಚಾರ್ಯರ ಸಿಂಗಾ ಜೋಯಿಸ್ (ಸು. 1880) ಬಾಗೇವಾಡಿ ವೀರಭದ್ರಶಾಸ್ತ್ರಿ (ಸು. 1885-1997) ನೇಸರಗಿ ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪ (1891-1971) ಕಂಪ್ಲಿ ಗುರುಸಿದ್ದ, ನಲವಡಿ ಶ್ರೀಕಂಠಶಾಸ್ತ್ರಿ (1887-1972) ಕುರಗೋಡು ದೊಡ್ಡಯ್ಯ (ಸು. 1900) ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರದ ತಿರುವೆಂಗಡ ಜೀಯರ್ (1943) ಪುಂಡಿ ಗುರುಶಾಂತಪ್ಪ (1970) ಸಾಲಂಕಿ ಮಠದ ಗುರುಬಸವಯ್ಯ (1890-1974), ಗೋವಿಂದದಾಸ, ಅಣ್ಣಿಗೇರಿ ವೀರಬಸಪ್ಪ, ಹಲುವಾಗಲು ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ (1922) ಕಲಘಟಗಿ ಶಿವಪ್ಪಸೆಟ್ಟಿ (1910) ಹೀಗೆ ಅನೇಕಾನೇಕ ಮೂಡಲಪಾಯ ದೊಡ್ಡಾಟದ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕವಿಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಮರ್ಪಕ ದಾಖಲಾತಿಯ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಕವಿಗಳ ವಿವರಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಕಾಲ, ದೇಶ, ಅಂಕಿತಗಳಿಲ್ಲದೆ ಕವಿ ಅಜ್ಞಾತವಾಗಿ ಉಳಿದುಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಾವ್ಯಗಳು ಓದಲು ಅನರ್ಹವಾದವುಗಳೆಂಬ ತಿರಸ್ಕಾರ ಭಾವನೆ ಪಂಡಿತ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮಾಡಿದ್ದುದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಬಂದ ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕವಿಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸದಿರುವುದೂ ಸಹ ದಾಖಲಾತಿಯ ಕೊರತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರಕಾರರೂ ಸಹ ಇದೇ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರು. ಸಮಾಧಾನಕರ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಕರಾವಳಿ ಯಕ್ಷಗಾನ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ಸಂಭವಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಕವಿಗಳ ಹೆಸರು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಲಭ್ಯವಿದೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದವುಗಳನ್ನು ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಬಹುದು:

1. ಕರ್ಣಾರ್ಜುನರ ಕಾಳಗ
2. ಲವಕುಶರ ಕಾಳಗ
3. ಕರೆಬಂಟನ ಕಾಳಗ
4. ಬಭ್ರುವಾಹನ ಕಾಳಗ

5. ಅರ್ಜುನ ತಾಮ್ರಧ್ವಜರ ಕಾಳಗ
6. ಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನರ ಕಾಳಗ
7. ಸುಧನ್ವ ಕಾಳಗ
8. ಅಭಿಮನ್ಯು ಕಾಳಗ
9. ದುಶ್ಯಾಸನ ಕಾಳಗ
10. ಘಟೋತ್ಕಚನ ಕಾಳಗ
11. ಇಂದ್ರಜಿತು ಕಾಳಗ
12. ಜಲಂಧರನ ಕಾಳಗ
13. ಅಹಿರಾವಣ ಮಹಿರಾವಣ ಕಾಳಗ
14. ಕಂಸವಧೆ
15. ಜರಾಸಂಧ ವಧೆ
16. ಸುದರ್ವಣ ವಧೆ
17. ತ್ರಿಪುರ ಸಂಹಾರ
18. ರಕ್ತಬೀಜಾಸುರ ಸಂಹಾರ
19. ಸುಭದ್ರಾ ಪರಿಣಯ
20. ಸುವರ್ಣಾದೇವಿ ಪರಿಣಯ
21. ಸ್ವಾಹಾದೇವಿ ಪರಿಣಯ
22. ರತಿ ಕಲ್ಯಾಣ
23. ರತ್ನಾವತಿ ಕಲ್ಯಾಣ
24. ಗಿರಿಜಾ ಕಲ್ಯಾಣ
25. ದ್ರೌಪದೀ ಸ್ವಯಂವರ
26. ಸೀತಾ ಸ್ವಯಂವರ
27. ರುಕ್ಮಿಣಿ ಕಲ್ಯಾಣ
28. ವಿರಾಟ ಪರ್ವ
29. ಕರ್ಣ ಪರ್ವ
30. ಕೃಷ್ಣ ಸಂಧಾನ
31. ಭೀಷ್ಮ ವಿಜಯ
32. ಗದಾ ಪರ್ವ
33. ಶಲ್ಯ ಪರ್ವ
34. ಪಾಂಡವ ವಿಜಯ
35. ರಾಜಸೂಯ
36. ಸುಂದರಕಾಂಡ
37. ಹನುಮದ್ವಿಜಯ

38. ಸೀತಾ ವಿಜಯ
39. ಐರಾವತ
40. ಬಾಣಾಸುರ ಕಥೆ
41. ಮೈರಾವಣ ಕಥೆ
42. ಚೋರಕಥೆ
43. ಕುಮಾರರಾಮನ ಕಥೆ
44. ಸಾರಂಗಧರ
45. ಪ್ರಹ್ಲಾದ ಚರಿತ್ರೆ
46. ಸೇತುಬಂಧನ
47. ದೈವ ಚರಿತ್ರೆ

ಈ ಪಟ್ಟಿಯು ಇನ್ನೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದಾದರೂ, ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದ್ದು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಳ್ಳುವಂತಹ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

* * *

ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನವು ಕೇವಲ ಮನರಂಜನಾ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿರದೆ ಜನಪದರ ಬದುಕಿನ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿದ್ದಿತು. ಆ ಮೂಲಕ ಜನಪದರು ತಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು, ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ, ಆಧುನಿಕತೆ ಬೆಳೆದಂತೆಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮೀಣರ ಅಭಿರುಚಿಗಳು ಬದಲಾಗುತ್ತಾ ಬಂದವು. ಆಶ್ರಯವಿತ್ತು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ, ಪೋಷಿಸಿದ ಜನರೇ ಕಡೆಗೆಣಿಸುತ್ತಾ ಬಂದರು. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಹದಿನೈದು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಹಬ್ಬಿ ಹರಡಿದ ಈ ಭವ್ಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಚೀನ ಬಯಲಾಟ ಪರಂಪರೆಯು ನಶಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿತು. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಿಕಾರಿಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕಪ್ಪನಹಳ್ಳಿ, ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಳೇಬೀಡು, ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ, ದೇವನೂರು, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ, ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೊಸಹೊಳಲು, ಅಗಚ್ಚಹಳ್ಳಿ, ಬೆಳ್ಳಾಳ, ಮೂಡನಕೊಪ್ಪಲು, ದೊಡ್ಡೇನಹಳ್ಳಿ, ಬೆಳ್ಳೂರು, ನೆಲ್ಲಿಗೆರೆ, ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಿತ್ತನಕೆರೆ, ಬೂದಾಳುಮಠ, ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕರೀಕೆರೆ, ದಂಡಿನಶಿವರ, ಮುನಿಯೂರು, ಅರಳಗುಪ್ಪೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಾಗವಾರ, ಸುರಧೇನುಪುರ, ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನ ತಂಡಗಳು ಸೂಕ್ತ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವಾಗಲಿ, ಪ್ರಚಾರವಾಗಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಉಸಿರುಕಟ್ಟಿ ಒದ್ದಾಡುವ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದೊದಗಿತು. ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಂಗೀತ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಭಾಗವತರುಗಳಾದ ಅರಳಗುಪ್ಪೆ ಸಿದ್ದಲಿಂಗಪ್ಪ, ಕೊನೇಹಳ್ಳಿ ನಾರಸಪ್ಪ, ಕೇಳಿಕೆ ಮುನಿಯಪ್ಪ, ನೇರಲಗುಡ್ಡದ ಗೋವಿಂದಪ್ಪ, ಅರಳಗುಪ್ಪೆಯ ಚನ್ನಬಸವಯ್ಯ, ನಂಜಪ್ಪ, ಮುನಿಯೂರಿನ ದಾಸಾಚಾರ್, ಪಾಲ್ಕುರಿಕೆಯ ರಾಘವೇಂದ್ರರಾವ್, ಶೆಟ್ಟಿಕೆರೆಯ ಕೆಂಪರಾಜಯ್ಯ, ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿಯ ತಿಮ್ಮಿಗೌಡ, ರಾಮಲಿಂಗೇಗೌಡ, ಯದ್ಲಿ ಪಾವಣ್ಣ, ಸುರಧೇನುಪುರದ ದೊಡ್ಡಮುನಿಯಪ್ಪ, ನೆಲ್ಲಿಗೆರೆ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಾಚಾರ್, ಬೆಳ್ಳೂರು ಪುಟ್ಟಶಾಮಾಚಾರ್ ಮೊದಲಾದವರು ಮೂಡಲಪಾಯಕ್ಕೆ ಒದಗಿದ ದುರ್ಗತಿಗೆ ಮರುಗಲಾರಂಭಿಸಿದರು.

ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೂಡಲಪಾಯವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಪ್ರವರ್ಧಮಾನಕ್ಕೆ ತಂದ ಯಶಸ್ಸು ಜಾನಪದ ಜಂಗಮ ಡಾ. ಜಿ.ಶಂ. ಪರಮಶಿವಯ್ಯನವರದು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕುಟುಕು ಜೀವ ಹಿಡಿದು ಉಸಿರಾಡುತ್ತಿದ್ದ ತಂಡಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ, ಹುರಿದುಂಬಿಸಿ ಸರಾಗವಾಗಿ ಉಸಿರಾಡುವಂತೆ ಜೀವದ್ರವ್ಯವನ್ನೂಡಿದರು. ತಿಪಟೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೊನೇಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಬಿದರೆಯಮ್ಮ ಯಕ್ಷಗಾನ ಮಂಡಳಿ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡಲಪಾಯ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನ ರಂಗಮಂದಿರದ ನೋಮಾರಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದರು. ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ತೆರೆದರು. ಮೂಡಲಪಾಯ ತಂಡಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಿ ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನ ಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು

ನಡೆಸಿದರು. ಭಾಗವತರು- ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳು-ವಿದ್ವಾಂಸರು ಒಂದೆಡೆ ಕುಳಿತು ಮೂಡಲಪಾಯದ ಅಳಿವು-ಉಳಿವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಗಂಭೀರವಾದ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸಿದರು. ಪಟೇಲ್ ನಾರಸಪ್ಪ ಮತ್ತು ಕೊನೇಹಳ್ಳಿಯ ನಂಜುಂಡಪ್ಪ ಮೊದಲಾದ ಮೂಡಲಪಾಯ ದಿಗ್ಗಜರು ಜೀಶಂಪ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಕೈಜೋಡಿಸಿದರು. ಜೀಶಂಪ ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನದ ಫಲವಾಗಿ ನಾಗೇಗೌಡರು ಜಾನಪದ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮೂಡಲಪಾಯ ಸಂಗೀತವನ್ನು ಕುರಿತು ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಸಮಾವೇಶ ನಡೆಸಿದರು. ಆದರೆ ಜೀಶಂಪ ಅವರ ಅಕಾಲಿಕ ಸಾವಿನಿಂದಾಗಿ ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೂ ನಿಷ್ಫಲವಾದವು. ಕೊನೇಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರವು ಚುಕ್ಕಾಣಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿತು.

ಜಾಗತೀಕರಣವು ಜನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೇಲೆ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಧಾಳಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ನಾವಿಂದು ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಕಲಾ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಪುನಶ್ಚೇತನಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಈ ದಿನೆಯಲ್ಲಿ ಕೋಮು ಸೌಹಾರ್ದತೆಗೆ ಹೆಸರಾದ, ಆದರ್ಶಪ್ರಾಯವಾದ ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನ ಬಯಲಾಟವನ್ನು ಉರ್ಜಿತಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಶಿಸಿಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಈ ಕಲೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸಲು ಸಂಘಟಿತ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನ ಉತ್ಸವ, ದಾಖಲಾತಿ, ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟಣೆ ಕೆಲಸ ಜರೂರಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಡಾ. ಶಿವರಾಮಕಾರಂತರು ಕರಾವಳಿ ಯಕ್ಷಗಾನವನ್ನು ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸಿದಂತೆ, ಮೂಡಲಪಾಯವನ್ನು ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣರ ತೆಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮೂಡಲಪಾಯಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾವಂತರ ಪ್ರವೇಶ ತುರ್ತಾಗಿ ಆಗಬೇಕಿದೆ. ಯಥಾಸ್ಥಿತಿವಾದಿತ್ವವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡಿರುವ ಇದರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಅಭಿರುಚಿ-ಮನೋಧರ್ಮರಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಈ ಪರಿಷ್ಕರಣಾಕಾರ್ಯ ನಡೆಯಬೇಕಿದೆ. ರಂಗಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರಗಳ ಆಗಮನ, ನಿರ್ಗಮನ, ರಂಗದಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರಗಳ ಚಲನೆ-ವೇಷಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು-ಮುಖವರ್ಣಿಕೆ-ಅನವಶ್ಯಕ ಹಾಡುಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಮಿತಗೊಳಿಸುವುದು- ಕುಣಿತಗಳು ಮತ್ತು ಮುದ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾವಾಭಿವ್ಯಕ್ತಿ-ಭಾರವಾದ ಕಿರೀಟ, ಭುಜಕೀರ್ತಿ, ಎದೆಹಾರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಹಗುರಗೊಳಿಸುವುದು, ವಾದ್ಯಗಳ ಹದವಾದ ಬಳಕೆ-ಸಂಭಾಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಮತ್ತು ಪುನರುಕ್ತಿ ದೋಷ ನಿವಾರಣೆ - ಮುಖವೀಣೆಯ ಪರಮಾವಧಿ ಬಳಕೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಉಳಿದಿರುವ ಭಾಗವತರು-ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಸಮಾಲೋಚಿಸಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದಲ್ಲಿ ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಭವಿಷ್ಯ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಶತಶತಮಾನಗಳಿಂದ ತಗಲಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ದಾಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ತೊಲಗಿಸಿ ಆಧುನಿಕ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಹೊಸ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ದುಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೂಡಲಪಾಯದ ಭಾಗವತರು ಮತ್ತು ಕಲಾವಿದರು ಬದಲಾದ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮಡಿವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಬದಿಗಿರಿಸಿ ಮುಕ್ತ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಿದ್ವಾಂಸರು, ಕಲಾವಿದರು, ರಂಗಭೂಮಿ ತಜ್ಞರು, ವಿನ್ಯಾಸಕಾರರು ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕುಳಿತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಿ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಬೇಕಾದ ಜರೂರು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ.

* * *

ಮೂಲತಃ ನೃತ್ಯ ನಾಟಕವಾದ ಯಕ್ಷಗಾನ ಬಯಲಾಟದಲ್ಲಿ ಅದರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಭಾಗ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಮತ್ತು ರಸವತ್ತಾದುದು. ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವಂಥದ್ದು ಕಾಳಗ ಮತ್ತು ಪರಿಣಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಥಾವಸ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರಣವಿದೆ. ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೇಲೆ ಆಕ್ರಮಣ ನಡೆಸಿದಾಗ ಸ್ಥಳೀಯರ ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ಎರಡರ ಮೇಲೂ ತನ್ನ ಆಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಹವಣಿಸಿತು. ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ನಿಂತ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಗಳು ತಮ್ಮ ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಉಳಿವಿಗಾಗಿ, ನೆಲ ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆಕ್ರಮಣಕಾರಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದವು. ಈ ಹೋರಾಟವು ಇಂದು-ನಿನ್ನೆಯದಲ್ಲ. ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ನಡೆದುಬಂದಿರುವ ಹೋರಾಟ. ಕಾಲ ಉರುಳಿದಂತೆ ಸ್ಥಳೀಯ

ಮತ್ತು ವಲಸೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ನಡುವಣ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಘರ್ಷವು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿತು. ಇದರ ಫಲವೇ ಸಮುದಾಯದ ಪ್ರದರ್ಶಕ ಕಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ರಾಜಿ-ಕಬೂಲಿ ಕ್ರಿಯೆ. ಬಯಲಾಟವು ಈ ಹೋರಾಟ ಮತ್ತು ಹೊಂದಾಣಿಕೆಗಳೆರಡನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕಾಳಗ ಸಂಬಂಧಿ ಮತ್ತು ಪರಿಣಯ ಸಂಬಂಧಿ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ರೂಪು ತಳೆದವು. ಕ್ರಮೇಣ ಅವುಗಳೇ ಪ್ರಧಾನ ಕಥನಗಳಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದವು.

ಮೂಡಲಪಾಯದ ಕಾಳಗ ಸಂಬಂಧಿ ಕಥನಗಳು ಪೂರ್ವಿಕರ ಕೆಚ್ಚು, ಹೋರಾಟದ ಛಲ, ಅಭಿಮಾನ, ಸ್ವಾಭಿಮಾನಗಳನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಸುತ್ತವೆ. ವೀರ ಮತ್ತು ರೌದ್ರ ರಸಗಳು ಈ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಪೋಷಣೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದೆ. ಪ್ರದರ್ಶನದ ಬೆಡಗು, ಆರ್ಭಟ ಮತ್ತು ಸಂಭಾಷಣೆಯಲ್ಲಿನ ಗಡುಸುಗಾರಿಕೆಯು ಅದ್ಭುತ ಹೋರಾಟವೊಂದರ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂಪುಟವು ಇಂತಹ ಏಳು ಕಾಳಗ ಪ್ರಸಂಗಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಅವುಗಳ ವಿವರಗಳು ಕೆಳಕಂಡಂತಿವೆ;

1) ಕರಿಬಂಟನ ಕಾಳಗ	4)	ಲವಕುಶರ ಕಾಳಗ
2) ಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನರ ಕಾಳಗ	5)	ಅಭಿಮನ್ಯು ಕಾಳಗ
3) ಕರ್ಣಾರ್ಜುನರ ಕಾಳಗ	6)	ಕಂಸವಧೆ ಮತ್ತು
	7)	ದುಶ್ಯಾಸನ ವಧೆ

ಮೇಲ್ಕಂಡ ಏಳೂ ಪ್ರಸಂಗಗಳ ಕಥಾವಸ್ತು ಕೆಳಕಂಡಂತಿವೆ;

1) ಕರಿಬಂಟನ ಕಾಳಗ: ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ ನಾಗಮಂಗಲ ತಾಲ್ಲೂಕು ಲೋಕಪಾವನಿ ನದಿ ತೀರದಲ್ಲಿರುವ ಅಂದೇನಹಳ್ಳಿಯ ಜೀರಿಗೆ ಕೆಂಪಯ್ಯನ ಕುಮಾರ ಓದೋ ಕೆಂಪಯ್ಯನ ಮಗ ಕೆಂಪಣ್ಣಗೌಡ ಕರಿಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಬರೆದ ಕನ್ನಡದ ಮೊತ್ತಮೊದಲ ಯಕ್ಷಗಾನಕವಿ. ಈತನ ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ. 15ನೆಯ ಶತಮಾನ. ಈ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಸುಮಾರು 18ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಕವಿಗಳು ಯಕ್ಷಗಾನ ನಾಟಕವನ್ನಾಗಿ ಪ್ರಸಂಗ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ, ಭಾಗವತ ಈ ಯಾವುದೇ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರದೆ, ಜನಪದ ಮೂಲದಿಂದ ಹರಿದು ಬಂದ ಈ ಲೌಕಿಕ ಕಥೆಯನ್ನು ಯಕ್ಷಗಾನ ನಾಟಕವನ್ನಾಗಿ ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸಿದವರು ವೀರನಗೆರೆ ಪುಟ್ಟಣ್ಣ ಮತ್ತು ಭಾಳಾಕ್ಷ ಮೊದಲಾದವರು.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಸಂಗ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸೇರಿದ ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರದ ವೀರಭದ್ರಪ್ಪನ ಪೇಟೆಯ ಮನೆ ನಂ. 448ರಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕವೆಂಕಟಪ್ಪನವರದು. ಇವರ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ತಾ||16.02.1984ರಂದು ಅದೇ ಊರಿನ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರಾದ ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥ್ ಪ್ರತಿಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಧಾರಾಪುರಿಯ ಅರಸುಕುಮಾರ ಕರಿರಾಜ ಹಳೇಬೀಡಿನ ರಾಜಕುಮಾರಿ ಭುವನ ಮೋಹಿನಿಯನ್ನು ಲಗ್ನವಾಗುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪಯಣ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾನೆ. ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಎದುರಾದ ಹುಲಿಯ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ, ಬೇಟೆಯಾಡಲು ಹುಲಿಯ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿದ ಕರಿರಾಜ ತನ್ನ ಕಡೆಯವರಿಂದ ಬೇರಾಗುತ್ತದೆ. ಅರಣ್ಯಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಉದ್ದಂಡಿ ರಾಕ್ಷಸಿಯ ಪುತ್ರಿ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷಿಯ ಭೇಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕುಂಭಿಣೀ ದೇವತೆಯ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಈವರ್ಷ ಒಂದಾಗುತ್ತಾರೆ. ತನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ತಮ್ಮನಾದ ಬೊಮ್ಮರಕ್ಕಸನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಉದ್ದಂಡಿ ರಾಕ್ಷಸಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಕರಿರಾಜನ ಮೇಲೆ ಅಸಾಧ್ಯ ಕೋಪಬರುತ್ತದೆ. ಬೊಮ್ಮರಕ್ಕಸ ಮತ್ತು ಕರಿರಾಜ ಕಾಳಗದಲ್ಲಿ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷಿಯ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಬೊಮ್ಮರಕ್ಕಸ ಕೊಲೆಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ತಮ್ಮನ ಮರಣದಿಂದ ಕೆರಳಿದ

ಉದ್ದಂಡಿ ಮಗಳು-ಅಳಿಯ ಇಬ್ಬರನ್ನು ಬೆನ್ನಟ್ಟಿ ಬಂದು ಮೋಸದಿಂದ ಕರಿರಾಜನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾಳೆ. ಕರಿರಾಜನನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾತು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದವಳು ಮಂದಿ ಗೌಡರು ಮಾತಿಗೆ ತಪ್ಪಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವೆಂದು ಕೆಂಡಕೊಂಡವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಭುವನ ಮೋಹಿನಿ ಮತ್ತು ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷಿ ಸತಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ.

2) ಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನರ ಕಾಳಗ: 1891-1971ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಳಿ ಬದುಕಿದ ನೇಸರಗಿ ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು 1910ರಲ್ಲಿ ಕಲಘಟಗಿ ಶಿವಪ್ಪಸೆಟ್ಟಿಯವರು ರಚಿಸಿದ್ದರೆಂದು ಹೇಳಲಾದ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನರ ಕಾಳಗವು ಭಾಗವತ ಪುರಾಣದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಂಡ ಕಥಾವಸ್ತುವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಪ್ರಸಂಗ: ಮೊರೆ ಹೊಕ್ಕು ಬಂದವರ ಕಾಯ್ದುದೇ ಬಿರುದು ಎಂಬ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಸಾರುವ ಈ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು, 1936ರ ಧಾತು ಸಂವತ್ಸರದ ಮೂಲ ಪ್ರತಿಯಿಂದ ನೇರಲಗುಡ್ಡದ ಬಿ. ಗೋವಿಂದಪ್ಪನವರು 1979ರ ಜನವರಿ 25ರಂದು ಕಾಳಾಯುಕ್ತಿ ಸಂವತ್ಸರದ ಪುಷ್ಯ ಬಹುಳ ಏಕಾದಶಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರುತ್ತಾರೆ. ಗೋವಿಂದಪ್ಪನವರ ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನ ಭಾಗವತರು. ಉತ್ತಮ ಸಂಗೀತ ಜ್ಞಾನವನ್ನುಳ್ಳವರು. ಶರಪುರದ ಶ್ರೀ ರಂಗಧಾಮನ ಅಂಕಿತದಲ್ಲಿ ಕೃತಿ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ.

ಪರಶಿವನ ಪ್ರಾಣಸಖನಾಥ ಕುಬೇರನ ಪುತ್ರ ಗಯಕುಮಾರನು ಆಕಾಶಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಆತನ ಕುದುರೆಯ ಬಾಯಿಯಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದ ಎಂಜಲ ನೊರೆಯು, ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಅರ್ಘ್ಯ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ ಕೃಷ್ಣನ ಕರದಲ್ಲಿನ ಅಗ್ನಿವಣಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದಿತು. ಕೆರಳಿದ ಕೃಷ್ಣನು ನನ್ನ ನೇಮವನ್ನು ಭಂಗಪಡಿಸಿದವನನ್ನು ಇನ್ನು ಎಂಟು ದಿನಗಳ ಒಳಗಾಗಿ ಕೊಲ್ಲುತ್ತೇನೆಂದು ಶಪಥ ಮಾಡಿದನು. ನಾರದನಿಂದ ವಿಷಯ ತಿಳಿದ ಗಯಕುಮಾರನಿಗೆ ವಿಪರೀತವಾದ ಭಯವುಂಟಾಗಿ, ಅರ್ಜುನನ ಮೊರೆ ಹೊಕ್ಕನು. ಕಾಮ್ಯಕವನದಲ್ಲಿದ್ದ ಅರ್ಜುನನಿಂದ ಅಭಯವನ್ನು ಪಡೆದನು. ವಿಷಯ ತಿಳಿದ ಕೃಷ್ಣನು ಗಯನನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುವಂತೆ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಸಂದೇಶ ಕಳುಹಿಸಿದನು. ದುಷ್ಟರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಿ, ಶಿಷ್ಟರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಕೃಷ್ಣನಲ್ಲಿ ವೈರವು ಧರವಲ್ಲ ಎಂದು ಸುಭದ್ರೆಯ ಉಪದೇಶ. ಧರ್ಮರಪಾಲನೆಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕವಾದ ಕಾರ್ಯ ಎಂಬುದಿಲ್ಲ. ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಹೆದರಿ ಸ್ವಧರ್ಮವನ್ನು ಬಿಡುವುದು ಸಲ್ಲ ಎಂದು ಅರ್ಜುನನು ನೇರವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಿದನು. ಮಾಡಿದ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಮರೆತು ನೀಚರಾದ ಪಾಂಡವರು ನನ್ನ ಶತ್ರುವಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ನೀಡಿದ್ದಾರೆಂದು ವ್ಯಗ್ರನಾದ ಕೃಷ್ಣನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಮುಂದಾದನು. ನಿನ್ನ ಹಗೆ ಎಂಬುದನ್ನರಿಯದೆ, ಶರಣಾಗಿ ಬಂದವರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಭಾಷೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ಕರುಣೆಯಿಂದ ಪೊರೆ ಎಂದು ಸುಭದ್ರಾನಂದನನಾದ ಅಭಿಮನ್ಯುವಿನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೆ ಕೃಷ್ಣನ ನಿರಾಕರಣೆ. ಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನರ ಭೀಕರವಾದ ಕಾಳಗ. ಅಸಹಾಯ ಶೂರರಾದ ಈರ್ವರಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಸೋಲನ್ನಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಪರಶಿವನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಈರ್ವರನ್ನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿ, ಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನರ ಶಪಥವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಉಪಾಯ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಗಯಕುಮಾರನ ಶಿರಕ್ಕೆ ಬದಲು, ಶಿರದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿದ ಕಿರೀಟವನ್ನು ಕೃಷ್ಣ ಉರುಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಶಿರ ಉರುಳಿಸಿದ ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯು ಈಡೇರುತ್ತದೆ. ಶಿರವನ್ನು ಉಳಿಸಿದ ಅರ್ಜುನನ ಶಪಥವೂ ಈಡೇರುತ್ತದೆ. ಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನರ ಕಾಳಗವು ಸುಖಾಂತದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

3) ಕರ್ಣಾರ್ಜುನರ ಕಾಳಗ: ನೇಸರಗಿ ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪನವರು (1891-1971) ರಚಿಸಿದ್ದೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುವ ಈ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗದ ಲಭ್ಯ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯಲ್ಲಿ ಕವಿ-ಕಾಲಗಳ ಸುಳಿವಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಪ್ರತಿಕಾರರ ಹೆಸರಾಗಲಿ, ಪ್ರತಿಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಾಲವಾಗಲಿ ಕೂಡಾ ತಿಳಿದುಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಭಾರತೀಯ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಕರ್ಣನ ಪಾತ್ರವು ಅಸದೃಶವಾದುದು. ನೆನೆದಿರಣ್ಣ ಭಾರತದೊಳಿಂ ಪೆರರಾರುಮನೊಂದೆಚಿತ್ತದಿಂ ನೆನರವಿರಾದೊಡೊ ಕರ್ಣನಂ ನೆನೆ ಎಂದು ಆದಿಕವಿ ಪಂಪನೇ ಸಾರಿದ್ದಾನೆ. ಕರ್ಣ ದಾನಕ್ಕೆ, ವೀರತ್ವಕ್ಕೆ ಹೆಸರಾದವನು. ವಿಧಿಯ ವಂಚನೆಗೀಡಾದವರು. ಸೂರ್ಯಕೃಪೆಯಿಂದ ಜನಿಸಿ ಕೂಡಾ ಸೂತಪುತ್ರನೆಂಬ ಜನನಿಂದೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಕುಗ್ಗಿ ಹೋದವನು. ಹಸ್ತಿನಾವತಿಯ ಅರಸು ಕೌರವನನ್ನು ತನ್ನ ಗೆಳೆಯನೆಂದು ನಂಬಿದವನು.

ಆದರೆ ಭಾರತದ ರಾಜಕಾರಣದ ಆಟದಲ್ಲಿ ಕಾರನನು ಕರ್ಣನನ್ನು ದಾಳವನ್ನಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡನು. ಹದಿನೆಂಟು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಮಹಾಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನ ಕುತಂತ್ರಕ್ಕೆ ಕರ್ಣನು ಬಲಿಯಾದ ಪ್ರಸಂಗವೇ ಕರ್ಣಾರ್ಜುನರ ಕಾಳಗದ ಕಥಾವಸ್ತು.

4) ಲವಕುಶರ ಕಾಳಗ: ಗಂದಿಗವಾದ ಬಾಳಂಭಟ್ಟ (ಕ್ರಿ.ಶ. ಸುಮಾರು 1880-1948) ನೇಸರಿಗೆ ಬಸವಣ್ಣೆಪ್ಪ (1891-1971) ಕುರಗೋಡ ದೊಡ್ಡಯ್ಯ (ಕ್ರಿ.ಶ. ಸುಮಾರು 1900) ಮೊದಲಾದವರು ರಚಿಸಿರುವ ಈ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರದ ಎಲೆಪೇಟೆ ಆರ್. ತಮ್ಮಯ್ಯನವರು ತಾ||25.09.1949ರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಲವಕುಶರ ಕಾಳಗ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ರಾಮಾಯಣದ ಕಥೆಯಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ರಾವಣ ವಧೆಯ ನಂತರ ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿದ ರಾಮನು, ಅಗಸನೊಬ್ಬನ ಮಾತಿಗೆ ಹೆದರಿ ಮತ್ತೆ ಸೀತೆಯನ್ನು ಪರಿತ್ಯಜಿಸುತ್ತಾನೆ. ರಾವಣಾಸುರನ ವಸತಿವರ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸೀತಾದೇವಿಯನ್ನು ಕೂಡಿದ ರಾಮಚಂದ್ರನ ಹಾಗೆ ಅಗಲಿದ ಸತಿಯಳನ್ನು ಕೂಡಿ ಈ ಜಗದೊಳಗೆ ನಾನು ಅಪಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವವನಲ್ಲ. ಸರ್ವಥಾ ಈ ನಲ್ಲೆಯನ್ನು ನಾನೊಲ್ಲೆನ್ನೆ ಮಾವಾ ಬಿಡು ಬಿಡು ಎಂದು ತವರಿನಿಂದ ಹಿಂದಿರುಗಿದ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿದ ರಜನಕನ ಮಾತೇ ಲವಕುಶರ ಕಾಳಗಕ್ಕೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡುತ್ತದೆ. ಅಣ್ಣನ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮೀರಲಾರದೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ಸೀತೆಯನ್ನು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಬರುತ್ತಾನೆ. ತುಂಬಿದ ಬಸುರಿಯಾಗಿದ್ದ ಸೀತೆಯನ್ನು ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ತಮ್ಮ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದು ಸಂರಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಲವ-ಕುಶರ ಜನನವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಶ್ರಮದ ವಾತಾವರಣಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರಾದರೂ ಸಹಜ ವೀರತ್ವ ಅವರಲ್ಲಿ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲೇ ಸಿದ್ಧಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವೇಳೆಗೆ ಅಯೋಧ್ಯಾರಾಮ ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗವನ್ನು ಪೂರೈಸಿ, ಯಜ್ಞದ ಕುದುರೆಯನ್ನು ದೇಶದ ಮೇಲೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾನೆ. ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಆಶ್ರಮದ ಬಳಿ ಬಂದ ಅಶ್ವಮೇಧದ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಲವನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾನೆ. ಲವ ಮತ್ತು ಕುದುರೆಯ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಬಂದ ಶತ್ರುಘ್ನರ ನಡುವೆ ಕಾಳಗ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಶತ್ರುಘ್ನ, ಭರತ, ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಕೊನೆಗೆ ಆಂಜನೇಯನೂ ಸಹ ಬಾಲಕರಾದ ಲವಕುಶರ ಪರಾಕ್ರಮದ ಇದಿರು ನಿಲ್ಲಲಾರದೆ ಸೋಲನ್ನಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ರಣರಂಗಕ್ಕೆ ಬಂದ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮತ್ತು ಸೀತೆಯರುಗಳಿಂದ ನಿಜಸಂಗತಿ ತಿಳಿದ ರಾಮ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಆದರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಲವಕುಶರ ಕಾಳಗವು ಸುಖಾಂತಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

5) ಅಭಿಮನ್ಯು ಕಾಳಗ: ಮಹಾಭಾರತದ ಕಥಾಗುಚ್ಚಿದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಂಡ ಈ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ನೇಸರಿಗೆಯ ಬಸವಣ್ಣೆಪ್ಪ ಕಾಡಣ್ಣವರ ಅವರು ವೀರ ಅಭಿಮನ್ಯು ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಯಕ್ಷಗಾನ ನಾಟಕವನ್ನಾಗಿ ರೂಪಾಂತರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನ ಭಾಗವತರಾದ ಸಿದ್ದೇಗೌಡರು 14.10.1942ರಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ ಪ್ರಸಂಗದ ಕಥೆ ಇಲ್ಲಿದೆ.

ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ ರಣಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಪಾಂಡವರನ್ನು ಮೆಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹಸ್ತಿನಾವತಿ ಪುರದರಸು ದುರ್ಯೋಧನನ ಒತ್ತಾಯದ ಮೇರೆಗೆ ಗುರುದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯರು ಚಕ್ರವ್ಯಹವನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಚಕ್ರವ್ಯಹವನ್ನು ಭೇದಿಸಿ ಜಯಶಾಲಿಯಾಗಿ ಹೊರಬರುವ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯೆಯ ಅರಿವು ಇದ್ದುದ್ದು ದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯರ ಪ್ರಿಯ ಶಿಷ್ಯ ಅರ್ಜುನ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಮಾತ್ರ. ಆದರೆ ಆ ದಿನ ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಚಕ್ರವ್ಯಹದತ್ತ ಬಂದಂತೆ ಶತ್ರುಗಳು ತಡೆದು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅರ್ಜುನನ ಮಗ ಅಭಿಮನ್ಯು ಚಕ್ರವ್ಯಹವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾನೆ. ದೊಡ್ಡಪ್ಪ ಧರ್ಮರಾಯನನ್ನು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿ, ತಾಯಿ ಸುಭದ್ರೆಯನ್ನು ಸಾಂತ್ವನಗೊಳಿಸಿ ಚಕ್ರವ್ಯಹವನ್ನು ಭೇದಿಸಿ ಪರಾಕ್ರಮದಿಂದ ಕಾದಾಡಿ ಮಡಿಯುತ್ತಾನೆ. ಅಯ್ಯ ಅಕಟಕಟಾ, ಕೌರವನು ಅಭಿಮನ್ಯುವನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿಸಿದ್ದು ಹ್ಯಾಗಾಯಿತೆಂದರೆ ಮದವೇರಿದ ಸಾವಿರಾರು ಆನೆಗಳು ಒಂದಾಗಿ ಮೊಲೆಯನ್ನು ಕುಡಿಯುವ ಸಿಂಹದ ಮರಿಯನ್ನು ಕೊಂದಂತೆಯೂ, ವಿಷಪುಂಜದಿಂದಿರುವ ಸಾವಿರಾರು ಘಟಸರ್ಪಗಳು ವಂದಾಗಿ ಗರುಡನ ಮರಿಯನ್ನು ಕೊಂದಂತೆಯಾಯ್ತು ಎಂದು ಕವಿ ಅಭಿಮನ್ಯುವಿನ ಸಾವಿಗೆ ಅತೀವವಾದ ಶೋಕವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಸೈಂಧವ ವಧೆಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಸಂಗವು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

6) ಕಂಸವಧೆ: ಜನಪದ ರಂಗಭೂಮಿಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರಕಾರವಾದ ಕೇಳಿಕೆಯ ಉತ್ತಮ ಭಾಗವತರುಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರದ ಮುನಿಯಪ್ಪನವರು ರಚಿಸಿರುವ ಕಂಸವಧೆಯು ಭಾಗವತ ಪುರಾಣದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಂಡ ಕಥಾ ಪ್ರಸಂಗ.

ಮಧುರೆಯ ರಾಜ ಕಂಸನಿಗೆ, ತನ್ನ ತಂಗಿ ದೇವಕಿಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಶಿಶುವಿನಿಂದ ತನ್ನ ಮರಣ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದು ತಂಗಿ ಮತ್ತು ಆತನ ಗಂಡ ವಸುದೇವನನ್ನು ಸೆರೆಯಲ್ಲಿರಿಸಿ, ಆಕೆಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸುವ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ವಿಧಿಯ ಆಶಯವೇ ಬೇರೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಕಂಸನಿಗಿರಿವಿಲ್ಲದಂತೆ, ಕ್ರೂರಿಯ ಸೆರೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ದೇವಕಿ ನಂದನ ಕೃಷ್ಣ ಮಧುರೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಬಿಲ್ಲುಹಬ್ಬದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಂಸನನ್ನು ಕೆಣಕಿ ಆತನನ್ನು ಸಂಹರಿಸುತ್ತಾನೆ.

7) ದುಶ್ಯಾಸನ ವಧೆ: ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಸಬಾ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀಮದ್ ವೀರಶೈವರ ಚನ್ನಬಸವಯ್ಯನವರ ಕುಮೋರ ಮಿರಾಯಿ ಅಂಗಡಿ ಕೆಂಪಣ್ಣನವರು ರಚಿಸಿದ ದುಶ್ಯಾಸನ ವಧೆಯ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಮಹಾಭಾರತ ಕಥಾವಸ್ತುವಿನಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಕೆಂಪಣ್ಣನವರು ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಕಾಲವನ್ನು ಹಸ್ತಪ್ರತಿಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ದಾಖಲು ಮಾಡಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ, ಕಾಲದ ವಿವರವು ತಿಳಿದು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ವಿಭವ ಸಂವತ್ಸರದ ಪುಷ್ಯ ಬಹುಳ ಮಂಗಳವಾರದ ದಿನ ಪ್ರಥಮ ಗಣಪತಿಯನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾ, ಗಣನಾಥನ ಅಂಕಿತದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ರಚಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಕಥೆ ಬರೆಯುವಲ್ಲಿ ಕೈತಪ್ಪು, ಬಾಯಿತಪ್ಪುಗಳೇನಾದರೂ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರಾದಂಥವರು ತಿದ್ದಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿ ವಿನಯದಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಸಂಗವು ದ್ಯೂತ ಪ್ರಸಂಗದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೌರವನು ತುಂಬಿದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು ಎಳೆತರಿಸಿ ಅವಮಾನಕ್ಕೆ ಗುರಿಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇದರಿಂದ ಕೆರಳಿದ ಭೀಮನು ದುಶ್ಯಾಸನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿ ಆತನ ಬಿಸಿ ನೆತ್ತರಿನಿಂದ ದ್ರೌಪದಿಯ ಮುಡಿ ಕಟ್ಟುತ್ತೇನೆಂದು ಶಪಥ ಗೈಯುತ್ತಾನೆ. ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ದುಶ್ಯಾಸನನನ್ನು ವಧೆ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಶಪಥವನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

ಈ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿರುವ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಛಂದಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡುಗಳು ರೂಪುಗಳಿವೆ. ಷಟ್ಪದಿ, ಚೂರ್ಣಿಕೆ, ಶ್ಲೋಕ, ವೃತ್ತ ಮೊದಲಾದ ಶಿಷ್ಟ ಛಂದೋ ಪ್ರಕಾರಗಳೊಂದಿಗೆ ತಿವುಡೆ, ಜಂಪೆ, ತಾಳ, ಏಳೆಗಳಂತಹ ಜನಪದ ಛಂದೋಪ್ರಕಾರಗಳೂ ಬಳಕೆಯಾಗಿವೆ. ಭಾಷೆಯು ಜನಪದದಿಂದ ಶಿಷ್ಟಕ್ಕೆ, ಶಿಷ್ಟದಿಂದ ಜನಪದಕ್ಕೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಷೆಯ ಸಹಜ ಸೊಗಡು ಪಡಿಮೂಡಿದೆ: ರಮ್ಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆ. ಈ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗಗಳ ಕರ್ತೃಗಳು ಯಾವುದೇ ಛಂದೋಬಂಧದಲ್ಲೂ ನಿರಾಯಾಸವಾಗಿ, ನಿರರ್ಗಳವಾಗಿ ಬರೆಯಬಲ್ಲವ ರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಷ್ಟತೆ ಎನಿಸಿದರೂ ಜೀವಂತಿಕೆ ಮತ್ತು ಲವಲವಿಕೆಗಳು ಮೈದುಂಬಿಕೊಂಡಿವೆ.

ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗ ರಚನಕಾರರು ತಮ್ಮ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮತ್ಯಾವ ಗಣನೀಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸದೇ ಹೋದರೂ ರಸ, ಭಾವಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಸ್ಪರ್ಶಚಿತ್ತವಾಗುವಂತೆ ಚಿತ್ರಿಸುವಲ್ಲಿ ಹೆಸರಾದವರು. ಉಳಿದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪರಿಕರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಗಮನ ಹರಿಸಿದವರಲ್ಲ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕೋಪವೋ, ದುಃಖವೋ, ವಿರಹವೋ ಯಾವುದನ್ನೇ ಆಗಲಿ ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಆದಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸುವ ಶೈಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ. ಆ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೌಢಿಮೆಯನ್ನು, ಕಾವ್ಯ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯನ್ನು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಕಾಣದಿದ್ದರೂ, ಆ ಒಂದು ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅದು ಸಾರ್ಥಕತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಪರಿಪೂರ್ಣಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ (ಡಿ.ಕೆ. ರಾಜೇಂದ್ರ: 1980).

ನಮ್ಮ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕವಿಗಳು ಪಂಡಿತರಲ್ಲವಾದರೂ, ಲೋಕಜ್ಞಾನವುಳ್ಳವರು. ಭಾಗವತರು ವೃತ್ತಿಪರರು: ವೃತ್ತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಕೌಶಲ್ಯ ಅವರಲ್ಲಿತ್ತು. ಕಲಾ ಪ್ರತಿಭೆ ಇದ್ದಿತು. ಅಕ್ಷರಜ್ಞಾನದಿಂದ ವಂಚಿತರಾದ ಭಾಗವತರುಗಳೂ ಇದ್ದರು. ಮೌಖಿಕ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ

ಇವರಿಗೆ ಕರಗತವಾಗಿದ್ದಿತು. ಯಾವ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ತಮ್ಮ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಇತರರಿಗೆ ಕಲಿಸಿ ಆಡಿಸಬಲ್ಲವ ರಾಗಿದ್ದರು. ಕಳೆದ ನೂರಿನ್ನೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಈ ಭಾಗವತರು ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನ ಸಂಪ್ರದಾಯದಂತಹ ಅಮೂಲ್ಯ ರಂಗಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದವರು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಅವಜ್ಜೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿಯೂ ಸಹ ಅಮೂಲ್ಯ ಬಯಲಾಟ ಪ್ರಕಾರವೊಂದನ್ನು ನಿಧಿಯಂತೆ ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಬಂದ ಅಜ್ಞಾತ ಭಾಗವತರು ಮತ್ತು ಕವಿಗಳು ಪ್ರಾತಃಸ್ತರಣೀಯರು. ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ರಂಗಭೂಮಿ ಆಸಕ್ತರೆಲ್ಲರೂ ಇವರುಗಳಿಗೆ ಸದಾ ಋಣಿಯಾಗಿರಬೇಕು.

ಡಾ. ಚಕ್ರೇ ಶಿವಶಂಕರ್

ಅಕಾಡೆಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ನುಡಿ

ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನವೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಜನವಾಣಿಯ ಬಹುಮುಖತೆಯ ದಾಖಲು ಕ್ರಮ ಎಷ್ಟು ಮಹತ್ವದ್ದೋ, ಅಷ್ಟೇ ಶ್ರಮದ್ದು ಕೂಡ. ಶಿಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಏಕತಾನತೆಗೆ ದನಿ ಮತ್ತು ಸಂವೇದನೆ ಜೋಡಿಸಿದ್ದು ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಹಾಗಾಗಿಯೇ ಜನವಾಣಿ ಬೇರು; ಕವಿವಾಣಿ ಹೂ ಎಂಬ ಮಾತಿದೆ.

ಇಷ್ಟು ಮಹತ್ವವುಳ್ಳ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಂಗ್ರಹ, ದಾಖಲು, ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಜನರ ಸಹಕಾರದಂತೆಯೇ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಆಸರೆ ಬೇಕು. ಆ ದಿನೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ ಸಮಗ್ರ ಜನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಲೆ ಸಂಪುಟದ ಪ್ರಕಟಣೆಯಂತಹ ಮಹತ್ವದ ಕಾರ್ಯ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ 90 ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ಹೊರತರಲು ತೀರ್ಮಾನಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಅಕಾಡೆಮಿಯು ಈ ಗುರುತರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಮುಖ್ಯ ಪಾಲನ್ನು ಹೊತ್ತು ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದೆ. ಸಮೃದ್ಧ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪರಂಪರೆ-ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಸಂಪುಟಗಳು ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ನಾಡಿನ ಉದ್ದಾಮ ಜಾನಪದ ತಜ್ಞರು ಈ ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಪಾದಕರು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಈ ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ರೂಪುಗೊಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಬೃಹತ್ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಹಕರಿಸಿದ, ಕೈ ಜೋಡಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಮಹನೀಯರನ್ನೂ ನೆನೆಯುವುದು ಸಂತಸದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡ ಸಂಪಾದಕ ಸಮಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಡಾ. ಹಿ.ಶಿ. ರಾಮಚಂದ್ರೇಗೌಡ ಮತ್ತು ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ವಂದನೆಗಳು.

ತಮ್ಮ ವಿದ್ವತ್ ನುಡಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೃತಿಯ ಮೌಲ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಬಿ.ಆರ್. ಜಯರಾಮರಾಜೇ ಅರಸು, ನಿರ್ದೇಶಕರಾದ ಶ್ರೀ ಮನು ಬಳಿಗಾರ್, ಸಂಚಾಲಕರಾದ ಶ್ರೀ ಕಾ.ತ. ಚಿಕ್ಕಣ್ಣ, ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಶಂಕರವ್ವನವರು ಈ ಯೋಜನೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಸಹಕಾರ ತೋರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಈ ಮಹತ್ವದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಮ್ಮದೆಂದು ಭಾವಿಸಿ, ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ವಂದನೆಗಳು.

(ಗೊ.ರು. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಬೆಂಗಳೂರು

ಪ್ರಕಾಶಕರ ನುಡಿ

ಮನುಷ್ಯನ ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಭಂಡಾರವಾದ ಜಾನಪದವು ಬದುಕಿನ ವಿವಿಧ ಮುಖಗಳನ್ನು ಅದರ ಸಹಜ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸುವ ವ್ಯಾಪಕ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಆಧುನಿಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವಿಷ್ಕಾರಗೊಂಡಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸೃಷ್ಟಿಗಳ, ವಿವಿಧ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ವಿಚಾರಗಳ ಮೂಲ ಹೊಳಹು ಜಾನಪದದಿಂದಲೇ ಬಂದದ್ದು. ಮನುಷ್ಯನ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಸಾವಿನವರೆಗೂ ತಬ್ಬಿ ಹಿಡಿದಿರುವ ಜನಪೂಜ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೀಮಂತವಾದುದು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಕವಾದುದು. ಕರ್ನಾಟಕವು ಇಂತಹ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಜಾನಪದ ಸಂಪತ್ತಿನ ಆಗರವಾಗಿದೆ.

ಜಾಗತೀಕರಣದ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಎಂದಿಗಿಂತಲೂ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಇಂದು ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು, ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕಲೆಗಳಂತಹ ಸೃಜನಶೀಲತೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಂದಿಗ್ಧ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಜ್ಞಾನ ಸಂಪತ್ತಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಸಮೃದ್ಧ-ಸಮಗ್ರ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ಒಂದೆಡೆ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯು ಜಾನಪದ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದ ಪ್ರೊ. ಹಿ.ಶಿ. ರಾಮಚಂದ್ರೇಗೌಡರವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಡಾ. ಸೋಮಶೇಖರ ಇಮ್ರಾಪುರ, ಡಾ. ಎಚ್.ಜೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಣಗೌಡ, ಡಾ. ಬಿ.ಎ. ವಿವೇಕ ರೈ, ಡಾ. ತೀ.ನಂ. ಶಂಕರನಾರಾಯಣ, ಡಾ||ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯ, ಡಾ. ಕೆ. ಚಿನ್ನಪ್ಪಗೌಡ, ಶ್ರೀಮತಿ ಶಾಂತಿನಾಯಕ, ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಡಾ. ಎಂ.ಎಸ್. ಲಠಿ (ದಿವಂಗತ) ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಕೆರೆಮನೆ ಶಂಭು ಹೆಗಡೆ (ದಿವಂಗತ) ಅವರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸಂಪಾದಕ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮಿತಿಯ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ಸಮಗ್ರ ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಟಣಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಈ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹಾಗೂ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಇವರೆಲ್ಲರ ಶ್ರಮ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನದು, ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಸಹಕರಿಸಿದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಗೂ ವಾರ್ತಾ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳೂ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣಾ ಸಮಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಆದ ಶ್ರೀ ಬಿ.ಆರ್. ಜಯರಾಮರಾಜೇ ಅರಸ್ ಅವರಿಗೆ, ಆಯಾ ಸಂಪುಟಗಳ ಸಂಪಾದಕರು, ಪರಿಶೀಲಕರು ಮತ್ತು ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಯೋಜನೆಯ ಸಂಯೋಜಕರಾದ ಡಾ. ಚಕ್ಕರೆ ಶಿವಶಂಕರ್ ಹಾಗೂ ಡಾ. ಜಿ.ಎಸ್. ಭಟ್ ಅವರ ಸಲಹೆ-ಸಹಕಾರ ಅಮೂಲ್ಯವಾದುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಸಂಪುಟಗಳು ಹೊರಬರಲು ನೆರವಾದ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ಗೊ.ರು. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ ಮತ್ತು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಡಾ. ಎಸ್. ಪ್ರಸಾದಸ್ವಾಮಿ ಹಾಗೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಮುಖಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ ರೂಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಕಲಾವಿದರಾದ ಶ್ರೀ ಪ.ಸ. ಕುಮಾರ್ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ನೆನಕೆಗಳು.

ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಸಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಹೊರತರುತ್ತಿರುವ ಸಮಗ್ರ ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಜನತೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

(ಮನು ಬಳಿಗಾರ್)

ನಿರ್ದೇಶಕರು

ಶುಭ ಸಂದೇಶ

ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ

ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ

ವಿಧಾನ ಸೌಧ

ಬೆಂಗಳೂರು - 560 001

ದಿನಾಂಕ: 16-09-2009

ಶುಭ ಸಂದೇಶ

ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸವಿರುವ, ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯೆಗಳ ತೊಟ್ಟಿಲಾಗಿರುವ, ಕನ್ನಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಖಜಾನೆಯಾಗಿರುವ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ಕಲಾ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಸಮಗ್ರ ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪುಟಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಜನಪದ ಅಕಾಡೆಮಿಯವರು ಹೊರತರುತ್ತಿರುವುದು ಸಂತಸದ ಸಂಗತಿ.

ಕುರಿತೋದದೆಯುಂ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಯೋಗ ಪರಿಣತ ಮತಿಗಳ್ ಎಂಬ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ನಮ್ಮ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಾರವಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ನೆಲ-ಜಲ-ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವಿರಾಟ್ ದರ್ಶನವನ್ನು ನೀಡುವ ಈ ಸಂಪುಟಗಳು, ನಿಜಕ್ಕೂ ನಾಡಿನ ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಹಾಗೂ ಜಾನಪದ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೊಡುಗೆಯಾಗಲಿವೆ.

ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಶ್ರಮಿಸಿರುವ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು. ಸಮಗ್ರ ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪುಟ ಯೋಜನೆಗೆ ಶುಭ ಹಾರೈಕೆಗಳು.

(ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ)

ಸಂಪಾದಕರ ಮಾತು

ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು, ಅನಕ್ಷರಸ್ಥ ಜನ ಸಮುದಾಯದ ನಡುವೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಸಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾ, ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಜನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾ ಬಂದ ಮಾಧ್ಯಮವೇ ಯಕ್ಷಗಾನ ಬಯಲಾಟ. ಯಾವೊಂದು ಧರ್ಮರಕ್ಷಾಗಲಿ, ಜಾತಿಗಾಗಲಿ ಮೀಸಲಾಗಿರದೆ ಎಲ್ಲವನ್ನು, ಎಲ್ಲರನ್ನು ತನ್ನ ತೆಕ್ಕೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ ಮಾನವೀಯ ಮನರಂಜನಾ ಕಲೆ. ಬಯಲಾಟದ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ರಂಗರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನವೂ ಒಂದು. ಅಕ್ಷರಜ್ಞಾನದಿಂದ ವಂಚಿತರಾದ ಜನ ಸಮುದಾಯವು ಈ ರಂಗಪ್ರಕಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿತು. ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು, ಮೌಖಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ಅನಂತ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ದುಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾದರೂ ಪಂಡಿತ ಮಂಡಳಿಯ ತಿರಸ್ಕಾರ ಮತ್ತು ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ದಾಖಲಾಗದೆ ಉಳಿದುಹೋಗಿದೆ. ಕರಾವಳಿ ಯಕ್ಷಗಾನಕ್ಕೆ ಚರಿತ್ರೆ ಇದೆ; ಚರಿತ್ರಕಾರರಿದ್ದಾರೆ. ದಾಖಲಾತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಮೂಡಲಪಾಯ

ಯಕ್ಷಗಾನಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 500 ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಹಿಂದಿನ ಪ್ರಾಚೀನತೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಇದುವರೆಗೂ ಬೆರಳೆಣಿಕೆಯ ಪ್ರಸಂಗಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಬೆಳಕು ಕಂಡಿರುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಬಹುಪಾಲು ಸಾಹಿತ್ಯವು ಇನ್ನೂ ಅಜ್ಞಾತವಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ.

ಸಮೃದ್ಧ ಅಜ್ಞಾತ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ತಲುಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯವು ಸಮಗ್ರ ಜನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಟಣೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮೊದಲಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯವನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಪ್ರೊ. ಹಿ.ಶಿ. ರಾಮಚಂದ್ರೇಗೌಡರು ಈ ನಾಡಿನ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಚಿಂತಕರು. ಜಾನಪದವನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ನಿರ್ಣಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರೊಂದಿಗೆ ವರ್ತಮಾನಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸಿ, ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ನೋಡುವ ಗುಣವುಳ್ಳವರು. ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪುಟವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಡುವ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ನನ್ನ ಮೇಲಿರಿಸಿದವರು. ಅವರ ಈ ಪ್ರೀತಿಗೆ ನಾನು ಸದಾ ಋಣಿ. ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನದ ಉಳಿವಿನ ಬಗ್ಗೆ ಸದಾ ಚಿಂತನೆಗೈಯುತ್ತಿದ್ದ, ಪ್ರಯೋಗಶೀಲರಾಗಿದ್ದ ದಿವಂಗತ ನಾಡೋಜ ಎಚ್.ಎಲ್. ನಾಗೇಗೌಡರಿಗೆ ನನ್ನ ಸ್ಮರಣೆಗಳು. ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಉತ್ತಮ ಸೃಜನಶೀಲ ಬರಹಗಾರರು, ನನ್ನ ಆತ್ಮೀಯರು ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯದ ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕರೂ ಆದ ಶ್ರೀ ಕಾ.ತ. ಚಿಕ್ಕಣ್ಣನವರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನೆನೆಯುತ್ತೇನೆ.

ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನದ ಭಾಗವತರು ಮತ್ತು ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳ ಬಳಿ ಅಳಿದುಳಿದಿದ್ದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಲ್ಲಿ ನೆರವಾದ ಅರಳಗುಪ್ಪೆಯ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸವಯ್ಯ, ಎ.ಎಸ್. ನಂಜಪ್ಪ, ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರದ ಎಚ್.ಎಸ್. ಸುಬ್ಬರಾಯಪ್ಪ ಅವರುಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ಗೌರವಪೂರ್ವಕ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು. ಮೂಡಲಪಾಯದ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಮಿತ್ರ ಶಿವಲಿಂಗಯ್ಯ, ಪ್ರಕಾಶ್, ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನ ರಮೇಶ್ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿ ಜಾದೂಗಾರ ಕಡಬ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಇವರುಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು ಸಲ್ಲುತ್ತವೆ.

ಮೂಡಲಪಾಯ ಯಕ್ಷಗಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪುಟವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪತ್ನಿ ಡಾ. ಶಶಿಕಲಾ ನೀಡಿದ ನೆರವನ್ನು ಮರೆಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಸಮಗ್ರ ಜನಪದ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಟಣೆ ಯೋಜನಾ ಸಮಿತಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೂ ನನ್ನ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

- ಡಾ. ಚಿಕ್ಕೇರಿ ಶಿವಶಂಕರ್

22 ಮೇ 2006

ಬೆಂಗಳೂರು.

ಸುಭದ್ರಾ ಪರಿಣಯ

ಉಲೂಪಿ: ಹಾಗಾದರೆ ತಾವು ಪೋಗಿ ಬರಬಹುದೈ ಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರಾಣಕಾಂತ ವನಿತಾ ವಸಂತ ||

ದರುವು || ತ್ರಿವುಡೆ

ಧುರವಿಜಯ ಕಲಿಪಾರ್ಥ ರಾಜನು

ಉರಗ ಲೋಕವನುಳಿದು ಧಾತ್ರಿಗೇ

ತೆರಳಿ ಬಂದನು ಶರಧಿ ತಡಿಯೊಳ ಗರಿತ ಪವನಜನೂ ||

ನೋಡಿದನು ಕಪಿವರನ ಗಾತ್ರವಾ

ಖೋಡಿಯನು ನೀನ್ಯಾರೆನುತ ಮಾ

ತಾಡಿಸಿದ ಪರಿಹಾಸ್ಯಗೈದು ಸ ಘಟಿಕೆಯಿಂದಾ

||2 ||

ಧರಣಿ ಕುಂಕುಮ ಪುರವ ಪಾಲಿಪ

ವರನ್ಯಸಿಂಗನು ಯೆನುವ ಕೃಷ್ಣನ

ಶರಣನೊಳು ಫಲುಗುಣನು ಸೆಣಸಿದ ಪರಿಯದೆಂತೆನಲು

||3 ||

(ಶ್ರೀ ಅಂಜನೇಯ ಬರುವಿಕೆ)

ಚೂರ್ಣಕೆ

ಶ್ರೀತಕಮಲ ಭವ ಜನಕ ಪಾಕಾರಿನುತ ಪದ

ಲೋಕೈಕ ವೀರಂ ದಶರಥಕುಮಾರಂ ವಸುಧೆ

ವಲ್ಲಭ ಸುಧೀರಂ ಶ್ರೀರಾಮ ಚಂದ್ರಂ ಜಗ

ದ್ವರಿತಂ ಶರಧಿ ಗಂಭೀರಂ ಖರದೂಷಣ

ತ್ರಿಶರಾದಿ ಅಸುರ ಕುಲ ಸಂಹಾರಕಂ ಪರ

ಮೇಷ್ಠಿ ಗುಣರಮ್ಯಂ ವೈದೇಹಿ ಮನೋಹರಂ

ಸರಸ ಸದ್ಗುಣಾವಲಂಬನಂ ಸುರವೈರಿ ಕುಲ

ಕೃತಾಂತಕಂ ಶರಣು ಜನ ದುರಿತ ವಿರಾಜಿತಂ

ನಿರುಪಮಾಲಂಕಾರಂ ಪರಾತ್ಪರಾಕಾರಂ ಶರ

ಣು ಜನೋದ್ಧಾರಂ ಘನವಿಭೀಷಣ ಭಕ್ತ

ಸಂರಕ್ಷಿತಂ ದನುಜ ರಾವಣ ಕುಂಭಕರ್ಣಾ

ದಿ ದಾನವ ಕುಲ ಶಿಕ್ಷಂ ಜಗದ್ರಕ್ಷಕಂ ಸರಸ

ಕುಂಕುಮನ ಪುರ ನಿವಾಸಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಮನೋ

ಲ್ಲಾಸಂ ಹರಿನ್ಯಸಿಂಗ ಭಕ್ತಾಂತರಂಗಂ ಕರುಣಾ

ಕೃಪಾಂಗಂ ಭವಭಂಗ ಜಯ ನಮಸ್ತೇ, ನಮಸ್ತೇ, ನಮಃ ||

ಅಂಜನೇಯ: ಯಲಾ ಮನುಜಾಗ್ರಣಿಯೇ ! ಘನಲಾವಣ್ಯ ರಘುವರೇಣ್ಯನ ಚರಣಕಮಲಗಳ ಸ್ಮರಿಸುವ ಅನಿಲ ನಂದನನೆಂದರೆ ವಾಯುದೇವರ ವರಪ್ರಸಾದದಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿ ತಾಯಿ ಅಂಜನಾದೇವಿಯ ಗರ್ಭಸಂಜಾತನಾಗಿ ಯಾದವ ಕುಲಾಗ್ರಣಿಯಾದ ಮಾಧವನ ಪದ ವನಜವನ್ನು ಮೋದದಿಂದ ಭಜಿಸುತ್ತಾ ಮೇದಿನಿಯೋಳ್ ನೀತಿಪಥವನ್ನಾಚರಿಸುತ್ತಾ ಮೋಕ್ಷವನ್ನಪೇಕ್ಷಿಸಿ ಜಗದ್ರಕ್ಷಕನಾದ ಕುಂಕುಮನಪುರ ಲಕ್ಷ್ಮೀವರನ ಧ್ಯಾನದಿಂದ ಈ ವಾರುಧಿಯ ತಡಿಯೋಳ್ ಕುಳಿತು. ತಪಸ್ಸನ್ನಾಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ವಾನರ ವೀರನಾದ ಹನುಮಂತ, ಧೀಮಂತ, ಪಟು ಬಲವಂತ, ಸುರವೈರಿ ಕುಲಕೃತಾಂತನೆಂದು ತಿಳಿಯೋ ಮರ್ತ್ಯಶಿಖಾಮಣಿ ||

ದರುವು ||ಜಂಪೆ

ಯಾರೈಯ್ಯ ನೀವು ಈ ಘೋರಾರಣ್ಯದಿ ಕುಳಿತು
ಇರುವ ಕಾರಣವೇನು ಭರದಿ ಪೇಳೈಯ್ಯ ಅರುಹಯ್ಯ ||

ಅರ್ಜುನ: ಎಲೈ ವನಚರ ವೀರನೇ ಘನಮಹತ್ತಾದ ಈ ವನದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಸೇತುವಿನ ಬಳಿ ಕುಳಿತಿರಲು ಕಾರಣವೇನು ?
ಧಾತ್ರಿಯೊಳು ನಿನ್ನ ಕುಲಗೋತ್ರ ಧಾವುದು ? ಗಾತ್ರ ಮೊದಲಾದ ನಿನ್ನ ಅವಯವಗಳನ್ನು ನೇತ್ರದಿಂದ ನೋಡಲಿಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮದಿಂದಿರುವ
ಕಾರಣವೇನು ? ನಿನ್ನ ಜನನೀ ಜನಕರ ಪೆನರೇನು ? ವಿನಯದಿಂದ ಬಿತ್ತರಿಸಬೇಕೈ ವನಚರ ನೀ ಬಹುಶೂರ ||

ದರುವು

ಕ್ಷೋಣೀಶ ಕೇಳು ವಾ ಯುವಿನಿಂದ ಜನಿಸಿರುವ
ತ್ರಾಣಿ ಹನುಮಂತನೆಂ ದೆನ್ನಯ ಪೆಸರೂ ||

ಅಂಜನೇಯ: ಎಲೈ ! ಕ್ಷೋಣೀಶನೇ! ಕೇಳು! ಜಗತ್ರಾಣ ರೂಪನಾದ ವಾಯುದೇವರ ವರಪ್ರಸಾದದಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನನಾದ, ಹನುಮಂತ
ಧೀಮಂತ ಪಟು ಬಲವಂತ ಸುರವೈರಿ ಕುಲಕೃತಾಂತನನ್ನುವ ಪೆಸರು ಯನಗೊಪ್ಪುವುದೈ ಭೂವರ ಕೇಳೈ ನರವರ ||

ದರುವು ||ಜಂಪೆ

ವರದ ನೈಸಿಂಗನಾ ಶರಣ ನೀನಾದರೇ
ಶರೀರವು ಕರಗಿರಲು ಕಾರಣವ ಪೇಳೈ ಯನಗರುಹೈ ||

ಅರ್ಜುನ: ಎಲೈ ಧೀಮಂತನೇ ! ನೀನು ಕುಂಕುಮನಪುರಿ ಶ್ರೀ ನೈಸಿಂಗನ ಭಕ್ತನನ್ನುವ ಮಾತು ದಿಟವಾದರೆ ಪೂರ್ಣಮಾದ ನಿನ್ನ
ಕಾಯವೆಲ್ಲಾ ಬಳಲಿ ಕೈಕಾಲುಗಳು ಒಳಸೆಳೆದು ಅಳಿಲಿನೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಒಣಗಿದ ದೇಹದಿಂದ ಇರಲೇಕೆ ? ನೀನು ಘನತರ ವಜ್ರ
ಶರೀರಿಯೆಂದು ಪೂರ್ವಿಕರಾದ ಹಿರಿಯರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಮಾತು. ನಾನು ಕೇಳಿ ಬಲ್ಲೆ ? ಈಗ ಒಣಗಿದ ದೇಹದಿಂದ ಪೆಣಗಳ ಭಕ್ಷಿಸುವ
ರಣಹದ್ದಿನಂತೆ ಕುಳಿತಿರುವ ವೃದ್ಧಕಪಿಯಾದ ನಿನ್ನ ನೋಡಿದರೆ ಗಣನೆಯೊಳಗಿಲ್ಲವೈ ವಾನರಾ ನೀನೊಬ್ಬ ಪಾಮರ ||

ದರುವು ||ತ್ರಿಪುಡೆ

ಮನುಜಪಾಲನೆ ಕೇಳು ಪೇಳುವೆ
ವನಜನಾಭನ ಕಾರ್ಯವನು ನಾ

ಅನುದಿನವು ಆಚರಿಸಿ ಯನ್ನಯ ತನುವು ಬಡವಾಯ್ತು || ||1 ||

ಅಂಜನೇಯ: ಕೇಳೈಯ್ಯ ! ಮತಿವಿಕಳನಾದ ಮಾನವಾ ! ತ್ರೇತಾಯುಗದಲ್ಲಿ ಪತಿತ ಪಾವನೆಯಾದ ಕ್ಷಿತಿಪುತೆಯನ್ನು ಕೃತಕ ಮತಿ
ಖಳನು ಯತಿವೇಶದಿಂದ ಅಪಹರಿಸಿದ ವೇಳೆ ಮತಿಹೀನ ಖಳನ ಮಧಿಸಲು ಮಿತಿ ಮೀರಿದ ಈ ಜಲಧಿಯನ್ನು ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮದಿಂದ ಲಂಘಿಸಿ,

ಶತಕೋಟಿ ದಾನವರ ಹತಗೈದು ರತಿಪತಿ ಪಿತಗೆ ಸತಿ ಶಿರೋಮಣಿಯ ಕುರುಹನ್ನು ತಂದಿತ್ತೆನಾದ ಕಾರಣ ಅತಿಶಯದ ಕಳೆಗುಂದಿ ಈ ಗತಿಯಾಯಿತು. ಮಿತಿ ಮೀರಿ ಆಡಬೇಡವೋ ದುರ್ವಚನವಾ ಮತಿಯಲ್ಲಿ ತಂದುಕೋ ಜ್ಞಾನವ ||

ದರುವು

ಘೋರ ರಕ್ತಸನೊಡನೆ ಸಮರಕೆ

ಧೀರ ಶ್ರೀ ರಘುವೀರ ತೆರಳಲು

ದಾರಿಯಿಲ್ಲದೆ ಸೇತು ಬಂಧಿಸಿ ಕರಗಿತೀ ತನುವೂ

|| 2 ||

ಆಂಜನೇಯ: ಎಲೈ ಮೇದಿನೀಶನೇ ! ಯಾದವಕುಲ ಸಾರ್ವಭೌಮರಾದ ಮಾಧವನ ದಾಸಾನುದಾಸನಾದೆನ್ನ ಪ್ರಭಾವವು ತಿಳಿಯದೇ ಸಾಧಾರಣವಾದ ಕಪಿಯೆಂದು ಭೇದ ವಚನಗಳಿಂದ ವಾದಿಸುತ್ತಿರುವೆ. ಯಲಾ! ದುರ್ಮತಿಯೇ! ಮಂದಮತಿಯೇ ಕೇಳು ! ಕೋದಂಡಪಾಣಿಯಾದ ಸ್ವಾಮಿಯು ಆ ದುರಿತಶೀಲನಾದ ರಾವಣನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ತೆರಳಲು ದಾರಿ ಇಲ್ಲದೆ ವೃಥೆಪಟ್ಟು ಈ ಸೇತುವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಶತಕೋಟಿ ಪರ್ವತಗಳನ್ನು ಅತಿಸ್ಥೂಲಮಾದ ಈ ಬಾಲದೊಳು ಕಿತ್ತು ನೆತ್ತಿಯೊಳು ಪೊತ್ತು ಇಪ್ಪತ್ತೇಳು ಕೋಟಿ ಕಪಿ ನಾಯಕರು ಮೊತ್ತದೋಳ್ ಬಳಲಿ ಈ ಧೀರ್ಘಮಾದ ಶರೀರವು ಕಂದಿ ಕುಂದಿ ಯಮ್ಮ ಕರ ಚರಣಗಳು ವಳಸೇರಿದವೈಯ್ಯು ಮಾನವಾ ತಿಳಿಯಿತೇ ಯನ್ನ ಧೃಡತರ ವಚನ ಪ್ರಭಾವ ||

ದರುವು

ಧರಣಿ ಕುಂಕುಮ ಪುರವ ಪಾಲಿಪಾ

ಸಿರಿ ಮನೋಹರ ವರ ನೃಸಿಂಗನಾ

ಚರಣ ಕಮಲದ ಸ್ಮರಣೆಯಿಂದಲಿ ಯಿರುವೆನನವರತಾ

|| 3 ||

ಆಂಜನೇಯ: ಎಲೈ ನರ ಕುಲೋತ್ತಮನೇ ! ಧರಣಿಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವ ಸರಸತರ ಕುಂಕುಮನ ಪುರವರ ಸಿರಿಮನೋಹರ ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿಯನಿಪ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಚರಣ ಕಮಲ ಸ್ಮರಣೆಯಿಂದ ಈ ಶರಧಿಯ ತಡಿಯೋಳ್ ತಪಿಸುತ್ತಿರುವೆನೋ ಮಾನವಾ ಅರುವಾಯಿತೇ ಈ ಮರುತಜನ ಪ್ರಭಾವ ||

ಅರ್ಜುನ: ಎಲೈ! ತರು ಚರ ವೀರನೇ ! ಶರಧಿಗೆ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಕೋಟಿ ಕಪಿ ನಾಯಕರು ಬೇಕೆ! ಪೂರ್ಣ ಶೌರ್ಯವಂತರಾದ ಕಪಿಗಳು ಗಿರಿ ಪರ್ವತಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ನೆತ್ತಿಯೊಳು ಪೊತ್ತು ತರಬೇಕೆ ! ಶರಮುಖದಿ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವೆ, ಪರಿಕಿಸಿ ನೋಡುಬೇಕಾದರೆ. ಪಿರಿದಾದ ಬಾಲವನ್ನು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ನರಿಯಂತೆ ವರಲದಿರು ಜೋಕೆ! ಯನ್ನಂಥಾ ಪರಮ ಸಾಹಸವುಳ್ಳಂಥ ಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿ ಯಾದವನನ್ನು ಈ ಜಗತ್ತಿನೋಳ್ ಕಂಡಿರುವೆಯೇನೋ ವಾನರಾ ನೀನೊಬ್ಬ ಪಾಮರ ||

ದರುವು

ಸಾಕು ಮರ್ತ್ಯನೇ ನಿನ್ನ ಕಾಕು ಪೌರುಷಗಳೂ

ನೀ ಕಟ್ಟು ಸೇತುವೆಯಾ ನಾ ತುಳಿದು ಬಿಡುವೆ ||

|| 1 ||

ಆಂಜನೇಯ: ಎಲೈ ಕಾಕು ಮತಿಯುಳ್ಳ ಮರ್ತ್ಯನೇ ಕೇಳು ! ಲೋಕದೋಳ್ ! ನಾ ಕಡು ಸಮರ್ಥನೆಂದು ಕಾಕು ಮನುಜನಂತೆ ಯಾತಕ್ಕೆ
ಒರಲುತಿದ್ದೀಯೆ ! ಯಲೌ ಅಪರ ಬುದ್ಧಿ! ಭೂಲೋಕದಿಂದ ಸುರಲೋಕದ ಪರಿಯಂತರಕ್ಕೂ ಏಕವಾಗಿ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಬಂಧಿಸು ! ಭಲಾ
! ಏಕಚರಣದೊಳು ತಾಡಿಸಿ ಓಕುಗೈಯದಿದೊಡೆ ನೀನು ಪೇಳಿದಂತೆ ಇರುವೆನೋ ಮಾನವಾ ಕಟ್ಟು ಸೇತುವಾ ||

ದರುವು ||ಜಂಪೆ

ಬಣಗು ಕಪಿವರ ಯನ್ನೋಳ್ ಸೆಣಸಾದೀರೆಲೋ ಇನ್ನು
ರಣರಂಗಧೀರ ನಾ ನೆಂದು ನೀ ತಿಳಿಯೋ, ನೀನರಿಯೋ || ||1 ||

ಕಣೆಯಾ ಸೇತುವನು ಈ ಕ್ಷಣದೀ ರಚಿಸಿರುವೆನೂ
ಅಣೆದು ಕೆಡಹಲು ನಾನು ಅನಲ ಪೋಗುವೆನೂ ಹೋಗುವೆನೂ ||2 ||

ಅರ್ಜುನ: ಎಲೈ, ಪೆಣಗಳನ್ನು ಭುಂಜಿಸುವ ರಣಹದಿನ ಆಕೃತಿಯುಳ್ಳ ಬಣಗು ಕಪಿವರನೇ ಕೇಳು! ತ್ರಿಣಯಸಖ ವರಭಕ್ತ ವರಗುಣಾದ್ಯುಕ್ತ
ರಣವಿಜಯ ಫಲ್ಲುಣನಾದ ನಾನು ಅಣೆಯಾಗಿ ರಚಿಸಿರುವ ಈ ಕಣೆಯ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತಾರದೆ ಅಣೆದು ಕೆಡಹಿದ್ದಾದರೆ
ತ್ರಿಣಯನಾಣೆ ನಾನಗ್ನಿಯಂ ಪೋಗುವೆನೋ ವಾನರಾ ನೀನೊಬ್ಬ ಪಾಮರ ||

ದರುವು

ದಿಟ್ಟಾ ಮಾರುತಿ ಭುಜವಾ ತಟ್ಟಿಕೊಂಡನು ತಾನು
ದೃಷ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿ ಸೇತುವನೂ ||2 ||

ಭ್ರಷ್ಟಾ ಮನುಜನೇ ನೀನು ಕಟ್ಟಿರುವ ಸೇತುವನೂ
ಮೆಟ್ಟೀ ಧಾತ್ರಿಗೆ ನಾನು ಕುಟ್ಟಿ ಕೆಡಹಿದೆನೂ ||3 ||

ಆಂಜನೇಯ: ಯಲೋ, ಭ್ರಷ್ಟ ಮಾನವಾ ! ದೃಷ್ಟಿ ಇಟ್ಟು ನೋಡೆನ್ನ ಪ್ರಭಾವ ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ನೀ ಗಟ್ಟಿಪಡಿಸಿದ ಸೇತುವೆಯನ್ನು,
ಮುಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯನ್ನ ಎಡಗಾಲುಂಗುಷ್ಟದಿಂದ ಮೆಟ್ಟಿ ಮುರಿದಿಟ್ಟಿರುವೆನು. ದೃಷ್ಟಿಸಿ ನೋಡೋ ಭ್ರಷ್ಟ ಮಾನವಾ-ಸೃಷ್ಟಿಯೋಳ್ ಕಂಡಂತಾಯ್ತು
ನಿನ್ನ ಪ್ರಭಾವ ||

ಅರ್ಜುನ: ಎಲೈ ಕೆನ್ನೆಗಳು ಸೊಕ್ಕಿ, ಕಿವಿಗಳು ಜೋಲಾಡುತ್ತಿರುವ ಕುನ್ನಿ ಕಪಿವರನೇ ಕೇಳು. ಮುನ್ನಿನ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಮುರಿದ ಉನ್ನತ
ಶೌರ್ಯವಂತಿರಲಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಬಾರಿ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಬಲಿಯುವೆನು, ನಿನ್ನೊಳು ಸಾಹಸವಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಮುರಿ. ನಿನ್ನ ಬಲವನ್ನು
ನೋಡುವೆನು ವಾನರನೇ ಕಪಿವರನೇ ||

ದರುವು

ಅಕ್ಷಯಾಸ್ತದಿ ಸೇತೂ ನಿಕ್ಷಿಪ್ತಗೊಳಿಸಿರುವೆ
ಈಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡು ಹೇ ಬಣಗು ಕಪಿವರನೇ ವನಚರನೇ ||3 ||

ಈ ಕ್ಷಿತಿಯೊಳು ನೀನು ದಕ್ಷನಾದರೆ ಇದನೂ

ಶಿಕ್ಷಿಸಿ ಕೆಡಹೋ ನೀ ಈಕ್ಷಿಪೆ ಶೌರ್ಯವನೂ ||ಶೌರ್ಯವನೂ ||4 ||

ಅರ್ಜುನ: ಎಲೈ ! ಕುಕ್ಷಿಗೆ ಆಹಾರವಿಲ್ಲದೆ, ವನ ವೃಕ್ಷದ ಫಲಗಳಂ ಭಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ಕುಕ್ಷಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುವ ಲಕ್ಷಣಗೇಡಿಯಾದ ವನಚರನೇ ಕೇಳು ! ದಕ್ಷರಾದನೇಕ ಮಂದಿ ರಾಕ್ಷಸರ ಶಿಕ್ಷಿಸಿದೆನೆಂದು ಅಕ್ಷಯ ಪೌರುಷಗಳ ಬೊಗಳುತ್ತಿದ್ದೀ ಯಲೋ ಅಪರ ಬುದ್ಧಿ ! ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ವಕ್ಷಸ್ಥಳ ವರ ನಿಟಿಲಾಕ್ಷ ಸಖ ಕಮಲಾಕ್ಷನಿಗಪೇಕ್ಷೆಯುಳ್ಳ ಭೃತ್ಯನಾದದ್ದೇ ಸತ್ಯ ಆದರೆ ಅಕ್ಷಯಾಸ್ತ್ರದಿಂ ನಿಕ್ಷಿಪ್ತಗೊಳಿಸಿರುವ ಈ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸು ಬಾರೋ ವನಚರ ನೀನೊಬ್ಬ ಪಾಮರ ||

ದರುವು

ಕ್ರೂರಾನೇ ಬಂಧಿಸಿದಾ ಭಾರಿ ಸೇತುವೆ ಮುರಿದು

ಚೂರು ಮಾಡಿರುವೆನು ಇದ ನೀನು ನೋಡೋ ||4 ||

ಧರೆಯೊಳು ಕುಂಕುಮನಾ ಪುರದ ನರಹರಿ ಭಕ್ತ

ಮಾರುತ ಸುತನವಿ ಚಾರ ನೆಲೆಯಾಯ್ತೇ ||5 ||

ಅಂಜನೇಯ: ಬಾರಿ ಬಾರಿಗೂ ಮೇರೆ ಇಲ್ಲದ ವೀರ ಪರಾಕ್ರಮಗಳ್ ಬಗುಳುವ ಕ್ರೂರ ನರಾಧಮನೇ ಕೇಳು! ಮೀರಿದ ಅಕ್ಷಯಾಸ್ತ್ರದಿಂ ನೀನು ರಚಿಸಿ ಇರುವ ಭಾರಿ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಶೂರ ಜನ ಗಂಭೀರನಾದೆನ್ನ ಪಟುತರ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ನೂರು ಚೂರ್ಣಗಳಂ ಮಾಡಿ ವಾರಿಜನಾಭನಾದ ಕುಂಕುಮನ ಪುರಧಾಮ ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿಯ ಭೃತ್ಯನ ವಿಚಾರ ಪರಿಷ್ಕಾರವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಯಿತೇನೋ ಮರ್ತ್ಯಾ ನಿನ್ನ ಪೌರುಷತನ ವ್ಯರ್ಥ ||

ಅರ್ಜುನ: ಎಲೈ ಮರುಳು ಮರ್ಕಟನೇ ! ಎರಡಾವರ್ತಿ ನಾನು ಬಂಧಿಸಿದ ಶರಸೇತುವೆಯನ್ನು ಮುರಿದೆನೆಂಬ ದುರಹಂಕಾರವಂ ಬಿಡು. ಇದೇ ಈ ಸಾರಿ ಪರಿಕಿಸಿ ನೋಡು. ಸರಸತರ ಕುಂಕುಮನಪುರ ನಿಲಯ ನರಕೇಸರಿಯ ಕರುಣ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಧೃಡತರಮಾದ ದಿವ್ಯ ಮಹಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಸುರನರ ಕಿನ್ನರ ಖೇಚರರಿಗಸದಳಮಾದ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ವಿರಚಿಸಿರುವೆನು, ಭರದಿಂದ ಮುರಿಯೋ ವನಚರ ತರುಚರರೋಳ್ ನೀನೇ ಪಾಮರ ||

ದರುವು

ದುರುಳಾ ನರನೇ ನಿನ್ನಾ ಉರುತರದ ಸೇತುವೆಯಾ

ಗರಿಗರಿ ಯೆನುತಾ ಮರಿದಿರುವೆ ನೋಡೋ ||6 ||

ಅಂಜನೇಯ: ಎಲೈ ರಣಹೇಡಿಯಾದ ಬಣಗು ನರಾಧಮನೆ, ಕೇಳು ! ತ್ರಿಣಯಾದಿ ಸುರಗಣಕಸದಳ ಮೆಂದು ಗಣನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಬಗುಳಿ ಅಣಿಯಾಗಿ ನೀನು ಹೂಣಿದ ಕಣೆಯ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತಾರದೆ ಕ್ಷಣ ಮಾತ್ರದೋಳ್ ಅಣಿದು ಕೆಡಹಿರುವೆನು. ಕಣ್ಣ ಬಿಟ್ಟು ನೋಡೋ ಮಾನವಾ ಆಡದಿರು ಅಣಕವಾ||

ಅರ್ಜುನ : ಅಯ್ಯೋ ! ದಾನವಾರಿ ! ಗೋವಿಂದ, ಗರುಡಧ್ವಜ, ನಾನು ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ನೆರವೇರದೋಯ್ಯೇ. ಶ್ರೀಹರಿ ಇನ್ನು ನಾನಗ್ನಿಯಂ ಪೋಗುವುದೇ ಸರಿ ||

ದರುವು

ಯೇನು ಮೋಸವಾಯಿತಯ್ಯೆ
ದಾನವಾರಿ ಮು ಕುಂದ ಹರಿಯೇ ||
ನಾನು ಗೈದಿಹ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಗೆ
ವಿಷ್ಣು ವದಗೀತೇ ಹರಿಯೇ

|| 1 ||

ಕಾಕು ಕಪಿಗೇ ಸೋತು ನಾನು
ಈ ಕಾಯವಿನ್ನು ವಾಸುದೇವಾ
ಯಾಕೆ ಇಡಲೀ, ಬೇಕು ಜಗದೀ
ಸಾಕು ಸುಡಲಿನ್ನೂ, ಹರಿಯೇ

|| 2 ||

ಅರ್ಜುನ: ಅಯ್ಯೋ ಪಾಕಾರಿ ವಂದಿತನಾದ ಶ್ರೀಹರಿಯೇ ಕೀಕಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಕಾಕುಕಪಿಯೋಡನೆ ಸೆಣಿಸಿ ಲೋಕಾಪವಾದಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾಕವನ್ನು ಸೇರುವ ಗತಿಯೆನಗೆ ದೊರಕಿತೇ ಮುಕುಂದನೇ, ಪಾಕಶಾಸನ ಸುತ ಸಿತವಾಹನನೆಂಬ ಪೆಸರೆನಗ್ಯಾತಕ್ಕೋ ಮುರಾರಿಯೆ ಆಹಾ ಕಂಸಾರಿಯೇ ತ್ರಿಲೋಕ ಭೀಕರ ಸಮರ್ಥ ಪಾರ್ಥನೆಂಬುವ ಬಿರುದು ಇಂದಿಗೆ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ, ಪೂರ್ತಿ ಅಪಕೀರ್ತಿ ಹೊಂದಿದ ಈ ಕಾಯವನ್ನು ಸುಡಲಿ. ಈ ಕಪಿಗೇ ನಾನು ಸೋಲುವಂತಾಯ್ತೇ ಶ್ರೀಹರೀ ಮುಂದೇನು ದಾರಿ ||

ದರುವು

ಅರಿಯ ಕುಲಸಾ ಮಜಕೇ ಹರಿಯೂ
ನರನು ಯೆನ್ನುವ ಬಿರುದು ಇವನೊಳು
ಬರಿದೇ ವ್ಯರ್ಥ ವಾಗಿ ಹೋಯ್ತೇ
ತೆರನು ಕಾಣೆನೂ ಹರಿಯೇ

|| 3 ||

ಅರ್ಜುನ: ಹೇ ಮುರಾರಿಯೇ ! ನರ ಸಂಚಾರವಿಲ್ಲದ ಕಾಂತಾರದಲ್ಲಿ ತರುಚರನಾದ ಇವನಲ್ಲಿ ವಾಸಿ ಪಂಥಗಳ ಬೆಳಸಿ ಸೋತೆನಲ್ಲೋ ಮುಕುಂದನೇ, ಆಹಾ ಪರಮಾತ್ಮನೇ, ಧರೆಯೊಳು ನಾನು ಅರಿಕುಲಗಜ ಕಂಠೀರವನೆಂಬ ಬಿರುದು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಹೋಯ್ತೆ ಶ್ರೀಹರಿ ಇನ್ನು ನಾನಗ್ನಿಯಂ ಪೋಗುವುದೇ ಸರಿ ||

ದರುವು

ಧಾರುಣಿಯೊಳೂ ಅಗ್ನೀಕುಂಡವ
ವಿರಚಿಸುವೆನು ತ್ವರಿತದಿಂದಾ ||

ವರ ನೃಸಿಂಗನ ಚರಣದಾಣೆ

ಉರಿಯ ಪೋಗುವೆನೂ ಹರಿಯೇ

||4 ||

ಅರ್ಜುನ: ಹೇ ವನಜನಾಭ, ಘನತರಮಾದ ಅಗ್ನಿಕುಂಡವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅನಿಮಿಷಾದಿಗಳು ಮೆಚ್ಚುವಂತೆ ಅನಲನಿಗೆ ಈ ತನುವನೊಪ್ಪಿಸಿ
ಬಿಡುವೆನೋ ಕುಂಕುಮನಪುರ ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮೀ ಭಕ್ತರ ಪ್ರೇಮಿ ||

ಕಂದ

ನರ ಬಲಿದ ಶರ ಸೇತುವನೂ

ಭರದಿಂ ಪವಮಾನ ತನಯ ಮೂರಾವರ್ತಿಯು ||

ಮುರಿಯಲು ಪಾರ್ಥನು ಮನದೋಳ್

ಮರುಗುವ ಪರಿಯರಿತು ಬಂದ ಸ್ಮರಪಿತನಾಗಲ್ ||

ಭಾಗವತರು: ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ತನ್ನ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ಭಂಗವಾಗಲು ಪಾರ್ಥನು ಮನನೊಂದು ನರಹರಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಅಗ್ನಿಪ್ರವೇಶವಂ
ಮಾಡಲುದ್ಯುಕ್ತನಾಗಲೂ ಶ್ರೀಹರಿಯು ಕಪಟದ್ವಿಜನಾಗಿ ಬಂದನೈಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ ||

* * *

(ಕಪಟದ್ವಿಜ ಬರುವಿಕೆ)

ತೆರೆ-ದರುವು

ಕರುಣಾನಿಧಿಹರಿ ಬಂದನು ಧರಣಿಯ ಸುರ ವೇಷದೊಳಾಗ

ಸುರಪತಿನಂದನ ಮರುತಜರಿರುವಾ ಶರಧಿ ತಡಿಗೆ ಬೇಗಾ ||1 ||

ಕರದೊಳು ಪುಸ್ತಕ ವರ ಜಪಸರಗಳು ಪರಿಶೋಭಿಸುತಿರಲು

ಉರದೊಳು ವರಯ ಜ್ಞೋಪವೀತವು ಹರುಷದಿಂದೊಪ್ಪಿರಲೂ ||2 ||

ಪೂಸಿದ ಗಂಧ ಸು ವಾಸನೆ ಸೂಸುತ ಕೇಶವು ಗಂಟಿಡುತಾ

ವಾಸುದೇವ ಹರಿ ಕೇಶವ ಯೆನ್ನುತ ಭೂಸುರ ನಸು ನಗುತಾ ||3 ||

ಪೊಡವಿ ಕುಂಕುಮಪುರ ದೊಡೆಯ ನೃಸಿಂಗನು ಬಡಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಿ

ನುಡಿಸಿದ ಫಲುಗುಣ ಮರುತಜರೀವರಾ ಕಡಲ ತಡಿಗೆ ಪೋಗಿ ||4 ||

ದರುವು ||ಜಂಪೆ

ಯೇನಿರೈ ನಿಮ್ಮೊಳಗೆ ವಾದ ಬಂದಿರುವುದನೂ

ಮಾನವಿಲ್ಲದೆ ಪೇಳಿ ಸಾನುರಾಗದೊಳೂ ||1 ||ವಿನಯದೊಳೂ ||

ನಡೆದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಸಡಗರದಿಂದಲೀ

ನುಡಿದರೆ ನಾನೀಗಾ ಬಿಡಿಸುವೆನು ಕಲಹಾ ||2 ||ಈ ಕಲಹಾ ||

ಕಪಟದ್ವಿಜ: ಹರಿ ಹರಿ ನಾರಾಯಣ ! ವಾಸುದೇವ ವೈಕುಂಠವಾಸ, ಕ್ಷೀರಾಬ್ಧಿಶಯನ, ಪನ್ನಗಶಾಯಿ. ನೀನೇ ರಕ್ಷಿಸು, ರಕ್ಷಿಸು, ಅಯ್ಯ ನೀವುಗಳು ಧಾರು ? ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ವಿವಾದದ ಸಂಗತಿಯೇನು ? ಅನುಮಾನ ಪಡದೆ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಪೇಳುವಂಥವರಾಗಿರೈಯ್ಯ ಮತ್ತೆ ಪರಿಹರಿಸಿ ಕೊಡುವೆನಿವತ್ತೆ ||

ದರುವು

ನಿರ್ಧೂಮವಾಗಿರುವ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರವ ರಚಿಸಿ

ಸಿದ್ಧವಾಗಿಹ ಪರಿಯ ನಿರ್ಧರದೊಳು ಪೇಳಿ ನೀವ್ ಪೇಳಿ ||3 ||

ಅರ್ಜುನ: ಎಲೈ ಪ್ರೌಢರೇ ! ನೀವುಗಳು ಧಾರು ? ನಿಮ್ಮಗಳ ಪೆಸರೇನು ? ಆಹಾ ! ಬಹು ಚೆನ್ನಾಯಿತು. ಏನು ನಿಮಿತ್ಯವಾಗಿ ಈ ಗಹನದಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಕುಂಡವಂ ರಚಿಸಿ ಬಹುಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನೊದಗಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಕಾರಣವೇನಿರುವುದು. ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ವಿವಾದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಪೇಳಿದ್ದಾದರೆ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೇಳುತ್ತೇವೆಯ್ಯ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ ||

ದರುವು

ವರದ ನೈಸಿಂಗನಾ ಚರಣ ಸಾಕ್ಷಿಯು ನಿಮಗೆ

ಮರೆಯ ಮಾಜದೆ ನಡೆದ ಪರಿಯ ನರುಹುವೆ ದೇವಾ ||

ಅರ್ಜುನ: ನಮೋನ್ನಮೋ ಸ್ವಾಮಿ! ದ್ವಿಜ ಸಾರ್ವಭೌಮರೇ ! ನಾವುಗಳು ಒಪ್ಪಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇರುವ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ದೋಷ ರಹಿತನಾದ ಕುಂಕುಮನ ಪುರಿ ವಾಸುದೇವನ ಚರಣ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಲೇಶವೂ ಮರೆಮಾಜದೆ ಚರಣ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡುವೆನು. ಹ್ಯಾಗಂದರೆ ಒಂದು ದಿನ ಭೂಸುರರು ಬಂದು ತನ್ನರರ ಬಾಧೆಯನ್ನು ದೂರಿಟ್ಟರಾದ ಕಾರಣ ಅವರಿಗೆ ಅಭಯವನ್ನಿತ್ತು, ಯನ್ನ ಅಗ್ರಜ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ದ್ರೌಪದೀ ಇರುವ ಸಜ್ಜಾಗ್ಯಹದಲ್ಲಿದ್ದ ಯನ್ನ ಧನು ಶರಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಬರಲು ಶಯ್ಯಗ್ಯಹವಂ ಪೊಕ್ಕು, ಧನುಶರಂಗಳಂ ತಂದು ಕ್ಷಿಪ್ರದಿಂ ವಿಪ್ರಸಂದಣಿಯ ಬಾಧೆಯಂ ಪರಿಹರಿಸಿದೆನು. ಹಿಂದೆ ನಾರದರ ನಿಯಾಮಕದಂತೆ ಪಾಪ ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ವರುಷ ಭೂಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಗೈಯಬೇಕಾಗಿ ಈ ಸಿಂಧುವಿನೆಡೆಗೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಇರುವ ತೀರ್ಥಂಗಳೋಳ್ ಮಿಂದು ಈ ರಾಮಸೇತುವಿನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದೆನು. ಹೇ ದೇವಾ ! ಮಂದಮಾರುತ ಕಂದನಾದ ಈ ಕಲಿ ಹನುಮನು ಕುಳಿತಿರುವುದು ಕಂಡು ನೀನು ಧಾರೆಂದು ಕೇಳಿದನು. ನಾನು ಹನುಮಂತನೆಂದುಸುರಿದನು. ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀನು ಹನುಮಂತನಾದರೆ ಹಿಂದಣ ಹಿರಿಯರಾದವರು ವಜ್ರಕಾಯ ಧೀರ್ಘ ಶರೀರಿಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಕುಂದಿದ ದೇಹದಿಂದಿರುವ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ಕೇಳಿದೆನು. ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಹನುಮನು, ಅಯ್ಯ, ಅರ್ಜುನ ಭೂಪಾಲ! ಈ ಶರಧಿಗೆ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಎಪ್ಪತ್ತೇಳು ಕೋಟಿ ಕಪಿನಾಯಕರ ಮೊತ್ತದೋಳ್ ಬಳಲಿ ಎತ್ತರಮಾದ ಗಿರಿ ತರುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ನೆತ್ತಿಯೋಳ್

ಪೊತ್ತು, ಧೀರ್ಘಮಾದ ಯನ್ನ ಕಾಯವು ಕುಂದಿ ಇರುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ಇಂಥಾ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದು, ನಿಮ್ಮಂಥ ಕಪಿಗಳಿಗೆ ದುಸ್ತರವೇ ಹೊರತು ನಮ್ಮಂಥವರಿಗೆ ಇದು ದೊಡ್ಡದಲ್ಲವೆಂದುಸುರಿ! ಈ ಶರಧಿಗೆ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಬಲಿಯುವೆನೆಂದುಸುರಿದೆನು. ಅದಕ್ಕವನು, ನೀನು ಕಟ್ಟಿದ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಒಂದೇ ಪಾದದಿಂದ ಮೆಟ್ಟಿ ಮುರಿಯದಿದ್ದರೆ ನಾನು ನೀನಿಟ್ಟ ಆಜ್ಞೆಯಂತಿರುವೆನೆಂದುಸುರಿದೆನು. ಅದಕ್ಕನುಮೋದಿಸಿ ನಾನು ಕಟ್ಟಿದ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಒಂದೇ ಪಾದದಿಂದ ನೀನು ಮೆಟ್ಟಿ ಮುರಿದಿದ್ದೇ ಆದರೆ ನಾನು ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಪೋಗುವೆನೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಗೈದೆನು. ಅದರಂತೆ ನಾನು ಮೂರಾವರ್ತಿ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಬಂಧಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ಈ ಹನುಮಂತನು ಮೂರಾವರ್ತಿ ಮುರಿದದ್ದೂ ಆಯಿತು. ತತ್ಕಾರಣ ಅಗ್ನಿಯಂ ಪೋಗುವೆನೈ ಸ್ವಾಮಿ ಭೂಸುರೋತ್ತಮರೇ ||

ದರುವು

ಕಾಡದಿರೆ ಕಾಮಿನೀಮಣಿ ತರಳಾಕ್ಷಿ ನಿನಗೆ
ಬೇಡವೆನ್ನ ಗೊಡವೆ ಭಾಮಿನೀ ||ಪ ||
ಗಾಡಿಕಾರ್ತಿ ನಿನ್ನನೀಗ
ಕೂಡುವಾತನಲ್ಲ ನಾನು
ಗಾಡದಿಂದ ಧರೆಗೆ ಪೋಗುವ
ಜಾಡು ತೋರು ಬಾರೆ ನೀರೇ

ಅರ್ಜುನ: ಎಲೈ ತೋಯಜಾಕ್ಷಿ! ಅನ್ಯತಂ ಸಾಹಸಂ ಮಾಯಂ ಮೂರ್ಖತ್ವಂ ಚಪಲಚಿತ್ತಃ, ಅಸತ್ಯಂ ನಿರ್ದಯತ್ವಂ ಚ ಸ್ತ್ರೀಣಾಂ ಚಿತ್ತ ಸ್ವಭಾವಿತಃ ಎಂಬಂತೆ ಈ ಸಪ್ತಗುಣಗಳು ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿಹವಾದ್ದರಿಂದ ಮಾಯಾಂಗನೆಯಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ಹ್ಯಾಂಗೆ ನಂಬಲಾಗುವುದೇ ನೀರೆ. ಆದರೆ ಕಾಯಜನ ಕೇಳಿಗೆ ಬಾರೆಂದು ಪ್ರಿಯವಾದ ಮೃದು ಮಧುರೋಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಮನ್ನಿಸಿ ಮಾತುಗಳಾಡಿದರೆ ನಿನ್ನ ಮಾಯತನಕ್ಕೊಳಗಾಗುವ ಪುರುಷನಲ್ಲವೇ ನಾರೀ ತೋರೆನಗೆ ದಾರಿ ||

ದರುವು

ಚಂದದೋಳೆನ್ನಯಾ
ಮಂದಿರವನ್ನು ಸೇರೋ
ಇಂದು ಅಧರಾಮೃತವಾ
ಚಂದದಿಂ ಸವಿಯೋ ನಲ್ಲಾ

||2 ||

ಉಲೂಪಿ: ವಿಧು ಬಿಂಬಾಕೃತಿಯಂತೆ ಮದನ ಕಳೆಯುಳ್ಳ ಚದುರ ಧನಂಜಯನೇ ಕೇಳು! ಮೃದುತರಮಾದ ಯನ್ನಧರ ಸುಧೆಯನ್ನು ವದನದಿಂ ಸವಿದು ಮದನ ಕದನಕ್ಕೆ ಮುದದಿಂದೊದಗಿ ಹದನವಾದ ಯೌವನವುಳ್ಳ ಸುದತಿಯಾದ ಯನ್ನ ಕದಪುಗಳಿಗೆ ಚುಂಬನ ಕೊಟ್ಟು ಮುದವನ್ನುಂಟು ಮಾಡೋ ಮದನ ಸುಂದರಾ ಕರುಣಾರ್ಣವ ಚಂದಿರಾ ||

ದರುವು

ನಾರಿಮಣಿ ಕೇಳೊಂದು ವರುಷ
ಧಾರುಣೀಯ ಚರಿಸಲೀಕೆ ||

ನಾರದ ಮುನಿ ವಚನ ಮೀರ
ಲಾರೆ ತೋರೆ ದಾರಿ ಜಗಕೇ

ಅರ್ಜುನ: ಎಲೌ! ಮಂದಗಮನೆಯೇ ಕೇಳು! ಒಂದು ದಿನ ಭೂಸುರರು ಬಂದು ತಮ್ಮ ಮಂದಿರದ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳೊಂದುಳಿಯದಂತೆ ತನ್ನರರು ಕೊಂಡೊಯ್ಯರೆಂದು ದೂರಿಟ್ಟು ಮರುಗಿ ಯಮ್ಮ ಬಂಧನವ ಬಿಡಿಸೆಂದು ಅಂದ ಭೂಸುರರಿಗೊಂದಿಸಿ ಅವರಿಗಭಯವಿತ್ತೆನು. ಹೇ ಸುಂದರಿ ಅಂದಿನ ಸಮಯ ದೃಪದ ಸುತೆಯೊಡಗೂಡಿ ಧರ್ಮನಂದನನು ಶಯನಿಸಿದ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಬಂಧುರಮಾದ ಯನ್ನ ಧನು ಶರಗಳಿರಲು ಮುಂದರಿಯದೆ ಕೈಗೊಂಡು ಬಂದು ಮಂದಮತಿ ತನ್ನರರ ಕೊಂದು ವಿಪ್ರ ಸಂದಣಿಯನ್ನು ಸಂತೈಸಿ ಬಂದೆನಾದ ಕಾರಣ, ಕುಂದದೇ ವರುಷ ಒಂದರೊಳಗಾಗಿ ಧಾತ್ರಿಯೊಳಿರುವ ಅನೇಕ ಸಿಂಧುಗಳೋಳ್ ಮಿಂದು ಬರಬೇಕೆಂದು ಅಂದ ನಾರದರ ನಿಯಮದಂತೆ ಬಂದಿರುವೆನು. ಅಂದರೆ ವಸುಧೆಯೋಳ್ ಋಷಿವಾಕ್ಯ ಮೀರುವುದು ಪಶುಪತಿಗಳಿಗಾದರೂ ಅಸಾಧ್ಯವು. ಹೀಗಿರುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಥಾ ನಿನ್ನ ಕೂಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೇ ನಾಗವೇಣಿ ಇದು ಏನು ವಾಣಿ ||

ದರುವು

ಜಲಧಿಯ ತಡಿಯಲ್ಲಿ
ಸುಲಲಿತದೊಳು ನೋಡಿ ||
ಸಿಲುಕಿದೆ ಕಾಮ ಶರಕೇ
ವಲಿಯೋ ಪ್ರಿಯಾ ನಲ್ಲಾ ಬಾರೋ

||

ಉಲೂಪಿ: ಮಂಡಲತ್ರಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಂಡ ವಿಕ್ರಮನೆಂದೆನಿಸಿ ಕೊಂಡಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಲಿಪಾರ್ಥರಾಜರೇ ಕೇಳಿ, ಖಂಡ ಪರಶುವಿನ ಹೆಂಡತಿಯ ತಡಿಯೋಳ್ ನಿನ್ನ ಕಂಡು ಮೋಹಿಸಿ ಒಡಗೊಂಡು ಬಂದು ದಂಡವಿಟ್ಟು ಬೇಡಿಕೊಂಡರೂ ಮನ ಕರಗದೆ ಗುಂಡಿನಂತೆ ಕುಳಿತಿರುವೆಯಲ್ಲೋ ನಲ್ಲಾ ಚಂಡಿ ಮಾಡುವುದುಚಿತವಲ್ಲಾ ||

ದರುವು

ಪಟುತರಾಂಗಿ ವರಿಸಲು ನಿನ್ನ
ವಿಟ ಪುರುಷ ನಾನಲ್ಲ ಕಾಣೆ
ನಟಿಸದಿರೂ ಯನ್ನೊಳಿಗಾ
ಕುಟಿಲ ವಿದ್ಯೆಗಳನು ಜಾಣೆ ಕಾಡದಿರೆ

||3 ||

ಅರ್ಜುನ: ಯಲೌ! ಕುಟಿಲ ಕುಂತಳೆಯಾದ ಪಟುತರಾಂಗಿಯೇ ಕೇಳು! ಬಟುವಾದ ಘಟ ಕುಚದ್ವಯಗಳನ್ನು ತೋರಿ ನಟನೆ ಮಾಡುವೆಯಾ ನಾರಿ ! ಅಹೋ! ಮಿಟುಕು ವೈಯ್ಯರಿ ಚಟುಲ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಯನ್ನ ಘಟನೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಿನ್ನ ನಟನೆಗೆ ಒಳಪಡುವ ವಿಟಪುರುಷನಲ್ಲವೇ ಕುಟಿಲಗಾತಿಯೇ, ಹೇ ಲಲಿತಾಂಗಿಯೇ! ಪಟುತರದ ಧರ್ಮಯುಕ್ತನಾದ ಯನ್ನ ಅಗ್ರಜನ ಚರಣವನ್ನಗಲಿ ಧರಣಿಯೋಳ್ ಮೆರೆಯುವ ಸುಕ್ಷೇತ್ರಂಗಳಂ ಚರಿಸಿ ತರಣಿಗರ್ಘ್ಯಂಗಳಿತ್ತು ತೆರಳಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚಿಸುವ ಕಾಲದೋಳ್ ಸ್ಮರಣೆ ತಪ್ಪಿ ದುರುಳ ಮನ್ಮಥನ ಕೇಳಿಗೆ ಯನ್ನ ಕರೆಯಬಹುದೇ ನಾರಿ ಉರಗ ಕುಮಾರಿ ||

ದರುವು

ಅಂಗಜನಾತುರವಾ

ಇಂಗಿಸೋ ಧೀರನೇ ||

ಮಂಗಳ ಮಹಿಮ ನೈ

ಸಿಂಗ ಪಾಲಿಪಾ ನಲ್ಲಾ ಬಾರೋ

||4 ||

ಉಲೂಪಿ: ಕಂತು ವಿಕ್ರಮನಾದ ಹೇ ವಿಜಯ, ಧನಂಜಯ ! ಅಂಗಜನಿಂದೊದಗಿರುವ ಭಂಗ ಸಂತಾಪಗಳನ್ನು ಹಿಂಗಲಿಕೆ ಮಂಗಳಾಂಗನಾದ ಸೊಗಸುಗಾರನೇ! ಅಂಗದೊಳಗಿರುವ ಮಂಗಯೋಚನೆಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಇಂಗದೆ ಯನ್ನ ಸಂಗದೋಳ್ ಬೆರೆದು ಅಂಗಜನ ತಾಪವನ್ನು ಇಂಗಿಸಿದ್ದಾದರೇ ಅಂಗಜನ ಪಿತ ಮಂಗಳ ಮಹಿಮ ಶ್ರೀ ನೈಸಿಂಗನು ತುಂಗ ವಿಕ್ರಮನಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ಭಂಗವಿಲ್ಲದೆ ಸಲಹುವನೋ ಕಾಂತ - ವರ ದಯಾವಂತ ||

ಕಂದಾರ್ಥ

ವಾಸುಕಿ ಪುತ್ರಿಯೇ ಲಾಲಿಸು ಭಾಸುರ

ಮಾದೀ ನದಿ ತಡಿಯೊಳು ನಾಂ ವಾಸಿಸು

ತಿರುತಿರೆ ಮನ್ನಂಥ ಘಾಸಿಯ ಹರಿಸೆಂದು

ಆಸೆ ಮಾಡುವರೇನೇ ||

ಘಣಿರಾಜ ಪುತ್ರಿ ಸೌಂದರ್ಯರಗಾತ್ರಿ

ಘಣಿರಾಜ ಪುತ್ರಿ ||

ಕುಸುಮ ಗಂಧಿಯೇ ಕೇಳು ವಸುಧೆ ಸಂಚರಿಸಲು

ವಸುಧೀಶ ಧರ್ಮಜಾ ಬೆಸಸಿದ ಬಗೆಯೊಳು ||

ಬಂದೆ ನೀ ತಡಿಗೆ ಸರಿಯಲ್ಲ ಬಯಕೇ

ಕಳುಹೆನ್ನ ಹೊರಗೆ

||1 ||

ಅರ್ಜುನ: ಹೇ ರಮಣೀ! ಧರಾಧೀಶರಾದ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನಾಜ್ಞೆ ಪ್ರಕಾರ ಧರಣಿಯ ಸಂಚರಿಸಲು ಒಂದು ವರ್ಷಕಾಲ ಪುಣ್ಯತೀರ್ಥ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಂ ಸಂದರ್ಶಿಸುತ್ತಾ, ಮಾರ್ಗಾಯಾಸದಿಂ ಬಂದು ಈ ಸರಸಿಯ ತಡಿಯೋಳ್ ಕುಳಿತಿರಲು ಮರುಳು ಹಿಡಿದವಳಂತೆ ಬಂದು ಸ್ಮರಣೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಯನ್ನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆ ತಂದು ಹೇ ತರಳೇ ! ಮಾರಪಿತ ಭಕ್ತರಾದ ಯಮ್ಮನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಿಸಬಹುದೇ ನಾರೀ ಬಿಡು ಯನಗೆ ದಾರಿ ||

ಕಂದಾರ್ಥ

ಪಾರ್ಥನೇ ಕೀರ್ತಿಕಲಾಪನೇ ಪ್ರಾರ್ಥಿವೆ ನಿನ್ನನೀಗಾ

ಪಾರ್ಥಿವ ಕುಲಶ್ರೇಷ್ಠನೇ ಧಾತ್ರಿಯೋಳ್

ಮಾರಾಸ್ತ್ರದಿಂ ತತ್ತರಿಸುವ ನಾರಿ ಮಣಿಯ

ಚಿತ್ತಜನ ತಾಪವಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ಸಲಹೈಯ್ಯು ||

ಪಾರ್ಥಭೂಪಾಲ ಕ್ಷೋಣಿಜನ ಪಾಲ

ಪಾರ್ಥ ಭೂಪಾಲ ||

ಆರ್ತಳಾದಬಲೆಗೇ ಪ್ರೀತಿ ತೋರಿಸದಿರೇ

ಧಾತ್ರಿಯೊಳು ನಿನ್ನನೂ ವೃಥನೆಂದೆನ್ನುವರೂ ||

ಕೇಳು ಕೃಪಾಳು ದೀನ ದಯಾಳು

ಕೇಳು ಕೃಪಾಳು

|| 1 ||

ಉಲೂಪಿ: ಹೇ ಪಾರ್ಥರಾಜ! ಪತಿತಳಾಗಿ ಬೇಡುವ ಯನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೆ ಮತಿವಂತನಾದ ಹೇ ಧೀರ! ಖತಿಗೈಯ್ಯುದೇ ಹಿತವಾಗಿ ಕಾಡುವ ಮತಿಗೇಡಿ ಮನ್ಮಥ ಕ್ರೂರನ ಹತಗೊಳಿಸಿ ಯನ್ನ ಹಿತಮಂ ಸಂಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸೋ ನಲ್ಲಾ ನಿನಗಿದು ಸಲ್ಲಾ ||

ಅರ್ಜುನ: ಪರಮ ವಿಷಮಯವಾದ ಭುಜಗರಾಜನೋಳ್ ಅವತರಿಸಿದ ದುರುಳ ಸ್ತ್ರೀಯಳೇ ಕೇಳು! ನೀನು ಸರ್ಪರಾಜನಿಗೆ ಉದಯಿಸಿದವಳಾದ ಕಾರಣ ಕಂದರ್ಪಕನ ಕೇಳಿಯೊಳು ನಿನ್ನ ಕೂಡುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೇ ಯನ್ನ ಕಾಡಬೇಡವೇ ಪೋರಿ-ಗಮ್ಮನೇ ತೋರೆನಗೆ ದಾರಿ ||

ದರುವು

ವಲ್ಲೆನೆಂಬುವರೇನೋ ಕಾಂತ

ಸಲ್ಲಿಸು ಯನ್ನಯ ಪಂಥ ||

ಉಲ್ಲಾಸ ತೋರೋ ಧೀಮಂತ || ಪ ||

ಪುಲ್ಲಾ ಶರನ ಕೇಳಿ

ಯಲ್ಲಿರುವವ ಳೋಳು ||

ವಲ್ಲೆನೆಂಬುವ ಮಾತು ||

ಸಲ್ಲದೊ ದಯಾವಂತ ಪಲ್ಲೆನೆಂಬು

|| 1 ||

ಉಲೂಪಿ: ವರಪಾಂಡು ಮಧ್ಯಮನಾದ ದೊರೆ ಪಾರ್ಥ ರಾಜನೇ ಕೇಳು ! ಸ್ಮರನ ತಾಪದಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಿರುವ ತರಳಾಕ್ಷಿಯಾದೆನ್ನ ಸುರತ ಗೋಷ್ಠಿಯೋಳ್ ನೆರೆದು ಹರುಷವೆಂಬ ಶರಧಿಯೋಳಾಡದೆ ಶಿರಮಂ ಬಾಗಿಸಿ ಮೌನದಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಪರಿ ಸರಿಯಲ್ಲವೋ ಚದುರ-ಸವಿಯನ್ನಧರ ||

ದರುವು

ಭೂಮಿ ಹೇಮವೇ ಮೊದಲಾದ

ಕಾಮಿನಿಯ ಮುದದಿಂದಾ

ಕಾಮಿಸದವ್‌ಯಾರರೋ ಮುಗ್ಧಾ ||

ಸೋಮ ಸನ್ನಿಭ ನಿನ್ನಾ

ಪ್ರೇಮಿಸಿ ಕರೆತಂದಾ

ಭಾಮಿನಿಯನು ನೀನೂ

ನೇಮದಿಂ ಕೂಡದೇ ಒಲ್ಲೆನೆಂಬುವ

||2 ||

ಉಲೂಪಿ: ಕಾಮಕೋಟಿ ಲಾವಣ್ಯ ನಿಸ್ಸೀಮನಾದ ಭೂಮೀಶನೇ ಕೇಳು! ಹೇಮವನ್ನು ಭೂಮಿಯನ್ನು, ಕಾಮಿನಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಕಾಮಿಸಬಾರದೆನ್ನುವುದು ರಸಿಕರಾದ ವಿರಕ್ತರಿಗಿರಬೇಕಲ್ಲದೇ ನಿಮ್ಮಂಥ ವಿಷಯಾಸಕ್ತರಾದ ರಸಿಕರಾದಿದರೆ ಚಂದವಾಗಿರುವುದೇನೋ ಚದುರ; ಹೇ ಸುಂದರ! ಕನಕವನ್ನು ಕಂಡು ಕಾಣದಂತೆ ಕಡೆಗೆ ತೆರಳಿದರೆ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯನೆಂಬುವರು. ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳ ಸುವಾಸನೆ ತಿಳಿಯದೇ ಹೋದರೆ ನಾಸಿಕವಿಲ್ಲದವನೆನ್ನುವರು. ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷಿಯರ ಕಂಡು ಕಾಮಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಗಂಡಸುತನ ವಿಲ್ಲದ ಷಂಡನೆಂದು ಆಡುವರಾದ ಕಾರಣ ತನುಮನಾದಿಗಳ ನಿನಗೊಪ್ಪಿಸಿರುವ ಯನ್ನನ್ನು ವಿನಯದಿಂದ ವರಿಸಬೇಕೋ ಕಾಂತ - ಸರಸ ಧೀಮಂತ ||

ದರುವು

ಧರೆಯೊಳು ಕುಂಕುಮಾ ಪುರದೀ

ಇರುವ ನೃಸಿಂಗನ ದಯದೀ

ವರಿಸೋ ಯನ್ನನು ಕಡು ಮುದದೀ ||

ಸರಸ ಸುಂದರ ಯನ್ನೋಳ್

ಬೆರೆಯಲು ಮೋಹಿಸಿ

ಹರುಷಾದಿಂ ಕರೆ ತಂದ

ತರುಣಿ ಯನ್ನನು ನೀನೂ

||3 ||

ಉಲೂಪಿ: ಚಂಡವಿಕ್ರಮನಾದ ಗಾಂಡೀವಿಯೇ ಕೇಳು ತೊಂಡೆಹಣ್ಣಿನಂತೆ ತುಟಿಯುಳ್ಳವಳು, ಚಂದ್ರ ಸಮಾನ ಮುಖವುಳ್ಳವಳು, ಕಮಲದಂಥ ನಯನವುಳ್ಳವಳೂ, ಅಗಲಿ ಹೋಗದವಳಾಗಿಯೂ ಉತ್ತಮ ಜಾತಿ ಸ್ತ್ರೀಯಾಗಿಯೂ, ಚಿತ್ತಜನ ಕೇಳಿಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟದಿಂ ನೆಲೆಗೊಂಡವಳಾಗಿಯೂ ಇರುವಂಥಾ ಹೆಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನಿನ್ನಂಥಾ ಉತ್ತಮ ಪುರುಷನು ಸುರತಗೊಂಡರೆ ಸಂಸಾರ ವಿಷಯ ಸೌಖ್ಯಗಳೊಳಗಾಗಿ ಅತಿಶಯವಾದ ಆನಂದವಿರುವುದು. ಹೀಗಿರುವ ನೀತಿಯಂ ತಿಳಿಯದೇ ವಲ್ಲೆನೆಂಬುವುದುಚಿತವಲ್ಲಾ, ಸಲ್ಲಿತ ಕುಂಕುಮನಪುರಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀವಲ್ಲಭನ ಪಾದಪಲ್ಲವಗಳ ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಉಲ್ಲಾಸದಿಂ ಸುಖಿಸು ಬಾರೋ ನಲ್ಲಾ - ಪುರುಷತ್ವವ್ಯಾಕಿಲ್ಲಾ ||

ಅರ್ಜುನ: ಎಲೈ ವೃತ್ತ ಕುಚೆಯೇ ಇತ್ತ ಲಾಲಿಸು. ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪರಿಪಾಲನಾದ ಅರಸು, ಜುಲ್ಮಾನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಜೆಗಳ ಧನವನ್ನು ಅಪಹರಿಸುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ, ಹುಲಿ, ಸಿಂಹ, ಕರಡಿ, ಕರಿ ವರಾಹ ಇತ್ಯಾದಿ ಕ್ರೂರ ಮೃಗಗಳಿರುವ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕ್ಷುದ್ರ ಜಂತು ಪಿಶಾಚಾದಿ ಗ್ರಹಗಳಿರುವ ಕಡೆಯೂ, ಸಂಚು ತಿಳಿಯದಂಥ ರಾಜರಿರುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿಯೂ ಎಂದಿಗೂ ಇರಲಾಗದು ಕಂಡ್ಯಾ, ಎಲ್ಲಿ ಅನರ್ಥ ಉಂಟಾಗುವುದೆಂದು ತೋರುವುದೋ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದೆಂಬ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ ವಿರೋಧಾಧಾರಿಂದ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನನ್ನು ವರಿಸಿಕೊಂಡು ಇರಲಾರೆನು. ಇದಲ್ಲದೇ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳೆ ತರುಣಿ :

ಶ್ಲೋಕ

ಪರಯೋನಿ ಪತಿತೆ ಬಿಂದು ಕೋಟಿ ಪೂಜ್ಯ ವಿನಶ್ಯಂತಿ

ತೀರ್ಥಹಾನಿ, ತಪೋಹಾನಿ, ರೌರವ ನರಕಂ ಭವೇತ್ ||

ಅರ್ಜುನ: ಯೆನ್ನುವ ರೀತಿಯಾಗಿ! ಎಲೈ ಕೋಮಲಾಂಗಿಯೇ ಪರ ಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ವೀಯರವನ್ನು ವಿಸರ್ಜನೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಪುರುಷನಿಗೆ ಕೋಟಿ ತೀರ್ಥ ತಪಸ್ಸು ದಿಗಳು ಸಹ ನಾಶವಾಗುವುದಲ್ಲದೇ ಅನೇಕ ನರಕ ದುರ್ಗತಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದು. ಹೀಗಿರುವ ನೀತಿಯಂ ತಿಳಿದು ಈಗ ನಿನ್ನನ್ನು ವರಿಸಿದ್ದಾದರೆ ನಾನು ಮಾಡಿದಂಥ ಪುಣ್ಯ ಫಲಗಳೆಲ್ಲಾ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದಾದ ಕಾರಣ ಸರ್ವಥಾ ನಿನ್ನ ಕೂಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೇ ನಾರಿ - ಮತಿಗೆಟ್ಟ ಪೋರಿ ||

ಉಲೂಪಿ: ಹೇ ಗಾಂಡೀವಿ! ಮಂಡಲದಿ ನೀನೇ ಸರಿ ಷಂಡ ಜೀವಿ; ಮನ್ಮಥನ ದಂಡನೆಗೆ ತಾಳಲಾರದೆ ಗಂಡನಾಗೆಂದು ಅಂಡಲೆದು ಬೇಡಿಕೊಂಡರೆ ಭಂಡನೇ ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಕರಗದೆ ಗುಂಡಿನಂತೆ ಕುಳಿತಿರುವೆ, ಖಂಡ ಪರಶುವಿನಾಣೆ ನಿನ್ನ ಮುಂಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಖಂಡಿತಾ ಪ್ರಾಣವಂ ಬಿಡುವೆನೋ ಪಾರ್ಥ ಮಂಡಲದಿ ನೀನು ಬದುಕಿದ್ದು ವ್ಯರ್ಥ ||

ದರುವು

ಇನಿತು ಚಿಂತೆಯು ಯಾತಕೇ ಬಿಡು ಬಿಡು ಈಗಾ

ವನಜ ಗಂಧಿಯೇ ಮನಕೇ ||ಪ ||

ಸಾನುರಾಗದಿ ನಿನ್ನ ವರಿಸುವೇ

ಮಾನ ಕೇತನ ತಾಪ ಹರಿಸುವೇ ||

ಮೌನ ತ್ಯಜಿಸೀ ಹರುಷ ತೋರೇ

ಪನ್ನಗಾಧಿಪ ವರ ಸುಪುತ್ರಿಯೇ

||1 ||

ಅರ್ಜುನ: ಯಲಾ ದಂತಿಗಮನೇ! ನೀನು ಚಿಂತಿಸಬೇಡ. ಕಂತುವಿನ ತಾಪದಿಂದ ನಿನಗಿರುವ ಭ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವೆನು. ಸಂತಸದಿಂದೆದ್ದು ಮಾತನಾಡೆ ಶ್ರೀಮಂತಿನೀ ||

ಉಲೂಪಿ: ಹೇ ಸುಂದರಾಂಗನೇ ಹಾಗಾದರೆ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ದಯ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆ ಸ್ವಾಮಿ-ಯನ್ನ ಮನೋ ಪ್ರೇಮಿ ||

(ಆದಿಶೇಷ ಬರುವಿಕೆ)

ದರುವು ||ಜಂಪೆ ಅಟತಾಳ

ಸುಂದರಾಧಿಪ ವಾಸುಕೇಂದ್ರನೂ ಕೌರವ್ಯರಾಜ

ಮಂದಹಾಸದಿ ಬಂದು ನಿಂದನೂ ||ಪ ||

ಅಂದು ಫಣಿ ಸಾಮೂಹವೆಲ್ಲಾ

ಒಂದುಗೂಡಿ ತಮ್ಮೊಳಗೇ

ಚಂದದಿಂದ ಪೊಗಳುತಿರಲಾ

ನಂದ ವಿಭವಾದಿಂದ ಬೇಗಾ

||1 ||

ಕಂದ

ವರ ಜನಕನೆ ಚರಣಕೆರಗುವೇ

ವರ ಮನ್ಮಥರೂಪನಾದ ನರನಂ ಕಂಡು ||

ವರ ಭಾಗೀರಥೀ ತಡಿಯೋಳ್

ಪರಿ ಮೋಹಿಸಿ ಕರೆ ತಂದೆನೆಮ್ಮಯ ಪುರಕಂ ||

ಉಲೂಪಿ: ನಮೋನ್ನಮೋ ಜನಕನಾದ ವಾಸುಕೇಂದ್ರನೇ ||

ಆದಿಶೇಷ: ಸೌಮಂಗಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿರಸ್ತು ಬಾರಮ್ಮಾ ಪುತ್ರೀ ಸೌಂದ್ಯರಗಾತ್ರಿ ||

ಉಲೂಪಿ: ಹೇ ಜನಕಾ! ಮನಸಿಜ ರೂಪನಾದ ಜನಪಾಲನಾದಿವನ ಭಾಗೀರಥಿಯ ತಡಿಯೋಳ್ ಕಂಡು ಕರೆತಂದಿರುವೆನು.
ಸನುಮತದಿಂದೆನ್ನ ಆತನಗಿತ್ತು ಪರಿಣಯವಾಚರಿಸಬೇಕೆ ಜನಕಾ-ಫಣಿಕುಲ ತಿಲಕಾ ||

ಆದಿಶೇಷ: ಅಮ್ಮಾ ಸರಸಿಜಾಕ್ಷಿಯಾದ ಪುತ್ರಿಯೇ ಸರಸದಿಂ ನೀನು ಕರೆ ತಂದಿರುವ ಪುರುಷನು ಧಾರು? ಕರೆ ತಂದೆನಗೆ
ತೋರಿಸಿದ್ದಾದರೆ ನಿನ್ನ ಕೋರಿಕೆಯಂತೆ ಪರಿಣಯ ಗೈಯುವೆನಮ್ಮಾ ಪುತ್ರೀ ಸೌಂದ್ಯರಗಾತ್ರಿ ||

ಉಲೂಪಿ: ಹೇ ವಿಜಯ-ಧನಂಜಯಾ. ಯನ್ನ ಜನಕನಾದ ವಾಸುಕೇಂದ್ರನಂ ಕಂಡು ಬರಬಹುದೆ ಪಾರ್ಥ ನೀನಾಗುವೆ ಕೃತಾರ್ಥ ||

ಕಂದ

ಕರುಣಿಸು ವರ ವಾಸುಕೇಂದ್ರನೇ

ಪುರುಹೂತ ಕುಮಾರ ವೀರ ಪಾರ್ಥನು ನಾನೈ ||

ಶ್ರೀಹರಿ ಸೇವಕನಾಗಿಹೆನೂ

ಪೊರೆಯೈ ಕೃಪೆಯಿಂದಲೆನ್ನ ಉರಗೇಂದ್ರಾ ||

ಅರ್ಜುನ: ಇದೇ ಸಹಸ್ರ ವಂದನೆಗಳೈ ಫಣಿರಾಜನೇ ಇಂದಿನ ದಿನ ನಿಮ್ಮ ಸಂದರುಶನದಿಂದ ನಾ ಧನ್ಯನಾದೆನು. ಇಂದುಮುಖಿಯಾದ
ನಿಮ್ಮ ನಂದನೆ ಉಲೂಪಿಯು ಮಂದಾಕಿನಿ ತಡಿಯಿಂದ ಯನ್ನ ಕರೆತಂದಳಾದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಚಂದದಿಂದಿಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿಹೆನ್ನೆ ಆದಿಶೇಷ
ಸದ್ಗುಣಭೂಷ ||

ದರುವು

ಧರಣೀಶ ಫಲುಗುಣನೇ ವರೆಯುವೆನು ಕೇಳೈಯೈ

ಸುರಪತಿಯ ಸುಕುಮಾರ ಸುಂದರಾಕಾರ

||1 ||

ಹರುಷಾದಿಂದಲಿ ಯನ್ನ ವರಸುತೆಯುಲೂಪಿಯ

ಭರದಿಂದ ಪರಿಣಯವಾ ಗೈವೇನೋ ರಾಯ

||2 ||

ಆದಿಶೇಷ: ಅಯ್ಯ ಪುರುಹೂತ ಕುಮಾರನಾದ ಕಲಿ ಧನಂಜಯನೇ ಕೇಳು. ನೀರಜ ನೇತ್ರೆಯಾದ ಯನ್ನ ವರ ಮೋಹದ ಪುತ್ರಿ, ಸುಂದರಗಾತ್ರಿಯಾದ ಉಲೂಪಿಯನ್ನು ಹರಷದಿಂದ ನಿನಗಿತ್ತು ಪರಿಣಯ ಗೈಯುವೆನೈ ಪಾರ್ಥ ಈ ಮಾತು ಯತಾರ್ಥ ||

ದರುವು

ಪೊಡವೀಶ ಮನದೊಳಗೆ ಇಡಬೇಡ ಚಿಂತೆಯನೂ

ಕೊಡುವೆನೂ ಸುತೆಯಳನೂ ಧೃಢವಿದು ರಾಯ

||3 ||

ಆದಿಶೇಷ: ಅಯ್ಯ ಪೊಡವಿಪತಿಯಾದ ವಿಜಯ ಧನಂಜಯ, ಕಡುಗಲಿಯಾದ ನಿನ್ನ ಮನದೋಳ್ ಸಂಶಯಪಡದೆ ಧೈರ್ಯವನ್ನವಲಂಬಿಸಿಕೊಂಡಿರು. ಪಡೆದ ಅಣ್ಣಿಯ ನಿನಗಿತ್ತು ಸಡಗರದಿಂದ ವಿವಾಹವಾಚರಿಸುವೆನೈ ಭೂಪಾಲ ನಿರ್ಜರಾಧಿಪನ ಬಾಲ ||

ದರುವು

ಧರಣೀ ಕುಂಕುಮ ಪುರದ ವರದ ಶ್ರೀ ನರಹರಿಯ

ಚರಣಾ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗೀ ಕೊಡುವೆನು ಸುತೆಯಾ ||

||4 ||

ಆದಿಶೇಷ: ಎಲೈ ಧರ್ಮಜನ ಸಹೋದರನಾದ ಅರ್ಜುನನೇ, ಕ್ಷಿತಿಗಧಿಕಮಾದ ಕುಂಕುಮನಪುರ ಪತಿ ಪತಿತ ಪಾವನನಾದ ನೃಸಿಂಹಮೂರ್ತಿಯ ಅತಿಶಯದ ಕಮಲಪಾದದಾಣೆ ಮತಿಯುತೆಯಳಾದ ಯನ್ನ ನಿಜ ಸುತೆಯಳನ್ನು ಮತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಿನಗಿತ್ತು ವೈವಾಹವನ್ನು ಆಚರಿಸುವೆನೈ ವಾಸವಾತ್ಮಜಾ ಈ ಮಾತು ಸಹಜಾ ||

ಅರ್ಜುನ: ಹೇ ಫಣಿಪತಿ ಕರುಣಮತಿ, ತ್ರಿಣಯನಿಗಸದಳಮಾದ ನಿಮ್ಮ ಮಹಿಮೆಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸಲಾರೆನು. ಬಣಗು ನರಮಾನವರ ಮೇಲೆ ಕರುಣವಿಟ್ಟು ಅಣ್ಣಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪರಿಣಯ ಗೈಸಿದ್ದಾದರೆ ನಿಮ್ಮಗಳ ಆಜ್ಞಾಬದ್ಧನಾಗಿರುವೆನೈ ಆದಿಶೇಷ ಸದ್ಗುಣ ಭೂಷ ||

(ಮುಹೂರ್ತ)

ಕಂದ||ಕೇದಾರಗೌಳ

ಮುದದಿ ಮಂಗಳ ಮಜ್ಜನವ ಮಾ

ಡಿದರು ದಿವ್ಯಾಂಬರವನುಟ್ಟರು

ಸುದತಿಯರ ಹರಿವಾಣದಾರತಿಗಳನು ಕೈಗೊಳುತಾ ||

ಪದಕ ಕರ್ಣಾಭರಣ ಹಾರಾಂ

ಗದದಿ ನೊಪ್ಪಂ ಬಡೆದಿವರು ಪೂ

ಸಿದರು ಸಾದು ಜವಾಜಿ ಕತ್ತೂರಿ ಯಕ್ಷ ಕರ್ದಮವಾ

||1 ||

ಸಾರಿದರು ಮೆಟ್ಟಕ್ಕಿಗಳ ಗುಡ

ಜೀರಿಗೆಗಳೊದಗಿದವು ಲಗ್ನವಿ

ಹಾರದಾಶೀರ್ವಾದ ದಾಯತ ರವದ ರಭಸದಲೀ ||

ಧಾರೆಯೆರೆದನು ವಾಸುಕೇಂದ್ರನು

ಸುರಪ ಸುತನಿಗೆ ತನ್ನ ಸುತೆಯ ವಿ

ಸ್ತಾರಿಸಿತು ವೈವಾಹ ರಚನೆ ವಿಶಾಲ ವಿಭವದಲೀ

||2 ||

ಭಾಗವತರು: ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಸಭೆಯು ಜಯ ಜಯವೆನುತಿರೆ, ಮಂಗಳ ವಾದ್ಯಗಳು ಭೋರ್ಗರೆಯೇ ಶುಭಮುಹೂರ್ತದಿ ಆದಿಶೇಷನು ತನ್ನ ಸುತೆಯದ ಉಲೂಪಿಯನ್ನು ಪರಮ ವೈಭವದಿಂದ ಪಾರ್ಥನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಧಾರೆಯೆರೆದನೈಯ್ಯು ಭಾಗವತರೇ ||

ಅರ್ಜುನ: ಹೇ ವಾಸುಕೇಂದ್ರಾ! ಈ ಸಮಯ ನೀವು ನಡೆಸಿದ ಶುಭಕಾರ್ಯವು ಯನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಸಾಸಿರ ವದನನೇ! ನಾನು ಸಕಲ ಸುಕ್ಷೇತ್ರಗಳಂ ಚರಿಸಲು ತೆರಳಬೇಕಾದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಭಾಸುರಮಾದ ನಿಮ್ಮಾಶೀರ್ವಚನವನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿದ್ದಾದರೆ ಹೋಗಿ ಬರುವೆನೈ ನಾಗೇಂದ್ರ ಶರಣು ಗುಣಸಾಂದ್ರ ||

ಆದಿಶೇಷ: ಎಲೈ ತುಂಗ ವಿಕ್ರಮನಾದ ಫಲುಗುಣ ರಾಜನೇ ಅಂಗಜಾರಿಯ ದಯದಿಂದ ನಿನಗೆ ಭಂಗ ವದಗದಂತೆ ಸರ್ವಕಾರ್ಯಗಳು ನಿರ್ವಿಘ್ನವಾಗಲಿ. ಹೋಗಿ ಬಾರೈ ವಿಜಯ ಧನಂಜಯ ||

ಭಾಗವತರ-ಕಂದ

ಚಂದಿರಮುಖಿಯಾದುಲೂಪಿಗೆ

ಕುಂದದೆ ನವಮಾಸ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಲು ಮುದದಿ ||

ಇಂದಿರ ರಮಣನ ಕೃಪೆಯಿಂ

ಮಂದರ ಸಮಧೀರ ಸುತನ ಪಡೆದಳು ಬೇಗಾ ||

ಅರ್ಜುನ: ಎಲೈ ಪ್ರಾಣಕಾಂತೆಯೇ! ನಾನು ಬಂದು ಬಹಳ ದಿನಗಳಾಯ್ತು. ಒಂದು ವರುಷದೊಳಗಾಗಿ ಧರಣಿಯೊಳಗಿರುವ ಅನೇಕ ಸಿಂಧುಗಳೋಳ್ ಮಿಂದು ಧರ್ಮನಂದನನ ಚರಣ ಸರಸಿಜವ ಕಾಣಬೇಕಾಗಿರುವ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಈ ಪಾತಾಳಲೋಕ ಬಿಟ್ಟು ಭೂತಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬರುವೆನೇ ವನಿತಾ ಇದು ಯನಗೆ ತ್ಯರಿತ ||

ಉಲೂಪಿ: ಸ್ಮರ ರೂಪನಾದ ಹೇ ಕಾಂತನೇ, ಈ ಉರಗ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದಿಗೆ ಬರುವೆಯೋ ಧೀಮಂತನೇ, ಧರಣಿಯೋಳ್ ನೀವು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಗುರುತನ್ನಾದರೂ ದಯಪಾಲಿಸಿ ತೆರಳಬಹುದೈ ಕಾಂತ ವರದಯಾವಂತ ||

ಅರ್ಜುನ: ಎಲೈ ಮಂದಗಮನೇ! ಒಂದು ದಾಡಿಂಬದ ವೃಕ್ಷವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರು. ಎಂದಿಗೆ ಅದು ಕಂದಿ ಹೋಗುವುದೋ ಅಂದಿನ ದಿನ ಯನ್ನ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೋ ರಮಣೀ. ಇನ್ನು ನಾನು ಪೋಗಿ ಬರುವೆನೇ ಮನೋಹರೀ ಫಣಿರಾಜಕುವರೀ ||

ದರುವು

ಭೂಸುರರಾ ಒಡವೆಗೆ ನೀವು ಮೋಸಗೈದೊಡೇ

ಈ ಸಮಯದಿ ನಿಮ್ಮನು ಘಾ ತಿಸದೇ ಬಿಡೇ ||2 ||

ಅರ್ಜುನ: ಯಲಾ ! ಮೋಸಚಿತ್ತರಾದ ಹೇಡಿಗಳಿರಾ. ವಾಸಿ ಪಂಥಗಳ ಮಾಡದೆ ಭೂಸುರರ ವಸನಾ ಭರಣಗಳನ್ನು ತಂದಿತ್ತರೇ ಸಮವಾಯಿತು. ಮೋಸಗೈದರೇ ಭಾಸುರಮಾದ ಈ ಶರ ಸಂಧಾನದಿಂದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಾಶಗೈಯ್ಯುದಿದೊಡೆ ವಾಸವಾತ್ಮಜ. ವಸುಧೀಶ ಪಾರ್ಥರಾಜನೆಂಬ ಪೆಸರೆನಗ್ಯಾತಕ್ಕೋ ದ್ರೋಹಿಗಳಿರಾ ||

ದರುವು

ಧರಣಿ ಕುಂಕು ಮಾನಪುರದ ವರ ನೃಸಿಂಗನಾ

ಮರೆಯ ಹೋಗಲು ಬಿಡದೆ ನಿಮ್ಮ ಶಿರವ ತರಿವೆನಾ ||3 ||

ಅರ್ಜುನ: ಯಲಾ ! ಪರಮ ದ್ರೋಹಿಗಳಾದ ದುರುಳ ತನ್ನರರೇ ಅರಿತು ಮಯಾರದೆಯಿಂದ ಧರಣೀಸುರರ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳನ್ನು ತಂದಿತ್ತರೆ ನಿಮ್ಮ ಶಿರವು ಉಳಿಯುವುದು, ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಸರಸತರ ಕುಂಕುಮಪುರ ನಿಲಯ ನರ ಕೇಸರಿಯ ಚರಣ ಸರಸಿಜವ ಮರೆ ಹೊಕ್ಕರೂ ಬಿಡದೆ ಉರುತರಮಾದ ಈ ಶರಮುಖದಿಂದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಪರಿಭಂಗಿಸುವೆನೋ ದ್ರೋಹಿಗಳಿರಾ ||

ಚೋರರು: ಅಯ್ಯಯ್ಯಪ್ಪಾ ! ಒಳ್ಳೇ ಗಾಸಾರ ಬಂತಲ್ಲಪ್ಪ. ಉಯ್ಯಿ ಬ್ಯಾಡೋ ಕಾಣೋ ನಮ್ಮಪ್ಪ, ದೋತೈನೋರೊಡವೆ ಕೊಡ್ತೀನಪ್ಪಾ, ಪೊಳ್ಳು ನನ್ನೆಂದು ಮಕ್ಕಳಾ! ಕಳ್ಳತನಕ್ಕೆ ಹೋಗಬ್ಯಾಡಿ ಅಂತ ಮೊದಲೇ ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೇ, ನನ್ನ ಮಾತು ಕೇಳದೋದ್ರಿ, ಸುಮ್ಮನೆ ಪರಾಣ ಕಳಕೊಳ್ಳಬ್ಯಾಡಿ, ಬ್ಯಾಂಬ್ರೊಡವೇ ಬ್ಯಾಂಬರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ವೂರಡಿಕೋಗನ ಬನ್ನಿಲಾರ ||

ಅರ್ಜುನ: ಸ್ವಾಮೀ! ದ್ವಿಜ ಸಾರ್ವಭೌಮರೇ ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ವಸನಾಭರಣ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ದಯಮಾಡಿಸಬಹುದೈ ಧರಣೀಸುರರೇ ಭೂಸುರೋತ್ತಮರೇ ||

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು: ಆಹಾ ! ಮಹಾನುಭಾವನೇ ! ಬಹುಕಾಲ ನೀನು ಧಾತ್ರಿಯನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಸುಖವಾಗಿರು. ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ನಿವಾಸಗಳಿಗೆ ಗಮನಿಸುವೆವೈಯ್ಯ ರಾಜ ಆಶ್ರಿತ ಕಲ್ಪಭೋಜ ||

(ಧರ್ಮಜ ಅರ್ಜುನರ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ)

ದರುವು

ಕರುಣಿಸು ಭೂಮಿಪಾಲ ಒರೆವೆನು ಧರ್ಮಶೀಲಾ

ದೊರಕಿತು ಚಿಂತೆ ಬಹಳಾ, ಕೇಳ ಬಹಳಾ ||1 ||

ಜಲಜಾಕ್ಷಿ ಸಹಿತ ಗೃಹದಿ ಮಲಗಿರಲು ನೀವು ಸುಖದಿ

ಸಲೆ ನೋಡಿ ನಾನು ಭಯದಿ ಚಿಂತೆ ಮನದಿ ||2 ||

ಅರ್ಜುನ: ಕ್ಷೋಣೀಶರೋಳ್ ಜಾಣನಾದ ಅಣ್ಣಯ್ಯನೇ ಲಾಲಿಸು. ಏಣಾಂಕ ವದನೆಯಾದ ದ್ರೌಪದಿಯಳನ್ನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸಹ ಈ ದಿನ ಶಯನ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರುವುದನ್ನರಿತೆನು. ಅಹೋ ಅಣ್ಣಯ್ಯ ಈ ಅಜ್ಞಾನ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಧಾವ ಉಪಾಯವನ್ನು ಎಸಗಬೇಕು. ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಬೇಕೆ ಅಣ್ಣಾ ಕರುಣಾಗ್ರಗಣ್ಯ ||

ದರುವು

ಬಿಡದಿಗಪವಾದ ವೆನಗೇ ತೊಡರಿತು ಧಾತ್ರಿಯೊಳಗೆ

ಪೊಡವೀಶ ಪೋವುದ್ಯಾಗೆ ಪೇಳೆನಗೆ ||3 ||

ಅರ್ಜುನ: ಶ್ರೀಪತಿಯ ಭಕ್ತನಾದ ಭೂಪತಿ ಧರ್ಮವುತ್ರನೇ ಕೇಳು, ಆಪತ್ತನುಸರಿಸಿದ್ದ ಪೃಥ್ವೀಸುರರ ಕಾಪಾಡುವ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಹದುಳ ತವಕದಿಂದ ಶರ ಚಾಪಂಗಳಂ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಮಿಸಿ ಶ್ರೀಪತಿ ಕೃಪೆ ತಪ್ಪಿ ಸತಿ ಸಹಿತ ಭೂಪತಿಯಾದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಂಡದ್ದಾಯಿತು. ಈ ಪರಮ ಘೋರ ಪಾತಕವು ಹೇಗೆ ಪರಿಹರವಾದೀತು. ಕಪಟವಿಲ್ಲದೇ ಪೇಳಬೇಕೆ ಧರ್ಮ ಭೂಪತಿ ನೃಪತಿ.

ದರುವು

ಧರೆಯೊಳು ಕುಂಕುಮನಾ ಪುರವಾಸನೀಗಲೆನ್ನಾ

ಪೊರೆಯುವ ಭಾಗವನ್ನಾ ಅರಿಯೇನೋ ಮುನ್ನಾ ||4 ||

ಅರ್ಜುನ: ವರ ಸತ್ಯ ಸಂಧಾನದ ಧರ್ಮಜನೇ ಕೇಳು! ಧರೆಯೊಳು ಕುಂಕುಮನಪುರ ನರ ಕೇಸರಿಯನ್ನುವ ಶ್ರೀಹರಿ ಕರುಣದೊಳು ಯನ್ನ ಈ ದುರಿತವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವೆನೆಂಬ ಭರವಸೆ ಯನಗೆ ಸಾಲದು. ದೊರಕಿರುವ ಈ ದೋಷವು ಧಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಪರಿಹಾರವಾಗಬೇಕೆ ಅಗ್ರಜಾ - ಒರೆಯಬೇಕೆ ಧರ್ಮಜಾ ||

|| ಏಳು ಏಳೆನ್ನಯ ಭಾವ ಪರಿಯೋಚಿಸುವುದೇಕೆ ನರನೇ ಸುರಪಸುತನೇ ||ಪ ||

ನಾರದ ಋಷಿ ಪೇಳ್ತೆ ತೆರದೊಳು ಧಾತ್ರಿಯನೂ

ಭರದಿಂದ ಅನುಜ ನೀ ಚರಿಸಲು ಬೇಕೈಯ್ಯ ಪರಿಯೋಚಿಸು ||1 ||

ಧರ್ಮರಾಯ: ಹೇ ಸಹೋದರಾ ಪರಿಪರಿ ನೀನು ಯೋಚಿಸಲೇತಕ್ಕೆ ? ಸುರಗುರಗಳಾದ ನಾರದರ ಅನುಜ್ಞೆಯಂತೆ ವರುಷ ವಂದರ ಪರಿಯಂತರಕ್ಕು ಭೂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಗೈದದ್ದಾದರೇ ಈ ದುರಿತ ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದಪ್ಪಾ ತಮ್ಮಾ ನರಹರಿ ಸಲಹುವನಮ್ಮಾ ||

ದರುವು

ಬಿಡು ಯೋಚನೆ ನೀನು ದೃಢಮನದೊಳು ತಮ್ಮಾ
ಜಲಜಾಕ್ಷ ಮುರಹರಿಯು ಕಡೆಹಾಯ್ಸುವನಮ್ಮಾ ಪರಿಯೋಚಿಸು ||2 ||

ಧರ್ಮರಾಯ: ಅಪ್ಪಾ ಕಡುಗಲಿ ಶೂರನಾದ ವಿಜಯ-ಧನಂಜಯ ಕಡು ದುರಿತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದೆನೆಂದು ಮನದೊಳು ನೀನು ಸಂಶಯಪಡಲಾಗದು. ಜಡಜಾಯತಾಕ್ಷನಾದ ಶ್ರೀಹರಿಯು ಕಡೆ ಹಾಯಿಸುವನಪ್ಪಾ ಪಾರ್ಥ ನೀನು ಸಂಶಯ ಪಡುವುದು ನಿರರ್ಥ ||

ದರುವು

ಧರೆಯು ಶ್ರೀ ಕುಂಕಮ ಪುರದ ನರಕೇಸರಿಯೂ
ಪೊರೆಯುವನವರತ ಮರುಗದಿರೈಯ್ಯ ಪರಿಯೋಚಿಸು ||3 ||

ಧರ್ಮರಾಯ: ಹೇ ಜಂಭಾರಿ ಪುತ್ರನಾದ ಧನಂಜಯನೇ ಕೇಳು ಕುಂಭಿಣಿಗಧಿಕ ಕುಂಕುಮ ನಗರವನ್ನು ಗಂಭೀರದಿಂ ಪೊರೆಯುತ್ತಿರುವ ಶಂಬರಾರಿ ಪಿತ ಅಂಬುಜನಾಭ ಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಗನೆನ್ನುವ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಬೆಂಬಿಡದೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಪೊರೆಯುವನಪ್ಪಾ ತಮ್ಮಾ - ರಕ್ಷಿಸುವಾತನೇನಮ್ಮಾ ||

ಅರ್ಜುನ: ಹೇ ಧರ್ಮ ಪಯೋನಿಧೇ - ದಯಾನಿಧೇ ಹಿರಿಯರಾದ ತಮ್ಮ ಆಶೀರ್ವಾದದಂತೆ ಧರೆಯೊಳಿರುವ ಸರ್ವತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಂದು ದುರಿತಹರಮಾದ ಸುಕ್ಷೇತ್ರ ಭೂಮಿಗಳಂ ಚರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಪೋಗಿ ಬರುತ್ತೇನೈ ಅಗ್ರಜಾ ದಂಡಧರಾತ್ಮಜಾ ||

ಧರ್ಮರಾಯ: ಪೋಗಿ ಬರಬಹುದೈಯ್ಯ ಧನಂಜಯಾ ನಿನಗಾಗಲಿ ಶುಭೋದಯ ||

ಭೀಮಸೇನ: ಹೋಗಿಬರಬಹುದೈಯ್ಯ ವಿಜಯ ಧನಂಜಯಾ ||

ಭಾಗವತರ ಕಂದ

ನರನಿಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥ ಪುರಮಂ
ಭರದಿ ನೆರೆ ದಾಂಟಿ ಸಕಲ ಪುಣ್ಯಾಶ್ರಮಂಗಲಾ
ಚರಿಸಲೊಂದು ಗಂಗಾ
ವರತಡಿಯೋಳ್ ಕುಳಿತು ಹರಿಯ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಲಿದ್ದನೂ ||

ಭಾಗವತರು: ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಅರ್ಜುನನು ನಾರದಮುನಿ ವಚನದಂತೆ ಧರ್ಮಜನ ಆಶೀರ್ವಾದವಂ ಪಡೆದು ಒಂದು ವರ್ಷ ಪೌಯರಂತರ ಸುಕ್ಷೇತ್ರ ಭೂಮಿಗಳಂ ಚರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಹೊರಟು, ಗಂಗಾ ತೀರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಹರಿಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಲಿದನೈಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ ||

(ಉಲೂಪಿ ಬರುವಿಕೆ)

ದ್ವಿಪದೆ || ಕಾಂಬೋಧಿ ರಾಗ

ಶ್ರೀಮನೋಹರಗಾತ್ರೈ ಕಮಲದಳನೇತ್ರೈ
ಆ ಮಹಾವಾಸುಕಿಯ ವರ ತನುಜೆಯೊ
ಕಾಮಿನೀಮಣಿ ಉಲೂಪಿ ಘನ ರೀವಿಯಿಂದಾ
ಸರಸ ಪರಿಮಳಯುತ ಜಲಕ್ರೀಡೆಯನ್ನಾಡಿ
ವರ ಕುಸುಂಬೆ ಜರತಾರಿ ಸೀರೆಯನುಟ್ಟು
ಸುರ ಚಿರದಂಚಿನ ಕಂಚುಕವ ತಾ ತೊಟ್ಟು
ವರ ಲಲಾಟದಿ ಕುಂಕುಮದ ರೇಖೆಯನು ತಿದ್ದೀ
ಪರಿಪರಿಯ ಕನಕಾಭರಣಗಳನು ಧರಿಸೀ
ಕಡಗ ಕಂಕಣ ತೋಳ ಭಾಪುರಿಯನಿಟ್ಟು
ನಡವ ಪಾದದಿ ಗೆಜ್ಜೆ ಪಿಲ್ಲಿಯನಿಟ್ಟು
ಉಡುರಾಜಮುಖಿ ಮುಕುರ ಮೂಗುತಿಯಿಟ್ಟು
ಕಡು ಹರುಷದಿಂ ನಿಲುವುಗನ್ನಡಿಯ ನೋಡಿ
ಸಡಗರದೊಳು ಭಾಗೀರಥಿಯನರ್ಚಿಸಲು
ಪೊಡವಿ ಕುಂಕುಮಪುರದೊಡೆಯನೆಂದೆನಿಪಾ
ಜಲಜಾಕ್ಷ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ನೃಸಿಂಗನ ಮನದಿ ಧ್ಯಾನಿಸುತಾ
ತಡ ಮಾಡದೆ ಬಂದು ತೆರೆಯೊಳಗೆ ನಿಂದಳೊ ||

ತೆರೆ-ದರುವು

ಸರಸೀಜಾ ನಯನೆ ನಾನು ವಿರಹಾ ಸೈರಿಸಲಾರೇ
ತರುಣಿ ಮಣಿಯೆ ಯನಗೆ ತಕ್ಕ ಪುರುಷನನ್ನು ಕರೆದು ತಾರೇ || 1 ||

ನಿಲ್ಲಾದೇ, ಯನ್ನಮನವೂ ತಲ್ಲಣಿಸುತಾ, ಇರುವುದಮ್ಮಾ
ಪಲ್ಲವ ಪಾಣಿಗೆ ತಕ್ಕ ನಲ್ಲನಾ ವದಗಿಸಮ್ಮಾ || 2 ||

ಧರಣಿಶ್ರೀ ಕುಂಕುಮಾನ ಪುರದ ನೃಸಿಂಗನಾಣೆ

ತರುಣಿ ಈ ಮೌಕ್ತಿಕದಾ ಸರವ ನಿನಗೆ ಕೊಡುವೆ ಕಾಣೆ

||3 ||

ಉಲೂಪಿ: ಅಪ್ಪಾ! ಸಾರಥೀ! ಯಮ್ಮ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಂದು ಯಮ್ಮನ್ನು ಧಾವಲೋಕದ ಸ್ತ್ರೀಯರೆಂದು ಸುಮ್ಮನದಿಂ ಕೇಳಿದೆಯಲ್ಲವೇ. ಆದರೆ ಯಮ್ಮಯ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಬಿತ್ತರಿಸುತ್ತೇನೆ ಚಿತ್ತವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿಪ್ಪಾ ಚರನೇ ಮಾನವಕುಲ ರನ್ನನೇ ||ಅಪ್ಪಾ ಸಾರಥೀ! ಅತಲ, ವಿತಲ, ಸುತಲ ತಲಾತಲ ರಸಾತಲ ಮೊದಲಾದ ಲೋಕಗಳೋಳ್ ಮಹಾ ಶ್ರೇಷ್ಠಮಾದ ಪಾತಾಳ ಲೋಕದೋಳ್ ಘಣಿಗಳಿಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ರಾಜ, ವಾಸುಕೇಂದ್ರನಾದ ಆದಿಶೇಷನ ಮುದ್ದು ಕುಮಾರಿ, ಕಲಕಂಠಹಾರಿ, ಚಿತ್ತಜ ಮನೋಹಾರಿ, ಉಲೂಪಿಯೆಂಬ ನಾಮಾಂಕಿತವಲ್ಲವೇನಪ್ಪಾ ಸಾರಥೀ ||ಅಪ್ಪಾ ಸಾರಥೀ ! ಮುಪ್ಪುರಾರಿಯ ರಾಣಿಯಾದ ಭಾಗೀರಥಿಯ ವಪ್ಪದಿಂದರ್ಚಿಸಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ ಸಕಲ ವಸ್ತುಗಳೊದಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸುನೇತ್ರೆಯೆಂಬ ಸಖಿಯಳೊಡಗೂಡಿ ಬಾಹೋಣವಾಯ್ತು, ಈಗ ಯನ್ನ ಸಖಿಯು ಧಾವಲಿರುವಳೋ ತೋರಿಸಪ್ಪಾ ಸಾರಥೀ ||

ಸುನೇತ್ರೇ: ನಮೋನ್ನಮೋ ಹೇ ತಾಯೇ ಬಾಲಾರ್ಕ ಛಾಯೇ ||

ಉಲೂಪಿ: ಸೌಮಂಗಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿರಸ್ತು ಬಾರಮ್ಮಾ ಸುನೇತ್ರೇ ಸೌಂದರ್ಯರಗಾತ್ರೇ ||

ಸುನೇತ್ರೇ: ಯನ್ನಿಂದಾಗಬಹುದಾದ ಕಾರ್ಯಾರ್ಥವೇನಿದ್ದರೂ ಅರುಹಬೇಕಮ್ಮಾ ತಾಯೇ ಹಿಮಾಂಶು ಮುಖಲಾಯೇ ||

ಉಲೂಪಿ: ಅಮ್ಮಾ ಸಾರಸಾಕ್ಷಿಯಾದ ಸುನೇತ್ರೆಯೇ ಕೇಳು. ಚಾರುತರಮಾದ ಈ ಶರಥಿಯ ತಡಿಯೋಳ್ ಬಂದು ಕುಳಿತಿರುವ ಮಾರ ಸುಂದರನಾದ ಈ ಧೀರಪುರುಷನು ಧಾರೋ ಅರಿಯನು. ಭೋರನೆ ತೆರಳಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಾರಮ್ಮಾ ಸಖಿಯೇ ವರ ಚಂದ್ರಮುಖಿಯೇ ||

ಸುನೇತ್ರೇ: ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರುವೆನಮ್ಮಾ ನಾಗಪುತ್ರಿ ಚಾರು ಚರಿತ್ರೀ ||

ದರುವು

ಧರಣೀಶ ಕೇಳೈಯ್ಯ ಧರಣಿಯು ಧಾವುದೈಯ್ಯ ||

ಪರಿಯ ಪೇಳೆನಗೆ ದೊರೆಯೇ ||

ವರ ಜಲಧಿ ತಡಿಗೆ ನೀ ಬರಲೇನು ಕಾರ್ಯವೋ

ಮರೆ ಮಾಜದೆಲ್ಲವನು ಪೇಳಿ ಮನದೀ

ಹರುಷವಾ ತಾಳೀ

||1 ||

ಸುನೇತ್ರೇ: ಹೇ ರಾಜಶ್ರೇಷ್ಠನೇ, ನೀನು ಧಾರು ? ನಿನ್ನ ಪುರವು ಯಾವುದು ? ನಿನ್ನ ನಾಮಾಭಿಧಾನವೇನು? ಸಕಲ ದುರಿತಹರಮಾದ ಈ ಗಂಗಾಂಬಿಕೆಯ ತಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಕಾರಣವೇನು ? ಮರೆಮಾಜದೆ ನಿಮ್ಮ ಪರಿಯನೆಲ್ಲವನು ಒರೆಯಬೇಕೈ ಕ್ಷಿತಿಪತಿ ವರ ರೂಪಿನೋಳ್ ನೀನೇ ಸರಿ ಶ್ರೀಪತಿ ||

ದರುವು

ತರಳಾಕ್ಷಿ ಕೇಳೆ ನಾನು ಹರಿ ಚರಣ ಸೇವಕನೂ

ಧುರದೊಳು ಶತ್ಯಹರನೂ ಅರ್ಜುನನೂ

||1 ||

ಅರ್ಜುನ: ಹೇ ತರಳಾಕ್ಷಿಯೇ ಕೇಳು! ಈ ಧರಣಿಯೋಳ್ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಾ ಮೆರೆಯುತ್ತಿರುವ ಪುರ ಹಸ್ತಿನಾವತಿಯನ್ನು ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಪರಿಪಾಲಿಸಿದ ಕರುಣಾಕರಮೂರ್ತಿ ಪಾಂಡು ಮಹಾರಾಯರ ತನುಜ ಧರ್ಮರಾಯರ ಅನುಜ ಭೂಭುಜ ಲಲಾಮ ಪಾರ್ಥ ತ್ರಿಲೋಕ ಸಮರ್ಥನೆಂದು ತಿಳಿಯೇ ನಾರಿ ಮದನ ವೈಯ್ಯರಿ ||

ಸುನೇತ್ರೈ: ಅಪ್ಪಾ ಸಾರಥಿ! ಈ ಪರಮ ಪಾವನವಾದ ಜಲಧಿಯ ತಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಮಾರ ಸನ್ನಿಭನಾದ ಈ ಪುರುಷನನ್ನು ಸರಸತರ ಕುಂಕುಮಪುರಿ ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿಯು ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವನು. ಈ ದೊರೆಯು ತರಳಾಕ್ಷಿಯಾದ ಉಲೂಪಿಗೆ ತಕ್ಕ ವರನಾಗಿರುವನು. ಈ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ನಾಗಪುತ್ರಗೆ ತ್ವರಿತದಿಂದ ಪೋಗಿ ಅರುಹುವೆನಪ್ಪಾ ಚಾರಕಾ ದ್ವಾರಪಾಲಕಾ ||

ಅಮ್ಮಾ ಉರಗ ಕುಮಾರಿ ವರ ಸರಸಿಯ ತಡಿಯೋಳ್ ಸ್ಮರನಂತೆ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿರುವಾತನು ವರಪಾಂಡು ಮಧ್ಯಮನಾದ ದೊರೆ ಪಾರ್ಥರಾಜನೀತನೇ ನೋಡಬಹುದಮ್ಮಾ ನಾರಿ ಉರಗ ಕುಮಾರಿ ||

(ಅರ್ಜುನನ ಬಳಿಗೆ ಉಲೂಪಿ ಬರುವಿಕೆ)

ದರುವು

ದೊರೆಯೇ ಲಾಲಿಸು ಯನ್ನೋಳ್

ಬೆರೆದು ಪೋಗಿ ನೀಂ ||ಪ ||

ಸ್ಮರನ ತೆರದಿ ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು

ಇರುವ ಕಾರ್ಯವೇನು ? ಅರಸೇ

ಕರುಣವಿಟ್ಟು ಯನ್ನೋಳಿಗಾ

ವರೆಯಬೇಕು ಮನದ ವಿವರಾ

ಸುನೇತ್ರೈ: ಆಹಾ ! ವರ ರೂಪಿನೋಳ್ ಸ್ಮರನನ್ನು ಜರಿಯುತ್ತಿರುವ ದೊರೆ ಪಾರ್ಥರಾಜನೇ ಲಾಲಿಸು. ಪರಮ ಪಾವನಮಾದ ಪುರಹರನರಸಿಯ ತಡಿಯೋಳ್ ಸರಸದಿಂ ಕುಳಿತಿರುವ ಪರಿಯಾಯವೇನು? ಕರುಣವಿಟ್ಟು ಒರೆಯಬೇಕೈ ರಾಜ ವಾಸವಾತ್ಮಜಾ ||

ದರುವು

ಭೂಮಿ ಪಾಲ ನಿನ್ನೋಳಿಗಾ

ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಮನವು ಸಿಲುಕಿ ||

ಕಾಮಬಾಧೆಯಿಂದ ನಾನು

ನೇಮದಿಂದ ಬೇಡಿಕೊಂಬೆ

ಉಲೂಪಿ: ಸೋಮಕುಲ ತಿಲಕನಾದ ಹೇ ಭೂಮೀಶನೇ! ಕಾಮಜ್ವರ ಪೀಡಿತಳಾದ ಯನಗೆ ನೀ ಮುದದೋಳ್ ಔಷಧವಿತ್ತು ಈ ಮದನಜಾಡ್ಯವಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ಕಾಮಿನಿಯಾದೆನ್ನ ಅಧರಾಮೃತ ಪಾನವಂ ಗೈದು ನೀ ಮಮತೆಯಿಟ್ಟು ಸಂತೋಷಪಡಿಸೋ ರಾಜ ಕಮಲ ಸಖತೇಜ ||

ದರುವು

ಪೊಡವಿ ಕುಂಕುಮಾನ ಪುರದ

ಒಡೆಯ ನಾರಸಿಂಹ ಮೂರ್ತಿ

ಅಡಿಗಳಾಣೆ ಯನ್ನ ವಚನ

ನಡೆಸೋ ನಿನಗೆ ವಂದಿಸುವೆನು ದೊರೆಯೇ

ಉಲೂಪಿ: ಸ್ವಾಮೀ! ಹಿಮಕರ ಕುಲಾಭಿ ಚಂದಿರನಾದ ಫಲಗುಣರಾಜನೇ, ನಿಮಗೆ ವಂದಿಸುವೆನು. ಸುಮನಸರಾಂಗಿಯಾದೆನ್ನ ವಿಮಲಕರ ಮಧುರೋಕ್ತಿಗಳ್ ಲಾಲಿಸಿ. ಅಮರಪುರಕ್ಕೆಣೆಯನಿಪ ಕುಂಕುಮಪುರ ನಿವಾಸ ಸುಮನೋಹರುಷಮಾಗ ಕಮಲಾಂಬಕನಾದ ಲಕ್ಷ್ಮೀರಮಣನ ದಯದಿಂದ ಅಮಿತ ಕರುಣವಿಟ್ಟು ಯನ್ನ ವರಿಸಿದ್ದಾದರೆ ಮಮ ಜನಕನಿರುವ ನಾಗಲೋಕಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದು ಕ್ರಮದಿಂದ ಪರಿಣಯವಾಗುವೆನೈ ದೊರೆಯೇ ಕರುಣ ವಾರಿಧಿಯೇ ||

ಅರ್ಜುನ: ಎಲೈ ಚಂದಿರವದನೆಯೇ ಕೇಳು. ಆತ್ಮಬುದ್ಧಿ ಸುಖಂ ಚೈವ ಗುರು ಬುದ್ಧಿ ವಿಶೇಷತಃ ಪರಬುದ್ಧಿ ವಿನಾಶಾಯ ಸ್ತ್ರೀ ಬುದ್ಧಿ ಪ್ರಳಯಾಂತಕಃ || ಎಂಬ ರೀತಿಯಾಗಿ ಎಲೈ ತರುಣಿ ತನ್ನ ಆತ್ಮದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಬುದ್ಧಿಯು ಸುಖವಾಗಿರುವುದು. ಗುರು ಹೇಳಿದ ಬುದ್ಧಿಯು ಮಾತು ವಿಶೇಷವಾಗಿರು ವುದು, ಪರರು ಹೇಳಿದ ಬುದ್ಧಿಯು ನಾಶವಾಗುವುದು, ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮಾತು ಕೇಳಿದರೆ ಅನರ್ಥಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿ ನಾಳೆ ಬರುವ ಕಲಹ ಈಗಲೇ ಬರುವುದಾದ್ದರಿಂದ ! ಎಲೈ ಮಂದಗಮನೇ ಒಂದು ವರುಷ ಭೂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಗೈಯಬೇಕೆಂಬ ಸಂಕಲ್ಪವಿರೋಧವಾದ್ದರಿಂದ ಆ ಪರಿಯಂತರವೂ ಪರಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಬೆರೆಯುವ ಪದ್ಧತಿ ಇಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ನಾನು ನಿನ್ನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕುಂದ ಶರನ ಕೇಳಿಗೆ ಬಾರೆಂದು ಕರೆಯುವುದು ಬಿಟ್ಟು ಬಂದ ಪಥವಿಡಿದು ತೆರಳುವುದು ಚಂದವಾಗಿ ತೋರುವುದೇ ನಾರಿ ಕಲ ಕಂಠಹಾರಿ ||

ಉಲೂಪಿ: ಅಮ್ಮಾ ! ವನಜದಳ ನೇತ್ರೆಯಾದ ಸುನೇತ್ರೈ! ಜನಪಾಲನಾದ ಧನಂಜಯನು ಯನಗೊಳಗಾಗದೆ ಇರುವುದೇನು ವಿಚಿತ್ರ, ಮನಸಿಜನ ತಾಪದಿಂದ ತರಹರಿಸುವುದೆನ್ನ ಗಾತ್ರ. ನೀನನುವರಿತು ಪೇಳೆನಗಿದರ ಸೂತ್ರ, ಅನುನಯಗಳಿಂದಿವನ ಮಾಯತನದಿಂದ ಮನೆಗಳೆದೊಯ್ದು ತನು ಮನಗಳೊಪ್ಪಿಸಿ ಇನಿಯನಂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ಬಿಡಲಾಗದು ಸುನೇತ್ರೇ-ಸುಂದರಗಾತ್ರೇ ||

ಸುನೇತ್ರೈ: ಅಮ್ಮಾ! ಮದನ ಮೋಹಿನಿ ವಿಧವರಿತು ಚದುರ ಚಮತ್ಕೃತಿಯಿಂದ ಚದುರನಾದಿವನ ಸದನಕ್ಕೆಳದೊಯ್ದು ಮದನ ಕೇಳಿಯೋಳ್ ಮುದ ಹೊಂದಬಹುದಮ್ಮಾ ನಾರೀ ಫಣಿರಾಜ

ಕುಮಾರಿ ||

(ಉಲೂಪಿಯು ಪಾರ್ಥನನ್ನು ಮಾಯದಿಂ ಕರೆದೊಯ್ಯುವಿಕೆ)

ಭಾಗವತರ ಕಂದ

ಹರಿಚರಣವ ಸ್ಮರಿಸುತಾಗಲ್

ವರ ಜಲಧಿಯ ತಡಿಯೋಳ್ ಇದ್ದ ನರನಂ ಕಂಡು ||

ಪರಿ ಮೋಹಿಸಿ ಉಲೂಪಿ ಮಾಯದಿ

ಕರೆದೊಯ್ಯಳು ನಾಗಲೋಕಕ್ಕೆ ಭರದೋಳ್ ||

ಭಾಗವತರು: ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಉಲೂಪಿಯು ತನಗೆ ಒಲಿಯದಿದ್ದ ಪಾರ್ಥನನ್ನು ಕಂಡು ಮೋಹ ಪರವಶಳಾಗಿ ತನ್ನ ಮಾಯಾಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಆತನನ್ನು ನಾಗಲೋಕಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ಯು ಇಂತೆಂದಳೈಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ ||

ಉಲೂಪಿ: ಅಮ್ಮಾ ವೃತ್ತಕುಚೆ ! ಬಿಸಿಲಿನ ತಾಪದಿಂದ ಬಸವಳಿದ ಚಕೋರ ಪಕ್ಷಿಗೆ ಶಶಿಕಿರಣಗಳಿತ್ತು ಬದುಕಿಸಿದಂತೆ, ಯನಗುಂಟಾಗಿರುವ ಮನಸಿಜನ ತಾಪವನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ಬಂದ ಈ ರಮಣನು ಯನ್ನ ಕೈಸೇರಿದನಮ್ಮಾ ತರುಣೀ ಫಣಿವೇಣಿ ||

ಸುನೇತ್ರೈ: ಹ್ಯಾಗಾದರೂ ನಿನ್ನ ಅದೃಷ್ಟ ವಳಿತಾಗಿರುವುದಮ್ಮಾ ನಾಗಪುತ್ರಿ ಸೌಂದರ್ಯರಗಾತ್ರಿ ||

ಸ್ತೋತ್ರ

ಹರಿ ಹರೀ ಕೃಷ್ಣ ವಾಸುದೇವ ಜನಾರ್ಥನ

ಮುಕುಂದ ಮಾಧವ ಸಾನಂದ ಗೋವಿಂದ

ದೇವಾಧಿದೇವ ಮದುಸೂಧನ ಯಾದವ

ಕುಲಾಗ್ರಗಣ್ಯ, ದಾಶರಥೇ, ಕರುಣಾಪಯೋ

ನಿಧೇ ಇಂದಿರೇಶ ಅಘವಿನಾಶ ಭವಬಂಧ

ಖಂಡನ ಭಕ್ತಜನಪಾಲ ಯನ್ನಂ ರಕ್ಷಿಸೋ

ದೀನ ಶರಣ್ಯ ವೈಕುಂಠ ನಾರಾಯಣ

ಮುರ ಮರ್ಧನ, ಪಕ್ಷಿವಾಹನ ಕಮಲನಯನ

ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮೀರಮಣ ಭಕ್ತವತ್ಸಲ

ಕೃಪಾಕರ ಮಹಾಭಯ ನಿವಾರಣ

ನೃಸಿಂಹ ನಮಸ್ತೇ ನಮಸ್ತೇ ನಮಸ್ತೇ ನಮಃ ||

ದರುಪು ||ಜಂಪೆ

ಹರಿಮುಕುಂದನೇ ದೇವಾ ಶರಣು ಜನರನು ಪೊರೆವಾ

ಪರಮಾ ಪುರುಷನೇ ಯನ್ನ ಸಲಹೋ ಹೇ ಶ್ರೀಶಾ ಸರ್ವೇಶಾ ||1 ||

ಧರೆಯಾ ತ್ಯಜಿಸುತ ಈಗ ಉರಗಲೋಕಕೆ ಬೇಗ

ತೆರಳೀ ಬಂದೆನು ಯಾಕೆ ಪೊರೆಯೋ ನರಹರಿಯೇ ಮುರಹರಿಯೇ ||2 ||

ಅರ್ಜುನ: ಹೇ ವಾಸುದೇವಾ ! ವೈಕುಂಠ ಪುರಾಧಿಪ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಕೃಪೆ ತಪ್ಪಿದ ಕಾರಣ ಮೋಸಗತಿಯಿಂದ ಈ ವಾಸುಕೀ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದಿಹೆನೆಲ್ಲೋ ಶ್ರೀಹರಿ - ಮುಂದೇನು ದಾರಿ ||

ದರುವು

ಜಲಧೀ ತಡಿಯೊಳು ನಾನು ಸುಲಲಿತದಿ ಕುಳಿತಿರಲು

ಲಲನೇ ಯನ್ನನು ಮೋಸ ಗೊಳಿಸಿ ಬಂದಿಹಳೂ ತಂದಿಹಳೂ ||3 ||

ಅರ್ಜುನ: ಹೇ ಜಲಜನಾಭ! ಹಲವು ದುರಿತಗಳ ತೊಲಗಿಸುವ ಸಲ್ಲಲಿತದೊಡೆಯನೇ ಸುಲಲಿತದಿಂ ನಾನು ಕುಳಿತಿರುವುದಂ ನೋಡಿ ಲಲಿತಾಂಗಿಯಾದಿವಳು ಯನ್ನ ಚೆಲುವಿಕೆಗೆ ಸಲೆ ಮೋಹಿಸಿ ಬಲು ಕುಟಿಲಗಳಂ ಅಣಿದು, ನೆಲೆ ತಪ್ಪಿಸಿ ತನ್ನ ನಿಲಯಕ್ಕೆ ಕರೆತಂದಳಲ್ಲೋ ಶೌರೀ-ದುರಿತಾಪಹಾರೀ

ದರುವು

ಧರಣಿ ಕುಂಕುಮಪುರದ ವರದ ನೃಸಿಂಗನೇ

ಭರದಿ ಯನ್ನನು ಕಾಯೋ ಗರುಡ ವಾಹನನೇ ಸಿರಿವರನೇ ||4 ||

ಅರ್ಜುನ: ಹೇ ಪರಮಾತ್ಮ! ಮುರಹರನಾದ ಗರುಡಧ್ವಜನೇ ಧರಣಿಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲೊಪ್ಪುವ ಸರಸತರ ಕುಂಕುಮನ ಪುರವರ ಸಿರಿ ಮನೋಹರನಾದ ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿಯೇ ನಿರುತವು ನಿಮ್ಮ ಚರಣ ಸೇವಕನಾದೆನಗೆ ದೊರಕಿರುವ ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಪೊರೆಯಬೇಕೈ ಮುಕುಂದನೇ - ದೇವಕೀ ಕಂದನೇ ||

ದರುವು

ಬಾರೋ ಸುಂದರಾ ಸುಖವ

ತೋರೋ ಚಂದಿರಾ ರಮಣಾ ||1 ||

ಮಾರನು ಬಾಧಿಸುವನು

ಸೈರಿಸಲಾರೆ ನಾನು

ಧೀರನೇ ಪರಿಹರಿಸೋ

ಮಾರ ಸುಂದರಾ ನಲ್ಲಾ ||1 ||

ಉಲೂಪಿ: ಕ್ಷೋಣೇಶರೋಳ್ ತ್ರಾಣಗಾರನಾದ ಜಾಣ ಪಾರ್ಥನೇ ಕೇಳು! ಸ್ಥಾಣುವಿನ ವೈರಿಯಾದ ಮನ್ಮಥನು ಬಾಣಗಳಂ ಪಾಣಿಯೋಳ್ ಪಿಡಿದು ತೂರ್ಣದಿಂದೆನ್ನ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಕೈಸಾರ್ದು ತ್ರಾಣಗುಂದಿಸುವನಾದ ಕಾರಣ ಯನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನುಧರಿಸಬೇಕೋ ಪ್ರಿಯಾ - ಅರ್ಜುನರಾಯಾ ||

ದರವು

ವರಮುನೀಂದ್ರನೆ ಕೇಳೈಯ್ಯ ನಿಮ್ಮಯ ವಚನ

ಮೀರುವ ನಾನಲ್ಲೈಯ್ಯ ||

ಕರುಣಿಸಿ ಪೇಳಿದ ಉರುತರ ವಾಕ್ಯವಾ

ಶಿರವಾಂತು ನಡೆವೆನ್ನೈಯ್ಯ

||1 ||

ಧರ್ಮರಾಯ: ಸ್ವಾಮಿ! ವರ ತಪೋಧನರಾದ ನಾರದ ಮಹಾಋಷಿಗಳೇ, ಗುರುಗಳಾದ ತಾವು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದನ್ನು ಶಿರದೊಳಾಂತು ನಡೆಸುವೆನಲ್ಲದೆ ಪರಿಯೋಚಿಸಬೇಕಾದ ಪರಿಯೇನಿರುವುದೈ ಗುರುವೇ-ಹಿರಿಯರಾದ ತಮ್ಮ ಆಜ್ಞೆಯಂ ನಾನೆಂತು ಮೀರುವೆ ||

ದರವು

ಪರಮಪಾವನ ಮೂರ್ತಿಯೇ ಯಮ್ಮೊಳುಯಿಂತು

ಕರುಣದಿ ಪೇಳಿದೆಯೇ ||

ಹರಿಹರಾದ್ಯರೊಳೂ ಸತತವು ಚರಿಪಂತಾ

ಗುರುವರ ನಮಿವೆನ್ನೈಯ್ಯ

||2 ||

ಧರ್ಮರಾಯ: ಸ್ವಾಮಿ! ಪತಿತಪಾವನರಾದ ಯತಿವರರೇ, ಅವಧರಿಸಬೇಕು, ತಮ್ಮ ವಚನವನ್ನು ಮೀರಿದೊಡೆ ಕ್ಷಿತಿಯೊಳಗೆ ಯನಗೆ ಅಧೋಗತಿ ಫಲಿಸುವುದಾದ ಕಾರಣ ಮತಿಪೂರ್ವಕದಿಂ ನಿಮ್ಮ ಅನುಮತಿಯಂತೆ ನಡೆಸುವೆನಲ್ಲದೇ ಪ್ರತಿಕೂಲಮಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಯನ್ನ ಮತಿಯೊಳಗಿಲ್ಲವೈ ಮುನಿಪಾ ಕರುಣಕಲಾಪ ||

ದರವು

ಧರಣಿಯೋಳಿರುತಿರುವಾ ಕುಂಕುಮ ಪುರವಾ

ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತಿರುವಾ ||

ವರ ನಾರಸಿಂಹನ ಕರುಣ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂ

ಮರೆಯದೆ ನಡೆವೆನ್ನೈಯ್ಯ

||3 ||

ಧರ್ಮರಾಯ: ಸುರುಗುರುಗಳಾದ ನಾರದ ಮಹಾಋಷಿಗಳೇ! ಧರಣಿಯ ಮಧ್ಯದೊಳೊಪ್ಪುವಾ, ಸರಸತರ ಕುಂಕುಮನ ಪುರವರಾಧಿಪ ನಾರಸಿಂಹ ಮೂರ್ತಿಯೆನಿಪ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಕರುಣವಿಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಪರಿಪಾಲಿಸುವನು. ಹಿರಿಯರಾದ ತಾವು ಒರೆದ ವಚನದಂತೆ ಅರಸಿಯಳ ಪರಿಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಇರುವೆವೈ ಮುನಿಪಾ ಕರುಣಕಲಾಪ ||

ನಾರದ: ಹಾಗಾದರೆ ನಾವು ಸತ್ಯಲೋಕಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಬರುತ್ತೇವೈ ಧರ್ಮಜಾ ಕುಂತಿ ತನುಜಾ ||

ಧರ್ಮರಾಯ: ದಯ ಮಾಡಿಸಬಹುದೈ ತಾಪಸೇಂದ್ರಾ ವರಗುರುಸಾಂದ್ರ ||

(ದ್ರೌಪದಾದೇವಿ ಬರುವಿಕೆ)

ದ್ವಿಪದೇ ||ಕಾಂಭೋದಿ ರಾಗ

ಶ್ರೀಕರವರ ಚಿತ್ರೇ ಶುಭ್ರಾಂಶು ನೇತ್ರೇ
ವರಗುಣಸಾಂದ್ರ ಪಾಂಚಾಲನ ಪುತ್ರೀ
ಸರಸಿಮೋಹನ ರಮಣೀ ಶೈಕತ ಶ್ರೋಣಿ
ಸರಸ ಪರಿಮಳ ಜಲಕ್ರೀಡೆಯಂ ತಾನಾಡೀ
ಶಿಸ್ತಾದ ಜರತಾರಿ ಸೀರೆಯನು ತಾನುಟ್ಟೂ
ಶಿಸ್ತಿನಿಂ ಕಂಚುಕವ ತೋಳಿನಲಿ ತೊಟ್ಟೂ
ಧಳಧಳಿಪ ಡಾಬು ನಡುವಿನೊಳಗಿಟ್ಟೂ
ಶಿರದೊಳಗೆ ವರಚಂದ್ರ ಭೂಷಣವ ಧರಿಸೀ
ಮೆರೆವ ರತ್ನದ್ವಯಾಭರಣ ಪ್ರಜ್ವಲಿಪ ಮುಕುರವೂ ||
ಝೋಕಾದ ಬುಲಾಕು, ರೀಕಾದ ಚಂದ್ರಹಾರವೂ
ಪಾದದಲಿ ಗೆಜ್ಜೆ ಸರಪಣಿಯು ಪಾಗಡವ ಧರಿಸೀ
ಮೋದದಿಂ ಝಣ ಝಣರೆನಲು ಮೋಹನಗಾತ್ರೀ ||
ಕಾಲು ಅಂದಿಗೆ ಕಡಗಗಳು ಘಲಿ ಘಲಿರೆನುತಿರಲೂ
ಪರಮ ಸಂತಸದಿಂದ ಪಾಂಚಾಲಿ ತಾನಾಗಾ
ಧರಣಿಯೋಳ್ ಕುಂಕುಮಪುರಿವಾಸನೆಂದೆನಿಪಾ
ವರದ ನೈಸಿಂಗನಾ ಚಾರು ಚರಣ ಕಮಲಗಳಾ
ಸ್ಮರಿಸಿ ಮನದೊಳು ಹರುಷದಿಂದಲಿ ಬಂದೂ
ತೆರೆಯೊಳಗೆ ನಿಂದಳಾ ಸರಸಿಜಾನೇತ್ರೇ ||

ತೆರೆ-ದರುವು

ಕಮಲಾ ನೇ ತ್ರೆಯೆ ಯನ್ನಾ
ರಮಣಾನ ತೋರಿಸಮ್ಮಾ
ಕಾಮನಾ ಭಾಧೆಯ ನಾನು
ನಿಮಿಷ ಸೈ ರೀಸಲಾರೇ

|| 1 ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಅಹೋ ಚಾರ ! ಸರಸ ಗುಣವಿಚಾರ, ಪೇಳುವೆನು ಕೇಳೋ ಧೀರಾ ||ಅಪ್ಪಾ ಸಾರಥೀ, ಹಿಂದೆ ಇಂದ್ರನ ಹೆಂಡತಿ ಶಚಿದೇವಿ,
ಯಮನ ಸತಿ ಶ್ಯಾಮಲಾದೇವಿ, ಅಶ್ವಿನೀ ದೇವತೆಗಳ ಪತ್ನಿ ಉಷಾ, ಪರಶಿವನ ಸತಿ ಪಾರ್ವತಿ ಈ ನಾಲ್ವರು ಸಹ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನಿಂದ
ನಾಲ್ಕು ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಜನ್ಮಿಸುವ ಹಾಗೆ ಶಾಪಗ್ರಸ್ತರಾಗಿ ಪರಪುರುಷರ ಸಂಗವಾಗದಂತೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಬೇಕೆಂದು
ಭಾರತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷ ತಪವನ್ನಾಚರಿಸಲು, ಭಾರತೀ ದೇವಿಯು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಳಾಗಿ ಅವರ ಮನೋಗತವನ್ನು

ಈಡೇರಿಸಲೂ, ನಿಮ್ಮಗೂಡ ನಾನೂ ಜನಿಸುವೆನು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಎಂದು ಅಭಯ ಪ್ರಧಾನ ಮಾಡಿ ವಾರುಣೀ, ನಳನಂದಿನೀ ಮತ್ತು ಇಂದ್ರಸೇನಾ, ಎಂಬ ಮೂರು ಜನ್ಮಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಕೊನೆಯ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರಸೇನೆಯು ಮೌಢ್ಯಲೈಲಿ ತಪೋವರನಿಂದ ದಿಟ್ಟ ಹೆಂಗಸೇ, ನೃಪರ ಬಸುರಲಿ ಹುಟ್ಟು ಎಂದು ಶಾಪವನ್ನು ಹೊಂದಲೂ, ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಕುರಿತು ಹರನೇ ಪತಿಂ ದೇಹಿ ಪ್ರಭೋ, ಶಂಕರ ಪತಿಂ ದೇಹಿ ಪ್ರಭೋ ಎಂದು ಅರಸಿ ಐದು ಬಾರಿ ಬೇಡಿದ್ಧರಿಂದ ಮಹಾದೇವನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ನಿನಗೆ ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಐದು ಜನ ಪತಿಗಳಾಗುವರು ಎಂದು ವರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಿನ್ನ ನೆನವ ಅಂಗನೆಗೆ ಪತಿವ್ರತಾ ವಿಭವ ಬಹುದು ಎಂದು ವರದಹಸ್ತವನ್ನು ಇರಿಸಿ ಅದೃಶ್ಯನಾಗಲು, ಅದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ದೃಪದರಾಜನ ಪುತ್ರಕಾಮೇಷ್ಠಿಯಾಗದ ಅಗ್ನಿಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ, ಪಂಚ ಪಾಂಡವರಿಗೂ ಸತಿಯೆಂದೆನಿಸಿ ನಾರಿಯರೋಳ್ ಶಿರೋರತ್ನವೆನಿಸಿದ ದ್ರೌಪದಾದೇವಿಯೆಂದು ತಿಳಿಯಪ್ಪಾ ಚಾರ ಸುಗುಣ ಗಂಭೀರಾ ||

ಈ ವರಸಭೆಗೆ ನಾನು ತೆರಳಿದ ಪರಿಯಾಯವೇನೆಂದರೆ ಯನ್ನ ರಮಣರಾದ ಕುಂತೀ ತನಯರನ್ನು ಕಾಣಲೋಸುಗೆ ಬಾಹೋಣವಾಯ್ತು, ಧಾವಲ್ಲಿರುವರೋ ತೋರಿಸಪ್ಪಾ ದ್ವಾರಪಾಲಕಾ ನಿನಗೀವೆನು ಯನ್ನ ಕೊರಳಪದಕಾ ||

ಕಂದ||ಕಾಂಭೋದಿ ರಾಗ

ವಂದನವಿದೇ ಯಮನಂದನ ನಿಮ

ಗೊಂದನವು ಪವಮಾನ ತನಯ ಕೀರ್ತಿಸಹಾಯ ||

ವಂದನವು ಪಾರ್ಥ ನಕುಲರೇ

ವಂದನೆ ಸಹದೇವ ರಾಜ ವಂದನೇ ನಿಮಗೇ ||1 ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಇದೊ ಸಹಸ್ರ ವಂದನೆಗಳೈ ಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರಾಣಪತಿಗಳಿರಾ ||

ಧರ್ಮರಾಯ: ಸೌಮಂಗಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿರಸ್ತು ಬಾರೇ ಪ್ರಾಣನಾಯಕಿ, ಮತ್ತೂ ಪೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳಿರೈ ಸಹೋದರರೇ ||

ದರುವು

ಸೋದರನೇ ಲಾಲಿಪುದು ಮೋದಾದೊಳಿಗನೀ

ಭೇದವು ಜನಿಸೀತೇನಿದಕೇ ಹೇಳಿದಕೇ || 1 ||

ಸುರಮುನಿಯೂ ನಾರದರೂ ವರೆದೂದ ನೀನೀಗಾ

ಅರಿತು ಯೋಚನೆಯ ಪೇಳನಗೇ, ಅರುಹನಗೇ ||2 ||

ಧರ್ಮರಾಯ: ಆಹಾ! ಚಂಡ ಪ್ರಚಂಡನಾದ ಗಂಡುಗಲಿ ವೈಕೋದರನೇ ಕೇಳು. ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷಿಯಳಾದ ದ್ರೌಪದಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಚಂಡ ತಪೋಧನರಾದ ಮಹಾಋಷಿಗಳು ಪೇಳಿರುವ ವಚನಗಳನ್ನು ನೀನು ಕೇಳಿರುವೆಯಷ್ಟೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಸತಿಯಳನ್ನು ಮಂಡಲದಿ ನಾವೈವರು ಗಂಡಂದಿರಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಸಂವತ್ಸರ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕು. ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಸತ್ತುರುಷರ ವಚನವನ್ನು ಮೀರಲಾಗುವುದೇ, ಖಂಡ ಪರಶುವಿನಾಣೆ ಯನ್ನಿಷ್ಟವು ಋಷಿಗಳ ವಾಕ್ಯದಂತೆಯೇ ಇರುವುದು. ಚಂಡಪರಾಕ್ರಮನಾದ ನಿನ್ನ ಚಿತ್ತಾಭಿಪ್ರಾಯವೇನಿರುವುದು! ಖಂಡಿತ ಪೇಳಬೇಕಪ್ಪಾ ವೈಕೋದರಾ ವಾಯುಕುಮಾರ ||

ಭೀಮಸೇನ: ಹೇ ಭ್ರಾತನಾದ ಧರ್ಮಜನೇ ಕೇಳು! ಭೂತಳದಿ ನಿಮ್ಮಯ ವಚನಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ನಡೆಯುವುದುಂಟೇನೈ ಅಗ್ರಜ!
ಕಮಲದಳಾಯತಾಕ್ಷಿಯಾದ ದ್ರೌಪದಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಆ ತಪೋಧನರಾದ ನಾರದರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರತಿ ಮಾತೇನಿರುವುದು?
ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರದಂತಾಗಲೈ ಅಣ್ಣನೇ ವರ ಅಗ್ರಗಣ್ಯನೇ ||

ದರುವು

ಕ್ಷೋಣಿಪತಿ ಫಲಗುಣನೇ ಜಾಣನೇ ಕೇಳೈಯೈ
ಮಾಣದೆ ಮನಸಿನ ಯೋಚನೆಯಾ, ಯೋಚನೆಯಾ ||3 ||

ಧರ್ಮರಾಯ: ಕ್ಷೋಣಿಯೊಳು, ಶತ್ಯಗಳ ತ್ರಾಣಗೆಡಿಸಿ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಅಂತಕನ ಕಾಣಿಸುವ ಗೀರ್ವಾಣಪತಿ ಸುತನಾದ ಪಾರ್ಥನೇ ಕೇಳು !
ಮಾಣದೇ ನಾರದರ ಅನುಜ್ಞೆಯಂತೆ ಏಣಾಂಕವದನೆಯಾದ ಪಾಂಚಾಲಿಯನ್ನು ಒಂದೊಂದು ವರುಷ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರುವ
ಹಾಗೂ, ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರು ನಾವೈವರಲ್ಲಿ ಸತಿ ಪುರುಷರ ಶಯನವನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದ್ದಾದರೆ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿ ಒಂದು ಸಂವತ್ಸರ
ಭೂಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಗೈದು ಪುಣ್ಯ ತೀರ್ಥಂಗಳಂ ಮಿಂದು ಬರಬೇಕೆನ್ನುವುದಾಗಿ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನಿತ್ತಿರುವರು. ಯನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಋಷಿಗಳ
ವಾಕ್ಯದಂತೆಯೇ ಇರುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ನಿನ್ನ ಚಿತ್ತಾಭಿಪ್ರಾಯವೇನೈ ವಿಜಯ ಧನಂಜಯ ||

ಅರ್ಜುನ: ಹೇ, ಯಮಪುತ್ರನಾದ ಧರ್ಮರಾಯನೇ ಕೇಳು ! ಈ ಭೂಮಿಯೋಳ್ ತಮ್ಮ ಇರಾದೆಗೆ ಮೀರಿ ನಡೆಯುವನಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು
ಯನ್ನನ್ನು ಕೇಳುವುದೇನುಂಟು. ತಮ್ಮ ಚಿತ್ತಾಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ನಡೆಸಬಹುದು, ತಮ್ಮ ಆಜ್ಞೆಗೆ ಪ್ರತಿ ನಿರೂಪವುಂಟೇ ಧರ್ಮಜಾ ವಂದಿತ
ಕುಂತೀ ತನುಜ ||

ದರುವು

ಅನುಜರೇ ಮಾದ್ರಿವರಾ ತನುಜರೇ ಕೇಳಿರಾ
ಸನುಮತವೇ ಮನಕೇ ನುಡಿಯು ಈ ನುಡಿಯು ||4 ||

ಧರ್ಮರಾಯ: ಸಹೋದರರಾದ ನಕುಲ ಸಹದೇವರೇ ಲಾಲಿಸಿ! ವನಜದಳ ನೇತ್ರೆಯಾದ ದ್ರೌಪದಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳಿದ
ಮಾತು ನಿಮ್ಮಗಳ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಮ್ಮತವೇನೈ ಸಹೋದರರೇ ಮಾದ್ರಿ ಸಂಭೂತರೇ ||

ನಕುಲ ಸಹದೇವರು: ಅಣ್ಣಾ ಧರ್ಮನಂದನ! ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೇನಿರುವುದು ನಿಮ್ಮ ಚಿತ್ತಾಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವೆವೈ
ಯಮಸುತ ಇದು ನಮಗೆ ಸಮ್ಮತಾ ||

ದರುವು

ಧರೆಯೋಳು ಕುಂಕುಮ ಪುರವರ ಪತಿ ನಮ್ಮಾ
ನಿರುತಾದಿ ಪೊರೆಯುವಾನಮ್ಮಾ ನರಸಿಂಹಾ ||5 ||

ಧರ್ಮರಾಯ: ಹೇ ಸಹೋದರರಾದ ಭೀಮ ಪಾರ್ಥ ನಕುಲ ಸಹದೇವರಾದ್ಯರೇ ಲಾಲಿಸಿ. ಮಹಿಯೊಳು ಕುಂಕುಮ ಪುರಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀವರನ ಹರುಷದಿಂ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾ ಮಹನೀಯರಾದ ನಾರದರ ಅನುಜ್ಞೆಯಂತೆ ಅಹಿರಾಜ ವೇಣಿಯಾದ ದ್ರೌಪದಿಯಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ಬಹು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಯಿರಲು ಸಂಶಯವೇನಿರುವುದು? ವಿಹಿತದಿಂ ಗೃಹಾಂತರಕ್ಕೆ ತೆರಳೋಣ ಬನ್ನಿರೈಯ್ಯಿ ಸಹೋದರರೇ ಬಾಹುಬಲ ಶೂರರೇ ||

ದರುವು

ಚಂದವಾಯ್ತೀ, ನಿಮಗೆ ಪತಿಗಳೇ

ಇಂದು ಮಾಡಿದ ಯೋಚನೆಗಳು ||

ಬಂದು ಒದಗಿತು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವು

ಮುಂದೆ ನಿಮ್ಮೊಳಗೇ ಪತಿಯೇ

||1 ||

ಸ್ತ್ರೀಯಳಾ ನುಡಿ, ಮನಕೇ ಬಾರದೂ

ಪ್ರಿಯರೇ ನೋಡಿರಿ, ಅಂದವಲ್ಲವೂ

ಆ ಯತಿಯ ದೆಶೆ, ಯಿಂದ ಬರುವುದ

ಪಾಯ ಮುಂದೆಮಗೇ, ರಮಣಾ

||2 ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಇಂದುಕುಲ ವಂಶಾಭಿಜಾತರಾದ ಪಾಂಡು ನಂದನರೇ ಲಾಲಿಸಿ, ಇಂದಿನಾ ಸಮಯದಿ ನೀವುಗಳೊಂದುಗೂಡಿ ಮಾಡಿರುವ ಯೋಚನೆ ಬಹು ಚಂದವಾಗಿರುವುದು, ಮಂದದ ದೆಶೆಯಿಂದ ನಿಮಗೆ ಬಂಧನವು ತಪ್ಪದು. ಅಂದರೆ ಸ್ತ್ರೀಯಳಾದ ನಾನಂದ ವಚನ ಮುಂದೆ ನಿಮಗೇ ಸಾದೃಶ್ಯವಾಗುವುದು. ಒಂದಾದರೂ ನಾನೆತ್ತೆಣಿಸಬಾರದು. ಬಂದದ್ದನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಭಾರ ನಿಮ್ಮದಾಗಿರುವುದೈ ಪತಿಗಳಿರಾ ||

ದರುವು

ಖೂಳ ನಾರದ ಋಷಿಯ ವಚನವು

ಚೇಳು ಬಡಿದಂ ತಾಯಿತೆನಗೇ ||

ತಾಳುವುದು ಕಡು ಕಷ್ಟ ಮುಂದಿನ

ಬಾಳಿಗೆ ಭಂಗಾ ಕಾಂತ

||3 ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಕೇಳುವಿರಾ ಸ್ವಾಮೀ! ಪ್ರಿಯೇಶ್ವರರೇ, ಖೂಳ ನಾರದರ ನುಡಿಯಂ ಕೇಳಲು ಚೇಳು ಬಡಿದಂತಾಗುವುದು, ಭಂಗ ವದಗಿ ಗೋಳಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದೈ ಭೀಮಾದ್ಯರೇ ಯನ್ನಾಳಿದೊಲ್ಲಭರೇ ||

ದರುವು

ಕೆಡಕು ನಾರದ ನುಡಿದಾ ವಚನಕೆ

ಕೊಡಲು ಬಹುದೇ ಮನಸು ನೀವು ||

ಪೊಡವಿಗತಿಶಯ ಕುಂಕುಮನವುರ

ದೊಡೆಯ ಮೆಚ್ಚನೂ, ಪ್ರಿಯಾ

||4 ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಉಡುರಾಜ ವಂಶ ಸಂಜಾತರಾದ ಯನ್ನೊಡೆಯರೇ ಲಾಲಿಸಿ, ಕಡು ನಿಪುಣರಾದ ನೀವುಗಳು ಕೆಡಕು ನಾರದ ನುಡಿಗೆ ಅನುಮೋದಿಸಿದ್ದಾದರೇ, ಪೊಡವಿಯೊಳು ಕುಂಕುಮನವುರದೊಡೆಯ ಜಡಜಾಯತಾಕ್ಷನಾದ ನೃಸಿಂಗ ಮೂರ್ತಿಯು ನಿಮ್ಮ ನಡತೆಯನ್ನು ಸರ್ವಥಾ ಮೆಚ್ಚಲಾರನೈ ಪ್ರಾಣ ಪ್ರಿಯರೇ ಪಾಂಡು ತನಯರೇ ||

ಧರ್ಮರಾಯ: ಹೇ ಸರಸ ಸುಂದರವತೀ ದ್ರೌಪದೀ, ಗುರುಗಳಾದ ನಾರದರು ವರದ ಅನುಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಶಾಪಗ್ರಸ್ಥರಾಗುವೆವಲ್ಲದೇ ಉರುತರಮಾದ ನರಕ ದುರ್ಗತಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದೇ ನೀರೆ. ಆದರೇ ನೀನೀ ಪರಿಯೊಳು ಪೇಳುವುದು ಬಿಟ್ಟು ಅರಮನೆಗೆ ತೆರಳೇ ಸರೋಜನೇತ್ರೇ ಸೌಂದರ್ಯರಗಾತ್ರೇ ||

ಭಾಗವತರು: ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಪಾಂಡವರೈವರೂ, ನಾರದರನುಜ್ಞೆಯಂ ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತಿರಲೂ, ಒಂದಾ ನೊಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಚೋರರು ಭೂಸುರೋತ್ತಮರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಕನ್ನ ಹಾಕಿದರೈಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ ||

(ಚೋರರು ಬರುವಿಕೆ)

ದರುವು || ಚೌಪದಿ ಅಟತಾಳ

ಬನ್ನಿರಿ ಬನ್ನಿರಿ ಬೇಗನೇ ಚನ್ನಮಲ್ಲರೇ

ಬನ್ನಿರಿ ಬನ್ನಿರಿ ಬೇಗನೆ ||ಪ ||

ಬನ್ನಿರಿ ಬನ್ನಿರಿ ಬೇಗ ಇನ್ನು ವಿಪ್ರರ ಮನೆಗೆ ಈಗ

ಕನ್ನವಿಕ್ಕಿ ತರುವ ಬೇಗ ಹೊನ್ನು ವಸ್ತ್ರ ನಮಗೆ ಭಾಗ ||

ಚಿಕ್ಕಲಕ್ಕ: ಯಲಾ, ಮಲ್ಲಿಗುಟ್ಟೇ ಮಾರ, ಕಲ್ಲಟ್ಟಿ ಬೋರನ ಮಗ ಈರ, ಯಲ್ಲಾಪುರದ ಚಿಕ್ಕ ಹುಲ್ಲಟ್ಟಿ ಹೊಲಸಿಗ, ಎಲ್ಲಾರು ಬಂದಿರೇನ್ನಾ, ಈ ಊರ ದೋತೈನೋರ ಮನ್ಯಾಗ ಕನ್ನಾಯಿಕ್ಕಿ ಬೆಳ್ಳಿ, ಚಿನ್ನ, ತಪ್ಪಲೆ, ಚಂಬು, ವೊಳ್ಳೊಳ್ಳೇ ಬಟ್ಟೆ ಬರೆ. ಹಣಕಾಸು, ಎಲ್ಲಾ ಕದ್ದುಕೊಂಡು ಹೋಗಾನಿ ಬನ್ನಿರಲಾ ||

ಮಾರ: ಯೇನಲಾ ಈರ ! ಮಾಸಿಗ ಲಕ್ಕಾ ಈ ಊರು ದೋತೈನೋರು ಅಂಥಾ ಪುಣ್ಯವಂತರೇನ್ನಾ, ಸರಿ ಸರಿ ಅಂಗಾದ್ರೆ ಯಾರು ಕಾಣದಂತೆ ಹೋಗಿ ಯಲ್ಲಾ ದೋಚಿಕೊಂಡು ಬರಾನ ಬನ್ನೆಲಾ ||

ಚಿಕ್ಕಲಕ್ಕ: ಯಲಾ ! ಕಲ್ಲಟ್ಟಿ ಬೋರ ! ಮಲ್ಲಿಗುಂಟೆ ಮಾರ ! ಸದ್ದು ಗಿದ್ದು ಮಾಡಬೇಡ. ಬುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲದ ತನ್ನೆಂಡು ಮಕ್ಕು ನಿಡ್ಡೆ ವಳಗೆ ಬಿದ್ದಿರೋದೋ, ಇಲ್ಲದಿದ್ರೆ ಎದ್ದು ಬಂದು ಗಿಂದಾರು. ಸದ್ದಾಕೆ ಮಾಡ್ತೀರಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಕ್ಕೆ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ಬಾಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗಾನಿ ಬನ್ನೆಲಾ ||

(ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಬರುವಿಕೆ)

ದರುವು

ಧರಣಿಗೊಡೆಯ ಕುಂತಿ ತನಯಾ ಪೊರೆಯೋ ನಮ್ಮನೂ

ಒರೆಯಲಾರೆವು ಚೋರತನದ ಕರ ಕರೆಯನೂ ||1 ||

ಇರುಳಿನೊಳಗೆ ಸಾರಿಗೃಹಕೇ ಕ್ರೂರ ಚೋರರೂ

ಭಾರಿ ಒಡವೇ ಪಾತ್ರ ವಸ್ತ್ರವಾ ಸೂರೆಗೈದರೂ ||2 ||

ಸುಬ್ಬಾಭಟ್ಟ: ಯಾರೈಯ್ಯು ದೊರೆಗಳೇ ! ಈ ಊರಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮನೆಗಳು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಲಿ. ನೀವು ಮಾತ್ರ ರಾಜ್ಯ ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸುಖವಂತರಾಗಿರಿ. ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಚೋರರು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅವಲಕ್ಕಿ ಗಂಟು, ದೊಡ್ಡ ಸುಬ್ಬಾಭಟ್ಟರ ಮನೆಯಿಂದ ತಂದಿದ್ದ ಸಾರಿನ ಕೊಳಗ, ಬಸಿಯೋ ತಟ್ಟೆ, ಹಪ್ಪಳ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ದೊಡ್ಡ ಹಂದೆ, ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ ಬಾಂಡ್ಲೆ, ನಮ್ಮಪ್ಪನ ಕಾಲದಿಂದ ಇದ್ದ ದೊಡ್ಡ ಭಂಡಾರ, ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಕಲಾಬತ್ತಿನ ಶಾಲು, ಎಲ್ಲಾ ಅಪಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರೂ. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಭಟ್ಟರೇ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಹೋಗಿದೆ ಹೇಳಿ ಸ್ವಾಮಿ.

ದರುವು

ಸಾಲಿಗ್ರಾಮವೂ ಜರತಾರಿಯಾ ಮೇಲು ಧೋತ್ರವೂ

ಬಾಲೆಯರು ತಾ ಉಡುವ ವಸನಾ ಎಲ್ಲಾ ಪೋದವೂ ||3 ||

ಧರಣಿಗಧಿಕಾ ಕುಂಕುಮಪುರ ವರ ನೃಸಿಂಗನೇ

ದುರಿತಗಳನು ಪರಿಹರಿಸುತಾ ಪೊರೆಯೋ ಬೇಗನೇ ||4 ||

ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣಭಟ್ಟ: ಅಯ್ಯು ! ಸುಬ್ಬಾ ಭಟ್ಟರೇ, ನಾನೇನೆಂದು ಹೇಳಲಿ, ನಮ್ಮ ಮನೆಗಳು ಹೋದರು ಹೋಗಲಿ ಈ ದೊರೆಗಳಿಗೆ ಅವರ ಸುಖವೇ ಅವರದು. ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಐವತ್ತು ವರುಷಗಳಿಂದ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಹಳೇ ಪಂಚಾಂಗಗಳು ಮಳೆ ಚಳಿ ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲದ ಬಿಳಿ ಕೊಡೆಗಳು. ಪುಳಿತ ಪುಷ್ಪಾಂಡಗಳು. ಹಳೇಬೀಡಿನವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಜೀರ್ಣ ವಸ್ತ್ರಗಳು. ಹಳೇ ಭಾಂಡಗಳು ತೊಳಚಪ್ಪನವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ನಾರಿಕೇಳಗಳು. ಎಳೆ ಮಗುವಿನ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಹಾಸುತ್ತಿದ್ದ ತರೂರು ಜಂಖಾನದ ತುಂಡುಗಳು. ನಮ್ಮಪ್ಪನ ಕಾಲದಿಂದಿದ್ದ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮಗಳು ಮುಂತಾದ ಇತ್ತಾಪಹಾರವೆಲ್ಲಾ ಈವತ್ತಿಗೆ ಕಡೆಯಾಯ್ತು. ಅಯ್ಯು ದೊರೆಗಳೇ ! ಈಗ ಚೋರರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಿ ನಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವಿರೋ ಇಲ್ಲವೋ, ನಾವು ಈ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತೆಲ್ಲಿಗಾದರೂ ಹೋಗೋಣವೋ. ಅಯ್ಯು ಧರ್ಮಪುತ್ರ, ಅಯ್ಯು ಭೀಮಸೇನ, ಅಯ್ಯು ಪಾರ್ಥ ನಕುಲ ಸಹದೇವಾದ್ಯರೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಪಾಡಿ ಕಾಪಾಡಿ ನಿಮಗೆ ಪುಣ್ಯ ಬರುವುದು ||

ಅರ್ಜುನ: ಆಹಾ! ಸ್ವಾಮಿ, ದ್ವಿಜಸಾರ್ವಭೌಮರೇ, ನೀವು ಚಿಂತಿಸಬೇಡಿರಿ. ಚೋರರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವೆನು. ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ನಿಜಾಲಯಕ್ಕೆ ತೆರಳಿರೈ ದ್ವಿಜರೇ-ಭೂಸುರೋತ್ತಮರೇ ||

ದರುವು

ಪರಿಯೇನು ತೋಚದು ಸಿರಿವರ ನಲ್ಲಾ
ಧರಣೀ ಸುರರೀಗಾ ಮರುಗುವರಲ್ಲಾ ||1 ||

ಅರಸಿ ಸಹಿತಲೀ ವರ ಧರ್ಮಜಾತಾ
ಹರುಷದೊಳು ಮಲ ಗಿರುವ ನಿದ್ರಿಸುತಾ ||2 ||

ಶರ ಧನುಗಳು ಶಿ ಲ್ಕಿದವಲ್ಲಿ ತ್ಕರಿತಾ
ತರಲು ಪೋದಡೆ ಬಹು ದು ವಿಘಾತಾ ||3 ||

ಅರ್ಜುನ: ಆಹಾ ! ವಾಸುದೇವನೇ ವಾಸವಾದಿ ಸುರಗಣ ನಮಿತನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ಭೂಸುರರು ಈ ಪರಿ ಶೋಕಿಸುತ್ತಿರುವರು. ವಸುಧೀಶ ಧರ್ಮಜನು ವಾಸುಕಿವೇಣಿ ದ್ರೌಪದಿ ಸಹಿತ ಸಜ್ಜಾ ಗೃಹದೊಳು ಶಯನಿಸಿರುವರು. ಈ ಸಮಯ ಶರಧನುಗಳು ತರಲೆಂತಾಗುವುದು. ಭೂಸುರರಿಗಾಶೆಯಿತ್ತು ಮೋಸಗೈದೊಡೆ ಯನಗೆ ದೋಷ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವುದು. ದೇಶದೊಳಗೆ ಯನ್ನ ವಾಸಿಪಂಥ ಮೆರೆಯಲು ಈ ಅಸಂಗತ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೇನು ಗತಿ ಮಾಡಲೋ ಶ್ರೀಶಾ-ಭವದುರಿತ ವಿನಾಶ ||

ದರುವು

ವನಜಮುಖಿಯ ಮಂ ದಿರ ದೊಳಗೆನ್ನಾ
ಧನುರ್ಬಾಣವೆಲ್ಲವೂ ಸಿಲ್ಕಿದಾವಿನ್ನಾ ||4 ||

ಎನಿತು ಗೈಯಲೀ ಇದಕೆ ನಾ ನಿನ್ನಾ
ಮನಸೀಜಾ ಪಿತನೇ ಮನ್ನಿಸೋ ಯನ್ನಾ ||5 ||

ಅರ್ಜುನ: ಹೇ ತಾಪಹಾರಕನಾದ ಶ್ರೀಪತಿ, ರುಕ್ಮಿಣೀಪತಿ ನಾಂ ಪಿಡಿಯುವ ಧನುಶರಗಳ್ಯಾವತ್ತೂ ಆ ಪದುಮಾಕ್ಷಿಯ ಸದನದೊಳು ಸೇರಿರುವುವು. ಭೂಪತಿಯ ನೋಡಿದರೆ ಪಾಪ ಸಂಘಟಿಸುವುದು. ತಾಪಸರಾದ ನಾರದರ ಅನುಜ್ಞೆಯಂತೆ ಭೂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಗೈದ ಹೊರತು ಪಾಪ ತೊಲಗದು. ಈ ಪರಿ ಗೈಯದಿದ್ದೊಡೆ ಯನ್ನಯ ಪಂಥ ಈಡೇರದು. ನಾ ಪಡೆದ ಫಲಕ್ಕೆ ಈಗ ಏನು ಮಾಡಲೋ ಶ್ರೀಹರೀ - ದಾನವಾರಿ ||

ದರುವು

ಕ್ಷಿತಿಯೊಳು ಕುಂಕುಮ ಪುರ ನೆಲೆ ವಾಸಾ
ಪತಿತ ಪಾವನನಾದ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶಾ ||6 ||

ಗತಿಯೇನು ಗೈಯಲೋ ಸತ್ಯ ಭಾಮೇಶಾ
ಮತಿಯನಿತ್ತು ಪಾ ಲಿಸ ಬೇಕೋ ಶ್ರೀಶಾ ||7 ||

ಅರ್ಜುನ: ಹೇ ಶ್ರೀಹರೀ-ಜಗದೋದ್ಧಾರಿ ಅನಿತ್ಯಾಣಿ ಶರೀರಾಣಿ ವಿಭವೋ ನೈವ ಶಾಶ್ವಿತಃ ನಿತ್ಯಂ ಸನ್ನಿಹಿತೋ ಮೃತ್ಯುಃ, ಕರ್ತವ್ಯೋ ಧರ್ಮ ಸಮಗ್ರಹಃ || ಎಂಬ ವಚನದಂತೆ ಈ ಶರೀರವು ಅನಿತ್ಯವಾದದ್ದು. ಮೃತ್ಯುವು ನಿತ್ಯವೂ ಬೆನ್ನು ಬಿಡದೆ ಕಾದುಕೊಂಡಿರುವುದಾದ ಕಾರಣ ಧರ್ಮವನ್ನೇ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು, ಒಳಿತಾಗಿರುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಧನು ಶರಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಚೋರರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವೆನು. ಈ ಕ್ಷಿತಿಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠತರಮಾದ ಕುಂಕುಮಪುರಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀವರನೇ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯನ್ನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ ಕಾಯಬೇಕೋ ನರಹರೀ ಮುಂದೇನು ದಾರಿ ||

ಕಂದ

ಎನುತ ನರನೊಳ ಹೊಕ್ಕು ತನ್ನಯ
ಧನು ಶರಂಗಳ ಕೊಂಡು ನುಡಿದನು ||
ಮುನಿ ವಚನ ಸಂಘಟಿಸಿತು ನೃಪದಂಪತಿ ವಿಲೋಕನದ
ಘನದುರಿತ ನಿಷ್ಕೃತಿಗೆ ವರುಷದೊ
ಳನಗೆ ದೇಶ ಭ್ರಮಣವಾಯ್ತೆಲೇ
ಜನಪ ಚಿಂತಿಸಬೇಡೆನುತ ಹೊರವಂಟನಾ ಪಾರ್ಥ ||

ಭಾಗವತರು: ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿ ಫಲಗುಣನು ಶಯ್ಯಗೃಹದೊಳ ಹೊಕ್ಕು ಏಕಾಂತವಾಸದ ನೃಪ ದಂಪತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಇದು ಯಾವ ಘನದುರಿತ ಕರ್ಮಫಲವೋ, ಮುನಿ ವಚನದಂತೆ ಯನಗೆ ದೇಶ ಪರ್ಯಟನವಾಯಿತು. ಇದಕೇಕೆ ಚಿಂತಿಸುವುದೆಂದು ಧನು ಶರಂಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಹೊರವಂಟು ಇಂತೆಂದನೈಯ್ಯು ಭಾಗವತರೇ ||

ದರುವು

ಎಲ್ಲಿಗೆ ನೀವ್ ತೆರಳುವಿರಿ ನಿಲ್ಲಿ ಚೋರರೇ
ಕೊಲ್ಲದೆ ಬಿಡೆ ನಿಮ್ಮನೀಗ ಖುಲ್ಲು ಮನುಜರೇ || 11 ||

ಅರ್ಜುನ: ಯಲಾ! ಪುಂಡುತನದೊಳು ಪ್ರಚಂಡರಾದ ಭಂಡ ಚೋರರೇ, ಕಂಡವರೊಡವೆ ಕೈಗೂಡಿತೆಂದು ಓಡಿ ಹೋದರೆ ಬಿಡುವನೋ ಈ ಕಲಿ ಧನಂಜಯನು. ನೀವು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುವ ಭೂಸುರರ ವಸನಾಭರಣಗಳನ್ನು ತಂದಿತ್ತರೆ ಸಮನಾಯಿತು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಈ ಕೋದಂಡದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಮಂಡೆಗಳನ್ನು ಖಂಡಿಸಿ ದಂಡಧರನ ನಗರಿಗೆ ಪೊರಮಡಿಸುವೆನೆಲಾ ಷಂಡರೇ ಮಂಡಲದೊಳು ಭಂಡರೇ ||

ಕವಿ : ಎಚ್.ಎಸ್. ಸುಬ್ಬರಾಯಪ್ಪ
ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ

ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜಿಲ್ಲೆ

ಅವಧಿ : ಆರಂಭ - 25-06-1962

ಮುಕ್ತಾಯ - 04-08-1962

ವಿಘ್ನೇಶ್ವರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ

ಶುಕ್ಲಾಂಬರಧರಂ ವಿಷ್ಣುಂ, ಶಶಿವರ್ಣಂ ಚತುರ್ಭುಜಂ
ಪ್ರಸನ್ನವದನೋ ಧ್ಯಾಯೇ, ಸರ್ವವಿಘ್ನೋಪ ಶಾಂತಯೇ
ಅಗಜಾನನ ಪದ್ಮಾಕಂ, ಗಜಾನನ ಮಹರ್ನಿಶಂ
ಅನೇಕ ದಂತ ಭಕ್ತನಾಂ, ಏಕದಂತ ಮುಪಾಸ್ಮಹೇ ||

ಶಾರದಾ ಸ್ತುತಿ

ನಮಸ್ತೇ ಶಾರದಾದೇವಿ, ವರದೇ ಭಕ್ತವತ್ಸಲೇ
ವಿದ್ಯಾರಂಭಂ ಕರಿಷ್ಯಾಮಿ, ಸಿದ್ಧಿರ್ಭವತು ಮೇ ಸದಾ ||

ಗುರು ಸ್ತುತಿ

ಗುರು ಬ್ರಹ್ಮಾ, ಗುರು ವಿಷ್ಣುಃ, ಗುರುದೇವೋ ಮಹೇಶ್ವರ
ಗುರು ಸ್ವಾಕ್ಷಾತ್ಪರಬ್ರಹ್ಮ, ತಸ್ಮೈಶ್ರೀ ಗುರುವೇ ನಮಃ ||

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸ್ತುತಿ

ವಸುದೇವ ಸುತಂ ದೇವಂ, ಕಂಸ ಚಾಣೂರ ಮರ್ದನಂ
ದೇವಕಿ ಪರಮಾನಂದಂ ಕೃಷ್ಣಂ ವಂದೇ ಜಗದ್ಗುರುಂ ||

ಭೂದೇವಿ ಸ್ತುತಿ

ವಿಷ್ಣು ಶಕ್ತಿರ್ಜಗನ್ಮಾತೆ, ಶಂಖವರ್ನ ಮಹೀತಳೇ
ಅನೇಕ ರತ್ನ ಸಂಭೂತೆ, ಶ್ರೀ ಭೂಮಿದೇವಿ ನಮೋಸ್ತುತೇ ||

ನವಗ್ರಹ ಸ್ತುತಿ

ನಮಃ ಸೂರ್ಯಾಯ ಚಂದ್ರಾಯ ಮಂಗಳಾಯ ಬುಧಾಯಚ
ಗುರು ಶುಕ್ರ ಶನಿಭೃಶ್ಚ ರಾಹುವೇ ಕೇತುವೇ ನಮಃ ||

ಇಷ್ಠದೇವತಾ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ

ದರುವು

ಗಿರಿಜೆ ಪ್ರಿಯನೇ ದುರಿತದೂರನೇ ಕರುಣಿಸೆನ್ನನೂ
ಮಾರಹರನೇ, ಚರಣ ನೀರಜ ಕೆರಗಿ ನಮಿಪೆನೂ

ಉರಗ ಭೂಷಣ ಯಕ್ಷಗಾನದ ವರ ಸುಭದ್ರೆಯಾ
ಪರಿಣಯವನೂ ತಿದ್ದಿ ಬರೆವೆ ಕರುಣಿಸೀಗಭಯಾ ||2 ||

ಧರಣಿ ಕುಂಕುಮ ಪುರನೃಸಿಂಗನಾ ಪರಮಸಖ ನೀನೂ
ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಯಾ ಪುರ ಸೋಮೇಶಾ ಪೊರೆಯೋ ಯನ್ನನೂ ||3 ||

ಗಣಸ್ತುತಿ - ದರುವು ||ಜಂಪೆ

ಶ್ರೀ ಪಾರ್ವತಿ ವರಸುತನೇ ಪಾಪ ಪರಿಹಾರಕನೇ
ಕಾಪಾಡೆನ್ನನು ದಯದೀ ಭೂಪ ಗಣನಾಥ ಗುಣಭರಿತಾ ||1 ||

ಎರಗುವೆನು ತವ ದಿವ್ಯ ಚರಣ ಕಮಲಕೆ ಭವ್ಯ
ವರಗಳನು ಇತ್ತನಗೇ ಪೊರೆಯೋ ಹೇ ಗಣಪಾ, ಹೇ ಗಣಪಾ ||2 ||

ಧರಣಿ ಕುಂಕುಮ ಪುರದ ವರ ಲಕ್ಷ್ಮೀರಮಣನಾ
ಪರಮ ಪೌತ್ರನೇ ಸಲಹೋ ಕರಿಮುಖ ವಿಘ್ನೇಶಾ ಸರ್ವೇಶಾ ||3 ||

ಭಾಗವತರು: ಸರ್ವಪಾಪ ಪರಿಹಾರಕನಾಗಿ, ಮೋಕ್ಷ ಸ್ವರೂಪನಾಗಿ, ನಿರ್ವಿಘ್ನದಾಯಕನಾಗಿ ಮೆರೆಯುವ ಕುಂಕುಮಪುರ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಕೇಸರಿಯ ಪೌತ್ರನಾದ ಹೇ ಗಜವದನಾ, ಭುಜಗ ಭೂಷಣ, ಅಜಸುರ ವಂದಿತ ತ್ರಿಜಗ ಜನ ಪೂಜಿತ ನಿಮ್ಮ ಅಡಿ ಸರೋಜಗಳಾ ಭಜಿಸಿ ನಮಿಸುವೆನು, ನಿಜಮತಿ ಯನಗಿತ್ತು ಈಗ ಅಭಿನಯಿಸುವ ಸುಭದ್ರಾಪರಿಣಯವೆಂಬ ಈ ಯಕ್ಷಗಾನ ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಯಾವ ವಿಘ್ನವೂ ಬಾರದಂತೆ ನಿರ್ವಿಘ್ನವನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿ ತಾವು ಹಿಮಗಿರಿಗೆ ತೆರಳಬಹುದು ಸ್ವಾಮಿ ವಿನಾಯಕನೇ - ಮಂಗಳದಾಯಕನೇ ||

ಶಾರದಾ ಸ್ತುತಿ - ದರುವು

ಸರಸವಾಣಿ ವರಕಲ್ಯಾಣಿ ಹರುಷಧಾರಿಣೀ
ಉರಗವೇಣಿ ಕರುಣಿಸೆನ್ನಾ ಕೀರ ರಾಗಿಣೀ ||1 ||

ಜಾತ ರೂಪ ಕುಂಭಸುಕುಚ ನೀತಿ ಸುಲಲಿತೆ
ಜಾತಿ ಮಲ್ಲೀ ಕಾದಿ ಕುಸುಮ ಹಾರ ಶೋಭಿತೇ ||2 ||

ಧರಣಿಗಧಿಕಾ ಕುಂಕುಮಪುರ ವರನೃಸಿಂಗನಾ
ಕರುಣಾಭರಿತೆ, ಶಾರದಾಂಬೆ ಪೊರೆಯೆ ಅನುದಿನಾ ||ಸರಸವಾಣೀ ||3 ||

ಪೀಠಿಕೆ: ಅಯ್ಯ ಘಣಿಹಾರ! ಸಮಸ್ತ ಗುಣವಿಚಾರ ಪೇಳುವೆನು ಕೇಳೋ ಧೀರಾ! ಶ್ರೀಮನ್ ಧರಾವಲಯದೋಳ್ ಕಮಲಜ ಭವಸಖ, ಘೋಷ ಪರಿಣಯ ಸಲ್ಲಲಿತ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ವಕ್ಷಸ್ಥಳ. ಪಕ್ಷಿರಾಜಗಮನ ನಿಕ್ಷೇಪವೆನಿಸುವ ಸುರವರ ಕರ ಪೂಜಿತನೆನಿಸಿ ದುರುಳ ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ ಹಿರಣ್ಯ

ಕಶ್ಯಪರೇ. ಮೊದಲಾದ ಅಸುರರ ಅಸುಗಳನ್ನು ಅಂತಕನ ವಶವರ್ತಿಯಂ ಮಾಡಿದ ವಸುದೇವಾತ್ಮಜನಾದ ಮದುಸೂಧನನ ಹೃದಯ ಕಮಲದೋಳ್ ಉದ್ಭವಿಸಿ ಪದುಮಾಸನವಂ ಪಡೆದಿರುವ ಪರಮೇಷ್ಟಿಗೆ ಅರ್ಧಾಂಗಿಯೆನಿಸಿ ಈ ಧರೆಯೋಳ್ ಸಕಲ ವಿದ್ಯಾಕರ್ತಳಾದ ಶಾರದಾ ದೇವಿಯೆಂದು ತಿಳಿಯಪ್ಪಾ ಸಾರಥೀ ||

ಅಯ್ಯ ಸಾರಥೀ, ಸಾರಸುಗುಣ ಪಾರವರ ಫಲಶಿತರಾದ ಭಕ್ತರಂ ಪೊರೆಯಲ್ಕೆ ಸಾರಿಬಂದಿರುವೆನಲ್ಲದೇ ಈ ಧಾರುಣಿಯ ಮಧ್ಯದೋಳ್ ವಿರಾಜಿಸುವ ಚಾರುತರ ಶೃಂಗಾರ, ಭರಿತಮಾದ ಕುಂಕುಮನ ಪುರಿನಿಲಯ. ನಾರಸಿಂಹ ಮೂರ್ತಿಯ ಕೃಪಾಭರಿತರಾದ ಮದ್ಭಕ್ತ ಹುಚ್ಚೀರಾಯರನು ಸದ್ಭಕ್ತಿ ಪೂರ್ವಕದಿಂ ನಡೆಸುವ ಈ ಸುಭದ್ರಾ ಪರಿಣಯವೆಂಬ ಕಥಾ ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸರ್ವವಿಘ್ನೋಪಶಾಂತಿಯಾಗಲೆಂದು ಮಂಗಲ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಂ ಮಾಡಲು ಆಗಮಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ಮುಂದೆ ಈ ಕಥೆಯು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ನಡೆಯಲೆಂದು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿರುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಬಂದು ಹೇರಳ ಹೊತ್ತಾಯಿತು. ಇನ್ನು ವಿರಂಚಿಯ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತೇನೈ ಸೂತ್ರಧಾರ! ಮುಂದೆ ನಡೆಯಲಿ ಕಥಾನುಸಾರ ||

ಕಥಾ ಸೂಚನೆ - ದರುವು || ತ್ರಿವುಡೆ

ಧರಣಿಗಧಿಕವು ಹಸ್ತಿನಾಪುರ
ದರಸು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನು ಪಾಂಡ್ವರು
ಧರಣಿ ಪಾಲಕರೊಳಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠರು ಮೆರೆಯಲತಿಶಯದಿ || 1 ||

ಕ್ಷೋಣಿಪತಿ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಭೂಪಗೆ
ಸೂನುಗಳು ನೂರೋರ್ವರಿರುತಿರೆ
ಜನಪ ಪಾಂಡು ಕುಮಾರರೈವರು ಮಾಣ ದೊಪ್ಪಿರಲೂ || 2 ||

ಕಡುಪರಾಕ್ರಮಿ ಕೌರವೇಶ್ವರಾ
ಪೊಡವಿ ಹಸಿಗೈಯ ಪಾಂಡು ಸುತರಿಗೇ
ಕೊಡಲು ಮನ ವಡಂಬಡದೆ ಘರ್ಜಿಸಿ ನುಡಿದ ತಾನಾಗ || 3 ||

ಮತ್ತೆ ಕುರು ಪಾಂಡವರಿಗೆ ಮತ್ಸರ
ಬಿತ್ತಿ ಬೆಳೆಯುತಲಿದುರ್ದನುದಿನಾ
ಚಿತ್ತದಲಿ ದಾಯಾದ್ಯ ಪಾಲಿನ ಕೃತ್ಯದಿಂದಾ || 4 ||

ಇಂದ್ರಪ್ರಸ್ತದಿ ಪಾಂಡು ತನಯರು
ಇಂದುಮುಖಿ ದ್ರೌಪದಿಯು ಸಹಿತಲಿ
ಇಂದಿರೇಶನ ಪೊಗಳುತಿರ್ದರು ಚಂದದಿಂದಾ || 5 ||

ಪೊಡವಿ ಕುಂಕುಮ ಪುರನೃಸಿಂಗನಾ
ಅಡಿಸರೋಜವ ಭಜಿಸುತಿರ್ದರು
ಧೃಡವಿವೇಕಿಗಳಾದ ಪಾಂಡವರು, ಸಡಗರದೊಳಾಗ || 6 ||

ತೆರೆ-ದರುವು - ಧರ್ಮರಾಯರು ಬರುವಿಕೆ

ದಂಡಧರ ಕುಮಾರ ಬಂದನೂ

ಸೌರಂಭದಿಂದಾ

ಮಂಡಲಾಧಿಪ ಧರ್ಮಪುತ್ರನೂ

|| 1 ||

ಶಿರದಿ ಮಣಿ ಕಿರೀಟವೊಪ್ಪಿರೇ

ಕರಯುಗಳದಲ್ಲೀ

ವರ ಧನುಗಳು ರಾಜಿಸುತಲಿರೇ

|| 2 ||

ಧರಣಿ ಶ್ರೀ ಕುಂಕುಮ ಪುರವನೂ

ಪಾಲಿಸುವ ಹರಿಯು

ಪರಮಭಕ್ತ ಬಂದು ನಿಂತನೂ

|| 3 ||

ಪೀಠಿಕೆ: ಯಲ್ಲೆ, ಚಾರಕುಲ ಶಿಖಾಮಣಿಯೇ! ಈ ಕ್ಷಿತಿಯೋಳ್ ಶ್ರೇಷ್ಠರೆಂದೆನಿಸಿ ಖ್ಯಾತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಹಿಮಾಂಶು ವಂಶೋದ್ಭವನಾದ ಶಂತನು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯೆಂಬ ಭೂಕಾಂತನನ್ವಯದಿ ಅಂತರವಿಲ್ಲದುದಿಸಿ ಧಾತ್ರಿಯೋಳ್ ದಿನಕರ ಶತಕೋಟಿ ಪ್ರಭಾಸಮಾನನಾದ ಮನ್ಮಥ ಪಿತನ ಪದವನಜವನ್ನು ಅನುದಿನವೂ ಮನದೊಳು ಸ್ಮರಿಸುವ ಜನಪಾಲ ಪಾಂಡು ಮಹಾರಾಯನ ಧರ್ಮಪತ್ನಿ ಪಲ್ಲವಾಧರಿ ಕುಂತೀದೇವಿಯಿ ಗರ್ಭದೋಳ್ ಸಂಜೆನಿಸಿ ಸಂತಸ ಸಮರ ಧೀರ ರಿಪುಕುಲ ಕೃತಾಂತ ಜಯ ಧೈರ್ಯ ಶೌರ್ಯವಂತನಾದ ಧರ್ಮ ಭೂಪಾಲನೆಂದು ತಿಳಿಯೋ ಸಾರಥೀ-ಸಂಧಾನಮತೀ

ಈ ವರ ಸಭಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಯನ್ನ ಅನುಜರಾದ ಭೀಮಸೇನ, ಅರ್ಜುನ, ನಕುಲ, ಸಹದೇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಸಂಗಿಸಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯವಿರುವುದಾದ ಕಾರಣ ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಕರೆಸೋ ದೂತ-ಕೇಳೆನ್ನ ಮಾತ ||

ಭೀಮಸೇನ ಬರುವಿಕೆ

ತೆರೆ-ದರುವು || ತ್ರಿವುಡೆ

ಅಂದು ಧರ್ಮಜ ಕರೆಸಲಾಕ್ಷಣಾ

ಬಂದನಾ ಪವಮಾನ ತನಯನು

ಇಂದಿರೇಶನ ಮನದಿ ಪೊಗಳುತಾ ನಂದದಿಂದಾ

|| 1 ||

ಸರಸಿಜಾಪ್ತ ಕುಮಾರ ತನಯನು

ಕರೆ ಕಳುಹಿದ ಕಾರ್ಯ ವಿತತಿಯು

ಸರಸದೊಳು ಬೆಸಗೊಂಬೆ ನೆನುತಲೀ ಭರದಿ ಪವನಜನೂ

|| 2 ||

ಪೊಡವಿಗತಿಶಯ ಕುಂಕುಮನಪುರ

ದೊಡೆಯ ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹ ಮೂರ್ತಿಯ

ಸಡಗರದಿ ಧ್ಯಾನಿಸುತ ಬಂದನು ಕಡು ಪರಾಕ್ರಮಿಯೂ ||3 ||

ಭೀಮಸೇನ: ಭಲಾ ಪಟುಭಟ ರಿಪು ಕಟಕ, ನಿಟಿಲಾಂಬಕನ ತಟಘಟಿಸುವ ಚಟುವಾರಣ ಸ್ಪಟಕೋಟಿ ಬಿಂಬೋಜ್ಜಲ ಸೌರಭನಾದನ್ನ
ಗಂಭೀರ ವಚನದಿಂ ವಿಚಾರಿಸುವ ಭಟ ನೀ ಧಾರೋ ಯನ್ನೊಳು ಸಾರೋ ||

ಭಲೈ ಸಾರಥೀ ಧುರದೊಳರಿಗಳ ಶಿರವ ಬರ ಸೆಳೆವ ಪರಮ ಸಾಹಸ ಕರುಣಾವನಿಧಿ ಹೃತ್ಪದ್ಮದೋಳ್ ಮನ್ನಥಪಿತ ಚಿನ್ಮಯ
ಗುಣಸಾಂದ್ರ ಸನ್ನತಾಂಗ, ಪನ್ನಗಾರಿಧ್ವಜ ಭಜನೋಲ್ಲಾಸ ಶುಭ್ರಾಂಶು ವಂಶದೋಳ್ ಅಭ್ರಮಣನಂತೆ ವಿಭ್ರಾಜಿಸುವ ಭಲಾ ಸಾರಥೀ.
ಅತಿಹಿತದೋಳ್ ವಿಚಿತ್ರ ವೀಯರ ಸುಪುತ್ರ ಕ್ಷಿತಿಪತಿ ಪಾಂಡುರಾಯನ ಸತಿ ಶಿರೋಮಣಿ ದಂತಿಗಮನೆಯಾದ ಕುಂತೀದೇವಿಯ
ಹೃದಯ ಕಂಜದೋಳ್ ಉದ್ಯವಿಸಿ ರಿಪು ಭಯಂಕರನಾದ ಧನಂಜಯಾಗ್ರಜ ಧರ್ಮಭೂಪಾಲನನುಜ, ಶಕ್ತಿ ಯುಕ್ತನಾದ ಭೀಮಾ, ವರ
ಗದಾಧಾಮ ಮಹಾಪರಾಕ್ರಮ ಜಯ ಧೈರ್ಯ ಶೌರ್ಯವಂತನೆಂದು ಕಿತಾಬ್ ಮಾಡಿಸೋ ಸಾರಥೀ-ಚಮತ್ಕಾರಮತೀ ||

ಅಂದವಾದ ಈ ವರಸಭೆಗೆ ನಾ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೇ ದಂಡಧರಸುತನಾದ ಧರ್ಮಜ ನಡಿದಾವರೆಗಳಿಗೆ ವಂದಿಸುವ ಪ್ರಯುಕ್ತ
ಬಾಹೋಣವಾಯ್ತು, ಧಾವಲ್ಲಿರುವರೋ ತೋರಿಸೋ ಚಾರ-ಯನ್ನ ಆಜ್ಞಾಧಾರ ||

ನಮೋನ್ನಮೋ ಅಣ್ಣಾ ಧರ್ಮನಂದನ ||

ಧರ್ಮರಾಯ: ಧೀರ್ಘಾಯುವಾಗಲೈ ವ್ಯಕೋದರಾ ವಾಯು ಕುಮಾರ ||

ಭೀಮ: ಯನ್ನಿಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣವೇನು ಪೇಳಬೇಕೈ ಅಗ್ರಜ ಆಶ್ರಿತ ಕಲ್ಪಭೋಜ ||

ಧರ್ಮರಾಯ: ಪೇಳುತ್ತೇನೆ! ಈ ರತ್ನ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನಲಂಕರಿಸೈ ಸಹೋದರಾ ಶತ್ರುಜನ
ಭಯಂಕರಾ ||

ಅರ್ಜುನ ಬರುವಿಕೆ

ತೆರೆ-ದರುವು ||ಜಂಪೆ

ಬಂದಾನು ಕಲಿಪಾರ್ಥ ಮಂದಹಾಸದೊಳಾಗ

ಚಂದದಿಂ ಅಗ್ರಜನ ಬಳಿಗೆ ತಾನಾಗ ತಾನಾಗ ||1 ||

ಕರದೊಳಗೆ ವರಧನುವಾ ಶರಗಳನು ಪಿಡಿದಾಗ

ಪುರುಹೂತ ಸಂಭವನು ಹರುಷಾದಿಂ ಬಂದಾ ತಾ ಬಂದಾ ||2 ||

ಪೊಡವಿ ಕುಂಕುಮನಗರ ದೊಡೆಯಾ ನೃಸಿಂಗನಾ

ಬಿಡದೆ ಭಜಿಸುತ ಮನದಿ ನಡೆತಂದಾ ಪಾರ್ಥ ಕಲಿಪಾರ್ಥ ||3 ||

ಅರ್ಜುನ: ಎಲೈ ಚಾರಕಾ ಯಮ್ಮಯ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂ ಸುಳಿದು ವಚನಿಸುವ ಮಾನುಷ್ಯ ನೀ ಧಾರೋ! ಯನ್ನೊಳು ಸಾರೋ||

ಅಯ್ಯ ಸಾರಥೀ, ಅದ್ವಿಜಾಪತಿ ವಿನುತ ಕ್ಷುದ್ರರ ಛಿದ್ರಗೈವ ಭದ್ರಾಸನದೋಳ್ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ಭದ್ರದಾಯಕನಾದ ಶೌರಿಯ ನಾಭಿಕಮಲದೊಳು ಜನಿಸಿ ಅಪ್ರತಿಮ ಸುಪ್ರಬಲನಾಗಿ ಮೆರೆಯುವ ಕಮಲಾಸನ ನುತ ಅಮರಗಣವಿನುತ, ಸುಮನಸರೊಡೆಯನಾದ ಪುರುಹೂತ ಸಂಭವನೆನಿಸಿ ಭಲಾ ಸಾರಥೀ. ಈ ತ್ರಿಭುವನದೋಳ್ ಶ್ರೇಷ್ಠಮಾದ ಪ್ರಬಲಾಂಕಿತ ವಿಗ್ರಹದಿ ಉಗ್ರಾಂಬಕನ ನಿಗ್ರಹಿಪ ಆಗ್ರಹವುಳ್ಳ ಪರಾಕ್ರಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಗ್ರೇಸರನಾಗಿ ದುಡುಕು ವೈರಿಗಳ ಎಡತಲೆಯ ಮೃತ್ಯುವೆನಿಸಿ ಬಿಡದೆ ಘಡಿಘಡಿಸಿ ಪೊಡವಿಯೋಳ್ ಕಡುಶ್ರೇಷ್ಠರೆನಿಸಿ ಉಡುರಾಡ್ಡಂಶದೋಳ್ ಸಡಗರದಿಂ ಜನಿಸಿ, ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಮುದವಂ ಪಡೆದು ಸದಮಲಗುಣ ಭರಿತನಾಗಿ ವಿಧವಿಧ ಪದವಿಯನ್ನನುಭವಿಸಿದ ಶಂತನು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯೆಂಬ ಭೂಕಾಂತನ ವರಪೌತ್ರ ಪಾಂಡು ಮಹಾರಾಯನ ಪತ್ನಿ ಪಲ್ಲವಾಧರಿ ಕುಂತೀದೇವಿಯ ಗರ್ಭದೋಳ್ ಅಂತರವಿಲ್ಲದುದಿಸಿ ದಂತಿವಾಹನಗೆ ವರಪುತ್ರನೆನಿಸಿ ಕಂತುಪಿತನಾದ ಶ್ರೀಕಾಂತನನ್ನು ಅಂತರಂಗದೋಳ್ ನುತಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಂತಸ ಸಮರ ಧೀಮಂತ ರಿಪುಕುಲಕೃತಾಂತನಾದ ಪಾರ್ಥ ತ್ರಿಲೋಕ ಸಮರ್ಥನೆಂದು ತಿಳಿಯೋ ಸಾರಥೀ ಸಂಧಾನಮತೀ

ಭಲೈ ಸಾರಥೀ! ಹಿಮಾಂಶು ಕುಲ ಪವಿತ್ರ ಭೂ ಭುಜೋತ್ತಮ. ಸುಚರಿತ್ರ ಯನ್ನಯ ಅಗ್ರಜ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನ ಚರಣ ಸರಸಿಜವ ಕಾಣಬೇಕಾಗಿರುವ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಆಗಮಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ಅತಿಜಾಗ್ರತೆ ಅಗ್ರಜನು ಧಾವಲ್ಲಿರುವನೋ ತೋರಿಸೋ ಸಾರಥೀ-ಅವನೀಂದ್ರ ಸಚಿವಾಂಬುಧೀ||ನಮೋ ನಮೋ ಅಣ್ಣಾ ಅಮಿತಗುಣ ರನ್ನ ||

ಧರ್ಮರಾಯ: ಧೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯಮಸ್ತು ಬಾರಪ್ಪಾ ವಿಜಯಾ ಧನಂಜಯಾ ||

ಅರ್ಜುನ: ಯನ್ನನ್ನು ಅತಿ ತವಕದಿಂ ಕರೆಸಿದ ಪರಿಯಾಯವೇನೋ ಪೇಳಬೇಕೈ ಅಗ್ರಜಾ ಚಂದ್ರವಂಶಜ ||

ಧರ್ಮರಾಯ: ಪೇಳುತ್ತೇನೆ ಈ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸೈ ಅನುಜಾ ವಾಸವಾತ್ಮಜಾ ||

(ನಕುಲ ಸಹದೇವರು ಬರುವಿಕೆ)

ನಕುಲ ಸಹದೇವರು: ಅಯ್ಯ, ಸಾರಥೀ! ಯಮ್ಮಯ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂ ಸುಳಿದು ವಚನಿಸುವ ಮಾನುಷ್ಯ ನೀ ಧಾರು? ಸಾಂಗವಾಗಿ ಪೇಳೈಯ್ಯ ಸಾರಥೀ||ಅಯ್ಯ ಸಾರಥೀ. ಯಮ್ಮ ನಾಮಾಂಕಿತವನ್ನು ಅನುವರಿತು ಬಿತ್ತರಿಸುತ್ತೇವೆ ಅಂದದಿಂ ಕೇಳೈಯ್ಯ ಸಾರಥೀ ಸಂಧಾನಮತೀ!

ಈ ನವಖಂಡ ಪೃಥ್ವಿಯೋಳ್ ಸೀಮಂತ ಮಣಿಯೆಂದೆನಿಪ ಸುರಪುರಕ್ಕೆ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಒಪ್ಪುವ ಕರಿಪುರಕ್ಕೆ ಕರ್ತರೆಂದೆನಿಸಿ ಮೆರೆಯುವ ಪಾಂಡು ಮಹಾರಾಯನ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾರ್ಯಾರಮಣಿಯಾದ ಮಾದ್ರಿದೇವಿಯವರ ಉದರಾಭಿಯೋಳ್ ದೂರ್ವಾಸಮುನೀಂದ್ರರ

ಮಹಾಪ್ರಭಾವದಿಂ ಅಶ್ವಿನೀ ದೇವತೆಯರ ವರಪ್ರಸಾದದಿಂ ಶಶಿರವಿಗಳಂತೆ ಅವಳಿಸುತರಾಗಿ ಜನಿಸಿದ ನಕುಲ ಸಹದೇವರೆಂಬ ನಾಮಾಂಕಿತವೆಮಗೆ ಒಪ್ಪುವುದೈ ಸಾರಥೀ||

ಈ ವರ ಸಭಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಿದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಯಮ್ಮ ಅಗ್ರಜರಾದ ಧರ್ಮ ಭೂಪಾಲರ ಚರಣಾರವಿಂದ ದರುಶನಾರ್ಥ ಬಾಹೋಣವಾಯ್ತು, ಧಾವಲ್ಲಿರುವರೋ ತೋರಿಸೋ ಚಾರಯನ್ನ ಆಜ್ಞಾಧಾರ||

ನಮೋನ್ನಮೋ ಅಗ್ರಜ ತರಣಿ ಸಂಭವಾತ್ಮಜ||

ಧರ್ಮರಾಯ: ಧೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯಮಸ್ತು ಬನ್ನಿರಪ್ಪಾ ಸಹೋದರರೇ ಅಶ್ವಿನೀ ಸಂಭೂತರೇ||

ನಕುಲ ಸಹದೇವರು: ಯಮ್ಮನ್ನಿಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣವೇನು? ಪೇಳಬೇಕೈ ಅಣ್ಣಾ ಕರುಣ ಸಂಪನ್ನ!

ಧರ್ಮರಾಯ: ಹೇ ಭೀಮಸೇನ, ಅರ್ಜುನ, ನಕುಲ ಸಹದೇವರಿರಾ! ಸುರಮುನಿಗಳಾದ ನಾರದರು ಯಮ್ಮ ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಿಜಯಂಗೈಯುತ್ತಿರುವರು. ಅವರನ್ನು ಮೆಯಾರದೆಯಿಂದ ಎದಿರುಗೊಂಡು ಸತ್ಕರಿಸುವ ಬನ್ನಿರೈಯೈ ಸಹೋದರರೇ ಅರಿಕುಲ ಭಯಂಕರರೇ||

ನಾರದರು ಬರುವಿಕೆ

ತೆರೆ-ದರುವು||ಜಂಪೆ

ಬಂದನೂ ನಾರದ ಮು ನೀಂದ್ರ ವರ ತಾನಾಗ

ಇಂದಿರಾಪತಿಯನ್ನು ಚಂದದಿ ಸ್ಮರಿಸೀ ತಾ ಭಜಿಸಿ ||1 ||

ಕರದೊಳಗೆ ಜಪಸರವ ಹರುಷದಿಂದಲಿ ಪಿಡಿದೂ

ಹರಿಯ ಮನದೊಳು ನೆನೆದು ಭರದಿ ಮುಂಬರಿದೂ ಮುಂಬರಿದೂ ||2 ||

ನಾರದ: ಎಲೈ! ಮರ್ತ್ಯನೇ ಅಘಹರನ ಪಾದ ಸೇವಕ ಸುಗುಣಾಂಬುಧಿ ದೇವೇಂದ್ರನ ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕಿಂತ ಅತಿಶಯವಾದ ಈ ಸಭಾ ಮಧ್ಯದೋಳ್ ಭಾಸುರಮಾನನಾದ ಶ್ರೀಶಾ ಯೆಂದು ಬಂದ ಯತೀಶನ ಮತಿಯೊಳು ಅತಿಶಯದಿ ಧಾರೆಂದು ಹಿತವಚನದಿಂ ಮಾತನಾಡಿಸುವ ನೀ ಧಾರು? ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಪೇಳೈ ಮಾನವಾ-ಇಲ್ಲವಾಯಿತೇ ಹಿಡಿ ಶಾಪವಾ||ಅಯ್ಯ ಸಾರಥೀ. ಯಮ್ಮ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಬಿತ್ತರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಚಿತ್ತ ಚಂಚಲವಿಲ್ಲದೇ ಕೇಳೋ ಸಾರಥೀ ಸಂಧಾನಮತೀ ಎಲೈ ಸಾರಥೀ! ಕ್ಷೀರವಾರುಧಿಯೊಳು ಚಾರು ಹರುಷದಿ ಶಯನಿಸುವ ವಾರಿಜಾಕ್ಷನ ಸುತ ನೀರಜಾಸನನೆಂದೆಂಬ ನಾಮವಂ ಪಡೆದು ಬಾರಿ ಬಾರಿಗೂ ಲೋಕದ ಸಚರಾಚರ ಪ್ರಾಣಿಜಾಲಂಗಳಂ ನೊಮಿರಸುತ್ತಾ ಮಾರಾಗ್ರಜ ಅಂಬುಜಭವ ಮಾನಸಪುತ್ರನಾಗಿ ಮೂರು ಲೋಕಂಗಳಂ ಸಂಚಾರಗೈಯುವ ನಾರದ ಮಹಾ ಮುನಿಯೆಂದು ತಿಳಿಯೋ ಚಾರಕಾ-ಆಜ್ಞಾಧಾರಕಾ||

ಈ ರಮಣೀಯವಾದ ಸಭೆಗೆ ಸುಮನೋ ಹರುಷದಿಂದ ಆಗಮಿಸಿದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ದ್ಯುಮಣಿಸುತ ಸೂನುವೆನಿಪ ಧರ್ಮಜನ ಕಾಣಬೇಕಾಗಿರುವ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಬಾಹೋಣವಾಯ್ತು. ಅಮರಗುರುವಾದ ನಾರದರು ಆಗಮಿಸಿಹರೆಂದು ಯಮಸುತಗೆ ಅರುಹಿ ಬಾರೋ ಸೂತ-ಕೇಳೆನ್ನ ಮಾತ ||

ಪದ

ದಶರಥನ ಸುತರಾದ ಮುನಿವ್‌ಯರನೇ ತವಪಾದ
ವನಜವನು ನುತಿಸುವೆನು

ಚಿನುಮಯಾರೂಪನೇ ಸನುಮತದಿಂದಾ ||1 ||

ಸುರ ನರರ ವಂದಿತನೇ ಪರಮಾಗುರುವೇ ನಿಮ್ಮ
ಚರಣಾ ದರುಶನದಿಂದ

ಹರುಷ ಹೊಂದಿಹೆನೂ ||2 ||

ಪೊಡವೀ ಕುಂಕುಮಪುರದ
ಒಡೆಯನಂಘ್ರಿಗಳನ್ನು ಬಿಡದೇ ಭಜಿಸುತ್ತಿರುವೇ

ಧೃಡಮೌನಿ ವರನೇ ||3 ||

ಧ್‌ಮರರಾಯ: ನಮೋನ್ನಮೋ ನಾರದ ಮುನಿವರಾ ಪರಮ ಗುರುವರಾ ||

ನಾರದ: ಚಿರಾಯುವಾಗಿ ಪುತ್ರ ಪೌತ್ರಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಸರ್ವಕಾಲವು ಧಾತ್ರಿಯನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತಾ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಬಾಳೈಯ್ಯು ಧರ್ಮಜಾ ಯಮ ತನುಜ ||

ಧರ್ಮರಾಯ: ಸ್ವಾಮಿ! ನಾರದ ಮಹಾಖುಷಿಗಳೇ! ತಮ್ಮ ಚರಣ ಸಂದರುಶನದಿಂದ ಇಂದಿಗೆ ನಾಂ ಧನ್ಯನಾದೆನು. ಕುಂದದೆ ಯಮ್ಮ ವಂಶ ಪವಿತ್ರವಾಯಿತು. ಇಂದು ಇಲ್ಲಿಗೆ ತಾವು ಚಿತ್ತೈಸಿದ ಸಂದರ್ಭವೇನು? ಮಂದಹಾಸದಿಂದ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಬೇಕೈ ಸ್ವಾಮಿ ಸುಜನಪ್ರೇಮಿ ||

ನಾರದ: ಅಯ್ಯ ಧರ್ಮಪುತ್ರನೇ ಲಾಲಿಸು! ವಿಪ್ರಾಣಾಂ ಜ್ಞಾನತೋ ಜ್ಯೇಷ್ಠಃ ಕ್ಷತ್ರಿಯಾಣಾಂತು ವೀರ್ಯರತಃ ವೈಶ್ಯಾಣಾಂ ಧನ ಧಾನ್ಯತಃ ಶೂದ್ರಾಣಾಂ ಮೇವ ಜನ್ಮತಃ ಎಂಬ ಶೃತಿ ವಚನದಂತೆ ಅಯ್ಯ ಧರ್ಮಪುತ್ರಾ! ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಿಯೇ ದೊಡ್ಡವನು, ಕ್ಷತ್ರಿಯರಲ್ಲಿ ಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಯೇ ದೊಡ್ಡವನು, ವೈಶ್ಯರಲ್ಲಿ ಸಂಪತ್ತುಳ್ಳವನೇ ದೊಡ್ಡವನು. ಶೂದ್ರರಲ್ಲಿ ವಯಸ್ಸು ಅಧಿಕನಾದವನೇ ದೊಡ್ಡವನು. ಆದಕಾರಣ ಅನೇಕ ಸಂಪತ್ತುಗಳಿಂದಲೂ ಪರಾಕ್ರಮದಿಂದಲೂ ಸತ್ಯಮಾರ್ಗದಿಂದಲೂ ಪರಿಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವ ವಸುಧೀಶನೇ, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯರಕರವಾದ ವಿದ್ಯಮಾನವು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಏನೆಂದರೆ ನೀವು ಐವರೂ ಓರ್ವ ಸತಿಯಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಸಮಯಾನುಸಾರ ಅಪಾಯ ಸಂಭವಿಸದೇ ಬಿಡದು. ಏನಯ್ಯ, ಧರ್ಮಜಾ! ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸುಂದೋಪಸುಂದರೆನಿಪ ಖಳರು ಪುರಂದರನ ಸಭೆಗೆ ತೆರಳಿ ಅಪ್ಪರ ಸ್ತ್ರೀಯರ ರೂಪು ಲಾವಣ್ಯ ಶೀಲ ಸ್ವಭಾವಗಳ ನೋಡಿ ಪರಿಮೋಹಿಸಿ ಇಂದ್ರನಂ ಕುರಿತು ಈ ಚಂದ್ರವದನೆಯರನ್ನು ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡುವೆಯೋ ಇಲ್ಲವೇ ಸುರಪುರವ ನಾಶ ಮಾಡೋಣವೋ ಎಂದು ಘರ್ಜಿಸಿ ನುಡಿದದ್ದಕ್ಕೆ ವರ್ಜಿಯು ಜರ್ಜರಿತನಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀಯರೊಡ ಗೊಂಡು ತೆರಳಿ ತ್ರಿಪುರಾರಿಯಂ ಮರೆಹೋಗಲು ಮದನಾರಿಯು ರಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೈಲಾಸ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಕಾದಿರಲು,

ಕೂರರಾದ ಆ ರಕ್ತಸರು ಭೋರನೆ ಬಂದು ಇಂದ್ರಾದಿಗಳಂ ಕಾಣದೆ ಚಂದ್ರಮೌಳಿಯ ವಕ್ಷಸ್ಥಳದೊಳಿರ್ಪ ಪಾರ್ವತಿ ದೇವಿಯಂ ಮೋಹಿಸಿ ನಮ್ಮ ವಶಮಾಡೆನಲೂ ಮೃಧನು ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗಿ ಶ್ರೀ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನ ಬಳಿಗೆ ಪೋಗಲು ಮಾರಪಿತನಾದ ನಾರಾಯಣನು ವೈಕುಂಠದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಕಾದಿರಲು, ಈ ರಕ್ತಸರು ಸಿರಿದೇವಿಯಂ ಮೋಹಿಸಿ ಕೇಳಲೂ. ವೈಕುಂಠ ಪುರಾಧಿಪನು ಸರ್ವರನ್ನು ಒಡಗೊಂಡು ಪರಮೇಷ್ಠಿಯ ಬಳಿಗೆ ತೆರಳಲು ಆಗಲಾ ಪಿತಾಮಹನು ಇವರನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಸತ್ಯಲೋಕ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಕಾದಿರಲೂ ಆ ರಾಕ್ಷಸರು ನಿನಗೆ ಸತಿಯರುಂಟೇ ಯೆಂದು ಬ್ರಹ್ಮನ ಮೂದಲಿಸಲಾಗಿ, ಸರ್ವ ಚರಾಚರ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಸತಿಯರನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವೆನೆಂದು ಪೇಳಿದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮಿವರಿಗೂ ಓರ್ವ ಸತಿಯಳ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಕಳುಹಿಸೆಂದು ಪೇಳಿ ಪೋದನಂತರ ಎಲೈ ಧರಣೀಶ್ವರ! ಇತ್ತಲಾಗಿ ವಿರಂಚಿಯು ಶೃಂಗಾರದಂಗನೆಯಂ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಕಳುಹಲು, ರಾಕ್ಷಸರಾಪೇಕ್ಷೆಯೆಂ ಮೋಹಿಸಿ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ವಶವಾಗಬೇಕೆಂದು ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಹೊಡೆದಾಡಿ ಇಬ್ಬರೂ ಮೃತಿಯಂ ಹೊಂದಿದರು. ನಂತರ ತಿಲೋತ್ತಮೆಯೆಂಬ ಕನ್ಯೆಯು ಸುರಪುರವನೈದಿದಳೂ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವುಗಳು ಪಾಂಚಾಲಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರುಷವು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಅನುಭವಿಸಬೇಕು. ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರು ಶಯನಗೃಹದೋಳ್ ಇರುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮವರಲ್ಲಿ ಯಾರೊಬ್ಬರಿತರೂ, ಭೂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿರುವುದು. ನಿನ್ನ ಚಿತ್ತಾನುಸಾರ ಎಂತಿರುವುದೋ ವಿಸ್ತರಿಸೈಯ್ಯು ಧರ್ಮಜಾ ಕುಂತೀ ತನುಜ ||

ದರುವು

ತರುಣಿ ನೀನೂ ದೊರೆತುದೆನಗೆ ಹರುಷವಾಯಿತು

ವರದ ನಾರ ಸಿಂಹ ಮೂರ್ತಿಯ ಕರುಣ ಫಲಿಸಿತೂ ||3 ||

ಯತಿ: ಎಲೈ ಕುರಂಗಲೋಚನೆ! ಹಿಂಗಿತವರಿತು ನಿನ್ನ ಸಂಗತಿಯನ್ನ ನೋಡಿದರೆ, ಭೃಂಗಕುಂತಳೆಯಾದ ನೀನು ಯನಗೆ ದೊರೆತದ್ದು ಭಂಗ ಬಡವನಿಗೆ ಬಂಗಾರದ ಗಣಿಯು ದೊರೆತು ದಾರಿದ್ರ್ಯ ಹಿಂಗಿದಂತಾಯಿತು. ಹೇ ತುಂಗಕುಚೆ, ಅಂಗಜನೈಯ್ಯನಾದ ಕುಂಕುಮನ ಪುರಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀನೈಸಿಂಗನ ಕರುಣವು ಸಾಂಗವಾಗಿ ಯನಗೆ ಸಂಘಟಿಸಿತೇ ವನಿತೆ ಪಾವನ ಚರಿತೆ ||

ಸುಭದ್ರೆ: ಸ್ವಾಮಿ ! ಮುನಿವ್‌ಯರರೇ! ಕಾಮನ ಸೋದರ ಮಾವನಂತೆ ಮುಖಭಾವವುಳ್ಳ ತಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿದ ಮಾತ್ರದಲ್ಲೇ ಕಾಮಾತುರ ಪೇರ್ಚಿತ್ಯೆ ಮುನಿವರ ಅರಿಕೆ ಮಾಡುವೆನು ಮತ್ತೊಂದು ವಿವರ ||

ದರುವು

ಲಾಲಿಸುವುದು ಮುನಿರಾಯ ಪುಣ್ಯಕಾಯ ||ಸತ್ಯಾ

ಶೀಲಾ ಪೇಳುವೆಯನ್ನ ಮನದಭಿಪ್ರಾಯಾ ||ಪ ||

ಧರೆಯಿಂದ್ರ ಪ್ರಸ್ತಪುರವನ್ನೂ ನಗರವನ್ನು ಆಳ್ವ

ದೊರೆ ಧರ್ಮರಾಯನ ಅನುಜಾತನನ್ನೂ ||

ಅರಿತಿಹುದುಂಟೆ ನೀವಿನ್ನೂ ಪಾರ್ಥನನ್ನು ಆತ

ನಿರುವ ಸ್ಥಳವನು ನೀವೂ ಬಲ್ಲರೆಯಿನ್ನೂ ಲಾಲಿಸುವುದು ||1 ||

ಸುಭದ್ರೆ: ಸುಂದರಮೂರ್ತಿಗಳಾದ ಋಷಿವ್‌ಯರರೇ ಲಾಲಿಸಿ, ಮಂದಹಾಸದಿಂದಿರ ಧರಣಿಯೋಳ್ ಇಂದ್ರಪ್ರಸ್ತಪುರವನ್ನು ಸಾಂದ್ರವೈಭವದಿಂದ ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ಚಂದ್ರವಂಶರಾಜರೋಳ್ ಸಾಂದ್ರ ಗುಣಯುಕ್ತರಾಗಿ ವಪ್ಪುವಾ, ಅವನೀಂದ್ರ ಧರ್ಮರಾಯನ

ಸಹೋದರ ಇಂದ್ರ ತನುಜ ಮಂದಹಾಸ ಶಿಂಧುರಪುರವರಾಧಿಪ ಕಂದರ್ಪ ಸಮರೂಪ, ಸಿಂಧುಗಂಭೀರ, ಸುಂದರ ಕಲಿಪಾರ್ಥನನ್ನು
ಯಂತಾದರೂ ನೀವು ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದೀಕ್ಷಿಸಿ ಅರಿತಿರುವುದುಂಟೇ ಮೌನಿ ವರ ತಪೋಜ್ಞಾನಿ ||

ದರುವು

ಧರೆಯೊಳು ಸ್ಮರಸಮರೂಪಾ ಸುಪ್ರತಾಪಾ ಇಂದ್ರ
ತರಳ ನವನಿಗೆ ಸರೀ ಯಾರಿಲ್ಲಾ ಭೂಪಾ ||
ಅರಿಕುಲ ಭಂಜನ ದೀಪಾ ಧರಣಿಗಧಿಪಾ ದನುಜ
ವೈರಿ ಸಖ ಪಾರ್ಥನೋಳ್ ಬೆರೆಸು ಕಲಾಪ ಲಾಲಿಸುವುದು || ||2 ||

ಸುಭದ್ರೆ: ಸ್ವಾಮೀ ! ವರ ತಪೋಜ್ಞರಾದ ಗುರು ಮಹಾತ್ಮರೇ. ಸ್ಮರನಂತೆ ರಾಜಿಸುತ್ತಿರುವ ದೊರೆ ಪಾರ್ಥರಾಜನಿಗೆ ಯನ್ನ ಶರೀರವನ್ನು
ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿರುವೆನು. ಪರಮ ಪಾವನರಾದ ನೀವು ಆ ಧನಂಜಯನ ವರಗುಣಾತಿಶಯಗಳನ್ನು ಅರಿತವರಾಗಿದ್ದರೆ
ಕರುಣವಿಟ್ಟು ಪೊರೆಯಬೇಕೈ ಗುರು ಮಹಾತ್ಮ ಪರಮ ಪಾವನಾತ್ಮ ||

ದರುವು

ದೊರೆ ಪಾರ್ಥರಾಜನ ಪರಿಯಾ ಅವರ ನೆಲೆಯಾ || ಈಗ
ಕರುಣವಿಟ್ಟು ಯನ್ನೊಳು ವರೆಯ ಬೇಕೈಯ್ಯು ||
ಪರಮ ಪಾವನ ಮುನಿರಾಯ ಪುಣ್ಯಕಾಯ ಶ್ರೀ
ನರಸಿಂಹ ಮೂರ್ತಿಯೂ ಮೆಚ್ಚುವನೈಯ್ಯು ಲಾಲಿಸುವುದು ಮುನಿರಾಯ || ||3 ||

ಸುಭದ್ರೆ: ವನಜಾಸನ ವಿಸುತರಾದ ಮುನಿ ಮೌನಿಗಳೇ ಘನ ಕೃಪೆಯಿಟ್ಟು ಜನಪತಿ ಪಾರ್ಥನ ನೆಲೆಯನ್ನು ಯನಗೆ ಪೇಳಿದ್ದಾದರೆ
ಮನಸಿಜ ಜನಕನಾದ ಕುಂಕುಮನಪುರಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀವರನು ಮೆಚ್ಚುವನೈಯ್ಯು ಮುನಿಪಾ ಕರುಣಾಕಲಾಪ ||

ಯತಿ: ಉಡುರಾಡ್ಡದನೆಯಾದ ಸುಭದ್ರೆಯೇ ಕೇಳು. ಪೊಡವಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಡಗರದಿಂದೊಪ್ಪುವ. ಧೃಢವತ್ತಾದ ಕುಂಕುಮನಪುರಿ,
ಜಡಜಾಯತಾಕ್ಷನನ್ನುವ ನೃಸಿಂಗ ಮೂರ್ತಿಯು ಧೃಢತರಮಾದ ಕರುಣ ಪ್ರಭಾವದಿಂ ಕಡುಗಲಿ ಪಾರ್ಥನನ್ನು ತೋರಿಸುವೆನು.
ಬಡನಡುರನ್ನೆಯಾದ ನಿನಗೆ ಸುರರೊಡೆಯನಾದ ಇಂದ್ರನಂದನನ ಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೆ ಧೃಢತರಮಾದ ಒಂದು ವಚನವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.
ಕೇಳೇ ವನಿತಾ || ಹೇ ನಾರಿ ! ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವಾಗಿ ಮಾತಾಡುವುದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು, ಅದರಂತೆಯೇ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾದ
ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅತಿಶಯವಾದದ್ದು. ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡಿಕೊಂಡು ನಡೆಯುವುದು
ಅಧಿಕವಾದದ್ದು. ಅದರಂತೆಯೇ ನಿನ್ನ ಸ್ಥಿರ ಸ್ವಭಾವವು ವಳ್ಳೇದಾದರೇ ವಸ್ತ್ರದಿಂದ ಪರಿಶೋಧಿಸಿದ ಉದಕವು ಧಾವ ರೀತಿ
ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗುವುದೋ, ಅದರಂತೆಯೇ ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟಪ್ರಕಾರ, ಸೃಷ್ಟೀಶ ಪಾರ್ಥನ ತೋರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಈಗಲೇ ಮಾಡುವೆನು. ನಿನ್ನ
ಧೃಢ ಹ್ಯಾಗಿರುವುದೋ ಪೇಳೇ ಸುಭದ್ರಾ ಕರುಣಾ ಸಮುದ್ರಾ ||

ದರುವು

ತೋರುವೆಯಾ ಧೀರ ಮೌನಿ ವ್ಯಯರ ಪಾರ್ಥನಾ

ನಾರಿ ಕುಂತೀ ದೇವಿಯ ಸುಕು ಮಾರ ವಿಜಯನಾ || ಪ ||

ಚಂದ್ರವಂಶ ಜಾತ ಸುಗುಣ ಸಾಂದ್ರ ವಿಜಯನಾ

ಚಂದ್ರನಂದದೀ ಎಸೆಯುತಿರುವ ಇಂದ್ರತನಯನಾ || 1 ||

ಸುಭದ್ರೆ: ಪಾಪ ರಹಿತರಾದ, ತಾಪಸೋತ್ತಮರೇ ಕೇಳಿ ಈ ಪೃಥ್ವಿಯೋಳ್ ದೀಪದ ಕಳೆಯಂತೊಪ್ಪುವ ಭೂಪಾಲ ಧರ್ಮಪುತ್ರನ ಸಹೋದರ, ಕುಂತೀಕುಮಾರ, ರೂಪಿನೋಳ್ ಇಕ್ಷ್ವಾಕುಪನ ಪೋಲ್ವ ಗೋಪವಾಹನನ ಮಿತ್ರ ಆ ಪುರುಹೂತನ ಪುತ್ರ ಭೂಪತಿ ಪಾರ್ಥನನ್ನು ತಾಪಸರಾದ ನೀವು ತೋರಿಸುವುದು ಸತ್ಯವೇ ಸ್ವಾಮಿ ಭೃತ್ಯಜನ ಪ್ರೇಮಿ ||

ದರುವು

ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಿರುವೆ ಮನದೊಳು ಅನ ವರತ ವಿಜಯನಾ

ಕರುಣವಿಟ್ಟು ತೋರಿಸೆನಗೇ ಗುರುವೇ ಪಾರ್ಥನಾ || 2 ||

ಸುಭದ್ರೆ: ಸ್ವಾಮಿ, ಜ್ಞಾನಶೀಲರಾದ ಮುನಿಗಳೇ ! ನಾನಾದರೆ ಹಗಲಿರುಳು ಮಾನಸದಲ್ಲಿ ಆ ನರನನ್ನೇ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿರುವೆನು. ದಾನವಾರಿಯ ಧ್ಯಾನಾವಲಂಬನರಾದ ತಾವು ಕೃಪೆಯಿಟ್ಟು ಮಾನವ ಪಾಲನಾದ ಪಾರ್ಥನ ತೋರಿಸಿದ್ದಾದರೆ ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಸೇವೆಗೈಯ್ದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಫಲ ವದಗಿತೆಂದು ಮಾನಸದಿ ಸಂತೋಷಿಸುವೆನೈಯ್ಯು ಗುರುವೇ ತವ ಚರಣವ ನಂಬಿರುವೇ ||

ದರುವು

ಧರಣಿ ಕುಂಕುಮ ಪುರದ ವಡೆಯ ವರನೈಸಿಂಗನಾ

ಕರುಣದಿಂದ ತೋರಿಸೆನಗೇ ಧೀರ ಪಾರ್ಥನಾ || 3 ||

ಸುಭದ್ರೆ: ಸ್ವಾಮಿ ! ವರ ತಪೋಜ್ಞರಾದ ಗುರು ಮಹಾತ್ಮರೇ ! ಧರಣಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವ ಸರಸತರ ಕುಂಕುಮನ ಪುರವರಾಧಿಪ ನರ ಕೇಸರಿಯನ್ನವ ಲಕ್ಷ್ಮೀವರನ ಕೃಪಾಭರಿತರಾದ ನೀವು ಕೃಪೆಯಿಟ್ಟು ದೊರೆ ಪಾರ್ಥರಾಜನ ತೋರಿಸಬೇಕೈ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ಶರಣಾಗತರ ಪ್ರೇಮಿಯೇ ||

ಯತಿ: ಸರಸಿಜಗಂಧಿಯಾದ ಹೇ ತರುಣೀ ಸುಭದ್ರಾ ! ವರ ರಸಭರಿತವಾದ ನಿನ್ನ ಮೃದುರೋಕ್ತಿಗೆ ಪರಿತೋಷ ಹೊಂದಿದವನಾದೆನು. ಸರಸತರ ಕುಂಕುಮನಪುರ ವರ ಸಿರಿ ಮನೋಹರನಾದ ದುರಿತ ದೂರ ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿಯ ಪರಮ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಿದಲ್ಲಿ ಸ್ಮರ ಸನ್ನಿಭನಾದ ನಿನ್ನ ಪ್ರಿಯೇಶ್ವರ ಪಾರ್ಥನು ಬರುವಂತೆ ಪರಿಪರಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೈಯ್ಯುವೆನೇ ನಾಗವೇಣಿ ಮೃದುಕೀರವಾಣಿ ||

ಸುಭದ್ರೆ: ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಆಗಬಹುದು ಸ್ವಾಮಿ ಶರಣಾಗತ ಪ್ರೇಮಿ ||

ದರುವು

ಯಿತ್ತಾ ಬಾರೆಲೆ ಭಾಮಿನೀ ಯನ್ನನು ಮುಖ

ವೆತ್ತಿ ನೋಡೆಲೆ ಕಾಮಿನೀ ||ಪ ||
ಚಿತ್ತದೊಳು ಮತ್ತೇನು ಯೋಚನೆ
ವೃತ್ತ ಕುಚೆಯೆಳೆ ಮಾರ ವೈರಿಯ
ಮತ್ತೆ ಮನ್ಮಥ ಪಿತನ ಕರುಣದೀ
ಬಿತ್ತರೀ ಕಡು ಹರುಷದಿಂದಿರು

||1 ||

ಅರ್ಜುನ: ಎಲೈ ಲೋಲ ಲೋಚನೆಯೇ ! ಫಾಲಲೋಚನನರಸಿಯಂತೊಪ್ಪುವಾ ! ಅಳಿ ನೀಲ ಕುಂತಳೆಯಾದ ನಿನ್ನ ಶ್ರೀ ಲಲಿತಾಂಗಿಯ
ರಮಣನು ಕರುಣದಿಂದ ಪರಿಪಾಲಿಸುವನು. ಅಹೋ ತರುಣಿ ಭೂಲಲಾಮನಾದ ನಿನ್ನ ಅಗ್ರಜ ಹಲಧರನ ದುರಾಲೋಚನೆಗಾಗಿ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೀ ರೀತಿ ಕೃತಕ ಯತಿವೇಷಮಂ ತಾಳೆಂದು ಪೇಳಿದನೇ ತರುಣೀ ಕೇಳುರಗವೇಣಿ ||

ದರುವು

ಪುರ ಬಹಿರುದ್ಯಾನದೀ ಗೋಪಾಲನ
ಚರಣ ಕಮಲ ಧ್ಯಾನದೀ ||
ವರ ಋಷಿಯ ವೇಷದೊಳು ಕುಳಿ
ತಿರಲಂದು ವನಪಾಲಕರು ಬಂದೀ
ಪರಿಯ ಹಲಧರ ಗರುಹಲೆನ್ನನೂ
ಕರೆದು ತಂದನು ನಿಜ ನಿವಾಸಕೇ

||2 ||

ಅರ್ಜುನ: ಎಲೈ, ತರಳಾಯತಾಕ್ಷಿಯಾದ ಸುಭದ್ರೆಯೇ ಕೇಳು! ಪರಿ ಪರಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಚರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ದ್ವಾರಕಾಪುರದ
ಬಹಿರುದ್ಯಾನವನದಲ್ಲಿ ಶಿರಿಯರಸನ ಚರಣ ಸ್ಮರಣೆಯಿಂದ ವರಸನ್ಯಾಸಿ ವೇಷ ಭೂಷಿತನಾಗಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಹೋ ತರುಣಿ!
ಚರರ ಮುಖೇನ ಹಲಧರ ಭೂಪಾಲನೀ ವಾರ್ತೆಯಂ ಕೇಳಿ ನಡೆತಂದು ಪರಮ ಸಂತೋಷದಿಂದರಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದನೇ
ಕೋಮಲಾಂಗೀ ಹಲಧರನ ತಂಗೀ ||

ದರುವು

ಧರಣಿ ಕುಂಕುಮ ಪುರವಾ ಪಾಲಿಸುವ ಶ್ರೀ
ಹರಿ ನೃಸಿಂಗನು ಪೊರೆವಾ ||
ನೀರಜಾಕ್ಷಿಯೇ ಲಾಲಿಸೀಗಾ
ಹರುಷದಿಂದಲಿ ಯನ್ನ ವಚನವ
ಕರುಣಭರಿತೇ ವರಸುಭದ್ರೆಯೇ
ಪರಮ ಪಾವನೆ ತರುಣಿ ರನ್ನಳೇ

||3 ||

ಅರ್ಜುನ: ಎಲೈ ಗುರು ಪಯೋಧರೇ ನೀರೆ ! ದುರಿತಹರನಾದ ಕುಂತುಮನ ಪುರಿ ನರಸಿಂಗ ಮೂರ್ತಿಯೆನಿಪ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಕರುಣಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ನಿನ್ನವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಪರಮಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವೆನು ಸರಸದಿಂದೀ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಬಹುದೇ ತರುಣೀ ವರಘಣಿವೇಣಿ ||

ಭಾಗವತರ ಕಂದ

ಹರಿ ಪರಮಾತ್ಮನು ಕರುಣಿಸಿ
ಹರುಷದಿ ಭೂಸುರರ ವೆರಸಿ ಪುರಕೃತಂದು
ತರುಣಿಮಣಿ ವರಸುಭದ್ರೆಯ
ಸರಸದಿ ಫಲಗುಣನಿಗಿತ್ತು ಪರಿಣಯಗೈಯಲ್ ||

(ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಭೂಸುರರೊಂದಿಗೆ ಬರುವಿಕೆ)

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ: ಆಹಾ ಸ್ವಾಮಿ ಭೂಸುರೋತ್ತಮರೇ, ವಾಸವಾತ್ಮಜನಾದ ಈ ಪಾರ್ಥನಿಗೂ ವಾಸುಕಿ ವೇಣಿಯಾದ ಈ ಸುಭದ್ರಾದೇವಿಗೂ ಈ ಸಮಯ ಒಂದು ಮುಹೂರ್ತ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿವಾಹವನ್ನಾಚರಿಸಬೇಕೆ ದ್ವಿಜಸಾರ್ವಭೌಮರೇ

ಸುಬ್ಬಾ ಭಟ್ಟ: ಅಯ್ಯ ಕೇಶವ ಭಟ್ಟರೇ ! ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಮೂರ್ತಿಯವರ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕೇಳಿದಿರೋ ||

ಕೇಶವ ಭಟ್ಟ: ಕೇಳಿದೆ ಕೇಳಿದೆ. ಅರಮನೆಯಿಂದ ಸಕಲ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ವಿವಾಹ ಮುಹೂರ್ತವನ್ನು ಶೀಘ್ರಪಡಿಸೋಣ ಬನ್ನಿ!

ಸುಬ್ಬಾ ಭಟ್ಟ: ಹಾಗೆ ಆಗಲಿ ದಯಮಾಡಿಸಿ, ಮಹಾರಾಜರು ಯೇನಾದರು ಸಂಭಾವನೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಮುಹೂರ್ತ ಆದ ನಂತರ ಕೇಳೋಣ ದಯಮಾಡಿಸಿ ||

ಸುಬ್ಬಾ ಭಟ್ಟ: ಅಮ್ಮಾ ನಾಗವೇಣಿಯಾದ ಸುಭದ್ರಾದೇವಿಯೇ ! ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಮಂಗಳ ಸ್ನಾನವನ್ನಾಚರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಬಂದು ಈ ಪೀಠವನ್ನಲಂಕರಿಸಮ್ಮಾ ಸುಭದ್ರಾ ||

ಅಯ್ಯ ತುಂಗ ವಿಕ್ರಮನಾದ ಅರ್ಜುನ ಭೂಪಾಲನೇ. ಮಂಗಳಸ್ನಾನವನ್ನಾಚರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಂಗ ಶೃಂಗಾರವಾಗಿ ಮುಹೂರ್ತಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗು ಹ್ಯಾಗಿದ್ದರೂ, ನಿನ್ನ ಅದೃಷ್ಟ ವಳ್ಳೆಯದು. ಬಂಗಾರ ಬೆಳ್ಳಿ ವಸನಾಭರಣಗಳೇನಿಲ್ಲದಂತೆ ಅಂಗಾಮಿನ ಮುಹೂರ್ತವಾಗುವುದು ಅಂಗಜನ್ಯೆಯನಾದ ಶ್ರೀರಂಗನ ಕರುಣದಿಂದಲ್ಲವೇ ಬಂಗಾರದಂಥ ಹೆಣ್ಣು ನಿನಗೆ ದೊರೆತದ್ದು, ಅಂಗಜಪಾಲಗೆ ಈ ಸಂಗತಿ ತಿಳಿದರೆ ಕಾರ್ಯ ಭಂಗವಾಗುವುದು. ಜಾಗ್ರತೆ ಸಿದ್ಧನಾಗು. ಮೂರು ಜಾವದೊಳಗಾಗಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಾಂಗವಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಹಿಂಗದೆ ನಮಗೆ ಐವತ್ತು ವರಹಾ ದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡಬೇಕು ||

ಅರ್ಜುನ: ಕೇಶವಭಟ್ಟರೇ, ಮುಹೂರ್ತ ನಂತರದೋಳ್ ನಿಮ್ಮ ಆಶೆ ತೀರುವಂತೆ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಆಗು ಮಾಡಿಸಿ ||

(ಮುಹೂರ್ತ)

ಕೇಶವ ಭಟ್ಟ: ಮಹಾರಾಜನೇ, ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ವ ಶುಭ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ನಡೆಸಿದ್ದಾಯಿತು. ನುಡಿದ ರೀತಿ ನಮಗೆ ಉಡುಗೊರೆ ದಕ್ಷಿಣೆ ತಾಂಬೂಲವನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿದ್ದಾದರೆ ನಾವು ತೆರಳುವೆವೂ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಆಹಾ ಭೂಸುರೋತ್ತಮರೇ! ಈ ಸಮಯ ನೀವು ನಡೆಸಿದ ಶುಭಮುಹೂರ್ತಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ನಾ ಸಲಿಸುವ ಈ ದಕ್ಷಿಣೆ ತಾಂಬೂಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ದಯ ಮಾಡಿಸಬಹುದು.

ಕೃಷ್ಣ: ಎಲೈ ತುಂಗ ವಿಕ್ರಮನಾದ ವಿಜಯ ಧನಂಜಯ, ಅಂಗಜಪಾಲನರಿಯದಂತೆ ಮಂಗಳ ತರಾಂಗಿಯಾದ ಸುಭದ್ರೆಯನ್ನೊಡಗೊಂಡು ನಿನ್ನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ತೆರಳುವನಾಗು. ನಾನು ಹೊರಡುವೆನು. ಪಾರ್ಥ ತ್ರಿಲೋಕಸಮರ್ಥ ||

ಅರ್ಜುನ: ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೈ ಭಾವ ವಾಸುದೇವ ||

ಸುಭದ್ರೆ: ಹೇ ಅಣ್ಣಯ್ಯ, ಪೋಗಿ ಬರುವೆನು. ಯನ್ನನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ಕಳುಹಿಸು ಅಣ್ಣಾ ಕರುಣಾ ಸಂಪನ್ನ ||

(ದ್ವಾರಪಾಲಕರು ಬರುವಿಕೆ)

ದರುವು || ತ್ರಿವುಡೆ

ವನಜನೇತ್ರೆಯಿರುವ ಸದನಕೆ

ಮುನಿಗಳನು ಕರೆ ತರುವ ಯೋಚನೆ

ಯನಗೆ ಸಮ್ಮತವಲ್ಲ ಯತಿಗಳ ಮನವ ನಂಬುವುದು ||

ಕೃಷ್ಣ: ಮನಸಿಜ ಪಾಲನಾದ ಅಣ್ಣಯ್ಯನೇ, ಲಾಲಿಸು, ವನ ನಿವಾಸಿಗಳಾದ ಮುನಿಗಳನ್ನು ವನಿತಾಮಣಿಯಿರುವ ನಮ್ಮ ಅರಮನೆಗೆ ಕರೆತರುವ ವಿಷಯವು ಯನಗೆ ಅಸಮ್ಮತವಾಗಿ ತೋರುವುದು. ಘನಕುಟಿಲರಾದ ಮುನಿಗಳ ಮನವನ್ನು ಇನಿತಾದರೂ ನಂಬಲಾಗದು. ಅನುನಯದೊಳೆಮ್ಮಯ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಸರ್ವಥಾ ಕರೆತರಲಾಗದೈಯ್ಯ ಅಣ್ಣನೇ ಅಮಿತ ಗುಣರನ್ನನೇ ||

ದರುವು || ತ್ರಿವುಡೆ

ಧರಣಿ ಕುಂಕುಮ ಪುರವ ಪಾಲಿಪ

ವರದ ನರಹರಿ ಯೆನುವ ಕೃಷ್ಣನೇ

ಸರಿಯಿದಲ್ಲವು ತಾಪಸರನೇ ತೆರದಿ ಜರಿಯುವುದು ||

ಬಲರಾಮ: ಅಹೋ! ವರ ಕಂಸಾರಿಯಾದ ಶ್ರೀ ವಧು ಪ್ರಿಯನೇ ಲಾಲಿಸು. ದುಷ್ಕನಾಗಲಿ, ದುರ್ಜನನಾಗಲಿ ಸುಗುಣನಾಗಲಿ ವಿದ್ವಾಂಸನಾಗಲಿ ಕಪಾಲ ದಂಡ ಕಮಂಡಲಧಾರಿಯಾದಂಥ ಮಹಾತ್ಮರೇ ಪೂಜ್ಯರು. ಅವರ ಗುಣದೋಷವನ್ನು ಎಣಿಸಲಾಗದು. ಶಿರಿಯ

ಕುಂಕುಮನಪುರಿ ನರಕೇಸರಿಯೆನಿಪ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯಾದ ನೀನು ಮುನಿವರನನ್ನು ಅರಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರಬಹುದೈಯ್ಯು
ಮಾಧವಾ ಮಾಡದಿರು ತಾಪಸರ ಭೇದವಾ ||

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ: ಅಣ್ಣಾ! ಭಾವಜಪಾಲನಾದ ಬಲರಾಮನೇ. ಭಾವಜ್ಜರಾದ ನಿಮಗೆ ನಾ ವರೆಯುವುದೇನೆಂದರೇ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ
ಮನೋಭಾವವಿದ್ದಂತೆ ನಡೆಸಬಹುದೈ ಅಣ್ಣಾ ಕರುಣ ಸಂಪನ್ನ ||

ಬಲರಾಮ: ಎಲೈ ಸಾರಥೀ. ಸಾರಸಾಪ್ತ ಶತಭಾಸಮಾನನಾದ ಮುರಾರಿಯ ಪೋಲ್ವ ಧೀರ ಮುನಿವರನನ್ನು ಚಾರುತರ ಶೃಂಗಾರ
ಭರಿತಮಾದ ನಮ್ಮ ಅರಮನೆಗೆ ಕರೆತರಬೇಕಾದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಉರ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಮಾರಪಿತನೊಡನೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಕೇರಿ ಕೇರಿಯೋಳ್
ಡಂಗೂರ ಬಾರಿಸೋ ಚಾರ ಯನ್ನ ಆಜ್ಞಾಧಾರ ||

ಸಾರಥಿ: ಇಂದಿನ ದಿನ ನಮ್ಮ ದೊರೆಯಾದ ಹಲಧರ ರಾಜರೊಂದಿಗೆ ನಂದನವನಕ್ಕೆ ತೆರಳಿ ಸುಂದರ ಮೂರ್ತಿಗಳಾದ
ಯತಿವ್ಯಯರರನ್ನು ಎದಿಗೊಂಡು ಬರಲು ಮಂದಿ ಸಂದಣಿಯೆಲ್ಲಾ, ವಂದುಗೂಡಿ ತೆರಳಬೇಕು. ಮಂದಮತಿಯಿಂದ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ
ನಿಂತಿದ್ದಾದರೆ ಒಂದು ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಜುಲ್ಮಾನೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿ ಬಂದೀಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸುತ್ತಾರೆ ||

(ಕಪಟ ಯತಿಯ ಬಳಿಗೆ ಬರುವಿಕೆ)

ದರುವು

ಪರಮಯತಿ ನಿಮ್ಮಯ ಚರಣಕ್ಕೆ ವಂದಿಪೆನು

ನಿರುತದೀ ಪೊರೆಯೆಮ್ಮಾ ಸದ್ಗುರು ನೀಂ ||1 ||

ಚಂದದೊಳೆಮ್ಮಯ ಮಂದಿರಕ್ಕೀಗಲೇ

ಬಂದು ಪಾಲಿಸ ಬೇಕು ನೀವೀಗಾ ||2 ||

ಧರಣಿ ಕುಂಕುಮಪುರದ ನರಹರಿ ಕೃಪಾಭರಿತ

ಎರಗುವೆನು ನಿಮ್ಮಡಿಗೇ ತಾಪಸನೇ ||3 ||

ಬಲರಾಮ: ಆಹಾ! ವರ ತಪೋಧನರಾದ ಮುನಿ ಶ್ರೇಷ್ಠರೇ! ಪರಿ ಪರಿ ಬೈಲವ್ಯಾಮೋಹವೆಂಬ ಕಾಷಾಯ ವೇಷಗಳನು ತೊಲಗಿಸಿ,
ಸ್ಮರಸಿಜ ಮಿತ್ರನಂತೆ ಪರಿಶುದ್ಧಮಾದ ಸ್ಥಿರದಿಂ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಾ ವರ ತಪವಂ ಗೈದು ಶಿರಿಧರ ಪ್ರಿಯನ ಭಜಿಸುತ್ತಾ ಸುರನರರಿಂ
ಸ್ತುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪರಮೇಶನಂತೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಾ ವರ ತೇಜೋಮಯದಿಂದಿರುವ ಮುನಿವ್ಯಯರನೇ! ಸರಸತರ ಕುಂಕುಮನ ಪುರಿ
ಶಿರಿಮನೋಹರನ ಕೃಪಾಭರಿತರಾದ ನೀವು ಚರಣ ಸೇವಕನಾದ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಕರುಣವಿಟ್ಟು ಪುರಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿಸಬೇಕೈ ಮುನಿಯೇ
ವರ ತಪೋನಿಧಿಯೇ ||

ದರುವು ||ಧಾರಮ್ಮ ಜನನಿಯೇ

ಧರಣಿಪ ಯನ್ನಯ ವಚನವ ಲಾಲಿಸು

ಪರಮ ಹರುಷದಿಂದಾ ||

ಪರಿಪರಿ ಅಡವಿಯಾ ಚರಿಸುತ್ತಿರುವೆನೂ

ನಿರುತದೀ ಲಾಲಿಪುದೈ

||1 ||

ವರಚತುರ್ಮಾಸದ ಕೃತುವನು ನಾವಾ

ಚರಿಸಲು ಬೇಕಿನ್ನು ||

ಪುರಕೈತಂದರೇ ವರ ವೃತಕ್ರಮಗಳೂ

ಜರುಗುವುದ್ಯಾಗಿನ್ನೂ

||2 ||

ಯತಿ: ಎಲೈ ಧರಣೀಶನೇ ಲಾಲಿಸು! ಪರಿ ಪರಿ ವನದುರ್ಗ, ಗಿರಿಕುಂಟೆ ವಾಪಿ ಕೂಪ, ತಟಾಕಾದಿ ಸರಸಿಗಳು ಚರಿಸಿಕೊಂಡು, ವರ ಜಪ ತಪಸ್ಸನ್ನಾಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ಮುನಿವರರು ಪುರಕೈ ಬರುವುದುಂಟೇ. ಸರಿಸರಿ ನಿಮಗ್ಯಾಕೆ ನಮ್ಮಯ ತಂಟೇ, ಎಲೈ ದೊರೆಯೇ ನಿನ್ನ ವರ ವಚನವಂ ಮಾರದೇ ಬಂದರೇ, ವಿರಚಿಸುವ ನಮ್ಮ ಚತುರ್ಮಾಸದ ಪೂಜೆಗೆ ತಕ್ಕ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಸೇವೆ ಸತ್ಕಾರಗಳಂ ಗೈಯುವರು ಧಾರು ? ಎಲೈ ಧರಣೀಶನೇ, ನಮ್ಮ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ ಅರಮನೆಗೆ ಬರಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ನೀನೇ ಯೋಚಿಸಬಹುದೈಯ್ಯು ರಾಜ ಸರಸಿಜ ಸಖತೇಜ ||

ದರುವು

ಯೇನು ಸಂಶಯ ಬೇಡಿ ನಿಮಗೇ ಮಾನ ನಿಧಿಗಳೇ

ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಸೇವೆ ಗೈವೇ ಮುನಿಪ ಈಗಲೇ

||1 ||

ಬಲರಾಮ: ಓ, ಮಹನೀಯರೇ, ತಾಮಸವಿಲ್ಲದೇ ನಮ್ಮ ಅರಮನೆಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದ್ದಾದರೆ ಚಂದದಿಂದ ತಮ್ಮ ಜಪತಪಾದಿ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನೊದಗಿಸಿಕೊಡುವೆನು, ಪ್ರೇಮವಿಟ್ಟು ಆಗಮಿಸಬೇಕೈ ದೇವಾ ಕರುಣ ಪ್ರಭಾವ ||

ದರುವು

ನರಪತಿ ನಿನ್ನಯ ವಚನವು ಮನಕೆ

ಪರಿತೋಷಿಸುತಿಹುದೈ

ಧರೆ ವರ ಕುಂಕುಮ ಪುರದ ನೈಸಿಂಗನಾ

ಕರುಣ ಕಟಾಕ್ಷವಿದೇ

||3 ||

ಯತಿ: ಎಲೈ ಧರಣೀಶನೇ! ಕರುಣಾರಸದಿಂದ ನೀನು ಸಂತೋಷಕರಮಾದ ವಚನವಂ ಪೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಅರಮನೆಗೆ ಬರಬೇಕಾಯ್ತು, ವರ ತಪಗೈಯಲು, ಆಗತಕ್ಕ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಮಾನಂದದಿಂದ ನಡೆಸುವ ಕಾರ್ಯಭಾಗ ನಿನ್ನದಾಗಿರುವುದು. ಸುರ ನಮಿತನಾದ ಕುಂಕುಮನಪುರಿ ನೈಸಿಂಗನೈವ ಶ್ರೀಹರಿಯು ಕರುಣದಿಂದ ಪರಿಪಾಲಿಸುವನೈ ರಾಜ ಭಾಸ್ಕರತೇಜಾ ||

ಬಲರಾಮ: ಭಲಾ, ಸಾರಥೀ! ಕಳೆಯುಳ್ಳ ಘನ ತಪಸ್ವಿಗಳನ್ನು ತಳುವದೇ ಯಮ್ಮ ನಿಳಯಕ್ಕೆ ಕರೆ ತಂದದ್ದಾಯಿತು. ಧಳಧಳಿಸುವ ಆತನ ತಳಿರಡಿಗಳನ್ನರ್ಚಿಸಲು ನಳಿನಮುಖಿಯಾದ ಯಮ್ಮ ಅನುಜೆ ಸುಭದ್ರಾದೇವಿಯನ್ನು ಘಳಿಲನೇ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಾರೋ ಸಾರಥೀ ||

(ಸುಭದ್ರಾದೇವಿ ಬರುವಿಕೆ)

ದ್ವಿಪದೆ || ಕಾಂಭೋದಿ ರಾಗ

ಶ್ರೀವನಜ ದಳ ನೇತ್ರೇ ಪಾವನ ಸುಗಾತ್ರೇ
ಗೋವರ್ಧನೋದ್ಧರನ ವರಸಹೋದರಿಯೂ
ತೀವಿದ ತನುಜಾಯೇ ದೇವಕೀ ತನಯೇ
ನಾರಿ ಶಿರೋಮಣಿಯು ಸೌಂದ್ಯರದಾಗಣಿಯು
ಚಾರು ಹರುಷದಲಿ ಉದಕ ಮಜ್ಜನವಗೈದೂ
ಸರಸತರ ಪಟ್ಟೆ ವೈರಣೆ ಸೀರೆಯನುಟ್ಟೂ
ಸರಸ ಸುಂದರ ಸುದತಿ ಕಂಚುಕವ ತೊಟ್ಟು
ಪದಕ ಕಂಠೀಹಾರ ಕೊರಳೊಳವಟ್ಟು
ಕರದೊಳಗೆ ವರ ಬಾಜಿ ಬಂದು ವಪ್ಪುತಲೀ
ಕರಿವೈರಿ ಸಮವಾದ ಕಟಿಯ ಮಧ್ಯದಲೀ
ಸುರಚಿರ ಡಾಬು ಬಿಂಕದೊಳೊಪ್ಪುತಿರಲೂ
ಮೆರೆವ ಪಾದದಿ ಗೆಜ್ಜೆ ಪಿಲ್ಲಿಯಾ ನಿಟ್ಟೂ
ಸರಸತರ ಕೆನ್ನೆಗಳಿಗಿರಿಸಿನವ ಪೂಸೀ
ವರ ಲಲಾಟದೊಳು ಕಸ್ತೂರಿ ತಿಲಕವನಿಟ್ಟೂ
ಧರೆಯೊಳು ಕುಂಕುಮನ ಪುರವಾಸನಾದ
ನರಸಿಂಹ ಮೂರ್ತಿಯ ಪಾದಪದ್ಮವ ಸ್ಮರಿಸುತಲೀ
ಪರಮ ಹರುಷದಿ ಬಂದು ತೆರೆಯೊಳಗೆ ನಿಂದಳೂ ||

ದರುವು

ಸಾರಸಾಕ್ಷೀ ತೋರಿಸಮ್ಮಾ ಧೀರಾ ಬಲರಾಮನನ್ನೂ
ಕರೆಸಿ ಇರುವ ಕಾರ್ಯವೇನು ಅರಿತು ಯನಗೆ ವೇಳು ಸಖಿಯೇ ||1 ||

ಇಂದೀವರಾಕ್ಷಿ ಶ್ರೀ ಗೋ ವಿಂದನಗ್ರಜನ ಯನಗೆ
ತಂದು ತೋರಲು ತ್ವರಿತ ಬಂದಿಯ ಕೊಡುವೆ ನಿನಗೆ ||2 ||

ಧರಣಿ ಶ್ರೀ ಕುಂಕುಮಾನ ಪುರಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತನೇನುವ

ನರಸಿಂಹಾ ಮೂರ್ತಿ ನಿನ್ನ ಭರದಿ ಮೆಚ್ಚುವನಮ್ಮಾ

||3 ||

ಸುಭದ್ರೆ: ಅಪ್ಪಾ ಮಾನುಷ್ಯನೇ ಹೀಗೆ ಬಾ. ಅಪ್ಪಾ ಮಾನುಷ್ಯನೇ! ಸರ್ಪ ಶಯನನ ಪಾದ ಪದ್ಮಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೆ ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರುವ
ಪುರುಹೂತನಾಸ್ಥಾನದಂತೆ ಪರಿಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಹೋ ಸಚಿವಾ ಈ ವರ ಸಭಾಸ್ಥಾನದೋಳ್ ನಿಂತು ನೀವ್ಯಾರೆಂದು ಬೆಸಗೊಳ್ಳುವ
ಮಾನುಷ್ಯ ನೀ ಧಾರೈಯ್ಯ ಸಜ್ಜನ ಪ್ರಿಯಾ ||

ಅಪ್ಪಾ! ಸಾರಥೀ! ಧಾರುಣಿಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪುವ ಚಾರುತರ ಮಾದ ದ್ವಾರಕಾಪುರವನ್ನು ಧೀರತ್ವದಿಂ ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತಿರುವ ದುರಧೀರ
ವಸುದೇವನ ಪುತ್ರ ಸಾರಸಾಕ್ಷಿ ರುಕ್ಮಿಣೀ ಮನೋ ಪ್ರೀತನಾದ, ಚಾರು ಹರುಷದಿಂ ಶೋಭಿಸುವ ನಾರಾಯಣನ ಸಹೋದರೀ, ಸುಭದ್ರಾ
ದೇವಿಯೆಂದು ತಿಳಿಯಪ್ಪಾ ಸಾರಥೀ ||

ಈ ವರ ಸಭೆಗೆ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಇಂದಿನ ದಿನ ಯನ್ನ ಅಗ್ರಜನಾದ ಬಲಭದ್ರ ರಾಜನು ಕರೆಸಿದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಬಾಹೋಣವಾಯ್ತು
ಚರಣ ದರುಶನವನ್ನು ಮಾಡಿಸಪ್ಪಾ ಸಾರಥೀ ||

ಕಂದ

ವರ ರೇವತಿಯರಸನೇ ಬಿನ್ನಪಾ

ಧರೆಯಾಣ್ಮರೊಳಧಿಕ ಶೂರ ಹರಿಯಗ್ರಜನೇ ||

ತರಣಿ ಶತಭಾ ಸಮಾನನೇ

ಎರಗುವೆ ತವ ಚರಣಕೀಗಾ ಧರಣಿಪ ಬೇಗಾ

||1 ||

ಸುಭದ್ರೆ: ಇದೇ ಶಿರಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಬಿನ್ನಪಗಳ್ಳೆ ಅಣ್ಣಾ ಕರುಣಾಗ್ರಗಣ್ಯ.

ಬಲರಾಮ: ಧೀರ್ಘಾಯುವಾಗಲಮ್ಮ ತಂಗೀ ಮಂಗಳಾಂಗೀ ||

ಸುಭದ್ರೆ: ಸನ್ನುತಗುಣ ಸಂಪನ್ನನಾದ ಅಣ್ಣಯ್ಯನೇ ಲಾಲಿಸು. ಕನ್ಯಕಾಮಣಿಯರಾದ ಸಖಿಯರೊಡನೆ ಸೇರಿ ಬಿನ್ನಾಣದಿಂದಾಡುತ್ತಿದ್ದ
ಸನ್ನುತಾಂಗಿಯಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣವೇನು? ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿವರಿಸೈ ಅಣ್ಣನೇ ವರ ಬಲದೇವನೇ ||

ದರುವು

ವಿಧು ಸಮವದನೆಯೇ ಮುದದಿಂದ ಕರೆಸಿದಾ

ಹದನ ಪೇಳುವೆ ಕೇಳೆ ಅನುಜೇ ||

ಮದನಾರಿ ದಯದಿಂದ ಸದನದಿ ಶುಭಕಾರ್ಯ

ಉದಿಸಿರುವುದು ಕೇಳೇ ಅನುಜೇ

||1 ||

ಬಲರಾಮ: ಮಂಗಳ ತರಂಗಿಯಾದ ಹೇ ತಂಗಿ ಸುಭದ್ರಾ! ಹಿಂಗದೆ ನಿನ್ನ ಕರೆಸಿದ ಸಂಗತಿಯೇನೆಂದರೆ ಅಂಗಜಾರಿ ದಯದಿಂದ ಯಮ್ಮ ಸದನದೋಳ್ ಮಂಗಳಪ್ರದಮಾದ ಶುಭಕಾರ್ಯರಂಗಳೆಸಗಿರುವೆನು. ಹಿಂಗಿತವರಿತು ತತ್ತ್ವಾರಂಗಳನ್ನು ಸಾಂಗಪಡಿಸಬೇಕಮ್ಮಾ ಅನುಜೇ ವಸುದೇವ ತನುಜೇ ||

ದರುವು

ಹರಿಣಲೋಚನೇ ಕೇಳು ವರ ಯತೀಶ್ವರನನೂ
ಕರೆ ತಂದಿಹೆನಮ್ಮಾ ಕೇಳಮ್ಮಾ
ಧರೆಯೊಳಗತಿಶಯ ಗುರು ಸೇವೆ ದೊರೆವುದೂ
ವಿರಚಿಸಾತನ ಸೇವೇ ಅನುಜೆ ||

ಬಲರಾಮ: ಅಮ್ಮಾ! ಹರಿಣಲೋಚನೆಯಾದ, ಹೇ ತರುಣಿ ಸುಭದ್ರಾ! ಸ್ಮರ ವೈರಿ ಸಮರೂಪನಾದ ಮುನಿಯೋರ್ವನನ್ನು ಯಮ್ಮ ಅರಮನೆಗೆ ಕರೆ ತಂದಿರುವೆನು. ಧರೆಯೊಳು ಗುರು ಸೇವೆ ದೊರೆಯುವುದು ದುರ್ಲಭವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹರುಷದಿಂದ ವರ ಚರಣ ಸರಸಿಜನನರ್ಚಿಸಲು ಪರಿ ಪರಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೊದಗಿಸುವ ಪ್ರಯುಕ್ತ ನಿನ್ನನ್ನು ಕರೆಸಿದೆನು. ಪರಿಯರಿತು ಮತಿಪೂರ್ವಕದಿಂದ ವರ ಸೇವೆಯಿಂಗೈದು ಗುರುಗಳ ಕರುಣವಂ ಪಡೆಯಬೇಕಮ್ಮ ತಂಗೀ ಮಂಗಳಾಂಗೀ ||

ದರುವು

ಧರಣಿ ಕುಂಕುಮಪುರದ ವರದ ನೃಸಿಂಗನಾ
ಕರುಣದಿಂದಲಿ ಮುನಿಯಾ ಯತಿಯಾ ||
ಚರಣ ಸೇವೆಗಳನ್ನಾ ಚರಿಸುತ ಭಕ್ತಿಯೊಳು
ಇರು ನೀನು ಲಲಿತಾಂಗೀ ಹೇ ತಂಗೀ ||

ಬಲರಾಮ: ಅಮ್ಮಾ! ಸರಸಿಜ ಗಂಧಿಯಾದ ಹೇ ಅನುಜೆ ವಸುದೇವ ತನುಜೆ! ಧರಣಿಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವ ಸರಸತರ ಕುಂಕುಮನ ಪುರಿವರ ಸಿರಿ ಮನೋಹರನಾದ ನರಕೇಸರಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಕರುಣ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಗುರುಗಳಾಚರಿಸುವ ದೇವತಾರ್ಚನೆಗೆ ವರ ಜಪ ತಪ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಪರಿಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನೊದಗಿಸಿಕೊಂಡು ವರ ಋಷಿಗಳ ವಚನವಂ ಮೀರದೆ ಪರಮ ಸದ್ಭಕ್ತಿ ಪೂರ್ವದಿಂದ ವರ ತಪೋಧನರ ಚರಣ ಕಮಲಗಳ ಸೇವೆಯಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಬೇಕಮ್ಮಾ ತಂಗೀ ವಿಮಲಾಂಗೀ ||

ದರುವು

ಕರುಣಿಸಣ್ಣನೇ ಹಲಧರ ನೃಪಾಲನೇ ||ಪ ||
ಧರಣಿಪಾಲ ನಿಮ್ಮ ವಚನ
ಶಿರದೊಳಾಂತು ನಡೆಸುವೆನೂ ||
ಪರಮಮುನಿ ವರನ ದಿವ್ಯ
ಚರಣಸೇವೆ ನಡೆಸುತಿಹೆನೂ

ಸುಭದ್ರೆ: ಅಣ್ಣಾ! ಹಲಧರ ಭೂಪಾಲನೇ ಲಾಲಿಸು, ಹಿರಿಯರಾದ ನೀವು ಪೇಳಿದ ವಚನವನ್ನು ಶಿರದೊಳಾಂತು ನಡೆಸುವೆನು. ಮತ್ತು ವರ ತಪೋಜ್ಞರಾದ ಮುನಿವರನ ಚರಣ ಸರಸಿಜವನರ್ಚಿಸಲು ಪರಿ ಪರಿ ಕಾರ್ಯ ಭಾಗಗಳು ನಿಮ್ಮವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮುದ ಪಕ್ಕವಾಗುವ ರೀತಿ ಸದನದೊಳಾಚರಿಸುವೆನು. ಇದಕ್ಕೆಷ್ಟು ಮಾತ್ರವೂ ಯೋಚಿಸಲಾಗದೈ ಅಣ್ಣನೇ ವರ ಅಗ್ರಗಣ್ಯನೇ ||

ದರುವು

ಯತಿಯ ಪಾದ ಪೂಜಿಸಿದರೆ

ಅತಿಶಯದ ಸ್ವರ್ಗವಿಹುದು ||

ವ್ರತಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವಸ್ತುಗಳನು

ಹಿತದಿ ನಾನು ಒದಗಿಸುವೆನು

||2 ||

ಸುಭದ್ರೆ: ಕ್ಷಿತಿಪತಿ ಸನ್ನುತನಾದ ಬಲದೇವನೇ ಲಾಲಿಸು. ಪತಿತ ಪಾವನರಾದ ಯತಿವ್ಯಯರರ ಪದಕಮಲವನ್ನು ಅತಿಭಕ್ತಿಯಿಂ ಪೂಜಿಸಿದ್ದಾದರೆ ಶತಕೋಟಿ ದುರಿತಗಳು ತೊಲಗಿ ಅತಿಶಯಮಾದ ಮೋಕ್ಷಗತಿ ಕೈ ಸೇರುವುದು, ತತ್ಕಾರಣ ಯತಿಗಳ ವ್ರತ ಪೂಜೆಗೆ ತಕ್ಕ ಅತಿಶಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅತಿ ಹಿತದಿಂದೊಗಿಸ ಬಹುದೈ ಬಲರಾಮ ರಾಜ ಜಲಜಸಖತೇಜಾ ||

ದರುವು

ಭೂಮಿ ಕುಂಕುಮಾನ ಪುರದ

ಸ್ವಾಮಿ ಕೃಷ್ಣರಾಯ ನವಗೇ ||

ಪ್ರೇಮದಗ್ರಜನೇ ನಿಮ್ಮಾ

ನೇಮವನ್ನು ಮೀರುತಿಹೆನೇ

||3 ||

ಸುಭದ್ರೆ: ಅಣ್ಣಾ! ಕರುಣಾಕರ, ಜಲಧಿ ಚಂದಿರನಾದ ಹಲಧರ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ, ಲಾಲಿಸು, ದುರಿತ ದೂರನಾದ ಕುಂಕುಮನ ಪುರಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀವರನ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಪರಮ ಋಷಿವರರ ಚರಣ ಸರಸಿಜಗಳನ್ನು ಸ್ಥಿರ ಚಿತ್ತದಿಂದರ್ಚಿಸಲು ವರ ಸಹೋದರಿಯಾದ ನಾನು ಸಿದ್ಧಗಳಾಗಿರುವೆನೈ ಅಗ್ರಜಾ ಬಲಭದ್ರರಾಜ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಅಹೋ ಅಗ್ರಜ. ಬಲರಾಮ, ರಾಜ ಮಹಿಪಾಲಕನಾದ ನೀನೂ, ಬಹಳ ಗೌರವವುಳ್ಳ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನೆಸಗಿ ವನ ನಿವಾಸಿಯಾದ ಕುಹಕ ಯತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಅರಮನೆಗೆ ಕರೆ ತಂದದ್ದು ಉಚಿತವಲ್ಲವೂ. ಅಹಿರಾಜ ವೇಣಿಯಾದ ಯಮ್ಮ ಸಹೋದರಿಯಳನ್ನು ಕವಟ ಸನ್ಯಾಸಿಯ ಸೇವೆಗೆ ಇರಿಸುವುದಾಗಿ ತಿಳಿದೆನು. ಅಹೋ ಅಗ್ರಜ! ಬಹುಗುಣ ಶೀಲೆಯಾದ ನಮ್ಮ ಸಹೋದರಿಯಳನ್ನು, ಯತೀಶನ ಸನ್ನಿಧಿಯೊಳಿರಿಸುವುದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲವೈ ಹಲಧರಾ ದ್ವಾರಕಾಪುರಿವರ ||

ಬಲರಾಮ: ಅಹೋ ಮಾಧವ! ಕೇಳೆನ್ನ ಮೃದು ಮಧುರೋಕ್ತವಾ, ಕ್ರೋಧ, ಲೋಭ, ಕಾಮ, ಮೋಹ, ಮದ, ಮತ್ಸರಾದಿ ಸಪ್ತ ವ್ಯಸನಗಳನ್ನು ಭೇದಿಸಿದ ಸಾಧು ಗುಣಯತಿಯಾದ ಯತೀಶನನ್ನು ದೂಷಿಸಲಾಗದು. ಆದಿಮೂಲಗಳ ತಿಳಿಯುವ ಮಧುಸೂದನನಾದ ನೀನೀ ಪರಿ ವಾದಿಸಲಾಗದು. ಸಾದರದಿಂದ ಋಷಿವರನ ಪಾದವನ್ನರ್ಚಿಸಿದ್ದಾದರೇ ಮೇಧಿನಿಯೋಳ್ ನಮ್ಮ ಯಾದವ ಕುಲವೆಲ್ಲಾ ಪವಿತ್ರವಾಗುವುದೈ ಶ್ರೀಪತಿ ರುಕ್ಮಿಣೀ ಪತಿ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಭಾವಜ ಪಾಲನಾದ ಬಲದೇವನೇ ಲಾಲಿಸು, ಈ ವಿಧಮಾಗಿ ನೀವು ಅಪ್ಪಣೆಯಿತ್ತರೆ ಯನ್ನಿಂದೇನಾಗುವುದು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದಾಗುವ ಕಾರ್ಯಭಾಗಗಳನ್ನು ಪಾವಕಾಕ್ಷನಾದ ಪರಶಿವಮೂರ್ತಿಯೇ ಬಲ್ಲನು, ಇದಂತಿರಲಿ, ಈ ವಸುಧೆಯೋಳ್ ನಾವು ಪ್ರತಿ ವರುಷವೂ ನಡೆಸುವ ವನಭೋಜನದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಣೆಯೇನಾಗುತ್ತೆ, ಪೇಳಬೇಕೆ ಅಣ್ಣಾ ಅಮಿತ ಗುಣರನ್ನ ||

ಬಲರಾಮ: ತತ್ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಶೀಘ್ರಪಡಿಸಬೇಕೈಯ್ಯ ಅಚ್ಯುತಾ ಇದು ಎನಗೆ ಸಮ್ಮತ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಎಲೈ ದೂತ ಶಿಖಾಮಣಿಯೇ ಕೇಳು! ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನಾವು ಪುರಾತನದಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರುಷವು ನಡೆಸುವ ಪ್ರಖ್ಯಾತಮಾದ ವನದೇವತೆ ಅರ್ಚನೆಗೆ ಈ ಕ್ಷಣ ಪುರಪ್ರಜೆ ವೃದ್ಧಬಾಲರಾದಿಯಾಗಿ ಸರ್ವರೂ ವನಕ್ಕೆ ತೆರಳುವಂತೆ ಡಂಗೂರ ಮೂಲಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಪಡಿಸೋ ದೂತ ರಾಜ ಸಂಪ್ರೀತ ||

ಸಾರಥಿ: ಈ ದಿನ ಆರಾರು ಘಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಧವ ಹಲಧರ ಭೂಪಾಲರೊಂದಿಗೆ ಸರ್ವರೂ ವನದೇವತೆ ಅರ್ಚನೆಗೆ ತೆರಳಬೇಕು, ಬಾರದೇ ನಿಂತದ್ದಾದರೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಜುಲ್ಮಾನೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿ ಕಾರಾಗೃಹದೊಳಿರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ವರೂ ತಿಳಿಯುವುದು ||

ಕಂದ

ಪದುಮಾಕ್ಷಿ ಕೇಳು ಪೇಳೈಂ

ವಿಧುಧರನರ್ಚನೆಗೆ ತಕ್ಕ ವಸ್ತುಗಳನೀಗಳ್ ||

ವದಗಿಪ್ಪೆಯಾರರೆನಗಂ

ಸುದತೀ ಮಣೀ ಕಾಲಾತೀತವಾಗುತಲಿದಿಕೋ

||1 ||

ಯತಿ: ಎಲೈ ಪದುಮಾಕ್ಷಿಯೇ! ಸದನದಲ್ಲಿರುವ ಸುದತೀ ಮಣಿಯಳು ಧಾರು? ಮದನಾರಿಯ ಸೇವೆಗೆ ವೇಳೆಯಾಯಿತಲ್ಲಾ. ಇದಕ್ಕೆ ಬಲರಾಮರಾಜರು ಧಾರನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಇರುವನೋ ಕಾಣೆನು. ನದಿವನಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದ ನಮ್ಮನ್ನು ಸದನಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ಯು ಈ ವಿಧಗೈದನೇ ಶಿವ ಮಹಾದೇವಾ-ಪದುಳ ತವಕದಿಂದವಗೇ ವಿಧಿಸುವೆ ನೋಡೀಗ ಶಾಪವಾ ||

ಕಂದ

ಮುನಿವರ ಕೋಪಿಸಲಾಗದು

ವಿನಯದಿ ತವಸೇವೆಗೆನ್ನ ನಿರಿಸಿಹನಣ್ಣನೂ ||

ಘನಪಾದ ವನಜ ಕೊಂದಿಪೆ

ಮುನಿ ಮೌಳಿಯೇ ಕ್ಷಮಿಸೀಗಲೆನ್ನಪರಾಧವನೂ

||1 ||

ಸುಭದ್ರೆ: ಹೋ, ಮುನಿ ಮುಹಾತ್ಮರೇ, ಯಮ್ಮ ಅಣ್ಣನಾದ ಹಲಧರ ಭೂಪಾಲನು ತಮ್ಮ ಪಾದ ಸೇವಾ ವೃತ್ತಿಗೆ ಯನ್ನನ್ನು ನೇಮಿಸಿರುವನು. ನೀವು ಕೋಪಿಸಲಾಗದೈ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ಭಕ್ತಜನ ಪ್ರೇಮಿಯೇ ||

ಯತಿ: ಎಲೈ ಸಾರಸಾಕ್ಷಿಯೇ! ಮಾರ ವೈರಿಯ ಸೇವೆಗೆ ನಾವು ನಿರುತವು ಇರುವೆವು. ಚಾರುತರಮಾದ ಪಂಚಪಾತ್ರೈ, ತೀರ್ಥ ಬಟ್ಟಲು, ಉದ್ಧರಣೆ, ಆಹ್ನಿಕದ ತಟ್ಟೆ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ, ಶುದ್ಧಿಯಾಗಿ ತೊಳೆದು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸು. ಬಂಗಾರಮಯ ರತ್ನ ಖಚಿತಮಾದ ಶೃಂಗಾರದ ಪೀಠವನ್ನು ಪೂರ್ವಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ತಂದಿಡು. ಸ್ನಾನಾ ನಂತರ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಭಾಗಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತೇನೆ ||

ಸುಭದ್ರೆ: ಇಕ್ಷು ಚಾಪ ವೈರಿಯ ಜಪಿತರಾದ, ಪಾಲಾಕ್ಷನ ಪೋಲ್ವ ಲಕ್ಷಣವುಳ್ಳ ತಪೋಜ್ಞನೇ, ಮೋಕ್ಷ ಮಾರ್ಗ ಯೋಗಾಪೇಕ್ಷೆಯೋಳ್ ದಕ್ಷರಾದ ತಾವು ನಿಯಮಿಸಿದಂತೆ ಅಕ್ಷತ ಬಟ್ಟಲು ಮೊದಲಾದ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಲಕ್ಷಣವಾಗಿ ತೊಳೆದು ತಕ್ಷಣ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿರುವೆನು. ಈಕ್ಷಿಸಿ ತಮ್ಮ ಮೋಹಾಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ತಪಕ್ಷೇಮೆಯಂ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದಾಚರಿಸಬಹುದೈ ಸ್ವಾಮಿ ಶರಣ ಜನಪ್ರೇಮಿ ||

ಯತಿ: ಹೇ ನಾರಿ! ಗರುಡಧ್ವಜನ ಸಹೋದರೀ. ನೀನು ಮಾಡಿದ ಸೇವಾ ವೃತ್ತಿಗೆ ನಾನು ಪರಿಪರಿ ಸಂತೋಷ ಹೊಂದಿದವನಾದೆನು. ಹೇ ಮೀನಾಕ್ಷಿಯೇ! ಯನ್ನೀಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಒಳಗೆ ದೇವತಾರ್ಚನೆಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಬಾ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಗಳುಂಟು. ಅದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ ||

ಸುಭದ್ರೆ: ಪೂಜ್ಯರೇ! ತಮ್ಮ ಆಜ್ಞೆ ಪ್ರಕಾರ ಸಮಸ್ತ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ದೇವತಾರ್ಚನೆಯ ಸಾಮಾನಿನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಬಂದೆನು. ಮುಂದೇನಪ್ಪಣೆಯಾಗಲಿ ಯತಿಯೇ ಸರ್ವಜ್ಞಮತಿಯೇ ||

ಯತಿ: ಹೇ ಲಲಿತಾಂಗಿಯೇ ಈ ಪೀಠವನ್ನಲಂಕರಿಸು ಹೇಳುವೆನು ||

ದರುವು

ತರುಣಿ ಮಣಿಯೇ ನಿನ್ನ ನೋಡಿ ಹರುಷವಾಯಿತು

ಸರಸಿಜಾಕ್ಷೀ ಮನವು ನಿನ್ನೊಳೆರಕವಾಯಿತು ||ಪ ||

ನಿನ್ನೋಳ್ಮಾತು ನಡೆಸಬೇಕು ಯನ್ನು ವಾಶೆಯೂ

ಯನ್ನ ಮನದೋ ಳಿಹುದು ಪೇಳೆ ನಿನ್ನಭಿಷ್ಠೆಯೂ ||1 ||

ಯತಿ: ಎಲೈ ಪನ್ನಗವೇಣಿಯಾದ ಕನ್ಯಕಾಮಣಿಯೇ, ನಿನ್ನ ಮನ್ನಣೆಯ ವಾಕ್ಯವು, ನಿನ್ನ ಮನೋಭಾವವು ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, ಯನ್ನ ಮನಕಾನಂದವಾಯಿತು. ಹೇ, ಸನ್ನತಾಂಗಿಯೇ, ಯನ್ನ ಜಪ ತಪಾದಿ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ಭಿನ್ನತೆ ಬಂದರೂ ಬರಲಿ, ಮನ್ನಣೆಯಿಂದ ನಿನ್ನೊಡನೆ ಕೆಲವು ಸಂಭಾಷಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವೆನು. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಲಾಲಿಸೆ ತರುಣಿ ಮನ್ಮಥನರಗಿಣಿ ||

ಸುಭದ್ರೆ: ಗುರುಗಳೇ! ಅದೇನು ವಿಷಯವಾದಾಗ್ಯೂ ಯನಗೆ ಸಮ್ಮತ. ಸಂಶಯವಿಲ್ಲದೆ ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ದಯಪಾಲಿಸಿ ಸ್ವಾಮೀ - ಭಕ್ತಜನ ಪ್ರೇಮಿ ||

ದರುವು

ಧರಣಿಯೊಳಗೆ ನಿನ್ನ ಪೋಲ್ವ ತರುಣಿಯಿಲ್ಲವೇ

ಸರಸಿಜಾಕ್ಷೀ ನಿನಗೆ ತಕ್ಕ ವರ ನಾನಲ್ಲವೇ ||2 ||

ಯತಿ: ಹರಿಣಲೋಚನೆಯಾದ ತರುಣಿಯಳೇ ಕೇಳು, ವರಗುಣರೂಪ ಶಾಂತ ಶರ್ಮಾ, ದಮ, ದಯೆ ಯೆಂಬ ಕರುಣಾ ರಸದಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಸರಿಯಾದ ತರುಣಿಯಳನ್ನು ಧರಣಿಯೊಳಲ್ಲಿಯೂ, ನಾನರಿಯಲಿಲ್ಲವೇ ನೀರೆ, ಆದರೆ ರತಿ ಮನ್ಮಥಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಪಿತಾಮಹನು ಯಮ್ಮನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಯಿರುವುದು ಕ್ಷಿತಿಯೊಳತ್ಯಾಶ್ಚ್ಛಯರಕರಮಾದ ವಿಷಯವಲ್ಲವೇನೇ ಲಲಿತಾಂಗೀ ಹಲಧರ ಭೂಪಾಲನ ತಂಗೀ ||

ದರುವು

ನಿಲ್ಲೋ ಯತಿಯೇ ಬೇಗಾ ನಿನ್ನ
ಕೊಲ್ಲದೆ ಬಿಡನೀಗಾ ||
ಪುಲ್ಲ ನೇತ್ರೆಯಳನು ನೀನು
ಎಲ್ಲಿಗೊಯ್ಯುವೇ ಮಂದಮತಿಯೇ

||1 ||

ಯಾರು ಇಲ್ಲದಿರಲೂ, ಬೇಗ
ಚೋರತನದೊಳೊಯ್ಯಲೂ ||
ದುರುಳತನವನಡಗಿಸುವೆವು
ಸಾರದಿರಲೋ ಅಧಮ ಮುಂದಕೇ

||2 ||

ದ್ವಾರಪಾಲಕರು: ಯಲಾ ವಿಪಿನವಾಸಿಯಾದ ಕಪಟ ಸನ್ಯಾಸಿಯೇ ! ಕುಪಣತ್ವದಿಂ ಚಪಲಾಯತಾಕ್ಷಿ ಜಾನಕಿಯನ್ನಪಹರಿಸಿದ ದಶಮುಖನಂತೆ ಸುಪವಿತ್ರೆಯಾದ ಸುಭದ್ರಾದೇವಿಯನ್ನು ಅಪಹರಿಸುವೆಯಾ ದ್ರೋಹಿ. ನೃಪಶಿಖಾಮಣಿಯಾದ ಹಲಧರ ಭೂಪಾಲನರಿತರೆ ನಿನ್ನ ಚಪಲ ಚೇಷ್ಟೆಗಳನ್ನಡಗಿಸದೆ ಬಿಡುವನೇನೋ ಯತಿಯೇ ಕುಹಕ ಮತಿಯೇ

ದರುವು

ಕಡು ದುರಾ ತ್ಮಕರೆ ಯನ್ನ ಗೊಡವೆ ಬೇಡಿರೋ
ಬಿಡದೆ ನಿಮ್ಮ ಶಿರವ ತರಿದು ಬಿಡುವೆ ನೋಡಿರೋ ||

ಅರ್ಜುನ: ಯಲಾ! ಉರೋಳು ತಿರಿದುಂಡು ಮೂರುಪೈ ಜೀತಕ್ಕಾಗಿ ಅರಮನೆಯ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಕಾಯುವ ಭಿಕಾರಿಗಳಾದ ನಿಮಗೆ, ಶೂರಜನ ಗಂಭೀರನಾದೆನ್ನ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ನಿಮಗೇತಕ್ಕೆ, ಯಲಾ ಬಾರಿ ಬಾರಿಗೂ ಸಾರಿ ಪೇಳುವೆನು. ಬಹುಜೋಕೆ. ಜೋಕೆ. ಭುಜಬಲಗರಿಷ್ಠನಾದೆನ್ನ ಕೈಪೆಟ್ಟುಗಳಿಂಗಾರು ಗೆಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅಂತಕನೂರ ಸೇರಿಸುವೆನು. ದಾರಿಯಂ ಬಿಟ್ಟು ದೂರ ಸಾರಿರೋ ದುರಾತ್ಮರೇ ||

ದರುವು

ದುರುಳ ಯತಿಯೇ ನಿನ್ನಾ ಬೇಗ
ಶಿರವನರಿವೆ ಮುನ್ನಾ ||

ಧರಣಿ ಕುಂಕುಮ ಪುರದ ವರದ

ಹರಿಯ ಚರಣದಾಣೆ ಬಿಡೆವು

||3 ||

ದ್ವಾರಪಾಲಕ: ಯಲಾ. ವಳ ಮೋಸಗಾರನಾದ ತಳುಕು ಯತಿಯೇ ಇಳೆಯೊಳು ಕುಂಕುಮನ ಪುರಿ ನಳಿನಾಯತಾಕ್ಷನಾದ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ನೃಸಿಂಗನು ನಿನ್ನ ಮರೆಗೊಳಿಸಿ ಕೊಂಡರೂ ಬಿಡದೇ, ಹೊಳೆಯುವ ಈ ಖಡ್ಗದಿಂದ ನಿನ್ನ ಗಳವನ್ನು ಸೀಳಿ ಇಳೆ ದೇವತೆಗೆ ಬಲಿಕೊಡುವೆವು. ಯಲಾ. ಘಳಿಲನೇ ಹಲಧರ ಭೂಪಾಲನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವೆವು. ಇನ್ನು ನೀನುಳಿಯುವ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ನೋಡುವೆವೋ ಕಪಟಯತಿಯೇ ಮಂದಮತಿಯೇ ||

ದ್ವಾರಪಾಲಕ: ಸ್ವಾಮೀ ಭೂಪತಿಯಾದ ಬಲಭದ್ರರಾಜನೇ ಈ ಮಹಾಕಾರ್ಯ ಭಾಗಗಳು ಹಾಗಿರಲಿ. ನೇಮದಿಂ ನಿಮ್ಮ ಅರಮನೆಯೊಳಿದ್ದ ಕಾಮರೂಪಿಯಾದ ಸನ್ಯಾಸಿಯು ಕೋಮಲಾಂಗಿಯರಾದ ಸುಭದ್ರಾದೇವಿಯವರನ್ನು ತನ್ನರತನದೊಳಪಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಓಡಿಹೋಗಲೆತ್ತಿಸಿ ಇಹನೈ ರಾಜ ಜಲಜಾಪ್ತ ತೇಜಾ ||

ಬಲರಾಮ: ಎಲೈ, ಚಾರಕುಲಾಗ್ರಣಿಗಳೇ ಕೇಳಿ, ವಳಮೋಸಗಾರನಾದ ತಳುಕು ಸನ್ಯಾಸಿಯನ್ನು ನಿಳಯದೆಡೆಗೆ ನಾನು ಕರೆತರುವಾಗಲೇ ಮುನಿಗಳ ಗೊಡವೆ ವಳಿತಲ್ಲವೆಂದು ನಳಿನೋದರನು ಮೊದಲೇ ಯನಗೆ ಪೇಳಿದನು. ನಾನು ಆ ಮಾತು ಕೇಳದೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯಿಲ್ಲದೇ ಹೋದೆನು. ಭಲಾ, ವಳಿತಾಯಿತಿರಲಿ. ಘಳಿಲನೇ ಆ ತಿರುಕನನ್ನು ಪೊಳೆಯುವ ಹಲಾಯುಧದಿಂದ ಸದೆ ಬಡಿದು ತಳುವದೇ ಅಂತಕನ ಪಾಲು ಮಾಡುವೆನು, ಘಳಿಲನೇ ಹೋಗೋಣ ಬನ್ನಿರೈಯ್ಯಿ ಚರರೇ ದ್ವಾರಪಾಲಕರೇ ||

ದರುವು

ನಿಲ್ಲೆಲೋ ಸನ್ಯಾಸಿ ಪೋಗು

ವೆಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಕನಾಸಿ ||

ಖುಲ್ಲ ನಿನ್ನ ದುರುಳತನದ

ಸೊಲ್ಲ ನಡಗಿಸುವೆನು ಬಾರೋ

||1 ||

ಬಲರಾಮ: ಯಲಾ ! ಹುಲು ಸನ್ಯಾಸಿಯೇ, ಹಲವು ದುರಿತಗಳ ನೀಗಿದ ಬಲು ಮಹಾತ್ಮನೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಸಲಿಗೆಯಿಂದ ನಿಲಯಕ್ಕೆ ಕರೆತಂದು ಉಪಚರಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ, ನಿಲಯದಿ ನಾನಿಲ್ಲದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಕುಟಿಲಗಳ ವಳಿದು ಲಲನಾಮಣಿ ಸುಭದ್ರೆಯಳನ್ನು ವಲಿಯಲಿಚ್ಛಿಸಿ ಬಲು ಜವದಿಂ ಕೊಂಡೊಯ್ಯಲೆತ್ತಿಸಿರುವೆಯಾ ಖೂಳನೇ ಘಳಿಲನೇ ಈ ಲಲಿತಾಂಗಿಯ ಬಿಟ್ಟು ತೆರಳಿದರೆ ವಳಿತಾಗಿರುವುದು. ಇಲ್ಲವಾಯಿತೇ, ಇಕ್ಕೋ ಈ ಹಲಾಯುಧದಿಂದ ನಿನ್ನ ಲಲಾಟದಲ್ಲಿ ಲಿಖಿತವನ್ನು ತೊಡೆದು ಅಲೆಯುವ ಶಾಕಿನೀ ಗ್ರಹಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯಿತ್ತೆಪೆನೋ ಸನ್ಯಾಸಿ ಹೇ ಬಿಕನಾಸಿ ||

ದರುವು

ಫಡ ಫಡಲವೋ ದುರುಳಾ ಈಗ

ಕಡಿದು ಸಿಗಿವೆ ಕರುಳಾ ||

ಮೂಢ ನಿನಗೆ ಕಡೆಯಕಾಲ

ಧೃಡದಿ ವದಗಿ ಬಂದಿತೀಗಾ

||2 ||

ಬಲರಾಮ: ಯಲಾ, ಬಡ ಸನ್ಯಾಸಿಯೇ ! ಉಡುರಾಜ ಮುಖಿಯಾದ ಸುಭದ್ರಾ ದೇವಿಯನ್ನು ಒಡಗೊಂಡು ಸಿದಿದೋಡಿದರೆ ಬಿಡುವೆನೇ
ಈ ಬಲಭದ್ರ ರಾಜನು. ಯಲಾ! ಜಡದೇಹಿ ಮುನಿಯೇ, ಪೊಡವಿಯೊಳು ನಿನಗೆ ನಾನೆ ಕಡೆ ಕಾಲರುದ್ರನೆಂದು ತಿಳಿದು ಧೃಡತರಮಾದ
ನಿನ್ನ ಶೌರ್ಯದೇಳಿಗೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಬಹುದೆಲಾ ಯತಿಯೇ ಕುಹಕ ದುರ್ಮತಿಯೇ ||

ದರುವು

ಧರಣಿ ಕುಂಕುಮ ಪುರಿಯಾ ಹರಿ

ಕರುಣವಿಹುದನರಿಯಾ ||

ದುರುಳ ನಿನ್ನ ಹಲಾಯುಧವಾ

ಮುರಿದು ಧರೆಗೆ ಉರುಳಿಸುವೆನು

||3 ||

ಅರ್ಜುನ: ಯಲಾ ದುರುಳನಾದ ಬಲಭದ್ರ. ಧರೆಯೊಳು ಯನಗೆ ಸರಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಮೆರೆಯದಿರೋ ಕ್ಷುದ್ರ. ಧರಣಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲೊಪ್ಪುವಾ
ಸರಸತರ ಕುಂಕುಮನಪುರಿ ಶಿರಿದೇವಿಯರಸ ನರಸಿಂಹ ಮೂರ್ತಿಯೆನಿಪ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಕರುಣ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಧುರವಿಜಯನೆಂದು ಹೇಳುವ
ನಿನ್ನ ಕರದೊಳೊಪ್ಪುವ ಹಲಾಯುಧವಂ ಮುರಿದಿರಿಸಿ ನಂತರ ತಿರುಕ ಸನ್ಯಾಸಿಯಾದೆನ್ನ ಭುಜಬಲ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ತೋರಿಸುವೆನು.
ಸರಸಿಜ ಗಂಧಿಯಾದ ಸುಭದ್ರೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೂ ಬಿಡೆನು, ಧುರ ಪರಾಕ್ರಮಿ ನೀನಾದದ್ದು ಸಹಜವಾದರೆ ವರ ಸಹೋದರಿಯ
ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೇನೋ ಹಲಧರಾ ನಿನಗೆ ನಾನೇ ದಂಡಧರಾ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಅಹೋ ಕಂತುಪಾಲ ! ದಂತಿಗಮನೆ ಸುಭದ್ರಾದೇವಿಯನ್ನೊಯ್ದು ಶಾಂತಚಿತ್ತನಾದ ಸನ್ಯಾಸಿಯೋಳ್ ಇಂಥಾ ಕರಿಣತರ ಭಾವ
ಸಲ್ಲದು. ಶಾಂತಚಿತ್ತನಾಗಿ ಚಿಂತೆಯನ್ನೀಗಿ ಅಂತಃಪುರಕ್ಕೆ ತೆರಳೋಣ ಬಾರೈಯ್ಯ ಅಗ್ರಜ ಬಲಭದ್ರ ರಾಜ ||

ದರುವು

ಏನ ಹೇಳ ಲೈಯ್ಯ ಅನುಜಾ

ಮಾನ ಹೀನವ ವಸುದೇವ ತನುಜಾ

||ಪ ||

ವರ ಸಹೋದರೀ ಸುಭದ್ರೆಯಳನೂ

ದುರುಳ ಮೋಸದೊಳೊಯ್ದುನಿನ್ನೇನೂ

||1 ||

ಗತಿಯು ಯೇನಾಗೈ ಯೈಲಿ ಶ್ರೀಶ ನಾನು

ಕ್ಷಿತಿಯೊಳಪಕೀರ್ತಿ ಗೊಳಗಾಯಿತಿನ್ನೂ

||2 ||

ಬಲರಾಮ: ಅಯ್ಯ ಜಲಜನಾಭ. ಲಲನಾಮಣಿ ಸುಭದ್ರೆಯಳನು ಹುಲು ಸನ್ಯಾಸಿ ಅಪಹರಿಸಿದನಲ್ಲೋ ಶೌರಿ. ಅಕಟಕಟಾ. ದಾನವಾರಿ. ಲಲಿತಾಂಗಿಯನ್ನು ದುರ್ಯೋಧನ ಭೂಪಾಲಂಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದನು, ಬಲವಂತರಾದ ನೆಲಪತಿಗಳೆದಿರಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ತಲೆಯೆತ್ತಿ ನಡೆಯದಂತಾಯಿತಲ್ಲೋ ಶ್ರೀಹರಿ ಮುಂದೇನುದಾರಿ ||

ದರುವು

ನಾರೀ ಮಣಿಯನು ಚೋರತನದೊಳೂ
ಯಾರು ಹೊಯ್ದರೆಂ ಬುವರು ಜನರುಗಳೂ ||3 ||

ದೂರು ಹೋಯ್ದು ಬಾ ಳುವುದೆಂತು ಪೇಳೂ
ಧರಣಿಯೊಳು ವ್ಯರ್ಥವಾಯಿತೆನ್ನ ಬಾಳೂ ||4 ||

ಬಲರಾಮ: ಹೇ ನಾರಾಯಣ! ಭೂಧರನಾದ ಹಲಧರನ ಸಹೋದರಿಯಳನ್ನು ದರಿದ್ರನಾದ ಹುಲು ಸನ್ಯಾಸಿಯು ಕದ್ದೊಯ್ದನೆಂದು ಉರು ಜನರೆನ್ನ ದೂರುವಂತಾಯ್ತು, ಮೀರಿದ ಈ ಅಪಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತು ಹ್ಯಾಗೆ ಬಾಳಲೋ ಶ್ರೀಹರಿ. ಧರಣಿಯೊಳೆನ್ನ ಬಾಳು ವ್ಯರ್ಥವಾಯಿತಲ್ಲೋ ಮುರಾರಿ ತೋರೆನಗೆ ದಾರಿ ||

ದರುವು

ವಸುಧೆ ಕುಂಕುಮ ಪುರನೆಲೆ ವಾಸ
ಬಿಸಜನಾಭ ನೃಸಿಂಗ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶಾ ||5 ||

ವ್ಯಸನಕೀಡಾದೆ ನಲ್ಲೈಯ್ಯ ಶ್ರೀಶಾ
ಬಿಸರುಹಾಕ್ಷಿಯ ತೋರೋ ಮಹೀಶಾ ||6 ||

(ಮುಹೂರ್ತ)

ಚಿತ್ರಾಂಗದೆ: ಮದನ ಸುಂದರನಾದ ಚದುರ ಪಾರ್ಥನೇ ಲಾಲಿಸು. ದಿವಾಕರನು ಪರಿ ಪರಿ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಸರಸಿಜಮಾದ ಕಮಲಕ್ಕೆ ಕಾಂತಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವನು. ಅದರಂತೆ ಚಂದ್ರನು ನೈದಿಲೆಗಳಿಗೆ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವನು. ವರ ಮೇಘ ಮಂಡಲಗಳು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತುಷ್ಟಿಯನ್ನು ಗೈಯುವುವು. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಯರಾದ ನೀವು ಸುರತ ಸುಖದೋಳ್ ಬೆರೆದು ಸುಖವಿತ್ತ ಪರಿಯನ್ನು ತನುವಿರುವ ತನಕ ಮರೆಯಲಾರೆನೈ ಕಾಂತ - ಸರಸಧೀಮಂತ ||

ಅರ್ಜುನ: ಸರಸಿಜಗಂಧಿಯಾದ ತರುಣಿ ಚಿತ್ರಾಂಗದೆಯೇ ಕೇಳು ! ಈ ಧರಣಿಯಲ್ಲಿ ಸುತನಿಗೆ ವರಮಾತೆಯಿಂದಲೇ ಸುಖವುಂಟಾಗುವುದು, ಸ್ಮರಕಾಮಿಯಾದ ಪುರುಷನಿಗೆ ಸುರತ ಸುಖವೀವ ತರುಣಿಯಳಿಂದಲೇ ಸುಖವುಂಟಾಗುವುದು. ಈ ಎರಡು ಕಾರಣಗಳಿಲ್ಲದ ಪುರುಷನು ಗೃಹದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಒಂದೇ. ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಒಂದೇ. ಹೇ ಕೋಮಲಾಂಗಿ ಭೂಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ತೀರಿದ ನಂತರ ಯನ್ನ

ಅಗ್ರಜ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನ ಚರಣ ದರುಶನ ಕೈಗೊಂಡು ತಾಮಸವಿಲ್ಲದೇ ನಿನ್ನೆಡೆಗೆ ಬರುವೆನೆ ಮಂದವತೀ ನಾಂ ಪೋಗಿ ಬರುವೆನೇ
ಯುವತಿ ||

ಚಿತ್ರಾಂಗದ: ವಳಿತಾಯಿತು ಪೋಗಿ ಬರಬಹುದೈ ಪ್ರಾಣಕಾಂತನೇ ||

ಕಂದ

ವರ ಪಾರ್ಥನು ಪಾಂಡ್ಯರಾಜನ

ಪುರವನು ನೆರೆದಾಂಟಿ ಬಂದು ಹರಿಪುರದೆಡೆಯೊಳ್ ||

ಇರುತಿಹ ವಿಂಧ್ಯಾ ವನದೆಡೆಯ

ತರು ಮೂಲದಿ ಕುಳಿತು ಹರಿಯಂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತಿದನು ||

ದರುವು

ನಾರಾಯಣ ಹರಿ ವಾಸುದೇವ ನಿನ್ನಾ

ಪಾರಾಯಣವ ಮಾಡುವೆನೂ ||ಪ ||

ಮಾರ ಜನಕನೆ ಯನ್ನ ಘೋರ ದುರಿತಾವನ್ನೂ

ಪಾರುಗಾಣಿಸಿ ಬೇಗ ಪೊರೆಯೋ ಜನಾರ್ಥನಾ ||1 ||

ವಾಸುಕಿ ಶಯನ ಶ್ರೀ ವಾಸವಾರ್ಚಿತ ಹರಿಯೇ

ಕೇಶವನೇ ಯನ್ನಯ ಘಾಸಿಯ ಪರಿಹರಿಸೋ ||2 ||

ಆಶಪಾಶಗಳ ನೀ ರಾಶೆಯ ಮಾಡಿರುವ

ವಾಸುದೇವನೆ ಪೊರೆಯೋ ದಾಸನಾದೆನ್ನನೂ ||3 ||

ಧರೆಯೊಳು ಕುಂಕುಮ ಪುರದೊಳು ನೆಲಸೀದಾ

ವರ ನಾರಸಿಂಹನೇ ಕರುಣಿಸಿ ಸಲಹೆನ್ನಾ ||4 ||

ಅರ್ಜುನ: ಹೇ ನಂದಗೋಪಕುಮಾರ! ಗೋಪೀ ವೃಂದ ವಲ್ಲಭಾ. ದೈತ್ಯ ಮಥನ! ಮುಕುಂದ ಮುರಹರ! ಭಕ್ತವತ್ಸಲ. ಘನಕೃಪಾ
ಸಮುದ್ರನೇ, ಗೋವಿಂದನೇ. ಮೈಥಿಲೀಪತಿಯಾದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನೇ ರಕ್ಷಿಸು ರಕ್ಷಿಸು ||

(ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಬರುವಿಕೆ)

ತೆರೆ-ದರುವು || ತ್ರಿವುಡೆ

ಚಾರುತರ ಶೃಂಗಾರ ವೊಪ್ಪುವಾ

ದ್ವಾರಕಾಪುರವನ್ನು ಪಾಲಿಪಾ

ವಾರಿಜಾಕ್ಷನು ಯೆನುವ ಕೃಷ್ಣನು ಧೀರ ನಡೆ ತಂದಾ || 1 ||

ಆ ಸಮಯದೊಳು ವಿಂಧ್ಯವನದೆಡೆ

ವಾಸವನ ಸುತ ಕುಳಿತಿರಲು ಸುವಿ

ಲಾಸದಿಂ ನಡೆತಂದ ಶರಣೆಂ ಬಾಶೆಯಿಂದಾ || 2 ||

ಧರಣಿಗತಿಶಯ ಕುಂಕುಮನಪುರ

ವರ ನೃಸಿಂಗನು ಯೆನುವ ಕೃಷ್ಣನು

ಕರುಣವಾರಿಧಿ ಬಿಜಯಂಗೈದನೂ ಶರಣನಿದ್ದೆಡೆಗೇ || 3 ||

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ: ಯಲೈ ಮಾನುಷ್ಯನೇ. ಹಲವು ಯಾಗಗಳಂ ಒಲುಮೆಯಿಂದ ಮಾಡಿ ಸಲಿಗೆಯಿಂ ಸುರಲೋಕವನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತಾ. ಬಲ ಭಲ ಕಲಿಗಳಾದ ದಾನವರ ಹತಗೊಳಿಸಿ ಲಲಿತರಂಭಾದಿ ಅಪ್ಪರ ಸ್ತ್ರೀಯರ ನರ್ತನಾದಿಗಳಿಂ ಒಡ್ಡೋಲಗದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಇಂದ್ರನಾಸ್ಥಾನದಂತೆ ಕಂಗೊಳಿಸುವ ಈ ಸಭಾಸ್ಥಾನದೋಳ್ ನಿಂದು ಈಗ ಬಂದವರು ಧಾರೆಂದು ಕರಕಂಜಾತವಂ ಮುಗಿದು ಕೇಳುವ ಮರ್ತ್ಯ ನೀ ಧಾರೋ ಯನ್ನೊಳು ಸಾರೋ !

ಭಲಾ ಸಾರಥಿ! ಕ್ಷೀರವಾರುಧಿಯೋಳ್ ಚಾರು ಹರುಷದಿಂ ಶಯನಿಸಿ. ಬಾರಿ ಬಾರಿಗೂ ತ್ರಿಲೋಕಗಳಂ ನಿರ್ಮಿಸುವ ಮಾರನಗ್ರಜನೆನಿಸಿ ಮೆರೆಯುವ. ಭಲಾ ಸಚಿವಾ, ವಾರಿಜಾಸನನಿಗೆ ಪಿತನಾಗಿ ಚಾರುತರಮಾದ ದ್ವಾರಕಾ ಪುರವನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಧೀರ ಬಲಭದ್ರನಿಗೆ ಅನುಜನಾಗಿ ಸಾರಸಾಕ್ಷಿಯರಾದ ಗೋಪಿಕಾ ಸ್ತ್ರೀಯರೋಳ್ ಸುಖಿಸುತ್ತಿರುವ, ಭಲಾ, ಘೋರ ರಕ್ಕಸಿಯಾದ ಪೂತನಿಯನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿ, ವಾರಿಜಾಕ್ಷಿಯರಾದ ರುಕ್ಮಿಣೀ ಸತ್ಯಭಾಮೆಯರಿಗೆ ಕಾಂತರತ್ನವೆನಿಸಿ ಭಲಾ ಸಾರಥೀ. ವಾರುಧಿಯ ಮಧ್ಯದೋಳ್ ದ್ವಾರಕಾವತಿಯ ರಚಿಸಿಕೊಂಡು, ಮಂಡಲದೋಳ್ ಗಂಡುಗಲಿಗಳಾದ ಭಂಡ ರಕ್ಕಸರ ಕಂಡಗಳನ್ನು ಖಂಡಿಸಿ, ಭೂಮಂಡಲದೋಳ್ ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾದ ಪಾಂಡವರೇ ಮೊದಲಾದ ಭಕ್ತ ಸಂದಣಿಯಿಂ ಕೊಂಡಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಮೂರ್ತಿಯೆಂದರಿಯೋ ದೂತ ದೂತ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ||

ಭಲಾ, ಸಾರಥೀ ರಮ್ಯವಾದ ಈ ವರ ಸಭಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನಾ ಬಂದ ಪರಿಯಾಯವೇನೆಂದರೆ ಲಲನೆ ರುಕ್ಮಿಣೀ ಸತ್ಯಭಾಮೆಯರೊಡನೆ ವಲುಮೆಯಿಂ ನಾನು ಪಗಡೆಯಾಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿರಲು ಹಲವು ಪರಿಯಿಂದ ಫಲಗುಣನು ಯನ್ನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಪರಮ ಮನೋಹರಮಾದ ವಿಂಧ್ಯವನದೆಡೆಗೆ ತೆರಳುವ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಬಾಹೋಣವಾಯಿತೋ ದೂತ ಕೇಳೆನ್ನ ಮಾತ ||

ಅರ್ಜುನ: ನಮೋನ್ನಮೋ ಮುಕುಂದಾ ದೇವಕೀ ಕಂದ ||

ಕಂದ

ಭರದಿಂದಿ ವನದೆಡೆಗಂ

ಸರಸದೊಳೈತಂದು ಕುಳಿತು, ಮನದೊಳಗೆನ್ನನು ||

ಸ್ಮರಿಸಿದ ಕಾರಣವೇನೈ

ವರೆಯನ್ನೋಳ್ ಬೇಗ ಪಾರ್ಥ ಸಲಿಸುವೆನಿಷ್ಟವಾ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಎಲೈ ವರಭಕ್ತನಾದ ಪಾರ್ಥ ಶಿರೋಮಣಿಯೇ ಕೇಳು ! ಈ ಪರಿ ವ್ಯಕ್ತದೆಯೋಳ್ ಕುಳಿತು ಯನ್ನ ಸ್ಮರಿಸಲು ಕಾರಣವೇನಿರುವುದು ? ನಿನ್ನ ಮನೋಭಿಷ್ಟವನ್ನು ಅರುಹಿದ್ದಾದರೆ ಸಲಿಸುವೆನೈ ವಿಜಯಾ ಧನಂಜಯಾ ||

ದರುವು

ವಂದಿಪೆ ಶ್ರೀಹರಿಯೇ ಪಾಲಿಸು ಯನ್ನಾ

ಮಂದಹಾಸದಿ ದೊರೆಯೇ ||

ಇಂದಿರಾಪತಿ ನಿಮ್ಮಾ ಚಂದದಿಂ ಸ್ತುತಿಸುವೆನು

ಕಂದನ ಕಾಯುವನೇ

|| 1 ||

ಅರ್ಜುನ: ಸ್ವಾಮಿ! ಮಾರಪಿತನಾದ ನಾರಾಯಣ ಮೂರ್ತಿಯೇ ! ಧಾರುಣಿಯೋಳ್ ಮನುಜಾವ ತಾರವನ್ನೆತ್ತಿ ಸಾರಸುಖತರಮಾದ ಸುದತಿಯಂ ಸೇರಿ ಅಪಾರ ಮಹಿಮನಾದ ನಿನ್ನ ದಿವ್ಯ ಶ್ರೀ ಪಾದಾರವಿಂದವನ್ನು ಮರೆತಿರಲಾರೆನು. ತತ್ಕಾರಣ ಬಾರಿ ಬಾರಿಗೂ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಲಿರುವೆನು. ದಯಾಂತ: ಕರುಣದಿಂದೆನ್ನ ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ಪ್ರಭು ನೀನಲ್ಲದೇ ಮತ್ಯಾರಿರುವರು ? ಹರಿ ಪರಮಾತ್ಮ ವಾಸುದೇವ, ಭೂರಿಜನಕಾಧಾರ ಕರ್ತನಾದ ನೀನು ಯನ್ನ ಪರಿಪಾಲಿಸಬೇಕೈ ಶ್ರೀಪತಿ ನಿನ್ನ ಚರಣಾರವಿಂದವೇ ಗತಿ ||

ದರುವು

ಪೊರೆಯ ಬೇಕೋ ನೀ ಯನ್ನಾ ನಾರಾಯಣ

ವರ ಗುಣ ಸಂಪನ್ನಾ ||

ಸಿರಿಯರಸನೇ ಭವ ದುರಿತ ವಿಮೋಚನಾ

ವರ ಪಕ್ಷಿರಾಜಗಮನಾ

|| 2 ||

ಅರ್ಜುನ: ಅಹೋ, ರತಿಪತಿ ಪಿತನಾದ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯೇ ಕ್ಷಿತಿಯಲ್ಲಾ ಚರಿಸಿ ಕಂಗೆಟ್ಟು ವ್ಯಥೆಪಟ್ಟು ಅತಿಚಿಂತೆಪಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲಿಗೈತಂದೆನು. ಪತಿತಪಾವನನಾದ ನೀನು ಸತತವೂ ಯನ್ನ ಸಲಹಬೇಕೆಂದು ಅತಿಶಯಮಾದ ನಿನ್ನ ಪಾದಕಮಲಕ್ಕೆರಗುವೆನು. ಗತಿಹೀನನಾದೆನಗೆ ಸದ್ಗತಿ ಪಥವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಭವಗತಿಯ ಪಾಲಿಸಬೇಕೋ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ಗರುಡವಾಹನನೇ ||

ದರುವು

ಪೊಡವಿಕುಂಕುಮ ಪುರಿಯಾ ನರಕೇಸರಿಯೇ

ಧೃಡದಿ ಭಜಿಸುವೆ ನಿಮ್ಮಡಿಯಾ ||

ಮೃಡ ಸಖ ಯನ್ನಯಾ ಬಿನ್ನಪ ಕೇಳೈಯ್ಯು

ಜಲಜಾಕ್ಷ ಶ್ರೀಹರಿಯೇ ||

ಅರ್ಜುನ: ಹೇ ಮದನಪಿತನಾದ ಮಧುಸೂಧನ! ಸದಮಲ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಿನ್ನ ಪಾದ ಕಮಲವನ್ನು ಹೃದಯದೋಳ್ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಿರುವ ಯನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕೈ ಮಾಡವನೇ! ಅಹೋ ವಿದುರಾದಿ ಭಕ್ತಜನ ಪಾಲನೆ ಯಿದಿರಾದ ವೈರಿಗಳ ನದುರುಗೆಡಿಸುವ ಸುದರ್ಶನಧಾರಿಯಾದ ನೀನೂ. ಅಧಮ ರಾವಣ ಕುಂಭಕರ್ಣಾದಿ ಮಧುಗುಡಿಕ ದಾನವರ ವಧಿಸಿ, ಚದುರ ವಿಭೀಷಣನಿಗೆ ಸ್ಥಿರ ಪದವಿಯಿತ್ತಂತೆ ಉದಧಿಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಮಾದ ಕುಂಕುಮನ ಪುರಿಯ ನೃಸಿಂಗಮೂರ್ತಿಯನಿಪ, ಹೇ ಮಧುಸೂಧನನೇ; ಮುದವಿತ್ತು ಯನ್ನ ಪೊರೆಯಬೇಕೈ ರುಕ್ಮಿಣೀ ಪ್ರಿಯಾ ವಸುದೇವ ತನಯಾ ||

ದರುವು

ಕುಂತಿ ತನುಜನೆ ಕೇಳು ಚಿಂತಿಪುದೇತಕಿನ್ನು

ದಂತಿ ಪುರವ ನೀನೂ ಸ್ವಂತದೊಳಗೆ ನೀ || 1 ||

ಪರಿ ಪರಿಯೊಳು ನೀನೂ ಮರುಗದಿರೈಯ್ಯು ಇನ್ನೂ

ಒರೆವೇನು ಲಾಲಿಸು ನೀಂ ಯೋಚನೆ ನೀಂ || 2 ||

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ: ಎಲೈ ಸಿತವಾಹನ ಅರ್ಜುನ, ಸತತವೂ ನೀನು ಪರಿಪರಿ ಪೊಗಳುವ ಅತಿಶಯ ಭಕ್ತಿಗೆ ನಾನು ಮೆಚ್ಚಿದನು. ಕ್ಷಿತಿಯೊಳು ನಿನ್ನ ಪೋಲುವ ಅತಿಶಯ ಪರಾಕ್ರಮಿಗಳ್ಯಾರನ್ನೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲಾ. ಮಲೆಯೊಳು ನೀನು ಚಿಂತಿಸದೆ ಅತಿಧೈರ್ಯವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿಕೊಂಡಿರಬೇಕಲ್ಲದೇ ಮಿತವಾದ ಯನ್ನ ಹಿತವಚನವನ್ನು ಲಾಲಿಸಬೇಕೈಯ್ಯು ವಿಜಯ ಧನಂಜಯ ||

ದರುವು

ವರಯತಿ ವೇಷವನೂ ಧರಿಸಿರು ಈಗ ನೀನೂ

ಬರುವನು ಹಲಧರನೂ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಯಿನ್ನೂ || 3 ||

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ: ಎಲೈ ಚಂಡ ವಿಕ್ರಮನಾದ ಗಾಂಡೀವಿಯೇ. ಮಂಡಲದಿ ತಾಪಸರಂತೆ ನೀನು ಕಮಂಡಲ ಧಾರಿಯಾಗಿ ಯತಿವೇಷವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಖಂಡ ಪರಶುವಿನ ಧ್ಯಾನದಿಂದೀ ತರುಮೂಲದೋಳ್ ಕುಳಿತಿದ್ದರೆ ಮಂಡಲಾಧಿಪ ಬಲಭದ್ರರಾಜನು ಬಂದು ದಂಡವಿಟ್ಟು ನಿನ್ನ ಕರೆದೊಯ್ಯುವನು, ನಂತರ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷಿಯಳಾದ ಸುಭದ್ರೆಯಳನ್ನು ಖಂಡಿತ ನಿನಗಿತ್ತು ಪರಿಣಯ ಗೈಯುವ ಪ್ರಯತ್ನವಂ ಮಾಡುವೆನ್ನೈಯ್ಯು ಪಾರ್ಥ ನೀನಾಗುವೆ ಕೃತಾರ್ಥ ಈ ಮಾತು ಯತಾರ್ಥ ||

ದರುವು

ಧರೆಯೊಳು ಕುಂಕುಮನಾ ಪುರಪತಿಯೇ ನಾ ನಿನ್ನಾ

ವರ ವಚನ ಮೀರುವೆನೇ ಕೇಳ್ ನೀನೇ || 4 ||

ಅರ್ಜುನ: ಹೇ ಪಕ್ಷಿಗಮನನಾದ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯೇ! ಈ ಕ್ಷಿತಿಯೊಳಾಶ್ರಿತ ಜನರಿಗೆ ಅಕ್ಷಯ ಮೋಕ್ಷ ಪದವಿಯಿತ್ತು ರಕ್ಷಿಸುವ. ಪಕ್ಷಿರಾಡ್ಡಾಹನನಾದ ನಿನ್ನ ಪಾದಾರವಿಂದವಂ ಅಕ್ಷಿಯಿಂದ ಈಕ್ಷಿಸಿದ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಯಕ್ಷಾದಿ ಪ್ರಮುಖರು ಸುಪ್ರೇಮಕರವಾಗಿ ಮೋಕ್ಷ ಹೊಂದುವರು. ಇಕ್ಷುಶರ ಜನಕನಾದ ನೀನುಪೇಕ್ಷಿಸದೇ ಕಟಾಕ್ಷಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸು ರಕ್ಷಿಸೈ ಮಹಾನುಭಾವನೆ ! ಅಹೋ ಲಕ್ಷ್ಮೀವರನೇ ಈ ಕ್ಷಿತಿಯೋಳ್ ಯದುಕುಲಾಧ್ಯಕ್ಷನೆನಿಪ ಕುಂಕುಮನವುರಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ನೃಸಿಂಗನೆನಿಪ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯೇ. ಈ ಕ್ಷಿತಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವ ಭಾರ ನಿನ್ನದಾಗಿರುವುದೈ ದೇವಾ ಮಹಾನುಭಾವ ||

(ಬಲರಾಮ ಬರುವಿಕೆ)

ತೆರೆ-ದರುವು || ತ್ರಿವುಡೆ

ಪೊಡವಿಗತಿಶಯ ದ್ವಾರಕಾಪುರ

ದೊಡೆಯ ನೆನಿಸುವ ಧೀರ ಹಲಧರ

ಸಡಗರದಿ ನಡೆ ತಂದನಾಗಲೇ ಕಡಲ ಶಯನೆಡೆಗೆ || 1 ||

ಪರಮ ಪಾವನ ಸರಸಿಜಾಕ್ಷನ

ವರ ಸಹೋದರ ರೇವತಿ ಪತಿ

ವರ ಸಭಾಮಂದಿರಕೆ ಬಂದನು ಪರಮ ಹರುಷದಲೀ || 2 ||

ಕ್ಷಿತಿಯೊಳತಿಶಯ ಕುಂಕುಮನವುರ

ಪತಿತ ಪಾವನನಾದ ಲಕ್ಷ್ಮೀ

ಪತಿ ನೃಸಿಂಗನ ಅಗ್ರಜನು ತಾ ಸಂತಸದಿ ಬಂದಾ || 3 ||

ಬಲರಾಮ: ಯಲಾ ಭಟಕಟಕ! ನಿಟಿಲ ತಟ ಘಟಿತ ಮೃಗಮದ ತಿಲಕನೆಂದೆನಿಪ, ಭದ್ರಾಗ್ರಗಣ್ಯನೇ ಹೀಗೆ ಬಾರೋ ಸಚಿವನೇ! ಭಲಾ ಪಟುತರಮಾದ ನಿಟಿಲಾಂಬಕನ ಭಜಕಪಟು ರೋಷದಿಂದ ಪಟುಭಟರೋಳ್ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ, ಉಗ್ರಾಸುರ. ಜಂಭಾಸುರ ಮೊದಲಾದ ದುಷ್ಟರನ್ನು ನಷ್ಟಗೊಳಿಸಿ, ಭಲಾ ಪಟುತರಾಂಗಿಯಾದ ರಂಬಾದಿ ಅಪ್ಪರ ಕನ್ಯೆಯರ ನರ್ತನದಿಂ, ವಿಟ ದೂಷಕರ ಗಾಯನದಿಂ ಪಟುತರಮಾದ ಸುರಪನಾಸ್ಥಾನದಂತಿರುವ ಸಭಾಸ್ಥಾನದೋಳ್ ಕರಯುಗಳವಂ ಮುಗಿದು ಮೃದು ಮಧುರೋಕ್ತಿಯಿಂ ಮಾತನಾಡಿಸುವ ಸುಭಟ ನೀ ಧಾರೋ ಯನ್ನೊಳು ಸಾರೋ ||

ಭಲಾ ಸಾರಥೀ, ಉಗ್ರಾಂಬಕನ ಪೋಲ್ವ ವಿಗ್ರಹದಿಂ ರಿಪು ಸಮುಗ್ರ ನಿಗ್ರಹಗೈದು ಶೀಘ್ರದಿಂ ಶೌಯಾರಗ್ರಜನೆನಿಸಿ ಅಗ್ರಾಸನಮಾದ ಕೇಸರಿ ಪೀಠದೋಳ್ ಕುಳಿತು ವ್ಯಾಘ್ರನಂತವಿಳ ಕಾರ್ಯಗಳ ನಿಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾ ಅಗ್ರೇಸರರಾದ ರಿಪುಗಳ ಮರ್ಧಿಸುತ್ತಾ ಭುಜಬಲ ಶೌರ್ಯ ಯುಕ್ತನಾಗಿ, ಭಲಾ ಪ್ರಾಜ್ಞೋತ್ತಮಾ! ಸುಜ್ಞಾನದಿಂ ಯಜ್ಞಾದಿ ಶತಕೃತುಗಳಂ ಹಿತದಿಂ ಪೂರೈಸಿದ ಜಂಭಾರಿಗತಿ ಶಯಮಾದ ಸಂಭ್ರಮದೊಡನೆ ಅಂಬುಜಾಸನಪಿತ ಶಂಬರಾರಿ ಜನಕಾ ತ್ರಿಯಂಬಕನ ಸಖ, ಅಂಬುಧಿ ಶಯನ ಅಂಬರೀಷಾದಿ ಭಕ್ತರ, ಕದಂಬ ಕಂಬು ಕಂಧರ ಸಂಭ್ರಮ ಬಿಂಬಾಧರಿಯರಾದ ಸತ್ಯಭಾಮೆ, ರುಕ್ಮಿಣಿಯರಿಗೆ ಪ್ರಿಯನಾದ, ದ್ವಾರಕಾಪುರಿಯಂ ಸುಖ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಿಂದೋಲೈಸುವ ಪೀತಾಂಬರನಗ್ರಜನಾದ ಹಲಧರ ಭೂಪಾಲನೆಂದು ತಿಳಿಯೋ ಸಾರಥೀ ಸದ್ಗುಣ ಪಾರಾವಾರುಧೀ ||

ಭಲಾ ಸಾರಥೀ! ಈ ಸಭಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಿಜಯಂಗೈದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಯನ್ನ ಅನುಜನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೊಡನೆ ಪ್ರಸಂಗಿಸಬೇಕಾದ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯೋರನ್ನತಿಗಳಿರುವ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಬಾಹೋಣವಾಯ್ತು ದೂತ ರಾಜ ಸಂಪ್ರೀತ ||

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ: ನಮೋನ್ನಮೋ ಅಣ್ಣಾ ಹಲಧರ - ದ್ವಾರಕಾಪುರಿವರ ||

ಬಲರಾಮ: ಸಕಲ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಿಂ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾ ಸುಖಿಯಾಗಿರಪ್ಪಾ ತಮ್ಮಾ ಸಾರಸಾಕ್ಷ ||

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ: ಅಹೋ ಕಡುಗಲಿಯಾದ ಅಗ್ರಜನೇ ಲಾಲಿಸು. ಕಡು ಸಡಗರದಿಂ ಯನ್ನ ಕರೆಸಿದ ಕಾರ್ಯಾರ್ಥವೇನೂ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಬೇಕೈ ಅಣ್ಣನೇ ಕರುಣಾಗ್ರಗಣ್ಯನೇ ||

ದರುವು

ಮಾತ ಲಾಲಿಸೋ ಸಹಜಾತ ಕೃಷ್ಣನೇ ||ಪ ||

ನೀತಿಯಾ ಸುಭದ್ರೆಯಳಿಗೇ

ಅತಿಶಯದಾ ಪ್ರಾಯವಿಹುದು ||

ಖ್ಯಾತಿಯಿಂದ ಪರಿಣಯವನು

ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆಸಬೇಕು

||1 ||

ಬಲರಾಮ: ಹೇ ತಮ್ಮಾ ! ಜಗತ್ಕಾರಣನಾದ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯೇ. ನೀತಿ ಕೋವಿದೆಯಾದ ಯಮ್ಮ ತಂಗಿ ಸುಭದ್ರಾ ತರುಣಿಯಳಿಗೆ ಅತಿಶಯದಿಂದ ಯೌವನ ಕಾಲವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುವುದಾದ ಕಾರಣ, ತರಳಾಕ್ಷಿಗೆ ತಕ್ಕ ವರನನ್ನು ಈ ಭೂತಳದೊಳಗೆಲ್ಲಾದರೂ ಅರಸಿ, ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯಿಂದ ಪರಿಣಯಗೈಯ ಬೇಕಾದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಪ್ರೀತಿಯಿಂ ನಿನ್ನೋಳ್ ಆಲೋಚಿಸಲು, ನಾನು ತವಕದಿಂ ಕರೆಸಿದೆನಪ್ಪಾ ತಮ್ಮಾ ಜಲಜಾಕ್ಷ - ಇಂದೀವರಾಕ್ಷ||

ದರುವು

ಲಲನಾ ಮಣಿಯ ಲಗ್ನವನ್ನು

ನಿಲಿಸಲಾಗದೈಯ್ಯ ತಮ್ಮಾ

ಚೆಲುವನಾದ ವರನ ನೋಡಿ

ಸುಲಲಿತದೊಳಾಚರಿಸಬೇಕೂ

||2 ||

ಬಲರಾಮ: ತಮ್ಮಾ ಜಲಜನಾಭ ! ಚೆಲುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರನಂತೊಪ್ಪುವ ಲಲನಾಮಣಿ ಸುಭದ್ರೆಗೆ ಲಗ್ನವನ್ನು ಶೀಘ್ರಪಡಿಸಬೇಕಲ್ಲದೇ ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಕಾಲವಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಹೇ ಮುಕುಂದ, ಜಲಜಾಕ್ಷಿಗೆ ತಕ್ಕ ಚೆಲುವುಳ್ಳ ಕಲಿಯಾದ ವರನನ್ನು ಇಳೆಯೊಳಗರಸಿ ಘಳಿಲನೇ ಯಮ್ಮ ಯದುಕುಲವೆಲ್ಲಾ ಭಳಿ ಭಳಿರೆಂದು ಹೊಗಳುವ ರೀತಿ ಪರಿಣಯವೆನಗಬೇಕೈಯ್ಯ ನಾರಾಯಣ - ಸದಾ ಯನಗದೇ ಪಾರಾಯಣ||

ದರುವು

ಪೊಡವಿ ಕುಂಕುಮಾನ ಪುರದ

ಒಡೆಯ ನಾರಸಿಂಹನೆನಿಪ ||

ಜಲಜನಾಭ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ

ನುಡಿಯೇ ನಿನ್ನ ಮನದ ವಿವರಾ

||3 ||

ಬಲರಾಮ: ಯಲೈ ಚಕ್ರಧಾರಿ-ಹರಿ ಅಕ್ರಮದೊಳೆನಗೆ ವಕ್ರಿಸಲು ವಕ್ರಿಸುವ ಮೂರ್ಖರ ಅರ್ಕಜ ನಗರಿಗೈದಿಸಿ ಅಕ್ರಮದಿ ನಕ್ರನ ಚಕ್ರದೋಳ್ ಸೀಳಿ ಮಕರಿಯ ಕಾಯ್ಲಿ ವಿಕ್ರಮಾಟೋಪನೇ ರುಕ್ಮಿಣೀಪ್ರಿಯನೇ, ಚಕ್ರವಾಕ ಪಕ್ಷಿಯಂತೆ ಅಕ್ಷಿಗಳುಳ್ಳ, ಲಕ್ಷಣವಂತೆ, ಪಕ್ಷಿಯಾನೇ ಸುಭದ್ರೆಯಳನ್ನು ಕುಂಕುಮಪುರಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಗನೆನಿಪ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಾದ ನೀನು, ಭೂಚಕ್ರದೋಳ್ ಪರಾಕ್ರಮನಾದ ವರನನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ಪರಿಣಯವೆಸಗಬೇಕೈ ಮುಕುಂದನೇ - ದೇವಕೀ ಕಂದನೇ ||

ದರುವು ||ಜಂಪೆ

ಕರುಣೆಪುದು ಅಗ್ರಜನೇ ಧೀರಾ ಬಲದೇವನೇ

ಪರಿಯರಿತು ಪೇಳುವೆನು ಮದುವೆ ಯೋಚನೆಯಾ, ಯೋಚನೆಯಾ ||1 ||

ಸುರಪತಿಯ ಪುತ್ರನಿಗೆ ಸರಸಿಜಗಂಧಿನಿಯಾ

ಪರಿಣಯವ ಗೈಯುವುದು ಸಮೃತವು ರಾಯ ||

||2 ||

ಕೃಷ್ಣ: ಅಣ್ಣಾ ! ಮದನಪಾಲ ! ವಿಧುನಿಭ ವದನೆಯಳಾದ ಚದುರೆ ಸುಭದ್ರೆಯಳನ್ನು ಉದಧೀ ಮಧ್ಯದಲ್ಲೆ ಅತ್ಯಧಿಕಮಾದ ಇಂದ್ರಪ್ರಸ್ತದ ಅಧಿಪತಿ ಚಂದ್ರವಂಶಜಾತ. ಸಾಂದ್ರ ಗುಣ ಧರ್ಮಯುಕ್ತನಾದ ಧರ್ಮರಾಯನ ಸಹೋದರಾ! ಚದುರ ಧನಂಜಯನಿಗಿತ್ತು, ವಿಧಿ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮದುವೆಯಂ ಮಾಡಬಹುದೈ ಅಗ್ರಜಾ ಬಲಭದ್ರರಾಜ ||

ದರುವು

ಸರಿ ದೊರೆಯು ಕುರುವರನು ಸಿರಿವಂತನವನಿನ್ನೂ

ವರ ಸರಸೀಜಾಕ್ಷಿಯನು ಕೊಡುವೆನು ಇನ್ನೂ ||

||1 ||

ಬಲರಾಮ: ತಮ್ಮಾ ! ಮುಕುಂದ ! ವಮ್ಮನದಿಂ ಗಜಪುರವನ್ನು ಸುಮ್ಮಾನದಿಂ ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ನಮ್ಮ ಸರಿಸಮಾನನಾದ ದುರ್ಯೋಧನ ಭೂಪಾಲನು ವಜ್ರಿಗಿಮ್ಮಡಿಯಾಗಿ ಸರ್ವ ಸಿರಿಯಿಂದೋಲೈ ಸುತ್ತಿರುವನು. ಅಹೋ, ತಮ್ಮಾ ವಮ್ಮನದಿಂದವನಿಗೆ ಯಮ್ಮನುಜೆ ಸುಭದ್ರಾ ದೇವಿಯನ್ನಿತ್ತು, ಪರಿಣಯ ಗೈಯಬೇಕಲ್ಲದೇ ನೆಮ್ಮದಿಗೆ ಭಂಗವಾಗಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಕಳವಳಪಡುವ ಬಡ ಪಾರ್ಥನಿಗೆ ಜಲಜಾಕ್ಷಿಯಳ ಕೊಡುವುದು ಯನ್ನ ಮನಕ್ಕೆ ಸಮೃತವಲ್ಲವೈ ತಮ್ಮ ಕಣಕದಿರೆಮ್ಮಾ||

ದರುವು ||ಜಂಪೆ

ವರಮನಕೆ ಸರಿತೋರ್ಪ ತೆರದೊಳು ಮಾಡುವುದೈ
ನರಹರಿಯ ಕೃಪೆಯಿರುವ ತೆರನಂತಾಗುವುದೊ ಕೇಳಹುದು ||3 ||

ಕೃಷ್ಣ: ಅಹೋ ಅಣ್ಣಯ್ಯ, ಸನ್ನುತಾಂಗಿ ಸುಭದ್ರಾದೇವಿಯಳನ್ನು ನಿನ್ನ ಮನೋಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಉನ್ನತ ಕೌರವಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾದರೆ ಶ್ರೀಮನ್ ನಿಖಿಲತರ ಮಧ್ಯದೊಳೊಪ್ಪುವಾ, ಉನ್ನತ ಕುಂಕುಮನ ಪುರವರಾಧಿಪ, ಪನ್ನಗಾರಿಧ್ವಜ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ನೃಸಿಂಹನೆನ್ನುವ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಾದೆನ್ನ ಉನ್ನತ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಚೆನ್ನಿಗನಾದ ಪಾರ್ಥನು ಕನ್ಯಕಾಮಣಿಯನ್ನು ಬಿನ್ನಾಣದಿಂ ಮದುವೆಯಾಗದೆ ಬಿಡಲಾರನೈ ಅಣ್ಣನೇ ವರ ಅಗ್ರಗಣ್ಯನೇ||

ಬಲರಾಮ: ಅಹೋ ಕಂತು ಪಿತ ! ಉಳಿದ ಮಾತು ಅದಂತಿರಲಿ. ದಂತಿಪುರಾಧಿಪ ಹೊಂತಕಾರಿ ಕೌರವಗೆ ಕಂತು ಶರಾಕ್ಷಿ ಸುಭದ್ರೆಯನ್ನೀಯಲು ಅಂತರಂಗವೇನಿರುವುದು? ಕುಂತೀಸುತ ಪಾರ್ಥನಿಗೆ ಕೊಡಲೆಂತಾಗುವುದು? ಇಂತೆಸಗುವುದೆಮಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುವುದು ! ಅಂತರಿಸದೆ ಲಗ್ನಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಸಂತಸದಿಂ ಲಿಖಿಸುವೆನು. ಕಂತುಪಿತನಾದ ನಿನ್ನ ಅಂತರಂಗದೋಳ್ ಸಂತೋಷವನ್ನು ವಹಿಸಿ ಇಂತೊಪ್ಪುವ ಶುಭಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಭೂಕಾಂತನಾದ ಕುರುವರನಿಗೆ ರವಾನಿಸ ಬೇಕೈಯ್ಯ ಅನುಜಾ ದೇವಕೀ ತನುಜ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಅಹೋ ಅಗ್ರಜಾ ಈಗಿನ ಸಮಯದೀ ನೀವು ಹೇಳಿದ ರೀತಿ ನಾಗಕೇತನನಿಗೆ ಲಗ್ನಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ರವಾನಿಸುವೆನು. ಮುಂದಾಗುವ ಕಾರ್ಯಭಾಗಂಗಳಂ ನೋಡುತಿರು ನೀನೂ ||

(ವನಪಾಲಕರು ಬರುವಿಕೆ)

ದರುವು

ವಂದಿಸುವೆ ರಾಜನೇ ಇಂದ್ರ ಶತ ತೇಜನೇ
ಕುಂದ ಶರಪಾಲನೇ ಸುಂದರನೇ ||1 ||

ಯತಿಯು ಉದ್ಯಾನ ವನದೋಳ್ ಹಿತದಿ ಕುಳಿತು ಮನ
ನುತಿಪ ಹರಿಪಾದವನ್ನೂ ತಾನಿನ್ನೂ ||2 ||

ಪರಿಕಿಸಲು ಮುನಿಪನು ಹರನ ಪೋಲುತಿಹನೂ
ಧರಣಿಗಧಿಕ ಶ್ರೇಷ್ಠನೂ ತಾನಿನ್ನೂ ||3 ||

ಧರಣಿ ಕುಂಕುಮ ಪುರದ ವರದ ಹರಿ ಭ್ರಾತನೇ
ವರಮುನಿಯ ನೋಡಿದೆವೂ ಕೇಳ್ ನಾವೂ ||4 ||

ವನಪಾಲಕರು: ಸ್ವಾಮಿ ! ಕುಂದ ಶರಪಾಲನಾದ ಬಲಭದ್ರದೇವನೇ, ಇದೇ ತಮ್ಮ ಚರಣಾರವಿಂದಗಳಿಗೆ ಸಹಸ್ರ ವಂದನೆಗಳ್ಳೆ ಮಹಾನುಭಾವನೇ. ಅಂದರೆ ಒಂದು ಬಿನ್ನಪವನ್ನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡುವೆವು. ಇಂದು ತಮ್ಮ ಉದ್ಯಾನವನದಲ್ಲಿ ಸುಂದರನಾದೋರ್ವ ಮುನಿಪುಂಗವನು ಬಂದು ಇಂದುಶೇಖರನ ಧ್ಯಾನದಿಂ ಕುಳಿತು, ಇಹಭೋಗಂಗಳಂ ತೊರೆದು ಒಂದೇ ಭಾವದಿಂ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಿರುವನು. ಸುಂದರ ಮೂರ್ತಿಯಾದ ಆತನ ಪ್ರಭಾವಗಳ್ ಇಷ್ಟೆಂದು ವರ್ಣಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವುದು. ಇಂದು ಅವರ ಸಂದರ್ಶನವಂ ಕೈಗೊಂಡವರು ಸುಂದರ ಕುಂಕುಮನವುರಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀವರನ ಸೋದರರಾದ ನಿಮಗೆ ಪ್ರೀತಿ ಇದ್ದರೆ ದಯಮಾಡಿಸಿ ದರುಶನವ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದೈಯ್ಯೆ ಸ್ವಾಮಿ ಆಶ್ರಿತಜನ ಪ್ರೇಮಿ ||

ಬಲರಾಮ: ಭಳಿರೇ! ವನಪಾಲಕರೇ, ಇಳೆಯೊಳು ಅಂಥಾ ಮಹನೀಯರ ದರುಶನವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡದ್ದಾದರೇ ಘಳಿಲನೇ ನಮ್ಮ ದುರಿತ ತೊಲಗುವುದು, ತಳುವದೇ ಈ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ನಳಿನಾಕ್ಷನಿಗೆ ಅರುಹಿ ಬರುವಂಥವರಾಗಿರಿ ತ್ವರಿತದಿಂದ ಪೋಗಿರಿ ||

ವನಪಾಲಕರು: ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಯ್ಯೆ ದೇವಾ ಕರುಣ ಪ್ರಭಾವ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಅಣ್ಣಾ! ಪೊಡವಿಪತಿಯಾದ ಬಲಭದ್ರರಾಜನೇ ಕಡು ಸಡಗರದಿಂದೆನ್ನ ಕರೆಸಿದ ಕಾರ್ಯಾರ್ಥ ವೇನು? ತಡೆಯದೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಬೇಕೈ ದೇವಾ ಯದುಕುಲ ಪ್ರಭಾವ ||

ದರುವು || ತ್ರಿವುಡೆ

ಅನುಜ ಲಾಲಿಸು ವನಜನಾಭನೇ

ದನುಜ ಅರಿ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯೇ

ನಿನಗೆ ಪೇಳುವೆ ಇಂದಿನಾಗಮ ವನು ಜನಾರ್ಥನನೇ || 1 ||

ಮುನಿಪನೋರ್ವನು ಯಮ್ಮ ಈ ಉಪ

ವನದಿ ಕುಳಿತು ಇರುವನನುತಲೀ

ಘನದಿ ವನಪಾಲಕರು ಪೇಳ್ವರು ವಿನಯ ಭಾವದಲೀ || 2 ||

ಬಲರಾಮ: ಭಲಾ! ಮುರ ವಿಜಯನಾದ ಚಕ್ರಧಾರಿಯೇ! ಕರದೊಳು ದಂಡ ಕಮಂಡಲು ಪಿಡಿದು ಪಿರಿದಾದವೇಷ ಚರ್ಮಾಂಬರಧಾರಿಯಾದ ಮುನಿಪನೋರ್ವನು ವರ ತಪಸ್ಸನ್ನಾಚರಿಸುತ್ತಾ ವರ ಮನೋಹರಮಾದ ನಮ್ಮ ಉದ್ಯಾನವನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವನೆಂದು ಚರರು ಬಂದೊರೆದರಾದ ಕಾರಣ, ಅಹೋ ನಾರಾಯಣ, ಮುರಹರನ ಪೋಲ್ವ. ಅ ಮುನಿವರನನ್ನು ಅರಮನೆಗೆ ಕರೆತರಲು ತೆರಳಬೇಕೈ ಶ್ರೀಧರಾ ಸರಸಿಜ ಸಖ ಸಮಪ್ರಭಾಕರ ||

ದರುವು

ಛಲವ್ಯಾತಕೈಯ್ಯಾ ನಿಮ್ಮಯ ಕಾರ್ಯ

ಚೆಲುವಾಯಿತೈಯ್ಯೆ || ಪ ||

ಅಳುವಡಿಸಿದ ಮೂರು ವೇಳೆಯೊಳು ಸೇತುವೆ

ಚೆಲುವ ಹನುಮನು ಮುರಿಯೇ ಬೀಳುವುದಗ್ಗಿಗೇ || 1 ||

ಕಪಟದ್ವಿಜ: ಅಯ್ಯ ಅರ್ಜುನ ಭೂಪಾಲ! ಅಯ್ಯ ಹನುಮಂತ! ನೀವು ಗೈದಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯ ಭಾಗಗಳು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದು, ಈ ಹನುಮಂತನು ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಮೂರಾವರ್ತಿ ಮುರಿದಂಥದ್ದು, ನೀನು ಅಗ್ನಿಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಬೀಳುವಂಥದ್ದು ಇವುಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಬಹುಚೆಂದವಾಗಿರುತ್ತೈಯ್ಯ ಬಹು ಚೆಂದವಾಗಿರುತ್ತೆ ||

ದರುವು

ಕೇಳೈಯ್ಯ ನೀನೂ ಶರಧಿಗೆ ಸೇತೂ

ಬಲಿವ ಕಾಲದೊಳೂ ||

ಕಲಿಹನುಮಂತನು ತುಳಿವ ಸಮಯದೊಳಿಲ್ಲಿ

ನೆಲೆಯಾದ ಸಾಕ್ಷಿಗ ಉಂಟೇನು ಪೇಳೈಯ್ಯ ||ಭಲವ್ಯಾತಕೈಯ್ಯಾ ||2 ||

ಕಪಟದ್ವಿಜ: ಎಲೈ ಪುರಂಧರಾತ್ಮಜಾ ! ನೀನು ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಬಲಿವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಧಾರಾದರೂ ನೆಲೆಯಾದ ಸಾಕ್ಷಿಗುಂಟೋ. ಅಯ್ಯ ಮಾರುತಿ! ನರನು ಬಲಿದ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ನೀನು ಮುರಿಯುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಧಾರಾದರೂ ಸರಿಯಾದ ಸಾಕ್ಷಿಗಳಿದ್ದರೋ ಏನೈಯ್ಯ, ಸರಿಯಾದ ಸಾಕ್ಷಿಗಳಿಲ್ಲದೇ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೀವೇ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾಬದ್ಧರಾಗಿ ಅಗ್ನಿಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಬೀಳುವಂಥದ್ದು ಧಾವ ನ್ಯಾಯ ? ಆದರೆ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಕೇಳಿರೈಯ್ಯ ಕೇಳಿ ||

ದರುವು

ಮಾಡು ಸೇತುವೆಯಾ ಮುರಿಯಲಿ ಹನುಮ

ನೋಡುವೆ ವೈಯ್ಯ ||

ರೂಢಿ ಕುಂಕುಮ ಪುರದ ಒಡೆಯನ ಭಕ್ತನು

ಗಾಢಾದಿಂ ಮುರಿದರೇ ಕೂಡು ವಕ್ಷಿಯ ನೀನು ||ಭಲವ್ಯಾತಕೈಯ್ಯಾ ||3 ||

ಕಪಟದ್ವಿಜ: ಅಯ್ಯ ಕಿರೀಟಿ! ಯಾರು ಇಲ್ಲದ ವೇಳೆ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದಂಥ ಧೀರ ಪರಾಕ್ರಮಿಯಾದ ನೀನು ಮತ್ತೊಂದು ಬಾರಿ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಮೂಡಲಿಸು. ಪವನಜನ ವಡಂಬಡಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅಯ್ಯ ಮಾರುತಿ, ಮೂರಾವರ್ತಿ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಮುರಿದಂಥ ವೀರಾಗ್ರಾಣಿಯಾದ ನೀನು ಸರಸತರ ಕುಂಕುಮನ ಪುರಿ ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿಗೆ ವರಭಕ್ತ ಶಿರೋಮಣಿಯಾದದ್ದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಮುರಿ. ನಾವು ಸಾಕ್ಷೀಭೂತರಾಗಿರುತ್ತೇವೆ. ಈತ ಸೋತ. ಈತ ಸೋತನೆಂಬುವಂಥದ್ದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಬಂಧಿಸೈಯ್ಯ ವಾಸವಾತ್ಮಜಾ ನೀನು ಅದಕ್ಕನುಮೋದಿಸೈಯ್ಯ ಪವನಾತ್ಮಜಾ ||

ಅರ್ಜುನ: ಸ್ವಾಮೀ ! ದ್ವಿಜ ಸಾರ್ವಭೌಮರೇ ! ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಈಗಲೇ ಬಂಧಿಸುವೆನು. ಭೂಸುರೋತ್ತಮರೇ ||

ದರುವು

ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ ನೋಡೋ ಈಗ

ಒದ್ದು ಕೆಡಹೀಡಾಡೋ ||

ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮೊದ

ಲಿದ್ದ ಭಾಷೆಯ ನೀನು ಮಾಡೋ

||1 ||

ಅರ್ಜುನ: ಯಲಾ ! ಗದ್ದ ಮುಸುಕ ! ಗುದ್ದರಗಣ್ಣು ಉದ್ದವಾದ ಬಾಲವುಳ್ಳ ವೃದ್ಧ ಮರ್ಕಟನೇ ಕೇಳು! ಬದ್ದವಾದ ಈ ಶರಪಂಜರವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿರುವೆನು. ಅದ್ಭುತ ಪರಾಕ್ರಮಿ ನೀನಾದರೆ ಒದ್ದು ಕೆಡಹಿ ಧರೆಗುರುಳಿಸುವಂಥವನಾಗು, ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮೊದಲಾದಿದ ಭಾಷೆಗೆ ಬದ್ದನಾಗೋ ಕಪಿಯೇ ವಿಪಿನ ವಾಸಿಯೇ ||

ಆಂಜನೇಯ: ಎಲೈ ಪಾರ್ಥ ಇದು ಎಷ್ಟರ ಕಾರ್ಯ ! ಈ ಶರ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಏಕಚರಣದಿಂದ ಮುರಿದು ಕೆಡಹುವೆನು. ಪರಿಕಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಿರೋ ಕಿರೀಟಿ ಯನಗಾರು ಸರಿಸಾಟಿ. ಆಹಾ. ಶ್ರೀಹರಿ! ದಾನವಾರಿ ಗರುಡದ್ವಜ. ಮರಳಿ ಮರಳಿ ನಾನು ತರಣಿ ಮಂಡಲ ಪರಿಯಂತರಕ್ಕೂ ಹಾರಿ ತುಳಿದರೂ ಶರಪಂಜರ ಗರಿ ಸೋಂಕದೆ ಇರುವ ಪರಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸರಸತರ ಕುಂಕುಮನವುರಿ ನರಕೇಸರಿಯೆನ್ನುವ ಶ್ರೀರಾಮನೇ ಬಲ್ಲ ? ಹರಿ ಪರಮಾತ್ಮ ! ಈ ದುರುಳನಾದ ನರಾಧಮನಾಜ್ಞೆಗೊಳಗಾಗಿ ಚಿರಕಾಲಮಿರ್ಪ ಪರಿಯಿತ್ತೆಯಾ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ! ನಿರುತವು ನಿನ್ನ ಚರಣ ಸೇವಕನಾದ ಯನ್ನನ್ನು ಈ ಕೊರತೆಗೆ ಈಡು ಮಾಡಿದೆಯಾ ಶ್ರೀಹರಿ ! ಧರೆಯೋಳ್ ಈ ದೇಹವಿರಲು ವ್ಯರ್ಥವಲ್ಲದೇ ಸಾರ್ಥಕವಾಗಲರಿಯದೋ ರಾಮನೇ. ಹರಿ, ವಾಸುದೇವನೇ ಈ ದೇಹವನ್ನಾದರೂ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವೆನೆಂದರೆ ಚಿರಂಜೀವಿಯಾಗಿರೆಂದು ಸುರ ಶ್ರೇಷ್ಠರಿಂದ ವರಮಂ ಪಡೆದಿರುವೆನು. ಈ ಶರೀರವನ್ನಾದರೂ ಗರಗಸದಿಂದ ಕೊರೆದು ಬಿಡಿಸುವೆನೆಂದರೆ ಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಮುರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಧರೆಯೊಳು ಮರಣವೇ ಇಲ್ಲಾ. ಹರಿ, ಮುಕುಂದಾ, ಮಾಧವಾ, ದುರಿತ ಹರಣಾ, ಈ ಪರಮ ಪಾಪಿಷ್ಠ ದೇಹವನ್ನು ಹ್ಯಾಂಗೆ ವರೆಯಲೋ ರಾಮನೇ ಈ ದುರಿತವನ್ನು ನೀನೇ ಪರಿಹರಿಸಿ ಕಾಯಬೇಕೋ ಸೀತಾಪತಿ ನಿನ್ನ ಚರಣಾರವಿಂದವೇ ಗತಿ ||

(ಶ್ರೀರಾಮ ಬರುವಿಕೆ)

ತೆರೆ-ದರುವು||ತ್ರಿವುಡೆ

ಶ್ರೀಮಹಿತ ವಿಭ್ರಾಜ ಸುಂದರಾ

ಭೂಮಿಪರ ಗಂಭೀರ ಹಿಮಕರಾ

ಸ್ವಾಮಿ ದಾನವ ಭೀಮ ವರರಘು ರಾಮ ತಾ ಬಂದಾ

||1 ||

ನರನ ಶರಪಂಜರದ ಸೇತುವೆ

ಮುರಿಯಲಾರದೆ ಮನದೊಳಗೆ ಕಪಿ

ವರನು ಚಿಂತಿಸುತಿರುವ ಪರಿಯನು ಅರಿತು ತಾನಾಗ

||2 ||

ಧರಣಿ ಕುಂಕುಮ ಪುರವ ಪಾಲಿಪ

ವರ ನೃಸಿಂಗನು ಯೆನುವ ಶ್ರೀರಘು

ವರನು ಕರುಣಿಸಿ ಬಿಜಯಂಗೈದನು ಶರಣನಿದ್ದೆಡೆಗೇ ||3 ||

ಆಂಜನೇಯ: ಇದೇ ಶಿರಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಬಿನ್ನಹವೈಯ್ಯ ಮಹಾನುಭಾವ

ಶ್ರೀರಾಮ: ಚಿರಾಯುವಾಗಿರಪ್ಪಾ ಮಾರುತೀ

ಆಂಜನೇಯ: ಹೇ ಸ್ವಾಮಿ. ಇಂದಿರಾಪತಿ-ರಘುಪತಿ. ಇಂದಿನ ದಿನ ಪಾರ್ಥನ ದೆಶೆಯಿಂದ ಯನಗೆ ಬಂದೊದಗಿದ ಅಪಮಾನವನ್ನು ಸುಂದರ ಮೂರ್ತಿಯಾದ ನಿನ್ನ ಪಾದ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಯೇನೆಂದು ಹೇಳಲೈ ಸ್ವಾಮಿ ಸೀತಾ ಮನೋ ಪ್ರೇಮಿ ||

ದರುವು

ವಾತಸಂಭವ ನೀನೂ ಸೋತೆನೆಂಬುವುದನ್ನು

ನೀತವಲ್ಲವೂ ತಿಳಿಯೈ ಪವನಜ ಕೇಳೈ ||

ಆತನ ಪಕ್ಷದಲೀ ಸೇತುವೆಯೊಳು ಬೆನ್ನಾ

ಆತು ಸೋಲಿಸಿದೆ ಮುನ್ನಾ ಕಪಿವರನೆ ನಿನ್ನಾ ||1 ||

ಶ್ರೀರಾಮ: ಅಯ್ಯ ವಾತಸಂಭವನಾದ ಹನುಮಂತನೇ, ಶ್ವೇತವಾಹನನಿಗೆ ಸೋತೆನೆಂಬ ಸಂಶಯವನ್ನು ಬಿಡು ಪ್ರೀತಿಯಿಂ ನಾನೊರೆಯುವ ಮಾತಿನ ಮೇಲೆ ಚಿತ್ತವಿಡು. ಖ್ಯಾತಿಯುತ ಪಾರ್ಥನು ಬಲಿಸಿದ ಸೇತುವೆಗೆ ನಾ ತವಕದಿಂ ಮೈಯಾಂತು ಈ ತೆರದಿ ನಿನ್ನ ಸೋಲಿಸಿದೆನಪ್ಪಾ ಮಾರುತಿ ನೀನು ಮನದೊಳಗೆ ಯೋಚಿಸದೆ ಇರು ಅತಿ ||

ದರುವು

ಸಂದ ಯುಗದೊಳು ಭಕ್ತಾ ಇಂದ್ರಸುತ ಫಲುಗುಣನು

ಇಂದು ಯುಗದೊಳಗೆ ಸಖನೂ ಕೇಳೈಯ್ಯ ನೀನೂ ||

ಮುಂದೆ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಿ ನ್ನಿಂದ ಬಹಳಾವುಂಟು

ಅಂದು ನಿಮಿತ್ಯಾ ಈಗಾ ಸೋಲಿಸಿದೆ ಬೇಗಾ ||2 ||

ಶ್ರೀರಾಮ: ಎಲೈ ಮಂದ ಮಾರುತ ತನಯನೇ ! ಸಂದ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಯನಗೆ ನೀನು ಪ್ರಿಯ ಮಿತ್ರನು. ಇಂದಿನ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಪುರಂದರಾತ್ಮಜನಾದ ಈ ಪಾರ್ಥನು ಯನಗೆ ಬಂಧು ಮಿತ್ರನಾದ್ದರಿಂದ ಮುಂದೆ ನಿನ್ನಿಂದ ಆತನಿಗಾಗಬೇಕಾದ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯೋರನ್ನತೆಗಳು ಇರುವ ಪ್ರಯುಕ್ತ ನಿನ್ನನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದೆನು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನೀನು ಚಿಂತಿಸದೆ ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಪರಸ್ಪರ ಸ್ನೇಹ ಭಾವದಿಂದಿರಬೇಕೈ ಅಂಜನಕುವರಾ ವಜ್ರ ಶರೀರಾ ||

ದರುವು

ಫಲಗುಣನೆ ಪೇಳುವೆನು ಗೆಲಿದೆನೆಂಬುವ ಶೌಯಾರ

ಭಲವು ಮಾಡಲು ಬೇಡ್ಯೆಯ್ಯ ಕೇಳ್ಯೆಯ್ಯ ವಿಜಯ ||

ನೆಲವು ಕುಂಕುಮಪುರ ನಿಲಯ ನೃಸಿಂಗನಾ

ಸಲೆ ಭಕ್ತಹನುಮನನ್ನೂ ವಲಿಸುವುದು ಇನ್ನೂ

||3 ||

ಶ್ರೀರಾಮ: ಎಲೈ ಕಲಿ ಧನಂಜಯಾ ವಿಜಯಾ ಸಲೆ ಚದುರನಾದ ಹನುಮನೋಳ್ ಕಾದಿ ಗೆಲಿದೆನೆಂಬ ಶೌಯವು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಬಲಿಸಬೇಡ ಕಂಡ್ಯಾ. ಸಲ್ಲಲಿತ ಕುಂಕುಮನಪುರಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಮನೋಹರಗೆ ಸಲೆ ಭಕ್ತನಾದ ಈ ಕಲಿ ಹನುಮನಿಂದ ನಿನಗಾಗಬೇಕಾದ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯೋರನ್ನತಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಸಲಿಗೆಯಿಂದ ಈತನನ್ನು ವಲಿಸಿಕೊಂಡು ಅನ್ನೋನ್ಯ ಮಿತ್ರತ್ವದಿಂದಿರಬೇಕೈ ವಿಜಯಾ-ಧನಂಜಯಾ || ಇನ್ನು ನಾನು ಪೋಗಿ ಬರುವೆನೈ ವಿಜಯಾ-ಹೇ ಆಂಜನೇಯಾ ||

ಅರ್ಜುನ: ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯುತ್ತೇನೈ ದೇವಾ ಕರುಣ ಪ್ರಭಾವ ||

ಆಂಜನೇಯ: ತಮ್ಮ ಚಿತ್ತಾಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ವರ್ತಿಸುವೆವೈ ಸ್ವಾಮೀ ಭಕ್ತಜನ ಪ್ರೇಮೀ ||

ಅರ್ಜುನ: ಶರಣು ಶರಣೈಯ್ಯ ಸ್ವಾಮಿ ಹರಿಕುಲಾಧಿಪನೇ ಪರಮ ಪರಾಕ್ರಮವಂತನಾದ ನಿನ್ನ ಪ್ರಭಾವಗಳ ತಿಳಿಯದೆ ಅಲ್ಪಮತಿಯಾದ ನಾನು ವೃಥಾ ಪೌರುಷಗಳ ತೋರಿಸಿದ ತರಳನಾದೆನ್ನ ಅಪರಾಧಂಗಳ ಮನ್ನಿಸಿ ಸಲಹಬೇಕೈ ಪವನ ಸಂಜಾತ ಪರಮ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ||

ಆಂಜನೇಯ: ಎಲೈ ಕರುಣಾಕರನಾದ ಪಾರ್ಥ ! ತ್ರಿಲೋಕ ಸಮರ್ಥ, ಪರಿ ಪರಿಯಿಂದ ನಿನ್ನ ರಕ್ಷಿಸುವ ಭಾರ ಸರಸತರ ಕುಂಕುಮನಪುರಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀವರನದಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೇ ಯನ್ನಿಂದಲೇನಾಗುವುದು? ಹೇ ಪುರಂದರಾತ್ಮಜಾ ನನ್ನನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭರದಿಂದ ಬಂದೊದಗುವೆನು, ಹರಿಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಇದೇ ಭಾಷೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯೈ ಕಿರೀಟಿ ನಿನಗಾರು ಸರಿಸಾಟಿ ||

ಅರ್ಜುನ: ಹಾಗಾದರೆ ನಾನು ಭೂಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಗೆ ಹೋಗಿ ಬರಲೇ ಸ್ವಾಮಿ ಆಂಜನೇಯ ಮೂರ್ತಿಯೇ ||

ಆಂಜನೇಯ: ಹೋಗಿ ಬರಬಹುದೈ ಅರ್ಜುನ ಭೂಪಾಲ-ನಿರ್ಜರಾಧಿಪನ ಬಾಲ ||

(ಚಿತ್ರಾಂಗದ ಬರುವಿಕೆ)

ದ್ವಿಪದ || ಕಾಂಭೋದಿ ರಾಗ

ಶ್ರೀರಮಣೇ ಮಣಿ ಶೃಂಗಾರ ವೇಣೀ

ಮಾನಿತ ಗುಣಮಣಿ, ಮಹಿತ ಕಲ್ಯಾಣಿ ||

ಸರಸಿಜಪಾಣಿ, ವನಿತ ಕಟ್ಟಾಣಿ

ಧರೆ ಪಾಂಡ್ಯರಾಜನ, ವರ ಪುತ್ರಿಯಾದ

ತರುಣಿ ಚಿತ್ರಾಂಗದಾ ದೇವಿ ತಾನಾಗ
ಮುಗುಳುನಗೆ ಬೀರುತಲಿ ಮೋಹನಾ ತಾರೇ
ಕಡಗ ಕಂಕಣ ಯುಣತ್ಕಾರಂಗ ಘೋಲಿಯೇ
ಉಡುರಾಜ ಮುಖಿ ನಡುವಿನೊಡ್ಯಾಣವಳವಟ್ಟೂ
ಕರದೊಳು ವರಬಾಜಿ ಬಂದು ವಪ್ಪುತಲೀ
ಪರಮಪಾವನೆ ಸರಸಿಜಾರಿಯನು ಪೋಲ್ವ
ಸರಸತರ ಕೆನ್ನೆಗಳಿಗಿರಿಸಿನವ ಪೂಸಿ
ಪರಿಪರಿಯ ಕುಸುಮಗಳ ತುರುಬಿಗಳವಡಿಸಿ
ಧರೆಗಧಿಕ ಕುಂಕುಮನ ಪುರವಾಸ ನೆಂದೆನಿಪ
ನರಸಿಂಹ ಮೂರ್ತಿಯ ಚರಣ ಕಮಲಗಳಾ
ಸ್ಮರಿಸುತಲಿ ನಡೆತಂದು ತೆರೆಯೊಳಗೆ ನಿಂದಳೂ ||

ತೆರೆ-ದರುವು

ಸಾರಸಾಕ್ಷೀ ತೋರಿಸೇ ಸ್ಮರ ರೂಪನಾ
ಸ್ಮರರೂಪನಾ ಯನ್ನ ಮನಕೆ ವಪ್ಪುವನಾ ||ಪ ||
ಸರಸಿಜಮುಖಿ ನಾ ಸೈರಿಸಲಾರೆನೂ
ಸ್ಮರನುಪಟಳವನು ಸರಸದಿ ನೀಂ

||1 ||

ಚಿತ್ರಾಂಗದ: ಅಪ್ಪಾ ಚಾರಕಾ! ಹೀಗೆ ಬಾ ! ಅಪ್ಪಾ ಚಾರಕುಲ ಶ್ರೇಷ್ಠನೇ ! ವಪ್ಪದಿಂ ಕಪ್ಪುಗೊರಳನಾದ ಸರ್ಪಭೂಷಣನಂ ಸ್ತುತಿಸಿ
ಭಜಿಸುವ ಸರ್ಪವೇಣಿಯರಾದ ಅಪ್ಪರ ಸ್ತ್ರೀಯರ ನರ್ತನದಿಂ ಪರಿ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ಸಭಾ ಸ್ಥಾನದೋಳ್ ಬಂದು ನಿಂದು
ಇಭಗಮನೆಯಾದ ಯನ್ನನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸುವ ನೀ ಧಾರೋ ಚರನೇ ಚರರೋಳ್ ಪ್ರಖ್ಯಾತನೇ ||

ಅಣ್ಣಯ್ಯ ಸಾರಥೀ ! ಸಡಗರದಿಂದ ಈ ಪಾಂಡ್ಯದೇಶವನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಪಾಂಡ್ಯರಾಜನ ಪುತ್ರಿ ಜಲಜ ನೇತ್ರೈ. ಉಡುರಾಜ
ಮುಖಿಯಾದ ಚಿತ್ರಾಂಗದೆಯೆಂಬ ಪೆಸರನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಬಡ ನಡುರನ್ನೆ, ಕಡು ಸಂಪನ್ನೆ ನಾನೇ ಅಲ್ಲವೇನಪ್ಪಾ ಸಾರಥೀ ||- ಅವನೀಂದ್ರ
ಸಚಿವಾಂಬುಧಿ ||

ಅಣ್ಣಯ್ಯ ಸಾರಥೀ! ಮಂಗಳತರಮಾದ ಈ ರಂಗಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಿದ ಪರಿಯಾಯವೇನೆಂದರೆ ಮಂಗಳಪ್ರದಳಾದ ಗಂಗಾಂಬಿಕೆಯನ್ನು
ಅರ್ಚಿಸಲು ಬಂದಾ ಸಮಯಲ್ಲಿ ಧಾರೋ ಮಾರ ಸಮರೂಪನಾದ ಪುರುಷ ಶ್ರೇಷ್ಠನು ಈ ವ್ಯಕ್ತದಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವನು. ನಾನು
ತ್ವರಿತದಿಂ ಪೋಗಿ ಸುಂದರನು ಧಾರೋ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇನಪ್ಪಾ ಸಾರಥೀ ||

ಚಿತ್ರಾಂಗದ: ಆಹಾ! ಮಾರ ಸುಂದರನಾದ ರಾಜನೇ ನೀನು ಧಾರು ? ಧಾರೊಬ್ಬರಿಲ್ಲದ ಈ ಕಾಂತಾರದಲ್ಲಿ ಓರ್ವನೇ ಕುಳಿತಿರುವ
ಕಾರಣವೇನು ? ವಾರಿಜಮಿತ್ರನಂತೆ ಕಾಂತಿಯಂ ಬೀರುವ ನಿನ್ನ ಸುಂದರಾಕಾರವನ್ನು ನೋಡಿ ನೀರೆಯಾದ ಯನ್ನ ಮನವು
ಸಂಮೋಹಿಸುತ್ತಿರುವುದಾದ ಕಾರಣ ಧೀರನಾದ ನಿನ್ನ ಪುರವ್ಯಾವುದು? ಚಾರುತರಮಾದ ನಿನ್ನ ನಾಮಾಭಿಧಾನವೇನು ? ವಿಸ್ತರಿಸಿ
ಪೇಳಬೇಕೆ ಧರಾಧಿಪಾ ಕೀರ್ತಿಕಲಾಪ ||

ಅರ್ಜುನ: ಏಣಾಂಕ ವದನೆಯಾದ ನಾರೀಮಣಿಯೇ ಕೇಳು! ಕ್ಷೋಣಿ ಮಧ್ಯದೋಳ್ ಮಾಣದೆ ಒಪ್ಪುತ್ತಿರುವ ಇಂದ್ರಪ್ರಸ್ತ ಪುರವನ್ನು ಸಾಂದ್ರ ವೈಭವದಿಂದ ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ಚಂದ್ರ ವಂಶ ಸಂಜಾತನಾದ ಪಾರ್ಥರಾಜನೆಂದರಿಯೇ ಕಮಲ ವಾಸಿನೀ ಅಮಿತ ಕರುಣೋಲ್ಲಾಸಿನೀ ||

ದರುವು

ಪೊಡವಿ ಪಾಲಕ ವಿಜಯಾ ನೀ
ದೃಢದಿ ಲಾಲಿಸು ನುಡಿಯಾ ||
ಒಡೆಯ ಯನ್ನೊಳು ಬೆರೆದು ಭೋಗಿಸಿ
ಬಿಡದೆ ಪಾಲಿಸೋ ದಯದೊಳಿಗಾ ||

|| 1 ||

ಕಾಮನಂಬಿಗೆ ಸಿಲುಕಿ ನಾನು
ಪ್ರೇಮದಿಂ ಮರೆ ಹೊಕ್ಕನು
ನೇಮದಿಂದಲಿ ಕೂಡೋ ಯನ್ನನೂ
ಭೂಮಿಪಾಲ ಬೇಡಿಕೊಂಬೆನೂ

|| 2 ||

ಚಿತ್ರಾಂಗದ: ಪೊಡವಿಪತಿಯಾದ ಅರ್ಜುನ ಭೂಪಾಲಕನೇ ಲಾಲಿಸು, ಮೃಡನ ವೈರಿಯು ಬಿಡುವ ಶರದ ಘಾತಿಗೆ ನಾನು ತಡೆಯಲಾರದೆ ಕಡು ಕಳವಳ ಪಡುವೆನಾದ ಕಾರಣ ಒಡೆಯನಾದ ನೀನು ಸಡಗರದಿಂ ಯನ್ನೋಳ್ ಬೆರೆದು ಕೆಡಕು ಮದನನ ಭಾದೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ತಡೆಯದೆ ಯನ್ನ ಕೈ ಪಿಡಿದು ರಕ್ಷಿಸೋ ರಾಜ ಜಲಜ ಸಖತೇಜ ||

ದರುವು

ನೋಡಿ ಸ್ಮರನ ರೂಪಾ ಇನ್ನು
ಬಿಡೆನು ನಿನ್ನನು ಭೂಪಾ
ರೂಢಿಪಾಲಕ ಕೂಡೋ ಯನ್ನನು
ಬೇಡಿಕೊಂಬೆ ಚರಣಕೆರಗೀ

|| 3 ||

ಚಿತ್ರಾಂಗದ: ಪೊಡವಿಯೊಳು ಮದನನಿಗೀಡಾಗಿ ತೋರ್ಪ ರೂಢಿಪಾಲಕನೇ ಕೇಳು ! ಇಂದಿನ ದಿನ ನಿನ್ನ ಸುಂದರತ್ವಗಳ ನೋಡಿ ಕೂಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಅಭಿಲಾಷೆಯಿಂದ ಗಾಢ ತವಕದಿಂ ಮೋಹಿಸಿ ಇರುವೆನು. ಗಾಡಿಕಾರ್ತಿಯಾದೆನಗೆ ಕೂಡಿರುವ ಮದನ ಜಾಡ್ಯಕ್ಕೆ ಔಷಧಿ ಇತ್ತು ಕಾಪಾಡಬೇಕೈ ದಯಾವಂತನೇ ಭೂಪರೋಳ್ ಧೀಮಂತನೇ.

ದರುವು

ಧರಣಿ ಕುಂಕುಮ ಪುರವನೂ
ಪೊರೆವ ಹರಿಯು ಮೆಚ್ಚುವನೂ ||

ಸರಸ ಸುಂದರ ಬೇಡಿಕೊಂಬೆನೂ

ವರಿಸೋ ಕರುಣವಿಟ್ಟು ಯನ್ನನೂ

||4 ||

ಚಿತ್ರಾಂಗದೇ: ಹೇ ಧರಣಿಪಾಗ್ರಣಿಯೇ! ಸ್ಮರನಂತೆ ಪರಿಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವ ಪಿರಿದಾದ ನಿನ್ನಯ ರೂಪಾತಿ ಶಯಗಳಿಗೆ ಬೆರಗುಪಟ್ಟು ವರಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವೆನು. ಕರುಣವಿಟ್ಟು ಯನ್ನೊಳು ಸುರತ ಸುಖಪಟ್ಟರೇ ಸರಸತರ ಕುಂಕುಮ ಪುರಾಧಿಪ ನರಸಿಂಹ ಮೂರ್ತಿಯೆನಿಪ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಕರುಣದಿಂದ ನಿನ್ನ ಪೊರೆಯುವನೇಳೋ ರಾಯ ಆಗನಗೆ ಪ್ರಿಯಾ ||

ದರುವು

ಮದನ ಮೋಹಿನಿಯೇ ಕೇಳೆ ! ಪೇಳುವೆನೀಗಾ

ಪದುಮ ದಳಾನನೆಯೇ ||ಪ ||

ಮದನ ಸದನಕ್ಕೊದಗು ಯೆಂದು

ಮುದದಿ ಬೇಡುವೆ ಚದುರೆ ನಿನ್ನಯ ||

ಹದನ ತಿಳಿಯದು ಸದುಮಲಾಂಗಿಯೇ

ಮುದದಿ ನಾ ವರಿಸುವುದು ಹ್ಯಾಂಗೇ

||1 ||

ಅರ್ಜುನ: ಎಲೈ ಮದನ ಮೋಹಿನಿಯಾದ ಸುದತಿರನ್ನಳೇ ಕೇಳು! ಮದನ ಶರ ಪೀಡಿತಳಾಗಿ ಹೃದಯದಿ ಬೆದರಿಕೆಯಿಲ್ಲದೇ ಮುದದಿಂದೆನ್ನ ವರಿಸಬೇಕೆಂದು ಬೇಡುವ ಹದನ್ಯಾವುದೋ ತಿಳಿಯದು! ಇದಕ್ಕೆ ಸಾದ್ಗುಣ್ಯವಾದ ಒಂದು ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರವಿರುವುದು, ಹ್ಯಾಗಂದರೇ, ಔದುಂಬರಾಣಿ ಪುಷ್ಪಾಣಿ, ಶ್ವೇತವರ್ಣಂಚ ವಾಯುಸ: ಮತ್ಸ್ಯಪಾದೇ ಜಲೇ ಪರ್ಯ, ನಾರೀ ಹೃದಯಂ ನ ಪರ್ಯತಿ ||ಎಂಬಂತೆ, ಹೇ ತರುಣಿ ಅತ್ತಿಯಿ ಹೂವನ್ನಾದರೂ ಕಾಣಬಹುದು. ಬಿಳಿಯ ಕಾಗೆಯನ್ನಾದರೂ ಕಾಣಬಹುದು, ಜಲದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮತ್ಸ್ಯದ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನಾದರೂ ಕಾಣಬಹುದು. ಆದರೆ ಲಲಿತಾಂಗಿಯರಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತಿಳಿಯಲ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವ ಕಾರಣ ನಿನ್ನ ವಚನವು ಹೇಗೆ ನಂಬಲಾಗುವುದೇ ವನಿತಾ ಯನಗಿಲ್ಲ ಸಮ್ಮತಾ ||

ದರುವು

ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಲ್ಲವೇ ಮಂದಿರದೊಳಗೆ

ಬಂಧೂ ಬಳಗವಿಲ್ಲವೇ ||

ಇಂದಿನಾಗಮವೇನೋ ತೋಚದು

ಮಂದಗಮನೆಯೇ ಲಾಲಿಸೀಗಾ

ಇಂದಿರೇಶನೆ ಬಲ್ಲನಿದ ಯನ

ಗೊಂದು ತೋಚದು ಸುಂದರಾಂಗಿಯೇ ಮದನಮೋಹಿನಿಯೇ ||2 ||

ಅರ್ಜುನ: ಎಲೈ ಕಂದರ್ಪನರಸಿಯಂತೊಪ್ಪುವ ಸುಂದರಾಂಗಿಯೇ ಕೇಳು ! ಇಂದು ಮಂದಾಕಿನಿ ತಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ವರಿಸಿದ್ದಾದರೇ, ಮಂದಿರದೊಳಿರುವ ನಿನ್ನ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಬಂಧುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸಮ್ಮತಿಸುವರೇನೇ ಮಂದಗಮನೇ ಅಂದರೇ ನೀನಂದ ವಚನದಂತೆ ನಿನ್ನ ಮಂದಿರಕ್ಕೊಡಗೊಂಡು ಪೋದರೆ ಕುಂದದೆ ನಿನ್ನಭೀಷ್ಠವನ್ನು ನಡೆಸುವೆನು. ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಭಾಗಗಳ ಸಂದರ್ಭವೆನಗೆ ತೋಚದು.

ಇಂದಿರೇಶನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಕೃಪೆ ಇದ್ದಂತಾಗುವುದು. ಮಂದಗಮನೆಯಾದ ನಿನ್ನ ಮನೋಭಿಪ್ರಾಯವು ಯನಗೆ ತಿಳಿಯದೇ ನಾರಿ ಅಸಮ ಸುಂದರಿ ||

ದರುವು

ಧರಣಿ ಕುಂಕುಮ ಪುರದೀ ನೆಲಸಿರುವ ಶ್ರೀ

ಹರಿ ನೃಸಿಂಗನ ದಯದೀ ||

ವರಿಸುವೆನು ತರಳಾಕ್ಷಿ ನಿನ್ನನೂ

ಮರುಗದಿರು ಮನದೊಳಗೆ ಭಾಮಿನೀ

ತೆರಳು ಸದನಕೆ ಸ್ಮರನ ಕೇಳಿಯೋಳ್

ಬೆರೆಯುವೆನು ವರಗುರು ಪಯೋಧರೇ ಮದನ ಮೋಹಿನಿಯೇ ಕೇಳೆ ||3 ||

ಅರ್ಜುನ: ಸರಸಿಜಗಂಧಿಯಾದ ಹೇ ತರುಣಿ ಧರೆಯೊಳು ಕುಂಕುಮನಪುರಿ ನರಕೇಸರಿಯೆನ್ನುವ ಶ್ರೀಹರಿ ಕರುಣ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ನಿನ್ನ ವರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸ್ಮರನ ವಿರಹದಿಂದ ಮನದಿ ಮರುಗುವುದಂ ಬಿಟ್ಟು ಅರಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ವರ ಜನನೀ ಜನಕರ ಅನುಮತಿಯಂ ಪಡೆದು, ಸರಸದಿಂ ನಿನ್ನ ವರಿಸುವೆನೇಳೇ ನೀರೆ ನೀತಿ ವಿಚಾರೇ ||

ಚಿತ್ರಾಂಗದ: ಹಾಗಾದರೆ ಅರಮನೆಗೆ ತೆರಳೋಣ ಬಾರೈ ಇನಿಯಾ - ಅನಿಮಿಷಾಧಿಪನ ತನಯಾ||

ದರುವು||ತ್ರಿವುಡೆ

ಭರತ ವಂಶಜ ಕೇಳು ಪೇಳುವೆ

ತರುಣಿ ಚಿತ್ರಾಂಗದೆಯು ತಾನು ||

ಭರದಿ ಪಾರ್ಥನ ಕರೆದು ತಂದಳು ಜನಕನಿದ್ದೆಗೆ ||1 ||

ಭಾಗವತರು: ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಚಿತ್ರಾಂಗದೆಯು ಪಾರ್ಥನನ್ನು ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಆತನ ಮನವೊಲಿಸಿ ತನ್ನ ತಂದೆಯಾದ ಪಾಂಡ್ಯರಾಜನ ಬಳಿಗೆ ಆತನನ್ನು ಕರೆತಂದು ಇಂತೆಂದಳೈಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ ||

(ಪಾಂಡ್ಯರಾಜ ಬರುವಿಕೆ)

ತೆರೆ-ದರುವು

ಧರಣಿಗಧಿಕವಾದ ರಾಜ್ಯವೂ

ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಾ

ಮೆರೆಯುತಿರುವ ಪಾಂಡ್ಯ ನಗರವೂ

||1 ||

ರಾಜ ಸುರಪ ರಾಜನಂದದೀ
ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತಾ
ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪರಮ ವಿಭವದೀ

||2 ||

ಧರಣಿ ಕುಂಕುಮ ಪುರ ನಿವಾಸನೂ
ನರಹರಿಯ ಮನದೀ
ಸ್ಮರಿಸಿ ಬಂದ ಪಾಂಡ್ಯ ರಾಜನೂ

||3 ||

ಚಿತ್ರಾಂಗದೇ: ನಮೋನ್ನಮೋ ಹೇ ಜನಕಾ ಕ್ಷಿತಿಜನ ಪಾಲಕಾ ||

ಪಾಂಡ್ಯರಾಜ: ಸೌಮಂಗಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿರಸ್ತು ಬಾರಮ್ಯಾ ಪುತ್ರೀ ಸೌಂದರ್ಯರಗಾತ್ರಿ ||

ಚಿತ್ರಾಂಗದೇ: ತಂದೆಯಾದ ಪಾಂಡ್ಯರಾಜನೆ ಲಾಲಿಸು. ಕಡು ಸುಂದರನಾದ ಪಾರ್ಥ ರಾಜನು ಬಂದಿರುವನು.
ಮಂದಹಾಸದಿಂದೆನ್ನವಗಿತ್ತು ಪರಿಣಯವಾಚರಿಸಬೇಕೆ ಜನಕಾ ನನಗಿದು ತವಕಾ ||

ಪಾಂಡ್ಯರಾಜ: ಅಯ್ಯೋ. ವರ ಪಾಂಡು ಮಧ್ಯಮನಾದ ಪಾರ್ಥ ರಾಜನೇ ಕರುಣವಿಟ್ಟು ನೀನಿಲ್ಲಿ ಆಗಮಿಸಿದ್ದು ಪರಮ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು.
ಆದರೆ ನೀನಿರುವ ನಿಜನಗರವ್ಯಾವುದು ? ನಿನ್ನ ಜನನೀ ಜನಕರು ಧಾರು? ಕರುಣವಿಟ್ಟು ಪೇಳಬೇಕೆ ದೊರೆಯೇ ||ವರಗುಣ ನಿಧಿಯೇ ||

ಕಂದ

ದೊರೆಯೇ ಪಾಂಡ್ಯರಾಜನೆ ಕೇಳೆ
ಧರೆ ಇಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥ ಪುರಮಂ ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ||
ವರ ಧರ್ಮಪುತ್ರನನುಜನು
ಅರಿಕುಲ ಗಜಸಿಂಗನೆನಿಪ ಪಾರ್ಥನು ನಾನೈ ||

ಅರ್ಜುನ: ಆಹಾ! ವರದಯ ಗುಣ ಭರಿತನಾದ ಪಾಂಡ್ಯ ರಾಜನೇ ಕೇಳು! ಧರೆಗೆ ಪ್ರಖ್ಯಾತಮಾದ ಇಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥ ಪುರವನ್ನು
ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತಿರುವ ವರ ಧರ್ಮಯುಕ್ತನಾದ ಧರ್ಮರಾಯನ ಸಹೋದರ, ಅರಿಕುಲ ಗಜಕಂಠೀರವನೆಂಬ ಬಿರುದಾಂಕಿತನಾದ ಪಾರ್ಥ
ತ್ರಿಲೋಕ ಸಮರ್ಥನೆಂಬ ಪೆಸರೆನಿರುವುದು, ಸರಸಿಜಾಕ್ಷಿಯಾದ ನಿಮ್ಮಯ ವರಪುತ್ರಿ ಚಿತ್ರಾಂಗದ ತರುಣಿ ಯನ್ನನ್ನು ಕರೆತಂದಳಾದ
ಕಾರಣ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತೆ ರಾಜ ಆಶ್ರಿತಕಲ್ಪ ಭೋಜ ||

ಕಂದ

ವರಪಾರ್ಥನೇ ಧರ್ಮ ಪುತ್ರನು
ಪರಿಣಾಮವೇ ದೃಪದ ತನುಜೆ ಕುಶಲದೊಳಿಹಳೇ ||
ತರಳ ಚಿತ್ರಾಂಗದೆಯಂ ವರಿಸು
ಪರಿಣಯಗೈವೆ ಹರುಷದಿ ನಿನಗಂ ||

ಪಾಂಡ್ಯರಾಜ: ಎಲೈ, ಅಸಮ ಬಲನಾದ ಪಾರ್ಥ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ ಬಿಸಜಾಕ್ಷನ ಕರುಣದಿಂದ ವಸುಮತೀಶನಾದ ಧರ್ಮಜನು ಕುಸುಮ ವಾಸಿನಿಯಾದ ದ್ರೌಪದಿಯು ಮುಂತಾದವರೆಲ್ಲರೂ ಕುಶಲದಿಂದಿರುವರೇ, ಅಸಮಾಕ್ಷನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ನಿನಗೆ ಚಿತ್ರಾಂಗದೆಯಂ ಪರಿಣಯಗೈವೆನು. ರಸಿಕತೆಯಿಂದ ವರಿಸಬೇಕಯ್ಯ ವಿಜಯಾ ಧನಂಜಯಾ ||

ಬಲರಾಮ: ಅಯ್ಯೋ, ದೇವಕೀಸುತನಾದ ಶ್ರೀಹರಿಯೇ. ಈ ವಸುಧೆಗೆ ಪೊಸತೆನಿಪ ಕುಂಕುಮನಪುರಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ನೃಸಿಂಗಮೂರ್ತಿಯನ್ನುವ, ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯೇ! ಭಾವಜಪಿತನಾದ ನಿನ್ನ ಕೃಪೆ ತಪ್ಪಿದ ಕಾರಣ ಈ ವಿಧವಾಯಿತಲ್ಲವೇ. ಅಯ್ಯೋ, ಪುಣ್ಯವೇ! ಇದಕ್ಕೆ ಹ್ಯಾಗೆ ಮಾಡಲೋ ಮುಕುಂದನೇ, ಭಾವ ಶಿರೋರನ್ನೆಯಾದ ಸುಭದ್ರಾ ದೇವಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕೋ ಶೌರಿ ಮಾಯಕತನದೋಳ್ ಸಮರ್ಥನು ನೀನೇ ಸರಿ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಅಹೋ, ಅಗ್ರಜನಾದ ಬಲರಾಮ ರಾಜನೇ ಲಾಲಿಸು. ನೆಲೆಯರಿಯದೆ ನೀನು, ಚಿಂತಿಪುದೇತಕ್ಕೆ! ಲಲನಾಮಣಿ ಸುಭದ್ರೆಯಳನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿದ ಚೆಲುವ ಸನ್ಯಾಸಿ ಧಾರೆಂದು ತಿಳಿಯಬಲ್ಲೆ. ಜಲರುಹಾಕ್ಷಿ ಕುಂತೀದೇವಿ ಅತ್ತೆಮ್ಮನವರ ಸುತ ಬಲವುಳ್ಳ ಫಲುಗುಣನಲ್ಲವೇ, ಲಲಿತದಿ ನಾನು ಧರಣಿ ಸುರರೀರ್ವರಂ ಒಡಗೊಂಡು ಪೋಗಿ ಸುಲಭೋಪಾಯದಿಂದ ಗಾಂಧರ್ವ ವಿವಾಹವನ್ನಾಚರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವೆನು. ಹುಲು ಸನ್ಯಾಸಿ ಅಪಹರಿಸಿದನೆಂದು, ಚಿಂತಿಸಲಾಗದು, ಲಲಿತಾಂಗಿಯಳನ್ನು ಫಲುಗುಣ ನಿಗೀಯಬೇಕೆಂದು ಮೊದಲೇ ನಾನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಯನ್ನ ಮಾತನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದ ಕಾರಣ ಈ ಪರಿಯಾಯಿತೈ ಅಣ್ಣನೇ ವರ ಬಲದೇವನೇ ||

ದರುವು

ಕಪಟಿ ನೀನೈಯ್ಯ ದೇವಕೀ ತನಯಾ

ಕಪಟಿ ನೀನೈಯ್ಯ ||ಪ ||

ಕಪಟಿಯು ನೀನೈಯ್ಯ ಚಪಲಾಯತಾಕ್ಷಿಯಾ

ಗುಪಿತದಿಂ ನರಗೆ ಶ್ರೀ ಪತಿಯೇ ವಲಿಸಿದೆಯೈಯ್ಯ ||1 ||

ಬಲರಾಮ: ಅಯ್ಯ ಕೃಷ್ಣಾ! ಕಪಟದಲ್ಲಿ ವಜೀರ ನೀನೇ ಸರಿ. ನೃಪಶಿಖಾಮಣಿಯಾದ ಕೌರವಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದ ಚಪಲಾಯತಾಂಬಕಿಯನ್ನು ವಿಪಿನವಾಸಿಯಾದ ಬಡ ಪಾರ್ಥನಿಗೆ ಗುಪಿತದಿಂದ ಪರಿಣಯಗೈದು ಅಪಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ ನಿನ್ನ ಕಪಟ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಲು ತ್ರಿಪುರಾರಿಗಸದಳವಾಗಿರ್ಪುದಲ್ಲೋ ಮಾಧವಾ ನೀನೆಸಗಿದೆ ಯನ್ನೊಳು ಭೇದವ ||

ದರುವು

ಕರೆಸು ಪಾರ್ಥನನೂ ನೋಡಲಿ ಬೇಕೂ

ವರ ಸುಭದ್ರೆಯನೂ ||

ತರುಣಿಯ ನೊಯ್ದವ ನರನೋ ಸನ್ಯಾಸಿಯೋ

ಹರಿಯೇ ನಿನ್ನಯ ಮಾಯ ವರಿತವರಾರೈಯ್ಯ || ||2 ||

ಬಲರಾಮ: ಆಹಾ! ಮುರರಿಪು! ವರ ಸಹೋದರಿಯಳಾದ ಸುಭದ್ರಾ ತರುಣಿಯಳನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿದವನು ನರನೋ ತಿರುಕ ಸನ್ಯಾಸಿಯೋ ಅರಿಯೆನು. ಹೇ ಸಹೋದರ! ಪರಮ ಮೋಸಗಾರನಾದ ನಿನ್ನ ವರ ವಚನವು ಯನಗೆ ಭರವಸೆ ಸಾಲದು. ಆದಕಾರಣ ತ್ವರಿತದಿಂದ

ಪಾಂಡು ಮಧ್ಯಮನಾದ ಪಾರ್ಥನನ್ನೂ ತರಳಾಯತಾಕ್ಷಿಯಳಾದ ಸುಭದ್ರೆಯಳನ್ನೂ, ಪರಮ ಪಾವನೆಯಾದ ದ್ರೌಪದೀ ಮುಂತಾದ ಬಂಧು ವರ್ಗದವರನ್ನು ತ್ವರಿತದಿಂದ ಕರೆಸೈಯ್ಯೆ ಶ್ರೀಹರಿ ಧರೆಯೊಳು ವರ ಮಾಯಕಾರಿ ನೀನೇ ಸರಿ ||

ದರುವು

ತಡವ್ಯಾತಕೈಯ್ಯಾ ಸೋದರ ಯನ್ನಾ

ನುಡಿ ಲಾಲಿಸೈಯ್ಯೆ ||

ಪೊಡವಿಕುಂಕುಮಪುರ ದೊಡೆಯ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೇ

ಕಡುಬೇಗ ತೋರಿಸೋ ಉಡುರಾಜ ವದನೇಯಾ || ||3 ||

ಬಲರಾಮ: ಆಹಾ ಜಲಜನಾಭ! ಸಡಗರದಿಂದೆನ್ನ ಮೃದು ನುಡಿಗಳಂ ಲಾಲಿಸು. ಕಡುಗಲಿಗಳಾದ ಪಾಂಡು ಪುತ್ರರನ್ನೂ, ಉಡುರಾಡ್ಯದನೆಯರಾದ ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನೂ, ಸುಭದ್ರೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಕಡು ಸಡಗರದಿಂದ ಕರೆಸೈಯ್ಯೆ ಹರಿಯೇ ಧೃಡವತ್ತಾದ ಕುಂಕುಮನ ಪುರಿ ಜಡ ಜಾಯತಾಕ್ಷನಾದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯೇ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಕರೆಸುತ್ತೇನೈ ಅಣ್ಣನೇ. ಕರುಣ ಸಂಪನ್ನನೇ ||ಯಲೈ ಸಾಂದ್ರಗುಣಯುಕ್ತನಾದ ಸೇವಕನೇ ಇಂದ್ರಪ್ರಸ್ತಪುರಿಗೆ ತೆರಳಿ ಚಂದ್ರವಂಶ ಲಲಾಮರಾದ ಪಾಂಡು ಪುತ್ರರನ್ನೂ, ಸಾಂದ್ರ ವಿಭ್ರಾಜ ಮುಖಿಯರಾದ ದ್ರೌಪದೀ ಸುಭದ್ರೆಯರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಾರೋ ಸೇವಕ ||

(ಪಾಂಡವರು ಬರುವಿಕೆ)

ದರುವು ||ಜಂಪೆ

ಬಂದಾರಾಗಲೇ ಪಾಂಡು ನಂದನರು ಅತಿಬೇಗಾ

ದಿಂದಾ ಶ್ರೀ ಮುರಹರಿಯ ಚರಣ ಸನ್ನಿಧಿಗೇ ದ್ವಾರಕಿಗೇ ||1 ||

ಕರುಣ ವಾರುಧಿ ಹರಿಯೂ ಭರದಿಂದ ಕರೆಸಿರುವ

ಪರಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕೆನುತಾ ಬಹು ತ್ವರಿತಾ ||2 ||

ಪೊಡವೀ ಕುಂಕುಮನಗರ ದೊಡೆಯಾನ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ

ನಡೆತಂದು ಹರುಷದಿ ಅಡಿಗೆ ನಮಿಸಿದರೂ ಯರಗಿದರೂ ||3 ||

ಪಾಂಡವರು: ಸ್ವಾಮೀ, ಇಂದಿರೇಶನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯೇ. ಇದೇ ನಿಮ್ಮ ದಿವ್ಯ ಪಾದ ಪದ್ಮಗಳಿಗೆ ನಮೋನ್ನಮಃ ||

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ: ಸುಖೀಭವತು ಬನ್ನಿರೈಯ್ಯೆ. ಪಾಂಡು ಪುತ್ರರೇ ಕಡು ಸಮರ್ಥರೇ ||

ಕಂದ

ವಂದಿಸುವೆನು ಸುರವಂದ್ಯಾ
ವಂದನವ ಮಾಡುವೆ ಸುರ
ವಂದ್ಯದ್ವಾರಕಿಯರಾಯ ರುಕ್ಮಿಣೀ ಪ್ರಿಯಾ ||
ವಂದನವು ರೇವತೀ ಪತಿ ||
ವಂದನೆ ತವ ಪಾದಕೀಗಾ ವಂದಿಪೆ ಬೇಗಾ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಅಣ್ಣಾ, ಸದುಹೃದಯರಾದ ಹಲಧರಾಚ್ಯುತರೇ ಇದೇ ನಿಮ್ಮ ಚರಣಾರವಿಂದಗಳಿಗೆ ಸಹಸ್ರ ವಂದನೆಗಳೆ ಮಹಾನುಭಾವರೇ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಧೀರ್ಘಾಭಿವೃದ್ಧಿರಸ್ತು ಬಾ ಸುಮಂಗಲೀ ಭವತು ಬಾರಮ್ಮಾ ದ್ರೌಪದೀ - ಪಾಂಡುನಂದನರ ಸತಿ ||

ಸುಭದ್ರೆ: ನಮೋನ್ನಮೋ ಅಣ್ಣಯ್ಯನವರೇ ಹಲಧರಾಚ್ಯುತರೇ ||

ಬಲರಾಮ: ಸುಮಂಗಲೀ ಭವತು ಬಾರಮ್ಮಾ ಸಹೋದರೀ ಮಂಗಳೋದರೀ ||

ಕಂದ

ಪರಮಾತ್ಮನೆ ಪರಮ ಪುರುಷನೇ
ಪರತರ ಪರಂಜ್ಯೋತಿ ಪರಮ ಪಾವನಮೂರ್ತಿ ||
ಶಿರಿಯರಸನೆಮ್ಮ ಕರೆಸಿದಾ
ಪರಿಯರುಹಲುಬೇಕು ದಯದೀ ಕರಣಾಜಲಧಿ ||

ಧರ್ಮರಾಯ: ಆಹಾ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ಪರತರ ಪರಂಜ್ಯೋತಿ ಸ್ವರೂಪನಾದ ಶ್ರೀಮನ್ ನಾರಾಯಣನೇ ಚರಣ ಸೇವಕರ ಮೇಲೆ
ಕರುಣವಿಟ್ಟು ಕರೆಸಿದ ಪರಿಯೇನಿರುವುದು ? ತ್ವರಿತದಿಂದಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಬೇಕೆ ದೇವಾ ಭಕ್ತರ ಜೀವಾ ||

ಕಂದ

ದೊರೆ ಧರ್ಮರಾಜನೇ ಕೇಳೆ
ವರ ರೇವತಿಯರಸ ನಿಮ್ಮ ಕರೆಸುವುದೆನುತಂ ||
ವರೆಯಲ್ ಯನ್ನೊಳಗದರಿಂ
ಪರಿತೋಷವಹಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ಕರೆಸಿದನೀಗಳ್ ||

ಕೃಷ್ಣ: ವರ ಸತ್ಯಸಂಧನಾದ ಧರ್ಮಪುತ್ರನೇ ಲಾಲಿಸು. ಅರಸು ಬಲಭದ್ರ ರಾಜನು, ತ್ವರಿತದಿಂದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕರೆಸುವುದೆಂದು ಯನ್ನೊಳು
ವರೆದನಾದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ನಿಮ್ಮನ್ನ ಕರೆಸಲಾಯಿತೆ ಪಾಂಡುಪತ್ರನೇ ||

ದರುವು

ಕರೆಸಲ್ಯಾತಕೆಮ್ಮನೀಗಾ ದೊರೆಯೇ ಹಲಧರಾ

ಪರಿಯಿದೇನೂ ಪೇಳುಯಿಗ ಸರಸ ಸುಂದರಾ ||1 ||

ದೇವ ನಿಮ್ಮಾ ಮನಸಿನಂತಾ ಭಾವ ತಿಳಿಯದೂ

ಸಾವಧಾನ ದಿಂದ ಯನ್ನೋಳ್ ನೀವು ಪೇಳ್ತುದೂ ||2 ||

ಧರ್ಮರಾಯ: ಭಾವಜ ಪಾಲನಾದ ಬಲದೇವನೇ ಲಾಲಿಸು. ಕೇವಲ ದಯಾಂತಃಕರುಣವಿಟ್ಟು ಯಮ್ಮನ್ನ ಕರೆಸಿದ ಭಾವವಿದೇನೋ ತಿಳಿಯದು. ನಿಮ್ಮಯ ವರ ಮನಸ್ಸಿನಂತರ್ಭಾವವನ್ನು ಸಾವಧಾನದಿಂದಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಬೇಕೆ ದೇವನೇ ರೇವತೀ ರಮಣನೇ ||

ದರುವು

ಕಂತುಪಾಲ ಯಮ್ಮ ಕರೆಸೀ ದಂಥ ಪರಿಗಳಾ

ಅಂತರಿಸದೇ ವರೆಯೋ ಭೂಮಿ ಕಾಂತ ಯನ್ನೊಳೂ ||3 ||

ಧರ್ಮರಾಯ: ಆಹಾ ಕಂತುಪಾಲ! ಸಂತಸದೀ ಅಂತಃಕರುಣವಿಟ್ಟು ಅತ್ಯವಸರದಿಂದಮ್ಮನ್ನ ಕರೆಸಿದ ಸಂಗತಿಯೇನಿರುವುದು ? ಅಂತರಂಗದೋಳ್ ಅಂತರಿಸದೇ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ಅರುಹಬೇಕೆ ದೇವಾ ಕರುಣಾ ಪ್ರಭಾವ ||

ದರುವು

ಒಡೆಯ ನಿಮ್ಮಾ ವಚನದಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳೆವೂ

ಜಲಜನಾಭ ನಾಣೆ ನುಡಿದಾ ನುಡಿಗೆ ತಪ್ಪೇವೂ ||4 ||

ಧರ್ಮರಾಯ: ಸ್ವಾಮಿ! ಜಗದೊಡೆಯನಾದ ಹಲಧರ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ ಲಾಲಿಸು. ವಡಲೊಳು ಅಂತವಿಡದೆ ನಡೆದ ಸಂಗತಿ ಧೃಡವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾದರೆ ನಿಮ್ಮನುಮತಿಯಂತೆ ನಡೆಯಲು ಸಂಶಯವೇನಿರುವುದು. ಪೊಡವಿಯೊಳು ಕುಂಕುಮನಪುರಿ ಧಾಮ ದುರಿತ ವಿರಾಮ ಧೃಡಮೂರ್ತಿ ನರಸಿಂಹನನ್ನುವ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಅಡಿದಾವರೆಗಳಾಣೆಯಾಗಿಯೂ ನುಡಿದ ಭಾಷೆಗೆ ತಪ್ಪಲಾರೆವು. ತಡಮಾಡದೆ ಕಡು ಸಡಗರದಿಂದ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಬೇಕೆ ದೇವಾ ಕರುಣ ಪ್ರಭಾವ ||

ದರುವು || ತ್ರಿವುಡೆ

ಧರಣಿಪತಿ ಧರ್ಮಜನೆ ಲಾಲಿಸು

ವರೆವೆ ನಿನ್ನೊಳು ಮಾಜದೀಗಲೇ

ಹರಿಯು ಗೈದಿಹ ತಂತ್ರ ಪರಿಕಿಸೆ ಕರೆಸಿದೆನು ನಿಮ್ಮಾ ||1 ||

ನರನು ವರ ಸನ್ಯಾಸಿ ವೇಷವಾ
ಧರಿಸಿ ಉಪವನದೊಳಗೆ ಇರಲೂ

ವರ ಋಷಿಯ ಇವನೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅರಮನೆಗೆ ಬೇಗಾ ||2 ||

ಬಲರಾಮ: ಅಯ್ಯ ತರಣಿಸುತ ಸೂನುವೆನಿಪ ಧರ್ಮಪುತ್ರನೇ ಕೇಳು, ವರ ಸತ್ಯಸಂಧನಾದ ನಿನ್ನೊಳು ಮರೆಮಾಜಬೇಕಾದ ಪರಿಯೇನಿರುವುದು. ಸ್ಮರಪಿತನು ಗೈದ ಕೃತಕವನ್ನು ಪರಿಕಿಸಲೋಸುಗಾ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡೆನು. ಪುರುಹೂತ ಕುಮಾರನಾದ ಈ ಪಾರ್ಥನು ವರ ಸನ್ಯಾಸಿ ವೇಷಭೂಷಿತನಾಗಿ ನರಹರಿ ಧ್ಯಾನದಿಂದ ವನದೊಳಗೆ ಕುಳಿತಿದ ಪರಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ವರ ಋಷಿಯೆಂದು ಪರಮ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅರಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದೆನ್ನೆ ಭೂಪತಿ ನೃಪತಿ ||

ದರುವು

ನಿಲಿಸಿದೆನು ಮುನಿವರನ ಸೇವೆಗೇ

ನೀಲವೇಣಿ ಸುಭದ್ರೆಯಳನೂ

ಜಲರುಹಾಕ್ಷನು ಕಪಟದೊಳು ನರ ಗೊಲಿಸಿ ಕಳುಹಿದನೂ ||3 ||

ಬಲರಾಮ: ಎಲೈ, ಜಲಜ ಸಖ ಸುತ ಸೂನುವೆನಿಪ ಧರ್ಮರಾಜನೇ ಕೇಳು. ಚೆಲುವ ಮುನಿವರನ ಪದಕಮಲ ಸೇವೆಗೆ ಲಲಿತಾಂಗಿ ಸುಭದ್ರೆಯಳನು ನಿಲಿಸಿದ ನಂತರ ಜಲರುಹಾಕ್ಷನು ಯನಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಹಲವು ತಂತ್ರಗಳ ವಲಿದು ನೀಲವೇಣಿಯಳ ಸುಲಭೋಪಾಯದಿಂದ ಫಲುಗುಣನಿಗೊಲಿಸಿದ ಕಾರಣ ಜಲರುಹಾಕ್ಷನ ವಚನವು ನಂಬಲಾರದೆ ನೆಲೆಯಂ ತಿಳಿಯಲು ಬಲುಜವದಿ ನಿಮ್ಮ ಕರೆಸಿದವ ನಾದೆನ್ನೆಯ್ಯ ಧರ್ಮಜ ತರಣಿ ಸಂಭವಾತ್ಮಜ ||

ದರುವು

ಅರಸನನುಜೆಯ ತಿರುಕನೋರ್ವನೂ

ಕರೆದು ಹೊಯ್ದನೇ ಭರದೊಳೆನ್ನುತಾ

ಜರಿಯುವರು ಜನರೆನ್ನ ಹಿಂಗದೆ ಪರಿಹಾಸದಿಂದಾ ||4 ||

ಬಲರಾಮ: ಅಯ್ಯ ಧರಣಿಪಾಗ್ರಣಿಯಾದ ಧರ್ಮಜನೇ ಕೇಳು, ಅರಸು ಬಲರಾಮರಾಜರ ವರ ಸಹೋದರಿಯಳನ್ನು ತಿರುಕ ಸನ್ಯಾಸಿ ಕರೆದೊಯ್ದನೆಂದು ಅರಿಯದ ಪಾಮರರೂ ಜರಿದು ಅಪಹಾಸ್ಯ ಗೈಯುವರೈ ಧರ್ಮಜ ಕುಂತೀ ತನುಜ ||

ದರುವು

ತರುಣಿ ದ್ರೌಪದಿಯೊಡನೆ ನೀವ್ಲಳೂ

ತೆರಳಿರೈ ನಿಜ ನಗರಿಗೀಗಲೇ

ವರ ಸುಭದ್ರೆಯ ಪರಿಣಯಕೆ ನಾ ಭರದಿ ಕರೆಸುವೆನೂ ||5 ||

ಬಲರಾಮ: ಅಯ್ಯ ನರಪತಿ - ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಭೂಪತಿ ಸಾರಸಾಕ್ಷನೆಸಗಿದ ತಂತ್ರಗಳರಿಯದೆ ಅರಸು ಬಲರಾಮ ರಾಜನ ವರಸಹೋದರಿಯು ತಿರುಕನ ಕೈಹಿಡಿದಳೆಂದು ಅರಿಯದ ಪಾಮರರು ಯನ್ನ ಜರಿಯುವರಾದ ಕಾರಣ ತರುಣದಲ್ಲಿ ಹರಿಣಲೋಚನೆಯಾದ ಸುಭದ್ರೆ ಇಲ್ಲಿರಲಿ. ಧರೆ ದೊರೆಗಳರಿವಂತೆ ತರಳಾಕ್ಷಿಗೆ ಎರಡನೇ ಪರಿಣಯವನ್ನು ವಿರಚಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವೆನು. ಮರೆಯದೆ ಆ ವೇಳೆಗೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆನು. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ನೀವುಗಳು ಸರಸಿಜಾಕ್ಷಿ ದ್ರೌಪದಿಯೊಡನೆ ಇಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥಪುರಕ್ಕೆ ತೆರಳಬಹುದೆ ಪಾಂಡುಪುತ್ರರೇ.

ದರುವು

ಪೊಡವಿಗತಿಶಯ ಕುಂಕುಮನಪುರ

ದೊಡೆಯನರಹರಿ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯ

ಧೃಡ ಕರುಣ ವೆಂತಿಹುದೋ ನಿಮ್ಮೊಳು ಅಂತಹುದು ಕೇಳಿ ||

ಬಲರಾಮ: ಅಯ್ಯ, ಧೃಡ ಚಿತ್ತನಾದ ಧರ್ಮರಾಯನೇ ಉಡುರಾಡ್ವದನೆಯಾದ ಸುಭದ್ರಾ ಸ್ವಯಂವರ ನಡೆಯುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಡೆಯದೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆನು. ಪೊಡವಿಯೊಳು ಕುಂಕುಮನ ಪುರದೊಡೆಯನಾದ ಧೃಡಮೂರ್ತಿ ನಾರಸಿಂಹನೆನ್ನುವ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷವು ನಿಮ್ಮೊಳಗಿಂತಿರುವುದೋ ಅಂತಾಗುವುದೆ ಧರ್ಮಜಾ - ವರ ಪಾಂಡು ತನುಜ ||

ಧರ್ಮರಾಯ: ಆಹಾ! ಬಲಭದ್ರರಾಜ! ಪದುಮಾಕ್ಷನ ಭಕ್ತರಾದೆಮಗೆ ವದಗಿದ ವಿಷ್ಣುವೂ ತುದಿಗೆ ಲೇಸಹುದು. ಮದನಾರಿ ಚರಣದಾಣೆ ನಿನ್ನ ಹೃದಯದಾಲೋಚನೆ ನದಿಯೊಳು ಹೋಮಗೈದಂತಾಗಿಹುದು. ಇದಕೇಕೆ ನಾನು ಯೆದುರುತ್ತರ ವೀಯುವುದು. ಪದುಮಾಕ್ಷಿಯ ನಿಮ್ಮ ಸದನದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಪದುಮ ಸಂಭವನ ಸಂಕಲ್ಪ ವದಗಿದ ವೇಳೆ ಕಾರ್ಯವಾಗುವುದು. ಮುದವಿತ್ತು ಅಪ್ಪಣೆಯಿತ್ತರೆ ನಾವು ಪೋಗಿ ಬರುತ್ತೇವೆ ಹಲಧರಾ ದ್ವಾರಕಾಪುರಿವರ ||

ಭೀಮ: ಭಳಿರೇ. ಅಗ್ರಜನಾದ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಭೂಪತಿ! ಮುರರಿಪುಯೆಸಗಿದ ಶುಭಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೊರತೆಗಳನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದ ಈ ದುರುಳ ಬಲಭದ್ರನ ಕೊರಳು ಮುರಿದು ಕರುಳು ತೆಗೆದು ಮರಣ ಗಾಣಿಸಿದರೂ ತೀರದು. ಭಲಾ, ವಳಿತಾಯಿತಿರಲಿ. ದುರುಳ ದುಯೋರಧನನಿಗೆ ವರ ಸಹೋದರಿಯ ಪರಿಣಯ ಗೈಯಲೆತ್ತಿಸಿ ಈ ಪರಿ ತಂತ್ರವೆಸಗಿರುವನು. ಈ ದುರುಳನು ನಾಳೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವ ಸ್ವಯಂವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರುವ ದೊರೆಗಳೆದುರಿನಲ್ಲಿ ಇವರ ಗರ್ವವನ್ನು ಮುರಿದು ಹರಿಣಾಕ್ಷಿ ಸುಭದ್ರೆಯನ್ನು ಧರ ವಿಜಯನಾದ ಪಾರ್ಥನಿಗೊಲಿಸದಿದೋಡೆ ಧರಣಿಯೋಳ್ ಕುಂಕುಮನಪುರಿ ನರಸಿಂಹ ಮೂರ್ತಿಗೆ ನಾನು ಭಕ್ತನಾಗಿ ಸಾರ್ಥಕವೇನು ? ಹರಿಚರಣಕ್ಕೆರಗಿ ಪುರಕ್ಕೆ ತೆರಳೋಣ ಬಾರೈ ಅಗ್ರಜಾ ಭೂಭುಜಕುಲ ತೇಜಾ.

ಧರ್ಮರಾಯ: ಎಲೈ ಮರುತ್ಸುಮಾರ! ವ್ಯಕೋದರ ಹರಿಚರಣ ಕಟಾಕ್ಷ ಯಮ್ಮೊಳಗಿರಲು ಅರಸು ಬಲರಾಮನೋಳ್ ವಾದಿಸಲ್ಯಾಕೆ ನರನಿಗೆ ಅರ್ಹನಾಗಿ ಸ್ಮರಪಿತನಿರಲು ತರಳಾಕ್ಷಿ ಸುದ್ಧಿ ನಮಗ್ಯಾತಕ್ಕೆ? ತ್ವರಿತದಿಂದ ತೆರಳೋಣ ಬಾರೈ ಪುರಕೆ ಇಲ್ಲಿರುವುದಿನ್ಯಾಕೆ.

ಕೃಷ್ಣ: ಎಲೈ ಫಲಗುಣ! ಲಲನಾಮಣಿ ಸುಭದ್ರೆಯಳನ್ನು ಕೌರವಗೊಲಿಸುವನೆಂಬ ಸಂಶಯವನ್ನು ಬಿಡು. ಲಲಿತಾಂಗಿಯ ಸ್ವಯಂವರಕ್ಕನುವಾಗಿ ಹಲವು ದೇಶದ ಅರಸುಗಳೊಡನೆ ಕುಲಗೇಡಿ ಕೌರವನು ಬಂದರೂ ಬರಲಿ. ಜಲರುಹಾಕ್ಷಿಯನ್ನು ಅವನಿಗೊಲಿಸುವನಾವನೋ ನೋಡುವೆನವನ ವೈಖರಿ. ಭಲದಿಂ ನಿನಗೊಲಿಸಲು ನಾನಿರುವೆನು ಬಲವಂತನಾದ ಶ್ರೀಹರಿ. ಬಲು ತರದಿ ನೀನು ಚಿಂತಿಸಲಾಗದು. ಸುಲಲಿತದಿಂ ಪುರಕ್ಕೆ ತೆರಳಿರಿ ಸಾರಿ! ಕಲಹಂಸಗಮನೆಯ ನಿನಗೊಲಿಸುವುದೇ ಸರಿ - ಇದು ಯನಗೆ ಶಿರಿ.

ಅರ್ಜುನ: ಸ್ವಾಮಿ! ಕಾಮಪಿತನಾದ ಶ್ರೀಮನ್ ನಾರಾಯಣನೇ! ಭೂಮಿಯೋಳ್ ನಿಮ್ಮ ನೇಮವನ್ನು ಮೀರಿ ಬಾಳುವೆನೇನೈ
ಮಹಾನುಭಾವನೇ ಪಾಮರನಾದ ಯನ್ನಂ ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ಮಹಾತ್ಮನು ನೀನೇ. ಚಿನ್ಮಯ ಚಿತ್ತ ಸ್ವರೂಪನೇ ನಾನು ಪೋಗಿ ಬರುವೆನೈ
ದೇವನೇ ನಿಮಗೆ ಸಹಸ್ರವಂದನೇ

ಕೃಷ್ಣ: ಅಹೋ ಪಾರ್ಥ. ತ್ರಿಲೋಕ ಸಮರ್ಥ. ನೀನು ಅನುಮಾನಿಸುವ ಮಾತೆ ವ್ಯತಾರ್ಥ. ನೀನಾಗುವೆ ಕೃತಾರ್ಥ. ಬಲಭದ್ರನ ಯೋಚನೆ
ವ್ಯರ್ಥ. ಕಾರ್ಯ ನಿರರ್ಥ, ನೀನು ತೆರಳಬಹುದೈ ಪಾರ್ಥ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಸ್ಮರಪಿತನಾದ ಅಣ್ಣಯ್ಯನೇ ಲಾಲಿಸು. ಹಿರಿಯಣ್ಣನು ವಿರಚಿಸುವ ಸ್ವಯಂವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹರಿಣಾಕ್ಷಿ ಸುಭದ್ರೆಯಳ ಅರಸು
ಪಾರ್ಥನಿಗೊಲಿಸುವ ಭಾರ ನಿನ್ನದಾಗಿರುವುದು. ಅಪ್ಪಣೆಯಾದರೆ ಹೋಗಿ ಬರುವೆನೈ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ||

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ: ಅಮ್ಮಾ ಕೋಮಲಾಂಗಿಯೇ! ನಿನ್ನ ಪತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ತೆರಳಿ ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗಿ ಬಾಳಮ್ಮ ತಂಗಿ ಮಂಗಳಾಂಗಿ.

ಪಾಂಡವರು: ಭಾವಜಪಾಲನಾದ ಬಲರಾಮ ರಾಜನೇ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನೆನಪಿರಲಿ, ನಾವು ಪೋಗಿ ಬರುತ್ತೇವೈ ಹಲಧರನೇ ಬಲರಾಮ
ದೇವನೇ.

ಬಲರಾಮ: ಪೋಗಿ ಬರಬಹುದೈ ಪಾಂಡು ಪುತ್ರರೇ.

ದರುವು || ತ್ರಿವುಡೆ

ಅರಸೇ ಜನಮೇಜಯನೇ ಲಾಲಿಸು
ನರಪ ಕುಲ ಮಣಿ ಪಾಂಡು ತನಯರು
ಪುರಕೆ ಹೊರಟರು ಪದುಮನಾಭನಿ ಗೆರಗಿ ಹರುಷದಲೀ || 1 ||

ಕಳೆಯೆ ಮಾಸಗಳೆರಡು ಬಳಿಕಾ
ಇಳೆಯ ಪತಿ ಬಲಭದ್ರರಾಜನು
ಫಳಿಲನೇ ಪಾಂಡವರ ಕರೆಸಿದ ಕಳುಹಿ ಚಾರಕರ || 2 ||

ಧರಣಿ ಕುಂಕುಮಪುರ ನೈಸಿಂಗನಾ
ವರ ಸಹೋದರ ಯೆನುವ ಹಲಧರಾ
ನರಗೆ ಅನುಜೆಯನಿತ್ತು ಪರಿಣಯ ವಿರಚಿಸಿದಾಗ || 3 ||

(ಮುಹೂರ್ತ)

ಭಾಗವತರು: ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಪಾಂಡವರು ಬಲದೇವಾಚ್ಯುತರ ಅನುಜ್ಞೆಯಂತೆ ಇಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥಪುರಕ್ಕೆ ತೆರಳಲು, ಕೆಲವು ದಿನ ಕಳೆದ
ನಂತರ ಹಲಧರನು ಸೋದರನೊಡನೆ ಪರ್ಯಾರಲೋಚಿಸಿ ಅಖಿಲ ರಾಜರುಗಳಿಗೆ ಆಹ್ವಾನವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಯದುಕುಲ ಬಂಧುಗಳನ್ನು,
ಪಾಂಡವರನ್ನೂ ಕರೆಯಿಸಿ ಶುಭ ಮುಹೂರ್ತದೊಳು ಸಭೆಯು ಜಯ ಜಯವೆನುತಿರೆ ಸರಸತರ ಕುಂಕುಮನಪುರ ನಿವಾಸ

ನರಕೇಸರಿಯೆನಿಪ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯ ಅಗ್ರಜನಾದ ಹಲಧರ ಭೂಪಾಲನು ತನ್ನ ಸೋದರಿ ಸುಭದ್ರಾ ದೇವಿಯಳನ್ನು ಪರಿಣಾಯದೊಳು
ಅರ್ಜುನನಿಗಿತ್ತು ಬಹುಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಧಾರೆಯೆರೆದನೈಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ ||

ಕಥೆ ಸಂಪೂರ್ಣಂ

ಮಂಗಳಾರತಿ

ಮಂಗಳಂ ಮಂಗಳಂ ನರಕೇಸರಿಗೆ ಮಂಗಳಂ ಮಂಗಳಂ ||ಪ ||

ಮಂಗಳಂ ಜಯ ಶುಭ ಮಂಗಳಂ ಕೃಷ್ಣಗೇ

ಮಂಗಳ ಮಹಿಮ ಶ್ರೀ ಅಂಗಜನೈಯ್ಯಗೇ ||1 ||

ಜನಕನ ನುಡಿ ಕೇಳಿ ಮನಕೆ ಹರುಷವ ತಾಳಿ

ಜನಕ ಸಂಭವೆಯೊಡನೆ ವನವ ಚರಿಸಿದಗೇ ||2 ||

ಮಂಡಲದೊಳಗೆ ತಾ ಚಂಡ ವಿಕ್ರಮರಾದ

ಪಾಂಡು ಸುತರನು ಪೊರೆದ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷ ||3 ||

ಧಾರುಣಿಗತಿಶಯ ವರ ಕುಂಕುಮನಪುರಾ

ವರದನೇ ಸಲಹೋ ಶ್ರೀ ಹರಿಯೇ ನೃಸಿಂಗಾ ||4 ||

* * *

ಪರಿಸಮಾಪ್ತಿ ದರುವು ||ತ್ರಿವುಡೆ

ಅಂಬಿಕಾಸುತ ದಂತಿ ಮುಖನನೂ

ಕಂಬು ಕಂಧರೀ ಶಾರದೆಯನೂ

ಅಂಬುಜೋದ್ಭವ ಪಿತನ ಸುಖನನು ನಂಬಿ ನುತಿಸುವೆನೂ ||1 ||

ವರುಷ ಶುಭಕೃತು ಮಾಸ ಶ್ರಾವಣ

ನೆರೆದಿರಲು ತಾ ಶುಕ್ಲ ಪಕ್ಷದೀ

ಇರುವ ಉತ್ತರ ತಾರೆಯೊಳು ಶನಿ ವಾರ ಪ್ರಕಟಿಸಿದಾ ||2 ||

ಧಾರುಣಿಯೊಳು ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾ

ಪುರದ ಹಣಬೇ ಶ್ರೀಕಂಠಪ್ಪನ

ವರಸುಪುತ್ರನು ಸುಬ್ಬರಾಯ ಪ್ಪಾನು ಬರೆದಿಹನೂ ||3 ||

ಧರಣಿ ಕುಂಕುಮ ಪುರ ನೃಸಿಂಗನಾ

ಪರಮ ಸಖ ಶ್ರೀ ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾ

ಪುರದ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಕರುಣದಿ ತಿದ್ದಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದಾ

||4 ||

* * *

ರತಿ ಕಲ್ಯಾಣ

ಸನ್ ವಂದು ಸಾವಿರದ ಒಂಬೈನೂರ ಐವತ್ತಾರನೆಯ ಇಸ್ವಿ ಜನವರಿ ತಾರೀಖು ಮೂರರಲ್ಲು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ ಅರಸೀಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಗಂಡಸಿ ಹೋಬಳಿ ಬಾಗೇಶಪುರ ಗ್ರಾಮದ ಲಿಂಗೇಗೌಡ ಮಗ ಭಾಗವತ ಬಿ.ಎಲ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡರು ದಕ್ಷಿಣಾದಿಯಲ್ಲಿ ರತಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಶುಭಮಸ್ತು

ಕಥಾ ಪ್ರಾರಂಭ

ಪದ

ತಂಗಿ ನಿನ್ನಯ ಮುಖ, ಕಂದಿದ ಪರಿಯೇನು

ಇಂದು ಯನ್ನೊಳು ನೀನು ಪೇಳಮ್ಮ ತಂಗೀ ||

ರಾಧೆ: ಅಮ್ಮಾ ತಂಗಿ ರುಕ್ಕಿಣಿ, ಈ ದಿವಸ ಚಂದ್ರನಂಥ ನಿನ್ನ ಮುಖವು ಕಂದಿ ಕುಂದಿರಲು ಕಾರಣವೇನು ಹೇಳುವಂಥವಳಾಗಮ್ಮ ತಂಗಿ ರುಕ್ಕಿಣೀ.

ಪದ

ಯಾರು ನಿನ್ನ ಯೀಗ ದೂರಿದರೆಲೆ ತಂಗಿ

ಮಾರಪಿತನು ನಿನ್ನ ದೂರಿದನೇನೆ ||

ರಾಧೆ: ಅಮ್ಮಾ ತಂಗಿ ರುಕ್ಕಿಣಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಯಾರು ದೂರುವಂಥವರಾದರು. ಪ್ರಾಣಕಾಂತರಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ದೇವರು ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲವೆ. ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ದುಗುಡವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೇಳುವಂಥ ವಳಾಗಮ್ಮಾ ತಂಗಿ ರುಕ್ಕಿಣಿ ||

ಪದ

ಸವತಿಯರ ಮೇಲಣ, ಮತ್ಸರವಿರುವದೆ

ನಿನ್ನಯ ಪರಿಯನು ಪೇಳಮ್ಮಾ ತಂಗೀ ||

ರಾಧೆ: ತಂಗಿ ರುಕ್ಮಿಣಿ, ನಿನಗೂ ನಿನ್ನ ಸವತಿಯಿರಿಗೂ ಕಲಹ ಬಂದಿರುವುದೇನಮ್ಮಾ ತಂಗಿ. ಇದರ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮರೆಮಾಜದೆ ಹೇಳುವಂಥವಳಾಗಮ್ಮ ತಂಗಿ ರುಕ್ಮಿಣೀ ||

ಪದ

ಅಂಜಬೇಡವೆ ತಂಗಿ, ಕುಂಜರಗಮನೆಯೇ
ಕಂಜನಾಭನು ಕಾಯ್ತು ಹೇ ಮಂಜುಳಾಂಗೀ ||

ರಾಧೆ: ತಂಗಿ ರುಕ್ಮಿಣೀ, ನೀನು ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೂ ಅಂಜಬೇಡ. ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮರೆಮಾಚದೆ ಹೇಳಿದ್ದೇಯಾದರೆ, ನಾನು ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಹೇಳುವಂಥವಳಾಗಮ್ಮಾ ತಂಗೀ ರುಕ್ಮಿಣೀ ||

ಪದ

ಅಕ್ಕ ಕೇಳಿ ಚಿಕ್ಕ ಮಗನ ಗಕ್ಕನೆ ಲಗ್ನವ ಗೈಯಲ್ ||
ತಕ್ಕ ಕನ್ಯೆ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲಾ ಅಕ್ಕಯ್ಯ ಕೇಳೇ ||

ರುಕ್ಮಿಣಿ: ಹೇ ಅಕ್ಕಯ್ಯ ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕಮಗನಾದ ಮನ್ಮಥನಿಗೆ ತಕ್ಕ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ತಂದು, ಆನಂದದಿಂದ ಲಗ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿ ನೋಡಲಿಲ್ಲವಾದ ಕಾರಣ ನಾನು ದುಕ್ಕಿಸುತ್ತಿರುವೆನು ಅಕ್ಕಯ್ಯ ||

ಪದ

ಪುರುಷ ಕೃಷ್ಣದೇವರಿಗೆ ಅರಿತು
ನಾವು ಪೇಳಿದರೆ ತ್ವರಿತದಿಂದ
ನಡೆಸುವರು ನಿಜವಮ್ಮ ತಂಗೀ ||

ರಾಧೆ: ಅಮ್ಮಾ ತಂಗಿ, ನಮ್ಮ ಪುರುಷರಾದ ಕೃಷ್ಣ ದೇವರಿಗೆ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಹೋಗಿ ಪೇಳಿದ್ದೇಯಾದರೆ ನಡೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ನೀನು ಹೋಗಿ ಪ್ರಾಣಕಾಂತರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುವಂಥವಳಾಗಮ್ಮ ತಂಗಿ ||

ರುಕ್ಮಿಣಿ: ಅಕ್ಕಯ್ಯ ಹಾಗಾದರೆ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಹೋಗೋಣ ನಡಿಯೇ ಅಕ್ಕಯ್ಯ ||

ರಾಧೆ-ರುಕ್ಮಿಣಿ: ನಮೋ ನಮೋ ಪ್ರಾಣಕಾಂತರೆ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಧೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯಮಸ್ತು ನಿಮಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ. ಮೇಲಕ್ಕೇಳುವಂಥವರಾಗಿರೈ ಪ್ರಾಣಕಾಂತೆಯರೆ ||

ಪದ

ಕೋಮಲಾಂಗಿ ಕೇಳು ಮನದ ದುಗುಡವೇತಕೆ
ಭೂಮಿಯೊಳಗೆ ಬಂದ ಕೊರತೆ ಪೇಳು ಯನ್ನೊಳು ||

ಕೃಷ್ಣ: ಹೇ ಪ್ರಾಣಕಾಂತೆಯರೆ, ಚಂದ್ರನನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಪ ನಿಮ್ಮ ಮುಖವು ಯಿಂದಿನ ದಿವಸ ಕಂದಿ ಕುಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು,
ಹೇಳುವಂಥವರಾಗಿರೈ ಪ್ರಾಣಕಾಂತೆಯರೆ ||

ಪದ

ಮುದ್ದು ಮೋಹನ ಕೇಳೆನ್ನ ಬಿನ್ನಪವಾ
ತರಳ ಮನ್ಮಥನಿಗೆ ಪರಿಣಯವಿಲ್ಲಾ
ಕರುಣವಾಂತು ನೀವು, ಪೇಳಬೇಕೆನಗೇ ||

ರುಕ್ಮಿಣಿ: ಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರಾಣಕಾಂತರೆ, ಕಂದನಾದ ಮನ್ಮಥನಿಗೆ ಕನ್ನಿಕೆಯನ್ನು ತಂದು ಆನಂದದಿಂದ|| ವಿವಾಹವನ್ನು ಮಾಡಿ ನೋಡಲಿಲ್ಲವಾದ
ಕಾರಣ, ನಾನು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವೆನು, ಇದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತೀರ, ಹೇಳುವಂಥವರಾಗಿ, ಪ್ರಾಣಕಾಂತರೇ ||

ಪದ

ಮಾನುನಿ ರುಕ್ಮಿಣಿ ಯಾಕೆ ಚಿಂತೆ ಮನದೊಳು ||
ನಡೆಸುವೆನು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಡಗರದಿಂದಾ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಹೇ ರುಕ್ಮಿಣಿ ಯಾತಕ್ಕೆ ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಮಾಡುವೆ ಕಂದನಾದ ಮನ್ಮಥನಿಗೆ, ತಕ್ಕ ಕನ್ನಿಕೆಯನ್ನು ತಂದು ಲಗ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ
ನೀನು ಚಿಂತಿಸಲಾಗದೆ ಪ್ರಾಣಕಾಂತೆ ||

ಪದ

ಕಮಲನಯನ, ಕೇಳು ವಿಮಲ,
ವಿಶ್ವಕೃತಿಯ, ಹರುಷದಿಂದ ಪರಿಣಯವನು,
ನಡೆಸುವದು ನಿಜವೆ ಕಾಂತರೆ ||

ರುಕ್ಮಿಣಿ: ಪ್ರಾಣಕಾಂತರೆ, ಪಂಚಬಾಣನಿಗೆ ತಕ್ಕ ಸುಂದರಿಯನ್ನು ತಂದು, ಲಗ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂಬುವ ಮಾತೂ, ನನಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಸಾಲದೂ
ಪ್ರಾಣಕಾಂತರೆ ||

ವಾರ್ಧಕ

ಎಂಟು ದಿವಸದೋಳ್ ತಾನೆ,
ಮನ್ಮಥನಿಗೆ ನಂಟುಸ್ತನವ ಮಾಡುವೆನು.
ಕುಟಿಲವಾದರೆ ಅಗ್ನಿಯ ಪೋಗುವೆನು ನಾನು.
ಶ್ರೀಕಂಠನ ಪಾದದಾಣೆ ಎಂದನಾ ಹರಿಯೂ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಹೇ ಪ್ರಾಣಕಾಂತೆ, ಕಂದನಾದ ಮನ್ಮಥನಿಗೆ ಎಂಟು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಿಕೆಯನ್ನು ತಂದು ವಿವಾಹವನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ - ಈ
ಶರೀರವನ್ನು ಅಗ್ನಿಗೆ ವೊಪ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಹದಿನಾರು ಸಾವಿರ ಗೋಪಿಕಾ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮಾತು ನಿಜವೆಂದು
ತಿಳಿಯಿರೆ ಪ್ರಾಣಕಾಂತೆಯರೆ ||

ಪದ

ನಾನೊಪ್ಪೆ ಮಾತುಗಳ - ಕಾತುರದಿ
ನೀವಿರುವೇ ನಾನೂ ತಿಳಿಸಲು ಈಗ
ಬಂದೇನು ಕಾಂತಾ ||

ರುಕ್ಮಿಣಿ: ಸ್ವಾಮಿ ಪ್ರಾಣಕಾಂತರೆ, ನೀವು ಆಡುವ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾನು ವಪ್ಪುವಳಲ್ಲ, ನೀವು ಕಾತುರತೆಗಳಿಂದಲೇ ಇರುತ್ತೀರ, ನಾನು ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ತರುವುದಿಲ್ಲವೆ ಪ್ರಾಣಕಾಂತರೆ ||

ಭಾಮಿನಿ

ವುದರದೊಳ್ ಯೀರೇಳು, ಲೋಕವನು ಸಲಹುವೆನು.
ಮುದದಿ ಯಿದುವೊಂದು ದೊಡ್ಡದೇ,
ನೀನು ಬಿಡು ಚಿಂತೆಯನು ಎಂದನಾ ಹರಿಯೂ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಹೇ ಪ್ರಾಣಕಾಂತೆ, ಯೀರೇಳು ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕವನ್ನು ನನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಸಲಹುವಂಥವನಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸವು ಅಗಾಧವಾಗಿರುವುದೆ. ಎಂತಾ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತೀರೆ ಪ್ರಾಣಕಾಂತೆಯೆರೆ ||

ಪದ

ನಿಮ್ಮ ಮಾತಿದು, ಸುಳ್ಳನಾದರೆ
ನಿಮ್ಮ ಬಿಟ್ಟು ಪೋಗುವೆವು, ನೀವು
ಯೆಂದು ತಿಳಿಯಿರೀಗ ಪ್ರಾಣಕಾಂತರೆ ||

ರಾಧ-ರುಕ್ಮಿಣಿ: ಹೇ ರಮಣ, ನೀವು ಆಡುವ ಮಾತೂ, ಸುಳ್ಳಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ರಾಣಿಯರಾದ ನಾವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಬೇರೆ ತೆರಳುತ್ತೇವೆ - ಈ ಮಾತು ನಿಜವೆಂದು ತಿಳಿಯುವಂಥವರಾಗಿ ಸ್ವಾಮಿ ||

ಪದ

ಸುಂದರಾಂಗಿ ಸುಮ್ಮನಿರಿ ಪೋಗಿ ಮನೆಯೊಳು
ಕಂದನಿಗೆ ಸುಂದರಿಯ ನಾನು ತರುವೆನು ||

ಕೃಷ್ಣ: ಹೇ ಮಂದಗಮನೆಯೆ. ಸಂದೇಹವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವಂದೇ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ - ಇರುವಂಥವರಾಗಿ. ಪರಂತು ಅಂದ ಚಂದದ ಬಾಲಕಿಯನ್ನು ತಂದು ಮನ್ನಾಥನಿಗೆ ಲಗ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಅರಮನೆಗೆ ತೆರಳುವಂಥವರಾಗಿರೈ ಪ್ರಾಣಕಾಂತೆ ||

ಪದ

ಭೂಮಿಪಾಲ ಕೃಷ್ಣ ಅರಸುತ್ತ ಹೊರಟನು ||
ದೇಶ ದೇಶಗಳನ್ನು ತಿರುಗಿದಾ ಹರೀ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಅಯ್ಯೋ ಶಿವ ಶಿವ, ಸತಿಯರಿಗೆ ನಂಬಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುವಂಥವನಾದೆ, ನನ್ನ ಕಾರ್ಯವು ಯಂದಿಗಾಗುವುದೋ ಕಾಣೆನಲ್ಲಾ. ಶಿವ ಶಿವ ಮುಂದೇನು ಮಾಡಲಿ ||

ಪದ

ಅಂಗವಂಗ ಕಳಿಂಗ ಕರ್ನಾಟ ತಿರುಗಿದೆ
ತುಂಡ ಭಂಗಾಳವನ್ನು ಅರಸಿ ನೋಡಿದೆ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಶಿವ ಶಿವ, ಅಂಗ ವಂಗ ಕಳಿಂಗ, ಕಾಂಭೋಜ, ಕರ್ನಾಟ, ಇಂಥಾ ದೇಶವನ್ನು ಅರಸಿ ನೋಡಿದಾಗ್ಯೂ, ತಕ್ಕ ಕನ್ಯೆಯು ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ಶಿವಶಿವ ಮುಂದೇನು ಮಾಡಲಿ ||

ಪದ

ಮಾಳವ ದೇಶಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗಿ ಬರುವೆನೂ
ಯೆಂದು ನಿಶ್ಚಿಸಿ ರಂಗನಾಥ ಹೊರಟನೂ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಶಿವಶಿವ, ನಾನು ಮಾಳವ ದೇಶವನ್ನು, ಹೊಕ್ಕು ನೋಡಿದಾಗ್ಯೂ ತಕ್ಕ ಕನ್ಯೆಯು ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ||ಶಿವ ಶಿವ ನಾನು ಮಾಡಿದ ಪಂಥಕ್ಕೆ, ವಿಘ್ನವು ಬಂದ ಮೇಲೆ, ಸುಜನರು ಆಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತಲ್ಲಾ, ಶಿವ ಶಿವ, ಮುಂದೇನು ಮಾಡಲಿ ||

ಭಾಮಿನಿ:

ದೇಶ ದೇಶಗಳ ಹರಸಿ ಆಯಾಸದಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಬೇಸರ ಪಡುತ್ತ,
ದಿನವಾರು ಮುಗಿಯಲು- ಯೇನ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ಚಿಂತಿಸಿದಾ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಅಯ್ಯೋ ಶಿವ ಶಿವ, ಸಕಲ ದೇಶವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ್ಯೂ ಪಂಚ ಬಾಣನಿಗೆ, ಅಂಗನೆಯು ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ - ಯಿಲ್ಲಿಗೆ ಆರು ದಿವಸವು ಮುಗಿಯುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವುದು - ಯಿದೂ ಅಲ್ಲದೆ, ಅಂಬುಜಾಕ್ಷಿಯರಿಗೆ, ಕೊಟ್ಟಂಥ ಭಾಷೆಗೆ ತಪ್ಪಿ ಹಂಬಲಿಸುವಂತಾಯಿತಲ್ಲ, ಶಿವ ಶಿವ ಮುಂದೇನು ಮಾಡಲಿ ||

ಪದ

ಜ್ಞಾನಹೀನನು ನಾಂ ಬಳಲುವೆ ಮನದಿ
ವನಚರರಂತೆ ಪರಿಯಾ ||ದುರ್ದೈವವೆ
ಮಾನಿಸನಾದೆ, ಬರಿದೇ ಧರಣಿಯ ಜನರೆಲ್ಲ
ಹಗರಣವ ನುಡಿಯುವರು ||

ಕೃಷ್ಣ: ಅಯ್ಯೋ ಶಿವ ಶಿವ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಜನರು ನನ್ನನ್ನು ಆಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತಲ್ಲ ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಲೋ ಸಾಂಬ ಸದಾಶಿವ ||

ಪದ

ಯೀ ಕಾರ್ಯ ಯಾರಿಂದಾಗುವುದೋ ನಾಂ ಕಾಣೆನೂ
ಮುಂದೆನಗೇನು ತೋರದು ವಿಧಿಯೇ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಅಯ್ಯೋ ಹರಹರ ನಾನು ಮಾಡಿರುವ ಶಪಥವು ಆಗುವುದೋ ಕಾಣೆನಲ್ಲಾ. ಶಿವಶಿವ ||

ಪದ

ಹರಿಹರಿ ಶ್ರೀಪತೆ, ಮುರಹರ ಕಾಂತಕ
ಸರಸಿಜ ಕಾಯೋ ನಾರಾಯಣ ||

ನಾರದ: ನಾರಾಯಣ ನಾರಾಯಣ ವೇದ ಪಾರಾಯಣ ಸೇವಕ ನಾರದ ಮಹಾತ್ಮರು ಬಂದಿರುವರೆಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ
ತಿಳುಹಿಸೂ ||

ಪದ

ನಾರದ ಮುನಿಗಳೆ ನಿಮಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ||
ತ್ರಿಲೋಕವನು ಚರಿಪ ನಾರದ ಮುನಿಗಳೇ
ನೀವು ಬಂದು ಮನಕೆ ಹರುಷವಾಯಿತು ಎಂದಾ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಸ್ವಾಮಿ ನಾರದ ಮುನಿಗಳೆ. ನೀವುಗಳು ದಯಮಾಡಿಸಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಈ ವುಚಿತಾಸನದಲಿ
ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೂ ಸ್ವಾಮಿ ||

ಪದ

ಹರಿಯೇ ಲಾಲಿಸಿ ಕೇಳೂ
ನಿನ್ನಯ ಮುಖ ಕಮಲ ಇಂದಿನ ದಿನದೊಳು
ಕಂದಿರಲು ಕಾರಣವಾ ||

ನಾರದ: ಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮ ತಾವರೆ ಕಮಲದೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ನಿನ್ನ ಮುಖವು. ಈ ದಿವಸ ಕಂದಿ ಕುಂದಿರಲು ಕಾರಣವೇನು
ಹೇಳುವಂಥವನಾಗೈ ಕಮಲನಾಭ ||

ಪದ

ಯೇನ ಹೇಳಲಿ ನಾನು. ನಾರದ ಮುನಿಗಳೇ,
ಕಂದ ಮನ್ಮಥನಿಗೆ ಕನ್ನಿಕೆಯು ದೊರೆಯದೇ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಸ್ವಾಮಿ ನಾರದ ಮುನಿಗಳೆ, ಯನ್ನ ಕಂದನಾದ ಮನ್ಮಥನಿಗೆ ತಕ್ಕ ಕನ್ನಿಕೆಯನ್ನು ತಂದು ಎಂಟು ದಿವಸದೊಳಗಾಗಿ ವಿವಾಹವನ್ನು
ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ನನ್ನ ಮಡದಿಯರಾದ ರಾಧಾ ರುಕ್ಮಿಣಿಯರಿಗೆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಆರು ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಚಪ್ಪನ್ನೈವತ್ತಾರು

ದೇಶವನ್ನು ತಿರುಗಿದಾಗ್ಯೂ ಪಂಚ ಬಾಣನಿಗೆ ಅಂಗನೆಯು ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ ಈ ಕಾರ್ಯವು ಯಾರಿಂದಾಗುವುದು ಹೇಳಬೇಕೆ ನಾರದ ಮುನಿಗಳೇ ||

ಪದ

ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕವನು ಕುಕ್ಷಿಯೊಳಗೆ
ಇರಿಸಿ ನಿನ್ನಿಂದಲಾಗದ, ಕಾರ್ಯವು ಇನ್ನುಂಟೇ ||

ನಾರದ: ಅಯ್ಯ ಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮ, ಅತಳ ವಿತಳ ರಸಾತಳ ತಳಾತಳ ಪಾತಾಳವೆಂಬ ಏಳು ಏಳು ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕವನ್ನು ನಿನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ನಿನಗೆ ಆಗದ ಕಾರ್ಯವು ಮತ್ಯಾರಿಂದಾಗುವದಯ್ಯಾ ಪರಮಾತ್ಮ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಸ್ವಾಮಿ ನಾರದ ಮುನಿಗಳೆ, ಹಾಗನ್ನಕೂಡದು. ಈ ಕಾರ್ಯವು ಯಾರಿಂದಾಗುವದು ನೀವೇ ಹೇಳಬೇಕೂ ||

ಪದ

ದೃಪದ ನಂದನೆಯನ್ನು, ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು
ನೀನು ಸ್ಮರಿಸಲು ನಿನ್ನಯ ಕಾರ್ಯವಾಗುವುದೆಂದಾ ||

ನಾರದ: ಅಯ್ಯ ಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮ ದೃಪದಾತ್ಮಜಿಯಳಾದ ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು, ನೀನು ನೆನವರಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದೇಯಾದರೆ ನಿನ್ನ ಕಾರ್ಯವು ನೆರವೇರುವುದು. ನಿನ್ನ ತಂಗಿಯಾದ ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು ನೆನವರಿಕೆ ಮಾಡುವಂಥವನಾಗೂ, ನಾನಾದರೂ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತೇನೆ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಹರಹರ ನಾನು ಮಾಡಿದ ಶಪಥವು - ನನ್ನ ತಂಗಿಯಾದ ದ್ರೌಪತಿಯಿಂದ ನೆರವೇರುವುದೆಂದು ನಾರದರು ಹೇಳಿದಂತೆ ನನ್ನ ತಂಗಿಯಾದ ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುತ್ತೇನೆ ||

ಭಾಮಿನಿ

ಯಿತ್ತ ಶ್ರೀಹರಿಯು ದುಕ್ಕಿಸುತ್ತಿರಲು
ಯಿಂದ್ರಪ್ರಸ್ತದೋಳ್, ಚಿತ್ತಜನಯ್ಯನನು
ಸ್ಮರಿಸುತ ಪಾಂಡವರು ವಡ್ಡೋಲಗಸ್ಥರಾದರೆಂತನೇ ||

(ಪಾಂಡವರ ಸಭೆ)

ಪದ

ಎಷ್ಟೂ ಶೃಂಗಾರವಮ್ಮ ನಗರ ಪಾಂಡವರ ನಗರ ||ಎಷ್ಟು ||
ಧರ್ಮರಾಯರ ನಗರ ||ಎಷ್ಟು ||
ರತ್ನದಿ ಕೆತ್ತಿದ ಮುತ್ತಿನ ಬೋದಿಗೆ ಮುತ್ತುಗಳೆದಿವೆ ಸಾಲಾಗಿ ||
ಎಷ್ಟೂ ಶೃಂಗಾರ ||

ಸ್ತ್ರೀಯರು: ಅಮ್ಮಾ, ಈ ಪಾಂಡವರ ನಗರವನ್ನು ನೋಡು, ಎಷ್ಟು ರಮ್ಯವಾಗಿರುವುದಮ್ಮಾ||

1ನೆ ಸ್ತ್ರೀ: ಅಮ್ಮಯ್ಯ, ಇತ್ತನೋಡು, ಮುತ್ತು ರತ್ನ, ವಜ್ರ, ವೈಡೂಯರ, ಗೋಮೇಧಿಕ, ಪುಷ್ಪರಾಗ ಇಂತಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಕೆತ್ತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಬೋದಿಗೆಯನ್ನು ನೋಡಮ್ಮಾ. ಎಷ್ಟು ಮನೋಹರವಾಗಿರುವುದೂ ||

2ನೆ ಸ್ತ್ರೀ: ಅಮ್ಮಾ ಅದೆಲ್ಲಾ ಹಾಗಿರಲಿ, ಧರ್ಮರಾಯರಲ್ಲಿಗೆ ಹೊಗೋಣ ನಡೆಯಮ್ಮಾ ||

ಸ್ತ್ರೀಯರು: ಧರ್ಮರಾಯರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆವೂ ||

ಧರ್ಮಜ: ನಿಮಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ. ಮೇಲಕ್ಕೇಳಿರೈ ಸ್ತ್ರೀಯರೆ || ಎಲೈ ಸ್ತ್ರೀಯರೆ, ಈ ಸಭಿಕರ ಮನಸ್ಸು ಸಂತೋಷಪಡುವಂತೆ ಗಾನವನ್ನು ಪಾಡುವಂಥವರಾಗಿ.

ಪದ

ಕೋಕಿಲ ವಾಣಿಯರೆ, ವಾಣಿಯರೆ,
ವರಗುಣ ಮಣಿಯರೆ, ವರಗುಣ ಮಣಿಯರೆ
ನಿರುಕಿಸಿ ಈ ಪುರ ಮದನನ ಮೀರಿ ಮುದದೊಳು
ಸಾರಿ ಅಂದ ಚಂದದಿಂದ ಬಂದೆವು. ಅಂಗನೆಯರೆಲ್ಲ ||
ಸುಳಿಯಲು ದಾರ ತೊಳಲ ವಿಚಾರ.
ನಳಿನೀಂ ತಳಿ ನೀಂ ಪಳಿನೀಂ || ಕೋಕಿಲ ||

ಧರ್ಮಜ: ಯಾರಲ್ಲಿ ಅನುಜರಾದ ಭೀಮಾರ್ಜುನರನ್ನು ಬರಮಾಡುವಂಥವನಾಗೂ ||

ಭೀಮ ಅರ್ಜುನ: ನಮೋ ನಮೋ ಅಗ್ರಜಾ ||

ಧರ್ಮಜ: ಅಯ್ಯ ತಮ್ಮಂದಿರಾದ ಭೀಮಾ ಅರ್ಜುನರೆ ವನಜನಾಭನಾದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣದೇವರ ಭಜನೆಯನ್ನು, ಸುಜನರೆಲ್ಲರೂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣದ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸೌಖ್ಯದಿಂದಿರುವರೋ ಹೇಗೆ ಹೇಳುವಂಥವರಾಗಿರೈ ತಮಂದಿರಾ ||

ಪದ

ಅಂಣ ಲಾಲಿಸೂ, ಧರ್ಮನಂದನಾ,
ಚಪ್ಪನ್ನದೇಶದ ಅರಸರೆಲ್ಲರೂ,
ತಂದು ಕಪ್ಪವ ವೊಪ್ಪಿಸುವರು ||

ಭೀಮ: ಅಂಣಾ ಧರ್ಮನಂದನ ವನಜನಾಭನಾದಂಥ, ನಮ್ಮ ಭಾವಯ್ಯನವರ ಧ್ಯಾನವನ್ನು ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸುಜನರೆಲ್ಲರೂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರೋ ಅಗ್ರಜ.

ಅರ್ಜುನ: ಅಗ್ರಜಾ, ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ, ದೇಶ ದೇಶದ ಅರಸರೆಲ್ಲರೂ ಸದಾ ಕಪ್ಪ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ತಂದು ವೊಪ್ಪಿಸುತ್ತಿರುವರೋ ಅಗ್ರಜಾ ||

ಧರ್ಮಜ: ಶಹಬ್ಬಾಸ್ ತಮ್ಮಂದಿರಾ, ಸಂತೋಷವಾಯಿತು, ಅಯ್ಯ ತಮ್ಮ ಪಾರ್ಥ, ನೀನು ಸಜ್ಜಾಗ್ಯಹಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವಂಥವನಾಗೂ. ಭೀಮಸೇನ, ಸರ್ವರು ಅರಮನೆಗೆ ಹೊರಡುವಂಥವರಾಗಿ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಶಿವಶಿವ ಯೇನು ಮಾಡಲಿ. ನಾನು ಮಾಡಿದ ಶಪಥವು ಎಂದಿಗಾಗುವುದೋ ಕಾಣೆನಲ್ಲಾ. ಇರಲಿ ನನ್ನ ತಂಗಿಯಾದ ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು ನೆನವರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ||

ಪದ

ಹಿಂದೆ ಪಾಂಡವರಿಗೂ, ಕುರುಕುಲಾಗ್ಯಣಿಗೂ,
ಜೂಜಿನಲಿ ದುಶ್ಯಾಸನ, ದ್ರೌಪದಿಯ ಸೀರೆಯನು ಸೆಳೆದಾ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಅಮ್ಮಾ ತಂಗಿ ದ್ರೌಪದ (ಹಿಂದೆ ಪಾಂಡವರೂ ಕೌರವರೂ ದ್ಯೂತವನ್ನಾಡಿ, ಪಾಂಡವರು ಸೋತು, ಪಟ್ಟಣ ಹಸ್ತಿ ಹಯಾ ಗಜತುರುಗ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಸೋತು ಇರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಆ ದುರುಳನಾದ ದುಶ್ಯಾಸನ ಬಂದು ದ್ರೌಪದಿಯ ಸೀರೆಯನ್ನು ಸೆಳೆಯುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಲು, ಆಗ ನಾನು ಆಕೆಗೆ ಅಕ್ಷಯವನ್ನಿತ್ತು ಕಾಪಾಡಲಿಲ್ಲವೇ, ಈಗ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿ ನನ್ನ ತಂಗೀ ದ್ರೌಪದಿ ||

ಪದ

ವನವಾಸದೊಳಗೆ ಭಗ್ನ ಮಾಡಿದ ರುಷಿಯು
ಅಕ್ಷಯ ಎಂದ ಮಾಧವನೂ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಅಮ್ಮಾ ತಂಗಿ ದ್ರೌಪದ ನೀವುಗಳು ವನವಾಸದಲ್ಲಿರುವಾಗ ರುಷಿ ದುರ್ವಾಸ ಮುನಿಗಳು ಹನ್ನೆರಡು ಸಾವಿರ ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು, ನಿಶಿರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಅನ್ನವನ್ನು ಬೇಡುವಂತಾದಾಗ ನಾನು ನಿಮಗೆ, ಅಕ್ಷಯ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಾಪಾಡಲಿಲ್ಲವೆ. ಈಗ ನನಗೆ ಬಂದಿರುವ ಕೊರತೆ ನೀವುಗಳು ಪರಿಹರಿಸಿ ಕಾಪಾಡಬಾರದೇನಮ್ಮ ದ್ರೌಪತ ||

ಭಾಮಿನಿ

ಅಂಗಜನ ಪಿತನೆನ್ನ ಧ್ಯಾನಿಪ,
ಮಂಗಳಾತ್ಮಕಿ ದ್ರೌಪದ ನಂದನೆ, ಇಂದಿನ ದಿನ,
ಅರಸ ಪಾರ್ಥನ ಸಜ್ಜೆಯೊಳು ದೇವಾ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಆಹಾ ನಾವು ಸಜ್ಜಾಗ್ಯಹದಲ್ಲಿ. ಪವಡಿಸಿರುವಲ್ಲಿ ಯೀ ನಿಶಿರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ, ಯಾರದೋ ಧ್ವನಿಯಾಗುವುದಲ್ಲ ಶ್ರೀಹರಿ ದಾನವಾರಿ ||

ಪದ

ಮತ್ತೆ ಹರಿನುಡಿ ಶಬ್ದವಾಗಲು,

ಭಕ್ತಿಯಲಿ ದ್ರೌಪದಿಯು ಕೇಳುತಾ,
ಇಂತು ತಾನೆಚ್ಚರಗೊಂಡು ಲಾಲಿಸಿದಳೂ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಅಯ್ಯೋ ಶ್ರೀಹರಿ ದಾನವಾರಿ, ನೀವು ನನ್ನನ್ನು ನೆನವರಿಕೆ ಮಾಡಲು ಕಾರಣವೇನು, ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಅಂಣಯ್ಯನವರ
ಧ್ವನಿಯಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಇಲ್ಲವೋ ದೇವಾ ಮಹಾನುಭಾವ ||

ಪದ
ಹರಿ ಜನಾರ್ಥನಾ, ಶ್ರಿಷ್ಠ ಕೇಶವಾ
ಯಾತಕೆನ್ನನೂ ನೆನೆದೆಯೋ ದೇವಾ,
ಕಾಯೊ ಯನ್ನನೂ ಶ್ರೀ ಮುಕುಂದನೇ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಹರಿಜನ್ಯವಾರಿ, ಮುರಾರಿ, ನಾರೀ ದೇವಕೀನಂದನ ಅಕ್ರೂರ, ಅಂಬರೀಶ, ವರಚಕ್ರಪಾಣಿಯೆ ಈ ನಿಶಿರಾತ್ರೆಯೋಳ್ ನನ್ನನ್ನು
ಸ್ಮರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೋ ದೇವಾ ಮಹಾನುಭಾವ ||

ಪದ
ಪ್ರಾಣೇಶಾ ಪಾರ್ಥನೂ ಶಾನೆ ನಿದ್ರೆಯೊಳಿಹನೂ,
ಯೆಂತು ಯೆಚ್ಚರಿಸಲಿ ನಾನೂ ಯನ್ನ ಪ್ರಿಯನನ್ನು ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಅಯ್ಯೋ ಶ್ರೀಹರಿ ಪ್ರಾಣಕಾಂತರಾದ ಪಾರ್ಥದೇವರು, ಅತಿ ನಿದ್ರೆಯಿಂದಿರುವರು. ನಾನು ಎಚ್ಚರಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ,
ಕೋಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರೇನೂ ಕಾಣೆನಲ್ಲ ದೇವಾ ||

ಭಾಮಿನಿ
ಪರಮಾತ್ಮನೆ ನೀ ಯನ್ನ ನೆನೆಸಿದ ತೆರದಿ,
ನಾಂ ಪೋಗದಿರೆ, ಬರುವುದು ಎನಗೆ ಅಪಕೀರ್ತಿ ದೇವಾ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಅಯ್ಯೋ ಹರಹರಾ, ವನಜಾಕ್ಷನಾದಂಥ ನಮ್ಮ ಅಂಣಯ್ಯನವರು ನೆನೆಸಿದ ಕೂಡಲೆ ಹೋಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಸನುಮತವಲ್ಲಾ
ಪರಂತು ಯನ್ನ ಕಾಂತರಾದ ಪಾರ್ಥದೇವರು ಕೋಪಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ ಕೊರತೆ ಬಾರದು, ಈಗ ಬಂದಿರುವ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ
ಸಹಿಸಲೋ ದೇವಾ ||

ಭಾಮಿನಿ
ಪೂರ್ವದಲಿ ದುಶ್ಯಾಸನ ನಾಂ ಧರಿಸಿರ್ಪ
ವಸ್ತ್ರವಂ ಸೆಳೆದನು. ಅಕ್ಷಯವನಿತ್ತ, ಹೇ ಪಕ್ಷಿಗಮನಾ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಅಯ್ಯ ಸಾಂಬಾ, ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ದುಶ್ಯಾಸನನು ನಾನು ಧರಿಸಿರ್ಪ ಸೀರೆಯನ್ನು ಸೆಳೆಯುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ನೆನೆಸಿದ ತಕ್ಷಣವೇ ಬಂದು ಕಾಪಾಡಿದಂಥ ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ಯೇನು ಕೊರತೆ ಬಂದಿರುವುದೋ ಕಾಣೆನು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಅರುವತ್ತು ಯೋಜನವಿದ್ದರೂ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತೇನೆ ||

ತ್ರಿವುಡೆ

ಗಂಡುಗಾಸೆಯ ಬಿಗಿದು

ದ್ರೌಪದಿ ಪಾಂಡವಂಗೆ ವಂದಿಸೀಗಲೆ

ಆದುದಾಗಲಿ ಎಂದು ತರುಣಿ ಹೊರಟಳಾಗ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಹೇ ದೇವಾ ನಾನು ಗಂಡುಗಾಸೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಅಂಣಯ್ಯನವರನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಡುತ್ತೇನೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನನ್ನ ಪತಿಗಳೈವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿರುವೆನು. ನಾನು ಕರದಲ್ಲಿ ಖಡ್ಗವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಈಗಲೇ ಹೊರಡುತ್ತೇನೆ ||

ಭಾಮಿನಿ

ವಿಶ್ವಸಂಗನೆ, ವಿಶ್ವರೂಪನೆ,

ವಿಶ್ವಪೂಜಿತ ನಿನ್ನ ಬೇಡುವೆ,

ದೇವನಾರಾಯಣ ನಮೋ ನಮೋ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ನಮೋ ನಮೋ ಅಂಣಯ್ಯ ||

ಕೃಷ್ಣ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಬಾರಮ್ಮ ತಂಗೀ ದ್ರೌಪದಾ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಅಂಣಯ್ಯ ಶ್ರೀಹರಿ ಈ ನಿಶಿರಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ನೆನವರಿಕೆ ಮಾಡಲು ಕಾರಣವೇನೋ ಅಂಣಯ್ಯ ||

ಪದ

ತಂಗಿ ನೀ ಬಂದುದು ಲೇಸಾಯ್ತು,

ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ನಿನಗೆ.

ಬಂದಿರುವ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಕರೆಸಿದೆ

ತಂಗಿ ದ್ರೌಪದಿ ಕೇಳೇ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಅಮ್ಮಾ ತಂಗಿ ದ್ರೌಪದ, ನೀನು ಶೀಘ್ರದಿಂದ ಬಂದಿರುವುದು ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ನನಗೆ ಬಂದಿರುವ ಕಷ್ಟಕ್ಕಾಗಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುವಂಥವನಾದೆನಮ್ಮ ತಂಗಿ ದ್ರೌಪದಾ ||

ಪದ

ದ್ವಾರಕಿಯೊಳಿರಲು,

ವೊಂದುದಿನ ರುಕ್ಕಿಣಿಯೂ ಬಂದು

ಬೇಡಿದಳೆನ್ನ ಮಂದಬುದ್ಧಿಯೊಳು

ಮುಂದರಿಯದೆ ಕೇಳೆ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಅಮ್ಮಾ ತಂಗಿ ದ್ರೌಪದ. ನನ್ನ ಸತಿಯರಾದ ರಾಧಾರುಕ್ಮಿಣಿ ಮೊದಲಾದವರು ನನ್ನ ಸಂಗಡ ಮುಂದರಿಯದೆ ಮಂದಬುದ್ಧಿಯಿಂದ
ವೊಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದೆನು. ಅದೇನೆಂದರೆ ಕಂದನಾದ ಮನ್ಮಥನಿಗೆ ಸುಂದರಿಯಳಾದ ಕನ್ನಿಕೆಯನ್ನು ಅರಸಿಕೊಂಡು
ಬರುವೆನೆಂದು ಹೇಳುವಂಥವನಾದೆನಲ್ಲಮ್ಮಾ ತಂಗಿ ||

ಪದ

ಹದಿನಾರು ಸಾವಿರ ಗೋಪಿಕಾಂಗನೆಯರೋಳೆ

ರತಿಕ್ರೀಡೆಯೊಳಿಹೆಯೆಂದಾ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಅಮ್ಮಾ ತಂಗಿ ದ್ರೌಪದ ನಾನು ಹದಿನಾರು ಸಾವಿರ ಗೋಪಿಕಾ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ರತಿಕ್ರೀಡೆಯನ್ನು ಆಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನನ್ನ
ಮನಕ್ಕೆ ವೊಂದು ಕೊರತೆಯು ವೊದಗುವಂಥದ್ದಾಯಿತಲ್ಲಮ್ಮ ತಂಗಿ ದ್ರೌಪತ ||

ಪದ

ಬಿಡದೆಂಟು ದಿನದೊಳಗೆ

ಮದುವೆ ಮಾಡುವೆನೆಂದು

ಚದುರೆ ದ್ರೌಪದಿ ನಾನು ನುಡಿದೇ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಕೇಳಿದೇನಮ್ಮಾ ತಂಗಿ, ಯಿದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನನ್ನ ಸತಿಯರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅತಿಶಯದಿಂದ ಎಂಟು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಕಂದನಾದ ಮನ್ಮಥನಿಗೆ
ಕನ್ನಿಕೆಯನ್ನು ತಂದು ವಿವಾಹವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಲು. ರುಕ್ಮಿಣಿ ಮೊದಲಾಗಿ ಹದಿನಾರು ಸಾವಿರ
ಸತಿಯರೆಲ್ಲರೂ ಕನ್ನಿಕೆಯನ್ನು ಅರಸಿಕೊಂಡು ಬರುವವರೆಗೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಇರುತ್ತೇವೆಂದು ಪಂಥವನ್ನು ಮಾಡಿದರಲ್ಲಮ್ಮಾ
ತಂಗಿ ||

ಪದ

ಆಡಿದಂದದಿ ಎಂಟು ದಿನಗಳು ಬಂದಿಹುದು,

ನಾಡಿನೊಳಗಪಕೀರ್ತಿ ಬರುವುದು ಅನುಜೆ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಅಮ್ಮಾ ತಂಗಿ ದ್ರೌಪತ. ನಾನು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ನಾಳೆ ವೊಂದು ದಿವಸವು ಕಳೆದರೆ ಎಂಟು ದಿನವು
ಪೂರೈಸುವಂಥದ್ದಾಯಿತು. ಆದರೆ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ನೀನು ನೆರವೇರಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಿನ್ನನ್ನು ನೆನವರಿಕೆ
ಮಾಡಿದೇನಮ್ಮಾ ತಂಗಿ. ಪರಂತು, ಈ ನಾಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಸುಜನರೆಲ್ಲರೂ ನನ್ನನ್ನು ಅಪಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುವರು. ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ನನಗೆ ಬಂದ
ಕಷ್ಟವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬೇಕಮ್ಮಾ ತಂಗಿ ದ್ರೌಪದ.

ಭಾಮಿನಿ

ಇಂತಾಡಿದ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶಗೆ,

ಸಂತಸವಾಕ್ಯದಿಂ ವಂದಿಸಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂ
ಮಾಡಿ ದ್ರೌಪದಿ ಬಳಿಕಂ ಕುರಿತು ಭಕ್ತಿಯಲಿ
ನಮಿಸಿ ಬಿನ್ನಹವಂಗೈದಳೂ, ನಸುನಗುತಾ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಅಂಣಯ್ಯ ಶ್ರೀಹರಿ, ಯನ್ನ ಬಿನ್ನಪವನ್ನು, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಲಾಲಿಸುವಂಥವರಾಗಿ, ಅಂಣಯ್ಯ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನರನಾಟಕ
ಸೂತ್ರಧಾರಿಯಾದ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆಗದ ಕಾರ್ಯವು - ಅಬಲೆಯಾದ ನನ್ನಿಂದ ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ದೇವಾ
ಮುರಮರ್ಥನ ||

ಪದ
ಲೋಕೇಶಪಿತನಾಗಿ, ಲೋಕಪಾಲಿತನಾಗಿ,
ಜೋಕೆಯಿಂದಿರುತಿರಲು ಅಂಣ ನೀ ಕೇಳೋ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಪರಾಕೆ ಸ್ವಾಮಿ, ಬ್ರಹ್ಮದೇವನ ತಂದೆಯಾದ, ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಒಡೆಯನಾದ ನಿನ್ನಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯವು ಆಗಲಾರದೆಂದರೆ ನನಗೆ
ಬಹಳ ನಗೆ ಬರುವುದಲ್ಲಾ ಅಂಣಯ್ಯ ||

ಪದ
ಹೆಣ್ಣಿನಿಂದಾಗುವ ಕಾರ್ಯವ ನುಡಿ ದೇವಾ
ಬಣ್ಣದ ಮಾತಲ್ಲ ಅಂಣ ನೀ ಕೇಳೋ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಹೇ ಅಂಣಯ್ಯ ಈ ಕಾರ್ಯವು ಹೆಣ್ಣಿನಿಂದಾಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಕಂಡೆಯೋ ಪರಂತು ನೀವುಗಳು ಪರಮಾತ್ಮನಾಗಿರುವ ನಿನಗೆ
ತಿಳಿಯದಿರುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ವುಂಟೆ ದೇವಾ ||

ಪದ
ತರುಣಿಮಣಿ ದ್ರೌಪದಿಯ ಸರಸದ ಮಾತಾಡಿ
ಕೊರಳ ಕೊಯ್ಯಲಿ ಬೇಡ, ಕೇಳಮ್ಮ ತಂಗೀ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಅಮ್ಮಾ ತಂಗಿ ದ್ರೌಪದ, ನೀನು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಸರಸದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿ, ಯನ್ನ ಕೊರಳನ್ನು ಕೊಯ್ಯಬೇಡ, ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು
ಸಂತೋಷವಾಗುವಂತೆ ಕರುಣವಿಟ್ಟು ಕಾಪಾಡಬೇಕಮ್ಮಾ ||

ಪದ
ಯನ್ನ ಪಂಥವ ನಡೆಸೊ ಕನ್ನಿಕೆಯ ನೀ ತರಿಸೊ ||
ಇಂದು ಮನ್ಮಥನಿಗೆ ಲಗ್ನವ ನೀ ನಡೆಸೊ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಅಮ್ಮಾ ತಂಗಿ, ಆಡಿದ ಭಾಷೆಗೆ ಕೇಡು ಬಾರದಂತೆ, ಕನ್ನಿಕೆಯನ್ನು ಬೇಗ ಅರಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಮನ್ಮಥನಿಗೆ ಲಗ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿಸು.
ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಹದಿನಾರು ಸಾವಿರ ಗೋಪಿಕಾಸ್ತ್ರೀಯರು ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಹೋಗುವರಲ್ಲಮ್ಮಾ ತಂಗಿ ||

ಪದ

ಅಂಣ ಲಾಲಿಸು ಚಿಂತೆ ಬಿಡು ಬಿಡು

ಶೀಘ್ರದಿಂದಲಿ ಪೋಗಿ ಬರುವೆನು ವಿಹಿತದಿಂದಲಿ

ಕನ್ನಿಕೆಯ ನಾನು ತರುವೇ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಪರಾಕೆ ಅಂಣಯ್ಯ ಈ ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಣ್ಣಗುಂದಬೇಡ ಕಂಡಿರೋ, ನಿಮ್ಮ ಕರುಣ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಬೇಗನೆ ಹೋಗಿ ಕನ್ನಿಕೆಯನ್ನು ಅರಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಬಜ್ಜರದ ಸಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ನಿದ್ರೆಯಿಂದ ಇರುವ ವಿಜಯರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಗೊಳಿಸಿ ಹೇಳದೆ ಬಂದಿರುವೆನು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಏನು ಕೊರತೆ ಬಂದರೂ ನೀನೇ ಕಾಪಾಡಬೇಕೋ ದೇವಾ ಮಹಾನುಭಾವ ||

ಪದ

ಎಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು ಬಿಡೆನು ಶೀಘ್ರದಿಂದಲಿ

ಪೋಗಿ ಬರುವೆನು, ಅಭಯವನು

ಪಾಲಿಸು ಯನಗೆ ಎಂದು ದ್ರೌಪದಿಯು ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಅಂಣಯ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಕಂದನಾದ ಮನ್ಮಥನಿಗೆ ಕನ್ನಿಕೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಅರಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಸಾಹಸವನ್ನು ನೋಡುವಂಥವರಾಗಿ ಮಧುಸೂಧನ, ನನಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಬೇಕೂ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಅಮ್ಮಾ ತಂಗಿ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ, ತೆರಳಮ್ಮ ತಂಗಿ ||

ಭಾಮಿನಿ

ಪತಿವ್ರತೆಯಳಾದ ಕಾರಣದಿಂದಲರಿತು

ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಮಲಾವತಿಯ ಪುರಕೆ

ತೆರಳಲು ಚಾರಕರು ತಡೆದರಾಕ್ಷಣದೀ ||

ಪದ

ಬನ್ನಿರಯ್ಯ ಭಟರುಗಳಿರ,

ಇಂದಿನ ದಿನದೀ, ದ್ವಾರಬಾಗಿಲ

ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದ ಕಮಲನೂ ||

ಕಮಲರಾಜ: ಭಲೈ ಭಟರುಗಳಿರಾ, ಈ ದಿವಸ ಒಳಗೆ ಯಾರೂ ಬಾರದಂತೆ ದ್ವಾರ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವಂಥವರಾಗಿ ||

ಭಟರು: ಭಲೈ ದೊರೆಯೆ ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡಿರುತ್ತೇವೆ ||

ಪದ

ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ, ಮಾತನಾಡದೆ

ಸುಮ್ಮನಿರಲು. ನೀನು ಯಾರು
ತರುಣಿಮಣಿಯೆ ಪೇಳು ಎಂದರು ||

ಭಟರು: ಎಲೈ ನಾರಿ ಈ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಬಂದು ನಿಂತಿರುವ ನೀನು ಯಾರು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಂಗವಾಗಿ
ಪೇಳುವಂಥವಳಾಗೆ ನಾರಿ ||

ಪದ
ಯಾತಕೆನ್ನ ತಡೆದಿರಯ್ಯ ಭಟರೆ,
ನಾರಿಯೊಬ್ಬಳಾದೆಳೆಂದು ಭಟರೆ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಎಲೈ ನನ್ನನ್ನು ಯಾತಕೋಸ್ಕರ ತಡೆಯುವಂಥವರಾದಿರಿ ವೋರ್ವ ನಾರಿಯು ಬಂದಿರುತ್ತಾಳೆಂಬುದಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ರಾಜನಲ್ಲಿ
ಹೇಳುವಂಥವರಾಗಿರೈ ಭಟರೆ ||

ಪದ
ವಾರೆನೋಟ ನೋಡಿಕೊಂಡು.
ನಾರಿ ಬರುವ ಕಾರ್ಯವನು, ಮೀರಿ ನೀನು
ಪೋದರೀಗ ಬಿಡೆನು ಎಂದರೂ ||

ಭಟರು: ಎಲೈ ನಾರಿ ಈ ನಿಶೆರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ, ನೀನು ಬಂದಿರುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಂಥವಳಾಗು. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ
ದೊರೆಯ ಅಪ್ಪಣೆ ಇಲ್ಲದೆ, ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲವೇ ನಾರೀ ||

ಪದ
ಧರಣಿಪಾಲಗೆ ತಿಳುಹಿರಯ್ಯ, ಭಟರೆ,
ದ್ವಾರ ಬಾಗಿಲು ಬಿಡಿರಿ ನೀವು, ಭಟರೆ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಅಯ್ಯ ಭಟರೆ, ನಿಮ್ಮ ದೊರೆಯಾದ ಕಮಲ ಭೂಪಾಲರಲ್ಲಿ, ನನ್ನ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಹೇಳುವಂಥವರಾಗಿ, ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ,
ದ್ವಾರಬಾಗಿಲನ್ನು ಬಿಡುವಂಥವರಾಗಿರೈ ಭಟರೆ ||

ಪದ
ಸುದತಿ ನೀನ್ಯಾರಮ್ಮ,
ಪೇಳೆ ವೊದಗಿ ಇರುವದೀಗ ಮೃತ್ಯು.
ಅರಸ ಬರುವನೇನೆ ಈಗ ಸರಸಿಜಾಕ್ಷಿಯೇ ||

ಭಟರು: ಎಲೈ ನಾರಿ ನೀನು ಯಾರು. ನಿನ್ನ ಹೆಸರೇನು. ಅತಿ ಜಾಗೃತೆಯಿಂದ ಹೇಳುವಂಥವಳಾಗೂ, ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ವೊಳ್ಳೆ ಮಾತಿನಿಂದ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಸರಿಯಾಯ್ತು ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಿನಗೆ ಮೃತ್ಯು ವದಗಿರುವದೇ ನಾರಿ ಆದರೆ ನೀನು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿಗೆ ನಮ್ಮ ದೊರೆಯು ಬರುವದುಂಟೇನೇ ನಾರಿ ಹೆಮ್ಮಾರಿ ||

ಪದ

ಹೆಣೆಗಾಗಿ ಬಂದೆ ನಾನು ಭಟರೆ,
ಪರಮಾತ್ಮನ ತಂಗಿ ನಾನು ಭಟರೆ,
ಕರವ ಮುಗಿದೂ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳೆ ಭಟರೆ,
ಕಂಠತೆರೆದು ನೋಡಿರಯ್ಯ ಭಟರೆ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಅಯ್ಯ ಭಟರೆ ನಾನು ವೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದಿರುವೆನು. ಪರಮಾತ್ಮನ ತಂಗಿಯಾದ ದ್ರೌಪದಿಯು ನಾನು. ನನ್ನ ಪತಿಗಳು ಪಂಚ ಪಾಂಡವರೈವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವುಗಳು ಕಣ್ಣು ತೆರೆದು ನೋಡುವಂಥವರಾಗಿರೈ ಭಟರೆ.

ಪದ

ಶ್ವಾನನಂತೆ ಬಗಳಬೇಡ,
ಭ್ರಷ್ಟ ಮೂಳಿಯೆ ಮಾನ ಕಳೆದು
ನಿನ್ನನೀಗ ಕೊಂದು ಬಿಡುವೆವೂ ||

ಭಟರು: ಎಲೈ ನಾರಿ ನೀನು ಏತಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಶ್ವಾನನಂತೆ ಬಗುಳುತ್ತೀಯಾ, ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ರಣಾಗ್ರಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲುವಂಥವಳಾಗೆ, ಭ್ರಷ್ಟ ಮೂಳಿ ||

ಪದ

ಭ್ರಷ್ಟ ಮೂಳಿಯನುತಲಾಗ,
ಮುಷ್ಟಿಯಿಂದರಿವಿದಳವಳು,
ರಟ್ಟೆ ಮುರಿದು ಓಡಿ ಹೋದರು ಕಮಲನ ಭಟರೂ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಎಲೈ ಭ್ರಷ್ಟರೆ ನಿಮ್ಮ ಪಾಡೇನಾಗಿರುವುದು. ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಂಥವರಾಗಿ ಅಯ್ಯೋ ಶ್ರೀಹರಿ ಈ ದುರುಳರಲ್ಲಿ ಸೆಣಸಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ಆಯಾಸವಾಗಿರುವುದು. ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ||

ಭಟರು: ಅಯ್ಯೋ ಹರಹರ, ಈ ಭ್ರಷ್ಟೆಯು ನಮ್ಮ ರಟ್ಟೆಯನ್ನು ಮುರಿಯುವಂಥವಳಾದಳಲ್ಲ. ಈ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ದೊರೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ||ನಮೋ ನಮೋ ದೊರೆಯೆ ||

ಪದ

ಬನ್ನಿರಯ್ಯ ಭಟರುಗಳಿರ, ಏನಿದೇನಿದು
ಬೆದರಿ ಬಂದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು, ಅರುಹಿ ಬೇಗನೆ ||

ಕಮಲ: ಅಯ್ಯ ಭಟರುಗಳಿರಾ ಈ ನಿಶಿರಾತ್ರಿಯೋಳ್ ಓಡಿ ಬಂದಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಸಾಂಗವಾಗಿ ಹೇಳುವಂಥವರಾಗಿರೈ
ಭಟರುಗಳಿರಾ ||

ಪದ

ದೊರೆರಾಯ ಲಾಲಿಸಯ್ಯ. ಪೇಳುವೆ ಜೀಯ
ಮಹರಾಜ ಲಾಲಿಸಯ್ಯ. ಅರುಹುವರೆನಗೆ
ಅಂಜಿಕೆಯಾಗುವದು. ಮಹರಾಜ ಲಾಲಿಸಯ್ಯ
ನಿಶಿರಾತ್ರಿಯೊಳು ನಾರಿಯು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ
ದ್ವಾರಬಾಗಿಲ ಬಿಡಿ ಎಂದಳೊ||ದೊರೆರಾಯ ||

ಭಟರು: ಅಯ್ಯ ದೊರೆಯೆ, ಇಂದಿನ ದಿವಸ ನಡೆದ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುವುದು. ಅದು ಯೇನೆಂದರೆ
ವೋರ್ವನಾರಿಯು ಬಂದು ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣದ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಇದ್ದಳೊ. ನಾವು ದ್ವಾರ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ
ಹೇಳುವಲ್ಲಿ ಆ ಮಾತಿಗೆ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ರಣಾಗ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ರಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಮುರಿಯುವಂಥವಳಾದಳೊ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ
ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದವೈ ದೊರೆಯೆ ||

ಪದ

ಸಡಗರದಲಿ ಕರೆಸು ಅವಳನ್ನು ಭೇರಿ ವಾದ್ಯಗಳಿಂದಲಿ
ಘಡಘಡನೆ ನೀ ಪೋಗಿ ಕರೆದು ತನ್ನಿರಿ ಎಂದನೂ ||

ಕಮಲ: ಅಯ್ಯ ಭಟರುಗಳಿರಾ, ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣದವರೆಗೂ ಬಂದಿರುವ ನಾರಿಯನ್ನು ಅತಿಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಹೋಗಿ ಭೇರಿ, ನಗಾರಿ
ಸಂಪತ್ತುಗಳಿಂದ ವಾದ್ಯಘೋಷಗಳಿಂದಲೂ ಭತ್ತಿ ಚಾಮರಗಳಿಂದಲೂ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವಂಥವರಾಗಿರೈ ಭಟರುಗಳಿರಾ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ನಮೋ ನಮೋ ದೊರೆಯೇ ||

ಕಮಲ: ಧೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯಮಸ್ತು, ಮೇಲಕ್ಕೇಳೆ ನಾರೀ

ಪದ

ಬೆದರಿ ಬೆಚ್ಚದೆ, ದೈಯರದಿಂದ
ಮುದದಿಬಂದ ಚೋದ್ಯವೇನೇ,
ಸುದತಿ ರನ್ನಳೆ ನೀನು ಯಾರು ಪೇಳೆ ಚರನುಡಿಯಾ ||

ಕಮಲ: ಎಲೈ ನಾರೀಮಣಿ ನೀನು ಯಾರು. ನಿನ್ನ ಹೆಸರೇನು. ಈ ನಿಶಿರಾತ್ರಿಯೋಳ್ ಬರಲು ಕಾರಣವೇನು. ಬೆದರದೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ
ಹೇಳುವಂಥವಳಾಗಮ್ಮಾ ನಾರಿ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನೀನು ನಾರಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. ಖುಲ್ಲರಾಗಿದ್ದೇಯಾದರೆ
ಕೊಲ್ಲದೆ ಬಿಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನೀನು ಬಂದ ವಿಚಾರವೇನು, ಹೇಳುವಂಥವಳಾಗೇ ನಾರಿ ||

ಪದ

ಭೂಪಾಲ ದ್ವಪದನ, ಸುತೆಯು ದ್ರೌಪದಿ ನಾನೂ
ಪತಿಗಳೈವರು ಯನಗೇ ಪಂಚ ಪಾಂಡವರೂ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಅಯ್ಯ ರಾಜನೆ ನಾನು ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಲಾಲಿಸುವಂಥವರಾಗಿ. ನಾನು ದ್ವಪದನ ಸುತೆಯಾದ ದ್ರೌಪದಿಯು. ನನ್ನ ಪತಿಗಳು ಪಂಚಪಾಂಡವರೈವರು. ಆದರೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ನಾನು ವೊಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಬಂದಿರುವೆನು. ಇದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಬೇಕು.

ಕಮಲ: ಅಂಥ ವಿಷಯವೇನು, ಹೇಳುವಂಥವಳಾಗೂ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಮಹಾರಾಜನ್ ನನಗೆ ನಂಬಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇಯಾದರೆ ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಪದ

ನಾರಿ ನಡೆಸುವೆ ನಿನ್ನ ಕೋರಿಕೆ
ನಾನು ಈಗಲೆ ಭಾಷೆ ಕೊಡುವೆನು
ಹಿಡಿ ಹಿಡಿ ಎಂದು ನುಡಿದ ಕಮಲೇಶ ||

ಕಮಲ: ಎಲೈ ವಾರಿಜಾಕ್ಷಿಯೆ, ನಿನ್ನ ಕೋರಿಕೆಯಂತೆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಹಿಡಿಯುವಂಥವಳಾಗೆ ನಾರಿ ||

ಭಾಮಿನಿ

ಲಾಲಿಸೈ ನರನಾಥನೆ ದ್ವಾರಕಾಪುರದೊಡೆಯ
ಯನ್ನ ಸಹಜಾತನ ಮಗನು.
ಮೇಲಾದ ಕುಮಾರನಿಗೆ ಬಾಲಕಿ
ರತಿಯನು ಧಾರೆಯರೆಯಬೇಕೈ ರಾಜಾ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಅಯ್ಯ ದೊರೆಯೆ ದ್ವಾರಕಾಪುರದೊಡೆಯನಾದಂಥ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ನಮ್ಮ ಅಂಣನು. ಆತನ ಮಗನಾದಂಥ ಮನ್ಮಥನಿಗೆ ನಿನ್ನ ಮಗಳಾದ ರತೀ ದೇವಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಧಾರೆಯನ್ನು ಎರೆದಿದ್ದೇಯಾದರೆ, ಪರಮಾತ್ಮನು ಆದಿಯಾಗಿ, ಪಾಂಡವರು ಮತ್ತು ಯದುಗಳೆಲ್ಲಾ ನಿನಗೆ ನಂಟರಾಗುವರು, ಅತಿಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ತಡಮಾಡದೆ, ಕೊಡುವಂಥವನಾಗು ರಾಜನೆ ||

ಭಾಮಿನಿ

ಇಂತಾಡಿದ ನುಡಿಗೇ ಕೋಪವಂ ತಾಳಿ
ಅಂತಕನಂದದಿ ಗರ್ಜಿಸಿ ಗುಡಗುಡಿಸಿ
ಇಂತೆಂದ ಕಮಲೇಶಾ ||

ಕಮಲ: ಛೇ ಕಣ್ಣು ಕಾಣದ ಹೆಂಗಸೆ, ಸದರದಿಂದೊದರಿದ ನಿನ್ನ ಮಾತಿಗೆ ಯೇನ ಹೇಳಲೆ ತಾಟಕಿ. ತುರುಗವನ್ನು ಕಾಯುವ ಗೊಲ್ಲನ ಮಗನಿಗೆ ನನ್ನ ಕುವರಿಯನ್ನು ಕೊಡು ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿನ್ನ ಬಾಯಿ ಹೇಗೆ ಬಂತೆ ಹುಚ್ಚು ಮೂಳಿ. ಛೆ ಭ್ರಷ್ಟೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆರಳೂ ||

ಭಾಮಿನಿ

ಕೇಳಯ್ಯ ದೊರೆರಾಯ, ದ್ವಾರಕಾಪುರದಿ
ತರಳ ಮನ್ಮಥನ ಪರಿಣಯದ ಸಂಗತಿಯಾ
ಎಂಟುದಿನದೊಳು ಹರಿಯು ಲಗ್ನವ
ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಮಾಡಿದರು ಭಾಷೆಯನೂ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಹೇ ರಾಜನೆ, ದ್ವಾರಕಾಪುರದೊಡೆಯರಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣದೇವರು ಮಗನಾದಂತೆ ಮನ್ಮಥನಿಗೆ ಎಂಟು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಸುಂದರಿಯನ್ನು ತಂದು ವಿವಾಹವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ರಾಧಾರುಕ್ಮಿಣಿಯರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಂಥವರಾದರು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಸಿರಿಕಂಠನ ಪಾದದಾಣೆಯಾಗಿಯೂ ಹದಿನಾರು ಸಾವಿರ ಗೋಪಿಕಾಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಅಗ್ನಿಪ್ರವೇಶವಾಗುತ್ತೇನೆಂದು, ಪಂಥವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದಯವಿಟ್ಟು ಕನ್ನಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುವಂಥವರಾಗಿರೈ ದೊರೆಯೆ ||

ಪದ

ಯೇನಂದರು ಈಗ ಯನ್ನ
ಮನ ವೊಡಂ ಬಡುವುದಿಲ್ಲವೆ ನಾರೀ
ಮಾನಿನಿ ನೀನೇಕೆ, ಸುಮ್ಮನೆ
ಬಗುಳುವೆ ಯೆಂದನು ಕಮಲೇಶಾ ||

ಕಮಲ: ಯಲೈ ಮಾನಿನಿ ನೀನು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಒಡಂಬಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪರಂತೂ ನನ್ನ ಬಾಲಕಿಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಹೋಗಿ ಪಾಂಚಾಲಿ ||

ಪದ

ನಾಡಿಗೊಡೆಯನಾಗಿ ರೂಢಿಯೊಳಪಕೀರ್ತಿ ಮಾಡಿ
ಕೊಟ್ಟ ಭಾಷೆಗೆ ನೀನೂ ಕೆಡುವರುಂಟೇನೋ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಹೇ ಕಮಲ ಭೂಪಾಲ, ನೀನು ಕ್ಷತ್ರಿಯಕುಲದವನಾಗಿ ಆಡಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ವ್ಯರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಮುಂದೆ ನಿನ್ನ ಜನ್ಮ ನಿನ್ನಾರ್ಥಕವಲ್ಲವೇನೈ ದೊರೆಯೆ ||

ಪದ

ನಡೆಯದ ಕಾರ್ಯವ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದರೆ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲೆಂದಾ
ನಡೆನಡೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತಾಡದೆ ಕೊಚ್ಚಿ ಬಿಡುವೆಯೆಂದಾ ||

ಕಮಲ: ಯಲ್ಯೆ ಪಾಂಚಾಲಿ, ಸಂಚಿನಿಂದ ವಂಚಿಸಿ, ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ನಡೆಯಬಾರದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಬಾಯಿಬಡಕಿಯಂತೆ ಮಾತಾಡಬೇಡ. ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆರಳೇ ಪಾಂಚಾಲೆ ||

ಪದ

ರಾಜನೆ ಲಾಲಿಸು. ಸಾರಿಪೇಳುವೆ ನಾನು

ಹೆಡ್ಡತನದಿ ನೀನೂ ಕೆಡಬೇಡವೊ ರಾಜಾ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಅಯ್ಯ ರಾಜನೆ, ನಾನು ಸಾರಿಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ಹೆಡ್ಡತನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಲಾಲಿಸುವಂಥವನಾಗು. ಆದರೆ ನೀತಿಯನ್ನು ಅರಿಯದ ರಾಜನು ಕೋತಿಗೆ ಸಮಾನನೆಂದು ತಿಳಿದು ಇಂತಾ ಮಾತನ್ನಾಡುವುದು ತರವಲ್ಲವೈ ರಾಜಾ ||

ಭಾಮಿನಿ

ಕೇಳಿದನು ಪಾಂಚಾಲೆಯ -

ಬಿರುನುಡಿಯ ವಾಕ್ಯಗಳಂ ಕೇಳಿ

ಕಿಡಿ ಕಿಡಿಯನುಗುಳುತ ಕೊನೆ ಮೀಸೆಗಳಂ

ತಿರುವುತ, ತುರುಗವನು ಕಾಯುವ ಗೊಲ್ಲನ

ಮಗನಿಗನ್ನಯ ಪುತ್ರಿಯನು ಕೊಟ್ಟುದಾದರೆ

ನಾನೊಪ್ಪಿರುವ ಮೀಸೆಯಲ್ಲೆಂದಾ ||

ಕಮಲ: ಹೇ ಬಾಯಿಬಡಕಿಯಾದ ಪಾಂಚಾಲೆ - ತುರುಗವನ್ನು ಕಾಯುವ ಆ ಗೊಲ್ಲನ ಮಗನಿಗೆ ನನ್ನ ಪುತ್ರಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟದ್ದೇಯಾದರೆ ನಾನೊತ್ತಿರುವ ಮೀಸೆಯಲ್ಲೆಂದು ತಿಳಿ. ಅಯ್ಯ ಭಟರೆ ಈಕೆಯನ್ನು ಆಚೆಗೆ ತಳ್ಳುವಂಥವರಾಗಿ ||

ಭಾಮಿನಿ

ಎಲೆಲೆ ಕಮಲನೆ ಕೇಳು ನಿನ್ನಯ

ಶೌರ್ಯವನು ನಾನು ನೋಡುವೆ.

ನಿನ್ನ ಪುತ್ರಿಯ ನಾಂ ತಾರದಿದೊಡೆ

ನಾನೊತ್ತಿರುವ ಕುಚವಲ್ಲೆಂದಳಾ ದ್ರೌಪದಿಯೊ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಎಲ್ಯೆ ಕಮಲಾ ನಿನ್ನ ಶೌರ್ಯವನ್ನು ನಾನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ವೊಳ್ಳೆ ಮಾತಿನಿಂದ ನಿನ್ನ ಪುತ್ರಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರಿಯಾಯಿತು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಿನ್ನ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಸೂರೆಮಾಡಿ ನಿನ್ನ ಮಗಳಾದ ರತೀದೇವಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗದಿದ್ದರೆ ನಾನೊತ್ತಿರುವ ಕುಚವು ಎಕ್ಕದ ಕಾಯಿಯೆಂದು ತಿಳಿಯುವಂಥವನಾಗೋ ಕಮಲಾ ||

(ರತಿಯು ಬರುವಿಕೆ)

ಪದ

ಮನಸಿಗೇ ಬಲುರಮ್ಯವಾಗಿ
ತೋರ್ಪುದೀ ವರ ಘನ ಸುಗಂಧವನ್ನು
ಬೀರುವ, ವಿನುತ ಕುಸುಮ ಬೃಂದತತಿಗಳ್ ||

ರತಿ: ನಮೋ ನಮೋ ತಂದೆಯೇ ||

ಕಮಲ: ಧೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯಮಸ್ತು ಮೇಲಕ್ಕೇಳಮ್ಮಾ ಪುತ್ರಿ. ಅಮ್ಮಾ ಪುತ್ರಿ ನೀನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಪರಿಯಾಯವೇನು ಹೇಳಮ್ಮ ಪುತ್ರಿ ||

ರತಿ: ತಂದೆಯೇ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ||

ಪದ

ನಿಶಿರಾತ್ರೆಯೊಳು ನಾರಿ ಬರಲು ಕಾರಣವೇನು.
ಪರಿ ಪರಿ ವಿಧದಲಿ ತಿಳುಹಯ್ಯು ಪಿತನೇ ||

ರತಿ: ತಂದೆಯೇ, ನೀವು ನಿದ್ರೆಯಿಂದ ಪವಡಿಸಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವೋರ್ವ ನಾರಿಯು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು - ಆಕೆಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ದೂಡುವಂಥವರಾದಿರಿ ತಂದೆಯೇ ||

ಕಮಲ: ಅಮ್ಮಾ ಪುತ್ರಿ ಆ ವಿಚಾರವು ನಿನಗೇತಕ್ಕೆ ಸುಮ್ಮನಿರು ||

ಪದ

ಕೋಪಿಸಬೇಡಿರಿ, ತಾಪ ಸೈರಿಸಿ ಜನಕ.
ಎಂತೂ ಕಳುಹಿದೆಯೋ, ತರುಣೀಮಣಿಯಳಾ ||

ರತಿ: ತಂದೆಯೇ ಸರ್ವಥಾ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಕೋಪಿಸಕೂಡದು. ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕೇಳಿದರೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಜನಕ ||

ಪದ

ತಾತನೆ ಲಾಲಿಸು. ಹಿಂದಣ ಕಥೆಯನ್ನು
ವೊಪ್ಪಿತದಿಂ ವಿವಾಹ ಮಾಡಬೇಕೆನಗೇ ||

ರತಿ: ತಂದೆಯೇ ತಪ್ಪಿತ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ವೊಪ್ಪಿತವೆ ಚಂದ, ಹಿಂದಣ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ನಾನು ಚಂದ್ರನ ಮಗಳು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಂಭರಾಸುರನೆಂಬ ದೈತ್ಯನು ನನ್ನನ್ನು ಸೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸೆರೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟನು ರುಕ್ಮಿಣಿ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮನ್ಮಥದೇವರು ಹುಟ್ಟಿ ಆ ದೈತ್ಯನನ್ನು ಕೊಂದಂಥವರಾದರು ತಂದೆಯೇ - ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ||

ಪದ

ಹದಿನಾರು ಸಾವಿರ, ಸತಿಯರು ಮೊದಲಾಗಿ

ಸರ್ಪಶಯನನು ಯನಗೆ ಮಾವನಲ್ಲವೆ ತಂದೇ ||

ರತಿ: ಹೇ ತಂದೆಯೇ, ಹದಿನಾರು ಸಾವಿರ ಗೋಪಿಕಾಂಗನೆಯರೆಲ್ಲಾ ದೇವಕಿಯ ಸೊಸೆಯರು, ನನಗೆ ಅತ್ತೆಯವರಲ್ಲವೆ ಸರ್ಪಶಯನನನ್ನುವರು ನನಗೆ ಮಾವನಲ್ಲವೆ ಮನ್ಮಥದೇವರಿಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಲಗ್ನವನ್ನು ಮಾಡುವಂಥವರಾಗಿರಿ ತಂದೆಯೇ ||

ಪದ

ಬಾಲೆ ಪಾಂಚಾಲೆಯು, ಕೇಳಿದಳ್ ಸ್ಮರಗೆಂದು

ತಾಳಿಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ನೂಕಿಸಿ ಬಿಟ್ಟೆನೂ ||

ಕಮಲ: ಅಮ್ಮಾ ಪುತ್ರಿ, ಬಾಲೆಯಾದ ದ್ರೌಪದಿಯು ಮೊದಲೇ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು, ಕೃಷ್ಣನ ಮಗನಿಗೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಧಾರೆಯನ್ನೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುವಂಥವಳಾದಳು. ನಾನು ಕೋಪಾರೂಢನಾಗಿ ನೂಕಿಸಿ ಬಿಡುವಂಥವನಾದೆನಮ್ಮಾ ಪುತ್ರಿ ||

ಪದ

ನಾರದ ಮುನಿ ಬಂದು ಸಾರಿ ನುಡಿದರೀಗ,

ಆ ಮಾತಿಗೆ ಚಿಂತೆಬೇಡ, ತಂದೆ ನೀ ಕೇಳೋ ||

ಮುಪ್ಪುರಿಶಯನನು ನಮ್ಮ ಕಾಯ್ವನು ತಂದೆ,

ತಾತನೆ ಲಾಲಿಸು ಬಾಲೆಯ ನುಡಿಯನೂ ||

ರತಿ: ಪರಾಕು ತಂದೆಯೆ, ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸುರಮುನಿಯು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಕಾರ, ನಿನ್ನ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಜನಿಸಿರುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಮನೋರಮಣನಾದಂಥ ಮನಸಿಜನು ಎಂದಿಗೆ ದೊರಕುವನೆಂದು ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಿರುವೆನು. ಅತಿಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕೋಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುವ ಪಾಂಚಾಲೆಯನ್ನು ಕರೆಸಿ ಮನ್ಮಥದೇವರಿಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಧಾರೆಯನ್ನೆರೆಯುವಂತೆ ನಂಬಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಮಾಧಾನಗೊಳಿಸಬೇಕೆ ತಂದೆಯೇ ||

ಭಾಮಿನಿ

ಎಂದ ನುಡಿಯನು ಕೇಳಿ ಮರುಗುತ

ಶಿವ ಶಿವ ಮೋಸ ಹೋದೆನು.

ಮಂದಬುದ್ಧಿಯು ದೊರಕಿತೆನುತ,

ನಂದನೆಯ ಬಿಗಿದಪ್ಪಿ ಮನ್ನಿಸಿದನಾಕ್ಷಣಕೇ ||

ಕಮಲ: ಅಮ್ಮಾ ಪುತ್ರಿ, ನೀನು ಆಡುವಂಥ ಮಾತು ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಈಗಲೇ ಹೋಗಿ, ನಾಗವೇಣಿಯನ್ನು ಸಮಾಧಾನಗೊಳಿಸಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ, ನೀನು ಅರಮನೆಗೆ ತೆರಳಮ್ಮಾ ಪುತ್ರಿ || ಅಯ್ಯ ಭಟರುಗಳಿರಾ, ಕೋಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿರುವ ಆ ಪಾಂಚಾಲೆಯನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವಂಥವರಾಗಿ || ನಮೋ ನಮೋ ತಾಯೇ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೇಳಯ್ಯ ರಾಜ ||

ಪದ

ಮನ್ನಿಸಬೇಕಮ್ಮ ಎನ್ನಪರಾಧವ
ಮನ್ನಿಸಬೇಕಮ್ಮ ಮಂಗಳಾಂಗಿಯೆ ನಾಂ,
ತಿಳಿಯದೆ ಪೋದೆ, ಮನ್ನಿಸಬೇಕಮ್ಮಾ ||
ಎನ್ನ ಬಾಲಕಿಯಿಂದ ವಿವರವು ತಿಳಿಯಿತೂ,
ಮಂಗಳಾಂಗಿಯೇ ಇನ್ಯಾತಕೆ ತಡವೂ ||

ಕಮಲ: ಅಮ್ಮಾ ದ್ರೌಪದಿ, ನಾನು ಮಾಡಿರುವಂಥ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕಮ್ಮಾ ತಾಯೆ. ಮಂದಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಮುಂದರಿದು
ಮಾತನಾಡುವಂಥವನಾದೆ, ನೀನು ಹೇಳಿದ ಮಾತೂ, ನನ್ನ ಬಾಲಕಿಯಾದ ರತಿದೇವಿಯಿಂದ ಪೂರ್ವಾಪರವು ಗೊತ್ತಾಗುವಂಥದ್ದಾಯಿತು.
ನಿನ್ನ ಕೋರಿಕೆಯಂತೆ ನಡೆಸಬಹುದಮ್ಮಾ ತಾಯೆ ||

ಭಾಮಿನಿ

ಯಿಂತೀ ಪರಿಯಲಿ ಸ್ತುತಿಪ ಭೂಪನಂ
ಕಾಣತೆ ದ್ರೌಪದಿ. ಕೋಪವ ತಾಳದೆ.
ಅರಸು ಧರಣೀಸುತರ್ಗೆ ತಾಮಸವಿರಬೇಕೈ ರಾಜಾ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಅಯ್ಯ ದೊರೆಯೆ, ರಾಜರಿಗೆ ತಾಮಸಗುಣವಿರುವುದು ನಿಜವೇ ಸರಿ. ಯೀ ವಿನಯವು ಮೊದಲೇ ಇದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು ಕೊರತೆಯು
ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು. ಆದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಎಂತಾದರೂ ಮಾಡಿ ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಂತೋಷ ಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.
ಧೈರ್ಯದಿಂದಿರುವಂಥವನಾಗೈ ರಾಜ ||

ಭಾಮಿನಿ

ಎನ್ನಯ ಗುಣದೋಷಗಳ ನೀ ನೋಡದೆ
ಸನ್ನುತಾಂಗಿ ಮುದದಿ ಪಾಲಿಸು, ನಿನ್ನ ಕೃಷ್ಣಗೆ
ದೊರೆಯುವಂದದಿ, ನಾಂ ಪಡೆದಿದೆನು ತಾಯೆ ||

ಕಮಲ: ಅಮ್ಮಾ ತಾಯೆ, ಹಲವು ಮಾತಿನಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವಗುಣವನ್ನು ನೋಡದೆ ಪಾಲಿಸಬೇಕಮ್ಮಾ ತಾಯೆ. ಇದೂ
ಅಲ್ಲದೆ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕರುಣ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಮ್ಮ ತಾಯೆ ||

ಭಾಮಿನಿ

ನಾಳೆ ಬರುವೆವು ನಾವು ಶೀಘ್ರದಿ ನೀನು
ಶೃಂಗರಿಸೈ ಪುರವ ಬೇಗದಿ, ಹರುಷದಿ ನಾಂ
ಪೋಗಿ ಬರುವೆನು ಎಂದಳಾ ದ್ರೌಪದಿಯೂ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಅಯ್ಯ ಕಮಲ ರಾಜನೆ, ನಾಳೆಯ ದಿವಸ ಮನ್ಮಥನ ಲಗ್ನಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಪುರಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಅಂಣಯ್ಯನವರಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣದೇವರು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ, ಸಕಲ ಪರಿವಾರವೂ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ಪುರವನ್ನು ಶೃಂಗರಿಸಿ ಮಂಗಳಕರವಾದ ರಂಗಮಂಟಪವನ್ನು ರಚಿಸು. ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳು ಬಂಧು ಬಾಂಧವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವಂಥವನಾಗು. ಗೋಪಿಕಾಂಗನೆಯರು ಮತ್ತು ಬಲರಾಮ ದೇವರು, ವಸುದೇವ ಸಾತ್ಯಕಿ, ಯದುಗಳು, ರುಕ್ಮಿಣಿ ಆದಿಯಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಬರುತ್ತಾರೆ. ನೀನು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರು. ನಾನು ಹೋಗಿ ನಾಳೆ ಹದಿನೈದನೆ ಗಳಿಗೆಗೆ ದಿಬ್ಬಣವು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವಂಥವನಾಗು. ನಾನು ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತೇನೆ ವೀಳ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವಂಥವನಾಗ್ಯೆ ದೊರೆಯೆ ||

ಕಮಲ: ಅಮ್ಮಾ ತಾಯೆ, ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆ, ನಾಳೆ ಹದಿನೈದನೆ ಗಳಿಗೆಗೆ ಲಗ್ನವನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಮಾಡಿರುತ್ತೇನೆ. ನೀವುಗಳು ನಾಳೆಯ ದಿವಸ ದಿಬ್ಬಣವು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಮ್ಮಾ ತಾಯೆ. ನೀವು ತೆರಳುವಂಥವರಾಗಿ || ಎಲೈ ಸಾರಥಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣದೇವರ ಮಗನಾದ ಮನ್ಮಥನಿಗೆ, ಪುತ್ರಿಯಾದ ರತಿದೇವಿಯನ್ನು ಕೊಡುವಂಥವನಾದೆ. ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಶೃಂಗರಿಸುವಂತೆ, ಡಂಗುರವನ್ನು ಬಜಾಯಿಸಿ, ಚಪ್ಪನೈವತ್ತಾರು ದೇಶದ ಅರಸರಿಗೆ ಲಿಖಿತವನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಭೂಸುರೋತ್ತಮರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವಂಥವನಾಗ್ಯೆ ಸಾರಥಿ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ನಮೋ ನಮೋ ಅಂಣಯ್ಯ ||

ಕೃಷ್ಣ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲೀ ಬಾರಮ್ಮ ತಂಗಿ ದ್ರೌಪದಿ. ಅಮ್ಮಾ ತಂಗಿ ದ್ರೌಪದಿ. ನೀನು ಹೋದ ಕಾರ್ಯವೇನಾಯಿತು ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನೀನು ಯಾವ ಯಾವ ದೇಶಗಳನ್ನು ತಿರುಗಿ ಬರುವಂಥವಳಾದೆ. ಪಂಚಬಾಣನಿಗೆ ಅಂಗನೆಯು ದೊರಕಿದಳೊ ಇಲ್ಲವೋ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಮರೆಮಾಜದೆ ಹೇಳುವಂಥವಳಾಗಮ್ಮಾ ತಂಗಿ ದ್ರೌಪದಾ ||

ಪದ

ಕರುಣ ವಾರುಧಿ ನಿಮ್ಮ ಕೃಪೆಯಿಂದ ತಿರುಗಿದೆ.

ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕಮಲಾವತಿಯ ಪುರವನ್ನು

ಒಳಹೊಕ್ಕು ಬಂದೆನು ಶ್ರೀನಿವಾಸ ||

ಕಾಮಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಕಡುಚೆಲೈ ಆ ಹೆಣ್ಣು ಶ್ರೀನಿವಾಸ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಪರಾಕೆ ಅಂಣಯ್ಯ, ನಿಮ್ಮ ಕರುಣ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಬಹುದೇಶಗಳನ್ನು ತಿರುಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಮಲಾವತಿ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಒಳಹೊಕ್ಕು ಕಮಲ ಭೂಪತಿಯನ್ನು ಕಾಣುವಂಥವಳಾದೆ || ಕಮಲ ಭೂಪಾಲರ ಸುತೆಯಾದ ರತಿದೇವಿಯನ್ನು ಮನ್ಮಥನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಲಗ್ನವನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಕಡು ಸಡಗರದಿಂದ ಸರ್ವರೂ ಹೊರಡುವಂಥವರಾಗಿ ಅಂಣಯ್ಯ ಮುಂದಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ||

ಪದ

ಪಂಚಬಾಣಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಪರಿಣಯವೆಸೆಗೆಂದೆ ಶ್ರೀನಿವಾಸ

ಮಾತನ್ನು ನಿಂದಿಸಿ ಮತಿಯಿಂದ ನುಡಿದನು ಶ್ರೀನಿವಾಸ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಅಂಣಯ್ಯ ಕಮಲಭೂಪಾಲನ ಮಗಳಾದ ರತಿದೇವಿಯನ್ನು ಪಂಚಬಾಣನಿಗೆ ಕೊಡು ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳುವಂಥವಳಾದೆ. ಆಗ ಕಮಲ ಭೂಪಾಲನು ಕೋಪದಿಂದ ನಿಂದ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ನೂಕಿಸುವಂಥವರಾದರೂ - ಆಗ ನಾನು ಕೋಪದಿಂದ ನಾಳೆ ಹನ್ನೆರಡನೆ

ಗಳಿಗೆಯೋಳ್ ನಿನ್ನ ಪುರವನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಸೂರೆಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಶೂರತ್ವವನ್ನು ನುಡಿಯುವಂಥವಳಾದೆ. ಆಗ ಕಮಲ ಭೂಪಾಲನು ನನ್ನನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ಮಗಳಾದ ರತಿದೇವಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ, ನಾಳೆ ಹದಿನೈದನೆ ಗಳಿಗೆಗೆ ದಿಬ್ಬಣವು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಂಥವನಾದನೋ ಅಂಣಯ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಜಾಗೃತೆಯಿಂದ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಶೃಂಗಾರ ಮಾಡುವಂತೆ ಡಂಗುರವನ್ನು ಬಜಾಯಿಸು, ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಚಪ್ಪನ್ನೈವತ್ತಾರು ದೇಶದ ಅರಸರಿಗೆ ಲಗ್ನಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವಂಥವರಾಗಿ. ನಾನು ಬಂದು ಬಹಳ ಹೊತ್ತಾಯಿತು. ಎನ್ನ ಕಾಂತರಾದ ಪಾರ್ಥದೇವರು ನಿದ್ರೆಯನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೋಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಕರುಣ ಕಟಾಕ್ಷವು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ದೇವ, ನಾನು ಹೋಗಿಬರುತ್ತೇನೆ - ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನ ದಯಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಂಣಯ್ಯ. ||

ಪದ

ವೂರುಕೇರಿಯ ಗೃಹಗಂಗಳ ನಾರಿ
ಅರಸುತ ಕಾಣದೀಗಲೆ. ಭಾರಿಬಾರಿಗು
ಬೀದಿ ಹುಡುಕುತ ನಾರಿಯನು ಪಾರ್ಥ ||

ಅರ್ಜುನ: ಹರಹರ ಎನ್ನ ಕಾಂತೆಯಾದ ದ್ರೌಪದಿಯು, ಸಜ್ಜಾಗೃಹದಲ್ಲಿ ಪವಡಿಸಿದ್ದವಳು ಈ ನಿಶಿರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಧಾವಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಳೋ ಕಾಣೆನಲ್ಲಾ, ಹರಹರಾ, ಈಗ ಆ ಖುಲೆಯು ನನ್ನ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದೇಯಾದರೆ, ಹಲ್ಲನ್ನು ಮುರಿಯದೆ ಎಂದಿಗೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹರಹರ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಳೋ ಕಾಣೆನಲ್ಲಾ ಇರಲಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ನಮೋ ನಮೋ ಪ್ರಾಣಕಾಂತ ||

ಪದ

ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದೆ ಖುಲೆ ನಾರಿಯೆ,
ಪೇಳ್ವದೆನ್ನೊಳು ನೀನು ಯೀಗಲೆ ಕೊಲ್ಲುವೆನು
ಪುಸಿ ನುಡಿಯಬೇಡ ಎಂದ ಪಾರ್ಥ ||

ಅರ್ಜುನ: ಎಲೈ ಖುಲೆಯಾದ ನಲ್ಲೆಯೆ, ನಿನ್ನ ವಲ್ಲಭನಾದ ನನ್ನೊಡನೆ ಮಲಗಿರ್ದು ಈ ನಿಶಿರಾತ್ರಿಯೋಳ್ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಸಾಂಗವಾಗಿ ಹೇಳೇ ಕಟಿಕಿ, ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂದರೆ ಸ್ತ್ರೀಹತ್ಯವು ಬರುವುದು. ಹಿಂದೆ ನಾವು ಬಹಳ ಶ್ರಮಪಟ್ಟೆವು. ಅಂತಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಈಗ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವಂಥವಳಾದೆ. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಸಾಂಗವಾಗಿ ಹೇಳುವಂಥವಳಾಗೇ ನಾರಿ ||

ಪದ

ಎಂತು ಮಾಡಲೀಗ ನಾನು
ಕಂತು ಪಿತನ ಕರುಣವಿಲ್ಲದೆ ದಂತಿಗಮನ
ಚಿಂತೆ ಹರಿಸೋ ಎಂತು ಮಾಡಲೀ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಅಯ್ಯೋ ಶ್ರೀಹರಿ, ಎನ್ನ ಕಾಂತರಾದ ಪಾರ್ಥದೇವರು ನನ್ನನ್ನು ಕಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತಿರುವರಲ್ಲಾ ನಿನ್ನ ಕರುಣವು ಎನ್ನ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಯಿತೆ ಶ್ರೀಹರಿ ದಾನವಾರಿ ||

ಗ್ರಂಥ

ಹಾಲು ನೀರಾಗಿ ತೋರ್ಪುದು ಬಾಲ್ಯದ ಅತಿಹಿತರೆಲ್ಲರು ವೈರಿಗಳಾಗಿರ್ಪರು
ಮೂಲದ್ರವ್ಯವು ಕಾಂಬುದು ಶ್ರೀಹರಿಯ ಕರುಣ ತಪ್ಪಿದ ಬಳಿಕಂ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಅಯ್ಯೋ ಶ್ರೀಹರಿ ದಾನವಾರಿ, ಈ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕ್ಷೀರವೆಂಬ ಪಾಲು ನೀರಾಗುವಂಥದ್ದಾಯಿತೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಎನ್ನ ಕಾಂತರಾದ
ಪಾರ್ಥದೇವರು ನನ್ನನ್ನು ಒಂದೇ ಪ್ರಾಣವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದವರು ವೈರಿಗಳಾಗಿರುವರಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ದ್ರವ್ಯವು ಕಾಣದಂತಾಯಿತಲ್ಲ
ದಾನವಾರಿ ||

ಗ್ರಂಥ

ಅಕುಲಂಗೆ, ಸಕಲ ರಾಜ್ಯಂ ತ್ರಿಕರುಣಸಿದ್ಧಿಂಗೆ ದೃಷ್ಟ ದಾರಿದ್ರ್ಯವಂ
ಸುಕುಮಾರಿಗೆ ವೈದ್ಯಂ ವಿಕಲಾಂಗಿ ಸೊಬಗು ಮೆರೆಯುವುದೀ ನಡತೇ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಅಯ್ಯೋ ಶ್ರೀಹರಿ, ನೀಚಕುಲದವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಪದವಿಯನ್ನು ಕೊಡುವಂಥವರಾದಿರಿ. ತ್ರಿಕರುಣಸಿದ್ಧಿಯಾದವನಿಗೆ
ದುಷ್ಟದಾರಿದ್ರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವಂಥವರಾದಿರಿ. ಪತಿವ್ರತೆಯಳಾದ ಎನಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಕೊಡುವಂಥವನಾದೆಯೋ ದೇವಾ
ಮಹಾನುಭಾವ ||

ಪದ

ಹಿಂದೆ ಧರಣಿಪ ನನುಜ ಬಂದು
ಸೀರೆಯನ್ನು ಸೆಳೆದಾನೂ, ಕಂದುಗೊರಳಾ
ಕಾಯೊ ಯನ್ನ ಮಂದರೀಶದೇವನೇ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಅಯ್ಯೋ ಶ್ರೀಹರಿ ಆ ನೀಚನಾದ ದುಶ್ಯಾಸನನು ಬಂದು, ನಾನು ಧರಿಸಿರ್ಪ ಸೀರೆಯನ್ನು ಸೆಳೆಯುವಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ
ಕಾಪಾಡುವಂಥವರಾದಿರಿ. ಈ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ, ಕರುಣವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಯಿತೆ ಶ್ರೀಹರಿ ||

ಪದ

ದಡಭಡನೆ ಹೊಡೆಯುವೆ
ಪಡಪಡನೆಳಿಸುವೆ ಕಡುಮೂರ್ಖಳೆ,
ತಡವೇತಕೆನ್ನೊಳು ಧಡ ಭಡ ||

ಅರ್ಜುನ: ಛೇ ನೀಚಳೆ, ನಮ್ಮ ಗೃಹಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವಿಕಟ ಕಲ್ಪತೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಧಾವಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆಯೇ ನಾರಿ ಮದನ
ವೈಯ್ಯರಿ ||

ಪದ

ಕೆಟ್ಟಿನಯ್ಯೆ, ವಾಯುದಿಟ್ಟ, ಧೀರಪಾರ್ಥನು

ಬಂದು ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಶಿರವ ಹೊಡೆವ,
ಪೆಟ್ಟ ನಾನು ಸಹಿಸಲಾರೆ ||ಕೆಟ್ಟೆನ್ನೆಯ್ಯೋ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಅಯ್ಯೋ ವಾಯುಪುತ್ರನಾದ ಭೀಮಸೇನರೇ, ಯನ್ನ ಮನೋರಮಣನಾದ ಪಾರ್ಥ ದೇವರು ಹೊಡೆಯುವಂಥ ಪೆಟ್ಟನ್ನು
ಸಹಿಸಲಾರೆನಲ್ಲಾ ವಾಯುದಿಟ್ಟ. ಭೀಮಸೇನ, ಬೇಗ ಬಾ ||

ಅರ್ಜುನ: ಛೇ ಛೇ ಮೂರ್ಖಳೆ ||

ಪದ-ತ್ರಿವುಡೆ

ಎಂದು ಪಾರ್ಥನು ಗರ್ಜಿಸುತ್ತಲಿ ಬಂದು
ಪವನಜ ತಿಳಿಯುತೀಪರಿ. ಯಾಕೆ ಕೆದರಿದೆಯೋ
ತಮ್ಮ ಫಲುಗುಣ ಎಂದ ಭೀಮಾ ||

ಭೀಮ: ಯೆಲಾ ಪಾರ್ಥ, ನಮ್ಮ ಪತ್ನಿಯು ಮಾಡಿದ ನಡತೆಯನ್ನು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಸಾಂಗವಾಗಿ ಹೇಳುವಂಥವನಾಗು. ಸುಮ್ಮನೆ ಕೊರಳನ್ನು
ಕೊಯ್ಯಬೇಡವೋ ಪಾರ್ಥ ||

ಪದ

ಅಂಣ ಮಾರುತಿ ಚಿಂಣ ದ್ರೌಪದಿ ಸಜ್ಜೆಮನೆಯನೂ ||
ಬಿಟ್ಟು ತೆರಳಲೂ ಮಂದ ಬುದ್ಧಿಯು ಬರುವುದಾಯ್ತೆ ||

ಅರ್ಜುನ: ಅಂಣಾ ಭೀಮಸೇನ, ಈ ಭ್ರಷ್ಟೆಯು ಮಾಡಿದ, ದುರುಳತ್ವವನ್ನು ನೋಡಿದೆಯೋ. ಆದರೆ, ಸಜ್ಜಾಗೃಹದಲ್ಲಿ ಪವಡಿಸಿದ್ದವಳು
ಧಾವಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಳೂ, ಇಂಥ ನೀಚಕೃತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದೇನೊ ಅಂಣಯ್ಯೆ ||

ಪದ

ಐವರೊಡನೆ ಇರುವ ಸತಿಯ ಹೊಡೆಯಲೇತಕೋ
ಪೊಡವಿಪಾಲನಾಜ್ಞೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕಡಿದು ಬಿಡುವೆನು ||

ಭೀಮ: ಎಲಾ ಅರ್ಜುನ, ಅಂಣಯ್ಯನವರಿಗೆ ಸತಿಯಾದಂಥ ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು, ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು, ಅವಳು ಮಾಡಿರುವ ತಪ್ಪು
ಕೆಲಸವೇನು, ವೊಳ್ಳೇ ಮಾತಿನಿಂದ ಹೇಳಿದರೆ ಸರಿಯಾಯಿತು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಧರ್ಮರಾಯರ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮೀರಿ, ಕತ್ತರಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ.
ಸತಿಯಳ ಜಡೆಯನ್ನು ಬಿಡುವಂಥವನಾಗೋ ಪಾರ್ಥ ||

ಪದ

ತಪ್ಪು ಯಿರಲು ಕೆಟ್ಟ ಸಿಟ್ಟು ಬಕನ ವೈರಿಯೇ
ಮೌನದಿಂದ ಮನೆಯ ಬಿಟ್ಟು ತೆರಳಲೇತಕೋ ||

ಅರ್ಜುನ: ಎಲೈ ಭಂಡರೋಳ್ ಭಂಡನಾದ ಭೀಮನೆ, ಆ ಪುಂಡೆಯಾದ ದ್ರೌಪದಿಯು ತಪ್ಪು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಪೆಟ್ಟನ್ನು ಹೊಡೆಯುವಂಥವನಾದೆ. ಈ ಭ್ರಷ್ಟೆಯು, ಸಜ್ಜಾಗ್ಯಹವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಧಾವಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಳೋ ಸಾಂಗವಾಗಿ ಹೇಳುವಂಥವನಾಗೋ ಭಂಡ ಭೀಮ ||

ಪದ

ಭಂಡ ನೀನು ಬಗುಳಲೇಕೋ ದಿಂದ ಪಾರ್ಥನೆ,
ಪುರುಷರಿಲ್ಲದ ಸತಿಯಳಂತೆ ಪೌರುಷವೇಕೋ ||

ಭೀಮ: ಎಲಾ ಲಂಡಿಯಾದ ಅರ್ಜುನನೆ, ಯಾತಕ್ಕೆ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಬಗುಳುತ್ತಿಯಾ, ಗಂಡರಿಲ್ಲದ ಮುಂಡೆಯೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಪೌರುಷವನ್ನು ವದರಬೇಡ, ಸತಿಯಳ ಜಡೆಯನ್ನು ಬಿಡುವಂಥವನಾಗೋ ಪಾರ್ಥ ||

ಪದ

ಹಿಂದೆ ಬಕನ ಕೂಳ ತಿಂದ ಬಕನ ವೈರಿಯೆ
ಕಂಡ ಕಂಡಹಾಗೆ ಬಗುಳಬೇಡ ವಾಯುತನುಜನೇ ||

ಅರ್ಜುನ: ಎಲಾ ಭೀಮಾ ಹಿಂದೆ ಬಕಾಸುರನಿಗೆ ವೊಂದು ಬಂಡಿ ಅನ್ನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ, ಮಧ್ಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ತಿಂದುಕೊಂಡು ಅಂಡು ಕುಂಡಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಯನ್ನ ಮುಂದೆ, ಕೆಟ್ಟ ಕೆಟ್ಟ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಯಾತಕ್ಕೆ ಬಗುಳುವೆ, ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸಾರೋ ಲಂಡ ಭೀಮಾ ||

ಪದ

ಹಿಂದೆ ಕೀಚಕನಿಂದ ದುರುಳತ್ವ ತಾಳಿದೆ.
ಮೌನವ ತಾಳಿದೆಯೊ ಖೂಳ ಪಾರ್ಥನೇ ||

ಭೀಮ: ಯೆಲಾ ಪಾರ್ಥ ನಾವು ಮತ್ಸ್ಯನಗರದಲ್ಲಿರುವಾಗ ದುರುಳನಾದ ಕೀಚಕನು ದ್ರೌಪದಿಯ ಮಾನ ಅಪಹರಣ ಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೀನು ಮೌನವನ್ನು ತಾಳಿಕೊಂಡು ನಾರಿಯಂತೆ ಸೀರೆಯನ್ನುಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅವನ ಮೇಲೆ ರಣಾಗ್ರವನ್ನು ಮಾಡದೆ, ಮೌನವನ್ನು ತಾಳಿಕೊಂಡು ಹೋದೆ, ಆಗಿಲ್ಲದ ಪೌರುಷವು ಈಗ ಧ್ಯಾವಲ್ಲಿ ಬಂತೋ ಪಾರ್ಥ ||

ಅರ್ಜುನ: ಎಲೆ ಭೀಮ, ಶ್ರೀಹರಿಯ ಕರುಣ ಕಟಾಕ್ಷವು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಯಿದ್ದಿದ್ದೇಯಾದರೆ, ನಿನ್ನ ಶೂರತ್ವವನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಯದುರು ನಿಲ್ಲೆಲಾ ಭೀಮಾ ||

ಭೀಮ: ಯೆಲಾ ಪಾರ್ಥ ನಿನ್ನ ಸಾಹಸವನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ, ರಣಾಗ್ರಕ್ಕೆ ಯದುರು ನಿಲ್ಲೆಲಾ ಪಾರ್ಥ ||

ಭೀಮಾರ್ಜುನರ ಯುದ್ಧ

ಪದ

ತಮ್ಮಾ ಕೋಪಿಸಬೇಡಿ ನೀವು

ತರವೇನೊ ನಿಜಕುಲ ||ತಮ್ಮಾ ಕೋಪಿಸಬೇಡ ||

ಧರ್ಮವಲ್ಲವು ನಿಮಗೆ ಮರ್ಮದಿಂದಿರಿ ನೀವು

ತಮ್ಮಾ ಕೋಪಿಸಬೇಡಿ ನೀವು ||

ಧರ್ಮಜ: ಅಯ್ಯ ತಮ್ಮಂದಿರಾ ನೀವು ಮರ್ಮದಲ್ಲಿ ರಣಾಗ್ರವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲ. ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಕೆಡಬೇಡಿ, ನಾನು ವೊಂದು ಧರ್ಮನೀತಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಕೇಳುವಂಥವರಾಗಿರಪ್ಪ ತಮ್ಮಂದಿರ.

ಧರ್ಮಜ: ಅಯ್ಯ ತಮ್ಮಂದಿರಾ ಹುಲಿಯು ವರುಷವೊಂದಕ್ಕೆ ಐದು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು. ಸರ್ಪ ನೂರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಗೋವು ವರುಷಕ್ಕೆ ವಂದು ಸೂಲು ಪಡೆದಾಗ್ಯೂ ಗೋವಿನ ಸಂತತಿಯು ಹೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿರುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವುದು ನನಗೆ ಸಮಾಧಾನವಲ್ಲವೆ ತಮ್ಮಂದಿರಾ. ಈ ಧರಣಿಯ ಮೇಲೆ ಇರುವಂಥ ಸತಿಯಿರಿಗೆಲ್ಲಾ, ನಮ್ಮ ಮಡದಿ ದ್ರೌಪದಿಯು ಅತಿಶಯವಾಗಿರುವಳು. ಸುಮ್ಮನೆ ರಣಾಗ್ರ ಮಾಡಿ ಕೆಡಬೇಡಿರಪ್ಪಾ ತಮ್ಮಂದಿರಾ.

ಪದ

ಹಿಂದೆ ವನವಾಸ ಕಳೆದೂ, ವೃಕ್ಷದೊಳಗೆ ಧನು

ಸವ್ಯಸಾಚಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು, ನುಡಿದೆಯಾ

ಅಂಣಾ ಕಾನನದೊಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಧಾಳಿಧೂಳಿ

ಇಡಿಸುತ್ತಾ ಜೇಷ್ಠನೆಂಬ ಭಾವದಿಂದ ಬಿಟ್ಟೆ ನಿನ್ನನೂ ||

ಭೀಮ: ಹೇ ಅಗ್ರಜಾ, ಕೌರವನಿಗೋಸ್ಕರ ಅವನವುಪಹತಿಯನು ತಾಳಲಾರದೆ ದ್ಯೂತ ಮುಖದಿಂದ ಸೋತು ನಾರು ವಸ್ತ್ರವನ್ನುಟ್ಟು ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷ ವನವಾಸ ಕಳೆದು ಅಜ್ಞಾತವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಮತ್ಸ್ಯಾಧಿಪತಿಯಾದ, ವಿರಾಟರಾಯನ ಶೃಂಗಾರ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಯಿರುವ ಬನ್ನಿಮರಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಬಾಣ ಬತ್ತಳಿಕೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಹೋಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ಖೂಳನಾದ ಅರ್ಜುನನು ಬಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಕೊಡು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ಭೀಮ ಬಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಕೊಡಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆ ಅರ್ಜುನನು ಅಂತಾ ಪರಾಕ್ರಮಿಯೆ, ನಾವೆಲ್ಲಾ ಶಿಖಂಡಿಗಳೋ ಇಂಥ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಿದ್ದೆಯಾದರೆ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸಂಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆನು. ಅಗ್ರಜನೆಂಬ ಭಾವವನ್ನು ತಿಳಿದು ಬಿಟ್ಟೆನೋ ಅಗ್ರಜಾ. ಈ ರಣ ಹೇಡಿಯಾದ, ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಸಂಹಾರಮಾಡದೆ ಎಂದಿಗೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಗ್ರಜಾ ||

ಧರ್ಮಜ: ಅಯ್ಯ ತಮ್ಮಂದಿರಾ ಇದರ ಅರ್ಥವೇನೆಂದರೆ ವೊಂದು ಕ್ಷಣದೊಳಗೆ ಮನಸ್ಸು ವಿಕಲ್ಪವಾಗುವುದು ಮತ್ತೊಂದು ಕ್ಷಣದೊಳಗೆ ಮೃತ್ಯು ಬೆನ್ನನ್ನು ಬಿಡದೆ ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡಿರುವುದು, ಇನ್ನೊಂದು ಕ್ಷಣದೊಳಗೆ, ಯಮಧರ್ಮರಾಯರಲ್ಲಿ, ಕರುಣವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಗುವುದು, ಆದ್ದರಿಂದ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದವರು ಗರ್ವವನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವುಗಳು ಗರ್ವವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುವಂಥವರಾಗಿರಯ್ಯ ತಮ್ಮಂದಿರಾ ||

ಪದ

ನಿಶಿರಾತ್ರಿಯೊಳು ನಾರಿಯು ಗೃಹವ ಬಿಟ್ಟು
ತೆರಳೆಬಹುದೆ ಅಂಣಾ ಜೇಷ್ಠ ಅಂಣನೆ
ಪೇಳಿ ನೀವು ಎಂದು ನುಡಿದ ಪಾರ್ಥ ||

ಅರ್ಜುನ: ಹೇ ಅಗ್ರಜಾ, ದ್ರೌಪದಿಯು, ಈ ನಿಶಿರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಸಜ್ಜಾಗೃಹವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬಹುದೇನೋ ಅಂಣಯ್ಯ. ಈ ಖುಲೆಯು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಪೆಟ್ಟನ್ನು ಹೊಡೆಯುವಂಥವನಾದೆ. ಇಷ್ಟಕ್ಕಾಗಿ ಈ ವಾಯುದಿಟ್ಟನು ಬಂದು, ನನ್ನನ್ನು ಬಹುವಾಗಿ ದುರ್ನುಡಿಗಳನ್ನು ನುಡಿದದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಕೋಪದಿಂದ, ರಣಾಗ್ರವನು ಮಾಡುವಂಥವನಾದೆನೋ ಅಗ್ರಜಾ.

ಭಾಮಿನಿ

ಧರಣಿಪಾಗ್ರಣಿ ಕೇಳು, ಇಂದಿನ ಹಗರಣವು
ಯಾರಿಂದ ನಡೆದುದು. ನ್ಯಾಯ ಅನ್ಯಾಯವನು
ಶೋಧಿಸಿ ನೋಡೆಂದನಾ ಪವನಜನೂ ||

ಭೀಮ: ಅಂಣಾ ಧರ್ಮನಂದನ, ಈ ಅಗಾಧವಾದ ಮಾತು ಯಾರಿಂದ ನಡೆದಿರುವುದು. ಇದನ್ನು ನ್ಯಾಯವೋ ಅನ್ಯಾಯವೋ ನೀವೇ ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡುವಂಥವರಾಗಿ ಅಂಣಯ್ಯ ಧರ್ಮಜಾ.

ಭಾಮಿನಿ

ಸತಿಯಳ ಪತಿವ್ರತವಾ ಅತಿಹಿತರೆಲ್ಲಾ ನೋಡಲಿ,
ಖತಿಯಿಂದ ಹತ್ತಿಸು. ಅಗ್ನಿಯನು ಬೇಗ,
ಸತಿಯಳ ಧರ್ಮವನೂ ||

ಧರ್ಮಜ: ಅಯ್ಯ ತಮ್ಮಂದಿರಾ, ದ್ರೌಪದಿಯ ಪತಿವ್ರತಧರ್ಮವನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ವಿಕಲ್ಪವಾಗಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಅಗ್ನಿಕುಂಡಕ್ಕೆ ಹಾಕುವಂಥವರಾಗಿರಯ್ಯ ತಮ್ಮಂದಿರಾ ||

ಭೀಮ: ಅಗ್ರಜಾ ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತಾಗಲಿ. ಹೇ ಪಾರ್ಥ ಅಗ್ನಿಕುಂಡವನ್ನು ರಚಿಸುವಂಥವನಾಗೂ ||

ಅರ್ಜುನ: ಅಗ್ರಜಾ ಅಗ್ನಿಕುಂಡವನ್ನು ರಚಿಸಿರುತ್ತೇನೆ. ಹೇ ರಮಣಿ ಅಗ್ನಿಕುಂಡದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವಂಥವಳಾಗೂ ||

ಸ್ತೋತ್ರ

ಜಯ ಜಯ ಜನಾರ್ಥನ, ಮುಕುಂದ
ಮುರವೈರಿ ಗರುಡವಾಹನ, ನೀಲಕಂಠ
ಯನ್ನ ಕಷ್ಟವಂ ಪರಿಹರಿಸೋ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ||

ಪದ

ತಮ್ಮ ಫಲಗುಣ, ತರುಣೀಮಣಿಯಳ ಮಹಿಮೆ
ನೋಡಿದೋ ಮಂಗಳಾಂಗಿಯಾ ||

ಭೀಮ: ತಮ್ಮಾ ಪಾರ್ಥ, ನಮ್ಮ ಸತಿಯಳ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ನೋಡಿದೆಯಾ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ, ಮಂಗಳಾಂಗಿಯು ಮಾಡಿದಂಥ ಕೃತಕವನ್ನು
ಕಣ್ಣುತೆರೆದು ನೋಡುವಂಥವನಾದೆಯೇನೋ ಫಲಗುಣ ಮತ್ತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ||

ಪದ

ಜರಿದ ಪರಿಯನು, ಮರೆಯೋ ಬೇಗನೆ,
ತಿಳಿಯದೋದೆಯೋ, ಮರುಳೆ ಫಲಗುಣ ||

ಭೀಮ: ತಮ್ಮ ಧನಂಜಯ, ನೀನು ನಿಶಿರಾತ್ರಿಯೋಳ್ ಪತಿವ್ರತೆಯಳಾದ ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು ಜರಿದಂಥವನಾದೆ. ನೋಡುವಂಥವನಾಗೂ.
ಆದರೆ ತಿಳಿಯದೆ ಕುಹಕ ವಿದ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವಂಥ ವನಾದೆಯೋ ಕಿರೀಟಿ ||

ಅರ್ಜುನ: ಅಂಣಾ ಭೀಮಸೇನ, ನಾನು ತಿಳಿಯದೆ, ಕುಹಕ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಂಥವನಾದೆ. ಆದರೆ ದ್ರೌಪದಿಯ ಪತಿವ್ರತಾ ಧರ್ಮವು
ಗೊತ್ತಾಗುವಂಥದ್ದಾಯಿತು. ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ಪ್ರಕಾರ ಅರಮನೆಗೆ ತೆರಳುತ್ತೇನೋ ಅಗ್ರಜಾ ||

ಧರ್ಮಜ: ಅಯ್ಯ ತಮಂದಿರಾ ಸರ್ವರೂ ತೆರಳುವಂಥವರಾಗಿರೀ ||

ರಾಧೆ ರುಕ್ಮಿಣಿ: ಪ್ರಾಣಕಾಂತರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆವೂ ||

ಕೃಷ್ಣ: ನಿಮಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ, ಮೇಲಕ್ಕೇಳಿ ನಾರೀಮಣಿಯರೇ ||

ರಾಧೆ ರುಕ್ಮಿಣಿ: ಪ್ರಾಣಕಾಂತ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಪದ

ಯೇನು ಭೂಷಣವೋ ಪ್ರಾಣನಾಥ,
ಅನುಪಮಗುಣವೈ ಯೇನು ಭೂಷಣವೋ ||
ಕಂದನಿಗೆ ಸುಂದರಿಯೂ ಮುಂದೆಲ್ಲಿ ದೊರಕಿದಳೋ
ಪ್ರಿಯಾ ಯೇನು ಭೂಷಣವೋ.

ರಾಧೆ ರುಕ್ಮಿಣಿ: ಪ್ರಾಣಕಾಂತರೆ, ಮನೋ ಆನಂದವಾದ ಕಂದನಿಗೆ ತಕ್ಕ ಕನ್ನಿಕೆಯು ದೊರಕಿದಳೋ ಇಲ್ಲವೋ ಹೇಳುವಂಥವರಾಗಿ
ಸ್ವಾಮೀ ||

ಪದ

ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮಾಳವದೇಶದೊಳು

ಪಂಚಬಾಣಗೆ ತಕ್ಕ ಕನ್ನಿಕೆಯು ಇಲ್ಲಾ ||

ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಮಲಾವತಿಯು,

ಪುರವನ್ನು ವೊಳಹೊಕ್ಕು ದ್ರೌಪದಿಯೂ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಕೇಳಿದಿರೇನೆ ಪ್ರಾಣಕಾಂತೆಯರೆ, ನನ್ನ ತಂಗಿಯಾದ ದ್ರೌಪದಿಯು ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ದೇಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಕಮಲಾವತಿ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ವೊಳಹೊಕ್ಕು, ಕಮಲಭೂಪಾಲನ ಸುತೆಯಾದ ರತೀದೇವಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತಾಳೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನಾಳೆ ಹದಿನೈದನೆ ಗಳಿಗೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ, ಲಗ್ನವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ನೀವು ತಡವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಹೊರಡುವಂಥವರಾಗಿರೈ ಪ್ರಾಣಕಾಂತೆಯರೆ ||

ರಾಧೆ ರುಕ್ಮಿಣಿ: ಸ್ವಾಮೀ ಪ್ರಾಣಕಾಂತರೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆನಂದವಾಯಿತು. ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಹೊರಡುತ್ತೇವೆ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಎಲೈ ಸಾರಥಿ, ನಮ್ಮ ಅಂಣಯ್ಯನವರಾದ ಬಲರಾಮ ದೇವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವಂಥವನಾಗೂ, ನಮೋ ನಮೋ ಅಂಣಯ್ಯ.

ಬಲರಾಮ: ಧೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯಮಸ್ತು ಬಾರಯ್ಯ ಪಕ್ಷಿವಾಹನ ತಮ್ಮಾ ಪಕ್ಷಿವಾಹನ. ನನ್ನನ್ನು ಕರೆಸಿದಂಥ ಅತಿಶಯವೇನು ||

ಕೃಷ್ಣ: ಅಂಣಯ್ಯ ತಮ್ಮನ್ನು ಕರೆಸಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂದರೆ ಕಂದನಾದ ಮನ್ನೂರಿನಿಗೆ ಕಮಲಾವತಿ ಪಟ್ಟಣದ ಕಮಲರಾಜನ ಪುತ್ರಿಯಾದ ರತೀದೇವಿಯನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ನಾಳೆ, ಹದಿನೈದನೆ ಗಳಿಗೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಹೂರ್ತವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ಕರೆಸಿರುತ್ತೇನೆ, ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವಂಥವರಾಗಿ ಅಂಣಯ್ಯ.

ಪದ

ಅನುಜಾ ಲಾಲಿಸು ಇಂದು ವನಜನಾಭನ ಲಗ್ನ

ನಡೆಸಲು ದಿನ ಕಳೆದು ಪೋಗುವದು ತಮ್ಮಾ ||

ಬಲರಾಮ: ತಮ್ಮಾ ಮುರಾಂತಕ, ಶಹಬಾಷ್ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗುವಂಥದ್ದಾಯಿತು. ಆದರೆ ಕಂದನಾದ ಮನ್ನೂರಿನ ಲಗ್ನವನ್ನು ಶೀಘ್ರದಿಂದ ನಡೆಸುವಂಥವನಾಗೂ ಅನುಜಾ ||ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ||

ಪದ

ಕರೆಸಿಕೊ ಹರನನ್ನು, ಅಮರ ಅಗ್ನಿಯರನ್ನು,

ತ್ವರಿತದಿಂದಲಿ ಪರಿಣಯವ ನೀ ನಡೆಸೋ ||

ಬಲರಾಮ: ಅಯ್ಯ ಮುರಾಂತಕ, ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ, ಕೈಲಾಸವಾಸನಾದ ಸಾಂಬಮೂರುತಿಯನ್ನು ಕರೆಸಬೇಕು. ಬ್ರಹ್ಮದೇವರು ಮೊದಲಾದವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಲಗ್ನಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವಂಥವನಾಗಯ್ಯ ಮುರಾಂತಕ ||

ಪದ

ಮುತ್ತುಗಳ ಸುರಿಸುರಿದು ಮುಂದೆ ಗೋಡೆಯೊಳೂ

ಅರ್ತಿಯಿಂ ಮಾಡಿಸೈ ದ್ವಾರಕಾಪುರವಾ ||

ಬಲರಾಮ: ತಮ್ಮಾ ಪಕ್ಷಿವಾಹನ, ಮುತ್ತು ರತ್ನ ವಜ್ರ ವೈಷ್ಣೋಯರದಿಂದ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಶೃಂಗಾರ ಮಾಡುವಂಥವನಾಗೈ ಅನುಜಾ
||ಮತ್ತೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ||

ಪದ

ಪಟ್ಟೆ ಪೀತಾಂಬರ, ಪರಮ ವಿಧದಿಂದ, ಪಟ್ಟಣದೊಳಗೆಲ್ಲಾ

ಮೇಲ್ಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿಸು ತಮ್ಮಾ ಎಂದನು ಬಲರಾಮಾ ||

ಬಲರಾಮ: ತಮ್ಮಾ ಮುರಾಂತಕ, ಪಟ್ಟೆ ಪೀತಾಂಬರಗಳಿಂದಲೂ, ಮಕರ ತೋರಣಗಳಿಂದಲೂ, ಮೇಲ್ಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಿಸುವಂಥವನಾಗೋ
ಪಕ್ಷಿವಾಹನ, ಮತ್ತು ದೇಶದೇಶದ ಅರಸರಿಗೆ ವೋಲೆಯನ್ನು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸುವಂಥವನಾಗು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು
ಹೊರಡುವಂಥವನಾಗೈ ತಮ್ಮಾ ಮುರಾಂತಕ ಮತ್ತೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ||

ಪದ

ತ್ವರಿತದಿಂದಲಿ ಪೋಗಿ, ಭರದಿ ಪಾಂಡವರಿಗೆ,

ಹರುಷದಿಂ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸೈ ||

ಬಲರಾಮ: ಹೇ ತಮ್ಮಾ ಅತಿಹರುಷದಿಂದ, ಹಸ್ತಿನಾವತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪಾಂಡವರಿಗೆ, ವಕ್ರಣೆಯನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ತಂಗಿಯಾದ ದ್ರೌಪದಿಯು,
ಸರ್ವರು ಆದಿಯಾಗಿ ಬರುವಂತೆ ಲಿಖಿತವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವಂಥವನಾಗಯ್ಯ ತಮ್ಮ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಅಂಣಯ್ಯ, ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ಪ್ರಕಾರ ಲಗ್ನಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ದೇಶದೇಶದ ಅರಸರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ ಅಗ್ರಜಾ ||ಭಲೈ ಸಾರಥಿ
ಭೂಸುರೋತ್ತಮರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವಂಥವನಾಗೂ ||

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು: ಅಯ್ಯ ಕೃಷ್ಣಾ ನಮ್ಮನ್ನು ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣವೇನೂ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಸ್ವಾಮಿ ಭೂಸುರೋತ್ತಮರೆ, ಹಸ್ತಿನಾವತಿಯಲ್ಲಿರುವ ನಮ್ಮ ಭಾವಯ್ಯನವರಿಗೂ ಮತ್ತು ದ್ರೌಪದಿಗೆ ಸಹಿತ ವಕ್ರಣೆಯನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ
ಚಾರಕನ ಮುಖೇಣ ಕಳುಹಿಸುವಂಥವರಾಗಿ ||

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ: ಯಲಾ ಹನುಮನಾಯ್ಯ, ಇಲ್ಲಿ ಬಾ, ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಹಸ್ತಿನಾವತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪಾಂಡವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು
ಬಾ ||

ಚಾರಕ: ಧರ್ಮರಾಯರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನೂ ||

ಧರ್ಮರಾಯ: ಯಾರಯ್ಯ ನೀನು, ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುವಂಥವನಾದೆ ||

ಚಾರಕ: ಸ್ವಾಮೀ, ನಾನು ಕ್ರಿಷ್ಣದೇವರ ಕಡೆ ಹನುಮನಾಯ್ಕೆ. ಕ್ರಿಷ್ಣದೇವರು ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.
ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವರಾಗಿ ಸ್ವಾಮೀ ||

ಧರ್ಮಜ: ಅಯ್ಯ ತಮ್ಮಂದಿರಾದ ಭೀಮಾರ್ಜುನರೆ, ದ್ವಾರಕಾಪುರದೊಡೆಯರಾದ, ನಮ್ಮ ಭಾವಯ್ಯನವರು ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿರುವ
ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಓದುವಂಥವರಾಗಿರೈ ತಮ್ಮಂದಿರಾ ||

ಭೀಮ: ಅಗ್ರಜಾ || ಅಪ್ಪಣೆ ಪ್ರಕಾರ ವೋದುತ್ತೇನೆ ನೋಡುವಂಥವರಾಗಿ. ಕುಂಭಿಣಿಗೆ ರಾಜಾಧಿರಾಜ ಶಶಿವಂಶದೋಳ್ ಸಂಭ್ರಮದಿ
ಮೆರೆಯುವ ರವಿಸೂನುವಿನ ಸುತೆಗೆ ಏಕೋಭಾವದಿಂದ ಬರೆದ ಲಿಖಿತ. ಎನ್ನಯ ಸುತನಿಗೆ ಪರಿಣಯವಂ
ಗಾಂಭೀಯರದಿಂದೆಸಗುವೆನೂ. ಸರ್ವರೂ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೈ ಅಗ್ರಜಾ ||

ಧರ್ಮಜ: ಅಯ್ಯ ತಮ್ಮಂದಿರಾ, ಕುಂಭಿಣಿಗೆ ಸರಿಸಮಾನವಾದ ಸಮುದ್ರದಂತಿರುವ ನಮಗೆ, ನಮ್ಮ ಭಾವಯ್ಯನವರು, ಬರೆದಿರುವ
ಲಿಖಿತವನ್ನು ನೋಡುವಂಥವರಾದಿರೋ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸತಿಯಾದ ದ್ರೌಪದಿಯು ಮಾಡಿದ ಕೃತಕವನ್ನರಿಯದೆ ಅಗ್ನಿ ಕುಂಡಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಸಿ
ಸ್ತ್ರೀಹತ್ಯವೆಂಬ ಪಾತಕಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರಿ. ಆಗ ನಾನು ತಡೆದಿದ್ದು ನಿಧಾನವಲ್ಲವೇನಿರಯ್ಯ ತಮ್ಮಂದಿರಾ.
ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ರಥ ಪತಾಕೆ ಸಮೇತರಾಗಿ, ದ್ವಾರಕಾಪುರಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವಂಥವರಾಗಿರೈ ತಮ್ಮಂದಿರಾ ||

ಪಾಂಡವರು: ಭಾವಯ್ಯನವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆವೂ ||

ಕೃಷ್ಣ: ನಿಮಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಬಾರಮ್ಮ ತಂಗಿ ದ್ರೌಪತ ಅಯ್ಯ ಧರ್ಮಜ, ಸರ್ವರೂ ಆದಿಯಾಗಿ ಬರುವಂಥವರಾದಿರ ||

ಧರ್ಮಜ: ಭಾವಯ್ಯ, ಸರ್ವರಾದಿಯಾಗಿ ಬಂದಿರುತ್ತೇವೆ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಅಯ್ಯ ಧರ್ಮಜ, ನಿಮ್ಮಯ್ಯರಿಗೆ ತಾಯಿಯಾದ ಕುಂತಿದೇವಿಯು, ದ್ರೌಪದಿಯು ನಿನ್ನ ತಮ್ಮಂದಿರಾದ ಭೀಮ ಅರ್ಜುನ ನಕುಲ
ಸಹದೇವರಾದಿಯಾಗಿ ಕ್ಷೇಮದಲ್ಲಿರುವರೇನಯ್ಯ ಧರ್ಮಜಾ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಮಗನಾದ ಮನ್ಮಥನ ಲಗ್ನವನ್ನು ನೀವೆಲ್ಲರೂ ನಿಂತು
ನೆರವೇರಿಸಬೇಕು. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಬಂಧು-ಬಾಂಧವರನ್ನು ಸುಂದರವಾದ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ವುಪಚರಿಸುವಂಥವರಾಗಿರಯ್ಯ ಧರ್ಮಜಾ|| ಎಲೈ
ಸಾರಥಿ, ಕೈಲಾಸ ವಾಸನಾದ ಈಶ್ವರ ಮಹದೇವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಾ ||

ಪದ

ಶಂಕರಾ ವಸುದೇವಾ ವಂದಿಪೆನ್ನೈ,
ವಸುದೇವಾ ಜಾತಾ, ವಂದಿಪೆ ಲೋಲ ||

ಕೃಷ್ಣ: ನಮೋ ನಮೋ ಈಶ್ವರ ಮಹದೇವರೆ ||

ಈಶ್ವರ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಯ್ಯ ಮುರಾಂತಕ, ನನ್ನನ್ನು ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣವೇನು ಹೇಳುವಂಥವನಾಗೂ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಸಾಂಬ ಮೂರುತಿ, ಬ್ರಹ್ಮದೇವನು ಬರಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಲೈ ಸಾರಥಿ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವಂಥವನಾಗೂ ||

ಬ್ರಹ್ಮ: ನಂದಿವಾಹನ, ನೀಲಕಂಠ, ಪೊರೆಯೊ ಶಂಭೋ ಶಂಕರಾ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಬ್ರಹ್ಮ ದೇವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನೂ ||

(ಕೃಷ್ಣ ಪರಿವಾರ ಸಮೇತ ಕಮಲಾಪುರಕ್ಕೆ ತೆರಳುವುದು)

ಮೇಗಾಸ್ತಿನಿ: ಹರಹರಾ, ನಾವು ಯಿರುವ ವನಾಂತರದಲ್ಲಿ ನರ ಮನುಷ್ಯರ ವಾಸನೆಯು ಬರುತ್ತಿರುವುದು. ಹರಹರಾ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ ||

ಪದ

ಆರೆಯೊ ಬಂದವನೀಗ, ಸಾರುತ ದಾನವರರಿಯದೆ,
ನಾವಿರುವಂಥವೀಗ, ನರಕುರಿಗಳಂದದಿ ನೀವೂ ||

ಮೇಗಾಸ್ತಿನಿ: ಯಲೈ ನರಕುರಿಗಳೆ, ನಾವಿರುವ ಘೋರಾರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಬರಲು ಕಾರಣವೇನು, ನಾನು ನರಮನುಷ್ಯರ ಮಾಂಸವಿಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ದಿವಸದಿಂದ ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೆನು. ಈಗ ನನ್ನ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ಪರಮ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು, ಎಲೈ ನರಮಾನವ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ||

ಪದ

ಕೊಲ್ಲದೆ ಬಿಡೆನಲವೋ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ನಾನೀಗ
ಖುಲೆಯು ಗರ್ಜಿಸಿ ಕೇಳುತ ನಿಲ್ಲಲು, ತಾ ಬೇಗ ||

ಮೇಗಾಸ್ತಿನಿ: ಎಲೈ ನರಕುರಿಗಳೆ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೊಲ್ಲದೆ ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ, ಕಂಡೆಯೋ, ಈ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಹಾರ ಮಾಡಿ, ನಿಮ್ಮ ವುದರ ಮಾಂಸವನ್ನು, ಭಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ನೋಡುವಂಥವರಾಗಿರೋ ನರಕುರಿಗಳೇ ||

ಪದ

ಪಕ್ಕೆಯಲುವಿಗೀಗ ನಾನು ಪುಷ್ಪಸವರಿ
ತಿನ್ನುವೆನು ನರಮಾಂಸ ಬಹುರುಚಿಯೂ ||

ಮೇಗಾಸ್ತಿನಿ: ಎಲೈ ಭಂಡರೆ ನರಮಾಂಸ ಬಹಳ ರುಚಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಕೆ ಯಲುವಿಗೆ ಪುಷ್ಪನ್ನು ಸವರಿಕೊಂಡು ಚಪ್ಪರಿಸದೆ ಎಂದಿಗೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲುವಂಥವರಾಗಿರೋ ನರ ಕುರಿಗಳೇ ||

ಪದ

ನಿಲ್ಲ ನಿಲ್ಲ ಸಮರಕೀಗ, ಖುಲ್ಲ ದಾನವಿ, ಅಡಗಿಸುವೆನು
ನಿನ್ನ ಸೊಲ್ಲ ಯೆನುತ ಹರಿಯು ಚಕ್ರವೆಸೆದನೂ ||

ಮೇಗಾಸ್ತಿನಿ: ಎಲೈ ದೈತ್ಯ ಮುಂಡೆ, ನಾವುಗಳು ಶುಭ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ತಡೆಯಬೇಡ. ವೊಳ್ಳೇ ಮಾತಿನಿಂದ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ವುಳಿಸಿಕೊ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲುವಂಥವಳಾಗೆ ದೈತ್ಯಮುಂಡೆ ||

(ಯುದ್ಧ: ಮೇಗಾಸ್ತಿನಿ ಬೀಳುವುದು)

ಪದ

ಯೆಲಾ ದೈತ್ಯಮುಂಡೆ ನಿನ್ನ ಪಾಡೇನಾಗಿರುವುದು ನೋಡು
ಯೇನು ಸೋಚಿಗವಿದು ದೇವಾ ಮಹಾನುಭಾವಾ,
ಶುಭಕಾರ್ಯದೊಳು ಇಂಥ ವಿವರವು ನಡೆದುದು ||
ಮುಂದೇನು ತಿಳಿಯದು ದೇವಾ ಹರಮಹಾದೇವಾ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಅಯ್ಯ ಕೈಲಾಸ ವಾಸನೆ, ವಾಣಿವರನಾದಂಥ ಬ್ರಹ್ಮದೇವನೆ, ಎಂತಾ ದೋಷವು ಸಂಭವಿಸುವಂಥದ್ದಾಯಿತು
ಮುಂದೇನಾಗುವುದೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ಸಾಂಬಾ ||

ಮೇಗಾಸುರ: ಎಲೈ ನರಮಾನವ ಇಂದಿನ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇರುವಂಥದ್ದನ್ನು ತಿಳಿಯದೇ ನೀವು ಘೋರಾರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಬರಲು
ಕಾರಣವೇನು ಪೇಳುವಂಥವರಾಗಿರೋ ನರಮಾನವಾ ||

ಪದ

ಕೊಲ್ಲದೆ ಬಿಡೆನೆಲವೊ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ನಾನೀಗ
ಹಲ್ಲನು ಗರ್ಜಿಸಿ ಕೇಳುತ ನಿಲ್ಲಲು ಹರಿ ಬೇಗಾ ||

ಮೇಗಾಸುರ: ಎಲಾ ನರಮಾನವಾ ನೀವು ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇಯಾದರೆ, ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು ಈ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ
ಸಂಹಾರ ಮಾಡದೆ, ಯೆಂದಿಗೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲಾ.

ಪದ

ನೀಚನೆ ಪೋಗುವುದ್ಯಾತಕೆ. ನಾಚಿಕೆ ಬಾರದೇನೋ
ವಾಚಿಸಬೇಡವೋ ರಾಕ್ಷಸರಾಚರ ಸುರದೇನೋ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಯೆಲಾ ಪುಂಡನಾದ ದೈತ್ಯನೆ, ಭಂಡತನದಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ತಡೆಯಬೇಡ ಕಂಡೆಯೋ ಆದರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ತುಂಡು ತುಂಡಾಗಿ
ಕತ್ತರಿಸುವೆನು ಅತಿಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲುವಂಥವನಾಗು ||

ಪದ

ಯೆಂದ ಮಾತಕೇಳಿ ದನುಜನಂದು ಗರ್ಜಿಸಿ
ನಿಂದ ಪರಿಯ ತಾನು ಕಂಡು ಹರಿಯು ಗರ್ಜಿಸೇ ||

ಮೇಗಾಸುರ: ಯೆಲಾ ಕೃಷ್ಣ ಸದರದಿಂದ ಒದರಬೇಡ ಕಂಡೆಯೋ, ನನ್ನಲ್ಲಿ ಕದನವನ್ನು ಮಾಡಿ ಗೆಲ್ಲುವಂಥವನಾಗೆಲಾ ಗೊಲ್ಲ ಮತ್ತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಪದ

ಮಾಡು ಯುದ್ಧವ ನೋಡು ಸಾಹಸ
ಜೋಡಿಯಾಯಿತೋ ಗೌಡದಿಂದಲೀ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಯೆಲಾ ದೈತ್ಯ, ಯೇನ ಬಗುಳಿದೆಯೋ ನತದೃಷ್ಟ ಅತಿಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ರಣಾಗ್ರಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲುವಂಥವನಾಗು ನಿನ್ನ ಸಾಹಸವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ ||

ಪದ

ಸೊಕ್ಕಿನ ಮಾತುಗಳೇತಕೊ ನಿನಗೆ ವಕ್ಕಳಿಸದಿರಲವೋ
ಅಕ್ಕರವನು ಬಿಡುತಕ್ಕ ವುಪಾಯದಿ ಬಕ್ಕೆಯ ಹಾಕುವೆನೂ ||

ಮೇಗಾಸುರ: ಯೆಲಾ ಕ್ರಿಷ್ಣ, ನಿನ್ನ ಸೊಕ್ಕಿನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾನು ಬಲ್ಲೆ ಅಂಥ ಶೂರನಾದರೆ, ನನ್ನಲ್ಲಿ ರಣಾಗ್ರವನ್ನು ಮಾಡುವಂಥವನಾಗೆಲಾ ಭಂಡ ||

ಪದ

ಖುಲ್ಲ ಬಂದೆ ಜಗಳಬೇಡ ತಡೆದ ನಮ್ಮನೆಲ್ಲದೀಗ
ಕೊಲ್ಲುವೆಯ ನಮ್ಮ ಯೆಂದನೂ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಎಲಾ ಖುಲ್ಲನಾದ ದೈತ್ಯನೆ, ನಾವುಗಳು ಶುಭಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಮಧ್ಯಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ತಡೆದಿದ್ದೇಯಾದರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲದೆ ಎಂದಿಗೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ದೈತ್ಯ ||

ಪದ

ಭಾಪುಯೆಂದು ಯಾಕೋ ನಿನಗೆ ವಿಪ್ರತಾಪವು
ರೂಪುಗೆಡಿಸುತ್ತಿರುವೆ ಎಂದು. ಈ ಪರಾಕ್ರಮಾ ||

ಮೇಗಾಸುರ: ಎಲೈ ಲಂಡಿ, ಸ್ಪುಟತರವಾದ ವಾಕ್ಯಗಳಿಂದ ಪಟುಪರಾಕ್ರಮಿಯಂತೆ ಬಗುಳಬೇಡ ಕಂಡೆಯೋ. ಆದರೆ ಲಟಕಟಿಸಿ ನಿನ್ನನ್ನು ತಟಕಸಹಿತ ಕೊಲ್ಲುವೆನೂ ಭಂಡ ||

ಪದ

ತಂಗಿಯನ್ನು ಕೊಂಡೆನೆಂಬ ಗರ್ವವಿರುವುದೇ
ಭಂಗಪಡಿಸದೀಗ ಬಿಡೆನು ಪುಂಡಬಾಲನೆ ||

ಮೇಗಾಸುರ: ಎಲಾ ಲಂಡಿಯಾದ ಕೃಷ್ಣನೇ ಕೇಳು. ತಂಗಿಯಾದ ಮೆಗಾಸ್ತಿನಿಯನ್ನು ಕೊಂದೆನೆಂಬ ಗರ್ವವನ್ನು ಯನ್ನ ಮುಂದೆ
ತೋರಿಸುವಂಥವನಾಗೂ ಗೊಲ್ಲ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಎಲಾ ದೈತ್ಯ. ಯುಧಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲುವಂಥವನಾಗೂ ||

ಭಾಮಿನಿ

ಧರಣಿಪತಿ ಕೇಳಿಂತು ಮೆರೆವ ದೈತ್ಯನನು
ಸಂಹರಿಸಿದೆನು. ಬಳಿಕಂ ಹರಿಹರರೆಲ್ಲ
ವೊಟ್ಟಾಗಿ ನಡೆದರು ಕಮಲನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ.

ಕೃಷ್ಣ: ಅಯ್ಯ ಸಾಂಬಮೂರುತಿ, ಬ್ರಹ್ಮದೇವರೆ ಮೊದಲಾದವರೆಲ್ಲಾ ಕೇಳುವಂಥವರಾಗಿ. ಈ ಖೂಳರಾದ ದೈತ್ಯರನ್ನು ಸಂಹಾರ
ಮಾಡಿದೆನು. ಇನ್ನು ಸಾವಕಾಶವಾಗುವುದು ಕಮಲಾವತಿ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ತೆರಳುವಂಥವರಾಗಿ ||

ಎಲೈ ಸಾರಥಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣದೇವರ ದಿಬ್ಬಣವು ಬಂದಿರುವುದೆಂದು ಕಮಲ ಭೂಪಾಲನಿಗೆ ತಿಳಿಸುವಂಥವನಾಗೂ ||

ಸಾರಥಿ: ನಮೋ ನಮೋ ಕಮಲ ಭೂಪಾಲರೆ ||

ಕಮಲ: ಸಾರಥಿ ವರ್ತಮಾನವೇನೂ ||

ಸಾರಥಿ: ಸ್ವಾಮಿ ಕೃಷ್ಣದೇವರ ದಿಬ್ಬಣವು ಬಂದಿರುವುದೂ ||

ಕಮಲ: ಬಂದಂಥ ದಿಬ್ಬಣವನ್ನು ಮೆಯಾರದೆಯಿಂದ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಾ ||

ಕೃಷ್ಣ: ನಮೋ ನಮೋ ಕಮಲಭೂಪಾಲ ||

ಕಮಲ: ನಿಮಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಕೃಷ್ಣದೇವರೆ. ಸರ್ವರೂ ಆದಿಯಾಗಿ ಬರುವಂಥವರಾದಿರ || ಅಲ್ಲದೆ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು
ನಡೆಸುವಂಥವರಾಗಿ. ಭಲೈ ಸಾರಥಿ ಬಂದಿರುವ ಅರಸರಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಿಡಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸತ್ಕರಿಸುವಂಥವನಾಗೂ ಹೇ ರಮಣಿ
ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ||

ಪದ

ಕಾಂತೆ ಲಾಲಿಸಿಕೇಳು || ಬೇಗದಿಂದುಪಚರಿಸೂ
ಬಂದಿಹ ಜನರಿಗೆ ವುಪಚರಿಸಿ ನಾರೀ ||

ಕಮಲ: ಎಲೈ ಕಾಂತೆ, ಹರುಷದಿಂದ ಪರಿಣಯಕ್ಕೆ ಬಂದ ದ್ರೌಪದಾದೇವಿ ಮೊದಲಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸುವಂಥವಳಾಗೂ. ಇದೂ
ಅಲ್ಲದೆ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಶೋಬಾನಂಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವಂಥವಳಾಗೆ ರಮಣಿ ||

ಚಂದ್ರಮತಿ: ರಮಣ, ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಮಾಡಿಸುವೆನು ||ಅಮ್ಮಾ ದ್ರೌಪದಾದೇವಿ ಈ ಕಾರ್ಯವು ನಿನ್ನದಲ್ಲವೆ. ಶೀಘ್ರದಿಂದ ಪುತ್ರಿಯನ್ನು ಶೃಂಗರಿಸಿ ಧಾರಾಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಕರೆತರುವರಾಗಿ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಸರ್ವಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ ||

ಪದ

ದೇವ ಮಾಧವ ಮಗಧಸುತನಿಗೆ ಯನ್ನ
ಕುವರಿಯ ಕೊಡುವೆನೆಂದು ಮೊದಲೆ ಹೇಳಿದ್ದೆನೂ ||

ಕಮಲ: ಅಯ್ಯ ಕೃಷ್ಣದೇವರೆ, ಮಗಧ ದೇಶವನ್ನು ಆಳುವಂಥ ಕೌಂಡೀಕನಿಗೆ, ನನ್ನ ಕುವರಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೆನು. ಆದ್ದರಿಂದ ಆತನಿಗೆ ವೋಲೆಯನ್ನು ಕೊಡದೆ ಇರುವೆನು. ನೀವುಗಳು ತಡಮಾಡದೆ ಲಗ್ನವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಂಥವರಾಗಿ.

ಕೃಷ್ಣ: ಅಯ್ಯ ಕಮಲಭೂಪಾಲ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರನ್ನು ಕರೆಸಿ, ಮುಹೂರ್ತವನ್ನು ನಡೆಸುವಂಥವರಾಗಿ ||

ಕಮಲ: ಭಲೈ ನಾರಥಿ. ಅರಮನೆಯ ಪುರೋಹಿತರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವಂಥವನಾಗೂ ||

ಪದ

ಬನ್ನಿರಯ್ಯ ಬನ್ನಿರಿ. ಬನ್ನಿರಯ್ಯ ಬನ್ನಿರೋ
ಹೋಳ್ಗೆ ಕರ್ಜಿಕಾಯ್ಲಳಾ, ಬೇಗದಿಂದ ತಿಂಬೋಣ ||

ಕಮಲ: ಭೂಸುರೋತ್ತಮರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನೂ ||

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಬರುವಂಥವನಾಗಯ್ಯ ರಾಜ ನಮ್ಮನ್ನು ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣವೇನೂ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಸ್ವಾಮಿ ಭೂಸುರೋತ್ತಮರೆ, ಲಗ್ನಕ್ಕೆ ತಡವಾಗುವುದು ಬೇಗನೆ ಮುಹೂರ್ತಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸು ವಂಥವರಾಗಿ.

(ಮುಹೂರ್ತ ಮಂಟಪ, ಮುಹೂರ್ತ ನಡೆಯುವುದೂ)

ಕೌಂಡೀಕನ ಸಭೆ

ಪದ

ಶೂರ ಚರರೆ ಬೇಗಬನ್ನಿ ವರಪ್ರಧಾನಿಯೆ ಕೇಳು
ವೀರರೆ ಲೋಕದ ವಾರ್ತೆಯ ಬೇಗದಿಂದಲಿ ||

ಕೌಂಡೀಕ: ಅಯ್ಯ ಪ್ರಧಾನಿಯೇ ಸಕಲ ಪರಿವಾರಗಳು ಕ್ಷೇಮದಿಂದ ಇರುವುದೆ, ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ವೀರರೆಲ್ಲರೂ ಎನಗೆ ಕಪ್ಪವನ್ನು ತಂದು ವೊಪ್ಪಿಸುತ್ತಿರುವರೂ ಇಲ್ಲವೋ ಹೇಳುವಂಥವನಾಗೂ ||

ಪದ

ಜಯ ಜಯ ದೈತ್ಯ ಕುಲೋತ್ತಮ.

ಜಯ ಜಯ ಜಲನಿಧಿಯೇ.

ದೇಶದೇಶದ ರಾಜರೆಲ್ಲರು ತಪ್ಪದೆ

ಕಪ್ಪವ ತಂದೊಪ್ಪಿಸುವರೂ ||

ಮಂತ್ರಿ: ಭಲೈ ದೊರೆಯೆ. ನಿಮಗೆ ಸರಿಸಮಾನವಾದ ರಾಜರನ್ನು ಈ ಧರಿತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿ ದಿನವೂ ರಾಜರುಗಳೆಲ್ಲ ಕಪ್ಪವನ್ನು ತಂದು ವಪ್ಪಿಸುತ್ತಿರುವರೈ ರಾಜೇಂದ್ರ||

ಪದ

ಅಮರಾದಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಹೊಕ್ಕ ಲಿಖಿತವನ್ನು

ನಮಗೆ ಮೀರಿ ನಡೆಯುವರಾರು ಹೇಳೈ ||

ಕೌಂಡೀಕ: ಭಲೈ ಮಂತ್ರಿಯೆ, ಇಂದ್ರ ಅಗ್ನಿ ಯಮ ನೈರುತ್ಯ ವರುಣ ವಾಯುವ್ಯ ಕುಬೇರ ಈಶಾನ್ಯ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಸರಿಯಾಗಿ ಲಿಖಿತವನ್ನು ಕೊಡುವರೊ ಇಲ್ಲವೊ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನಮಗೆ ಮೀರಿ ನಡೆಯುವೆಯಾರರೂ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಸಾಂಗವಾಗಿ ಹೇಳುವಂಥವನಾಗೈಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯೆ ||

ಪದ

ದೊರೆರಾಯ ಲಾಲಿಸೈಯ್ಯ.

ಇಂದಿನ ವೃತ್ತಾಂತವ ಮಹಾರಾಜ

ಲಾಲಿಸೈಯ್ಯ ಅಮರ ಅಗ್ನಿ ಯಮ

ನೈರುತ್ಯ ಮೊದಲಾಗಿ ಲಿಖಿತವ ಕೊಡುತಿಹರೂ ||

ಮಂತ್ರಿ: ಅಯ್ಯ ರಾಜನೆ ಯಿಂದಿನ ದಿವಸಾ ನಿಮಗೆ ಇಂದ್ರ-ಅಗ್ನಿ ಯಮ ನೈರುತ್ಯ ವರುಣ, ವಾಯುವ್ಯ ಕುಬೇರ ಈಶಾನ್ಯ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ತಪ್ಪದೆ ಲಿಖಿತವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವರು. ಇಲ್ಲದೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮೀರಿ ನಡೆಯುವ ರಾಜರನ್ನು ನೋಡಲಿಲ್ಲವೈಯ್ಯ ದೊರೆಯೆ||

ಕೌಂಡೀಕ: ಭಲೈ ಮಂತ್ರಿ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಈ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸು.

ಪದ

ಜಯ ಜಯ ಕೃಷ್ಣ ಮುಕುಂದ ಮುರಾರಿ.

ಕಾಳಿಂಗ ಮರ್ಧನ ಕಂಸನಸುತನ ಕನಕಾಂಬರಧಾರಿ ಗೋಪಾಲ.

ನಾರದ: ನಾರಾಯಣ ನಾರಾಯಣ ವೇದ ಪಾರಾಯಣ, ಅಯ್ಯ ಸೇವಕ. ನಾರದ ಮಹಾತ್ಮರು ಬಂದಿರುವರೆಂದು ನಿಮ್ಮ ರಾಜನಿಗೆ ತಿಳಿಸು.

ಸಾರಥಿ: ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ. ನಾರದ ಮಹಾತ್ಮರು ಬಂದಿರುವರು.

ಕೌಂಡ್ಲಿಕ: ಭಲೈ ಸಾರಥಿ, ಬಂದಂಥ ನಾರದ ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ವಳಗೆ ಬಿಡುವಂಥವನಾಗು ನಮೋ ನಮೋ ನಾರದ ಮಹಾತ್ಮರೆ ||

ನಾರದ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಬಾರೈಯ್ಯ ದೈತ್ಯೇಂದ್ರ.

ಕೌಂಡ್ಲಿಕ: ಸ್ವಾಮಿ ನಾರದ ಮುನಿಗಳೆ, ಈ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂಥವರಾಗಿ||ಹೇಳುತ್ತೇನೆ||

ಪದ

ತೈಲೋಕವನು ಚರಿಪ ನಾರದ ಮುನಿಗಳೇ
ಮೂರು ಲೋಕದ ವಾರ್ತೆ ಅರುಹಿರಿ ಯನಗೆಂದಾ ||

ಕೌಂಡ್ಲಿಕ: ಸ್ವಾಮಿ ನಾರದ ಮುನಿಗಳೆ ತೈಲೋಕ ಸಂಚಾರಿಗಳಾದ ನೀವುಗಳು ಮೂರು ಲೋಕದ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು
ಪೇಳುವಂಥವರಾಗಿ ನಾರದ ಮುನಿಗಳೇ ||

ನಾರದ: ದೈತ್ಯೇಂದ್ರ ಹಾಗಾದರೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ||

ಪದ

ದೈತ್ಯರಾಜನೆ ಕೇಳು, ಮಾಜದೆ ಪೇಳುವೆನು.
ಕಮಲಾವತಿಯ ಪುರದಿ ಕಮಲನೆಂಬುವ ದೊರೆಯೂ ||

ನಾರದ: ಅಯ್ಯ ದೈತ್ಯೇಂದ್ರ, ಆದರೆ ನಾನು ಬರುವಾಗ್ಯೆ ವೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ನೋಡಿ ಬಂದೆನಯ್ಯ ದೈತ್ಯೇಂದ್ರಾ ಮತ್ತೂ
ಹೇಳುತ್ತೇನೆ||

ಪದ

ಕಮಲನೆಂಬುವ ದೊರೆಯು ತನ್ನ ಸುತೆಯು ರತಿಯಾ
ಕೃಷ್ಣನ ಸುತನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಲಗ್ನವ ಗೈಯ್ಯು ||

ನಾರದ: ಅಯ್ಯ ದೈತ್ಯೇಂದ್ರ, ಕಮಲಾವತಿಯ ಅರಸನಾದ ಕಮಲರಾಜನು, ತನ್ನ ಮಗಳಾದ ರತೀದೇವಿಯನ್ನು ಕೃಷ್ಣನ ಮಗನಾದ
ಮನ್ಮಥನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿ ಬಂದೆನೈಯ್ಯ ದೈತ್ಯೇಂದ್ರ, ಇಷ್ಟೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೇನೂ
ಇಲ್ಲವೈಯ್ಯ. ನಾನಾದರೂ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತೇನೆ||

ಪದ

ದೊರೆರಾಯ ಲಾಲಿಸಯ್ಯ.
ಇಂದಿನ ದಿವಸ ಕಮಲಾವತಿಯ ಪುರದಿ,

ನಿಮ್ಮ ಮಾವನು ಕೇಳು, ಕಮಲನೆಂಬುವ ದೊರೆಯು,
ನಡೆಸಿದ ದುರುಳತ್ವವಾ ||

ಮಂತ್ರಿ: ಭಲೈ ರಾಜನೆ ಇಂದಿನ ದಿವಸ ನಾರದರು ಹೇಳಿದ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟೆಂದು ಹೇಳಲಯ್ಯು ದೊರೆಯೆ. ಆದರೆ ಕಮಲಾವತಿಯನ್ನು
ಆಳುವಂಥ ನಿಮ್ಮ ಮಾವನಾದ ಕಮಲರಾಜನು. ಮಾಡಿರುವ ದುರುಳತ್ವವನ್ನು ಎಷ್ಟೆಂದು ಹೇಳಲಯ್ಯು ದೊರೆಯೆ ||

ಕೌಂಡೀಕ: ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಅಂಥ ಅತಿಶಯವಾದ ವಿಷಯವೇನು ಹೇಳುವಂಥವನಾಗು ||

ಪದ
ನಿಮಗೆ ವೋಲೆಯ ಕೊಡದೆ,
ಮನಸಿಜಗೆ ಮಗಳನ್ನು, ಪರಿಣಯವೆಸಗಲೂ,
ಯೇನು ಮೋಸವಗೈದ.
ಕಮಲನು ಎಂದು ನುಡಿದ ಮಂತ್ರೀಶ.

ಮಂತ್ರಿ: ಅಯ್ಯ ದೊರೆಯೆ, ಅಂತಪ್ಪ ಕಮಲ ಭೂಪಾಲನು. ನಿಮಗೆ ವೋಲೆಯನ್ನು ಕೊಡದೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಮಗನಾದ ಮನ್ಮಥನಿಗೆ -
ಮಗಳಾದ ರತಿದೇವಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಲಗ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರಂತೆ, ಯಂತಾ ಮೋಸವು ಬರುವಂಥದ್ದಾಯಿತೈ ದೊರೆಯೆ ||

ಪದ
ಆಹಾ ಇದು ಯೇನಿಡು ಮೋಸವು ಲೋಕದಿ
ರೂಢೀಶ ಪುನಿಗೈದನೆ ಸಾಹಸ
ದ್ರೋಹಿಯಾದನೆ ಯನಗೀಗ ಕಮಲೇಶ ||

ಕೌಂಡೀಕ: ಆಹಾ ಜಗದೀಶಾ, ಯಂತಾ ಮೋಸವು ಬರುವಂಥದ್ದಾಯಿತು, ನಮ್ಮ ಮಾವನಾದಂಥ ಕಮಲಭೂಪಾಲನು ಭಂಡರ
ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದನೆ, ಹರಹರ ಅವನ ಸಾಹಸವನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ ||

ಪದ
ಸೋದರಳಿಯ ನಾನು ಇರಲು ಕಮಲನೆಂಬ
ದೊರೆಯು ತಾನೂ ಅರಸಿ ಮಗಳನ್ನು
ಕೊಟ್ಟರೆ ಶೋಧಿಸದೆ ನಾ ಬಿಡೆನೂ ||

ಕೌಂಡೀಕ: ಭಲೈ ಪ್ರದಾನಿಯೆ, ಮಾವನಾದಂಥ ಕಮಲ ಭೂಪಾಲನು ಸೋದರಳಿಯನಾದ ನನಗೆ ತಪ್ಪಿಸಿ, ಗೋವನ್ನು ಕಾಯುವವನ
ಕಂದನಿಗೆ, ಸುಂದರಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟನೆ, ಶಿವಶಿವಾ. ಸಾಂಬ ಮೂರುತಿಯ ಕೃಪೆ ಯನ್ನ ಮೇಲೆ ಇದ್ದದ್ದೇಯಾದರೆ, ಯಮನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ
ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಸಾಹಸವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಹುದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಪ್ರಧಾನಿಯೆ ||

ಪದ

ಸುಡುವೆ ಅವನ ರಥವನ್ನು,
ಖಂಡಿಸುವೆನು ಶ್ರೀಪತಿಯ ಗತಿಯಿಲ್ಲದೆ
ಅವ ಬಂದು ಮತಿಭ್ರಷ್ಟನಾಗುವತಿಯಿಂದೂ ||

ಕೌಂಡೀಕ:ಭಲೈ ಮಂತ್ರಿಯೆ - ಸತ್ಯಲೋಕಕ್ಕೆ ಅಧಿಪತಿಯಾದ ಬ್ರಹ್ಮನು ಯೇನು ಮೋಸವನ್ನು ಮಾಡುವಂಥವನಾದನು. ಆದರೆ
ಸತ್ಯಲೋಕವನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಸೂರೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ನೋಡುವಂಥವನಾಗೈ ಮಂತ್ರಿ ||

ಪದ

ಪೋಗುವೆ ಭರದಿಂದೀಗ ನಾ ತರುವೆನು
ರತಿಯಳ ಬೇಗ ಅತಿಹಿತರೆಲ್ಲರು ಬಂದು
ಸತಿಯಳ ವೊಲಿಸುವರೆಂದೂ ||

ಕೌಂಡೀಕ: ಭಲೈ ಮಂತ್ರಿ - ಕಮಲಾವತಿಗೆ ಹೋಗಿ ರತಿಯಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹರಿಹರ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳೆ ಬಂದು
ಯದುರು ನಿಂತರೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಭಲೈ ಸಾರಥಿ - ಜಾಗ್ರತೆ ರಥವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವಂಥವನಾಗೂ ||

ಪದ

ಹೊಡೆಯೊ ಹೊಡೆಯೋ ರಥವ
ನೀನು ತಡವ ಮಾಡದೆ. ದಡಾಭಡಾ
ಪೊಡವಿಪ ಸುತೆಯಳ ತರುವೆನು ನಾನೀಗ ||

ಕೌಂಡೀಕ:ಭಲೈ ಸಾರಥಿ. ಮಣಿಮಯವಾದ ರಥಕ್ಕೆ ಸೂರ್ಯ ಲಕ್ಷಣವುಳ್ಳ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಹೂಡಿ, ರಥವನ್ನು ಹಾರಿಸುವಂಥವನಾಗು.
ಸಾರಥಿ ರಥವು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವಂಥದ್ದಾಯಿತು ||

ಸಾರಥಿ: ಕಮಲಾವತಿ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದೂ ||

ಪದ

ಚದುರ ಯಾಕೆ ಬರಿದೆ ಬಂದೆ, ಯದುರು ನಿಲ್ಲೆಲಾ
ಸದರವೆಂದು ಪುರದೊಳಗೆ ನೀನು ಬಂದೆಯಾ ||

ಭಟರು: ಯೆಲಾ ಚದುರ, ನೀನು ಯಾರು ನಿನ್ನ ಹೆಸರೇನು ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೂ, ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣವು ನಿನಗೆ
ಸದರವಾಯಿತೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ರಣಾಗ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಹೋಗುವಂಥವನಾಗೋ ತರಳಾ ಮುರಿಯುವೆ ನಿನ್ನ ಕೊರಳಾ ||

ಪದ

ಭಟನೆ ನೀನು ತಡೆಯಲೇಕೆ, ಯೆನುತ ತಿವಿದನೂ,
ವೊದರಿ ಬಿದ್ದ ಅಕಟಯೆನುತ ಭೂಮಿಗೊರಗಿದಾ ||

ಕೌಂಡ್ಲೀಕ: ನಮೋ ನಮೋ ಮಾವಯ್ಯ ||

ಕಮಲ: ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯಮಸ್ತು ಬಾರಯ್ಯ ಮಗಧಸುತ ||

ಪದ

ಮಾವಯ್ಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ||ಯೇನು
ಅವಿವೇಕವನು ಮಾಡಿದೆಯೋ ಮಾವ
ಮನವಳಿದು ಜಗಕೆ ಬಾಳುವರೆ ಮಾವಯ್ಯ ||

ಕೌಂಡ್ಲೀಕ: ಹೇ ಮಾವಯ್ಯನಾದ ಕಮಲೇಶನೆ ಇಂಥ ಅವಿವೇಕವನ್ನು ಸಂತಸದಿಂದ ಮಾಡಬಹುದೆ. ನಿನ್ನ ಜನ್ಮವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ
ಇಡುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಸುಡುವುದು ಲೇಸಾಗಿರುವುದೋ ಮಾವಯ್ಯ ||

ಪದ

ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಯೋಚಿಸದೆ,
ಸುಂದರಾಂಗಿ ರತಿಯುಳನ್ನು ಗೊಲ್ಲನ
ಮಗನಿಗೆ ನೀ ಕೊಡಬಹುದೇ ಮಾವಾ ||

ಕೌಂಡ್ಲೀಕ: ಹೇ ಮಾವಯ್ಯ, ಬಂಧುಗಳಾದ ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ವಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳದೆ ಕ್ರಿಷ್ಣನ ಮಗನಾದ ಮನ್ಮಥನಿಗೆ ನಿನ್ನ ಮಗಳನ್ನು
ಕೊಡುವಂಥದ್ದು ಸರಿಯೇನೋ ಮಾವಯ್ಯ ಮತ್ತೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ||

ಪದ

ಸೋದರಳಿಯನಿಗಿಂತ ಹಿತವಾದನೆ ಸ್ಮರನೇ
ಮೇಧಿನಿಯೋಳ್ ನೀನು ಕೆಟ್ಟೆ ಮಾವಯ್ಯ ||

ಕೌಂಡ್ಲೀಕ: ಹೇ ಮಾವಯ್ಯ ಸೋದರಳಿಯನಾದ ನಾನು ||ಸಕಲ ಭೋಗ ಭಾಗ್ಯ ರೂಪು ಲಾವಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥವನಿಗೆ ವಂಚಿಸಿ,
ಪಂಚಬಾಣನಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಯುಕ್ತವೇನೋ ಮಾವಯ್ಯ ||

ಪದ

ವಿಘ್ನವೇತಕೊ ನನಗೆ, ಶುಭಲಗ್ನದೊಳಗೆ,
ವಿಘ್ನವನುತರಬೇಡ ಅಳಿಯಾ ||

ಕಮಲ: ಹೇಮಾದ್ರಿ ಸುತನೆ, ಲಗ್ನದಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ತಂದು, ಸುಮ್ಮನೆ ಕೆಡುವುದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲವೋ ಯುಗದ ಭೂಪಾಲ ಮತ್ತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ||

ಪದ

ಶ್ರೀಹರಿಯ ಸುತನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು,
ಪರಿಣಯ ನಡೆಸುವೆ ನಾನೂ,
ಹರಿಯ ಕರುಣದೊಳಿಗ
ನೀನು ನಡೆಸೆಂದಾ ||

ಕಮಲ: ಹೇ ಮಗಧ ಭೂಪಾಲ, ಶ್ರೀಹರಿಯ ಸುತನಾದ ಮನ್ಮಥನಿಗೆ ಲಗ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನೀನೇ ಬಂದೂ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂಥವನಾಗು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೆಡುವುದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲ.

ಪದ

ಹಲವು ಮಾತುಗಳೇಕೋ,
ಕಲಹ ತೋರುವೆ ನೋಡೋ ತಡವ ಮಾಡದೆ,
ಕೊಡು ಸುತೆಯಳ ಯನಗೇ ||

ಕೌಂಡೀಕ: ಹೇ ಮಾವಯ್ಯ, ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಹಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಯಾತಕ್ಕೆ ಆಡುವೆ, ವೊಳ್ಳೇ ಮಾತಿನಿಂದ ನಿನ್ನ ಕುವರಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರಿಯಾಯ್ತು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಿನ್ನ ಪಾಡೇನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ನೋಡುವಂಥವನಾಗು.

ಪದ

ಆಕೆಗೆ ಮೊದಲು ನೀ ಪೇಳದೆ ಅಳಿಯಾ
ಪರಿಣಯದಿ ನೀ ಮರಣವಾಗಲಿ ಬೇಡಾ ನೀ ತರಳಾ ||

ಕಮಲ: ಹೇ ಮಗಧ ಸುತನೆ, ನೀನು ದ್ರೌಪದಿಯು ಬರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ ಬಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇಯಾದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆನು ಯೀಗ ಬಂದು ಕೇಳಿ ಮರಣಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಬೇಡವೋ ತರಳಾ ||

ಭಾಮಿನಿ

ಇಂತಾಡಿದ ನುಡಿಯಂ ಕೇಳಿ ದೈತ್ಯನು,
ಗುಡುಗುಡಿಸಿ, ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಕಳುಹಿಸುವೆ,
ಅಂತಕನ ಪುರಕೇ.

ಕೌಂಡೀಕ: ಯೆಲಾ ಕಮಲ, ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಈ ನುಡಿಗಳನ್ನು ನುಡಿದದ್ದೇಯಾದರೆ ಅಂತಕನಾದ ಯಮನಿಗೆ ವಿಕ್ರಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥಾ ನುಡಿಗಳನ್ನು ನುಡಿಯಬೇಡವೋ ಪಾಪಿ, ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳೂ ||

ಪದ

ಮುಷ್ಠಿಯೆನುತ - ಕಮಲಭೂಪ

ಸಲಿಗೈಂದಲೀ ತಿಳಿಯದೋದ

ವೀರನುಡಿಯ ಭಲೆಯ ಬಿಡುತಲೀ

ವಲಿಸಿಕೊಂಬೆ ಯೆನುತ ಮನದಿ, ಬಗೆದೆಯೇನಲಾ ||

ಕೌಂಡೀಕ: ಯೆಲಾ ಪುಂಡರಿಗೆ ಸರಿಸಮಾನವಾದ ಮಂಡಲೇಶನೇ ಕೇಳು. ಇಂಥ ನೀತಿ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದರೆ, ಸೋತುಬರುವೆನೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಡ ಕಂಡೆಯೋ ಈಗಲಾದರೂ ನಿನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರಿಯಾಯ್ತು - ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಿನ್ನ ಮದುವೆ ಮನೆಯವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈ ಸಭಾ ಮಧ್ಯಕ್ಕೆ ಮುಳುಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ನನ್ನ ವಾಹನವನ್ನು ನೋಡುವಂಥವನಾಗೋ ಪಾಪಿ ||

ಪದ

ಯೆಂದ ಮಾತ ಕೇಳಿ ಮನದಿ ಕೋಪವಾನುತ

ನಿಂದ ಕಮಲ ಭೂಪ, ಕೋಪವಾನುತಾ ||

ಕಮಲ: ಯೆಲಾ ಮಗಧಸುತ, ನೀನು ಲಗ್ನದಲ್ಲಿ ವಿಘ್ನವನ್ನು ತಂದಂಥ ಚಲವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ, ಆದರೆ ಇಂಥ ಅವಿವೇಕದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದೇನಲಾ ಮೂದೇವಿ. ವೊಳ್ಳೇ ಮಾತಿನಿಂದ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸಾರುವಂಥವನಾಗಲಾ ಪಾಪಿ||ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ||

ಪದ

ಮಗಧಸುತನೆ ಸಲಿಗೈ ಯಾಕೊ, ಯನ್ನೊಳೆನುತಲೀ

ಎಂದು ಶರವನೆಸೆದನಾಗ ಕಮಲ ಭೂಪನೂ ||

ಕಮಲ: ಎಲಾ ಮಗಧಸುತ, ನೀನು ಸಲಿಗೈಯಿಂದ, ಮಾತನಾಡುವ ನಿನ್ನ ನಾಲಿಗೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ, ಆದರೆ ನೀನು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಬಾಣವನ್ನು ಮಧ್ಯಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ನಿನ್ನ ರಥವು ಮುರಿದು ಹೋಗುವಂತೆ ಬಾಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. ತರಹರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳೆಲಾ ನತದೃಷ್ಟಿ ||

ಪದ

ಮಗಧಸುತನು ಕಿಡಿಯನುಗುಳಿ ರಣವಗೈದನೂ

ಸತ್ತದಿಂದ ನೃಪನ, ಮೂರ್ಛಗೊಳಿಸಿ ದೈತ್ಯನು ||

ಕೌಂಡೀಕ: ಎಲಾ ಕಮಲ, ನನ್ನಲಿ ರಣಾಗ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇಯಾದರೆ, ನಿನ್ನನ್ನು ಮೂರ್ಚೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ನಿನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗದಿದ್ದರೆ, ಮಗಧಕುಮಾರನಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯುವಂಥವನಾಗೋ ಮೂಢ ||

ಪದ

ಯೆದ್ದು ಶರವ ತೊಟ್ಟನಾಗ ಬದ್ಧ ಕಮಲನೂ
ಶುದ್ಧವಾಗಿ ರಣವ ಮಾಡೊ ಬದ್ಧವೈರಿಯೇ ||

ಕಮಲ: ಎಲೈ ಚಾಂಡಾಲನಂತೊಪ್ಪುವ ಕೌಂಡ್ಲೀಕನೇ ಕೇಳುವಂಥವನಾಗು ನೀನು ಬಿಟ್ಟಿರುವಂಥ ಬಾಣವನ್ನು ಮಧ್ಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ
ಕತ್ತರಿಸಿ, ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಬಾಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. ತರಹರಿಸಿಕೊಂಡು ರಣಾಗ್ರಕ್ಕೆ ಯದುರಾಗುವಂಥವನಾಗೋ ಭಂಡಾ ||

ಪದ

ಮಾನ ಹೀನ ತಂದೆ ನೀನು ಮಾದ್ರಿಸುತನಿಗೇ
ಯೆನುತ ಕರದ ಖಡ್ಗದಿಂದ ಭೂಮಿಗೊರಗಿಸೇ ||

ಕೌಂಡ್ಲೀಕ: ಯೆಲಾ ನತದೃಷ್ಟನಾದಂಥ ಕಮಲನೇ ಕೇಳು, ಆದರೆ ಮಾನಹೀನನನ್ನು ಮಾಡುವಂಥವನಾದೆ. ಆದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಯನ್ನ
ಕರದಲ್ಲಿರುವ ಖಡ್ಗದಿಂದ, ನಿನ್ನ ಶಿರವನ್ನು ತುಂಡು ಮಾಡದೆ, ಎಂದಿಗೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ರಣಾಗ್ರಕ್ಕೆ ಯದುರಾಗೆಲಾ ಭಂಡ ||

ಕಮಲ: ಯೆಲಾ ಪಾಪಿ ಹಾಗಾದರೆ ಯದುರಾಗೂ

ಯುಧ ಕಮಲನ ಮೂರ್ಚೆ

ಕೌಂಡ್ಲೀಕ: ಯೆಲಾ ಕಮಲಾ ನಿನ್ನ ಪಾಡೇನಾಯಿತು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತಾವನಾಗು ||

(ಕೌಂಡ್ಲೀಕ-ಮನ್ಮಥರ ಯುಧ)

ಪದ

ತರಳ ಬೇಡವೋ ರಣದ ವಿಷಯವೂ
ವುಳಿಸಿಕೊಳ್ಳೊ ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಎಂದ ದೈತ್ಯನೂ ||

ಕೌಂಡ್ಲೀಕ: ಎಲಾ ತರಳ ರಣಾಗ್ರ ಅಂದರೇನು - ನೀನು ಅಂದರೇನು. ವೊಳ್ಳೆಯ ಮಾತಿನಿಂದ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಪ್ರಾಣವನ್ನು
ವುಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂಥವನಾಗೈ ಮೂರ್ಖ.

ಪದ

ಕಾಯದಾಸೆ ಯನಗೆ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ
ಸಾಯಬೇಡ ತೆರಳೊ ಎಂದ ಮನ್ಮಥ ||

ಮನ್ಮಥ: ಯೆಲಾ ನತದೃಷ್ಟ ನನಗೆ ಪ್ರಾಣದ ಮೇಲಣ ಆಸೆಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರವೂ ಇಲ್ಲವಾದ ಕಾರಣ ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲುವಂಥವನಾಗೋ ಮೂಢ

ಪದ

ಪುರುಷರಿಲ್ಲದ ಸತಿಯಳಂತೆ, ರಣದಿ ನಿಂತು ಬಗಳಬೇಡ,
ನಿಲ್ಲೊ ನಿಲ್ಲೊ ಸಮರಕೀಗ ಎಂದ ದೈತ್ಯನೂ ||

ಕೌಂಡೀಕ: ಯೆಲಾ ಮೂರ್ಖ, ಗಂಡರಿಲ್ಲದ ಸತಿಯಳಂತೆ, ಈ ರಣಾಗ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು, ಹುಚ್ಚನಂತೆ ಬಗುಳಬೇಡ ರಣಾಗ್ರಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲುವಂಥವನಾಗೋ ನತದೃಷ್ಟ ||

ಪದ

ಕಮಲನನ್ನು ಕೊಂದೆನೆಂಬ ಗರ್ವದಿರುವುದೇನಲಾ
ನಿನ್ನ ಗರ್ವ ತ್ಯಜಿಸಿ ಬಿಡುವೆ, ಯದುರು ನಿಲ್ಲೆಲಾ ||

ಮನ್ಮಥ: ಯೆಲಾ ದೈತ್ಯ, ನಮ್ಮ ಮಾವನಾದ ಕಮಲಭೂಪತಿಯನ್ನು ಸಂಹಾರ ಮಾಡಿದಂಥ ಗರ್ವವನ್ನು ಅಡಗಿಸುತ್ತೇನೆ, ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲುವಂಥವನಾಗೋ ದೈತ್ಯ ||

ಪದ

ಕೊಳದ ನೀರ ದಾಂಟದಧಮ
ಹೊಳೆಯ ಬಯಸುವೆ, ನಿನ್ನ ಶಿರವ
ಕಡಿದು ಬಿಡುವೆ, ಖೂಳ ನೋಡೆಲಾ ||

ಕೌಂಡೀಕ: ಎಲಾ ಅಧಮ ನಿನಗೆ ಬಚ್ಚಲ ನೀರನ್ನು ದಾಂಟುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ದಾಂಟುವೆಯೇನೋ ಮೂಢೇವಿ. ನಿನ್ನ ಸಾಹಸವನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ರಣಾಗ್ರಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲೋ ಪಾಮರ ||

(ಯುದ್ಧ || ಮನ್ಮಥನ ಮೂರ್ಛೆ)

ಪದ

ಯೆಂತು ಮಾಡಲೀಗ ನಾನು ಕಂದ
ತಾನು ಮಡಿದನೂ ಮುಂದೇನು ಗತಿಯು ದೇವ,
ಎಂತು ಮಾಡಲೀಗ ನಾನೂ ||

ರುಕ್ಮಿಣಿ: ಮಗು ಬಾಲನೆ, ಗುಣಶೀಲನೆ, ಇಂದಿನ ದಿವಸ ಮಗಧ ಕುಮಾರನಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಈ ಧರಣಿಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇಮವಾಯಿತೇನಪ್ಪಾ ಕಂದ. ಈ ಧರಿತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಗೆ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿ. ನನ್ನಲ್ಲಿ ವೊಂದು ಮಾತನ್ನಾದರೂ ಆಡಬಾರದೇನಪ್ಪಾ ಕಂದಾ ||

ಪದ

ವೊಡಲೊಳುರಿಯು ಸುಡುತಲಿಹುದು,
ನಡುವು ಬಾಧೆ ತಡೆಯಲಾರೆ, ಯೇನ
ಹೇಳಲಯ್ಯ ಮಗನೆ, ತಾಳಲಾರೆ ಬೇನೆಯಾ ||

ರುಕ್ಮಿಣಿ: ಅಯ್ಯ ಮಗು, ಯನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ, ಪುರಿತಾಪವು ಬಹುಗನತೆಯಾಗಿರುವುದಲ್ಲವ್ವ ಕಂದ ಅಪ್ಪಾ ಮಗನೆ, ನನ್ನಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣು ತೆರೆದು ಮಾತನಾಡ ಬಾರದೇನಪ್ಪಾ ಕಂದಾ ||

ಪದ

ಎತ್ತಿ ಸಾಕಿದಂತ ತೋಳು, ವ್ಯರ್ಥವಾಯಿತಲ್ಲಾ ಮಗನೇ,
ಸತ್ಯ ಸಾಹಸದೊಳು ನಿನ್ನ ಪಡೆದೆ ನಾನು ಕಂದನೇ ||

ರುಕ್ಮಿಣಿ: ಅಯ್ಯೋ ಮಗು, ಮುದ್ದುಬಾಲನೆ, ನಾನು ಎತ್ತಿ ಸಾಕಿದಂಥ ತೋಳುಗಳು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಹೋಗುವಂಥದ್ದಾಯಿತೆ, ಆದರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಪಡೆಯುವಂಥವಳಾದೆನಲ್ಲಪ್ಪಾ ಕಂದ, ಮೇಲಕ್ಕೇಳವ್ವ ಮಗನೇ, ಅಯ್ಯೋ ಮುಂದೇನು ಮಾಡಲಿ ||

ಪದ

ಯಾವ ದೇಶದ ದೊರೆಯೊ
ಯಾರ ಕಂದನು ಪೇಳೊ ಧರಣಿ ಪಾಲಕರೊಳು
ಇಂತ ಶೂರರುಂಟು. ಎಂದನು ಬಲರಾಮಾ ||

ಬಲರಾಮ: ಯೆಲಾ ದೈತ್ಯ ನೀನು ಯಾರು. ನಿನ್ನ ಹೆಸರೇನು, ನೀನು ಯಾರ ಮಗನು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಪೇಳುವಂಥವನಾಗೂ ಆದರೆ ನಿನ್ನಂಥ ಶೂರರನ್ನು, ಯಾರನ್ನೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲವೋ ದೈತ್ಯ ||

ಪದ

ನಿನಗೇತಕೊ ವೃತ್ತಾಂತ. ಬಿತ್ತರಿಸುವೆ ಕೇಳೋ
ಅಕ್ಕರವನು ಬಿಡು. ತಕ್ಕ ವುಪಾಯದಿ ಬಿಕ್ಕೆಯ ಹಾಕುವೆನೂ ||

ಕೌಂಡೀಕ: ಯೆಲಾ ಅಧಮ ನನ್ನ ವೃತ್ತಾಂತವು ನಿನಗೇತಕೊ ದುಷ್ಟ ನಾನು ಯಾರಾದರೆ ನಿನಗೇನು, ನೀನು ಬಂದ ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂಥವನಾಗೋ ಅಧಮಾ ||

ಪದ

ಕ್ಷಾತ್ರಿ ವಂಶಾಧಿಪನಾದರೆ ರಣವ ಮಾಡೆಲೊ ||
ದುರುಳಾ ಸೊಲ್ಲನಡಗಿಸಿ ದಿಗ್ಬಲಿ ಕೊಡುವೆನು
ಎಂದನಾ ಮಗಧೇಶಾ ||

ಕೌಂಡೀಕ: ಯೆಲಾ ನೀಲಾಂಬರಿ, ನೀನು ಕ್ಷಾತ್ರಿ ವಂಶದವನಾದರೆ, ನನ್ನಲ್ಲಿ ರಣಾಗ್ರವನ್ನು ಮಾಡು, ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಹಿಮ್ಮುಖವಾಗಿ
ತೆರಳುವಂಥವನಾಗೋ ನೀಲಾಂಬರಿ ||

ಪದ

ಬದಲು ಮಾತ್ಯಾತಕೊ ನಿನಗೆ ನೀನು ಕದನದಿಂದ ಗೆಲುವೊ ದುರುಳ
ಹೊಡೆದು ನಿನ್ನನು ಜೈಸಿಪೋಗುವೆ ಎಂದನು ಬಲರಾಮಾ ||

ಬಲರಾಮ: ಎಲಾ ದೈತ್ಯನೆ ಕೇಳುವಂಥವನಾಗೂ ನೀನು ಯಾತಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ, ನನ್ನಲ್ಲಿ ಬದಲು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುವೆ, ಪಾಪಿ,
ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲುವಂಥವನಾಗು, ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಹಿಮ್ಮುಖವಾಗಿ ತೆರಳುವಂಥವನಾಗೋ ನತದೃಷ್ಟ ||

ಪದ

ಕೊಕ್ಕೆ ನೇಗಿಲ ಹಿಡಿದು ನಿಂದೆಯೊ ಹಲಧರ
ನಿಮ್ಮ ಸೊಕ್ಕ ಮುರಿಯುವೆ ನಾನು. ದುರುಳ ನೋಡೆಲವೋ ||

ಕೌಂಡೀಕ: ಎಲಾ ಕೊಕ್ಕೆ ನೇಗಿಲನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವಂಥ ಹಲಧರನೇ ಕೇಳು. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಂತೆ ಸಂಹಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ರಣಾಗ್ರಕ್ಕೆ
ಯದುರಾಗೆಲಾ ಭಂಡ ||

ಪದ

ಕಾಯದಾಸೆ ಯನಗೆ ಯಿಲ್ಲ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ
ಸಾಯಬೇಡ ಎನುತ ಬಲರಾಮ ನುಡಿದನೂ ||

ಬಲರಾಮ: ಎಲಾ ದೈತ್ಯ, ನನಗೆ ಪ್ರಾಣದ ಮೇಲಣ ಆಸೆಯು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರವೂ ಇಲ್ಲವಾದ ಕಾರಣ, ನೀನು ನನ್ನಲ್ಲಿ ರಣಾಗ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿ
ಸಾಯಬೇಡ. ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ವುಳಿಸಿಕೋ ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ರಣಾಗ್ರಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲುವಂಥವನಾಗೋ ದೈತ್ಯ ||

ಕೌಂಡೀಕ: ಎಲಾ ಹಲಧರ. ಹಾಗಾದರೆ ನಿನ್ನ ಸಾಹಸವನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಯದುರಾಗೆಲಾ ಭಂಡಾ ||

(ಯುದ್ಧ ||ಬಲರಾಮನ ಮೂರ್ಛೆ)

ಭಾಮಿನಿ

ಕಾಣತಲಿ ಶ್ರೀಲೋಲ, ಮೂರ್ಚೆಗೊಂಡಿಹ ಸುತನ,
ಪ್ರಾಣ ಪದಕವೆ, ಹಾಯೆನುತ, ಶೋಕವಂ ಗೈಯುತ
ನೀಲಾಂಬರ ಯೆನುತ, ಮೊರೆಯಿಟ್ಟನಾ ಹರಿಯೂ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಅಯ್ಯೋ ಹರಹರ, ಈ ದುರುಳನಾದ ಮಗಧನಲ್ಲಿ ಸೆಣಸಿ ಮೂರ್ಚೆಯನ್ನು ಹೊಂದುವಂಥವನಾದೆಯೋ ಕಂದ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ
ನೀಲಾಂಬರನಾದ ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣನು ಮೂರ್ಚೆ ಹೋದನ ಇದಕ್ಕೇನ ಮಾಡಲೋ ಹರಹರ ಮುಂದೇನು ಗತಿ ||

ಪದ

ಕಂದನೆ ಇದು ಯೇನು ಮೋಸ
ಇದು ಯೇನು ಸಾಹಸ, ವೊಡಲೊಳುರಿಯು
ಸುಡುತಲಿಹುದು, ನಡುವು ಬಾಧೆ ತಡೆಯಲಾರೆ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಅಯ್ಯೋ ಮಗು ಯಿಂದಿನ ದಿವಸ, ಈ ರಣಾಗ್ರದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂರ್ಚೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಮಲಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇಮವಾಯಿತೆ, ಇದೂ
ಅಲ್ಲದೆ, ನನ್ನ ವುದರದಲ್ಲಿ ವುರಿತಾಪವು, ಗನತೆಯಾಗಿರುವುದಲ್ಲ ಕಂದ, ಎದ್ದು ವೊಂದು ಮಾತನ್ನಾಡ ಬಾರದೆ ಮಗೂ ಕಂದ. ಶಿವ ಶಿವ
ಯೇನು ಮೋಸವು ಬರುವಂಥದ್ದಾಯಿತು. ಇರಲಿ ಯೆಷ್ಟು ಚಿಂತಿಸಿದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಕಂದನಾದ ಮನ್ಮಥನನ್ನು ಸಂಹಾರ
ಮಾಡಿದಂಥ, ಮಗನನ್ನು ನಾನು ಸಂಹಾರ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ, ವಸುದೇವನ ಪುತ್ರನಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯುವಂಥವರಾಗಿ||

ಪದ

ಯಾವ ರಾಜ್ಯವೊ ಯೆಲೊ ಹುಡುಗ,
ಯಾರ ಕಂದನು ಪೇಳೋ ಮಾತಾಪಿತ್ಯಗಳ್ಯಾರು ನಿನಗೆ,
ಪೇಳು ಯನ್ನೊಳು ಎಂದ ಹರಿಯು ||

ಕೃಷ್ಣ: ಯೆಲಾ ಹುಡುಗ ನೀನು ಯಾರು, ನಿನ್ನ ರಾಜ್ಯ ಯಾವುದು, ನಿನ್ನ ಮಾತಾ ಪಿತ್ಯಗಳಾರು, ನನ್ನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಂಥವನಾಗೊ ಭಂಡಾ ||

ಪದ

ಯಾರಾದರೇನಯ್ಯ, ಮಾಡು ನೀ ಮದುವೆಯನು,
ಮಾಡಿ ನೀವೆಲ್ಲರು ಯೆಂದಾ. ನಿನ್ನಯ
ಸುತನನ್ನು ರಣರಂಗದೊಳಗೆ ಆಹುತಿಗೈದಿಹೆನೂ ||

ಕೌಂಡೀಕ: ಯೆಲಾ ಕೃಷ್ಣ, ನಾನು ಯಾರಾದರೆ ನಿನಗೇನಾಗಬೇಕು. ನಿನ್ನ ಮಗನಾದಂಥ ಮನ್ಮಥನನ್ನು ಈ ರಣಭೂಮಿಗೆ,
ಈಡುಮಾಡಿರುತ್ತೇನೆ. ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಂಥವನಾಗೆಲಾ ಭಂಡ ||

ಪದ

ನಿನ್ನ ಬಾಲತ್ವಕೆ ನಾನು ಮೆಚ್ಚಿದೆ ಕೇಳೋ
ಬಿಡುಬಿಡು ಶೌರ್ಯಸಾಹಸವ. ರಣವನೀ ಗೈಯದೆ
ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸಾರೆಲೊ ಹರಿಯುವೆ ನಿನ್ನ ಕೊರಳಾ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಯೆಲಾ ಹುಡುಗ, ನಿನ್ನ ಬಾಲತ್ವವನ್ನು ಮೆಚ್ಚುವಂಥವನಾದೆ. ಆದರೆ ನಿನ್ನ ಸಾಹಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಂಥವನಾಗೊ
ತರಳ. ಹರಿಯುವೆ ನಿನ್ನ ಕೊರಳಾ ||

ಪದ

ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ಯಾಕಲೊ ನಿನಗೆ.
ಅರಮನೆಯ ಮೆಟ್ಟುಗಲ್ಲನ್ನು
ಹತ್ತಲು ಯೋಗ್ಯತೆ ಸಾಲದು
ಹೊತ್ತು ಕಳೆಯಲಿಬೇಡ, ನಿಲ್ಲಲೊ ಸಮರಕ್ಕೆ ||

ಕೌಂಡ್ಲೀಕ: ಯೆಲಾ ಕೃಷ್ಣ ನನ್ನ ಅರಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಇರುವಂಥ ಮೆಟ್ಟುಗಲ್ಲನ್ನು ಹತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ನಿನಗೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಸಾಲದು ನನ್ನ
ಮುಂದೆ ಯಾತಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಹಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವೆ ಆದರೆ ನನ್ನ ಜನ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳುವಂಥವನಾಗೊ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಹಾಗಾದರೆ ನಿನ್ನ ಜನ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೇಳುವಂಥವನಾಗೊ ||

ಭಾಮಿನಿ

ಹರಿಯೆ ಲಾಲಿಸು ಮೊದಲು, ಕಂಸಾಸುರನಾಗಿ ಜನಿಸಲು
ಯುಕ್ತಿಯಿಂದಲಿ ಸಂಹರಿಸಿದೆಯೋ, ಎರಡನೆಯ
ಜನ್ಮಕಾದುದು ಸೌಭದ್ರೆಯ ಗರ್ಭದೋಳ್ ಅಭಿಮನ್ಯುವಾಗಿ
ಜನಿಸಿದೆನು ಚಕ್ರಬಿಂಬವನು ರಚಿಸಿ ಮೋಸದಿಂ ಕೊಲ್ಲಿಸಿದೆ.
ಪಾತಕಿಯೆ ಪರಮ ಮಗಧಾಧಿಪನ ವುದರದೋಳ್ ಜನಿಸಿರುವೆ
ಈಗ ಮೂರನೆಯ ಜನ್ಮವನು ಕೇಳೆಂದಾ ||

ಕೌಂಡ್ಲೀಕ: ಎಲಾ ಗೊಲ್ಲ ನಾನು ಮೊದಲನೆಯ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಮಧುರೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಸಾಸುರನಾಗಿ ಜನಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಯುಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ
ಕೊಲ್ಲುವಂಥವನಾದೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಎರಡನೆಯ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ತಂಗಿಯಾದ ಸುಭದ್ರೆಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಭಿಮನ್ಯುವಾಗಿ ಜನಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ,
ಮೋಸದಿಂದ ಚಕ್ರ ಬಿಂಬವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿಸುವಂಥವನಾದೆ, ಈಗ ಮೂರನೆಯ ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಮಗಧದೇಶವನ್ನು
ಆಳುವಂಥ ಶಲ್ಯ ಭೂಪತಿಗೆ ಮಗನಾಗಿ, ಕೌಂಡ್ಲೀಕನೆಂಬ ನಾಮಾಂಕಿತವನ್ನು ಪಡೆದು ಬಂದಿರುತ್ತೇನೆ, ನೀನು ಶೌರ್ಯವಂತನಾದರೆ
ನನ್ನಲ್ಲಿ ರಣಾಗ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಜೈಸುವಂಥವನಾಗೋ ಗೊಲ್ಲಾ ||

ಪದ

ದೇವ ಪರಶಿವಾ, ಕಾಯೊ ಯನ್ನನೂ,

ಸಾಕೋ ಪರಿಣಯ ಯೆಂದನಾ ಹರಿಯೂ

ಯಾಕೆ ಚಕ್ರವೂ ಯನುತಾ ಧರಣಿಗೆ ಬಿಸುಟನೂ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಅಯ್ಯೋ ಹರಹರ, ಈ ಹುಡುಗನ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ನೋಡುವಲ್ಲಿ, ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿರುವುದು, ಆದರೆ ನನ್ನ ಕರದಲ್ಲಿತಕ್ಕಂಥ ಚಕ್ರವನ್ನು, ಯೀ ಧಾರಣಿಯ ಮೇಲಿಟ್ಟು, ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದು. ಇರಲಿ, ಯೇನು ಬಂದರೂ ಬರಲಿ, ಈ ಹುಡುಗನ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡುತ್ತೇನೆ ||

ಪದ

ಯೆಂದ ಮಾತಕೇಳಿ ದೈತ್ಯನಂದು ಗರ್ಜಿಸೀ

ಇಂದು ನೀನು ರಣವ ಮಾಡೊ ಯೆಂದ ದೈತ್ಯನೂ ||

ಕೌಂಡೀಕ: ಎಲಾ ಗೊಲ್ಲಾ, ಈ ರಣಾಗ್ರದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾತಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡೆ, ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ರಣಾಗ್ರವನ್ನು ಮಾಡುವಂಥವನಾಗೊ ಮೂರ್ಖ ಮುಂದಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ||

ಪದ

ಹಿಂದೆ ಜರಾಸಂಧನಿಗೆದರಿ ಸಮುದ್ರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ

ಮನೆಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರೊ ಗೊಲ್ಲನೆ ||

ಕೌಂಡೀಕ: ಯಲಾ ನತದೃಷ್ಟ ಹಿಂದೆ ನೀನು ಜರಾಸಂಧನಲ್ಲಿ ರಣಾಗ್ರವನ್ನು ಮಾಡಲಾರದೆ, ಕದ್ದು ಕಳ್ಳನಂತೆ ಹೆದರಿ ಹೋಗಿ ಸಮುದ್ರದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಕಾಲಾಹರಣ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು. ಯನ್ನಲ್ಲಿ ರಣಾಗ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವೆ, ಯದುರಾಗಲಾ ಪಾಪಿ, ಪಾಮರ ||

ಪದ

ನಡೆಯುವ ಲಗ್ನಕ್ಕೆ, ಕೆಡುಕು ತಂದೆಯ ಪಾಮರನೇ,

ಅಡಗಿಸುವೆನು ನಿನ್ನ ಸೊಲ್ಲಾ, ಬಿಡುಬಿಡು ಶೌರ್ಯವನು.

ಯೆನುತ ಚಕ್ರವ ಬಿಸುಟ ಹರಿಯೂ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಯೆಲಾ ಹುಡುಗ, ನಡೆಯುವಂಥ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ, ಕೆಡುಕನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲಾ ಕಂಡೆಯೋ ವೊಳ್ಳೆ ಮಾತಿನಿಂದ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಸರಿಯಾಯಿತು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಈಗಲೇ ನಿನ್ನ ಸೊಲ್ಲನ್ನು ಅಡಗಿಸುತ್ತೇನೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡುವಂಥವನಾಗೊ ದೈತ್ಯ ||

ಪದ

ಮೋಸಗಾರ ಕೃಷ್ಣ ಕೇಳೋ ಈಶ ಕರುಣವಿದ್ದರಿಗ

ಯಮನ ಪಾಶಕೆ ಇನ್ನು ನಿನ್ನ ಗುರಿಯ ಮಾಡಿ ಕೊಲ್ಲುವೇ ||

ಕೌಂಡೀಕ: ಯೆಲಾ ಗೊಲ್ಲರ ಹುಡುಗನೆ, ಕೈಲಾಸವಾಸನಾದಂಥ ಸಾಂಭ ಮೂರುತಿಯ ಕರುಣಕಟಾಕ್ಷವು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇದ್ದದ್ದೇಯಾದರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಇದೇ ರಣಭೂಮಿಗೆ ದಿಗ್ಬಲಿಯನ್ನು ಕೊಡದೆ ಯೆಂದಿಗೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಥವಾ ||

ಪದ

ಸರ್ವರನ್ನು ಕೊಂದೆನೆಂಬ ಗರ್ವವಿರುವುದೇನೆಲಾ
ಅರುಹು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಯಮನಪುರಕೆ ಕಳುಹುವೇ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಯೆಲಾ ದೈತ್ಯ. ಸರ್ವರನ್ನು ಮೂರ್ಛಮಾಡಿದೆನೆಂಬ ಗರ್ವವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವೆಯಾ. ಯಾರೂ ಅರಿಯದಂತೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಸಂಹಾರ ಮಾಡದೆ ಯೆಂದಿಗೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಯನ್ನ ಕರದಲ್ಲಿರುವ ಚಕ್ರವನ್ನು ಮಂತ್ರಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. ತರಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂಥವನಾಗೆಲಾ ದೈತ್ಯ ||

ಪದ

ಪಂಚಶರವ ಹೂಡಿ ಇರುವೆ, ಪಂಚಬಾಣಪಿತನೆ
ನಿನಗೆ ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣವುಳಿಸಿಕೊಳ್ಳೋ ಯೆಂದ ದೈತ್ಯನೂ ||

ಕೌಂಡೀಕ: ಯೆಲಾ ಪಾಪಿ ನೀನು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಚಕ್ರವನ್ನು ತರಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಪುನಹ ನಿನ್ನ ಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಐದು ಬಾಣಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. ರಣಾಗ್ರಕ್ಕೆ ಯದುರಾಗೆಲಾ ಭಂಡಾ ||

(ಯುದ್ಧ || ಕೃಷ್ಣನ ಮೂರ್ಛೆ)

ಪದ

ನಾನೇನ ಮಾಡಲೀ ಮತ್ತೆಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸಲಿ ವುದರದೋಳ್
ತಾಪವೂ, ಅದುರತಲಿಪುರದೂ || ವಿವಾಹದೋಳ್ ವಿಘ್ನವೂ
ಬಂದೊದಗಿದುದೊ ಹರಿಯೇ ||

ರಾಧೆ: ಹಾ ಪ್ರಾಣಕಾಂತರೆ ಆ ಖೂಳನಾದ ಮಗಧನಲ್ಲಿ ನೀವು ರಣಾಗ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಮೂರ್ಛೆ ಹೊಂದುವಂಥವರಾದಿರ, ಹಾ ಪ್ರಾಣಕಾಂತರೆ, ನಾನು ಯಾರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಲಿ, ಕಾಂತ, ನೇತ್ರವನ್ನು ತೆರೆದು, ನನ್ನಲ್ಲಿ ವೊಂದು ಮಾತನಾಡಬಾರದೆ ರಮಣ, ಲಗ್ನಕ್ಕೆ ಮಂದಮತಿಯಾದ ಖೂಳನಿಂದ ವಿಘ್ನವು ಬಂದಿತಲ್ಲಾ ಶ್ರೀಹರಿ ||

ಪದ

ಹರಿಯು ಬೀಳಲೂ ಹರನು ಬಂದನೂ
ಭರವಸದೊಳೂ ನಿನ್ನ ಶಿರವ ತರಿದು ಬಿಡುವೆನೂ ||

ಈಶ್ವರ: ಅಯ್ಯೋ ಶ್ರೀಹರಿ, ಇಂದಿನ ದಿವಸ ಮಗಧನಲ್ಲಿ ಸೆಣಸಿ, ಮೂರ್ಛೆ ಹೊಂದುವಂಥವನಾದೆಯಾ, ಶ್ರೀಹರಿ ಆದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ನಾನು ಹೋಗಿ, ವಂದೇ ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಂಹರಿಸಿ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಎಲೋ ದೈತ್ಯ ಇತ್ತ ಕಡೆ ಬಂದು ಸಾರೆಲೋ ಭಂಡಾ ||

ಪದ

ಹಿಂದೆ ಚಕ್ರವರ್ತಿಸುತನ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಕಾಯ್ದೆ ಯೆಲವೋ,
ದಶಮುಖನ ಹಿಂದೆ ನಿನ್ನ ಮಡದಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟೆಯೋ ||

ಕೌಂಡೀಕ: ಯೆಲಾ ಈಶಾ, ಹಿಂದೆ ಬಲಿಚಕ್ರವರ್ತಿ ಸುತನಾದಂಥ ಬಾಣಾಸುರನ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡಿರುವಂಥನಾದೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ, ಲಂಕಾ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಆಳುವಂಥ ದಶಕಂಠನು ಬಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ, ನಿನ್ನ ಮಡದಿಯಾದ ಪಾರ್ವತಾದೇವಿಯನ್ನು ಅವನ ಹಿಂದೆ ಕಳುಹಿಸಿದಂಥ ನತದೃಷ್ಟ. ನಿನಗೆ ಆಗಿಲ್ಲದ ಪೌರುಷ ಈಗ ಧಾವಲ್ಲಿ ಬಂತೋ ಮೂರ್ಖ, ನಿನ್ನ ಜನ್ಮವನ್ನು ಸುಡಬಾರದೇನೋ ಈಶಾ.

ಪದ

ಭಂಡ ನುಡಿಯನು ನಾನು, ಕಂಡು ಸೀಳುವೆ,
ಪುಂಡ ನೀನು, ಗಂಡನಾಗು, ಜಗಕೆ ಯೆಂದನೂ ||

ಈಶ್ವರ: ಯೆಲಾ ದೈತ್ಯ. ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಯಾತಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಭಂಡ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಬಗುಳುತ್ತೀಯಾ. ಈ ಧಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿರುವಂಥ ಪುಂಡರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಗಂಡನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ. ನಿನ್ನ ಪುಂಡತನವನ್ನು ವಂದೇ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಸೈರಿಸುವಂಥವನಾಗೊ ಭಂಡಾ ||

ಪದ

ಗೊಲ್ಲಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಿ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಬಂದೆಯಾ ನೀನು
ಖುಲ್ಲರನ್ನು ಸದೆಬಡಿದು ನಾನು ಶರದಿಂದ ಕಡಿಯುವೆನೂ ||

ಕೌಂಡೀಕ: ಯೆಲವೋ ಈಶಾ, ಗೊಲ್ಲನಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಿ, ನನ್ನಲ್ಲಿ ರಣಾಗ್ರಕ್ಕೆ ಬರುವಂಥವನಾದೆಯಾ, ನನ್ನ ಕರದಲ್ಲಿರುವ ಬಾಣಕ್ಕೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಆಹುತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ನನ್ನ ಸಾಹಸವನ್ನು ನೋಡುವಂಥವನಾಗೊ ಭಂಡಾ ||

ಪದ

ಹಿಂದೆ ಜಲಾಧರನ, ಕೊಂದೆನೆಂಬ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರ್ಪೆನು,
ಖೂಳ ನಿಂತು ಧುರವ ಮಾಡೊ ನೀನು ಯೆಂದ ಈಶನೂ ||

ಈಶ್ವರ: ಎಲಾ ಖೂಳಾ, ಹಿಂದೆ ಜಲಾಧರನನ್ನು ಕೊಂದಂಥ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ, ನೀನು ನನ್ನಲ್ಲಿ ನಿಂತು ರಣಾಗ್ರವನ್ನು ಮಾಡೋ ಪಾಪಿ, ಪಾಮರ ||

ಪದ

ಹಲವು ಮಾತು ಯಾಕೊ ಈಶ. ತರಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳೊ ಇದನು,
ಭರದಿ ಪರ್ವತಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಯೆಸೆದನೂ ||

ಕೌಂಡ್ಲೀಕ: ಎಲಾ ಈಶಾ ನನ್ನ ಮುಂದೆ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಹಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು, ಏತಕ್ಕೆ ವುಚ್ಚರಿಸುವೆ, ನಾನು ಪರ್ವತಾಸ್ತ್ರವನ್ನು
ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ, ತರಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂಥವನಾಗೋ ಈಶಾ ||

ಪದ

ಇರಿವೆ ತ್ರಿಶೂಲದಿಂದ, ಭರದಿ ನಿನ್ನನೂ ಹಗರಣವ
ಮಾಡಿದೆಲವೋ ಯೆನುತ ಈಶನೂ ||

ಈಶ್ವರ: ಯೆಲಾ ಖೂಳ ನನ್ನ ಕರದಲ್ಲಿರುವಂಥ ತ್ರಿಶೂಲದಿಂದ ನಿನ್ನ ಶಿರವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ, ನಾನು ಸಾಂಬನೆಂದು ತಿಳಿಯ
ಬೇಡವೋ ಖೂಳ ||

ಪದ

ಅಗ್ನಿ ಬಾಣವೆಸೆಯೆಲಾಗ ಭೂಮಿಗಡರಿ
ಮೂರ್ಛೆಯಾದ ಪಾರ್ವತೀಶನೂ ||

ಕೌಂಡ್ಲೀಕ: ಯೆಲಾ ಈಶಾ, ನಾನು ಅಗ್ನಿಬಾಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ, ರಣಾಗ್ರಕ್ಕೆ ಯದುರಾಗು ವಂಥವನಾಗೋ ಈಶಾ ||

(ಯುದ್ಧ || ಈಶ್ವರನ ಮೂರ್ಛೆ)

ಪದ

ಮೋಸವಾಯಿತು ಮಗಧನಿಂದ ಮಹದೇವಾ
ತ್ರಾಸು ಮೂರುಗಳಿಗೆ ಯೊಳಗೆ ಮಹದೇವಾ ||

ಬ್ರಹ್ಮ: ಅಯ್ಯೋ ಹರಹರ, ಮಗಧ ಕುಮಾರನಾದ ಕೌಂಡ್ಲೀಕನಿಂದ, ಮೋಸವಾಗುವಂಥದ್ದಾಯಿತಲ್ಲ ಆದರೆ ಮೂರು ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ
ಮೋಹರವೆಲ್ಲಾ ಕಂಗೆಟ್ಟು ಹೋಗುವಂಥದ್ದಾಯಿತಲ್ಲ ಮುಂದೇನು ಮಾಡಲಿ ||

ಪದ

ಸರ್ವರೆಲ್ಲರು ಮೂರ್ಛೆ ಹೊಂದಿದರೂ ಮಹದೇವಾ
ಸರ್ವಕಾರ್ಯ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಯ್ತು ಮಹದೇವಾ ||

ಬ್ರಹ್ಮ: ಅಯ್ಯೋ ಹರಹರ, ನೀವೆಲ್ಲರೂ ರಣಾಗ್ರದಲ್ಲಿ ಮೂರ್ಛೆ ಹೊಂದಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸರ್ವಕಾರ್ಯವು ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗುವಂಥದ್ದಾಯಿತಲ್ಲಾ ಶಿವಶಿವ
ಹೇಗೆ ಮಾಡಲೋ ಸಾಂಬಾ ||

ಪದ

ಎಂತು ಇವನೋಳ್, ಕಾದು ನಾನೂ ಮಹದೇವಾ
ಕಂತು ಪಿತನು ಮೂರ್ಛೆಯಾದ ಮಹದೇವಾ ||

ಬ್ರಹ್ಮ: ಅಯ್ಯೋ ಹರಹರ ಇವನಲ್ಲಿ ರಣಾಗ್ರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಲಿ, ಕಂಠುಪಿತನಾದಂಥ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನೂ ಸಹ ಮೂರ್ಛೆಯಾದನಲ್ಲ. ಇರಲಿ ರಣಾಗ್ರಕ್ಕೆ ಹೊರಡುತ್ತೇನೆ.

ಪದ

ರಣ ಹೇಡಿಯಾದಿರಲ್ಲೋ ಯೀ ಪರಿ ಬವಣೆಯಾಯಿತು ಈಗ
ಬಲಹು ಹರಿಯು ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ವುಳುಹ ಬಾರದೇ ||

ಕೌಂಡೀಕ: ಎಲಾ ಬ್ರಹ್ಮ ಈ ರಣಾಗ್ರದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಡಿಯಂತೆ, ಯಾತಕ್ಕೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರುವೆ, ಆ ಗೊಲ್ಲನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ನಿಮ್ಮನ್ನು
ವುಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ, ನಿಮ್ಮ ಸೇನಾ ಮಾರ್ಬಲವೆಲ್ಲ ಕಂಗೆಟ್ಟು ಮೂರ್ಛೆಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವೆನೂ ನೀನು ನನ್ನಲ್ಲಿ
ಸೆಣಿಸಿ, ಸುಮ್ಮನೆ ಸಾಯಬೇಡವೋ ಬ್ರಹ್ಮ

ಪದ

ಸೆಣಿಸಿ ನೋಡೋ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅಣಕವನ್ನು ಬಿಡೋ ದುರುಳ,
ಸರ್ವರೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಡ ಯೆಂದ ಬ್ರಹ್ಮನೂ ||

ಬ್ರಹ್ಮ: ಎಲಾ ದೈತ್ಯ, ನೀನು ನನ್ನಲ್ಲಿ ರಣಾಗ್ರಕ್ಕೆ ನಿಂತಿದ್ದೇಯಾದರೆ, ನಿನ್ನ ಅಣಕವನ್ನು ವಂದೇ ಕ್ಷಣ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಸುತ್ತೇನೆ, ಸ್ವಲ್ಪ
ಮಾತ್ರ ಸೈರಿಸುವಂಥವನಾಗೋ ದೈತ್ಯ ||

ಕೌಂಡೀಕ: ಯೆಲಾ ಬ್ರಹ್ಮ ಯೇನ ಬಗಳಿದೆಯೊ ನತದೃಷ್ಟ, ನಿನ್ನ ಪಾಡೇನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲುವಂಥವನಾಗೋ ಬ್ರಹ್ಮ ||

(ಯುದ್ಧ || ಮೂರ್ಛೆ)

ಭಾಗವತ: ಇತ್ತಲಾ ಹರಿಹರರೆಲ್ಲರೂ ಮೂರ್ಛಿತರಾಗಿ ಬೀಳಲು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಬರುತ ಸಂದರು. ಇತ್ತ ಭೀಮನು ಬಂದು ನಿಂತನು
ವೈರಿಯದುರಿನಲೀ ||

ಭೀಮ: ಅಯ್ಯ ಭಾಗವತ, ಆ ಖೂಳನಾದ ಮಗಧನಲ್ಲಿ ಸೆಣಿಸಿ, ಹರಿಹರ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳೇ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಮೂರ್ಛೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಯೀ
ಧರಣಿಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗುವಂಥವರಾದರಲ್ಲ ಹರಹರ ನಾವು ಇದ್ದುದಕ್ಕೆ ಸಾರ್ಥಕವೇನು. ಯೀ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೆ ಹೋಗಿ ಆ ಖೂಳನನ್ನು
ಸಂಹಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ನನ್ನ ಸಾಹಸವನ್ನು ನೋಡುವಂಥವರಾಗಿ ||

ಪದ

ಸಾಕು ಬಿಡು ಬಿಡು ಶೌರ್ಯ ಸಾಹಸ,
ಸಾರಸಾಕ್ಷನ ಕೊಂದೆನೆನುತಲೀ,
ಮಾನ ಹೀನವೂ ಜಗದಿ ಆಯಿತೂ
ಕಿಡಿಯನುಗುಳುತ ನುಡಿದ ಭೀಮನೂ ||

ಭೀಮ: ಯೆಲಾ ಮಗಧ ಕುಮಾರನೆ ಕೇಳುವಂಥವನಾಗೂ. ಸಾರಸಾಕ್ಷನಾದಂತ, ಹರಿಹರ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳೇ ಮೊದಲಾಗಿ ಮೂರ್ಚೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿದಂಥ ಸಾಹಸವನ್ನು ಬಿಡುವಂಥವನಾಗು. ಅಂಥ ಸಾಹಸವಂತನಾದರೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ರಣಾಗ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಜೈಸುವಂಥವನಾಗೆಲಾ ದೈತ್ಯ ||

ಪದ

ಹಿಂದೆ ಬಕನ ಕೂಳಿಂದ, ಬಕನ ವೈರಿಯೇ.

ನಾಕು ನಾಕು ಶೌರ್ಯಗುಣವು ಎಂದ ಮಗಧೇ ||

ಕೌಂಡೀಕ: ಯೆಲಾ ಭಂಡ ಭೀಮ, ಹಿಂದೆ ಬಕಾಸುರನಿಗೆ ಬಂಡಿ ಅನ್ನವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವನಿಗೆ ಕೊಡದೆ ಮಧ್ಯಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ತಿಂದಂಥ ಲಂಡ ಭೀಮನು ನೀನು ನಿನ್ನ ಶೌರ್ಯವನ್ನು ನಾನು ಬಲ್ಲೆನು - ಆದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ರಣಾಗ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೆಡಬೇಡವೋ ಲಂಡ ಭೀಮಾ ||

ಪದ

ಗಜವು ನೀನು ಸಿಂಹ ನಾನೆ ಅಜನ ಕೊಂದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು

ಸುಜನ ನಿನ್ನ ಕೊಲ್ಲದಿಗ ಬಿಡೆನು ಯೆಂದನೂ ||

ಭೀಮ: ಯೆಲಾ ದೈತ್ಯ, ಯೇನ ಬಗುಳಿದೆಯೊ ನತದೃಷ್ಟ, ಆದರೆ ನೀನೆ ವೊಂದು ಆನೆಯು. ನಾನೇ ವೊಂದು ಸಿಂಹದೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿರುವ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಸಂಹಾರ ಮಾಡದೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಯೀಗ ನನ್ನಲ್ಲಿ ರಣಾಗ್ರಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲುವಂಥವನಾಗೋ ದೈತ್ಯ || ಮತ್ತೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ||

ಪದ

ಹರನ ಕೊಂದೆನೆಂಬ ಗರ್ವ ಇರುವುದೇನೆಲಾ,

ಬರಿದೆ ನಾನು ನಿನ್ನ ಶಿರವ ತರಿದು ಬಿಡುವೆನೂ ||

ಭೀಮ: ಯೆಲಾ ದೈತ್ಯ, ಕೈಲಾಸವಾಸನಾದಂಥ ಸಾಂಬಮೂರುತಿಯನ್ನು ಮೂರ್ಛೆ ಹೊಂದಿಸಿದಂಥ, ಗರ್ವವನ್ನು, ನನ್ನ ಮುಂದೆ ತೋರುವಂಥವನಾಗೋ ದೈತ್ಯ, ಆದರೆ ಈ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ನಿನ್ನ ಶಿರವನ್ನು, ನನ್ನ ಕರದಲ್ಲಿರುವ, ಗದಾದಂಡದಿಂದ ಸಂಹಾರ ಮಾಡಿ ಯೀ ಧಾರುಣಿಯ ಮೇಲಿರುವ ಭೂತಗಳಿಗೆ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ ನನ್ನ ಸಾಹಸವನ್ನು ನೋಡುವಂಥವನಾಗೋ ದೈತ್ಯ ||

ಪದ

ಸೂರೆ ಮಾಡುವೆ ನಾನು, ಪೌರುಷವೇತಕ್ಕೆ

ಗಾರುಗೆಟ್ಟು ಪೋಗಬೇಡ ಸಾರೊ ಹಿಂದಕೆ ||

ಕೌಂಡೀಕ: ಯೆಲಾ ಮೂರ್ಛನಾದ ಭೀಮಸೇನನೆ, ವೊಂದು ಕ್ಷಣ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಹಾರ ಮಾಡದೆ, ಎಂದಿಗೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಕಂಡೆಯೋ, ನೀನು ಆಡುವ ಪೌರುಷದ ಮಾತುಗಳನ್ನು, ನನ್ನ ಮುಂದೆ ತೋರದೆ, ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ವುಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂಥವನಾಗೋ ಭಂಡ ಭೀಮಾ ||

ಪದ

ಮರ ಮರಂಗಳ, ವೃಭಯ ಭರದೊಳೂ,
ತರತರದಿ ನಿನ್ನ ಶಿರವ ತರಿದು ಬಿಡುವೆನೂ ||

ಭೀಮ: ಯೆಲಾ ದೈತ್ಯ, ಯೇನ ಬಗುಳುದಿಯೊ ಪಾಪಿ ಪಾಮರ. ನೀನು ಹೊಡೆದಿರುವ ಪೆಟ್ಟನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡು, ಈ ಧರಣಿಯ
ಮೇಲಿರುವ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮರಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು, ಹಾಗೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಅಪ್ಪಳಿಸಿ, ಈ ಭೂಮಿಗೆ ದಿಗ್ಬಲಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ,
ಯೆದುರಾಗೆಲಾ ಭಂಡ ||

ಪದ

ಮೂಢ ಹೋಗೆನುತಲಾಗ, ಗಾಢದಿಂದ ಶರವ ಬಿಡಲು
ಭೂಮಿಗಡರಿ ಮೂರ್ಛೆಯಾದ ಪಾಂಡುನಂದನಾ ||

ಕೌಂಡೀಕ: ಯೆಲಾ ಭಂಡ ಭೀಮನೆ, ನಾನು ಬಾಣವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿರುತ್ತೇನೆ ರಣಾಗ್ರಕ್ಕೆ ಯೆದುರಾಗು ||

(ಯುದ್ಧ || ಭೀಮನ ಮೂರ್ಛೆ)

ಪದ

ಅಗ್ರಜನೆ ಮಡಿದೆಯೇನೋ
ದುರುಳನಲ್ಲಿ ಸೆಣಸಿ ನೀನೂ ಯೆದ್ದು ಮಾತನಾಡೋ
ಅಂಣಾ ಭೀಮಸೇನನೇ ||

ಅರ್ಜುನ: ಅಂಣ ಭೀಮಸೇನ, ಈ ದಿವಸ ಆ ಖೂಳನಾದ ಮಗಧ ಕುಮಾರನಲ್ಲಿ ರಣಾಗ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಈ ಧರಣಿಯ ಮೇಲೆ
ಮಲಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇಮವಾಯಿತೆ ಅಗ್ರಜಾ. ಯೆದ್ದು ಯನ್ನಲ್ಲಿ ವೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಆಡಬಾರದೆ ಅಗ್ರಜಾ ||

ಪದ

ರಂಗನಾಥ ಪೊರೆಯೇನೋ
ಹಿಂಗದೆನ್ನ ಕಾಯ್ತೆಯಾರರೂ ವೊಡಲೊಳುರಿಯು
ಸುಡುತಲಿಹುದೂ, ನಡುವು ಭಾದೆ ತಡೆಯಲಾರೆ ||

ಅರ್ಜುನ: ಅಯ್ಯೋ ಶ್ರೀಹರಿ ನೀವು ಮೂರ್ಛಿತರಾಗಿ ಮಲಗಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸೇನಾಮಾರ್ಬಲವೆಲ್ಲ ಕಂಗೆಟ್ಟು ಹೋಗುವಂಥದಾಯಿತು.
ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಪಾಡುವಂಥ ಕರ್ತರು ಯಾರೂ ಯಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ಶ್ರೀಹರಿ ದಾನವಾರಿ ಮುಂದೇನು ಮಾಡಲಿ.

ಭಾಮಿನಿ

ಯಿತ್ತಲಾ ಪವನಜನೂ, ಶ್ರೀಹರಿಯು
ಮೂರ್ಛಿತರಾಗಿ ಮಲಗಲು ಅದಂಕಂಡು

ಪಾರ್ಥನು ಕಿಡಿಕಿಡಿಯಾಗಿ

ಧನುವನೆ ಗೈದು ಹೊರಟನಾ ಕ್ಷಣಕೇ ||

ಅರ್ಜುನ: ಅಯ್ಯೋ ಶ್ರೀಹರಿ, ನಮ್ಮ ಅಂಣಯ್ಯನವರಾದ, ಭೀಮಸೇನನೂ ಸಹ ಮೂರ್ಛೆಯಿಂದ ಮಲಗುವಂಥವರಾದರೂ ಆದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೋಗಿ ಆ ಮಗಧನನ್ನು ಸಂಹಾರ ಮಾಡಿ ಬರುತ್ತೇನೆ, ನನ್ನ ಸಾಹಸವನ್ನು ನೋಡುವಂಥವರಾಗಿ ||

ಭಾಮಿನಿ

ಹಿಂದೆ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ

ಬಂದ ಬಂದವರನೆಲ್ಲಾ ಮರ್ದಿಸಿ ಇಂದಿರಾಪತಿ

ನೀನೆ ಕಾಯ್ತೆ, ಯಿಂದು ದೊರಕಿತು

ನಮಗೆ ಅಪಜಯ. ಅಸುರ

ಕುಲ ಧೂಳಿಪಟನನು ಸ್ತುತಿಯ

ಮಾಡುವೆನೆಂದನಾ ಕಲಿಪಾರ್ಥ ||

ಅರ್ಜುನ: ಅಯ್ಯೋ ಭಾಗವತರೆ, ಇಂದಿನಾ ದಿವಸ, ಸರ್ವರು ರಣಾಗ್ರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂರ್ಛೆಯಿಂದ ಮಲಗುವಂಥವರಾದರು. ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ನಾವುಗಳು, ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇರುವಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದನುಜರ ಅರ್ಭಟವು ಬಹಳವಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಭಾದೆಪಡಿಸುವಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದನುಜಾರಿಯಾದಂಥ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣದೇವರು ಕಾಪಾಡುವಂಥವರಾದರು. ಯೀಗ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ಮೂರ್ಛೆಯಿಂದ ಮಲಗುವಂಥವರಾದರು. ಆದರೆ ಅಸುರಕುಲಧೂಳಿಪಟನಾದಂಥ ಅಂಜನೇಯನನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಭಾಗವತರೇ ||

ಸ್ತೋತ್ರ

ಎಲ್ಲಿರುವೆ ತಂದೆ ಬಾರೋ ಮಾರುತಿ ಯೆಲ್ಲಿ

ಯೆಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರು ಅಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕೀರುತಿ.

ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೂಡಿರುವ ಶ್ರೀಪತಿ ರಂಗನರ್ಥಾಂಗಿಗೆ ವುಂಗುರವನಿತ್ತು

ವನಭಂಗವ ಮಾಡಿದಲ್ಲೋ ಮಾರುತಿ

ರಕ್ಕಸರ ಸೊಕ್ಕು ಮುರಿದಿಕ್ಕಿ ಲಂಕೆಗೆ ವುರಿ ಸಿಕ್ಕಿ ವೋಡಾಡಿದಲ್ಲೋ ಮಾರುತಿ ||

ಅರ್ಜುನ: ವಾಯುಪುತ್ರ ಅಂಜನೇಯ, ಹನುಮಂತ ಮಾರುತಿ ಎಲ್ಲಿರುವೆ ಬೇಗ ಬಾ ಬೇಗ ಬಾ ||

ಪದ

ರಾಮ ರಾಮ ರಾಮ ಸೀತ ರಾಮ ಸೀತ ರಾಮಾ ||

ಅಂಜನೇಯ: ಶ್ರೀರಾಮ ರಾಮ

ಅರ್ಜುನ: ನಮೋ ನಮೋ ವಾಯುಪುತ್ರ ||

ಅಂಜನೇಯ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಯ್ಯ ಪಾರ್ಥ. ಅಯ್ಯ ಪಾರ್ಥ ನನ್ನನ್ನು ನೆನವರಿಕೆ ಮಾಡಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು.
ಹೇಳುವಂಥವನಾಗಯ್ಯ ಪಾರ್ಥ.

ಪದ

ಅಂಜನಾಸುತ ಅರಸಕುಲಗಜ ||

ಯಿಂದು ವದನನ ಸುತನ ಲಗ್ನದಿ ಧುರುಳ

ಮಗಧನು ಬಂದು ಮೂರ್ಚೆಯಗೊಳಿಸಿದನೂ ||

ಅರ್ಜುನ: ಅಯ್ಯ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣನಾದಂಥ ಅಂಜನೇಯನೆ ಕೇಳುವಂಥವನಾಗು ಮಗಧ ದೇಶವನ್ನು ಆಳುವಂಥ ಕೌಂಡ್ಲೀಕನು ಬಂದು
ನಮ್ಮ ಸೇನಾ ಮಾರ್ಬಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮೂರ್ಚಿ ಹೊಂದಿಸಿದನಲ್ಲಾ ಅವನನ್ನು ಈ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೆ ಸಂಹಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತೆ ನೀನು
ಬಾಲವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಹೊರಡುವಂಥವನಾಗಯ್ಯ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣ ಮತ್ತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ||

ಪದ

ಮಾತೆಗೋಸುಗ ಯಿಂದ್ರನಾನೆಯ ತರಿಸಿ

ಲೋಕದೊಳೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದೆನೂ. ಬಂದುದೆಮಗೆ

ಅಪಜಯವು ಯಿಂದು ಅಂಜನಾಸುತನೇ ||

ಅರ್ಜುನ: ಅಯ್ಯ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣ, ನಮ್ಮ ತಾಯಮ್ಮನವರಾದ ಕುಂತೀದೇವಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಅಮರಾವತಿಯಲ್ಲಿರುವ ದೇವೇಂದ್ರನ
ಬಿಳಿಯಾನೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಕಾಮಧೇನು, ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ, ವಜ್ರಾಯುಧ ಮೊದಲಾದಂಥ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಗಜನೋಂಪಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ,
ಮೂರು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದ್ದಕ್ಕೆ ಈ ದಿವಸ ಅಪಜಯವು, ಬಂದು ವೊದಗುವಂಥದ್ದಾಯಿತಯ್ಯಾ, ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣ || ಮತ್ತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ||

ಪದ

ತುರುವಿಗೋಸುಗ ಬಲವ ಗೆಲಿಸಿದೆ,

ಸಂಸಾರಿಯಿಲ್ಲದೆ ಪರಿಯು ಆಯಿತು ಜಗದಿಯಿಂದಾ ||

ಅರ್ಜುನ: ಅಯ್ಯ ಹನುಮಂತ ನಾವುಗಳು ಮತ್ಸ್ಯನಗರದಲ್ಲಿರುವಾಗ್ಯೆ ಆ ದುರುಳನಾದ ಕೌರವನು ಕರ್ಣನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ತುರುಗವನ್ನು
ಅಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನೇ ಹೋಗಿ ಆ ಕೌರವರ ಮಾರ್ಬಲವನ್ನು ಸಂಹಾರ ಮಾಡಿ ಗೋವುಗಳನ್ನು ಅಟ್ಟಿಕೊಂಡು
ಬರುವಂಥವನಾದೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣದೇವರ ಕರುಣವು ತಪ್ಪಿದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ ವಿಷ್ಣುವು ಬರುವಂಥದ್ದಾಯಿತು. ಆ ಖೂಳನಾದ ಮಗಧನನ್ನು
ಸಂಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವಂಥವನಾಗಯ್ಯ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣ ||

ಪದ

ಬಿಡುವೆ ಬಾಲವ ಸುಡುವೆ ಪುರವನೂ

ಕೊಡು ಕೊಡಪ್ಪಣೆ - ಯೆನುತ ಲಂಘಿಸೀ ||

ಆಂಜನೇಯ: ಅಯ್ಯ ಪಾರ್ಥ, ನೀನು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇಯಾದರೆ, ನನ್ನ ಬಾಲವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಅವನ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಸುಟ್ಟು, ಸೂರೆಮಾಡಿ ಬರುತ್ತೇನೆ, ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವಂಥವನಾಗಯ್ಯ ಅರ್ಜುನ ||

ಅರ್ಜುನ: ಅಯ್ಯ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣ ಹಾಗಾದರೆ ಹೊರಡುವಂಥವನಾಗೂ ||

ಪದ

ಪಾವಕಶಸ್ತ್ರ ಹೂಡಿ ಇರುವೆನೂ

ಶೀಘ್ರದಿಂದಲಿ ತಡೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ ಎಂದ ಕಿರೀಟಿ ||

ಅರ್ಜುನ: ಯೆಲಾ ದೈತ್ಯ. ಸರ್ವರನ್ನು ಮೂರ್ಛಗೊಳಿಸಿದೆನೆಂದೂ, ಗರ್ವಿಸಬೇಡ ಕಂಡೆಯೋ, ಆದರೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಉರುಗಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ, ತರಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂಥವನಾಗೆಲಾ ದೈತ್ಯ ||

ಪದ

ಬಿಟ್ಟ ಶರವನೂ, ಮಧ್ಯ ಮಾರ್ಗದಿ,

ತುಂಡು ಮಾಡಿ ಹಾಳುಗೈದು ಶರವ ಯೆಸೆದನೂ ||

ಕೌಂಡ್ಲೀಕ: ಯೆಲಾ ಅರ್ಜುನ. ನೀನು ಬಿಟ್ಟಿರುವಂಥ ಪರ್ವತಾಸ್ತ್ರವನ್ನು, ಮಧ್ಯಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಚೂರ್ಣಕೃತ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಬಾಣವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿರುತ್ತೇನೆ, ತರಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂಥ ವನಾಗೆಲಾ ಅರ್ಜುನ ||

ಪದ

ಕೊಟ್ಟ ಶರವನೂ, ಮುರಿದು ಇರುವೆನೂ,

ದಿಟ್ಟಶಕ್ತಿಯ ತೋರೊ ಮೂರ್ಛನೇ.

ಹರಿಯ ಕೊಂದ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿಬಿಡುವೆನೂ ||

ಅರ್ಜುನ: ಯೆಲಾ ದೈತ್ಯ, ನೀನು ಬಿಟ್ಟಿರುವಂಥ ಬಾಣವನ್ನು ಮಧ್ಯಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕತ್ತರಿಸಿ, ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಬಾಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ.

ರಣಾಗ್ರಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲುವಂಥವನಾಗೋ ಪಾಪಿ ||

ಪದ

ಹನುಮಗಾರು ಪಾರ್ಥ ಹೇಳು

ಶರಮೆಸೆದನೂ ಶರವ ಬಿಡಲು ತಡೆಯದೀಗ,

ಭೂಮಿಗಡರಿ ಬಿದ್ದ ಪಾರ್ಥನೂ ||

ಕೌಂಡ್ಲೀಕ: ಎಲಾ ಲಂಡಿಯಾದ ಅರ್ಜುನನೆ, ನಿನ್ನ ಧ್ವಜಾಗ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಹನುಮಂತನಿಗೆ ಆರು ಬಾಣವು ನಿನಗೆ ಏಳು ಬಾಣವನ್ನು

ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ವುಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂಥ ವನಾಗೋ ಪಾರ್ಥ - ಇಲ್ಲವಾದರೆ ರಣಾಗ್ರಕ್ಕೆ

ಯದುರಾಗುವಂಥವನಾಗು ||

(ಯುಧ್ಧ||)

ಭಾಮಿನಿ

ಯಿತ್ತ ಪಾರ್ಥನು ಧರಣಿಗೊರಗಲ್

ಮತ್ತೆ ಹನುಮಂತನು ಬಂದು ಯೋಚಿಸಲು

ಹಿಂದೆ ತ್ರೇತಾಯುಗದಿ ಇಂಥ ಭಂಗವನ್ನು ಪಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ ತಾನೆಂದಾ ||

ಆಂಜನೇಯ: ಅಯ್ಯೋ ಶ್ರೀಹರಿ ದಾನವಾರಿ, ಅರ್ಜುನನ ರಥಪತಾಕೆಯನ್ನು ನಾನು ಸೇರಿಕೊಂಡು, ಪಾರ್ಥನನ್ನು

ಮೂರ್ಛಗೊಳಿಸಿದಂತಾದೆನಲ್ಲಾ ಹಿಂದೆ ತ್ರೇತಾಯುಗದಲ್ಲಿ ನಾನು ಶ್ರೀರಾಮ ದೇವರ ಸೇನೆಯನ್ನು ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವಾಗ ನಾನು ಇಂಥ

ಶ್ರಮಪಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ ಈಗ ಇಂಥ ವಿಘಾತ ಬರುವಂಥದ್ದಾಯಿತಲ್ಲಾ ಶ್ರೀ ರಾಮರಾಮ ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ, ನಾನು ಈ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ

ಮೂರ್ಛಿತರಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವವರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂರ್ಛಾಗತನಾದಂತೆ ಬಿದ್ದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಶ್ರೀ ರಾಮರಾಮಾ ||

ಪದ

ತಾಳಲಾರೆ ತಾಳಲಾರೆ ತಾಳಲಾರೆ ತಾಪವ,

ದುರುಳರಿಂದ ಮೈಮರೆತೆಯೇನೈ ತಮ್ಮ ಪಾರ್ಥನೇ ||

ಧರ್ಮಜ: ಅಯ್ಯೋ ತಮ್ಮಂದಿರಾ, ಆ ದುರುಳನಾದ ಮಗಧಕುಮಾರನಲ್ಲಿ ರಣಾಗ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಮೂರ್ಛೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಈ

ಧಾರುಣಿಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇಮವಾಯಿತೆ. ಅಯ್ಯೋ ಶ್ರೀಹರಿ. ಅಯ್ಯೋ ತಮ್ಮಂದಿರಾ ಎದ್ದು ವೊಂದು ಮಾತನ್ನಾದರೂ

ಆಡಬಾರದೆ ತಮ್ಮಾ ಕಿರೀಟೆ ||

ಪದ

ಮಾರುತಿಯೇ, ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಕೀಚಕನೋಳ್ ಸೆಣಸಿದೆಯೋ,

ಆಗಿನ ಪೌರುಷವೆಲ್ಲಿ ಅಡಗಿತೋ ತಮ್ಮಾ ಭೀಮಾ ||

ಧರ್ಮಜ: ತಮ್ಮ ಭೀಮಸೇನಾ, ಹಿಂದೆ ದುರುಳನಾದ ಕೀಚಕನಲ್ಲಿ ರಣಾಗ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿದಂಥ ಪರಾಕ್ರಮವು ಈಗ ಧಾವಲ್ಲಿಗೆ

ಹೋಗುವಂಥದ್ದಾಯಿತಪ್ಪ ಭೀಮಸೇನಾ ||

ಪದ

ಐರಾವತವ ಧರಣಿಗಿಳುಹಿದೆ, ಹದಿನೆಂಟು ಅಕ್ಷೋಹಿಣಿ

ಮಾರ್ಬಲವಾ, ಕೊಂದೆಯೋ ತಮ್ಮಾ

ಪಾರ್ಥ ಇಂದು ಮೂರ್ಛಿಗೈದೆಯಾ ||

ಧರ್ಮಜ: ಅಯ್ಯೋ ತಮ್ಮಾ ಧನಂಜಯ, ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ತಾಯಮ್ಮನವರಾದಂಥ, ಕುಂತೀ ದೇವಿಯ ಮಾತಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ

ಅಮರಾವತಿಯಲ್ಲಿರುವ ದೇವೇಂದ್ರನ ಬಿಳಿಯಾನೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಕಾಮಧೇನು ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ ವಜ್ರಾಯುಧ ಮೊದಲಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಈ

ಧರಣಿಗೆ ಇಳಿಸುವಂಥವನಾದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಆ ದುರುಳನಾದ ಕೌರವನ ಯೇಕಾದಶ ಮಾರ್ಬಲವನ್ನು ಸಂಹಾರ ಮಾಡುವಂಥವನಾದೆ.
ಇಂತಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಆ ಖೂಳನಾದ ಮಗಧನಲ್ಲಿ ರಣಾಗ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಮೌನವನ್ನು ಧರಿಸುವಂಥವನಾದೆಯೋ ಧನಂಜಯಾ ||

ಪದ

ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ನೀನೆ ಬಲನು. ಮಡಿದೆಯೇನೋ ತಮ್ಮಾ ಪಾರ್ಥ.

ತಾಳಲಾರೆ ಶೋಕವನ್ನು ತಮ್ಮಾ ಪಾರ್ಥ ||

ಧರ್ಮಜ: ಅಯ್ಯೋ ತಮ್ಮಾ ಧನಂಜಯ, ಈ ಧಾರುಣಿಯ ಮೇಲೆ ಇರುವಂಥ ದೈತ್ಯರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನೀನೇ ಬಲವಂತನಾಗಿ
ಇದ್ದುದಕ್ಕೆ ಆ ಖೂಳನಾದ ಮಗಧಕುಮಾರನಿಗೆ ಹೆದರಿ ಮೂರ್ಛೆಯಿಂದ ಮಲಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇಮವಾಯಿತೇನಪ್ಪ ತಮ್ಮಾ ಪಾರ್ಥ.

ಭಾಮಿನಿ

ಮರುಗುತ ಧರಣಿಗೆ ಬೀಳೆ,

ವರ ಧರ್ಮಜ ರೋಷವಂ ತಾಳೆ, ಹಿರಿಯರು

ಯೆಂಬುದನರಿತು ಬಂದು ಪೇಳಿದರು ಮನವರಿತೂ ||

ಧರ್ಮಜ: ಅಯ್ಯ ಶ್ರೀಹರಿ ದಾನವಾರಿ, ಈ ದುರುಳನಾದ ಮಗಧನು ಸರ್ವರನ್ನು ಮೂರ್ಛೆಗೊಳಿಸಿರುವನಲ್ಲಾ ಯೇನು ಮಾಡಲಿ. ಇರಲಿ
ಸರ್ವರನ್ನು ಮೂರ್ಛೆಗೊಳಿಸಿದಂಥ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ಈಗಲೇ ಹೋಗಿ ಅಡಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಯೆಲಾ ದೈತ್ಯ ನನ್ನಲ್ಲಿ ರಣಾಗ್ರಕ್ಕೆ
ನಿಲ್ಲುವಂಥವನಾಗೋ ದೈತ್ಯ.

ಪದ

ತಂದೆ ಲಾಲಿಸು ನೀನು. ಮುಂದೆನ್ನ ರಣದೊಳಗೆ

ನೀ ಜೈಸಲಾರೆಯೋ ಪಿತನೆ ನೀನೆಂದಾ ||

ಕೌಂಡ್ಲೀಕ: ಹೇ ತಂದೆಯಾದ ಧರ್ಮನಂದನರೆ, ಲಾಲಿಸುವಂಥವರಾಗಿರಿ, ನೀವು ನನ್ನಲ್ಲಿ ರಣಾಗ್ರವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ
ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಕಂಡಿರೋ. ನಾನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೂ ರಣಾಗ್ರವನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ನಿಮಗೆ
ಶರಣಾಗತನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ, ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆರಳುವಂಥವರಾಗಿರಿ ಧರ್ಮನಂದನರೆ.

ಪದ

ಯೆಲೈ ದೈತ್ಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ || ಅನುಜರ ಪ್ರಾಣವನು

ಕಳುಹಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ನಾನೂ ಪೋಗಲಾರೆನು

ಕೇಳೊ ಎಂದ ಧರ್ಮಜನೂ ||

ಧರ್ಮಜ: ಯೆಲಾ ಮಗಧ ಕುಮಾರನಾದಂಥ ಕೌಂಡ್ಲೀಕನೇ ಕೇಳುವಂಥವನಾಗು, ನನ್ನ ತಮ್ಮಂದಿರಾದ ಭೀಮ ಅರ್ಜುನರು ಈ
ಧಾರುಣಿಯ ಮೇಲೆ ಮೂರ್ಛೆಯಿಂದ ಮಲಗಿದವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ನನ್ನ ಶರೀರವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಹೇಗೆ, ರಣಾಗ್ರಕ್ಕೆ
ನಿಲ್ಲುವಂಥವನಾಗೋ ಪಾಮರ.

ಕೌಂಡ್ಲೀಕ: ಹೇ ತಂದೆಯೇ, ನಾನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ರಣಾಗ್ರವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಶರಣಾಗತನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ.
ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆರಳುವಂಥವರಾಗಿ ತಂದೆಯೇ.

ಧರ್ಮಜ: ಅಯ್ಯೋ ಶ್ರೀಹರಿ, ಈತನು ಯೀ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವನಲ್ಲ. ಮುಂದೇನು ಮಾಡಲಿ. ಶರಣಾಗತರಾದವರಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧವನ್ನು
ಮಾಡುವುದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ತೆರಳುವೆನು ||

ಭಾಮಿನಿ

ಅಯ್ಯ, ಭಾಗವತರೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ||

ಯಿತ್ತಲಾ ಮಗಧಕುಮಾರನು ಕಿಡಿ ಕಿಡಿಯಾಗಿ

ಕೋಪವಂ ತಾಳಿ ಯನಗಿಂತ ಶೂರರು

ಯಾರುಂಟು ಈ ಧಾತ್ರಿಯಲಿ

ಮಾಡಿ ಲಗ್ನವ ನೋಡುವೆನು ನಾನು

ಸ್ತ್ರೀ ಮೋಹರದಲೆಂದಾ ||

ಕೌಂಡ್ಲೀಕ: ಅಯ್ಯ ಭಾಗವತರೆ, ಇಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ವರನ್ನು ಮೂರ್ಛಗೊಳಿಸುವಂಥವನಾದೆ, ನನಗಿಂತ ಶೂರರು ಯೀ ಧರಿತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನು
ಕಾಣಲಿಲ್ಲವಯ್ಯ ಭಾಗವತರೆ || ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನನ್ನಂಥ ವೀರಾಧಿವೀರರು ಸ್ವರ್ಗ ಮೃತ್ಯು ಪಾತಾಳವೆಂಬ ಮೂರು ಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ನನ್ನ
ಸರಿಸಮಾನರಾಗಿ ರಣಾಗ್ರವನ್ನು ಮಾಡುವಂಥ ಶೂರರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ, ಸ್ತ್ರೀ ಮೋಹರವನ್ನು ಹೊಕ್ಕು, ನಾಗವೇಣಿಯಾದ
ರತಿಯಳನ್ನು, ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ ನೋಡುವಂಥವರಾಗಿರೈ ಭಾಗವತರೆ ||

ಪದ

ವಾರಿಜಾಕ್ಷಿಯೆ ಬಾರೆ. ಬೇಗನೆ ನೀ ನೀರೆ

ಬೇಗದಿಂ ರತಿಯಳ ವಿವಾಹ ಮಾಡಮ್ಮಾ ||

ಕೌಂಡ್ಲೀಕ: ಎಲೈ ವಾರಿಜಾಕ್ಷಿಯಾದಂಥ ರುಕ್ಮಿಣಿಯೆ ಕೇಳುವಂಥವಳಾಗೂ, ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ನಾಗವೇಣಿಯಳಾದ ರತಿಯಳನ್ನು
ನನಗೆ ಧಾರೆಯನ್ನೆರೆಯುವಂಥವಳಾಗು ಆದರೆ, ನನ್ನಂಥ ಶೂರರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವಮ್ಮಾ ತಾಯೆ || ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ರತಿಯಳನ್ನು
ಧಾರೆಯನ್ನೆರೆಯುವಂಥ ವಳಾಗಮ್ಮ ತಾಯೆ ||

ಪದ

ಬಾರಯ್ಯ ಮೋಹನ ಮಾಡುವೆ ಪರಿಣಯವಾ

ಸಡಗರದಿಂದಲಿ ಯೆಂದಳು ವಾರಿಜನೇತ್ರೇ ||

ರುಕ್ಮಿಣಿ: ಅಯ್ಯ ಮಗಧಕುಮಾರನೆ ಕೇಳುವಂಥವನಾಗು. ನೀನು ಸರ್ವರನ್ನು ಮೂರ್ಛಗೊಳಿಸುವಂಥವನಾದೆ. ಆದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ.
ತಡವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಕಡುಸಡಗರದಿಂದ ಬರುವಂಥವನಾಗು ನಾಗವೇಣಿಯಾದ ರತಿಯಳನ್ನು ನಿನಗೆ ವಿವಾಹವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.
ತಡಮಾಡದೆ ರಂಗು ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ತೆರಳುವಂಥವನಾಗಪ್ಪಾ ಕಂದಾ ||

ಪದ

ಸೈ ಸೈ ಅತ್ತಿಗಮ್ಮ ತಡಿ ತಡಿ || ಸೈ ||
ಪೊಡವಿಪ ಸುತೆಯಳ, ತಡವನು ಮಾಡದೆ
ಕಡು ಸಡಗರದಲಿ ಪರಿಣಯವೆಸಗುವೆ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಆಹಾ ಅತ್ತಿಗಮ್ಮನವರೆ ಸರಿಸರಿ ಚೆನ್ನಾಯಿತು ಬಿಡಿಬಿಡಿ. ಯೆಂತಾ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವಂಥವರಾದಿರಿ. ಸಾಕು ಸಾಕು ಬಿಡಿಬಿಡಿ ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನಿಷ್ಟು ಶ್ರಮಪಟ್ಟಿರುವೆನೆ, ಸರಿಸರಿ, ಬಿಡಿಬಿಡಿ ನೀವು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಸೈರಿಸಿದ್ದೇಯಾದರೆ, ನಾನು ಬಂದು ನಿಮ್ಮ ಕಂದನಿಗೆ ಲಗ್ನವನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತೇನೆ. ನಿಧಾನ ಮಾಡಿರಿ ಅತ್ತಿಗಮ್ಮನವರೆ ||

ರುಕ್ಮಿಣಿ: ಅತ್ತಿಗಮ್ಮನವರೆ ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ. ಈ ದುರುಳನ ಆರ್ಭಟವು ಬಹಳವಾಯಿತು. ಅದರಿಂದ ನಾನು ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದೆನೂ. ತಾವು ಬಂದುದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ನಿಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಕಂದನಿಗೆ ಲಗ್ನವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಂಥವರಾಗಿ ಅತ್ತಿಗಮ್ಮನವರೆ ||

ಪದ

ಬಾರೊ ಬಾರೆಲೋ ವೀರದೈತ್ಯನೆ,
ರಣದೊಳ್ ನಿನ್ನನೂ ಕುಟ್ಟಿ ಕೊಲ್ಲುವೆ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಯೆಲಾ ದೈತ್ಯ - ನೀನು ಸ್ತ್ರೀ ಮೋಹರವನ್ನು ಹೊಕ್ಕು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಕೆಟ್ಟ ಕೆಟ್ಟ ಮಾತುಗಳನ್ನು ವುಚ್ಚರಿಸಬೇಡ ವೊಳ್ಳೇ ಮಾತಿನಿಂದ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಸರಿಯಾಯಿತು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಇದೇ ರಣಾಗ್ರದಲ್ಲಿ ಕೊಲ್ಲದೆ ಯೆಂದಿಗೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ದೈತ್ಯ ||

ಪದ

ತಕ್ಕ ಕಾಂತೆಯ ಬಿಟ್ಟರೆ, ವಂಶಕೆ ಕಂಟಕವಲ್ಲವೆ ನಾರೀ
ಸುಖವೇತಕಿಂತ ಮಾತನು ನೀನು ಲಾಲಿಸು ರತಿಯಳ ವಿವಾಹವನೂ ||

ಕೌಂಡೀಕ: ಹೇ ದುರುಳಿಯಾದ ಪಾಂಚಾಲಿಯೆ, ಮೊದಲೆ ವಪ್ಪಿದ ಕನ್ನಿಕೆಯನ್ನು ಈಗ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇಯಾದರೆ, ನನಗೆ ಕಂಟಕವಲ್ಲದೆ ಸುಖವಾಗುವುದೇನೆ ನಾರಿ. ಇಂತಾ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಬೇಡವೆ ಪಾಂಚಾಲೆ ||

ಭಾಮಿನಿ

ಎಲೆಲೆ ದಾನವ ಕೇಳೂ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೆಡಬೇಡ ಹೋಗಲೆ
ಹದಿನೆಂಟಕ್ಷೋಹಿಣಿ ಮಾರ್ಬಲವ ನೀಗಿದನೆಂದು
ಗರ್ವಪಡಬೇಡ ಯೆಂದಳಾ ಪಾಂಚಾಲೆ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಯೆಲಾ ದೈತ್ಯ, ನೀನು ಯಾತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಹಾಗೆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಿ, ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ, ಪೆಟ್ಟು ತಿಂದು ಸಾಯಬೇಡ. ಸುಮ್ಮನೆ ಹೋಗಿ, ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ವುಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂಥ ವನಾಗೊ ದೈತ್ಯ ||

ಪದ

ನಿನಗೇತಕೆ ರಣವು ಛೇ ಹೋಗಲೆ ನೀನೆಂದಾ
ತಡವನು ಮಾಡದೆ, ಕಡು ಸಡಗರದಲಿ ರತಿಪರಿಣಯವಾ ||

ಕೌಂಡೀಕ: ಹೇ ಭ್ರಷ್ಟಳೆ, ಛೇ, ನಿನಗೇತಕ್ಕೆ ಹುಚ್ಚು ಮೂಳಿ. ನಮ್ಮಂಥ ವೀರಾದಿವೀರರು, ನಿನ್ನಂಥ ಹೆಣ್ಣು ಹೆಂಗಸಿನಲ್ಲಿ ರಣಾಗ್ರವನ್ನು
ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾಗವೇಣಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹವನ್ನು ಮಾಡುವಂಥವಳಾಗೆ ಹುಚ್ಚು ಮೂಳಿ ||

ಪದ

ಭಂಡನೆ ಬಿಡು ಬಿಡು ಚಂದವೇತಕೆ
ನಿನಗೆ ಕಮಲನ ಕುವರಿಯನೂ
ಕೊಡುವರೆ ಸೃಷ್ಟಿಯೊಳಗೆ ನಿನ್ನ ಶಿರವ
ಕುಟ್ಟಿ ಕೊಲ್ಲುವೆ ನಾನೂ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಯೆಲಾ ಭಂಡ - ನನ್ನಲ್ಲಿ ಯಾತಕ್ಕೆ ಭಂಡ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವೆ. ನಿನ್ನ ದುಷ್ಟತ್ವವನ್ನು ನಾನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ
ಸೈರಿಸುವಂಥವನಾಗಲಾ ದೈತ್ಯ ||

ಪದ

ಅರಸು ಸುತನಾಗಿ ಜನಿಸಿ, ಸರಸಿಜಾಕ್ಷಿಯ ಬಿಡುವದುಂಟೆ
ಕಡುಶೀಘ್ರದಲಿ ಪರಿಣಯವ ಮಾಡೆನುತಲಿ, ಪಿಡಿದೆಳೆದಾ ||

ಕೌಂಡೀಕ: ಎಲೈ ಹುಚ್ಚು ಮೂಳಿ, ಮಗಧದೇಶಕ್ಕೆ ದೊರೆಯಾದ ಭೂಪತಿಯ ವುದರಾಭಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ಕ್ಷಾತ್ರವಂಶದವನಾಗಿ ನಾನು ಈ
ನಾರಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಸುಜನರು ಆಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೇನೆ ಭ್ರಷ್ಟೆ. ವೊಳ್ಳೇ ಮಾತಿನಿಂದ ರತಿಯಳನ್ನು ವಿವಾಹ
ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿಯಾಯ್ತು, ಇಲ್ಲವಾದರೆ, ನಿನ್ನನ್ನು ಇದೇ ರಣಭೂಮಿಗೆ ದಿಗ್ಬಲಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ರತಿಯಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗದೆ
ಇದ್ದರೆ, ಮಗಧಕುಮಾರನಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯೇ ಹುಚ್ಚು ಮೂಳಿ ||

ಪದ

ಬೇಡ ಮಗಧ ಸುತನೆ ಕೇಳೊ ಕಡ್ಡಿ ಮುರಿದು
ಸಾರುವೆನು. ನಾರಿ ಗೊಡವೆ ಬೇಡ ತರಳ ಕೇಳು ಎಂದಳೂ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಯೆಲಾ ಮಗಧ ಸುತನಾದ ಕೌಂಡೀಕನೇ ಕೇಳುವಂಥವನಾಗೂ ಆ ರತಿಯನ್ನು ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಹಿಂದಕ್ಕೆ
ತೆರಳುವಂಥವನಾಗೋ ಪಾಪಿ ||

ಪದ

ಯಾತಕ್ಕೆ ಬಂದೆಯೆ ನಾರಿ ಛೇ ಸಾಕಲೆ ಬಿಡು ಬಿಡು ನೀನು,
ತಡವನ್ನು ಮಾಡದೆ, ಶೌರ್ಯವ ತೋರುವೆ, ಯೆಂದನು ಮಗಧೇಶಾ ||

ಕೌಂಡ್ಲೀಕ: ಯೆಲೆ ಹುಚ್ಚು ಮೂಳಿ, ನೀನು ನಮ್ಮಂಥ ವೀರಾಧಿವೀರರಲ್ಲಿ ರಣಾಗ್ರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿನಗೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇನೆ
ನಾರಿ ನನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ ನೋಡುವಂಥವಳಾಗೆ ಅಧಮಳೆ ||

ಪದ

ಪರರ ಹೆಣ್ಣಿಗಾಗಿ ದಶಕಂಠ ಕೆಟ್ಟನು
ಅಹಲ್ಯ ದೇವಿಯ ರಮಿಸಿ ದೇವೇಂದ್ರ ಕೆಟ್ಟನೂ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಎಲೋ ಭ್ರಷ್ಟ, ರಘುನಾಥನಾದ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಮೂರ್ತಿಯವರ ಮಡದಿಯಾದ ಸೀತಾದೇವಿಯನ್ನು ಲಂಕಾ ನಗರವನ್ನು
ಆಳುವಂಥ, ದಶಕಂಠನು, ಕಳುವಿನಿಂದ ಕದ್ದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಮೃತಪಟ್ಟನು. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಋಷಿಪತ್ನಿಯಾದಂಥ ಅಹಲ್ಯಾದೇವಿಯನ್ನು
ಅಮರಾವತಿಯನ್ನು ಆಳುವಂಥ ದೇವೇಂದ್ರನು ಕೆಣಕಿದ್ದಕ್ಕೆ ದೇವೇಂದ್ರನ ಮೈಯೆಲ್ಲಾ ಯೋನಿಯಾಗುವಂಥದ್ದಾಯಿತು. ಈಗ ನೀನು
ಕಮಲರಾಜನ ಕುವರಿಯನ್ನು ಕೆಣಕಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಸಾಯಬೇಡ ಕಂಡೆಯೋ, ರತಿಯಳ ಜಡೆಮುಡಿಯನ್ನು ಬಿಡುವಂಥವನಾಗೋ
ಭಂಡದೈತ್ಯ||

ಪದ

ಬಿಡೆ ನಡಿಯಲಿ ಬೇಡ, ಖಡ್ಗವ ನೋಡೆಲೆ ಗಾಢ
ಹುಡುಗಾಟವಾಡಲಿಬೇಡ, ಯೆನುತಲೆ ಝೀಂಕರಿಸಿದನೂ ||

ಕೌಂಡ್ಲೀಕ: ಎಲೈ ಪಾಂಚಾಲೆ, ನನ್ನ ಯದುರಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಹೆಮ್ಮೆ ಮಾತುಗಳನ್ನು, ಯಾತಕ್ಕೆ ಆಡುವೆ, ನಿನಗೆ ಪಂಚ
ಪಾಂಡವರೈವರಲ್ಲದೆ ಆರನೆಯವನಾದ, ಕರ್ಣನ ಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ ಭ್ರಷ್ಟೆಯು ನೀನು. ನನ್ನ ಕರದಲ್ಲಿರುವ ಖಡ್ಗದಿಂದ
ನಿನ್ನನ್ನು ಸಂಹಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಯದುರು ನಿಲ್ಲೆ ಹುಚ್ಚು ಮೂಳಿ||

ಪದ

ಋಲ್ಲ ನಿನ್ನಯ ಶಿರವೂ ಯನಗೊಂದಲ್ಲಿಗೆ ಸಾಲದು
ಕೇಳೋ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಡು ಬಿಡು ನಿನ್ನಯ ಶೌರ್ಯವನೂ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಯೆಲಾ ದೈತ್ಯ, ಯೇನ ಬಗುಳಿದೆಯೋ ಪಾಪಿ, ನಿನ್ನ ಶೌರ್ಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುವಂಥವನಾಗೋ ಆದರೆ ನಿನ್ನ ಶಿರವೂ,
ನನ್ನದೊಂದು ಹಲ್ಲಿಗೆ ಸಾಲದು, ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ವುಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂಥವನಾಗೋ ಪಾಪಿ. ಈಗ ಅಸುರಾಂತಕ ಆಂಜನೇಯನನ್ನು ಕರೆಸಿ,
ನಿನ್ನ ಪಾಡೇನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ನನ್ನ ಸಾಹಸವನ್ನು ನೋಡುವಂಥವನಾಗೋ ಪಾಮರ ||ವಾಯುಪುತ್ರ ಆಂಜನೇಯನೆ ಬೇಗ ಬಾ ||

ಪದ

ರಾಮ ರಾಮ ರಾಮ ಸೀತ ರಾಮ ರಾಮ ರಾಮ ಸೀತಾ ||

ಆಂಜನೇಯ: ನಮೋ ನಮೋ ತಾಯೇ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ, ಮೇಲಕ್ಕೇಳಯ್ಯ ಹನುಮಂತೂ ||

ಆಂಜನೇಯ: ಅಮ್ಮಾ ತಾಯಿ, ನನ್ನನ್ನು ನೆನವರಿಕೆ ಮಾಡಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು, ಹೇಳುವಂಥವರಾಗಿ ತಾಯೀ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಅಯ್ಯ ಹನುಮಂತ ನಿನ್ನನ್ನು ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಈ ಖೂಳನಾದ ಮಗಧನು ಬಹಳ ಪರಾಕ್ರಮಿಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ನೀನು ಹೋಗಿ ಯಾವ ವುಪಾಯದಿಂದಲಾದರೂ ಅವನನ್ನು ಸಂಹಾರ ಮಾಡಿ ಬರುವಂಥವನಾಗಯ್ಯ ಹನುಮಂತ ||

ಆಂಜನೇಯ: ಅಮ್ಮಾ ತಾಯಿ, ನಿಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ಪ್ರಕಾರ ಹೋಗಿ, ಆ ಖೂಳನನ್ನು ಸಂಹಾರ ಮಾಡಿ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸುವಂಥವರಾಗಿ ತಾಯೀ ||

ಪದ

ಪದ್ಮನಾಭನ ವೈರಿ ಕೇಳಲಾ ಯೆನ್ನ ವಾಕ್ಯವೂ ಬದ್ಧವೇನೆಲಾ
ಶುದ್ಧ ನಿನ್ನ ನಾನು ಕೊಲ್ಲದೆ ಬಿಡೆನು ಯೆಂದನೂ ||

ಆಂಜನೇಯ: ಯೆಲಾ ದೈತ್ಯ, ಪದ್ಮನಾಭನಾದ ಮುರವೈರಿಯನ್ನು ಮೂರ್ಛೆ ಕೆಡಹಿದನೆಂಬ ಗರ್ವವನ್ನು ಬಿಡು, ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವಂಥ ಶೂರಳು ಬರುತ್ತಾಳೆ, ನನ್ನ ಮಾತು ನಿಜವೆಂದು ತಿಳಿಯೋ ದೈತ್ಯಾ ||

ಪದ

ಮಂಗ ಕೋತಿಯೇ, ನಿನಗೆ ಅಂಗವೇತಕೆ,
ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಹೆದರಿ ನಾನು ಹೋಗಬಹುದೇ ||

ಕೌಂಡೀಕ: ಯೆಲಾ ಮಂಗ ಕೋತಿಯೆ ನನ್ನ ಯದುರಿನಲ್ಲಿ ಯಾತಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಬಗುಳುತ್ತೀಯ ಈ ಭ್ರಷ್ಟಳಾದ ಹೆಂಗಸಿಗೆ ಹೆದರಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದುಂಟೇನೋ ಕೋತಿಯೇ ||

ಪದ

ಕೇಳಲೊ ಮಗಧಕುಮಾರ, ತಾಳಲೊ ಬಹುಶೂರ,
ಸೀಳುವಳ್ ತರುಣಿಯು ನಿನ್ನ ಕ್ಷಣ ಸೈರಿಸು ಮುನ್ನಾ ||

ಆಂಜನೇಯ: ಯೆಲಾ ದೈತ್ಯ, ನೀನು ರಣಾಗ್ರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಶೂರನಾಗಿರುತ್ತೀಯ. ನಿನ್ನ ಶೂರತ್ವವನ್ನು ಇದೇ ರಣಭೂಮಿಗೆ ಅಡಗಿಸುವಂಥ ಶೂರಳು ಬರುತ್ತಾಳೆ. ಕ್ಷಣಮಾತ್ರ ಸೈರಿಸುವಂಥವನಾಗೋ ಪಾಪಿ ||

ಪದ

ಯೆಲಾ ಕೋತಿಯೆ, ಕತ್ತೆಯಂತೆ ಬಿದ್ದುಯಿದ್ದೆ
ಯೆದ್ದು ತೋರೊ ನಿನ್ನ ಶಕ್ತಿ ಬಂದ ಮಂಗನೇ ||

ಕೌಂಡೀಕ: ಎಲೈ ಮಂಗರೋಳ್ ಪುಂಡಕೋತಿಯೆ, ನೀನು ರಣಾಗ್ರದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕತ್ತೆಯೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನನ್ನಲ್ಲಿ ರಣಾಗ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವೆಯ ಎಲಾ ಕೋತಿಯೆ, ರಣಾಗ್ರಕ್ಕೆ ಯದುರಾಗುವಂಥವನಾಗೆಲಾ ಮಂಗನೇ

(ಯುದ್ಧ)

ಪದ

ರೂಪ ಧರಿಸಲೆ ತಾಯೆ ಬೇಗನೆ,
ಭೂಪನನು ಹೊಡೆಯುವುದು ಯೀಗಲೆ.

ತಾಪಕ್ಕೆ ಮೊರೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮಹಿಮನನುಜಾ ||

ಅಂಜನೇಯ: ಅಮ್ಮಾ ತಾಯೆ, ನಾನು ಹೋಗಿ, ಆ ಖೂಳನಾದ ಮಗಧಕುಮಾರನಲ್ಲಿ ಸೆಣಿಸಿ, ಮೂರ್ಛೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಎಚ್ಚೆತ್ತು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವೆನು. ನೀವು ಅತಿಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಅವತಾರವನ್ನು ತಾಳಿದ್ದೇಯಾದರೆ, ಅಂತಪ್ಪ ಖೂಳನು, ಮರಣನಾಗುತ್ತಾನೆ, ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ರೂಪನ್ನು ಧರಿಸುವಂಥವ ಳಾಗಮ್ಮಾ ತಾಯೆ ||

ಪದ

ಆರು ಯೋಜನದಗಲ ಬೆಳೆಯುವೆ,
ಹತ್ತು ಯೋಜನದುದ್ದ ಬೆಳೆಯುವೆ

ನೋಡೋ ತಾಳುವೆನು ಅವತಾರವಾ ಯೆಂದಳಾಗ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ಅಯ್ಯ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣ, ನಾನು ರೂಪನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಆರು ಯೋಜನದಗಲ ವಾಗಿಯೂ, ಹತ್ತು ಯೋಜನ ವುದ್ದವಾಗಿಯೂ, ರೂಪನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡು, ಆ ಖೂಳನಾದ ದೈತ್ಯನನ್ನು ಸಂಹಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಶೌರ್ಯವನ್ನು ನೋಡುವಂಥವನಾಗಯ್ಯ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣ ||

ಪದ

ರವಿಯ ಮಂಡಲ ಚಂದ್ರಮಂಡಲ ತಾ ಮಂಡಲಕೀಗ ಬೆಳೆಯುತೆ,
ದುರುಳನನ್ನು ಸಂಹರಿಸು ನೀನು ಮುದದಿ ತಾಯೆ ||

ಅಂಜನೇಯ: ಅಮ್ಮಾ ತಾಯೆ, ಸೂರ್ಯ ಮಂಡಲಕ್ಕೂ, ಚಂದ್ರಮಂಡಲಕ್ಕೂ, ತಾರಾಮಂಡಲಕ್ಕೂ ಪ್ರಕಾಶವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಆ ಖೂಳನಾದ ಮಗಧನನ್ನು ಸಂಹಾರ ಮಾಡುವಂಥವಳಾಗಮ್ಮ ತಾಯೆ ||

ಅಂಜನೇಯ: ಎಲೆ ದೈತ್ಯ ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವಂಥ ಶೂರಳು ||ಬರುತ್ತಾಳೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಸೈರಿಸೆಲಾ ಮಗದ ಭೂಪಾಲ ||

ಭಾಮಿನಿ

ಯೆಂತು ಮಾಡಲಿ ನಾನೂ ಕಂತುಪಿತನು ಮರಣವಾದನು

ಯಿಂತು ಈಕೆಯ ಕೈಲಿ ಮರಣವಾಗುವಂತಾಯ್ತೆ ಪರಮೇಶಾ ||

ಕೌಂಡೀಕ: ಅಯ್ಯೋ ಹರಹರ, ಯಿಂದಿನಾ ದಿವಸ, ನಾನು ಹೇಗೆ ಮಾಡುವಂಥವನಾಗಲಿ ಕಂತುಪಿತನಾದಂಥ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಮತ್ತು ಸರ್ವರಾದಿಯಾಗಿ ನಾನು ಮೂರ್ಛಗೊಳಿಸುವಂಥವನಾದೆ. ಅಂತಪ್ಪಾ ಪರಾಕ್ರಮಿಯಾದ ನಾನು. ಈ ದುರುಳಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ

ಮರಣವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತೆ. ಹರಹರಾ ದಂತಿವರನಾದಂಥ ಬ್ರಹ್ಮನು ಬರೆದ ಬರೆಹವನ್ನು ಮೀರುವುದಕ್ಕೆ
ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವುದು ಯಿರಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ರಣಾಗ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿನೋಡುತ್ತೇನೆ ||

ಪದ

ಎಲ್ಲಿ ತೋರಿಸೋ ಮಂಗ ಕೋತಿಯೇ ಭಂಗಪಡಿಸುವೆ ನಿನ್ನನೀಗಲೇ

ಚುಂಗ ಮುರಿಯುವೆ ಚಂಗಿ ಮೂರ್ಖನೇ ||

ಕೌಂಡ್ಲೀಕ: ಯೆಲವೋ ಮಂಗರೋಳ್ ಮಂಗಕೋತಿಯೆ ನನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವಂಥ ಶೂರಳು ಯೆಲ್ಲಿ ಬರುವಳು, ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ
ತೋರಿಸುವಂಥವನಾಗೋ ಮಂಗ ಕೋತಿಯೇ ||

ಆಂಜನೇಯ: ಎಲಾ ದೈತ್ಯ ಯಾತಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಕೋಪಾರೂಢನಾಗಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಿರುವೆ. ಆ ಮಹಾತ್ಮಳ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ.
ಸ್ವಲ್ಪಮಾತ್ರ ಸೈರಿಸುವಂಥವನಾಗೆಲಾ ದೈತ್ಯ ||

ಪದ

ಪಡ ಪಡೆನುತಲಿ ಕಡಿದು ಬಿಡುವೆನೂ

ಕಡುಸಡಗರದೋಳ್ ಹಿಡಿದು ಕೊಲ್ಲುವೇ ||

ಕೌಂಡ್ಲೀಕ: ಯೆಲವೋ ಕೋತಿಯೆ ನನಗೆ ವೈರಿಯಾಗಿರುವಂಥವಳು ಯೀ ಧರಿತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರಿರುವಳು ತೋರಿಸೂ ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಿನ್ನನ್ನು
ಶೀಳಿ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ ||

(ದ್ರೌಪದಿಯು ಚಂಡಿ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳುವ್ಯ)

ಪದ

ಈಶ ಕಂದನೆ ಕೇಳೋ, ಮೋಕ್ಷವಾಯಿತು ಜಗದಿ

ಕ್ಷೇಶವ ಪರಿಹರಿಸೋ, ಯೀ ಬವಣೆಯನೂ ||

ಚಂಡಿ: ಅಯ್ಯ ಹನುಮಂತ, ಈ ದುರುಳನಾದ ಮಗಧನನ್ನು ಸಂಹಾರ ಮಾಡಿರುತ್ತೇನೆ. ಯಿದೂ ಅಲ್ಲದೆ, ಯೀ ರಣಾಗ್ರದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ
ಮೂರ್ಛೆಯಿಂದ ಮಲಗಿರುವವರನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸುವುದು ಹೇಗೆ. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಸಾಂಗವಾಗಿ ಹೇಳುವಂಥವನಾಗೈಯ್ಯ ಹನುಮಂತ ||

ಪದ

ರಾಮಾ ಪಾಳ್ಯದಿ ಹಿಂದೆ ಇಂದ್ರಾರಿ ಚಾಪದಲೀ

ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಸಹಿತ ಮೂರ್ಚೆಗೊಂಡಿಹರಮ್ಮ

ಆಂಜನೇಯ: ಅಮ್ಮಾ ತಾಯೀ, ಹಿಂದೆ ತ್ರೇತಾಯುಗದಲ್ಲಿ ರಾಮದೇವರ ಸೇನೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗ್ಗೆ ಲಂಕಾಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಆಳುವಂಥ
ದಶಕಂಠನ ಮಗನಾದಂಥ, ಇಂದ್ರಾರಿಯು ನಮ್ಮ ರಘುನಾಥನಾದ ಶ್ರೀರಾಮದೇವರಲ್ಲಿ ರಣಾಗ್ರ ಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಾಮದೇವರು

ಲಕ್ಷಣದೇವರು ಸಹ ಅವನ ಬಾಣದ ವುಪಹತಿಯನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ಮೂರ್ಛೆ ಹೊಂದುವಂಥವರಾದರಮ್ಮ ತಾಯೇ ||ಮತ್ತೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ||

ಪದ

ಪೋಗಿ ಸಂಜೀವನವ ತಂದೆನು ತಾಯೆ
ಪ್ರಾಣಗಳ ಪಡೆದೆನು ನಾನೂ ರಾಮ ಲಕ್ಷಣರನ್ನು ಕಾಯೇ ||

ಆಂಜನೇಯ: ಅಮ್ಮಾ ತಾಯೆ ಆಗ ನಾನೂ ಚಂದ್ರದ್ರೋಣ ಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಜೀವರತ್ನವನ್ನು ತಂದು ಮೂರ್ಛೆಯಿಂದ ಮಲಗಿದ್ದ
ರಾಮ ಲಕ್ಷಣದೇವರ ಮೂರ್ಛೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದಂಥವನಾದೆ ಯೀಗ ಅದೇ ಚಂದ್ರದ್ರೋಣ ಪರ್ವತಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಜೀವರತ್ನವನ್ನು
ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನಮ್ಮ ತಾಯೇ ||

ಪದ

ಹನುಮಂತ ನೀ ಬಾರೋ ಜೀವರತ್ನ ತಾರೋ
ಪ್ರಾಣಗಳ ಪಡೆಯಯ್ಯ ಹನುಮಾ ||

ಚಂಡಿ: ಅಯ್ಯ ಹನುಮಂತ, ನೀನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಹೋಗಿ ಜೀವರತ್ನವನ್ನು ತರುವಂಥವನಾಗಯ್ಯ ಹನುಮಂತೂ ||

ಪದ

ಅಮ್ಮಾ ತಾಯೇ ಈಗಲೇ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ
ರಾಮ ರಾಮ ರಾಮ ಸೀತಾ ||

ಆಂಜನೇಯ: ಅಮ್ಮಾ ತಾಯೇ ಇಗೋ ಜೀವರತ್ನವನ್ನು ತಂದಿರುತ್ತೇನೆ ||

ಚಂಡಿ: ಅಯ್ಯ ಹನುಮಂತ, ನೀನು ತಂದಿರುವ ಜೀವರತ್ನವನ್ನು ಮೂರ್ಛೆಯಿಂದ ಮಲಗಿರುವವರ ಮೋಹರದ ಮೇಲೆ
ತಳಿಯುವಂಥವನಾಗಯ್ಯ ಹನುಮಂತ ||

ಪದ

ಅಮ್ಮಾ ತಾಯೆ ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ತಳಿಯುತ್ತೇನೆ
ರಾಮ ರಾಮ ಸೀತಾರಾಮ ನೀ ರಾಮಾ ||

ಆಂಜನೇಯ: ಹರಿಹರ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳಾದಿಯಾಗಿ ಸರ್ವರೂ ಮೇಲಕ್ಕೆಳುವಂಥವರಾಗಿ ||

ಭಾಮಿನಿ

ಮಗದನನು ಮರಣ ಮಾಡಿದವರಾರೈ
ಪರಿಪರಿಯಲಿ ಭಂಗಗೊಳಿಸಿದ ದುರುಳನನು
ಕೊಂದವರಾರು ಪೇಳೆಂದನಾ ಹರಿಯೂ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಅಮ್ಮಾ ತಂಗಿ ದ್ರೌಪದಿ, ಈ ದುರುಳನಾದ ಮಗಧನನ್ನು ಸಂಹಾರ ಮಾಡಿದವರು ಯಾರು. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಸಾಂಗವಾಗಿ ಹೇಳುವಂಥವಳಾಗಮ್ಮ ತಂಗಿ ದ್ರೌಪದಾ ||

ಪದ

ಅಂಣ ಹರಿಯೆ ಕೇಳೋ ಪರಿಪರಿಯು

ಅವತಾರದೊಳು ಕೊಂದೆ ದೈತ್ಯನ ನಾನೂ ||

ಚಂಡಿ: ಅಂಣಯ್ಯ ಶ್ರೀಹರಿ ನಾನು ಪರಿಪರಿ ಅವತಾರವನ್ನು ತಾಳಿ ನಿನ್ನ ಕರುಣ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಆ ಖೂಳನಾದ ಮಗಧನನ್ನು ಸಂಹಾರ ಮಾಡಿರುತ್ತೇನೆ. ನೋಡುವಂಥವರಾಗಿ ಅಂಣಯ್ಯ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಅಮ್ಮಾ ತಂಗಿ ದ್ರೌಪದ. ನಿನ್ನ ಸಾಹಸವನ್ನು ಮೆಚ್ಚುವಂಥವನಾದೆ. ಸರ್ವರೂ ಕೂಡಿ ಲಗ್ನವನ್ನು ನಡೆಸುವಂಥವರಾಗಿ ||ಅಯ್ಯ ಧರ್ಮಜ, ಭೀಮ ಅರ್ಜುನರೆ ಸರ್ವರಾದಿಯಾಗಿ ಮೂರ್ಛೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದಂಥ, ಮಗಧನನ್ನು ಸಂಹಾರಮಾಡಿದಂಥ ವೀರಾಧಿವೀರಳಿಗೆ ಧೀಘರ್ಷದ ನಮಸ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡುವಂಥವರಾಗಿರಯ್ಯ ಧರ್ಮಜ ಭೀಮಾ ಅರ್ಜುನರೆ ||

ಧರ್ಮಜ: ಹೇ ಭಾವಯ್ಯ ನಮ್ಮ ಪತ್ನಿಯಾದ ದ್ರೌಪದಿಗೆ ಶರಣಾಗತರಾಗಿದ್ದೇಯಾದರೆ, ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಅಷ್ಟದಿಕ್ಪಾಲಕರು ಗರುಡಗಂಧರ್ವರು ನಗುವುದಿಲ್ಲವೇನೈ ಭಾವಯ್ಯ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಅಯ್ಯ ಧರ್ಮಜಾ, ನಿನ್ನ ತಮ್ಮನಾದ ಅರ್ಜುನನು ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಯತಿವೇಷವನ್ನು ತಾಳಿಕೊಂಡು ಬಂದಾಗ್ಯೆ. ನಮ್ಮ ಅಂಣಯ್ಯನವರಾದ ಬಲರಾಮ ದೇವರು ದೀರ್ಘದಂಡ ನಮಸ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೇನಯ್ಯ ಧರ್ಮಜ. ಯೀಗ ನೀವು ಆ ದೈತ್ಯನನ್ನು ಸಂಹಾರ ಮಾಡಿದಂಥ. ಅಘೋರವಾದ ರೂಪನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವಂಥ ಮಹಾತ್ಮಳಿಗೆ ಶರಣಾಗತರಾಗಿದ್ದೇಯಾದರೆ ನಿಮಗೆ ಕುಂದಕ ಬರುವುದೇನಯ್ಯ ಧರ್ಮಜ ||

ಧರ್ಮಜ: ಭಾವಯ್ಯ ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತಾಗಲಿ ||(ಪಾಂಡವರೆಲ್ಲರೂ) ನಮೋ ನಮೋ ತಾಯೇ ||

ಚಂಡಿ: ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಅಮ್ಮಾ ತಂಗಿ ದ್ರೌಪದಾ ನೀನು ಈ ಅಘೋರ ರೂಪನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಿಜರೂಪನ್ನು ತಾಳುವಂಥವಳಾಗಮ್ಮ ತಂಗಿ ದ್ರೌಪದಾ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ನಮೋ ನಮೋ ಅಂಣಯ್ಯ ||

ಕೃಷ್ಣ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೇಳಮ್ಮಾ ತಂಗಿ ದ್ರೌಪತ ||

ದ್ರೌಪದಿ: ನಮೋ ನಮೋ ಪ್ರಾಣಕಾಂತರೆ ||

ಧರ್ಮಜ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೇಳೆ ರಮಣಿ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಅಮ್ಮಾ ತಂಗಿ ದ್ರೌಪದ, ಸರ್ವರು ಆದಿಯಾಗಿ, ಲಗ್ನವನ್ನು ನಡೆಸುವಂಥವರಾಗಿ ||

||ವಿವಾಹ ನಡೆಯುವುದೂ ||

ರತಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಂಪೂರ್ಣಂ

ರತ್ನಾವತಿ ಕಲ್ಯಾಣ

ಸನ್ ವಂದು ಸಾವಿರದ ವಂಬೈನೂರ ಮೂವತ್ತೆಂಟನೆ ಇಸ್ವಿ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಾರೀಖು ಹನ್ನೆರಡರಲ್ಲು ಅರಸೀಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಗಂಡಸಿ ಹೋಬಳಿ ಬಾಗೇಶಪುರ ಗ್ರಾಮದ ಭಾಗವತ ಹೆಚ್. ಲಿಂಗಣ್ಣಯ್ಯನವರ ಮಕ್ಕಳು, ಪ್ರವೀಟ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಮಾಸ್ಟರ್ ಬಿ.ಎಲ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ದಕ್ಷಿಣಾದಿಯಲ್ಲಿ ರತ್ನಾವತಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಶುಭಮಸ್ತು ಶ್ರೀರಸ್ತು ||

ಗಣಸ್ತುತಿ

ಅಗಜಾನನಂ ಪದ್ಮಾರ್ಕಂ ಗಜಾನನಂ ಮಹರ್ನಿಶಂ
ಅನೇಕದಂತಂ ಭಕ್ತಾನಾಂ ಏಕದಂತಮುಪಾಸ್ಮಯೇ ||

ಶಾರದಾ ಸ್ತುತಿ

ನಮಸ್ತೇ ಶಾರದಾ ದೇವಿ ಕಾಶ್ಮೀರ ಪುರವಾಸಿನಿ ತ್ವಾವಹಂ
ಪ್ರಾರ್ಥಯೇ ದೇವಿ ವಿದ್ಯಾ ದಾನಂ ಚ ದೇಹಿಮೇ ||

ಅಷ್ಟ ದಿಕ್ಪಾಲಕರ ಸ್ತುತಿ

ಇಂದ್ರಾ ಅಗ್ನೀ ಯಮನಶ್ಚೈವ ನೈರುತೋ ವರುಣ
ಸ್ತಥ ವಾಯವ್ಯಂ ಚ ಕುಭೇರಂಚ ಈಶಾನ್ಯಗಭಿವಂದನ ||

ಭೂದೇವಿ ಸ್ತುತಿ

ವಿಷ್ಣುಶಕ್ತಿ ಸಮರ್ಪಣತೇಶ ಶಂಭವರ್ನಂ ಮಹೀತ
ಳ ಅನೇಕತ್ನ ಸಂಭೂತೇ ಶ್ರೀ ಭೂಮಿದೇವಿ ನಮಸ್ತೇ ||

ಕಥಾ ಪ್ರಾರಂಭ

ವಾರ್ಧಿಕೈ

ಧಾರುಣೀ ಪತಿ ಚಿತ್ತವಿಸು ಕುಂತಿ ಭೋಜನೆಂಬ
ನೃಪನ ಭವನದಲಿ ಮುರಹರನಂತೆ
ಬೆಳಗುತಿದರ್ಥಯೆನು ದೇವ ನೃಪನು
ವಂದುದಿನ ದೂರ್ವಾಸಮುನಿ ನೃಪನ
ಮಂದಿರಕೆ ಬರಲಾಗಿ ಮಹೀಪತಿ ಮಂದಗರ್ವದಿ
ಮರೆತು ನಿಂದನು ರಾಜಕಾರ್ಯದಲಿ ||

ಭಾಮಿನಿ

ತಂದೆ ಗರ್ವಿಸಿದುದನು ಅರಮನೆಯೊಳಂದು
ಕಂಡಳು ಕುಂತಿದೇವಿಯು ಮೆಲ್ಲನೆ
ಮಹಮುನಿಯು ದೂರ್ವಾಸರಿಗೆ ವಂದಿಸಿದಳು ಭವದಿ ||

ಕುಂತಿದೇವಿ: ಅಪ್ಪಾ ಸಾರಥಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಧಾರೆಂದು ಕೇಳುವದಕ್ಕೆ ನೀನು ಧಾರು ನಿನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ||

ಅಣ್ಣಯ್ಯ ಸಾರಥಿ ನಾವು ಧಾರೆಂದರೆ ಅಲಕಾವತಿ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಅರಸರಾದ ಭೋಜರಾಜನಿಗೆ ಮಗಳಾಗಿಯೂ ಕುಂತಿದೇವಿಯೆಂದು
ತಿಳಿಯಪ್ಪಾ ಸಾರಥಿ||ಯೀ ಸಭೆಗೆ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರೊಡನೆ ದೂರ್ವಾಸ ಮುನಿಗಳು
ಕೋಪಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರಂತೆ. ಅವರನ್ನು ಸಂತೈಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತೇನೆ.

ಪದ

ಹರಿ ನಾರಾಯಣ ಗೋವಿಂದಾ ಮುನಿ ಭಜನ
ಸೇವೆಯೆ ಮಾಡುವೇ ಭಜಗೋವಿಂದಾ
ಮುನಿಸ್ಮರಣ ಸೇವೆಯೆ ಮಾಡುವೆ ||

ದೂರ್ವಾಸ: ನಾವು ಧಾರೆಂದರೆ ||ಆ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣ ಧ್ಯಾನವನ್ನು ಎಡೆಬಿಡದೆ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿರುವ ದೂರ್ವಾಸ ಮುನಿಗಳೆಂದು
ತಿಳಿಯುವಂಥವನಾಗು. ನಾನು ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಭೋಜರಾಜನ ಮಗಳಾದ ಕುಂತಿದೇವಿಯು ನೆನೆಸಿದ ಕಾರಣ
ಬಾಹೋಣವಾಯಿತು. ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ ||

ಕುಂತಿ: ಆಹ ಮಹಾ ಮುನಿಗಳು ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ, ಯೇನು ಮಾಡಲಿ. ಆಹ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವರು. ನಮೋ ನಮೋ ದೂರ್ವಾಸ
ಮುನಿಗಳೆ ||

ದೂರ್ವಾಸ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಸುಖವಾಗಿ ಬಾಳಮ್ಮ ಕುಂತಿದೇವಿಯೇ ||

ಕಂದ

ಪಾದ ಪದ್ಮಂಗಳಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾಂ

ಬೇಡುವೆ ಮುನಿಯೇ ||

ನೀ ಯನ್ನ ಕರುಣಿಸಿ ಕಾಯ್ಯೆ ||

ಮುನಿಯೆ ಎಂದು ಬಿದ್ದಳಂಘ್ರಿಯಲೀ

ಕುಂತಿ: ಆಹಾ ಮುನಿಯೆ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಪಾಡು ಕಾಪಾಡು ||

ದೂರ್ವಾಸ: ಅಮ್ಮಾ ಕುಂತಿದೇವಿ ಯೀ ದಿವಸ ನೀನು ನಮ್ಮ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕಾರ್ಯವೇನು. ಅಲ್ಲದೆ ಸೂರ್ಯಪ್ರಕಾಶವಾದ ನಿನ್ನ ಮುಖವು ಕಂದಿ ಕುಂದಿರಲು ಕಾರಣವೇನು ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಸಂಶಯವಿಡದೆ ಹೇಳುವಂಥವಳಾಗಮ್ಮಾ ಕುಂತಿದೇವಿಯೆ ||

ಪದ

ಮುನಿಪಾ ಬೇಡುವೆ ನಮ್ಮ ತಂದೆ ಮಾಡಿದ

ತಪ್ಪ ಮನ್ನಿಸಿ ಸಲಹೆಯ್ಯೆ ವಂದಿಸುವೆನು

ನಿಮ್ಮ ಚರಣಕ್ಕೆ ಮುನಿಪಾ ಮುನಿಪಾ ||

ಕುಂತಿ: ಸ್ವಾಮಿ ಯತಿವರರೇ, ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರು ಮಾಡಿದ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಎಣಿಸದೆ ನಮ್ಮ ವಂಶವನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕೆ ದೇವ ಮಹಾನುಭಾವ.

ದೂರ್ವಾಸ: ಅಮ್ಮಾ ಕುಂತಿದೇವಿಯೆ, ನೀನು ಹೇಳುವ ವಾಕ್ಯದಂತೆ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯವರ ಮೇಲಣ ದ್ವೇಷವನ್ನು ಖಂಡಿತ ಬಿಟ್ಟೆನು. ಅಲ್ಲದೆ ನಿನ್ನ ವಂಶವು ವೃದ್ಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆಯಲ್ಲ. ಇದು ನನಗೆ ಕೊಂಚ ಅನುಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ಅಂಜದೆ ಹೇಳಮ್ಮಾ ಕುಂತಿದೇವಿ ||

ಕುಂತಿ: ಸ್ವಾಮಿ ಹಾಗಾದರೆ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ||

ಪದ

ಬೇಡುವೆನೆಯ್ಯೆ ಜೋಡಿಸಿ ಕೈಯ್ಯೆ

ಧಾರುಣಿಯೊಳಮ್ಮೆ ಬಿಡದೆ ಕಾಪಾಡಿ ||

ಕುಂತಿ: ಮಹಾಮುನಿಗಳೆ ತಮ್ಮ ಚರಣಕ್ಕೆರಗಿ ನಾನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರ ಮೇಲಿನ ದ್ವೇಷ ಬಿಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ||

ಭಾಮಿನಿ

ಹರಹರಾ ಮಹದೇವಿ ಮಗಳೆ ನಿನ್ನಯ ಆದರಣೆಗೆ
ಹಿರಿದು ಮೆಚ್ಚಿದನೆಂದು ತಲೆದೂಗಿದರು
ದೂರ್ವಾಸ ಮುನಿಯೂ ||

ದೂರ್ವಾಸ: ಅಮ್ಮಾ ಮಗಳೆ ನಿನ್ನ ಪತಿವ್ರತಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚುವಂಥವನಾದೆ. ನಾನೊಂದು ರಹಸ್ಯವಾದ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳಮ್ಮಾ
ಸುಂದರಗಾತ್ರಿ ||

ಕುಂತಿ: ಮುನಿಗಳೇ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲದೆ ಹೇಳಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ||

ಭಾಮಿನಿ

ಬಾ ಮಗಳೆ ಬಾ ಕೊಳ್ಳು ಯೀ ಮಂತ್ರವ
ಇವುಸಿದ್ಧ ಮಂತ್ರ ಸೊಗಸು ದಿವಿಜರೊಳು
ಆರು ಮೂರುಂಟು ಅವರ ನೀನೆನ
ಸಿದರೆ ಮಕ್ಕಳು ಜನಿಸುವರೆಂದು
ಕುಂತಿಗೆ ಪರಿಹಾಸ್ಯದೊಳರುಹಿ
ಮುನಿ ನಡೆದನು ತನ್ನ ನಿಜಾಶ್ರಮಕೆ ||

ದೂರ್ವಾಸ: ಅಮ್ಮಯ್ಯ, ನಿನ್ನ ವಂಶವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವಂತೆ ಪಂಚಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ವುಪದೇಶ ಮಾಡಿರುತ್ತೇನೆ. ಯೀ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು
ಜಪಿಸಿದ್ದೇಯಾದರೆ ಐದು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆಯುವೆ. ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಕುರಿತು
ಅವರನ್ನು ಜಪಿಸಿದ್ದೇಯಾದರೆ ಅಂಥ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಹೋಲುವ ಸುಪುತ್ರರು ಜನಿಸುವರು. ಆಗ್ಯೆ ನಿನ್ನ ವಂಶವು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದು
ತಿಳಿಯಿತೋ. ನಾನು ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಅಂದರೆ ನಿನ್ನ ಕಾಂತರಿಂದ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸುವುದು. ಹಾಗೆ ಯೇನಾದರೂ
ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆಯದೆ ಜಪಿಸಿದ್ದೇಯಾದರೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಪುತ್ರರು ಅನರ್ಥವಾಗಿ ನಿನ್ನ ಕೈಸೇರುವುದಿಲ್ಲ ತಿಳಿಯಿತೋ ನಾನು ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತೇನೆ ||

ಕುಂತಿ: ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಅನುಸರಿಸಿ ನಡೆಯುವೆನು ತಾವು ಹೋಗಿ ಬನ್ನಿರಿ ||

ಪದ

ಮಗುವು ಆಟದಲ್ಲಿ ಬೊಂಬೆಯ ಆಟಕ್ಕೆ
ಕುಂತಿ ಮಗುವಿನ ನೆವದಿಂದ ಬಂದಳಾದೇವಿ
ಶ್ರೀಗಳಾಡಿದ ವಚನಾ ||ಮುನಿಯು ಪೇಳಿದ ಯನಗೆ
ಮಂತ್ರಗಳನು ಶೋಧಿಸಿ ನೋಡುವೆ ಯೀ ಮಂತ್ರದ ಪರಿಗಳ

ಕುಂತಿ: ಆಹ ಮಹಾಮುನಿಗಳು ನನಗೆ ಮಂತ್ರವುಪದೇಶ ಮಾಡಿ ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟುವರೆಂದು ಹೇಳಿದರಲ್ಲಾ ಇದು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಅನುಮಾನವಾಗಿದೆ. ಒಳ್ಳೆಯದು ಯೀ ಮಂತ್ರವು ಸುಳ್ಳು ನಿಜವೆಂಬುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಲೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ರುಷಿ ಮಾತು ನಿಜವಾದರೆ ಮುಂದೆ ಅನರ್ಥಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುವೆನಲ್ಲಾ ಏನುಮಾಡಲಿ ||

ಪದ

ಸಾರಿ ಭಜಿಸಿದರೆನ್ನಾ ಯೀ ಮಂತ್ರದ ಆಗಮ
ತಿಳಿದು ನೋಡುವೆನೂ ಆಗಮ ತಿಳಿಯಿತ
ಮಂತ್ರದ ಬೇಧವ ಶೋಧಿಸಿ ಪರಿಪರಿ
ವಿಧದೊಳು ನೋಡುವೆ ಸಾರಿ ಭಜಿಸಿದಾರೆ ||

ಕುಂತಿ: ಆಹಾ ನಾನು ಯೀ ಮಂತ್ರವನ್ನು ನದಿ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಜಪಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಇದರ ನಿಜಾರ್ಥವು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ ಅದುವರೆಗೂ ಎಂದಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನದಿ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಶೋಧಿಸಿ ನೋಡುವೆನು.

ಪದ

ಗಂಗಾ ನದಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಿಂದು ಸ್ನಾನವ
ಮಾಡಿ ಪೀತಾಂಬರವನ್ನು ಧರಿಸಿ
ಮುನಿಯುಪದೇಶದ ಮಂತ್ರವ ಜಪಿಸುವೆ ||

ಕುಂತಿ: ಆಹಾ, ಯೀ ಗಂಗಾನದಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನವನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನಾದರೆ ಋಷಿವಾಕ್ಯದಂತೆ ಮೊದಲನೆಯ ಮಂತ್ರದ ಅಧಿಪತಿಯಾದ ಸೂರ್ಯ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿರುತ್ತೇನೆ ||

ಪದ

ದೇವ ಜಗದೋದ್ಧಾರ ಅಪಾರ ಕರುಣಾಕರ
ದೇವ ಜಗದೋದ್ಧಾರ ದೇವದೇವೇಶ್ವರ ದಿವ್ಯಸಾರ
ಸದಮಲ ಹೃದಯ ಸಂನುತ ವಿಜಯ
ಯತಿ ಹರವಿ ಮಿತವಾಸುದೇವನೆ ||ದೇವ ||

(ಸೂರ್ಯ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗುವುದು)

ಪದ

ಭಜರೆ ಗುರು ಶರಣಂ ದುಸ್ತರ ಭವಸಾಗರ ತರಣಂ
ಭಯತಿ ರಾಮಾನುಜ ನಿಕರ ಚರಣಂ ಸತತ

ಹಾ ಪತಿವರ ಸೂರ್ಯಕಿರಣಂ ಯತಿ ರಾಮಾನುಜ
ಗುರುದಾತಿ ಭೋದಂ ಜಲಜರಾಭಜಿತ ಕಲುಷನಿರೋದಂ ||

ಸೂರ್ಯ: ಭೋಜರಾಜನ ಮಗಳಾದ ಕುಂತಿದೇವಿಯು ನನ್ನನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿರುವಳು. ಆಕೆಗೆ ವರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತೇನೆ. ಯೀಗಲೆ ಹೊರಡುತ್ತೇನೆ.

ಕುಂತಿ: ನಮೋ ನಮೋ ಸೂರ್ಯ ಮಹಾದೇವ ||

ಪದ

ಚಿಂತೆ ಯಾತಕೆ ನಿನಗಿಂತು ತರುಣಿ
ತಪಸಿಮನದ ಚಿಂತೆ ಯಾತಕೆ ನಿನ್ನ ಹೃದಯದಿ
ಯನ್ನ ಕೂಡಿದ ಮಗನು ಜನಿಸುವ
ಸಂಭ್ರಮದೋಳ್ ಚಿಂತೆ ಯಾತಕೆ ||

ಸೂರ್ಯ: ಅಮ್ಮಾ ಕುಂತಿದೇವಿ ನಿನ್ನ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ನಾನು ಮೆಚ್ಚುವಂಥವನಾದೆ. ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟದಂತೆ ನನ್ನ ರೂಪಂ ಪೋಲ್ವ ಸುಕುಮಾರನು ಪುಟ್ಟುವಂತೆ ವರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇರುತ್ತೇನೆ. ಮುಂದೆ ಸುಖದಿಂದ ಇರುವಂಥವಳಾಗಮ್ಮ ಕುಂತಿದೇವಿ ನಾನು ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತೇನೆ ||

ಭಾಮಿನಿ

ಅರಸ ಕೇಳಾಶ್ಚರ್ಯವ ತಾವರೆಯ
ಮಿತ್ರನೋರ್ವ ಕುರುಳಾದಲೆಯಿಂದ
ಧರಿಸಿದಳು ಕುಂತಿ ಗರ್ಭವನೂ ||

ಪದ

ಹರಹರ ಅರಿಯಾದೆ ತಪವನ್ನು ನಾ ಮಾಡಿ ಯೀ
ಪರಿಪದ ಗೀತೆಯನ್ನು ಹೃದಯದೊಳೂ
ಮೋಸವಾದೆನು ನಾನು ಯೀಶ ಜಗದೀಶ
ಮಂದ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಮುಂದರಿಯದೆ ಹೋದೆ ||

ಕುಂತಿ: ಹೇ ಮುಕುಂದ ಮುರವರ್ಧನ ಪಕ್ಷಿವಾಹನ ಗರುಡಧ್ವಜ ಯಂಥಾ ಮೋಸವಾಯಿತು. ಮಂದ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಮುಂದರಿಯದೆ ಆ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಕೆಟ್ಟನಲ್ಲೆ ಮತ್ತ ಯೀ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಯೀ ಧರೆಯ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟು ಬಾಳುವುದು ಹ್ಯಾಗೆ ಶಂಕರ ||

ಪದ

ಅಕಟಕಟ ಕುಂತಿಯು ಕಾಂತರಿಲ್ಲದೆ
ಗರ್ಭಧರಿಸಿದಳೆಂದು ಯೀ

ವಸುಧೆಯೊಳು ಪೆಸರಾಯ್ತು

ಹರಹರಾ ಅರಿಯಾದೆ ತಪವನ್ನು ನಾ ಮಾಡಿ ||

ಕುಂತಿ: ಹೇ ಮುಕುಂದ ನಾನು ಅವಿವಾಹಿತಳಾಗಿ ಗರ್ಭಧರಿಸಿದಳೆಂದು ಯೀ ಧಾರುಣಿಯ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಪರಿಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುವಂಥ ಕಾಲ
ವದಗಿತಲಾ, ವಿಧಿಯೆ ಯೀ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವೆನೂ

ದೂರ್ವಾಸ: ಅಮ್ಮ ಕುಂತಿದೇವಿ ನಿಧಾನ ಮಾಡು. ಇಂಥ ಮತಿಹೀನವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಬುಡವಿಲ್ಲದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದೆ.
ದಡ ಸಿಕ್ಕದೆ ಹೋದೀತು. ಆದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ ಹೇಳುವೆ ಕೇಳು ||

ಪದ-ಅಟತಾಳ

ಕುಂತಿದೇವಿಯೆ ನೀನು

ಧೈರ್ಯಾರದಿಂದಿರು ನೀನೂ

ಸತ್ಯಾವುಳಿಸುವೆ ನಾನೂ ||ಕುಂತಿ ||

ಸತ್ಯಾವುಳಿಸುವೆ ನಾನೂ ಸತ್ಯಾವುಳಿಸುವೆ

ನಾನೂ ಕರ್ಣಯೆಂದೆನುತಾಲಿ ಕರೆವುದು

ನೀ ಬೇಗಾ ವುಳಿವಾದು ಧರ್ಮವೂ ||

ದೂರ್ವಾಸ: ಪತಿವ್ರತೆಯಾದ ಕುಂತಿದೇವಿಯೇ ಕೇಳು. ನೀನು ಯಾತಕ್ಕೆ ಇಂಥ ಸಂತಾಪ ಪಡುತ್ತೀಯೆ. ನಿನ್ನ ಧರ್ಮವು
ವುಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಕರ್ಣನೆಂದು ಕೂಗಿ ನಾನು ಕೂಗಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಧರ್ಮವನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೂಗಿದ್ದೇ ಆದರೆ
ಕರ್ಣದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಬಂದು ಕಾಣುವನು. ಅನಂತರ ನಿನಗೆ ಅಪಮಾನವು ತಪ್ಪುವುದಮ್ಮಾ ಪುತ್ರಿ ಸುಂದರಗಾತ್ರಿ ||

ಕುಂತಿ: ಹಾಗೆ ಮಾಡುವೆನು ಹೋಗಿ ಬನ್ನಿರಿ ||

ಪದ

ಮುನಿಯುಪದೇಶವ ಮಾಡಿ ಪೋದ ತೆರದಿ

ಕರ್ಣನೆಂದು ಕರೆಯುವೆ ಅನುಮಾನವಿಡದೆ ||

ಕುಂತಿ: ಆಹಾ ನಾನು ಮುನಿಗಳು ಹೇಳಿದ ತೆರದಿ ಕರ್ಣನೆಂದು ಕರೆದು ನನಗುಂಟಾಗಿರುವ ಬಾಧೆಯನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಭಾಮಿನಿ

ಮುನಿಯು ಪೇಳಿದ ತೆರದಿ ಕುಂತಿಯು ಕರಿಯೆ

ಕರ್ಣದಿಂ ಪುಟ್ಟಿದ ಕುಮಾರನಂ ನೋಡಿ

ಬೆದರಿ ಬಿದ್ದಳೂ ಮೂರ್ಚಿತಳಾಗಿ ಕುಂತಿಯೂ ||

ಕುಂತಿ: ಅಮ್ಮಾ ಗಿರಿಜೆ ಯಂಥಾ ಮೋಸವಾಯಿತು. ಸುಕುಮಾರನನ್ನೂ ನೋಡಿದ್ದೇಯಾದರೆ ಕೋಟಿಸೂರ್ಯ
ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಯೀ ಮಗುವನ್ನು ನಾನು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಕುಂತಿದೇವಿಯು ಲಗ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು
ಹಡೆದಳೆಂದು ಅಪಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರೆ ಹದ್ದು ಕಾಗೆಗಳು ಅಪಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುವು. ಹೇಗಾದರೂ
ಆಗಲಿ ಯೀ ಮಗುವನ್ನು ತೆಗೆದು ಯೀ ಗಂಗಾನದಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಶುವಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಗಂಗಾ ಮಾತೆಯನ್ನು ಬೇಡಿಕೊಂಡು ಯೀ
ದಡದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ||

ಪದ

ಗಂಗಾಂಬಿಕೆ ಯನ್ನ ಭಂಗವ ನೀ ನೋಡಿ
ಕಂದಾನ ಕಾಯಬೇಕು ಗಂಗಾಂಬಿಕೆ
ಕಾಯುವೆನೆಂಬ ಭಾವದಿ ನಾನು ಧೈರ್ಯಾರದಿಂ
ಪೋಗುವೆನು ಅಮ್ಮಯ್ಯ ||

ಕುಂತಿ: ಅಮ್ಮಯ್ಯ ಯೀ ಸುಕುಮಾರನನ್ನು ಕಾಯುವ ಭಾರ ನಿನ್ನದಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಕರುಣವಿಟ್ಟು ಕಾಪಾಡಬೇಕು. ನಾನು
ಗಂಗಾಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಬೇಡಿದ್ದಾಯಿತು. ಶಿಶುವನ್ನು ನದಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಅಮ್ಮಯ್ಯ ಕಾಪಾಡುವುದೇ ನಿನ್ನ ಭಾರವು ನಾನು ಹೋಗಿ
ಬರುತ್ತೇನೆ ||

(ಅಂಬಿಗರ ಆಗಮನ)

ಪದ

ಬನ್ನಿರೈಯ್ಯಿ ಬನ್ನಿರಿ ಬನ್ನಿರೈಯ್ಯಿ
ಬನ್ನಿರಿ ಮಡುವಿನೊಳಗೆ ಇರುವ ನೀರ
ಕಲಕದಂತೆ ಪಿಡಿಯುವಾ ||
ಬಾಳೆ ಮೀನುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ
ಬಲೆಯ ಬೀಸಿ ಕೊಲ್ಲುವಾ
ಬಲೆಯ ಬೀಸಿ ಕೊಲ್ಲುವಾ
ಭಾರಿ ಮೀನುಗಳಿಡಿಯುವಾ ||

ಅಂಬಿಗರು: ಯಲೋ ಯೀ ಹೊತ್ತು ಮೀನು ಬ್ಯಾಟಿಗೆ ಹೋಗೋಣ ನಡಿಯಿರಿ. ದಿನವೂ ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಹುಡುಕ ಕೂಡದು ಜಾಗ್ರತೆ.
ಭಾರಿ ಭಾರಿ ಬಾಳೆ ಮೀನು ಹಿಡಿಯೋಣ ನಡಿಯಿರಿ ||

ಭಾಮಿನಿ

ರಾಯ ಕೇಳೆ ಸಕಲ ಲೋಕಮಾತೆ
ಗಂಗಾ ಭವಾನಿಯು ತರಳನ ನೋಯಿಸದೆ

ಮುಳುಗಿಸದೆ ಚಾಚಿದಳು ತಡಗಿಕ್ಕದರಿ
ಕಾಲಿನಲಿ ಮರಳುರಾಶಿಯ ನೋಡಿ
ಕೈಗಳಾಡಿಸುವ ಶಿಶುವನ್ನು ಕಂಡನೊಬ್ಬನು
ಶಿವಶಿವಾ ಯೆನುತದೆ ಕಂದಾ ||

ಅಂಬಿಗ: ಯೆಲ್ಲೋಲರ ಬಲೆ ಬೀಸಿರಿ ಬ್ಯಾಟಿಯಾಡೋಣ. ನಾನು ಅತ್ತ ಕಡೆ ನೀರು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬತ್ತೀನಿ. ಅಯ್ಯೋ ಇದೇನು ಇದೇನು ಶಿವ
ಶಿವ ಇವಳು ಯಾರೋ ನಾಚಿಕೆ ಇಲ್ಲದ ಮುಂಡೆ ಮಗುವನ್ನು ಹೆತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಬಿಸಾಕಿ ಹೋಗಿದ್ದಾಳೆ ನೋಡ್ತೀಲಾ ||

2ನೆಯವನು: ಎಲಾ ಯಿವತ್ತು ಮೀನು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಆಕೀತು ಯೀ ಮಗುವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಧೇಯನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು
ಸಾಕಿಸೋಣ ನಡಿರೀ ||

ಭಾಮಿನಿ

ಶಿಶುವನು ತೆಗೆದು ರಾಧೆಯೊಳು ತಂದು ತೋರಲು
ದಿವಿಜರನ್ನು ಕರೆಸಿ ದಾನ ಧರ್ಮಗಳು ಮಾಡಿದಳು
ಸಂವತ್ಸರವು ಸಾಕುತ ಇರಲು ವಂದುದಿನ
ಸಾಕಿದ ಮಾತೆಯೊಳು ನಾನು ವಿದ್ಯವನ್ನು ಕಲಿತು
ಬರುವೆನು ಯೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ತೆಗೆದು ಹೊರಟನು
ವಿದ್ಯವನು ಕಲಿಸುವ ಗುರುಗಳನು ಹುಡುಕುತ ಕುವರಾ ||

ಕರ್ಣ: ಆಹಾ ನನಗೆ ಹತ್ತು ವರುಷ ತುಂಬಿದರೂ ಕೂಡ ಅಸ್ತು ಶಸ್ತ್ರ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಲಿಸುವಂಥ ಗುರುಗಳನ್ನು
ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವೆನು ||

ಪದ

ದೇಶದೇಶಾವ ಸುತ್ತಿ ದಾಸನಾಗಿರುವೆನು
ವಿದ್ಯಾಬುದ್ಧಿಯ ಕಲಿಸುವರು ದೊರಕಲಿಲ್ಲಾ ಯೀಶ ||

ಕರ್ಣ: ಆಹಾ ನಾನು ಅಂಗ, ವಂಗ, ಕಳಿಂಗ, ಕಾಶ್ಮೀರ, ಕರ್ನಾಟಕ ಇಂಥಾ ಚಪ್ಪನ್ನೈವತ್ತಾರು ದೇಶವನ್ನು ತಿರುಗಿದಾಗ್ಯೂ ನನಗೆ ತಕ್ಕಂಥ
ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಸುವಂಥ ಗುರುಗಳು ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ ಯೇನು ಮಾಡಲಿ ||

ನಾರದ: ಆಹಾ ಯಾರೊ ಒಬ್ಬ ಬಾಲಕನು ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವನು. ಆಹಾ ಯೀ ಬಾಲಕನು ಯಾರಾಗಿರಬಹುದು.

ರತ್ನಾವತಿ ಕಲ್ಯಾಣ

ಕರ್ಣ: ಹೇ ಸ್ತ್ರೀಯಳೆ ನಿಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣ ಯಾವುದು ಮೊದಲು ಹೇಳು ನೋಡುವ ||

ಪದ

ಧರಣೀಶ ಕೇಳು ಯನ್ನ ಪುರವ
ಪೇಳುವೆ ಭರದಿ ನಿಮ್ಮಯ ಪುರದ
ಹೆಸರ ತ್ವರಿತದಿಂದ ಪೇಳಿ ||

ರತ್ನಾವತಿ: ಹೇ ರಾಜರೆ, ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣದ ಹೆಸರನ್ನು ಸಂಶಯವಿಲ್ಲದೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣದ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವರಾಗಿ ||

ಪದ

ಸರಸಗಂಧಿನಿ ಕೇಳೆ ಪೇಳುವೆ
ಹರುಷದಲಿ ವಂಗದೇಶವು ಕಾಣೆ
ಸುಂದರೀ ನಮ್ಮ ದೇಶವೂ ||

ಕರ್ಣ: ಹೇ ನಾರಿಯಳೆ ನಮ್ಮ ದೇಶವು ವಂಗದೇಶವು ತಿಳಿಯಿತೋ, ನಿನ್ನ ದೇಶ ಯಾವುದು ಹೇಳು ನೋಡುವಾ ಮಾಜಬೇಡ ||

ಪದ

ವಂಗದೇಶದ ಅರಸೆ ಯಿಂಗದೆಲ್ಲವ
ಪೇಳ್ವೆ ರತ್ನಾನಗರವೆಂಬುವದು
ಯಮ್ಮಯ ದೇಶ ||

ರತ್ನಾವತಿ: ಹೇ ದೊರೆಯೆ, ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣದ ಹೆಸರನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೀರಷ್ಟೆ. ರತ್ನಾವತಿ ಪಟ್ಟಣವೆಂದು ಕರೆಯುವರೂ ||

ಪದ

ರತ್ನಾ ನಗರವಾದರೆ ನೀನೂ ಪೇಳುವೆ
ಕೇಳೂ ದಿಟ್ಟತನದಿ ಪಟ್ಟಣವಾಳುವ
ರಾಜರ ಪೆಸರ ಹೇಳೂ ||ರತ್ನಾ ||

ಕರ್ಣ: ಹೇ ಸ್ತ್ರೀಯಳೆ ವಳ್ಳೇದು, ನಿಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣವೇನೋ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಆ ಪಟ್ಟಣವಾಳುವರು ಯಾರು, ನಿಮ್ಮ ತಂದೆ ಯಾರು ಅವರ ಪೆಸರನ್ನು ಹೇಳೂ ||

ಪದ-ಅಟತಾಳ

ಪೆತ್ತಾತನ ಪೆಸರ ಮತ್ತೆ ಪೇಳುವೆ
ನಾನೂ ಮೊದಲು ನಿಮ್ಮಯ ಪಿತರ
ಪೆಸರೇನು ಪೇಳಿ ಕೇಳುವೆ ನಾನೂ ||

ರತ್ನಾವತಿ: ಹೇ ರಾಜರೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ತಲ್ಲಣಗೊಳಿಸಬೇಡಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಅನಂತರ ನಮ್ಮ ಜನಕನ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ||

ಪದ-ರೂಪಕ

ವೃತ್ತರವನ್ನು ಪೇಳಿ ಲಾಲಿಸು ತರುಣಿಯೆ
ಪೆತ್ತಾತನ ಪೆಸರಪೇಳಿ || ಸುತ್ತಾತಾ
ಲೋಕವನೆಲ್ಲ ಏಕದಿ ಬೆಳಕು
ತೋರುವ || ಸೂರ್ಯಾರನು ಕಾಣೆ ||

ಕರ್ಣ: ಹೇ ನಾರಿಯಳೆ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರನ್ನು ಕೇಳುವೆ, ಯೀ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕವನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಬೆಳಕು ತೋರಿಸುವಂಥ ಸೂರ್ಯಮಹದೇವನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಂಥವಳಾಗು ||

ಪದ-ಅಟತಾಳ

ರವಿಜಾತ ಲಾಲಿಸು ತಲ್ಲಣ ಪಡಬೇಡಿ
ಪೆತ್ತ ಜಾತನ ಪೆಸರ ಮುದದಿ ಪೇಳುವೆನೂ
ರತ್ನಾಪುರಿಯನಾಳುವ ಚಂದ್ರೇಶ ನಮ್ಮ ತಂದೆ
ಮರ್ಮವಿಲ್ಲದೆ ನಾನು ಪೇಳುವೆ ರಾಜಾ ||

ರತ್ನಾವತಿ: ಹೇ ರವಿಪುತ್ರನೆ, ರತ್ನಾವತಿ ನಗರವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಆಳುವ ಚಂದ್ರೇಶ ಮಹಾರಾಜರು ನಮ್ಮ ಜನಕರು ತಿಳಿಯಿತೊ ಮತ್ತೇನು ಹೇಳಿರಿ ||

ಪದ

ಚಂದ್ರವದನೆ ಕೇಳು ಚಂದ್ರೇಶನಾದರೆ
ನಿನ್ನ ಪೆಸರೇಳೆ ಪೇಳೆ ವಿಧ ವಿಧದಿ ನೀ
ತಡವಗೈಯ್ಯದೆ ಅರುಹು ಬೇಗದಿ ಲಲನೇ ||

ಕರ್ಣ: ಆಹ ವಳ್ಳೇದು, ನಿನ್ನ ತಂದೆಯವರ ನಾಮಧೇಯ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಅದು ಹಾಗಿರಲಿ ನಿನ್ನ ಪೆಸರೇನು ಹೇಳೂ ||

ಪದ

ರವಿಸುತನೆ ಕೇಳೈ ನಾನು ಅಂದದಿಂದ
ನಿಮ್ಮ ಪೆಸರಾ ಚಂದದಿಂದ ಪೇಳಿರಿ
ತಿಳಿದು ನಾನು ಪೇಳುವೆನೂ ||

ರತ್ನಾವತಿ: ಹೇ ರಾಜನೆ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ಯೀ ಇಳೆಯ ಮೇಲಿನ ಜನರು ಏನೆಂದು ಕರೆಯುವರು. ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಅನಂತರ ನನ್ನ ಪೆಸರನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ||

ಕರ್ಣ: ಹೇ ನಾರಿಯಳೆ, ಸುವರ್ಣದಂತೊಪ್ಪುವ ಯನ್ನ ಕರ್ಣಗಳಂ ನೋಡಿ ಕರ್ಣನೆಂದು ವರ್ಣಿಸಿ ಜನರೆಲ್ಲ ಕರ್ಣನೆಂದು ಕರೆಯುವರೂ ||

ರತ್ನಾವತಿ: ಹಾಗಾದರೆ ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೂ. ರತ್ನದಂತಿರುವ ನನ್ನ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿದ ಜನರೆಲ್ಲ ರತ್ನಾವತಿ ಎಂದು ಕರೆಯುವರೈ ರಾಜರೆ ||

ಪದ

ಮನಸಾಯಿತೆ ಮಾನಿನಿ ಮೋಹದ
ವದನೆ ಮನಸಾ||ಧಾರುಣಿಯೊಳು
ಕೇಳು ರವಿಸುತನಂಥ ಧೀರರಿಲ್ಲವೆ
ನಾರಿ ಮೂಜಗದೊಳೂ||ಮನಸಾ||

ಕರ್ಣ: ಹೇ ನಾರೀಮಣಿ, ಯೀ ಲೋಕದೊಳು ವೀರನೆಂದು ಹೆಸರಂ ಪಡೆದ ಶೂರನಾದ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ದಯವಿಟ್ಟು ವಿವಾಹವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ವದಗಿ ಬಾರೇ ನಲ್ಲೇ.

ಪದ

ತರುಣಿ ಕನ್ನೆಯೆ ಕೇಳು ನಿನಗೆ
ಹರಣದಾಸೆಯು ಅರಿಯಾದೆ ಅಂಚೆ ಗಮನೆ
ಕಂಚುಕಿಯೊಳ ವಂಚಿಸಿ ಕರಿಯುವೆ ||

ರತ್ನಾವತಿ: ಹೇ ರಾಜ ನೀವು ಪರಸತಿಯನ್ನು ನಿನ್ನ ಶರೀರದ ಮೇಲಣ ಆಸೆಯಂ ತೊರೆದು ಕರೆಯುವುದು ನ್ಯಾಯವೆ? ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಮ್‌ಯಾರದೆಯಾಗಿರುತ್ತೆ ||

ಪದ

ತೆರಳುವ ನಾನಲ್ಲ. ಹರಣದಾಸೆಯು
ಇಲ್ಲ ಕರುಣವಿಲ್ಲವೆ ನಿನಗೆ ನಾರೀ ಜನನ
ಮರಣವು ಧಾರಿಗೂ ತಪ್ಪದು
ಕೋಮಲಾಂಗಿಯೆ ಕೇಳೇ ||

ಕರ್ಣ: ಹೇ ಮೋಹನಾಂಗಿ, ಯಿಷ್ಟು ಬ್ಯಾಸರವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಯನ್ನೊಳಗೆ ಆಡಬೇಡ. ಮನುಷ್ಯ ಜನ್ಮ ಎತ್ತಿದ ಮೇಲೆ ಮರಣವಾಗದೆ
ಎಂದಿಗೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ತಿಳಿಯಿತೋ. ನಿನ್ನನ್ನು ಲಗ್ನವಾಗಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಆಯಾಸಪಟ್ಟು ಬಂದು ಇರುತ್ತೇನೆ, ಗಂಭೀರದಿಂದ ಬಾರೆ
ನೀರೆ ಗುಣಗಂಭೀರೆ ||

ಪದ

ನಿಷ್ಕಾರದ ನುಡಿಯೊಳು ಭ್ರಷ್ಟ
ಮಾತನಾಡ್ವರೇನೋ ಸೃಷ್ಟಿಗೀಶಗೆ
ಪೇಳಿ ನಾನು ಕಷ್ಟಗೊಳಿಸುವೆ ||

ರತ್ನಾವತಿ: ಅಯ್ಯ ರವಿಸುತನೆ, ತರಳೆಯೆಂದು ತರ ತರವಾದ ಮಾತನಾಡುವದು ನಿನಗೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಸೃಷ್ಟಿಶನಾದ ನಮ್ಮ
ತಂದೆಯೊಡನೆ ಪೇಳಿ ನಿನಗೆ ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣದ ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ತೆರಳಿರಿ ||

ಪದ

ಕಷ್ಟಕಂಜುವನಲ್ಲ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕೇಳೆನ್ನಾ
ನಿಷ್ಕಾರವ್ಯಾತಕೆ ನಾರೀ ಗುಟ್ಟಿನ
ವಿಷಯವ ಸೃಷ್ಟಿಯೋಳ್ ಬೆಳೆಸಿದರೆ
ಸಿಟ್ಟು ಬರುವದೆ ನಾರೀ ||

ಕರ್ಣ: ಹೇ ನಾರೀಮಣಿಯಳೆ, ಗುಟ್ಟಿನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯೊಡನೆ ಪೇಳಿದರೆ ಯನಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಭಯ
ಯಾವುದೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಖಂಡಿತ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ.

ರತ್ನಾವತಿ: ಬಿಡದೆ ಏನು ಮಾಡುವೆ ||

ಪದ

ಧರವೇನೇ ರಜನೇತ್ರಿ ತರವೆ ಪರಿಪರಿ
ವಿಧದಲ್ಲಿ ಸುರತ ಸುಖವನಿತ್ತು
ನಾರಿವಂದಿಹೆ ಬಾರೆ ಮೀರಿ
ಪೋಗುವಗಿದು ತರವೆ ನೀರಜನೇತ್ರಿ ||

ಕರ್ಣ: ಹೇ ನಾರೀಮಣಿ, ಕಾಮಿನಿಯಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ವಿವಾಹವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಮಮಕಾರವು ಪುಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ನನ್ನ ಯಿಷ್ಟವಂ ಸಲಿಸದೆ ಹೋಗುವೆನೆಂದರೆ ಬಿಡುವೆನೆ. ರಟ್ಟೆ ಹಿಡಿದು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ನೋಡೂ ||

ರತ್ನಾವತಿ: ಅಮ್ಮಾ ಸಖಿ, ಯೀ ರಾಜರು ನನ್ನನ್ನು ಎಷ್ಟು ವ್ಯಥೆಪಡಿಸುವರು. ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಲಿ ನನಗೆ ದಾರಿ ತೋರುವದಿಲ್ಲವಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿ ||

ಸಖಿ: ಅಮ್ಮಯ್ಯ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯವರು ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾನು ವೋರ್ವಳೆ ಹೋದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಬಿಡುವರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ವಂದು ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ||

ಪದ

ರಾಜಾಧಿ ರಾಜನೆ ಸೋಜಿಗವನು ಮರೆಮಾಜದೆ
ಪೇಳುವೆನೂ ಸುಂದರ ಧೀರನೆ ಸುಂದರ
ನಾರೀಮಣಿಯಳಿಗೆ ತಾವರೆ ಕಮಲವ
ಬೇಗಾದಿಂ ಕೊಯ್ತು ತನ್ನಿ||ರಾಜಾ ||

ಸಖಿ: ಹೇ ರಾಜೇಂದ್ರ, ನಮ್ಮ ಅಮ್ಮಯ್ಯನವರನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಪಡಿಸುವುದು ಧರ್ಮವಲ್ಲಾ. ನೀತಿ ಇಲ್ಲದ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಡೆಸಬಾರದು, ತಿಳಿಯಿತೆ. ನಮ್ಮ ಅಮ್ಮಯ್ಯನವರನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಲಗ್ನವಾಗು ವಂತೆ ಮನ ಪುಟ್ಟಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆ ಕೊಳದಲ್ಲಿ ಇರುವ ತಾವರೆ ಕಮಲವನ್ನು ತಂದು ಕೊಡಿದಿರಿ ||

ಕರ್ಣ: ಹೇ ಸಖಿ, ಸಂತೋಷದಿಂದ ಆ ಕೊಳದಲ್ಲಿ ಇರುವ ತಾವರೆ ಕಮಲವನ್ನು ತಂದು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ನಾರಿಯನ್ನು ನನ್ನ ವಿವಾಹವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವಂಥವಳಾಗಮ್ಮ ಸಖೀಮಣಿ||

ಸಖಿ: ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಮಾಡುವೆನು ಬೇಗ ತಂದುಕೊಡಿ ||

ಸಖಿ: ಅಮ್ಮಯ್ಯ ದೊರೆಸಾನಿ, ಆ ರಾಜರು ಕೊಳಕ್ಕೆ ತಾವರೆ ಕಮಲವನ್ನು ಕೊಯ್ಯಲು ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಜಾಗ್ರತೆ ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೊರಡೋಣ ನಡಿ ||

ರತ್ನಾವತಿ: ಅಮ್ಮಯ್ಯ ಸಖಿಯೆ, ನಿನ್ನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ನಾನು ಮೆಚ್ಚಿದೆ. ಯೀ ಪುಪಾಯವನ್ನು ನಡೆಸದಿದ್ದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ ನಡಿ ಹೋಗೋಣ ||

ಕರ್ಣ: ಆಹ ಆ ನಾರಿಯರು ಎಲ್ಲಿಯೋ ಹೋಗಿರುವರಲ್ಲ. ಆಹ ಆ ಸಖಿಯು ಯಂಥ ಮರ್ಮದಿಂದ ಮನ್ನಿಸಿ ಕಳುಹಿದಳು. ಯೇನು ಮಾಡಲಿ ಯೀ ನಾರಿಯನ್ನು ನಾನು ತಂದು ಲಗ್ನವಾಗದಿದ್ದರೆ ರವಿಜಾತನೆಂಬುವ ಪೆಸರೇತಕ್ಕೆ ವಳೈದು ಎಲೈ ಚಾರನೆ ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಜಾಗ್ರತೆ ರಥವನ್ನು ಹೊಡೆ||

ಭಾಮಿನಿ

ಇತ್ತ ತರುಣಿ ಜನುಮನದಿ ಮರುಗುತ
ಕಂಡು ವನದ ತಿಳಿಯಂತೆಸೆವ. ಕಾಂತೆಯ
ಇನ್ನೆಂತು ವರಿಸಲಿ ಹರಹರ ಎನುತ
ಚಿಂತೆಯೊಳು ಅಂತರಂಗದಿ ಗ್ರಹಿಸಿದಂತೆ
ಪುರದ ಅರಸನೋಳ್ ಪೇಳವನಂತರಂಗವ
ತಿಳಿಯುವೆನುತ ಚರರ ಕರೆದು ಪೇಳಿದನು ಬೇಗಾ ||

ಕರ್ಣ: ಎಲೈ ಚಾರನೆ, ನೀನು ಜಾಗ್ರತೆ ಹಸ್ತಿನಾವತಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಮ್ಮ ಅಗ್ರಜರಾದ ಕೌರವೇಶ್ವರನಲ್ಲಿ ಆ ಸುಂದರಾಂಗಿಯ
ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಹೇಳಿ ತಡ ಮಾಡದೆ ಕರದುಕೊಂಡು ಬರುವಂಥವರಾಗಿರಿ ||

ಭಾಮಿನಿ

ಅರಸ ಕೇಳಿಂತೆಂದು ಕರ್ಣನು
ಚರರೊಡನೆ ಅರುಹಲಾಕ್ಷಣ ಭರದೊಳ್ಳೈ
ತಂದರು ಕುರುಪತಿಯ ಬಳಿಗೆ ||

ಚಾರ: ನಮೋ ನಮೋ ಕೌರವೇಶ್ವರ ||

ಕೌರವ: ನಿಮಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಅಲ್ಲದೆ ಅನುಜ ಕರ್ಣನು ಕ್ಷೇಮದಲ್ಲಿ ಇರುವನೋ ಹ್ಯಾಗೆ ಹೇಳಿರಿ ||

ಪದ-ಅಟತಾಳ

ಕ್ಷೇಮವು ಕುರುಕುಲಧೀಶ
ನೀವ್ ಕೇಳಿರಿ ಕಾಮಿನಿಯೊಳ ಕಂಡು
ಕರಗಿಯಿರುವರೂ||ಕ್ಷೇಮವು ||

ಚಾರರು: ಮಹಾರಾಜರೆ ಕರ್ಣಭೂಪತಿಯವರು ತಮ್ಮ ಕರುಣ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಕ್ಷೇಮದಿಂದಿರುವರು. ಅಲ್ಲದೆ ಕಾನನದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದ
ರತ್ನಾವತಿ ನಗರದ ಚಂದ್ರೇಶನ ಮಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬರಹೇಳಿ ಕಳುಹಿದರೈ ರಾಜ ಭಾನು ಸಮತೇಜಾ ||

ಕೌರವ: ಆಹ ಇದೇನು ಸೋಜಿಗವು, ವಳ್ಳೇದು ಹೋಗಿ ತಿಳಿಯುವಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಗೊತ್ತಾಗುವದು. ಅಯ್ಯ ಚಾರರೆ ನಿಮ್ಮ
ರಾಜರು ಬರುತ್ತಾರೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುವಂಥವರಾಗಿರಿ ||

ಕೌರವ: ಎಲೈ ಸಾರಥಿ, ನನ್ನ ಅನುಜನಾದ ಕರ್ಣನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಕಾರಣ ರಥವನ್ನು ಶೃಂಗರಿಸಿ ಹೊಡಿಯುವಂಥವನಾಗೂ ||

ಕೌರವ: ಆಹ ವಂಗ ನಗರಕ್ಕೆ ಬಂದಂತಾಯಿತು. ಯಾರಲ್ಲಿ ಅನುಜನಾದ ಕರ್ಣನನ್ನು ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರಮಾಡೂ ||

ಕರ್ಣ: ನಮೋ ನಮೋ ಅಗ್ರಜಾ ||

ಕೌರವ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲೈಯ್ಯ ಕರ್ಣಭೂಪತಿ ||

ಕರ್ಣ: ಅಗ್ರಜಾ ಯೀ ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂಥವರಾಗಿರಿ ||

ಪದ

ದೊರೆರಾಯ ಕೇಳೈಯ್ಯ ಧರೆಯೊಳು
ನಿನ್ನಿಂಥ ಸಿರಿವಂತರ ಕಾಣೆ ನಾನೂ
ಯನ್ನ ಮನದಿಷ್ಟವ ಸಲಿಸಬೇಕೆನುತಲಿ
ಕರೆಸಿದೆ ನಿಮ್ಮ ಬೇಗಾ ||

ಕರ್ಣ: ಅಯ್ಯ ಕೌರವ ಭೂಪತಿ, ಯೀ ಮೂರುಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ಹುಡುಕಿದಾಗ್ಯೂ ನಿನ್ನಂಥ ವೀರಾಧಿವೀರರಾದ ದೊರೆಗಳು ವುಂಟೆ, ಅಲ್ಲದೆ
ನನ್ನಲ್ಲಿ ವಂದು ಸಂಕಲ್ಪವಿರುವುದರಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ಕರೆಸಿದೆನೈ ಕೌರವ ಭೂಪತಿ ||

ಪದ

ರವಿಸುತನು ಪೇಳ್ಳ ನುಡಿಯ
ಮನದಿಕೇಳಿ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲದೆ
ಕರೆಸಿದ ಪರಿಯನು ಪೇಳ್ಳೈ ||

ಕೌರವ: ಅಯ್ಯ ಕರ್ಣ ಭೂಪತಿ, ನಿನ್ನ ಮಾತಿಗೆ ನಾನು ಸಂತೋಷ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ||ಮುಳುಗಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಹಾಗಿರಲಿ ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ
ಸಂಕಲ್ಪವೇನು. ಆದರೆ ಇಷ್ಟು ತ್ವರಿತದಿಂದ ಯನ್ನನ್ನು ಕರೆಸಲು ಕಾರಣವೇನಿರುವುದು ಮಾಜದೆ ಹೇಳುವಂಥವನಾಗಪ್ಪ ರವಿಜಾತ ||

ಪದ

ಯಿಷ್ಟು ಪೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಅನುಮಾನವೇತಕ್ಕೆ
ದೊರೆರಾಯ ಪೇಳ್ಳೈ ನಾನೂ
ಚಂದ್ರೇಶರಾಜನ ಕುವರಿಯನ್ನು
ತಂದು ರಚಿಸಯ್ಯ ಯನಗೆ ವಿವಾಹ ||

ಕರ್ಣ: ಅಯ್ಯ ಕೌರವ ಭೂಪತಿ, ತಾವು ಇಷ್ಟು ಧೈರ್ಯ ಯನಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಮರ್ಮವನ್ನು ಮಾಜದೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.
ಅದು ಏನೆಂದರೆ ರತ್ನಾವತಿ ನಗರವನ್ನಾಳುವ ಚಂದ್ರೇಶನೆಂಬ ರಾಜನ ಕುವರಿ ಇರುವಳು ತಿಳಿಯಿತೋ ಮತ್ತೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ||

ಪದ

ರತಿಗೆ ಇಮ್ಮಡಿಯಾಗಿ ತರುಣಿ
ಇರುತಿರ್ಪಳೂ ಸ್ಮರನ ಕೇಳಿಗೆ
ಯನ್ನ ಗುರಿಮಾಡಿ ಪೋದಳು ||

ಕರ್ಣ: ಅಯ್ಯ ಕೌರವೇಶ್ವರ, ಆ ರಾಜನ ಕುವರಿಯು ಕಾಮನ ಕೈಯೊಳಗಿನ ಅರಗಿಣಿಯಂತೆ ಇರುವಳು. ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿ ನನ್ನ ಮನವು
ಸ್ಮರನ ಕೇಳಿಯೊಳಗೆ ಸೂರೆ ಹೋಗುವುದೈ ದೇವಾ ಮತ್ತೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ||

ಪದ

ತವಕದಿ ಅವಳನ್ನು ಮದುವೆಯ ಮಾಡ್ಯಯ್ಯ
ಕುರುರಾಯ ನೀನು ಈಗ ||

ಕರ್ಣ: ಹೇ ಕುರುಕುಲಧೀರನೆ, ನೀವು ಏನಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಆ ನಾರಿಯನ್ನು ತಂದು ಯನಗೆ ವಿವಾಹ ಮಾಡಿದರೆ ಯನ್ನ ಮನವು
ಸಮಾಧಾನವಾಗುವುದು. ಯಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಯೀ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಯೀ ಧಾತ್ರಿಯ ಮೇಲೆ ಇಡುವದಿಲ್ಲವೈ ರಾಜ ದಿನಕರ ತೇಜ ||

ಪದ-ಜಂಪೆ

ಯಿದಕೆ ಯೋಚನೆ ಯಾಕೆ ತರುಣಿಯಳ
ತರುವೆನು ಚಿಂತೆ ಯಾತಕೆ ನಿನಗೆ
ಅನುಜಾ ನಾ ತೆರಳುವೆನೂ ||

ಕೌರವ: ಹೇ ರವಿನಂದನ, ಈ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾತಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀಯೆ. ಯೀ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಹೋಗಿ
ಸುಂದರಾಂಗಿಯನ್ನು ತಂದು ನಿನಗೆ ವಿವಾಹ ರಚಿಸದೆ ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲವೈ ತಮ್ಮಾ ರವಿನಂದನ ಮತ್ತೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ||

ಪದ

ಮನ್ನಿಸಿ ಅರಸನ ತರುವೆನು
ತರುಣಿಯಳ ಕಲಹಾವ ಬೆಳೆಸಿದರೆ
ಧುರದೊಳು ಜೈಸಿ ತರುವೆ ಇದಕ್ಕಾಕೆ
ಯೋಚನೆಯು ಅನುಜನೇ ಕೇಳೋ ||

ಕೌರವ: ಹೇ ತಮ್ಮನೇ, ಆ ರಾಜನು ವಳ್ಳೇ ಮಾತಿನಿಂದ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರಿ ಹಾಗೇನಾದರೂ ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ಕಾಳಗವನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿ
ಜೈಸಿ ತಂದು ಲಗ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಡ. ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನಮ್ಮ ಸೇನೆ ದಳ ಸಹಿತ ಹೊರಡುತ್ತೇನೆ ||

ಕರ್ಣ: ಹಾಗಾದರೆ ಹೋಗಿ ಬನ್ನಿರಿ ||

ಭಾಮಿನಿ

ಎನುತ ಕರ್ಣಗೆ ಪೇಳಿ ದುರ್ಯೋಧನನು
ಮುದದೋಳ್ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಂದು
ಅನುಜನೋಳ್ ಮಾವನೋಳ್ ಏನನ್ನುತಿರ್ದನೂ ||

ಕೌರವ: ಯಾರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾವನಾದ ಶಲ್ಯಭೂಪತಿ ಮತ್ತು ಅನುಜನಾದ ದುಶ್ಯಾಸನನನ್ನೂ ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರಮಾಡೂ ||

ಕೌರವ: ನಮೋ ನಮೋ ಮಾವೈಯ್ಯೆ ||

ಶಲ್ಯ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲೈಯ್ಯೆ ಕೌರವ ಭೂಪತಿ ||

ದುಶ್ಯಾಸನ : ನಮೋ ನಮೋ ಅಗ್ರಜಾ||

ಕೌರವ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಪ್ಪ ಅನುಜನೇ ||

ಪದ

ಯೇನು ಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಕರೆಸಿದೆ ಕೌರವ
ಮಾಜದೆಮ್ಮೊಳು ಪೇಳೈಯ್ಯೆ ||

ಶಲ್ಯ: ಅಯ್ಯೆ ಕೌರವ ಭೂಪತಿ, ನಮ್ಮನ್ನು ಯಿಷ್ಟು ತ್ವರಿತದಿಂದ ಬರಹೇಳಲು ಯೇನು ಕಾರಣವಿರುವದು. ಮಾಜದೆ ತ್ವರಿತದಿಂದ ಹೇಳು
ಮನದಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಿಸಿ ನೋಡುತ್ತೇನೈ ಕೌರವ ಭೂಪತಿ ||

ಕೌರವ: ಮಾವಯ್ಯೆ ಶಲ್ಯಭೂಪತಿ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ರವಿಕುಮಾರನಾದ ಕರ್ಣನಿಗೆ ರತ್ನಾವತಿ ಅರಸನಾದ
ಚಂದ್ರೇಶನ ಮಗಳನ್ನು ತಂದು ವಿವಾಹವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾದ ಕಾರಣ ಸರ್ವರೂ ಹೊರಡುವಂಥವರಾಗಿ ||

ಶಲ್ಯ: ಅಪ್ಪಣೆ.

ಕೌರವ: ಭಲೈ ಸಾರಥಿ ನಮ್ಮ ಮಾರ್ಬಲವೆಲ್ಲ ಬೆಂಬಲದಲ್ಲಿ ಹೊರಡುವಂತೆ ಹೇಳಿ ರಥವನ್ನು ರತ್ನನಗರಿಗೆ ಹಾರಿಸೂ ||

ಕೌರವ: ಎಲೈ ಸಾರಥಿ ರಥವು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವಂಥದ್ದಾಯಿತು ||

ಕೌರವ: ಎಲೈ ಸಾರಥಿ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಚಂದ್ರೇಶನ ಚಾರರನ್ನು ಕರೆ. ಆಹ ಎಲೈ ಚಾರರೆ ನಿಮ್ಮ ದೊರೆಯಾದ ಚಂದ್ರೇಶ
ರಾಜನಿಗೆ ಹಸ್ತಿನಾವತಿ ಇಂದ ಕೌರವೇಶ್ವರರು ಅವರ ಸೇನೆಯು ಬಂದಿರುವುದೆಂಬುದಾಗಿ ತಿಳಿಸೂ ||

ಚಾರ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ನೀನು ಬಂದ ಕಾರ್ಯವೇನು ಹೇಳು ||

ಚಾರ: ಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾರಾಜರೆ, ಹಸ್ತಿನಾವತಿ ನಗರದ ದೊರೆಯಾದ ಕೌರವೇಶ್ವರರು ಹನ್ನೊಂದಕ್ಷೋಣಿ ಮಾರ್ಬಲ ಸಹಿತ ಬಂದಿರುವರು ಎಂದು ತಮಗೆ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿರುವರು ||

ರತ್ನಾವತಿ ಕಲ್ಯಾಣ

ಚಂದ್ರೇಶ: ಅಯ್ಯ ಸಚಿವನೆ, ನಿನ್ನಾ ವಚನಾಮೃತಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದೆನೂ, ನೀನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಯನ್ನಾ ಸತಿಯಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ದ್ವಿಪದ

ಮುದದಿಂದ ಸುಸಿಲೆಯು ಮದನನ ವೋಲುವಂತೆ
ಪದುಮುಖಿ ಸುದಾಂಸು ಮಾಣಿಕ್ಯ ಮಾಲೆಯಂ ಧರಿಸಿ
ಮುದದಿಂದ ಮುಂಗೈಯೊಳು ನೀಲದ ಬಳೆಯಂ ತೊಟ್ಟು
ಚದುರೆ ವಿರಾಜಿಸುತಿರ್ಪ ಮುಖದಿಂದಳಿರು ಸೋಗೆಯಂ ಧರಿಸಿ
ಚಂದ್ರಗಾವಿಯ ಸೀರೆಯ ಚಂದದಿಂದುಟ್ಟು
ಬಂದು ನಿಂದಳು ತೆರೆಯ ಮರೆಯಲಿ ಸುನೀತಿ ||

ಸುನೀತಿ: ಅಯ್ಯ ಸೂತ್ರಧಾರಿ ಹೀಗೆ ಬರುವಂಥವನಾಗು. ಈ ಅತಿ ರಮ್ಯತರವಾದ ಸಪ್ತಾಂಗ ಸಭಾ ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಬಂದವರು ಧಾರೆಂದು ಕೇಳುವ ಮಾನುಷ್ಯಾ ನೀ ಧಾರು ನಿನ್ನ ಹೆಸರೇನು ಹಸನಾಗಿ ವುಸುರಸಪ್ಪ. ಅಪ್ಪಾ ಸಾರಥಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಧಾರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೀಯೆ. ಹಾಗಾದರೆ ನಮ್ಮ ನಾಮಾಂಕಿತವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀನಿ ಕೇಳುವಂಥವನಾಗು. ತ್ರಿಭುವನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೋಭಿಸುವಂಥ ಅಂಗ-ವಂಗ-ಕಳಿಂಗ ಕಾಶ್ಮೀರ ಮಗಧ ಮಾಳವ ಮೊದಲಾದ ಈ ಚಪ್ಪನ್ನ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಿಗಿಲಾದ ರತ್ನಾವತಿ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಸಾಂದ್ರ ವೈಭವದಿಂದ ಪಾಲಿಸುವ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಭೂಪಾಲರಿಗೆ ಪಟ್ಟದ ಅರಸಿಯಾದ ಸುನೀತಿ ಅಮ್ಮನವರು ನಾನೇ ಅಲ್ಲವೇನಪ್ಪಾ ಸಾರಥಿ. ಅಪ್ಪಾ ಸಾರಥಿ ಈ ಸಭಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಯನ್ನ ಪ್ರಾಣಕಾಂತರು ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣ ಬಾಹೋಣವಾಯಿತು. ಧಾವಲ್ಲಿರುವರು ತೋರಿಸುವಂಥವನಾಗು

ನಮೋ ನಮೋ ಕಾಂತರೆ

ಚಂದ್ರೇಶ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೆಳ ರಮಣಿ ಸದ್ಗುಣಾಭರಣಿ ||

ಸುನೀತಿ: ರಮಣರೆ ನನ್ನನ್ನು ಕರೆಸಿದ ಪರಿಯಾಯವೇನೇಳಿರಿ

ಪದ

ವಲ್ಲಭೆ ಲಾಲಿಸು ಹರುಷವ ಪೇಳುವೆ
ತ್ವರಿತದಿಂ ಕರೆಸಿದ ಪರಿಯನ್ನು ಪೇಳುವೆ
ಯಮ್ಮಯ ಮಗಳಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಲುಬೇಕು
ಸಮ್ಮತವೇನಿದು ಹರುಷದಿಂ ಪೇಳೆ ||

ಚಂದ್ರೇಶ: ಹೇ ರಮಣಿಯೆ, ರತಿಯ ರೂಪಿಗಿಂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಇರುವ ನಮ್ಮ ಕುವರಿಯಾದ ರತ್ನಾವತಿಗೆ ತಕ್ಕ ವರನನ್ನು ತಂದು ವಿವಾಹ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಮನಸ್ಸು ಪುಟ್ಟಿ ಯಿರುವುದರಿಂದಾ ನಿನ್ನನ್ನು ಕರೆಸಿರುತ್ತೇನೆ. ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳಿ ರಮಣಿ ಸದ್ಗುಣಾ ಭರಣಿ ||

ಸುನೀತಿ: ಹೇ ಕಾಂತ, ಪತಿಯೇ ದೈವವೆಂದು ಪೂಜಿಸಿ ಯಿರುವ ತಮ್ಮ ಮಾತಿಗೆ ಪ್ರತಿಮಾತು ಆಡಬಹುದೇ ರಮಣ ಸದ್ಗುಣಾಭರಣ ||

ಚಂದ್ರೇಶ: ಹೇ ರಮಣಿಯೆ, ಯಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಸತ್ಯಶೀಲನು ದೇಶ ದೇಶದ ರಾಜರನ್ನು ಕರೆಸಿ ನಮ್ಮ ಮಗಳಿಗೆ ಸ್ವಯಂವರವನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾನೆ. ಧರ್ಮರಪತ್ತಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆನು. ಯಿದಕ್ಕೆ ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟವೇನಿರುವುದು ಹೇಳು ||

ಪದ-ಅಷ್ಟತಾಳ

ಅಂತರಂಗವು ಯಾಕೆ ಮಂತ್ರಿ ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ
ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ ಯನಗೆ ಕರೆಸು ಭೂಮಿಪರಾ ||

ಸುನೀತಿ: ಹೇ ಪ್ರಾಣದೊಲ್ಲಭರೆ, ನಮ್ಮ ಪ್ರೀತಿಭಾವದಿಂದ ನಡೆಸುವ ಸತ್ಯಶೀಲ ಮಂತ್ರಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನಂತೆ ನಮ್ಮ ಮಗಳ ಲಗ್ನವನ್ನು ಮಾಡಲು ನನಗೆ ಸಂತೋಷವೈ ಕಾಂತ ಮತಿಗುಣವಂತಾ ||

ಚಂದ್ರೇಶ: ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿವಯರನೆ ನನ್ನ ಸತಿಯಳಾದ ಸುನೀತಿಯು ನಿನ್ನ ಮಾತಿನಂತೆ ವಪ್ಪುವಂಥವಳಾದಳೂ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಕುವರಿಯಾದ ರತ್ನಾವತಿಯನ್ನು ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರಮಾಡು ||[ಮುರಹರಿ ಮಾದವ]

ರತ್ನಾವತಿ: ಆಹಾ ನಾನು ಚಂದ್ರೇಶ ಮಹಾರಾಜನ ಕುವರಿಯಾದ ರತ್ನಾವತಿಯು. ಇದು ಹಾಗಿರಲಿ ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ನನ್ನ ಸಖಿಯು ನನ್ನ ಬೆಂಬಲದಲ್ಲಿಯೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದವಳೂ ಎಲ್ಲಿ ಹೋದಳು ಕಾಣೆನಲ್ಲಾ ||ಯಾರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಖಿಯನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಡೂ ||

ಸಖಿ: ನಮ್ಮ ರತ್ನಾವತಿ ಅಂಮೈಯನವರು ಸಖಿಯನ್ನು ಬರಮಾಡು ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಕಾರಣ ನಾನು ಬಂದೆನು. ಯೀಗಲೆ ಹೋಗಿ ಅಮ್ಮಯ್ಯನವರನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇನೆ ||ನಮೋ ನಮೋ ದೊರೆಸಾನಿ ||

ರತ್ನಾವತಿ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿ, ಅಮ್ಮಯ್ಯ ಸಖಿಯೆ ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದವಳೂ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದಂತೆ ಎಲ್ಲಿ ಪೋದೆಯಮ್ಮಾ ||

ಸಖಿ: ಅಮ್ಮೈಯ ಇದೇನು ಹೀಗೆ ಕೇಳುವೆ ನೀನು ರಾತ್ರಿಯಿಲ್ಲಾ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡದೆ ಯಾಕೆ ಗಾಬರಿಪಡುವೆ ||

ರತ್ನಾವತಿ: ಸರಿ ಸರಿ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರು ನನ್ನ ಲಗ್ನ ಮಾಡಿಕೊಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದಲೂ ಯೌವನಕಾಲ ಕೂಡಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಆ ರೀತಿ ಸಂತಾಪ ಪಡುವೆನೂ ||

ಸಖಿ: ಅದರಂತೆ ನನಗೂ ಕಾಲಕೂಡಿರುವುದರಿಂದಾ ನನ್ನ ಗೆಳೆಯನು ಕೈಸನ್ನೆಯಿಂದ ಕರೆದ ಕಾರಣ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತನಾಡಿ ಬರುವೆನೆಂದು ಹೋದೆನು. ಹೀಗಿರಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾವಕಾಶವಾಯಿತು ಏನು ಮಾಡೋದು ಹೇಳು ||

ರತ್ನಾವತಿ: ನಿನ್ನ ಸಂಗಡ ಸರಸವಾಡುವ ಕಾಲವಲ್ಲ. ತಂದೆಯವರು ಯಾತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕರೆಯಿಸಿರುವ ಕಾರಣ ಹೋಗಿ ಬರೋಣ ಬಾ. ನಮೋ ನಮೋ ತಂದೆ ಹೇಳುವೆನು ಮುಂದೆ ||

ಚಂದ್ರೇಶ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಮ್ಮ ಪುತ್ರಿ ಸುಂದರಗಾತ್ರಿ ||

ಪದ

ಬಯಸುತ್ತಾಲಿದೆ ಯನಗೆ ಜನಕಾ ಆಹಾ ಜನಕ
ಮಮಾರದ ಸಂಕಟವ ಪೇಳಲಾರನೋ
ಮಂದಹಾಸಧಿ ನಾನು ನರಳುವೆ ಜನಕಾ ||

ರತ್ನಾವತಿ: ಹೇ ಜನಕರೆ, ನನ್ನ ಮನದ ಸಂಶಯವನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನೆಂದು ಹೇಳಲಿ, ಹಾಗೆ ಹೇಳದಿದ್ದರೆ ಮನ್ಮಥನು ನನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕುಂದಿಸುವನು. ಏನು ಮಾಡಲಿ ಜನಕನೆ

ಪದ

ತನುಜೆಯೆ ಲಾಲಿಸು ಸಂಶಯಪಡುತ್ತಾ
ಮುದ್ದಿನ ಮುಖವ ನೋಡಿ ಮಾಜದೆ ಮಮರವ
ಅಕಳಂಕವಿಡದೆ ನೀನು ಕಂದಾ ಪೇಳು ||

ಚಂದ್ರೇಶ: ಅಮ್ಮ ಕೋಮಲಾಂಗಿಯಾದ ಕುಮಾರಿಯೆ. ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಂಶಯವಿಲ್ಲದೆ ಪೇಳಮ್ಮ ಮಗಳೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹರಳೆ ||

ಪದ

ಮನ್ಮಥಬಾಧೆ ತಲ್ಲಣಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ
ನಿಲ್ಲಲಾರೆನು ನಾನು ವನಕೆ ಪೋಗುವೆನು ||

ರತ್ನಾವತಿ: ಹೇ ತಂದೆಯವರೆ, ನಿಮ್ಮ ಸುತೆಯಳಾದ ಯನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಲಾಲಿಸಿರಿ. ಮನ್ಮಥನೆಂಬುವನು ಯನ್ನಾ ಕಾಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಕರಗಿಸುವುದರಿಂದಾ ಈ ಸಂಕಟವನ್ನು ತಾಳಲಾರೆನು ||

ಪದ

ಮೋಹಾನಾಂಗಿಯೆ ನಿನ್ನ ಮನ
ಕುಂದಿದೆ ಮೊಗ ಬಾಡಿದೆ ಬಾಲೆ
ತಕ್ಕ ಸುಂದರನನ್ನು ನೋಡುವೆ
ಕೋಮಲಾಂಗಿ ಕರಗಬೇಡವೆ ||

ಚಂದ್ರೇಶ: ಅಮ್ಮಯ್ಯ ನೀನು ಈ ಪರಿ ಸಂಕಟವನ್ನು ಪಡುವುದು ನೋಡುತ್ತಾ ನನ್ನ ದೇಹವು ಕುಂದುವುದು. ಕಾಲವೊದಗಿದ ಮೇಲೆ ಯಾರು
ತಾನೆ ಏನು ಮಾಡುವರು. ಅಮ್ಮಯ್ಯ ನೀನು ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಡ. ನಿನಗೆ ತಕ್ಕ ಶೂರನಾದ ಪುರುಷನನ್ನು ತಂದು ವಿವಾಹ
ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಸೈರಿಸಮ್ಮಾ ಪುತ್ರಿ ಸುಂದರಗಾತ್ರಿ ||

ರತ್ನಾವತಿ: ತಂದೆಯವರೆ, ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಯಿರುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ನನಗೆ ಬಹಳ ಬ್ಯಾಸರವಾಗಿರುವ ಕಾರಣ ಸಖಿಯರೊಡನೆ
ನಮ್ಮ ವನಾಂತರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬರಲು ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಿರಿ ||

ಚಂದ್ರೇಶ: ಅಮ್ಮಯ್ಯಾ ಹಾಗಾದರೆ ಹೋಗಿ ಬಾರಂಮ್ಮಾ ಪುತ್ರಿ.

ರತ್ನಾವತಿ: ಅಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿ ವನ ವಿಹಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬರೋಣ ನಡಿಯಮ್ಮ ಸಖೀಮಣಿ ||

ಸಖಿ: ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಆಗಬಹುದಮ್ಮಾ ದೊರೆಸಾನಿ.

ರತ್ನಾವತಿ: ಅಮ್ಮಯ್ಯಾ ಯೀ ವನಾಂತರವು ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುವುದು || ಈ ವನಾಂತರದಲ್ಲಿ ಯಿರುವ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಮನೋಹರವಾದ
ವೃಕ್ಷಗಳೂ ಎಷ್ಟು ಆನಂದಪಡುತ್ತಿರುವವು ನೋಡು

ಸಖಿ: ಅಮ್ಮಯ್ಯಾ ಯಿತ್ತ ನೋಡು. ಪಾರಿವಾಳದ ಎರಡು ಪಕ್ಷಿಗಳೂ ಹ್ಯಾಗೆ ವೊಂದರ ಬಾಯಿನಿಂದಾ ವಂದೂ ಕೋರುತ್ತಿವೆ ನೋಡು ||

ರತ್ನಾವತಿ: ಅಮ್ಮಯ್ಯ ಸಖಿಯೆ ಅಹುದು ಅವುಗಳು ಯಾತಕ್ಕೆ ಹಾಗೆ ಕುಳಿತಿರುವು

ಸಖಿ: ಅಮ್ಮಯ್ಯ ಅತ್ತಕಡೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಯಿರುವ ಪಕ್ಷಿ ಯೆಂಣ್ಣು ಪಕ್ಷಿಯು. ಯಿತ್ತ ಕುಳಿತಿರುವುದೂ ಗಂಡು ಪಕ್ಷಿಯು ಹೆಣ್ಣು ಪಕ್ಷಿಗೆ
ಗಂಡು ಪಕ್ಷಿಯು. ದೇಶ ದೇಶವನ್ನು ತಿರುಗಿ ತಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಹಸಿವು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಆಹಾರ ತಂದು ಕೊಡುವುದು ನಿನಗೂ ಒಬ್ಬ ಪುರುಷನಿದ್ದರೆ
ಈ ಕಷ್ಟವ್ಯಾತಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಯಿತ್ತು ಹೇಳು ||

ರತ್ನಾವತಿ: ಸಖಿ ವಳ್ಳೆಯ ಮಾತನ್ನು ಆಡಿದೆ. ನನ್ನ ಅದೃಷ್ಟ ಫಲಕ್ಕೆ ಯಾರು ತಾನೆ ಏನು ಮಾಡುವರು

ಸಖಿ: ಯಿದು ವಳ್ಳೆ ಅದೃಷ್ಟ. ಅತ್ತ ನೋಡೆ ಆ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಹ್ಯಾಗೆ ಆನಂದಪಡುತ್ತಾ ಇವೆ.

ರತ್ನಾವತಿ: ಅಯ್ಯೋ ಏನು ಮಾಡಲಿ ನನಗೂ ಬಹಳ ಸಂಕಟ ತೋರುವುದಲ್ಲಾ

ಪದ-ರೂಪಕ ತಾಳ

ತಾಳಲಾರೆ ತಾಳಲಾರೆ ತಾಳಲಾರೆ

ತಾಪವ ವಿರಹತಾಪದಿಂದ ನಾನು

ಕಂದಿಕುಂದಿ ಬಳಲುವೆನೂ ||

ರತ್ನಾವತಿ: ಅಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿ, ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರು ನನಗೆ ಲಗ್ನಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಯನ್ನ ಮನಕ್ಕೆ ಭ್ರಾಂತಿ ಪುಟ್ಟಿಸಿದರು. ಕಾಯವೆಲ್ಲ ಸುಟ್ಟುಸೂರೆ ಹೋಗುತ್ತಲಿರುವದು. ಏನು ಮಾಡಲಿ ಹೇಳಮ್ಮಾ ಸಖಿ ||

ಪದ-ಅದಿತಾಳ

ಪುರುಷರಿಲ್ಲದ ನಾರಿ ಮೋರೆಯ

ನೋಡುವಾರೆ ಮನಸಿಜನಾಟದಿ

ಮನವು ಕುಂದಿಪುದೂ ||

ಸಖಿ: ಅಮ್ಮಯ್ಯ ನೀನು ಲಗ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಇದುವರೆವಿಗೂ ಹ್ಯಾಗೆ ಇದ್ದೆಯೋ ನಾನು ಕಾಣೆನವ್ವ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಈ ಲೋಕದೊಳು ಪ್ರಾಯಸ್ಥರಾದ ಕನ್ನೆಯರಿಗೆ ತಕ್ಕ ವರನಿಲ್ಲದೆ ಕಾಮವಿರಹದಲ್ಲಿ ಕಂದಿಕುಂದಿ ಬಿಸಲಿಲ್ಲದೆ ಬಾಡುವಂಥ ತಾವರೆಯೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಕರಗುವಂತೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಜಗದೀಶನೊಬ್ಬನೇ ಬಲ್ಲನಮ್ಮಾ ದೊರೆಸಾನಿ ||

ಭಾಮಿನಿ

ಯೀ ಪರಿಯಲಿ ಸಖಿವಾಕ್ಯಮಂ ಕೇಳಿ ವಿರಹತಾಪದಿಂ

ನಾರಿಯು ಮೂರ್ಛಿತಳಾಗಲು ಸಖಿಯು

ನಾನಾ ಪರಿಯಿಂದ ಪುಪಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದಳೂ ||

ಸಖಿ: ಆಹ ಯೀಗೆ ಚೆನ್ನಾಯಿತು. ನಾನು ಏಕರೀತಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಯೀ ಯಂಮ್ಮಗೆ ಇಂಥ ಕಷ್ಟ ಬಂತು. ಇದನ್ನು ನಾನೇ ನೋಡಬೇಕು. ಈಕೆಯನ್ನು ಮೆಲ್ಲನೆ ಎಬ್ಬಿಸಿ ಆ ಕೊಳದ ಬಳಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಗಂಗಾ ಉದಕವನ್ನು ಕುಡಿಸುತ್ತೇನೆ||ಅಮ್ಮಯ್ಯ ಏಳು ಸರಿಸರಿ ಚೆನ್ನಾಯಿತು. ಆ ಕೊಳದ ಬಳಿ ಹೋಗಿಬಂದು ವನದೇವತೆ ಪೂಜೆಮಾಡಿ ಅರಮನೆಗೆ ಹೋಗೋಣ ನಡಿ ||

(ಚಾರರು ಬರುವಿಕೆ)

ಚಾರರು: ಯೆಲೋ ಬಲ್ಲೀಲರ ಯಿವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬಾಯಿ ಸಪ್ಪಗೆ ಆಗ್ಯತೆ ಶಿಕಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರೋಣ. ಯೀನಾದರೂ ನಮ್ಮ ಕರ್ಣರಾಜರು ಕರೆದಾರೆ ತೊಂದ್ರೆಯಾಗುತ್ತೆ ಬನ್ನೀಲರ ||

ಪದ

ಸಾರಿರಿ ಸಾರಿರಿ ಬೇಂಟೆಗೆ ನೀವ್
ಧೀರರೆ ಪಿಡಿಯುತ ಖಡ್ಗಗಳ ತೋರುತೆ
ಶೌರ್ಯವ ನಾವ್ ಮೈಗಳ
ಎದುರು ನೋಡುತಲಿ ||

ಚಾರರು: ಎಲೋ ಶಿಕಾರಿ ಮಾಡೋಣ ಸುತ್ತಲೂ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಲರ ||

ಸಖಿ: ಅಮ್ಮಯ್ಯ ಮುಖಮಜ್ಜನವನ್ನು ಮಾಡಿಕೋ ನಡಿ ಹೋಗೋಣ ವನದೇವತೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡೋಣ ||

ರತ್ನಾವತಿ: ಸಖಿ ಪುಷ್ಪವನ್ನು ಕೊಯ್ದುಕೊಂಡು ಹೋಗೋಣ ||

ಚಾರರು: ಯೆಲಿಲರ ಯಾರೋ ಹೆಂಗಸರು ಮಾತಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮರೇಲಿ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಿ. ಯಿದರ ಸಂಗತಿಯೇನು ನೋಡೋಣ ||

ಸಖಿ: ಅಮ್ಮ ದೊರೆಸಾನಿ ಪೂಜೆಮಾಡು. ಸಕಲ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತಂದು ಇಟ್ಟು ಇರುತ್ತೇನೆ ||

ಪದ

ಮಂದರಗಿರಿಧರನೆ ಶ್ರೀವರನೆ ಬಾ. ಲೋಕಾನೇ
ಸಾಕುವ ದೇವಾ, ನೀ ಕೃಪೆ ತೋರೆನಗೆ ಶ್ರೀವರನೆ
ಬಾ ಲೀಲಾಜಾಲಾ ಜಾಲಸುನೀಲ ಪಾಲಿಸು
ಶ್ರೀಲೋಲ ಶ್ರೀವರನೆ ಬಾ ಭಕ್ತರಧಾರಿ ಬಾರೈ ಶೌರಿ
ಭಕ್ತಿಗೆ ಮೈತೋರಿ ಶ್ರೀವರನೆ ಬಾ ಕಾಯೊ ದೇವಾ
ಕಾಯೋ ಮುರಾರಿ ಕಾಯೈ ಕೃಪೆ ತೋರೈ ಶ್ರೀವರನೆ ಬಾ||

ಭಾಮಿನಿ

ಇತ್ತಲಾ ವನದೇವರ ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತಾ
ಇರುತಿರಲು ಕಾಡಿನೋಳ್ ಬ್ಯಾಟಿಯಾಡುವ
ಚರರು ಕಂಡು ಅವರವರೋಳ್ ಯೇನನ್ನುತಿರ್ದರೂ ||

ಚಾರ: ಎಲ್ಲಿಲಾರ, ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಅತ್ತ ಕಡೆ ಇರುವ ಅಮ್ಮ ನಮ್ಮ ದೊರೆಗೆ ವಾರಿಗೆ ಚನ್ನಾಗಿ ಆಗುತ್ತೆ. ಯೀಗಲೆ ಶಿಕಾರಿ ಬ್ಯಾಡಿ ಯೇನು
ಬ್ಯಾಡಿ ನಡಿರಿ ಹೇಳೋಣ ನಮ್ಮ ದೊರೆ ಇನಾಮು ಕೊಡುತಾರೆ

ಚಾರರು: ನಮೋ ನಮೋ ದೊರೆಯೇ ||

ಕರ್ಣ: ಅಯ್ಯ ಬೇಂಟೆಗಾರರೆ ಇಷ್ಟು ಗಾಬರಿಯಿಂದ ಬರಲು ಕಾರಣವೇನು ಜಾಗ್ರತೆ ಹೇಳಿರಿ ||

ಪದ

ರಾಜಾಧಿರಾಜನೆ ಸೋಜಿಗವನು
ನಾವು ಮಾಜದೆ ಪೇಳ್ವೆವೂ ||ರಾಜಾ ||
ಯಾರೋ ನಾರಿಯರು ಕಾಡಿನೋಳ್
ಇರುವರು. ನಲ್ಲೆಯು ನಿಮಗೆ
ನವರತ್ನದಂದದಿ ಇರ್ಪ ನಾರಿಯ
ನೀವುಗಳು ಸಾರದೆ ತನ್ನಿ ಬೇಗಾ ||

ಚಾರರು: ಹೇ ಸ್ವಾಮಿ, ನಾವು ಏನೆಂದು ಹೇಳಲಿ. ಯಾರೋ ದೊರೆಯ ಮಗಳು ಸಖಿಯೊಡನೆ ವನದಲ್ಲಿ ದೇವರ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಾ
ಇದ್ದರು. ನಿಮಗೆ ವಾರಿಗೇನು ಚನ್ನಾಗ್ಯೆತೆ ಏನಾರ ಸಂದರ್ಭ ಮಾಡಿ ಮದುವೆ ಆಗಬೇಕು ಬುದ್ಧಿ ||

ಪದ-ಅದಿತಾಳ

ದೂತರೆಂದುದ ಕೇಳಿ ಹರುಷಾದಿ
ರವಿಜಾತ ಮನದಿ ಹರುಷವ
ತಾಳಿದನೂ ವಾರ್ತೆ ಕೇಳಿದನೂ ||

ಕರ್ಣ: ಎಲೈ ಚಾರರೆ, ನೀವುಗಳು ಹೇಳಿದ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಆ ಕೋಮಲಾಂಗಿಯು
ಲಗ್ನವಾಗಿರುವಳೋ ಇಲ್ಲವೋ ಹೇಳಿರಿ ||

ಚಾರರು: ಲಗ್ನವಾಗಿಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ ||

ಪದ

ಕಲ್ಯಾಣವಿಲ್ಲದ ಕಾಮಿನೀಮಣಿ ತಂದು
ಕಡುಹರುಷದಿಂದಲಿ ಕೂಡುವೆನೂ
ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುವೆನೂ ||

ಕರ್ಣ: ಆಹ ನಾನು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ, ಕಲ್ಯಾಣವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಆ ನಾರೀಮಣಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಲಗ್ನವಾಗದಿದ್ದೊಡೆ ಹಿಂದೆ ಭಾರ್ಗವರಲ್ಲಿ
ಕಲಿತಂಥ ವಿದ್ಯೆ ಯಾತಕ್ಕೇ, ವಳ್ಳೇದು ಮತ್ತೂ ಹೇಳುವೆನೂ ||

ಪದ

ಮೂರು ಲೋಕವು ಮುನಿದು ಬರಲು
ಗೆಲ್ಲುವೆ ನಾನು ಘೋರ ಕಾನನಕೀಗ
ಪೋಗುವೆನೂ ಬೇಗ ತೆರಳುವೆನೂ ||

ಕರ್ಣ: ಆಹ ನಾರೀಮಣಿ ದೆಸೆಯಿಂದ ಮೂರು ಲೋಕದ ರಾಜರುಗಳು ಮುನಿದು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಬಂದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ನಾನು ಗೆಲ್ಲದೇ
ಬಿಡುವೆನೆ ವಳ್ಳೇದು ಎಲೈ ಚಾರರೆ ಆ ನಾರೀಮಣಿ ಇರುವ ಸ್ಥಳವನ್ನು ತೋರಿಸಲು ನಡೆಯಿರಿ ||

ರತ್ನಾವತಿ: ಅಮ್ಮಾ ಸಖಿಮಣಿ ವನದೇವರ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದ್ದಾಯಿತು. ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳೂ ||

ಪದ-ರೂಪಕ

ಬಾರೆ ಪೋಗುವ ಪುರಕೆ ಬೇಗದಿಂದಲಿ ||

ತಂದೆ ಯನ್ನನು ಕರೆಸಿ ಪೇಳಿದ

ಹರುಷದಿ ಕಲ್ಯಾಣವಿತ್ತು ||ಬಾರೆ ||

ರತ್ನಾವತಿ: ಅಮ್ಮಯ್ಯ ನಾನು ಬರುವಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರು ನಿನಗೆ ತಕ್ಕ ವರನನ್ನು ತಂದು ಲಗ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಷ್ಟೆ.
ಆದ್ದರಿಂದ ತಡಮಾಡದೆ ಹೋಗೋಣ ನಡೆ ||

ಚಾರ: ಅಗೋಡಿ ಇಲ್ಲಿಯೆ ಇರುವರು.

ಪದ

ಆಹ ಸಂತೋಷ ಹೊಂದಿದೆನು ಹರಿಯು

ಮುನಿಯಲಿ ಹರನು ಕಾದಲಿ ಹರಿಣಾಕ್ಷಿಯ

ಬಿಡೆನು ನಾನು ಎನುತ ಮನದೊಳು

ಹರುಷ ತಾಳಿದ ರವಿಯ ಸುತನು ||

ಕರ್ಣ: ಎಲೈ ಚಾರಕರೇ, ಯೀ ನಾರೀಮಣಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ನನ್ನ ಮನವು ಬಹಳ ಆನಂದವಾಯಿತು. ಯೀ ನಾರಿ ದೆಸೆಯಿಂದ ಹರಿಹರ
ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳು ಕೂಡ ಬಂದಾಗ್ಯೂ ಈ ಧೀರನಾದ ಕರ್ಣನು ಹೆದರುವನಲ್ಲ ತಿಳಿಯಿತೆ. ಒಳ್ಳೆಯದು ಈ ನಾರಿಯನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸಿ
ನೋಡುವೆನು ನೀವು ವಾರಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿರಿ ||

ಪದ-ಅಟತಾಳ

ಆರೆಲೆ ಸುಂದರಿಯೆ ಮಾರ ಸನ್ನಿಭ

ವೇಣಿ ಘೋರ ಕಾನನದೊಳು ನೀನು

ಸಂಚರಿಸಲು ಏನು ಕಾರಣ ಬಂದೆ

ಕೋಮಲಾಂಗಿಯೆ ಕೇಳೆ ಆರೆಲೆ ||

ಕರ್ಣ: ಹೇ ನಾರೀಮಣಿಯೇ, ಈ ಕಾನನದಲ್ಲಿ ಸಖಿಯೊಡನೆ ನೀನು ಸಂಚರಿಸಲು ಏನು ಕಾರಣ ಮಾಡದೆ ಯನ್ನೊಡನೆ ಹೇಳೆ ಬಾಲೆ
ಕಾಮನ ಲೀಲೆ ಮತ್ತೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ

ಪದ

ದೇವತಾ ಸ್ತ್ರೀಯೊಳು ಭಾವದಿಂದಿರುತಿರುವೆ
ಭಾವಿಸಿ ನೋಡಲು ಭವನದೊಳಿಲ್ಲವೆ ||
ಆರಲೆ ಸುಂದರಿ ||

ಕರ್ಣ: ಹೇ ಸುಂದರಾಂಗಿ, ದೇವತೆಗಳು ಸಂಚಾರ ಮಾಡುವಂಥ ಈ ವನದಲ್ಲಿ ಸಖಿಯೊಡನೆ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಲು ನೀನು ದೇವತಾ
ಸ್ತ್ರೀಯೊಳೇ ನರಮಾನವಳೋ ಯನ್ನೊಡನೆ ಪೇಳೆ ನಾರೀಮಣಿ ||

ಪದ

ನೋಡು ನೋಡೆ ನೋಡೆ ಸಖಿಯೆ
ನೋಡೆ ಯೀತನ ಗಾಢದಿಂದ ಪೋಗಿ
ನಾನು ಕೇಳಿ ನೋಡುವೆ ನೋಡೆ ||

ರತ್ನಾವತಿ: ಆಹ ಸಖೀಮಣಿ, ಗಾಂಧರ್ವರಂತೊಪ್ಪುವ ಯೀ ರಾಜಕುಮಾರನು ಯಾರಾಗಿರಬಹುದು ಕೇಳಿ ನೋಡುವೆನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಾರಿಗೆ
ಇರೂ ||

ರತ್ನಾವತಿ: ಹೇ ರಾಜಕುಮಾರರೆ, ನಮ್ಮನ್ನು ನೀವು ಮಾತನಾಡಿಸಲು ನಿಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣ ಯಾವುದು ನಿಮ್ಮ ಪೆಸರೇನು ಹೇಳಿರಿ ||

ರತ್ನಾವತಿ ಕಲ್ಯಾಣ

ಭಾಗವತ: ಅಯ್ಯ ಕರ್ಣಭೂಪತಿ, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪದೂರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ವಂದು ವನ ಕಾಣುತ್ತಾ ಯಿರುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮ ವಂಶದವರಿಗೆ
ಗುರುಗಳಾದ ಪರುಶುರಾಮ ದೇವರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ಹೋದರೆ ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದ ವಿದ್ಯವನ್ನು ಕಲಿಸುವರು ||

ಕರ್ಣ: ಆಹಾ ಇಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಮಹಾತ್ಮರು ಬರುವಂತೆ ತೋರುವುದು. ಅವರನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುವೆನು. ನಮೋ ನಮೋ ನಾರದ ಮುನಿಗಳೇ
||ಸ್ವಾಮಿ ನಾರದ ಮುನಿಗಳೇ ನನಗೆ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಸುವಂಥ ಗುರುಗಳು ಎಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಹೇಳಬೇಕೆ ಸ್ವಾಮಿ ||

ಪದ

ಯಾವ ರಾಜನ ಸುತನೋ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವೆ
ಮಾಜದೆ ಯನ್ನೊಡನೆ ಪೇಳಯ್ಯ ಬಾಲಾ ||
ಕಂದ ಕೇಳೆಲೊ ನಿನಗೆ ಪೇಳುವೆ ಹದನವ
ಮುಂದೆ ಕಾಣುವ ವನದಿ ಪರುಶುರಾಮನೊ ||

ಅಯ್ಯ ಮಗು ಕ್ಷತ್ರಿಯವನೆಂದು ಪೇಳಬೇಡ ನೀನು
ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೆಂದು ಮತವೇಳಯ್ಯ ಮಗುವೆ ||

ನಾರದ: ಅಯ್ಯ ಮಗು ಕ್ಷತ್ರಿಯ ರೂಪಿನಿಂದ ಹೋದರೆ ಪರಶುರಾಮದೇವರು ವಿದ್ಯವನ್ನು ಕಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾತಕ್ಕಂದರೆ ಕ್ಷತ್ರಿಯರಿಗೂ
ಅವರಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮತ್ಸರವುಂಟು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ರೂಪನ್ನು ಮರೆಸಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ರೂಪಿನಿಂದ ಹೋಗುವನಾಗಯ್ಯ ಮಗೂ ಹೋಗಿ
ಬರುತ್ತೇನೆ ||

ಪದ

ಕರುಣಾನಿಧಿ ನೀನೆಂಬುವ ರಾಮನೆ
ಕಾಣಲಿಲ್ಲ ವೆನಗೆ ಕರುಣಾನಿಧಿ ನೀನೆಂಬುದಾದರೆ
ರಾಮನೇ ಯನ್ನನ್ನು ಕಾಯ್ದೆ ನಿರುತರ ನಿಮ್ಮಡಿ
ಸೇವಕರನ್ನು ಅನುದಿನ ಸಲಹುವ ನೀನಂತೆ
ಬರಿದೆ ಪುರಾಣದ ವಾಚನಗಳೆಲ್ಲವು ಪರಿಕಿಸಿ
ನೋಡುವ ಪರಶುರಾಮ ನೀನಂತೆ ||

ಕರ್ಣ: ನಮೋ ನಮೋ ಸ್ವಾಮಿ ಪರಶುರಾಮ ದೇವರೇ ||

ಪರಶುರಾಮ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಪ್ಪಾ ಪುತ್ರ ಸುಂದರ ಗಾತ್ರ ||

ಪದ

ಯಾವ ದೇಶವೋ ಮಗುವೆ ಯಾವ
ಸೀಮೆಯೋ ವೋರ್ವನೇ ನೀನಿಲ್ಲಿ ಬರಲು
ನಿಮ್ಮ ಜನನಿ ಜನಕರಾರು ಮಾಜದೆನ್ನೊಡನೆ ಪೇಳೈ ||

ಪರಶುರಾಮ: ಕೋಟಿ ಸೂರ್ಯ ಪ್ರಕಾಶವಾದ ಹೇ ಮಗುವೆ, ನೀನು ಯಾರು ನಿನ್ನ ದೇಶ ಯಾವುದು ನಿನ್ನ ಜನನಿ ಜನಕರು ಯಾರು,
ನೀನೋರ್ವನೇ ಯೀ ವನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕಾರ್ಯವೇನು, ಸಾಂಗವಾಗಿ ಪೇಳೈ ಪುತ್ರ ಸುಂದರ ಗಾತ್ರ ||

ಪದ

ಗುರುವರರೆ ನೀವು ಲಾಲಿಸಿ ಪೇಳುವೆ ಮುನಿಯೇ
ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಜಾತಿಯು ನಮ್ಮದು ಕೇಳೈ ಗುರು
ಯನ್ನಾ ಪೂರ್ವ ಫಲ ನಮ್ಮ ಮಾತಾಪಿತರು
ಮರಣ ಹೊಂದಿದರೂ ಮುಂದೆ ದಿಕ್ಕಾರು ಯಿಲ್ಲಾ ||

ಕರ್ಣ: ಸ್ವಾಮಿ ಪರಶುರಾಮ ದೇವರೆ ನಾನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಜಾತಿಯವನು. ನಮ್ಮ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥರಾದರು. ನನಗೆ ಪೋಷಿಸಿ ಸಲಹುವಂಥವರು ಯಾರೂ ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೂ ಹೇಳುವೆ ||

ಪದ

ಜನಕಾರಿಲ್ಲದ ಸುತಗೇ ಕಲಿಸಿರಿ ವಿದ್ಯಗಳನೂ, ತಮ್ಮಾ
ಸೇವೆಯೊಳು ನಾನು ಕಿನ್ನನಾಗಿರುವೆನೂ
ಕರುಣಾದಿ ದಯವಿಟ್ಟು ಸಲಹಿ ರಾಮಾ ಗುರುವರಾ ||

ಕರ್ಣ: ಸ್ವಾಮಿ ನಾನು ಸಕಲದೇಶವನ್ನು ತಿರುಗಿದಾಗ್ಯೂ ನನಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಹೇಳುವ ಗುರುಗಳೇ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಪೂರ್ವ ಪುಣ್ಯದ ಫಲದಿಂದ ತಮ್ಮ ದರುಶನವಾಯಿತು. ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳಿಲ್ಲದ ಯೀ ಬಾಲಕನ ಮೇಲೆ ಕರುಣವಿಟ್ಟು ಕಾಪಾಡಬೇಕೆಂದು ಬೇಡುತ್ತೇನೆ ||

ಪದ

ಮುದ್ದೂ ಬಾಲಕ ನಿನಗೆ ವಿದ್ಯಾ ಕಲಿಸುವೆ ನಾನು
ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ನೆನಿಸಿ ಕಡು ದುಃಖಪಡದೆ
ನೀನಾಶ್ರಮದೊಳು ಯಿರೂ ||

ಪರಶುರಾಮ: ಅಯ್ಯ ಬಾಲಕ, ನನ್ನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯವನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿನವರೆವಿಗೂ ಯಾರೂ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಯೀಗ ನಾನು ನಿನಗೆ ಅಸ್ತ್ರ ಶಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಇರು ನಡಿ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ ||

ಕರ್ಣ: ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಬರುವೆನೂ ||

ಭಾಮಿನಿ

ಯೀ ಪರಿಯೊಳು ಬಾಲಕನ ಮೇಲೆ
ಪರಶುರಾಮದೇವರು ಕರುಣ
ಭಾವವನ್ನಿಟ್ಟು ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಸಕಲ
ವಿದ್ಯವನು ಮಾಜದೆ ಕರ್ಣನಿಗೆ ಕಲಿಸಿ
ಮಹಾರಾಮರು ಬಾಲಕನೊಳು
ಯೇನೆಂದು ಹೇಳುತಿರ್ದರೂ ||

ಪರಶುರಾಮ: ಮಗುವೆ, ಹರಿಹರ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಅಸದಳವಾಗಿರುವ ವಿದ್ಯವನ್ನು ನಿನಗೆ ಕಲಿಸಿರುತ್ತೇನೆ. ಯೀ ದಿವಸ ಸಂತೋಷಭರಿತನಾಗಿ ನಿನ್ನ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿ ನಿದ್ರೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಯೀ ಚಿನ್ನಂಗಿ ವೃಕ್ಷದ ನೆರಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೋ ||

ಕರ್ಣ: ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಕುಳಿತು ಇರುವೆನೂ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲದೆ ಮಲಗಿರಿ ||

ಭಾಮಿನಿ

ಅರಸ ಕೇಳ್ ವಿದ್ಯವನು ಕಲಿಯುತಿರಲು ಕರ್ಣನು
ಈ ಕಂದ ಫಲುಗುಣನ ಗೆಲ್ಲುವನೆನುತ
ಇತ್ತ ಸುರಪತಿಯು ಚಿಂತಿಸಿದನೂ ||

(ದೇವೇಂದ್ರನ ಸಭೆ)

ದೇವೇಂದ್ರ: ಎಲೈ ಸಾರಥಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನೀನು ಧಾರು ನಿನ್ನ ಜನನೀ ಜನಕರು ನಿನ್ನ ಹೆಸರೇನೆಂದು ಕರೆವರು ಹೇಳು || ಎಲೈ
ಸಾರಥಿ, ವೈಕುಂಠ ಸತ್ಯಲೋಕ ಕೈಲಾಸ ಯೀ ಮೂರು ಲೋಕಕ್ಕೂ ಸಾಂದ್ರವೈಭವದಿಂದ ಮೆರೆಯುವ ಅಮರಾವತಿ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು
ಚಂದದಿಂದ ಆಳುವ ದೇವೇಂದ್ರ ಭೂಪತಿಯೆಂದು ತಿಳಿಯುವಂಥವನಾಗು ||

ದೇವೇಂದ್ರ: ಯಾರಲ್ಲಿ ||

ಚಾರ: ಏನಪ್ಪಣೆ

ದೇವೇಂದ್ರ: ಯನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಚಿತ್ರಸೇನನನ್ನು ಕರೆಸೂ ||

ಚಿತ್ರಸೇನ: ಎಲೈ ಸಾರಥಿ, ಯೀ ಅಮರಾವತಿಯನ್ನು ಚಂದದಿಂದ ಆಳುವ ದೇವೇಂದ್ರ ಭೂಪತಿಯ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ನಡೆಯುವ ಚಿತ್ರಸೇನ
ಮಂತ್ರಿಯೆಂದು ತಿಳಿಯುವಂಥವನಾಗು. ನಮ್ಮ ರಾಜರು ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣ ಬಾಹೋಣವಾಯಿತು.

ಚಿತ್ರಸೇನ: ನಮೋ ನಮೋ ರಾಜರೆ ||

ದೇವೇಂದ್ರ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲೈ ಮಂತ್ರಿವ್‌ಯರನೆ ||

ಚಿತ್ರಸೇನ: ರಾಜರೆ ನನ್ನನ್ನು ಇಷ್ಟು ತ್ವರಿತದಿಂದ ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣವೇನು ಹೇಳಬೇಕೈ ದೇವ ||

ಪದ

ಕ್ಷೇಮವೇನೈ ಸಕಲ ಪ್ರಜೆಗಳೂ ಸಮಚಿತ್ತದಿಂದಲಿ
ಕ್ಷೇಮವೇನೈ ಸಕಲ ಪ್ರಜೆಗಳೂ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ
ಮಳೆಯು ಬೀಳುತೆ ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗಳಿಂದ
ಜನರು ಕ್ಷೇಮವೇನೈ ಸಕಲ ಪ್ರಜೆಗಳೂ ||

ದೇವೇಂದ್ರ: ಹೇ ಮಂತ್ರೀಶನೇ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳು ಮಳೆ ಬೆಳೆಗಳಿಂದ ಸುಖವಾಗಿರುವರೆ ಅಲ್ಲದೆ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಳೆ ಬೆಳೆಗಳಿಂದ
ಕೂಡಿ ಸುಖದಿಂದ ಇರುವರೂ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರುವರೂ ವಿವರಿಸುವಂಥವನಾಗು ಪ್ರಧಾನಿಯೆ ||

ಪದ

ಲಾಲಿಸು ರಾಜನೆ ತಮ್ಮಯ ಚರಿತ್ರ
ಮೂಜಗದ ಪರಿ ಮಾಜದೆ ಪೇಳುವೆ
ಚಪ್ಪನ್ನ ದೇಶವನೊಪ್ಪಾದ ನೃಪರೆಲ್ಲ
ತಪ್ಪಾದೆ ಕಪ್ಪವನ್ನು ವಪ್ಪಿಸುತಿಹರೈಯ್ಯಿ.

ಚಿತ್ರಸೇನ: ಮಹಾರಾಜರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರಜೆ ಪಾಲಕರು ಸುಖದಿಂದ ಇರುವರಲ್ಲದೆ ಚಪ್ಪನ್ನದೇಶದ ರಾಜಾಧಿರಾಜರೆಲ್ಲರೂ ಕಪ್ಪವನ್ನು
ತಂದು ವೊಪ್ಪಿಸಿ ಶರಣಾಗತರಾಗಿ ಹೋಗುವರೈ ದೊರೆಯೆ ||

ಪದ

ಮಂತ್ರಿ ಪೇಳುವೆ ಕೇಳು ಸಂತಸದೊಳಿಗ
ತಂತ್ರ ವಂದಿರುವುದು ಲಾಲಿಸೈ ನೀನೂ ನಿನ್ನ ಕಂದ
ಫಲುಗುಣನನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವನು ರವಿಜಾತ ಗೆಲ್ಲದ
ತೆರದಿ ನೀ ತಂತ್ರವ ನಡೆಸೂ ||

ಪದ

ಕೇಳು ಸುರೇಂದ್ರನೆ ನಾನು ಬರುತ
ಕಂಡೆ ಕರ್ಣನೆಂಬುವನು ಪರಶುರಾಮರೊಳು
ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಯಲೂ ||

ನಾರದ: ಅಯ್ಯ ದೇವೇಂದ್ರ, ನಾನು ಬರುವಾಗ್ಗೆ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಕರ್ಣನೆಂಬುವ ಹುಡುಗನು ಪರಶುರಾಮದೇವರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು
ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಇದನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೋಡಿ ಬಂದೆನೈಯ್ಯ ದೇವೇಂದ್ರ ಭೂಪತಿ ಇಷ್ಟೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೇನೂ ಇಲ್ಲವೂ ||ನಾನಾದರೂ
ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತೇನೆ ||

ದೇವೇಂದ್ರ: ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ, ಆ ರವಿಜಾತನಾದ ಕರ್ಣನು ಪರಶುರಾಮರಲ್ಲಿ ಸಕಲ ವಿದ್ಯವನ್ನೂ ಕಲಿಯುತ್ತಿರುವನು. ಅವನು ವಿದ್ಯವನ್ನು
ಕಲಿತಿದ್ದೇಯಾದರೆ ನನ್ನ ಕಂದನಾದ ಫಲುಗುಣನನ್ನು ಜೈಸದೆ ಬಿಡುವನಲ್ಲ. ಇವನಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಸದಂತೆ ಇದಕ್ಕೆ ವಂದು
ಮಂತ್ರವನ್ನು ಮಾಡೈ ಸಚಿವ ನನಗೆ ಹಿತವ ||

ಪದ

ದೇವೇಂದ್ರ ಭೂಪತಿ ತರುವೆನಾ ಕೀರ್ತಿ ಚಿಂತೆ
ಯಾತಕೆ ನಾ ಕ್ಷಣದಿ ಪೋಗುವೆ ಖೂಳ
ಕರ್ಣನು ಕಲಿತ ವಿದ್ಯಾವ ಹಾಳು ಮಾಡುವೆ ||

ಚಿತ್ರಸೇನ: ಅಯ್ಯ ದೇವೇಂದ್ರ ಭೂಪತಿಯೆ. ನೀನು ಯಾತಕ್ಕೆ ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀಯೆ ನಾನು ಯೀ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ
ಗುಂಗೆಯ ರೂಪಿನಿಂದ ಹೋಗಿ ಆ ಖೂಳನ ತೊಡೆಯನ್ನು ಕೊರೆದು ಅವನ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿರುವ ಪರುಶುರಾಮ ದೇವರ ನಿದ್ರೆ
ಭಂಗ ಮಾಡುವೆನು. ಅವರು ಶಾಪವನ್ನು ಕೊಡುವರು ತಿಳಿಯದೆ. ಚಿಂತೆಯಂ ಬಿಡಿರಿ ಯೀಗಲೆ ಗುಂಗೆ ರೂಪಿನಿಂದ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ||

ಭಾಮಿನಿ

ಅರಸ ಕೇಳಾಶ್ಚಯರವನು ಸುರಪತಿಯು ಕರೆದು ಗಂಧರ್ವನನು
ಕಳುಹೆ. ಮುನಿಯು ಆಶ್ರಮಕೆ ಗುಂಗೆಯ ರೂಪಿನಿಂದ ಬಂದು
ಆ ಕುಮಾರನ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ತೊಡೆಯಂ
ಕೊರೆಯಲು ಕುವರನು ಭಾದೆಯಂ ತಡೆದು ಗುರುನಿದ್ರೆಗೆ
ಭಂಗ ಬರ್ಪುದು ಯೆಂದು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತಿರಲು
ಬಾಲಕನ ತೊಡೆಯೋಳ್ ಸುರಿದ ರಕ್ತವು ನದಿಯಂದದಿ ಹರಿಯೆ
ಪವಡಿಸಿದ್ದ ಮುನಿಗಳ ಶರೀರವ ತಣ್ಣಗಾಗಿ ಇದು ಯೇನು
ಚೋದ್ಯವು ಯೆಂದು ಬಾಲಕನೊಳಿಂತೆಂದರೂ ||

ಪರುಶುರಾಮ: ಎಲೋ ಪಾಪಿಯಾದ ಹುಡುಗನೆ, ನಾನು ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ ನನ್ನ ಶರೀರದ ಕೆಳಗೆ ಶ್ರೋಣಿತವು
ಸಮುದ್ರದೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು. ನಿನ್ನ ತೊಡೆಯಲ್ಲಿ ರಂಧ್ರವಾಗಿರಲು ನನಗೆ ಅನುಮಾನವಾಗಿದೆ. ಜಾಗ್ರತೆ
ಹೇಳು ತಡಮಾಡಿದರೆ ಶಾಪವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ||

ಪದ

ಬೇಡ ಬೇಡ ಮುನಿಪಾಲ ಬೇಡಿಕೊಂಬುವೆ
ಮೂಢನಾದ ಯನ್ನೊಳಿಂತು ಕೋಪವ್ಯಾತಕೆ
ಮಾಯಾದಿಂದ ಗುಂಗೆ ಬಂದು ಕಾಯವನ್ನು
ಕೊರೆದು ಹೋದುದು||ಬೇಡ ಬೇಡ ಮುನಿಪಾಲ ||

ಕರ್ಣ: ಸ್ವಾಮಿ ಗುರುವಯರರೆ, ತಾವು ನನ್ನ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿರುವಾಗ್ಗೆ ಘೋರರೂಪಿನಿಂದ ವಂದು ಗುಂಗೆಯು ತೊಡೆಯನ್ನು
ಕೊರೆಯುವಂಥದ್ದಾಯಿತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ನಿದ್ರೆ ಭಂಗವಾಗುವುದೆಂಬುದಾಗಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದೆನು ಸ್ವಾಮಿ ಯತಿವಯರರೆ ||

ಪದ

ಯೇನ ಬಗುಳುವೆ ಪಾಪಿಕುವರಾ ||
ನೀತಿ ತಪ್ಪಿ ಕ್ಷಾತ್ರಿ ಧರ್ಮವ ಯನ್ನೊಳು ತೋರುವ
ನೀ ಕಲಿತ ವಿದ್ಯೆ ನಾಶವಾಗಲೀ ||ಯು ||

ಪರಶುರಾಮ: ಎಲೋ ಕ್ಷಾತ್ರಿಯ ಕುವರನಾದ ಹುಡುಗನೇ ಈವಾಗ ನಿನ್ನ ಮರ್ಮವೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ನೀನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಿದ್ದರೆ ಗುಂಗೆಯ ರೂಪಿನಿಂದ ಬಂದು ನಿನ್ನ ತೊಡೆಯನ್ನು ಕಚ್ಚಿದಾಗಲೆ ನನ್ನನ್ನು ಎಚ್ಚರಗೊಳಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೆ. ನೀನು ಕ್ಷಾತ್ರಿಯನಾಗಿದ್ದರಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಎಚ್ಚರಗೊಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ನೀನು ಮಾಡಿದ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಸಂಹಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನೀನು ನನಗೆ ಶಿಷ್ಯನಾದ್ದರಿಂದ ನಿನಗೆ ಪ್ರಾಣದಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ನೀನು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ವಿದ್ಯವೂ ಲಭಿಸದೆ ಹೋಗಲಿ ಹೊರಟು ಹೋಗು ||

ಪದ

ತಂದೆ ಭಾರ್ಗವ ಮುನಿಯೆ ತರಳನಪರಾಧವ
ಮನ್ನಿಸಿ ಸಲಹಯ್ಯ ಯತಿಗಳೆ ಯನ್ನಾತಂ
ನೀವೂ ಪೇಳಿದ ವಿದ್ಯಾ ಲಭಿಸದಿದ್ದರೆನಗೆ
ಮುಂದೆನಗೆ ಗತಿಯೇನೂ ||

ಕರ್ಣ: ಸ್ವಾಮಿ ಪರಶುರಾಮ ದೇವರೆ, ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಂದು ತಂದೆಯೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದು ತಾವು ಯೀ ರೀತಿಯಾಗಿ ಶಾಪವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನನ್ನ ಗತಿಯೇನು. ಸರ್ವಥಾ ಯನ್ನ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ಶಾಪವನ್ನು ಕೊಡಬೇಡವೋ ತಂದೆ ನೋಡಿನ್ನು ಮುಂದೆ ||

ಕಂದ

ಯೆಲೆ ತರಳ ನಿನ್ನ ಅಪರಾಧವನು
ಮನ್ನಿಸದೆ ಮುಂದೆ ರಣದೊಳು
ಹರಿಯ ಗೆಲುವದೆ ನಿನಗೆ
ಮರಣವೆಂದನಾ ಮುನಿಪಾ ||

ಪರಶುರಾಮ: ಯೆಲವೊ ಬಾಲಕನೇ ನಿನ್ನ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿದೆ. ಮುಂದೆ ಭಾರತ ಯುದ್ಧದೋಳ್ ಆ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಮೇಲೆ ನೀನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆಯಾದರೆ ನಿನಗೆ ಮರಣ ಸಂಭವಿಸುವುದೆ ದಿಟ ತಿಳಿಯಿತೋ ಮತ್ತೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ||

ಭಾಮಿನಿ

ಹರಿನೃಪರು ನಿನ್ನೊಳು ಕಲಹಕೆ ಬರಲು ನೀನಾಕ್ಷಣದಿ
ಜಮದಗ್ನಿಯ ನೆನೆಯೋ ಜಯವು ನಿನಗೇ ರಣಕೆ
ಪೋಗು ನೀನಿರಲು ಕಂಡ್ರಿಸುವೆನೆಂದು ಗರ್ಜಿಸಿದಾ ||

ಪರಶುರಾಮ: ಎಲವೊ ಬಾಲಕನೇ ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಆ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಜುನರು ಏನಾದರೂ ರಣಕೆ ಬಂದಿದ್ದೆಯಾದರೆ ನೀನು ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮ ತಂದೆ ಜಮದಗ್ನಿಯನ್ನು ನೆನೆಯುವಂಥವನಾಗು ||

ಭಾಗವತ: ಅರಸಕೇಳ ಪರುಶುರಾಮರ ಬಳಿಯಿಂದ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರೆ ಕರ್ಣಬರುವ ಮಾರ್ಗದಿ ಮಗಧೇಶ ನುಡಿದನು ನೀನು ಯಾರು ಖಳನೆಂದು ಗರ್ಜಿಸಿದನಾಕ್ಷಣದಿ ||

(ಜರಾಸಂಧನ ಬರುವಿಕೆ)

ಪೀಠಿಕೆ: ಭಲೈ ಮಾನುಷ್ಯನೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಧಾರೆಂದು ಪರಿಪರಿ ವಿಧದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿಸುವ ಮಾನುಷ್ಯ ನೀ ಧಾರೋ ನಿನ್ನ ಹೆಸರೇನು ಹೇಳು ||

ಜರಾಸಂಧ: ಎಲೈ ಸಾರಥಿ ಮೃಧನಡಿ ಚರಣಾರವಿಂದದೋಳ್ ಧೀರನೆಂದೆನಿಸಿ ಮೆರೆಯುವ ಜರಾಸಂಧ ಭೂಪತಿಯೆಂದು ತಿಳಿಯುವಂಥವನಾಗು ||

ಯೀ ಸಭೆಗೆ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣದ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ವನಕ್ಕೆ ವೊಬ್ಬ ನರ ಮಾನವ ಬಂದಿರುತ್ತಾನಂತೆ. ಅವನನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಬಂದಿರುತ್ತೇನೆ. ಆಹಾ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವನೂ ಮಾತನಾಡಿಸುವೆ ||

ಪದ

ಯಾರೆಲಾ ತರಳ ನೀನು ಎಲ್ಲಿಗೆ
ಪೋಗುವೆಯೋ ಕಾಳಗದೊಳೆನ್ನನು
ಜೈಸಿ ಮುಂದೆ ಪೋಗಲೋ ಮೂಳ ||

ಜರಾಸಂಧ: ಯಲಾ ಪೋರನೆ, ನೀನು ಯಾರು ನಿನಗೆ ಮರಣದ ಆಸೆಯಿರುವುದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆಯಾ. ಕಾಳಗದಲ್ಲಿ ಯನ್ನನ್ನು ಗೆದ್ದು ಹೋಗಲೊ ಭಂಡ ಈಡಾಡುವೆನೊ ನಿನ್ನ ಚೆಂಡಾ||

ಪದ - ಅಟತಾಳ

ತರವಲ್ಲೋ ಸಮರವು ಮಗಧೀಶ
ಯನ್ನಾಯ ಮಾರ್ಗದಿ ಯನ್ನಾನು
ತಡಿಯಾಬೇಡ ಸಣ್ಣ ಬಾಲಕನೆಂದು ಸಮರಾಕೆ
ತಡದೇಯಾ ತರವಲ್ಲಾ ತೆರಳು ನೀ ಬೇಗಾ ||

ಕರ್ಣ: ಮಗಧ ದೇಶಕ್ಕೆ ದೊರೆಯಾದ ಜರಾಸಂಧನೆ ಸಣ್ಣ ಬಾಲಕನೆಂದು ಪರಿಹಾಸ್ಯದಿಂದ ಯನ್ನ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಸರಸದ ಸಮರವಲ್ಲ ವಳ್ಳೇ ಮಾತಿನಿಂದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಿನ್ನ ಅರಮನೆಗೆ ತೆರಳೋ ರಕ್ಕಸ ||

ಜರಾಸಂಧ: ರವಿಪುತ್ರನಾದ ಕರ್ಣನೇ ಕೇಳು, ಘೋರ ಶರೀರವುಳ್ಳ ಹುಲಿಯು ಹುಲ್ಲೆಮರಿಗೇನಾದರೂ ಅಂಜುವದುಂಟೆ. ನೀನು ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗನು ನಿನಗೇನಾದರೂ ನಾನು ಅಂಜಬಲ್ಲನೆ. ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಗದೋದಂಡದಿಂದ ವಂದು ಪೆಟ್ಟು ಹೊಡೆದಿರುತ್ತೇನೆ. ತರಹರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವಂಥವನಾಗೂ ||

ಪದ-ಅಟತಾಳ

ದುರುಳ ದೈತ್ಯನೆ ಕೇಳೋ
ಘಡುಘಡಿಸಿ ಬಾಣವ ಭಂಡರಕ್ಕನ
ನಿನ್ನ ಕಂಡು ಮಾಡುವೆನೆಂದೂ ||

ಕರ್ಣ: ಎಲೋ ಜರಾಸಂಧನೆ ನಿನ್ನ ವುಬ್ಬಿನ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ನಾನು ಹೆದರುವೆನೆ. ನೀನು ಹೊಡೆದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ನಾನು ಅಂಜುವ ಕರ್ಣನೇ. ವಳ್ಳೇ ಮಾತಿನಿಂದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬಿಡು ಎಂದರೆ ಹಮ್ಮಿನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಬೆಳಸುವೆಯಾ. ಇಕ್ಕೋ ನೋಡು ಉರುಗಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಬಿಡುತ್ತೇನೆ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳು ವಂಥವನಾಗೂ ||

ಪದ

ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗ ಸಾಯಬೇಡ
ಸುಮ್ಮನೋಗಲಾ ಯನ್ನ ಕೂಡಿ
ಕಾಳಗವನು ಮಾಡುವೆನೆಲಾ ||

ಜರಾಸಂಧ: ಎಲಾ ಹುಡುಗನೇ ನೀನು ಸಣ್ಣವನೆಂದು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದರೆ ಹೆಮ್ಮೆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಬೆಳಸುವೆಯಾ. ಸುಮ್ಮನೆ ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಸಾಯಬೇಡ ತಿಳಿಯಿತೋ ಮತ್ತೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಪದ

ಪೇಳುವೆ ಕೇಳಲೆ ಪೋರ ಹರಿಹರಾದಿಗಳೆನ್ನಯ
ಕೂಡೆ ಜೈಸಲು ಸಮರದಿ ಯನ್ನ
ಕದ್ದೋಡಿದರೂ ಕೇಳೋ ಇದ್ದು ಬದ್ದಾ ||

ಜರಾಸಂಧ: ಎಲಾ ಹುಡುಗನೆ, ಹರಿಹರ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳೂ ಕೂಡ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಲಾರದೆ ಹೆದರಿ ಕದ್ದು ವೋಡಿದರು. ಇಂತಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ನನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಮರಣ ಹೊಂದಬೇಡ. ನೀನು ಬಿಟ್ಟು ಇರುವಂಥ ಉರುಗಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಗರುಡಬಾಣದಿಂದ ಮಧ್ಯಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಛಿದ್ರಗೈದಿರುತ್ತೇನೆ ಕಂಡೆಯೋ. ಅಂಥ ಪರಾಕ್ರಮಿಯಾದರೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಎದುರಾಗು.

(ಯುದ್ಧ || ಕರ್ಣನ ಮೂರ್ಛೆ)

ಭಾಮಿನಿ

ಧರಣಿಪತಿ ಕೇಳಿತ್ತ ಕರ್ಣನು ಮೂರ್ಛೆಯೊಳು
ತಿಳಿದೆದ್ದು ಭಾರ್ಗವನ ಧ್ಯಾನಿಸುತ
ಸಮರಕೆ ಎದುರಾದನೂ ||

ಕರ್ಣ: ಎಲಾ ದೈತ್ಯ ನನ್ನನ್ನು ಮೂರ್ಛೆಗೊಳಿಸಿದೆನೆಂದು ಅಹಂಕಾರ ಬಂದಿತೋ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಎದುರಾಗೂ ||

(ಜರಾಸಂಧನ ಮೂರ್ಛೆ)

ಭಾಮಿನಿ

ಕರ್ಣ ಕೋಪದೋಳ ಕಾಳಗದಿ ರಕ್ತಸನ
ಮೂರ್ಛಿಸಲು ದುರುಳ ದೈತ್ಯನು
ಮೂರ್ಛೆಯನು ತಿಳಿದೆದ್ದು ಕಡುಪರಾಕ್ರಮಿ
ಇವನನುತ ರವಿಕುಮಾರನೋಳ ಇಂತೆಂದಾ ||

ಜರಾಸಂಧ: ಅಯ್ಯೋ ಶಂಕರ, ಬಾಲಕನೆಂದು ಪರಿಹಾಸ್ಯದಿಂದ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಲು ನನಗೆ ಮ್ಯಾರದೆ ಬಂದ ಹಾಗಾಯಿತು.
ವಳ್ಳೇದು ಯೀ ತ್ರಿಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿ ನೋಡಿದಾಗ್ಯೂ ಈತನ ಸರಿಸಮಾನವಾದ ಶೂರರು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಇವನ ಪರಾಕ್ರಮಕ್ಕೆ ನಾನು
ಮೆಚ್ಚುವಂಥವನಾದೆ. ಯೀ ಸುಕುಮಾರನಿಗೆ ತಕ್ಕ ಮ್ಯಾರದೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ ||

ರತ್ನಾವತಿ ಕಲ್ಯಾಣ

ಪದ

ಭಳಿರೆ ಭಾಸ್ಕರ ತರಳ ನಿನ್ನಯ ಶೌರ್ಯಕೆ ನಾನು
ಮೆಚ್ಚಿದೆನು ಕೇಳೋ ಮೇದಿನಿಯೊಳೆನ್ನನು
ಕಾಳಗದಿ ಜೈಸುವ ಭಟರ ನಾ ಕಾಣೆನೋ ||

ಜರಾಸಂಧ: ಅಯ್ಯ ಕರ್ಣಜನೆ, ನಿನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮಕ್ಕೆ ನಾನು ಮೆಚ್ಚುವಂಥವನಾದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಯೀ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಸಮರದಲ್ಲಿ
ಸೋಲಿಸುವಂಥ ವೀರಾಧಿವೀರರನ್ನು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿದೆನು. ಮತ್ತೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ||

ಪದ

ಹರಿಹರ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ಸುರದಿಕ್ಪಾಲಕರೆನ್ನ ಕಂಡರೆ
ಕದ್ದೋಡುವರೂ ಕಳ್ಳಕೃಷ್ಣನು ಕಾದಲಾರದೆ
ಯನ್ನೊಳು ಮೊರೆತಪ್ಪಿ ಕದ್ದೋಡಿದನು ||

ಜರಾಸಂಧ: ಅಯ್ಯ ರವಿ ಪುತ್ರನೆ, ನನ್ನಲ್ಲಿ ಹರಿಹರ ಅಷ್ಟದಿಕ್ಪಾಲಕರೂ ಕೂಡ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಜೈಸಲಾರದೆ ಕದ್ದು ವೋಡಿ ಹೋದರು. ಮತ್ತು
ಆ ಕೃಷ್ಣನೂ ಕೂಡ ಜೈಸಲಾರದೆ ಮೊರೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಸಮುದ್ರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇರುತ್ತಾನೆ
ತಿಳಿಯಿತೋ ಮತ್ತು ಹೇಳುವೆ ||

ಪದ

ಚಿಕ್ಕ ಬಾಲಕನಾಗಿ ಯನ್ನೊಳು
ಕಾಳಗದಿ ಸೋಲಿಸಿದೆ ನೀನೀ
ಪರಿ ಯನ್ನಾಯ ಮನದೊಳು ||
ಮಮಕಾರ ಪುಟ್ಟಿತು ಬಾಲಕ ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ||

ಜರಾಸಂಧ: ಅಯ್ಯ ಮಗೂ ಬಾಲಕನಾಗಿಯೇ ವೀರಾಧಿವೀರನಾದ ಯನ್ನಲ್ಲಿ ಕಾಳಗದಿ ಜೈಸುವಂಥವನಾದೆ. ಯನ್ನ ಮನಕ್ಕೆ ಬಹಳ
ಆನಂದಕರವಾಯಿತಾದ ಕಾರಣ ಅರಮನೆಗೆ ಹೋಗೋಣ ನಡೆ ||

ಭಾಮಿನಿ

ಮೆಚ್ಚಿದನು ನಿನ್ನಯ ಸಾಹಸಕೆ
ಬಾಲಕನೆ ಎನುತ ಜರಾಸಂಧನು
ಕರಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಲಗ್ನ ನಿಶ್ಚಯ
ಮಾಡಿ ವಂಗ ದೇಶವ ಕುಂದದೆ
ಧಾರೆಯನೆರೆದು ಮಂಗಳೋತ್ಸವದೊಳಗೆ
ಕಳುಹಿದನು ಕುಂಡಲಪುರಕೇ ||

ಜರಾಸಂಧ: ರವಿ ಪುತ್ರನಾದ ಕರ್ಣನೆ ಲಾಲಿಸು. ನಿನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿದೆ. ನನ್ನ ವಂಗದೇಶವನ್ನು ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿ ಇರಿಸುತ್ತೇನೆ.
ಇದನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಹಸ್ತಿನಾವತಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರುವಂಥವನಾಗಪ್ಪ ಮಗೂ ||

ಕರ್ಣ: ಎಲೈ ಚಾರಕ, ಹಸ್ತಿನಾಪುರಕ್ಕೆ ಅರಸನಾದ ಕೌರವೇಶ್ವರನನ್ನು ಕಾಣಬೇಕಾದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಬೆಂಬಲದಲ್ಲಿ ಹೊರಡುವಂಥವನಾಗೂ ||

(ಕೌರವರ ಸಭೆ)

ಕೌರವ: ಭಲೈ ಮಾನುಷ್ಯನೆ ಹೀಗೆ ಬಾ ಮತ್ತೂ ಹೀಗೆ ಬಾ ಯನ್ನ ಯದುರಿನೋಳ್ ನಿಂತು ಘಟಿತ ಭಯವಿಲ್ಲದೆ ಕರಗಳಂ ಮುಗಿದು ನೀವು ಧಾರಂದು ಕೇಳುವನು ನೀನು ಧಾರೋ ನಿನ್ನ ಹೆಸರೇನೂ ||

ಭಲೈ ಸಾರಥಿ ಯೀರೇಳು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಮೆರೆಯುವ ಹಸ್ತಿನಾಪುರ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಸಾಂದ್ರ ವೈಭವದಿಂದ ಪಾಲಿಸುವ ಕೌರವೇಶ್ವರನೆಂದು ಯೀ ಸಭೆಯೋಳ್ ಕಿತಾಪ್ ಮಾಡೋ ಚಾರ ಚಾಕರತ ಧೀರ ||

ಭಲೈ ಸಾರಥಿ ಯೀ ಸಭೆಗೆ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಆ ಕುನ್ನಿಗಳಾದ ಪಾಂಡವರನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಿ ಬಾಕಿ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾರಣ ಯನ್ನ ತಮ್ಮನಾದ ದುಶ್ಯಾಸನರಾಜ ಮಾವಯ್ಯನವರಾದ ಶಲ್ಯ ಭೂಪತಿಯನ್ನು ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರಮಾಡು ||

ಶಲ್ಯ: ಭಲೈ ಮಾನುಷ್ಯನೆ ಹೀಗೆ ಬಾ ಮತ್ತೂ ಹೀಗೆ ಬಾ ಭಲೈ ಮಾನುಷ್ಯನೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಎಡಬಿಡದೆ ಧಾರಂದು ಕೇಳಲು ನೀನು ಧಾರು ನಿನ್ನ ಪೆಸರೇನು ಹೇಳು ||

ಭಲೈ ಸಾರಥಿ ಹಾಗಾದರೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಚಿತ್ತವಿಟ್ಟು ಕೇಳು. ಯೀ ಚಪ್ಪನ್ನೈವತ್ತಾರು ದೇಶದ ರಾಜರುಗಳಿಂದ ತಪ್ಪದೆ ಕಪ್ಪಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಮದ್ರ ದೇಶವನ್ನು ಸಾಂದ್ರ ವೈಭವದಿಂದ ಆಳುವ ಶಲ್ಯಭೂಪತಿ ಯೆಂದು ಯೀ ಸಭೆಯೋಳ್ ಕಿತಾಪ್ ಮಾಡುವಂಥವನಾಗು || ಎಲೈ ಸಾರಥಿ ಯೀ ವರಸಭೆಗೆ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಕೌರವೇಶ್ವರರು ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣ ಬಾಹೋಣವಾಯಿತು. ಧಾವಲ್ಲಿರುವರು ತೋರಿಸು ||

ದುಶ್ಯಾಸನ: ಭಲೈ ಮಾನುಷ್ಯನೆ ಹೀಗೆ ಬಾ ಮತ್ತೂ ಹೀಗೆ ಬಾ. ನನ್ನದುರಿನೋಳ್ ನಿಂತು ಘಟಿತ ಭಯವಿಲ್ಲದೆ ಕೇಳುವ ಮಾನುಷ್ಯ ನೀ ಧಾರು ಹೀಗೆ ಸಾರು || ಎಲೈ ಸಾರಥಿ ಹಾಗಾದರೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಅಂಗವಂಗ ಕಳಿಂಗ, ಮೊದಲಾದ ಕಾಶ್ಮೀರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪದೆ ಕಪ್ಪ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಹಸ್ತಿನಾವತಿ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಸಾಂದ್ರವೈಭವದಿಂದ ಪಾಲಿಸುವ ಚಂಡ ಪ್ರಚಂಡ ಗಂಡುಗಲಿಗಳ ಮಿಂದ ಭುಜಬಲೋರ್ಧಂಡ ಕೌರವೇಶ್ವರನಿಗೆ ಅನುಜನಾದ ದುಶ್ಯಾಸನ ರಾಜನೆಂದು ತಿಳಿಯಲೋ ಚಾರ ನೀ ಚಮತ್ಕಾರ || ಯೀ ಸಭೆಗೆ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣನವರಾದ ಕೌರವೇಶ್ವರರು ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣ ಬಾಹೋಣವಾಯಿತು ಧಾವಲ್ಲಿರುವರು ||

ಕೌರವ: ನಮೋ ನಮೋ ಮಾವಯ್ಯ ||

ಶಲ್ಯ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಪ್ಪಾ ಕೌರವೇಶ್ವರಾ ||

ದುಶ್ಯಾಸನ: ನಮೋ ನಮೋ ಅಗ್ರಜಾ ||

ಕೌರವ: ಧೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯಮಸ್ತು ಮೇಲಕ್ಕೇಳೈ ಅನುಜನೇ ||

ಪದ

ಅನುಜ ಲಾಲಿಸಿ ಕೇಳು ವನಜನಾಭನ
ಕರುಣವಾ ಘನವಾಯಿತು ಪಾಂಡವರಿಗೇ
ಮುಂದೇನು ಗತಿ ಇದಕೆ ಪೇಳಿರಿ
ಅನುಜರೇ ಮರ್ಮದ ಮಾತಲ್ಲವೋ ||

ಕೌರವ: ಅನುಜನೆ ಆ ಪಾಂಡವರನ್ನು ಯಾವ ವಿಧದಿಂದಲಾದರೂ ಸಂಹರಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ ಬಿಡಲಾಗದು. ವಂದು ವೇಳೆ ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಆ ಖೂಳನಾದ ಭೀಮನಿಂದ ಪ್ರತಿನಿತ್ಯದಲ್ಲೂ ಕಲಹ ತಪ್ಪಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಯಾವ ವಿಧದಿಂದಲಾದರೂ ಸಂಹಾರ ಮಾಡಬೇಕೈಯ್ಯೆ ಅನುಜಾ ||

ಪದ

ಬಿಡು ಬಿಡು ಅವನಿಪಾಲ ಅವರ
ಮಾತುಗಳ್ಯಾಕೆ ಸಡಗರದಿ ಸಂಹರಿಸಿ
ಬರುವೆ ಅವನಿಪ ಅಪ್ಪಣೆ ದಯಪಾಲಿಸಿದರೆ
ಅಂತ ಭೀಮನ ತುಂಡುಗೈಯ್ಯುವೆ ||

ದುಶ್ಯಾಸನ: ಅಣ್ಣಾ ಕೌರವೇಶ್ವರ. ಆ ಕುನ್ನಿಗಳಾದ ಪಾಂಡವರನ್ನು ಸಂಹಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅಗಾಧವಲ್ಲ. ನೂರು ಹೆಣ್ಣಾನೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಶಕ್ತಿ ಇರುವ ಆ ಭಂಡಭೀಮನೆತ್ತ ನೂರುಗಂಡಾನೆ ಶಕ್ತಿ ಇರುವ ನನ್ನ ಸಮರವೆತ್ತ. ಇಂಥ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಮಾಡುವರೇ ಅಗ್ರಜನೇ ||

ಕೌರವ: ಅನುಜನೇ, ನಿನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚುವಂಥವನಾದೆ. ಸೂರ್ಯದೇವರು ಪಶ್ಚಿಮಾಂಬುಧಿಯಲ್ಲಿ ಗತರಾದರು. ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಅರಮನೆಗೆ ತೆರಳಿರಿ ||

ಕೌರವೇಶ್ವರ: ಎಲೈ ಚಾರಕ. ಕೋಟಿಸೂರ್ಯ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ಯಾರೋ ಬಾಲಕನು ಅರಮನೆ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತೆ. ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಾ ||

ಕರ್ಣ: ನಮೋ ನಮೋ ಕೌರವೇಶ್ವರಾ ||

ಕೌರವ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಪ್ಪ ಪುತ್ರ ಸುಂದರಗಾತ್ರ. ಅಯ್ಯೆ ಬಾಲಕ ನೀನು ಯಾರು ನಿನ್ನ ನಾಮಾಂಕಿತವೇನು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನು ಸಂಶಯವಿಲ್ಲದೆ ಹೇಳುವಂಥವನಾಗಪ್ಪಾ ಬಾಲಕ ||

ಪದ

ಕೇಳೈಯ್ಯೆ ಕುರುಪತಿ ಕುರುಹ
ಪೇಳುವೆ ನಾನೂ ಅನುಮಾನಿಸದೆ
ನಾವು ಕೇಳಿ ಪೇಳುವೆ ನಾನು ||

ಕರ್ಣ: ಸ್ವಾಮಿ ಕೌರವೇಶ್ವರ ನಾನು ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಅರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಬಾಲಕನ ಮಾತನ್ನು ಲಾಲಿಸಬೇಕೂ ||

ಪದ

ಸುತ್ತೇಳು ಲೋಕವನು
ಸುತ್ತೂತಲಿರುವಂಥ ಸೂರ್ಯನ
ವರದಿಂದ ಜನಿಸಿದ ಕರ್ಣ ನಾನೂ ||

ಕರ್ಣ: ಹೇ ರಾಜರೇ, ಯೀ ಜಗವನ್ನೇ ಸುತ್ತಿ ಬೆಳಕು ತೋರುವಂಥ ಸೂರ್ಯ ಮಹಾದೇವರ ವರದಿಂದ ಪುಟ್ಟಿದಂಥ ಬಾಲಕ ನಾನು. ನನ್ನ
ಪೆನರು ಕರ್ಣನು ಮತ್ತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ||

ಪದ

ಭೂಲೋಕವನು ಸುತ್ತಿ
ನಿಮ್ಮ ವಾರ್ತೆಯ ಕೇಳಿ ಸಾಗಿ ಬಂದೆನು
ನಿಮ್ಮ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ದೊರೆಯೇ ||

ಕರ್ಣ: ಹೇ ಭೂಪತಿ ಯೀ ಭೂಲೋಕವನ್ನು ಸುತ್ತಿ ನೋಡಿದಾಗ್ಯೂ ಯನ್ನ ಪೋಷಿಸತಕ್ಕವರು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಆದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ನಿಮ್ಮ
ನಾಮಧೇಯವನ್ನು ತಿಳಿದು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದೆನೈ ದೊರೆಯೆ ಮತ್ತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ||

ಭಾಮಿನಿ

ಜಾತ ಕೇಳಿ ಪರುಶುರಾಮರೋಳಿ ಕರುಣದಿಂ ನಾನು
ಶಸ್ತ್ರವಿದ್ಯವನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂ ಕಲಿತೇ ||

ಕರ್ಣ: ಅಯ್ಯ ಕೌರವೇಶ್ವರ, ನಾನು ಸಕಲ ದೇಶವನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಯನಗೆ ವಿದ್ಯಾ ಗುರುವು ದೊರೆಯದೆ ಪರುಶುರಾಮ ದೇವರಲ್ಲಿ
ಹೋಗಿ ಸಕಲ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನೂ ಕಲಿಯುತ್ತಾ ಇದ್ದೆನೂ ತಿಳಿಯಿತೆ ಮತ್ತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ||

ಪದ

ವಿದ್ಯಾ ಕಲಿಯುತಿರಲು ಕಂಟಕವು
ಬಂದಿತೆಮಗೆ ಯನ್ನಾ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ
ಗುರು ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುತಿರಲೂ ಮಾಯಾದ
ಕಂಟಕವೂ ಬಂದೀತು ಕೇಳೈಯ್ಯ

ಕರ್ಣ: ಅಯ್ಯ ರಾಜರೆ ನಾನು ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಾ ಇರಲು ನಾನು ಕಲಿಯುವ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಪರುಶುರಾಮ ದೇವರೂ
ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ಯನ್ನ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುವಂಥವರಾದರು. ರಾಜರೆ ಮತ್ತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ

ಪದ

ಮಾಯಾದ ಗುಂಗೆಯು ಮೋಸದಿಂದಲಿ
ಬಂದು ಗುರು ನಿದ್ರೆಗೈಯುತ್ತಿರುವ ಯನ್ನ
ತೊಡೆಯ ಕೊರೆಯೆ ಸ್ರೋಣಿತವು
ಸುರಿದುದು ಭೂಪಾ ಕೇಳೈಯ್ಯು ||

ಕರ್ಣ: ಅಯ್ಯು ಕೌರವ ಭೂಪರೆ, ಗುರುಗಳು ನಿದ್ರೆಯಿಂದ ಯನ್ನ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ನಿದ್ರೆಗೈಯುತ್ತಾ ಇರಲು ಮಾಯದಿಂದ ಗುಂಗೆಯು
ಬಂದು ತೊಡೆಯನ್ನು ಕೊರೆಯಲೂ ರಕ್ತವೂ ಹರಿಯುವಂಥದ್ದಾಯಿತು. ನಾನು ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಗುರುಗಳನ್ನು ಎಚ್ಚರಗೊಳಿಸಿದರೆ ನಿದ್ರೆ
ಭಂಗವಾಗುವದೆಂದು ನೋವನ್ನು ಸಹ ತಡೆದುಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವಂಥವನಾದೆ ಮತ್ತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ||

ಪದ

ಗುರುವರನ ಅಂಗಕ್ಕೆ ರಕ್ತಾತಾಗುತ
ಹರಿಯೇ ದಿಗ್ಗನೆ ಯೆದ್ದು
ಮುನಿಪ ಕೋಪಾದಿಂ ನುಡಿದಾ ||

ಕರ್ಣ: ಅಯ್ಯು ಕೌರವ ಭೂಪತಿ, ನನ್ನ ತೊಡೆಯಲ್ಲಿ ಗುಂಗೆ ಕೊರೆದ ದ್ವಾರದಿಂದ ರಕ್ತವು ಹರಿಯಲು ಆ ರಕ್ತವೂ ಗುರುಗಳ ಶರೀರಕ್ಕೆ
ತಾಕಿದಾಕ್ಷಣವೆ ಎಚ್ಚರಗೊಂಡು ನೀನು ಕ್ಷಾತ್ರಿಯ ಕುವರನು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ವಿದ್ಯೆ ನಾಶವಾಗಲಿ ಎಂದು ಶಾಪವನ್ನು
ಕೊಡುವಂಥವರಾದರು ಮತ್ತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ

ಭಾಮಿನಿ

ಅಂತು ನಾನಾ ವಿಧದಿ ವಂದಿಸುವ ಪರಿಯನು
ಕಂಡು ವರವನಿತ್ತನು ವೈರಿ ನಿನ್ನೊಳು
ಬಂದರೆ ನೀ ಜೈಸು ನೀನು ಗರ್ವದಿ ಪೋದರೆ
ಅಪಜಯ ತೋರುವುದೆಂದು ವರವಿತ್ತರೂ ||

ಕರ್ಣ: ಅಯ್ಯು ಕೌರವೇಶ್ವರ, ಆ ಪರುಶುರಾಮ ದೇವರು ನನಗೆ ಶಾಪವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹುವಿಧದಿಂದ ನಾನು ಬೇಡಿಕೊಂಡೆನು.
ನನ್ನ ದುಃಖವನ್ನು ನೋಡಿ ನೀನು ವೈರಿಯ ಮೇಲೆ ರಣಾಗ್ರಕ್ಕೆ ಪೋದದ್ದೇ ಆದರೆ ನಿನಗೆ ಮರಣವೂ ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ವೈರಿಗಳು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ
ಬಂದರೆ ಜಯವಾಗುವುದೆಂದು ವರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸುವಂಥವರಾದರು ಮತ್ತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ||

ಪದ

ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ನಾನು ಬರುತಿರಲು
ಮಾರ್ಗದಲಿ ಮಗಧ ಭೂಪಾಲನು
ಯನ್ನಾ ತಡೆದು ಸಮರಕ್ಕೆ ನಿಂತಾನೂ ||

ಕರ್ಣ: ಅಯ್ಯ ಕೌರವೇಶ್ವರ, ನಾನು ಗುರುಗಳಿಂದ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಬರುತ್ತಿರಲು ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮಗಧ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಧಿಪತಿಯಾದ ಜರಾಸಂಧನು ತಡೆಯಲು ಆತನನ್ನು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸೋಲಿಸಿ ವಂಗದೇಶವನ್ನು ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಂದು ಇರುತ್ತೇನೆ. ಬಾಲಕನಾದ ಯನ್ನನ್ನು ಸಲಹಿದ್ದೆಯಾದರೆ ಮುಂದೆ ಆ ಕುನ್ನಿಗಳಾದ ಪಾಂಡವರನ್ನು ಸಂಹರಿಸುವ ಭಾರ ನನಗಿರಲೈ ಅಗ್ರಜ ಮಮರಾಜಾ ||

ಭಾಮಿನಿ

ಯೆಂದೀನುಡಿಯನು ಕೇಳಿ ಕೌರವನು
ಮನದಿ ಸಂತೋಷವನು ತಾಳಿ
ಮುಂದೆ ಪಾಂಡವರನ್ನು ದಿಂಡುಗೆಡಹುವೆನೆಂಬ
ಗರ್ವದೊಳು ಬಂದ ಕರ್ಣ ||

ಕೌರವ: ಶಹಭಾಸ್ ಎಲೈ ರವಿನಂದನ, ನಿನ್ನಾ ಪರಾಕ್ರಮಕ್ಕೆ ನಾನು ಮನ ಮೆಚ್ಚುವಂಥವನಾದೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ||

ಪದ

ಅನುಜ ಕರ್ಣನೆ ಕೇಳೊ ನಿನ್ನ ವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ಯನ್ನಾ ಮನಮೆಚ್ಚಿ
ಮಮತೆಯು ಪುಟ್ಟಿತು ಯನಗೆ ಪಾಪಿ ಪಾಂಡವರನ್ನು
ಸವರೂವೆನೆಂಬ ಶೌರ್ಯ ಕಂಣ್ಣಾರೆ ಯನ್ನ ಮುಂದೆ
ತೋರಿಸೈ ಅನುಜಾ ||

ಕೌರವ: ತಮ್ಮಾ ರವಿಜಾತನೆ ನಿನ್ನ ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ನಾನು ಮೆಚ್ಚುವಂಥವನಾದೆ. ಮುಂದೆ ಆ ಪಾಂಡವರನ್ನು ಸಂಹಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂಬ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ಯನ್ನ ಮುಂದೆ ತೋರಿಸುವಂಥವನಾಗೈ ರವಿನಂದನಾ ||

ಜಂಪೆ

ನೋಡು ಕುರುಪತಿ ಬಿಡುವೆ ಬಾಣವ ಅಸ್ತ್ರ-ಶಸ್ತ್ರ
ವಿದ್ಯೆಗಳನು ನಾನು ತೋರುವೆ ಕಂದನಾ ಚಾಪಕೆ
ಬಂದನಾಗ ಕಾರ್ಯಭುಜಗಳವ ಹರಿತವನೂ
ತನ್ನಾ ಶೌರ್ಯವ ತೋರಿದನು ಭರದಿ ಬೇಗಾ ||
ಅಸ್ತ್ರ ಶಸ್ತ್ರದ ವಿದ್ಯವನ್ನೂ ಕೌರವೇಶ್ವರನೆದುರಿನೋಳ
ತಾನು ಇಳೆಯು ನಡುಗುವಂತೆ ||

ಕರ್ಣ: ಹೇ ಅಗ್ರಜ ಯೀ ಮೂರು ಲೋಕಕ್ಕೂ ವೀರಾಧಿ ವೀರನಾದ ನಾನು ಮಾಡಿದ ಅಂಬು ವಿದ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿದಿರೋ. ಇಂಥಾ ವೀರಾಧಿವೀರನಾದ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸೇರಿರುವಲ್ಲಿ ಆ ಕುನ್ನಿಗಳಾದ ಪಾಂಡವರ ಭಯವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಮನದಲ್ಲಿ ಭ್ರಮಿಸಬೇಡವೋ ಅಗ್ರಜಾ ||

ಭಾಮಿನಿ

ಯೆಂದ ನುಡಿಯನು ಕೇಳಿ
ಕುರುಪತಿಯು ಮನ ಮೆಚ್ಚಿ ಕರ್ಣಗೆ
ಬಂದು ಆವಂತಿನಗರವನು ಮಂಗಳೋತ್ಸವ
ದೊಡನೆ ಕಲ್ಪಿಸಿದ ಪಟ್ಟವನೂ ||

ಕೌರವ: ಹೇ ತಮ್ಮಾ ರವಿನಂದನ. ನನಗೆ ಇರುವ ನೂರು ಮಂದಿ ತಮ್ಮಂದಿರಲ್ಲಿ ನೀನೇ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ತಮ್ಮನೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಇರುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೂ ಆವಂತಿ ನಗರವನ್ನು ನಿನಗೆ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸಿಂಹಾಸನದ ಮೇಲೆ ಕೂರುವಂಥವನಾಗು ||

ಕೌರವ: ಆಹ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿದ್ದಾಯಿತು, ಸುಖದಿಂದ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳುವಂಥವನಾಗಪ್ಪ ಅನುಜಾ ||

ಭಾಮಿನಿ

ಇತ್ತಲಾ ಕುರುಪತಿಯು ಸ್ನೇಹದಿ
ಆವಂತೀ ನಗರಕ್ಕೂ ವಂಗದೇಶಕ್ಕೂ
ಅರಸನೆಂದೆನಿಸಿ ಕರ್ಣಭೂಪತಿ ಇರುತಿರಲೂ
ರತ್ನಾವತಿಯನ್ನಾಳುವ ಚಂದ್ರಸೇನನೆಂಬ
ಭೂಪಾಲನು ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯೋಳ್
ಪೇಳಿದನು ಮುಂದಿನ ಹದನಾ ||

(ಚಂದ್ರೇಶನ ಪೀಠಿಕೆ)

ಚಂದ್ರೇಶ: ಭಲೈ ಮಾನುಷ್ಯನೆ ಹೀಗೆ ಬಾ ಮತ್ತೂ ಹೀಗೆ ಬಾ. ಭಲೈ ಮಾನವ ವಜ್ರವೈಡೂಯರ ಗೋಮೇಧಿಕ ಪುಷ್ಯರಾಗಗಳಿಂದ ಕೆತ್ತಿಸಿ ಇರುವಂಥ ಕಿರೀಟಂಗಳಂ ಧರಿಸಿ ಬಂದು ನಿಂತಿರುವರು. ನೀವು ಧಾರೆಂದು ಕೇಳುವ ಮಾನುಷ್ಯಾ ನೀ ಧಾರು ನಿನ್ನ ಹೆಸರೇನು ಹೇಳುವಂಥವನಾಗೂ ||

ಎಲೈ ಮಾನುಷ್ಯನೆ ತತ್ತರಪಡದೆ ಇತ್ತ ನಿಲ್ಲುವಂಥವನಾಗು. ಅತಿಹಿತದೋಳ್ ಕಪ್ಪವಂ ತರಿಸಿ ಏಕಪತ್ನೀ ವ್ರತಸ್ತನಾದ ಸತ್ಯಸ್ಯ ಪಥದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯೋತ್ತಮನೆಂದೆನಿಸಿ ಯೀ ರತ್ನಾವತಿ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ಪರಿಪಾಲಿಸುವಂಥ ಚಂದ್ರೇಶ ಮಹರಾಜನೆಂದು ಯೀ ಸಭೆಯೋಳ್ ಕಿತಾಪ್ ಮಾಡೋ ಚಾರ ವರ ಪಣಿಹಾರ ||

ಎಲೈ ಸಾರಥಿ ಯೀ ವರಸಭೆಗೆ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನನ್ನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಅನುಸರಿಸಿ ನಡೆಯುವ ಸತ್ಯಶೀಲ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು
ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರಮಾಡು ||

ಸತ್ಯಶೀಲ: ಭಲೈ ಮಾನುಷ್ಯಾನೆ ಹೀಗೆ ಬಾ ಮತ್ತೂ ಹೀಗೆ ಬಾ ಅಂದದಿಂದ ಚಂದ್ರೇಶ್ವರ ಹೃದಯಾರವಿಂದದೋಳ್ ಸದಾ ಭಜಿಸುತ್ತ
ಬಂದವರು ಧಾರೆಂದು ಕೇಳುವ ಮಾನುಷ್ಯ ನೀ ಧಾರು ನಿನ್ನ ಹೆಸರೇನು ಹೇಳು ||

ಭಲೈ ಸಾರಥಿ ಶತ್ರು ಜನರಕ್ಷ ಗಜಸುರರ ಭಸ್ಮಾಭಸ್ಮೀಕೃತ ತ್ರಿಪುರಾರಿಯ ನಾಮವನ್ನು ತ್ರಿಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಸದಾ ಭಜಿಸುತ್ತ ರತ್ನಪುರ
ವಟ್ಟಣವನ್ನು ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ಚಂದ್ರೇಶ ಭೂಪತಿಗೆ ಕಾರ್ಯಕುಶಲನಾದ ಸತ್ಯಶೀಲನೆಂಬ ಮಂತ್ರಿ ನಾನೇ ಅಲ್ಲವೇ
ಸಾರಥಿ ||

ಎಲೈ ಸಾರಥಿ ಯೀ ಸಭಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜರು ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣ ಬಾಹೋಣವಾಯಿತು. ಧಾವಲ್ಲಿರುವರು
ಭೇಟಿ ಮಾಡಿಸೂ ||

ಸತ್ಯಶೀಲ: ನಮೋ ನಮೋ ರಾಜ ರವಿಸಮತೇಜ ||

ಚಂದ್ರೇಶ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲೈ ಮಂತ್ರಿ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀನೇ ಸ್ವತಂತ್ರಿ ||

ಪದ-ಅಟತಾಳ

ರಾಜರೆ ಯನ್ನನು ಮಾಜದೆ ಕರೆಸಿದ
ಮರ್ಮವೇನಿರುವುದು ಮುದದಿಂದ ಪೇಳಿರಿ ||

ಸತ್ಯಶೀಲ: ರಾಜರೆ ನನ್ನನು ಇಷ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಯೀ ರಾಜಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕರೆಸಲು ಕಾರ್ಯವೇನಿರುವುದು ತ್ವರಿತದಿಂದ ಪೇಳಬೇಕೈ ದೇವಾ
ಮಹಾನುಭಾವ ||

ಪದ

ಮಂತ್ರಿ ಬಾರೈಯ್ಯ ಕಾರ್ಯ ಸ್ವತಂತ್ರ
ಪೇಳೈಯ್ಯ ಸಂತಸದಿಂದಲು ಬರುವ
ಕಾಣಿಕೆ ಮುಂದೆ ಬರುವದ್ಯಾವದೈ ||

ಚಂದ್ರೇಶ: ಮಂತ್ರಿ ಯೀ ಲೋಕದ ಅರಸರೆಲ್ಲರೂ ತಪ್ಪದೆ ಕಪ್ಪಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ತಂದು ವೊಪ್ಪಿಸಿರುವರೇನೈಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ
ವಿವರಿಸುವನಾಗು ||

ಪದ

ಕೇಳು ಕೇಳು ಪೇಳುವೆ ರಾಜ ಲಾಲಿಸು

ನಮ್ಮಯ ದೇಶದ ರಾಜಾಧಿರಾಜರು ತಪ್ಪಾದೆ

ಕಪ್ಪವ ತಂದೊಪ್ಪಿಸಿಹರು ಕೇಳೂ ||

ಮಂತ್ರಿ: ಮಹಾರಾಜರೆ ಯೀ ಚಪ್ಪನೈವತ್ತಾರು ದೇಶದ ರಾಜರುಗಳು ತಪ್ಪದೆ ಕಪ್ಪವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಶರಣಾಗತರಾಗಿ ಹೋದರಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ವೈರತ್ವವನ್ನೂ ಬೆಳೆಸುವಂಥ ವೀರರನ್ನು ನೋಡಲಿಲ್ಲವೈ ಭೂಪ ಬಿಡು ಮನದ ತಾಪ ||

ಪದ-ರೂಪಕ ತಾಳ

ವಂದು ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹರಳು ತೂಕದ

ಕೇಳೈ ಸಚಿವ ಚಲ್ವೆಗಂಗಳೆ ಮಗಳಿಗೀಗ

ಯೆಲ್ಲಿ ನೋಡಲಿ ತಕ್ಕ ರಮಣನ ಕೇಳೈಯೈ ಸಚಿವನೆ ||

ಚಂದ್ರೇಶ: ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರೀಶನೆ ನಾನು ಏನೆಂದು ಹೇಳಲಿ. ನನ್ನಾ ಕುವರಿಗೆ ಯವ್ವನ ಕಾಲ ವದಗಿರುವುದರಿಂದ ಮುತ್ತಿನಂಥ ರತ್ನಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ವರನು ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ ಯೇನು ಮಾಡಲಿ ||

ಪದ

ಅರಸ ಚಿಂತಿಪುದೇಕೆ ಕರೆಸೈಯೈ

ದೊರೆಗಳನೂ ಮಗಳ ಲಗ್ನವ ಎಂದು ಬರೆಸು

ಲೇಖನವಾ, ರಾಜರೇ ಕೇಳಿ ಬರೆಸಿರಿ ಲೇಖನವಾ ||

ಮಂತ್ರಿ: ಆಹಾ ರಾಜರೆ ಯೀ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಚಿಂತೆಮಾಡಬಹುದೆ. ಯೀಗಲೇ ನೀವು ಸಕಲದೇಶಕ್ಕೂ ತಮ್ಮ ಕುವರಿಯ ಲಗ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಲೇಖನವನ್ನು ಬರೆಸಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇಯಾದರೆ ಸಕಲ ದೇಶದ ರಾಜರೂ ಬರುವರು. ಆ ರಾಜರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕುವರಿಗೆ ತಕ್ಕಂಥ ವರನನ್ನು ನೋಡಿ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸಬಹುದೈ ದೇವಾ ಪ್ರಾಣಸಂಜೀವ ||

ರತ್ನಾವತಿ ಕಲ್ಯಾಣ

ಭಾಮಿನಿ

ಚರರ ನುಡಿಯನು ಕೇಳಿ

ಚಂದ್ರೇಶನು ಮಂತ್ರಿಯೋಳ್

ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ಕುಲಧೀರನೇನೆಂದನೂ ||

ಚಂದ್ರೇಶ: ಹಸ್ತಿನಾವತಿ ಅರಸನಾದ ಕೌರವೇಶ್ವರನು ಹನ್ನೊಂದಕ್ಷೋಹಿಣಿ ಮಾರ್ಬಲ ಸಹಿತ ಬಂದಿರುವನಂತೆ ತಿಳಿಯಿತೋ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳೂ ||

ಪದ

ಧುರಕೆ ಬಂದಾತನ ಧೈರ್ಯಕೆ
ಪುಸಿಯಿಲ್ಲ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಕುಲಧೀರನವನೂ
ಆತನ ಜೈಸಲು ರಣದೊಳಗೆನುತ
ತವಕದಿ ಹೊರಡೆಂದನೂ ||

ಚಂದ್ರೇಶ: ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯೆ, ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಅವನ ಪರಾಕ್ರಮವೆಷ್ಟು ನೋಡೋಣ ನಮ್ಮ ಮಂದಿ ಮಾರ್ಬಲವೆಲ್ಲ
ಹೊರಡುವಂಥವರಾಗಿರಿ ||

ಪದ

ಹೊರಡುವೆ ನಾ ನಿಮಿಷದಲಿ
ರಣಕೆಂ ಬೇಗದಲಿ ನಾನೂ ಧುರದಿ
ಜೈಸಲು ಬೇಗ ವೈರಿಗಳ ನಾನೂ ||

ಮಂತ್ರಿ: ಮಹಾರಾಜರೆ ರಣಕ್ಕೆ ಹಿಂದುಳಿಯುವುದುಂಟೆ. ಮರೆ ಬಿದ್ದವರನ್ನು ಕಾಯುವುದು ತಮ್ಮ ಭಾರವು. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ವೈರಿಗಳನ್ನು
ಜೈಸಲು ನಿಮಿಷ ಮಾತ್ರ ತಡವಿಲ್ಲದೆ ಹೊರಡುವೆನ್ನೆ ರಾಜಾ ಭಾನುಸಮತೇಜ ||

ಭಾಮಿನಿ

ಅರಸ ಕೇಳೈ ದಶಲಕ್ಷ ಸೇನೆ ಶತಕೋಟಿ
ಕಾಲಾಳು ರಥ ಕೇವಿದರು ಬಂದು
ಕುರುಪತಿಯ ಕಂಡು ಇಂತೆಂದನಾಗ

ಪದ

ಜನನಾಥ ಕೇಳೈಯ್ಯ ಜನವ ಕೂಡಿಸಿ ಬಂದು
ಮಾಜದೆ ಮರ್ಮವನು ಅರುಹೈಯ್ಯ ಬೇಗಾ ||

ಚಂದ್ರೇಶ: ಹಸ್ತಿನಾವತಿಗೆ ಅರಸನಾದ ಕೌರವೇಶ್ವರನೇ, ಎಂದೂ ಇಲ್ಲದವರು ಈ ದಿವಸ ಹನ್ನೊಂದಕ್ಷೋಹಿಣಿ ಮಾರ್ಬಲವು ಸಮೇತ
ಯಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಲು ನನಗೆ ಅನುಮಾನವಾಗಿರುತ್ತೆ. ಮಾಜದೆ ನೀವು ಬಂದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿರಿ ||

ಪದ

ನಿನ್ನಾಯ ತನುಜೆಯ ವನದ ಮಧ್ಯದಿ
ಕಂಡೂ ಭ್ರಮಿಸಲು ರವಿಜಾತ ನಿಮ್ಮ
ಕೇಳಲು ಬಂದೆ ಕನ್ಯಾ ರತ್ನವನೂ ||

ಕೌರವ: ಹೇ ಚಂದ್ರೇಶ ಭೂಪತಿಯೆ ರವಿಸುತನಾದಂಥ ಕರ್ಣನು ನಿಮ್ಮ ವನಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಮ್ಮ ಕುವರಿಯು ವನದಲ್ಲಿ ಸಖಿಯೊಡನೆ ಇದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿ ಕಾಮವಿಹಿತನಾಗಿ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಆಕೆಯನ್ನು ತಂದು ಲಗ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡನಾದ ಕಾರಣ ತಮ್ಮ ಕುವರಿಯನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಾಹೋಣವಾಯಿತೈ ಚಂದ್ರೇಶ ದೊರಿಯೆ ||

ಪದ-ಅಷ್ಟತಾಳ

ಧರವಲ್ಲ ತರುಣಿಯ ಕೇಳುವುದು
ಕುಲಹೀನನಾದಂಥ ಭ್ರಷ್ಟ ಕರ್ಣನಿಗೆ ಅಂಬಿಗ
ಕುಲಜಾತನಾದ ಕುಲಹೀನನಿಗೆ ಕೊಡು ಎಂಬುದೂ
ಕ್ಷಾತ್ರಿಯರಾಗಿ ನೀವಾಡಬಹುದೇ ಕೌರವೇಶಾ ||

ಚಂದ್ರೇಶ: ಅಯ್ಯ ಕೌರವೇಶ್ವರ, ಎಂಥಾ ಮಾತನ್ನಾಡುವಿರಿ, ಅಂಬಿಗರ ಕುಲಹೀನನಾದ ಭ್ರಷ್ಟ ಕರ್ಣನಿಗೆ ಕ್ಷಾತ್ರಿಯ ವಂಶದವರಾದ ನಾವುಗಳು ಯಮ್ಮ ಕುವರಿಯನ್ನು ಕೊಡಬಹುದೆ. ನೀವು ತಿಳಿದಂಥವರಾಗಿಯು ಕ್ಷಾತ್ರಿಯರಾಗಿಯೂ ಕುಲಹೀನನ ಸಂಗವನ್ನು ಬೆರೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಕೇಳುವುದು. ಯಂಥವರಾದಿರಿ ಸಾಕು ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿರಿ ||

ಪದ- ಅದಿತಾಳ

ಹೀನನೆನುತಲಿ ನುಡಿಯಲು ಬೇಡ
ಭಾನುನಂದನ ಧೀರ ಲೋಕದಿ ||
ಧಾರುಣಿಯೊಳು ಸರಿಯುಂಟೆ ಯಿಂತು
ಜರಿಯಾಲು ನೀನು ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವದುಂಟೇ ||

ಕೌರವ: ಅಯ್ಯ ಚಂದ್ರೇಶನೆ, ಆ ರವಿಕುಮಾರನನ್ನು ಚಂದ್ರೇಶನೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಡ. ಕಂಡೆಯೋ ಅವನ ಶೌರ್ಯಕ್ಕೂ, ರೂಪಿಗೂ ಯೀ ಮೂರುಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿ ನೋಡಿದರೂ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಜರಿಯದೆ ಕರ್ಣನಿಗೆ ನಿನ್ನ ಕುವರಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಲಗ್ನ ಮಾಡುವಂಥವನಾಗು ||

ಪದ-ಅಟತಾಳ

ಧೀರನಾದೆಯೊಳು ಕೌರವ ನಾರಿಯನ್ನು
ಕೊಡೆನು ಮೂರುಲೋಕದ ಗಂಡ ಪಾರ್ಥಗೆ
ಕೊಡುವೆನು ಯನ್ನ ಕುವರಿಯೆ ||

ಚಂದ್ರೇಶ: ಹೇ ಕೌರವ ನೀನು ಎಷ್ಟು ಬಗುಳಿದರೂ ಕೂಡ ಆ ಕುಲಹೀನನಿಗೆ ಮಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪಾಂಡು ಕುಮಾರನಾದಂಥ ಧನಂಜಯಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಸಂತೊಷದಿಂದ ಲಗ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನಲ್ಲದೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಬಂದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕರ್ಣನ ಮಾತು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಡಿರಿ ||

ಪದ

ಪೊಡೆ ಪೊಡೆಲವೊ ಕುಲಧನಂಜಯ ಅಡವಿಯಲಿ
ಸಂಚರಿಸುವ ಪಾರ್ಥಗೆ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು
ನೀನು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಕೆಡಲು ಬೇಡಾ ||

ಕೌರವ: ಹೇ ಚಂದ್ರೇಶನೆ ಅಡವಿಯಲ್ಲಿ ಪುಡಿ ಎಲೆಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಪುಡಿಹಿಟ್ಟಿನ ದಾಸನಾದ ಆ ಕಳ್ಳಕೃಷ್ಣನ ಸಂಗದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ
ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಕೆಡಬೇಡ. ವಳ್ಳೇ ಮಾತಿನಿಂದ ಕರ್ಣನಿಗೆ ಮಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಲಗ್ನ ಮಾಡುವಂಥವನಾಗು ||

ಪದ-ಜಂಪೆ

ನರನ ಜರಿಪರೆ ನಿನ್ನ ಪೌರುಷ ನೋಡುವೆ
ನಾನೂ ನಿಮಿಷದಿ ಕುವರಿಯನ್ನು
ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಸುಮ್ಮನೋಗಲವೋ ||

ಚಂದ್ರೇಶ: ಎಲಾ ಭ್ರಷ್ಟ ಕೌರವ, ಪರಾಕ್ರಮಿಯಾದ ಧನಂಜಯನನ್ನು ಜರಿಯುತ್ತೀಯೆ. ಯನ್ನ ಮುಂದೆ ಹಾಗೆ ಜರಿದಿದ್ದೇಯಾದರೆ ನಿನ್ನ
ತಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯದೆ ಬಿಡೆನು. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿನ್ನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರೆ ಮೆಯಾರದೆಯಾಗಿದೆ. ಸುಮ್ಮನೆ ಹೊರಡು ||

ಪದ-ಆದಿತಾಳ

ಬಿಡುವೆನೇನಲೋ ಹುಡುಗಿ ಕೊಡದಿರೆ
ಖಡ್ಗದಿ ಕಡಿವೆ ನಿನ್ನ ಶಿರವನು ಹೊಡೆದು
ಗೆಲ್ಲದಿದ್ದೊಡೆ ಪೊಡವಿಪತಿ ತಾನೆಂದಾ ||

ಕೌರವ: ಎಲಾ ಚಂದ್ರೇಶ, ನಿನ್ನ ಮಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಹರಿಹರ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳು ಬಂದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ನಿನ್ನ ಶಿರವನ್ನು ಯೀ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ
ಚೆಂಡಾಡದೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಪೊಡವಿಪತಿಯಾದ ಕೌರವೇಶ್ವರನೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಡವೋ ಕುಲ ಹೇಡಿ ||

ಪದ-ಜಂಪೆ

ಭ್ರಷ್ಟ ಕೌರವ ಕೆಡಲಿ ಬ್ಯಾಡವೋ
ಸಿಟ್ಟು ಬಂದರೆ ಯನಗೆ ನಿನ್ನನು
ಕುಟ್ಟಿ ಶಿರವನು ಮಾರಿ ಭೂತಗೆ
ಕೊಟ್ಟು ನಲಿವೆನು ಭ್ರಷ್ಟ ಕೌರವಾ ||

ಚಂದ್ರೇಶ: ಎಲಾ ಭ್ರಷ್ಟಾ ಕೌರವ, ಯಾತಕ್ಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಬಗ್ಗುತ್ತೀಯೆ. ನಿನ್ನ ಶಿರವನ್ನು ವಂದೇ ಬಾಣದಿಂದ
ಸಂಹಾರ ಮಾಡಿ ಹಿಂಡು ಭೂತಗಳಿಗೆ ಈಡು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ತಿಳಿಯಿತೊ ಹೆಮ್ಮೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸುಮ್ಮನೆ ಹೋಗು ||

ಪದ

ಫಡ ಫಡಲವೊ ಚಂದ್ರೇಶ

ನಿನ್ನನು ವದೆದು ಶಿರವನು ಕಡಿವೆನುತ

ನಿಂತನು ಸಮರಕ್ಕೆ ಬೇಗಾ ||

ಕೌರವ: ಎಲಾ ಭ್ರಷ್ಟ ನಿನ್ನ ಪೌರುಷ ಯಾಕೆ ವದರುವೆ. ಇಲ್ಲಿಯೇ ನಿನ್ನನ್ನು ಮರ್ದಿಸಿ ಮಲಗಿಸಿ ನಿನ್ನ ಕುವರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಲಗ್ನ ಮಾಡದೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಭ್ರಷ್ಟ ಪರಮ ಪಾಪಿಷ್ಠ||

ಪದ

ಕ್ಷಿತಿಪತಿ ನಿನ್ನಯಾ ಶೌರ್ಯವಿರ್ದಡೆ

ಕ್ಷಿತಿಯೊಳು ತೋರಿಸಲಾ ಎನುತ

ಅತಿಶಯದ ಧನುವನ್ನು ಪಿಡಿದು

ಧುರಕೆ ನೀನೆದುರಾಗೆಲಾ ||

ಚಂದ್ರೇಶ: ಎಲೋ ಭ್ರಷ್ಟ ಕೌರವ, ನಿನ್ನಾ ಶೌರ್ಯ ಸಾಹಸವನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಇಕೋ ನೋಡು ಸೂರ್ಯಾರಸ್ತ್ರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇರುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ತರಹರಿಸಿಕೋ ||

ಕೌರವ: ಯೆಲಾ ಪಾಮರ ಹಾಗಾದರೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಯದುರಾಗು ||

(ಯುದ್ಧ-ಕೌರವನ ಮೂರ್ಛೆ)

ಚಂದ್ರೇಶ: ಯೆಲಾ ಕೌರವ, ಹೆಮ್ಮೆ ಮಾತನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಬೆಳೆಸಿದೆ. ನಿನ್ನ ಪಾಡೇನಾಯಿತು ನೋಡಿಕೋ ||

ಭಾಮಿನಿ

ಅರಸರೀವರು ವೈರತ್ಯದಿಂ ಕಾದಲು

ಕುರುಪತಿಯು ಮೂರ್ಛಿತನಾಗಲು

ಧೀರ ದುಶ್ಯಾಸನನು ಘಡುಘಡಿಸಿ

ಕಿಡಿಯನ್ನುಗುಳುತ ಸಮರಕೆದುರಾದನೂ ||

ಪದ

ಭಂಡ ಬಾರೆಲೊ ತುಂಡು ಮಾಡುವೆ

ಪ್ರಚಂಡ ನಿನ್ನಯ ಶೌರ್ಯ ತೋರುವೆ ||

ದುಶ್ಯಾಸನ: ಎಲಾ ಪ್ರಚಂಡ, ನಮ್ಮಣ್ಣನನ್ನು ಮೂರ್ಛಗೊಳಿಸಿದೆನೆಂದು ಅಹಂಕಾರ ಬಂದಿದೆ. ಯೀಗಲೆ ನಿನ್ನನ್ನು ತುಂಡು ತುಂಡಾಗಿ ಛಿದ್ರಗೈವೆನೆಲಾ ಭಂಡ ಕಡಿಯುವೆನು ನಿನ್ನಾ ಚಂಡಾ ||

ಪದ

ಯನ್ನಾ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ನೀನು ಹೆಮ್ಮೆ
ಬೆಳೆಸುವೆಯ ದುರುಳ ದೈತ್ಯ ನೋಡು
ನಿಮ್ಮ ಅಣ್ಣನ ಪಾಡನ್ನು ಭರದೊಳು
ಭಂಡನಾ ತುಂಡು ಮಾಡಿ ಖಂಡಿಸಿರುವೆನೂ ||

ಚಂದ್ರೇಶ: ಎಲೋ ದೈತ್ಯಾ ನಿಮ್ಮಣ್ಣಗಾಗಿರುವಂಥ ಪಾಡನ್ನು ಕಂಠಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಹೆಮ್ಮೆ ಇಂದ ನನ್ನ ಸಂಗಡ ಕಾದುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಇರುತ್ತೀಯು. ಸುಮ್ಮನೆ ಹೋಗಿ ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ವುಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೊ ಭಂಡ ಕಡುವೆನು ನಿನ್ನ ಚಂಡಾ ||

ಪದ

ಅಣ್ಣನ ಗೆಲಿದ ಹೆಮ್ಮೆಯೋಳ್ ಇರುವೆ
ನಿನ್ನ ಅಣಕವನಿಳಿಸುವೆ ನಾನೂ
ರಣದೊಳು ನಿಲ್ಲೆಲಾ ಕೋಣ ||

ದುಶ್ಯಾಸನ: ಎಲಾ ಕಳ್ಳ ಚಂದ್ರಸೇನ, ಇಂಥಾ ಪುಂಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಯನ್ನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಬೇಡ. ಇಗೋ ನೋಡು. ನನ್ನ ಕರಾಗ್ರದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಗದಾದಂಡದಿಂದ ಹೊಡೆದು ಯೀ ರಣ ಭೂತಗಳಿಗೆ ಹಬ್ಬವನ್ನು ಮಡುತ್ತೇನೆ. ನೋಡು ಕಳ್ಳ ಈ ಮಾತು ಬದ್ಧ ||

ಪದ

ವೀರಶ್ರೀಯರ ಮುಂದೆ ಸಟೆಯನ್ನಾಡಲಿಕೆ
ಬೇಡ ಪೋಪೆಲೋ ಧುರದಿಂದ
ಜೈಸುವೆ ನಿನ್ನಾ ಕಡಿಸುವೆನು ನಿನ್ನ ಚಂಡಾ ||

ಚಂದ್ರೇಶ: ಯೆಲಾ ದಡಿಗ ರಕ್ಕಸನೆ, ಇಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮುಂದೆ ನಿನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ತೋರಿಕೊಂಡರೆ ಶೂರರೆಲ್ಲಾ ನಗುವರು. ಅಂಥ ವೀರಾಧಿವೀರನಾದರೆ ಯದುರು ನಿಂತು ಮಾಡೆಲೋ ಯುದ್ಧ ಯೀ ಮಾತು ಬದ್ಧ ||

ಪದ-ಅಷ್ಟತಾಳ

ಕರ್ಣಗೆ ಮಗಳನ್ನು ಕೊಡದಿರೆ ನಿನ್ನಯಾ ಗರ್ವವ
ಅಣಕವ ಮುರಿಯುವೆ ಕೇಳೆಲೋ ನೀಚಾ ||
ಹರಸಿ ನೀ ಬೇಗದಿ ನಡೆಸು ಕಲ್ಯಾಣವನೂ ||

ದುಶ್ಯಾಸನ: ಎಲಾ ಭಂಡನಾದ ಚಂದ್ರೇಶ, ರವಿಕುಮಾರನಾದ ಕರ್ಣನಿಗೆ ನಿನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರಿ ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಈ ರಣಭೂಮಿಗೆ ನಿನ್ನನ್ನು ದಿಗ್ವಿಲಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಾನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆಲ ಅಥಮಾ ||

(ಅಪೂರ್ಣ)

ಸುವರ್ಣಾದೇವಿ ಪರಿಣಯ

ಸೋಮಶೇಖರ: ಧೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯ ಶುಭಮಸ್ತು ಶೀಘ್ರದಿಂದ ಬಾರೈ ಅನುಜಾ - ಆಶ್ರಿತಕಲ್ಪಭೋಜ ||

ಚಿತ್ರಶೇಖರ: ಭಳಿರೇ ಅಗ್ರಜಾ ! ಯನ್ನಿಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕರೆಸಿದ ಬಿನ್ನಾಣವೇನೋ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮನ್ನಣೆ ಮಮತೆಗಳಿಂದ ಇನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಪಾದಗಳಿಗೆ ನಮಿಸುವೆನೂ ಅಣ್ಣಾ ಕರುಣಾಗ್ರಗಣ್ಯ ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಭಳಿರೇ ಯನ್ನ ತಮ್ಮನಾದ ಚಿತ್ರಶೇಖರನೇ ಕೇಳು! ಇಗೋ ಯಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಬಗೆಬಗೆಯ ಶೌರ್ಯಪ್ರತಾಪಗಳನ್ನು ತೋರಬೇಕಾದ ಕಾರಣ ಈ ತ್ರಿಜಗದೋಳ್ ನಮಗೆ ವೈರಿಗಳು ಯಾರು ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಜಗದೊಡೆಯನಾದ ನಮ್ಮ ಪಿತನ ಪ್ರಧಾನಿಯಿಂದ ತಿಳಿದು ಹಗರಣದ ಯುದ್ಧರಂಗಕ್ಕೆ ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿ ಪೋಗಬೇಕಾದ ಕಾರಣ ಈಗಲೇ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕರೆದು ತಾರೋ ಅನುಜಾ-ಸಾಮ್ರಾಟ ತನುಜ ||

ಚಿತ್ರಶೇಖರ: ತಮ್ಮ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಬಿತ್ತರಿಸದೇ ಪ್ರಧಾನಿಯನ್ನು ಕರೆಸುತ್ತೇನೆ ಅಣ್ಣಾ-ಅಮಿತಗುಣ ರನ್ನ ||

ಪ್ರಧಾನಿ: ಪೊಡವೀಶನ ವರದಿಂದ ಪುಟ್ಟಿದ ಕಡು ಪರಾಕ್ರಮವುಳ್ಳ ಹೇ ರಾಜ ಕಂಠೀರವ ! ಇಷ್ಟು ಸಡಗರದಿಂದ ಕರೆಸಿದ ಕಾರ್ಯಾರ್ಥವೇನೋ ಯನ್ನೊಡನೇ ಪೇಳಬೇಕೈ ರಾಜಕುಮಾರ-ಸುಂದರಾಕಾರ ||

ದರುವು ||ಜಂಪೆ

ಮಾವಕೇಳೈ ಮಂತ್ರಿ ಭುವನದೊಳು ಮಲೆತಿರುವ
ಧಾವ ವೈರಿಗಳುಂಟು ವಿವರದಿಂ ಪೇಳೈ, ನೀ ಹೇಳೈ || 1 ||

ಚಪ್ಪನ್ನದೇಶದೊಳು ವಪ್ಪುವ ಅರಸುಗಳೂ
ಕಪ್ಪಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ವಪ್ಪಿಸಿದರೇ ಮಂತ್ರೀ ಹೇ ತಂತ್ರೀ || 2 ||

ಜೈಷ್ಠ ಬಳ್ಳಾಪುರದ ಅಷ್ಟಮೂರ್ತಿಯ ಭಜಿಸಿ
ಭ್ರಷ್ಟಾ ವೈರಿಗಳನ್ನು ತಟ್ಟನೇ ತಿಳಿಸೋ, ನೀ ತಿಳಿಸೋ || 3 ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಶಿರಸಾಷ್ಟಾಂಗಕ್ಕೆ ಮಾವ-ದಿವಾಕರ ಪ್ರಭಾವ || ಈ ನವ ಖಂಡ ಪೃಥ್ವಿಯೋಳ್ ಸಪ್ತದ್ವೀಪಗಳ ಮಧ್ಯರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ
ವಪ್ಪಿಯಿರುವ ಚಪ್ಪನ್ನೈವತ್ತಾರು ದಿಗ್ವೇಶದ ಅರಸುಗಳು ನಮಗೆ ಶರಣಾಗತರಾಗಿ ಕಪ್ಪ ಮಣಿ ಮಾಣಿಕ್ಯ ನಿಧಿ ಗೋಮೇಧಿಕ
ಮೊದಲಾದುವುಗಳನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ತಂದು ವಪ್ಪಿಸಿರುವವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ತಪ್ಪಿ ಮಥನಿಸುವ ಶತ್ರುಗಳು ಧಾರಿರುವರೋ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು
ಕೊಟ್ಟರೇ ಕಪ್ಪುಗೊರಳನ ಕರುಣಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ತಂದು ಭಾವುರಿ ನಮ್ಮಪ್ಪನ ಚರಣಾರವಿಂದಕ್ಕೆ ವಪ್ಪಿಸುವೆನೈ ಮಂತ್ರೀ-ಕಾರ್ಯೇರಷು
ತಂತ್ರೀ ||

ದರುವು

ವೀರ ಬಾರೈಯ್ಯ ಸುಕು ಮಾರ ಕೇಳೈಯ್ಯ ||ಪ ||

ಧೀರನೆನಿಸು ಭುವನದೊಳಗೆ ಮಾರಹರನ ಕರುಣದಿಂದ
ಸಾರಿ ನಗರಿಯಾಳ್ವ ನೃಪರು ಸೇರಿಸಿದರು ಬಿರುದುಗಳನು ವೀರ ಬಾರೈಯ್ಯ ||1 ||

ಬಾಲಕೇಳು ಪೇಳುವೆನೂ ನೀಲಾವತಿಯನಾಳ್ವ ನೃಪನು
ಲೋಲತನದಿ ಧನವ ಕೊಡದೆ ಪಾಲಿಸುತಿಕ ವಿಕ್ರಮನೂ ವೀರ ಬಾರೈಯ್ಯ ||2 ||

ಏಕ ಚಕ್ರದೊಡನೆ ತಾನ ನೇಕ ರಾಜ್ಯವಾಳುತಿಕನೂ
ಲೋಕಕಥಿಕ ಬಿರುದು ಧರಿಸಿ ಶಂಕರನ ಕರುಣದಿಂದಾ ವೀರ ಬಾರೈಯ್ಯ ||3 ||

ಪ್ರಧಾನಿ: ಹೇ ರಾಜಕುಮಾರ ಕಂಠೀರವ ಭೂಪಾಲನೇ ಕೇಳು ! ಈ ಮಂಡಲದೋಳ್ ಚಂಡವೃಚಂಡರಾದ ಅರಸುಗಳೆಲ್ಲರೂ ತಂಡ
ತಂಡವಾಗಿ ಬಿರುದನ್ನು ತಂದು ಮಂಡಲಾಧಿಪತಿಯಾದ ವಜ್ರಮಕುಟ ರಾಜನಿಗೆ ವಪ್ಪಿಸಿ ದಂಡಪ್ರಣಾಮವನ್ನು ಗೈದು ಪೋದರು. ಆದರೇ
ನೀಲಾವತಿಯ ಜಗದ್ಭಂಡನಾದ ವಿಕ್ರಮನು ಮಾತ್ರ ಮೂರು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಉದ್ಧಂಡನೆಂದು ಮುತ್ತಿನ ಪ್ಯಾಂಡೆಯನ್ನು ಪಾದಕ್ಕೆ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು
ಮಂಡಲದಿ ನಮ್ಮ ಬಿರುದುಗಳನ್ನು ಕೊಡದೆ ಮನದಿ ಮತ್ಸರಗೊಂಡು ಕೆಂಡಗಣ್ಣುಳ್ಳ ಮೃಡನ ಕರುಣದಿಂದ ಸುಂದರಾಂಗಿಯಾದ
ರತ್ನಾದೇವಿಯೆಂಬ ನಂದನೆಯಂ ಪಡೆದು ಈ ಭೂಮಂಡಲವೆಲ್ಲಾ ಏಕಚಕ್ರದಿಂದ ಪಾಲಿಸುವನೈ ವೀರಾ-ಶರಧಿ ಗಂಭೀರಾ ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಭಲೇ ! ಯನ್ನ ತಮ್ಮನಾದ ಚಿತ್ರಶೇಖರನೇ ಕೇಳು ! ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರಾದ ವಜ್ರಮಕುಟರಾಯರನ್ನು ಅತಿ ವಿನಯ
ಭಯ ಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅತಿಜಾಗ್ರತೆ ಕರೆದು ತಾರೋ ಅನುಜಾ-ಭಾಸ್ಕರ ತೇಜ ||

ಚಿತ್ರಶೇಖರ: ಭಳಿರೇ ಅಗ್ರಜಾ ! ತಮ್ಮ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಬಿತ್ತರಿಸದೇ ತಮ್ಮ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರ ಪಿತನನ್ನು ಕರೆದು ತರುವೆನೈ
ಅಣ್ಣಾ-ಕರುಣ ಸಂಪನ್ನ ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಶಿರಸಾಷ್ಟಾಂಗ ವಂದನೆಗಳೈ ಜನಕಾ - ಪ್ರಜಾಪರಿಪಾಲಕಾ ||

ಚಿತ್ರಶೇಖರ: ಶಿರ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಬಿನ್ನಪಗಳೈ ತಂದೇ - ತಮ್ಮ ಚರಣಕ್ಕೆ ಶರಣೆಂದೇ ||

ವಜ್ರಮುಕುಟ: ಸುಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಮಂಗಳಕರವಾಗಿ ಬನ್ನಿರೈ ಕಂದಗಳಿರಾ ಅಲ್ಲದೇ ಇಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಯನ್ನ ಕರೆಸಿದ
ಅಂದವೇನೋ ಮಗುವೇ !

ದರುವು

ಕೊಡು ಕೊಡು ನೇಮವ ಭೂಪನೇ ಬೇಗ

ತಡೆಯದೆ ವೈರಿ ಪ್ರತಾಪನೇ ||

ಪೊಡವಿಪ ವಿಕ್ರಮನೆಡೆಗೆ ನಾ ಗೈಯುತಾ

ಅಡರಿ ನಾ ಹಿಡಿತಂದು ಅಡಿಯಲಿ ಕೆಡಹುವೇ ಕೊಡು ||1 ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಪುಲ್ಲಶರ ಸಮರೂಪನಾದ ಹೇ ತಂದೆ, ನಿಮ್ಮಡಿಗಳಿಗೆ ನಾ ಶರಣೆಂದೇ, ಗೌರೀ ವಲ್ಲಭನ ಮೆಲ್ಲಡಿಗಳನ್ನು ಜಪಿಸುತ್ತಾ
ಬಿಲ್ಲು ಬಾಣ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಮಾಗಿ ಸಲ್ಲಲಿತ ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ ನಿಲ್ಲದೇ ನೀಲಾವತಿಯ ನಗರವಂ ಪೊಕ್ಕು ಖುಲ್ಲವಿಕ್ರಮನ
ಮಲ್ಲಸಾಹಸದಿಂದಲಿ ಪಿಡಿದು ಅಲ್ಲಿರುವ ರಿಪು ಸೈನ್ಯವನ್ನೂ ಇಕ್ಕೋ ಯನ್ನ ಕರಾಗ್ರದೋಳ್ ಝಳಪಿಸುವಾ ಖಡ್ಗದಿಂದ ಸೊಲ್ಲನ್ನಣಗಿಸಿ
ನಿಲ್ಲದೇ ಇಲ್ಲಗೈದುವನಾದ ಕಾರಣ ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ಆಶೀರ್ವಾದವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸೈ ತಂದೇ-ಬಿನ್ನವಿಸುವೆನು
ಮುಂದೇ ||

ದರುವು

ಲಾಲಿಸೆನ್ನ ಮಾತನು ನೀವೂ ಪೋಗಾಬೇಡಿನೂ

ನೀಲಾವತಿಗೆ ಬಾಲಕರೆ ನೀವೂ ||ಪ ||

ಮಗುವೆ ಕೇಳೂ ಜಗದೊಳಿನ್ನೂ

ಹಗೆಯ ಬಯಸೀ ಪೋಗುವರೆ ನೀವ್ ||

ಬಗೆ ಬಗೆಯಿಂ ನಗುವರೈಯ್ಯ

ಹಗರಣವಿದೇನು ಕಂದಾ ಲಾಲಿಸೆನ್ನಾ || ||1 ||

ದೇಶ ಕೋಶ ಕಾಣದವರಾ

ದೇಶಕೀಗಾ ಪೋಪೆ ನೆಂಬೇ ||

ಘಾಸಿ ಪಡುವೇ ವೈರಿ ಮುಖದೀ

ಲೇಸುಕಾಣೆ ನೈಯ್ಯ ಕಂದಾ ಲಾಲಿಸೆನ್ನಾ || ||2 ||

ವಜ್ರಮುಕುಟ: ಹೇ ಮಕ್ಕಳಿರಾ ! ಈ ಧಾತ್ರಿಯೋಳ್ ವಾರಿಜಮಿತ್ರನಂತೊಪ್ಪುವಾ ಮಾರಾರಿಯ ವರದಿಂದ ಉದಿಸಿದ ಸುಕುಮಾರರೇ
ಕೇಳಿ ! ಅರ್ತಿಯಿಂದ ಆಡುವ ಚಿಕ್ಕತನದಲ್ಲಿಯೇ ಧೀರತ್ವದಿ ಶತ್ರುನಿಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಪೇಳುತ್ತಿರುವಿರಿ. ಮತ್ತೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು
ದೇಶಾಂತರ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಚಿತ್ತೈಸಲು ಈ ಪೃಥ್ವಿಯೋಳ್ ಸುತ್ತಣದ ಅರಸುಗಳು ಬಿತ್ತರಿಸಿದಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರಾದ ಕಾರಣ
ವಿಚಿತ್ರತರಮಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನೀವು ನುಡಿಯದೇ ನಿಮ್ಮ ಪಿತೃವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕಾಲ
ಕಳೆಯಿರೈಯ್ಯ ಕಂದಗಳಿರಾ ||

ದರುವು

ಮಂಡಲದೊಳು ಮಾರ್ತಾಂಡನೇ ಈಗಾ

ಭಂಡ ನೃಪಾಲನ ಬೇಗನೇ ||

ಖಂಡಿಸಿ ಪುಂಡನ ಸುತೆಯಳ ತರುವೇ

ಖಂಡ ಪರಶುವಿನಾಣೆಯು ಅನುಜಗೇ

||2 ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಈ ಮಂಡಲದಿ ಮಾರ್ತಾಂಡನನಿಸುವ ಹೇ ಜೀಯಾ ಖಂಡ ಗರ್ವದೊಳೊಂದು ಪ್ಯಾಂಡೆಯಂ ಧರಿಸಿ ತಾನೇ ಉದ್ಧಂಡನೆಂದು ಬಿರುದಂ ಪೊಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪುಂಡ ವಿಕ್ರಮನನ್ನು ಕಂಡು ಬಂಡು ಗೆಡಿಸಿ ಅವನ ರಾಜ್ಯವಂ ಸದೆ ಬಡಿದು ಸಾಧಿಸುವ ಯೋಚನೆಗೈದು ಉದ್ಧಂಡ ಚಿತ್ರಶೇಖರನಿಗೆ ಅವನ ಸುತೆ ರತ್ನಾದೇವಿಯನ್ನು ಹೆಂಡತಿಯ ಮಾಡದಿದೊಡೆ ಕೆಂಡಗಣ್ಣುಳ್ಳ ಖಂಡ ಪರಶುವಿನ ಕರುಣದಿಂದ ನಿನ್ನ ವಡಲೊಳಗೆ ಉದಿಸಿದ ಸುಕುಮಾರನಲ್ಲೆಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸೈ ತಂದೇನಾ ಪೋಗುವುದೇ ಮುಂದೇ ||

ದರುವು

ಪೋಪೆನೆಂಬಾ ವಚನವೇತಕ್ಕೇ ಹೇ ಬಾಲಕರಿರಾ

ಈ ಪರಿಯಲೀ ಹರವು ನಿಮಗೇಕೇ ||ಪ ||

ನೃಪರ ಕುಲದಿ ಜನಿಸಿ ನೀವು

ಅಪರಿಮಿತದ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೇ ||

ಗುಪಿತದಿಂದ ಇರದೆ ಇಷ್ಟು

ಚಪಲವೇತಕಯ್ಯ ನಿಮಗೇ

||3 ||

ಇಂದು ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳ್ಯಾಪುರದ

ಚಂದ್ರಧರ ಶ್ರೀ ಗಿರಿಜೆ ಪ್ರಿಯನ ||

ಮಂದಿರವನು ಬಿಡಲು ನೀವು

ಚಂದವಲ್ಲಾ ಕಂದಗಳಿರಾ

||4 ||

ವಜ್ರಮಕುಟ: ಶಶಿಧರನ ವರದಿಂದ ಪುಟ್ಟಿದ ಅಸಮ ಸಾಹಸಿಯಾದ ಸೋಮಶೇಖರನೇ ಕೇಳು! ಈ ವಸುಧೆಯೋಳ್ ಕುಶಲತರಮಾದ ವರಸಭಾಸ್ಥಾನದೋಳ್ ಇರದೆ ಹಸಿದ ಹೆಬ್ಬುಲಿಯಂತೆ ಮನದಿ ಮತ್ಸರಗೊಂಡು ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಿರುವ ನಿಮ್ಮ ಅಸಮ ಸಾಹಸವನ್ನು ಕಂಡು ಹರುಷಿತನಾಗಿ ಇರುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿಶೆಗೆ ಅತಿಶಯವಾಗಿ ತೋರುವ ಶಶಿಧರನ ಮಂದಿರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪೋಗುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲವಾದ ಕಾರಣ ಸರ್ವಥಾ ನಿಮಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯು ಸಲ್ಲದಪ್ಪಾ ಕಂದಗಳಿರಾ ||

ದರುವು

ಮೃಡಪತಿ ಕುಲಜನೇ ತಡೆಯದೆ ವೈರಿಯಾ

ಹಿಡಿದು ತರುವೆ ಈಗಾ ಬೇಗಾ

||1 ||

ಬಿಡು ಬಿಡು ಯಮ್ಮನು ತಡೆಯದೆ ನುಡಿಯದೇ

ದೃಢದಿ ಪೋಗುವೆವೂ ನಾವು

||2 ||

ಧರಣಿ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳ್ಯಾ ಪುರದ ಸೋಮೇಶನಾ

ಚರಣವ ಸ್ಮರಿಸುವೆವೂ ನಾವು

||3 ||

ಸೋಮಶೇಖರ-ಚಿತ್ರಶೇಖರ: ಭಳಿರೇ ಈ ಕ್ಷಿತಿಯೋಳ್ ರತಿಪತಿಯ ವೈರಿ ಶಿತಿಕಂಠ ಮತಸ್ಥನಾದ ಹೇ ತಂದೆ ! ನಿಮ್ಮಡಿಗಳಿಗೆ ನಾ ಶರಣೆಂದೆ ! ಅತಿಶಯ ಮಾದಂತಾ ನಿಮ್ಮ ಸುತರು ಎಷ್ಟು ಬೇಡಿಕೊಂಡಾಗ್ಯೂ ಪ್ರತಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಬಿತ್ತರಿಸುತ್ತೀರಿ. ಯತಾರ್ಥಮಾಗಿ ಈ ಪೃಥ್ವಿಯೋಳ್ ನಿಮ್ಮೊಡನೆ ಹಿತದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದೆ. ಚಿತ್ರಶೇಖರ ಸಮೇತನಾಗಿ ಪಾರ್ವತೀ ಪತಿಯಂ ಜಪಿಸುತ್ತಾ ಚೋರತ್ವದಿಂದ ಸಾರಿ ಹೋಗುತ್ತೇವಲ್ಲದೇ, ಇತರ ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸಂತೋಷದಿಂದಿರೈ ಜನಕಾ-ಕ್ಷಿತಿಜನ ಪಾಲಕಾ ||

ವಜ್ರಮಕುಟ: ವಳಿತಾಯಿತ್ಯೈಯ್ಯ ಪುತ್ರಾ ! ಹಾಗಾದರೆ ಉತ್ತಮವಾದ ನೇಮವನ್ನು ಬಿತ್ತರಿಸುತ್ತೇನೈಯ್ಯ ಸುತನೇ - ಶತ್ರುಕುಲ ಮಥನೇ ||

ದರುವು

ಪೋಗಿ ಬರುವು ದಯ್ಯ ಈಗ ಯುಧ್ಧರಂಗಕೇ

ನಾಗಧರನ ಕರುಣದಿಂದ ಬೇಗ ಜಗಳಕೇ

||1 ||

ವಿಕ್ರಮನಾ ಗೆಲಿದು ಪರಾ ಕ್ರಮದ ತನದಲೀ

ಸೊಕ್ಕು ಮುರಿದು ಅವನ ನೀವು ಅಕ್ಕರಿಂದಲೀ

||2 ||

ಶತ್ರುಕುಲವ ನಾಶಮಾಡಿ ಮಿತ್ರತನದಲೀ

ಪಿತ್ರುಕುಲಕೆ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಪುತ್ರ ತರುತಲೀ

||3 ||

ಇಳೆಯು ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳ್ಯಾಪುರದಾ ವ್ಯಾಲ ಭೂಷಣಾ

ಘಳಿಲನೆನ್ನ ಸುತರ ಸಲಹೋ ಕಾಲ ಮರ್ಧನಾ

||4 ||

ವಜ್ರಮಕುಟ: ಸುಕುಮಾರ ಕಂಠೀರವ ಭೂಪಾಲರೇ ಕೇಳಿ ! ಗರಳ ಕಂಠರನಾದ ಗೌರೀವಲ್ಲಭನ ಕರುಣಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ನೀವೀರ್ವರೂ ಪರಿವಾರ ಸಮೇತರಾಗಿ ಪೋಗಿ ಆ ವೈರಿ ವಿಕ್ರಮನಂ ಪಿಡಿದು ಅವನ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಸೂರೆಗೊಂಡು ಅವನ ಕುವರಿಯನ್ನು ಚಿತ್ರಶೇಖರನಿಗೆ ವಿವಾಹವಂಗೈದು ಶೌರ್ಯ ಪ್ರತಾಪಗಳಿಂದ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳ್ಯಾಪುರ ವಾಸನನ್ನು ಮನದಿ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾ ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಶುಭಕರಮಾಗಿ ಪೋಗಿ ಬನ್ನಿರೈಯ್ಯ ಪುತ್ರಗಳಿರಾ ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಹೇ ಜನಕಾ ! ತಮ್ಮ ಆಶೀರ್ವಾದ ಕರುಣ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ನಾವೀರ್ವರೂ ಪೋಗಿ ವೈರಿಗಳ ಜಯ ಪ್ರಧಾನವನ್ನು

ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇವಯ್ಯ ತಂದೇ - ನಿಮ್ಮ ಪಾದಕ್ಕೆ ಶರಣೆಂದೇ ||

ಚಿತ್ರಶೇಖರ: ಹೇ ತಂದೇ. ತಮ್ಮ ಆಶೀರ್ವಾದ ಬಲದಿಂದಲೂ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳ್ಳಾಪುರ ನಿಲಯ ಅಷ್ಟಮೂರುತಿ ದೃಷ್ಟಿಮೂರುಳ್ಳವನ ಕರುಣ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದಲೂ ನಾವುಗಳು ಪೋಗಿ ವೈರಿಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಿ ವಿಜಯೋತ್ಸಾಹದಿಂದ ಬರುತ್ತೇವಯ್ಯ ತಂದೇ - ನಿಮ್ಮ ಚರಣಕ್ಕೆ ಶರಣೆಂದೇ||

ವಜ್ರಮಕುಟ: ಅಯ್ಯ ಸೇವಕಾ ! ನನ್ನ ಪ್ರಾಣದೊಲ್ಲಭೆಯಾದ ಕನಕ ಪುತ್ಥಳಿಯನ್ನು ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕರೆಸೋ ಸಾರಥೀ - ಸಂಧಾನಮತೀ ||

(ಕನಕಪುತ್ಥಳಿ ಬರುವಿಕೆ)

ದ್ವಿಪದೇ||ಕಾಂಭೋಧಿರಾಗ

ಶ್ರೀ ಸೋಮನಾಥನಂ ಚಿತ್ತದೊಳು ಭಜಿಸೀ
ಕಾಮಿನಿಯು ತಾನೆದ್ದು ಮುಖಮಜ್ಜನವ ಮಾಡಿ ||
ನವ ಮೋಹನಾಂಗೀ ನವರತ್ನದಿಂದೊಪ್ಪುವಾ
ಜರತಾರಿ ಸೀರೆಯನುಟ್ಟೂ ಕಂಚುಕವ ತಾ ತೊಟ್ಟೂ ||
ಸಕಲ ದಿವ್ಯಾಭರಣವಂ ಸಂಭ್ರಮದಿ ಧರಿಸೀ
ಕುರುಳು ಬೈತಲೆ ತಿದ್ದೀ ಹರಳೊಲಿದು ಜಡೆಗಟ್ಟೀ ||
ತರಳಾಯತಾಕ್ಷಿ ಫಣಿಗೆ ಕಸ್ತೂರಿ ಬೊಟ್ಟು ತಾನಿಟ್ಟು
ಗಂಧ ಕಸ್ತೂರಿ ಪುನುಗು ಜವ್ವಾಜಿಯಂ ಪೂಸೀ
ಕರವೀಳ್ಯವಂ ಕಾಮಿನಿಯು ತಾ ಸವಿ ಸವಿದೂ
ಕನ್ನಡಿಯು ತಾ ಪಿಡಿದೂ ನಟನೆಯಂ ತೋರುತಾ
ಘಲಿಘಲಿರೆಂಬ ಪಿಲ್ಲಿ ಮೆಂಟಿಕೆಯು ತಾನಿಟ್ಟು
ಕಟ್ಟಾಣೆಯ ಸರವೂ ಸರಸದೊಳು ಧರಿಸೀ
ಮುತ್ತಿನಾ ಜಡೆಕುಚ್ಚು ಮುದದಿಂದ ಧರಿಸೀ
ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂ ಪೋಲ್ವ ವಜ್ರಮಕುಟನ ಸತಿಯು
ಬಡನಡುವಿನಾ ಕಾಂತೆ ಬಲು ಸಮರಂತೆ
ಪೊಡವಿ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳ್ಳಾಪುರ ಮೃಡನೇ ಸಲಹೆನುತಾ
ಅಡಿಯಿಡುತ ತೆರೆಯೊಳಗೆ ನಡೆತಂದಳಾ ವಡತಿ ಬೇಗದಲೀ ||

ತೆರೆ - ದರುವು

ನೀತಿ ಕೋಮಲೆ ಪ್ರಾಣಾ ನಾಥನಾ ತೋರಿಸಮ್ಮಾ
ಜಾತಿ ನಾಯಕ ನಗಲೀ ಕಾತುರವೂ ಹೆಚ್ಚಿತಮ್ಮಾ

||ಪ ||

ಮತ್ತೆನ್ನಾ ರಮಣನನ್ನೂ ಬಿತ್ತರದೀ ತೋರಿಸಮ್ಮಾ
ಮುತ್ತಿನಾ ಹಾರ ಕೊಡುವೆ ಅರ್ತಿಯಿಂದಲಿ ನಿಮಗೇ ||1 ||

ಕರುಣಾ ವಾರುಧಿ ಪ್ರಾಣಾ ಪದಕವೆಲ್ಲೋದನಮ್ಮಾ
ತರುಣಿ ಮಣಿಯೇ ನೀನು ಬೇಗ ಕರೆದು ತಂದು ತೋರಿಸಮ್ಮಾ ||2 ||

ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳ್ಳಾಪುರದ ಒಡೆಯ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಶ್ರೀ ಸೋಮೇಶ ಭಕ್ತಾ
ದಿಟ್ಟ ಪ್ರಾಣಕಾಂತನನ್ನೂ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ತೋರಿಸಮ್ಮಾ ||3 ||

ಪೀಠಿಕೆ: ಅಪ್ಪಾ ಸೇವಕಾ ಹೀಗೆ ಬಾ. ಮತ್ತೂ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೀಗೆ ನಿಲ್ಲು. ಅಪ್ಪಾ ಸೇವಕಾ ಈ ತ್ರಿಜಗದೊಳ್ ಪರಮೈಶ್ವರಿಯರ
ಮಣಿಖಚಿತ ಮಯವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ನಿರ್ಜರಾಧಿಪತಿಯ ಪುರಕ್ಕೆ ಮಿಗಿಲೇಳು ಕಳೆಯಿಂದ ರಾಜಿಸುವ ವಜ್ರವೈಷ್ಣೋರ್ಯದಿಂದ
ವಪ್ಪಲ್ಪಟ್ಟ ರತ್ನಾಪುರಿಯೆಂಬ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣಕರ್ತನಾದ ವಜ್ರಮಕುಟರಾಯರ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುವಾ, ಸಜ್ಜಾಗೃಹದ ಮಾಣಿಕ್ಯವೆಂದೆನಿಪ
ಕನಕಪುತ್ಥಳಿಯೆಂಬ ನಾರಿ ಶಿರೋಮಣಿಯು ನಾನೇ ಅಲ್ಲವೇನಪ್ಪಾ ಸೇವಕಾ - ಭಕ್ತಿಯೋಳ್ ಭಾವಕ ||

ಅಪ್ಪಾ ! ಚಾರಕಾ ! ಈ ವರ ಸಭಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನಾ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೇ ಗಿರಿಜಾರಮಣನಾದ ಮೃತ್ಯುಂಜಯನು ಕರುಣ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ
ರಕ್ಷಿಸುವನಾದ ಕಾರಣ ಪರಮೈಶ್ವರಿಯರದಿಂದೊಪ್ಪುವಾ ಸುರವರ ಗರುಡ ಗಂಧರ್ವ ನರಪರಿವಾರದೊಡನೇ ರಾಜಿಸುವ ಯನ್ನ
ಪ್ರಾಣಪತಿಯಾದ ವಜ್ರಮಕುಟ ರಾಜರು ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣ ಬಾಹೋಣವಾಯ್ತು. ಧಾವಲ್ಲಿರುವರೋ ತೋರಿಸಪ್ಪಾ ಚಾರ - ನಿನ್ನ ಕೊರಳಿಗೆ
ಪುಷ್ಪಹಾರ ||

ನಮೋನ್ನಮೋ ಹೇ ಕಾಂತ-ಕಾಮಿನಿ ವಸಂತ ||

ವಜ್ರಮಕುಟ: ಧೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯ ಶುಭಮಸ್ತು ಮಂಗಳಕರಮಾಗಿ ಬಾರೇ ರಮಣೀ - ಯನ್ನ ಮನೋನ್ಮಣೀ ||

ದರುವು ||ಜಂಪೆ

ಕಂದರ್ಪಾ ಸುಂದರಾ ನಂದಾ ಭರಿತಾದಿಂದಾ
ಮುಂದೆನ್ನ ಕರೆಸಿದ ಅಂದವೇನಯ್ಯ ಹೇ ರಾಯ ||1 ||

ಕಾಮಿನಿ ಮಣಿಯರಿಂ ದೇನು ಕಾರ್ಯಗಳುಂಟು
ಭೂಮಿಪ ಯನ್ನೊಳಗೆ ಪ್ರೇಮದಿಂ ಪೇಳೈ, ನೀ ಹೇಳೈ ||2 ||

ಸೃಷ್ಟಿಗಧಿಕಾ ವಾದ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳ್ಳಾಪುರದಾ
ನಿಟಿಲಾಕ್ಷ ಶಿವನಮ್ಮಾ ಇಷ್ಟಾದಿಂ ಪೊರೆವಾ ರಕ್ಷಿಸುವಾ ||3 ||

ಕನಕಪುತ್ಥಳಿ: ಹೇ ಪ್ರಾಣದೊಲ್ಲಭನಾದ ರಾಯನೇ ಕೇಳು ! ಈ ಕ್ಷೋಣಿಗುತ್ತಮವಾದ ಈ ಕ್ಷಿತಿಿಯನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶನ ಸಖನಾದ ಪಾಲಾಕ್ಷನು ಸುಕ್ಷೇಮದಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವನಾದ ಕಾರಣ ಅಕ್ಷಯಕರಮಾಗಿ ಯನ್ನನ್ನು ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣಾರ್ಥವೇನು ? ಈ ಕ್ಷಣವೇ ನೀರಜಾಕ್ಷಿಯೋಳ್ ಉಸುರ ಬೇಕೈ ಕ್ಷಿತಿಪತಿ - ಕ್ಷೋಣಿಪತಿ ||

ದರುವು

ಮತ್ತಗಮನೆ ಕೇಳು ಪುತ್ಥಳಿ ಪ್ರತಿಮೆಯೇ
ಬಿತ್ತರಿಸುವೆ ತರುಣೀ ಹೇ ರಮಣೀ || 1 ||

ಪುತ್ರರು ಈ ಪರಿ ಶತ್ಯವ ಬಯಸುತಾ
ಪೃಥ್ವಿಗೆ ಪೋಗುವರೇ ಹೇ ನಾರಿ || 2 ||

ಮಧುರ ವಾಣಿಯೇ ಕೇಳು ಮದನ ಸುಂದರರಾ
ಮುದದಿ ಪಯಣ ತಡಿಯೇ ನೀ ನಡಿಯೇ || 3 ||

ವಜ್ರಮಕುಟ: ಮನ್ಮಥನ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಪುಷ್ಪ ಬಾಣಗಳಂತೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ಹೇ ಕಾಂತೆ ! ನಮ್ಮ ಮುದ್ದುಕುಮಾರರಿಗೆ ನಾನು ಎಷ್ಟು ವಿಧವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳದೇ ಆ ವೈರಿ ವಿಕ್ರಮನ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಜಯಪ್ರಧಾನವನ್ನು ಮಾಡಿ ಬರುತ್ತೇವೆಂದು ಪೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ನೀನಾದರೂ ತಕ್ಕ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಪೇಳಿ ನಮ್ಮ ಅಂದವಾದ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವವಳಾಗೇ ರಮಣೀ - ವರ ಮುತ್ತಿನಾಮಣಿ ||

ಕನಕಪುತ್ಥಳಿ: ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಪೇಳಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೈ ರಾಯ-ಯನ್ನ ಮನೋ ಪ್ರಿಯಾ||

(ತನಯರಿಗೆ ತಾಯಿಯ ಹಿತನುಡಿ)

ಕನಕಪುತ್ಥಳಿ: ಅಪ್ಪಾ ! ಸಾರಥಿ ! ಯನ್ನ ತನಯರಾದ ಸೋಮಶೇಖರ ಚಿತ್ರಶೇಖರರು ಧಾವಲ್ಲಿರುವರೋ ತೋರಿಸಪ್ಪಾ ಸಾರಥೀ - ಚಮತ್ಕಾರಮತಿ ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ನಮೋನ್ನಮೋ ಹೇ ಜನನೀ - ಸುಚರಿತ್ರ ಮಾನಿನಿ ||

ಚಿತ್ರಶೇಖರ: ನಮೋನ್ನಮೋ ಹೇ ತಾಯೀ - ಕರುಣದಿಂದ ಕಾಯೀ ||

ಕನಕಪುತ್ಥಳಿ: ಧೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯ ಶುಭಮಂಗಳಕರವಾಗಿ ಬನ್ನಿರೈ ಕಂದಗಳಿರಾ ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಹೇ ಜನನೀ ದುರುಳ ವಿಕ್ರಮನನ್ನು ಜಯಿಸಿ ಕಪ್ಪವನ್ನು ತರಲು ನಾವು ಪೋಗುವೆವಾದ ಕಾರಣ ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಮ್ಮಾ ತಾಯೀ-ಬಾಲಾರ್ಕ ಛಾಯೀ ||

ಚಿತ್ರಶೇಖರ: ಹೇ ಮಾತೇ. ಆ ಧೂರ್ತ ವಿಕ್ರಮನನ್ನು ಜಯಿಸಿ ಬರಲು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಮ್ಮಾ ತಾಯೇ - ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನೀಯೇ ||

ದರುವು

ಕಂದ ಪೋಗುವ ಬನ್ನಿರೋ ಮಂದಿರದೊಳು

ಚಂದ ದಿಂದಿರ ಬನ್ನಿರೋ ||ಪ ||

ಸುಂದರಾಂಗರೆ ನಿಮ್ಮಾ ತಂದೆಯ ನುಡಿ ಮೀರಿ

ಮುಂದೆ ಪೋಗುವರೇನಯ್ಯೆ ||

ಕಂದನೇ ಕೇಳು ಚಂದ ವಲ್ಲವು ನಿಮಗೇ

||1 ||

ಕನಕಪುತ್ಥಳಿ: ಕುಸುಮಶರ ಸಮರೂಪರಾದ ಹೇ ಕಂದಗಳಿರಾ ! ಕುಶಲತನದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಮಾತು ಮನಸ್ಸಿಗೊಂದದೇ, ಇಂದು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಪೆನೆಂದು ಬಿನ್ನಪವ ಪೇಳುತ್ತಿಯಾ. ಮಂದಿಸಂದಣಿಯು ಮುಂತಾದ ಮಂತ್ರಿಮಾನ್ಯರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇಂದು ಪೋಗುವುದು ಚಂದವಲ್ಲವಾದ ಕಾರಣ ಅಂದವಾದ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಚಂದದಿಂದ ಪೋಗೋಣ ಬಾರೈ ಕಂದಾ-ನೀವು ಪೋಗುವುದೇನು ಚಂದಾ ||

ದರುವು

ತರಳ ಪ್ರಾಯದೊಳು ನೀವೂ ವೈರಿಯ ಬಯಸೀ

ತೆರಳಿ ಪೋಗುವರೇನಯ್ಯೆ ||

ದುರುಳ ವಿಕ್ರಮನೊಳೂ ಮರಳಿಯುಧವಗೈದು

ತರಳೆಯ ತರಲೋಸುಗಾ ||

ಚೋರತ್ವದೀ ಪರರಾಯರೊಳು ಕ್ರೋಧಿಸೀ

||2 ||

ಕನಕಪುತ್ಥಳಿ: ಕುಶಲ ಶಿರೋಮಣಿಯಾದ ಹೇ ಕೂಸೇ ! ಈ ಕ್ಷಿತಿಯೊಳಗೆ ಪತ್ನಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಶತ್ರು ಮಥನಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಆತುರದಿಂದ ಪೋಗುತ್ತೇವೆಂಬ ಕಾತುರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಯನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳದೆ ಪೋದರೆ, ಶತ್ರುಗಳು ತನ್ನ ಪುತ್ರಿಯನ್ನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟು ಹಿಂದಣದ ವೈರತ್ವವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವರಾದ ಕಾರಣ ಇಂತೊಪ್ಪ ಚಿಕ್ಕತನದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಮಗೆ ವೈರತ್ವವು ಪುಟ್ಟಿರುವುದು ಕಂಡರೆ ಯನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಂಶಯವಾಗಿ ತೋರುವುದಪ್ಪಾ ಕಂದಗಳಿರಾ ||

ದರುವು

ಮತ್ತೆ ನಾ ಮಾಡಿ ತಪವಾ ಈ ಪೃಥ್ವಿಯೋಳ್

ಪೆತ್ತೆನು ಸುತರೀರ್ವರಾ ||

ವೃಥವಾಯಿತು ನಮ್ಮಾ ಸತ್ಯಸಾಹಸವೆಲ್ಲಾ

ಮೃತ್ಯುವ ಬಯಸುವರೇ ||

ಅರ್ತಿಗಳಿಂದ ಮೃತ್ಯುಂಜಯನೇ ಪಾಲಿಸೋ

||3 ||

ಕನಕಪುತ್ಥಳಿ: ಚಂದ್ರಶೇಖರನ ವರದಿಂದ ಪುಟ್ಟಿದ ಹೇ ಕಂದಾ ! ಈ ಧರೆಯೊಳಗೆ ನನ್ನ ಸಮದ ನಾರಿಯರೆಲ್ಲರೂ ಪುತ್ರರಿಲ್ಲದ ಬಂಜೆಯವಳೆಂದು ಪರಿಹಾಸ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದರಾದ ಕಾರಣ ಉರಗ ಭೂಷಣನಾದ ಗೌರೀವಲ್ಲಭನಂ ಕುರಿತು ಅಘೋರತರಮಾದ ತಪವನ್ನಾಚರಿಸಲು, ಆ ಶಂಕರ ಮೂರ್ತಿಯ ವರದಿಂದ ನಿಮ್ಮಿವರು ಸುತರನ್ನು ಪಡೆದು ಇರುತ್ತೇನಲ್ಲದೇ ಇತರ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸುಂದರತರಮಾದ ಅರಮನೆಗೆ ತೆರಳಿ ಬಾರಪ್ಪಾ ಕೂಸೇ-ಲಾಲಿಸೆನ್ನ ಭಾಷೆ ||

ದರುವು

ಕೊಡು ಕೊಡು ಕಮಲಾಕ್ಷಿ ತಡಮಾಡದೆ ಚಪಲಾಕ್ಷಿ
ಅಡಿಗಿರಗುವೆ ಸಡಗರದಲಿ ಪೊಡವೀಂದ್ರಗೆ ಕೊಂಡು ನೇಮವಾ ||1 ||

ಚಿಂತೆಯ ಮಾಡಲ್ಯಾಕೆ ಭ್ರಾಂತಿಯನು ಬಿಡು ಜೋಕೆ
ದಂತಿಗಮನೆ ಅಂತರಂಗದಿ ಸಂತಾಪ ವ್ಯಾತಕಮ್ಮಾ ತಾಯೇ ||2 ||

ಸೃಷ್ಟಿಗಧಿಕಮಾದ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳ್ಯಾ ಪುರದಾ
ಅಷ್ಟ ಮೂರ್ತಿ ಶಿವನ ಭಜಿಪೆ ಇಷ್ಟದಿಂದ ಪಾಲಿಸಮ್ಮಾ ||ತಾಯೇ ||3 ||ಕೊಡು

ಸುವರ್ಣಾದೇವಿ ಪರಿಣಯ

ಸೋಮಶೇಖರ: ಪತಿವ್ರತಾ ಶಿರೋಮಣಿಯಾದ ಹೇ ತಾಯೇ ! ಈ ಪೊಡವಿಯೋಳ್ ಕಡು ದುರಾತ್ಮಕನಾದ ವಿಕ್ರಮನ ಘನ ಪರಾಕ್ರಮ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ! ಇಕೋ ಯನ್ನ ಕರಾಗ್ರದೋಳ್ ಮೆರೆಯುವ ಖಡ್ಗವು ಝಳಪಿಸುವ ಕಾರಣದಿ ಸಡಗರದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಅಡಿಗಿರಗುವೆನು, ವಡಲೊಳಗೆ ಚಿಂತೆಯ ಮಾಡದೆ ಈ ಪೊಡವಿಯೋಳ್ ಮೃಡನಡಿಯಂ ಪಿಡಿದಿರುವ ಕಂದನಿಗೆ ಕಡುಕಾತುರದಿಂದ ಅಪ್ಪಣೆಯ ಸಾರೇ-ಶರಧಿಗಂಭೀರೇ ||

ದರುವು

ಕಂದಯ್ಯ ಏನಿದು ನಡತೇ ಇಂತಾ ನಡತೇ ||ಇಂತಾ
ಮಂದ ಬುದ್ಧಿಗಳಿಂದ ತೊಂದರೆ ಬಂತೇ ||ಅ.ಪ. ||

ತಂದೆ ತಾಯಿಯ ಮಾತು ಜರಿದೂ ಪೋಗುವುದೂ ನಿಮಗೇ
ಚಂದ ವಲ್ಲವು ಹಿಂದೆ ವ್ಯಥೆಪಟ್ಟರಳಿದೂ ||
ಇಂದುವಂಶದ ರಾಜರುಗಳೂ ಬಹುನೊಂದೂ ಅಂದು
ಮುಂದಣದ ಪರಿಯನ್ನೂ ಅರಿಯದೆ ಇರ್ದೂ ||1 ||

ಕನಕಪುತ್ಥಳಿ: ಹೇ ಕಂದಾ ! ಹೇ ಬಾಲ. ಹೇ ಮಗುವೇ, ಸಕಲ ವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಹೇ ಕಂದಾ ! ಅಂದ ಚಂದಗಳಿಂದ ಪ್ರಜ್ಞಲಿಸುವ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳದಿರಲು ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲದೇ ಚಂದವಲ್ಲವಾದ ಕಾರಣ, ಇಂದುವಂಶಜನಾದ

ಸಾರಂಗಧರನು ಮೊದಲಾದ ನಳ ಮಾಂಧಾತರು ಮುಂದಣದ ಕುಂದು ಸಂಭವಿಸುವುದು ಅರಿಯದೆ ನೊಂದು ಇರುವರಾದ ಕಾರಣ ಇಂದು ನೀವೀರ್ವರೂ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ಮಾತನ್ನು ಜರಿದು ಪೋಗುವುದು ಚಂದವಲ್ಲವೆ ಕಂದಗಳಿರಾ ||

ದರುವು

ಸೋಮಶೇಖರ ಏನೋ ನಡತೇ ಇಂತಾ ನಡತೇ ನೀವೂ

ಕಾಮಿನಿಯನು ಬಯಸೀ ಪೋಗುವುದೇ ನೀತೇ ||

ಭೂಮಿ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳ್ಳಾಪುರದಾ ಪರಮೇಶಾ ನಿಮ್ಮಾ

ಪ್ರೇಮದಿಂದಲಿ ಪೊರೆವಾ ವರದ ಸೋಮೇಶಾ ||2 ||

ಕನಕಪುತ್ಥಳಿ: ಹೇ ಕಂದಾ ! ಹೇ ಪುತ್ರಾ ! ಹೇ ಸುತನೇ ! ಇಂದು ಈ ಚಿಕ್ಕಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಮಂದ ಮತಿಯಾದ ವೈರಿಯನ್ನು ಜಯಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಸುಂದರಾಂಗಿಯಳ ಹೊಂದಬೇಕೆಂದು ಚಂದದಿಂದ ಪೋದರೆ ಕುಂದು ಸಂಭವಿಸುವುದಾದ ಕಾರಣ ನಂದನರಾದ ನೀವೀರ್ವರೂ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಚಂದದಿಂದಿದ್ದರೇ ಇಂದುಶೇಖರ ಶಂಕರನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಚಂದದಿಂದಾ ಪೊರೆಯುವನವೆ ಕುವರಾ- ನಿಮಗೇತಕ್ಕೆ ಬವರಾ ||

ದರುವು

ಬೇಡಿಕೊಂಬೆನು ಮಾತೆ ರೂಢಿಯೊಳು ವಿಖ್ಯಾತೆ

ಗಾಢ ಕಳುಹಿಸು ಕರವಾ ಜೋಡಿಸಿ ನಮಿಪೆವೂ ||1 ||

ಕುಶಲದಿ ಪೇಳುವೆವೂ ಅನಮ ಸಾಹಸವೆಲ್ಲಾ

ಪಸುಳಿಯೆಂದೂ ಜರಿದೂ ಅಪಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುವರೇ ||2 ||

ಮಂಗಳಾಂಗಿಯೆ ಶಂಭು ಲಿಂಗನ ಜಪಿಸುತ್ತಾ

ಮಂಗಳಕರ ಮಾಗೀ ಶೃಂಗಾರ ದಿಂದಲೀ ||3 ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಹೇ ಜನನೀ, ಹೇ ಮಾತೆ, ಹೇ ತಾಯೀ ! ಈ ಧಾತ್ರಿಯೋಳ್ ನಿಮ್ಮ ಗರ್ಭಾಭಿಯೋಳ್ ಪುಟ್ಟಿದ ಸುಕುಮಾರರೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಚಿತ್ತದೋಳ್ ತಿಳಿದು ಈ ಪರಿಯ ಅಪಹಾಸ್ಯದ ಮಾತುಗಳು ಆಡುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲವಾದ ಕಾರಣ ಇಗೋ ನರಸುರಾದಿಗಳು ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೂ ಅಪರಿಮಿತವಲ್ಲವಾದ ಕಾರಣ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳ್ಳಾಪುರವಾಸನನ್ನು ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನೋಳ್ ಜಪಿಸುತ್ತಾ ಸುಕ್ಷೇಮದಿಂದ ಪೋಗಿಬಾರೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಸಾರೇ-ಶರಥಿ ಗಂಭೀರೇ ||

ಕಂದಾರ್ಥ ||ಪೂರ್ವಿ

ಕಂದಾ ಆನಂದದಿ ಕೇಳ್ ವಂದನೆ ಗೈಯುವೆ ನಿಮಗೇ

ಇಂದೀ ಪರಿಯಿಂದಲಿ ನೀವೂ ಮುಂದಣದ ಯೋಚನೆ

ಯಂ ಗೈಯದೇ ಚಂದವಲ್ಲವೋ ಮುಂದೇ ||

ಕಂದಾ ಸುಂದರನೇ ಆನಂದಾದೀ ||

ಇಂದು ಶುಭಕರನೇ ||

ಮಂದಿ ಸಂದಣಿ ಸರ್ವ ಬಂಧು ಬಾಂಧವರನ್ನು
ನಂದಿವಾಹನ ಶಿವನಾ ಚಂದದಿಂ ಭಜಿಸುತ್ತಾ ||

ಕಂದಾ ಸುಂದರನೇ ಆನಂದಾದೀ

ಇಂದು ಶುಭಕರನೇ ||

ಕನಕಪುತ್ಥಳಿ: ಹರನ ವರದಿಂದ ಪುಟ್ಟಿದ ಹೇ ಕಂದಗಳಿರಾ ಪರಿ ಪರಿಯ ವಿಧದಿಂದ ನಾನು ಪೇಳುವ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳದೆ
ದುರುಳತನದಿಂದ ನೀ ಪೋಗುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲವಾದ ಕಾರಣ, ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ರಾವಣ ಕುಂಭಕರ್ಣ ಆ ಮಹಾದೈತ್ಯರಿಗೂ ವೈರತ್ವವೆಂಬುದು
ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿರುವರಾದ ಕಾರಣ ಚಂದವಾದ ನಮ್ಮ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಆನಂದದಿಂದ ಅರಮನೆಯೊಳಿದರೆ ಈ
ಸೃಷ್ಟಿಯಂ ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳ್ಮಾಪುರವಾಸ ಸೋಮೇಶ್ವರನು ಸರ್ವ ಸೌಖ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸುಖದಿಂದ ಸಲಹುವನಪ್ಪಾ ಬಾಲಾ-
ಸದ್ಗುಣಶೀಲಾ ||

ಕಂದಾರ್ಥ || ರೇಗುಪ್ತಿ

ಅಮ್ಮಾ ನಿಮ್ಮ ಕುಮಾರಗೇ ಸಮ್ಮತದಲಿ ನೇಮವನಿತ್ತು

ಸುಮ್ಮನೇ ಕಳುಹೇ ಬ್ರಹ್ಮಾ ನಮ್ಮ ಫಣಿಯೋಳ್

ಗಮ್ಮನೇ ಬರೆದಿರುವ ಪರಿಯಾ ||

ಕ್ರಮವ ತಪ್ಪವರೇ ಅಮ್ಮಯ್ಯ ಕೇಳೇ

ಕ್ರಮವ ತಪ್ಪವರೇ ||

ಸಮ್ಮತಿಯಿಂದಲೀ ನಮ್ಮ ಕಳುಹಿಸದೀರೇ

ಉಮ್ಮಳಿಸುತ ಬೇಗಾ ಗಮ್ಮನೆ ಪೋಗುವೆವೂ ||

ಕ್ರಮವ ತಪ್ಪವರೇ ಅಮ್ಮಯ್ಯ ಕೇಳೆ

ಕ್ರಮವ ತಪ್ಪವರೇ ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಹೇ ಜನನೀ, ಹೇ ಮಾತೆ, ಹೇ ತಾಯೀ ! ಈ ಕ್ಷಿತಿಯೊಳಗೆ ಬ್ರಹ್ಮನು ಬರೆದಿರುವ ಲಿಖಿತವನ್ನು ಮೀರಲಳವಲ್ಲವಾದ
ಕಾರಣ ಆ ದೃಷ್ಟಿ ಮೂರುಳ್ಳ ಫಾಲಾಕ್ಷನ ಕರುಣ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಕುಕ್ಷಿಯೊಳಗೆ ಪುಟ್ಟಿದ ಸುಕುಮಾರರಿಗೆ ಅಕ್ಷಯವಾಗಲೆಂದು ಈ
ಕ್ಷಣವೇ ನೇಮವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ರಕ್ಷಿಸದೇ ಹೋದರೇ, ನೀವು ಉಪೇಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೇ ಈ ಕ್ಷಣವೇ ಚೋರತ್ವದಿಂದ ನಾವಿಬ್ಬರೂ
ಪಾರಿ ಹೋಗುತ್ತೇವಲ್ಲದೇ ಕ್ರೂರವಾಗಿ ನಿಮ್ಮೊಳು ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲಮ್ಮಾ ಜನನೀ - ಫಣಿರಾಜವೇಣೀ ||

ದರುವು

ಮಗುವೇ ನಿಮ್ಮನು ಬಿಟ್ಟು ಹೇಗೆ ಸೈರಿಸಲಿ ನಾ

ಸುಗುಣ ಸಂಪನ್ನರೇ ಅಗಲೀ ಇರಲಾರೆ ನಾ

|| ಪ ||

ಕಂದನೇ ಕೇಳೈಯ್ಯ ಚಂದವಲ್ಲವು ನಿಮಗೇ
ಮಂದಾಗಮನೆಯರು ನಿಂದಿಪರು ಯಮಗೇ ||1 ||

ಹಗೆಯ ಬಯಸಿ ನೀವೂ ಜಗದಿ ಪೋಗುವರೇನೋ
ನಗಧರ ತನಯನು ಹೇಗೆ ಲಿಖಿಸಿರುವನೋ ||2 ||

ಧರೆ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳ್ಳಾ ಪುರದಾ ಸೋಮೇಶ್ವರನಾ
ಚರಣವ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾ ಹರುಷದಿಂದಿರು ಕುವರಾ ||3 ||

ಕಂದ||ಮುಖಾರಿ ದ್ವಿಪದೆ

ಕಂದರಾಡಿದ ಮಾತು ಕಾಮಿನಿ ಕರ್ಣದೊಳು ಕೇಳಿ
ಕಂದಿ ಕಡು ನೊಂದಳಾ ಕಮಲಾಯತಾಕ್ಷಿ
ತಂದೆ ತಾಯಿಯ ಮಾತು ವಂದಾರು ಮೀರಿ ನಡೆವರ್ಗೆ
ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲದೇ ಕಂದಮ್ಮಾ ಜನನಿ ಜೂಜನಾಡಬೇಡೆ
ನಲೂ ಜವದಿ ಭೂಮಿಪರೆಲ್ಲಾ ಸನುಮತದಿ ಮೋಸಗಳ ಹೊಂದಿ
ವನವಾಸಗಳ ಪೋಗಿ ಯನ್ನ ತನುಜರೇ ಕೇಳಿ
ತಾರತಮ್ಯಗಳನು ಇಂದು ನೀವು ಮಾಡಿ ಕಂದಯ್ಯ
ಪೂರ್ವ ಜನ್ಮದಲಿ ಮಾಡಿದ ಸುಕೃತ ಫಲಗಳನು ಸಾರ
ಧಾವ ರಾಜ್ಯವನು, ಧಾವ ಭೂಮಿಯನು ಪಸುಬಾಲಕರಾಗಿ
ನೀಲಾವತಿಯನು ಸೇರಿ ಮಧುರವಾಣಿಯನು ತರುವಿರೋ
ಯನ್ನ ಮೋಹದ ಅರಗಿಣಿಯೇ ಯನ್ನ ಮೋಹದಾ ಗಿಣಿಯೇ
ಸುಖದಿಂದ ಪೋಗಿ ಬನ್ನಿರೈಯ್ಯ ಕಂದಗಳಿರಾ ||

ಚಿತ್ರಶೇಖರ: ಹೇ ತಾಯೇ, ಹೇ ಜನನೀ, ಹೇ ಮಾತೇ ! ನಿಮ್ಮ ಗರ್ಭಾಭಿಯೋಳ್ ಪುಟ್ಟಿದ ಸುಕುಮಾರರಿಗೆ ಸುಕ್ಷೇಮದಿಂದ
ಪೋಗಿಬಾರೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕಮ್ಮಾ ತಾಯೇ - ಹಿಮಾಂಶು ಮುಖಭಾಯೇ ||

ಕನಕಪುತ್ಥಳಿ: ಪ್ರಾಣದೊಲ್ಲಭನಾದ ರಾಯನೇ ಕೇಳು ! ನಮ್ಮ ಮುದ್ದು ಕುಮಾರರಿಗೆ ನಾನೆಷ್ಟು ವಿಧವಾಗಿ ಪೇಳಿದಾಗ್ಯೂ
ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವಾಯಿತು. ಆದಕಾರಣ ವೈರಿಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಿ ಬರಲು ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಬಹುದೈ ರಮಣಾ-ಸದ್ಗುಣಾಭರಣಾ ||

ವಜ್ರಮಕುಟ: ಅಯ್ಯ ಪ್ರಧಾನಿ, ಯಮ್ಮಯ ಕುಮಾರ ಕಂಠೀರವರು ಪರರಾಯರ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧ ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿ ಪೋಗುವರಾದ ಕಾರಣ
ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಚಂದ್ರಾಯುಧವೇ ಮೊದಲಾದ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೂ ಭಟಸೇನೆಯನ್ನೂ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸೈ ಮಂತ್ರಿಶೇಖರಾ-ರಾಜಕಾರ್ಯ
ದುರಂಧರಾ ||

ಮಂತ್ರಿ: ತಮ್ಮ ಆಜ್ಞೆ ಪ್ರಕಾರ ಸಕಲ ಸನ್ನಾಹಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿರುತ್ತೇನೈ ರಾಜ-ಭಾನುಸಮತೇಜ ||

ದರುವು

ಪೋಗಿ ಬಾರಲೋ ನೀನು ಕಂದಾ ||ಪ ||

ನಾಗಧರನ ಕೃಪೆಯಿಂದಾ ||

ಪೋಗಿ ಬಾರಲೋ ನೀನೂ ಕಂದಾ ||ಅ.ಪ. ||

ಅಂಗಜವೈರಿ ನಿ ನ್ನಂಗದಿ ಧ್ಯಾನಿಸೀ

ಶೃಂಗಾರ ಕರನಿಗೇ ಮಂಗಳಕರವಿತ್ತು ಪೋಗಿ ಬಾರಲೋ || ||1 ||

ಧರಣಿ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳ್ಯಾ ಪುರವ ಪಾಲಿಸುವಂತಾ

ಹರನು ಸೋಮೇಶ್ವರನಾ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾ ಸಂಭ್ರಮದೀ ||ಪೋಗಿ ಬಾರಲೋ ||2 ||

ಕನಕಪುತ್ಥಳಿ: ಸುಕುಮಾರ ಕಂಠೀರವ ಭೂಪಾಲರೇ ಕೇಳಿ ! ಸೋಮಶೇಖರನ ಕರುಣಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ನೀವೀರ್ವರೂ ಪೋಗಿ

ಜಯಶೀಲರಾಗಿ ಬನ್ನಿರಪ್ಪಾ ಕಂದಗಳಿರಾ ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಭಳಿರೇ ಯನ್ನ ತಮ್ಮನಾದ ಚಿತ್ರಶೇಖರನೇ ಕೇಳು ! ಈವತ್ತಿನಾ ದಿನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾತಾಪಿತೃಗಳು ಶತ್ಯನಿಗ್ರಹವನ್ನು

ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಬಹುದೆಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ನೇಮವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇರುತ್ತಾರಾದ ಕಾರಣ ನಾವು ಸರ್ವ ಸನ್ನಾಹ ಪ್ರಯುಕ್ತಮಾಗಿ

ಕುದುರೆಯ ಆಲಯಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಕ್ರಮವಾದ ಎರಡು ತೇಜಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಇಷ್ಟದೇವರಾದ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಆಲಯಕ್ಕೆ

ಪೋಗಿ ಭಕ್ತಿ ಭಾವಗಳಿಂದ ಕಾಮಾರಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಅವ್ವಣೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಮುಂದೆ ಪೋಗೋಣ ಬಾರೈಯ್ಯ ಅನುಜಾ -

ಪುರವೈರಿಯ ತನುಜಾ ||

ಚಿತ್ರಶೇಖರ: ಭಳಿರೇ ಅಗ್ರಜ ಭವ ! ತಮ್ಮ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಬಿತ್ತರಿಸದೇ ನಿಮ್ಮ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಬರುತ್ತಾ ಇರುವೆನೋ

ಅಣ್ಣಾ-ಪುತ್ಥಳಿಯ ಬಣ್ಣಾ ||

(ನೀಲಾವತಿ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಿಕೆ)

ಭಾಗವತರ-ದರುವು||ತ್ರಿವುಡೆ

ಹೊರಟರೈ ಕಲಿ ಭಟ ಕುಲೇಂದ್ರರೂ

ಕರಿ ತುರಗ ಝೇಂಕಾರದಿಂದಲೀ

ದುರದೊಳಗೆ ವೈರಿಗಳ ಜಯಿಸಲು ಬಿರುದುಗಳ ವಹಿಸೀ ||1 ||

ಇಟ್ಟರಾಗಲೇ ಮಣಿ ಕಿರೀಟವ

ತೊಟ್ಟು ಉಕ್ಕಿನ ಕವಚವನ್ನು

ದಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟಿದ ವೀರಗಾಸಿಯ ದಿಟ್ಟ ಕೋವಿದರೂ ||2 ||

ಧರಿಸಿ ನೀಲಾಂಜನವು ಕಣ್ಣಿಗೆ

ವೊರಸುತಲಿ ಮೀಸೆಯನು ತಿರುಹುತಾ

ಇರಿಸಿದರು ಅದೃಶ್ಯ ಬೇಳ್ಕೆಯ ಸರಸ ಕೋವಿದರೂ ||3 ||

ಚಂದ್ರ ಆಯುಧ ಕನ್ನಗತ್ತರೀ

ಮಂದವಾದ ಮಂಕು ಬಾದಿಯು

ಚಂದ ಚಂದದ ಕಣ್ಣು ಕವ್ವುಗ ಇಂದ ಮೆರೆಯುತಿರೇ ||4 ||

ಹೊಡೆಸಿದರು ರಣಭೇರಿ ವಾದ್ಯವ

ಬಿಡದೆ ಧರಿಸಿದ ಪ್ಯಾಂಡೆಯನು ತಾ

ಪೊಡವಿಯೊಳು ಮೃಡ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುತಾ ನಡೆಸಿದರು ದಂಡ ||5 ||

ಚಿತ್ರಶೇಖರ: ಭಳಿರೇ ಅಗ್ರಜಭವ ! ನೀಲಾವತಿಯೆಂಬ ಪಟ್ಟಣವು ಇದೇ ಅಲ್ಲವೇ ಭಲಾ ಭಲಾ !

ಗಗನ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟುವ ಅಗಲು ಕೋಟೆಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ದಾಟುವುದೆ ಅಣ್ಣಾ-ಅಮಿತ

ಗುಣರನ್ನ ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಹೇ ಅನುಜಾ ! ಮಹಾ ಶ್ರೇಷ್ಠಮಾದ ತೇಜಿಗಳಿಂದ ಈ ಕೋಟೆ ಕೊತ್ತಲುಗಳನ್ನು ಲಂಘಿಸಿ ಪಟ್ಟಣದ ಕವಾಟಗಳನ್ನು ಬಟ್ಟ ಬಯಲು ಮಾಡಿ, ಕಟ್ಟು ಕಾವಲಿರುವ ಕಲಿಭಟರನ್ನು ಕುಟ್ಟಿ ಕುಟ್ಟಿ ನಷ್ಟಪಡಿಸಿ ಭ್ರಷ್ಟ ತೇಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ದಿಟ್ಟನೆದ್ದು ಬಾರೋ ಸಹೋದರಾ - ಅರಿಜನ ಭಯಂಕರಾ ||

ಚಿತ್ರಶೇಖರ: ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೈ ಅಣ್ಣಾ-ಕರುಣ ಸಂಪನ್ನ ||

(ವಿಕ್ರಮರಾಯ ಬರುವಿಕೆ)

ತೆರೆ-ದರುವು || ತ್ರಿವುಡೆ

ಶ್ರೀಕರದಿ ಚಕ್ರೇಶನೆನಿಸುವಾ

ವಿಕ್ರಮಾರ್ಕನು ಭುಜಬಲಿಷ್ಠನು

ಉಕ್ಕಿ ರೌದ್ರವ ರಭಸದಿಂದಲಿ ದಿಟ್ಟ ವಿಕ್ರಮನೂ ||1 ||

ದುಷ್ಠ ರಾಯರ ಗರ್ವ ಮುರಿಯುತಾ

ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಿಕ್ರಮ ಘನ ಪರಾಕ್ರಮಾ

ಅಷ್ಟ ಭೋಗೈಶ್ವರ್ಯದಿಂದಲೀ ಶ್ರೇಷ್ಠದಿಂದಿರಲೂ ||2 ||

ಭೂತ ಪ್ರೇತಾ ಅಖಿಲ ಗಣಗಳ

ಖ್ಯಾತಿ ಯಿಂದಲಿ ತಾನು ಇರಿಸುತಾ

ಮಾತು ಮಾತಿಗೆ ಭೀತಿ ತತ್ತರ ಭೂತ ಪತಿಯಿಂದಾ ||3 ||

ಭೇರಿ ವಾದ್ಯದ ಬಿರುದು ಬಾವಲಿ

ಮೊರೆಯುತ್ತಿರಲೂ ಭೋರ್ಗರೆಯುತ್ತಿರೇ

ಸಾರಿದವು ಘಂಟೆಗಳು ಝಣ ಝಣ ತ್ಯಾರದಿಂದಾಗ ||4 ||

ಮಂಡಲದಿ ಕೋದಂಡನೆನಿಸುತಾ

ಕೆಂಡಗಣ್ಣಿನ ಮೃಡನ ಭಜಿಸುತಾ

ಚಂಡ ವಿಕ್ರಮ ಚೋರ ವಾತ್ಸೆಯ ಕಂಡು ತಾ ಬಂದಾ ||5 ||

ವಿಕ್ರಮರಾಯ: ಯಲಾ, ಕವಾಟ ಭಟ ಸಾರಥಿಯೇ ಹೀಗೆ ಬಾ, ಮತ್ತೂ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೀಗೆ ನಿಲ್ಲು, ಯಲಾ ಮಾನುಷ್ಯನೇ ಈ ಅಟ್ಟಣೆಯೋಳ್ ದಿಟ್ಟತರಮಾಗಿ ಚಟುಲ ಭಯಂಕರವಿಲ್ಲದೇ ನಿಟಲಾಂಬಕನಂತೆ ಬಂದು ನಿಂತು ತಟ ತಟನೇ ಮಾತನಾಡಿಸುವ ಸುಭಟ ನೀ ಧಾರೋ - ಬದಲುತ್ತರವ ಸಾರೋ ||

ಯಲಾ ! ಕಿಂಕರನೇ ಕೇಳು ! ಈ ಪೊಡವಿಯೋಳ್ ಕಡುರಮೃತರಮಾಗಿ ಬೆಡಗಿನಿಂದೊಪ್ಪುವಾ ಅಮರೇಂದ್ರನ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಗಡಣದಿಂ ಧಿಕ್ಕರಿಪಂತೆ ತತ್ತಳಿಸಿ ಕಡುಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ ರಾಜಿಸುವ ವಜ್ರ ವೈಢೂರ್ಯ ಗೋಮೇಧಿಕ ಮಣಿ ಮಾಣಿಕ್ಯದಿಂದೊಪ್ಪಲ್ಪಟ್ಟ ಪೊಡವಿ ನೀಲಾವತಿಯ ಒಡೆಯನೆಂದೆನಿಸಿ, ಗರುಡ ಗಂಧರ್ವ ಯಕ್ಷ ಕಿನ್ನರ ಕಿಂಪುರುಷರಲ್ಲದೇ ಬ್ರಹ್ಮ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ವೈಶ್ಯ ಶೂದ್ರರೇ ಮೊದಲಾದ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಮಾಗಿ ಅಡಗಿರ್ಪ ಈ ವರ ಸಭಾಸ್ಥಾನದೋಳ್ ಧರಣೀಧರರಿಗೆಲ್ಲಾ ಬೇಡಿದ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವನ್ನು ಸಡಗರದಿಂದ ಪಾಲಿಸುವ ವೈರಿಗಳ ಮಿಂಡನೆಂದೆನಿಸಿ, ಪಾದದೋಳ್ ಮುತ್ತಿನ ಪ್ಯಾಂಡೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿ ಗಡಣದಿಂ ಹೂಂಕರಿಪ ಕರಿಸಿಂಹ ಶಾರ್ದೂಲ ಗಂಡಭೇರುಂಡ ಭೂತ ಭೇತಾಳಾದಿ ಸಮೂಹದೊಡನೆ ನಭ್ರಡ್ಡರದೋಳ್ ವಿಭ್ರಾಜಿಸುವ ಕೋಟಿ ಶಶಿಯಂತೆ ಪ್ರಜ್ಜಲಿಸುವ ಭುಜಬಲ ಪರಾಕ್ರಮ ಶೌರಿ ವಿಕ್ರಮ ರಾಜ ವೈಭವರೆಂದು ತಿಳಿಯೋ ದ್ವಾರತಿಷ್ಠ-ಬೇಡು ನಿನ್ನಿಷ್ಠ ||

ಯಲಾ ! ಕವಾಟ ಶಿಖಾಮಣಿ ! ಯನ್ನ ಅಷ್ಟ ಪ್ರಧಾನರೋಳ್ ಮಹಾಶ್ರೇಷ್ಠನೆಂದೆನಿಸುವ ಕಾರ್ಯಪರನೆಂಬ ಪ್ರಧಾನಿಯನ್ನು ಅತಿಜಾಗ್ರತೆ ಕರೆಸೋ ಚಾರ-ಯನ್ನ ಆಜ್ಞಾಧಾರ ||

(ಕಾರ್ಯಪರನೆಂಬ ಮಂತ್ರಿ ಬರುವಿಕೆ)

ಕಾರ್ಯಪರ: ಯಲಾ, ಕವಾಟ ಶಿಖಾಮಣಿ ! ನಮ್ಮ ಸಮುದಾಯದೋಳ್ ಬಂದು ನಿಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಧಾವ ಸಂಸ್ಥಾನಾಧಿಪತಿಗಳೆಂದು ಬಿತ್ತರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೀ. ಆದರೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಪೇಳುತ್ತೇನೆ, ಕೇಳೋ ಸಾರಥಿ ||

ಅಯ್ಯ, ಕವಾಟ ಸೇವಕಾ ! ಈ ಸಪ್ತದ್ವೀಪಂಗಳ ಮಧ್ಯರಾಷ್ಟ್ರದೋಳ್ ಮಹಾಶ್ರೇಷ್ಠದಿಂದೊಪ್ಪಲ್ ಪಟ್ಟ ಜಂಬೂದ್ವೀಪ ಮೊದಲಾಗಿ
 ಆಧಿಪತ್ಯವೆನಿಸಿಕೊಂಬ ಪಂಚದ್ವೀಪಂಗಳೋಳ್ ದೇಶಗಳು ಯಾವುವೆಂದರೆ ಮಾಳ ಮಲೆಯಾಳ, ಚೋಳ ಬಂಗಾಳ ನೇಪಾಳ, ಗೌಳ,
 ಲಲಾಟ ಕರ್ನಾಟಕ, ಟೆಂಕಣ ಕೊಡಗು ದೇಶಾದಿ ಕಾಶ್ಮೀರ ನವಖಂಡ ದೇಶಗಳುಂಟು. ಅಂತೊಪ್ಪ ದೇಶಂಗಳೋಳ್ ಕನಕಾಚಲಕ್ಕೆ
 ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಗ್ಭಾಗದೋಳ್ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ನೀಲಾವತಿಯೆಂಬ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣಕರ್ತನಾದ ಪರಾಕ್ರಮನೆಂದೆನಿಸುವ ವಿಕ್ರಮರಾಯಂಗೆ ಪಟು
 ಭಟರಾದಿ ವೀರರೋಳ್ ಶ್ರೇಷ್ಠನೆಂದೆನಿಸಿಕೊಂಡು ಮೆರೆಯುವ ಕಾರ್ಯಪರನೆಂಬ ಪ್ರಧಾನೋತ್ತಮನು ನಾನೇ ಅಲ್ಲವೇನಯ್ಯ ಸೇವಕಾ-
 ಭಕ್ತಿಯೋಳ್ ಭಾವಕ ||

ಅಪ್ಪಾ ಸೇವಕ ! ನಮ್ಮ ದೊರೆಯಾದ ವಿಕ್ರಮರಾಯರು ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣ ಬಾಹೋಣವಾಯ್ತು! ಧಾವಲ್ಲಿರುವರೋ ತೋರಿಸೋ ಚಾರಕಾ-
 ಯನ್ನ ಆಜ್ಞಾಧಾರಕಾ ||

ನಮೋನ್ನಮೋ ಹೇ ರಾಜ-ಆಶ್ರಿತ ಕಲ್ಯಾಣೋಜ ||

ವಿಕ್ರಮ: ಶುಭಕರಮಾಗಿ ಬಾರೈ ಕಾರ್ಯಪರಾ - ಸಕಲ ನೀತಿಪರಾ ||

ಕಾರ್ಯಪರ: ಯನ್ನನ್ನು ಕರೆಸಿದ ಕಾರ್ಯಾರ್ಥವೇನೈ ಭೂಪ - ಕೀರ್ತಿಕಲಾಪ ||

ವಿಕ್ರಮ: ಅಷ್ಟ ಪ್ರಧಾನರೋಳ್ ಮಹಾಶ್ರೇಷ್ಠನೆಂದೆನಿಸುವ ಯನ್ನ ಇಷ್ಟ ಪ್ರಧಾನಿಯೇ ಕೇಳು ! ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯೊಳು ಮಹಾ
 ಶ್ರೇಷ್ಠದಿಂದೊಪ್ಪಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಕೆಟ್ಟ ಚೋರರ ದೃಷ್ಟಿ ವುಂಟಾಯಿತೆಂದು ಪಟ್ಟಣದ ಕಲಿಭಟರು ಬಗೆ ಬಗೆಯಾಗಿ ಸುದ್ದಿಗಳನ್ನು
 ಮುಟ್ಟಿಸಿದರಾದ ಕಾರಣ ಯಮ್ಮಯ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಳೆಯನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದು ನಿಷ್ಪಲವಾಯಿತಲ್ಲೋ ಮಂತ್ರೀ, ಭ್ರಷ್ಟರು ಮಾಡಿರುವ ಕೆಟ್ಟ
 ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಯನಗೆ ತಿಳಿಸೈ ಸಚಿವರಾ-ಸಿಂಧು ಗಂಭೀರಾ ||

ದರುವು

ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಿಕ್ರಮ ಕೇಳೈ ಇಷ್ಟಾದಿಂದಲಿ ನೀನೂ
 ಯೆಷ್ಟೆಂತಾ ಪೇಳಲೀ ಕೆಟ್ಟೀತು ಪುರವೂ ||1 ||

ಇರುಳು ಕನ್ನವ ಕೊರೆದೂ ಪರಿವಾರ ಮಾನ್ಯರನೂ
 ಪರಿಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬರೆದ ಲಿಖಿತವನೂ ||2 ||

ಜಗದೊಳಗೆ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳ್ಳಾ ನಗರವನು ಪಾಲಿಸುವಾ
 ನಗಜಾರಮಣನೇ ಬಲ್ಲಾ ಸೊಗಸಿನ ವಿಟರಾ ||3 ||

ಕಾರ್ಯಪರ: ಚೆಲುವ ಚೆನ್ನಿಗ ಪರಾಕ್ರಮಿಯಾದ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ ಲಾಲಿಸು ! ಗನ್ನ ಘಾತುಕರಾದ ಚೋರರು ಯನ್ನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಕನ್ನವಂ
 ಯಿಕ್ಕಿ ಚಿನ್ನ ಮುಂತಾದ ಮಣಿಖಚಿತ ದ್ರವ್ಯ ಆಭರಣವನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಯನ್ನಯ ಕರಕ್ಕೆ ಓಲೆಯಂ ಕಟ್ಟಿ ಬಿನ್ನಾಣದಿಂದ ಹೊರಟು
 ಮಹೋನ್ನತವಾದ ಪರಿವಾರ ಮಾನ್ಯರನು ಭಂಗಿಸಿ ಅತ್ಯುನ್ನತಮಾದ ಯನ್ನಯ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳನ್ನು ಅನ್ಯರ ವಶಮಾಡದೆ

ಫನ್ನಗಾಧರನ ಆಲಯಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಶಂಕರನ ಅಧಾರ್‌ಂಗಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಧರಿಸಿ ಕನ್ನಮಯಮಾಗಿ ಪೋಗಿ ಇರುತ್ತಾರೈಯ್ಯಾ ದೂರೆಯೆ -
ಧೈರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇಸರಿಯೇ ||

ದರುವು

ಸಗಡರದಿಂದಲಿ ಕಡುಗಲಿ ಭಟರನೂ
ಬಿಡದೆ ಕರೆಸೋ ಮಂತ್ರೀ, ತಂತ್ರೀ ||1 ||

ಅಡರಿ ಬರುವ ಚೋರ ರೆಡೆಮುಡಿ ಕಟ್ಟುತಾ
ವಡನೆ ತರಲು ಈಗಾ, ಬೇಗಾ ||2 ||

ಮೃಡನ ಕರುಣದೋಳ್ ಹಡೆದಿಹ ಸುತೆಯಳ
ಕೊಡಲು ನುಡಿಯಬಹುದೇ ಅಹುದೇ ||3 ||

ವಿಕ್ರಮ: ಸಾರಷಡ್ವಿವೇಕನೆಂದೆನಿಸುವ ವರ ಪ್ರಧಾನಿಯೇ ಕೇಳು ! ಕಡುಪರಾಕ್ರಮಿಗಳಂತೆ ಮೆರೆಯುವ ರಾವುತ ಭಟರನ್ನು ಕರೆಸಿ, ಆ
ಚೋರರನ್ನು ಬಿಡದೆ ಹೆಡಮುಡಿಯಂ ಕಟ್ಟಿ ವಡನೇ ತರಬಹುದಲ್ಲದೇ, ಹಿಡಿದು ತರದಿರುವ ಬಾಯಿ ಬಡುಕನಿಗೆ ಪೊಡವೀಶನಿಂದ
ಆಜ್ಞೆಯುಂಟಾಗಿರುವುದೆಂದು ಪೇಳುವುದಲ್ಲದೇ ಮೃಡನ ವರದಿಂದ ಜನಿಸಿದ ಕಡುಸೌಂದರ್ಯವತಿಯಳಾದ ನಂದನೆಯನ್ನು ಬೇಡಿದ
ಬಡಚೋರರನ್ನು ಸದೆ ಬಡಿದು ಯಮನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸೈಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿಶೇಖರಾ-ರಾಜಕಾರ್ಯ
ದುರಂಧರಾ ||

ಕಾರ್ಯಪರು: ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಆಜ್ಞಾಪಿಸುತ್ತೇನೈ ಭೂಪಾಲಕಾ-ಕ್ಷೋಣಿಜನಪಾಲಕಾ ||

(ವಾಲೆಕಾರ ಬರುವಿಕೆ)

ದರುವು

ಬಂದಾನು ವಾಲೆಕಾರ ವೈಭವದಿಂದಾ
ಬಂದಾನು ವಾಲೆಕಾರ ||ಪ ||
ಬಂದನು ವೋಲೆಕಾರ ಮಂದಹಾಸಗಳಿಂದ
ಇಂದುಧರಗೇ ತಾ ವಂದಿಸುತಲಿ ಬೇಗಾ ಬಂದಾನು ವಾಲೆಕಾರ ||1 ||

ಕೋಲ ಕೈಯಲಿ ಪಿಡಿದು ಮೇಲು ವಸ್ತ್ರವ ಪೊದೆದು
ಕಾಲ ವೈರಿಯ ಸ್ಮರಿಸೀ ವೋಲೆಕಾರನು ಬಂದಾ ಬಂದಾನು ವೋಲೆಕಾರ ||2 ||

ವಾಲೆಕಾರ: ಅಯ್ಯ, ಮಾನುಷ್ಯನೇ ನಮ್ಮ ದೊರೆಯಾದ ವಿಕ್ರಮರಾಯರ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಈ ದಿನ ಮಹಾ ಗಡಿಬಿಡಿಯಾದ್ದರಿಂದ
ಪ್ರಧಾನೋತ್ತಮರ ಆಜ್ಞೆವುಂಟಾಗಿರುವುದಾದ ಕಾರಣ ಅತಿ ತೀವ್ರದಿಂದ ಬಂದು ಇರುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ವೋಲೆಕಾರನು ಬಂದು ಇರುವನೆಂದು
ಪ್ರಧಾನೋತ್ತಮರಿಗೆ ಪೇಳಿ ಬಾರೋ ದೂತ - ಕೇಳೆನ್ನ ಮಾತ ||

ನಮೋನ್ನಮೋ ಮಂತ್ರಿವ್ಯಯರರೇ ||

ಕಾರ್ಯಪರ: ಅಯ್ಯ ವೋಲೆಕಾರ ! ಇಗೋ ಈ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತವ್ವ ಚೋರರು ಕಳ್ಳತನಕ್ಕಾಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಪತ್ತೆ
ಮೂಲಕವಾಗಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಿ ನಡೆದರೆ ನಿಮಗೆ ಘೋರ ಶಿಕ್ಷೆಯುಂಟಾಗುವುದು ಆದಕಾರಣ ಭಯ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ
ವೀಳ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವನಾಗೋ ವೋಲೆಕಾರ-ಯನ್ನ ಆಜ್ಞಾಧಾರ ||

ವಾಲೆಕಾರ: ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ಪ್ರಕಾರ ಚೋರರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಎಳೆ ತರುವೆನೈ ಸ್ವಾಮಿ - ಭಕ್ತಜನ ಪ್ರೇಮಿ ||

ಸುವರ್ಣಾದೇವಿ ಪರಿಣಯ

(ಸಹೋದರರು ಚೋರತನಕ್ಕೆ ಬರುವಿಕೆ)

ದರುವು || ತ್ರಿವುಡೆ

ಬಂದರೀವರು ಚಂದ್ರಚೂಡನ

ನಂದನರು ಆನಂದದಿಂದಲೀ

ತಂದರೈ ಮಣಿ ಮಂತ್ರ ಯಂತ್ರವು ಆಯುಧವು ಸಹಿತಾ || 1 ||

ಉಟ್ಟ ದಟ್ಟಿಯ ವೀರಗಾಸಿಯ

ಕಟ್ಟಿ ನೊಸಲೋಳಿಟ್ಟ ತಿಲಕವಾ

ದಿಟ್ಟ ವಾಯಸ ವಾಯ ಕಳವಿಗೆ ಪಟ್ಟದಾ ದೊರೇಗೇ || 2 ||

ಇಂದುವದನೆಗೆ ಪೇಳಿ ಹೊರಟರು

ಮಂದಿರವನೂ ಹರುಷದಿಂದಲೀ

ಬಂದು ಕಂಡರು ಪುರವ ಕಾದಿಹ ಮಂದಿ ಸಂದಣಿಯಾ || 3 ||

ಅಕ್ಕರಿಂದಲಿ ತೆಗೆದು ಬೇಳ್ಳೆಯಾ

ದಿಕ್ಕು ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಚೆಲ್ಲತಾಕ್ಷಣಾ

ಇಕ್ಕಿದರು ಗಜ ವಾಜಿ ಗಳಿಗೆ ಸೊಕ್ಕಿತಾ ಮದವೂ || 4 ||

ಸಡಗರದಿ ಮೃಡನಡಿಯ ಸ್ಮರಿಸುತಾ

ಬಿಡದೆ ವಜ್ರಾಯುಧವ ಕರದೊಳೂ

ಪಿಡಿದ ರಾಕ್ಷಣಾ ಕನ್ನಗತ್ತರಿ ಜಡಿದು ತ್ವರಿತದಲೀ

||5 ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಅರ್ಕ ಶರ ಸಮರೂಪನಾದ ಅನುಜನೇ ಕೇಳು ! ನಮ್ಮ ಘನ ಪರಾಕ್ರಮಗಳಿಂದ ವಿಕ್ರಮನ ಅರಮನೆಯನ್ನು ಚಂದ್ರಾಯುಧಗಳಿಂದ ಕನ್ನವನ್ನು ಕೊರೆಯೋಣ. ಘಕ್ಕನೆದ್ದು ಬಾರೈ ಅನುಜಾ-ಪುರವೈರಿಯ ತನುಜ ||

ಚಿತ್ರಶೇಖರ: ಹಾಗಾದರೆ ವಳಿತಾಯಿತೋ ಅಗ್ರಜಾ ! ತಮ್ಮ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರಮಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಇರುತ್ತೇನೆ ಮಹಾ ಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಯಾದ ವಿಕ್ರಮನ ಅರಮನೆಗೆ ಕನ್ನವನ್ನಿಡಲು ಪೋಗೋಣ ನಡಿಯಯ್ಯ ಅಣ್ಣಾ ಅಮಿತಗುಣರನ್ನ ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಅನುಜಾ ಚಿತ್ರಶೇಖರಾ ! ಇಗೋ ವಿಕ್ರಮನ ಅರಮನೆಗೆ ಕನ್ನವನ್ನು ಕೊರೆದು ಇರುತ್ತೇನೆ. ಒಳಪ್ರವೇಶವನ್ನು ಮಾಡಿ ಬೇಳ್ವೆಯನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿ ಅವನ ಕರಕ್ಕೆ ವೋಲೆಯಂ ಬಂಧಿಸಿ ಸಕಲೈಶ್ವರ್ಯರವನ್ನು ಅಪಹರಿಸೋಣ ದಿಗ್ಗನೆದ್ದು ಬಾರೈ ಅನುಜಾ - ಬಾಲಾರ್ಕತೇಜ ||

ಚಿತ್ರಶೇಖರ: ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಪೋಗೋಣ ನಡಿಯೋ ಅಣ್ಣಾ - ಪುತ್ಥಳಿಯ ಬಣ್ಣಾ ||

(ವಿಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಪರ ಸಂಭಾಷಣೆ)

ವಿಕ್ರಮ: ಯಲಾ ! ವೋಲೆಕಾರ ಮೀರಿದ ಜಾರ ಚೋರರನ್ನು ಹಿಡಿದು ತರುತ್ತೇನೆಂದು ಭೋರನೇ ವೀಳ್ವವನ್ನು ಸಾರಿದೆಯೆಲ್ಲೋ ! ತೀವ್ರದಿಂದ ತೋರಿಸೋ ಚಾರ - ತಿಳಿಯಿತು ನಿನ್ನ ವಿಚಾರ ||

ವಾಲೆಕಾರ: ಸ್ವಾಮೀ ! ಮಹಾರಾಜರೇ ! ಅಂತೊಪ್ಪ ಚೋರರನ್ನು ಪಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಿಂದ ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮಗಳ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಿಬೇಕಯ್ಯ ದೊರೆಯೇ ||

ವಿಕ್ರಮ: ಅಯ್ಯ ಭಟ ಸಾರಥೀ ! ಯನ್ನ ವರ ಪ್ರಧಾನಿಯನ್ನು ಕರೆದು ತಾರೈ ಸಾರಥಿ-ಸಂಧಾನ ಮತಿ ||

ಕಾರ್ಯಪರ: ನಮೋನ್ನಮೋ ರಾಜವೈಭವರೇ ! ಈ ಪುರದೊಳಗಿರುವ ಪ್ರಜಾಪ್ರಮುಖರೆಲ್ಲರೂ ಪುರಸೂರೆ ಹೋಯಿತೆಂದು ಪರಿ ಪರಿಯ ವಿಧದಿಂದ ಬಂದು ಅವರಿಗೆ ಆದ ಅಪಮಾನವನ್ನು ದ್ರವ್ಯನಷ್ಟವನ್ನು ಯನ್ನೊಡನೆ ಪೇಳಿ ಪುರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪರ ರಾಯರ ನಗರವನ್ನು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಪೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೈಯ್ಯಾ ಭೂಪ-ಕೀರ್ತಿಕಲಾಪ ||

ವಿಕ್ರಮ: ಅಷ್ಟ ಪ್ರಧಾನರೊಳಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠನೆಂದೆನಿಸುವ ಯನ್ನಿಷ್ಟ ಪ್ರಧಾನಿಯೇ ಕೇಳು ! ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ಚೋರರು ನಿನ್ನೆಯ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಕೃಷ್ಟಮಾಗಿ ಮಾಡಿರುವ ಕೆಟ್ಟ ಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳನ್ನು ಪೇಳುತ್ತೇನೆ ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು ಕೇಳೋ ಮಂತ್ರಿ - ಕಾರ್ಯೇರಷು ತಂತ್ರೀ ||

ದರುವು

ಯೆಂತೂ ಪೇಳಲಿ ಕೇಳೈಯ್ಯ ಮಂತ್ರೀಶನೇ
ಪಂಥದಿಂದಲಿ ಚೋರರೂ ||
ಅಂತಃಪುರವ ಪೊಕ್ಕು ಸ್ವಂತ ಧನ ಕನಕವಾ
ಪಂಥಕಾರಿಗಳೈದರೋ ||
ಚಿಂತಿಪುದ್ಯಾಕೆ ಅಂತರಂಗದ ಸುದ್ಧಿಯಾ

||1 ||

ಭದ್ರ ಮಂಟಪದೊಳಗೇ ನಿದ್ರೆಯು ಪೋಗೇ
ಸದ್ಗು ಗೈಯದೇ ವಳಗೇ ||
ಸಿದ್ಧಾದಿಂದಲಿ ಪೋಲೆ ಸುದ್ಧಿಯ ರಚಿಸುತ್ತಾ
ಇದ್ದ ಆಯುಧಗಳಲ್ಲಾ ||
ವಂದನು ಬಿಡದೇ ಕದ್ದು ಪೋದರು ಕಳ್ಳರೂ

||2 ||

ವಿಕ್ರಮ: ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಇಂದ್ರ ಭವನದಂತೆ ಸೌಂದರ್ಯರಮಾಗಿ ಅಂದ ಚಂದಗಳಿಂದ ಹೊಂದಿ ಇರುವ ಕುಂದಣದ ಮಣಿಮಂಚದ
ಮೇಲೆ ಸುಂದರ ಚಂದ್ರಕಾಂತೆ ಸಮೇತನಾಗಿ ಹೊಂದಿ ನಿದ್ರೆಯನ್ನು ಪೋಗುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದ ಚೋರರು ಬೇಳ್ಕೆ ಚೆಲ್ಲಿದರಾದ ಕಾರಣ,
ಮಂದಮತಿ ಕವಿದಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯನ್ನ ಕರ ಕಂಕಣಕ್ಕೆ ಓಲೆಯನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ಧನಕನಕ ವಜ್ರ ವೈಷ್ಣೋರ್ಯ ಮುಂತಾದ
ಚಂದ್ರಾಯುಧಗಳನ್ನು ಸಹ ಕದ್ದುಕೊಂಡು ಪೋದರಾದ ಕಾರಣ ಮುಂದಿನ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸೋ ಪ್ರಧಾನಿ - ವಾರುಧಿ ಸಮಾನಿ ||

ದರುವು

ಇದಕ್ಕೊಂದುಪಾಯವನ್ನೂ ವಿಕ್ರಮ ಕೇಳೂ
ಮುದದಿಂದ ಪೇಳುವೆನೂ ||
ಉದ್ಯಾನದೊಳು ಯಿರ್ಪ ಶುದ್ಧ ಕೇಸರಿಯನ್ನು
ಮರ್ದಿಸಿ ಬಂದವಗೇ ||
ಸುದ್ಧಿಯ ಪೇಳೂ ಮುದ್ದುಕನ್ನೆಯ ಕೊಡುವೆನೂ

||1 ||

ಮಂತ್ರಿ: ಹೇ ರಾಜ ಶ್ರೇಷ್ಠನೇ ಈ ಕ್ಷಿತಿಯೊಳಗೆ ನಿಮ್ಮ ರತಿಕೇಳಿಯ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಕನ್ನವನ್ನಿಟ್ಟು ಸಕಲ ಸೌಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿಕೊಂಡು
ಪೋದಂಥ ಚೋರರು ಶತ್ಯತ್ವದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಪುತ್ರಿಯಳನ್ನು ಕದ್ದೊಯ್ದರೇ ಈ ಧಾತ್ರಿಯೊಳಗೆ ಅಪಕೀರ್ತಿಯು ಬರುವುದಾದ ಕಾರಣ
ತಂತ್ರದಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಜಯಿಸಬೇಕಲ್ಲದೇ ಈ ಕ್ಷಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅತಿಶಯವಾಗಿ ತೋರುವ ಶೃಂಗಾರದ ವನಾಂತರದಲ್ಲಿ ಶತ್ಯಮದ
ಭಂಗವೆಂಬ ಕೇಸರಿಯನ್ನು ಕೊಂದು ಬಂದವರಿಗೆ ತನ್ನ ಪುತ್ರಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹ ಗೈಯುತ್ತೇನೆಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಹುದೈ
ದೊರೆಯೇ-ಚಿಂತಿಪುದು ಸರಿಯೇ ||

ವಿಕ್ರಮ: ಅಯ್ಯ ಕರಣೀಕರೇ ! ಕಳ್ಳತನಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದ ಚೋರರು ಯನ್ನಯ ಕರಕ್ಕೆ ಪೋಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇಂತೊಪ್ಪ ಓಲೆಯಂ
ಯನ್ನ ಮುಂದೆ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಓದಿ ಪೇಳಬಹುದೈಯ್ಯ ಪಾಂಡಿತ್ಯರೇ ||

ಚೂರ್ಣಿಕೆ-ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ

ಶ್ರೀಮನ್ ಮಸ್ತಬಿರುದಂಭೋಳಿ ಸ್ಥಂಬಿತವಾದ ಪೃಥ್ವಿಯೊಳಗೆ ಶ್ರೀಕರವೆಂದೆನಿಸುವ ರತ್ನಾಪುರಿಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುವ ವಜ್ರಮಕುಟ ನಮ್ಮಯ್ಯ ವನಿತೆಯರ ಕುಲಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಂತ ಮಣಿಯೆಂದೆನಿಪ ಜನನೀ ಆಕೆಯ ಪೆಸರು ಕನಕ ಪುತ್ಥಳಿಯೂ ಸೋಮಶೇಖರ ಚಿತ್ರಶೇಖರ ಯೆಂದೆಂಬ ನಾಮವೊಪ್ಪುವುದೆಮಗೇ ಪ್ರೇಮದಿಂ ಮಂದಿರದಿ, ಬಾಳುವಿರೀ ನಿಮ್ಮ ಬಿರುದಂ ಕೇಳಿ ಬಹಳ ಕೋಪದಿಂದ ಬಂದು ಹೊಕ್ಕೆವು, ನಿಮ್ಮ ಮಂದಿರವ ನಾವು, ಅಡಿಗಳನು ಮುಟ್ಟಿ ಬಿರುದು ತೆಗೆಯಲು, ನಿಮಗೆ ಅಪಕೀರ್ತಿಯೆಂದೂ ಮಿಕ್ಕಾದ ಆಭರಣವೆಲ್ಲವನು ಕದ್ದೊಯ್ದೆವೀಗಾ ಈ ಧಾತ್ರಿಯೊಳು ನಾವು ನಿಮ್ಮ ವಲ್ಲಭೆಯ ಮುಟ್ಟಿದರೆಂಬ ಖತಿಬ್ಯಾಡ ನಿಮಗೆ ನಮ್ಮ ಮಾತೆಗಿಮ್ಮಡಿಯು ಕೇಳು ದೊರೆಯೇ ನಮ್ಮ ತಮ್ಮನಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಕುವರಿಯನು ಕೊಟ್ಟು ಬಹು ಹಿತದಿಂದ ಬಾಳುವುದು, ಬಹುಲೇಸು ನಿಮಗೇ ! ಕೊಡದಿದೊಡಾ ಲಲನೆಯನು ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದೆವೆಂಬ ವಕ್ಟನಿಯನೂ, ಕೇಳು ರಾಜ ವಿಕ್ರಮನೇ ||

ವಿಕ್ರಮ: ಅಯ್ಯ ಪ್ರಧಾನಿ ! ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಉದ್ಯಾನವನದಲ್ಲಿ ವಾಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಶುದ್ಧವಾದ ಸಿಂಹವನ್ನು ಮರ್ದನ ಮಾಡಿ ಅದರ ಬಾಲವನ್ನು ಕೊಯ್ದು ತಂದವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಮುದ್ದು ನಂದನೆಯಳಾದ ರತ್ನಾದೇವಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ವಿಕ್ರಮ ರಾಜರಿಂದ ಆಜ್ಞೆವುಂಟಾಯಿತೆಂದು ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಡಂಗೂರವ ಹೊಡೆಸಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಪಡಿಸಿ ಬಾರೈ ಸಚಿವರಾ- ಸಿಂಧು ಗಂಭೀರಾ ||

ಮಂತ್ರಿ: ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೈ ದೊರೆಯೇ - ಧೈರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇಸರಿಯೇ || ಅಯ್ಯ ಸಾರಥೀ! ನಮ್ಮ ರಾಜರ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಪುರದಲ್ಲಿ ಡಂಗೂರ ಹೊಡೆಯಿಸೋ ಸೇವಕಾ-ಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾವಕ ||

ಸಾರಥಿ: ಅಯ್ಯ ಪುರಜನರೇ ಕೇಳಿ ! ನಮ್ಮ ಪುರದ ಶೃಂಗಾರ ವನಾಂತರದಲ್ಲಿರುವ ಶತ್ಯಮದ ಭಂಗವೆಂಬ ಸಿಂಹವನ್ನು ಕೊಂದು ಅದರ ಬಾಲವನ್ನು ಕೊಯ್ದು ತಂದವರಿಗೆ ತನ್ನ ಪುತ್ರಿ ರತ್ನಾದೇವಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹ ಗೈಯುತ್ತೇನೆಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜರ ಆಜ್ಞೆಯುಂಟಾಗಿರುವುದಾದ ಕಾರಣ ಧಾರಾದರೂ ಬಲಶಾಲಿಗಳಿದ್ದರೇ ಸಿಂಹವನ್ನು ಕೊಂದು ರಾಜಸುತೆಯಳನ್ನು ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೈ ಪುರಪ್ರಜೆಗಳಿರಾ ||

(ಸೋದರರು ಉದ್ಯಾನವನಕ್ಕೆ ಬರುವಿಕೆ)

ಸೋಮಶೇಖರ: ಭಳಿರೇ ಕವಾಟ ಶಿಖಾಮಣಿ ! ನಾವು ಉದ್ಯಾನವನಕ್ಕೆ ಪೋಗಬೇಕಾದ ಕಾರಣ ಈವತ್ತಿನ ದಿನ ನಿಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣದ ಬಳಿಯ ಪೂರ್ವ ಪಶ್ಚಿಮ ಉತ್ತರ ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕಾಗಳ ಪೈಕಿ ಯಾವ ಭಾಗದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಪೋಗಬೇಕೆಂದಾ ಸಾರಥೀ ||

ಸಾರಥಿ: ಹೇ ಸ್ವಾಮೀ ! ಈ ಪಟ್ಟಣದ ಪೂರ್ವಭಾಗಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹೋದರೆ ಉದ್ಯಾನವನವು ಸಿಕ್ಕುವುದಯ್ಯ ಬುದ್ಧಿ - ಚೋರರ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ||

ಚಿತ್ರಶೇಖರ: ಭುಜಬಲ ಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಯಾದ ಅಗ್ರಜನೇ ಕೇಳು ! ಕಡು ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ ರಾಜಿಸುವ ಶೃಂಗಾರ ಕರಮಾದ ಕಾಂತಾರ ಭೂಮಿಯೋಳ್ ಗಡ ಬಡಿಸಿ ಆರ್ಭಟಿಸಿ ಬರುವ ಸಿಂಹದ ಗರ್ಜನೆಗೆ ಸಡಗರದಿ ಭೀತಿಯುಂಟಾಗಿರುವುದಾದ ಕಾರಣ ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಾ ಅಗ್ರಜ ವೀರಾ-ಬಲಧೀರಾ ||

ನೋಮಶೇಖರ: ಅನುಜಾ ಚಿತ್ರಶೇಖರಾ ! ಮೂಢತನದಿಂದ ಇಂತೊಪ್ಪುವ ಮಾತನಾಡುತ್ತೀಯಾ. ಇಂತಾ ಶುನಕ ಮುಂಡೇದನ್ನು ಕಂಡು ಭಯಪಡದೆ ಮೃಡನ ಧ್ಯಾನವನ್ನು ಮಾಡಿ ಧೈರ್ಯಗುಂದದೆ ಇರುವಂತಾವನಾಗು. ನಾನು ಬಿಡದೆ ಅದರೊಡನೆ ಕಾದಾಡಿ ಅದನ್ನು ಕೆಡವುತ್ತೇನೆ. ನೋಡುವಂಥವನಾಗೋ ಚೆನ್ನಾ-ತಿಳಿಯಿತು ನಿನ್ನ ಬಣ್ಣಾ ||

ಸಿಂಹವನ್ನು ಹೊಡೆಯುವ - ದರುವು

ನೋಡೋ ಪೊಡವಿಗಡರಿ ಬರುವುದೂ

ಕಡು ಜವದಿ ಸಿಂಹ

ಗಡನೆ ಘರ್ಜನೆಯಿಂದ ನೆಗೆವುದೂ

||1 ||

ಸಿಡಿಲು ಘರ್ಜನೆಯಂತೆ ಸಿಂಹವೂ

ಗಡಬಡಿಸಿ ಬೇಗಾ

ಪೊಡವಿ ಗಿರಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಿಡಿದವೂ

||2 ||

ಕಿಡಿಗಳುದುರಿ ದವಡೆ ಕಡಿಯುತಾ

ಬಡಿಯುತ್ತ ಬಾಲ

ನಡೆದು ಮುಂದೆ ಪುಟವ ನೆಗೆಯುತಾ

||3 ||

ಕಡಿವೆಯಿದನು ಖಡ್ಗದಿಂದಲೀ

ಹಿಡಿ ಹಿಡಿರೊ ಬೇಗಾ

ತಡವು ಮಾಡದೆ ಗಡಣದಿಂದಲೀ

||4 ||

ಕಡಿದ ಗಾಯ ಕಡರಿ ಸಿಂಹವೂ

ಕಡು ಗಡಣದಿಂದಾ

ಅಡರಿ ನಭಕೆ ಬಿಡುತ ಪ್ರಾಣವೂ

||5 ||

ಜೈಷ್ಠ ಬಳ್ಳಾಪುರದ ಶಿವನನೂ

ಇಷ್ಟಾದಿ ಭಜಿಸೀ

ಹೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಹೊರಟ ಮನುಜನೂ

||6 ||

(ಸಿಂಹದ ಗರ್ಭದಿಂದ ರಾಜಕುಮಾರ ಬರುವಿಕೆ)

ಭಾಗವತರು: ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಸೋಮಶೇಖರನು ಸಿಂಹದೊಡನೆ ಕಾದಾಡಿ ಅದನ್ನು ಕೊಂದು ಹಾಕಲೂ ತಕ್ಷಣವೇ ಕೋಟಿ ಸೂರ್ಯ ತೇಜದಂತೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ಗಂಧರ್ವಾಕಾರನಾದ ಒಬ್ಬ ರಾಜಕುಮಾರನು ಸಿಂಹದ ಗರ್ಭದಿಂದ ಹೊರ ಬರಲು ಅದಂ ಕಂಡು ಸೋಮಶೇಖರನು ಇಂತೆಂದನೈಯ್ಯು ಭಾಗವತರೇ ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಯಲಾ ! ಗರ್ಭ ಸಂಧಾನಿಯೇ ! ನೀ ಧಾರು? ಯಕ್ಷಕಿನ್ನರ ಕಿಂಪುರುಷನೋ ನೀ ಧಾರು? ನಿನ್ನಯ ಪಟ್ಟಣ ಧಾವುದು? ನಿನ್ನಯ ಜನನೀ ಜನಕರ ಪೆಸರೇನು? ಏನು ನಿಮಿತ್ಯಾರ್ಥಮಾಗಿ ಈ ಕೇಸರಿಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದೆ, ಪೇಳುವಂಥವನಾಗೋ ಸುಂದರಾಂಗ ||

ಸಿಂಹದ ಗರ್ಭದಿಂದ ಬಂದ ರಾಜಕುಮಾರನ ಮಾತು

ಭುಜಬಲ ಪರಾಕ್ರಮ ಶಾಲಿಗಳಾದ ಸೋಮಶೇಖರ ಚಿತ್ರಶೇಖರರೇ ಕೇಳಿ ! ಕಳಿಂಗ ದೇಶಾಧಿಪತಿಯಾದ ಕುಮಾರನೆಂದೆನಿಸಿ ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದೋಳ್ ಚಂದವಾದ ಮೃಗಬೇಟೆಯನ್ನಾಡಲು ನಂದನ ವನವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಒಂದು ಹರಿಣವಂ ಕಂಡು ಬೆಂಬತ್ತಿ ಕೊಂದ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಯತಿ ಮೌನಿಯು ಕಂಡು ಪ್ರೇಮದಿಂ ಸಾಕಿದ ಕಂದನಂ ಕೊಂದೆಯೆಂದು ಕಡು ಕೋಪದಿಂದ ಸಿಂಹವಾಗಿ ಪುಟ್ಟುವುದೆಂದು ಶಾಪವಂ ಕೊಡಲು ಈ ಶಾಪವು ಎಂದಿಗೆ ಪೋಗುವುದೆಂದು ಕೇಳಿದ ಕಾರಣ ಸೋಮಶೇಖರರಿಂದ ಸಿಂಹವನ್ನು ಕೊಂದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಈ ಶಾಪ ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದ ಕಾರಣ ನಿಮ್ಮ ಚರಣ ದರುಶನದಿಂದ ನಾನು ಧನ್ಯನಾದೆನು. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಬರುತ್ತೇನೆ. ನಿಮಗೆ ವಂದನೆಗಳ್ಯ ರಾಜಕುಮಾರರೇ ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಭಲಾ ! ತಮ್ಮನಾದ ಚಿತ್ರಶೇಖರನೇ ಕೇಳು ! ಇಗೋ ಈ ಕ್ರೂರ ಸಿಂಹವನ್ನು ಕೊಂದು ಇರುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಕುರುಚು ಬಾಲವನ್ನು ಕೊಯ್ದುಕೊಂಡು ಬಾರೈ ಅನುಜಾ - ಪುತ್ಥಳಿಯ ತನುಜಾ ||

ಚಿತ್ರಶೇಖರ: ಭಲಾ ! ಅಣ್ಣಾ, ಅಗ್ರಜಭವಾ ! ಅತಿ ತೀವ್ರದಿಂದ ಕೊಯ್ದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನಲ್ಲದೇ ಈ ವನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಬನ್ನಿ ಮಾಂಕಾಳಿಯ ಆಲಯಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಆ ದೇವಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ನಮ್ಮ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವನ್ನು ಬೇಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ ಬಾರೈ ಅಗ್ರಜಾ ||

(ಬನ್ನಿ ಮಾಂಕಾಳಿಯ ಸ್ತೋತ್ರ)

ದರುವು

ಭದ್ರಕಾಳಿ ಕ್ಷುದ್ರ ವೈರಿ ರುದ್ರಮಂಗಳೇ

ರೌದ್ರಮುಖಿಯೇ ರುದ್ರನರಸೀ ಮುದ್ದು ಮಂಗಳೇ || 1 ||

ಚಂಡಿ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿಯೇ ಮಂಡಲಾಗ್ರಣೀ

ರುಂಡಮಾಲೆ ದಂಡವು ಕೋ ದಂಡ ಗುಣಮಣೀ || 2 ||

ರಕ್ತಬೀಜ ಅಸುರ ರಕ್ತ ಭಕ್ತಮಾಲೆಯೇ
ಶಕ್ತಿ ಮಾರಿ ಶೌರಿ ಯೆಮಗೇ ಮುಕ್ತಿಗಳ ನೀಯೇ ||3 ||

ಪೊಡವಿ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳ್ಳಾಪುರದ ಮೃಡನ ರಾಣಿಯೇ
ಬಿಡದೆ ನಿಮ್ಮ ಭಜನೆ ಮಾಡಿ ಅಡಿಗೆ ಯೆರಗುವೇ ||4 ||

ಮಂಗಳಾರತಿ || ಅಟತಾಳ

ಶ್ರೀ ಅಂಬಿಕಾದೇವಿ ಜಯ ಮಂಗಳಂ ಅಂಬಾ
ಶ್ರೀ ಅಂಬಿಕಾದೇವಿ ಜಯ ಮಂಗಳಂ || ಪ ||
ಶಂಭುವಿನ ರಾಣಿ, ನಿಮಗೆ ಶುಭಮಂಗಳಂ
ಅಂಬಾ ಶ್ರೀ ಅಂಬಿಕಾ ದೇವಿ, ಜಯ ಮಂಗಳಂ ||1 ||

ಶುಂಭ ದೈತ್ಯರ ಸಂಭ್ರಮದಿ ಕೊಂದು
ಶಾಂಭವಿಯೆಂಬ ನಾಮವೊಂದೆ ಬಿಂಬ ಮಂಗಳೇ || ಅಂಬಾ ||2 ||

ಮಂಗಳ ತುಂಗ ಧವಳಾಂಗ ಬಳ್ಳಾಪುರೀ
ಸಂಗಮೇಶನರ್ಥಾಂಗಿನಿಗೆ ಮಂಗಳಂ ||3 ||
ಅಂಬಾ ಶ್ರೀ ಅಂಬಿಕಾ ದೇವಿ ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಅಪ್ಪಾ ಅನುಜಾ, ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಆಸ್ಥಾನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಪೋಗೋಣ ಬಾರೈ ಅನುಜಾ-ಪುರ ವೈರಿಯ ತನುಜಾ ||

ಚಿತ್ರಶೇಖರ: ಅಣ್ಣಾ ! ಅಗ್ರಜ ಭವಾ, ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಪೋಗೋಣ ನಡಿಯಪ್ಪಾ ಅಣ್ಣಾ-ಪುತ್ಥಳಿಯ ಬಣ್ಣಾ ||

(ಅಗಸಮಾರ ಬರುವಿಕೆ)

ತೆರೆ-ದರುವು

ಓಡಿ ಬಂದನೂ ರಜಕಾ ಓಡಿ ಬಂದನೂ || ಪ ||
ವಡನೆ ಮಲಿನ ಬಟ್ಟೆ ಹೊರಲು
ಕಡಬವನ್ನು ಹುಡುಕುತಾಗ ||
ಗೋಡೆಯೆಡೆಗೆ ಬಂದು ನೋಡಿ
ಹಿಡಿದು ಅದನು ಎಳೆದು ತರಲೂ ||1 ||

ಬುಟ್ಟು ಹಿಡಿದು ಎಳೆದು ತಂದು
ಅಟ್ಟಿಯೊಳಗೆ ನಿಲಿಸಿ ಕಟ್ಟಿ ||
ಬಟ್ಟೆ ಗಂಟು ಹೊರಿಸಿ ಬೇಗಾ
ತಟ್ಟನೆಂದು ಅಟ್ಟಿ ಅದನೂ

||2 ||

ದೂರದಿಂದ ಬರುತ ಕಂಡ
ಕೂರ ಸಿಂಹ ಬಿದ್ದಿರುವುದಾ ||
ಹಾರಿ ಬೆದರಿ ಧರೆಗೆ ಬಿದ್ದು
ಭೋರನೆಂದು ಅಳುತ ಯೆದ್ದು

||3 ||

ದರುವು

ಅಪ್ಪಪ್ಪ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದೆ ಅಮ್ಮಮ್ಮ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದೆ
ಅವ್ವವ್ವ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದೆನೇ ||ಪ ||
ಅಯ್ಯೋ ಅಯ್ಯೋ ಸಿಂಹದ ಬಾಯಿಗೆ ನಾನು
ಅಯ್ಯೋ ಅಯ್ಯೋ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನಾನೂ

||1 ||

ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ನಾನು ಚಿಕ್ಕಪ್ರಾಯದ ಹುಡುಗಾ
ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದ ರೊಕ್ಕಾ ದಕ್ಕಾದೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದೆನೇ

||2 ||

ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ. ಅಪ್ಪಪ್ಪ, ಅಮ್ಮಮ್ಮ ಅವ್ವವ್ವಾ ||
ಅವುದೌದು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದೆನೇ ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ

||2 ||

ನನ್ನಂತಾ ಕುಂಟಾನು ನೆಂಟರೊಂದಿಗೆ ಸಹಾ
ಕುಂಟ ಕತ್ತೆಯ ಬಿಟ್ಟು ಅಮ್ಮಮ್ಮಾ

||3 ||

ಮಾರ: ಓಹೋ ಸೆಟ್ಟಿಗನು ಓಡೋತದಲ್ಲಾ, ವುಶ್ಯೋ, ವುಶ್ಯೋ, ಚೋ, ಚೋ, ಅಯ್ಯಯ್ಯಪ್ಪ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಹೋತಿತ್ತಲ್ಲಪ್ಪ,
ಮೊನ್ನೆ ಮದುವೆಯಾದೆನಲ್ಲಪ್ಪಾ, ಇಕ್ಕಳರಾಗಿ ಒಕ್ಕಳ ಅವರೇಕಾಳು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಯಿನ್ನ ಒಂದೊಂದರೊಂದು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ.
ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಇದರ ಬಾಯಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದೆನಲ್ಲಾ. ಮತ್ತೆ ನನ್ನ ಗುಂಡಿಗೆ ಹೊಡಕೊಳತ್ಯೆತೆ. ವಂದ ರೋಟು ತಾಳು ಹಂಗಾದರೆ ಮರ ಹತ್ತಿ
ನಾ ನೋಡ್ತೀನಿ. ಪರಾಣ ಹೋಗೈತೋ ಇಲ್ಲೊ, ಏನಾದರೂ ಆಗಲಿ ಜಳವೆ ತಕ್ಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚಿ ನೋಡ್ತೀನಿ. ಚೋ ಚೋ ಚೋ ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ
ಎದ್ದು ಬತ್ತಾದಲ್ಲಪ್ಪಾ ಇಲ್ಲಾ ಕಾಣಪ್ಪ. ಉಸುರಾಡೋದಿಲ್ಲಾ. ಸತ್ತು ಬಿದ್ದಂಗೈತೇ. ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ವಿಕ್ರಮರಾಯನು ಟಮ್ಮಿ ವೊಡಿಸಿದ್ದಾ
ಯಲೋ ಭಾಗವತಣ್ಣಾ, ಇದರ ಬಾಲವೇನೋ ತಿಂದಾಕೈತೆ. ಇದರ ನಾಲಿಗೆ ತಕ್ಕೊಂಡೋಗಿ ಕೊಟ್ಟು, ದೊರೆ ಮಗಳನ್ನು ಮದುವೆ ಆಗಿ
ಬತ್ತೀರನಿ, ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಧಿಮಾಕಾದ್ಯು ನೋಡು ||

(ಅಗಸ ವಿಕ್ರಮನ ಬಳಿಗೆ ಬರುವಿಕೆ)

ದರುವು

ಪೊಡವಿಪತಿಯೇ ಯನ್ನಾ ನುಡಿಯ ಲಾಲಿಸಿ ಕೇಳು

ಕಡಿದೆನು ಸಿಂಹವನೂ ಕೇಳ್ ನಾನು || 1 ||

ತಂದೆನು ಗುರುತನೂ ನಂದನೆಯಳ ಯನ

ಗಿಂದು ಮದುವೆ ಮಾಡೋ ನೀ ನೋಡೋ || 2 ||

ಅಗಸ: ಪೊಡವಿಪತಿಯಾದ ವಿಕ್ರಮರಾಯನೇ ಕೇಳು. ನೀವು ಡಂಗೂರ ಹೊಯ್ದ ಕಾರಣ ಅಡವಿ ಉದ್ಯಾನವನಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಗಡಬಡಿಸಿ ಬಂದ ಸಿಂಹವನ್ನು ಕೊಡಲಿ ಆಯುಧಗಳಿಂದ ಹೊಡೆದರೆ ಅದರ ನಾಲಿಗೆಯ ಗುರುತನ್ನು ತಂದು ಇರುತ್ತೇನೆ, ಅಲ್ಲದೆ ನೀವು ನುಡಿದ ವಚನದ ಪ್ರಕಾರ ಯನಗೆ ನಿಮ್ಮಡದಿಯು ಹಡೆದಿರುವ ಸುತೆಯಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮದುವೆ ಮಾಡಿಸುವಂಥವನಾಗೋ ಭೂಪ-ಕೀರ್ತಿ ಕಲಾಪ ||

ವಿಕ್ರಮ: ಅಯ್ಯ ಸಾರಥಿ ! ಅಡವಿ ಉದ್ಯಾನವನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಸಿಂಹವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಾರೈಯ್ಯ ಸಾರಥಿ-ಸಂಧಾನಮತಿ ||

ಸಾರಥಿ: ಹೇ ಸ್ವಾಮೀ ರಾಜೋತ್ತಮನೇ ತಮ್ಮ ಆಜ್ಞೆ ಪ್ರಕಾರ ಪೋಗಿ ನೋಡುವಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಸಿಂಹವನ್ನು ಹದ್ದುಕಾಕೆಗಳು ಕೀಳುತ್ತಾ ಇದ್ದವೈಯ್ಯ ಭೂಪ-ಕೀರ್ತಿ ಕಲಾಪ ||

ವಿಕ್ರಮ: ಅಯ್ಯ ಪ್ರಧಾನಿ ! ಈ ಜಗದೊಳಗೆ ಯನ್ನ ಮುದ್ದು ನಂದನೆಯಳಾದ ರತ್ನಾದೇವಿಯನ್ನು ರಾಜಾಧಿರಾಜರು ಬಂದು ಕೇಳುವಲ್ಲಿ ಮೆಚ್ಚದೇ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದಿರಲೂ ಈ ರಜಕನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅಜನು ಬರೆದಿರುವನಾದ ಕಾರಣ, ರಾಜಿಯಿಂದ ನಾನು ಕೊಟ್ಟ ವಚನಕ್ಕೆ ತಪ್ಪದೇ ಆ ಮಡಿವಾಳನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹವನ್ನು ಗೈಯುತ್ತೇನೆ, ನೀನು ಕರಣೀಕರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಶುಭಲಗ್ನಾದಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿಸಿ ಲಗ್ನಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಬರೆಯಿಸೈಯ್ಯ ಮಂತ್ರೀ - ಕಾಯೀರಪು ತಂತ್ರೀ ||

ಕಾರ್ಯಪರ: ಹೇ ರಾಜ ತಮ್ಮ ಆಜ್ಞೆ ಪ್ರಕಾರ ಲಗ್ನಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಬರೆಸಲು ದ್ಯುಕ್ತಮಾಗಿ ಕರಣೀಕರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಶುಭಕರಮಾದ ಶಕುನಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಅರಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಡಲು ಮಾರ್ಜಾಲಗಳು ಕಾದಾಡಿದವು. ವಾಯಸಗಳು ಕೂಗಿದವು, ಕಟ್ಟಿಗೆ ಹೊರೆ ಮುಂತಾದ ಬಾಂಡಗಳು ಎದುರಾದವು. ಇಂತೊಪ್ಪ ದುಃಶಕುನಗಳು ಆಗಿರುವುದಾದ ಕಾರಣ ಈ ದಿನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾಳೆ ಪ್ರಾತಃಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಅರಮನೆಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಬಹುದೈ ರಾಜ-ರವಿಸಮತೇಜ ||

ವಿಕ್ರಮ: ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಹೋಗೋಣ ನಡಿಯೈಯ್ಯ ಪ್ರಧಾನಿ-ವಾರುಧಿ ಸಮಾನಿ ||

ಅಗಸ: ಯಲಾ ಸೇವಕಾ ! ಈ ದಿವಸ ಮೊದಲಾಗಿ ಯಾರಾದರೂ ನನ್ನನ್ನು ಅಗಸಮಾರನೆಂದು ಕರೆಯಕೂಡದು. ಧೀರ ವಿಕ್ರಮನ ಅಳಿಯ ಶೂರನೆಂದು ಕರೆಯಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಿ ನಡೆದರೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ಸಜಾ. ಆರು ತಿಂಗಳು ಜುಲುಮಾನಿ ಆಗತದೆ

ತಿಳಿಯಿತೋ ನಾಳೆ ಮುಹೂರ್ತಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನನ್ನ ಬಂಧು ಜನಗಳೆಲ್ಲರೂ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಊರು ಒಕ್ಕಲು ಬಟ್ಟೆಯೆಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾವೆ ನೀನು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಪೋಗಿ ಸೀರೆ ಹಚ್ಚಡಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಈ ಅರಮನೆಯ ಚಪ್ಪರವನ್ನು ಶೃಂಗಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಬರುವ ಬಂಧು ಜನಗಳಿಗೆ ಬಿಡದಿ ಮನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಪೋಗಿ ಬರುತ್ತೇನೈಯ್ಯೆ ಚಾರ ತಿಳಿಯಿತೇ ವಿಚಾರ ||

ಸಾರಥಿ: ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಪೋಗಿ ಬರುವುದಯ್ಯೆ ಅಗಸ ಮಾರಯ್ಯೆ ||

ಸುವರ್ಣಾದೇವಿ ಪರಿಣಯ

(ಅಗಸಮಾರನ ನೆಂಟರು ಬರುವಿಕೆ)

ದರುವು

ಬಂದರಣ್ಣಾ ! ಬಂಧು ಬಾಂಧವ ರಿಂದು ನೋಡಿರಿ

ಮುಂದೆ ರಜಕಾ ತೊರೆದರೆಲ್ಲ ಬಂದರೀಪರೀ ||ಪ ||

ಕುಂಟು ಕತ್ತೇ ತಿಮ್ಮ ನಾನು ನೆಂಟನಲ್ಲವೇ ||

ಬಾನೆ ಹೊಟ್ಟೆ, ಬಸವ ನಾನು ಭಾಗ್ಯನಲ್ಲವೇ ||1 ||

ಮೀನು ಮೀಸೆ ದಾಸ ನಾನು ಭಾಗ್ಯನಲ್ಲವೇ

ದೊಡ್ಡ ಕೊಡಲಿ ಯಡ್ಡ ನಾನು ದೊಡ್ಡನಲ್ಲವೇ ||2 ||

ಮೊಂಡು ಮೋರೆ ಮಾರ ನಾನು ಮಾವನಲ್ಲವೇ

ಗಂಟು ಮೂಗಿನ ಹನುಮ ನಾನು ನೆಂಟನಲ್ಲವೇ ||3 ||

ಸೋತ ಕೈ ಚಿ ಕಲಕಿ ನಾನು ಸೊಸೆಯೆಲ್ಲವೇ

ಬಾಳು ಕೀಳೋ ಬಂಜೆ ನಾನು ಭಾಗ್ಯೆಲ್ಲವೇ ||4 ||

ಮೂಳ ಕಿವಿಯ ಮುತ್ತಿ ನಾನು ಮುಖ್ಯೆಲ್ಲವೇ

ಅಕ್ಕ ತಂಗೇರ್ ಬಂದೆವೀಗಾ ಅಕ್ಕರಿಂದಲೀ ||5 ||

ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡೋರ್ ಬಂದರೀಗ ಕಡಬ ನೇರುತಾ

ವಡ ಬೋಯಿ ಜನಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಿಡದಿ ಸೇರುತ್ತಾ ||6 ||

ನೆಂಟರು: ಬಾರಲಾ -ಮಾವಯ್ಯೆ ವೋವೋ ನೀನ್ಯಾವಾಗ ಬಂದೆಲಾ ಭಾವ, ಅಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳು ಯಾಕಲಾ ಬರಲಿಲ್ಲಾ. ನೀನೂ ಬಂದೆಲಾ ಮಾರಣ್ಣ. ಏನಣ್ಣಾ ನಿಮ್ಮೂರ ಸಮಾಚಾರ. ಅದಂಗಿರಲಿ. ಲೋ ಬಿರಿಬಿರಿನ ಬಾರೋ. ಡೊಲಾವು ನಡಿರಪ್ಪಾ ವೊತ್ತಾಯ್ತು ||

ವಿಕ್ರಮ: ಅಯ್ಯ ಪ್ರಧಾನಿ ! ಯನ್ನ ಸುಂದರ ಮಂದಹಾಸ ಇಂದುವಂದನೆಯಾದ ಚಂದಿರ ಚಕೋರನಂತೆಸೆವ ಚಂದ್ರಮತೀ
ಕಾಂತೆಯಳನ್ನು ಅಂದವಾದ ಈ ಸಭಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಚಂದದಿಂದ ಕರೆಸೈಯ್ಯ ಪ್ರಧಾನಿ-ವಾರುಧಿ ಸಮಾನಿ ||

ಕಾರ್ಯಪರ: ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಕರೆಸುತ್ತೇನೈ ಅರಸೇ - ಕೇಳೆನ್ನ ಭಾಷೆ ||

(ಚಂದ್ರಮತೀದೇವಿ ಮತ್ತು ರತ್ನಾದೇವಿ ಬರುವಿಕೆ)

ದ್ವಿಪದ || ಕಾಂಭೋದಿ ರಾಗ

ಶ್ರೀ ದುರ್ಗಿಪತಿಯಾದ ಚಂದ್ರಶೇಖರನ ಚಂದದಿಂ ಭಜಿಸೀ
ಮಾಧವನ ಮನದೊಳಗೆ ಮಾನಿನಿಯು ತಾ ನೆನೆದೊ ||
ಮಂದಹಾಸಗಳಿಂದ ಸುಂದರಿಯು ತಾನೆದ್ದು ಚಂದದಲೀ
ಕಂದರ್ಪ ಸತಿಯಂತೆಸೆವಾ ಸುಂದರಾಂಗನೆಯರೊಂದಾಗೀ ||
ಪರಮಾನಂದದೋಳ್ ಬಂದು ಮುಖಮಜ್ಜನವ ಮಾಡೀ
ವರ ಚಂದ್ರಗಾವಿಯ ಸೀರೆ ಚಂದದಿಂದಲಿ ಉಟ್ಟೊ ||
ಇಂದ್ರ ನೀಲದ ರವಿಕೆ ಇಂದುಮುಖಿಯು ತಾ ತೊಟ್ಟು
ಚಂದವೆಂದೆನಿಪ ವೊಡ್ಯಾಣವಳವಡಿಸಿ ಸಡಗರದೀ ||
ಮೆರೆವ ಕಸ್ತೂರಿಯ ಬೊಟ್ಟು ವಿನಯದಿಂದಿಟ್ಟೊ
ಸರಸಿಜಾಕ್ಷಿಯು ಸಕಲ ದಿವ್ಯಾಭರಣಗಳ ಧರಿಸೀ ||
ಗಂಧ ಕಸ್ತೂರಿ ಪುನಗು ಗಮಕದಿಂದಲಿ ಪೂಸೀ
ಕರ್ಪೂರ ವೀಳ್ಯವನು ಕರದೊಳಗೆ ಪಿಡಿದೊ ||
ಧರಣಿಪ ವಿಕ್ರಮನ ಸತಿ ಚಂದ್ರಮತೀ ದೇವಿಯೊ
ವರಸುತೆ ರತ್ನಾದೇವಿಯಂ ವೊಡಗೂಡಿ ಸಂಭ್ರಮದೀ ||
ವೊಡವಿ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳ್ಳಾಪುರ ವಾಸನಂ ನೆನೆದೊ
ಸಡಗರದಿ ತಾ ಬಂದೊ ತೆರೆಯೊಳಗೆ ನಿಂದೊ ||

ದರುವು

ಹರಿಣಾಂಕಾ ಮುಖಿಯೇ ಪ್ರಾಣಾ ನಾಥನಾ ಬಳಿಗೆ ಬೇಗಾ
ಹರಿಣಾಂಕಾ ಶಂಕರನಾ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾ ಬಾರೇ ನೀರೇ ||1 ||

ಹರಿಣಾಕಂ ಗಾಳೆ ನಿನಗೇ ಪರಿಣಾಮ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು
ಪರಿ ಪರಿಯ ವಿಧಗಳಿಂದ ಅರುಹುವೆನೊ ಬಾರೇ ಬೇಗಾ ||2 ||

ಕಾಂತನಾ ಮಣಿಯೇ ಈಗಾ ಸಂತೋಷಪಡುತ ಬೇಗಾ

ಕಾಂತನಾ ಸನ್ನಿಧಿಗೇ ಎಂತು ಪೋಗುವ ಬಾರೇ ||3 ||

ಚಿಂತಿಪುದು ಯಾಕೆ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳ್ಯಾಪುರವ ಪೊರೆಯುತಿರುವ

ಕಂತೂವೈರಿಯು ನಮ್ಮಾ ಸಂತಸಾದಿಂದಲಿ ಪೊರೆವಾ ||4 ||

ಚಂದ್ರಮತೀದೇವಿ: ಅಪ್ಪಾ ! ಸಾರಥೀ ಹೀಗೆ ಬಾ. ಮತ್ತೂ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೀಗೆ ನಿಲ್ಲು. ಅಪ್ಪಾ ಸಾರಥೀ ಈ ಧಾರುಣಿಯೊಳು ಪರಮೈಶ್ವರಯರ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಸಂಪದದಿ ಮೆರೆಯುವ ಸುರರಾಜನಗರಕ್ಕೆ ಮಿಗಿಲೇಳು ಕಳೆಯಂತೆ ರಾಜಿಸುವ ನೀಲಾವತಿಯ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣಕರ್ತರಾದ ಭುಜಬಲ ಪರಾಕ್ರಮ ಶೌರಿ ವಿಕ್ರಮ ರಾಜರ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುವಾ, ಕುಲಾಂಗನೆಯೆಂದೆನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸುಂದರವತಿಯಳಾದ ಚಂದ್ರಮತೀ ದೇವಿಯೆಂದು ತಿಳಿಯಪ್ಪಾ ದೂತ-ಲಾಲಿಸೆನ್ನ ಮಾತ ||

ಅಪ್ಪಾ ದೂತ ಶಿಖಾಮಣಿ ಗಿರಿಜಾರಮಣನಾದ ಶಂಕರನು ಕರುಣ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ರಕ್ಷಿಸುವನಾದ ಕಾರಣ ಭುಜಬಲ ಪರಾಕ್ರಮ ಶೌರಿ ಭೂರಮಣನಾದ ವೀರ ವಿಕ್ರಮರಾಯರು ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣ ಬಾಹೋಣವಾಯಿತು. ಅತಿಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಚರಣ ದರುಶನ ಮಾಡಿಸಪ್ಪಾ ಚಾರ - ಇದೇ ನಮ್ಮ ವಿಚಾರ ||

ರತ್ನಾದೇವಿ: ಅಪ್ಪಾ! ಭಟಸಾರಥಿಯೇ ಹೀಗೆ ಬಾ. ಮತ್ತೂ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೀಗೆ ನಿಲ್ಲು. ಅಣ್ಣಯ್ಯ ದೂತ ಶಿಖಾಮಣಿ. ಈ ಕುಂಭಿಣಿಯೊಳು ಶಂಭುವಿನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಸಂಭ್ರಮದೀ, ಜಂಭಾರಿಯ ನಗರಕ್ಕೆ ಇಮ್ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಲಂಭಿಸುವ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ನವರತ್ನಗಳಿಂದ ಮೆರೆವ ಕುಂಭಿಣಿ ನೀಲಾವತಿಯ ಸಂಭ್ರಮದಿಂ ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ತುಂಬುರ ನಾರದ ಋಷಿ ಸಿದ್ಧ ಸಾಧ್ಯರಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಪರಿವಾರ ಸುಭಟರಿಂದೊಪ್ಪುವಾ ಭುಜಬಲ ಪರಾಕ್ರಮ ಶೌರಿ ವಿಕ್ರಮನರ್ಥಾಂಗಿನಿ ಸುಂದರವತಿಯಳಾದ ಚಂದ್ರಮತೀ ದೇವಿಯ ಗರ್ಭದೋಳ್ ಉದ್ಭವಿಸಿದಂಥ ರತ್ನಾದೇವಿಯೆಂದು ತಿಳಿಯಪ್ಪಾ ಚಾರ-ಶರಥಿ ಗಂಭೀರಾ ||

ಅಪ್ಪಾ ಸಾರಥೀ ಈ ಸಭಾ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೇ ಯನ್ನ ಮಾತೆಯವರನ್ನು ಕಾಣುವ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಬಾಹೋಣವಾಯ್ತು. ಧಾವಲ್ಲಿರುವರೋ ತೋರಿಸೋ ಸಾರಥಿ-ಸಂಧಾನಮತೀ ||

ನಮೋನ್ನಮೋ ಹೇ ಜನನೀ - ಅಂಬುಜವರ್ನನಿ ||

ಚಂದ್ರಮತಿ: ಸೌಮಂಗಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿರಸ್ತು ಬಾರಮ್ಮಾ ಪುತ್ರೀ - ಸೌಂದಯರಗಾತ್ರಿ ||

ರತ್ನಾದೇವಿ: ಇಷ್ಟು ಸಡಗರದಿಂದ ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಾರ್ಥವೇನಮ್ಮಾ ಮಾತೆ-ಭುವನ ಸಂಪ್ರೀತೆ ||

ಚಂದ್ರಮತಿ: ನಿನ್ನ ಜನಕನು ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣ ಬಂದು ಇರುತ್ತೇನೆ ಅವರಿಂದ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿದು ನಿನಗೆ ಅರುಹುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ಶೀಘ್ರದಿಂದ ಅಂತಃಪುರಕ್ಕೆ ತೆರಳಮ್ಮಾ ಬಾಲೆ - ಸದ್ಗುಣ ವಿಶಾಲೆ ||

ರತ್ನಾದೇವಿ: ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಪೋಗಿ ಬರುತ್ತೇನಮ್ಮಾ ತಾಯೇ - ಕರುಣದಿಂದೆನ್ನ ಕಾಯೇ ||

ಚಂದ್ರಮತಿ: ಅಪ್ಪಾ ! ಸಾರಥಿ ಯನ್ನ ಪ್ರಾಣಕಾಂತನು ಧಾವಲ್ಲಿರುವರೋ ತೋರಿಸಪ್ಪಾ ಸಾರಥೀ - ಸಂಧಾನ ಮತಿ ||

ನಮೋ ನಮಸ್ಕಾರಂಗಳ್ಯಯ್ಯಾ ರಾಯ - ಯನ್ನ ಮನೋಪ್ರಿಯಾ ||

ವಿಕ್ರಮ: ಶುಭ ಮಂಗಳವತಿಯಳಾಗಿ ಶೀಘ್ರದಿಂದ ಬಾ ಕಾಂತೆ - ಸರಸ ಧೀಮಂತೆ ||

ದರುವು || ರೇಗುಪ್ಪಿ ರಾಗ

ಕಂದರ್ಪಾ ಸುಂದರಾ ನಂದಾ ಭರಿತಾದಿಂದಾ
ಚಂದಾದಿಂ ಕರೆಸೀದ ಅಂದವೇನೈ ಪ್ರಿಯಾ ||1 ||

ಕಾಮಿನಿ ಮಣಿಯ ರಿಂ ದೇನೂ ಕಾರ್ಯಗಳುಂಟು
ಪ್ರೇಮದಿಂದಲಿ ತಿಳಿಸೈ ರಮಣನೇ ನೀನೆನಗೇ ||2 ||

ಕವಟ ನಾಟಕ ಜ್ಯೇಷ್ಠಾ ಬಳ್ಳಾಪುರವನು ಪೊರೆವಾ
ಆಪದ್ಭಾಂಧವ ಶಂಭು ಲಿಂಗನು ಸಲಹುವಾ ||3 ||

ಚಂದ್ರಮತಿ: ವಿಷ್ಣು ಶರ ಸಮರೂಪನಾದ ಹೇ ನಲ್ಲಾ ! ಈ ಕ್ಷಿತಿಯೊಳಗೆ ಅತಿಶಯವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಸತಿಯಳನ್ನು ಮನ್ನಣೆ ಮಮತೆಗಳಿಂದ ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣಾರ್ಥವೇನೊ. ಈ ಧಾತ್ರಿಯನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ಮನ್ಮಥನ ವೈರಿಯಾದ ಶಂಕರನು ಕರುಣದಿಂದ ರಕ್ಷಿಸುವನಾದ ಕಾರಣ ಧೀರತನದಿಂದ ವೀರ ವಿಕ್ರಮರಾದ ತಾವು ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಪಾಲಿಸಬೇಕೈ ನಲ್ಲಾ - ಕೇಳೆನ್ನ ಸೊಲ್ಲಾ ||

ದರುವು

ಚಿತ್ತಜನರಗಿಳಿ ಪುತ್ಥಳಿ ಬೊಂಬೆಯೇ
ಬಿತ್ತರಿಸುವೆ ರಮಣೀ ಕೇಳ್ ತರುಣೀ ||
ಪುತ್ರಿಯಳಿಗೆ ಯೀ ವತ್ತಿನ ದಿನದಲೀ
ಪ್ರಸ್ತವ ಸಾಗಿಸುವೇ ನಾ ಮಾಳ್ ||1 ||

ವಿಕ್ರಮ: ಚಿತ್ತಜನರಗಿಳಿಯಂತೊಪ್ಪುವಾ ಪುತ್ಥಳಿ ಪ್ರತಿಮೆಯೇ ಕೇಳು. ಈವತ್ತಿನಾ ದಿನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತಗಮನೆಯಳಾದ ಪುತ್ರಿ ರತ್ನಾದೇವಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತವನು ಸಾಗಿಸುವ ಬಿತ್ತರವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವೆನು, ಚಿತ್ತವಿಟ್ಟು ಲಾಲಿಸೇ ಕಾಂತೇ - ಮತಿಗುಣವಂತೆ ||

ದರುವು

ನಾಗವೇಣಿಯ ಕೊಟ್ಟು ಈಗಲೇ ರಜಕಗೇ
ಸಾಗಿಸುವೆನು ಮದುವೇ ಕೇಳ್ ಮದುವೇ ||
ಭೋಗ ಮಂಟಪದೊಳು ಆಗಮಿಸುತ ನೀನು
ಜಾಗರೂಕದೊಳಿರುವೇ ನೀನಿರುವೇ ||2 ||

ಕೊಟ್ಟೆನು ವಚನವಾ ಸೃಷ್ಟಿಯೊಳಗೆ ನಾನು
ಸಟಿಯ ನುಡಿವನಲ್ಲೇ ಕೇಳ್ ನಲ್ಲೇ ||
ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳ್ಯಾಪುರದ ಅಷ್ಟಮೂರ್ತಿ ಶಿವನಾ
ದೃಷ್ಟಿ ಫಲಿಸಲಿಲ್ಲೇ ಹೇ ನಲ್ಲೇ

||3 ||

ವಿಕ್ರಮ: ಹೇ ಕಮಲಾಕ್ಷಿ ! ಹೋ ಸಾರಸಾಕ್ಷಿ ! ಈ ಕ್ಷಿತಿಯೊಳಗೆ ಅಕ್ಷಯತರಮಾಗಿ ಯನ್ನಯ ಸುವಾಕ್ಯಗಳಿಂದ ಈ ರಜಕಾಧ್ಯಕ್ಷ
ಮಾಣಿಕ್ಯನಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕಕ್ಷಿಯೋಳ್ ಪುಟ್ಟಿದ ಲಲಿತಾಂಗಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಶೋಭಾಯ ಮಂಟಪದಿ ನಿಕ್ಷೇಪಕರಮಾಗಿ ಅಕ್ಷತೆಗಳಿಂದ
ಧಾರೆಯನ್ನೆರೆದು ಅಕ್ಷಿ ಅರ್ತಿಗಳಿಂದ ಪರಿಣಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಪಂಕಜಾಕ್ಷಿ - ಹೇ ಸಾರಸಾಕ್ಷಿ ||

ಚಂದ್ರಮತಿ: ಆಹಾ ! ವಿಧಿಯೇ ! ಯನ್ನ ಉದರದೋಳ್ ವಜ್ರ ಕಠಾರಿಯು ವೊಡ್ಡಿದಂತಾಯಿತಲ್ಲೈ ರಮಣಾ - ಮತ್ತು ಪೇಳುತ್ತೇನೈ
ಕಾಂತ ||

ದರುವು

ಭೂಮಿಪಾಲನೇ, ಪ್ರೇಮಿಸೋ ಬಿನ್ನಪಾ ||ಪ ||
ಭಾಮಮಣಿಯು, ನಮ್ಮ ಸುತೆಯು
ಭ್ರಮಕರಾದಿ ಪರೀಣತೆಯೂ ||
ಅಮಮ ಯಂತಾ ರಜಕಗಿತ್ತು
ಸುಮನಸದಿಂ ಬಾಳುವುದಕೇ

||1 ||

ಚಂದ್ರಮತಿ: ಹೇ ಭೂ ಲಲಾಮ ಕೋಮಲಾಂಗಿಯಳಾದ ಕಾಮಿನಿ ರತ್ನಾದೇವಿಯಳನ್ನು ಸೋಮನ ಕಳೆಯುಳ್ಳ ಭೂಮಿಪಾಲಕರಿಗೆ
ಕೊಡತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನವಿಲ್ಲದೇ ಕಾಮಿನಿಯರ ಅಂಗ ವಸ್ತ್ರಾದಿಗಳನ್ನು ತೊಳೆಯತಕ್ಕ ಅಗಸಮಾರನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಭಾಮಿನಿಯರೋಳ್
ಅಪಹಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ಈಡಾಗುವರೇನೈ ನಲ್ಲಾ- ನಿಮಗಿದು ತರವಲ್ಲಾ ||

ದರುವು

ಕೊಡುವರೇನಿದೂ, ಮಲಿನಾ ಮಡಿಯ ಮಾಳ್ಕಗೇ ||
ಪೊಡವಿಯಾಳ್ಳ ಒಡೆಯರೆಲ್ಲಾ
ದುಡುಕುತನವ ಕಂಡು ಮನದೀ ||
ಬೆಡಗಿನಿಂದ ನಗುವರಿನ್ನೂ
ಹುಡುಗತನವಿದೇನು ಬಿಡೂ

||2 ||

ಚಂದ್ರಮತಿ: ಹೇ ಪೊಡವೀಶನೇ ಮುಂದೆ ಪೊಡವಿಪಾಲಕರೊಳಗೆ ಮುಖವೆತ್ತಿ ತಿರುಗದ ಹಾಗೆ ಅಪಮಾನ ಅಪಹಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ಅಪನಿಂದ್ಯಕ್ಕೆ
ಒಳಪಟ್ಟು ನಾಚಿಸುವರಲ್ಲೈ ರಮಣಾ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸೈರಿಸಲೋ ಪ್ರಿಯಾ. ಸರ್ವತಾ ಈ ರಜಕನಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸುತೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದೂ
ಆಗದ್ದಾಗದೋ ಕಾಂತ - ಅಸಾಧ್ಯ ಬಿಡು ಪಂಥ ||

ವಿಕ್ರಮ: ಹೋ ಮಧುರ ವಾಣಿ ವಿಧ ವಿಧವಾಗಿ ಆಗದ್ದಾಗದೆಂಬ ಮೃದು ನುಡಿಗಳಿಂದ ಯನ್ನ ಯೆದುರಿನೋಳ್ ನಿಂದು
ಅವಿಧೇಯಳಾಗಬೇಡ ಕಂಡ್ಯಾ, ಆವುದೇ ನಾರೀಮಣಿ ಮದವೈರಿಯ ನುಡಿಯನ್ನು ಮೀರಿ, ಕೇಳದಿರುವ ಸತಿಯಳಿದ್ದೇನು ಫಲ.
ಯನ್ನೆದುರಾಗಿ ನಿಂದು ವಾದಿಸದೆ ಮುದದಿಂದ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ನೀ ಸರಿದು ಪೋಗಿ - ನೀ ವಿಧೇಯಳಾಗೇ ||

ಚಂದ್ರಮತಿ: ಹೇ ಪ್ರಾಣಕಾಂತ ! ಇದೇನು ಕುಂದು ತಂದೊಡ್ಡಿದೆಯೋ ರಮಣಾ ! ನಾನ್ಯಾಂಗಿ ಸೈರಿಸಲೋ ಪ್ರಿಯಾ ! ನಿಮ್ಮ ಅಂದವಾದ
ಚರಣಕ್ಕೆ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೇ ಸರ್ವತಾ ಚಂದವಲ್ಲವೋ ನಾಥ- ಅಪಮಾನ ವಿಪರೀತ ||

ವಿಕ್ರಮ: ಛೇ ವಚನಗೇಡಿ ! ಯನ್ನ ಮುಂದೆ ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೂ ನಿಲ್ಲದೇ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ತೆರಳುವಂಥವಳಾಗಿ ದರಿದ್ರಗೇಡಿ ||

ಚಂದ್ರಮತಿ: ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಪೋಗಿ ಬರುತ್ತೇನೈ ನಲ್ಲಾ - ನಿಮಗಿದು ಸಲ್ಲಾ ||

(ಮಾತೆ ಸುತೆಯರ ಸಂಭಾಷಣೆ)

ಚಂದ್ರಮತಿ: ಅಪ್ಪಾ ಸಾರಥೀ. ಯನ್ನ ಪ್ರಾಣಪ್ರಿಯನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ವಿಧವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳದೇ ಹೋದರು. ರಾಜಸುತೆಯನ್ನು ರಜಕನಿಗೆ
ಕೊಟ್ಟು ಪರಿಣಯವೆಸಗಿದರೆಂಬ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ ಸರಿರಾಜರು ನಗುವರಲ್ಲದೇ ಬಂಧು ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಅಪಮಾನಕ್ಕೀಡಾಗುವ ಕಾಲ
ವದಗಿತಲ್ಲಪ್ಪಾ ಸಾರಥೀ|| ಈ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಮನದೊಳಗೆ ಅಡಗಿಸಿಕೊಂಡು ಫಲವೇನು ? ಈಗ ಈ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಯನ್ನ ಸುತೆಗೆ
ಅರುಹಬೇಕಾದ ಕಾರಣ, ಅತಿಜಾಗ್ರತೆ ರತಿದೇವಿ ಸಮರೂಪಳಾದ ರತ್ನಾದೇವಿ ಸುತೆಯಳನ್ನು ಈ ಸಭಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಾರೈ
ಸಾರಥೀ-ಚಮತ್ಕಾರ ಮತಿ ||

ರತ್ನಾದೇವಿ: ನಮೋನ್ನಮೋ ಹೇ ತಾಯೇ - ಬಾಲಾರ್ಕ ಛಾಯೇ ||

ಚಂದ್ರಮತಿ: ಶುಭಮಸ್ತು ಮಂಗಳಕರವಾಗಿ ಬಾರಮ್ಮಾ ಪುತ್ರಿ - ಸೌಂದರ್ಯರಗಾತ್ರಿ ||

ರತ್ನಾದೇವಿ: ಯನ್ನಿಷ್ಟು ಅವಸರದಿಂದ ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣವೇನಮ್ಮಾ ಜನನೀ - ಅಂಬುಜವರ್ನನಿ ||

ಚಂದ್ರಮತಿ: ಪೇಳುತ್ತೇನೆ ಲಾಲಿಸಮ್ಮಾ ಬಾಲೆ - ಸದ್ಗುಣ ವಿಶಾಲೆ ||

ದರುವು

ಸುತೆಯೇ ರತ್ನಾದೇವಿ ನೀತಿ,

ಚತುರೆಯೇ ಕೇಳೇ || ಪ ||

ಪತಿಯು ಪೇಳಿದನೀಗಾ ಅತಿಕರೋರದ ವಾಕ್ಯ

ಸುತೆಯೇ ಪೇಳುವುದ್ದೇಗೆ ಇನ್ನೂ ನಿನಗೆ

ವಾರ್ತೆಯ ನಾನೂ

ಚಂದ್ರಮತಿ: ಮೃದು ಹೃದಯಳಾದ ಚದುರ ಪದುಮದಳಾನನೆಯೇ ಲಾಲಿಸು. ನಿನ್ನ ಜನಕನು ಪೇಳಿದ ಕರ್ಣ ಕರೋರವಾದಂಥ
ವಾಕ್ಯವನ್ನು ನಿನ್ನೊಳಗೆ ಏನೆಂದು ಅರುಹಲಮ್ಮಾ ಬಾಲೆ-ಸುಗುಣ ವಿಶಾಲೆ ||

ದರುವು

ಜನನಿಯೇ ಪೇಳಮ್ಮ ಜನಕನ ವಚನವನೂ

ವಿನಯದಿ ಕೇಳುವೆನೂ ||ಪ ||

ಮನದೊಳಗೆ ಅತಿದುಗುಡಾ ನೀನು ಪಡುತಿರಲೇನೂ

ಅನುನಯದೊಳು ತಿಳಿಸು ನೀನೂ ನಿನ್ನ

ಮನದ ದುಃಖವನೂ

||1 ||

ರತ್ನಾದೇವಿ: ಮಾನಿನಿಯರೊಳು ಶಿರೋರತ್ನವೆನಿಸಿದ ಹೇ ಜನನೀ ನೀನು ಅನುಮಾನಿಸದೆ ಮನೋದುಃಖಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಯನ್ನ
ಜನಕನ ನುಡಿಯನ್ನು ಯನ್ನೊಳಗೆ ಅನುನಯದೊಳು ಪೇಳಿದ್ದೇ ಆದರೆ ವಿನಯದಿಂದ ಲಾಲಿಸುವೆನಮ್ಮಾ ತಾಯೀ ಹಿಮಾಂಶು
ಮುಖಲಾಯೀ ||

ದರುವು

ಸರಸಿಜಾಕ್ಷಿಯೇ ಲಾಲಿಸಿನ್ನೂ ಪೇಳ್ವೆ ನಾನೂ ||ಪ ||ಪತಿಯು

ವರೆದಂಥ ಮಾತನೂ ಕೇಳಮ್ಮ ನೀನು ||ಅ ||ಪ ||

ದುರುಳ ರಜಕನು ಸಿಂಹವನ್ನೂ ಕೊಂದು ತಾನು ಅದರ

ಗುರುತನ್ನು ತಂದಿಹನೂ ಪೇಳಲಿನ್ನೇನೂ ||

ಪರಿಣಯದೊಳು ನಿನ್ನ ಅವನೂ ಸೇರುತಿಹನೂ ಎಂಬ

ಧರಣಿಪನ ನುಡಿ ಕೇಳಿ ವ್ಯಥೆ ಪಡುತಿಹೆನೂ

||1 ||

ಚಂದ್ರಮತಿ: ಸರಸಿಜಾಕ್ಷಿಯಾದ ರತ್ನಾದೇವಿಯೇ ಲಾಲಿಸು. ಪತಿಯು ಪೇಳಿದ ಅತಿದುಃಖಕರವಾದ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಪೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೀನು
ಮನದಲ್ಲಿ ದುಗುಡವನ್ನು ತಾಳದೆ ಧೃಡಮನದಿಂದ ಚಿತ್ತವಿಸಮ್ಮಾ ಮತ್ತಗಮನೇ ||ಅಮ್ಮಾ ಮಗಳೇ, ನಮ್ಮ ಪುರದ ಅಡವಿ
ಉದ್ಯಾನವನದಲ್ಲಿದ್ದ ಶತ್ರುಮದ ಭಂಗವೆಂಬ ಸಿಂಹವನ್ನು ಕೊಂದು ಅದರ ಗುರುತನ್ನು ತಂದವರಿಗೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪರಿಣಯ
ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಸಾರಿ ಪೇಳಿದ ನಿನ್ನಯ ಜನಕನು, ಆ ಕೇಸರಿಯನ್ನು ಮರ್ದಿಸಿದ ಮಲಿನ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತೊಳೆಯುವ ದುರುಳ ರಜಕನಿಗೆ
ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪರಿಣಯವೆಸಗುವೆನೆಂದು ಪೇಳಿದರಮ್ಮಾ ರಾಜೀವಲೋಚನೇ- ಮುಂದೇನು ಯೋಚನೇ ||

ದರುವು

ಜನಕ ವಿಕ್ರಮರಾಯ ಪ್ರಿಯೇ ಯನ್ನ ತಾಯೀ ||ಪ ||ನಿನಗೆ

ಬಿನ್ನವಿಸುವೆ ನಾನೂ ಕರುಣ ವಾರಿಧಿಯೇ ||ಅ ||ಪ ||

ಯೇನು ಲಿಖಿಸಿದ ಬ್ರಹ್ಮತಾಯೀ ವಿಧಿ ಮಾಯೇ ಇದನು

ಅನಿಮಿಷಾದಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಮೀರಲಾರರಿಯೇ ||

ಘನ ಶಂಭುಲಿಂಗನ ಸತಿಯೇ ಪಾರ್ವತಿಯೇ ಎಂದು

ಅನುದಿನ ಸ್ಮರಿಸಿದರೇ ಪೊರೆವಳು ತಾಯೇ

|| 1 ||

ರತ್ನಾದೇವಿ: ಹೇ ಜನಕನ ಪ್ರಿಯೆ, ಯನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ತಾಯೆ ನಿನ್ನ ಮುದ್ದು ಕುವರಿಯ ಬಿನ್ನಪವನ್ನು ಲಾಲಿಸಬೇಕಮ್ಮಾ ಮಾತೆ. ಹರೀಣಾಪಿ ಹರೇಣಾಪಿ ಬ್ರಹ್ಮಣಾಪಿ ಸುರೈರಪಿ ಲಲಾಟ ಲಿಖಿತಾ ರೇಖಾ ಪರಿಮಾಣಂತು ನ ಶಕ್ಯತೇ || ಎಂಬ ಶೃತಿ ವಚನವಿರುವುದಾದ್ದರಿಂದ ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಲಿಖಿತವನ್ನು ಮೀರಲು ಹರಿಹರ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳಿಗೂ ಅಶಕ್ಯವಾಗಿರುವಾಗ ಇನ್ನು ಮಾನವರುಗಳಾದ ನಮ್ಮಗಳ ಪಾಡೇನು ತಾಯೆ. ಈ ವಿಧಿಮಾಯೆಗೆ ಚಿಂತಿಸಿ ಫಲವೇನಮ್ಮಾ ಜನನೀ. ಅಂತರಂಗದೋಳ್ ಕಂತು ವೈರಿಯಾದ ಅಂತಕಾಂತಕನ ಕಾಂತೆಯಾದ ಶ್ರೀ ಶರ್ವಾಣಿಯನ್ನು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾ ನಿರಂತರವೂ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಿದ್ದರೇ ಸಂತವಿಸಿ ಸಲಹವುಳಾದ ಕಾರಣ ಆ ಉಮಾದೇವಿಯನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸೋಣ ಬಾರಮ್ಮಾ ಮಾತೆ-ಬಿಡು ಮನೋವ್ಯಥೇ ||

ಚಂದ್ರಮತಿ: ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಧ್ಯಾನಿಸೋಣ ಬಾರಮ್ಮಾ ಪುತ್ರೀ ಚಾರುಚರಿತ್ರೀ ||

(ಸಿದ್ಧರು ಬರುವಿಕೆ)

ದರುವು

ಗಂಗಾ ವಲ್ಲಭ ಶಂಭೋ ಅಂಗಜ ಮದಹರಾ

ತುಂಗ ವಿಕ್ರಮ ಭವ ಭಂಗ ಕೃಪಾಂಗ

|| ಪ || ಗಂಗಾ ||

ಸಿದ್ಧರಾಕಾರದಿಂ ಮುದ್ದು ಕಿನ್ನರಿ ಪಿಡಿದೂ

ರುದ್ರಾರೂಪಿನೊಳು ಇದ್ದ ಕುಮಾರರೂ

|| 1 || ಗಂಗಾ ||

ಭಸಿತ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯು ಎಸೆವ ಸಿಂಹದ ಬಾಲ

ಹಸನಾದ ಕಿರುಜಡೆ ವಸುಧೆ ಪಾಲಕರೂ

|| 2 || ಗಂಗಾ ||

ಇಟ್ಟ ಕಿರೀಟವೂ ತೊಟ್ಟ ಪುಲಿಯ ಚರ್ಮಾ

ಮೆಟ್ಟಿದಾ ಪಾವುಗೆ ದಿಟ್ಟ ರೈತರಲೂ

|| 3 || ಗಂಗಾ ||

ಕಾಮಾಕ್ಷತೆಯ ನಿಟ್ಟು ಹೇಮ ಪಾತ್ರೆಯ ಪಿಡಿದೂ

ಆ ಮಹಾಕಾಳಿಯ ಪ್ರೇಮದಿಂ ಭಜಿಸೀ

|| 4 || ಗಂಗಾ ||

ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳ್ಳಾಪುರದ ಅಷ್ಟ ಮೂರ್ತಿಯ ಭಜಿಸಿ

ಪಟ್ಟಣದ ವಳ ಹೊಕ್ಕು ಪೇಟೆ ಬೀದಿಯೊಳೂ

|| 5 || ಗಂಗಾ ||

ಕಾರ್ಯಪರ: ಶಿರ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಬಿನ್ನಪಂಗಳೈಯ್ಯ ಸಿದ್ಧಪುರುಷರೇ ||

ಸಿದ್ಧರು: ಸುಖೀಭವ ಜಯ ಸುಖೀಭವ ಸ್ಥಿರ ಪಟ್ಟವಾಳಬಹುದೈಯ್ಯ ನೃಪಕುಲೋತ್ತಮರೇ||

ಕಾರ್ಯಪರ: ಹೇ ಸಿದ್ಧಪುರುಷರೇ ನಿಮ್ಮ ದರುಶನದಿಂದ ಯನ್ನ ಜನ್ಮವು ಸಾಫಲ್ಯವಾಯಿತು. ಆದಕಾರಣ ನಿಮ್ಮಂಥ ಸತ್ಪುರುಷರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಗಳುಂಟು ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಬಹುದೈ ಸಿದ್ಧಪುರುಷರೇ ||

ಸಿದ್ಧರು: ಆಹಾ ! ಅಗತ್ಯಮಾಗಿ ಈ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸುತ್ತೇವಯ್ಯ ನೃಪಕುಲೋತ್ತಮರೇ ||

ಕಾರ್ಯಪರ: ಹೇ ರಾಜಕುಲ ಶಿಖಾಮಣಿಯೇ ಕೇಳು ! ಅದ್ಭುತಮಾದ ಕೇಸರಿಯನ್ನು ಮರ್ದಿಸಿದಂಥ ಯುದ್ಧ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳು ಇವರೇ ಇದ್ದಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ತಾವು ಇವರನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕೈ ರಾಜ - ಅರ್ಕಸಮತೇಜ ||

ವಿಕ್ರಮ: ಹೇ ಮಹಾತ್ಮರೇ ! ಋಷಿಕುಲ ಸಾರ್ವಭೌಮರಂತೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ಹೇ ಸಿದ್ಧಪುರುಷೋತ್ತಮರೇ! ಕೇಳಿ, ನೀವು ವಾಸವನ್ನು ಮಾಡುವ ಕ್ಷೇತ್ರ ಯಾವುದು ? ನಿಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನಗಲಿ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನು. ವಿಶೇಷಮಾದ ಯಾವ ಮೃಗದ ಬಾಲವಿದು, ಬೇಸರಪಡದೆ ಯನ್ನೊಡನೆ ಉಸುರಬೇಕೈ ಮುನಿಕುಲ ತಿಲಕರೇ - ಸಿದ್ಧಪುರುಷರೇ ||

ಸಿದ್ಧರು: ಅಸಾಧ್ಯ ಮಾದಂಥ ಮಾತನಾಡಿದರೇ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಪೇಳುತ್ತೇವಯ್ಯ ಭೂಪ - ನಿನಗ್ಯಾತಕೆ ಕೋಪ||

ದರುವು

ವಿಕ್ರಮಾ ಕೇಳೂಪ ರಾಕ್ರಮವೆಲ್ಲವಾ

ಚಕ್ರಾಧಿಪತಿ ಕೇಳೈ ಪೇಳುವೆವೀಗಾ ನಾವೀಗಾ || 1 ||

ಉದ್ಯಾನ ವನದೊಳಗೇ ಇರ್ದಾ ಕೇಸರಿಯನ್ನೊ

ಸಿದ್ಧನಿವನು ಬೇಗಾ ಕೊಂದಿಹ ರಾಜ ರವಿತೇಜಾ || 2 ||

ಮುದ್ದು ಕಿನ್ನರಿಯೊಳಗೆ ವಾದ್ಯವಾ ಬಾರಿಸುತಾ

ಪದ್ಯವಾತನು ಪೇಳೆ ಕೇಳಲು ಚಂದಾ ಬಹು ಚಂದಾ || 3 ||

ಸಿದ್ಧರು: ಈ ವಸುಧೆಯೋಳ್ ಅಸಮ ಸಾಹಸನಾದ ವೀರ ವಿಕ್ರಮ ಕುಲಾಗ್ರಣಿಯೇ - ನಿನಗಾರು ವಣಿಯೇ ಪಶುಪತಿಯ ಕರುಣದೋಳ್ ವಪ್ಪಿ ಯಿರುವ ಪುಣ್ಯನದಿ ಮೊದಲಾಗಿ ಋಷಿ ಸಿದ್ಧ ಸಾಧ್ಯರನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಈ ದೆಶೆಗೆ ಪೂರ್ವಭಾಗದೋಳ್ ವಪ್ಪಿ ಇರುವ ವನವಂ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಶಶಿಧರನಂ ಜಪಿಸುತ್ತಾ ಇರುವಲ್ಲಿ ರಾಕ್ಷಸಾಕಾರವಾಗಿ ಯಿರುವ ಒಂದು ಕೇಸರಿಯು ಬರಲಾಗಿ ಈ ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕ ಸಿದ್ಧನು ಕೊಂದು ಅದರ ಕುರುಚು ಬಾಲವನ್ನು ಈ ಮುದ್ದು ಕಿನ್ನರಿಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಪಶುಪತಿಯ ಭಜನೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಭೃಂಗಿ ನಾಟ್ಯ ವಿನೋದಾರ್ಥಮಾಗಿ ಬಂದು ಇರುತ್ತೇವಯ್ಯ ರಾಜ - ಈ ಮಾತು ಸಹಜಾ ||

ವಿಕ್ರಮ: ಮೌನಿಕುಲ ತಿಲಕರಂತೆ ವಜ್ರಕಾಯವ ಪಿಡಿದು ಪ್ರಜ್ವಲಿಪ ಹೇ ಋಷಿ ಸಿದ್ಧ ಸಾಧ್ಯರೇ ಕೇಳಿ ಈ ಜಗದೊಳಗೆ ಕೇಸರಿಯ ಗರ್ಜಿಸಿಕೊಂಡ ನಿರ್ಜರರಂತೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ಇರುವೆನು. ಮೂಜಗದ ಮೋಹಿನಿಯಂತೆ ಪ್ರಜ್ವಲಿಪ ನನ್ನ ಮುದ್ದು ನಂದನೆಯಳಾದ ರತ್ನಾದೇವಿಯನ್ನು ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪದಿ ಯನ್ನ ಮನೋ ಇಷ್ಟದಂತೆ ರಜಕನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ನಿಮಗೆ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾರಣ ನಿಮ್ಮೊಳು ಯಾರಿಗೆ ಇಷ್ಟವೋ ತಿಳಿಸಿ ನಮ್ಮ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ದಯ ಮಾಡಿಸಬಹುದೈ ಮೌನೀ-ಸುರಸಮಜ್ಞಾನಿ ||

(ಸಿದ್ಧರು ನಿರೂಪು ತೋರುವಿಕೆ)

ಸೋಮಶೇಖರ: ಹೇ ರಾಜ ! ನಮ್ಮಗಳ ನಿಜ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಬಿತ್ತರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಚಿತ್ತವಿಟ್ಟು ಲಾಲಿಸೈ ಭೂಪ. ಪೊಡವಿ ರತ್ನಾಪುರಿಯಂ ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ವೀರ ವಜ್ರ ಮಕುಟರಾಯರ ಪುತ್ರರಾದ ಸೋಮಶೇಖರ ಚಿತ್ರಶೇಖರರೆಂಬ ಅಭಿದಾನವುಳ್ಳ ನಾವುಗಳು ನಿಮ್ಮ ಭುಜಬಲ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಚೋರತ್ವದಿಂದ ಈ ಪುರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಕ್ರೂರ ಸಿಂಹವನ್ನು ಮರ್ದಿಸಿ, ಮಾರುವೇಷ ಧರಿಸಿ ನಿನ್ನ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಬಂದು ಇರುತ್ತೇವೆ. ಅದ್ಭುತಮಾದ ಕೇಸರಿಯನ್ನು ಕೊಂದು ಇರುವ, ಇಗೋ ಈ ನನ್ನ ತಮ್ಮನಾದ ಚಿತ್ರಶೇಖರನಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ನಂದನೆಯಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಲೋಕಪ್ರಸಿದ್ಧಮಾಗಿ ಪರಿಣಯವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದೈ ರಾಜ - ಆಶ್ರಿತ ಕಲ್ಪಭೋಜ ||

ವಿಕ್ರಮ: ಅಯ್ಯ ಪ್ರಧಾನಿ ! ಈ ರಾಜಪುತ್ರರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮಾನ ಸನ್ಮಾನಗಳಿಂದ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣ ಭೂಷಣಗಳ ಕೊಡಿಸಿ ಬರುವಾಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಿಸಿ ಬೇಕಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಸಹಿತವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಕಲ ಜನರಾದ ಬಂಧು ಮಿತ್ರಾದಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸುವುದಲ್ಲದೇ ನಮ್ಮ ಸೌಂದರ್ಯವತಿಯಳಾದ ಚಂದ್ರಮತಿಯನ್ನೂ, ನನ್ನ ನಂದನೆಯಳಾದ ರತ್ನಾದೇವಿಯನ್ನೂ ಸಹ ಅತಿಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕರೆಸೋ ಮಂತ್ರೀ - ಕಾರ್ಯೇರಷು ತಂತ್ರೀ ||

ಸುವರ್ಣಾದೇವಿ ಪರಿಣಯ

ಮಂತ್ರೀ: ತಮ್ಮ ಆಜ್ಞೆ ಪ್ರಕಾರ ಕರೆಸುತ್ತೇನೈಯಾ ರಾಜ - ರವಿಕೋಟಿ ತೇಜಾ ||

ಚಂದ್ರಮತಿ: ಶಿರಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಬಿನ್ನಪಂಗಳೈ ರಾಯ - ಯನ್ನ ಮನೋಪ್ರಿಯಾ ||

ವಿಕ್ರಮ: ಪರಮ ಮಾಂಗಲ್ಯವತಿಯಳಾಗಿ ಶೀಘ್ರದಿಂದ ಬರುವಂಥವಳಾಗೇ ಸಾರಸಾಕ್ಷಿ - ಹೋ ಕಮಲಾಕ್ಷಿ ||

ಚಂದ್ರಮತಿ: ಯನ್ನಿಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕರೆಸಿದ ಕಾರ್ಯಾರ್ಥವೇನೈ ಇನಿಯಾ - ಮನ್ಮಥಕಳೆಯ ||

ದರುವು

ಚಂದ್ರ ವದನೆಯೇ ನಮ್ಮಾ ನಂದನೆಗೆ ತಕ್ಕಂಥ

ಸುಂದರನಾ ತಂದಿರುವೇ ಮುಂದೇ ನೀ ಪೇಳೆ, ನೀ ಕೇಳೆ ||1 ||

ಮಧುರ ವಾಣಿಯ ಕೊಟ್ಟು ಚದುರ ಚನ್ನಿಗನೀಗೇ

ಮದುವೆಯನು ಮಾಡುವೆನೇ ಮುದದಿ ನೀ ಕೇಳೆ ನೀ ಪೇಳೆ ||2 ||

ಧರಣಿಗೆ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳ್ಯಾ ಪುರದ ಶಂಕರ ಪೊರೆವಾ

ತರುಣಿ ನಿನ್ನಯ ಮನಕೇ ಪರಮಾ ಹರುಷಿತವೇ ಬಲು ಹಿತವೇ ||3 ||

ವಿಕ್ರಮ: ಮನ್ಮಥನ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಪುಷ್ಪ ಮಾರ್ಗಣದಂತೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ಹೇ ಕಾಂತೇ ! ನಮ್ಮ ಆತ್ಮ ನಂದನೆಯಾದ ರತ್ನಾದೇವಿಗೆ ತಕ್ಕಂಥ ಚಾರುತರಮಾದ ಸೌಂದರ್ಯರ ಸಂಪನ್ನನೆಂದೆನಿಪ ವರ ಪರಾಕ್ರಮನನ್ನು ಕರೆಸಿ ಇರುತ್ತೇನಲ್ಲದೇ, ಯನ್ನ ಮನೋ ಇಷ್ಟಗಳಿಂದ ವಿವಾಹವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉದ್ಯುಕ್ತನಾಗಿರುವೆ ಪನ್ನಗ ಶಯನನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನೋಳ್ ಹರುಷಿತಳಾಗಿ ಇರಬೇಕೆ ರಮಣಿ - ಕಾಂತಿದ್ಯುಮಣಿ ||

ಕಂದಾರ್ಥ || ರೇಗುಪ್ತಿಯಾಗ

ತುಂಗ ವಿಕ್ರಮ ಪತಿಯೇ ಕೇಳು ಮುಂಗಾರಿಯ ಮಿಂಚಿನಂತೆ

ಕಂಗೊಳಿಸುತಿಹಾ ಅಂಗಜ ಸಮರೂಪ ವರನಿಗೇ

ಮಂಗಳ ಕರದೀ ||

ವೈವಾಹಗೈಯ್ಯು ಭೃಂಗ ಕುಂತಳೆಯಾ

ವೈವಾಹ ಗೈಯ್ಯು ||

ಮಂಗಳಕರ ಧವ ಳಾಂಗ ಬಳ್ಯಾಪುರೀ

ಲಿಂಗಾ ಪಾಲಿಪನಮ್ಮಾ ಅಂಗಾದಿ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾ ||

ಭೃಂಗ ಕುಂತಳೆಯಾ ವೈವಾಹಗೈಯ್ಯು

ಭೃಂಗ ಕುಂತಳೆಯಾ ||

ಚಂದ್ರಮತಿ: ಅಂಬುಧಿಗೆ ಚಂದಿರನಂತೆ ವಂದಿ ತೋರುವ ಹೇ ರಮಣನೇ ಕೇಳು, ಈ ಧಾತ್ರಿಯೋಳ್ ಗರಳ ಕಂಧರನಾದ ಶಂಕರನ ಕರುಣ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಕಂದರ್ಪ ಸಮರೂಪನಾದ ಸುಂದರಾಂಗನಿಗೆ ಕುಸುಮಗಂಧಿನಿಯಳಾದ ರತ್ನಾದೇವಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇಂದು ಮಂದಿರದಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲದೇ ಆನಂದಕರಮಾಗಿ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕೆ ರಮಣಾ - ಸದ್ಗುಣಾ ಭರಣ ||

ವಿಕ್ರಮ: ಸುಂದರವತಿಯಳಾದ ಚಂದ್ರಮತಿ ಕಾಂತೆಯೇ ಕೇಳು ! ಇಳೆಯ ವಲ್ಲಭನಾದ ನನ್ನ ಅಳಿಯನಾದ ಚಿತ್ರಶೇಖರನಿಗೂ, ನಳಿನ ಮುಖಿಯಳಾದ ರತ್ನಾದೇವಿಗೂ ರತ್ನತೊಡಿಗೆ ಅಲಂಕಾರ ಮುಂತಾದ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಬಿಜಯಂ ಗೈಯುವಂಥವಳಾಗೇ ಕಾಂತೆ - ಸರಸ ಧೀಮಂತೆ ||

ಭಾಗವತರ ಕಂದ || ರೇಗುಪ್ತಿಯಾಗ

ಕನಕ ಚಪ್ಪರವ ಹಾಕಿಸಿ

ಘನ ಮುತ್ತಿನ ತೋರಣ ಮುದದಿಂದ ಕಲ್ಪಿಸೀ ||

ಮನ ಹರುಷದಿಂದ ಮದುವೆಗೆ

ಅನುವಿಟ್ಟನು ಅರ್ತಿಯಿಂದ ಜನಪತಿ ವಿಕ್ರಮಾ ||

||1 ||

ಚಂದ್ರಮತಿ: ಪ್ರಾಣದೊಲ್ಲಭನಾದ ಹೇ ಕಾಂತ ! ಜಾಣತನದಿಂದ ಇಂತೊಪ್ಪ ವಧೂವರರಿಗೆ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳನ್ನು ತೊಡಿಸಿ ಭೃಂಗ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ವೀರ ಕಂಕಣವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಇರುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನು ಶುಭ ಮುಹೂರ್ತವನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದೈ ರಾಯ - ಯನ್ನ ಮನೋಪ್ರಿಯಾ ||

ವಿಕ್ರಮ: ಅಯ್ಯ ಪುರೋಹಿತರೇ ! ಈ ಶುಭ ಮುಹೂರ್ತಕ್ಕೆ ಸಮಯವಾಗಿ ಶುಭಮುಹೂರ್ತವನ್ನು ಕೂಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಲಗ್ನಾಗಮ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದೈ ಪುರೋಹಿತರೇ - ಮಹೀಜನ ಮಿತ್ರರೇ ||

ಪುರೋಹಿತರು: ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟ ಪ್ರಕಾರ ಕಲ್ಯಾಣ ನಡೆಸುತ್ತೇವೈ ರಾಜೇಂದ್ರ - ಸದ್ಗುಣಸಾಂದ್ರ ||

(ಚಿತ್ರಶೇಖರನಿಗೂ ರತ್ನಾದೇವಿಗೂ ಕಲ್ಯಾಣ)

ದರುವು

ಜಯ ಜಯ ಶುಭಗಾತ್ರ ಜಯ ಜಯ ಮುನಿ ಮಿತ್ರ
ಜಯ ವಜ್ರಮಕುಟ ಪುತ್ರ ಜಯ ಗುಣ ಚಾರಿತ್ರ ||ಪ ||

ಜಯ ಚಿತ್ರಶೇಖರನಾ ಜಯ ರತ್ನಾದೇವಿಯನಾ
ಜಯ ತೆಂದು ಕರಪಿಡಿಸಿ ಜಯ ಸತಿ ಪತಿಯರಿಗೇ ||1 ||

ನವರತ್ನ ತಂಬಿಗೆಯಾ ಯುವತಿಯರು ಪಿಡಿಯುತ್ತಾ
ನವರತ್ನಾಮೃತವನ್ನ ಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿದರೂ ||2 ||

ಕಸ್ತೂರಿ ಗಂಧವನು ಹಸ್ತದಲೀ ಲೇಪಿಸುತ್ತಾ
ಶಿಸ್ತಿಯಿಂದ ಕುಸುಮಗಳಾ ಅವರು ಧರಿಸಿದರೂ ||3 ||

ನೋಮಶೇಖರ: ಹೇ ಮಾವ ದಿವಾಕರ ಪ್ರಭಾವ ತ್ರಿಭುವನದೋಳ್ ವಧೂವರರಿಗೆ ವಿಭುದ ದಾನ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಿಂದ ಶುಭ ಮುಹೂರ್ತವನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದೈ ಪ್ರಭುವೇ - ಈ ಕಾರ್ಯ ಶುಭವೇ ||

ವಿಕ್ರಮ: ವಳಿತಾಯಿತ್ಯೈಯ್ಯ ಅಳಿಯಾ - ಪೌರುಷ ನಿಲಯಾ ಅಯ್ಯ ಪುರೋಹಿತರೇ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದೈಯ್ಯ ಭೂಸುರೋತ್ತಮರೇ ||

ಪುರೋಹಿತರು: ತಮ್ಮ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರಮಾಗಿ ಆಗಮಿಸುತ್ತೇನೈ ರಾಜ - ರವಿಸಮ ತೇಜಾ ||

ಮಂಗಳಕರಮಾದ ಲಗ್ನಾಷ್ಟಕಾ

ಶ್ರೀರಾಯ ಹೊಯಿತಃ ಪ್ರಕಾಶ ಸುರನರ ಸೇವ್ಯಂ
ಶಿವಂ ಶಂಕರಂ ಪಾರಾವಾರ ಗಂಭೀರ ಮೌನಿ
ವಿನುತಂ, ಪದ್ಮಾಕ್ಷಮಿತ್ರಂ ಸದಾ ಭೂರಿ
ನೂತನ ರತ್ನ ನಿರ್ಮಿತ ಮಹಾಭೂಷಣಂ
ಮಹೇಶಂ ಶಿವಂ ಗೋರಾಡ್ವಾಹನ ಜಾಹ್ನವೀ
ಧರ ಶಿವಂ ಕುರ್ವಂತುರೇ ಮಂಗಳಂ ಶುಭ
ಮುಹೂರ್ತ ಸಾವಧಾನ ಶುಭಲಗ್ನ ಸಾವಧಾನ
ಗೌರೀ ಶಂಕರ ಧ್ಯಾನ ಸಾವಧಾನ

|| 1 ||

ಭೂ ಚಕ್ರಾಧಿಪ ವಿಕ್ರಮಾರ್ಕನ ಸುತೆಯಂ
ಫಾಲಾಕ್ಷನೀಂ ಪಾಲಿಸೈ ರಕ್ಷಂಗೋಪರಿವಾರ
ಅಗ್ನಿನಯನಂ ಅಕ್ಷಾಫಲ ಶುಭಕರಂ ಕುಕ್ಷಿ
ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳ್ಯಾ ಪುರೀಶಾ ನಿರ್ಜರ ಪದಂ ಗಂಧರ್ವ
ಸಂರಕ್ಷಕಂ ಯಕ್ಷಾರಕ್ಷಣ ಜಾಹ್ನವೀಧರ
ಶಿವಂ ಕುರ್ವಂತುರೇ ಮಂಗಳಂ ಶುಭಮು
ಹೂರ್ತ ಸಾವಧಾನ ಶುಭಲಗ್ನ ಸಾವಧಾನ
ಗೌರೀ ಶಂಕರ ಧ್ಯಾನ ಸಾವಧಾನ ||

ಪುರೋಹಿತರು: ಧನ ಧಾನ್ಯಂ ಬಹು ಪುತ್ರಲಾಭಂ ಶತಸಂವತ್ಸರಂ ದಂಪತಿ ಧೀರ್ಘಮಾಯುಃ ಶ್ರೀ ಶೋಭಕೃತುನಾಮ ಸಂವತ್ಸರೇ
ಭಾದ್ರಪದ ಮಾಸೇ ಶುಭಕಾರ್ಯೇರ ತದಿ ಮಹೋತ್ಸವೇನ ಚಿತ್ರಶೇಖರ ನಾಮ ದೇವಸ್ಯಾ ||

ವಿಕ್ರಮ: ಹೇ ಸುಂದರ ಅಳಿಯಾ-ಚಂದಿರನ ಕಳೆಯಾ ಮನದೊಂದಿಗೆ ಪರಮಾನಂದ ಕರಮಾಗಿ ಗಂಧ ವೀಳ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬಹುದೈ
ಸೋಮಶೇಖರಾ-ಕರುಣಾಕರಾ ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಆಹಾ, ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ತಾಂಬೂಲವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತೇನೈ ಮಾವ-ಮಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರಭಾವ ||

ಶೋಭಾನೆ-ದರುವು || ಅಟತಾಳ

ಶೋಭಾನವೇ, ನಿತ್ಯ ಶೋಭಾನವೇ || ಪ ||
ಶೋಭಾನವೇ ನಿತ್ಯಾ ಅಭವ ಕುಮಾರಗೇ
ತ್ರಿಭುವನ ಚರಿತಗೇ ಶುಭವೆಂದು ಪಾಡಿರೇ

|| 1 ||

ವಿಕ್ರಮ ಸುತೆಯ ಪ ರಾಕ್ರಮ ದಿಂದಲೀ
ಆಕ್ರಮಿಸಿದ ಚಿತ್ರ ಶೇಖರ ಭೂಪನಿಗೇ

|| 2 ||

ಮಂಡಲದೊಳು ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳ್ಯಾಪುರವ ಪೊರೆವಾ

ಖಂಡೇಂದು ಮೌಳಿಯ ವರದ ಕುಮಾರಗೇ

||3 ||

ಚಂದ್ರಮತಿ: ಅಮ್ಮಾ ಪುತ್ರೀ ನಿನ್ನ ಪತಿಯಾದ ಚಿತ್ರಶೇಖರನಿಗೆ ಇಗೋ ಈ ಮುತ್ತಿನ ಹಾರವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಬಹುದಮ್ಮಾ ಪುತ್ರೀ -
ಸೌಂದರ್ಯರಗಾತ್ರೀ ||

ರತ್ನಾದೇವಿ: ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಅಲಂಕರಿಸುತ್ತೇನಮ್ಮಾ ಜನನೀ ಸುಚರಿತ್ರ ಮಾನಿನಿ ||

ಮಂಗಳಾರತಿ-ದರುವು

ರತ್ನದಾರತಿಯೆತ್ತಿರೇ ಮುತ್ತೈದರೂ

ಚಿತ್ರಶೇಖರ ರಾಯಗೇ ||ಪ ||

ಧಾತ್ರಿ ನೀಲಾವತಿಯೊಳೊಪ್ಪುವಾ

ಕರ್ತ ವಿಕ್ರಮರಾಯ ಸುತೆಯಳಾ ||

ರತ್ನಾದೇವಿಯ ಹಸ್ತ ಪಿಡಿದಿಹ

ಚಿತ್ರಶೇಖರ ಪೃಥ್ವಿ ಪಾಲಗೇ

||1 ||

ಕುಕ್ಷಿಯೊಳು ಬಳ್ಯಾಪುರೀ ರಕ್ಷಿಸುವಂಥ

ಫಾಲಾಕ್ಷನೇ ಈ ಸಾರೀ ||

ಕುಕ್ಷಿಯೊಳು ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂದದೀ

ಮೋಕ್ಷ ಕನ್ನೆಯರೆಲ್ಲಾ ಈ ಕ್ಷಣಾ ||

ಲಕ್ಷಣಾದಿ ಭಜಿಸಿ ಭಾವದಿ

ಅಕ್ಷಯಂಗಳ ನೆನೆವುತಲಿ ನೀವ್

||2 ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಹೇ ಮಾವನಾದ ವಿಕ್ರಮರಾಯನೇ ಕೇಳು ! ಇಂತೊಪ್ಪ ವಧೂ-ವರರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮೃದು ವಚನದಿಂದ ಆಶೀರ್ವಾದವನ್ನು
ಮಾಡಿ ಚದುರತನದಿಂದ ಸಜ್ಜಾಗ್ಯಹಕ್ಕೆ ಬಿಜಯಂಗೈಸಬಹುದೈ ಮಾವ-ದಿವಕರ ಪ್ರಭಾವ ||

ವಿಕ್ರಮ: ನಿಟಲಾಕ್ಷನ ವರದಿಂದ ಪುಟ್ಟಿದ ಪಟುಭದ್ರನಾದ ಸೋಮಶೇಖರ ಅಳಿಯನೇ ಕೇಳು. ಇಂತೊಪ್ಪ ವಧೂವರರಿಗೆ
ಆಶೀರ್ವಾದವನ್ನು ಮಾಡಿ ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ನಿನ್ನ ಅನುಜನಾದ ಚಿತ್ರಶೇಖರನಿಗೆ ಈ ಪಟ್ಟಣದ ಆಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು
ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿರುತ್ತೇನೆ, ಪಟು ಪರಾಕ್ರಮರಾದ ನೀವೀವರೂ ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಾ ಸುಖದಿಂದಿರುವುದಲ್ಲದೇ
ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವನ್ನು ಯನ್ನೊಡನೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೈ ಭೂಪ-ಕೀರ್ತಿಲಾಪ ||

ಭಾಗವತರು: ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿರಲೂ ಒಂದು ದಿನ ರಾಜಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಶಬರನು ತಂದೊಪ್ಪಿಸಿದ ಜಾಂಬವ ಪಕ್ಷಿಯಿಂದ
ಹೇಮಾವತಿನಗರದ ಸುವರ್ಣಯೆಂಬುವಳ ರೂಪು ಲಾವಣ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದ ಸೋಮಶೇಖರನು ತನ್ನ ಮಾವನಾದ ವಿಕ್ರಮರಾಯನೊಡನೆ
ಇಂತೆಂದನೈಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಪಟು ಪರಾಕ್ರಮಿಯಾದ ಹೇ ಮಾವ ! ಈ ಪಟ್ಟಣದ ಉರ ವಳೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ದಿಟ್ಟತರಮಾದ ಆಜ್ಞೆಯಿಂದ ಶೂಲಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಭೂತ ಪಿಶಾಚಿಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣದಿಂದ ಬರುವಾಗ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಇದ್ದ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಅನ್ನಪಾನಾದಿಗಳನ್ನು ಸಂತುಷ್ಟ ಮಾಡಿ ಇಡಿಸುವುದಲ್ಲದೆ, ನಮ್ಮ ದಿಟ್ಟನಾದ ಚಿತ್ರಶೇಖರನನ್ನು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟು ಹೇಮಾವತಿಯ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಬರುತ್ತೇನೆ ಮಾವ - ಇದೇ ಯನ್ನ ಮನೋಭಾವ ||

ವಿಕ್ರಮ: ಹಾಗಾದರೆ ನೀನು ಓರ್ವನೇ ಪೋಗುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲವಾದ ಕಾರಣ ಚತುರಂಗ ಬಲ ಸಮೇತನಾಗಿ ಪೋಗಿಬಾರೈ ಸೋಮಶೇಖರಾ - ಕರುಣಾಕರಾ ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಅಯ್ಯ ಸಾರಥೀ ! ಯನ್ನ ಅನುಜನಾದ ಚಿತ್ರಶೇಖರನನ್ನು ಅತಿಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿಸೋ ಚಾರ - ಯನ್ನ ಆಜ್ಞಾಧಾರ ||

ಚಿತ್ರಶೇಖರ: ಅಣ್ಣಾ ! ಅಗ್ರಜಭವ ! ಯನ್ನಿಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣವೇನು ? ಇನ್ನಾವ ವೈರಿಗಳನ್ನು ಜಯ ಪ್ರಧಾನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಯನಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಶಿರಸಾವಹಿಸಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಅಣ್ಣಾ-ಸಕಲ ಗುಣಪೂರ್ಣ ||

ದರುವು

ಪೊಡವಿಪ ತನುಜ ಕೇಳ್ ತಡೆಯದೈದುವೆ ನಾಳೆ

ಪೊಡವಿ ಹೇಮಾವತಿಗೆ ಆ ಪುರಕೇ || 1 ||

ಚಂದದಿಂದಲಿ ಶಬರ ತಂದ ಪಕ್ಷಿಯು ಪೇಳ್ಳ

ಸುಂದರಾಂಗಿಯ ವಿವರಾ ಕೇಳ್ ವಿವರಾ || 2 ||

ಧರಣಿಗೆ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳ್ಯಾ ಪುರವರ ದಯದಿಂದಾ

ತರುಣಿಯ ಪರಿಣಯಕೇ ಪೋಗಲ್ಕೇ || 3 ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಕುಂಭಿಣಿಯೊಳು ಶಂಭುವಿನ ವರದಿಂದ ಪುಟ್ಟಿದ ಅನುಜನೇ ಕೇಳ್, ಸಂಭ್ರಮದಿ ಕೂಡಿರುವ ಓಲಗದಿ ಒಪ್ಪಿರಲಾಗಿ ಗಾಂಭೀಯರದಿಂದ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಾಧನು ಜಾಂಬವ ಪಕ್ಷಿಯನ್ನು ತಂದು ವಪ್ಪಿಸಲೂ. ಆ ಪಕ್ಷಿಯನ್ನು ನಂಬಿಸಿ ಕೇಳಲಾಗಿ, ಸಂಭ್ರಮದಿ ಹೇಮಾವತಿಯೆಂಬ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರುವ ಕಂಬುಕಂಠಿಯಳಾದ ಸುವರ್ಣೆಯೆಂಬುವಳ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಕೇಳಿ ತುಂಬಾ ಅಪೇಕ್ಷೆವುಂಟಾಗಿರುವುದಾದ ಕಾರಣ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಪೋಗಿಬರುತ್ತೇನೆ ಸಹೋದರಾ - ಚಿತ್ರಶೇಖರಾ ||

ಚಿತ್ರಶೇಖರ: ಅಣ್ಣಯ್ಯ ಅಗ್ರಜಭವಾ ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯೊಳು ಪುಟ್ಟಿದಾರಭ್ಯದಿಂದ ಯನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಗಲದೇ ಒಡಹುಟ್ಟಿದವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪೋಗುತ್ತೇನೆಂದು ನಿಷ್ಕರಮಾಗಿ ಪೇಳುತ್ತೀಯಲ್ಲಾ. ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೂ ನಿಮ್ಮ ಪಾದ ಸೇವಕನಾಗಿ ಹೊರಟು ಬರುತ್ತಾ ಇರುವೆನೋ ಅಣ್ಣಾ - ತಿಳಿಯಿತು ನಿನ್ನ ಬಣ್ಣಾ ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಅನುಜಾ, ಚಿತ್ರಶೇಖರಾ ! ಈ ಪೃಥ್ವಿಯೋಳ್ ಬಹುಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಮತ್ತೆ ವಿಕ್ರಮನಲ್ಲಿ ಬಂಧುತ್ವ ಬೆಳೆಸಿ ರತ್ನಾದೇವಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪೃಥ್ವಿಯನ್ನು ಸಂಚರಿಸಿದರೇ ಪತ್ತಂಥ ಪಿತ ಮಾತೆಯರಿಗೆ ಅಪಕೀರ್ತಿ ಬರುವುದಾದ ಕಾರಣ ಇಗೋ

ರತ್ನಖಚಿತಮಾದ ಕನ್ನೆದಿಲೆಯ ಪುಷ್ಪಾಹಾರವನ್ನು ಇರಿಸಿಕೊಂಡು ಇದರಿಂದ ಯನ್ನಯ ಪ್ರಾಣದ ಜಯ ಅಪಜಯವನ್ನು
ತಿಳಿಯುವುದಲ್ಲದೇ ಬಿತ್ತರದೀ ಆರು ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಚಿತ್ತೈಸುತ್ತೇನೆ, ಅತ್ತೆಯಾದ ಚಂದ್ರಮತೀದೇವಿಗೂ ಮತ್ತೆ ನಾದಿನಿಯಾದ
ರತ್ನಾದೇವಿಗೂ ಬಿತ್ತರಿಸಿ ಇರುತ್ತೇನೆ. ಚಿತ್ತಜಾರಿಯ ಕರುಣವನ್ನು ಮಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ತಳೆದು ಅರ್ತಿಯಿಂದ ಪೋಗಿ ಬರುತ್ತೇನೆ, ಅನುಜ
ಚಿತ್ರಶೇಖರಾ - ಶತ್ಯಜನ ಭಯಂಕರಾ ||

ಚಿತ್ರಶೇಖರ: ನಮೋನ್ನಮೋ ಅಣ್ಣಯ್ಯ ! ಸೋಮಶೇಖರನ ಕರುಣದಿಂದ ಪೋಗಿ ಬಾರೈ ಅಗ್ರಜಾ ||

(ಸೋಮಶೇಖರನು ಹೇಮಾವತಿಗೆ ಹೋಗುವಿಕೆ)

ಭಾಗವತರ-ದರುವು || ಯಾಲಪದ

ಸೋಮಶೇಖರ ಭೂಪಾಲಕನೂ ಕಾಮಿನಿ ಸುವರ್ಣೆಯು
ನೆವದೀ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ತಾನು ಹೊರಟನೂ || ಸೋಮ
ಶೇಖರನೂ ಹೇಮಾವತಿಯ ಮಾರ್ಗವ ಪಿಡಿಯುತ್ತಾ || 1 ||

ವಿಪಿನಾ ಕಾನನವನ್ನೂ ಪೊಕ್ಕು ಕಪಿಲೇಶ ಮೌನಿಗೆ
ನಮಿಸೀ ಗುಪಿತಾದಿಂದ ತಾನು ನಿಲ್ಲಲೂ || ಆ ತಾಪ
ಸ ಋಷಿಯು ಅಪರಿಮಿತದಿ ಅರಸನ ಕಳುಹಲೂ || 2 ||

ಯೇಳು ಸುತ್ತಿನ ಕೋಟೆಯ ದಾಂಟಿ ನೀಲಾದುಪ್ಪ
ರಿಗೆಗಳಾ ನೋಡಿ ಬಹಳ ರತ್ನಾ ಖಚಿತದಾದ ಕೆಲ
ಸವಾ || ಆ ಪುರದಾ ಕಾಂತಿ ಹೇಳುವವರಿಗೇ ಅಳವೇ ಬೆಳಕಾನೂ || 3 ||

ಇಂದ್ರಾ ಭವನಕಿಮ್ಮಿಗಿಲಾದ ಸುಂದರ ಮಂದಿರವಾ
ಕಂಡೂ ಕುಂದಾಣ ಕವಾಟ ದ್ವಾರದೀ || ಆ ಸುಂದಾ
ರಾಂಗೀ ಅಂದು ಧ್ವನಿಯಾ ಕೇಳಿ ನಿಂತಾಳೂ || 4 ||

(ಸುವರ್ಣಾದೇವಿ ಬರುವಿಕೆ)

ದ್ವಿಪದ-ಕಾಂಭೋಧಿ ರಾಗ ||

ಶ್ರೀ ಪಾರ್ವತೀಶನ ಸ್ತೋತ್ರ ಸುಸ್ತಿರಾಗಾತ್ರೆ
ಸತ್ಯ ಚಾರಿತ್ರೆ, ಚಿತ್ರಭೂಷಣ ಪವಿತ್ರೆಯನಿಪಾ ||
ಸುಂದರಿಯು ಸಂಭ್ರಮದಿ ತಾನೆದ್ದು ಮುಖಮಜ್ಜನವಗೈದೂ

ಶಂಭುವಂ ನೆನೆದು ಕೊಂಬುವರೇ ಬೆಲೆಯಿಲ್ಲವೆಂಬ ||
 ಝರ್ಝರಿಪ ಮೇಲು ಪಟ್ಟೆಯನು ತಾನುಟ್ಟೊ
 ದಿಟ್ಟದಿಂ ತೊಟ್ಟಳಾ ರಮಣಿಯು ದಿವ್ಯಕಂಚುಕವಾ ||
 ಸೃಷ್ಟಿಯೊಳಗಳವಲ್ಲಾ ಬಟ್ಟ ಕುಚದೊಯ್ಯರೀ
 ಇಟ್ಟಳಾ ಸಡಗರದಿ ಕಟ್ಟಾಣಿ ಮೇಲ್ ಕಂಠಿಹಾರವೂ ||
 ಥಳಥಳಿಪ ಚಂದ್ರಹಾರ ಮುತ್ತುಕೆತ್ತಿದ ವಜ್ರಬಾವುಲಿ
 ಬಿತ್ತರದ ವದನದೋಳ್ ಕಸ್ತೂರಿ ತಿಲಕವ ನಿಟ್ಟೊ ||
 ಕಡು ಸೊಬಗುಳ್ಳ ಕಡಗ ಕಂಕಣ ವೀರಮುದ್ರಿಕೆಯ ಧರಿಸಿ
 ಅಡಿಯೊಳಪ್ಪಿ ಮೆರೆವ ಪಿಲ್ಲಿಗೆಜ್ಜೆ ಪಾವುಡವೂ ||
 ಕಟಿಮಧ್ಯದೊಳೆಸೆವಾ ಸಡಗರದ ಅಪರಂಜಿಡಾಬು
 ಸಕಲ ದಿವ್ಯಾಭರಣಗಳಂ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಧರಿಸೀ ||
 ಪೊಡವಿಪನ ನುಡಿಯ ಲಾಲಿಸಿ ಕಡುರಮ್ಯತರಮಾದ
 ಉಪ್ಪರಿಗೆಯಂ ಝಣ ಝಣತ್ಕಾರದಿಂದಿಳಿದೂ ||
 ಸುಂದರಾಂಗನ ಕಂಡು ವೊಂದಾರು ಭುಜಮಾಗೀ
 ಮೋಹದಿಂದುಬ್ಬೀ ಅಂದು ಮೂರ್ಛೆಯ ಹೊಂದೀ
 ಕಂದರ್ಪ ಶರ ಮುಂದಿರದಿ ವಳಗೊಂಬೆನನುತಾ
 ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂದದಲೀ ಜನ ವೀರಸೇನನ ಸುತೆಯೂ
 ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳ್ಯಾಪುರದ ನಿಟಿಲಾಕ್ಷ ಸೋಮೇಶ್ವರನಾ
 ನಿಷ್ಠೆಯಿಂ ಸ್ಮರಿಸಿ ಸಲಹೆನುತ ಬಂದಳಾ ಚೆಲುವೆ ಸುಂದರಿಯೂ ||

ತೆರೆ-ದರುವು

ಕನ್ನೆ ತಾ ಬಂದಳಾಗ ಸುವರ್ಣೆ ಮೋಹದಲ್ಲೀ
 ಸುವರ್ಣೆ ಮೋಹದಲ್ಲೀ ಸಂಪನ್ನೇ ಬೇಗದಲ್ಲೀ ||1 ||

ತನ್ನ ಮನಸಿ ನೊಳಗೆ ತಾನು ಪನ್ನಗೆಂದ್ರ ಶಯನನನ್ನು
 ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾ ಕನ್ನೆ ಕಾಮಿನೀ ಬೇಗಾ ||2 ||

ಪಲ್ಲವ ಪಾ ಣಿಯ ಸ್ಮರಿಸೀ ಪುಲ್ಲಲೋ ಚನೆ ತಾನು
 ನಿಲ್ಲಾದೇ ಬಂದಳಾಗಾ ತಲ್ಲಣಿಸುತ್ತಲಿ ಬೇಗಾ ||3 ||

ಇಂದು ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳ್ಯಾಪುರದ ಚಂದ್ರಧರನ ಸ್ಮರಿಸಿ ಮನದೀ
 ಚಂದದಿಂದಾ ರಕ್ಷಿಸೆನುತಾ ಸುಂದರಾವತಿಯು ಬೇಗಾ ||4 ||

ಸುವರ್ಣೇ: ಅಯ್ಯ ಕವಾಟ ಸೇವಕಾ ! ಹೀಗೆ ಬಾ ಮತ್ತು ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೀಗೆ ನಿಲ್ಲು, ಅಯ್ಯ ಸೇವಕಾ, ರಾಗ ರಚನೆಗಳಿಂದ ಭೋಗ
ಮಂಟಪದಿ ನಿಂದು ಸೋಲಕಂಗಳೆಯನ್ನು ವಿನಿಯೋಗದಿಂದ ಕೇಳಲೂ ಈಗಲೇ ಪೇಳುತ್ತೇನಪ್ಪಾ ಚಾರಕ - ಸೌಂದರ್ಯರತಿಲಕಾ ||

ಅಪ್ಪಾ ರಾಜಸೇವಕಾ, ಈ ಭುವನದೋಳ್ ಶೃಂಗಾರ ಕರಮಾಗೀ, ಬಂಗಾರಮಯ ಮಾಗೀ, ಕಂಗಳಿಗೆ ಪ್ರಿಯಮಾಗೀ, ಕಳಿಂಗ ದೇಶಕ್ಕೆ
ಮಿಗಿಲಾಗಿ, ಕಂಗೊಳಿಪ ಹೇಮಾವತಿಯೊಳಿರ್ಪ ರಂಗು ಮಂಟಪದಿ ಭೃಂಗ ಕುಂತಳೆಯಾದ ಸರ್ವಮಂಗಳೆಯ ಕೃಪೆಯಿಂದೊಪ್ಪುವಾ
ಅಂಗನೆ ಸುವರ್ಣಾದೇವಿಯೆಂದು ಮಂಗಳಕರಮಾಗಿ ಕರೆಯುವರಲ್ಲದೇ, ಧವಳಾಂಗ ಸ್ವರೂಪಿಯಾದ ಅಂಗಜನ ಪಿತ ರಂಗನಾಯಕನ
ಸಂಗಸಖನಾದ ಗಂಗಾ ವಲ್ಲಭನನ್ನು ಯನ್ನ ಅಂಗದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳಕರಮಾಗಿ ಜಪಿಸುತ್ತಾ ಇರುತ್ತೇನಪ್ಪಾ ಚಾರ ತಿಳಿಯಿದೇ ಯನ್ನ ವಿಚಾರ
||

ಅಯ್ಯ ಕವಾಟ ಸೇವಕಾ ! ಹತ್ತು ಯೋಜನದ ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತೆ ಅಸುರನ ವಾಸಸ್ಥಳವಾದ ಈ ಪುರದಲ್ಲಿ ನರ
ಸಂಚಾರವಿಲ್ಲದಿರಲೂ, ಈವತ್ತಿನಾ ದಿನ ಮಾನವರ ಶಬ್ದವನ್ನು ಕೇಳಿ ಏಳು ಉಪ್ಪರಿಗೆಯ ತುದಿಯನ್ನು ಹತ್ತಿ ನೋಡುವಲ್ಲಿ, ಎತ್ತಲೂ
ಕಾಣದೇ ಮುತ್ತು ರತ್ನಗಳ ಬಜಾರುಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿರುವಾ, ರಾಜಕುಮಾರನ ಸುಳಿವನ್ನು ಕಂಡು ಚಿತ್ತಚಂಚಲಮಾಗಿ
ದೈತ್ಯನು ಬರುವ ಹೊತ್ತಾಯಿತೆಂದು ಆತನ ಮೃತ್ಯುವನ್ನು ಕಾಯಬೇಕೆಂದು ಬಂದು ಇದ್ದೇನಪ್ಪಾ ಭೃತ್ಯ - ಈ ಮಾತು ಸತ್ಯ ||

ಸುವರ್ಣಾದೇವಿ ಪರಿಣಯ

ಸಾರಥಿ: ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಆಗಬಹುದಮ್ಮ ತಾಯೇ - ಮನ್ನಿಸಿ ಕಾಯೇ ||

ದರುವು

ಚಂದ್ರನಂದದೀ ಬಂದನ್ಯಾರಲೋ ಹೇ ಸುಂದರಾಂಗ

ಚಂದ್ರನಂದದೀ ಬಂದನ್ಯಾರಲೋ ||ಪ ||

ಸುಂದರಾಂಗ ಕೇಳೋ ನಮ್ಮ

ಚಂದ್ರ ಶಾಲೆಯ ಮುಂದಣಾದೀ ||

ಬಂದು ನಿಂತ ಅಂದವೇನೋ

ಚಂದದಿಂದ ಇಂದು ಪೇಳೋ

||1 ||

ವಸುಧೆ ಪಾಲ ಕೇಳು ಯಾವ

ದೇಶದರಸನಾಗಿ ಇರುವೇ ||

ಕುಶಲದಿಂದ ಪೆನರು ಪೇಳು

ವಶವ ಆಗುವೆ ವ್ಯಸನವೇಕೇ

||2 ||

ಇಂದು ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳ್ಳಾಪುರದಾ

ಚಂದ್ರ ಚೂಡ ಪೊರೆವ ನಮ್ಮ ||

ಚಂದದಿಂದ ಮಂದಿರದೊಳು

ಬಂದು ಸುಖವ ಇಂದು ತೋರೋ

||3 ||

ಸುವರ್ಣ: ಕಂದರ್ಪ ಸಮರೂಪನಾದ ಹೇ ಸುಂದರಾಂಗ ! ನಮ್ಮ ಮಂದಿರದ ಚಂದ್ರ ಶಾಲೆಗಳ ಮುಂದೆ ಅಂದವಾಗಿ ಬಂದು ನಿಂದಿರುವ ಚಂದ್ರನೋ ದೇವೇಂದ್ರನೋ ಎಂಬಂತೆ ತೋರುತ್ತಿರುವ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನಾ ತಿಳಿಯೇ ನಿಮ್ಮ ಅಂದವಾದ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕಂದರ್ಪನ ತಂದೆಯಾದ ಮುಕುಂದನೋ, ಚಂದ್ರಶೇಖರನೋ ಅಲ್ಲದಿರೆ ನೀ ಧಾರು ? ಚಂದದಿಂದ ಯನ್ನೊಡನೆ ತಿಳಿಸುವುದಲ್ಲದೇ, ಇಂದು ಇಲ್ಲಿಗೆ ನೀವು ಬಂದು ಇರುವ ಆನಂದವೇನೋ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ಪೆಸರೇನೋ ! ನಿರ್ಬಂಧಕರಮಾದ ಸ್ಮರನ ಮೋಹದಿಂದ ಮರುಳಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಯನ್ನೊಡನೆ ಪೇಳಿ, ಇಂದು ಯನ್ನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿಸಬೇಕೆ ಪ್ರಿಯಾ - ಚನ್ನಿಗರಾಯ ||

ದರುವು

ರಾಜಪುತ್ರಿಯೇ ಪೇಳೆ ವಿವರವಾ ||ಪ ||

ಅಬ್ಬಲೋಚನೆ ಕೇಳೆ ತರುಣಿ

ವಜ್ರ ಮಕುಟ ಧರಣಿಧರನಾ ||

ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುವ ತನುಜರೆನಿಸಿ

ನಿರ್ಜರೇಶನ ಕರುಣದಿಂದಾ

||1 ||

ಮತ್ತೆ ಕ್ಷಿತಿಯ ಕರ್ತನನ್ನು

ವತ್ತಿಗೆಲಿದು ಮತ್ತೆ ಸುತೆಯ ||

ಚಿತ್ರಶೇಖರಗೊಲಿಸಿ ಬೇಗಾ

ಅರ್ತಿಯಿಂದ ಪರಿಣಯವನೂ

||2 ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಚಿತ್ತಜನ ಪೊಸಕಾಂತೆ ! ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಝಳಪಿಸಲೂ ತತ್ಥಳಿಪ ಕಾಂತಿಗಿಮ್ಮಿಗಿಲಾದ ಪುತ್ಥಳಿಯ ಪ್ರತಿಮೆಯಂತೊಪ್ಪುವಾ ತರುಣಿಯೇ ಕೇಳು ! ಈ ಪೃಥ್ವಿಗುತ್ತಮವಾದ ರತ್ನಾಪುರಿಯೆಂಬ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣಕರ್ತನಾಗಿ ಪ್ರಜ್ವಲಿಪ ವಜ್ರಮಕುಟರಾಯನ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ವಪ್ಪುವಾ ಕನಕಪುತ್ಥಳಿಯ ಉದರದೋಳ್ ಚಿತ್ತಜಾರಿಯ ವರದಿಂದ ಚಿತ್ತೈಸಿದ ಸೋಮಶೇಖರ ಚಿತ್ರಶೇಖರರೆಂದು ಬಿತ್ತರದಿ ಪೃಥ್ವಿಯ ಪಾಲಿಸುತ್ತಿರಲೂ, ಮತ್ತೆ ನೀಲಾವತಿಗೆ ಕರ್ತನಾದ ವಿಕ್ರಮ ಭೂಪತಿಯ ವನದ ಸಿಂಹವನು ಕೊಂದು ಮತ್ತೆ ಮೋಹದಪುತ್ರಿ ರತ್ನಾದೇವಿಯನ್ನು ಚಿತ್ರಶೇಖರನಿಗೆ ಅರ್ತಿಯಿಂದ ಪರಿಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ಈ ಧಾತ್ರಗೆ ಕರ್ತರಾಗಿ ಇರುತ್ತೇವೆ ನಾರಿ-ಮದನ ಕರಾರಿ ||

ದರುವು

ರಾಜಪುತ್ರಿಯೇ ಪೇಳೆ

ಅಲ್ಲಿ ತಿಳಿದೆ ನಿನ್ನ ಪರಿಯಾ

ಖುಲ್ಲ ದನುಜ ಎಲ್ಲಿ ಇರುವ ||

ಕೊಲ್ತೆ ನೆಂದು ಕೋಪದಿಂದಾ

ನಿಲ್ಲದಿಲ್ಲಿ ಗೈದು ಬೇಗಾ

||3 ||

ಧರಣಿ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳ್ಳಾ ಪುರದ

ಗರಳ ಧರನು ಪೊರೆವ ನಿನ್ನಾ ||

ತರಳ ನಿನ್ನ ಜನಕ ನ್ಯಾರು

ಪರಿಯ ವಿವರದಿಂದ ಪೇಳೂ

||4 ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಹೇ ನಾರಿ ! ಕುಸುಮ ಶರನರ್ಥಾಂಗಿಯಿಂದದಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ಕುಸುಮಗಂಧಿಯೇ ಕೇಳು ! ಈ ವಸುಧೆಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ನೀಲಾವತಿಯ ನಗರವನ್ನು ಅಸಮ ಸಾಹಸದಿಂದ ಪಾಲಿಸುತ್ತಿರಲೂ, ಯೆಸೆವ ಜಾಂಬವ ಪಕ್ಷಿಯಿಂದ ಕುಶಲತರಮಾಗಿ ನೀನು ಬಿಸು ಸುಯ್ಯುವುದನ್ನು ತಿಳಿದು, ಅಸಮ ಕೋವಿದನಾದ ಅಸುರನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಮೊಸೆ ಮೊಸೆದು ಕೋಪಾತುರನಾಗಿ ಈ ವಸುಧೆಗೆ ಚಿತ್ತೈಸಿರುತ್ತೇನೆ, ಶಶಿಧರನು ರಕ್ಷಿಸುವನಾದ ಕಾರಣ ಕುಸುಮಗಂಧಿಯೇ ನಿನ್ನ ಪತ್ತಂಥ ಜನನೀ ಜನಕರ ಪೆಸರೇನು ? ನೀನು ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರಲು ಕಾರಣವೇನು ? ವಿಶದಮಾಗಿ ಉಸುರಬೇಕೇ ನಾರೀ - ನವರಸ ಪೋರಿ ||

ದರುವು

ಸುಂದರಾ ಸುಗುಣ ರಾ ಜೇಂದ್ರ ವಂದಿಪೆ ಚಂದ್ರಾ

ಮುಂದಿನ ಪರಿ ರಾಜೇಂದ್ರಾ ||ಪ ||

ಮಂದಗಮನೆ ಮಾತೆ ಇಂದು ಧಾತ್ರಿಯ ಪೊರೆದಾ

ತಂದೆ ವೀರಸೇನಾನೆಂದೂ ತಿಳಿದು ಚಂದದೊಳಿಂದೂ ||1 ||

ಸುವರ್ಣೆ: ಚಂದ್ರಶೇಖರನ ವರದಿಂದ ಪುಟ್ಟಿದ ಸುಂದರ ರಾಜಶೇಖರನೇ ಕೇಳು ! ಇಂದು ಈ ಧಾತ್ರಿಯನ್ನು ಚಂದದಿಂದ ಪರಿಪಾಲಿಸಿದಾ ದುರಧೀರ ರಣಶೂರ ವೀರಸೇನನೇ ನಮ್ಮ ಜನಕ, ಆತನ ಅರ್ಥಾಂಗಿನಿಯೆನಿಸಿ ಮಂದಗಮನೆಯಾದ ಸುಂದರವತಿಯೇ ಇಂದು ಯನ್ನ ಹಡೆದ ಜನನಿ ಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಅಂದವಾದ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಚಂದಿರನಂ ಪೋಲ್ವು ಸುಂದರಾಂಗರಾದ ನೀವು ಚಂದದಿಂದ ದಯಮಾಡಿಸಬೇಕೆ ನಲ್ಲಾ - ಕೇಳೆನ್ನ ಸೊಲ್ಲಾ ||

ದರುವು

ಜನಪ ಸುತರಿಲ್ಲೆಂದೂ ಅನುನಯದೈತಂದೂ

ಜನಕ ತಪ ಮಾಡಲಂದೂ ||

ಪನ್ನಗೇಶನ ವರದೀ ಮುನ್ನ ನಾ ಪುಟ್ಟಿದೆನೂ

ಕನ್ನ ಸುವರ್ಣೆ ಯೆನ್ನುವರೂ ಯನ್ನ ಧರೆಯೊಳು ಜನರೂ ||2 ||

ಸುವರ್ಣೆ: ಮನ್ನಥ ಸಮರೂಪನಾದ ಹೇ ರಾಜ ! ಈ ವೃದ್ಧಿಯೋಳ್ ನಮ್ಮ ಪಿತನಾದ ವೀರಸೇನ ಭೂಪೋತ್ತಮನು ಸುತರಿಲ್ಲದ ಕಾರಣದಿಂದ ರತಿಪತಿಯ ವೈರಿಯಾದ ಶಂಕರ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಿರಕಾಲ ತಪವನ್ನಾಚರಿಸಿ ಸುತೆ ಸುವರ್ಣೆಯೆಂಬ ಯನ್ನನ್ನು ಪಡೆದು ಹಿತದಿಂದ ಆದರಿಸುತ್ತಾ ಸತತವೂ ಈ ಧಾತ್ರಿಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಿದನೈ ರಾಜ - ಅರ್ಕಸಮತೇಜಾ ||

ದರುವು

ಧಾತ್ರಿ ಹೇಮಾವತಿಯೊಳ್ ಹತ್ತು ಯೋಜನಗಳೂ

ದೈತ್ಯನೂ ಭರದಿ ಕೇಳೂ ||

ಅರ್ತಿಯಿಂದಿರುವಂಥ ಭೃತ್ಯ ಮಾರ್ಬಲವನ್ನೂ

ತುತ್ತಿಗೆ ನುಂಗುತ್ತಾ ಅವನೂ

ಮತ್ತೇ ಯನ್ನ ನುಳುಹಿದನೂ

||3 ||

ಸುವರ್ಣ: ಹೇ ರಾಜ ! ಈ ಮಂಡಲದಿ ಮಾರ್ತಾಂಡ ಧರನಂತೆ ಒಪ್ಪುವಾ ವೀರಸೇನ ಭೂಪೋತ್ತಮನು ಪ್ರಚಂಡತನದಿಂದ

ಹೇಮಾವತಿಯ ಹತ್ತು ಯೋಜನದ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಿರಲೂ ಚಂಡದಾನವನು ಚಿತ್ತೈಸಿ ದಂಡು ದಳವಾಯಿ ಮಾರ್ಬಲವನ್ನೂ

ಸೈನ್ಯದವರನ್ನೂ ಕಂಡ ಕಂಡ ಹಿಂಡಿ ಹಿವೈಯ ಮಾಡಿ ಈ ಮಂಡಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೇವಿಸಿದ ಪುಂಡ ರಕ್ಕಸನು ಯನ್ನ ಘನ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು

ಕಂಡು ಇರಿಸಿಕೊಂಡ ಕಾರಣ ಅಂಡಲೆದು ದುಃಖಪಡುತ್ತಾ ಇರುವೆನ್ನೈ ರಾಯ - ಮತ್ತೂ ಪೇಳುವೆನ್ನೈ ಪ್ರಿಯಾ ||

ದರುವು

ಬಾರೋ ಸುಂದರಾ ಸುಖವ ತೋರೊ ಚಂದಿರಾ||

ಬಾರೋ ಪ್ರಿಯನೇ ಸುರತಾ ತೋರೊ ರಾಯನೇ ||ಪ ||

ಮಾರನಾಸ್ತ್ರಕೆ ಮನವೂ

ಸೂರೇ ಹೋಯಿತೋ ರಾಯ

ಸೇರಿ ಸುರತ ದೊಳಗೇ

ಸಾರೋ ಗಮ್ಮನೇ ರಮಣಾ

||1 ||

ಬಿಲ್ಲುಗಾರನ ಶರಕೇ

ತಲ್ಲಣಿಸುವುದೆದೆಯೂ ||

ಗುಲ್ಲು ಕುಚಗಳ ಮಧ್ಯೆ

ಜಲ್ಲು ಯೆನುತಿದೇ ರಮಣಾ

||2 ||

ಬಾಲ ಪ್ರಾಯವು ನಿಮ್ಮಾ

ಪಾಲು ಮಾಡುವೆ ಪ್ರಿಯಾ ||

ಲೋಲನೆ ಬಳ್ಳಾ ಪುರದಾ

ಶೂಲಿ ಸಲಹುವಾ ರಮಣಾ

||3 ||

ಸುವರ್ಣ: ಕಂದರ್ಪ ಸಮರೂಪನಾದ ಹೇ ಕಾಂತ ! ಕಂದರ್ಪನ ಶರ ತಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಚಂದವಾದ ಚರಣ ಕಮಲವನ್ನು ಪಿಡಿದು ವಂದಿಸಿ

ಬೇಡುವಂಥ ಸುಂದರವತಿಯ ಕುಂಭ ಕುಚಗಳೆರಡನ್ನು ಅಕ್ಕರದಿಂದ ಪಿಡಿದು ಸಕ್ಕರೆಯ ಚಂದುಟಿಗೆ ಸಮವಾದ ಉಪರತಿಯ ಬೆರಸಿ,

ಆನಂದಪಡಿಸಿದರೇ, ಚಂದ್ರಶೇಖರನು ಚಂದದಿಂದ ರಕ್ಷಿಸುವೆನ್ನೈಯ್ಯ ಕಾಂತ ! ಆದ ಕಾರಣ ಹೇ ಕಾಂತ ಮುಂದೇನು ಯೋಚನೆಯಂ

ಮಾಡದೇ ನಮ್ಮ ಮಂದಿರದ ಭೋಗ ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಪೋಗೋಣ ದಯಮಾಡಿಸಬೇಕೈ ರಮಣಾ-ಸದ್ಗುಣಾಭರಣ ||

ದರುವು

ನಡಿ ನಡಿ ನಡಿ ನಡಿಯೇ ನಾ ಕಂಡೇನು

ತಡಿ ತಡಿ ಮಡದಿಯಳೇ ||ಪ ||

ಪೊಡವಿ ಹೇಮಾವತೀ ಒಡೆಯಾನ ನುಂಗಿದಾ

ಕಡುಪಾಪಿ ಕಂಸನಾ ಕಡಿಯಾದೆ ಬಿಡೆ ನಾನು ||1 ||ನಡಿ ನಡಿ ||

ಮಂದಿ ಮಾರ್ಬಲಗಳನೂ ತಿಂದಿರುವಂಥ

ಬಂಧು ಬಳಗವನ್ನೂ ||

ಸುಂದರಾಂಗಿಯೇ ಕೇಳು ಕೊಂದಂಥ ಅವನನ್ನೂ

ಕೊಂದೆನಲ್ಲದೇ ನಿನ್ನೋ ಳೊಂದಿ ಸುಖವನು ತೋರೇ ||2 ||ನಡಿ ನಡಿ ||

ನಟನೆ ತೋರುವುದೇತಕೇ ಪಟುತರದಿಂದಾ

ಕುಟಿಲವಿಲ್ಲವೇ ಮನಕೇ ||

ಜ್ಯೇಷ್ಠಾ ಬಳ್ಯಾಪುರದ ಅಷ್ಟಮೂರ್ತಿಯ ಭಜಿಸಿ

ದುಷ್ಟ ದೈತ್ಯನ ನಾನು ಕುಟ್ಟಿ ಕೆಡಹದೆ ಬಿಡೆನೂ ||ನಡಿ ನಡಿ ನಡಿ ನಡಿಯೇ ||3 ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಹೇ ರಮಣೀ ! ಮನ್ಮಥನ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಪುಷ್ಪ ಮಾರ್ಗಣದಂತೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ಹೇ ಕಾಂತೆ ! ನಿನ್ನ ಅಂತರಂಗದೋಳು

ಕಂಠುವಿನ ತಾಪಕ್ಕೆ ಸೈರಿಸಲಾರದೆ ಮೋಹಭ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಯಾತಕ್ಕೆ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೀ, ಆದರೇ ಅಂತರದಿ ನಾನು

ಪಂಥವನ್ನು ಮಾಡಿರುವ ಕಾರಣ ಅಂತಕಾರನಾದ ಅಸುರನನ್ನು ಕೊಂದು ಅಂತಕನಪುರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುವ ಪರಿಯಂತರವೂ ಕಂಠುವಿನ

ಕೇಳಿಯೋಳು ನಿನ್ನ ಕೂಡದೇ ಕಂಠುವೈರಿಯಾದ ಶಂಕರನನ್ನು ಜಪಿಸುತ್ತಾ ಮಹಾಶಾಂತನಾಗಿ ಇರುತ್ತೇನೆ ಕಮಲಾಕ್ಷಿ - ಹೋ

ಸಾರಸಾಕ್ಷಿ ||

ದರುವು

ತಾಳಲಾರೆನು ತಾಪ ರಮಣಾ

ಕೇಳೂ ಪೇಳುವೆ ಸುಗುಣಾ

ಉಳುಹಲೀ ಇನ್ನೆಂತು ಪ್ರಾಣಾ ||

ಪುಲ್ಲಬಾಣನ ಶರಕೇ ನಿಲ್ಲದೆನ್ನಯ ಮನ

ತಲ್ಲಣಿಸುತಲಿದೇ ಕಲ್ಲು ಮನಸು ಬಿಡೂ

||1 ||

ಪಂಥವ್ಯಾತಕೋ ಪ್ರಾಣಕಾಂತಾ

ಅಂತರಂಗದೊಳಿಂಥ

ಭ್ರಾಂತನ್ನು ಬಿಡು ನೀ ಧೀಮಂತಾ ||

ಕಂತುಕೇಳಿ ಯೋಳಗಾನಂತ ಸುಖದಿಂದಿರೇ

ಕಂತು ವೈರಿಯು ನಮ್ಮ ಸಂತಸದಿಂ ಪೊರೆವಾ

||2 ||

ಸುವರ್ಣೆ: ಪುಲ್ಲ ಶರ ಸಮರೂಪನಾದ ರಾಯನೇ ಕೇಳೂ. ಪುಲ್ಲಶರನಾದ ಮನ್ಮಥನು ಮನದೊಳಗೆ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಬಂದು, ಪುಲ್ಲಶರ ಮಾರ್ಗಣವನ್ನು ಠೇಂಕರಿಸಿ ಎಸೆಯುವ ಬಾಣಗಳ ಭಾದೆಗೆ ಗುಲ್ಲ ಕುಚಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಝಲ್ಲೆಂದು ತಲ್ಲಣಿಸುವುದಾದ ಕಾರಣ ವಲ್ಲಭೆಯ ಮೇಲೆ ಪೂರ್ಣ ಕಟಾಕ್ಷವಿಟ್ಟು ಚಂದದಿಂದ ಮಾಡಿರುವ ಶಪಥವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ತಬ್ಬಿ ತಕ್ಕೈಸಿ ಸುಖಿಸಿದರೇ ಮಲ್ಲೇಶನಾದ ಕಾಲಕಂಧರನು ಕರುಣಿಸುವನೈ ನಲ್ಲಾ-ಕೇಳೆನ್ನಾ ಸೊಲ್ಲಾ ||

ದರುವು

ಬಿಡು ಬಿಡು ಮಡದಿಯೇ ವಡಲೊಳು ಮಿಡುಕಿಸಿ

ಗಡ ಬಡ ಪಡುತಿಹರೇ ನಾರಿ

||1 ||

ಕಡುಗಲಿ ದನುಜನ ಸಡಗರ ದಿಂದಲೀ

ಕಡಿಯುವೆ ಸಮರಸದೀ ಮುದದೀ

||2 ||

ಜೈಷ್ಠ ಬಳ್ಳಾಪುರ ಅಷ್ಟಮೂರ್ತಿಯ ಮನ

ದಿಷ್ಟದಿ ಕೂಡುವೆನೇ ನಾನು

||3 ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ನಾಗ ಮಲ್ಲಿಗೆಯಂತೆ ಸೋಗಯಿಸುವಾ, ಸೋಗಕಂಗಳೆಯಾದ ಸುವರ್ಣೆಯೇ ಕೇಳು ಬಗೆ ಬಗೆಯ ವಿಧದಿಂದ ಸೋಗ ಕಲೆಯನ ಕೇಳಿಯೋಳ್ ಭೋಗಿಸುವುದೆಂದು ಅಗಲದೇ ಪೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀ, ಜಗದೊಳಗೆ ಯನಗೆ ಹಗೆಯಾದ ದೈತ್ಯನನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡನಲ್ಲದೇ ಹಗರಣವು ಸಂಭವಿಸುವುದಾದ ಕಾರಣ ನಗಜಾರಮಣನಾದ ಶಂಕರನ ಪಾದಾರವಿಂದವನ್ನು ಭಜಿಸುತ್ತಾ ನಗೆ ಮುಖದಿಂದ ನಿನ್ನೊಡನೆ ಸೋಗಸಾಗಿ ಆಗಮಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಮಾತ್ರ ಸೈರಿಸೇ ನಾರೀ-ಮದನ ವೈಯ್ಯುರೀ ||

ದರುವು

ಲಾಲಿಸೆನ್ನ ಮಾತ ಬೇಗ

ಪಾಲಿಸೆನ್ನ ಕಾಂತ ||

ಬಾಲೆಯಾದ ಯನ್ನೊಳು ಸ್ಮರನ

ಕೇಳಿಯೊಳಗೆ ಸುಖಿಸೋ ಪ್ರಿಯಾ

||1 ||

ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಾಯದವಳ ನೋಡಿ

ಸೊಕ್ಕಿ ಗಮ್ಮನೆ ಕೂಡಿ ||

ತಕ್ಕ ಸುರತ ವಾಡದಿರಲೂ

ಗಕ್ಕನೆನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಬಿಡುವೇ

||2 ||

ಸುವರ್ಣೆ: ಹೇ ನಲ್ಲಾ, ಹೇ ಕಾಂತ ! ಹೇ ಪ್ರಿಯಾ ! ಪ್ರಮುಖರೊಳು ಚೆಲುವ ಹಿಮಕರನಂತೆ ಪ್ರಜ್ವಲಿಪ ನಿಮ್ಮ ಚೆಲುವಿಕೆಯನ್ನು ಕಂಡು
ಮಮಕರದಿಂದ ಬಂದ ಕಾಮಿನಿಯನ್ನು ಸುಖಿಸದೇ ಸುಮನಸದೀ ಕ್ರೂರಮಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಭ್ರಮಕರವಿಲ್ಲದೇ ಈ ರೀತಿಯಿಂದ
ಇದ್ದರೇ ಈ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಯನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನಿರಿಸುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಲ್ಲವೋ ಕಾಂತ-ನಿನಗೇತಕೆ ಈ ಪಂಥ ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಹೋ ಮಧುರವಾಣಿ, ಹಾಗಾದರೆ ಯನ್ನಯ ಸದನಕ್ಕೆ ವದಗೀ ವಾಮಭಾಗದ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಮುದದಿಂದ
ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವಂಥವಳಾಗೇ ನಾರಿ - ಮದನ ಕಠಾರಿ ||

ಸುವರ್ಣೆ: ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳುವೆನ್ನೆ ಮೃಡರಾಜ ಪತಿಯೇ ||

(ಸೋಮಶೇಖರನು ಸುವರ್ಣೆಯನ್ನು ಕೂಡುವಿಕೆ)

ದರುವು

ಮತ್ಸ್ಯ ಕಂಗಳೆ ನಡಿಯೇ ಮೆಚ್ಚಿದೆ ನಿನ್ನಾ
ಇಚ್ಛೆಯಿಂದಲಿ ಕೂಡುವೇ ||ಪ ||
ಮುಚ್ಚು ಮರೆ ಯಿನ್ಯಾಕೆ ಮನದೊಳು
ಮತ್ಸ್ಯ ಕೇತನ ಭೋಗದಿಂದಲೀ ||
ಇಚ್ಛೆಯಿಂದಲಿ ಸಲಿಸಿ ಬೇಗದೀ
ಮೆಚ್ಚಿಸುವೆ ಕೇಳ್ ಮತ್ಸ್ಯ ಗಂಧಿಯೇ ||1 ||

ಸುಂದರೀ ಮೋಹದಲೀ ಇಂದಿನಾ ದಿನಾ
ಹೊಂದುವೆ ಸುಖದಿಂದಲೀ ||
ಅಂದ ಚಂದಗಳಿಂದ ವಪ್ಪುವಾ
ಸುಂದರತ್ವದ ಮೋಹದಿಂದಲೀ ||
ಇಂದು ನಿನ್ನೊಳು ಹೊಂದಿ ಬೇಗದೀ
ನಂದ ಸುಖದೊಳ ಗೊಂದಿ ಬಾಳುವೇ ||2 ||

ಮರುಗಲ್ಯಾತಕೆ ಪೋಗುವಾ ಬಳ್ಳಾಪುರದ
ಉರಗ ಭೂಷಣ ಕಾಯುವಾ ||
ಗರಳ ಕಂಠರನಾದ ಶಂಕರ
ಚರಣ ಕಮಲವ ಸೇವೆ ಗೈಯುತಾ ||
ಪರಮ ಸಂತಸದಿಂದ ಬೇಗನೇ
ಸ್ಮರನ ಕೇಳಿಯ ಚಿಂತಿಸುವೆನೇ ||3 ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಹೇ ಕಾಂತೆ, ಹೇ ರಮಣಿ, ಹೇ ನಲ್ಲೇ ! ಕುಸುಮ ಗಂಧಿಯರೊಳಗೆ ಶಶಿಬಿಂಬದಂತೆಸೆವ ಕುಸುಮಲೋಚನೆಯಾದ
ಸುವರ್ಣೆಯೇ ಕೇಳು ! ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಕುಶಲತರಮಾದ ಇಷ್ಟಾನು ಸಾರಮಾಗಿ ಕುಸುಮ ಶರ ಕೇಳಿಯೋಳ್ ರತಿಸುಖವನ್ನು
ತೋರುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಕಾಶಮಯವಾಗಿರುವ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಸನವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಕುಶಲತನದಿಂದ ಪೋಗೋಣ ನಡಿಯೇ
ಕಾಂತೇ - ಸರಸ ಧೀಮಂತೇ ||

ಸುವರ್ಣೆ: ಹೇ ರಾಜ ! ಕಂದರ್ಪನಂತೆ ಯನ್ನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ನೀ ಬಂದು ಯನ್ನ ಸುಂದರತರಮಾದ ಮಣಿ ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಚಂದ್ರನಂತೆ
ಕುಳಿತು ಗಂಧ ಕಸ್ತೂರಿ ಪುನಗು ಜವ್ವಾಜಿಯನ್ನು ಲೇಪಿಸಿ ಮದನ ಮೋಹದ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಪವಡಿಸಿ ಅಂದ ಚಂದದಿಂದ ಗಂಡ
ಭೇರುಂಡದಂತೆ ತಬ್ಬಿ ತಕ್ಕೈಸಿ ಸುರತವೆಂಬ ಶರಧಿಯೊಳು ಮುಳುಗಿದಂತೆ ಪರಮಾನಂದದಿಂದ ಭೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ
ದಯಮಾಡಿಸಬಹುದೈ ನಲ್ಲಾ - ಕೇಳೆನ್ನಾ ಸೊಲ್ಲಾ ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಅಗತ್ಯಮಾಗಿ ಪೋಗೋಣ ನಡಿಯೇ ನೀರೇ - ಶರಧಿ ಗಂಭೀರೇ ||

(ಕಂಸಾಸುರ ಬರುವಿಕೆ)

ತೆರೆ-ದರುವು || ತ್ರಿವುಡೆ

ಕುಟಿಲದಾನವ ಘೋರ ರಭಸದೀ
ಕೋಟಿ ಸಿಡಿಲಾರ್ಭಟ ಗಳಿಂದಲೀ
ಕಟಿಕಟಿನೇ ಪಲ್ಕಡಿದು ಕೋಪದಿ ಕುಟಿಲ ರಾಕ್ಷಸನೂ || 1 ||

ಹೆಗಲ ಮೇಲೈ ಕೋಟಿ ಪೆಣಗಳು
ಮಿಗಿಲು ಕಂಕುಳೊಳತ್ತು ಕೋಟಿಯು
ಅಗಿವ ಪೆಣಗಳು ಆರು ಕೋಟಿಯು ಸೊಗಸಿನಿಂದಾಗಾ || 2 ||

ಮರಗಿಡಗಳಾ ಕಿತ್ತು ತುಳಿಯುತಾ
ಗಿರಿಗಳನು ತಾ ಯೆತ್ತಿ ಯೆಸೆಯುತಾ
ಭರದಿ ಗಂಧೆಯಪ್ಪಳಿಸಿ ತಿರುವುತಾ ಭೋರನೈ ತಂದಾ || 3 ||

ಅಬ್ಬರದಿ ನಿಬ್ಬರಕೆ ಯೆಗರುತಾ
ಉಬ್ಬಿದಾರ್ಭಟ ಗೊಂಡು ಕೂಗುತಾ
ಹೆಬ್ಬುಲಿಯು ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ನಡುಗಿತು ಭುವನ ಬೊಬ್ಬಿಡುತಾ || 4 ||

ಮಂಡಲೈ ಮಾವತಿಯ ಪುಂಡನು
ಕಂಡನಾಗಲೇ ಕಂಸದಾನವ
ಚಂಡ ಕೋಪದಿ ಕೆಂಡ ವುಗುಳುತಾ ಕಂಡ ಖತಿಗೊಂಡಾ || 5 ||

ದರುವು ||ಜಂಪೆ

ಹೊಸ ಗಮಲು ಮುಸುಗುತಿದೆ ಬಿಸಜಾಕ್ಷಿ ಮನೆ ಮುಂದೇ
ಹೊಸ ಮನುಜ್‌ಯಾರರೋ ಬಂದಿಹರೋ ಬಂದಿಹರೋ ||1 ||

ನರರಾ ಕಂಪುಗಳೇಗಾ ವೊರಸೀ ಪೋಗುತಲಿದೇ
ತರಳಾಕ್ಷಿ ಕರೆ ತಂದವಳೇನೋ ನೋಡುವೆನೂ, ನೋಡುವೆನೂ ||2 ||

ಕಂಸ ದೈತ್ಯ: ಭಳಿರೇ ! ಬಟ್ಟ ಕುಚದ ವೈಯ್ಯುರಿಯಾದ ಹೇ ತರುಣಿ ! ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯೋಳ್ ಇಂದಿನ ದಿನ ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣದೀ
ಮಹಾಶ್ವೇಯರಕರಮಾದ ಕಪಟ ಮಾನವರ ಹೊಸಗಮಲು ಹೊಸವಾಸನೆಯು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿದೆಯಾದ ಕಾರಣ, ನಿನ್ನ
ಮನಸ್ಸಿನೋಳ್ ಕುಟಿಲವನ್ನೆಣಿಸದೆ ಆ ಭ್ರಷ್ಟ ಮಾನವನನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀಯೋ, ದಿಟ್ಟನಾದ ಯನ್ನ ಮುಂದೆ ಥಟ್ಟನೇ ತಂದು ತೋರಿಸೇ
ತರುಣೀ - ಕಸ್ತೂರಿಯ ಭರಣಿ ||

ದರುವು

ಮಿಂಡನನೂ ತೋರದಿರೇ ಖಂಡಿಸುವೆ ನಿನ್ನವನಾ
ಗುಂಡಿಗೆಯ ಬಗೆ ಬಗೆದು ಕಂಡವ ಮೆಲ್ಲುವೆನೂ ತಿನ್ನುವೆನೂ ||3 ||

ಆಗಾಲಿ ಅದಕೇನೂ ನಾಗ ವೇಣಿಯೇ ಕೇಳು
ಈಗಾ ಬಂದವನನ್ನೂ ಬೇಗ ಕೊಲ್ಲುವೆನೂ, ನಾ ಬಿಡೆನೂ ||4 ||

ಕಂಸ ದೈತ್ಯ: ಲಾಲಿಸೇ ನಾರೀಮಣಿ ! ಈ ಭೂಮಂಡಲದೊಳು ದಂಡಧರನಂತೊಪ್ಪುವಾ ಪ್ರಚಂಡದಾನವನೆಂಬ ಬೆದರಿಕೆಯು
ನಿನಗಿಲ್ಲದೇ, ಚಂಡ ಪರಾಕ್ರಮಿಯಾದ ನಾನು ಇಲ್ಲದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಪುಂಡ ಮಾನವನನ್ನು ಕೂಡಿ ಗಂಡನೆಂದು ಬಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದೀಯಾ, ಈ
ಮಂಡಲದ ದಂಡು ಧಾಳಿಯನ್ನು ಸೂರೆಗೊಂಡ ಯನ್ನ ಮುಂಗಡೆ ಆ ಪುಂಡ ಮಾನವನನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರೆ
ಸಮಾ, ಇಲ್ಲವಾದದ್ದೆ ಆದರೇ ನಿನ್ನ ದುಂಡವಾದ ಮಂಡೆಯನ್ನು, ಇಗೋ ಈ ಗಢಾದಂಡದಿಂದ ತುಂಡು ತುಂಡನು ಮಾಡಿ ಕಂಡ
ಮಾಂಸಾದಿಗಳನ್ನು ಕೆಂಡದಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟು ಮೆಲ್ಲುತ್ತೇನೆ ಕನ್ನೇ - ದನುಜ ಕುಲಚನ್ನೇ ||

ದರುವು

ಅಕಟಕಟಾ ಮನದೊಳಗೆ ಕುಟಿಲಾ ವಿಲ್ಲೆನುತಿದ್ದೇ
ನಿಟಿಲಾಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿಹನೇ ಪಟುತರ ವೈರಿಯನೂ ಶತ್ರುವನೂ ||5 ||

ಕಂಸ ದೈತ್ಯ: ಕೇಳೆ, ಅಂಬುಜಾಕ್ಷಿ ! ಈ ಕುಂಭಿಣಿಯೊಳೊಪ್ಪುವಾ ಶುಂಭಾದಿ ಶುಂಭ, ತಾರಕಾ, ವರ ವಿದ್ಯುಂನಾಳಿ ದಾನವರಲ್ಲದೇ
ರಾವಣ ಕುಂಭಕರ್ಣ ಮೊದಲಾದ ರಾಕ್ಷಸರೊಳಗೆ ಮಹಾಶ್ರೇಷ್ಠನೆಂದೆನಿಸಿ ಕೊಂಬ ಯನ್ನ ಅಂಬುಜಾಕ್ಷಿಯನ್ನು, ನರನೆಂದೆನಿಸಿ ಕೊಂಬ
ಮಾನವನು ಬಂದು ಸಂಭ್ರಮದಿ ಕೂಡಿಕೊಂಡಿರಲು ಈ ಮಂಡಲದೋಳ್ ಮುಖವೆತ್ತಿ ತಿರುಗದ ಹಾಗೆ ಅಪಮಾನ ಸಂಭವಿಸಿತಾದ

ಕಾರಣ, ಈ ಕುಂಭಿಣಿಯ ಕರ್ತನಾದ ಶಂಭು ಶಂಕರನು ಸಂಭ್ರಮದಿ ವೈರಿಯನ್ನು ಕೊಂದು, ಮಾಂಸವನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸಲೆಂದು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾನಾದ ಕಾರಣದಿಂದ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ವಿಟನನ್ನು ತಂದು ತೋರಿಸು ಸುವರ್ಣ-ಜನಗೋಷ್ಠನೇ ||

ದರುವು

ಯೆಂತು ಮಾಡಲಿ ಬಂದಾ ಅಂತಕಾಂತಕನಿವಾ

ಕಾಂತನೇ ನಿನಗೆ ಬಂ ತೆಲ್ಲೋ ಕಂಟಕವಾ ||1 ||

ಯೆಲ್ಲೇ ಬಚ್ಚಿದಲೀ ಮ ತ್ತೆಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಲೀ

ನಲ್ಲಾನೇ ನಿನ್ನನೂ ಯೆಂತು ನಾ ಸಲಹಲೀ ||2 ||

ಜೀಯಾ ಶಂಕರ ಪ್ರಿಯಾ ಕಾಯ್ದುದೆಮ್ಮಯ ಪರಿಯಾ

ಕೈಯ್ಯರೆ ನಿಮ್ಮ ಕೊಲ್ಲಿಸಿದೆನೂ ರಾಯಾ ||3 ||

ಸುವರ್ಣ: ಹೇ ನಲ್ಲಾ, ಹೇ ಸುಗುಣಾ ! ಹೇ ಕಾಂತ ! ಕಂತುವಿನ ಕೂಟದೋಳ್ ಸರ್ವತಾ ಕೂಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಪಂಥದಿಂದ ಧಿಕ್ಕರಿಸಿದ ಕಾಂತನನ್ನು ಮೋಹಭ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ಅಂತರಿಸಲೂ ಅಂತಕಾಂತಕನಾದ ಪ್ರಳಯ ಕಾಲರುದ್ರನಂತೆ ಬಂದು ನಿಂದಿರುವ ಇಂಥಪ್ಪ ದೈತ್ಯನ ವಶಕ್ಕೆ ಎಂತು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಳುಹಲಿ. ಯಾವ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಸಲಿ, ಚಿಂತಿಸುವ ಪರಿಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸೈ ಕಾಂತ - ಸದ್ಗುಣವಂತಾ ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಹೇ ಕಾಂತೆ, ಮಕರಧ್ವಜನ ಪುಷ್ಪ ಮಾರ್ಗಣದಂತೆ ವೊಪ್ಪುವಾ ಹೇ ರಮಣೀ! ಇಗೋ, ದೈತ್ಯನು ನಿಬ್ಬರದಿ ಆರ್ಭಟಿಸಿ ಉಬ್ಬುಬ್ಬಿ ಕೂಗುವ ದನುಜನ ಆರ್ಭಟಕ್ಕೆ ಯಾತಕ್ಕೆ ಭಯಪಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀ, ಸರ್ವಮಂಗಳೆಯ ಅರಸನನ್ನು ಭಜಿಸುತ್ತಾ ಕೊಬ್ಬಿದ ಇವನ ಭುಜಬಲವನ್ನು ಒಂದು ಕ್ಷಣ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೂರೆಗೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ನೋಡುವಂಥವಳಾಗೇ ನಾರೀ - ನವರಸ ಪೋರಿ ||

ಸುವರ್ಣ: ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಶರ್ವಾಣಿ ಪತಿಯನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತೇನೈ ರಮಣಾ - ಕರುಣಾಭರಣ ||

ಸುವರ್ಣಾದೇವಿ ಪರಿಣಯ

ತಾಟಗಿತ್ತಿ: ಕೋಗಿಲೆಯ ಸ್ವರದಂತೆ ರಾಗ ರಚನೆಗಳಿಂದ ಕೂಗಿ ಪೇಳುವ ನಾಗವೇಣಿಯಾದ ಸುಗುಣಿಯೇ ಕೇಳು ! ಈಗಲೇ ಅರಮನೆಗೆ ಪೋಗಿ ನಾಗಲೀಕದಿಂದ ಆಗಬೇಕಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಆಗಮಿಸಿ ಬರುವಾಗ್ಗೆ ಸುಗುಣನಾದ ಕಾಂತನಿಗೆ ಜಗದೊಳಗೆ ಮೃಗಬೇಟೆಗೆ ಪೋಗತಕ್ಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಹಗೆಗಳಾದವರೂ ಇರುವುದರಿಂದ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಬರುವ ಹಗರಣವನ್ನು ನೀಗಬೇಕಾದ ಕಾರಣ ಜಗಪತಿಯ ಪ್ರಾಣದ ನೆಲೆಯನ್ನು ಸೊಗಸಾಗಿ ತಿಳಿದು ಯನಗೆ ಪೇಳಮ್ಮಾ ಸುದತೀ - ತಿಳಿಯಿತು ನಿನ್ನ ಮಂದಮತಿ ||

ಸುವರ್ಣ: ಆಹಾ ! ಅಗತ್ಯಮಾಗಿ ನಿಗಮ ಕೋವಿದನಾದ ಕಾಂತನನ್ನು ಕೇಳಿ ಪೇಳುತ್ತೇನೆ, ನೀನು ಅರಮನೆಗೆ ತೆರಳುವವಳಾಗೇ ಮುದಿ ಮಾನಿನಿ ||

ದರುವು

ಸುಗುಣ ಭೂಪನೇ, ಕೇಳು ಯನ್ನ ರಮಣನೆ ||ಪ ||

ಜಗದ ಪತಿಯೇ ವನಕೆ ನೀವು

ಮೃಗದ ಬೇಟೆ ಗೈದು ಪೋಗಿ ||

ಹಗೆಗಳುಂಟು ನಿಮಗೆ ಅಲ್ಲಿ

ಹಗರಣವಿದು ಕೇಳು ರಮಣಾ

||1 ||

ಸುಂದರಾಂಗ ನಿಮ್ಮ ಅಡಿಗಿ

ವಂದಿಸುತಲಿ ಬೇಡಿಕೊಂಬೆ ||

ಒಂದು ನುಡಿಯೂ ಪ್ರಾಣ ನೆಲೆಯಾ

ಚಂದದಿಂದ ಅರುಹ ಬೇಕೋ

||2 ||

ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳ್ಯಾಪುರದ ಒಡೆಯ

ಅಷ್ಟಮೂರ್ತಿ ಶಿವನು ಪೊರೆವ ||

ಶ್ರೇಷ್ಠದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಸತಿಯ

ಳಿಷ್ಠವನ್ನು ಸಲಿಸೋ ರಮಣಾ

||3 ||

ಸುವರ್ಣ: ಶರ್ವಾಣಿ ಪತಿ ವರದಿಂದ ಜಾಣ ಚನ್ನಿಗನಾದ ರಾಯನೇ ಕೇಳು, ಈ ಕ್ಷೋಣಿಯೋಳ್ ನಿಮ್ಮ ಚರಣಕಮಲಕ್ಕೆ ವಿನಯದಿಂದ ನಮಿಸುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಕಾನನಕ್ಕೆ ಮೃಗ ಬೇಟೆಯನ್ನು ಆಡುವ ಉದ್ಯುಕ್ತಮಾಗಿ ಪೋಗುವ ಕಾಡಿನೋಳ್ ದಾನವರು ಮುಂತಾದ ಕ್ರೂರ ಮೃಗಗಳ ಹಗೆತನವು ಇರುವ ಕಾರಣ ಯನಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇರುವಂತೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಾಣದ ನೆಲೆಯನ್ನು ಜಾಣತನದಿಂದ ಪೇಳಬೇಕೆ ಸುಗುಣಾ - ಸುಮಶರ ಭರಣಾ ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಕನ್ನೆ ಕೇಳ್ ಸುವರ್ಣ ! ಬಿನ್ನಾಣದಿಂದ ಕೇಳುವ ಜೀವರತ್ನದ ನೆಲೆಯು ಪನ್ನಗಾಧರನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಯನ್ನ ಕರ್ಣದೋಳ್ ಚಿನ್ನ ಮಾಣಿಕ್ಯದಿಂದ ಒಪ್ಪುವಾ ಕರ್ಣ ಪತ್ರವೆರಡನ್ನು ಭಿನ್ನಿಸಿದರೆ ಚಿನ್ಮಯ ರೂಪು ಕುಂದುವುದಾದ ಕಾರಣ ಇನ್ನಾರ ಸಂಗಡಲೂ ವರ್ಣಿಸದೇ ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವಂಥವಳಾಗೇ ಕನ್ನೆ - ಸುಗುಣ ಸಂಪನ್ನೆ ||

ಸುವರ್ಣ: ತಮ್ಮ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರಮಾಗಿ ಇರುತ್ತೇನೆ ತಾವು ಅರಮನೆಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಬಹುದೈ ಕಾಂತ - ಸರಸ ಧೀಮಂತ ||

ಸುವರ್ಣ: ಹೇ ತಾಟಕೀ - ಬಿನ್ನಾಣಗಾತಕಿ, ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿಯೋಳ್ ಯನ್ನ ಪ್ರಾಣನಾಥನು ಕನ್ನೆಯಳಾದ ಯನ್ನ ಸುರತದೋಳ್ ಸುಖಿಸುವ ಸಮಯದಿ ಬಿನ್ನಾಣದಿಂದ ಕೇಳಲೂ, ಉನ್ನತಮಾದ ಕರ್ಣದೊಳು ವಪ್ಪುವಾ ಕನ್ನೆಯೆಲೆಯ ಪುಷ್ಪವೆರಡು ಭಿನ್ನಸಿದರಲ್ಲದೇ ಇನ್ನಾವುದರಿಂದಲೂ ಭಯವಿಲ್ಲಮ್ಮಾ ದೂತೆ- ಸತ್ಯ ಸಂಜಾತೆ ||

ದರುವು

ಅಮ್ಮಯ್ಯ ಬಾರೀಗ ಮನೆಗೇ

ಉಮ್ಮಾಲಿ ಕಿಡುವೆನು ನಿನಗೇ ||ಪ ||

ಸಮ್ಮತಿಯಿಂದಲೀ ಗಮ್ಯಾನೆ ಮಾಡಿದ

ಸುಮ್ಮಾನದಡಿಗೇಯಾ ಉಣ್ಣಾಲಿಕಿಡುವೆನೂ ||

|| 1 ||

ಅಣ್ಣಯ್ಯನನು ಕರೆ ತಂದೂ

ಎಣ್ಣೆ ಮಜ್ಜನ ಮಾಡಿಸಿಂದೂ || ಅಣ್ಣಯ್ಯನನು ||

ಸಣ್ಣಕ್ಕಿ ಬೋನವಾ ಬೆಣ್ಣೆಯ ಕರಗಿಸಿ

ಬಿನ್ನಾಣಗಾರಗೆ ಉಣ್ಣಾಲಿಕಿಡುವೆನೂ

|| 2 ||

ಅಕ್ಕಯ್ಯ ಬಾರಮ್ಮಾ ಯಿನ್ನೂ

ತಕ್ಕ ಪುರುಷರಾಯನನ್ನೂ || ಅಕ್ಕಯ್ಯ ||

ಚಿಕ್ಕಾ ಮನೆಗೆ ಪೋಗಿ ಅಕ್ಕಾರದಿಂದಲೀ

ಉಕ್ಕುವ ಕಾಮಾದಿಂ ಸೊಕ್ಕಿಸಿ ಬೆರೆಯಮ್ಮಾ ||

|| 3 ||

ತಾಟಗಿತ್ತಿ: ಹೇ ಭೃಂಗಕುಚದ ಬಾಲೆ ! ಮಂಗಳಕರಜ್ವಾಲೆ, ಶೃಂಗಾರದ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಂಗನೆಯು ನಾನು ಮಾಡಿರುವ ಶಾಕಪಾಕಾದಿ ಭೋಜನಕ್ಕೆ ನಿನ್ನ ಅಂಗದೊಲ್ಲಭನನ್ನು ಸಂಗಡದಿ ಒಡಗೊಂಡು ಬಂದು ಭೃಂಗಾಮಲಕ ತೈಲವನ್ನೊತ್ತಿ ಅಭೃಂಗನವಗೈದು ಸಂಗಡದಿ ಮೃಷಾನ್ನ ಭೋಜನವನ್ನು ಗೈದು ರಂಗು ಮಂಟಪವನೇರಿ ಬಂಗಾರಮಯವಾದ ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ವೊಪ್ಪಿ ಅಂಗಜನ ಕೇಳಿಯೋಳ್ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಶೃಂಗಾರವಾಗಿ ಚಿತ್ತೈಸಬೇಕಮ್ಮಾ ರಂಭೆ-ಪುತ್ಥಳಿಯ ಬೊಂಬೆ ||

ಸುವರ್ಣ: ಆಹಾ, ಅಗತ್ಯಮಾಗಿ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ನೀನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಅರಮನೆಗೆ ಪೋಗಬಹುದಮ್ಮಾ ನಾರಿ-ನೀನುಪಕಾರಿ ||

ಸುವರ್ಣ: ಹೇ ಕಾಂತ - ಕಾರ್ಯವಂತಾ ! ಷಡ್ರಸಾನ್ನ ಭೋಜನವಗೈದು ಸುಖ ನಿದ್ರೆಯನ್ನು ಗೈಯುವುದಕ್ಕೆ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿಸಬೇಕೈ ಉಡುರಾಜ ಪತಿಯೇ ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಆಹಾ ! ಅಗತ್ಯಮಾಗಿ ಪೋಗೋಣ ನಡಿಯೇ ಕಾಂತೆ - ನೀ ದಯಾವಂತೆ ||

(ಸತಿಪತಿಯರು ನಿದ್ರೆಗೈಯುತ್ತಿರುವಿಕೆ)

ಭಾಗವತರು: ಕೇಳಿದರೇನಯ್ಯ ಸಭಾ ಪೂಜ್ಯರೇ ! ಈ ಸೃಷ್ಟಿಪತಿಯಾದ ಸೋಮಶೇಖರ ಭೂಪಾಲನು ತನ್ನ ಪ್ರಾಣದೊಲ್ಲಭೆಯಾದ ಸುವರ್ಣಾದೇವಿಯೊಡನೆ ಪ್ರಾಣದ ನೆಲೆಯನ್ನು ಪೇಳಲೂ, ಆ ಸುವರ್ಣಾದೇವಿ ಮಂದಮತಿಯಿಂದ ಮುಂದೆ ಬರುವ ಕೇಡನ್ನು ಅರಿಯದೇ ಬಂದಿರುವ ಮಾಯಗಾತಿಗೆ ಪೇಳಲೂ ಈ ಸತಿಪತಿ ಈವರೂ ಸಕಲ ಆಗಮ ತೀರಿಸಿಕೊಂಡು ಸಜ್ಜಾಗೃಹವಂ ಸೇರಿ ಶಯನದಿಂದ ಮೈಮರೆತು ಇರುತ್ತಿರಲೂ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ಮಾಯಗಾತಿಯು ದಿಗ್ಗನೆದ್ದು ಭೂವಲ್ಲಭನ ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಕರ್ನಪತ್ರವೆರಡನ್ನು ತೆಗೆದು ಕಲ್ಲಿನಿಂದ ಕುಟ್ಟಲೂ, ಸೃಷ್ಟಿಪಾಲನ ಪ್ರಾಣ ಥಟ್ಟನೆ ಹೋದ ಕಾರಣ ತಾಂಬ್ರ ಜೂಟಗಳು ಧ್ವನಿಗೈಯುವಾ ಸಮಯವಾಗಲೂ ಆ ಕಪಟ ಮಾಯಗಾತಿಯು ಚಪ್ಪಾಳೆ ಹೊಡೆಯಲೂ ಮತ್ತೇನೆನುತಿರ್ದಳೂ ||

ತಾಟಗಿತ್ತಿ: ಓಹೋ, ಬಟ್ಟ ಕುಚದ ಬಾಲೆ, ಸೃಷ್ಟಿಪತಿಯಾದ ಸೋಮಶೇಖರಗೆ ಕೆಟ್ಟರೋಗವು ಬಂದು ಥಟ್ಟನೆ ಪ್ರಾಣವಂ ಬಿಟ್ಟು ಇರುತ್ತಾನೆ. ದಿಟ್ಟನೆದ್ದು ನೋಡುವಂಥವಳಾಗೇ ದಿಟ್ಟ ಮೋಹನೆ ||

ಸುವರ್ಣೆ: ಅಕಟಕಟಾ ! ಅಯ್ಯೋ ತಾಟಕಿ ! ಯನ್ನ ಉದರದೋಳ್ ವಜ್ರದ ಕರಾರಿಯನ್ನು ವಡ್ಡಿದಂತಾಯಿತಲ್ಲೇ ಹಿತದ್ರೋಹಿ ||

ದರುವು

ಇದು ಯೇನಿದುವೇ ಚೋದ್ಯಾವಮ್ಯಾ

ಚದುರನಿಗೇ ಸಾವು ದಗೀತಮ್ಯಾ

|| 1 ||

ಮುದಿ ನಾರಿಯಳೂ ವಿಧಿಯಂತೆ ಬಂದೂ

ಹೃದಯೇಶ್ವರನಾ ಕೊಂದಿಹಳಿಂದೂ

|| 2 ||

ಸುವರ್ಣೆ: ಅಯ್ಯೋ, ಕೆಟ್ಟೆನಲ್ಲೇ ಮಟು ಮಾಯಗಾತಕಿ ! ಯನ್ನ ಇಷ್ಟಪ್ರಿಯನನ್ನು ಕೊಂದೆಯೇನೆ ಹಿತ ದ್ರೋಹಿಯಾದ ಪಾಪಿರಂಡೇ ತಟ್ಟಿ ಎಬ್ಬರಿಸಿದರೂ ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಕಾಣಲಿಲ್ಲವೇ, ಆಹಾ, ಶತದ್ರೋಹಿಯಾದ ತಾಟಕಿಯೇ, ಅಯ್ಯೋ ಅಕಟಕಟಾ ಶಿವಮಹದೇವಾ!

ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲವಾಯಿತೋ ಪ್ರಾಣನಾಥ ||

(ಸುವರ್ಣೆ ಮೂರ್ಛೆ ಹೋಗುವಿಕೆ)

ತಾಟಗಿತ್ತಿ: ಕ್ಷಣ ಮಾತ್ರ ಸೈರಿಸುವಂಥವಳಾಗೇ ಮುದ್ದುಮೋಹನೆ ||

(ಸುವರ್ಣಾದೇವಿ ಪ್ರಲಾಪ)

ದರುವು

ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ ಪ್ರಿಯಾ ಕೈಯಾರೆ ಕೊಂದೇ

ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ ಪ್ರಿಯಾ || ಪ ||

ರಾಯ ನಿಮ್ಮಯ ಶೌರ್ಯ ಕಾಯವ ಕಂಗೆಟ್ಟೂ

ಮಾಯಕಾತಿಯು ನಿಮ್ಮಾ ನ್ಯಾಯದಿ ಕೊಂದಳೋ ||

|| 1 ||

ನಿಮ್ಮ ಜೀವದ ನೆಲೆ ಇಮ್ಮಾಯ ತಿಳಿಯುತ್ತಾ

ಸಮ್ಮತಿಯಿಂದಲೀ ನಿಮ್ಮಾನೆ ಕೊಂದಳೋ ||

|| 2 ||

ಯೆಂದು ನೋಡುವೆ ನಿಮ್ಮ ಚಂದಿರಾ ಮುಖವನ್ನೂ

ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಬಂದು ಇಂದೆನ್ನ ಸಲಹನೇ || ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ ಪ್ರಿಯಾ || 3 ||

ದ್ವಿಪದೇ || ಪೂರ್ವಿ ರಾಗ

ಆಹಾ, ಯನ್ನ ಪ್ರಾಣದೊಲ್ಲಭನೇ ಬಲ್ಲರಿಗೆ ಬಲ್ಲಿದನೇ
ಬಲುಗೈಯ ಧೀರಾ ಸರಸ ಕೋವಿದ ಚೆಲ್ವ
ವೀರ ವಿಕ್ರಮಭೂಷನೇ ಭುಜಬಲ ಪರಾಕ್ರಮನೇ
ಯನ್ನಂತ ಕಡುಪಾಪಿ ಇನ್ನುಂಟೇ ಜಗದೊಳಗೇ
ತಂದೆ ತಾಯಿ ಒಡಹುಟ್ಟಿದ ಬಂಧು ಬಳಗವು ಸಹಿತ
ಇಂದು ದೈತ್ಯನು ತಿಂದುದಾನೆಲ್ಲಾ ನಿನ್ನಿಂದ ಮರೆತಿದ್ದೆನೋ
ಯನ್ನ ಬಲುಮೆಯಿಂದ ತಾಟಕಿಯ ಕರತಂದೂ, ಇಂದಿವಳ
ಭಾದೆಯಿಂದ ಜೀವದ ನೆಲೆಯೆಂದು ಕೇಳಿ ಪೇಳುತ್ತ ಬೇಗಾ
ಮರಣ ಹಾರೈಸಿದನೋ ರಮಣಾ ಸಲೆ ಕರ್ಮಿ ನಾನು
ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ ನಾ ನಿನ್ನ ಕೈಯ್ಯರ ಕೊಲ್ಲಿಸಿದನೇ ಪ್ರಿಯನೇ
ಕುಂದಿತೇ ನಿನ್ನ ಮೈಯ ನಸುಗೆಂಪು, ನಿನ್ನ ಲಾವಣ್ಯ
ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರನು ಪೊಳೆಯುವ ಅಂದದೊಳಗಿದೆ
ಕಂದಿ ಕಪ್ಪಾಯಿತೇ ಕಾಮಜನ ರೂಪ ಕುಂಭಿಣಿ ಪತಿಯೇ
ಹೊಂಬಾಳೆಯಂತೆಸೆವಾ ತೊಡೆಗಳೆರಡು ಬಾಡಿದವೋ
ಕಸ್ತೂರಿವೋಲ್ ತಿದ್ದಿದಾಮೀಸೆ, ಸೊಕ್ಕಿ ಸೊರಗಾದವೋ
ಚಂದ್ರನಂತೆಸೆವ ಕದಪಂಗಳು ಬತ್ತಿದವಲ್ಲೋ ಚಿತ್ತದೊಲ್ಲಭನೇ
ಕರಿಯುಭಂಟನ ಕೊಂದ ತೊಂಡನೂರಿಯಂತೆ
ಕೊಂದಳೀ ತರುಣಿ ನಿಷ್ಕರುಣಿ ಸಿಂಧು ಗಂಭೀರಾ
ಕರ್ಣಪತ್ರವನು ಕಲ್ಲಿಂದ ಕುಟ್ಟಿದರೆ ಯನ್ನೇನೆಂದು ಬೈದೆಯೋ
ಯನ್ನ ಮನರನ್ನ, ಯನ್ನನಗಲಿ ಸುರಕನ್ನೆಯರ ನೆನದಪೆಯೋ
ನಿನ್ನ ಸಂಗಡಲೇ ನಾ ಬಹನೋ ಇನ್ಯಾಕೆ ಈ ಜನ್ಮ
ಇನಿತು ಪರಿಯಲೀ ಕನ್ನೆ, ಇನಿಯನಂಬಲಿಸುತ್ತಾ
ಕಂಬನಿಗರೆದಳಾ ತರುಣಿ ಗೋಳಿಡುತ್ತಾ
ಕರಪಲ್ಲವದೊಳಿರ್ಪ ಯಿನಿತು ಚಂದ್ರಾಯುಧದೀ
ಶಿರವ ಛೇದಿಸಿಕೊಂಡು, ಯನ್ನ ಹರಣನೂ
ನಿಮ್ಮ ಚರಣಾರವಿಂದಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಿಸುವೆನೋ

ಹರ ಹರಾ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳ್ಳಾ ಪುರವರಾ. ನೀ ಸಲಹೋ
ಹಾ ರಮಣಾ, ಹಾಯೆಂದು, ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಿದಳೂ ||

ತಾಟಗಿತ್ತಿ: ಆಹಾ, ಎಲಾ, ಹುಡುಗೀ, ತಡಬಡವಿಲ್ಲದೆ ಮಡಿದಿರುವ ಒಡೆಯನನ್ನು ಕಂಡು ಗೋಳಾಡುತ್ತಾ ಮಿಡ ಮಿಡಕಿಸುತ್ತಾ ಖಡ್ಗ
ಕಠಾರಿಯಿಂದ ಏತಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಪೇಳುತ್ತೀಯಾ, ಒಂದರ ಘಳಿಗೆ ತಡೆದು ಯನ್ನ ಹಿಂದುಗಡೆ ಬಂದರೇ

ಇವನಿಗಿಮ್ಮಡಿಯಾದ ಕಡು ಚೆಲ್ವನನ್ನು ಕೂಡಿಸುತ್ತೇನೆ, ನಿನ್ನನ್ನು ಕೈ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ದುಡುಕುಪಡದೆ ಸಡಗರದಿ ಯೆದ್ದು ಬರುವವಳಾಗೇ
ಮುದ್ದು ಮೋಹನೆ ||

(ಸುವರ್ಣಾದೇವಿ-ತಾಟಗಿತ್ತಿಯರ ಸಂವಾದ)

ಸುವರ್ಣೆ-ದರುವು

ಬಿಡು ಬಿಡೇ ಕೈಯ್ಯೆ ಬಿಡು ಬಿಡೇ ||ಪ ||
ಬಿಡೆನಮ್ಮಾ ಖಡ್ಗವಾ ತಡೆಯಾದೆ ತಾಟಕಿ
ಕಡುಪಾಪಿ ಜನ್ಮವಾ ಬಿಡುವೆ ನೀಕ್ಷಣದೊಳು ||ಬಿಡು ಬಿಡೇ ||1 ||

ತಾಟಗಿತ್ತಿ-ದರುವು

ಕೊಡೆನಮ್ಮಾ ಖಡ್ಗ ಕೊಡೆನಮ್ಮಾ ||ಪ ||
ಕೊಡೆನಮ್ಮಾ ನಿನಗಿಷ್ಟು ಕಡುಕೋಪವೇತಕ್ಕೆ
ಮಡಿದಿರುವನ ಬಿಟ್ಟೆ ನ್ನೊಡನೆ ಬಾರಮ್ಮಯ್ಯೆ ||ಕೊಡೆನಮ್ಮಾ ||2 ||

ಸುವರ್ಣೆ-ದರುವು

ಎಲ್ಲಿಗೇ ತಾಯೇ ಎಲ್ಲಿಗೇ ||ಪ ||
ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲಮ್ಮಾ ನಲ್ಲಾನಗಲಿ ನಾನು
ನಿಲ್ಲಾದೆನ್ನಯ ಮನ ಝಲ್ಲು ಝಲ್ಲೆನುತಿದೇ || ||3 ||

ತಾಟಗಿತ್ತಿ-ದರುವು

ಶಶಿಮುಖೀ ಇಷ್ಟು ವ್ಯಸನವೇಕೇ ||ಪ ||
ಕುಸುಮ ಕೇಸರಿ ಯಾಳ್ಳ ವಸುಧೀಶರಾಯನಾ
ವಶವ ಮಾಡುವೆ ನೀಗಾ ಕುಶಲದೀ ಬಾರಮ್ಮಾ ||ಶಶಿಮುಖೀ ||4 ||

ಸುವರ್ಣೆ-ದರುವು

ಜೀಯಾನೇ, ಶಿವಾ ಕಾಯ್ನನೇ ||ಪ ||
ಮಾಯಕಾತಿಯು ಒಬ್ಬ ರಾಯನ ವಶ ಮಾಡೆ
ಕಾಯವ ತೊರೆಕೊಂಬೆ ಪ್ರಿಯನಗಲಿ ಬರೇ ||ಜೀಯಾನೇ ||5 ||

ತಾಟಗಿತ್ತಿ-ದರುವು

ತಡವೇಕೇ ಹುಡುಗೀ ತಡವೇಕೇ ||ಪ ||

ತಡವೇಕೆ ನಿನ್ನನೂ ಬಿಡಲೀಕೆ ಬಂದೆನೇ

ಒಡನೆ ಹೊರಡದೆ ಇರೆ ಮುಡಿಯ ಪಿಡಿದೊಯ್ಯುವೇ ತಡವೇಕೇ ||6 ||

ಸುವರ್ಣೆ: ಅಯ್ಯೋ ಪರಮ ಪಾಪಿಯಾದ ತಾಟಕಿ ಬರಿದೇ ಈ ಪರಿಯಾ ಕರಿಗೊಳಿಸುತ್ತಾ ಆತುರವನ್ನು ಯಾತಕ್ಕೆ ಪಡಿಸುತ್ತಿಯಾ !
ಕರುಣಾಸಾಗರನಾದ ಕಾಂತನಿಗೆ ಶೈತ್ಯೋಪಚಾರವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಕ್ಷಣಮಾತ್ರ ಸೈರಿಸೇ ಮಾಯಗಾತಿ - ಬಿನ್ನಾಣಗಿತ್ತಿ ||

ತಾಟಗಿತ್ತಿ: ಹೋ ಕಮಲಾಕ್ಷಿ ! ಹಾಗಾದರೆ, ಈ ಕ್ಷಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ಕ್ಷಣಮಾತ್ರ ಸಾವಕಾಶ ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ, ನಿನ್ನ ಅಪೇಕ್ಷೆಯನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಂಡು ಬೇಗ ಹೊರಡುವವಳಾಗೇ ಪದ್ಮಾಯತಾಕ್ಷಿ - ಹೋ ಸಾರಸಾಕ್ಷಿ ||

ಸುವರ್ಣೆ: ಹೇ ಮುಕುಂದಪ್ರಿಯಾ, ಹೋ, ಮಂದಾಕಿನೀಧರಾ. ಈ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಕದ ದ್ವಂದ್ವಗಳು ಬಾರದಂತೆ ಕವಾಟದ್ವಾರಗಳು ಬಂಧಕವಾಗಿರಲಿ. ಇಂದು ಈ ತಾಟಕಿಯು ಯಳದೊಯ್ಯು ಪೋಗುತ್ತಾಳೆ. ಚಂದದಿಂದ ಯನ್ನನ್ನು ಕಾಯಬೇಕೆ ಚಂದ್ರಶೇಖರಾ - ಗರಳ ಕಂಠರಾ ||

ಹೇ ತಾಟಕಿ ! ಬಿನ್ನಾಣಗಾತಕಿ ನಿನ್ನ ಬೆದರಿಕೆಗೆ ಬೆರಗಾಗಿ ನಿನ್ನ ಹಿಂದುಗಡೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ಸುಂದರ ತರಮಾದ ಕುಸುಮ ಕೇಸರಿಯ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಪೋಗೋಣ ನಡಿಯೇ ನಾರೀ - ಮುದಿನಾರಿ ||

ತಾಟಗಿತ್ತಿ: ಕಂತುವಿನ ವಾಹನದಂತೆ ನುಡಿಯುವ ಗುಣವಂತೆಯೇ ಕೇಳೂ. ಇಂತೊಪ್ಪ ಪುಷ್ಪ ರಥವನ್ನು ನಾನು ತರಿಸಿ ಇರುತ್ತೇನೆ.
ಅಂತರದಿ ಭ್ರಾಂತಿಗೊಳ್ಳದೆ ಕುಳಿತುಕೋ ಕಾಂತೆ - ನಿನಗ್ಯಾಕೆ ಚಿಂತೆ ||

ಭಾಗವತರ-ದರುವು

ಕುಟಿಲೇ ತಾಟಕಿ ಮನದಿ ಕಪಟಾ ಕೃತ್ಯವ ನಟಿಸೀ

ಪಟು ಪರಾಕ್ರಮಿಯನ್ನು ಕುಟಿಲದಿಂ ಕೊಂದೂ, ತಾ ಕೊಂದು ||1 ||

ಬಿಸಜಾಕ್ಷಿ ತಾಟಕಿಯು ಕುಟಿಲ ಮಾಯಗಳಿಂದ

ಶಶಿಮುಖಿಯ ಪೊರಡಿಸಿದಳ್ ಕುಸುಮಾಕೇಸರಿಗೇ ಆ ಪುರಿಗೇ ||2 ||

ವಸುಧೀಶ ಉಗ್ರಬಾ ಹುಕನ ಸನ್ನಿಧಿಗಾಗ

ಬಿಸಜಾಕ್ಷಿ ಕರೆತಂದೂ ಬೆಸಗೊಂಡಳಾಗ, ತಾನಾಗ ||3 ||

(ತಾಟಗಿತ್ತಿಯು ಸುವರ್ಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಉಗ್ರಬಾಹುಕನ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಬರುವಿಕೆ)

ದರುವು

ಪೊಡವೀಶ ನೋಡ್ಯಯ್ಯ ಕಡುಚಲೈ ಸುಂದರಿಯಾ
ವಡಗೊಂಡು ಬಂದಿರುವೆ ಸಡಗರದಿಂದಾ ದಯದಿಂದಾ ||1 ||

ಸುಂದರಾಂಗಿಯ ನಿಮಗೆ ತಂದು ವದಗಿಸಿ ಇರುವೆ
ಮುಂದೆನೆಗೆ ವೊಂಧನವಾ ಚಂದಾದಿಂದೀಯೋ, ನೀ ಕಾಯೋ ||2 ||

ತಾಟಗಿತ್ತಿ: ಹೇ ರಾಜ, ಕುಸುಮ ಕೇಸರಿಯ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ವಸುಧೀಶ ಉಗ್ರಬಾಹುಕ ರಾಜನೇ ಕೇಳು, ನಿಮ್ಮ
ಕುಶಲತರಮಾದ ಆಜ್ಞೆ ಪ್ರಕಾರ ಯೆಸೆವ ಹೇಮಾವತಿಗೆ ಪೋಗಿ ಅಸಮ ಸಾಹಸಮಾದ ತಂತ್ರವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಶಶಿಮುಖಿಯಳಾದ ಸುವರ್ಣೆ
ಸುಂದರಿಯನ್ನು ತಂದು ನಿಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿರುವೆನು. ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷಕರಮಾಗಿ ಯನಗೆ ಸಲ್ಲತಕ್ಕ ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು
ದಯಪಾಲಿಸಬೇಕೆ ಸ್ವಾಮಿ - ಭೃತ್ಯ ಜನಪ್ರೇಮೀ ||

ಉಗ್ರಬಾಹುಕ: ಭಲೇ ಭಲೇ ಶಹಭಾಷ್ ಮಂತ್ರೀ ನಮ್ಮ ಬೊಕ್ಕಸ ಭಂಡಾರಕ್ಕೆ ಇಗೋ ಈ ಮುದಿನಾರಿಯನ್ನು ಗಕ್ಕನೇ ಕರೆದುಕೊಂಡು
ಪೋಗಿ ಅಕ್ಕರದಿಂದ ತನಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಧನಕನಕ ಮುಂತಾದ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣ ಭೂಷಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸೊಕ್ಕು ಜವ್ವನೆಯು
ಸಂತೋಷಪಡುವಂತೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಮಾನ ಸನ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಬಾರೈ ಪ್ರಧಾನಿ - ವಾರುಧಿಗೆ ಸಮಾನಿ ||

ಮಂತ್ರಿ: ಹೇ ರಾಜ ! ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡದೆ ನಿಮ್ಮ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರಮಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ರಾಜ-ರವಿಕೋಟಿ
ತೇಜ ||

ಮಂತ್ರಿ: ಅಮ್ಮಾ ತಾಟಕಿ, ಇಗೋ, ಈ ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕಮ್ಮಾ ಮಱು
ಮಾಯಗಾತಕಿ ||

ತಾಟಗಿತ್ತಿ: ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಕುಲೋತ್ತಮನೇ, ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತಮವಾದ ಮಾತಿನ ಪ್ರಕಾರ ಅಷ್ಟೈಶ್ವರ್ಯರಮಾದ ಬಹುಮಾನವನ್ನು
ಸ್ವೀಕರಿಸಿರುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನಾನು ಹೊರಡುವೆನೆ ಮಂತ್ರಿ ಕುಲೋತ್ತಮರೇ ||

(ಉಗ್ರಬಾಹುಕ ಸುವರ್ಣೆಯರ ಸಂಭಾಷಣೆ)

ದರುವು ||ಜಂಪೆ

ವಾರೆ ಗಣ್ಣಿನ ಬಾಲೆ ನೀರೆ ನಿನ್ನನು ಕಂಡು
ಸೂರೆ ಹೋಯಿತೆ ತರುಣಿ ಯನ್ನಯ ಮನಸು, ಕೇಳ್ ಮನಸು ||1 ||

ತೋರೆ ನಿನ್ನಯ ಉರುತ ಗುರುಕುಚಗಳ ಬೆರಗನೂ
ಸುರತಾ ಸುಖದೊಳು ನಿನ್ನ ಭರದಿ ಸೇರುವೆನೇ ಬೆರೆಯುವೆನೇ ||2 ||

ಕಾಮಿನಿ ಮಣಿ ನಿನ್ನ ಕಾಮಿಸಿ ಭ್ರಮಿಸಿರುವೆ
ಪ್ರೇಮದಿಂದಲಿ ಯನ್ನ ನೇಮದಿಂ ಕೂಡೇ ರತಿಕ್ರೀಡೆ ||3 ||

ಉಗ್ರಬಾಹುಕ: ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ವಾಹನದಂತೆ ಮುದ್ದು ಮುದ್ದಾಗಿ ಮೃದು ನುಡಿಗಳನ್ನು ನುಡಿಯುವ ಪದ್ಮಲೋಚನೆಯಾದ ಮೋಹನಾಂಗಿಯೇ
ಕೇಳು, ನೀನಿದ್ದ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದು ಕಾಮಾಂಧಕಾರನಾಗಿ ಯನ್ನ ಸಾನಿಧ್ಯಕ್ಕೆ ಖುದ್ದಾಗಿ ಕರೆಸಿದೆ, ತದ್ರೂಪು ನಿನ್ನ ಮುದ್ದು ಮುಖದ
ಅಂದ ಚಂದಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಬೆದರಿ ಧಗ ಧಗಾಯಮಾನವಾಗಿ ಇರುವೆನಾದ ಕಾರಣ ಬದಲು ಯೋಚನೆಯಂ ಗೈಯದೇ ಯನ್ನ ಮದನ
ಸದನಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಳಾಗೇ ಮುದ್ದು ಮೋಹನೆ ||

ದರುವು

ದೊರೆರಾಯ ಕೇಳೈಯ್ಯ ಪರನಾರಿ ಯನ್ನನೂ
ಸುರತಾದಿ ನೆರೆಯಲ್ತೆ ಕರೆಯಲು ಬಹುದೇನೈ ದೊರೆರಾಯ ||1 ||

ತರವಲ್ಲಾ ತರುಣಿಯಾ ದುರುಳಾ ಬುದ್ಧಿಗಳಿಂದಾ
ಕೊರಳ ನರಿಯಲು ಬೇಡ ಶರಣೆಂಬೆ ರಾಜನೇ ದೊರೆರಾಯ ||2 ||

ಹರ ಹರ ನಾನೆಂತು ಪರಿಭವ ಗೈಯಲೀ
ಪರಮ ಪಾಪಿಯು ಯನ್ನ ಸೆರೆಯ ನೊಡ್ಡುವನಲ್ಲಾ ||ದೊರೆರಾಯ ||3 ||

ಸುವರ್ಣ: ಅಯ್ಯೋ ! ದೇವ ದೇವೋತ್ತಮ ದೇವತಾ ಸಾರ್ವಭೌಮನಾದ ಹೇ ಮುಕ್ಕಣ್ಣ ಪ್ರಭುವೇ ಈ ಕಡುಮೂರ್ಖನಾದ ದೊರೆಯು,
ಸೊಕ್ಕು ಜವ್ವನೆಯಾದ ಯನ್ನ ಮೇಲೆ ಅಕ್ಕರ ಮಿಲ್ಲದೇ, ಸೊಕ್ಕಿ ಕಾತುರದಿ ಬರುತ್ತಿರುವನಲ್ಲದೇ, ಇನ್ನಾವ ದಿಕ್ಕಿನೋಳ್ ರಕ್ಕಿಸಿದರೂ
ಬಿಡದಿರುವನಲ್ಲಾ ದೇವಾ ! ಅಯ್ಯೋ ಕಾರಿಣ್ಯ ಪಾಪಿ ಮಿಕ್ಕ ನಾರಿಯರಂತೆ ತಿಳಿಯದೇ ನಿಮ್ಮ ಅಕ್ಕ ತಂಗಿಯರ ಸಮವೆಂದು ತಿಳಿದು
ಹೊಕ್ಕ ಕಡೆ ನನ್ನ ಮುಟ್ಟದೇ ಕಕಲಾತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದೂರ ಸಾರೋ ದೊರೆಯೇ - ನಿನಗಿದು ಸರಿಯೇ ||

ಉಗ್ರಬಾಹುಕ: ಕುಡಿತೆ ಕಂಗಳೆಯಾದ ಹೇ ತರುಣಿ ! ಕಡು ಸೊಬಗಿನಿಂದ ನಿನ್ನ ಬಡ ನಡುವು ಬಳುಕುತ್ತಿರುವ ಬೆಡಗನ್ನು ಕಂಡು ಮಿಡು
ಮಿಡುಕಿ ಸಡಗರದಿ ಗಾಢಾಗಿ ಸುಡುವುದಾದ ಕಾರಣ ನಾ ತಡೆಯಲಾರೆ. ಕಡು ತೀವ್ರದಿಂದ ಯನ್ನ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ
ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದರೇ ಸಮಾ. ಇಲ್ಲವಾದರೇ ನೀನು ಎಡನುಡಿಯನ್ನು ನುಡಿದು ತಡವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ನಿನ್ನ ಜಡ
ಮುಡಿಯನ್ನು ಪಿಡಿದು ಝಂಕರಿಸಿ ಯನ್ನ ಶಯನಾಗ್ಯಹಕ್ಕೆ ತಡೆಯದೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಪೋಗಿ ಘಡಿಘಡಿಸುವ ರತಿಕ್ರೀಡೆಯಿಂದ
ಸುಖಪಡುತ್ತೇನೆ. ತಡಮಾಡದೆ ನಡಿಯೇ ನಾರಿ - ಮದನ ವೈಯ್ಯರಿ ||

ಕಂದಾರ್ಥ ||ಪೂರ್ವಿ

ದೊರೆಯೇ ನೀ ಪರಿ ದುರುಳ ವಿಚಾರ ಮದಾಂಧದೀ
 ಹರುಷವಿದೇತಕೇ ಕರುಣಾಂಭೋ ನಿಧಿ
 ಧೀರನೇ ಪುರಹರ ನರಸಿಯ ಪೂಜೆ ಗೈವೇ ||
 ಧರಣೀಶ ಕೇಳೂ ಸ್ಮರಿಸುವೆ ತಾಳು
 ಧರಣೀಶ ಕೇಳೂ ||
 ಆರು ಮಾಸಗಳನ್ನಾ ಚರಿಸೀದ ನಂತರಾ
 ಮಾರ ಸುರತಕೆ ಇನ್ನೂ ಬೆರೆಯಲು ಬರುವೆನೂ ||
 ಧರಣೀಶ ಕೇಳು ಸ್ಮರಿಸುವೆ ತಾಳು
 ಧರಣೀಶ ಕೇಳು ||

ಸುವರ್ಣ: ಅಂಗಜನ ಮೋಹ ಕಾತುರದಿಂದ ಭಂಗಪಡಿಸುವ ಹೇ ದೊರೆಯೇ ! ಈ ಜಗವನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ಸರ್ವಮಂಗಳೆಯಾದ ಶ್ರೀ
 ಗೌರಿ ದೇವಿಯನ್ನೂ ಮಂಗಳಕರಮಾಗಿ ಆಚರಿಸುವ ವ್ರತನೇಮ ಇರುವುದರಿಂದ ಆರು ತಿಂಗಳ ಪರಿಯಂತರವು ಯನ್ನನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸದೇ
 ಶೃಂಗಾರಕರ ಮಾದ ಒಂದು ಅರಮನೆಯನ್ನು ಅಂಗನೆಯಾದ ಯನಗೆ ಬಿಡಿಸಿಕೊಡ್ಯೆ ದೊರೆಯೇ - ಸೊಕ್ಕಿದ ಮದಕರಿಯೇ ||

ಉಗ್ರಬಾಹುಕ: ಪುತ್ಥಳಿಯ ಪ್ರತಿಮೆಯಂತೊಪ್ಪುವ ಚಿತ್ತಜನರ ಗಿಳಿಯೇ, ಮುತ್ತಿನಾ ಮಣಿಯೇ! ನಿನ್ನ ಚಿತ್ತದೋಳ್ ಕಾತ್ಯಾಯಿನಿಯ
 ಪೂಜಿಸತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಉತ್ತರವನ್ನು ಬಿತ್ತರಿಸಿರುತ್ತೇನೆ, ಉತ್ತಮವಾದ ಇಗೋ ಇಂತೊಪ್ಪ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವನ್ನು
 ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಇರುವಂಥವಳಾಗೇ ಕಾಂತೇ - ನಿನ್ನಂತರವು ತಿಳಿಯಬಂತೇ ||

ಸುವರ್ಣಾದೇವಿ ಪರಿಣಯ

(ಸುವರ್ಣಾದೇವಿ ತಪೋಗೃಹ ಸೇರುವಿಕೆ)

ಶ್ರೀಗೌರೀಸ್ತೋತ್ರ

ದರುವು

ಕಾಯಮ್ಮಾ ಶ್ರೀ ಗೌರೀ ಕಾಯಮ್ಮಾ ಶೌರೀಯೇ
 ಕಾಯ್ವರಿನ್ಯಾರಿಲ್ಲಾ ಕಾರುಣ್ಯ ನಿಧಿಯೇ ||1 ||

ದುರುಳಾ ರಾಜನು ಈಗಾ ವ್ರತಭಂಗ ಗೈಯುವನೇ
 ಸರಸಿಜಾಕ್ಷಿಯೆ ನಿನ್ನಾ ಚರಣಾ ನಂಬಿದನೇ ||2 ||

ಪತಿಯು ಅಳಿದು ಇಹನೆಂದು ವ್ಯಥೆಪಡುತಿರುವೆನೇ
 ಸುತೆಯಾಳ ಸಲಹಮ್ಮಾ ಶಿತಿಕಂಠ ಸತಿಯೇ ||3 ||

ಇಳೆಯೊಳಗೆ ಆ ಜ್ಯೇಷ್ಠಾ ಬಳ್ಯಾಪುರವ ಪೊರೆವ
ವ್ಯಾಳ ಭೂಷಣ ಪ್ರಿಯೇ ಸಲಹಮ್ಮಾ ಯನ್ನಾ

||4 ||

ಶ್ರೀಗೌರೀ ದಂಡಕ

ಶ್ರೀ ಕೈಲಾಸವಾಸನಧಾಂಗೀ ರುದ್ರಾಣಿ ವಾಣಿ
ಫಣಿವೇಣಿ ಕಲ್ಯಾಣಿ ಕಾತ್ಯಾಯಿನಿ ಕಾರುಣ್ಯನಿಧಿ
ನಿಮ್ಮ ಚರಣಾರವಿಂದವಂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಂಬಿರುವೆ
ಕನ್ನೆಯಳ ಅನ್ಯರ ವಶ ಮಾಡದಂತೆ ರಕ್ಷಿಸೀ
ಇನ್ನು ಈ ಕವಾಟ ದ್ವಾರಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಂಧಿಸಿ
ಇನ್ನಾವ ಮಾನವರಿಗೂ ಬಾರದಂತಿರ್ಪುದಲ್ಲದೇ
ತನ್ನ ಇನಿಯನಿಗೆ ಪ್ರಾಣದಾನವ ಕೊಟ್ಟು
ಉನ್ನತಮಾಗಿ ಕನ್ನೆಯನು ಸಲಹಮ್ಮಾ
ಪನ್ನಗಾಧರನ ಪತ್ನಿ ಓನ್ನಮೋ ಓಂಕಾರಿ
ಗೌರೀ ನಮಸ್ತೇ ನಮಸ್ತೇ ನಮಃ ||

ಸುವರ್ಣೇ: ಹೇ ಮಹಾದೇವ ! ಹೋ ಶಾಂಭವೀ ಪತೇ, ಈ ದುರುಳನಾದ ಉಗ್ರಬಾಹುಕನ ವಶಕ್ಕೆ ಯನ್ನನ್ನು ಸಿಲುಕಿಸದಂತೆ ಈ ಕವಾಟ
ದ್ವಾರಗಳು ನಿರ್ಬಂಧಕರಮಾದ ಅಸಾಧ್ಯಮಾಗಿ ಯನ್ನ ಪತಿವ್ರತಾ ಧರ್ಮವನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕೆ ಸಾಂಬಮೂರ್ತಿ ||

ಕಂದ

ಕನ್ನೆಯು ಗೃಹವಂ ಸೇರಲೂ
ಚನ್ನಿಗನಿತ್ತಲ್ ಬತ್ತಿದ ಸ್ವಪ್ನವು ತೋರೆ ||
ಉನ್ನತದಿ ಚಿತ್ರಶೇಖರಾ
ತನ್ನ ಮಾವನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಖಿನ್ನತೆಯೊಳಾಗಂ ||

ಭಾಗವತರು: ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ತಾಟಗಿತ್ತಿಯ ಕುಟಿಲ ಮಾಯೆಗಳಿಂದ ಸೋಮಶೇಖರನು ಮರಣವನ್ನೈದೂ, ಸುವರ್ಣಾದೇವಿಯು
ಕುಸುಮಕೇಸರಿಯ ಪಟ್ಟಣದೋಳ್ ತಪೋಗೃಹವಂ ಸೇರಿ, ಕವಾಟದ್ವಾರಗಳಂ ಬಂಧಿಸಿ, ಗೌರೀ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿರಲೂ, ಇತ್ತಲಾ
ಚಿತ್ರಶೇಖರನ ಕನ್ನೈದಿಲೆ ಹಾರವು ಬಾಡಿ ದುಸ್ವಪ್ನವಾಗಲೂ ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತನಾಗಿ ತನ್ನ ಮಾವನಾದ ವಿಕ್ರಮಭೂಪನೊಡನೆ
ಇಂತೆಂದನೈಯ್ಯು ಭಾಗವತರೇ ||

(ವಿಕ್ರಮ ಭೂಪನಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಶೇಖರನ ಬಿನ್ನಪ)

ದರುವು

ಮಾವಯ್ಯ ಕೇಳು ಪ್ರೇಮದಿ ಪೇಳ್ವೆ

ಮಾವಯ್ಯ ಕೇಳೂ ||ಪ ||

ಕಾಮಿನಿ ನೆವದೊಳೂ ಸೋಮಶೇಖರ ತಾನು

ಕಾಮವೈರಿಯ ಭಜಿಸಿ ಹೇಮಾವತಿಗೇ ಪೋದಾ ||1 ||

ಸುಂದರವಾದಂಥ ಚನ್ನೈದಿಲೆಯ ಹಾರ

ಅಂದವು ಕೆಡುತಲೀ ಕುಂದುತ್ತಾ ಬಂದಿತೂ ಮಾವಯ್ಯ ||2 ||

ಮುಂದೇನು ಗತಿಯಿದ ರಂದವು ತಿಳಿಯದೂ

ಚಂದಾದಿಂ ಪೋಗಲು ವಂದನೇ ಗೈಯುವೇ ಮಾವಯ್ಯ ||3 ||

ಪರಿ ಪರಿ ವಿಧದೊಳೂ ಹಿರಿಯನ ಕಾಣದೇ

ಕರಕರಸುತಲಿದೇ ನರ ವರ ಮನದೊಳಗೇ ಮಾವಯ್ಯ ||4 ||

ಬೈಷ್ಣ ಬಳ್ಯಾ ಪುರದಾ ಅಷ್ಟಮೂರ್ತಿಯ ಭಜಿಸಿ

ಸೃಷ್ಟಿ ಹೇಮಾವತಿಗೇ ಧಟ್ಟಾನೇ ಪೋಗುವೆನೂ ಮಾವಯ್ಯ ಕೇಳೂ ||5 ||

ಚಂದ್ರಶೇಖರ: ಹೇ ಮಾವನಾದ ವಿಕ್ರಮ ಭೂಪ-ಶೌಯಾರಟೋಪ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಚಂದದಿಂದ ಕರೆಸಿದ ಅಂದವೇನೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಸುಂದರ ಪುರುಷನಾದ ಅಣ್ಣಯ್ಯನು ಮಂದಗಮನೆಯನ್ನು ಬಯಸಿ ಪೋದಲಾಗಾಯಿತು ಇಂದಿನವರೆವಿಗೂ ಬಾರದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ನೆಲೆಯನ್ನು ಯನ್ನೊಂದಿಗೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಕನ್ನೈದಿಲೆಯ ಪುಷ್ಪಾಹಾರವನ್ನು ನೋಡಲು ಕಂದಿ ಕಪ್ಪಾಗಿರುವುದಾದ ಕಾರಣ ಒಂದು ಅರೆಕ್ಷಣವೂ ತಡಿಯದೇ ಮುಂದೆ ಹೇಮಾವತಿಯ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಇಂದಿನ ದಿನವೇ ಪೋಗಿ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಪಾದಕ್ಕೆ ವಂದಿಸುವೆನು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ಕಳುಹೈ ಮಾವ-ದಿನಕರ ಪ್ರಭಾವ ||

ವಿಕ್ರಮ: ಹೇ ಅಳಿಯನಾದ ಚಿತ್ರಶೇಖರನೇ ಕೇಳು. ಇಂತೊಪ್ಪ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಪೋಗಬೇಕಾದ ಕಾರಣ ದಳಪತಿ ಸೈನ್ಯ ಸಮೇತನಾಗಿ ವಿಚಿತ್ರಕರಮಾದ ಹೇಮಾವತಿಗೆ ಪೋಗಿಬಾರಪ್ಪಾ ಚಿತ್ರಶೇಖರಾ-ಶತ್ಯಜನ ಭಯಂಕರಾ||

ಚಿತ್ರಶೇಖರ: ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಪೋಗಿ ಬರುತ್ತೇನೈ ಮಾವ-ಕರುಣ ಪ್ರಭಾವ ||

(ಚಿತ್ರಶೇಖರನು ಹೇಮಾವತಿಗೆ ಬರುವಿಕೆ)

ದರುವು ||ಜಂಪೆ

ವರ ಚಿತ್ರಶೇಖರನೂ ಭರದಿ ಪೈಣವ ಹೊರಟಾ

ಪುರವ ಸೇರುತ ತಾನು ಅರಮನೆಯ ಕಂಡಾ ತಾ ಕಂಡಾ ||1 ||

ಆ ದ್ವಾರಗಳನೆಲ್ಲಾ ಭಿದ್ರಿಸಿ ಒಳಹೊಕ್ಕು

ನಿದ್ರೆ ಗೈಯುವುದನ್ನು ಶೀಘ್ರದಿಂ ಕಂಡು ತಾ ಕಂಡು ||2 ||

ಚಂದ್ರಶೇಖರ: ಆಹಾ ! ಅಯ್ಯೋ ಅಣ್ಣಯ್ಯ ಇಂಥಪ್ಪ ರಜತ ಮಯದಿಂದೊಪ್ಪಲ್ಪಟ್ಟ ಮಂದಿರದ ಮಣಿಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಶಯನಗೈದಿರುವ ಕಾರಣವೇನು ? ಮುಖವೆತ್ತಿ ಯನ್ನೊಡನೆ ಮಾತನಾಡ ಬಾರದೇ, ಅಯ್ಯೋ ಸೋಮಶೇಖರಾ-ಕರುಣಾಕರಾ ||

ದರುವು

ಅಯ್ಯೋ ಅಣ್ಣಾ ಅಯ್ಯೋ ಅಣ್ಣಯ್ಯ

ಸಾಯಲೆಂತು ನೀ ಬಂದಿತೋ ಅಣ್ಣಾ ||1 ||

ಮಾಯ ಪಕ್ಷಿಯ ನುಡಿ ಕೇಳಿ ಬಂದೇ

ಕಾಯವನ್ನು ನೀ ತೋರದಲ್ಲೋ ತಂದೇ ||2 ||

ಹೆಣ್ಣಾ ಬಯಸಿ ಅಣ್ಣಾ ನೀ ಬಂದೇ

ಚಿಣ್ಣಾನೋರ್ವಗೆ ಗತಿ ಯಾರೋ ಮುಂದೇ ||3 ||

ಜೈಷ್ಠಾ ಬಳ್ಯಾ ಪುರದಾ ಸೋಮೇಶಾ

ನಿಷ್ಠೆಯಿಂ ಸ್ಮರಿಸುವೆ ಪೊರೆಯೋ ಗೌರೀಶಾ ||4 ||

ಚಿತ್ರಶೇಖರ: ಅಕಟಕಟಾ, ಅಯ್ಯೋ ಅಣ್ಣಯ್ಯ ಮಟು ಮಾಯಗಳನ್ನು ನಟಿಸಿ ಕುಟಿಲತ್ವಗಳಿಂದ ಘಟ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಿದವರು ಯಾರೋ, ಅಂತೊಪ್ಪ ಕುಟಿಲ ಮಾನವರನ್ನು ಕರಿಣತರಮಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಿಸಿ ಯಮನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ದೃಷ್ಟಿಸಿ ಯನ್ನೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಬಾರದೇ, ಅಯ್ಯೋ ಕೆಟ್ಟನಲ್ಲೋ ಅಣ್ಣಯ್ಯ, ಇನ್ಯಾವ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಪೋಗಲಿ. ಸೃಷ್ಟಿಪತಿಯಾದ ಶಂಕರನೇ, ದಿಟ್ಟನಾದ ಅಣ್ಣಯ್ಯನಿಗೆ ಪ್ರಾಣದಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ರಕ್ಷಿಸಬಾರದೇ ಶಂಕರಾ - ಕರುಣಾಕರಾ ||

ಯಲಾ ! ಸಾರಥೀ, ಯಮ್ಮ ಅಣ್ಣಯ್ಯನಿಗೆ ಅನ್ನಪಾನಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಉದ್ದಿಶ್ಯವಾಗಿ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಹುಡುಕಲು, ಆ ಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಪತ್ರಗಳೆರಡೂ ಯನಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವುದರಿಂದ ಮುನ್ನಿನಂತೆ ರೂಪು ತಿದ್ದಬೇಕಾದ ಕಾರಣ ನೀನು ಕಾರಕಡಕೇರಿಗೆ ಪೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ

ಮುಟ್ಟುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಉನ್ನತಮಾದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಿನ್ನಾಣತರಮಾಗಿ ಬಾರೈ ಸಾರಥೀ -
ಸಂಧಾನಮತೀ ||

ಸಾರಥಿ: ಸ್ವಾಮಿ, ಚಿತ್ರಶೇಖರ ಭೂಪಾಲರೇ ! ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳಿದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತಂದು ಇರುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವೀಕರಿಸಬಹುದೈ
ಸ್ವಾಮೀ - ಭಕ್ತಜನ ಪ್ರೇಮಿ ||

(ಅನುಜನು ಅಗ್ರಜನಿಗೆ ಕರ್ನಪತ್ರ ಧರಿಸುವಿಕೆ)

ದರುವು

ಶಂಭೋ ಕಾಯೋ ಶಂಭೋ ಕಾಯೋ
ನಂಬಿದನೈಯ್ಯು ಶಂಭೋ ಕಾಯೋ ||ಪ ||

ಕುಂಭಿಣಿಯೊಳಗೇ ಅಂಬಿಕಾ ವರನೇ
ಸಂಭ್ರಮದಿ ಸ್ವ ಯಂಭೇಶ್ವರನೇ ||1 ||

ಚಿಣ್ಣಾ ನೋವಾರ ನಾದೇನೈಯ್ಯು
ಅಣ್ಣಿಯ್ಯನಾ ಪ್ರಾಣವೀಯಾ ||2 ||

ಮೃತ್ಯುಂಜಯನೇ ಮೃತ್ಯುಜಯನೇ
ಧಾತ್ರಿ ಜ್ಯೇಷ್ಠನೇ ಪೃಥ್ವೀಶ್ವರನೇ ||3 ||

ಕಂದ||ಸಾವೇರಿ ರಾಗ

ಹೇ ಶಂಭೋ, ಹೇ ಶಂಕರಾ, ಹೇ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ
ಹೇ ಫಾಲಾಕ್ಷ, ಹೇ ಅಂಬಿಕಾಪತಿ, ಈ ಕುಂಭಿಣಿ
ಯೊಳಗೆ ನಿಮ್ಮ ಕಂದನಾದ ಅಣ್ಣಿಯ್ಯನಿಗೆ
ಪ್ರಾಣದಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಂಭ್ರಮದಿ
ಸಲಹಬೇಕೈಯ್ಯು ಸ್ವಯಂಭೇಶ್ವರಾ
ಶ್ರೀ ನಮಸ್ತೇ ನಮಸ್ತೇ ನಮಸ್ತೇರ್ನಮಃ ||

(ಸೋಮಶೇಖರ ಮೂರ್ಛೆ ತಿಳಿದೇಳುವಿಕೆ)

ಸೋಮಶೇಖರ: ಆಹಾ, ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ನಿದ್ರೆಗೈಯುತ್ತಿದ್ದೆನೇ ಮುದ್ದುಮೋಹನೇ ||

ತದ್ರೂಪನಾದ ಚಿತ್ರಶೇಖರನೇ ಕೇಳು. ನಾನಿದ್ದ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಮುದ್ದು ಮೋಹನೆಯಾದ ಸುವರ್ಣೆಯ ಸದ್ಗಿಲ್ಲದೇ ಸದ್ಗಣಿರುವ ಕಾರಣವೇನೋ ಅನುಜಾ - ಸಾಂಮ್ರಾಟ ತನುಜ ||

ಚಿತ್ರಶೇಖರ: ಅಣ್ಣಾ ! ಪುತ್ಥಳಿಯ ಬಣ್ಣಾ ! ಹೆಣ್ಣಿ ಗೋಸ್ಕರಮಾಗಿ ಬಂದು, ಕಣ್ಣಿನೋಳ್ ಮಣ್ಣು ಹೊಯಿದಂತೆ ನೀನು ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಅಳಿದಿರುವ ಕಾಲದೋಳ್ ಕಣ್ಣು ಮೂರುಳ್ಳ ಶಂಕರನ ಕರುಣದಿಂದ ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತೇನೆ, ಕನ್ನೆ ಕಾಮಿನಿಯಾದ ಸುವರ್ಣಾ ಅತ್ತಿಗೆಯೂ ಬೆನ್ನಿಂದ ಗೋಡೆಯೋಳ್ ತನ್ನ ಕರದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಲಿಪಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದೈ ಅಗ್ರಜವೀರಾ-ಬಲುಧೀರಾ ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಅದು ಏನೋ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಓದುವಂಥವನಾಗೋ ತಮ್ಮಾ - ಲಿಖಿಸಿದ ಬ್ರಹ್ಮಾ ||

(ಚಿತ್ರಶೇಖರ ಲಿಪಿ ಓದುವಿಕೆ)

ಚೂರ್ಣಿಕೆ || ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಗ

ಶ್ರೀಮಸ್ತು ಸುವರ್ಣಾದೇವಿ ಚಿತ್ರಶೇಖರನಿಗೆ
ಪ್ರೇಮದಿಂದೆರಗಿ ಮಾಡುವ ಬಿನ್ನಪವಾ ||
ಕುಸುಮ ಕೇಸರಿಯನಾಳ್ಳ ಉಗ್ರಬಾಹುಕನು
ಜವದಿಂದ ನಾವು ಬಾಳುವುದ ಕೇಳಿ ಅವನು ನನ್ನ ಬಯಸಿ
ಬೇಡಿದ ವಸ್ತುವನಿತ್ತು ಘಾತಕಿ ತಾಟಕಿಯ ಕಳುಹೇ
ಗಾಢದಿಂ ಬಂದೆಮ್ಮ ಒಡಗೂಡಿದಂತಿರ್ದು
ವಸುಧೀಶ ಸೋಮಶೇಖರನ ಮೋಸದಿಂ ಕೊಂದು
ಯನ್ನನ್ನು ಕುಸುಮ ಕೇಸರಿಯ ಸೇರಿಸಿದಳು
ಪರಪುರುಷರೆನಗೆ ಪಿತಮಾತೆ ಗುರುದೈವ
ಒಡಹುಟ್ಟಿದವರ ಸಮಾನವು ನಿಮ್ಮ ಬರುವಿಕೆಯ
ನೋಡುವೆನು ನಾನು ಆರು ಮಾಸಗಳ ಪರಿಯಂತರವು
ಬಳಿಕ ಹರಣವನು ತೊರಕೊಂಬೆನೆಂದು
ಅತ್ತಿಗೆಯು ಬರೆದಿರುವಳಲ್ಲೋ ಭೂಪಾಲಕಾ ||

ದರುವು || ಜಂಪೆ

ನಡಿ ನಡಿಯೋ ಅನುಜನೇ ಮಡದಿಯನು ಕೊಂಡೊಯ್ದು
ಕಡುಮೂರ್ಖ ಪೊಡವಿಪನ ಬಿಡೆ ನಾನು ಅನುಜಾ, ಇದು ಸಹಜಾ || 1 ||

ಕಡಲಾ ಜಾಣೆಯು ಮಾಯ ಬಿಡದೆ ಕುಟಿಲತೆ ಮಾಡಿ
ಕುಡಿತ್ತೆ ಕಂಗಳೆಯನ್ನು ಕೊಂಡೊಯ್ಯಲೋ ನೀ ಕೇಳೋ ||2 ||

ಪುಂಡ ಲಂಡನ ಕಂಡು ಖಂಡಿಸುವೆ ಮಂಡೆಯನು
ರುಂಡ ಮಾಲೆಯ ಧರಿಸಿ ಭಂಡುಗೆಡಿಸುವೆನೂ ನಾ ಬಿಡೆನೂ ||3 ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಈ ಪೊಡವಿಯೋಳ್ ಮೃದನ ವರದಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿ ಮೆರೆಯುವ ಉಡುರಾಜ ಕಳೆಯುಳ್ಳ ಚಿತ್ರಶೇಖರನೇ ಕೇಳು.
ಕಡುಪರಾಕ್ರಮಿಯಾದ ಉಗ್ರಬಾಹುಕನು ನಮ್ಮ ಮಡದಿಯಳಾದ ಸುವರ್ಣಾದೇವಿಯನ್ನು ಬಿಡದೆ ಕರೆಸಿಕೊಂಡಿರುವನಾದ ಕಾರಣ
ಆತನನ್ನು ಪಿಡಿದು ಇಗೋ ಮಿಡಿ ಮಿಡಿಸುವ ಖಡ್ಗಾಯುಧದಿಂದ ಅವನ ಪಡೆಯನ್ನು ಅಡಗಿಸಿ ಗರ್ಭದಾ ಒಡಲನ್ನು ಬಗೆದು
ಕರುಳುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ರುಂಡ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಡಗರದಿಂದ ಕುಸುಮ ಕೇಸರಿಯ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೊರಡೈಯ್ಯ ಚಿತ್ರಶೇಖರಾ
- ಅರಿಜನ ಭಯಂಕರಾ ||

ಚಿತ್ರಶೇಖರ: ನಿಟಿಲಾಕ್ಷನ ವರದಿಂದ ಪುಟ್ಟಿದ ಪಟುಭದ್ರನಾದ ಅಣ್ಣಯ್ಯನೇ ಕೇಳು ! ಇಂತೊಪ್ಪ ಚಟುಲ ತರಮಾದ ಉಗ್ರಕೋಪವನ್ನು
ಧರಿಸಿದರೆ ತಮ್ಮಟದಾಯವೆಲ್ಲಾ ತಟತಟನೇ ಚಿಟಿಲ್ ಚಿಟಿಲ್ ಎಂದು ಭೋರ್ಗರಿಸುವುದಾದ ಕಾರಣ ತಾಮಸದೀ ಶಾಂತ
ಚಿತ್ತರಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೇ ಬಟ್ಟು ಕುಚದ ಬಾಲೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವುಗಳು ಈ ರೂಪಿನಿಂದ ಪೋದರೆ ಪ್ರಕಟವಾಗುವುದಾದ ಕಾರಣ
ನಿನಗೆ ಕುಟಿಲ ತೀರ್ಥವನ್ನು ತಳೆದು ಮರ್ಕಟವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಟನೆ ತರಮಾದ ಸಿದ್ಧರ ವೇಷವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಕುಸುಮಕೇಸರಿಯ
ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತೇನೈ ಅಣ್ಣಾ - ಪುತ್ಥಳಿಯ ಬಣ್ಣಾ ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಆಹಾ, ಅಗತ್ಯಮಾಗಿ ಪೋಗೋಣ ನಡಿಯೈಯ್ಯ ಚಿತ್ರಶೇಖರಾ ||

(ಚಿತ್ರಶೇಖರ ಸಿದ್ಧರ ವೇಷದಲ್ಲಿ ಬರುವಿಕೆ)

ದರುವು

ಸಿದ್ಧರ ವೇಷವ ಧರಿಸಿ ನಂದನರೂ
ಮುದ್ದು ಕಿನ್ನರಿಯಾನಿರಿಸಿ ||ಪ ||
ಸಿದ್ಧದಿಂದಣ್ಣನಾ ಮುದ್ದು ಮರ್ಕಟ ಮಾಡಿ
ಬಂದಾನು ಶೀಘ್ರದಲಿ ||1 ||ಹರ ಹರಾ ||

ಪಶುಪಾಲನ ಚಿತ್ರದಲ್ಲೇ ವಸುಧೆಯೊಳು
ಶಶಿಧರನ ಜಪಿಸುತ್ತಲೀ
ಅನಮ ಸಾಹಸದಿಂದಾ ಕುಸುಮಕೇಸರಿ ಪುರ
ಬಯಸುತ್ತಾ ಬೇಗದಲ್ಲಿ ||2 ||ಹರ ಹರಾ ||

ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ಜಪ ಮಾಲೆಯ ಧರಿಸಿದ

ಭದ್ರಾ ಕೃಷ್ಣಾಂಜಿನವಾ ||

ರುದ್ರಾನ ರೂಪಿನೋಳ್ ಇರ್ಧಕುಮಾರರೂ

ನಿರ್ಧರದೀ ತಾ ಬಂದರೂ

||3 ||ಹರ ಹರಾ ||

ನಿಟಿಲಾಕ್ಷ ವರ ಪುತ್ರನೂ ಪಟು ತರದೀ

ಕುಟಿಲಾ ವೇಷದಿ ಬಂದನೂ ||

ನಟನೆಯಿಂದಲಿ ಬಂದಾ ಮರ್ಕಟನೊಡಗೊಂಡು

ಅಕಟಕಟ ಯೇನೆಂಬೆನೂ

||4 ||ಹರ ಹರಾ ||

ಪುರಹರ ಹರನೇ ಪೊರೆಯೋ ಕರುಣಾದಿ

ಗಿರಿಜೆಯ ವರನೆ ಪೊರೆಯೋ ||

ಧರಣಿ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳ್ಯಾ ಪುರದ ಶಂಕರ ನಿನ್ನಾ

ಚರಣವ ನಂಬಿರುವೆನೋ

||5 ||ಹರ ಹರಾ ||

ಸುಗುಣ ಸುಬುದ್ಧಿ: ನಮೋನ್ನಮೋ ಹೇ. ಸಿದ್ಧಪುರುಷರೇ ||

ಸಿದ್ಧರು: ಸುಕ್ಷೇಮದಿಂದ ಬಾಳುವಂಥವನಾಗ್ಯೆ ಮಂತ್ರೀಶಾ ||

ಸುಗುಣ ಸುಬುದ್ಧಿ: ಹೇ ಋಷಿಕುಲೋತ್ತಮರೇ ಈ ನವರತ್ನ ಖಚಿತವಾದ ಸಿಂಹ ಪೀಠದೋಳ್ ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲದೇ ಇಂತೊಪ್ಪ ಸತ್ಪುರುಷರ ದರ್ಶನವಾದ ಕಾರಣದಿಂದ ಶತಪಾತಕವೂ ಹರಿದು ಹೋದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದೆಯಾದ ಕಾರಣ ಮತ್ಯಾವ ದೇಶಗಳನ್ನು ಸಂಚರಿಸುತ್ತಾ ಈ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಏನು ನಿಮಿತ್ಯಾರ್ಥವಾಗಿ ಚಿತ್ತೈಸಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ವಿಸ್ತಾರಮಾಗಿ ಯನ್ನೊಡನೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕೆ ಮೌನೀ - ಸುರಸಮ ಜ್ಞಾನಿ ||

ಸಿದ್ಧರು: ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರೀಶಾ ! ಅನಂತ ದೇಶಗಳನ್ನು ಸಂಚರಿಸುತ್ತಾ ಅರ್ತಿಯಿಂದ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಪಂಚರಾತ್ರಿ, ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಏಕರಾತ್ರಿ ಈ ಪರಿ ತಿರುಗುತ್ತಾ ಈ ಪೃಥ್ವಿಗೆ ಚಿತ್ತೈಸಿರುತ್ತೇನಾದ ಕಾರಣ ಮತ್ತೆ ಯನ್ನಯ ನಾಮವು ಸೋಮನಾಥ ನಿರಂಜನಮೂರ್ತಿಯೆಂದು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಕರೆಯುವರೈಯ್ಯೆ ಸಚಿವರಾ - ಸಿಂಧು ಗಂಭೀರಾ ||

ಮಂತ್ರಿ: ಹೇ ಸಿದ್ಧಪುರುಷೋತ್ತಮರೇ ! ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮ ದೇಶಾಧಿಪತಿಯಾದ ಉಗ್ರಬಾಹುಕ ರಾಜರ ಸಭಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಚಿತ್ತೈಸಬೇಕೆ ಮೌನೀ - ಸುರಸಮಜ್ಞಾನಿ ||

ಸಿದ್ಧರು: ಆಹಾ, ಅಗತ್ಯಮಾಗಿ ಚಿತ್ತೈಸುತ್ತೇವಯ್ಯೆ ಮಂತ್ರಿವಯಾರ ||

ಮಂತ್ರಿ: ಹೇ ಉಗ್ರಬಾಹುಕ ರಾಜ ಭೂಪೋತ್ತಮರೇ, ಭೂತ ಪೇತ ಭವಿಷ್ಯದ್ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ತಿಳಿದಂಥ ಒಬ್ಬ ಮಹಾತ್ಮನು ಬಂದು ಇದ್ದಾನೈಯ್ಯಾ ರಾಜೇಂದ್ರಾ - ಸದ್ಗುಣ ಸಾಂದ್ರ ||

ಉಗ್ರಬಾಹುಕ: ಹೇ ಮಂತ್ರೀ ! ಆ ಮಹಾತ್ಮರನ್ನು ಮ್‌ಯಾರದೆಯಿಂದ ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸೈಯ್ಯ ಮಂತ್ರೀ - ಕಾ್ಯೇರಷು ತಂತ್ರೀ ||

ಸುಗುಣ ಸುಬುದ್ಧಿ: ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೈ ದೂರೆಯೇ - ಧೈರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇಸರಿಯೇ ||

ಉಗ್ರಬಾಹುಕ: ನಮೋನ್ನಮೋ ಸಿದ್ಧಪುರುಷರೇ ||

ಸಿದ್ಧರು: ಅಷ್ಟೈಶ್ವಯರ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತು ಬಾರೈ ನೈಪೋತ್ತಮಾ ||

ಉಗ್ರಬಾಹುಕ: ಅಯ್ಯ ತಾಪಸೋತ್ತಮಾ, ಈ ವೃದ್ಧಿಯೋಳ್ ದ್ವೀಪಾಂತರದಿಂದ ಮುತ್ತಿನಾ ಮಣಿ ಯಂತೊಪ್ಪುವಾ ಸ್ತ್ರೀರತ್ನವನ್ನು ತರಿಸಿರುತ್ತೇನೆ, ಅಂತೊಪ್ಪ ಮತ್ತ ಗಜಗಾಮಿನಿಗೆ ಚಿತ್ತಜನಗ್ರಹವೂ ಸೋಂಕಿರುವುದಾದ ಕಾರಣ ಮುಖವೆತ್ತಿ ಮಾತನಾಡದೆ ಚಪಲ ಚಿತ್ತದಿಂದ ಇರುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳ ನಿಮಿತ್ಯಾರ್ಥಮಾಗೀ ನಿಮ್ಮ ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಮತ್ಯಾವ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿತು ಇದ್ದೀರೋ ಯನ್ನ ಮುಂದುಗಡೆ ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕೈ ತಾಪಸೋತ್ತಮಾ ||

ದರುವು

ಪೊಡವೀಪತಿಯೇ ಕೇಳು ಕಡಲಾ ಜಾಣೆಯಳಿಗೆ

ಪಿಡಿಡಿಹ ಗ್ರಹವನ್ನು ಬಿಡಿಸುವೆನೈಯ್ಯ ||1 ||

ಕಡು ಚಲ್ಲೆ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿದಾ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ

ಓಡಿ ಹೋಗುವುದಯ್ಯ ಮೂಢಗ್ರಹವೀಗಾ ||2 ||

ಕಿಡಿಗಣ್ಣಾ ಮೃಡನಾಣೆ ಜಲಜಾಕ್ಷಿಯಳ ನಿಮ್ಮ

ವಡನೇ ಕೂಡಿಸುವೆನೂ ಪೊಡವಿಪಾಲಕನೇ ||3 ||

ಕಂದ||ಸಾವೇರಿ ರಾಗ

ಶ್ರೀರಾಜ ವಂಶೋತ್ಪನ್ನ ಕೇಳೈ ಕಾಶ್ಚೀರ

ನವ ಖಂಡ, ಕೊಂಕಣ ಅಖಿಳ ದೇಶಗಳಾ

ಶಂಖಿನೀ ಜಾತಿಯ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮಂಕು ಬುದ್ಧಿ

ಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುವಾ, ಜನವೇಶ್ಯಾ ನಾರಿವೇಶ್ಯಾ,

ರಜವೇಶ್ಯಾ, ಭೂತ ಪ್ರೇತಗಳ ಉಚ್ಚಾಟನಾ

ಅಗ್ನಿಸ್ತಂಭನ, ಖಡ್ಗಸ್ತಂಭನ, ಜಲಸ್ತಂಭನಾ

ಸರ್ವಾಂಜನಾ, ದೂರಗಮನ ದೂರ ದೃಷ್ಟಿ

ಇಂದ್ರಜಾಲ, ಮಹೇಂದ್ರಜಾಲ, ಮಣಿಮಂತ್ರ

ತಂತ್ರ ಶುದ್ಧಕ್ರಿಯಾ, ಸಾಮುದ್ರಿಕೆಯಾ,

ಅಂಜನವೂ ಬೇಳೈಯೂ ಅಂತೊಪ್ಪ

ಕಾಮಗ್ರಹವನ್ನು ಸೋಂಕಿದ ಕಾಮಿನಿಯರನ್ನು
ಪ್ರೇಮದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ವಶ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ
ಕಾಮಿತಾರ್ಥವನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕೈ ಭೂಪಾಲಕಾ ||

ಉಗ್ರಬಾಹುಕ: ಹಾಗಾದರೆ ಆ ನಾರಿಯನ್ನು ಯನ್ನ ವಶಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೇ ನಾನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನಿಮಗೆ
ಧಾರಾಕೃತಮಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಲ್ಲದೇ, ಪರಮ ಸುಂದರಮಾದ ನಾರೀಮಣಿ ಇಗೋ, ಈ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾಳೆ. ಯನ್ನ ಮೇಲೆ ಪೂರ್ಣ
ಕಟಾಕ್ಷವಿಟ್ಟು ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸಿಕೊಡಬೇಕೈ ಮುನಿಯೇ - ನಿನ್ನಿರವು ನಾನರಿಯೇ ||

ಸಿದ್ಧರು: ತೀವ್ರದಿಂದ ಆರು ದಿವಸದೊಳಗಾಗಿ ಸರಿಗೂಡಿಸುತ್ತೇನೈ ದೊರೆಯೇ - ಚಿಂತಿಸುವುದು ಸರಿಯೇ ||

ಸುವರ್ಣಾದೇವಿ ಪರಿಣಯ

(ಕಂಸಾಸುರ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬರುವಿಕೆ)

ಸೋಮಶೇಖರ: ಯಲಾ ! ಖೋಡಿ ದನುಜನೇ ಕೇಳು ! ಅಂಥ ಬಾಹು ಬಲಾಢ್ಯ ಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿ ನೀನಾದದ್ದೇ ಆದರೆ ಗಢದಿಂದ
ಯನ್ನಯ ಯೆದುರಿನೋಳ್ ನಿಂದು ಖಾಡಾ ಖಾಡಿ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಡಗರದಿಂದ ಯನ್ನನ್ನು ಜಯಿಸೋ ದನುಜಾ-ನಿನ್ನ ಕೊಲ್ಲುವುದೇ
ಸಹಜಾ ||

ಕಂಸಾಸುರ: ಕೇಳುತ್ತೀಯೇನೋ ನರ ಮಾನವಾ! ಚಂಡದಾನವರೆಂಬ ಬೆದರಿಕೆಯು ನಿನಗಿಲ್ಲದೇ, ಪ್ರಚಂಡ ದನುಜನಾದ ಯನ್ನಯ ಕೈಗೆ
ಸಿಕ್ಕಿ ಯನ್ನ ಅಂಬುಜಾಕ್ಷಿಯಾದ ಸುವರ್ಣೆಯನ್ನು ಕೂಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೀಯಾ ! ಗಂಡಭೇರುಂಡನಂತೆ ಮೆರೆಯುವ ಇಗೋ ಈ ಗಢಾ
ದಂಡದಿಂದ ನಿನ್ನ ಮಂಡೆಯನ್ನು ಖಂಡಿಸಿ ತುಂಡು ತುಂಡನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಂಥಪ್ಪ ಕಂಡಗಳನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ
ಸಿದ್ಧನಾಗೋ ನರಾಧಮಾ-ನೋಡೆನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮಾ ||

ದರುವು

ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸನ್ನದ್ಧನಾಗೋ ಒಂದು

ಗುದ್ಧಿಗೆ ಮರ್ದಿಪೆ ಸಾಗೋ ||

ಮಧ್ಯ ಪಾನವ ಮಾಡಿ ಮದಮಾಂಸಗಳ ತಿಂದು

ಕೊಬ್ಬಿದ ನಿನ್ನನೂ ಕೊಲ್ಲುವೆನೀಗಲೇ

|| 1 ||

ಕಂಸಾಸುರ-ದರುವು

ಬಲ್ಲೆ ಬಲ್ಲೆನು ನಿಲ್ಲೆಲೋ ಈ

ಮಲ್ಲ ಯುದ್ಧದಿ ನೋಡೆಲೋ ||

ಹುಲುಮಾನವ ನಿನ್ನ ಮಲ್ಲಸಾಹಸದಂತೆ
ಗುಲ್ಲು ಮಾಡದೆ ಯನ್ನ ವಲ್ಲಭೆಯನು ಬಿಡೋ

||2 ||

ಸೋಮಶೇಖರ-ದರುವು

ಬಿಡು ಬಿಡು ಯಲೋ ನಿನ್ನನಾ ಈಗ
ಕಡಿದು ಬಿಸಾಡುವೆ ಮುನ್ನ ನಾ ||
ತಡಬಡವ್ಯಾತಕೆ ಜಡ ಮತಿ ಮಸ್ತಕ
ಹೊಡೆಯುವೆ ಪಿಡಿಹಿಹ ಖಡ್ಗದಿ ನಿನ್ನನೂ

||3 ||

ಕಂಸಾಸುರ-ದರುವು

ಇಷ್ಟು ಪೌರುಷವ್ಯಾಕೋ ಮಾನವಾ
ಭ್ರಷ್ಟ ಗಧೆ ಪೆಟ್ಟು ತಿನ್ನುವಾ ||
ದೃಷ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿತು ಪೆಟ್ಟನು ಹೊಯ್ಯುತಾ
ಹೊಟ್ಟೆ ಬಗೆದು ಯಮ ಪಟ್ಟಣಕೊಯ್ಯುವೆ

||4 ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಭಳಿರೇ ! ನಿಶಾಚರನಾದ ಕಂಸ ದೈತ್ಯನೇ ಕೇಳು ! ಮಹಾಚಂಡ ಪರಾಕ್ರಮನಂತೆ ಬಂದು ಗರ್ಜಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೀ !
ಅಂತೊಪ್ಪ ಉದ್ಧಂಡ ಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿ ನೀನಾದದ್ದೇ ಆದರೆ ಗಂಡುಗಲಿಯಾದ ಯನ್ನೊಡನೆ ತಂಡ ತಂಡಮಾಗಿ ಪುನಃ ಯುದ್ಧವನ್ನು
ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ಯನ್ನ ಕರಾಗ್ರದಲ್ಲಿ ಮೆರೆದು ಝಳಪಿಸುವ ಖಡ್ಗಾಯುದಿಂದ ಈ ಪೊಡವಿಗೆ ನಿನ್ನ ಬಲಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮುದದಿಂದ
ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸನ್ನದ್ಧನಾಗೋ ದಾನವಾ - ಕತ್ತರಿಸುವೆ ನಿನ್ನ ದೇಹವಾ ||

ಕಂಸಾಸುರ: ಯಲಾ ! ಪುಂಡ ಮಾನವನೇ ಕೇಳು, ಇಗೋ ಈ ಮಂಡಲದ ದಂಡು ದಳವಾಯಿ ಸೈನಿಕರನ್ನು ಒಂದೇ ತುತ್ತಿಗೆ
ನುಂಗಿರುತ್ತೇನೆ. ಅದರಂತೆ ಭಂಡನಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ಕಂಡು ಯನ್ನ ಗಧಾ ದಂಡದಿಂದ ತುಂಡು ತುಂಡನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೋರೆ ದವಡೆಗಳಿಂದ
ಅಗಿದು ಗುಟಕ್ ಗುಟಕ್ ಎಂದು ನುಂಗುತ್ತೇನೆ ನೋಡೋ ಮಾನವಾ - ನಿನ್ನ ನಾ ತಿಂಬುವಾ ||

ಸೋಮಶೇಖರ-ದರುವು

ಹಿಡಿರೋ ಹಿಡಿರೋ ಕಡು ದುರಾತ್ಮನಾ
ಕೇಳ್ ಪೊಡವಿನರರ
ಪಿಡಿದು ವಡಲ ಬಡುಕ ದೈತ್ಯನಾ

||1 ||

ಕಂಸಾಸುರ-ದರುವು

ನುಂಗುವೆ ನಿನ್ನ ಅಂಗ ಸಹಿತದೀ
ಯಲೋ ಮಂಗ ಮನುಜ
ಗಂಗಾಧರ ಕೃಪಾಂಗ ಮಿಲ್ಲದೇ

||2 ||

ಸೋಮಶೇಖರ-ದರುವು

ಸಿಡಿಲಾರ್ಭಟದಿ ಕಡಿದ ಸೋಮನೂ
ಗಡಗಡನೆ ನಡುಗಿ
ಪೊಡವಿ ಮೇಲೆ ದೈತ್ಯ ಮಡಿದನೂ

||3 ||

ಭಾಗವತರ-ದರುವು

ಮಡಿದ ದೈತ್ಯನೊಡಲ ಗರ್ಭದೀ
ಸಿಡಿದಾಗ ಬಂದ
ಪೊಡವಿ ಮೇಲೆ ಗಂಧರ್ವತ್ವದೀ

||4 ||

ಭಳಿರೇ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳ್ಳಾ ಪುರವರಾ
ಘಳಿಲಾನೇ ಬಂದು
ಇಳೆಯೊಳೆನ್ನ ಸಲಹೋ ಭವಹರಾ

||5 ||

(ಕಂಸಾಸುರನ ಗರ್ಭದಿಂದ ಗಂಧರ್ವ ಬರುವಿಕೆ)

ಸೋಮಶೇಖರ: ಯಲಾ ! ಗರ್ಭ ಸಂಧಾನಿಯೇ, ನೀ ಧಾರು ? ನಿನ್ನ ಪಟ್ಟಣ ದಾವುದು ? ನಿನ್ನ ಪೆತ್ತಂಥಾ ಜನನೀ ಜನಕರು ಧಾರು ?
ಏನು ಕಾರಣ ಈ ದುಷ್ಠನಾದ ದೈತ್ಯನ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದೆ. ದಿಟ್ಟ ತರಮಾಗಿ ಪೇಳಿ ಯೋಗ ಸಂಧಾನಿ ||

ಗಂಧರ್ವ: ಪರಶಿವನ ವರದಿಂದ ಪುಟ್ಟಿದ ಸುಕುಮಾರನೇ ಕೇಳು ! ಗವನೆಂಬ ಗಂಧರ್ವನಾದ ನಾನು ಸುರಪುರಕ್ಕೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರಲೂ,
ಸಿಂಧೂ ನದಿಯ ಸರೋವರದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಶುಕನೆಂಬ ಮುನಿಯು ಅರ್ಘ್ಯವಂ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಿರಲೂ, ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ
ಅಯ್ಯನೆಂಬ ತೇಜಿಯನ್ನೇರಿ ನಾನು ಸುರಪುರಕ್ಕೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರಲೂ ಅದರ ಬಾಯಿಂದ ಬಿಳಿ ನೊರೆಯು ವರಮುನೀಂದ್ರನ ಮೇಲೆ
ಸುರಿದ ಕಾರಣ ಆ ತಪಸ್ವಿಯು ಕೋಪದಿಂದ ಅಸುರನಾಗೆಂದು ಶಾಪವಂ ಕೊಡಲು ಈ ಶಾಪವು ಎಂದಿಗೆ ಪರಿತ್ಯಾಗವಾಗುವುದೆಂದು
ಕೇಳಲೂ ವರ ವೀರ ಸೋಮಶೇಖರನ ಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿ ಹರಣವನ್ನು ತೊರೆಯಲು ಅಂದಿಗೆ ನಿನ್ನ ಶಾಪ ಪರಿತ್ಯಾಗವಾಗುವುದೆಂದು
ಹೇಳಲೂ, ಇಂದಿಗೆ ಶಾಪವಿಮೋಚನೆಯಾಯಿತು. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ನಿವಾಸಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಬರುತ್ತೇನೆ, ನಿಮಗೆ ವಂದನೆಯ್ಯೆ ರಾಜಕುಮಾರ -
ಶತ್ರುಜನ ಭಯಂಕರಾ ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಹೇ ಕಾಂತೆ, ಹೇ ರಮಣೆ, ಹೇ ನಲ್ಲೇ ! ಇಗೋ ಈ ಭಂಡನಾದ ದೈತ್ಯನನ್ನು ನಷ್ಟಪಡಿಸಿ ಇರುತ್ತೇನೆ, ಇದಿಗೋ ಈ ದೊಡ್ಡಗುಡ್ಡದಂತೆ ಬಿದ್ದಿರುವಂಥವನನ್ನು ನೋಡಿದೆಯಾ, ಅಲ್ಲದೇ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಮಾದ ಇವನ ಅಂಗವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿದೆಯಾ. ತಡವರಿಸದೆ ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆನಂದಕರಮಾಗಿ ಇರುತ್ತೀಯೇನೆ ಕಾಂತೆ - ಸದ್ಗುಣವಂತೆ ||

ಸುವರ್ಣೆ: ನಮೋನ್ನಮೋ ಹೇ ಪ್ರಾಣಕಾಂತ ! ಕಂದರ್ಪ ಸಮರೂಪನಾದ ನೀವು ನಮ್ಮ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳನ್ನು ತಿಂದ ಹಗೆಯನ್ನು ಕೊಂದ ಕಾರಣದಿಂದ ಮನದೊಂದಿಗೆ ಪರಮಾನಂದ ಭರಿತಳಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಪೇಳುತ್ತೇನೆ ಲಾಲಿಸಬೇಕೈ ಕಾಂತ-ಮಹಾಸಮರಂಥಾ ||

ದರುವು

ಧಾರುಣಿ ಪಾಲ ಕೇಳೈ
ನಾರಿಯ ಲೋಲ ||ಪ||ರಮಣಾ ||
ವೀರಸೇನನ ದೊರೆಯೂ
ಧೀರತನದೀ ಪೊರೆದಾ ||
ಧರಣಿ ಹೇಮಾವತಿಯ
ಪೊರೆದು ಪಾಲಿಪುದು ರಮಣಾ ||1 ||ಧಾರುಣಿಪಾಲ ||

ಮುದ್ದು ಮೋಹನ ಕೇಳು
ಇದ್ದ ಪರಿಯ ಬೇಗಾ ||
ಸಿದ್ಧದಿಂ ತೆರಳುವುದು
ಉದ್ಯಾನ ವನಕೇ ರಮಣಾ ||2 ||ಧಾರುಣಿಪಾಲ ||

ಬೈಷ್ಣ ಬಳ್ಯಾ ಪುರದಾ
ದೃಷ್ಟಿ ಮೂರುಳ್ಳ ಶಿವನೂ ||
ಕಷ್ಟವ ಪರಿಹರಿಸೀ
ಶ್ರೇಷ್ಠದಿಂ ಪೊರೆವಾ ||ರಮಣಾ ||3 ||ಧಾರುಣಿಪಾಲ ||

ಸುವರ್ಣೆ: ಅಂಗಜ ಸಮರೂಪನಾದ ಹೇ ಕಾಂತೆ ! ಅಂಗಜವೈರಿ - ಭವಭಂಗ ಶಂಭುಲಿಂಗನ ಕೃಪಾಂಗದಿಂದ ಯನ್ನ ಜನಕನಾದ ವೀರಸೇನ ನೃಪಾಲನು ಪೊರೆದು ಪಾಲಿಸಿದ ಈ ಹೇಮಾವತಿ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ತುಂಗ ವಿಕ್ರಮರಾದ ನೀವು ಪಾಲಿಸುವುದಲ್ಲದೇ, ಶೃಂಗಾರಕರಮಾದ ನಮ್ಮ ಕಾನನಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಮಂಗಳಕರಮಾದ ಕೊಳದಲ್ಲಿ ಜಳಕವನ್ನಾಡಿ ಕಂಗಳಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದ ಚೆಲುವ ವೃಕ್ಷಗಳ ಮೇಲೆ ಒಪ್ಪುವಾ ಪಕ್ಷಿ ಜಾತಿಗಳನ್ನು ವಿನಯದಿಂ ನೋಡಿ ನಿಮ್ಮ ಸಂಗಡ ಬರುವೆನಾದ ಕಾರಣ ಮಂಗಳಕರಮಾಗಿ ಪೋಗೋಣ ದಯಮಾಡಿಸಬೇಕೈ ಕಾಂತೆ - ಪರಮ ದಯಾವಂತೆ ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ವಾಹನದಂತೆ ಮೃದು ನುಡಿಗಳನ್ನು ನುಡಿಯುವ ಪದ್ಮಲೋಚನೆಯಾದ ತರುಣಿಯೇ ಕೇಳು ನಿನ್ನ ಮಧುರ ತರಮಾದ ಮೃದು ನುಡಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಧುರ ಸಕ್ಕರೆ ಜೇನು ಸವಿದಂತೆ ಇರುವುದಾದ ಕಾರಣ ಉದ್ಯಾನವನಕ್ಕೆ ಪೋಗೋಣ ನಡಿಯೇ ಕಾಂತೇ - ಸರಸ ಧೀಮಂತೆ ||

ಭಾಗವತರು: ಈ ಪ್ರಕಾರಮಾಗಿ ಸೋಮಶೇಖರನೂ, ಸುವರ್ಣಾದೇವಿಯೂ ಸಹ ವನ ವಿಹಾರ ಗೈಯುತ್ತಾ ಅಮೃತ ಸಮೋಪಮಾನಮಾದ ಕೊಳದಲ್ಲಿ ಜಲ ಕ್ರೀಡೆಯಾಡುತ್ತಿರಲೂ, ಸುವರ್ಣಾದೇವಿಯ ರತ್ನ ಪಾವುಗೆಯು ಕಾಣದೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೀಳಲು, ಮೆಟ್ಟಿದ್ದ ಇನ್ನೊಂದು ಪಾವುಗೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಯೆಸೆದು ಸತಿಪತಿಗಳು ಅರಮನೆಗೈದು ಸುಖ ಸಲ್ಲಾಪದಿಂದಿರಲೂ ಆ ಪಾವುಗೆಯು ಒಬ್ಬ ಶಬರನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಲು ಅದಂ ತಂದು ತನ್ನ ರಾಜನಾದ ಉಗ್ರಬಾಹುಕನಿಗೆ ತಂದೊಪ್ಪಿಸಲು ರಾಜನು ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯೊಡನೆ ಇಂತೆಂದನೈಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ ||

(ಉಗ್ರಬಾಹುಕ ಬರುವಿಕೆ)

ಉಗ್ರಬಾಹುಕ: ಭಳಿರೇ, ಸೇವಕಾ, ಹೀಗೆ ಬಾ ! ಮತ್ತೂ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೀಗೆ ನಿಲ್ಲು, ಭಲಾ, ದ್ವಾರಪಾಲಕಾ ! ಈ ಸಪ್ತಕುಲಾಚಲ ಪರ್ವತಗಳೋಳ್ ಮಹಾ ಶ್ರೇಷ್ಠದಿಂದೊಪ್ಪಲ್ಪಟ್ಟ, ಕನಕಾಚಲ ಪರ್ವತ ಶಿಖರಾಗ್ರದೋಳ್ ಮೆರೆಯುವ ಕೈಲಾಸ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದೆನಿಸುವಾ, ದೃಷ್ಟಿ ಮೂರುಳ್ಳ ನಿಟಿಲಾಕ್ಷನ ಕರುಣ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಪರಮೈಶ್ವರ ಮಣಿ ಖಚಿತ ಮಾಣಿಕ್ಯದಿಂ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ಸಿರಿ ಸಂಪತ್ಕಳಾದಿ ವೈಭವದಿಂದೊಪ್ಪಿ, ದೇಶ ದೇಶದ ಮಾನವಾಧಿಪರಿಗೆ ಅಸಮ ಕೋವಿದನೆಂದೆನಿಸಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿರುವಂಥ ಈ ವಸುಧೆಯೋಳ್ ಕುಸುಮ ಕೇಸರಿಯ ನಗರವನ್ನು ಕುಶಲತನದಿಂ ಪಾಲಿಸುವ ಉಗ್ರಬಾಹುಕ ಅರಸ ಶಿಖಾಮಣಿಯೆಂದು ಗ್ರಹಿಸುವಂಥವನಾಗೋ ದೂತ - ರಾಜ ಸಂಪ್ರೀತ ||

ಭಳಿರೇ, ಭಟ ಸಾರಥಿಯೇ ಈ ಸಭಾ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಇಂದಿನಾ ದಿನ ನಮ್ಮ ರಾಜಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ರತ್ನ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಒಂದು ಪಾವುಗೆಯು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ರತ್ನ ಪರಿಕ್ಷೆಗಳ ಉದ್ದಿಶ್ಯಮಾಗಿ ಬಂದು ಇರುತ್ತೇನಾದ ಕಾರಣ ಅತಿಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಸುಗುಣ ಸುಬುದ್ಧಿಯೆಂಬ ಯನ್ನ ಪ್ರಧಾನಿಯನ್ನು ಕರೆಸೋ ಚಾರಕಾ-ದ್ವಾರ ಪಾಲಕಾ ||

(ಸುಗುಣ ಸುಬುದ್ಧಿಯೆಂಬ ಪ್ರಧಾನಿ ಬರುವಿಕೆ)

ಸುಗುಣ ಸುಬುದ್ಧಿ: ಅಯ್ಯ ಸಾರಥೀ, ಹೀಗೆ ಬಾ ! ಮತ್ತೂ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೀಗೆ ನಿಲ್ಲು. ಯಲಾ, ದ್ವಾರ ತಿಷ್ಠ ! ಶ್ರೀಮದ್ರಾಜಾಧಿರಾಜ ಕಂಠೀರವ ಭೂಪಾಲರೆಂದೆನಿಸಿ ಒಪ್ಪುವಾ ಅಗಣಿತಮಾದ ಅರಸರಿಂದಲೂ ಕಪ್ಪಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ಗ್ರಹಿಸುವ ಕಪ್ಪುಗೊರಳನ ಕರುಣ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಕುಸುಮಕೇಸರಿಯೆಂಬ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಕುಶಲತನದಿಂದ ಪರಿಪಾಲಿಸುವಾ ವಸುಧೀಶ ಉಗ್ರಬಾಹುಕ ರಾಜರ ಸಮ್ಮುಖದೋಳ್ ಹಿತದಿಂದ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಸುಗುಣ ಸುಬುದ್ಧಿಯೆಂಬ ಪ್ರಧಾನೋತ್ತಮನು ನಾನೇ ಅಲ್ಲವೇನಯ್ಯ ಸಾರಥೀ - ಸಂಧಾನ ಮತಿ ||

ಅಯ್ಯ ಕವಾಟ ಸೇವಕಾ ! ಈ ಸಭಾ ಪಾಂಡಿತ್ಯರ ಬಳಿಗೆ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೇ ನಮ್ಮ ದೊರೆಯಾದ ಉಗ್ರಬಾಹುಕರಾಜರು ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣ ಬಾಹೋಣವಾಯ್ತು, ಅತಿಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಭೇಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಸೋ ಚಾರ - ನಿನ್ನ ಕೊರಳಿಗೆ ಪುಷ್ಪಾಹಾರ ||ನಮೋನ್ನಮೋ ದೊರೆಯೇ- ಧೈರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇಸರಿಯೇ ||

ಉಗ್ರಬಾಹುಕ: ಅಷ್ಟೈಶ್ವರದಿಂದ ಬಾರೈ ಪ್ರಧಾನಿ - ವಾರುಧಿ ಸಮಾನಿ ||

ಸುಗುಣ ಸುಬುದ್ಧಿ: ಯನ್ನಿಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣವೇನು ? ತ್ವರಿತದಿಂದ ಪೇಳಬೇಕೈ ರಾಜ- ಮಾತಾಂಡತೇಜ ||

ದರುವು ||ಜಂಪೆ

ಮಾತು ಪೇಳುವೆ ನಿನಗೆ ಮಂತ್ರಿಶೇಖರ ಕೇಳೈ
ದೂತ ತಂದಿತ್ತಿಹನೂ ರತ್ನಾಪಾವುಗೆಯೂ, ಪಾವುಗೆಯೂ ||1 ||

ಥಳಥಳಿಸುವ ಪಾವುಗೆಯೂ ನೀಲಾಮಣಿ ನಿರ್ಮಿತವೂ
ಇಳೆಯೊಳಗೆ ಧಾರಿದನೂ ಧರಿಸೂತಿಹರಿನ್ನೂ ಕೇಳಿನ್ನೂ ||2 ||

ಉಗ್ರಬಾಹುಕ: ಅಯ್ಯ ಪ್ರಧಾನಿ ! ಈ ಕ್ಷಿತಿಯೊಳಗೆ ಅರ್ತಿಯಿಂದ ನಾನು ಧಾತ್ರಿಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಿರಲೂ ಓರ್ವ ಶಬರನು ಈವತ್ತಿನಾ
ದಿನದಲ್ಲಿ ಪೃಥ್ವಿ ಹೇಮಾವತಿಯ ವನಾಂತರದ ಬಿತ್ತರದ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ವಿಚಿತ್ರತರಮಾದ ಈ ರತ್ನಪಾವುಗೆಯನ್ನು ಇತ್ತು
ಇರುವನಾದ ಕಾರಣ ಈ ಪೃಥ್ವಿಯೋಳ್ ಧರಿಸತಕ್ಕಂಥವರು ಧಾರೋ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಯನ್ನೊಡನೆ ಬಿತ್ತರಿಸೈ ಮಂತ್ರಿ - ಕಾರ್ಯೇರಷು ತಂತ್ರಿ ||

ದರುವು

ಪೃಥ್ವಿಪಾಲನೆ ಕೇಳೈ ಮತ್ತೆ ಹೇಮಾವತಿಯಾ
ಪೃಥ್ವಿಮೋಹಿನಿ ಧರಿಪ ರತ್ನಾ ಪಾವುಗೆಯೂ ||

ಸುಗುಣ ಸುಬುದ್ಧಿ: ಪಟು ಭಟಾಗ್ರಣಿಯಾದ ಹೇ ರಾಜ ! ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯೋಳ್ ಕಂಗಳಿಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠಮಾಗಿ ತೋರಲ್ಪಟ್ಟ ಹೇಮಾವತಿಯ ಬಟ್ಟ
ಕುಚದ ಮೋಹನ ರೂಪ ಲಾವಣ್ಯ ಕೋಟಿಕಂದರ್ಪ ಸಮರೂಪವನ್ನು ಪೋಲ್ವ ನಟನೆಗಾರ್ತಿಯಳಾದ ಸುವರ್ಣ ಜಗನ್ನೋಹನೆ
ಮೆಟ್ಟುವಂಥ ಶ್ರೇಷ್ಠಮಾದ ಪಾವುಗೆಯೂ ನವರತ್ನ ಮಯದಿಂದೊಪ್ಪಲ್ ಪಟ್ಟಿರುವುದಾದ ಕಾರಣ ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟಾನುಸಾರವೇನು?
ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕೈ ರಾಜ - ರವಿಸಮತೇಜ ||

ದರುವು ||ಜಂಪೆ

ಸುಂದರಾಂಗನೆಯನ್ನು ತಂದು ವದಗಿಸೋ ಮಂತ್ರೀ
ಇಂದು ಧರಣೀಯೊಳಗೆ ಡಂಗೂರ ಹೊಡೆಸೋ ನೀ ಹೊಡೆಸೋ ||3 ||

ಅಷ್ಟಾ ಮೂರುತಿ ದೃಷ್ಟಿ ಫಲಿಸಿತು ನಮಗೆ
ದಿಟ್ಟಾ ಕೋಮಲೆಯರನು ಕೊಟ್ಟು ನೀ ಕರೆಸೋ ನೀ ಕರೆಸೋ ||4 ||

ಉಗ್ರಬಾಹುಕ: ಹೇ ಮಂತ್ರೀ, ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳ್ಯಾಪುರ ವಾಸನಾದ ಶಂಕರ ಮೂರ್ತಿಯ ದಯಾರಸವು ನಮಗೆ ಫಲಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಆ ತರಳ
ಸುಂದರಿಯಾದ ಸುವರ್ಣೆಯನ್ನು ಈ ಸಭಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವಂಥವರಿಗೆ ಪರಮ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅವರವರು ಬೇಡಿದ
ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಧರಣೀಶನು ಕರುಣಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾನೆಂದು ಈ ಪುರದ ರಾಜ ಬೀದಿಯೋಳ್ ಡಂಗೂರ ಸಾರಿ ಬಾರೈಯ್ಯ ಸಚಿವರಾ-
ಸಿಂಧು ಗಂಭೀರಾ ||

ಸುಗುಣ ಸುಬುದ್ಧಿ: ಹೇ ರಾಜೇಂದ್ರಾ ! ನಿಮ್ಮ ಆಜ್ಞೆ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಆ ತರುಣಿಯನ್ನು ಕರೆ ತರುವ ನಿಮಿತ್ಯವಾಗಿ ಈ ಪುರಪರಿವಾರಗಳಲ್ಲಿ
ಡಂಗುರವನ್ನು ಹೊಡೆಸಿದ ಕಾರಣ ಯಾರೋ ಓರ್ವ ಮುದಿನಾರಿಯು ನಾನು ತರುತ್ತೇನೆಂದು ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದಾಳೈಯ್ಯಾ ನೃಪಾಲಕಾ -
ಕ್ಷೋಣಿಜನಪಾಲಕಾ ||

(ತಾಟಗಿತ್ತಿ ಬರುವಿಕೆ)

ತೆರೆ-ದರುವು

ಕುಟಿಲೆಯು ಬಂದಳು ತಾಟಕಿಯೂ ||ಪ ||

ಪಟು ತರದಿಂದಲೀ ನಟನೆಯು ನಟಿಸುತಾ

ಕುಟಿಲತನದಿ ಅಟ ನಟಿಸುತ ದಿಟದೊಳೂ ||1 ||

ಮಿಡುಕುತ ತಡಕುತ ಒಡಲನು ಬಡಿಯುತಾ

ಗಡ ಗಡ ನಡುಗುತ ಬಡನಡು ಬಳಕುತಾ ||2 ||

ಗರ ಗರ ತಿರುಗುತ ಹರನನು ಸ್ಮರಿಸುತಾ

ಯರಗುತ ಸೊರಗುತ ಕೊರಗುತ ಮರುಗುತಾ ||3 ||

ಪೀಠಿಕೆ: ಯಲಾ ! ಕುಟಿಲ ಸಂಧಾನಿಯೇ ! ಈ ಕುರಾರದೊಳು ವಿಕಟಕವಿಯಂತೆ ವಿಕಟವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿಸುವ ಅಕಟಕಟ ನೀ ಧಾರೋ
- ಇತ್ತ ಕಡೆ ಬಾರೋ ||

ಯಲಾ ಕುಟಿಲ ಸಂಧಾನಿಯೇ ! ನಟನೆಗಾರ್ತಿಯರೊಳಗೆ ಕುಟಿಲ ಕುಂತಳೆಯಾದ ಮಟಮಾಯಗಾತಿಯೆಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿ
ಸಕುಟುಂಬ ಸಮೇತರಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಮಾನ್ಯರನ್ನು ವಿಕಟತ್ವದಿಂದ ಅಗಲಿಸುವ ಚಿತ್ತಿನಿ ಜಾತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವ ತಟವಟಕಿಯೆಂಬ
ತಾಟಕಿಯಾದ ಮಟು ಮಾಯಗಾತಿಯು ನಾನೇ ಅಲ್ಲವೇನಯ್ಯ ಕುಟಿಲ ಸಂಧಾನಿಯೇ ||

ಹೇ ಮಾವನಾದ ಸಾರಥೀ ಹೇಮಾವತಿಯ ಕಾಮಿನಿಯನ್ನು ಪ್ರೇಮದಿಂದ ತಂದವರಿಗೆ ಕಾಮಿತಾರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು
ಸ್ವಾಮಿಯಾದ ರಾಯನು ನೇಮಿಸುತ್ತಿರುವನಾದ ಕಾರಣ ಆ ಮಹಿಷನ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಇರುತ್ತೇನೆ, ಕೋಮಲೆಯು ಬಂದು
ಇರುವಳೆಂದು ಭೂಮಿಪಗೆ ತಿಳಿಸೋ ಮಾವ - ಇದೇ ನನ್ನ ಸ್ವಭಾವ ||ಪರಾಕು ಪರಾಕೈಯ್ಯ ದೊರೆಯೇ - ಮೋಹದ ಅರಗಿಳಿಯೇ ||

ಉಗ್ರಬಾಹುಕ: ಹೇ ಮಾನಿನಿಯಾದ ತಾಟಕೀ ! ಹೇಮಾವತಿಯ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ವೋಗಿ ನಿನ್ನ ಕುಟಿಲ ಮಾಯಗಳಿಂದ ಚತುರೋಪಾಯವನ್ನು
ನಟಿಸಿ ಬಟ್ಟಕುಚದ ಬಾಲೆಯನ್ನು ಈ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ವಡಗೊಂಡು ಬಂದು ಯನ್ನ ವಶವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಈ ಅಷ್ಟೈಶ್ವರದಿಂದೊಪ್ಪಲ್
ಪಟ್ಟಾವಳಿಯ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣ ವನ್ನು ನಿನಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ, ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳೊಳಗಾಗಿ ಕರೆತಂದು ಬಿಡುತ್ತೀಯಾ ತಟ್ಟನೇ
ಪೇಳುವಂಥವಳಾಗೇ ಕುಟಿಲ ಸಂಧಾನಿಯೇ ||

ತಾಟಗಿತ್ತಿ: ಹೋ ರಾಜಕುಮಾರನೇ, ಆ ನಾರಿಯಳನ್ನು ಚಾರುತರಮಾದ ಯನ್ನ ಚತುರೋಪಾಯ ಗಳಿಂದ ಇನ್ನು ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತರುತ್ತೇನೆ ನೀನಾತುರ ಪಡದೆ ಭೋರನೆ ವೀಳ್ಯವನ್ನು ಸಾರಬಹುದೈಯ್ಯ ರಾಜ - ಈ ಮಾತು ಸಹಜಾ ||

ಉಗ್ರಬಾಹುಕ: ಭಲಾ ಭಲಾ. ಷಹಭಾಷ್, ಎಲೈ ಮಂತ್ರೀ, ಈ ಕುಟಿಲ ತಾಟಕಿಗೆ ಒಪ್ಪಿದ ವೀಳ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸೋ ಪ್ರಧಾನಿ - ವಾರುಧಿಸಮಾನಿ ||

ಸುಗುಣ ಸುಬುದ್ಧಿ: ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಆಗಬಹುದೈಯ್ಯ ರಾಜೇಂದ್ರಾ ||ಅಮ್ಮಾ ತಾಟಕಿ ! ವೀಳ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಮ್ಮಾ ಮುಖಮಾಯಗಾತಿ ||

ತಾಟಗಿತ್ತಿ: ಹೇ ಮಂತ್ರಿ ಕುಲೋತ್ತಮಾ ! ವೀಳ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇರುತ್ತೇನೆ. ನಾನಿನ್ನು ಪೋಗಿ ಬರುತ್ತೇನೈಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ - ನೀ ಬಹು ತಂತ್ರೀ ||

(ತಾಟಗಿತ್ತಿ ಹೇಮಾವತಿಗೆ ಹೋಗುವಿಕೆ)

ಭಾಗವತರ-ದರುವು

ತಡ ಬಡವಿಲ್ಲದೇ ನಡೆದಳು ತಾಟಕಿ

ಪೊಡವಿ ಹೇಮಾವತಿಗೆ ಪುರಕೇ

|| 1 ||

ಕಡಲನು ದಾಟುತಾ ನಡೆದಳು ತಾಟಕಿ

ಕಡು ಭರದೀ ವನಕೇ ಬನಕೇ

|| 2 ||

ಪೊಡವಿಪ ಸತಿಯನು ನೋಡುತ ಮಾಯದಿ

ಗಡ ಗಡ ನಡುಗುತ್ತಾ ಬರುತಾ

|| 3 ||

ಬಿದ್ದಿಹ ಮುದುಕಿಯ ಸುದ್ಧಿಯ ಕಾಣತಾ

ಚದುರಗೆ ಪೇಳಿದಳೂ ಅವಳೂ

|| 4 ||

ಸುವರ್ಣ: ಕರುಣಾ ಸಾಗರನಾದ ಪ್ರಾಣಕಾಂತನೇ ಕೇಳು ! ಸೊರಗಿ ಚೈತನ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಮರುಗಿ ಕೊರಗುತ್ತಾ ಹರಣ ಪೋದವಳಂತೆ ಬಿದ್ದಿರುವ ಮುದಿ ನಾರಿಯಳನ್ನು ಕಂಡು ಯನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಕರಗಿ ನೀರಾಗಿರುವುದಾದ ಕಾರಣ ಪರಮ ಹರುಷದಿಂದ ಇವಳ್ಯಾರೋ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇನೈ ಕಾಂತ - ಸದ್ಗುಣವಂತಾ ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಮತ್ತಗಜಗಮನೆಯಾದ ಚಿತ್ತದೊಲ್ಲಭೆಯೇ ಕೇಳು ! ಮತ್ತೆ ವೃದ್ಧಿಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಇರುವಂಥವಳು ಭೂತ ಪ್ರೇತ ಪಿಶಾಚವೋ ಮತ್ತಾರೋ ಇವಳಿರುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದು ಅರಮನೆಯ ದೂತಿಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕರೆದುತಾರೆ ಕನ್ನೇ - ಸುಗುಣ ಸಂಪನ್ನೇ ||

ಸುವರ್ಣ: ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೈಯ್ಯ ಕಾಂತ-ಕಾಮಿನಿ ವಸಂತ ||

ದರುವು

ಬಂದಿಹಕ್ಕಾರೇ ಸುಂದರಿ ಬಾರೇ

ಬಂದಿಹಕ್ಕಾರೇ ||ಪ ||

ಮಂದಗಮನೆ ಕೇಳು ಇಂದು ವನದ ಮಧ್ಯೆ

ಕಂದಿ ಕುಂದು ತ ಮರು ಗಿಂದು ದುಃಖಿಸಲೇಕೇ ||ಬಂದಿಹಕ್ಕಾರೇ ||1 ||

ಚಿಂತಿಸಲೇಕೇ ಕಾಂತೆಯೆ ನಿನ್ನ ಅಂತರಂಗಕ್ಕೆ ||

ದಂತಿಗಮನೆ ಕೇಳು ಅಂತರಂಗದೊಳಿಷ್ಟು

ಸಂತಾಪವೇಕಮ್ಮಾ ಚಿಂತಿಪುದನು ಪೇಳೇ ||ಬಂದಿಹಕ್ಕಾರೇ ||2 ||

ಸುವರ್ಣಾದೇವಿ: ಹೇ ಕಾಂತಾಮಣಿ, ಇಷ್ಟು ಚಿಂತಾಕ್ರಾಂತಳಾಗಿ ಮನದಿ ಚಿಂತಿಸುವ ಅಂತರಂಗವೇನೋ ಪೇಳುವುದಲ್ಲದೇ ಧಾವ ಭೂಕಾಂತನ ಮಡದಿಯೋ ಕಾಂತಾರದಿ ಚರಿಸುವ ಭೂತ ಪ್ರೇತವೋ, ಇಂತೊಪ್ಪ ಮನಾಂತರದ ಹಾದಿಯೋಳ್ ಕುಳಿತು ಯೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಿಲ್ಲದೇ ವಿಭ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಇರುತ್ತೀಯಲ್ಲಾ, ನಿನ್ನ ಅಂತರಂಗದ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಪೇಳಮ್ಮಾ ನಾರಿ - ಕೇಳುತ್ತಿರುವೆನು ಸಾರಿ ||

ದರುವು

ಯೇನೇಳಲಮ್ಮಾ ಯನ್ನಯ ಬಾಳು

ಯೇನೇಳಲಮ್ಮಾ ||ಪ ||

ನಾನು ಮಾಣಿಕ ಶೆಟ್ಟಿ ಮಾನವತಿಯು ಕಾಣೆ

ತಾನು ಮಡಿಯಲು ಬೇಗ ಜ್ಞಾನಶೂನ್ಯಳು ಆದೇ || ||1 ||

ಹಡಗು ಮುಳುಗಿ ಯನ್ನಾ ವಡೆಯನು ಮಡಿಯಲೂ

ಕಡುಪಾಪಿಯೆಂದೆನ್ನಾ ಕಡೆಗೈದು ನೂಕಿತೂ || ||2 ||

ತಾಟಗಿತ್ತಿ: ಅಮ್ಮಯ್ಯ ನಾನೇನಂಥ ಹೇಳಲೇ ತಾಯೇ ನಿನ್ನಂಥ ರೀವಿಯಿಂದ ಇದ್ದಂಥವಳೇ, ಆದಾಗ್ಯೂ ಮಾಣಿಕ ಶೆಟ್ಟಿಯೆಂಬುವನಿಗೆ ಯನ್ನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಲಾಗಾಯ್ತು ಇಷ್ಟು ಕಷ್ಟವನ್ನು ಪಟ್ಟವಳಲ್ಲವಾದ ಕಾರಣ, ಅಂತೊಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿಯು ಸತಿ ಸುತರನ್ನು ಹಿಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪಟ್ಟೆಜಲ್ಲಿ ಮುಂತಾದ ಮುತ್ತು ರತ್ನಗಳ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ ಪಟ್ಟಣ ವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಹಡಗತ್ತಿ ಪೋಗುತ್ತಿರಲೂ ಥಟ್ಟನೇ ಅಂತೊಪ್ಪ ಹಡಗು ಮುಳುಗಿ ವಿಶಿಷ್ಟರೂ ಜಲಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಲೂ, ಶ್ರೇಷ್ಠಮಾದ ಗಂಗೆಯು ಯನ್ನನ್ನು ಕಡು ಪಾಪಿಯೆಂದು ನೂಕಿ ಬಿಟ್ಟು ಇರುವುದಾದಕಾರಣ ದಿಟ್ಟಮಾದ ಬೈಲಿನೊಳು ಕಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟು ನೋಡಲು ಯನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಈ ಪಟ್ಟವು ಕಾಣಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಥಟ್ಟನೆ ಬಂದು ಯನ್ನ ಅಷ್ಟೈಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ನೆನೆಸಿಕೊಂಡು ಇಷ್ಟುದುಃಖಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತೇನಮ್ಮಾ ತಾಯೇ - ಕರುಣವಿಟ್ಟು ಕಾಯೇ ||

ದರುವು

ಅಕ್ಕಾ ನಿಮ್ಮಯ ಮರೆ ಹೊಕ್ಕನು ಕೃಪೆಯಿಂದಾ
ಅಕ್ಕರದಿಂ ಸಲಹು ದಿಕ್ಕಿಲದವಳನ್ನೂ

||3 ||

ನಂದಿವಾಹನ ಶಿವನೂ ಇಂದು ನಿನ್ನನು ಪೊರೆವಾ
ಸುಂದರೀ ಯನ್ನನೂ ಚಂದಾದಿ ಸಲಹಮ್ಮಾ

||4 ||

ತಾಟಗಿತ್ತಿ: ಅಯ್ಯೋ ಅಕ್ಕಯ್ಯ, ನಾನು ಏನಂಥ ಹೇಳಲಮ್ಮಾ ತಾಯೇ ! ಯನ್ನ ಪತಿ ಸುತರನ್ನು ಹತಗೊಳಿಸಿ ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಮುಖವೆತ್ತಿ ಪೋಗಲಮ್ಮಾ ತಾಯೇ ! ಸತಿಪತಿಯರಾದ ನಿಮ್ಮಿವರ ಚರಣಕ್ಕೆ ನಮಿಸುತ್ತೇನೆ, ಹಿತದಿಂದ ಯನ್ನನ್ನು ಪಥವೇರಿಸಬಾರದೇ. ಅನಾಥಳಾದ ಯನ್ನನ್ನು ದೂತಕಿಯ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿರಿಸಲೂ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಸೇವಾ ಸತ್ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ನಾ ಮಾಡಿದ ಪಾಪವು ಪೋಗುವುದಾದ ಕಾರಣ, ಅಯ್ಯೋ ಅಮ್ಮಯ್ಯ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮರೆಹೊಕ್ಕಿರುತ್ತೇನೆ, ನಂದಿ ವಾಹನ ಚಂದ್ರಶೇಖರನು ಚಂದದಿಂದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಪೊರೆಯಲಮ್ಮಾ ತಾಯೇ - ಕರುಣಿಸೆನ್ನ ಕಾಯೇ ||

ದರುವು

ಬಾರಮ್ಮಾ ಪೊರೆವೇ ಹಿರಿಯವಳಾಗಿ

ಅರಮನೆಗಿರುವೇ ||ಪ ||

ನಿರುತ ಸೌಖ್ಯಗಳಿಂದಾ ಪೊರೆವ ಜ್ಯೇಷ್ಠಾಬಳಾ

ಪುರದ ಸೋಮೇಶನ ಚರಣವ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾ ||ಬಾರಮ್ಮಾ ಪೊರೆವೇ ||

ಸುವರ್ಣೆ: ಹೇ ಮುದಿನಾರಿಯಾದ ತರುಣಿಯೇ ಕೇಳು ! ನಮ್ಮ ಚದುರತರಮಾದ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಮುದದಿಂದ ಸುದತಿಯರಂತೆ ವಪ್ಪಿ, ಯನ್ನ ಹೃದಯ ವಲ್ಲಭನಾದ ರಾಯನಿಗೂ ಚದುರೆ ಸುಂದರಿಯಾದ ನನಗೂ, ವಿಧ ವಿಧಮಾದ ಶೈತ್ಯೋಪಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬದಲುತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡದೇ ಮಂದಿರದ ಸದನಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಮುದದಿಂದ ನೀನು ಅಧಿಕಳಾಗಿ ಬಾಳಿಕೊಂಡು ಇರುವವಳಾಗಮ್ಮಾ ಮುದಿನಾರಿ ||

ಸುವರ್ಣಾದೇವಿ ಪರಿಣಯ

(ಸಿದ್ಧರು ತಪೋಗೃಹದ ಬಳಿಗೆ ಪೋಗುವಿಕೆ)

ದರುವು

ಚದುರೆಯ ಅತ್ತಿಗೆ ಕದವನು ತೆಗೆತೆಗೆ

ಮೈದುನ ಬಂದಿಹೆನೇ ತಾಯೇ

||1 ||

ಬೆದರದೆ ಹೃದಯದಿ ಚದುರನ ತಂದಿಹೆ

ಮುದದಿ ಕದವ ತೆಗಿಯೇ ತಾಯೇ

||2 ||

ಚಿತ್ರಶೇಖರ: ಮದನ ಸತಿಯಳಂತೆ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುವ ಸುದತಿ ಸುವರ್ಣಾದೇವಿಯಾದ ಇಂದುವದನೆಯೇ ಕೇಳು ! ಚದುರ ಸೋಮಶೇಖರನ ಅನುಜ ಚಿತ್ರಶೇಖರನು ಬಂದು ಇದ್ದೇನೆ, ಬಂಧಿಸಿರುವ ಕವಾಟದ್ವಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಯನ್ನ ಯೆದುರಾಗಿ ನಿಂತು, ಮಧುರ ತರಮಾದ ಮಾತನಾಡುವಂಥ ವಳಾಗಮ್ಮಾ ಅತ್ತಿಗೆಯೇ - ಅಣ್ಣಯ್ಯನ ಸತಿಯೇ ||

ದರುವು

ಅಣ್ಣಾಯ್ಯ ನೀ ಯನ್ನಾ ಪುಣ್ಯದ ಸಿರಿಯಂತೆ

ಹೆಣ್ಣ ಕೂಗುವನ್ಯಾರೈಯ್ಯ ನೀ ಪೇಳೈಯ್ಯ ||

ಮನ್ನಣೆ ಯಿಂದಲಿ ನಿನ್ನಯ ಪೆಸರೇನೂ

ಕನ್ನೆ ಯನ್ನೊಳು ತಿಳಿಸೈ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪೇಳೈ ಅಣ್ಣಯ್ಯ ನೀಯನ್ನಾ ||1 ||

ಸುವರ್ಣ: ಈ ವಸುಧೆಯೊಳು ಶಶಿಧರನಂದದೀ ಪ್ರಕಾಶಮಯಮಾಗೀ ತೋರುವ ಅಣ್ಣಯ್ಯನೇ ಕೇಳು! ಋಷಿ ವೇಷದಿಂದ ಬಂದು ಯನ್ನ ಪ್ರಾಣೇಶನ ಕುರುಹುಗಳನ್ನು ಪೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀಯಾ. ಅಸಮ ಸಾಹಸ ಪುರುಷರಾದ ಪತಿಯ ರೂಪಿನಿಂದ ನೀನಿರುವೆ, ನಿಮ್ಮ ವಸುಧೆ ಯಾವುದು ? ನಿಮ್ಮ ಪೆಸರೇನು ? ಕುಶಲದಿಂದ ಯನ್ನೊಡನೆ ಉಸುರಬೇಕೈ ಋಷಿಯೇ - ಅಸಮ ಸಾಹಸಿಯೇ ||

ದರುವು

ಚಿತ್ರಶೇಖರನಾ ನೆತ್ತಿದೆ ನಿನ್ನಯ

ಮುತ್ತೈದೆತನವನ್ನೂ ತಾಯೇ

||3 ||

ಪೃಥ್ವಿಗಧಿಕ ಪುರ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳ್ಯಾಪುರ

ಕರ್ತನೇ ಪೊರೆಯುವನೇ ತಾಯೇ

||4 ||

ಚಿತ್ರಶೇಖರ: ಪುತ್ಥಳಿಯ ಪ್ರತಿಮೆಯಂತೊಪ್ಪುವಾ ಅತ್ತಿಗೆಯೇ ಕೇಳು. ಪೃಥ್ವಿ ರತ್ನಾಪುರಿಯ ವಜ್ರಮಕುಟನ ಸುಪುತ್ರರೆಂದೆನಿಸೀ ಮತ್ತೆ ಹೇಮಾವತಿಯ ಮಂದಿರದೊಳಗೆ ಚಿತ್ತಜನ ಸಮರೂಪನಾದ ಅಣ್ಣಯ್ಯನು ಮೃತ್ಯುವನ್ನು ಹೊಂದಿರಲೂ, ಕಾತ್ಯಾಯಿನೀ ಪತಿಯ ಕರುಣದಿಂದ ಆತನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಯೆತ್ತಿ ಮತ್ತೆ ನೀನು ಲಿಖಿಸಿದ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿದು ಈ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ಇರುತ್ತೇನೆ, ಯನ್ನಯ ಪೆಸರು ಚಿತ್ರಶೇಖರನೆಂದು ಕರೆಯುವರಮ್ಮಾ ಅತ್ತಿಗೆಯೇ - ಅಣ್ಣಯ್ಯನ ಸತಿಯೇ ||

ದರುವು

ತೋರೈಯ್ಯ ನೀ ಯನ್ನಾ ಧೀರಾ ಪ್ರಾಣೇಶನಾ

ಶೆರಗೊಡ್ಡಿ ಬೇಡುವೆನಾ ಮೈದುನ ನಿನ್ನಾ ||

ಮಾರ ಸನ್ನಿಭ ಪ್ರಿಯನಾ ವಿರಹ ಸೈರಿಸಲಾರೆ

ಸಾರಿ ತೋರಿಸು ನೀ ಯಿನ್ನೂ ಪ್ರಾಣೇಶನನ್ನೂ ||

||2 ||

ಸುವರ್ಣೆ: ಅಪ್ಪಾ, ಮೈದುನಾ ! ಕಪ್ಪುಗೊರಳನ ಕರುಣ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಯನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಪತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾಣ ಜೀವಿತನನ್ನಾಗಿ ವಡಗೊಂಡು ಈ ಪರಿ ಬಂದು ಇದ್ದೇನೆಂದು ಪೇಳಿದೆಯಲ್ಲಾ ಅಪರೂಪ ಕರಮಾದ ನೃಪತಿಯನ್ನು ರೂಪುಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿ ಚಪಲ ಚಿತ್ತವನ್ನಾದರೂ ಹರಿಸಬಾರದೇನಪ್ಪಾ ಮೈದುನಾ - ತಿಳಿಸು ಕಾರ್ಯದ ಹದನಾ ||

ಚಿತ್ರಶೇಖರ: ಪತಿವ್ರತಾ ಧರ್ಮವನ್ನು ಬಿಡದೆ ಪತಿಯೇ ಗತಿಯೆಂದು ಇರುವ ಅತ್ತಿಗೆಯೇ ಕೇಳು, ಅತಿ ತೀವ್ರದಿಂದ ನಿನ್ನ ಪತಿಯ ಮುಖದರುಶನವನ್ನು ಈ ವತ್ತಿಗೆ ಆರು ದಿವಸಗಳೊಳಗಾಗಿ ಸತಿಪತಿಯರೀರ್ವರಿಗೂ ಅತಿಶಯದೀ ಮುಹೂರ್ತವನ್ನು ನಡೆಯಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮಾತು ಯತಾರ್ಥವೆಂದು ನಿನ್ನ ಚಿತ್ತದೋಳ್ ತಿಳಿದು ಸಂತೋಷಕರಮಾಗಿ ಇರುವಂಥವಳಾಗಮ್ಯಾ ಅತ್ತಿಗೆಯಮ್ಮನವರೇ ||

ದರುವು

ವಸುಧೆ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳ್ಳಾ ಪುರದಾ ಸೋಮೇಶನೂ

ಹಸನಾಗಿ ಪೊರೆಯುವನೂ ಹರುಷದಿ ಯಿನ್ನೂ

ಋಷಿಮುನಿ ಪೇಳಿದಾ ವಿಷಯ ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಗೇ

ಕುಶಲದಿಂ ಸಲಹುವನೂ ವಿಷಕಂಠಹರನೂ

||3 ||

ಸುವರ್ಣೆ: ಹೇ ಶಂಕರಾ, ಹೇ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ, ಹೇ ಕಾಲಕಂಠರಾ ! ಹೇ ಕರುಣಾಪಯೋನಿಧೇ! ಯನ್ನ ಮೈದುನನಾದ ಚಿತ್ರಶೇಖರನಿಗೆ ಜಯಪ್ರದವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ರಕ್ಷಿಸಬಾರದೇ ! ಹೇ ಮೈದುನಾ ! ನಿನ್ನ ಆಜ್ಞೆ ಪ್ರಕಾರ ಇರುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಪೂರೈಸುವಂಥವನಾಗಪ್ಪಾ ಮೈದುನಾ- ತಿಳಿಯಿತು ಕಾರ್ಯದ ಹದನಾ ||

ಸಿದ್ಧರು: ಅಮ್ಮಾ ಅತ್ತಿಗೆಯಮ್ಮನವರೇ, ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಪೋಗಿ ಬರುತ್ತೇನಮ್ಮಾ ಅತ್ತಿಗೆಯೇ - ಅಣ್ಣಯ್ಯನ ಸತಿಯೇ ||

(ಸಿದ್ಧರು ರಾಜಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರುವಿಕೆ)

ಸಿದ್ಧರು: ಹೇ ಮಂತ್ರಿ ಕುಲೋತ್ತಮರೇ ಕೇಳಿ ! ನಿಮ್ಮ ರಾಜೋತ್ತಮನಾದ ಉಗ್ರಬಾಹುಕ ರಾಜನಿಗೆ ದ್ವೀಪಾಂತರದಿಂದ ತಂದಿರುವ ಮತ್ತಗಜಗಮನೆಯನ್ನು ಕರೆದು ಶುಭ ಮುಹೂರ್ತವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತೇನೆ. ಬೇಕಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವುದಲ್ಲದೇ ನಿಮ್ಮ ಪುತ್ರ ಮಿತ್ರಾದಿ ಬಂಧು ಬಾಂಧವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಧಾತ್ರೀಶನನ್ನು ಪ್ರಥಮ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಿಸುವಂಥವನಾಗ್ಯೆ ಮಂತ್ರೀ - ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರೀ ||

ಸುಗುಣ ಸುಬುದ್ಧಿ: ಅಯ್ಯ ಸಿದ್ಧಪುರುಷರೇ ! ಮಹಾ ಸಂತೋಷಕರಮಾಗೀ ಕೂಡಿರುವಂಥ ಕಲ್ಯಾಣ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಯಮ್ಮ ರಾಜೋತ್ತಮರನ್ನು ಕರೆಸುತ್ತೇನಲ್ಲದೇ ಉತ್ತಮವಾದ ಮಿಥುನ ಲಗ್ನಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಧಾತ್ರೀಶನಿಗೆ ಶುಭಮುಹೂರ್ತವನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದೈಯ್ಯ ಸಿದ್ಧಪುರುಷರೇ ||

ಸಿದ್ದರು: ಅಯ್ಯ ಉಗ್ರಬಾಹುಕ ರಾಜನೇ ! ತಾವು ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಪ್ರಕಾರ ಲಗ್ನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತೇನೆ ಸಜ್ಜಾಗುಹಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ
ಬಾರೈಯ್ಯ ನೃಪತಿ-ಬಿಡಿಸುವೆನು ಮಂದಮತಿ ||

ಉಗ್ರಬಾಹುಕ: ಭಳಿರೇ ಶಹಬ್ಬಾಸ್. ಸಿದ್ದ ಸೌಂದರ್ಯರ ಪುರುಷನೇ ಕೇಳು ! ತದ್ರೂಪು ವಜ್ರವೈಡೂಯಾರದಿ ರತ್ನ ತೊಡಿಗೈಯ
ಅಲಂಕಾರವನ್ನು ನಿಮಗೆ ಸನ್ಮಾನದಿಂದ ನಡೆಸುತ್ತೇನೆ. ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಹೊರಡಬಹುದೈಯ್ಯ ಮೌನೀ - ಸುರಸಮಜ್ಞಾನಿ ||

(ಸಿದ್ದರು ರಾಜನನ್ನು ಮರ್ಕಟನ ಮಾಡಿ ಮರ್ಕಟನಾಗಿದ್ದ ಅಗ್ರಜನ ರೂಪು ತೋರಿಸುವಿಕೆ)

ಭಾಗವತರ-ದರುವು||ಜಂಪೆ

ಶಿತಿಕಂಠಾ ವರಪುತ್ರಾ ಚಿತ್ರಶೇಖರ ತಾನು
ಅರ್ತಿಯಿಂ ಮದುವೆಯ ಮಾಡುವೆನುತಾ ಪೋಗುತ್ತಾ ||1 ||

ವರ ಉಗ್ರಬಾಹುಕನಾ ಕರೆದೊಯ್ದು ಮಂದಿರಕೆ
ಭರದಿ ತೀರ್ಥವ ತಳೆದೊ ಮರ್ಕಟನ ಮಾಡಿ ತಾ ನೋಡಿ ||2 ||

ಸೋಮಶೇಖರನಿಗೇ ಕಾಮಿನಿ ಸುವರ್ಣೆಯನೂ
ಪ್ರೇಮದಿಂ ಲಗ್ನವನು ಆಗಮಿಸಿ ರಚಿಸಿ, ನಿರ್ಧರಿಸಿ ||3 ||

ಧರಣಿಪನ ಕೋಶಗಳಾ ಭರದಿ ತಮ್ಮೊಶಗೈದೊ
ಕರುಣದಿಂ ಮರ್ಕಟನಾ ಕೊರಮನಿಗೇ ಕೊಟ್ಟು, ತಾ ಕೊಟ್ಟು ||4 ||

ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಹ ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟಾದಂಶವಕೊಂಡು
ಪಟ್ಟಣವ ಪಾಲಿಸುತಾ ದಿಟ್ಟಾ ಕೋವಿದರೂ, ಕಲಿಭಟರೂ ||5 ||

ಸೋಮಶೇಖರ ತಾನು ಕಾಮಿನಿ ಸುವರ್ಣೆ ಸಹ
ಹೇಮಾವತಿಗೆ ಪೋದಾ ಆಗಮಿಸಿ ಬಂದಾ ತಾ ನಿಂದಾ ||6 ||

ಭಾಗವತರು: ಕೇಳಿದರೇನಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ ! ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಚಿತ್ರಶೇಖರನು ಉಗ್ರಬಾಹುಕ ರಾಜನನ್ನು ಸಜ್ಜಾಗುಹಕ್ಕೆ
ಕರೆದುಕೊಂಡು ಪೋಗಿ ಮಂಗಳಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸುವ ನೆವದಿಂದ ಆತನಿಗೆ ಕುಟಿಲ ತೀರ್ಥವನ್ನು ತಳೆದು ಮರ್ಕಟನ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು
ಕೊರಮನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿ, ಮರ್ಕಟನಾಗಿದ್ದ ತನ್ನ ಅಣ್ಣಯ್ಯನನ್ನು ತೀರ್ಥವಂ ತಳೆದು ನಿಜರೂಪು ಬರಿಸಿ, ಸೋಮಶೇಖರ ಸುವರ್ಣಾ
ದೇವಿಯರಿಗೆ ಅದೇ ಶುಭ ಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿಯೇ ಲಗ್ನವಾಚರಿಸಿ ಹೇಮಾವತಿ ಪುರವನ್ನೂ ಕುಸುಮಕೇಸರಿ ಪಟ್ಟಣವನ್ನೂ ಒಂದುಗೂಡಿಸಿ,
ಏಕಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯವಾಗಿರಿಸಿ, ಚಿತ್ರಶೇಖರನ ಸತಿಯಾದ ರತ್ನಾದೇವಿಯನ್ನು ಒಡಗೊಂಡು ಬರುವಂತೆ ಮಾವನಾದ ವಿಕ್ರಮರಾಯನಿಗೆ
ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದರೈಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಬಲ್ಲಿದ ಬಹು ಪರಾಕ್ರಮ ಶಾಲಿಯಾದ ಅನುಜನೇ ಕೇಳು, ನಿಲ್ಲದೇ ಹೇಮಾವತಿಯ ನಗರವನ್ನು ಅಲ್ಲಿರುವ ರಾಜ ಬಜಾರಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಲ್ಲ ಸಾಹಸಿಗಳಾದಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಜಾ ಪರಿಪಾಲಕರನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಸಲ್ಲಲಿತೆಯಿಂದ ಪುರವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವ ನಿಮಿತ್ಯಾರ್ಥಮಾಗೀ ನಿಲ್ಲದೇ ನೀಲಾವತಿಯ ಮಾನ್ಯ ಮಾವನವರಿಗೆ ನಿನ್ನ ವಲ್ಲಭೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಡಗೊಂಡು ಬರುವಂತೆ ಲಿಖಿತವನ್ನು ಲಿಖಿಸಿ, ನನ್ನ ವಲ್ಲಭೆಯಾದ ಸುವರ್ಣೆಯನ್ನು ಕರೆಸೋ ಅನುಜಾ-ಪುತ್ಥಳಿಯ ತನುಜಾ ||

ಚಿತ್ರಶೇಖರ: ತಮ್ಮ ಆಜ್ಞೆ ಪ್ರಕಾರ ಕರೆಸುತ್ತೇನೆ, ಅಣ್ಣಾ - ಪುತ್ಥಳಿಯ ಬಣ್ಣಾ ||

ಸುವರ್ಣೆ: ನಮೋನ್ನಮೋ ಹೇ ಕಾಂತ - ಕಾಮಿನಿ ವಸಂತಾ ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ದೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯ ಶುಭಮಂಗಳ ವತಿಯಾಗಿ ಶೀಘ್ರದಿಂದ ಬರುವವಳಾಗೇ ರಮಣೀ - ಕಾಂತಿ ದ್ಯುಮಣಿ ||

ಸುವರ್ಣೆ: ಹರನ ವರದಿಂದ ಪುಟ್ಟಿದ ವೀರಾಧಿ ವೀರನೇ ಕೇಳು, ತರಳಾಯತಾಕ್ಷಿಯಳಾದ ಯನ್ನನ್ನು ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣಾರ್ಥವೇನು ! ಯನ್ನೊಡನೇ ವೇಳಬೇಕಲ್ಲದೇ ಸುರತಾದಿ ಭೋಗದೋರ್ ಸರಸದಿ ನೆರೆಯುವ ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ಪುರವೈರಿಯು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಪೊರೆಯುವನೈ ರಾಯ - ಭೂಪಕುಲವಯಾರ ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಘನ ಸೌಂದರ್ಯವತಿಯಳಾದ ಸುವರ್ಣೆಯೇ ಕೇಳು ! ನಿನ್ನನ್ನು ಕರೆಸಿದ ಪರಿಯಾಯವೇನೆಂದರೇ ನಮ್ಮ ಜನನೀ ಜನಕರನ್ನು ನೋಡಿ ಇಂದಿಗೆ ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಾದವು. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಪೋಗೋಣ ನಡಿಯೇ ಕಾಂತೆ - ಸದ್ಗುಣವಂತೆ ||

ಸುವರ್ಣೆ: ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟಾನುಸಾರ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ, ಕಾಂತೆ - ಸದ್ಗುಣವಂತಾ ||

ಚಿತ್ರಶೇಖರ: ಅಣ್ಣಯ್ಯ ಅಗ್ರಜಭವ ! ನಿಮ್ಮ ಆಜ್ಞೆ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಮಾವನಾದ ವಿಕ್ರಮರಾಜರನ್ನಲ್ಲದೇ ಯನ್ನ ಸತಿಯಳಾದ ರತ್ನಾದೇವಿಯನ್ನು ಕರೆಸಿರುತ್ತೇನೆ, ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಆಜ್ಞಾಪಿಸುತ್ತೀರೋ ಶಿರಸಾವಹಿಸಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಅಣ್ಣಾ - ಕರುಣ ಸಂಪನ್ನ ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಪಟು ಭಟಾಗ್ರಣಿಯಾದ ಅನುಜನೇ ಕೇಳು ! ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣವಾಸಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಾದವು. ಧಟ್ಟನೇ ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ಮಾತಾ ಪಿತೃಗಳನ್ನು ನೋಡುವಂಥ ಪ್ರೀತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಮೂರು ಪಟ್ಟಣದ ದಿಟ್ಟ ರಾವುತ ಭಟ ದಂಡು ದಳವಾಯಿ ವಿಶಿಷ್ಟರನ್ನೂ ಒಡಗೊಂಡು ನಾಳೆ ಸೂಯೋರದಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹೋಗೋಣ ನಡಿಯೋ ಸಹೋದರಾ - ಅರಿಜನ ಭಯಂಕರಾ ||

ಚಿತ್ರಶೇಖರ: ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಪೋಗೋಣ ನಡಿಯೋ ಅಣ್ಣಾ - ಅಮಿತಗುಣ ರನ್ನ ||

(ಪುನಃ ರತ್ನಾವತಿಗೆ ಬರುವಿಕೆ)

ಭಾಗವತ-ದರುವು || ತ್ರಿವುಡೆ

ಪೃಥ್ವಿಪಾಲಕ ವಜ್ರಮಕುಟನಾ

ಪುತ್ರರೆನಿಸುವ ಸೋಮಶೇಖರಾ

ಚಿತ್ರಶೇಖರಾ ಬಂದು ಹೊಕ್ಕರು ರತ್ನಪುರವನ್ನೂ || 1 ||

ವಿಕ್ರಮಾರ್ಕಗೆ ಚಿತ್ರಶೇಖರಾ

ಅಕ್ಕರಿಂದಲಿ ಬರುವುದೆನುತಲಿ

ವಕ್ರಣೆಯ ವೋಲೆಯನು ಕಳುಹಲು ಅಕ್ಕರಿಂದಾಗ || 2 ||

ರಾಯ ಸದ ವೋಲೆಯನು ಕಳುಹಲೂ

ರಾಯ ವಿಕ್ರಮ ವಾಜಿ ವಾರಣ

ಪಾಯ ದಳ ಸಹ ಮಾಗಿ ಬಂದನು ಪಯಣವನು ಬೆಳಸಿ || 3 ||

ಅರಿಗಳಿಗೆ ಕೇಸರಿಯು ಯೆನಿಸುವಾ

ಮೂರು ದೊರೆಗಳ ದಂಡು ನಡೆಯಲೂ

ಸಾರಿದವು ಭೋರ್ಗರೆದು ಸೇನೆಯು ಧಾರುಣಿಯ ಮೇಲೆ || 4 ||

ಸೋಮಶೇಖರಃ ನಮೋನ್ನಮೋ ಹೇ ತಂದೇ - ನಿಮ್ಮ ಚರಣಕ್ಕೆ ಶರಣೆಂದೇ ||

ವಜ್ರಮಕುಟಃ ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಶುಭಕರಮಾಗಿ ಬಾರೈ ಸೋಮಶೇಖರಾ - ಶತ್ರುಜನ ಭಯಂಕರಾ ||

ಚಿತ್ರಶೇಖರಃ ನಮೋನ್ನಮೋ ಹೇ ತಾಯೇ - ಬಾಲಾರ್ಕ ಮುಖಭಾಯೇ ||

ಕನಕಪುತ್ಥಳಿಃ ಪರಮೈಶ್ವರ್ಯರ ಕರಮಾಗಿ ಬಾಳುವಂಥವರಾಗಿರೈ ಕಂದಗಳಿರಾ ||

ದರುವು

ತಂದೆ ಬಂದವೈ ವಂದಿಸಿದೇವೈ

ಮುಂದೆ ನಿಮ್ಮ ಪಾದ ಯುಗಳ ಇಂದು ಕಂಡವೈ || 1 ||

ವಿಕ್ರಮಾರ್ಕನಾ ಸೊಕ್ಕು ಮುರಿದನಾ

ಅಕ್ಕರಿಂದ ಕಾಣಿಕೆಯನೂ ಯಿಕ್ಕಿಸಿದನಾ || 2 ||

ಸುಂದರಾಂಗಿಯಾ ತಂದೆವೈ ರಾಯ

ಇಂದುಧರನಿ ಗೊಂದಿಸುತಲೀ ಬಂದೆವೀ ಪರಿಯಾ

||3 ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಹೇ ಜನಕಾ ! ತಮ್ಮ ಆಶೀರ್ವಾದ ಕರುಣ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ವೈರಿಗಳ ಜಯಪ್ರದವನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡು ದಳಪತಿಯ ಸಮೇತವಾಗಿ ದಂಪತಿಯ ಸಮೇತ ಬಂದು ಇರುತ್ತೇವೈಯ್ಯ - ತಂದೇ - ನಿಮ್ಮ ಪಾದಕ್ಕೆ ಶರಣೆಂದೇ ||

ವಜ್ರಮಕುಟರಾಯ: ಹೇ ಸುಕುಮಾರ ಕಂಠೀರವ ಭೂಪಾಲರೇ ಕೇಳಿ, ದಿಟ್ಟತರಮಾದ ಪಟು ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ಕಂಡು ಈ ಪಟ್ಟಣದ ಆಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತೇನೆ, ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ಗುರುವಿನ ಕಟ್ಟಳೆಯನ್ನು ತರಿಸಿ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಥಟ್ಟನೇ ಸ್ವಯಂಭೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಯ ಆಲಯಕ್ಕೆ ದಿಟ್ಟನೆಂದು ಬನ್ನಿರೈ ಪುತ್ರಗಳಿರಾ ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಶ್ರೀ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಚರಣ ಕಮಲವನ್ನು ಏಕಚಿತ್ತ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಪೂಜಿಸುತ್ತೇನೈ ಜನಕಾ-ಪ್ರಜಾ ಪರಿಪಾಲಕಾ ||

||ಸಂಪೂರ್ಣ ||

* * *

ಮಂಗಳಾರತಿ

ಮಂಗಳಂ ಮಂಗಳಂ ಸ್ವಯಂಭೇಶಾ

ಮಂಗಳಂ ಮಂಗಳಂ ||ಪ ||

ಅಂಗಜ ವೈರಿಯು ಶ್ರೀ ಗಂಗಾ ಜಡೆಧರಾ

ಮಂಗಳೆಯರಸ ಕೃ ಪಾಂಗನಿಗೇ ||

ತುಂಗ ವಿಕ್ರಮ ಧವಳಾಂಗ ಲಿಂಗಯ್ಯಗೇ

ಅಂಗಾದಿ ಯೆತ್ತಿರೇ ಮುತ್ತಿನಾರತಿಯಾ

||1 ||ಮಂಗಳಂ ||

ಮಲತಾ ದಕ್ಷನ ಯೆದೇ ಮಸ್ತಕಸೂಲಿಗೇ

ಭಲದಿಂದ ತ್ರಿಪುರರಾ ಸುಟ್ಟಾವಗೇ ||

ಲಲನೆ ಭಕ್ತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಸುರಪುರವ ಕಾಯ್ಕಂಠ

ಫಾಲಲೋಚನ ಶಂಭೋ ಪಾರ್ವತಿ ಪತಿಗೇ

||2 ||ಮಂಗಳಂ ||

ಅಸಹಾಯ ಶೂರಗೆ ಅಮರಾ ಪೂಜಿತನಿಗೇ

ಕುಶಲ ಕೋವಿದ ಬಿಸ ಜಾಕ್ಷನಿಗೇ

ವೃಷಭವಾಹನನಾಗಿ ಅಸಮರಾಕ್ಷಸರನ್ನು

ಭಸ್ಮಮಾಡುರುಹಿದಾ ಭಸಿತಾ ಭೂಷಣಗೇ

||3 ||ಮಂಗಳಂ ||

ಹರಿ ಅಜಸುರರಿಗೇ ಮರಣವ ತಪ್ಪಿಸೀ
ವರಗಳನಿತ್ತ ಪರಮೇಶ್ವರಗೇ ||
ಸುರರಾ ಸಮೂಹದೀ ಮೆರೆದು ಪಾಲಿಸುವಂಥ
ಗರಳ ಕಂಧರ ಪರ ಬ್ರಹ್ಮ ಸ್ವರೂಪಗೇ ||4 ||ಮಂಗಳಂ||

ಭೂಮಿ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳ್ಯಾ ಪುರವ ಪಾಲಿಪ ಶಂಭೋ
ಸೋಮಶೇಖರ ಚಿತ್ರಶೇಖರಗೇ ||
ಕಾಮಿತ ಫಲವಿತ್ತು ಕೈಲಾಸಕ್ಕೊಯಿದಂಥ
ಸ್ವಾಮಿಯೇ ಪಾಲಿಸೋ ಶ್ರೀ ಸ್ವಯಂಭೇಶಾ ||5 ||ಮಂಗಳಂ||

* * *

ದರುವು || ತ್ರಿವುಡೆ

ಕೇಳಿರೀಗಲೇ ಸಭಿಕರೆಲ್ಲರೂ
ಪೇಳುವೆನು ಕಂದರ್ಪ ವೈರಿಯು
ಭಾಳನೇತ್ರನ ಶಿವನ ಕರುಣದಿ ಬಹಳ ವಿನಯದಲೀ ||1 ||

ಈ ಕಥೆಯು ವರ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಪಟ್ಟಣ
ಶ್ರೀಕರನ ಶಿಶು ಭಂಟ ನೆನಿಸುವ
ಆ ಕವಿಯು ನಂಜುಂಡ ಶೆಟ್ಟಿಯು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಕಥೆಯಾ ||2 ||

ವರುಷ ದುರ್ಮುಖಿ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಮಾಸದೊ
ಳಿರುವ ಬಹುಳಾ ಸೌಮ್ಯ ವಾರದೀ
ನೆರೆದ ಸಂಜೆಯೊಳಾರು ಘಳಿಗಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಕಥೆಯಾ ||3 ||

ಹೇಳಿದವರಿಗೂ ಕೇಳಿದವರಿಗೂ
ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರಮರಿರುವ ವರೆವಿಗೂ
ಪೇಳಲಿಲ್ಲವೇ ಪರಮ ಪದವಿಯೂ ಪಾಲಿಸುವ ಹರನೂ ||4 ||

ವರ ಗ್ರಹಂಗಳು ಇರುವ ವರೆವಿಗೆ
ನಿರುತ ಸ್ಮರಿಸಲು ದುರಿತ ಪರಿಹರ
ಪರಮ ಪುತ್ರರ ಪಾಲಿಸುವ ಶಿವ ನೊಲವಿನಿಂದಾ ||5 ||

ಬರಹಗಾರನ ಸಮಾಪ್ತಿ ವಾಕ್ಯ: ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳ್ಳಾಪುರ ವಾಸನಾದ ಹೇ ಸ್ವಯಂಭೇಶ್ವರನೇ ಯನ್ನೀ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹಸ್ತ ದೋಷದಿಂದಾದ ಲೋಪಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹಂಸಕ್ಷೀರ ನ್ಯಾಯದಂತೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಯನ್ನ ಮನ್ನಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕೋ ಶಂಕರಾ - ನಾ ನಿನ್ನ ಕಿಂಕರಾ ||

* * *

ಸುವರ್ಣಾದೇವಿ ಪರಿಣಯ

ಬೆಂಗಳೂರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜಿಲ್ಲೆ ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರದ

ಜವಳಿ ವರ್ತಕರಾದ ಹಣಬೆ ಶ್ರೀಕಂಠಪ್ಪನವರ ಮಗ ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ., ಪದವೀಧರರಾದ

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಎಸ್. ಸುಬ್ಬರಾಯಪ್ಪನವರು 02-08-1963 ರಂದು ಬರೆಯಲಾರಂಭಿಸಿ 15-08-1963 ರಂದು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಿದ

ಸುವರ್ಣಾದೇವಿ ಪರಿಣಯಕ್ಕೆ ಶುಭಮಸ್ತು

ಇಷ್ಟದೇವತಾ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ

ಪಂಚಬ್ರಹ್ಮ ಸ್ವರೂಪಾಯ

ಪಂಚವಕ್ತ್ರಾಬ್ಧ ಶೋಭಿನೇ ||

ಪಂಚಾಕ್ಷರ ರಂಜಿತಾಯ

ನಮಸ್ತೇ ಪಂಚ ಮೂರ್ತಯೇ

||1 ||

ವಂದನೆ

ದರುವು || ತ್ರಿವುಡೆ

ಗಿರಿಜೆ ಪುತ್ರನ ಸ್ಮರಿಸಿ ಮುದದಲೀ

ಶಾರದೆಯನೂ ಭಜಿಸಿ ವಿಧದಲೀ

ಧಾರುಣಿ ವರ ಕವಿಯು ಋಷಿಗಳಿ ಗೆರಗಿ ವಿನಯದಲೀ

||1 ||

ಯಕ್ಷಗಾನ ಸುವರ್ಣ ಪರಿಣಯಾ

ಅಕ್ಷರಂಗಳು ಕ್ರಮವ ತಪ್ಪಿರೇ

ಅಕ್ಷಿಮೂರುಳ್ಳವನ ಸ್ಮರಿಸೀ ತಿದ್ದಿ ಬರೆದಿಹೆನೂ

||2 ||

ಧರಣಿಗಧಿಕವು ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳ್ಳಾ

ಪುರದ ಹಣಬೇ ಸುಬ್ಬರಾಯರನು

ಹರನು ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಕರುಣದಿ ಬರೆದನೀ ಕಥೆಯಾ

||3 ||

ಮೆರೆವ ತುಲಸೀ ರಾಮದಾಸರ

ಪರಮ ಶಿಷ್ಯರು ರಾಮದಾಸರು

ಕರುಣದಿಂದಲಿ ಬರೆಯಲೆನಗೇ ದಾರಿ ತೋರಿದರು ||4 ||

ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳ್ಳಾಪುರದಿ ನೆಲೆಸಿದಾ

ಅಷ್ಟ ಮೂರ್ತಿಯ ಭಜಿಸಿ ಬರೆದಿಹ

ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕಥೆಯಾದರದಿ ಕೇಳಲು ಕಷ್ಟ ಪರಿಹರವೂ ||5 ||

ಕಥಾ ಪ್ರಾರಂಭ

ಗಣಸ್ತುತಿ - ದರುವು ||ಜಂಪೆ

ಶ್ರೀಗೌರೀ ವರಪುತ್ರ ಸ್ಥಿತ ಭವ್ಯ ಚಾರಿತ್ರ

ಯೋಗಿ ಸಜ್ಜನ ಗಾತ್ರ ದೇವ ಗಣರಾಜ ಗಣರಾಜ ||1 ||

ನಿಟಿಲಾ ನೇತ್ರನ ಸುತನೇ ಸ್ಥಟಿಕಾ ಕುಂಡಲ ಧರನೇ

ಪಟುತರ ಶಕ್ತಿಯ ನಿತ್ತು ಸಲಹೋ ಗಣನಾಥ, ಗುಣಭರಿತಾ ||2 ||

ಇಂದುಧರ ಶಂಕರನಾ ಕಂದಾ ಗಣನಾಥನೇ

ಚಂದದಿಂ ಭಜಿಸುವೆನು ಕೊಡು ಯನಗೆ ಮತಿಯಾ ಸನ್ಮತಿಯಾ ||3 ||

ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳ್ಳಾಪುರದಾ ಅಷ್ಟಮೂರುತಿ ಶಿವನಾ

ಇಷ್ಟಾ ಪುತ್ರನೇ ಕಥೆಗೆ ಪಾಲಿಸು ಮಂಗಳವಾ ಸಂಪದವಾ ||4 ||

ಭಾಗವತರು: ಜ್ಯೇಷ್ಠಪಿತ ವಂದಿತ, ಪರಮೇಷ್ಠಿ ನಮಿತ ಸೃಷ್ಟಿಯೊಳತಿಶಯ. ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳ್ಳಾಪುರ ನಿಲಯ ಅಷ್ಟ ಮೂರುತಿ ದೃಷ್ಟಿ

ಮೂರುಳ್ಳವನ ಇಷ್ಟ ಸುಪುತ್ರನಾದ ಹೇ ಗಜಾನನಾ, ಕುಂಜರಾನನಾ, ತಾವು ಈ ವರ ಸಭೆಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿರುವ

ಸಭಿಕರಿಗೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಹರುಷವಾಯಿತು. ಈಗ ನಾವು ಅಭಿನಯಿಸುವ ಯಕ್ಷಗಾನ ಸುವರ್ಣಾದೇವಿ ಪರಿಣಯವೆಂಬ ಕಥಾ ನಾಟಕಕ್ಕೆ

ಯಾವ ವಿಷ್ಣುವೂ ಬಾರದಂತೆ ನಿರ್ವಿಘ್ನವನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿ ತಾವು ರಜತಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ತೆರಳಬಹುದೈ ಸ್ವಾಮಿ ವಿನಾಯಕನೇ - ವಿಷ್ಣು

ಪರಿಹಾರಕನೇ ||

ಶಾರದಾಸ್ತುತಿ - ದರುವು

ಕಂಬು ಕಂದರೀ ಅಂಬಾ ಶಾರ ದಾಂಬ ಭಜಿಪೆನೂ

ಜಂಭಾರಿ ನುತೇ ಕುಂಭಿಣಿಯೊಳು ನಂಬಿ ನುತಿಪೆನೂ ||1 ||

ಅತಿ ಹರುಷದೀ ಸ್ತುತಿಪೆ ನಿನ್ನನೂ ಸತತ ದೇವಿಯೇ
ಕೃತಿಗೆ ವರವಾ ನಿತ್ತು ಪಾಲಿಸೇ ಮಾತೆ ವಾಣಿಯೇ ||2 ||

ಧರಣಿ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳ್ಳಾಪುರದಾ ವರ ಸೋಮೇಶನಾ
ಸ್ಮರಿಪ ನಿನ್ನಯಾ ತರಳನನ್ನೂ ಪೊರೆಯೇ ಅನುದಿನಾ ||3 ||

ಪೀಠಿಕೆ: ಅಯ್ಯ ಸೂತ್ರಧಾರ ಹೀಗೆ ಬಾ. ಮತ್ತೂ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೀಗೆ ನಿಲ್ಲು. ಅಪ್ಪಾ ಸಾರಥೀ! ಈಗ ಬಂದವರು ಧಾರೆಂದು ನಯ ವಿನಯ
ಭಯ ಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಪರಿ ಪರಿ ಅಂಜಲೀಕೃತನಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಿರುವೆ ಆದರೆ ಯಮ್ಮ ವಿದ್ಯಮಾನವನ್ನು ಬಿತ್ತರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಚಿತ್ತವಿಟ್ಟು
ಕೇಳಪ್ಪಾ ಚಾರ - ಸಿಂಧು ಗಂಭೀರಾ ||

ಅಪ್ಪಾ ! ಸಾರಥೀ. ಈರೇಳು ಲೋಕಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಉದರದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಪೋಷಿಸುವ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ನಾಭಿಕಮಲದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸಿ
ಸತ್ಯಲೋಕಕ್ಕೆ ಅಧಿಪತಿಯಾದ ಸಚರಾಚರ ಪ್ರಾಣ ಜಾಲಂಗಳನ್ನು ತ್ರಾಣದಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಸುವಂಥ ಚತುರಾನನನಿಗೆ ನಿಜ ಸತಿಯಾಗಿ ಈ
ತ್ರಿಜಗದೋಳ್ ಸಕಲ ವಿದ್ಯಾಕರ್ತೃಗಳೆಂದೆನಿಸಿ ವರ ಭರತ ಶಾಸ್ತ್ರಕೋವಿದೆಯಾದ ಶಾರದಾದೇವಿಯೆಂದು ತಿಳಿಯಪ್ಪಾ ಚಾರ - ಇದೇ
ನಮ್ಮ ವಿಚಾರ ||

ಅಪ್ಪಾ ಸೂತ್ರಧಾರ ಯಮ್ಮನ್ನರ್ಚಿಸುವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಮಂ ಪಾಲಿಸಿ ಪೊರೆಯಲೈ ಸಾರಿ ಬಂದಿರುವೆನಲ್ಲದೇ ಈಗ ನೀವು
ಅಭಿನಯಿಸುವ ಸುವರ್ಣಾದೇವಿ ಪರಿಣಯವೆಂಬ ಕಥಾನಾಟಕಕ್ಕೆ ಯಾವ ವಿಘ್ನವೂ ಬಾರದಂತೆ ಸರ್ವ ವಿಘ್ನೋಪಶಾಂತಿಯಾಗಲೆಂದು
ಆಶೀರ್ವಾದವಂ ದಯಪಾಲಿಸಲು ಆಗಮಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ನಾನು ಈ ವಸುಧೆಗೆ ಬಂದು ಬಹಳ ಹೊತ್ತಾಯಿತು ಇನ್ನು ಅಜಪುರಿಗೆ
ಪೋಗಿಬರುತ್ತೇನೈ ಸೂತ್ರಧಾರ - ಮುಂದೆ ನಡೆಯಲಿ ಕಥಾನುಸಾರ ||

ಪೂರ್ವ ಕಥಾ ಸೂಚನೆ

ದರುವು || ತ್ರಿವುಡೆ

ಕೇಳಿರೀಗೆ ಸುವರ್ಣ ಪರಿಣಯಾ
ಪೇಳುವೆನು ನಾ ಹರುಷದಿಂದಲೀ
ಭಾಳ ಲೋಚನ ಶಿವನ ಕರುಣದಿ ಬಹಳ ವಿನಯದಲೀ ||1 ||

ವೃದ್ಧಿಪಾಲಕ ವಜ್ರಮಕುಟಗೇ
ಪುತ್ರ ಸಂತಾನಗಳು ಇಲ್ಲದೇ
ಮತ್ತೆ ವೃದ್ಧಿಯನಾಳುತಿರ್ದನು ಅರ್ತಿಯಿಂದಾ ||2 ||

ನಂದನರು ತನಗಿಲ್ಲದಿರುತಿರೇ
ಇಂದು ಧರನಾ ತಪವ ಗೈಯಲೂ
ಚಂದ್ರಶೇಖರ ನೊಲಿದು ಈವರು ಕಂದರನು ಕೊಡಲೂ ||3 ||

ಭೂಮಿಪಾಲಕ ತನ್ನ ಸುತರಿಗೇ
ನಾಮಕರಣವ ರಚಿಸಿ ಬೇಗನೇ
ಪ್ರೇಮದಿಂ ಪಾಲಿಸುತಲಿದನು ಸ್ವಾಮಿ ಕೃಪೆಯಿಂದಾ ||4 ||

ದೇವ ದುಂದುಭಿ ಮೊಳಗಿದವು ಕೇಳು
ಯುವತಿಯರು ನೃತ್ಯವನು ಪಾಡಲು
ಭುವನ ಮಧ್ಯದಿ ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿಯು ರೀವಿಯಿಂ ಪರಿಯೇ ||5 ||

ಶ್ರೇಷ್ಠರೆನಿಸುವ ಅಷ್ಟದಿಕ್ಕಿನ
ದುಷ್ಠರಾಯರ ಗರ್ವ ಮುರಿಯುತಾ
ಅಷ್ಟ ಭೋಗದಿ ಇರುತಲಿದರು ತುಷ್ಠರಾಗೀ ||6 ||

ಭೂಪರೀವರು ಸರಸದಿಂದಲೀ
ಕಪ್ಪಕಾಣಿಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತಾ
ತಪ್ಪದೇ ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಭಾರವ ನಾಳುತಿಹರೂ ||7 ||

ಸೃಷ್ಟಿಕಥಿಕಾವಾಗಿ ಮೆರೆಯುವಾ
ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳಾಪುರ ಮಹೇಶನಾ
ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದಲಿ ಭಜಿಸಿದವರಿಗೆ ಕಷ್ಟ ಪರಿಹರವೂ ||8 ||

ಭಾಗವತರು: ಇಂತೊಪ್ಪುವ ವಜ್ರಮಕುಟರಾಯನು ಪೂರ್ಣ ವಿವೇಕಿಯೆಂಬ ತನ್ನ ಪ್ರಧಾನಿಯೊಡನೆ ಇಂತೆಂದನೈಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ ||

(ವಜ್ರಮಕುಟರಾಯ ಬರುವಿಕೆ)

ತೆರೆ-ದರುವು

ಕ್ಷಿತಿಯೊಳಧಿಕ ರತ್ನಾಪುರವನೂ
ಅತಿಶಯದಿ ಪೊರೆವಾ
ಕ್ಷಿತಿಪ ವಜ್ರ ಮಕುಟರಾಯನೂ ||1 ||

ತರಣಿ ತೇಜದಂತೆ ಹೊಳೆಯುತಾ
ರಾರಾಜಿಸುವ
ಕರದಿ ಧನುವ ಭರದಿ ಪಿಡಿಯುತಾ ||2 ||

ಧರಣಿ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳ್ಯಾಪುರವನೂ

ಪೊರೆವ ಗೌರೀ

ವರನ ಸ್ಮರಿಸಿ ನೃಪನು ಬಂದನೂ

|| 3 ||

ಪೀಠಿಕೆ: ಯಲಾ ದ್ವಾರಪಾಲಕಾ ಹೀಗೆ ಬಾ. ಮತ್ತೂ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೀಗೆ ನಿಲ್ಲು. ಯಲಾ. ಮಾನುಷ್ಯನೇ ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯೋಳ್ ಮಹಾಶ್ರೇಷ್ಠವೆನಿಸಿದ ಕನಕಾಚಲ ಪರ್ವತಕ್ಕೆ ದಕ್ಷಿಣ ದಿಗ್ಭಾಗದೋಳ್ ಕಡು ಸೌಂದರ್ಯರಮಾಗಿ ಅಡಗಿರ್ಪ ಅಮರೇಂದ್ರನ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸುತ್ತಾ ವಜ್ರ ವೈಷ್ಣೋರ್ಯಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾಗಿ ರಾಜಿಸುವ ಪೊಡವಿ ರತ್ನಾಪುರಿಗೆ ಒಡೆಯನೆಂದೆನಿಸಿ ಗರುಡ ಗಂಧರ್ವ ಯಕ್ಷ, ರಾಕ್ಷಸ, ಋಷಿ ಸಿದ್ಧ ಸಾಧ್ಯರಿಂದ ಒಡಗೂಡಿ ಈ ವರ ಸಭಾಸ್ಥಾನದೋಳ್ ದ್ವಿಜರಾದಿಯಾಗಿ ಯನ್ನ ಯೆದುರಿನೋಳ್ ನಿಂದು ವರ ಚತುರ್ವೇದ ಪುರಾಣ ವ್ಯಾಕರಣ ಅಲಂಕಾರಭರಿತ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರವೀಣತೆಯಿಂದ ಸರಸ ಸಂಗೀತ ಸಲ್ಲಾಪದೊಡನೆ ರಂಭಾ ಉರ್ವಶೀ, ತಿಲೋತ್ತಮೆಯರ ಸಂಭ್ರಮದೋಳ್ ವಿಭ್ರಾಜಿಸುತ್ತಾ ಮೂರು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಉದ್ಧಂಡನೆನಿಪ ಬಿರುದಂ ಪೊಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಜ್ರಮಕುಟರಾಯರೆಂದು ಈ ಪಡೊವಿಯೋಳ್ ಒಂದೆರಡು ಬಾರಿ ಜಯಭೇರಿ ಹೊಡೆಯಿಸೋ ಚಾರಕಾ ಯನ್ನ ಆಜ್ಞಾಧಾರಕಾ ||

ಈ ವರ ಸಭಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಂದ ಪರಿಯಾಯವೇನೆಂದರೆ ಯನ್ನ ಅಷ್ಟ ಪ್ರಧಾನರೋಳ್ ಮಹಾಶ್ರೇಷ್ಠನೆಂದೆನಿಸುವ ಯನ್ನ ಇಷ್ಟಪ್ರಧಾನಿಯನ್ನು ಕಾಣುವ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಬಾಹೋಣವಾಯಿತು ಅತಿಜಾಗ್ರತ ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕರೆಸೋ ದೂತ - ಕೇಳೆನ್ನ ಮಾತ ||

(ಪೂರ್ಣವಿವೇಕಿಯೆಂಬ ಮಂತ್ರಿ ಬರುವಿಕೆ)

ಪೀಠಿಕೆ: ಯಲಾ ! ಚಾರ ಹೀಗೆ ಬಾ ! ಮತ್ತೂ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೀಗೆ ನಿಲ್ಲು, ಭಳಿರೇ ಸಾರಥೀ. ಈಗ ಬಂದವರು ದಾರೆಂದು ಅಂಜಲೀ ಬದ್ಧನಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಿರುವೆ. ಆದರೆ ಯಮ್ಮ ವಿದ್ಯಮಾನವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಸ್ಥಿರ ಚಿತ್ತದಿಂದ ಕೇಳೋ ಸಾರಥೀ - ಸಕಲ ಸಂಧಾನಮತಿ ||

ಈ ಕ್ಷೋಣಿಯೋಳ್ ವಾಣಿಪತಿ ಹಿಮ್ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಮೆರೆಯುವಾ ಮಣಿಮಾಣಿಕ್ಯ ವಜ್ರವೈಷ್ಣೋರ್ಯ ಗೋಮೇಧಿಕ ಪುಷ್ಯರಾಗ ಮೊದಲಾದ ನವರತ್ನಗಳಿಂದೊಪ್ಪುವಾ ಕನಕ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಈ ರತ್ನಾಪುರಿಯೆಂಬ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣಕರ್ತನಾಗಿ ಪರಿಪಾಲಿಸುವಂಥ ಧುರಧೀರ ರಣಶೂರ ಹಮ್ಮೀರ ಗುಣಪೂರ ಬಹುಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಯಾದ ವಜ್ರಮಕುಟರಾಯರ ಸಮ್ಮುಖದೋಳ್ ರಾಜಿಸುವಂತಾ ಅಷ್ಟ ಪ್ರಧಾನರೋಳ್ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ಪೂರ್ಣ ವಿವೇಕಿಯೆಂಬ ಪ್ರಧಾನೋತ್ತಮನೆಂದು ತಿಳಿಯೋ ಭಟನೆ- ಭಟರೋಳ್ ಪ್ರಖ್ಯಾತನೇ ||

ಕನಕಮಯದಿಂದ ವಿರಾಜಿಸುವ ಈ ವರ ಸಭಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನಾನು ಆಗಮಿಸಿದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೇ ನಮ್ಮ ರಾಜರು ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣ ಬಾಹೋಣವಾಯ್ತು. ಈಗ ಧಾವಲ್ಲಿರುವರೋ ತೋರಿಸೋ ಚಾರಕಾ- ದ್ವಾರಪಾಲಕಾ ||

ಪ್ರಧಾನಿ: ನಮೋನ್ನಮೋ ಹೇ ರಾಜ - ಆಶ್ರಿತಕಲ್ಪಭೋಜ ||

ವಜ್ರಮಕುಟ: ಧೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯಮಸ್ತು ಬಾರೈ ಮಂತ್ರೀ - ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರೀ ||

ಪ್ರಧಾನಿ: ಕರಿಗಳ ಹಿಂಡಿಗೆ ಕೇಸರಿಯಂತೊಪ್ಪುವಾ, ಹೇ ರಾಜೇಂದ್ರಾ ! ಯನ್ನಿಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕರೆಸಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ! ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಪೇಳಿದ್ದೇ ಆದರೇ ಆಜ್ಞಾಬದ್ಧನಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೈ ಭೂಪ-ಕೀರ್ತಿಕಲಾಪ ||

ದರುವು ||ಜಂಪೆ

ಮಂತ್ರಿಶೇಖರ ಕೇಳೈ ತ್ವರಿತಾದಿಂದಲಿ ಪೇಳೈ
ಚಿಂತಿಸುವ ಕಾರ್ಯದ ಪರಿಯಾ ನೀನರಿಯಾ ನೀನರಿಯಾ ||1 ||

ಲೋಕಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೆ ಲೇಖನ ಮುಖದೊಳಗೇ
ಲಿಖಿಸುತಲಿ ಪತ್ರವನು ಕಾಣಿಕೆಯ ತರಿಸೋ ನೀ ತರಿಸೋ ||2 ||

ವಜ್ರಮಕುಟ: ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿಶೇಖರಾ! ಈ ಧರಣಿಯೋಳ್ ಮುರಹರನ ಕರುಣ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಒಪ್ಪುವಾ ವೀರಾಧಿವೀರರೋಳ್
ಮಹಾಶೂರರೆಂದೆನಿಸಿ ಪುರ ಪರಿವಾರಗಳನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವಂಥ ಸಿರಿ ಸಂಪತ್ಕಳಾದಿ ಸುಖ ಸೌಖ್ಯದೊಡನೇ ನಿರುತ ದೇಶಾಧಿ
ನಗರಗಳನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ಧರಣೀಧರರಿಗೆಲ್ಲಾ ಕರಲೇಖನ ಮುಖಾಂತ್ರದಿ ವೋಲೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಪರರಾಯರುಗಳಿಂದ
ಕಪ್ಪಕಾಣಿಕೆಗಳನ್ನು ತ್ವರಿತದಿಂದಲಿ ತರಿಸೈ ಪ್ರಧಾನಿ-ನೀತಿಜ್ಞಾನಿ ||

ದರುವು

ಪೊಡವೀಶ ಕೇಳೈಯ್ಯ ಸಡಗರದಿಂದಲೀ
ಒಡನೇ ನುಡಿಯುವೆ ನಾನು ಕೇಳೈಯ್ಯ ಭೂಪಾ ||1 ||

ದೇಶಾಧೀಶರು ಯೆಲ್ಲಾ ಕೋಶಾದ ಧನವೆಲ್ಲಾ
ಲೇಸಿನಿಂದಲಿ ತಂದು ಒಪ್ಪಿಸುತಿಹರೂ ||2 ||

ಪ್ರಧಾನಿ: ಹೇ, ರತ್ನಾಪುರವರಾಧೀಶ್ವರಾ ! ಈ ವಸುಧೆಯೋಳ್ ಪಶುಪತಿಯ ಕರುಣದಿಂದ ಅಸಮ ಸಾಹಸವುಳ್ಳ ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳೆಲ್ಲರೂ
ತಮ್ಮ ಕುಶಲತರಮಾದ ಆಜ್ಞೆ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಭಯಭ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವರಲ್ಲದೇ ಪೊದೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಗಿ ಮಥನಿಸುವ
ದುರ್ಗಾಧಿಪತಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಶರಣು ಶರಣೆಂದು ಸೇವಿಸುತ್ತಾ ವಸ್ತು ವಾಹನಾದಿ ಕಪ್ಪಕಾಣಿಕೆಯಂ ಭತ್ರಿಚಾಮರ ಮುಂತಾದುವುಗಳ
ಸಹಿತವಾಗಿ ಸ್ವಸ್ಥಿರದಿ ತಂದು ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ವಪ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೈ ಭೂಪ-ಕೀರ್ತಿ ಕಲಾಪ ||

ದರುವು ||ಜಂಪೆ

ಮಂಡಲದ ದೊರೆಗಳೊಳು ಕೊಂಡು ತಾರದೆ ಧನವಾ
ಭಂಡನಾಗಿರುವಾ ವು ಧ್ವಂಡ ನಾರೈಯ್ಯ ಪೇಳೈಯ್ಯ ||3 ||

ವಜ್ರಮಕುಟ: ಅಯ್ಯ ಪ್ರಧಾನಿ ! ಈ ಸಪ್ತದ್ವೀಪಗಳೊಳು ಮಹಾ ಶ್ರೇಷ್ಠದಿಂದೊಪ್ಪುವಾ ದೇಶಂಗಳು ಯಾವುವೆಂದರೇ ಮಾಳ
ಮಲೆಯಾಳ ಚೋಳ ಬಂಗಾಳ ದ್ರಾವಿಡ ದೇಶಂಗಳುಂಟು. ಅಂತೊಪ್ಪ ದೇಶಗಳ ಅರಸರಲ್ಲಿ ಕಪ್ಪಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ತಂದೊಪ್ಪಿಸಿದವರು
ಧಾರು ? ಕೊಡದೆ ದಿಕ್ಕರಿಸಿದವರಾರು? ಪೇಳೈಯ್ಯ ಪ್ರಧಾನಿ-ವಾರುಧಿ ಸಮಾನಿ ||

ದರುವು

ಚಕ್ರಾಧಿಪತಿ ಕೇಳೈ ವಿಕ್ರಮನೆಂಬುವ ಪ

ರಾಕ್ರಮಿ ಕೊಡದಿರುವ ಲಾಲಿಸು ರಾಯ

||3 ||

ಪ್ರಧಾನಿ: ನೃಪಕುಲೋತ್ತಮರಿಂದ ವಂದಿಸಲ್ಪಡುವ ಪಾದ ಪದ್ಮವುಳ್ಳ ಹೇ ರಾಜೇಂದ್ರಾ ! ಅಪರಿಮಿತವಾದ ದೇಶಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವ ಅರಸರ ಪೈಕಿ ಕಪ್ಪ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ವೊಪ್ಪಿಸಿರುವವರು ಧಾರಂದರೇ! ಅಂಗವಂಗ ಕಳಿಂಗ ಕಾಶ್ಮೀರ ಟೆಂಕಣ ಕೊಂಕಣ ಕೊಡಗು ದೇಶಗಳನ್ನಾಳುವ ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಂಗಾರದ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯೂ ಶೃಂಗಾರವಾದ ಭೂಷಣಂಗಳೂ ಮುಂತಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರಲ್ಲದೇ ನೀಲಾವತಿಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುವ ವಿಕ್ರಮನು ಮಾತ್ರ ಬಹುಕಾಲದಿಂದಲೂ ಧನ ಕನಕ ವಸ್ತು ವಾಹನಾದಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸದೆ ಧಿಕ್ಕರಿಸುತ್ತಾನೈ ಭೂಪಾಲ-ಕ್ಷೋಣಿಜನಪಾಲ ||

ದರುವು ||ಜಂಪೆ

ಸೃಷ್ಟಿಗಧಿಕವಾದ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಳ್ಳಾಪುರದ

ಅಷ್ಠಾಮೂರ್ತಿಯ ಭಜಿಸಿ ಭ್ರಷ್ಟಾನ ಕರೆಸೋ ನೀ ಕರೆಸೋ

||4 ||

ವಜ್ರಮಕುಟ: ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ! ಈ ಧಾತ್ರಿಯೋಳ್ ಉಮಾವಲ್ಲಭನ ಕರುಣ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ನಮಗೆ ವೈರಿಗಳಾದವರು ಯಾರನ್ನೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲಾ. ಈಗಿನ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮಹಿಯೋಳ್ ಪುಂಡ ಮನುಷ್ಯನಾದ ವಿಕ್ರಮರಾಯನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಬಲಿಸಿದನಾದ ಕಾರಣ ಆತನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ದಂಡೆತ್ತಿ ಪೋಗುವ ಉದ್ದಿಶ್ಯವಾಗಿ ಸಕಲ ಸನ್ನಾಹ ತಮ್ಮಟೆ ಭೇರಿ ವಾದ್ಯದೊಡನೆ ಸೇನಾಧಿಪತಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸನ್ನದ್ಧನಾಗುವುದಲ್ಲದೇ ಈ ಕಾಲಕ್ಕೆ ವೈರಿಗಳನ್ನು ಮಂಡಲೇಶ್ವರನು ಕಲ್ಪಿಸಿದನಲ್ಲೋ ಸಚಿವರಾ-ಸಿಂಧು ಗಂಭೀರಾ ||

ದರುವು

ಧಾತ್ರಿಯ ಪರಶಿವ ತ್ರಿ ನೇತ್ರನಾ ದಯದಿಂದಾ

ಶತ್ಯವನು ರಣದಲ್ಲೇ ಜೈಸಿ ನಾ ಬರುವೇ

||4 ||

ಪ್ರಧಾನಿ: ಹೇ ರಾಜಾಧಿರಾಜ ಮಹಾರಾಜನೇ ಕೇಳು ! ಈ ಮಂಡಲದ ನಗಜಾರಮಣನಾದ ಶಂಕರನು ನಮಗೆ ಈ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಚಂಡ ಹಗೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದನಾದ ಕಾರಣ ಪ್ರಚಂಡನಾದ ನಾನು ತಮ್ಮ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಗಂಡುಗಲಿ ವಿಕ್ರಮನ ಪುಂಡನ್ನಡಗಿಸುವ ಉದ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ ದಂಡೆತ್ತಿ ಪೋಗಬೇಕಾದ ಕಾರಣದಿಂದ ಸನ್ನದ್ಧನಾಗಿ ಪೋಗಿ ಮಂಡಲೇಶ್ವರನ ವರವನ್ನು ಬೇಡಲು, ಖಂಡ ಪರಶುವು ವಾಮ ಭಾಗದೊಳು ವರವನ್ನಿತ್ತ ಕಾರಣ ಅದೇ ಸಂಶಯಚಿತ್ತನಾಗಿ ಹಗೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲು ಚಂಡ ಪರಾಕ್ರಮರಾದ ಭೂತ ಪಿಶಾಚಿಗಳು ಕಾವಲಿರುವರಾದ ಕಾರಣ ಮನ ಭ್ರಮಣೆಯಿಂದ ಇರುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಈಗಿನ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಂತಚಿತ್ತರಾಗಿ ಇರಬಹುದೈ ರಾಜೇಂದ್ರಾ-ಸದ್ಗುಣಸಾಂದ್ರ ||

ವಜ್ರಮಕುಟ: ಹಾಗಾದರೆ ಅರಮನೆಗೆ ಹೋಗೋಣ ಬಾರೈ ಮಂತ್ರಿಶೇಖರಾ-ರಾಜಕಾರ್ಯ ದುರಂಧರಾ ||

ಭಾಗವತರ - ಕಂದ ||ಕೇದಾರಗೌಳ

ಇಂತು ರಾಜನು ಸಚಿವ ಶ್ರೇಷ್ಠನು
ಚಿಂತೆಗೈಯುತಾ ಶಾಂತಿ ಯಿಂದಿರೇ
ಕಂತುರೂಪ ನೃಪಾಲ ಪುತ್ರರು ಹರುಷದಿಂ ಬಂದು ||
ಕಂತು ವೈರಿಯ ಸ್ಮರಿಸಿ ಮನದಲೀ
ಭ್ರಾಂತಿಯನು ತಾ ಪಡುತಲಿರುವ
ಮಂತ್ರಿಯೂ ವರಪಿತನ ಚರಣಕೆ ನಮಿಸಿದರು ಬೇಗಾ ||

(ಸೋಮಶೇಖರ ಚಿತ್ರಶೇಖರ ಬರುವಿಕೆ)

ತೆರೆ-ದರುವು

ವಜ್ರ ಮಕುಟ ಸುತರು ಬಂದರೂ
ನಿರ್ಜರರ ಪೋಲ್ವ
ಭರ್ಜರಿಯಿಂ ಪ್ರಜ್ಞಲಿಸುವರೂ ||1 ||

ವಜ್ರ ಆಯುಧ ಪಿಡಿದು ಕರದಲೀ
ಮೂಜಗದ ಜನರೂ
ಜರ್ಜರಿಸುವ ಘರ್ಜಿನಿಂದಲೀ ||2 ||

ಶಿರದಿ ಮಣಿ ಕಿರೀಟ ಕುಂಢವೂ
ನವರತ್ನ ಮಯದೀ
ಮೆರೆವ ಹಾರ ಕೊರಳ ಪದಕವೂ ||3 ||

ಕೋಟಿ ಸೂರ್ಯ ಕಳೆಯು ಹೊಂದುತಾ
ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಾ
ಭಟರು ವಂದಿ ಯವರು ಪೊಗಳುತಾ ||4 ||

ವರುಷ ಹದಿನಾರು ಪ್ರಾಯದೀ
ತಿರುವುತ್ತಾ ಮೀಸೇ
ಭರದಿ ಬಂದರು ಬಹಳ ಶೌರ್ಯದೀ ||5 ||

ಜೈಷ್ಠ ಬಳ್ಳಾಪುರ ನಿವಾಸನೇ
ಸಲಹಯ್ಯ ದೇವಾ
ಅಷ್ಟಮೂರ್ತಿ ಮೃಡ ಮಹೇಶನೇ ||6 ||

ಸೋಮಶೇಖರ: ಅಹೋ ! ಮಾನುಷ್ಯನೇ ಹೀಗೆ ಬಾ. ಮತ್ತೂ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೀಗೆ ನಿಲ್ಲು. ಭಳಿರೇ! ಕವಾಟ ಶಿಖಾಮಣಿ ! ಈಗ ಯನ್ನಟ ದಾಯದೋಳ್ ಬಂದು ನಟಣೆಯಿಂದೊಪ್ಪಲ್ಪಟ್ಟ ವರಸಭಾ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ನಿಂದು ಹೇ ಭಟನೇ ! ಭಟ ವಿಧವರಿತು ತಟತಟನೇ ಮಾತನಾಡಿಸುವ ಭಟ ನೀ ಧಾರೋ ಯನ್ನೊಳು ಸಾರೋ ||

ಯಲಾ ! ಚಾರ ಶಿಖಾಮಣಿ. ಈ ಪೊಡವಿಯೋಳ್ ಕಡುಮೂರ್ಛಾರಾಯರ ತುಡುಕಿನಿಂದಿಡಿಯಿಡಿದು, ಹೊಡೆ ಹೊಡೆದು ಭೂಪಾಲರೆಂದೆನಿಸಿ ಬೆಡಗಿನಾಸ್ಥಾನ ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಹಿಮಾಂಶು ವಸ್ತುವೇ ರೂಪಾಗಿ ಪಟು ದಂಭೋಳಿ ವಿಶ್ವಂಭರ ನಾಥನಂ ಭಜಿಸಿ ಗಂಡುಗಲಿಗಳ ಮಿಂಡರೆಂಬ ಪ್ರಚಂಡ ಬಿರುದಂ ಪಡೆದು ಇರುವ ವಜ್ರಮಕುಟರ ಪುತ್ರ ಸುಂದರಗಾತ್ರರೆಂಬ ನಭ್ರದ್ವರದೋಳ್ ವಿಭ್ರಾಜಿಸುವ ರಿಪುತ್ಕಾಂಡ ಮಂಡಲದೋಳ್ ಸ್ತಂಭೆರುವೆಂಬ ಕದಾಂಬಕ್ಕೆ ಪ್ರಜ್ಜಲಿಪ ಶತ್ಯಮದ ಕುಂಭಿಣಿ ಧರಾಧರರಿಗೆಲ್ಲಾ ದಿಕ್ಕು ದೇಶಗಳನ್ನು ಮುಕ್ಕರಿಪಂತೆ ಕೈವಶಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಪ್ಪ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ತಪ್ಪದೇ ಸರ್ಪಭೂಷಣನಿಗೆ ವಂದಿಸುವ ಸೋಮಶೇಖರ ಭೂಪಾಲನೆಂದು ತಿಳಿಯೋ ಚಾರ-ಶರಧಿ ಗಂಭೀರಾ ||

ಭಲಾ ! ದ್ವಾರಪಾಲಕ ಈ ಸಭಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಯನ್ನ ತಮ್ಮನಾದ ಚಿತ್ರಶೇಖರನನ್ನು ಕಾಣುವ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಬಾಹೋಣವಾಯ್ತು. ಧಾವಲ್ಲಿದ್ದಾನೋ ಅತಿಜಾಗ್ರತೆ ಕರೆಸೋ ದೂತ-ಕೇಳೆನ್ನ ಮಾತ ||

ಚಿತ್ರಶೇಖರ: ಅಹೋ ಮಾನುಷ್ಯನೇ ಹೀಗೆ ಬಾ. ಮತ್ತೂ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೀಗೆ ನಿಲ್ಲು. ಭಳಿರೇ ಕವಾಟ ಶಿಖಾಮಣಿ ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯೋಳ್ ಅಷ್ಟೈಶ್ವರ್ಯರದಿಂದೊಪ್ಪಲ್ಪಟ್ಟ ರತ್ನಾಪುರಿಯ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟಮೂರುತಿ ಶಂಕರನ ಕಟಾಕ್ಷವುಳ್ಳ, ಈ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠನಾದ ಭುಜಬಲ ಶೌರಿ ವಜ್ರಮಕುಟ ರಾಜ ಸುಪತ್ರನೆಂದೆನಿಸಿ ಇಗೋ ಯಮ್ಮ ಅಣ್ಣನಾದ ದುರಧೀರ ರಣಶೂರ ಗುಣವೂರ ಸೋಮಶೇಖರನೆಂಬ ಅಭಿದಾನವುಳ್ಳ ಭೂಪಾಲಕನ ಅನುಜ ಚಿತ್ರಶೇಖರನೆಂಬ ನಾಮವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ಶಿರಸಾವಹಿಸಿ ಬಾಹೋಣವಾಯ್ತು. ಯನ್ನ ಅಗ್ರಜನು ಧಾವಲ್ಲಿರುವನೋ ಶೀಘ್ರದಿಂದ ತೋರಿಸೋ ಚಾರ-ಯನ್ನ ಆಜ್ಞಾಧಾರ ||

ನಮೋನ್ನಮೋ ಅಣ್ಣಯ್ಯ-ನಿಮ್ಮಡಿಗಳಿಗೆ ದಮ್ಮಯ್ಯ ||

ಗಿರಿಜಾ ಕಲ್ಯಾಣ

ಪದ

ಹಿಂದೆ ದಕ್ಷನಾ ಯಜ್ಞ ಕುಂಡದೀ ಬೆಂದಿರ್ಪ ಸತಿಯೊಳು ||
ಇಂದು ನಿಮ್ಮೊಳು ಪುಟ್ಟುತಾ ಮುದದೀ ||ತಂದೆತಾಯ್ತಳೆಂದು
ಸುಮ್ಮನೇ ಮಂದಿರವಾರಳೆ ಪೋಲುವ ಶಿವ ಶಿವ ಮುಂ
ದುಗೆಡುತಿಹ ದಂದವೇನೈ ಇಂದುಮೌಳಿಯ ಸುಂದರಿಯನು ||

ನಾರದ: ಎಲೈ ಗಿರಿರಾಜನೇ ಕೇಳು ಹಿಂದೆ ದಕ್ಷ ಬ್ರಹ್ಮನು ಯಾಗ ಮಾಡುವಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಿವನಿಗೆ ಹವಿರ್ಭಾಗವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಅವಮಾನಪಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಪತಿಗೆ ಅವಮಾನವಾಯಿತೆಂದು ಅದೇ ಅಗ್ನಿಕೊಂಡದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ನಾಶವಾದಳು ಆಗ್ಯೆ ಈ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು

ತಿಳಿದಂಥ ಪರಶಿವನು ಮೇನಕೆ ಉದರದಲ್ಲಿ ಗಿರಿಜೆ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಅವತರಿಸು ನಿನ್ನನ್ನೇ ಲಗ್ನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ನಿನಗೆ ಮಗಳಾಗಿ ಜನಿಸಿರುವಳು ಕೇಳಯ್ಯ ಗಿರಿರಾಜನೇ.

|| ಜಾತೆ ಎಂಬರೆ ಲೋಕ ಮಾತೆಯ ಭಕ್ತವ ನೋತ್ಸಕ
ಜಾತಳಾಗಿಹಳೆಂಬ ರೀತಿಯ ಪೂತೆ ಭುವನ ವಿಖ್ಯಾತೆ
ನಿಗಮಾತೀತೆ ಚಿನ್ಮಯ ಭೂತೇ ಮುನಿಜನಗೀತೆ ಶಂ
ಭೋಪ್ರೀತೆ ದನುಜವಿಘಾತೆ ನತವರದಾತೆ ||ಕೇಳ್ ||

ನಾರದ: ಅಯ್ಯ ಗಿರಿರಾಜನೇ ಈ ಮಹಾದೇವಿಯು ದುಷ್ಟರಾದ ರಾಕ್ಷಸ ಕುಲವೆಂಬ ವನಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಿಯಾಗಿ ಭೂಭಾರ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವಂಥಾ ಈ ಲೋಕಕ್ಕೆ ತಾಯಿಯಾಗಿರುವ ಉಮೆಯನ್ನು ಮಗಳೆಂದು ತಿಳಿದಿರುತ್ತೀಯಲ್ಲ ನೀನು ಇದುವರೆಗೂ ಕಾಣದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಈಗಲಾದರೂ ಈ ಮಹಾದೇವಿಯನ್ನು ಮಗಳೆಂಬುವ ಭಾವವನ್ನಿಡದೆ ಆ ಮಂಗಳಮೂರ್ತಿಯಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುವಂತೆ ನೇಮಿಸಿ ನೀನು ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆ ಇದ್ದ ಸಂಗತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತೇನೆ ಆದರೆ ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಬಂದಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು ನಾನು ಬಂದು ಬಹಳ ಹೊತ್ತಾಯಿತು ನಾನಾದರೆ ನಮ್ಮ ತಪೋನಿವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತೇನೈಯ್ಯ ಗಿರಿರಾಜನೇ.

ಪದ||ತ್ರಿವುಡೆ

ಎನುತ ನಾರದನುಸುರಿ ಪೋಗಲು ಘನತರದ ಭಕ್ತಿ
ಯಲಿ ಗಿರಿಪತಿ ವನಿತೆಗೀ ಹವನವನು ತಿಳುಹುತೆ
ಪಾರ್ವತಿಯ ಕರೆದೂ ಮನಸಿಜಾರಿಯ ರಮಣಿ
ಎಂಬುದ ಮನದಿ ತಿಳಿದೆನು ತೆರಳು ತಪಕೆ ಎಂದೆ
ನುತಲೊಪ್ಪುವದೊಂದು ಶಿಖರದಿ ನಿಲಿಸುವೆನು ಎನುತಾ ||

ಗಿರಿರಾಜ: ಕೋಮಲಾಂಗಿ ಮೇನಕಿಯೇ ಕೇಳು ಈಗ ಗಿರಿಜಾ ದೇವಿಯ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ನಾವು ಅರಿಯದೆ ಮಗಳೆಂಬುವ ಪ್ರೀತಿಯಲ್ಲಿದ್ದುದೇ ತಪ್ಪು ಆದರೆ ಈಗ ನಾರದರಿಂದ ಈಕೆಯ ವರ್ತಮಾನವೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಾಯಿತು ಏನೆಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಅರ್ಧಾಂಗಿಯಾದ ದಾಕ್ಷಾಯಣಿಯು ದಕ್ಷ ಬ್ರಹ್ಮನ ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ ಧ್ವಂಸವಾಗಿ ಆ ಪರಶಿವನ ಅಪ್ಪಣೆ ಇಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅವತಾರ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರಂತೆ ಈಗಲೇ ಆ ಪರಶಿವನನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುವಂತೆ ನೇಮಿಸಿರುವುದಾಗಿ ನಾರದ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟು ದಯಮಾಡಿಸಿದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಸುಮ್ಮನೇ ಇರಬಹುದೇನೇ ಪ್ರಾಣಕಾಂತೇ.

ಮೇನಕೆ: ಆಹಾ ಪ್ರಾಣಕಾಂತರೇ ಲಾಲಿಸಿರಿ ನಾರದರೇ ಈ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಎಂದಿಗೂ ಸುಳ್ಳಾಗಲಾರದು ಆ ಪರಮೇಶ್ವರನನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುವಂತೆ ನೇಮಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಈ ಉಮಾ ದೇವಿಯ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಆ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಒಲಿದು ಲಗ್ನ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ನಾವು ಧನ್ಯರಲ್ಲವೇ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಲಾಗದೈ ಕಾಂತ ಮತಿಗುಣವಂತ.

ಗಿರಿರಾಜ: ಅಮ್ಮಾ ಗಿರಿಜಾದೇವಿಯೇ ನನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೀನು ಹುಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮಗಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿ ಇಂದ ಆ ಮಹಾದೇವನ ಕರುಣದಿಂದ ಕಾಪಾಡಿದೆನು ಆದರೆ ನಿನ್ನ ವರ್ತಮಾನವು ತ್ರಿಲೋಕ ಸಂಚಾರಿಗಳಾದಂಥ ನಾರದರ ಮುಖಾಂತರದಿಂದ ತಿಳಿಯಿತು ತಮ್ಮನ್ನು ನಾನು

ನನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯನಲ್ಲ ನೀವು ಈ ಲೋಕವನ್ನೇ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ತಾಯಿಯಾದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಶಕ್ತನಲ್ಲ ತಾವು ಈಗಲೇ ದಯಮಾಡಿ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿ ಆ ಪರಶಿವನನ್ನು ಪತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಹೇ ತಾಯೇ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ ತೆರಳಬಹುದಮ್ಮಾ ಜನನಿ ದುರ್ಜನಹನನಿ.

ಗಿರಿಜೆ: ತಂದೆಯವರೆ ತಮ್ಮ ಮಹದಾಜ್ಞೆಯಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಗಿರಿರಾಜ: ಹೇ ಕಾಂತೆ ಈ ಮಹಾದೇವಿಯನ್ನು ನಾವು ಲಗ್ನ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಭಾರವೇ ನಮಗೆ ತಪ್ಪಿತು ಆದರೆ ಈ ಜಗನ್ಮಾತೆಯನ್ನು ಹೇಮಕೂಟಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಬರಬೇಕೆಂಬುವ ಕಾರಣ ಅತಿಜಾಗ್ರತೆ ಇಂದ ಗಿರಿಜಾದೇವಿಗೆ ಮಂಗಳಸ್ನಾನವನ್ನು ಮಾಡಿಸುವಳಾಗೆ ರಮಣೀ ಸದ್ಗುಣಾ ಭರಣೀ.

ಪದ

ಸದುಗುಣ ಸುಕುಮಾರಿ ಗೌರಿ ಬಾ ಸುಂದರಿ ||
ಪಂಪಾಪತಿಯ ಪಾದ ಸೊಂಪಿನಿಂದಲಿ ಮೋದ
ಇಂಪಿನ ವನದೊಳು ಸೊಂಪಲಿ ಇರುವೆಯಾ ||
ಗೌರಿ ಬಾ ಸುಂದರಿ ||

ಮೇನಕೆ: ಅಮ್ಮಾ ಮಗಳೇ ಇತ್ತ ಬಾ ಇಗೋ ಈ ಮಣಿಪೀಠದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸು ಹೇ ತಾಯೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಮರೆತು ಈ ಸೌಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೇಮಕೂಟಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳೆ ಹೇಗಿರುವೆ ತಿಳಿಯದು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪರಶಿವನೇ ನಿನ್ನ ಗಂಡನಾದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮಂಥ ಅನಾಥರನ್ನು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ನೆನೆಸುತ್ತೀಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ನಿನ್ನಂಥ ಮಹಾದೇವಿಗೆ ನಾನು ಮಾತೆಯಾದ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಪುಣ್ಯವೆಷ್ಟೆಂದು ಹೇಳಲಮ್ಮಾ ತಾಯೇ ವರಪ್ರದಾಯೇ.

ಗಿರಿಜೆ: ಹೇ ತಾಯೇ ಹೇಮಕೂಟಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳೇ ಹೇಗಿರುತ್ತಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆಯಲ್ಲವೇ ನಂದಿ, ಬೃಂಗಿ ಬೃಂಗೀರಟಿನಾರದಾಧ್ಯಾಪಿಳ ಮನುಮುನಿಭಕ್ತ ವೃಂದವೇ ಆ ಪರಶಿವನ ಗಾನ ವಿಲಾಸದಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಭಯವ್ಯಾವುದು ಅಲ್ಲದೆ ಪರಮಾತ್ಮನ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ನಾಗಕನ್ನಿಕೆ ದೇವಕನ್ನಿಕೆ ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಬರುವದಿಲ್ಲವೇ ಹೇಗೆ ನನ್ನನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನೀವೆಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೂ ಚಿಂತೆ ಮಾಡಬೇಡವಮ್ಮಾ ತಾಯೆ.

ಪದ

ಪತಿಯ ಕೂಡಿದರೆ ಹಿತದಲಿ ನಮ್ಮನು ಸುತೆ ನೀ
ಮರೆತರೆ ಗತಿಯೇನೆ ಗೌರಿ ಬಾ ಸುಂದರೀ ||
ನೀಲಕಂಠನ ಮೇಲೆ ಮೋಹದ ಪ್ರಾಯಳೇ ಜಾಲವ
ಮಾಡದೆ ತ್ರಿಜಗವ ಪಾಲಿಸೆ ||ಗೌರಿ ಬಾ ಸುಂದರೀ ||

ಮೇನಕೆ: ಅಮ್ಮಾ ಮಗಳೇ ನಿನ್ನ ತವರು ಮನೆಯು ಈ ದಿವಸ ನಿನಗೆ ತೊರೆದು ಹೋಯಿತೇ ಇನ್ನು ಈ ಆಡಂಬರದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಹ್ಯಾಗೆ ಕಾಲವಂ ಕಳೆಯಬೇಕು ನೀನೊಬ್ಬಳೇ ಶ್ರೀ ನೀಲಕಂಠನಂ ಕೂಡಿ ಹೇಮಕೂಟಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಕಾಲಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುವೆಯಮ್ಮಾ ತಾಯೆ ವರಪ್ರದಾಯೆ.

ಪದ

ಭೋ ಮಾತೆ ನನ್ನ ಮಾತೆ ಸರಿನೀತಿ ನುಡಿಗಳನು
ಕೇಳೆ ||ಹರನ ಕರುಣವನ್ನೂ ನಿಮ್ಮೊಳ್ ಬೆರೆದರ ಪರಿ
ಯಾಲಿದನು ಸುರರೆಲ್ಲರು ಬರುವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ವರ
ವಿರೂಪಾಕ್ಷನ ಕರೆತರುವನೇಳೆ ||ಭೋ ಮಾತೆ ||

ಗಿರಿಜಾದೇವಿ: ಅಮ್ಮಾ ತಾಯೇ ನೀವೆಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗದು. ಆ ಪರಮಾತ್ಮನು ಬಂದು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ದಯಾಸ್ವಿತನಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಸದಾ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಕುರಿತು ನಿಮ್ಮಗಳಿಗೆ ದರ್ಶನವಂ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ ಮಾತೆ ವರಪ್ರದಾತೆ.

ಪದ

ಪಿತನ ಮನದಮೋದ ಬಿಡಿಸುವೆ ಧೃತಿ ಮನಸಿನ
ಬೇಧ ಸತತಾ ಬರುವರೇ ಹಿತದಲಿ ಮನದೌ ಸುತೆಯಳ
ಕಳುಹೌ ಪಶುಪತಿಗೆ ಬಳಿಗೆ ಭೋ ಮಾತೆ ||

ಗಿರಿಜಾದೇವಿ: ಅಮ್ಮಯ್ಯ, ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮೋಹ ಮೋಹವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮುದ್ದಿಟ್ಟು ಧಟ್ಟನೆ ಅಷ್ಟಮೂರ್ತಿಯ ಬಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವಳಾಗಮ್ಮ ಜನನಿ.

ಪದ

ಈಶನ ಒಲಿಸುವೆನು ನಿಮ್ಮಯ ನಾಶದಿ ನಿಲಿಸುವೆನು
ಭಾಸುರಾಂಗಿ ಕೇಳೀ ಸಮಯದಿ ಭೀಮೇಶನ ಬಳಿಗೆನ್ನ ಕಳುಹೌ
ಭೋ ಮಾತೇ ||

ಗಿರಿಜಾದೇವಿ: ಹೇ ಜನನೀ, ಬಾರಿ ಬಾರಿಗು ನನ್ನ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿ ಬರಿದೆ ನೀ ಪರಿಯಿಂದ್ಯಾಕೆ ದುಃಖಿಸುವೆ ಆದರೆ ನಿನಗೆ ಬಂದ ಭಯವೇನು ಶ್ರೀ ವರ ಭೀಮೇಶನ ಸಖ ಶ್ರೀಮನ್ ನೀಲಕಂಠನಂ ಕುರಿತು ತಪವಂಗೈಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಮ್ಮಾ ತಾಯೆ ಕರುಣದಿಂ ಕಾಯೆ.

ಮೇನಕೆ: ಅಮ್ಮಾ ಮಗಳೆ ಎಷ್ಟು ಬಗೆ ಇಂದ ಹೇಳಿದರೂ ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗಲಿಲ್ಲ ನಿನ್ನನ್ನು ತಕ್ಕ ವರನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಮನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಘನಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಬರಹವು ಈ ರೀತಿ ಇದ್ದರೆ ನಮ್ಮ

ಯತ್ನವೇನಿರುವುದು. ಹೇ ಕಾಂತ ನಮ್ಮ ಮಗಳಿಗೆ ಅಭ್ಯಂಗನ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿ ದಿವ್ಯಾಂಬರವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಆಭರಣಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸುತ್ತೇನೆ ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಇಂದ ಹೇಮಕೂಟದಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾದೇವನಿಗೆ ಮಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿ ಬರೋಣ ನಡಿಯೆ ಕಾಂತ ಮತಿಗುಣವಂತ.

ಗಿರಿರಾಜ: ಎಲೈ ಸಾರಥಿ ಈಗಿನ ವ್ಯಾಳದಲ್ಲಿ ಎನ್ನ ಮಗಳಾದ ಗಿರಿಜಾದೇವಿಯನ್ನು ಹೇಮಕೂಟದೊಳಗಿರ್ಪ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪರಶಿವನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಬರುವೆನು ತಟ್ಟನೆ ಯನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಲಾಲಿಸಿ ದಿವ್ಯ ರಥಕ್ಕೆ ತುರುಗದ್ವಯಗಳಂ ಕಟ್ಟಿ ಕೈಲಾಸ ಮಾರ್ಗವಂ ಕುರಿತು ರಥವಂ ಹಾರಿಸು ಹೇ ಕಾಂತೆ ಇನ್ನು ತಡವ್ಯಾತಕ್ಕೆ ಮಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಇಂದ ರಥದ ಮೇಲೆ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವಳಾಗೆ ರಮಣಿ ಸದ್ಗುಣಾ ಭರಣಿ.

ಕಂದ

ಗಿರಿಜಾಪುತ್ರಿ ಪರಮಪಾವನಗಾತ್ರಿ ಪರಮೇಶನ
ಚರಣವ ಸ್ಮರಿಸುತ ಹೃದಯದೊಳು ಮರೆಯದೆ ಧ್ಯಾನಿಸಿ
ಮರುಗ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಜಾಜಿ ಸುರಗಿಸಂಪಿಗೆ ಬನ್ನಿ ಪಾದರಿ
ಪುಷ್ಪಗಳ ಧರಿಸಿ ಶಂಕರನ ಪಾದವ ಸ್ಮರಿಸಿದಳು ||

ಗಿರಿರಾಜ: ಅಮ್ಮಾ ಗಿರಿಜಾ ದೇವಿ ಈ ಸ್ವರತದ ತಪ್ಪಲಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿ ಆ ಸ್ವರಂತೆಯಾರಮಿಯಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನನ್ನು ಒಲಿಸುವಳಾಗು ಅಮ್ಮಯ್ಯ ಅಲ್ಲಿ ಸರೋವರವು ಇರುತ್ತದೆ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಫಲಪುಷ್ಪಗಳು ಸಹ ಇರುವುವು ನಿನ್ನ ಸೇವಾ ವೃತ್ತಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಜಯವಿಜಯರೆಂಬುವ ಈವರರು ಸಖಿಯರನ್ನು ನೇಮಿಸಿರುತ್ತೇನೆ ನಿನ್ನ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅವರಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಪರಮೇಶ್ವರನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಒಲಿಸುವಳಾಗಮ್ಮಾ ತಾಯೇ ವರವುದಾಯೆ.

ಗಿರಿಜಾದೇವಿ: ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಇರುತ್ತೇನೈ ಜನಕನೇ.

(ಕೈಲಾಸದಲ್ಲಿ ಸಭೆ)

(ಗಿರಿರಾಜ ||ಮೇನಕೆ ||ಗಿರಿಜೆ ||ಹೇಮಕೂಟಕ್ಕೆ ಬರುವುದು)

ಭಾಗವತರ ಭಾಮಿನಿ

ವರಹಿಮವಂತನು ಸ್ವರ ವಿಭವದಿ ತರಳೆ ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನು
ಅಂದಣದೊಳಗೆ ಏರಿಸಿ ಸಂತಸದಿಂದ ವರಮಹಾ ಹೇಮ ಕೂ
ಟದಿ ಪರಶಿವನು ಯನ್ನ ಅಳಿಯನಾಗುವ ನಿರುತ ಪುಣ್ಯವ
ಕಂಡೆನುತ ತವಕೈತಂದಾ ||

ಗಿರಿರಾಜ: ಎಲೈ ಸಾರಥಿ ಹೇಮಕೂಟಾಚಲ ಪರ್ವತವು. ಇದೆಯೋ ಹ್ಯಾಗೆ ಆಹಾ ಈ ಮಹಾದೇವನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟೆಂದು ವರ್ಣಿಸಿದರೂ ತೀರದು ಈ ನಗರದ ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ನಂದೀಶ್ವರನು ಕಾಣುತ್ತಿರುವನು ನೋಡಿದೆಯಾ ನಮೋನ್ನಮೋ ವೃಷಭೇಂದ್ರನೇ ನಿಮ್ಮ ಜನನಿಯಾದ ಸತಿದೇವಿಯ ದಕ್ಷದ್ವಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಆ ದಕ್ಷನಿಂದ ಅಪಮಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಯಜ್ಞಕುಂಡದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಹರಣವಂ ತ್ಯಜಿಸಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅವತಾರ ಮಾಡಿರುವಳೆಂಬ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ನಾರದ ಮಹರ್ಷಿಗಳಿಂದ ತಿಳಿದು ಈ ಮಹಾದೇವಿಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವೆನು ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾದೇವನು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿರುವನು ಇದಕ್ಕೆ ನಿನ್ನ ಆಜ್ಞೆ ಏನಿರುವುದೈ ದಕ್ಷ ಕಲ್ಯಾಣ ನಗರದ್ಯಕ್ಷ.

ನಂದಿ: ಅಪ್ಪಾ ಹಿಮವಂತ ರಾಜನೆ ನೀನೆ ಪುಣ್ಯವಂತ ನಿನ್ನ ಜನ್ಮ ಸಾಫಲ್ಯವು ನೀನು ಮಾಡಿದ ಪಾಪವು ನಾಶನವು ಅಯ್ಯ ಹಿಮವಂತನೇ ಈ ದಿವಸ ಯನ್ನ ಜನನಿಯುಂ ತೋರಿಸಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿದೆ ನಮೋನ್ನಮೋ ತಾಯೇ ಹೇ ಜನನಿ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯಾದ ದಕ್ಷ ಬ್ರಹ್ಮನು ಯಜ್ಞ ಮಾಡುತ್ತಾನೆಂದು ತಿಳಿದು ಮಹಾದೇವನಿಂದ ಅಪ್ಪಣೆಯುಂ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ದಕ್ಷದ್ವಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ದಕ್ಷನಿಂದ ಪತಿ ನಿಂದೆಯುಂ ಕೇಳಲಾರದೆ ಅಗ್ನಿ ಪ್ರವೇಶವಂ ಮಾಡಿದೆ ಹಿಮವಂತ ರಾಜನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ಈ ದಿವಸ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸಿದೆ ಹೇ ತಾಯಿ ನಿನ್ನ ಮಗನಾದ ಯನ್ನನ್ನು ಕರುಣ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ನೋಡು ದಕ್ಷದ್ವಾರದಿಂದ ಬಂದು ಅಘೋರ ದುಃಖದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ವರ್ತಮಾನಾದ್ಯಂತವನ್ನು ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾದೇವನಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಆ ಸದಾಶಿವನು ಕೇಳಿ ವೀರಭದ್ರೇಶ್ವರನಂ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಆತನಿಂದ ಆತನ ಶಿರವರಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ದುಃಖದಿಂದಲೇ ಆ ಪರಶಿವನು ಅಂದಿನಿಂದ ದಕ್ಷಿಣಾಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ವಟವೃಕ್ಷದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಕುಳಿತಿರುವನು ನೋಡಮ್ಮಾ ಜನನಿ ದಿವ್ಯ ಸಜ್ಜನ ಹನನಿ.

ಗಿರಿರಾಜ: ಅಮ್ಮಯ್ಯ ಗಿರಿಜಾದೇವಿ ನಾವು ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತೇವೆ ನಮಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕೊಡು ಈ ನಿನ್ನ ಕಾಂತನಂ ಒಲಿಸುವುದು ನಿನ್ನದು ಅಮ್ಮಯ್ಯ ನಮ್ಮನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮರೆಯಬೇಡವಮ್ಮಾ ||

(ಗಿರಿರಾಜ || ಮೇನಕೆ ಔಷಧ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗುವರು

ಗಿರಿಜೆಯು || ಸಖಿಯರಿಂದೊಡಗೂಡಿ || ಲಿಂಗಪೂಜೆ ಮಾಡುವುದು)

ಗಿರಿಜಾದೇವಿ: ಅಮ್ಮಾ ಸಖಿಯರೇ ಯಾಕೋ ಯನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಕಳವಳಿಸುವುದಲ್ಲಮ್ಮಾ.

ಸಖಿಯರು: ಆಹಾ ಅಮ್ಮಯ್ಯ ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಪೂಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆತರಿಸುವುದಮ್ಮಾ ಗಿರಿಜಾ ದೇವಿ.

ಕಂದ

ಬಳಿಕಲಾ ಸರ್ವಮಂಗಳೆಯು ತಾ ಮುದದಿಂದ ಕೆಳದಿ ಜ

ಯ ವಿಜಯೆಯರ ಕೂಡಿ ಕೊಳದೊಳು ಮಿಂದು ನಿರ್ಮಳ

ಳಾಗಿ ಶಿವಪಾದವನು ಧ್ಯಾನಿಸುತಾ ||

ಗಿರಿಜಾದೇವಿ: ಅಮ್ಮಾ ಸಖಿಯರೇ ಕೇಳಿರಿ ಈ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸ್ನಾನವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಿಭೂತಿ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಮಾಲೆಯನ್ನೂ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವುದರೊಳಗಾಗಿ ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಪರಿಪರಿಯ ಫಲವೃಕ್ಷಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಧೂಪದೀಪಾದಿಯಾಗಿ ಲಿಂಗಪೂಜಾಸಾಮಗ್ರಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವರಾಗಿರಮ್ಮ ಸಖಿಯರೇ.

ಸಖಿಯರು: ಅಮ್ಮಾ ದೇವಿಯೆ ತಮ್ಮಾಜ್ಜೆಯಂತೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವೆವು.

ಕಂದ

ಕುಂಡಲಿಯನು ಒಲಿದು ಕಾಮಾದಿಗುಣಗಳ ಖಂಡಿಸಿ ಮೊ
ದಲದ್ಗುಣದೊಳಗೆ ಮಂಡಿಸಿ ಹೃತ್ಪುಂಡರೀಕದೊಳೆಸೆವ
ಖಂಡ ಚಿನ್ಮಯನಂ ಭಜಿಸಿದಳೂ ||

ಗಿರಿಜಾದೇವಿ: ಆಹ ಈಗಲಾದರೂ ಆ ಪರಶಿವಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ನನ್ನ ಯೋಗ್ಯತಾನುಸಾರವಾಗಿ ಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡಿದ್ದಾಯಿತು ಈಗ ಯಮನಿಯಮ ಆಸನ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ಪುಶ್ಯಾಹಾರ ಧ್ಯಾನಧಾರಣ ಸಮಾಧಿಗಳೆಂಬ ಅಷ್ಟಾಂಗಯೋಗವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ರೇಚಕ ಪೂರಕ ಕುಂಭಕಗಳೆಂಬ ಧಾರಣತ್ರಯಂಗಳಂ ಮೀರಿ ಈಡೆ ಪಿಂಗಳೆ ಸುಷುಮ್ನೆಯಂ ತೋರುವ ನಾಡಿ ತ್ರಯಂಗಳಂ ಸೆಳೆದ ಆಧಾರ ಸ್ವಾದಿಷ್ಟಾನ ಮಣಿಪೂರಕ ಅನಾಹತ ಆಗ್ನೇಹ ವಿಶುದ್ಧಿಗಳೆಂಬ ಷಡ್ಚಕ್ರಗಳಂ ಮೀರಿ ಸಹಸ್ರಾರ ಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಐಕ್ಯವಾಗಿರುವ ಆ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ನಾನು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವೆನು ನೀವು ಮಾತ್ರ ಯಾರು ಬಂದರೂ ಒಳಗೆ ಬಿಡದಂತೆ ಕಾಯ್ದುಕೊಂಡು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರದಿಂದ ಇರುವರಾಗಿರಮ್ಮಾ ಸಖಿಯರೇ.

(ತಾರಕಾಸುರನು ಬರುವುದು)

ತಾರಕಾಸುರ: ಎಲೈ ಭಟಾಮಕುಟಾಗ್ರಣ್ಯ ಬೃಕುಟಧಿಘಟಿದಟಿ ರುದ್ರದ್ವೀಕರ ಚಟಿಲನಿಟಿನಟಿಲ ಪ್ರಕಟಿತ ಮಂಡಲಾಧಿಪರ ಮಂಡಲೋದ್‌ದಂಡನಾಗಿ ಮೂಜಗದಿ ದೂರ್ಜಟಿಯಾರ್ಭಟಿಸಿ ಸೂರೆಗರೆದ ವಾರ್ತೆಯಂ ಪೂರ್ಕಿಸಿ ಕೇಳುವವನು ನೀನ್ಯಾರು ನಿನ್ನ ಜನನೀ ಜನಕರು ಕರೆಯುವ ನಿನ್ನ ನಾಮಾಂಕಿತವೇನು ಭಟನೇ ಚರಶ್ರೇಷ್ಠನೇ.

ಎಲೈ ಸಾರಥಿ ನಾವು ಧಾರಂದರೆ ಈ ಚತುರ್ದಶ ಭುವನ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವನ್ನು ಎನ್ನ ಕೋಪಾಗಿ ಇಂದ ದಹಿಸಿ ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಿಡಿದು ಹೆಡಮುಡಿಯಂ ಕಟ್ಟಿ ಇಂದ್ರಾದಿಗಳಂ ಕೊಂದು ತಿಂದು ತೇಗುವೆ ಮಿಕ್ಕುಳಿದ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳಗಂಡ ಭಾಪುರೇ ಮಾಯಾಪುರಿ ಪಟ್ಟಣವಂ ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತಾ ತ್ರಿಜಗದ್ಭಯಂಕರನಾದ ತಾರಕಾಸುರ ಮಹಾರಾಜನೆಂದು ಜಯ ದುಂದುಭಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಸೋ ಮಾನವಾಗ್ರಣೀ.

ಭಲೈ ಸಾರಥಿ ಈ ಸಭಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಚಂದ್ರ ಸೂರ್ಯಮಾರ್ಗವಂ ಕಟ್ಟಿ ಸಕಲ ರುಷ್ಯಾದಿಗಳ ತಪೋಭಂಗವಂ ಮಾಡಿ ಯಜ್ಞಯಾಗಾದಿಗಳಂ ಕಡಿಸಿ ಗೋವುಗಳಂ ಕೊಲ್ಲಿಸಿ ಗೋಮಾಂಸವಂ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ಬೆರೆಯಿಸಿ ಭಕ್ಷಣೆಯಂ ಮಾಡಿ ಇಂದುಮುಖಿಯರಾದ ರಂಭೆ ಉರ್ವರಶಿ ಮೇನಕೆ ತಿಲೋತ್ತಮೆಯರಿಗೆ ನಾನೇ ಗಂಡನೆಂಬುದಾಗಿ ಬಿರುದಾಂಕಿತವನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕೆಂಬ ಕಾರಣ ಬಾಹೋಣವಾಯಿತೋ ಭಟನೇ ಹಿಡಿವೇನ್ ಅಧಟನೇ.

ಪದ

ಕೇಳೋ ಸಾರಥಿ ನೀನು ಪೇಳುವೆ ನಾ ವಿವರವ ನು
ಜಾಳು ಮಾತಲ್ಲ ಮಾನವನೇ ದೂತ ಕೇಳ್ಮಾತ
ಕಡು ತವಕದಿ ನಾನು ಎಡರಾದಮರಾದಿಗಳ
ಬಿಡದೇ ಎಳತರುವೆ ಬೇಗ ಸೆರೆಮನೆಗೀಗ

ತಾರಕಾಸುರ: ಎಲೈ ಸಾರಥಿ, ಜಾಗ್ರತೆ ಇಂದ ಇಂದ್ರಲೋಕಕ್ಕೆ ದಾಳಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಐರಾವತ ಕಾಮಧೇನು ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ ಅಮೃತಕೂಪ
ಚಿಂತಾಮಣಿಗಳಂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಅವನ ಸತಿಯರಾದ ರಂಭಾ ಶಚಿ ಉವರಶಿಯರಂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಇಂದ ರಥವಂ
ತಯಾರು ಮಾಡುವನಾಗೈ ಚರಕುಲಾಗ್ರಣೀ.

ಪದ

ಬಿಡು ಬಿಡು ಭಯ ನಡಿ ಮುಂದೆ ನೀ ನಡೆಯಾಲೋ ಬಿ
ಡು ಭಯವ ರಥವ ತಂದಿಡು ಬೇಗ ||ನೀನ್ಬೇಗ ||ಸರ್ಪ
ಶಯನ ನೊಲುಮೆ ||ದರ್ಪದಿಂದಿರುವರಾ ಪಾರ್ಥಿವಕು
ಲಾಧಮರ ಪಿಡಿತರುವೇ ||ಎಳತರುವೇ ||

ತಾರಕಾಸುರ: ಭಲೈ ಸಾರಥಿ, ಜಾಗ್ರತೆ ಇಂದ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕಕ್ಕೆ ದಾಳಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಇಂದ್ರಾದ್ಯವಿಳ ದಿಕ್ಪಾಲಕರಂ ಗೆದ್ದು ಬಂದು
ರಣಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ಪಡೆಯದಿದ್ದರೂ ಭಾಪುರೇ ತಾರಕಾಸುರನೆನಿಸಿ ಸಾರ್ಥಕವೇನು. ಎಲೈ ಸಾರಥಿ ಆ ಬಡದೇವತೆಗಳಿಗೆ
ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ಆ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನಾದ ಬ್ರಹ್ಮನು ಬಂದರೆ ಆ ವಿರಂಚಿಯ ಚತುರ್ಮುಖವಂ ಖಂಡಿಸಿ ಭಿದ್ರಭಿದ್ರಂಗಳಂ ಮಾಡಿ ಬಿಸುಡುವೆನೋ
ಸೂತಾ.

ಪದ

ಕುಲಕುಠಾರರೆಂಬ ಅಮರರ ತಲೆಯನು ತೆಗೆಯುವೆನೂ
ಗೆಲಿಯುವೆನು ಧುರದೊಳು ನಾನೂ ಕೇಳಾನೂ ||

ತಾರಕಾಸುರ: ಎಲೈ ಸೇವಕಾ, ಈ ವ್ಯಾಳ್ಯದೋಳ್ ಅಮರಾದಿಗಳ ತಲೆಯಂ ತೆಗೆದು ನನ್ನ ಮಾಯಾಪುರಿ ಪಟ್ಟಣದ ದ್ವಾರಬಾಗಿಲಿಗೆ
ತೋರಣವಂ ಕಟ್ಟಿ ಏಕಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾದ ಇಂದ್ರನ ಹೆಡೆಮುಡಿಯಂ ಕಟ್ಟಿ ಅವನ ಮಡದಿಯಾದ ಶಚಿಯಳಂ ಎನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ
ದಾಸಿಯಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವೆ ಇದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಸಿ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣುವು ಬಂದರೆ ಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಕ್ಷೀರಾಬ್ಧಿಗೆ ಹಾಕಿ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ ಕೇಳೈ ಸಾರಥಿ.

ಪದ

ಕುಂಭಿಣಿಯೋಳ್ ಧರಶೇಷ ಎಂಬಾತನ ತರಿಯುವೆ
ಕುಂಭಿನಿ ರಕ್ಷಕ ನೀಲಕಂಠನ ಪಿಡಿವೇ ನಾಂ ಪಿಡಿವೇ ||

ತಾರಕಾಸುರ: ಭಲೈ ಭಟಶ್ರೇಷ್ಠನೇ ಪ್ರಥಮ ಆ ಭ್ರಷ್ಟ ಇಂದ್ರನಂ ಭಂಗಿಸಿ ಅವನ ಐರಾವತಾದಿ ಸಕಲೈಶ್ವರವಂ ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುವೆ ಇದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ರುಂಡಮಾಲಾಧರನೇನಾದರೂ ಬಂದರೆ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲದೆ ಚಂದ್ರಶೇಖರನ ರಜತಾದ್ರಿಯನ್ನು ಎನ್ನ ಕೋಪಾಗ್ನಿ ಇಂದ ಕರಗಿಸಿ ರಸವಂ ಮಾಡಿ ಸ್ಥರನೆ ಸುರಿದು ಬಿಡುವೆನು ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಇಂದ ರಥವನ್ನು ಹೊಡೆಯುವನಾಗು ಎಲೈ ಸಾರಥಿ. ಎನ್ನ ಪ್ರೀತಿ ಪಾತ್ರರಾದ ಶೂರಪದ್ಮ ಸಿಂಹಾರಿ ಎಂಬ ಅನುಜರನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಇಂದ ಕರೆ ತರುವನಾಗೈ ಸಾರಥಿ.

(ಶೂರಪದ್ಮನು ಬರುವುದು)

ಶೂರಪದ್ಮ: ಖರಖರನೆ ಪಲ್ಲಡಿದು ಧರ್ಮದಿಂ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಮಂಡಲವಂ ಎನ್ನ ಕರಾಗ್ರದಿಂ ದಪ್ಪನೆ ಅಪ್ಪಳಿಸಿ ಚಪ್ಪರಿಸಿ ನುಂಗುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂ ನಿರ್ಭಯದಿಂ ಕೇಳುವ ಮಾನವಾಗ್ರಣಿ ನೀನು ಧಾರು ನಿನ್ನ ನಾಮಾಂಕಿತವೇನಲೈ ಮಾನವಾಗ್ರಣಿ. ಭಲೈ ಸಾರಥಿ ನಾವು ಧಾರಂದರೆ ಈ ಧರಣಿ ಮಂಡಲದೊಳ್ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಮಾಯಾಪುರಿ ಪಟ್ಟಣವಂ ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ತಾರಕಾಸುರ ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಪ್ರೇಮದ ಅನುಜನಾದ ಶೂರಪದ್ಮನೆಂದು ತಿಳಿಯಲೈ ಚರನೇ ಕುಟಿಲತರದಿಟನೇ. ಎಲೈ ಮಾನವಾಗ್ರಣಿ ಈ ಸಭಾ ಮಧ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಕ್ಷಸ ಕುಲ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾದ ತಾರಕಾಸುರ ಮಹಾರಾಜನು ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣ ಬಾಹೋಣವಾಯ್ತು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ತೋರಿಸು.

ಶೂರಪದ್ಮ: ನಮೋನ್ನಮೋ ಅಗ್ರಜಾ ದಿನಕರಕುಲತೇಜಾ.

ತಾರಕಾಸುರ: ಐಶ್ವರಯರಮಸ್ತು ಬಾರೈಯ್ಯ ಅನುಜ ಶೂರಪದ್ಮ.

(ಸಿಂಹಾರಿ ಬರುವುದು)

ಸಿಂಹಾರಿ: ಎಲಾ ಮಾನುಷ್ಯನೇ, ದಡದಡನೆ ಪೂವಾರತಳಕ್ಕೆ ಉದರಿಸುವ ಸಿಡಿಲಿನ ಗರ್ಜನೆಯಂತೆ ಬಂದವರನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸುವ ಮಾನವಾಗ್ರಣಿ ನೀನು ಧಾರು ನಿನ್ನ ನಾಮಾಂಕಿತವೇನು ಹಸನಾಗಿ ಉಸುರಿಸೋ ಮಾನವಾಗ್ರಣಿ ಎಲೈ ಸಾರಥಿ ಝಣಝಣರೆಂದು ನುಡಿಸುವ ನಡುಕಟ್ಟಿನ ಗಂಟಾರದೋಳ್ ವಿರಾಜಿಸುವ ಕರವಾಲದಿಂ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕಕ್ಕೆ ಮುತ್ತಿಗೆಯನಿಟ್ಟು ಮರ್ತ್ಯರಂ ಸದೆ ಬಡಿದು ಪಾತಾಳಲೋಕದಲ್ಲಿ ಬಲಿಚಕ್ರವರ್ತಿಯಂ ತಿಂದು ಅನೇಕ ರಾಜರಂ ಒಕ್ಕಲಿಕ್ಕಿ ಬಂದ ತಾರಕಾಸುರನ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರನಾದ ಸಿಂಹಾರಿ ಎಂಬ ಅನುಜನೆಂದು ತಿಳಿಯಲೈ ಚರನೇ ಕುಟಿಲತರದಿಟನೆ. ಭಲೈ ಸಾರಥಿ ಭಳಿಭಳಿರೇ ಜಡದೇಹಿಗಳಾದ ಇಂದ್ರಾದ್ಯವಿಳ ಅಷ್ಟ ದಿಕ್ಕಾಲಕರ ಪಟ್ಟಣಂಗಳಿಗೆ ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕಲಿಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ರಾಕ್ಷಸ ಕುಲ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾದ ತಾರಕಾಸುರ ಮಹಾರಾಜರು ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣ ಬಾಹೋಣವಾಯಿತೋ ದೂತ ಕೇಳೆನ್ನ ಮಾತ.

ಎಲೈ ಸಾರಥಿ ತಾರಕಾಸುರ ಮಹಾರಾಜರು ಧಾವಲ್ಲಿರುವರು ತೋರಿಸೋ ದೂತ ಕೇಳೆನ್ನ ಮಾತ. ನಮೋನ್ನಮೋ ಅಣ್ಣಾಯ್ಯಾ.

ತಾರಕಾಸುರ: ಐಶ್ವರಯರಮಸ್ತು ಬಾರೈಯ್ಯ ಅನುಜಾತನೇ.

ಪದ

ತಾರಕ ಭೂಪನೇ ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣ ಮೀರಿದ
ಸುರೆಯಾರರಿಹರೈ ದೇವಾ ||ಕೇಳ್ ದೇವಾ ||ದಿವಿಜರ ಕುಲಗಂ
ಡ ನೆಂಬುವ ಭೂಮಿಯೊಳು ಧಾವ ದಿಕ್ಕಿನೊಳಿಹರೋ
ಭೂಪಾ ಕೇಳ್ಭೂಪಾ ||

ಶೂರಪದ್ಮ: ರಾಕ್ಷಸ ಕುಲಚಕ್ರವರ್ತಿ ಎಂಬ ಬಿರುದು ಧರಿಸಿ ಮೆರೆಯುವ ಪಟುತರಪರಾಕ್ರಮಿಯಾದ ತಾರಕ ಭೂಪ ಎಡಬಲಕೋಪವಂ
ತೋರಿ ಕರದೋಳ್ ವಿರಾಜಿಸುವ ಖಡ್ಗವಂ ಯುಳಪಿಸಿ ಪರರಾಜರಿಗೆ ಅತಿ ಭಯಂಕರನಾದ ಎನ್ನನ್ನು ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣವೇನು.
ಅತಿಹಿತದಿಂ ತಿಳುಹಿಸಿ ಸಂತೋಷಪಡಿಸೈ ರಾಜ ರಾಕ್ಷಸ ಕುಲತೇಜಾ.

ಸಿಂಹಾರಿ: ಹೇ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರನಾದ ತಾರಕಭೂಪ ದಿವಿಜಕುಲಗಂಡರೆಂಬ ಬಿರುದಂ ಧರಿಸಿ ಮೀರಿದ ಕುಲವಂ ಭೇದಿಸುವ ದಿಟ್ಟ
ಪರಾಕ್ರಮವಂ ತೋರಿ ಗುಡಿಗುಡಿಸಿ ಕಾಲ್ಕೆರೆದು ನಿಂದು. ನಮ್ಮನ್ನು ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣವೇನು ತಿಳಿಸಿ ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸೈ ದೇವಾ
ಮಹಾನುಭಾವ.

ಪದ

ಭರದಿಂದ ಇಂದ್ರನ ಲೋಕಕ್ಕೆ ದಾಳಿಯ ಇಡಲು
ಬೇಕು ಧನುಜ ||ಅನುಜಾ ||ಇಂದ್ರನ ಗರ್ವವ ಭೇದಿ
ಸಿ ಬಿಡುವೆನು ಮೊದಲೊಡಿಯೋ ಭೇರಿಯನು
ಅದನೂ ಕೇಳಿದನೂ ||

ತಾರಕಾಸುರ: ಎಲೈ ಮಂತ್ರ ತಂತ್ರ ಪ್ರವೀಣರಾದ ಅನುಜರಿರಾ, ಮದೋನ್ಮತ್ತರಾದ ಹೇಡಿ ಭ್ರಷ್ಟರೋಳ್ ಶಿಖಾಮಣಿಯಾದ
ದೇವೇಂದ್ರನ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಧಾಳಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಕುರ್ಜಭಾವದಿಂ ವಿಭ್ರಾಜಿಸುವ ಖಡ್ಗದಿಂ ಆ ಹೇಡಿ ದೇವೇಂದ್ರನಂ ಓಡಿಸಿ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕವಂ
ಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡಲು ಉದ್ಯುಕ್ತನಾಗಿರುವೆನು ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ರುಂಡಮಾಲಾಧರ ಬೂದಿಬಡುಕ ತಿರಿದುಂಬುವ ಭೂತಾಧಿಪನಾದ ಶಂಕರನು
ಅಡ್ಡ ಬಂದರೆ ಎನ್ನ ಕೋಪಾಟೋಪದಿಂದ ಘರ್ಜಿಸಿ ಎಚ್ಚರ ತಪ್ಪಿಸಿ ಹೊಡೆಯುವೆನು ಆದರೆ ದಡ್ಡಡಿಲೆಂದು ಜಯಭೇರಿಯನ್ನು ಹೊಡೆಯಿರಿ
ಅಗಣಿತವಾದ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಇಂದ್ರಲೋಕಕ್ಕೆ ದಾಳಿಯನ್ನಿಡಲು ರಥವನ್ನು ಹಾರಿಸುವಂತೆ ಸಾರಥಿಗೆ ಸೂಚಿಸುವಂಥವರಾಗಿರೈ
ಅನುಜರಿರಾ.

ಗಿರಿಜಾ ಕಲ್ಯಾಣ

ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ತುರುವೇಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು
ಬಾಣಸಂದ್ರ ಪಾಳ್ಯದ ಭಾಗವತ ಹನುಂತಯ್ಯನವರು

ಕಾಲ : ೧೪-೧೧-೧೯೫೪

ಗಣಸ್ತುತಿ

ಅಗಜಾನನ ಪದ್ಮಾರ್ಕಂ ಗಜಾನನ ಮಹರ್ನಿಶಂ
ಅನೇಕದಂತಂ ಭಕ್ತಾನಂ ಏಕದಂತಮುಪಾಸ್ತುಹೇ ||
ಶುಕ್ಲಾಂಬರಧರಂ ವಿಷ್ಣುಂ ಶಶಿವರ್ಣಂ ಚತುರ್ಭುಜಂ
ಪ್ರಸನ್ನ ವದನಂ ಧ್ಯಾಯೇ ಸ್ವರ್ವರವಿಘ್ನೋಪಶಾಂತಯೇ ||
ಶ್ರೀ ಮಧ್ವರುಗಣಸೇವಿತಂ ಕಪಿತ್ಥ ಜಂಬೂಫಲನಾರ ಭಕ್ಷಿತಂ
ಉಮಾಸುತಂ ಶೋಕವಿನಾಶಕಾರಣಂ
ನಮಾಮಿ ವಿಘ್ನೇಶ್ವರ ಪಾದ ಪಂಕಜಂ ||

ತ್ರಿವುಡೆ

ಶ್ರೀ ಉಮಾಪತಿ ಪಾದಪಂಕಜ ಭಾವಭಕ್ತಿಯಲಿ
ಭಜಿಸುವೇ ದೇವಗಂಗಾಧರನೆ ಪಾಲಿಸು ತ್ರಿಜಗನನವರತಾ ||
ಶ್ರೀ ವಿನಾಯಕ ಕೂಡ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ದೇವಿ ಹೃದಯಾಂಬುಜ ಪ್ರಭಾಕರ
ದೇವವಾಣಿಯ ಕಾಂತ ಪಾಲಿಸು ಮತಿಗೆ ಮಂಗಳವಾ ||

ಶಾರದಾಸ್ತುತಿ

ನಮಸ್ತೇ ಶಾರದಾದೇವಿ ಕಾಶ್ಮೀರ ಪುರವಾಸಿನೀ
ತ್ವಾಮಹಂ ಪ್ರಾರ್ಥಯೇ ದೇವಿ ನಿತ್ಯ ವಿದ್ಯಾದಾನಂಚದೇಹಿಮೇ ||

ಶಾರದಾಸ್ತುತಿ || ಅಟತಾಳ

ಪೊರೆಯೇ ಶಾರದೆಯೇ ಎಮ್ಮನು ನಿರುತಾ ಪೊರೆಯೆ ||
ಕಾಳಸರ್ಪನಪೋಲ್ವ ವೇಣುಪುಸ್ತಕಪಾಣಿನಿ ನೀಳಹಸ್ತದಿಪೋಲ್ವ ರಾಕೇಂದುವದನೆಯೇ || ಪೊರೆಯೇ || ಪರಮೇಷ್ಟಿ ಪ್ರಿಯಳೆ
ಕಾರುಣ್ಯನಿಧಿಯಳೇ
ಕರುಣದಿಂದಲಿ ನೀನು ಕಾಪಾಡಿ ಪೊರೆಯಮ್ಮ ||
ಪೊರೆಯೆ || ತಾವರೆಗೆರೆಯೊಳು ತಾಯೆ ನೀ ನೆಲಸಿಹೇ ಕಾಯಬೇಕೆಮ್ಮನು
ಕರುಣದಿಂದಲಿ ನೀನು ಪೊರೆಯೆ ಶಾರದೆಯೆ ||

ನವಗ್ರಹ ಸ್ತೋತ್ರ

ಸೂರ್ಯ ಸೋಮ ಅಂಗಾರಕ || ಬುಧ ಗುರು ಶುಕ್ರಶನೇಶ್ವರಹ
ರಾಹುಕೇತು ನಮಸ್ತುಭ್ಯಂ ಇತತೇ ನವಗ್ರಹ ವಂದನಂ ||

ಅಷ್ಟದಿಕ್ಪಾಲಕರ ಸ್ತೋತ್ರ

ಇಂದ್ರಾ ಅಗ್ನಿಯಮಶ್ವೇವ ನೈರುತೋ ವರುಣಸ್ತಥಾ
ವಾಯವ್ಯಂಚ ಕುಭೇರಂಚ ಈಶಾನ್ಯಾಯ ನಮಸ್ತುತೇನ್ನಮಹಾ ||

ಸಭಾವಂದನೆ

ಅಕುಟಂಕಮಲ ಅಸ್ತ್ರಂ ಟಂಕಾರಂ ತಾಳಹಸ್ತಕಂ
ವಾಗ್ಗೇವಿ ವಿಜಯೇಲಿಂಗಂ ಆಕಾಶಾಯ ನಮೋನ್ನಮಹಾಃ ||

ಸ್ತೋತ್ರ

ವಿಷ್ಣುಶಕ್ತಿ ಸವ್ಬೂರತೇ ಶಂಕರ್ವರ್ಣ ಮಹೀತಳೇ
ಅನೇಕ ರತ್ನಸಂಭೂತೇ ಶ್ರೀ ಭೂಮಿದೇವಿ ನಮೋಸ್ತುತೇ ನ್ನಮಹಾಃ ||

ಕಂದ

ಗಣನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಗುರುವರನು ಮನದಣಿಯೆ
ಪಿತಮಾತೆಯನು ಮೋಕ್ಷಕಣುಯೆನುತ
ಭಜಿಸುವೆನು ಕಥಾ ಪ್ರಾರಂಭಕಾಲದೊಳೂ ||

ಕಂದ

ಮಾರಜನನಿಯ ಭಜಿಸಿ ಪದ್ಮಕುಮಾರವಾಣಿಯರಡಿಗೆ
ಜಂಭಾರಿ ಮುಖ್ಯಮರರ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ನುತಿಸಿ ತಾಪನರ
ಭೂರಿಭಕ್ತಿಯೊಳಮಲಕವಿಗಳ ಚಾರುಚರಣಕೆ ಮಣಿದು
ಗುರು ಪಾದಾರವಿಂದ ಧ್ಯಾನದಲಿ ಪೇಳ್ವೆನೀ ಕೃತಿಯಾ ||

ವಂದನೆ:

ಸಭಾಕಲ್ಪತರು ವಂದೇ ವೇದಶಾಖೋಪಜೀವಿತಂ
ಶಾಸ್ತ್ರಪುಷ್ಪಸಮಾಯುಕ್ತಂ ವಿದ್ವದ್ವರ ಶೋಭಿತಂ

ವರ್ಣನೆ: ಅಕ್ಷರ ಲಕ್ಷಣ ವಿಚಕ್ಷಣ ಲಿಖಿತಗಣಿತ ಗಾಂಧರ್ವರ ನಿರುಕ್ತ ವೈಶೇಷಿತ ಭಾಷಪ್ರಕಾರ ನ್ಯಾಯ ಮೀಮಾಂಸ ಛಂದಸ್ಸು
ಅಲಂಕಾರ ಇತಿಹಾಸ ಪುರಾಣ ಕಾವ್ಯ ಲಕ್ಷಣ ಕನ್ಯಾ ಲಕ್ಷಣ ಅಶ್ವಾರೋಹಣ ಗಜಾರೋಹಣ ರತ್ನಪರಿಕ್ಷೆ ಜೋತಿಷ್ಯ ಮಾರಣ
ಕವಿಕೇಂದ್ರಜಾಲ ಕಾಲಜ್ಞಾನ ಕಾಯಶುದ್ಧಿ ಇಂಗಿತಭಾವ ಚೌಷಷ್ಟಿಬಂಧನಂ ಅಂಕುರುಶೋಭಾಟನ ಮಾಯವಾದ ಧಾತುವಾದ
ವಿಷವಾದ ಗಾರುಡಚಿತ್ರಕರ್ಮ ಮುಲ್ಕಾಶಾಸ್ತ್ರ ಪರಕಾಯಪ್ರವೇಶ ಮುಂತಾದ ವಿದ್ಯಾಧುರಂಧರರಾದ ಈ ವರಸಭಾ ಕವಿಜನಂಗಳಿಗೆ
ಅಭಿವಂದಿಪೇ.

ಹೇಳಿಕೆ: ಏನಂದರೆ ಕಬ್ಬು ಡೊಂಕಾದರೂ ಸಿಹಿಯು ಡೊಂಕಲ್ಲ ಪುಷ್ಪ ಡೊಂಕಾದರೂ ಪರಿಮಳವು ಡೊಂಕಲ್ಲ ಹಸು ಕಪ್ಪಾದರು ಹಾಲು ಕಪ್ಪಲ್ಲ ಬಾಲಕನು ಸಣ್ಣವನಾದರೂ ಬಾಲಕನಲ್ಲಿರುವ ವಾಗ್ದೇವಿ ಸಣ್ಣವಳಲ್ಲವಾದ್ದಿಂ ಬಾಲಕನ ತೊದಲ್ ನುಡಿ ಅರಭಾಷೆ ತಪ್ಪುಗಳೇನು ಬಂದಾಗ್ಯು ಬಾಲಕನಂ ಮನ್ನಿಸಿ ಕಾಪಾಡಬೇಕೆಂದು ಬೇಡುತ್ತೇನೆ ಸಭಾ ಜನರೇ. ವಂದಿಪೆ ಸಭಾಜನರೇ ನಿಮ್ಮಡಿಗೇ ನಾನೊಂದಿಪೆ ಸಭಾಜನರೇ. ತಪ್ಪುಗಳಿದ್ದೊಡೆ ಅವುಗಳ ನಿವ್ವಳು ತಿದ್ದಿ ಸರಿಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಾಪಾಡಬೇಕೆಂದು ವಂದಿಪೆ ಸಭಾಜನರೇ.

ಕಥಾ ಸೂಚನೆ

ತ್ರಿವುಡೆ ||

ಕೇಳಿರೈ ಮುನಿಗಳಿರೆ ನಿಮ್ಮೊಳು ಪೇಳುವೆನು ಮನವರಿತುಶೂಲಿಯ
ಕೇಳಿಯನು ನೀವೀಗ ಮುದವನು ತಾಳಿರೆಂದು
ಹಿಂದೆ ದಕ್ಷನ ಯಗ್ಗುಕೊಂಡದೀ ಬೆಂದು ಚಿನ್ಮಯಳಾದ
ಸತಿಯಳು ಇಂದುಧರನನು ಮತಿಯ ಪಡೆದಾ ನಂದದಿಂದಾ ||
ಮೇನಕೆಯೊಳವತರಿಸೆ ಕಾಣುತ ಮಾನನಿಧಿ ಹಿಮವಂತ ಮನದೊಳು
ಸ್ಯೂನು ಸಂಭ್ರಮವಾಂತು ಕೂಡುತಾ ಮುನಿಜನನಾ
ಸುತೆಗೆ ಮಾಡಿಸಿ ಜಾತಕರ್ಮವ ಅತಿಶಯದೊಳಿರುತಿರಲು ಬಾಲ್ಯನ
ಗತಿ ಕಳೆದು ಯೌವನವು ಗಿರಿಜೆಯ ಜೊತೆಯ ಸೇರಿ ||

ವರ್ಣನೆ: ಕೇಳಿರೈ ಸಭಾಜನರೇ ಅಯ್ಯ ಶೌನಕಾದಿ ಮುನಿಗಳೇ ನೀವು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಶ್ನಾ ವಿಚಾರವು ಗೊತ್ತಾಯ್ತು ಸ್ಕಂದ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷನ ಯಗ್ಗುದೊಳ್ ಧ್ವಂಸವಾದ ದಾಕ್ಷಾಯಣಿಯು ಆ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಆಗ್ನೆಯಂತೆ ಔಷಧಾ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಗಿರಿರಾಜನ ಸತಿ ಮೇನಕೆಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಲು ಆ ಗಿರಿಜಾ ದೇವಿಯನ್ನು ಪರಮೇಶ್ವರನು ಲಗ್ನವಾಗಿ ಷಣ್ಮುಖನಿಂದ ಆ ತಾರಕಾದಿ ಧೈತ್ಯರನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಸುಖವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಲಾಲಿಸಿ ಏನಂದರೆ ಆ ಪರಮೇಶ್ವರಿಯು ಗಿರಿಜೆ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅವತಾರ ಮಾಡಿದಂಥಾದ್ದನ್ನು ತಿಳಿದಂಥ ದೇವಮುನಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ನಾಮಕರಣ ಜಾತಕರ್ಮವೇ ಮುಂತಾದ ಶುಭಕಾರ್ಯರಂಗಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿ ಇರುವಂಥ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಅರಿತಂಥಾ ನಾರದರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಗಿರಿರಾಜನಿಗೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿ ಗಿರಿಜಾ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿ ಬ್ರಹ್ಮವುತ್ರರಾದ ನಾರದರು ದಯಮಾಡಿಸಿರುವಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗಿರಿರಾಜನು ಮೇನಕೆ ಗಿರಿಜಾದೇವಿ ಸಮೇತರಾಗಿ ಒಡ್ಡೋಲಗದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥವರಾದರು.

ಗಿರಿರಾಜ: ಭಲೈ ಸಾರಥಿ ನಾವು ಧಾರಂದರೆ ಭರತ ಬದ್ರಸ್ಯ ಕಿನ್ನರಕಿಂಪುರುಷ. ವರುಣಾದ್ಯಖಿಳ ದ್ವೀಪಗಳಿಗೆ ಏಕಚಕ್ರಾಧೀಶ್ವರ ಬಲೋದ್ಭದ್ಧನಿಲಂಸ ಸಕುಲಾಬ್ಧಿ ಹಿಮಾಂಶುವೆನಿಸಿ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರನಾಗಿ ಈ ಜಗತ್ತಿಗೆಲ್ಲಾ ತಂಪುಕೊಟ್ಟು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಾ ಔಷಧಾಪಟ್ಟಣವಂ ಪೋಷಿಸುವ ಹಿಮವಂತರಾಜನೆಂದು ತಿಳಿಯಲೈ ಸೇವಕಾ ಭಯತ್ಯುಣಭಾವಕ. ಭಲೈ ಸಾರಥಿ ಈ ವರಸಭೆಗೆ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನೆನ್ನೆ ದಿವಸ ಚೋಳಪಾಂಚಾಲ ಪಾಂಡೇಯ ಮಗಧಮಲೆಯಾಳ ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ ನೇಪಾಳ ದೇಶದ ಅರಸುಗಳು ನಮ್ಮ ಮಗಳಂ ವಿವಾಹವಾಗಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರು ಯನ್ನ ಮಗಳಾದ ಗಿರಿಜೆಗೆ ತಕ್ಕ ವರನು ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲವಾದ ಕಾರಣ ತಕ್ಕ ಆಲೋಚನೆಯಂ ಮಾಡಲುದ್ಯುಕ್ತ ಬಾಹೋಣವಾಯಿತೋ ಸಾರಥಿ. ಎಲೈ ಸೇವಕಾ ಅಂತಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಯನ್ನ ಸತಿಯಾದ ಮೇನಕೆಯನ್ನು ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರಮಾಡು.

(ಮೇನಕೆ ಬರುವುದು)

ಪದ||ರೂಪಕತಾಳ

ಲೋಕಮಾತೇ ಕೋಕಜಾತೇ ಶ್ರೀಕರಾಂಬೆಯೇ ನಾಕವ
ರರ ನೇಕಸುರರ ಸಾಕುತಿರುತಿಹ ಪಾಪದೂರೆ ತಾಪಹಾರೇ
ನೀಂ ಪೊರೆ ಸದಾ ಲೋಪ ಬಾರದಾ ಪರಿಯೊಳು ಕಾಪಾಡೆನ್ನ
ನೂ ಶೌರಿರಾಣಿ ಕೀರವಾಣಿ ಚಾರುಮಹಿಮಳೇ ||
ಘೋರಕಲುಷ ವಾರದುರಿಕೆ ಮಾರಜನನಿಯೇ ||ಭೂಮಿ ತಳದಿ
ನಾಮಪುರದೀ ಕ್ಷೇಮದಾಯಕೀ ಕಾಮಿತಾರ್ಥ ಸೋಮ
ವೀವ ಸಾಮಜಾನಡೇ ||ಲೋಕಮಾತೇ ||

ಮೇನಕೆ: ಪ್ರಾಣಕಾಂತನೇ ನಿಮ್ಮ ಪಾದಗಳಿಗೆ ಶಿರಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು.

ಗಿರಿರಾಜ: ಎಲೈ ಮಂಗಳಾಂಗಿ ಸೌಮಂಗಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿರಸ್ತು ಮೇಲಕ್ಕೆಳೆ ರಮಣೀ.

ಮೇನಕೆ: ಹೇ ಎನ್ನ ಪ್ರಾಣಮನೋಹರ ಇಷ್ಟು ತ್ವರಿದಿತಂದ ಎನ್ನನ್ನು ಕರೆಸಿದ ಪರಿಯೇನೈ ರಮಣಾ ಸದ್ಗುಣಾಭರಣಾ.

ಗಿರಿರಾಜ: ಹೇ ರಮಣೀ, ಎಮ್ಮ ಮಗಳಾದ ಗಿರಿಜಾದೇವಿಗೆ ತಕ್ಕವರನು ಎಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ವ್ಯಾಕುಲವು ತುಂಬಿರುವುದೇ
ಕಾಂತೆ ಮತಿ ಗುಣವಂತೆ.

ಗಿರಿರಾಜ: ಎಲೈ ಸೇವಕಾ ಎಮ್ಮ ಮಗಳಾದ ಗಿರಿಜಾ ದೇವಿಯನ್ನು ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರಮಾಡು.

ಗಿರಿಜಾದೇವಿ: ತಂದೆಯವರ ಪಾದಕ್ಕೆ ಶಿರ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು.

ಗಿರಿರಾಜ: ಅಮ್ಮಾ ಮಗಳೇ ನಿನಗೆ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗಲಿ ಶುಭವಾಗಲಿ.

ಗಿರಿಜಾದೇವಿ: ಮಾತೆಯವರ ಪಾದಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

ಮೇನಕೆ: ಎಲಾ ಪುತ್ರಿಯೇ ನಿನಗೆ ಶುಭವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏಳು.

ಪದ

ನಾಥನೇ ವರನನ್ನೂ ಯಾತಕೆ ನೋಡಲಿಲ್ಲಾ ದಾರಿಗೆ ಮಗಳು
ನೂತು ಬಂದಿಹಳೊ ನಲ್ಲಾ ತರಳೆಗೆ ಎಂಟನೆಯಾ ವರುಷ
ವಾಗುತ ಬಂತು ದೊರೆಗಳೊಳಗೋರ್ವ ಸರಿಬೀಳದೋ
ಯ್ತುಲ್ಲಾ ||ನಾಥನೇ ವರನನ್ನೂ ||

ಮೇನಕೆ: ಹೇ ಪ್ರಾಣಪತಿ ನಮ್ಮ ಮೋಹನ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಗಿರಿಜೆಗೆ ಎಂಟು ವರ್ಷ ಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಸಾಗುತ್ತಾ ಬಂತು ಯಾವ ಲೋಕಾಧಿಪತಿಗಳು ಕೂಡ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿಲ್ಲ ವಿಧಿಲೇಖಾ ಯಾವ ರೀತಿ ಇರುವುದೋ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ ಹೇ ರಮಣಿ ಎಂಟನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವೆಂದೂ ಒಂಬತ್ತನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಲಗ್ನ ಮಾಡುವುದು ಮಧ್ಯಮ ಹತ್ತನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಲಗ್ನ ಮಾಡುವುದು ಕನಿಷ್ಠವೆಂದೂ ವೇದ ಪ್ರಮಾಣ ಇರುವಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಚಿಂತೆಯನ್ನು ತಂದುಕೊಂಡಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲವೈ ಕಾಂತ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿದು ನೋಡು ಆದ್ಯಂತ.

ಗಿರಿರಾಜ: ಹೇ ಪ್ರಾಣಮಣಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನೀನಂದರೆ ಫಲವೇನು ನಾವಂತು ನಿರ್ಭಾಗ್ಯರು ಬಲಾಡ್ಯನಾಗಿಯೂ ಐಶ್ವರ್ಯವಂತನಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮನ್ನೂ ಸಹ ಮುಕ್ತಿವಂತನನ್ನೂ ಮಾಡುವವನಾದರೆ ಮುಂದೆ ನಮಗೂ ಸೌಖ್ಯವಿರುವುದು ಆತುರಪಟ್ಟರೆ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು ಆದರೆ ವಿಧಿಲೇಖಾನುಸಾರ ನಡೆಯುವುದಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮಿಂದಲೇನಾಗುವುದೇ ಕಾಂತೆ ಮತಿಗುಣವಂತೆ.

ಪದ

ಮಗಳಾನನುಜಗೇ ಸೊಗಸೀಲಿ ಕೊಡು ಎಂದು
ನಗುತ ಕೇಳಲು ಬಲು ಹಗರಣ ಗೈದಿರಲ್ಲಾ ||
ದಾರಿಗೆ ಮಗಳು ನೂತು ಬಂದಿಹಳೋ ನಲ್ಲಾ ||

ಮೇನಕೆ: ಹೇ ಕಾಂತಾ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ನಮ್ಮ ಮಗಳನ್ನು ನನ್ನ ತಮ್ಮನಿಗೆ ಕೊಡಿರೆಂದು ಹಸನ್ಮುಖದಿಂದಾ ಕೇಳಿದರೆ ಬಹಳವಾಗಿ ನಿಂದಿಸಿ ಹಗರಣ ಮಾಡಿದಿರಿ ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ವರನು ದೇವಾನುದೇವತರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸರಿ ಬೀಳಲಿಲ್ಲಾ ಸುಮ್ಮನೇ ಎನ್ನ ಮಾತಂ ಕೇಳಿ ಎನ್ನ ತಮ್ಮನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡುವುದು ಉಚಿತವಾಗಿರುವುದು ಆದರೆ ಮನಸ್ಸಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಎನಗೆ ತಿಳಿದೇಳೈ ವಲ್ಲಭಾ.

ಗಿರಿರಾಜ: ಛೇ ಛೇ ನೀನಾಡಿದ ಮಾತನ್ನು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಉಸುರಿದರೆ ನನಗೆ ಕೋಪೋದ್ರೇಕವು ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುವುದು ರತ್ನದಂಥಾ ಮಗಳನ್ನು ಕರೇ ಕರಡುಗಲ್ಲಿಗೆ ಸರಿ ಮಾಡಿದೆಯೋ ಹೇ ಕಾಮಿನಿ ನಿನ್ನ ಬಳಗದ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಎನ್ನ ಮುಂದೆ ಎತ್ತಬೇಡ ನಿನ್ನ ತಾತ ಮುತ್ತಾತಂದಿರೇನೋ. ಪ್ರಬಲರಾಗಿದ್ದರೆಂಬ ನಿನಗೇನು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ ಹೇಗೆ ಸುಮ್ಮನೇ ನಿನ್ನ ಆಲಯಕ್ಕೆ ತೆರಳಿ ಕಾಮಿನಿ ಕಲಹಂಸಗಾಮಿನಿ.

ಪದ

ಶೀಲೆ ಗೌರಿಗೆ ಪ್ರಾಣ ಲೋಲರೆಲ್ಲಿರುವಾರೂ ನೀಲ
ಕಂಠನೇ ಬಲ್ಲಾ ಹೇಳೂವದಾಯಿತಲ್ಲಾ ದಾರಿಗೆ ಮಗ
ಳು ನೂತು ಬಂದಿಹಳೋ ನಲ್ಲಾ ||

ಮೇನಕೆ: ಹೇ ಕಾಂತಾ ನಾನಾಡಿದ ಮಾತುಗಳು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸರಿಬೀಳಲಿಲ್ಲ ಆದಾಗ್ಯೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ ಇಂದ್ರನೀಲದಂತೆಸೆವ ಚಂದ್ರಮುಖಿಯರಿಗೆ ಚಂದ್ರನಂತೆಸೆವ ವಲ್ಲಭನೆಲ್ಲಿರುವನೋ ಏನೋ. ಶ್ರೀಮನ್ ನೀಲಕಂಠನೇ ಬಲ್ಲ ನೀವು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಹೋಗಿ ಚಿಕ್ಕ ತರಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ವರನಂ ಹುಡುಕಿ ತರಬೇಕೈ ಪ್ರಾಣಪತಿ ಇದಕ್ಕೇನು ಗತಿ.

ಗಿರಿರಾಜ: ಹೇ ರಮಣೀ, ಗಿರಿಜೆಗೆ ತಕ್ಕ ವರನಂ ನೋಡಿ ಬಾರೆಂದು ನಾಳೆಯದಿವಸ ನಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನಿಯಂ ಕಳುಹಿಸಿ ತಕ್ಕ ವರನಂ ತರಿಸಿ
ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಸಿ ಉಡುಗೊರೆಯಂ ಕೊಟ್ಟು ಕೀರ್ತಿಯಂ ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕು ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೂ ತಾತ್ಕಾರ ಮಾಡದೇ ಮನಸ್ಸಿನ
ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಬಿಡೇ ನಾರೀ ಮದನವೈಯಾರಿ.

(ನಾರದರು ಬರುವುದು)

ಪದ

ಶಂಕರ ಶುಭಕರ ಶಶಿಧರ ವರ ಗಂಗಾಧರ ಪರಶಿವಪರ
ಮ ದಯಾ ಹರಗಿರಿಜಾ ಪ್ರಾಣೇಶ್ವರ ಶಂಬು ||ಅಭವ
ಸು ವೈಭವ ಶುಭಗತಿ ಇಂದಲೀ ||ಶಂಕರ ಶುಭಕರ ||
ನಿರುಪಮ ನೀ ದಯಾನಿಧೆ ದೇವಾ ಸರಸಗುಣಾಕರ
ಗಿರಿಜ ಮನೋಹರ ||ಶಂಕರ ಶುಭಕರ ||

ಚಾರಕ: ರಾಜಾಧಿರಾಜಭೂಪ ಗಿರಿರಾಜ ಬಹುಪರಾಕು.

ಗಿರಿರಾಜ: ಬಾಲರಾರಿ ಏನು ಕಾರಣ ಶಬ್ದ ಮಾಡಿದೆ.

ಚಾರಕ: ದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ನಾರದ ರುಷಿಗಳು ಬಂದಿರುವರು.

ಗಿರಿರಾಜ: ಅವರನ್ನು ಬಹಳ ಮೌಯಾರದೆ ಇಂದ ಒಳಕ್ಕೆ ಬಿಡು.

ನಾರದ: ಆಹಾ ಇದೇನು ಇಷ್ಟು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಗಾಳಿ ಬೀಸುತ್ತಿರುವುದಲ್ಲಾ ನಾರಾಯಣ ನಾರಾಯಣ.

ಗಿರಿರಾಜನ: ನಮೋನ್ನಮೋ ಸ್ವಾಮಿ ನಾರದರೇ ತಮಗೋಸ್ಕರ ಕೇಸರಿ ಪೀಠವನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ವಿಶ್ರಮಿಸಬೇಕು.

ನಾರದ: ಮಹಾರಾಜನೇ ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟದಂತೆಯೇ ಆಗಲಿ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ.

ಕಂದ

ನಾರದಮುನಿಪನ ಪಾದವಂ ಪೂಜಿಸುತ್ತ
ಮಗಳೆರಗುತ್ತಂ ||ಬೂರಿಮಹಿಲಾಂಬಕ
ಸಾರಿಹುದೇಕೆಂದು ಕೇಳಲಾ ದಿವಿಜಮುನಿ ||

ಗಿರಿರಾಜ: ಯತಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಶಿಖಾಮಣಿಗಳಾದ ಬ್ರಹ್ಮಮಾನಸ ಪುತ್ರರಾದ ಮಹನೀಯರಾದ ನಾರದ ಮಹಾತ್ಮರೇ ತಾವು
ದಯಮಾಡಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಅಹೋ ಗುರುಗಳೇ ಜನ್ಮ ಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಗುರುಹಿರಿಯರು ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯ

ವಿಶೇಷದಿಂದ ತಮ್ಮ ದರ್ಶನವಾಯಿತು. ತಮ್ಮ ಪಾದವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಪೂಜಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಜನ್ಮ ಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಪಾಪವೆಲ್ಲಾ ಪರಿಹಾರವಾಗುವದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ನುಡಿಯನ್ನಾಡಿ ಪ್ರತಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದೇ ಆದರೆ ಅನೇಕ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಪುಣ್ಯವೋ ಆ ಪುಣ್ಯವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ ತಮಗೆ ವಂದನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಜನ್ಮರಹಿತವಾದ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಮೋಕ್ಷ ಸಂಪದವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೇನೂ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲಾ ನಾನು ಕೃತಾರ್ಥನಾದೆನು ಆದರೆ ನಾನು ಮಾಡುವ ಪಾದಪೂಜೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಯನ್ನನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಿ ತಾವು ದಯಮಾಡಿಸಿರುವ ಕಾರ್ಯಾರ್ಥವನ್ನು ತಿಳುಹಿಸಿದರೆ ಶಿರಸಾವಹಿಸಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಯತಿವರ್ಯರ ಸದ್ಗುಣ ಗಾಂಭೀರ್ಯರ.

ನಾರದ: ಅಯ್ಯ ಗಿರಿರಾಜನೇ, ನೀನು ಮಾಡಿದ ಪೂಜೆಗೂ ಭಕ್ತಿ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೂ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಸಮಾನರಾದ ಭಕ್ತರು ದೊರಕುವುದೇ ದುರ್ಲಭ ಅಯ್ಯ ರಾಜ ನಿನ್ನ ಪತ್ನೀ ಪುತ್ರ ಬಾಂಧವರಾದಿಯಾಗಿ ಸರ್ವರೂ ಕ್ಷೇಮದಿಂದಿರುವರೇನಯ್ಯ ಪೊಡವಿಪಾಲನೇ.

ಗಿರಿರಾಜ: ಸ್ವಾಮಿ ತಮ್ಮ ಆಶೀರ್ವಾದ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ನನ್ನ ಪತ್ನೀ ಪುತ್ರ ಬಂಧು ಬಾಂಧವರೆಲ್ಲರೂ ಕ್ಷೇಮದಿಂದಿರುತ್ತಾರೈ ದೇವ ಮಹಾನುಭಾವ.

ನಾರದ: ಆಹಾ ಗಿರಿರಾಜ, ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇಮ ಲಾಭವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಾ ಎಡಬಲ ದ್ರಿಷ್ಟಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದ ಹಾಗೆಯೇ ದ್ರಿಷ್ಟಿಸಿ ನೋಡುವಲ್ಲಿ ಅಯ್ಯ ಗಿರಿರಾಜನೇ ನಿನ್ನ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿರುವ ಆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೆ ಮರೆತು ಬಿಟ್ಟೆನಲ್ಲಾ.

ಭಾಗವತರ ಭಾಮಿನಿ

ಪರಮ ಶಕ್ತಿಯ ಕಂಡು ಮುನಿಪತಿ ನಿರತಿಶಯಭಕ್ತಿ
ಯನು ಕಳೆಯುತ ಚರಣಕಭಿನಮಿಸಿ ಹರನಪಟ್ಟದ
ರಾಣಿ ಜಯಜಯ ನಿರುಪಮಿತ ಕಲ್ಯಾಣಿ ಜಯ ಜಯ
ವರವರಾಭವಪಾಣಿ ಜಯ ಜಯ ನಮೋನ್ನಮೋ ಪಾಹಿ ||

ಪದ||ತಾಳ

ಪಾಲಿಸೆಮ್ಮ ಜನನಿ ಪಾರ್ವತಿ ಸೌಭಾಗ್ಯನುಮತಿ ||ನಿನ್ನಮೊ
ಹದ ಬಾಲನೆಂದು ತಿಳಿದು ಎನ್ನ ಮೇಲೆ ಸೊಡೆಯ ಸುಧೆಯನೆ
ರೆದು ||ಶಂಕುಚಕ್ರ ಡಮರುಗನ್ನ ಶೂಲಾಂಕುಶದಭಯಸು
ಪಾಣಿ ಶಂಖಜಾಪ್ತ ಕೋಟಿಬಿಂಬೆ ನಿಂಕರ ಬಿಡಲಾಗದಮ್ಮ ||
ಅಮರವಿನುತ ನೀಲಕಂಠ ಸುಮನರ್ಥಾಂಗಿ ತ್ರಿಜಗವಿಮ
ಲೆ ಶುಭಗುಣಯುತಂಗೆ ಹರಗೆ ಪಾಲಿಸೆಮ್ಮ ಜನನಿ ||

ನಾರದ: ಪರಮೇಶ್ವರನ ಅರ್ಥಾಂಗಿಯಾಗಿ ಸುಗುಣವನ್ನು ಆಭರಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದೇವತೆಗಳಾದಿಯಾಗಿ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಭಯಹಸ್ತವನ್ನು ಧರಿಸಿರುವ ಕಾತ್ಯಾಯಿನಿ ಕಾಮೇಶ್ವರಿ ನಿತ್ಯ ಆನಂದವಾದಂಥ ತಾಯಿಯೇ ತಮ್ಮ

ದರ್ಶನವಾದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಧನ್ಯನಾದೆ ನನ್ನನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಚರಣಾರವಿಂದಗಳಿಗೆ ವಂದಿಸುವೆನು ಹೇ ಜನನಿ
ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೇಳು ನಿನ್ನ ಪತಿಯಾದ ಪರಶಿವನು ನಿನ್ನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನರಿಯದೆ ಹೇಮಕೂಟದಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಕುಳಿತಿರುವರು ನಿನಗೆ ಎಂಟು
ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಾಗಿರುವುದು ನಿನಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ ಆದಕಾರಣ ನೀವು ಆತನಂ ಕೂಡಿ ಆತನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸಂತೋಷಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು
ಬೇಡುವೆನು ಬ್ರಹ್ಮ ವಿಷ್ಣು ರುದ್ರೇಂದ್ರಾದಿಗಳು ಯಕ್ಷಸಿಂಧು ಸಾದ್ಯ ಕಿನ್ನರ ಕಿಂಪುರುಷರು ಎಲ್ಲರೂ ನಿನ್ನಿಂದಲೇ ಉದ್ಭವಿಸಿರುವರು ಅವರ
ತಾರತಮ್ಯಾನುಸಾರವಾಗಿ ಸಾಲೋಕ್ಯ ಸಾಯುಜ್ಯ ಸಾರೂಪ್ಯ ಪದವಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತಹ ಮಹಾಶಕ್ತಿ ಶಾಂಭವಿ ಗೌರಿ ನಿಮ್ಮ
ಪಾದಕ್ಕೆ ನಮೋನ್ನಮೋ ತಾಯೆ ||

ಪದ ||ರಾಗ ||ಕೇದಾರಗೌಳ

ಏನಿದಚ್ಚರಿ ನಿಮ್ಮ ನಡತೆಯು ಜಗದೊಳು ತಾಪಸ ಪೇಳೆ
ನಗೆ ಮುನಿವರ ಪೇಳ್ಯೆ ತಾಪಸ ಪೇಳೆನಗೆ ಸಾನುರಾಗ
ದಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪೂಜ್ಯರೇ ಏನ ಮಾಡಿದಿರೈ ಮುನಿಪಾ ||

ಗಿರಿರಾಜ: ಎಲೈ ಬ್ರಹ್ಮ ಮಾನಸ ಪುತ್ರರಾದ ನಾರದ ಮುನಿವ್ಯಯರರೇ ತಾವು ದಯ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಶಕ್ತ್ಯಾನುಸಾರವಾದ
ಪಾದಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದೆ ಅದನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ತಾವುಗಳು ವಿಚಾರವನ್ನು ಶಿಷ್ಯನಾದ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಹೇಳದೆ ತಾವು ನಡೆಸಿರುವ
ವಿಚಾರವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಪರಮಾರ್ಚ್ಚೆಯರವಾಗಿ ತೋರುವುದು. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎಷ್ಟು ದಿವಸದಿಂದ
ಆಲೋಚಿಸಿರಬಹುದೈ ದೇವಾ ಮಹಾನುಭಾವ.

ಪದ||ರಾಗಕೇದಾರಗೌಳ

ಧರೆಯೊಳು ವಂದೈ ವಂದಕರೆಂಬ ಬೇಧವನರಿತ ಸುಗ್ಧಾ
ನಿಯಾಗಿ ತರಳೆಯ ಚರಣಕ್ಕೆ ನಮಿಸುತ ಭಕ್ತಿಯೋಳ್
ಇರುತಿಹ ಪರಿಯದೇನೈ ಮುನಿಪಾ ||

ಗಿರಿರಾಜ: ಆಹೋ ಪೂಜ್ಯರಾದ ನಾರದರೇ ತಾವು ತಪಸ್ವಿಗಳಾಗಿ ಜ್ಞಾನದ್ರಿಷ್ಟಿ ಇಂದ ನೋಡಿ ಭಕ್ತರನ್ನು ಕಾಪಾಡುವಂಥಾ ಮುನಿಶ್ರೇಷ್ಠರೇ
ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಂಥವರಿಗೆ ವಂದನೆ ಮಾಡಬಹುದು ಮಾಡಬಾರದೆಂಬುದನ್ನು ಅರಿತಂಥಾ ಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ತಾವುಗಳು ನನ್ನ ಗೃಹಕ್ಕೆ
ದಯಮಾಡಿಸಿ ನನ್ನಿಂದ ಪೂಜಾವಂದನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ತಕ್ಷಣವೇ ನನ್ನೆದುರಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮಗಳಾದ ಗಿರಿಜೆಯನ್ನು ಕಂಡ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ
ನೀವು ಕರಗಳಂ ಜೋಡಿಸಿ ಭಕ್ತಿ ಇಂದ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ನಿಂತಿರುವ ಈ ನಡತೆಯು ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲವೇ ತಾವೇ ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಬೇಕೈ
ಮುನಿವ್ಯಯರ ಸದ್ಗುಣ ಗಾಂಭೀಯರ.

ಪದ

ಹರನರಸಿ ಎಂದು ಪರಾಶಕ್ತಿ ಇವಳೆಂದು ಪರಮ ಕಲ್ಯಾ
ಣಿ ಎಂದು ಪರಿಪರಿವಿಧದಿಂದ ಪೊಗಳುವ ರೀತಿಯು
ಅರುಹಬೇಕೈ ದೇವಾ ||

ಗಿರಿರಾಜ: ಪೂಜ್ಯರಾದ ದೇವಮುನಿಗಳೇ ಲಾಲಿಸಿ ತಾವು ಆ ಗಿರಿಜೆಗೆ ವಂದನೆ ಮಾಡಿದ್ದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಉಮಾ ಕಾತ್ಯಾಯಿನಿ ಕಾಮೇಶ್ವರಿ ಕಂಕಾಳಿ ನಿರ್ವಿಕಾರಿ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಅರ್ಧಾಂಗಿ ಮಹಾಶಕ್ತಿ ಇಚ್ಛಾ ಶಕ್ತಿ ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿ ಜ್ಞಾನಶಕ್ತಿ ಅನ್ನುವದಾಗಿ ನಾನಾ ವಿಧವಾಗಿ ಸ್ತುತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಈಕೆಯು ಯಾರು ನನ್ನ ಉದರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಸಂಗತಿ ಏನು ನನಗೆ ಬೇರೆ ತಿಳಿಯದು ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಈಕೆಯ ವಿಚಾರವೆಲ್ಲವನ್ನು ಅಜ್ಞಾನಿಯಾದ ನನಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಕೊಡಬೇಕೆ ಯತಿಯೇ ಸ್ವರಜ್ಞ ಮತಿಯೇ.

ಪದ||ರಾಗ||ದೇಶಿ||ಏಕತಾಳ

ಕೇಳ್ ನಗ ಕುಲರಾಜ ಹಿಮವಂತ ಸಂತೋಷದಿಂದಲಿ
ಪೇಳುವೆ ಯನ್ನಯ ಮಾತ ಕಾಳಿ ಘನನ ಚತುರಾಳಿ
ಶೃತಕತಿ ಮೌಳಿ ವಿಶ್ವತ ಕೇಳಿ ನತ ದಿವಿಜಾಳಿ ನುತಮುನಿ
ವಂಶ ಶಿವನನು ಕೇಳಿ ಪ್ರೇಮವ ತಾಳಿ ಕೇಳ್ ನಗಕುಲ ||

ನಾರದ: ಎಲೈ ಗಿರಿರಾಜನೇ ಕೇಳು ನೀನು ಈ ಪರ್ವತಕುಲಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಶ್ರೇಷ್ಠನು ಬಂದಂಥ ಅತಿಥಿಗಳನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮನ್ನಿಸಿ ಅವರಿಂದ ಆಶೀರ್ವಾದಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಸದಾ ಸಂತೋಷದಿಂದಿರುವ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮನು ಈ ತಾಯಿ ಧಾರೆಂದು ಕೇಳಿದೆಯಲ್ಲವೇ ಆದರೆ ಬ್ರಹ್ಮಹರಿ ದೇವತೆಗಳಿಂದಲೂ ಸಕಲಮನುಮುನಿಗಳಿಂದಲೂ ವಂದನಾಸ್ತುತಿಗಳಂ ಕೈಗೊಂಡು ಅವರ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವಂ ಪೂರ್ತಿ ನಡೆಸುವಂಥ ತಾಯಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಪರಮೇಶ್ವರನಿಗೆ ಸುಖಾನಂದವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವಂಥ ಮಹಾದೇವಿ. ಈಕೆಯಂ ಕುರಿತು ಕಲ್ಪಾಂತರ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುವ ಮನುಮುನಿಗಳಿಗೂ ಭಕ್ತರಿಗೂ ನಿಲುಕದೇ ಇರುವ ಮಹಾಶಂಕರಿ ಶೃತಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ದರ್ಶನವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಅಗೋಚರಳಾದ ಮಹಾಶಕ್ತಿ ಈಕೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳೈ ಗಿರಿರಾಜನೇ.

ಗಿರಿಜಾ ಕಲ್ಯಾಣ

(ದೇವೇಂದ್ರನು ಬರುವುದು)

ತ್ರಿವುಡೆ

ಧರೆಯೊಳಮರಾವತಿಗೆ ಅಧಿಪತಿ ಎನಿಸಿ ಮೆರೆಯು
ವ ದೇವರಾಜನು ಭರದಿ ಸಿಂಹಾಸನದಿ ಕುಳಿತು ಹರಿ
ಯ ಧ್ಯಾನಿಸುತಾ ||ಹರುಷದಲಿ ದಿಕ್ಪಾಲಕರೆಲ್ಲರೂ ಪುರ
ವ ಪಾಲಿಸುತಿರಲು ಹರುಷದಿ ದುರುಳ ತಾರಕ ಬರುತ
ಲಿದನು ಅನುಜರೊಡಗೂಡಿ ||

ದೇವೇಂದ್ರ: ಎಲೈ ಕಿಂಕರಶ್ರೇಷ್ಠನೇ ಆನಂದ ವೈಭವದಿಂದ ಮಂದರಗಿರಿಧರನಂ ತಿರಸ್ಕರಿಸುವ ನೀನ್ಯಾರೆಂದು ಕೇಳುವೆ ಭಳಿರೇ ಸಾರಥಿ ಐರಾವತವೆಂಬ ಪಟ್ಟದಾನೆಯನೇರಿ ಅತಿ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಅಮರಾವತಿಯನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತಾ ಕಾಮಧೇನು ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವೇ

ಮೊದಲಾದ ಸಮಸ್ತುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ದಿವಿಜಕುಲ ಸ್ವಾವರಭೌಮನೆಂದು ಮೆರೆಯುವ ಮರೀಚಿ ಬ್ರಹ್ಮನ ಪೌತ್ರ ಕಶ್ಯಪನ ಪುತ್ರ
ಶಚೀಪತಿಯಾದ ದೇವೇಂದ್ರನೆಂದು ತಿಳಿಯಲೈ ಚರನೇ ಕುಟಿಲತರದಿಟನೆ.

ಭಳಿರೇ ಸಾರಥಿ ವಿಧಿ ನಿಮಿತ್ಯದಿಂ ವ್ಯಕ್ತವಾದ ವೇದೋಕ್ತ ಕರ್ಮಗಳಂ ಅರಿತು ಸಕಲಸುರರಿಗೂ ಅವರವರ ಧರ್ಮಗಳಂ ವಿಚಾರಿಸಿ
ಶಿಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬಾಹೋಣವಾಯ್ತು ಸೇವಕ. ಭಯತ್ಯಣಭಾವಕ ಭಳಿರೇ ಸಾರಥಿ ಎನ್ನ ಆಪ್ತ ಅಪ್ಪರ ಸ್ತ್ರೀಯರಾದ ಊರ್ವಶಿ
ರಂಭೆ ಮೊದಲಾದ ನರ್ತಕಿಯರನ್ನು ಬರಮಾಡು.

ರಂಭಾ - ಊರ್ವಶಿ: ಮಹಾರಾಜರೇ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆವು ಏನಪ್ಪಣೆ.

ದೇವೇಂದ್ರ: ರಂಭಾ ಊರ್ವಶಿಯರೇ ನಿಮಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ನಾಟ್ಯವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲಿ.

(ರಂಭಾ ಊರ್ವಶಿಯರ ನಾಟ್ಯ)

ಬಾರೆ ನೀರೆ ಬಾ ಗುಣ ಹಾರೆ ಬಾರೆ ಪೋಗುವ ನಾ ಕೊಳ
ದೊಳಗಿಹ ತಿಳಿನೀರಿನ ಮಧ್ಯದೀ ಜಳಕವನಾಡಲು
ಬಾರೆ ||ತಿಳಿ ನೀರೆನುತ್ತ ಬೆಳಲಿಗೆ ವೈಭವ ದ
ರುಷದಿ ನಾವುಗಳು ಪೋಗುವಾ ||ಬಾರೆ ನೀರೆ ||

ರಂಭಾ ಊರ್ವಶಿ: ಮಹಾರಾಜರೆ ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ನಾಟ್ಯವನ್ನು ಮುಗಿಸಿದೆವು ಮುಂದೇನಪ್ಪಣೆ ಮಹಾರಾಜರೇ.

ದೇವೇಂದ್ರ: ಎಲೈ ಸಾರಥಿ, ಇವರುಗಳಿಗೆ ಬಹುಮಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸುವಂತೆ ಕೋಶಾಧ್ಯಕ್ಷನಿಗೆ ಅಜ್ಞಾಪಿಸು.

(ಇಂದ್ರನ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ತಾರಕಾಸುರನು)

ಪದ

ಏನು ಚೋದ್ಯವೋ ರಥದ ಶಬ್ದವೋ ಭಾನು
ಕಿರಣದಂತೆ ಯನ್ನ ಹೃದಯ ದಗ್ಧವೋ ||
ಕ್ರೂರರಸುರರಾ ಶಬ್ದವಾಗಿದೇ ಧಾರು ದಿಕ್ಕು ಇರು
ವರೆನಗೇ ಮಾರಜನಕನೇ ||ಏನು ಚೋದ್ಯವೋ ||
ಕೇಳಿ ಭೋಗ ||ಹಾಳು ಮಾಡುವ ಋಷನಂತೆ ಬರುವ
ಶೂಲಪಾಣಿಯೋ ||ಏನು ಚೋದ್ಯವೋ ||ಎನ್ನ
ಕರ್ಣಕೆ ಘನ್ನಘಾತದಂತೆ ಕೇಳುವಾ ಶಬ್ದವಾಗಿ ತೋ
ರುತಿಹುದು ||ಏನು ಚೋದ್ಯವೋ ||

ಉರ್ವಶಿ: ಆಹಾ ಅಮರೇಂದ್ರರೇ ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಘಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಧ್ವನಿ ಮಾಡಿದಂತೆ ಎನ್ನ ಕರ್ಣಕ್ಕೆ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನ ಹೃದಯವು ತಲ್ಲಣಿಸುವುದು ನಿಲ್ಲಲಾರೆನು ನಲ್ಲ ವಿಚಾರಿಸು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ.

ಕಂದ

ಇದು ಯೇನು ಘೋರಧ್ವನಿಯು ತುದಿಯಲ್ಲಿ
ಆಗುತ್ತಿಹುದು ತುಂಬಿದ ಪುರದೋಳ್ ದೈತ್ಯರು
ಕದನವಾ ಬಯಸುವ ರಾಕ್ಷಸೆಯಾರರೊ ಬರುತಿ
ಹರು ಆಹಾ ||

ದೇವೇಂದ್ರ: ಆಹಾ ಈ ತುಂಬಿದ ಪುರದೋಳ್ ದೈತ್ಯರ ಅಘೋರ ಧ್ವನಿಯು ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲಾ ಯಾರಿರಬಹುದು ಒಳ್ಳೇದು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೋಡುವೆನು.

ಪದ

ಯಾರಿವೆಯಾರರಿವರೂ ಘೋರಧ್ವನಿಗೈಯುವರೂ
ಯಾರಿವೆಯಾರರಿವರೂ || ಇಂದ್ರಾನ ಭೀಕರವೆಂದೂ ನೀ ತಿಳಿಯದೆ ||
ಮಂದಮನುಜರೇ ಚಂದಾದಿ ನೀವ್ಗಳೂ || ಯಾರಿವೆಯಾರರಿವರು ||

ದೇವೇಂದ್ರ: ಎಲೈ ದುರಾತ್ಮರುಗಳಿರಾ ಇಂದ್ರನೆಂಬ ಸಂದರ್ಭವನ್ನೂ ತಿಳಿಯದೆ ಮೋಸಪಡಿಸಿ ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಮುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದಿರಾ ಆಹಾ ಒಳ್ಳೆಯದು ನಿಮ್ಮ ಗರ್ವವನ್ನು ಮುರಿದು ಯಮಲೋಕವಂ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಪದ || ತ್ರಿವುಡೆ

ಬಂದ ರಾಕ್ಷಸ ಭೂಪ ತಾರಕ ಚಂದ್ರನಿಂದ್ರ ಸ್ವರ್ಗ
ಲೋಕಕೇ ಬೃಂದ ಧನುಜರ ಬೊಬ್ಬೆಯಾರ್ಭಟೆ
ಇಂದ ಬರುತಿರಲೂ || ಸಾಂದ್ರಭಾನುತ ಮರರೆಲ್ಲರೂ
ನಿಂದು ನೋಡುತ ಮನದಿ ಮಿಡುಕುತ
ಬೆದರಿ ಓಡಿದರೆಲ್ಲ ತಮ್ಮಯ ನಿಜಸ್ಥಳಕೆ ಬೇಗಾ ||

ತಾರಕಾಸುರ: ಎಲೈ ಅನುಜರಾದ ಶೂರಪದ್ಮ ಸಿಂಹಾಸ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಸೇನಾ ನಾಯಕರೇ ಈ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕದ ಸೊಬಗನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಎನ್ನ ಮನಸ್ಸಾನಂದವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದು ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಚಿತ್ರಮಯವಾದ ರತ್ನದ ಸೋಪಾನಗಳು ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಸರೋವರಂಗಳು ತಂಗಾಳಿಯ ಮಂಟಪಂಗಳು ಎನ್ನ ಮನಕ್ಕೆ ಆನಂದವನ್ನು ಬೀರುತ್ತಿರುವವು ಇಂಥಾ ಸೌಭಾಗ್ಯವನ್ನು ದೇವೇಂದ್ರನೆಂಬ ಅಧಮಾಧಮನಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಏನು ಕಾರಣ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು ಒಳ್ಳೇದು ಭಾಪುರೇ ಶಹಭಾಷ್ ಎಲೈ ಅನುಜರೇ ಇವನ ಐಶ್ವರ್ಯವಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗದಿದ್ದರೂ ಭಾಪುರೇ ತ್ರಿಜಗದ್ಗಂಡ ಗಂಡುಗಲಿಯರ ಗಂಡ ತಾರಕಾಸುರನೆನಿಸಿ ಸಾರ್ಥಕವೇನೈ ಅನುಜಾತರೇ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪರೇ.

ಪದ

ರಕ್ತಸನೇ ಕೇಳಲೋ ಸೊಕ್ಕಾ ಮುರಿಯುವೆವೀಗಾ ಗಕ್ಕ
ಸಡಗರದಲ್ಲಿ ನಾಲಿಗೆಯ ಕೀಳುವೆ ನಿನ್ನಾ ಕೇಳ್ ನಿನ್ನಾ ||

ದೇವೇಂದ್ರ: ಎಲೈ ಖೂಳರಕ್ತಸನೇ ಸೊಕ್ಕಿನಿಂದ ಘಕ್ಕನೆ ಬಂದು ಕುಣಿದಾಡುವೆಯಾ ಎಲಾ ಕಳ್ಳಾ ಅಕ್ಕರದಿಂದಾ ನಿನ್ನ ತೆಕ್ಕೆಯಂ
ಬಿಗಿದುಕೊಂಡು ಸೊಕ್ಕಿದ ನಾಲಿಗೆಯಂ ಪಕ್ಕನೆ ಇರಿಯುತ್ತೇನೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲೋ ಭಂಡರಕ್ಕನಾ.

ಪದ

ಅಪ್ಪಳಿಸುವೆ ನಾಂ ಚಪ್ಪರಿಸಿ ಭುಜ ಸರ್ಪಭೂಷನ
ದಯದೀ ||ಮುದದೀ ||ದರ್ಪವ ಮುರಿಯುವೆ ಮು
ಪ್ಪುರದಹರಂತೆ ಕಪ್ಪುಗೊರಳನ ದಯದೀ ||ಮುದದೀ ||

ತಾರಕಾಸುರ: ಎಲೈ ಭಂಡರೊಳ್ ಷಂಡನಾದ ದೇವೇಂದ್ರನೇ ಕೇಳು ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಬಗುಳಿದರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಪಟುಭಟರೆನ್ನುವರೇ
ಹ್ಯಾಗೆ ಎಲಾ ಖೂಳ. ನೀನು ಭಾಳಾಕ್ಷನ ಸ್ತುತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಬಿಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯರ ಮಾಂಗಲ್ಯವನ್ನು ಕಿತ್ತು ಈ
ಭೂನಿಳಯದಲ್ಲಿ ಬಾಳದಂತೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನನ್ನನ್ನು ತಾರಕಾಸುರನೆಂದು ಕರೆಯುವರೆ ಹ್ಯಾಗೆ ಖೂಳ. ಆಮೇಲೆ ನೋಡು ನಿನ್ನ ಗೋಳ.

ಪದ

ಪೌರುಷ ಹೇಳುವೆ ತೂರಿಸಿ ಸರಳಳೆಯಲಿದು ಮೂ
ಡಗಾಡ ಕಾರಿಸಿ ರಕ್ತವು ಹಾರಿಸುವೆನು ಶಿರ ಕರಾಗ್ರ್ಯ
ಯುವೆನೀಗ ಬೇಗಾ ||

ದೇವೇಂದ್ರ: ಎಲೈ ದುರಾತ್ಮನೇ ಇಗೋ ನೋಡು ಎನ್ನ ಕರದಲ್ಲಿರ್ಪ ವಜ್ರಾಯುಧದಿಂದ ನಿನ್ನಂ ಗುದ್ದಿ ಬುದ್ದಿಯಂ ಕಲಿಸಿ ನಿನ್ನ
ಸದ್ಗಡಗಿಸುವೆನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗೋ ಭಂಡಾ ನಿನಗೆ ನಾನೇ ಮಿಂಡಾ.

ಪದ

ಮಾರ್ಗವ ತೋರ್ಪೆ ಕೈಲಾಸದಿ ನಿನಗೇ
ಕೂರ್ಗಣ್ಣಿನ ದುರುಳಾ ಮರುಳಾ ||
ಭೋರ್ಗರೆಯವುದೆನ್ನ ಕೂರ್ಗಳ ಬಾಣದಿ
ನಿಗ್ರಹಿಸುವೆ ಪ್ರಾಣಾ ||ತ್ರಾಣಾ ||

ತಾರಕಾಸುರ: ಎಲೈ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷನೆಂದು ಗರ್ವದಿಂ ಮೆರೆಯುವ ಭಂಡ ದೇವೇಂದ್ರನೇ ಕೇಳು ಶತಯುಗವಂ ಮಾಡಿ ಪಡೆದ ಪದವಿಯಂ ಈ ದಿನ ಸೂರೆಗೊಂಡು ಈ ಸ್ವರ್ಗರಲೋಕಕ್ಕೆ ನಾನೇ ಅಧಿಪತಿಯಾಗಿ ಮೆರೆಯುವೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲುವನಾಗೋ ಭ್ರಷ್ಟಾ ಪರಮಪಾಪಿಷ್ಟ.

(ದೇವೇಂದ್ರ ತಾರಕಾಸುರರ ಯುದ್ಧ)

ಪದ

ಹಿಡಿಹಿಡಿ ಅನುಜರೇ ಜಡಜಾಯುತ ಗಂಧಿಯರ
ತುಡುಕಿ ದೇವೇಂದ್ರ ನೆಂಬುವನಾ ಕೇಳವನಾ ||

ತಾರಕಾಸುರ: ಎಲೈ ಬಡನಡುವಿನ ವೈಯ್ಯುರಿಯಾದ ರಂಭಾ ಉರ್ವರಶಿಯರೇ ನಿಮ್ಮೊಡೆಯನಾದ ಭಂಡ ದೇವೇಂದ್ರನು ಎನ್ನ ಘರ್ಜನಾರ್ಭಟಕ್ಕೆ ಬೆದರಿ ಪಲಾಯನಗೈದನು ಎಲಾ ನಾರೀಮಣಿಯರೇ ನಿಮ್ಮಂಥ ಸುಂದರೀಮಣಿಯರಂ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದನಲ್ಲಾ ಛೇ ಛೇ ಅಂಥಾ ಭ್ರಷ್ಟನನ್ನು ನೋಡಬಹುದೆ ಎಲೈ ಸುಂದರೀಮಣಿಯರೇ ಸುಮ್ಮನೆ ನಮ್ಮ ಮಾಯಾಪುರಿ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ ಬರುವರಾಗಿರೇ ಲಲನಾಮಣಿಯರುಗಳಿರಾ.

ಪದ

ಕೋಪವ ಮಾಡುವರೇ ಮೂರ್ಖನೇ
ಕೋಪವ ಮಾಡುವರೇನೋ ||
ವರಪತಿವ್ರತೆಯರ ವ್ರತಗೆಡಿಸಲು ನೀಂ
ಖತಿಯಲಿ ನೇಮಿಸಿ ಪೋಗುವದುಚಿತವೇ ||ಕೋಪವ ||

ಉರ್ವಶಿ: ಎಲಾ ಅಸುರಪತಿ, ನಮ್ಮನ್ನು ಪರಿಪರಿ ಇಂದ ನಿಂದಿಸಿ ನಮ್ಮಂಥ ಪತಿವ್ರತಾ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ವ್ರತಗೆಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನೀನು ಶಾಪಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುವೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಆಚೆಗೆ ಹೋಗೋ ಮೂರ್ಖನೇ.

ಪದ

ಬಾರೆಲೆ ಬಾರೆಲೆ ಬಾರೆಲೆ ಉರ್ವಶಿ
ಮೋರೆಯ ತಿವಿಯುವೆನೇ ತಿವಿಯುವೆನೇ ||
ಕಾಮಿನಿ ಕೇಳಲೆ ||ಸಾಮಜ ಗಾಮಿನಿ
ಕಾಮರಸಾಕ್ಷಿಯೆ ಎಷ್ಟೇಳೆ ಸರಸವು
ಭ್ರಷ್ಟಳೆ ನಡಿಯಲೆ ಕೆಟ್ಟಮಾತುಗಳ್ಯಾಕೆ ||ಜೋಕೆ ||

ತಾರಕಾಸುರ: ಎಲೈ ರಂಭಾ ಉರ್ವಶೀ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳೋಳ್ ನಾನೇ ಗಂಡುಗಲಿ ತಾರಕಾಸುರ ದಕ್ಷ ವಿರೂಪಾಕ್ಷ ಸಹಸ್ರಾಕ್ಷಗಳೆಂಬ ಮದೋತ್ಕಟ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಸಿಂಹರಾಜನಂತೆಸೆವ ಧನುಜೇಂದ್ರಗೆ ಸುಖದುಃಖಾದಿಗಳಂ ಕೊಡುವವನು ಧಾರಿರುವನು ಆದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನ ಧಾವನು ಬಿಡಿಸುವನು ನಗಜೇಶನೆಂಬುವನು ಸುಖವಂ ಕೊಡುವನೆ ಹೇಗೆ ಎಲೈ ಸಖಿಯರೇ ಹರಿಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರಾದಿಗಳ ಮೋರೆಯಂ ತಿವಿದು ಅಷ್ಟದಿಕ್ಪಾಲಕರ ಪಟ್ಟಣವಂ ಸುಟ್ಟು ಅಹಿತ ಅಮರ ಯಕ್ಷ ಸಿದ್ಧನಾದ್ಯ ಕಿಂಪುರುಷಾದ್ಯರಿಗೆಲ್ಲ ಅತಿ ಉಬ್ಬನ ದುಃಖವಂ ಕೊಡುವೆ ಜಗದೇಕವೀರ ಪಟುವರ್ಧನ ಭಾಪುರೇ ಭಳಿರೇ ಎಂದು ಜಯ ದುಂದುಭಿ ಧ್ವನಿಯಂ ಮಾಡುವ ಪಟ್ಟಪರಾಕ್ರಮನೆಂದು ತಿಳಿದು ವಟಗುಟ್ಟುವದಂ ಬಿಟ್ಟು ಧಟ್ಟನೆ ಎಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಪಥವಂ ಹಿಡಿಯಿರಿ ಇಂದ್ರಾದಿ ಅಷ್ಟದಿಕ್ಪಾಲಕ ನವಗ್ರಹಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಸೆರೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕುವೆನೆ ರಂಭಾ ಬಿಡು ನಿನ್ನ ಜಂಬ.

ಪದ

ಕಾಡಬೇಡಾ ದುರುಳನೇ ಯಾತಕೆ ಬಿರುನುಡಿ
ನುಡಿಯುವೆ ಮೂಡ ರೀತಿಯೊಳೆನ್ನನು ಮುಟ್ಟಲಿ
ಬೇಡ ಲಲನಾಮಣಿಯಳ ಬಲು ಬಳಲಿಸುವದು
ತರವಲ್ಲವು ನಿನಗೆ ||ಕಾಡಬೇಡಾ ದುರುಳನೇ ||

ಊರ್ವಶಿ: ಎಲಾ ದುರುಳ ತಾರಕ ಇಂದ್ರ ಪಟ್ಟಣದ ರಾಣಿಯರಂ ಮುಟ್ಟಬೇಡ ದೂರನಿಂತು ಮಾತನಾಡು ಗಿಲಿಬಿಲಿ ಇಂದ ಲಲನೆಯಂ ಬಳಲಿಸುವದು ನಿನಗೆ ಇದು ಧರವಲ್ಲ ಇದರಿಂದ ನಿನಗೆ ಕೇಡು ಸಂಭವಿಸುವದು ತಿಳಿಯೋ ಮೂಢಾ ಬಿರುನುಡಿಯಾಡಬೇಡ.

ಪದ

ಯಾತಕೆ ಮಾತಿದು ಕಾತರಿಸಲಿ ಬೇಡವೆ ನೀತಿಯು
ಪೇಳಲು ಮಾತ ಕೇಳುವೆನೇ ||ಕೇಳುವೆನೇ ||
ನಡಿ ನಡಿ ಪೋಗುವ ಜಡಜಾಂಬಕಿ ಬಾರೆ
ನುಡಿಯನು ಕೇಳೆನೇ ಜಡಿದು ನೂಕುವೆನೂ ||ನೂಕುವೆನೂ ||

ಸಿಂಹಾಸ್ಯ: ಹೇ ವನಿತೆ, ಘನ ಬಲಾಸ್ವಿತರು ಬಂದು ನಿನ್ನ ಸೆರೆಯಂ ಬಿಡಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಿನ್ನ ಕನಸು ಮನಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ನೆನೆಸಬೇಡ ಕ್ರೂರನಂ ಕೊಲ್ಲು ಬಾರೆಂದು ಕರೆಯುವೆಯಾ ನಾರೀಮಣೀ ಆ ಜಾರಚೋರನಾದ ಹರಿಯೇ ಬರಲಿ ಧಾರುಣಿಯೋಳ ಮಿಕ್ಕು ಮೀರಿದ ಭೀಮೇಶನು ಈ ಭುವನದೋಳ ಗಂಡಕಾನದಿಯೋಳ ಶಿಲಾರೂಪಾಗಿ ನಿಂತನು ಆದರೆ ಆ ಹರಿ ಎನ್ನ ಬೊಜ್ಜಿಗೆ ನಿಲ್ಲಲಾರದೆ ತೊಂಡೆಯ ರಾಜನ ವಾಸಸ್ಥಾನವಾದ ಶೇಷಾದ್ರಿಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಹಾವಿನ ಹುತ್ತದೋಳ ನಿಂತನು ಅಂಥವನಂ ಮತ್ತೆ ನೀನು ಕರೆಯುವುದೇತಕ್ಕೆ ಮೂರ್ಖಳೆ ಬಾರೆ ನಾರೀಮಣಿಯಳೇ.

ಪದ

ಶ್ರೀ ಭೀಮೇಶನ ವರಸೇವಕರೊಳು ಕರೆಕರೆಪಡಿ
ಸುವರೆ ದುರುಳನೆ ನೀನು ಕೋಪವೆ ಮಾಡುವರೇ ||

ರಂಭೆ: ಹೇ ದುರುಳನಾದ ದಾನವಾಗ್ರಣಿ ಸುರನಿಕರವಂದಿತ ರಾಕ್ಷಸಾಂತಕನಾದ ಭೀಮೇಶನ ಸೇವಕರೋಳ್ ಕರೆಕರೆ ಮಾಡಿ ದುರಿತಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಬೇಡಾ ಎನ್ನ ಧರ್ಮಸೆರೆಯಂ ಬಿಡೈ ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರನೇ.

ಪದ

ಕಾಮಿನಿ ಕೇಳಲೆ ಕಾಮಪಿತ ಪೊರೆವಾನೆ ಭೀಮೇಶ

ನಾಣೆ ಬಿಡೆನು ನಾಂ ಬಾಲೆ ||ಕೇಳ್ ಬಾಲೇ ||

ಶೂರಪದ್ಮ: ಹೇ ಕಾಮಿನಿ ಸಕಲ ಸಂರಕ್ಷಣಕೃತರ ಹರಿ ಎಂದು ಹೊಗಳುವೆಯಾ ಭೀ ಭ್ರಷ್ಟಳ ನಾನು ನಿನ್ನ ಕೈ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವೆನೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವೆಯಾ ಇಂಥಾ ವೈಯಾರದ ನುಡಿಯನ್ನು ಧಾರ ಮುಂದೆ ಬಗುಳುವೆ ಹೇ ನಾರಿ ಘಡಿಘಡಿಪ ಯನ್ನ ಸಿಂಹನಾದಕ್ಕೆ ಈ ಅಮರಾವತಿಯ ಗೋಪುರಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಿಡಿದು ಬೀಳಲಿಲ್ಲವೇ ಎನ್ನಬ್ಬರದ ಆರ್ಭಟಕ್ಕೆ ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರಾದಿಗಳು ಗಗನದೋಳ್ ಸಂಚರಿಸುವರು ಅಂತರಿಕ್ಷದೋಳ್ ಸಂಚರಿಪ ಸುರಗಂಧರ್ವರೆಲ್ಲರೂ ಮಾರ್ಗವಂ ತಪ್ಪಿ ಪಲಾಯನ ಗೈದರು ಇಂಥಾ ಪಟುಪರಾಕ್ರಮಿಗೆ ನಿನ್ನ ವೈಯಾರದ ನುಡಿ ನಾಟಿಯೇನೆ ಸತಿ ರೂಪವತಿ.

ಪದ

ಬಾಲಾಮಣಿಯಳ ಗೋಳಾಡಿಸಿದರೆ ನೀಲಕಂಠನಿದ

ತಾಳುವನೇ ||ಕರಬಿಡು ಹಿಡಿವರೇ ದಾನವರಾಯ ||

ರಂಭೆ: ಎಲೋ ಮೂರ್ಖ ನೀನು ಕೊಬ್ಬಿನಿಂದ ಅಬ್ಜಮುಖಿಯರಂ ಬೈದರೆ ಈ ಸಜ್ಜನ ಸಮುದಾಯವು ಒಪ್ಪುವರೇ ಹ್ಯಾಗೆ ನಿರ್ಭಯ ಪ್ರದಾಯಕನಾದ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾದೇವನು ಇಂಥಾ ನಿನ್ನ ನಿರ್ಭಾಗ್ಯತನದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಒಪ್ಪುವನೇನೋ ಮೂರ್ಖ ಎನ್ನೋಳ್ ಯಾತಕ್ಕೆ ತ್ಕರ.

ಪದ

ದುಷ್ಟಳ ಮಾತ ನಿನ್ನಿಷ್ಟವ ಕೇಳಲು ಸ್ರಿಷ್ಟಿಗೀಶನು

ಕಾಯುವನೆ ಜಾಣೆ ||ಕೇಳ್ ಜಾಣೆ ||

ಸಿಂಹಾಸ್ಯ: ಎಲೈ ಮತ್ಸ್ಯನೇತ್ರಿಯೇ ಎಚ್ಚರವಂ ಮರೆತು ನೀನು ತುಚ್ಛೀಕರಿಸಿ ನುಡಿದೆಯಲ್ಲಾ ತುಚ್ಛಕರ ಇಂದ್ರನೊಬ್ಬನೇ ನಿನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನವನೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವೆಯಾ ಏನು ಎಲೈ ಹುಚ್ಚು ವನಿತೆ ಮೆಚ್ಚಿರ್ಪ ಮಹದೇವನು ಅಚ್ಚುಗದಿಂ ಬಂದು ನಿನ್ನಂ ನಿಚ್ಚಟದಿಂ ಕಾಯುವನೆ ಹೇ ಹುಚ್ಚುಮೌಳಿ ಬೆಚ್ಚಿ ಬೆದರದೆ ಇಚ್ಛಾಧಿಕನಾಗಿ ತತ್ಪಂದಶೇಕನಂ ಮುಚ್ಚಿ ನುಚ್ಚುನುರ್ಪಡಿಮಾಡಿ ಅಚ್ಚ ಭೂಮಿಗೆ ಕೆಡಹುವವನ ಸಮ್ಮುಖದೋಳ್ ಹುಚ್ಚರಿಗೆಲ್ಲ ಗುರುವೆನಿಪ ಬೆತ್ತಲೆ ಗೊರವನಂ ಮೆಚ್ಚಿದೆಯಲ್ಲ ಭೀ ಭ್ರಷ್ಟಳ ಮತ್ತವನ ಸುದ್ಧಿಯಂ ಎತ್ತಬೇಡ ಬಿತ್ತರದಿಂದ ಎಮ್ಮ ಪುರದ ಸತ್ಪಥವಂ ಹಿಡಿಯೇ ನಾರಿ ಬೆಡಗಿನ ವೈಯ್ಯರಿ.

ಪದ

ಈ ಸಮಯದಿ ಎನ್ನ ಗಾಸಿಗೊಳಿಸಿದರೆ ವಾಸವಾ
ನುತಶ್ರೀ ಭೀಮೇಶ ಮೆಚ್ಚುವನೇ ಕೋಪಮಾಡು

ಉ್ವರಶಿ: ಎಲೈ ದೈತ್ಯೇಂದ್ರ ಸಾಸಿರಾರು ಕೋಟಿ ರಕ್ಕಸರ ಕೋಪವನ್ನು ವಶವರ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮೋಸದಿಂದ ಎಮ್ಮನ್ನು ನೀನು
ಘಾಸಿಪಡಿಸಿದರೆ ವಾಸವಂದಿತ ಶ್ರೀ ನೀಲಕಂಠೇಶನು ಮೆಚ್ಚುವನೇನೋ ರಾಕ್ಷಸಾಧಮ.

ಪದ

ಸಾರಥಿ ಬಾರಲೋ ರಥವನು ತರಿಸಲೋ ಪಥವ
ನು ತೋರಲೋ ಕಥನವ ಗೈಯ್ಯುವೇ ||ಗೈಯ್ಯುವೇ ||
ಗೆಡ್ಡೆನು ಗೆಡ್ಡೆನು ಇಂದ್ರನ ಲೋಕವ ಸುಂದರ ಮುಖಿ
ಯರ ಚಂದದಿ ಹೊಯ್ಯೆನು ವಿಕ್ರಮ ತೋರಿದೆ
ಇಂದ್ರನ ಜೈಸಿದೆ ಚಂದ್ರಮುಖಿಯರ ತಂತ್ರದಿ ಗೆಡ್ಡೆನು ||
ಬಾರಲೋ ಬಾರಲೋ

ತಾರಕಾಸುರ: ಭಲೈ ಸಾರಥಿ ರಂಭೆ ಉ್ವರಶಿಯರೇ ಮೊದಲಾದ ಸುಂದರಿಯರಿಗೂ ಐರಾವತ ಕಾಮಧೇನು ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ ಅಮೃತ
ಕೂಪ ಚಿಂತಾಮಣಿಗಳಿಗೂ ನಾನೇ ಒಡೆಯನೆಂಬ ಬಿರುದಂ ವಹಿಸಿದೆ ಭಲಾಭಲಾ ಇಂದ್ರನಂ ಗೆಡ್ಡೆ ನನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಯಾರು ತಾನೇ
ಇದಿರು ಆದರೆ ಯನ್ನ ಐಶ್ವರ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾರು ಸಮಾನರು ಹಾಗೂ ಶತಕೋಟಿ ದೇವತೆಯರಿಗೂ ದಾನವರಿಗೂ ಸಹ ನಾನೇ
ಅಧಿಪನೆಂದು ಜಯಭೇರಿಯಂ ಹೊಡೆಯೋ ದ್ವಾರಾಧಿಪ ನೋಡೆನ್ನ ಪ್ರತಾಪ.

ಭಾಗವತರ ವಾರ್ಧಕ ||ತೋಡಿ

ತಾರಕಾಸುರನ ಬಾಧೆಯೋಳ್ ಮನ ಚಿತ್ತದೋಳ್
ತತ್ತರಗೊಂಡು ದಿವಿಜೋತ್ತಮರು ಎತ್ತ ಪೋಗುವೆ
ಇನ್ನೆತ್ತಲಡಗುವೆಂದು ದೇವರ್ಕಳಂ ಕೂಡುತಾ
ಎತ್ತ ಪೋದರು ಬಿಡದೆ ಹೇಮಾಚಲದ ಗವಿಯಂ
ಪೊಕ್ಕು ಇರಲ್ ಅತ್ತಲಾ ಬೃಹಸ್ಪತಿಯು ನಡೆತರಲ್
ಕಂಡೆರಗಿ ಸುರನಾಥನಿಂತೆಂದನು ||

ಪದ

ಏನ ಮಾಡಲಿ ನಾನು ಇದಕೆ ಯತ್ನಗಳನು ದಾನವನ
ಬಾಧೆ ಬಹಳ ಘನವಾಯ್ತು ||ದೇವಾ ||

ದೇವೇಂದ್ರ: ಅಯ್ಯೋ ಹರಹರ ಶಿವ ಶಿವ ಕ್ರೂರನಾದ ತಾರಕಾಸುರನಿಂದ ಸೋತು ಎನ್ನ ಐಶ್ವರ್ಯವಂ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಈ ದೇವರ್ಕಳಂ ಸಹ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಸತೀಮಣಿಯರಂ ನೋಡಿಕೊಂಡು ನಿರ್ಭಾಗ್ಯನಾದೆನು ದೇವ ಈಗ ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಆವಾಸಸ್ಥಾನವಾದ ಹೇಮಾಚಲದ ಗವಿಯಲ್ಲಾದರೂ ಅಡಗಿಕೊಂಡು ಪ್ರಾಣ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವೆನೈ ಹರಹರ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ.

(ಬೃಹಸ್ಪತಿಯು ಬರುವುದು)

ಪದ

ಶಂಕರ ಗಿರಿಜೇಶ ಸದಾಶಿವ ಲಂಕಾಧೀಶ ಬಿಂಕ
ವಿನಾಶ ಪಂಕಜಾಂಡಪೋಷ ಸದಾಶಿವ ||
ಲೋಕೋದ್ಧಾರ ನಾಕವಿಹಾರ ಶ್ರೀಕರಕೃಪ ||ಸದಾಶಿವ ||
ನಾಗವಿಭೂಷ ಯೋಗಿಹೃದೇಶ ಆಗಮಶೃತಿ ಪೋಷ ||ಸದಾಶಿವ ||
ತಾರಕಭೂಷ ಹಾರಿಕ ಪಾಪ ಮೇರು ಕಲಿತ ಚಾಪ ||
ಸದಾಶಿವ ಅಂಗಜ ಹರಣ ತುಂಗನಚರಣ
ಜಂಗಮಾದಿಪೂರ್ಣ ||ಸದಾಶಿವ ||ದೀನರ ಭಾಗ್ಯ ದಾನಿಯೆ
ಬೇಗ ನೀನೊದಗುವುದೀಗ ಸದಾಶಿವ ಕಾಮಿತನಾಶ
ರಾಮಲಿಂಗೇಶ ಸ್ವಾಮಿ ಕೃತೀವಾಸ ||ಸದಾಶಿವ ||

ಬೃಹಸ್ಪತಿ: ಶಂಕರ ಗಂಗಾಧರ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ ಕಾಪಾಡು ಕಾಪಾಡು.

ದೇವೇಂದ್ರ: ಆಹಾ ಯಾರೋ ಶಿವನಾಮ ಸ್ಮರಣೆಯಂ ಗೈಯುತ್ತಲಿರುವರು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡುವೆನು ಯಾರಾಗಿರಬಹುದು
ಬೃಹಸ್ಪತಾಚಾರ್ಯರಂತೆ ಕಾಣುವುದು ಗುರುವರೇಣ್ಯರಾದ ಬೃಹಸ್ಪತಾಚಾರ್ಯರೇ ತಮ್ಮ ದಿವ್ಯ ಶ್ರೀ ಚರಣಗಳಿಗೆ ದೀನನಾದ
ಇಂದ್ರನು ವಂದಿಸುವೆನು.

ಬೃಹಸ್ಪತಿ: ಎಲೈ ಇಂದ್ರನೇ ನಿನಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ ಆದರೆ ನೀನು ಸ್ವರ್ಗಲೋಕವಂ ಬಿಟ್ಟು ಈ ಮಹಮ್ಮೇರು ಪರ್ವತದ ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ
ವಾಸಿಸಲು ಕಾರಣವೇನು ಅತಿ ತ್ವರಿತದಿಂದ ತಿಳುಹಿಸು.

ಪದ ||ಅಟತಾಳ ||ಭೈರವಿ

ಬೇಡುವೆ ಮುನಿವರ ನಾನೂ ತಾಳೆನು ನಾನೂ ಕಂಡಿರೆ
ಗುರುವೆ ನೀವು ಕಂಡಿರೆ ಈ ವಿಧಿಯಾ ಚಂಡ
ತಾರಕಗೈದ ಭಂಡತನವನೂ ||

ದೇವೇಂದ್ರ: ಆಹಾ ಗುರುವರೇಣ್ಯರಾದ ಬೃಹಸ್ಪತಾಚಾರ್ಯರೇ ನನಗೂ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಸಹ ಬಂದಿರುವ ವಿಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಏನೆಂದು ಹೇಳಲಿ ಗುರುಗಳೇ.

ಬೃಹಸ್ಪತಿ: ಅಯ್ಯ ಇಂದ್ರನೇ ನಿನಗೆ ಬಂದಿರುವ ಅಂಥಾ ಕಷ್ಟವೇನು ಹೇಳು.

ದೇವೇಂದ್ರ: ಸ್ವಾಮಿ ಗುರುಗಳೇ ಆ ತಾರಕ ಶೂರಪದ್ಮ ಸಿಂಹಾಸ್ಯರೆಂಬ ದೈತ್ಯರು ಬಂದು ನಮ್ಮಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದು ಬಡಿದು ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೆರೆ ಸೂರೆ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ವಾರಾಂಗನೆಯರನ್ನು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ದಾಸೀಚಾಕರಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡರು ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮನ್ನೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನಿಲಗೊಡದೆ ಹೋದ್ದರಿಂದ ಈ ಮಹಂ ಮೇರುಪರ್ವತದ ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುತ್ತೇವೆ ನಮಗೆ ಇಂಥಾ ದುರವಸ್ಥೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುವುದು ಗುರುಗಳೇ ಇನ್ನೇನೆಂದು ಹೇಳಲಿ.

ಗಿರಿಜಾ ಕಲ್ಯಾಣ

ಪದ

ಚರಣಕ್ಕಭಿನಮಿಸಿ ಇರುವ ಸುರವರನ ಕಾಣತ
ಗುರುವು ಪೇಳಿದನಾಗ ಸುರಪತಿಯೆ ಕೇಳೆ ನೀನು
ವಿಧಿ ಎಡೆಗೆ ಪೋಗುವೆನಾ ನಡೆಯಿರಿ ಬೇಗದೊಳು
ನಿಮ್ಮಳಲ ಪೇಳುವಿರಿ || ಸುರಪತಿಯೆ ಕೇಳಯ್ಯ ನೀನು ||

ಬೃಹಸ್ಪತಿ: ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಅಧಿಪತಿಯಾದ ದೇವೇಂದ್ರನೇ ಕೇಳು ನೀನು ಹೇಳಿದ ಕಷ್ಟ ವಿಚಾರವೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಾಯಿತು ಅಯ್ಯ ನಿನ್ನಂಥವನಿಗೆ ಇಂಥಾ ಕಷ್ಟವು ಎಂದಿಗೂ ಬರಬಾರದು ಒಂದು ವೇಳೆ ಬಂದರೂ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೊಂದು ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳಯ್ಯ ದೇವೇಂದ್ರ ಸದ್ಗುಣ ಸಾಂದ್ರ.

ಕಂದ

ಬಲ್ಲಿದನವನಿಂ ಧರೆಯೋಳ್ ಸಲ್ಲದು ಈ ಯುಕ್ತಿ
ಶಕ್ತಿಯು ಎನ್ನೋಳ್ ಎಲ್ಲರು ನಡೆಯಿರಿ ವಿಧಿ ಎಡೆಗೆ
ಅಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಳಲ ಪೇಳಿರೆನ್ನುತ ಬೃಹಸ್ಪತಿಯು ನುಡಿದಾ ||

ಬೃಹಸ್ಪತಿ: ಅಯ್ಯ ಶಿಷ್ಯನೇ ನೀನು ಹೇಳಿದ ಆ ತಾರಕಾಸುರ ಶೂರಪದ್ಮ ಸಿಂಹಾಸ್ಯರೆಂಬ ದೈತ್ಯರು ಪರಮೇಶ್ವರ ದೇವರಿಂದ ವರಪಡೆದು ತ್ರಿಲೋಕ ಕಂಟಕರಾಗಿರುವರು ಆದುದರಿಂದ ಯಾರ ಯುಕ್ತಿಗಳು ಶಕ್ತಿಗಳೂ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಏನು ಯೋಚಿಸಿದರು ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವೆಲ್ಲರೂ ನನ್ನ ಸಂಗಡ ಬನ್ನಿರಿ ಸತ್ಯಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ ಶಾರದಾಪತಿಯಾದ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರನ್ನು ಕುರಿತು ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಈ ವರ್ತಮಾನವೆಲ್ಲವನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಆಲೋಚನೆಯುಂ ಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕಷ್ಟವಂ ಪರಿಹರಿಸುವ ಕಾರಣ ಸರ್ವರು ಹೊರಡುವರಾಗಿರಿ.

(ಬ್ರಹ್ಮ ದೇವರ ಸಭೆ)

ತೆರಳುತ ಸತ್ಯಲೋಕಕೆ ದಿವಿಜರು ಕೂಡಿ ಪರಮ ಕಮಲಾ
ಸನದಿ ಮೆರೆವ ಪರಮೇಷ್ಟಿಯಂ ಸುರಪತಿಯು ಕಾಣು
ತ್ತ ಚರಣಕಭಿನಮಿಸುತ್ತ ತಳೆಯುತ್ತ ಭಕ್ತಿಯನೂ ||
ಶರಣವಾಣಿಯ ರಮಣ ಶರಣ ವಿಪದುದ್ಧರಣ ಶರ
ಣ ನಿರ್ಭಯಕರುಣ ಶರಣ ಸುಗುಣಾಭರಣ ಶರಣ
ನಿರ್ವಿತಕರುಣ ಶರಣ ನತಜನಪಾಲಕ ಶರಣ ಶರಣೆಂದು ನುತಿಸೇ ||

ದೇವೇಂದ್ರ: ನಮೋನ್ನಮೋ ದೇವಾ ಕರುಣ ಪ್ರಭಾವ.

(ಬ್ರಹ್ಮದೇವ ನಿಮಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ)

ಪದ

ಹೇಳಿ ನಿಮ್ಮಳಲನು ಪೇಳಿರೆಂದನುತಲಿ ಕೇಳಲ
ದ ಕೊಂದವನ ಪೇಳೈ ನಾನೆನುತಾ ||ನಾನೆನುತಾ ||

ಬ್ರಹ್ಮದೇವ: ಆಹ ಗುರುಗಳೇ ಇಂದ್ರನೇ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳೇ ನೀವುಗಳು ಮಾಡಿದ ಸ್ತುತಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು ಆದರೆ
ನೀವುಗಳು ಬಂದಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮರೆಮಾಜದೆ ನನ್ನೊಡನೆ ಹೇಳಿದರೆ ನಾನು ತಿಳಿದಷ್ಟು ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಹೇಳುವೆನು.

ಪದ

ದಂತಾವ ಕಳೆದ ಮದ ದಂತಿಯಂತಿಹನೂ ಚಿಂತೆ
ಯಾಂತಿಹನಮರ ಕಾಂತ ನಿಮಗೇನೂ ||ನಿಮಗೇನೂ ||

ಬ್ರಹ್ಮದೇವ: ಸ್ವಾಮಿ ಗುರುಗಳೇ ಈ ದೇವೇಂದ್ರನು ಸದಾ ರಂಭಾದಿಗಳೊಡನೆ ಭೋಗದಿಂದಾ ಸುಖಾನಂದವಾಗಿ ಇದ್ದಂಥ ಈತನ
ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಲು ಕೆಸರಿನೊಳಗಿದ್ದಂಥ ತಾವರೆಕಮಲವನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದಿಟ್ಟರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕಂದುವುದೋ ಅದರಂತೆ
ಖಿನ್ನನಾಗಿ ತಲೆಯನ್ನು ಬಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಂತಿರುವನಲ್ಲಾ ಕಾರಣವೇನು ಇವನಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ತೊಂದರೆ ಏನು ಯಾರಿಂದ ಏನು ಕಷ್ಟ
ಬಂದಿರುವುದು ಹೇಳುವರಾಗಿರಿ ಗುರುಗಳೇ. ಅಹೋ ಗುರುಗಳೇ ಈ ಇಂದ್ರನ ಮಾತು ಹಾಗಿರಲಿ ಅಷ್ಟದಿಕ್ಕಾಲಕರು ಸಹ ಖಿನ್ನರಾಗಿ
ಮುಖವನ್ನು ಬಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಂತಿರುತ್ತಾರಲ್ಲ ಕಾರಣವೇನು ತಿಳಿಸುವರಾಗಿರಿ.

ಪದ ||ರಾಗ ||ಮಧ್ಯಮಾವತಿ ||ಅಟತಾಳ

ಇಂತೆಂದು ಶಾರದಾ ಕಾಂತನು ಕೇಳೇ ಚಿಂತೆಯ
ತೊರೆದು ಸುರ ಕಾಂತನು ನುಡಿದ ||ಗುರುವೆ ನಮ್ಮವರ ಸರ
ಸಿಜಾಸನಗೆ ಮರೆಯದೆ ಪೇಳಿರಿ ನೀವರಿತು ಪರಮೇಶಗೆ ||

ದೇವೇಂದ್ರ: ಸ್ವಾಮಿ ಗುರುವಾಯರರೇ ನಮಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುವ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ನರಳಿ ನರಳಿ ನನಗೆ ಮರವೆಯಾಗಿದೆ ನಾನು ಸಮಸ್ತವನ್ನು
ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ನನಗೆ ಏನೂ ತೋಚುವುದಿಲ್ಲ ಸಕಲವಂ ತಿಳಿದಂಥ ಸುಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ನೀವು ಒಂದನ್ನೂ ಮರೆಮಾಚದೆ ಈ ಬ್ರಹ್ಮ
ದೇವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸೈ ದೇವಾ ಮಹಾನುಭಾವ.

ಪದ

ವಾರಿಜಾಸನೆ ಕೇಳು ಶೂರಪದ್ಮಕನೂ ತಾರಕ ಸಿಂಹಾಸ್ಯ
ಘೋರ ಧನುಜರಿಗೆ ||ಸೇರಿದುದಷ್ಟೈಶ್ವರ್ಯರ ಸೂರೆ ಹೋದುದು
ನಮ್ಮ ನಾರಿಯರವರ ಕೈ ಸೇರಿದರಯ್ಯ ||

ಬೃಹಸ್ಪತಿ: ಸ್ವಾಮಿ ಕಮಲೋದ್ಭವನೇ ತಾರಕ ಶೂರಪದ್ಮ ಸಿಂಹಾಸ್ಯರೆಂಬ ರಕ್ತಸರು ಪ್ರಜ್ವಲಿಸಿ ಲೋಕಕಂಟಕರಾಗಿ ದೇವತೆಗಳನ್ನು
ಹಿಂಸೆಪಡಿಸಿ ಇಂದ್ರನಷ್ಟೈಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಸೂರೆಮಾಡಿ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದು ಬಡಿದು ದೇವತಾಸ್ತ್ರೀಯರಂ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ
ತಮ್ಮ ಮನೆ ದಾಸಿಚಾಕರಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಹಂಕಾರ ಮದದಿಂದ ಮೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂತು ದೇವತೆಗಳ ಕಷ್ಟವಂ
ಹೇಳುವದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಪದ

ತಾಳಲಾರೆವು ನಾವು ಖೂಳರುಪಟಳವನ್ನು ಕೋಳು
ಹೋದುದು ನಮ್ಮ ಬಾಳುವೆ ಎನಲು ದೇವಾ ||

ದೇವೇಂದ್ರ: ಸ್ವಾಮಿ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನೇ. ಆ ತಾರಕ ಶೂರಪದ್ಮ ಸಿಂಹಾಸ್ಯರೆಂಬ ನೀಚರ ಬಾಧೆಯನ್ನು ಹೇಳುವದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ನಾವುಗಳು
ಪಡುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನೀವೇ ಪರಿಹರಿಸಬೇಕು ಅಯ್ಯೋ ದೇವ ಆ ನೀಚರು ನಾಶವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಉಪಾಯವನ್ನು
ಹೇಳಬೇಕೈ ಸ್ವಾಮಿ ಕಮಲೋದ್ಭವನೇ.

ಬ್ರಹ್ಮದೇವರ ವಾರ್ಧಿಕೈ

ಕೇಳಿರೈ ಸುರರೆಲ್ಲರು ಹಿಂದೆ ಗಜವೈರಿಯಂ ಕೇಳಿ
ವರವಂ ಪಡೆದು ಅತ್ಯುಗ್ರ ತಪವಂಗಯ್ಯುತಾ ಬಳಿಕ
ಸಾಸಿರದೆಂಟಜಾಂಡಮಂ ಅದರಿಂದಲಾ ದೈತ್ಯರು
ಕಾಳಗದಿ ಜಯಿಸಿ ಅಧಮರು ಕಶ್ಯಪನ ಲೋಲಾಕ್ಷಿ ||
ಮಾಯೆಯಿಂ ಜನಿಸಿಹರು ನೀವೆಲ್ಲ ತೆರಳಿಕೈ ಕಮಲಾ
ಕ್ಷನಲ್ಲಿಗೆಂದುತ ಅಜಂ ವೈಕುಂಠಕೈತಂದನು ||

ಬ್ರಹ್ಮದೇವ: ಸ್ವಾಮಿ ಗುರುಗಳೇ ಎಲೈ ಇಂದ್ರನೇ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಯರೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿರಿ ನಿಮ್ಮಗಳ ಸಂಕಟವೆಲ್ಲಾ ಏಕಾಏಕಿ ಪರಿಹಾರವಾಗುವಂತಿಲ್ಲ ಯಾಕೆಂದರೆ ಕಶ್ಯಪನ ಸತಿಯಾದ ಮಾಯಾದೇವಿ ಉದರದೋಳ್ ಜನಿಸಿ ಆ ಜಗದೀಶನಿಂದ ವರವಂ ಪಡೆದು ಲೋಕಕಂಟಕರಾದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಯೋಚನೆಯು ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಆದಕಾರಣ ಸ್ವವರೂ ಎನ್ನ ಸಂಗಡ ಬಂದರೆ ವೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯಾದ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳೋಣ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ನಡೆಯಿರಿ.

ಪದ

ಮಾಪತಿ ಕಾಯೋ ನೀ ಯಮ್ಮ ಹರಿಯೇ ಭೂಪನಾಗಿದ್ದು ಈ
ಪರಿತಾಪವ ಪರಿಹರಿಸಿ ಕಾಪಾಡು ಹರಿಯೇ ||ಮರೆಹೊಗು
ವರನ್ನು ಮರಿಯಾದೆ ನಿರುತವು ಪರಿಪಾಲಿಪನೆಂಬ ಬಿರು
ದಾಂಕಿತ ಹರಿಯೇ ||ಗತಿ ಇಲ್ಲದವನಂತೆ ಸತಿ ಇವನೊಳು
ಶಿಲ್ಪಿ ಅತಿಯಾಗುವಂತಾಯ್ತೆನುತ ಶ್ರೀಧರನೇ ||

ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವತಿ: ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯಾದಂಥ ಸ್ವಾಮಿ ನಿಮ್ಮ ಕ್ರೂರವಾದ ಉಗುರು ಕೊನೆ ಇಂದ ದುರುಳನಾದ ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷನನ್ನು ಸೀಳಿದಂತಾ ದೇವ ದೇವನೆ ಈ ಏಳು ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕಂಗಳಂ ಕುಕ್ಷಿಯೋಳ್ ಧರಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕ್ರೂರ ರಾಕ್ಷಸರಾದ ತಾರಕಾದಿ ದೈತ್ಯರಂ ವಧಿಸಿ ಚೋರರಂತೆ ಮೇರುಗಿರಿಯೊಳಗಡಗಿರ್ಪ ದೇವತರಂ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿ ಕಾಪಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಮ್ಮಡಿಗಳಂ ಬಿಡದೆ ಧ್ಯಾನಿಸುವೆನೈ ಶ್ರೀ ಹರಿಯೇ ದಾನವಾರಿಯೇ.

ದೇವೇಂದ್ರ: ಹೇ ಲೋಕ ರಕ್ಷಕ ಆಪದ್ಬಾಂಧವ ಅನಾಥ ರಕ್ಷಕ ನೀಚರಾದ ತಾರಕಾದಿ ದೈತ್ಯರು ಪಡಿಸುವಂಥ ಬಾಧೆಯನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ಸಕಲದೇವತೆಗಳಾದಿಯಾಗಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸೇರಿ ಬದುಕಬೇಕೆಂಬ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಪಾದವನ್ನು ಭಜಿಸುತ್ತಿರುವೆವು. ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಕೃಪಾದೃಷ್ಟಿ ಇಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬಾರದೇ ದೇವ ಕರುಣ ಪ್ರಭಾವ.

ಬ್ರಹ್ಮದೇವ: ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀಲೋಲನಾದ ಜನಕನೇ ಭಕ್ತವತ್ಸಲನೆಂಬ ಬಿರುದನ್ನು ಧರಿಸಿರ್ಪ ದೇವನೇ ದುಷ್ಟರಾದ ತಾರಕನೇ ಮುಂತಾದ ರಾಕ್ಷಸರ ಉಪಟಳವಂ ತಾಳಲಾರದೆ ನಿಮ್ಮಡಿದಾವರೆಗಳನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ಹೇ ಕರುಣಾ ಸಮುದ್ರನೇ ದಯವಿಟ್ಟು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕೈ ತಂದೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾ ಬಂದೆ.

ಪದ || ತ್ರಿವುಡೆ

ಅತ್ತ ವೈಕುಂಠದಲಿ ಶ್ರೀಹರಿ ಮತ್ತೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ
ಮೇಳದೊಳಗಿರೆ ದೂರ್ತಶಬ್ದವ
ಕೇಳಿ ತಿಳಿದನು ಚಿತ್ತದೊಳಗೆ ||

ವಿಷ್ಣು: ಆಹ ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರಾದಿ ಸಕಲ ದೇವತೆಗಳೂ ಕೇಳಿರಿ ನೀವುಗಳೆಲ್ಲ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ತುತಿ ಮಾಡಿದ ಭಕ್ತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿದನು ಎಲೈ ಪುರೋಹಿತನೇ ಆ ತಾರಕ ಶೂರಪದ್ಮ ಸಿಂಹಾರಿ ಎಂಬ ದನುಜರು ಪರಮೇಶ್ವರನ ವರದ ಬಲದಿಂದ ಬಲಿಷ್ಠರಾಗಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಾರೆ ಆ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಬಾಧಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಿ ದೇವತರ ದುಃಖವಂ ನೋಡಲಾರದೆ ಆ ನೀಚರಲ್ಲಿ ನಾನು ದಿವ್ಯ ಸಹಸ್ರ ವರ್ಷ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ ಜಯವಂ ಕಾಣದೆ ಹೋದ್ದರಿಂದ ಈ ಮಹಂಮೇರುವಿನ ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವೆನೈ ಬ್ರಹ್ಮ ಅಮರಾದಿಗಳಿರಾ.

ಬ್ರಹ್ಮ: ಆಹ ಕರುಣಾ ಸಮುದ್ರನಾದ ಶ್ರೀ ಹರಿಯೇ ಹಿಂದೆ ಸಹಸ್ರಾರು ವರ್ಷ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿ ಗೆಲುವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಭಯಕ್ಕಂಜಿ ಈ ಮಹಮ್ಮೇರುಪರ್ವತದ ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಭಯದಿಂದಿರುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಲ್ಲಾ ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ನಿರ್ಭಯವಾಗಲು ಕಾರಣವೇನು ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗಬೇಕು ಶ್ರೀಹರಿ.

ವಿಷ್ಣು: ಆಹ ಎಲೈ ಚತುರ್ಮುರಖನೇ ಕೇಳು. ಹಿಂದೆ ಈ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಈ ದೈತ್ಯರ ಉಪಟಳವನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ಜಗದೀಶನಲ್ಲಿ ಮೊರೆಯಿಟ್ಟರು ಆ ಕರುಣಾ ಸಮುದ್ರನಾದ ಮಹದೇವನು ಭಕ್ತರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಈ ಮೇರು ಪರ್ವತವು ಆ ನೀಚರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದಂತೆ ಅದೃಶ್ಯವಾಗಲೆಂದು ವರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ದೇವತೆಗಳು ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳವಾಯಿತು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವೆನೈಯ ಬ್ರಹ್ಮ ಇದು ಪೂರ್ವದ ಮರ್ಮ.

ಬ್ರಹ್ಮ: ಆಹ ಮನುಮುನಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ದೇವಾಧಿದೇವನಾದ ಶ್ರೀ ಹರಿಯೇ ಆ ಚಂಡಪ್ರಚಂಡರಾದ ತಾರಕ ಮುಂತಾದ ಧೈತ್ಯರು ನಾಶವಾಗುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೈ ಶ್ರೀ ಹರಿ ಮುಂದೇನು ದಾರಿ.

ಪದ

ಕೇಳೈಯ್ಯ ಪರಮೇಷ್ಠಿ ಖೂಳ ದೈತ್ಯನ ಗೋಷ್ಠಿ
ಹೇಳಬೇಡವು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ||ಶೂಲಪಾಣಿಯ ಬಳಿಗೆ
ಪೇಳವರ ಸುದ್ದಿಯನು ಕೈಲಾಸಪತಿಯೆಡೆಗೆ ದೂರ ||
ನಿಮ್ಮ ದೂರ ||

ವಿಷ್ಣು: ಎಲೈ ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಕೇಳಿರಿ ಆ ದೈತ್ಯನನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮೃತ್ಯು ಎಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿತೋ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಾಶವಾಗಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ ಸ್ವವರರೂ ನನ್ನ ಸಂಗಡ ಬಂದರೆ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಪರಮೇಶ್ವರನಲ್ಲಿ ಮೊರೆಯಿಟ್ಟು ಈ ವರ್ತಮಾನವೆಲ್ಲವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ನಿಮ್ಮಗಳ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ತಡಮಾಡದೆ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವರಾಗಿರಿ ||

ಈಶ್ವರನ ಸ್ತೋತ್ರ

ಕೈಲಾಸವಾಸ ಪಾಲಿಸೆನ್ನ ಶೈಲಜಾಧವ ಹಠವನಳಿದು
ದಿಟದೊಳೆನ್ನಾ ಕಾಯೋ ಶಂಕರಾ ||ಕೈಲಾಸವಾಸ ||
ಮೈಲಾರಿನಾಥ ಅಡವಿಯೊಳಗೆ ಬಳಲೆನ್ನೈ ಶಿವಾ ನಿಟಿ
ಲನಯನ ಚಟಕಪುರಿಯಾ ಈಶ ಮಲ್ಲೇಶನೇ ||ಕೈಲಾಸ ||

ವಿಷ್ಣು: ಕೈಲಾಸವಾಸನಾದ ಗಿರೀಶನೇ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

ಈಶ್ವರ: ಅಯ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯೇ ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ.

ಬ್ರಹ್ಮದೇವ: ಸ್ವಾಮಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರನೇ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸುವೆನು.

ಈಶ್ವರ: ಅಯ್ಯ ಚತುರ್ಮುರಖನೇ ನಿನಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ.

ಇಂದ್ರ: ಮಹದೇವನೆ ಶಿರಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು.

ಈಶ್ವರ: ಅಯ್ಯ ಇಂದ್ರನೇ ನಿನಗೆ ಆಶೀರ್ವಾದ ಗೈದಿರುವೆನು.

ಪದ ||ರಾಗ ||ಪುನ್ನಾಗ ||ಅಟತಾಳ

ಯಾಕೆನ್ನ ಭಜಿಸಿದೆ ಹರಿಯೇ ಬಲು ಜೋಕೆ ಇಂದಲಿ
ನೀ ವಿಧಿಯೇ ನಾಕನಿಲಯರಿಗಾದೇನು
ಎನ್ನಿಂದಾವ ಆ ಕಾರ್ಯವನು ಪೇಳಿ ಮನದಿ ತೋಷವ ತಾಳಿ ||

ಈಶ್ವರ: ಅಯ್ಯ ಹರಿಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಕೇಳಿರಿ ನೀವುಗಳು ಮಾಡಿದ ಸ್ತುತಿಗೂ ಭಕ್ತಿಗೂ ನಾನು ಮೆಚ್ಚಿದೆನು ನೀವುಗಳೆಲ್ಲರೂ
ಏಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರಲು ಕಾರಣವೇನು ನನ್ನಿಂದ ಏನು ಕಾರ್ಯ ಆಗಬೇಕು ನಿಮ್ಮ ಮನೋಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ ನಿಮ್ಮ
ವಿಷಯ ವ್ಯಾಕುಲಗಳನ್ನೂ ಜಾಗ್ರತೆ ತಿಳಿಸುವರಾಗಿರಿ.

ಪದ

ಪಾಲಿಸೆಮ್ಮನು ಚಿನ್ಮಯ ರೂಪ ಶೈಲರೂಪಕ ಚಾಪ
ನಮಿತ ಸಂತಾಪ ಶೂರಸಿಹ್ಮಾಸ್ಯನು ತಾರಕ
ನೆಂಬುವ ಘೋರ ದೈತ್ಯರು ಕೂಡಿ ದಿವಿಜರನು ಗಾ
ರುಗೊಳಿಸುತ ||ವರನಾರಿಯರನು ಕೈ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ
ಸೂರೆಗೈದರು ಸಿರಿಯ ||ತಾಳಲಾರರು ಸುರರು ತಾಳಿ
ಪ್ರೇಮವ ಅವರು ಭಾಳಲೋಚನ ನೀನು ರಕ್ಷಿಸೆಮ್ಮ ||
ಕಾಳಗದೊಳು ನಾನು ಖೂಳರಿಗೆ ಸೋತು ಜಾಲವೆಲ್ಲ
ವು ಗವಿಯ ಸೇರಿಕೊಂಡೆನುಸಾರಿ ||ಪಾಲಿಸೆಮ್ಮನು
ಚಿನ್ಮಯರೂಪ ಶೈಲರೂಪಕ ಚಾಪ ||

ವಿಷ್ಣು: ಸ್ವಾಮಿ ಮೃತ್ಯುಂಜಯನೇ ಆ ತಾರಕ ಶೂರಪದ್ಮ ಸಿಂಹಾಸ್ಯರೆಂಬ ದೈತ್ಯರು ಹೆಚ್ಚಿ ಈ ಬಡದೇವತರಂ ಹೊಡೆದುಬಡಿದು ಇವರ
ಅಷ್ಟೈಶ್ವರ್ಯರವಂ ಸೂರೆ ಮಾಡಿದರಲ್ಲದೆ ದೇವತಾ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ತನ್ನ ಮನೆಯ ತೊತ್ತುಚಾಕರಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಅನೇಕವಾದ
ರಾಕ್ಷಸರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಕಾವಲಿಟ್ಟು ಈ ದೇವತರನ್ನು ಒಳಗೆ ಬಿಡದಂತೆ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಈ ದೇವಕರ ದುಃಖವನ್ನು ಕೇಳಲಾರದೆ ನಾನು
ಹೋಗಿ ಅವರಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯ ಸಹಸ್ರ ವರ್ಷ ಕಾಳಗ ಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ ಗೆಲುವಂ ಕಾಣದೆ ತಮ್ಮಿಂದ ಶಾಪ ಹೊಂದಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಮಹಮ್ಮರು ಪರ್ವತ
ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಭಕ್ತರಾದ ದೇವಕರನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕೈ ಈಶನೇ ದುರಿತವಿನಾಶನೇ.

ಪದ

ಬೆದರಬೇಡವೆಲೆ ಮದನ ಜನಕನೇ ಬೆದರದಿರಂ
ಬುಜ ಸಂಭವನೆ ||ಕದನದೊಳಗೆ ಖಳಜಾಲವ
ಕೊಲ್ಲುವ ಹದನವ ಪೇಳುವೆ ನಿಮ್ಮೊಡನೆ ಶೂರ
ಮುಖಾಸುರ ಕೊಲ್ಲುವ ರವದೊಳು ಕುಮಾರನ
ಪುಟ್ಟಿಸಿ ಗಿರಿಜೆಯೊಳು ಬೂರಿವಿಳಂಬವ ಗೈ
ಯದೆ ಖಳರಂ ಸೇರಿಪೆ ನಾಶವ ನಾನವರಂ ||

ಈಶ್ವರ: ಎಲೈ ಬ್ರಹ್ಮ ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿರಿ ನಿಮ್ಮ ಕಷ್ಟ ವಿಚಾರವೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಾಯಿತು ಹೆದರಬೇಡಿರಿ ಆ ದೈತ್ಯರು
ಮಹಾಬಲಿಷ್ಟರಾಗಿ ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆ ಕ್ರೂರ ಖಳರು ಯಾರ ಕೈಯಲ್ಲೂ ಮರಣವಾಗದೆ ಇರುವರು ಆ ಗಿರಿರಾಜನ
ಕುವರಿ ಗಿರಿಜೆಯಂ ಪರಿಣಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಂದನಾದ ಷಣ್ಮುಖನಂ ಪಡೆದು ಆ ಮಂದಮತಿಗಳಾದ ದೈತ್ಯರಂ ಸಂಹಾರ ಮಾಡಿ
ನಿಮ್ಮ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದುವರೆವಿಗೂ ಧೈರ್ಯವಾಗಿರುತ್ತಿರಿ ಅಯ್ಯ ವಿಷ್ಣುವೇ ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲಾ
ಅಭಯ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿರುತ್ತೇನೆ.

ಪದ

ಏನು ಮಾಡುವದಿನ್ನ ದಾನವಾಂತಕ ನಾವು ಏನಾ
ಗೈದರು ನಮ್ಮ ದೀನತೆ ಬಿಡದೂ ||ಬಲವಾಗಿರುವುದು
ಕರ್ಮ ಇಳೆಯೊಳೆಮಗೆ ಖಳರ ಸಿರಿ ಎಂತಕಟ
ಚಲಿಸಿ ಪೋಗುವುದೂ||

ಇಂದ್ರ: ಸ್ವಾಮಿ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ನಮಗೆ ಬಂದಿರುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಎಷ್ಟೋ ಯೋಜನೆಯಂ ಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ
ನಾವು ಮಾಡಿದ ಪೂರ್ವ ಕರ್ಮದಿಂದ ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟವು ಪರಿಹಾರವಾಗಲಿಲ್ಲ ಹೇ ದೇವ ಆ ದೈತ್ಯರು ನಾಶವಾಗಿ ಅವರ ಐಶ್ವರ್ಯವು
ಎಂದಿಗೆ ಹಾಳಾಗುವುದೈ ಹರಿಯೇ ನೀ ಯನ್ನ ದೊರೆಯೇ.

ಪದ

ಚಿಂತವಿನಾಶನ ಕಾಂತಸಂವರ್ಧನ ಎಂತು ಗೈದರು ನಮ್ಮ
ಚಿಂತೆಯು ಬಿಡದೂ ಎಂದು ಪುಟ್ಟುವನಂ ಗುಹನು
ಎಂದು ಕೊಲುವನು ಖಳರ ಎಂದಿಗಪ್ಪದಂ ನಮಗಾ ||

ಮಂದಭಾಗ್ಯಗಳೂ||

ಇಂದ್ರ: ಆಹಾ ದೇವ ನಿಮ್ಮ ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಎಂಥ ಕಷ್ಟಗಳು ಬಂದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಪರಿಹಾರವಾಗುವವು ಇಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ
ಸತ್ಯಲೋಕ ವೈಕುಂಠ ಕೈಲಾಸ ಈ ಮೂರು ಲೋಕಂಗಳ ತಿರುಗಿ ಮೂರ್ತಿಗಳ ದರ್ಶನವಂ ಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ದುಷ್ಕರ್ಮ
ಫಲದಿಂದ ಎನ್ನ ಕಷ್ಟವು ಪರಿಹಾರವಾಗಲಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಎನ್ನ ದುರಾದ್ಯಷ್ಟವು ಎಷ್ಟೆಂದು ಹೇಳಲೈ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯೇ ನೀ ಯನ್ನ ತಂದೆಯೇ.

ಪದ

ಪೇಳುವೆನು ವಿಧಿಯೇ ಸುರರು ಎನ್ನ ನುಡಿ ಕೇಳಿರೈ
ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಕೋಳು ಹೋಗಿಹ ಸಿರಿಯನು
ನೀವಾಳು ತಪ್ಪುವ ಹದನವನು ||ಹಿಂದೆ ದಕ್ಷನ
ಯಜ್ಞದಿ ಮನನೊಂದ ಸತಿಯಳು ತೋಷದಿ ಇಂದುಶೇಖರನ ||

ವಿಷ್ಣು: ಎಲೈ ಬ್ರಹ್ಮ್ಯಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳೇ ಕೇಳಿರಿ ನಿಮ್ಮ ಐಶ್ವರ್ಯವು ನಿಮಗೆ ದೊರೆತು ನಿಮಗೆ ಸುಖವಾಗುವುದು ಯಾವಾಗೆಂದರೆ
ಹಿಂದೆ ದಕ್ಷ ಬ್ರಹ್ಮನ ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ ಧ್ವಂಸವಾದ ದಾಕ್ಷಾಯಣಿಯು ಆ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಆಜ್ಞಾನುಸಾರವಾಗಿ ಅವತಾರ ಮಾಡಿ ಆ
ಭೂತೇಶನನ್ನೇ ಪತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಏಕಚಿತ್ತ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಕುಳಿತಿರುವಳೈ ಬ್ರಹ್ಮ್ಯಂದ್ರಾದಿಗಳೇ ಇದು ಅಲ್ಲದೆ
ಮತ್ತೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಪದ

ಇರುತಿಹಳು ಗಿರಿಜೆ ತಾನು ||ಇತ್ತಲಾ ಪುರಮಥನ
ದೊಳು ಶಿವನು ಪರಮ ಸನಕಾದಿಗಳಿಗೆ ತತ್ವಗಳ
ಪರಿಯ ಬೋಧಿಸುತ್ತವರಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣಾಮೂರ್ತಿ
ಎನಿಸಿ ದಕ್ಷಮಖಶಿಕ್ಷನು ವಿರತಿವೆರಸಿ ಶಿಕ್ಷೆರಕ್ಷೆಗಳ
ತೊರೆದು ಭಜಕನು ಮೋಕ್ಷ ದಾಯಕನು ಮೆರೆದು ||

ವಿಷ್ಣು: ಎಲೈ ದೇವತೆಗಳೇ ಕೇಳಿರಿ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಹೆಂಡತಿ ಹೋದ ವೈರಾಗ್ಯದಿಂದ ಈ ಲೋಕದ ವ್ಯಾಪಾರಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಸನಕ
ಸನಂದಾದಿ ಮುನಿಗಳಲ್ಲಿ ತತ್ವೋಪದೇಶವಂ ಮಾಡುತ್ತ ವಿರಕ್ತಭಾವದಿಂದ ದಕ್ಷಿಣಾಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ವಟವೃಕ್ಷದ ಮೂಲಾಗ್ರದಲ್ಲಿ
ಯೋಗಿಯಾಗಿ ತಾನೇ ಕುಳಿತಿರುವಾಗ್ಯೇ ಲೋಕದ ವ್ಯಾಪಾರ ಹ್ಯಾಗೆ ತಾನೆ ನಡೆಯುವುದು ಆ ಸ್ವಾಮಿಯ ಯೋಗ ಬಲದಿಂದ ಆ
ಕೈಲಾಸಪವರತವೆಲ್ಲಾ ಸ್ತಂಭನ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗಿರುವುದೈ ದೇವತೆಗಳಿರಾ ಇನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಭಾಮಿನಿ

ತೊರೆಯುತ್ತಬಿಲಾಷೆಯನು ವಿಷಯಾದಿರತಿಮತಿಯ
ಕಳೆಯಲ್ಕೆ ಲೋಕವಿದ ರತಿಜನನಾವನಲಯಂಗಳ
ಎಂದು ಘಟಿಸುವುದು ಧರೆಯೊಳದರಿಂ
ಶೈಲಪುತ್ರಿಯ ಪುರಹರನಿಗೈಕೈವನು
ಸೇರಿಪೆ ತೆರನ ಯೋಚಿಸಿ ಹರಿಯು
ಚಿತ್ತದಲಿ ಚಿತ್ತಜನ ನೆನೆಯೇ

ವಿಷ್ಣು: ಎಲೈ ಅಮರೇಂದ್ರನೇ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳಿರೇ ಕೇಳಿರಿ ಆ ದೈತ್ಯನ ನಾಶಕ್ಕೆ ಷಣ್ಮುಖನಂ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮಗಳ
ಕಷ್ಟವಂ ಪರಿಹರಿಸುತ್ತೇನೆಂಬುದಾಗಿ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಹಿಂದೆ ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡಿರುವರಷ್ಟೆ ಅಂತಮುರಖನಾಗಿರತಕ್ಕ ಆ ಜಗದೀಶನು

ಬಹಿಮರಖನಾಗಿ ವಿಷಯಕ್ಕೊಳ ಗಾಗದ ಹೊರತು ಗಿರಿಜಾ ಕಲ್ಯಾಣ ಆಗುವ ಹಾಗೂ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಷಣ್ಮುಖನು ಹುಟ್ಟುವ ಹಾಗೂ ಇಲ್ಲ ಆದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಆ ಜಗದೀಶನ ತಪೋಭಂಗವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಮಗನಾದ ಮನ್ಮಥನಿಂದಲ್ಲದೆ ಮತ್ಯಾರಿಂದಲೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲಾ ಆದಕಾರಣ ನನ್ನ ಮಗನಾದ ಮನ್ಮಥನಂ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮಗಳ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುತ್ತೇನೆ ಹೆದರಬೇಡಿರೈ ಅಮರರೇ.

ಎಲೈ ಯನ್ನ ಮಗನಾದ ಕಾಮನೇ ಈ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಮಗೊದಗಿರುವ ಕಷ್ಟವಂ ಪರಿಹರಿಸಬೇಕು ಕುವರ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನಂತರ ಹೇಳುವೆನು ವಿವರ.

(ಕಾಮ ಬರುವುದು)

ತ್ರಿವುಡೆ

ಬಂದನಾಕ್ಷಣ ಕಾಮನೂ ಚಂದದಿಂದಲಿ ಹರಿಯು

ಕೇಳುತಾ ಇಂದು ಯನ್ನಾ ನೆನೆದ ಕಾರ್ಯವ

ಅಂದದಿಂ ದುಸುರಬೇಕೆಂದನಾಗ ||

ಮನ್ಮಥ: ಹೇ ಕೋಮಲಾಂಗಿಯಾದ ರತಿಯೇ ಕೇಳು ನಾನು ನೀನು ಸಹ ಸುಖಾನಂದದೊಳ್ ಇರುವಾಗ್ಯೆ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರಾದ ಮಹಾವಿಷ್ಣು ನನ್ನನ್ನು ನೆನವರಿಕೆ ಮಾಡಿದಂತೆ ಕಾಣುವುದು ಏನು ಕಾರಣವೆಂಬ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ ಹೋಗೋಣ ಬಾರೇ ರಮಣಿ ಕಲಕೀರ ವಾಣಿ.

ರತಿ: ಪ್ರಾಣಕಾಂತ ತಮ್ಮಾಜ್ಞೆಯಂತಾಗಲಿ ಹೋಗೋಣ ತೆರಳಿ.

ಮನ್ಮಥ: ಹೇ ಜನಕರೇ ನಿಮ್ಮ ಪಾದಕ್ಕೆ ಶಿರಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು.

ರತಿ: ಮಾವಯ್ಯನವರೇ ನಿಮ್ಮ ಚರಣಾರವಿಂದಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

ವಿಷ್ಣು: ರತಿಕಾಮರೇ ನಿಮಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೇಳಿರಿ.

ಮನ್ಮಥ: ಹೇ ಜನಕನೇ ನನ್ನನ್ನು ಇಷ್ಟು ತ್ವರಿತದಿಂದ ನೆನೆಸಿದ ಕಾರಣವೇನು ತಿಳಿಸುವರಾಗಿರೈ ಜನಕನೇ ಮುಂದೇನು ಯೋಚನೇ.

ಗಿರಿಜಾ ಕಲ್ಯಾಣ

ಪದ ||ನೀಲಾಂಬರಿ ||ರೂಪಕ

ಮದನಾ ಕೃತಿಯತಿಕದನಾ ಮದನಾ ಸುದ ರೇಜನಸ

ನೋಹನಾ ಮದನಾ ||ವದಗಿರೆ ವಿರಸತ್ಯ ಸದನಾ

ಮುದದಿ ನೆನೆಯಲು ನಿನ್ನ ವದಗಿದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಚದುರ

ಪೇಳ್ವೆನೆ ಹದನಾ ||ಮದನಾ ||

ವಿಷ್ಣು: ಮಗು ಮನ್ಮಥ ನಾನು ನೆನೆಸಿದ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ನೀನು ಬಂದದ್ದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು ಹಿಂದೆ ದಕ್ಷ ಯಾಗದಲ್ಲಿ ಧ್ವಂಸವಾದ ದಾಕ್ಷಾಯಣಿಯ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ತಿಳಿದಂಥ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಜಗದ್ವ್ಯಾಪಾರವಂ ತೊರೆದು ದಕ್ಷಿಣಾಮೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕುಳಿತಿರುತ್ತಾರೆ ಧ್ವಂಸವಾದ ದಾಕ್ಷಾಯಣಿಯು ಕೂಡ ಆ ಸ್ವಾಮಿಯ ಆಜ್ಞಾ ಪ್ರಕಾರ ಆ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನೇ ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿರುವಳು ಇತ್ತ ಆ ನೀಚರಾದ ತಾರಕಾದಿ ದೈತ್ಯರು ದೇವತೆಗಳಂ ಹೊಡೆದು ಬಡಿದು ಓಡಿಸಿರುವರು ಆದರೆ ಆ ನೀಚರು ಸಾಯಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಾಮಿಯೂ ಅಮ್ಮನವರೂ ಸೇರಿದರೆ ಷಣ್ಮುಖನು ಜನಿಸುವನು ಆತನಿಂದಲೇ ಆ ನೀಚರಿಗೆ ಮರಣವಿರುವುದು ಆದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ನೀನು ನಿನ್ನ ಸನ್ಮೋಹನಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಆ ಶಿವನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಅಂತ್ಮಮುರಖನಾಗಿರುವ ಆ ಪರಮೇಶ್ವರನನ್ನು ಬಹಿಮುರಖಕ್ಕೆ ತಂದು ಗಿರಿಜಾ ಕಲ್ಯಾಣವಂ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಕಷ್ಟವು ಪರಿಹಾರವಾಗುವದು ಆದರೆ ಈ ಕಾರ್ಯವು ನಿನ್ನಿಂದಲ್ಲದೆ ಮತ್ಯಾರಿಂದಲೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಆದಕಾರಣ ನಿನ್ನಂ ನೆನೆಸಿದ್ದಾಯಿತೋ ಕಂದಾ ನೀ ಯನ್ನ ಮನಕಾನಂದ.

ಪದ ||ರಾಗ ||ರೇಗುಪ್ತಿ ||ಅಟತಾಳ

ಪರಮಾತ್ಮ ರೂಪನೆ ಶೌರಿ ||ಪಾಲಿಸು ಯನ್ನ ಶರ
ಣಾಗತಿ ಸಂಸಾರಿ ಹರಿಯೆ ನೀನಾಡಿದ ಪರಮವಾಕ್ಯ
ವ ಕೇಳಿ ತೆರನ ಕಾಣೆನಂ ನಾ ಧರಿಸುತ್ತ ಅಭಯವನ್ನು ||

ಮನ್ಮಥ: ಸ್ವಾಮಿ ತಂದೆಯವರೇ ತಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮಾತ್ರವೇ ನನಗೆ ದಿಕ್ಕೂ ದೆಶೆ ಆಕಾಶ ಯಾವುದೂ ಕಾಣದೆ ದಿಗಿಲುಂಟಾಗಿದೆ ಆ ಜಗದೀಶನಿಂದ ಸ್ವವರಂ ಜಯಿಸು ಎಂಬುದಾಗಿ ವರವಂ ಪಡೆದು ಆ ಜಗದೀಶನಿಗೆ ನಾನು ಕೈ ಮಾಡಿದರೆ ಸ್ವಾಮಿದ್ರೋಹತ್ವ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೇ ಹೇ ಜನಕಾ ಸ್ವಾಮಿ ದ್ರೋಹತ್ವ ಬಂದರು ಬರಲಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿದರೆ ಆ ಸ್ವವರಂತ್ಯಾರಮಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಾಹಸ ನಡೆಯುವುದೇ ಹ್ಯಾಗೆ ನೀವೇ ಯೋಚಿಸಿರಿ ಮತ್ತೂ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಪದ

ಪದಗತಿಯಂತಿರಲೀ ಕೆಣಕಲು ಶಿವನ ಉರಿವ
ಫಾಲಾಕ್ಷಿಯಲೀ ಉರಿಸಾದೆ ಗುಗ್ಗುಳ ಧೂಳಿಯಂ
ತೆನ್ನನೂ ಇರದೆ ಹೋಮವ ಗೈಯದಿರುವನೇ ಕೋಪದಿ ||

ಮನ್ಮಥ: ತಂದೆಯವರೇ ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಪಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಅಪಕಾರವಂ ಮಾಡಿ ದ್ರೋಹ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿದಂಥವರಿಗೆ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹಾ ರವರವ ನರಕಾದಿಗಳು ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲಾ ಅದರಂತೆ ನಾನು ನರಕವಾಸಿಯಾಗಿರಬೇಕಾಗಿರುವದು ಹೇ ಜನಕ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಮಗನು ನರಕ ವಾಸಿಯಾದರೆ ನನಗೂ ನಿನಗೂ ಅಪಯಶಸ್ಸು ಬರುವುದಿಲ್ಲವೇ ಹ್ಯಾಗೆ ಆ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಕೆಣಕಲು ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಗುಗ್ಗುಳವನ್ನು ಹಾಕಿದಂತೆ ದಗ್ಧವಾಗುವೆ ತಮ್ಮ ಆಜ್ಞಾ ಪ್ರಕಾರ ಬಾಣ ಪ್ರಯೋಗವಂ ಮಾಡಿದರೆ ನಾನು ಉಳಿಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳದೆ ಇನ್ಯಾವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿದರೂ ಶಿರಸಾವಹಿಸಿ ನಡೆಯುವೆನೈ ಜನಕಾ.

ಪದ ||ತ್ರೈವುಡೆ

ಯಾಕೆ ಈ ಪರಿನುಡಿವೆ ಮದನನೇ ಲೋಕಸೃಷ್ಟಿ
ಯ ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲು ಪಿನಾಕಿ ಆಗ್ನೆಯನಿತ್ತನಲ್ಲ
ವೇ ಜೋಕೆ ಇಂದಾ

ಬ್ರಹ್ಮ: ಎಲೈ ಮನ್ಮಥ ನೀನು ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರವೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಾಯಿತು ಆ ಮಾತು ಹಾಗಿರಲಿ ನಿನಗೆ ಜಗದೀಶನು ವರವಂ ಕೊಡುವಾಗ
ಸರ್ವರನ್ನು ಜೈಸು ಅನ್ನುವದಾಗಿ ವರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೇ ಹೊರತು ಇಂಥವರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಮಾಡು ಇಂಥವರ ಮೇಲೆ ಬೇಡ
ಎಂಬುದಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಹೇಳಿರುವರೆ ಹ್ಯಾಗೆ ಇಂಥ ಬಡಿವಾರದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಎನ್ನೆದುರಿಗೆ ಆಡಬೇಡ ಸಾಕು ಸಾಕು
ನಿಲ್ಲಿಸುವನಾಗು,

ಮನ್ಮಥ: ಸ್ವಾಮಿ ಅಣ್ಣಯ್ಯನವರೇ ಹಿಂದೆ ಕಶ್ಯಪನ ಹೆಂಡತಿ ದಿತಿ ಅದಿತಿ ಎಂಬವರು ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿ ಕಶ್ಯಪರಂ ಕುರಿತು
ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಹಾಲು ಕುಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಲಾಗಿ ಆ ಕಶ್ಯಪರು ತಮ್ಮ ಮಗನಾದ ವರುಣನಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಒಂದು ಗೋವನ್ನು
ಕೇಳಲಾಗಿ ಆ ವರುಣನು ಗೋವುಗಳ ಸಮೂಹವನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟನು ಆಗ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ತಡವಾಗುವುದೆಂದು
ಅಂತರಿಕ್ಷ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುವಾಗ್ಯೆ ಮಂದರಪರ್ವತದ ಸೋಮನಾಥೇಶ್ವರ ಲಿಂಗದ ಮೇಲೆ ಹಾಲು ಸುರಿಯಿತು ಆಗಲಾ
ಶಿವನು ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿದವನು ಎಂಥಾ ಅಹಂಕಾರಿಯೋ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟು ನೋಡಿದ ಮಾತ್ರವೇ ಆ
ಗೋವುಗಳ ಸಮೂಹವೇ ನಾಶವಾಯಿತು ಅಣ್ಣಯ್ಯನವರೇ.

ಪದ || ತ್ರಿವುಡೆ

ಸರ್ವಜಗದುಪಕಾರ ಕಾರ್ಯವ ನಿರ್ವಹಿಸಿ ನೀ ಮಾಡೆ
ನಿನ್ನೊಳು ಸ್ವವರಗತ ಸ್ವವರಜ್ಞ ಮುಳಿವನೇ
ಸ್ವವರಜ್ಞ ತಾನೂ

ಬ್ರಹ್ಮ: ಎಲೈ ಮನ್ಮಥನೆ ಕೇಳು. ನೀನು ನಿನ್ನ ಸ್ವಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗಿ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸ್ವಾಮಿ ದ್ರೋಹ ಮಾಡಿದನೆಂಬುದಾಗಿ
ತಿಳಿದು ಆ ದೇವನು ನಿನಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದರೂ ಮಾಡಬಹುದು ಲೋಕೋಪಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಬಾಣ ಪ್ರಯೋಗವಂ ಮಾಡಿದರೆ ನಿನ್ನನ್ನು
ಶಿಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆಯೆ ಸ್ವವರಜ್ಞನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನಿಗೇನು ಗೋಚರವಿಲ್ಲವೆ ಹ್ಯಾಗೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಇಂಥಾ ಮಾತನ್ನು ಆಡಬಹುದೇನೋ
ಮನ್ಮಥನೇ.

ಮನ್ಮಥ: ಆಹಾ ತಂದೆಯವರೇ ಅಣ್ಣಯ್ಯ ಅಜನೇ ತಾವುಗಳು ಎಲ್ಲವನ್ನು ಅರಿತಂಥವರು ತಮಗೆ ಏನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ.

ಶ್ಲೋಕ

ಅಲಂಕಾರ ಪ್ರಿಯೋ ವಿಷ್ಣು ಅಭಿಷೇಕ ಪ್ರಿಯೋ ಶಿವಹ || ಎಂಬಂತೆ ಅಲಂಕಾರಕ್ಕೆ ತಾವು ಬಾಧ್ಯರು ಅಭಿಷೇಕಕ್ಕೆ ಈಶ್ವರರು ಬಾಧ್ಯರು
ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಆ ಗೋವಿನ ಹಾಲನ್ನು ಅಭಿಷೇಕವೆಂದು ಯಾತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಭಕ್ತಿ ಇಂದ ಅಭಿಷೇಕವಂ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಸ್ವಾಮಿಯು
ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು ಅಕಲ್ಪಿತವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಗೋವುಗಳ ಸಮೂಹವು ಹ್ಯಾಗೆ ನಾಶವಾಯಿತೋ ಅದರಂತೆ ಭಕ್ತಿ ಇಂದ ಬಾಣವಂ
ಹೊಡೆದರೆ ನನಗೆ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವರು ವೈರತ್ವದಿಂದ ಹೊಡೆದರೆ ನಾನು ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೂ ಈ
ಕಾರ್ಯವು ನನ್ನಿಂದ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆ ದೇವ ಕರುಣಪ್ರಭಾವ ||

ಪದ || ತ್ರಿವುಡೆ

ದೀನರಾಗುತೆ ನುಡಿದ ಸುರ ಸಂತಾನವನು ಕಾ
ಣುತ್ತ ಕರಿಣಕೆ ಯಾನುವರೆ ಪಾಷಾಣಚಿತ್ತ
ನು ನೀನೇ ಜಗದೀ ||

ಬ್ರಹ್ಮ: ಎಲೈ ಮನ್ಮಥನೇ ಕೇಳು ನಿನ್ನನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ನಂಬಿರುತ್ತಾರೆ ಅಂಥವರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ನೀನು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ
ದೀನರಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡರೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಕರುಣವಿಲ್ಲದೆ ಕಲ್ಲುಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಿಂತಿರುವೆಯಲ್ಲಾ. ಇಂಥಾ ಕರಿಣತನ ನ್ಯಾಯವೇನೋ
ಮದನನೇ.

ಪದ || ಕಲ್ಯಾಣಿ || ಅಟ್ಟತಾಳ

ಅರವಿಂದಭವನೆ ಕೇಳೋ ಚಿತ್ತದೊಳು ನೀ
ನು ಪರಮ ಕರುಣವ ತಾಳೋ || ಭರದಿ ಪೇಳಿ
ದ ವಾಕ್ಯವು ನಿಜವಾದರೊರೆವೆನೇ ನಾನು ಹ
ರನಾಗ್ಗೆ ಬಲದಿಂದಲೀ ಈ ಜಗದೊಳು ನಾನು ||

ಮನ್ಮಥ: ಭಲಾ ಭಲಾ ಅಣ್ಣಯ್ಯನವರೇ ನೀವುಗಳಾಡಿದ ಮಾತುಗಳೆಲ್ಲವೂ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು ನೀವು ನನ್ನ ತಮ್ಮನೆಂದು
ಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇಷ್ಟು ನಿಷ್ಕರುಣದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿಸುವುದು ನಿಮಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣುವುದೇ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪರಮೇಶ್ವರನು ನನಗೂ ನನ್ನ
ಬಾಣಕ್ಕೂ ವರವಂ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಸ್ವರ್ಗ ಮರ್ತ್ಯ ಪಾತಾಳ ಈ ಮೂರು ಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸ್ವವರಂ ಜಯಿಸಿ
ಜಯಶಾಲಿಮನ್ಮಥ ಎಂಬುದಾಗಿ ಬಿರುದಂ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರಲು ನನ್ನ ಬಾಣಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕದೇ ಇರುವಂಥ ಪ್ರಾಣಿಗಳೇ ಇಲ್ಲ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಂಡು
ತಾವು ನನಗೆ ನೀತಿಯಂ ಹೇಳುವುದು ಥರವಲ್ಲವೋ ಅಗ್ರಜಾ ಭಾಸ್ವರತೇಜಾ.

ಪದ

ಸುತೆ ಎಂಬಾಸೆಯ ಮರೆಸೀ ಶಾರದೆಯನ್ನು
ರತಿಯೊಳಗೊಡವೆರಸಿ ಮತಿಯನ್ನು ಮರು
ಳು ಮಾಡಿದ ವೀರನಾವನು ಕ್ಷಿತಿಯೊಳು
ವೇಳು ನೀನೂ || ಕೇಳಯ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮ ||

ಮನ್ಮಥ: ಭಲಾ ಭಲಾ ಅಣ್ಣಯ್ಯನವರೇ ತಾವುಗಳು ನನ್ನ ಬಾಣಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೆ ಹ್ಯಾಗೆ ನೀವು ಶಾರದೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಅವಳನ್ನು
ನಿಮ್ಮ ಮಗಳೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬೇಕಾದ್ದೇ ಧರ್ಮವಾದದ್ದು. ಅದನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಆಕೆಯ ರೂಪುರೇಖೆ ಲಾವಣ್ಯಗಳಂ ನೋಡಿ
ಬಿಡಲಾರದೆ ಆಕೆಯನ್ನು ಲಗ್ನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಿ ಆಗ ಶಾರದಾಪತಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೂಗಿಸಿದ ಬಾಣವು ಯಾವುದು ಅಲ್ಲದೆ
ತಂದೆಯವರಾದ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವು ದಾರುಕಾವನದಲ್ಲಿ ಸ್ವವರಸಂಗಪರಿತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುವ ರುಷಿಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೋಹಿನಿ
ಅವತಾರ ಮಾಡಿದರು ಆಗ್ಗೆ ವ್ಯಾಮೋಹವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದ ಬಾಣ ಯಾರದು ಆ ನೀಚನಾದ ಜಲಂಧರನ ಹೆಂಡತಿ ವೃಂದೆಯು ಒಂದು

ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತಂದೆಗೆ ತಂಗಿಯಾಗಬೇಕು ಅಂಥಾ ವೃಂದೆಯನ್ನೇ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯು ಕೂಡಿ ಸುಖಪಟ್ಟದ್ದು ನನ್ನ ಬಾಣದಿಂದಲ್ಲವೇ ಅಗ್ರಜಾ ಭಾಸ್ಕರತೇಜಾ.

ಪದ

ಬಿಡುಬಿಡು ನಿನ್ನಯಾ ಬೆಡಗಿನ ನುಡಿಗಳ ಮ
ದನಾ ಪೊಡವಿಯೋಳ್ ನಿನ್ನಯ ಜನ್ಮವ
ಸುಡು ಮದನಾ ತಿಳಿ ಇದನಾ ||ಅನ್ಯೋಪ
ಕಾರ್ಯಾರ್ಥ ಈ ದೇಹವೆಂಬುದು ಮಾನ್ಯವಾಗಿಹ
ವೇದ ವಾಕ್ಯವನರಿಯೇ ನೀ ತಿಳಿಯೈ ||

ಬ್ರಹ್ಮ: ಎಲಾ ಮನ್ಮಥನೇ ಕೇಳು ನಾವು ಎಷ್ಟೋ ವಿಧವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡರು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳದೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳುವಂಥ ನಿನ್ನ ಭಂಡ ಜನ್ಮವನ್ನು ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಡಬಾರದು ಭೀ ನಿನ್ನ ಜನ್ಮವನ್ನು ಸುಡುಸುಡು ಹಿರಿಯವರ ಮುಂದೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಆಡಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಪರಿಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೀಯೆ ಸಾಕು ಸಾಕು ನಿಲ್ಲಿಸು. ಈ ಶರೀರವನ್ನೆತ್ತಿದ ಮೇಲೆ ಪರೋಪಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಯಾಕೆಂದರೆ ||ಶ್ಲೋಕ ||ಅಸ್ಥಿರಜೀವನಂ ಲೋಕೇ ಅಸ್ಥಿರಂ ಧನ ಯೌವನಂ ಅಸ್ಥಿರಂ ನಾರೀಪುತ್ರಸ್ಯ ಧರ್ಮಕೀರ್ತಿ ದ್ವಯಸ್ಥಿರಂ ಎಂಬಂತೆ ಎಲೈ ಮದನನೇ ಕೇಳು ಅಸ್ಥಿರವಾದಂಥ ಈ ಹಾಳು ಶರೀರವನ್ನು ನಂಬಿ ಪರೋಪಕಾರಾದಿ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಕೊಡದೆ ವ್ಯಕ್ತವು ಹುಟ್ಟಿ ವ್ಯಕ್ತವು ಬಿದ್ದಂತೆ ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು ಹಿಂದೆ ಕೀರ್ತಿ ಪಡೆದಿರುವವರ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳಯ್ಯ ಮದನನೆ.

ಮನ್ಮಥ: ಅಣ್ಣಯ್ಯ ದಕ್ಷಾರಿಯಾದ ಆ ಪರಮೇಶ್ವರ ಮೇಲೆ ಬಾಣ ಪ್ರಯೋಗವಂ ಮಾಡಿ ಸ್ವಾಮಿ ದ್ರೋಹಕ್ಕೊಳಗಾಗುವ ವಿಚಾರ ವಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಒಂದು ಪಕ್ಷಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡೆಂದರೆ ಮಾಡೇನೆ ಹೊರ್ತು ಈ ಕಾರ್ಯವು ನನ್ನಿಂದ ಸರ್ವಥಾ ಆಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ ಅಣ್ಣಯ್ಯನವರೇ.

ಬ್ರಹ್ಮ: ಅಯ್ಯ ಕುಸುಮಾಸ್ತ್ರನೇ ಕೇಳು ಹಿಂದೆ ವೃತ್ರಾಸುರನ ಬಾಧೆಯಂ ತಾಳಲಾರದೆ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ದಧೀಚಿ ಮಹರ್ಷಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಬೆನ್ನಿನೊಳಗಿರುವ ಕಂಕಾಳವೆಂಬ ಮೂಳೆಯಂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಆ ಮಹರ್ಷಿಯು ದೇವತೆಗಳ ಇಷ್ಟ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡುವ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಬೆನ್ನ ಮೂಳೆಯಂ ತೆಗೆದು ವಜ್ರಾಯುಧವಂ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಅದರಿಂದ ಆ ವೃತ್ರನಂ ಸಂಹರಿಸಿ ವೃತ್ರಾರಿ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೇ. ಆದರೆ ದಧೀಚಿ ಮಹರ್ಷಿಯ ಶರೀರ ಸ್ಥಿರವಾಯಿತೋ ಅಥವಾ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಉಪಕಾರ ಸ್ಥಿರವಾಯಿತೋ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡು.

ಮನ್ಮಥ: ಅಗ್ರಜ ಸೃಷ್ಟಿಸ್ಥಿತಿಲಯಂಗಳಿಗೆ ಕಾರಣಕೃತರನಾದ ಪರಮೇಶನ ಉರಿನೇತ್ರಕ್ಕೆ ಯನ್ನನ್ನು ಗುರಿಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ವಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ಯಾವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿದಾಗ್ಯು ಶಿರಸಾವಹಿಸಿ ಮಾಡುವೆನಲ್ಲದೆ ಈ ಕಾರ್ಯವು ಎನ್ನಿಂದ ಅಸದಕವಾಗಿದೆಯೈ ದೇವಾ ಮಹಾನುಭಾವ.

ಬ್ರಹ್ಮ: ಎಲೋ ಮನ್ಮಥಾ ನಾನು ಎಷ್ಟೋ ಜನಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ ನಿನ್ನಂಥ ಲಬ್ಧನಂ ನಾನೆಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ ನಾನೆಷ್ಟು ಹೇಳಿದಾಗ್ಯು ಕೂಡ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವಂ ಕೊಡುವೆಯಾ ನೀಚನೆ ಭ್ರಷ್ಟನೇ ನನ್ನೆದುರಿಗೆ ನಿಲ್ಲಬೇಡ ಮದಾಂಧನೇ.

ದೇವೇಂದ್ರ: ಅಯ್ಯ ಮನ್ಮಥನೇ ನೀನು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ನಾವುಗಳು ಉಳಿಯುವಂತಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ದಯವಿಟ್ಟು ನಮ್ಮಗಳಂ ರಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಯ್ಯ ಮನ್ಮಥನೆ.

ವಿಷ್ಣು: ಎಲೈ ದೇವತೆಗಳೇ ನೀವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸುಮ್ಮನಿರಿ ನನ್ನ ಮಗನಾದ ಮದನನಿಗೆ ಇತಿಹಾಸವಂ ಹೇಳಿ ಸಮಾಧಾನವಂ ಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಪದ

ಅಸಮಶರ ಲೋಕದೊಳು ಪೆಸರಾದ ವೀರನೇ

ಉಸುರುತಿರ್ಪರೆ ನಾವು ಬೆಸಸಿದರೂ ಮುಳಿದೂ ||

ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಬಂಧು ನೀ ನಲ್ಲವೇ ಯದರದೆ ಸ

ಲ್ಲಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಗಳ ನಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡೈ ನೀ ಮಾಡೈ ||

ವಿಷ್ಣು: ಅಯ್ಯ ಪುಷ್ಪ ಬಾಣ ನಿಮ್ಮ ಅಣ್ಣ ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವಂ ಹೇಳಿ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಆಬಾಲವೃದ್ಧರೂ ಸಹ ನಿನ್ನನ್ನೇ ಕೋರುವರು ಇಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ದೇವತರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಬಾಣಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಲು ನಿನಗೆಂದಿಗೂ ಹಾನಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ನಿನ್ನ ಮನದ ಭ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಿಶ್ಚಿಂತನಾಗಯ್ಯಿ ಮದನಾ ಇದ್ಯಾವ ಘನಾ.

ಪದ

ಅಗಲಿರ್ಪ ಸತಿಯಾದ ಅಗಜೆಯನು

ಪರಶಿವಗೆ ಮಿಗೆ ಸೇರಿಸುತೆ ನೀನು ಜಗದಿ

ಸುಖಿಯಾಗೈ ||ಬೆರದವರು ಸಂತಸದಿ ವರವೀವ

ರಲ್ಲದೆ ಬರಿದೆ ಕೊಲ್ಲವರೆಂಬ ಮರುಳತನವಾ ಕಳೆ ||

ವಿಷ್ಣು: ಹೇ ಕಂದನಾದ ಮನ್ಮಥನೇ ಆ ಜಗದೀಶನು ಅಮ್ಮನವರು ಅನಾದಿ ದಂಪತಿಗಳೆನಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರವರು ಸೇರಲು ಯತ್ನವಿಲ್ಲ ಆದಕಾರಣ ನಿನ್ನ ಸಮೋಹನಾಸ್ತ್ರವಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಆ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಬಹಿಮುರಖ ಮಾಡಿ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಮನಗೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಗಿರಿಜಾ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುವುದು ಅನಂತರ ದೇವತೆಗಳ ಕಷ್ಟ ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದು ಅಗಲಿದಂಥ ದಂಪತಿಗಳಂ ಸೇರಿಸಿದ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅಮ್ಮನವರಿಗೆ ದಯಬಂದು ಮನ್ಮಥನು ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದನೆಂದಂ ತಿಳಿದು ನಿನಗೆ ವರವಂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯೋಚಿಸದೆ ಶಿವನಿಂದ ದಗ್ಧವಾಗುತ್ತೇನೆಂದು ಚಿಂತಿಸುವೆಯಲ್ಲಾ. ಈ ಹುಚ್ಚು ಬಿಟ್ಟು ಶರಪ್ರಯೋಗವಂ ಮಾಡಯ್ಯ ಪಂಚಶರ ಯಾತಕ್ಕೆ ತಾತ್ಕಾರ.

ಮನ್ಮಥ: ಅಯ್ಯೋ ಹರಹರ ಶಿವಶಿವ ಮುಂದೇನು ಮಾಡಲಿ ತಂದೆಯವರೂ ಅಣ್ಣಯ್ಯನವರೂ ದೇವತೆಗಳಾದಿಯಾಗಿ ಸ್ವವರರೂ ನಾನಾ ವಿಧವಾಗಿ ಬೋಧಿಸುವರಲ್ಲ. ಇವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮೀರುವುದಕ್ಕೂ ಯತ್ನವಿಲ್ಲ ಶಿವನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೂ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲ ಇರಲಿ ಒಳ್ಳೇದು ಇದಕ್ಕೊಂದು ಉಪಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ದೇವತೆಗಳೂ ಉಳಿಯಬೇಕು ನಾನೂ ಬದುಕಬೇಕು ಜನಕನೇ ಆ ಸ್ವಾಮಿಯ ಮೇಲೆ ಹೂಡತಕ್ಕ ಸನ್ಮೋಹನಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಆ ನೀಚರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಆ ನೀಚರಾಕ್ಷಸರು ಅವರವರ ಸತಿಯರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆಯೂ ದೇವತೆಗಳ ತಂಟೆಗೆ ಬಾರದಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ದೇವತೆಗಳ ಕಷ್ಟವು ಪರಿಹಾರವಾಗುವದು. ನಾನು

ಶಿವದ್ರೋಹಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲಾ ಇಷ್ಟು ಕಾರ್ಯವಾದರೆ ನಾನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಹೊರತು ಆ ಶಿವನ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರವು ನನ್ನಿಂದಾಗುವುದಿಲ್ಲ ತಮಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳಿದ ತಪ್ಪನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಬೇಡುವೆನು.

ಪದ

ಜಲಜಾ ಸಾಯಕ ನಮ್ಮ ನುಡಿಗಳ ಧಿಕ್ಕರಿಸುವ
ರೇ ನಿನ್ನಯ ಬಲುಹಾ ನಾನೀಗಲೆ ನೋಡುವೆನು
ನೋಡುವೆನೂ ||

ಬ್ರಹ್ಮ: ಎಲೋ ಮನ್ಮಥ ತಂದೆಯ ಮಾತನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ನನ್ನನ್ನೂ ಸಹ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವೆಯಲ್ಲಾ ನಿನಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಬದಲಾಗಿ ಆ ನೀಚ ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಕರಗಿ ನಮ್ಮ ಮಾತುಗಳಂ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು ನೀನು ಅವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವೆಯಲ್ಲಾ ನೀಚನೇ ಭ್ರಷ್ಟನೇ ಹೇ ಜನಕಾ ತಾವು ನನಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ತಟ್ಟನೆ ಶಾಪವಂ ಕೊಟ್ಟು ನಿಮಿಷ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಇವನ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ಅಡಗಿಸುವೆನು. ಎಲೋ ಮನ್ಮಥ ನೀನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೋಗುವೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಇದೋ ಶಾಪವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ತೆಗೆದುಕೊ ಮೂಢ ನಡಿನಡಿ ಗಾಢ.

ಮನ್ಮಥ: ಆಹಾ ದೈವವೇ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಅಣ್ಣಯ್ಯನವರು ಶಾಪ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂಬುದಾಗಿ ಕೋಪಿಸಿದರು ತಂದೆಯವರೂ ಕೂಡ ಬೋಧಿಸಲಾರಂಬಿಸಿದರು. ದೇವತೆಗಳಾದರೋ ದೀನರಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಇಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ದುಃಖವಂ ಕೇಳುವರೇ ಇಲ್ಲವಾಯಿತು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಪ್ರಾಣಕಾಂತೆಯಾದ ರತಿಯಲ್ಲಾದರೂ ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡುವೆನು ಯಾರಲ್ಲಿ, ಎನ್ನ ಪ್ರಾಣಕಾಂತೆಯಾದ ರತಿಯನ್ನು ಬರಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ರತಿ: ಸುಂದರನೇ ವಂದಿಸುವೆನು

ಮನ್ಮಥ: ಸುಂದರಾಂಗಿಯೇ ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏಳು.

ರತಿ: ಪ್ರಿಯನೇ ಎನ್ನಂ ತ್ವರಿತದಿಂದ ಕರೆಸಿದ ಕಾರ್ಯವೇನು ಕೋಮಲಕರಗಳಿಂದ ನಾಂ ಬೇಡುವೆ ಮುದ್ದು ಗಿಳಿಯ ಮಾತಿನಂತೆ ಸುಖಿಸೈ ಕಾಮನೇ ಕೂಡುವೆ ನಿನ್ನ ನಾಂ ಬೇಗನೇ.

ಪದ

ಸಾರಸಾಕ್ಷಿ ಕೇಳೆ ಸೌಖ್ಯ ಸಾರವರೆ ರತಿಯೇ
ನೀರೆ ವಿಧಿಯು ಶಾಪದ ವಿಚಾರಕೇನು ಗತಿ
ಯೇ ಹರಿಯು ವಿಧಿಯು ಸುರರು ಎನ್ನ ಕರೆದು
ಬಾಧಿಸುತ್ತಿಹರು ||ಹರನಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಗೆ ಮುಂದೆ
ತೆರನೇನಹುದೊ ಕಾಣೆ ಮುಂದೆ ಅಂತಕಾಂತಕ
ನು ಶಿವನ ಎಂತು ಗೆಲುವೆನೇ ನಾನು ಕಾಂತೆ
ಪೋಗದೆ ಬಿಡಲು ಮುನ್ನ ಪಂಥ ಪೋಪುದೆನಲು ||

ಮನ್ಮಥ: ಮೋಹನಾಂಗಿಯಳಾದ ರತಿಯೆ ದೇವತೆಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಜಗದೀಶನ ಮೇಲೆ ಬಾಣ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡೆಂಬುದಾಗಿ ತಂದೆಯವರು ಹೇಳಿದರು ಇತ್ತಲಾಗಿ ಇಂದ್ರನೇ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ನನ್ನನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಆ ಪರಮಾತ್ಮನು ಯಮನಂ ಜೈಸಿ ಮೃಕಂಡು ಮುನೀಶ್ವರನಂ ಕಾಪಾಡಿ ಅಂತಕಾಂತಕನೆಂಬ ಬಿರುದಂ ಜೈಸಿರುವನು. ಆ ಮೃತ್ಯುಂಜಯನ ಮೇಲೆ ಬಾಣ ಪ್ರಯೋಗವಂ ಮಾಡಿದರೆ ನನ್ನ ಗತಿ ಏನಾಗುವುದೋ ಕಾಣೆ ಅಥವಾ ಶಿವನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗದೆ ಹೋದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನನ್ನಂ ಹೇಡಿ ಎನ್ನುವರಲ್ಲದೆ ಆ ಬ್ರಹ್ಮನೂ ಕೂಡ ಶಾಪವಂ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಕೆರೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಬಾವಿ ಇದ್ದಂತೆ ಎನಗಾಗಿರುವುದು ಇದಕ್ಕೇನು ಮಾಡಲೇ ಕಾಂತೆ ಮತಿಗುಣವಂತೆ.

ಪದ ||ನವರೋಜು ||ಆದಿತಾಳ

ನೀತಿಯಲ್ಲದು ರಮಣ ಆತನುಸಿರ್ಜಿತ ಕರುಣ
ಆತುರದಲಿ ನೀನೂ ಬ್ರಹ್ಮ ವಿಷ್ಣುಗಳ ನುಡಿಯ
ನಂಬದಿರೈ ಮಾತ ಕೇಳು ವರೇ ಗಿರಿಜೆಯ
ಕೂಡಿದ ಬಳಿಕ ವರವಹುದಾದರೆ ಮುನ್ನ ಹರ
ನ ಕೆಣಕಲು ನೀನು ಧುರದೋಳ್ ಬದುಕುವೆಯಾ ||

ರತಿ: ಪ್ರಾಣಕಾಂತನೇ ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಆದರೆ ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮಗಳ ಸುಖ ದುಃಖಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳದೆ ನಾನಾ ವಿಧವಾಗಿ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅವರ ಮಾತುಗಳಂ ಕೇಳಿ ತಾವು ಪರಶಿವನಲ್ಲಿ ಬಾಣ ಪ್ರಯೋಗವಂ ಮಾಡಿದರೆ ನೀವು ಖಂಡಿತ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಆ ಸ್ವಾಮಿಯು ಅಮ್ಮನವರಲ್ಲಿಗೆ ಸೇರಿದರೆ ವರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರಲ್ಲವೆ ನಾವು ಸುಖವಾಗಿ ಬದುಕಿದರಂತೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವರವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ತಮಗೆ ಹಾನಿಯಾದರೆ ಯಾರಿಗೆ ವರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಆ ವರವೂ ಬೇಡ ತಾವು ಹೋಗುವುದೂ ಬೇಡ ನಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ಜಗತ್ತೆಲ್ಲಾ ಸುಖವಾಗಿ ಇದ್ದಂತೆ ಆಗುವುದು ನಾವೇ ನಾಶವಾಗುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಂದಲೇನಾಗುವುದು ಏನಾದರೂ ಆಗಲಿ ಹೋಗಕೂಡದೋ ಪ್ರಿಯನೇ ಇದ್ಯಾವ ಯೋಚನೆ.

ಪದ ||ಶಂಕರಾಭರಣ ||ಏಕತಾಳ

ಚಾರು ಚಂದ್ರವದನೇ ಕೇಳೆ ನೀರೆ ನಿನ್ನ ನುಡಿ
ಯು ನಿಜವು ವಾರಿಜಾ ಪಿತನ ಕೋಪ ಕಾರು
ಸಿಲುಕವರೇನೆ ರಮಣೀ ||

ಮನ್ಮಥ: ಹೇ ಮಂಗಳಂಗಿಯಾದ ರತಿಯೇ ಕೇಳು ನೀನು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಾನು ಹೋಗದೆ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ನಿಂತದ್ದೇ ಆದರೆ ಅಣ್ಣಂದಿರಾದ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರು ಶಾಪವಂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೇನು ಮಾಡಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಲೋಚನೆಯಂ ತಿಳಿಸುವಳಾಗೆ ರಮಣಿ ಕಲಕೀರವಾಣಿ.

ಪದ

ಸುಂದರಾಂಗ ಸುಂದರವದನ ಪೋಗಲಾಗ
ದೋ ಅಂದದಿಂದ ಬೇಡುವೆನು ಇಂದುರೂ
ಪನೇ ||ಶಾಪಕವಧಿಯುಂಟು ಶಿವನ ಕೋಪ
ಕವಧಿ ಯುಂಟೆ ಮದನ ಶಾಪವಿತ್ತರೀಯಲಿ
ವಿಧಿಯೇ ನೀ ಹೋಗಬೇಡವೈ ||

ರತಿ: ಹೇ ಕಾಂತ, ಭಾವನವರಾದ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರು ಶಾಪವಂ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷ ಇಷ್ಟು ತಿಂಗಳು ಇಷ್ಟು ದಿನಗಳೆಂಬ ಅವಧಿ
ಇರುವುದು ಆ ಅವಧಿ ತೀರಿದ ಮೇಲಾದರೂ ಪ್ರಾಣವಂ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಸುಖವಾಗಿರಬಹುದು. ಆ ಜಗದೀಶನ ಕೋಪಕ್ಕೆ ಅವಧಿ
ಏನಾದರೂ ಉಂಟೆ ಶಾಪ ಬಂದರೆ ಬರಲಿ ಅನುಭವಿಸೋಣ. ತಾವು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೋಗಬೇಡವೋ ನಲ್ಲ ಕೇಳೆನ್ನ ಸೊಲ್ಲ.

ಪದ

ಲೋಕನಾಥರಿವರ ನುಡಿಯ ನಾ ಕೇಳದೆ ಹೋ
ಗೆ ಜಯ ದೇಹವು ಸ್ಥಿರವೇ ನೀ ಕೇಳು ರಮಣಿ ||

ಮನ್ಮಥ: ಮಂಗಳಾಂಗಿಯಾದ ರತಿಯೇ ಕೇಳು ಈ ಅಸ್ಥಿರವಾದ ಶರೀರವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಆಸೆಯನ್ನಿಟ್ಟು
ಹರಿಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳಂ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ನಾನು ಬದುಕಿ ತಾನೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ಎಲ್ಲಾ ತಿಳಿದವಳಾದ
ನೀನು ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೇ ಕಾಂತೆ ಮತಿಗುಣವಂತೆ.

ಪದ

ತಲೆಯು ಬಲಿಯುತೆನ್ನುತುಬ್ಬಿ ಶಿಲೆಯ ತಾಗುವಂ
ತೆ ರಮಣ ಕಲುಷಹರನ ಮುಂದೆ ನಿನ್ನ ಛಲವು
ನಡೆವುದೆ ರಮಣ ||

ರತಿ: ಆಹಾ ಪ್ರಾಣಕಾಂತ ಒಂದು ವೇಳೆ ತಾವು ಛಲವಂ ಮಾಡಿ ಆ ಸ್ವಾಮಿಯ ಮೇಲೆ ಬಾಣ ಪ್ರಯೋಗವಂ ಮಾಡಿದರೆ ನಿಮಗೆ
ಜಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಲೆಯು ಬಲಿಯಿತೆಂಬುದಾಗಿ ಕಲ್ಲನ್ನು ಹಾಯ್ದರೆ ತಲೆ ಹೊಡೆಯದೆ ಇರುವುದೆ ಹ್ಯಾಗೆ ಅಂದರೆ ನೀವೇನಾದರೂ
ಇವರುಗಳ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಅಹಂಕಾರಪಟ್ಟರೆ ಆ ಸ್ವಾಮಿ ಇಂದ ಶಿಕ್ಷೆ ಆಗುವದೆಂದಿಗೂ ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ ಈ ಹಾಳು ಸಂಕಟ ಯಾರಿಗೆ
ಬೇಕು ಹ್ಯಾಗಾದರೂ ಆಗಲಿ ನೀವು ಮಾತ್ರ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೆ ನಲ್ಲಾ ಲಾಲಿಸೆನ್ನ ಸೊಲ್ಲಾ.

ಪದ

ಕಾಯವಿದ್ದ ಬಳಿಕ ಸುಜನಪಾಯಕ್ಕೊದಗದಿರಲು
ರತಿಯೆ ಹೇಮವಲ್ಲವೇನೆ ತನುವಿ ದಾಯುತನೇತ್ರೆಯೆ ||

ಮನ್ಮಥ: ಹೇ ಕಾಂತೆಯೆ ಕೇಳು ಶರೀರವನ್ನೆತ್ತಿದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ತಾನೇ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ಅನಿತ್ಯವಾದ ದೇಹವನ್ನೆತ್ತಿ ಜೀವಿಗಳನ್ನಂತೆ ಹೆಸರು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಸಾರ್ಥಕವೇನು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತೇನೆ ಕಾಂತೆ ಇದು ಯಾತರ ಚಿಂತೆ.

ಪದ

ಸುರರ ಕಾರ್ಯಕೆಂದು ತನುವ ತೆರುವುದುಂಟೆ ಪ್ರಿಯಾ
ನಿರ್ಜರರ ಕಾರ್ಯವಹುದೆ ಸೋಲ್ವನೆ ಹರನು ನಿನಗಿನ್ನು ||

ರತಿ: ಪ್ರಾಣೇಶ್ವರನೇ ಪರೋಪಕಾರ ಮಾಡುವುದು ನಿಶ್ಚಯವೇ ಸರಿ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀವು ಸಾಹಸ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೂ ನಿಮ್ಮ ಬಾಣಕ್ಕೆ ಆ ಜಗದೀಶನು ಸೋತರೆ ಈ ದೇವತೆಗಳ ಕಾರ್ಯವಾಗುವುದೇನೋ ನಿಶ್ಚಯ ನಿಮ್ಮ ಶರೀರವು ಹೋಗಿ ದೇವತೆಗಳ ಕಾರ್ಯವು ಆಗದೇ ಹೋದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ಆದ ಕಾರಣ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ತಾವು ಮಾತ್ರ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಡವೋ ನಲ್ಲ ನಡೆಸೆನ್ನ ಸೊಲ್ಲ.

ಪದ

ಧರೆಯೊಳು ಜಯಶೀಲವಾದ ಸುರವಿಭ
ರಿತ ಶರಕೆ ಜಯವು ದೊರಕದಿಹುದೆ ಭುವನ
ತ್ರಯದಿ ತರುಣಿ ನೀ ಪೇಳೆ ||

ಮನ್ಮಥ: ಹೇ ಕೋಮಲಾಂಗಿ ರತಿಯೇ ಕೇಳು. ಇದುವರೆಗೂ ನನ್ನ ಬಾಣಕ್ಕೆ ಕೊರತೆ ಬಂದಿಲ್ಲ ಈಗಲೂ ಎಂದಿಗೂ ಕೊರತೆ ಬರಲಾರದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನೀನು ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಆಲೋಚಿಸಬೇಡ ಕಾಮಿನಿ ಕಲಹಂಸಗಾಮಿನಿ ||ಹೇ ಪ್ರಾಣಕಾಂತೆಯೇ ಕೇಳು ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಮನುಷ್ಯರು ಎಷ್ಟೇ ಆಯುಸ್ಸುಳ್ಳವರಾದರು ಶಿವದ್ವೇಷದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಾಯುಷ್ಯ ಆಗುವುದೇನೋ ನಿಜ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಆ ಸ್ವಾಮಿ ಇಂದ ನಾಶವಾದರೂ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಕೀರ್ತಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿರುತ್ತೇನೆ ನನ್ನ ಸನ್ಮೋಹನಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಆ ಸ್ವಾಮಿಯು ಅಮ್ಮನವರಲ್ಲಿ ಸೇರುವುದೇನೋ ನಿಶ್ಚಯ ಒಂದು ವೇಳೆ ಆ ಸ್ವಾಮಿಯು ಕೋಪ ಮಾಡಿದರೂ ಅಮ್ಮನವರಿಗೆ ದಯೆ ಬಂದು ನಿನ್ನ ಮಾಂಗಲ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತಾರೆ ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೊರಡುವುದಕ್ಕೆ ಸನ್ನದ್ಧನಾಗುತ್ತೇನೆ ನೀನೂ ಸಹ ಬರುವುದಾದರೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವಳಾಗೆ ಕಾಂತೆ ಇದಕ್ಕಾತಕ್ಕೆ ಚಿಂತೆ.

ಪದ ||ಜಂಪೆ

ಶ್ರೀ ಗೌರಿಪಾಲಿನೆ ಈ ಗೋತ್ರವೆಲ್ಲವನೂ ಭೇ
ಗೀಂದ್ರಭೂಷಿತ ಪ್ರೇಮ ಬಾಹ್ಯರ ಮೃಗೇಂದ್ರ
ವಾಹನಳೇ ||ಕ್ರೂರಾಸುರಾಂತಕಿಯೇ ಗೌರೀ
ಶಿವಾಂಬಕಿಯೇ ||

ಗಿರಿಜಾ ಕಲ್ಯಾಣ

ಮನ್ಮಥ: ಜಯ ಜಯ ಮಹಾತಾಯೆ ಲೋಕಮಾತೆ ತ್ರಿಪುರ ಸುಂದರಿ ಆದಿಶಕ್ತಿ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿ ಯಾದಂಥ ತಾಯಿ ಉಮಾ ಕಾತ್ಯಾಯಿನಿ
ಕಾಮೇಶ್ವರಿ ಕಂಕಾಳಿ ನಿರ್ವಿಕಾರಿ ನಿತ್ಯಾನಂದೆ ನಿಷ್ಕಳ ಚಂಡಿಕೆ ಅಂಬಿಕೆ ಗಾಯಿತ್ರಿ ಸಾವಿತ್ರಿ ಎಂಬ ಸಹಸ್ರನಾಮವಂ ಪಡೆದಿರುವಂಥ
ತಾಯೆ ನಿನ್ನ ಮಗನಾದ ಮನ್ಮಥನಂ ರಕ್ಷಿಸಿ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡು ಜನನಿ ಭವಭಯಹನನಿ.

ಪದ || ತ್ರಿವುಡೆ

ಎನುತ ಪಾ'ವರತಿಯನ್ನು ನೆನೆಯುತಾ ವನಿತೆ
ರತಿಯನು ಸಂತವಿಡುತಲಿ ಮನಸಿಜಾಸ
ನು ನಡೆತಂದನು ಹರನ ಪಾದಕ್ಕೆ ವಿನಯದೊಳು ||

ಮನ್ಮಥ: ಹೇ ಪ್ರಾಣಕಾಂತೆಯೇ ಮಾತೆಯಾದ ಪಾ'ವರತಾ ಅಮೃತ್ಯುನವರನ್ನು ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾಯ್ತು ಇನ್ನು ಹರಿಬ್ರಹ್ಮಂದ್ರಾದಿಗಳಿಗೆ
ತಿಳಿಸಿ. ನಾನು ಹೊರಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಕಾಂತೆ ಗುಣವಂತೆ.

(ವಿಷ್ಣು ಬ್ರಹ್ಮ ಇಂದ್ರ ಬರುವರು)

ಮನ್ಮಥ: ತಂದೆಯವರ ಪಾದಕ್ಕೆ ಶಿರಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು.

ವಿಷ್ಣು: ಕಂದಾ ಮದನನೇ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯವೇನೋ ನಿನಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ.

ಮನ್ಮಥ: ಅಣ್ಣಾ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನೇ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸುವೆನು.

ಬ್ರಹ್ಮ: ಎಲೈ ಮೀನಕೇತನೇ ನಿನಗೆ ಶುಭವಾಗಲಿ ಮತ್ತೇನು ಸೂಚನೆ ವಿವರಿಸು.

ಮನ್ಮಥ: ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳೇ ನಿಮ್ಮ ಚರಣಾರವಿಂದಗಳಿಗೆ ವಂದಿಸುವೆನು.

ಇಂದ್ರ: ಮಗೂ ಮನ್ಮಥನೆ ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ. ಕಂದಾ ಮನ್ಮಥನೇ ಇದುವರೆವಿಗೂ ತಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ ಕಾರಣವೇನು ವಿವರಿಸು.

ಪದ || ಜಂಪೆತಾಳ

ಪೋಗಿ ಜೈಸೂವೆ ನಾನು ನಾಗಭೂಷಣನನ್ನೂ
ಬೇಗ ವೀಳ್ಯವ ಕೊಡಿರೆನುತಾ ಆಗ ಕೇಳಿದ ಮದನ ||

ಮನ್ಮಥ: ಹೇ ಜನಕನೇ ಮನಸ್ಸಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಲಾಲಿಸಿರಿ ನಾನು ಆ ಸ್ವಾಮಿಯ ಯದುರೋಳ್ ನಿಂತು ಪಂಚ ಬಾಣವಂ
ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾಗಿ ಅಣ್ಣಯ್ಯನವರು ಕೋಪ ಮಾಡಿದರು. ತಾವುಗಳು ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿದರೆ ಆ
ಪರಶಿವಮೂರ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಣ ಪ್ರಯೋಗವಂ ಮಾಡಿ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಆಹಾ ಚತುರ್ಮುಖನೇ ತಾವು ಆಶೀರ್ವಾದವಂ ಮಾಡಿರಿ ಅಗ್ರಜ.

ಬ್ರಹ್ಮ: ಅಯ್ಯ ಮನ್ಮಥ ನೀನು ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರವಂ ಕೇಳಲು ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು ಇಗೋ ನಿನ್ನ ಕೊರಳಿಗೆ
ಜಯಪುಷ್ಪಮಾಲೆಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ಹೋದ ಕಾರ್ಯವು ಜಯವಾಗಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡೈ ಮದನ ಮುಂದಿನ
ಕಾರ್ಯದಹದನ.

ಇಂದ್ರ: ಎಲೈ ವೀರನಾದ ಮನ್ಮಥನೇ ಈಗ ನೀನು ಬಾಣ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ನಾವುಗಳು ಧನ್ಯರಾದೆವು ಆ
ಮೃತ್ಯುಂಜಯನು ನಿನಗೆ ಒಲಿಯಲಿ ಹೋಗಿ ಬಾರೈ ಮದನನೆ ನಿನಗ್ಯಾತಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ.

ಮನ್ಮಥ: ಅಯ್ಯ ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳಿರಾ ಹೇಗಾದರೂ ನಿಮಗೆ ಕ್ಷೇಮ ಉಂಟಾದರೆ ಸಾಕು ನಾನು ಹೋಗಿ ಆ ಕೈಲಾಸವಾಸನ ಮೇಲೆ
ಶರಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಹೆದರದೆ ಧೈರ್ಯವಾಗಿರಿ ಸ್ವರ್ಗರಿಗೂ ನಮಸ್ಕಾರ ನಾನು ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತೇನೆ ಹೇ ಮಂಗಳಾಂಗಿಯಾದ
ರತಿಯೇ ಸ್ವರ್ಗರಿಂದಲೂ ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಪಡೆದಿರುವೆನು ಹೊರಡುವಳಾಗೆ ಕಾಂತೆ ಇದಕ್ಕೇಕೆ ಚಿಂತೆ.

ಪದ

ಭಾಮ ಮಣಿಯಲೆ ಬಾರೆ ಹೇಮ ಕೂಟಕೆ
ಬಂದೆ ಸೋಮನ ದಯದಿಂದ ಭ್ರಮೆಗೊಂಡು
ನಿಂದೆ ||ದಾರಿಯ ಕಾಣದೆ ಗಿರಿಜಾತೆ ಸ್ಮರಿಸಿದೆ
ಘೋರಕಾನದೊಳು ಮೀರಿ ದುಃಖವ ಮಾಳ್
ತೆರನೇನಾ ಮಾಳ್ವೆನು ಹರಿಯ ಮಾತನು ಕೇಳಿ
ಅರಿಯದೆ ನಾ ಬಂದೆ ಈ ತೆರದಿ ನೊಂದೆ ||

ಮನ್ಮಥ: ಹೇ ಯನ್ನ ಸತಿಯಾದ ರತಿಯೆ ಕೇಳು ಹರಿಬ್ರಹ್ಮಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳ ವಚನವಂ ಕೇಳಿ ಅತಿಶಯದಿಂದ ಸಂತೋಷದೋಳ್
ಅಪ್ಪಣೆಯಂ ಪಡೆದು ಈ ಅಘೋರವಾದ ತಪ್ಪಲೋಳ್ ಬರುವಾಗ್ಯೆ ನನಗೆ ಅಪಜಯ ಬಂದಿತಲ್ಲ ಹರಹರಶಂಕರಿ ಕಾಳಿ ಕಂಕಾಳಿ
ಕಮಲೇಶ್ವರಿ ಪಥವಿಡಿದು ರಥವನ್ನು ಹಾರಿಸಿ ರತಿಯಂ ಅತಿಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಮಾಡಿ ಅಷ್ಟಮೂರ್ತಿಯಂ ಕಾಣದೆ ಗತಿಗಟ್ಟು ಘಣಿಹರನಂ
ನೋಡುತ್ತಾ ಬರುವ ಸಮಯದೋಳ್ ಸುಂದರನಾದ ನಂದೀಶನಂ ಕಂಡು ಪರಿವಾರವು ಚದರಿದ ಮರಿಯಾನೆಯಂತೆ ನರಳುವುದಲ್ಲಾ.
ಆ ದಕ್ಷಾರಿಯಾದ ವಿರೂಪಾಕ್ಷನಂ ಕಾಣುವುದೇ ದುಃಖವಾಗಿರುವುದಲ್ಲ ಅಯ್ಯೋ ಶಿವಶಿವ ಏನು ಮಾಡಲಿ ಆಹಾ ಪ್ರಾಣ ಮನೋಹರಿ
ಚಿಂತೆಯಂ ಮಾಡದೆ ಬರುವಳಾಗು ಇಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಯಾರೋ ಇರುವಂತೆ ಶಬ್ದವು ಕೇಳಿ ಬರುವುದು ಮೆಲ್ಲನೆ ಹೋಗೋಣ ಬಾರೆ
ಫುಲ್ಲಲೋಚನೆ.

ಪದ

ಮುದವಾಂತು ನೋಡು ನೋಡು ಬೇಗಾ ಸಾಮಜ
ಯಾನೆ ಮನಸಿಗೀಗ ಆನಂದಮಾಗಿ ಮೆರೆಯುತಿರ್ಪುದು ||

ವನಿತೆ ಇದರ ಸೊಬಗನೆಂತು ವರ್ಣಿಪೆ ನಾನು
ನಲ್ಲೆಯರು ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಿರಿದ ಮೊಗ್ಗುಗಳೆಲ್ಲವ ಬಿಡದೆ
ಬಿಡಿಸಿ ಮುಡಿಗೇ ಮುಡಿಸಿ ಸಡಗರದಿಂದಲಿ ||

ಗಿರಿಜೆ: ಆಹಾ ಸಖಿಯರೇ, ಈ ವನವು ಎಷ್ಟು ಮನೋಹರವಾಗಿ ಮರುಗ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಜಾಜಿ ಪರಿಮಳ ಪಾರಿಜಾತ ಸೇವಂತಿಗೆ ಪುಷ್ಪಗಳು
ನೇತ್ರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಆನಂದವಾಗಿರುವುವು. ನೋಡಿದಿರಾ ಗೆಳತಿಯರೇ.

ಪದ

ಯಾರಮ್ಮ ತಾಯೇ ಘೋರಕಾನನದೊಳು ಬರು
ವರೆ ಜನನೀ ಓವರಳೆ ಬರುವರೇ ಕಾರಣವೇನಿದು
ಸಾರಸನೇತ್ರಿಯೆ ಪೆಸರೇನು ಪೇಳಮ್ಮ ಮಾತೆಯೇ
ನಿನ್ನನು ಪೆತ್ತವೆಯಾರರಮ್ಮ ಅತಿಶಯದಿಂದಲಿ
ಮತಿಯುತೆ ಪೇಳಮ್ಮಾ ||

ಮನ್ಮಥ: ಅಮ್ಮಯ್ಯ ತಾಯೆ ನೀವು ಯಾರು ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರೇನು ನಿಮ್ಮ ಜನನೀ ಜನಕೆಯಾರರು ತಾವು ಈ ಘೋರ ಕಾನದಲ್ಲಿ
ಓವರಳೆ ಇರಲು ಕಾರಣವೇನು. ನಿಮ್ಮ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬಾಲನಾದ ಎನಗೆ ತಿಳಿಸುವರಾಗಿರಿ ಲೋಕಪ್ರಖ್ಯಾತೆ.

ಗಿರಿಜೆ: ಆಹಾ ತರಳನೇ ಹಿಮವಂತನ ರಾಣಿಯಾದ ಮೇನಕೆಯ ಉದರದೋಳ್ ಪುಟ್ಟಿದವಳು ನಾನು ನನ್ನನ್ನು ಗಿರಿಜಾತೆ ಎಂದು
ಕರೆಯುವರು. ಪರಶಿವನಂ ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಮೆಚ್ಚಿಸಿ ಪರಿಣಯವಾಗಬೇಕಾದ ಕಾರಣ ಬಂದಿರುವೆನೋ ತರಳನೆ.

ಮನ್ಮಥ: ನಮೋನ್ನಮೋ ತಾಯೆ ಗಿರಿಜಾ ಮಾತೆ ಕಾಳಿ ಮಹಂಕಾಳಿ ಮಹಂ ಮಾಯೆ ದಾನವ ನಾಶಿನಿ ದುರಿತ ವಿನಾಶಿನಿ
ಸುಗುಣವನ್ನು ಪೋಷಣೆ ಮಾಡುವ ತಾಯೆ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಪತ್ನಿಯಾದ ಗೌರಿದೇವಿಯೇ ದಕ್ಷನ ಯಜ್ಞದಲ್ಲಿ ಅಪಮಾನವಾದ ಕಾರಣ
ಅದೇ ಅಗ್ನಿಕೊಂಡದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ದಗ್ಧವಾದರೆಂಬ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ನಂದೀಶ್ವರನಿಂದ ಕೇಳಿ ಜಗದ್ವ್ಯಾಪಾರವಂ ತ್ಯಜಿಸಿ ನಂದೀಶ
ಮೊದಲಾಗಿ ಮಹಾ ಮುನಿಗಳಂ ಕೂಡಿ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಕುಳಿತಿರುವರಂತೆ ತಾಯೆ ಅಮ್ಮಯ್ಯ ದುರುಳರಾದ ಕಾರಣದಿ ರಕ್ತಸರು ದೇವತೆಗಳಂ
ಬಹುತರವಾಗಿ ಹಿಂಸೆಗೊಳಿಸಲಾಗಿ ಅವರು ಆ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ತಡೆಯಲಾರದೆ ಹರಿಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರಾದಿಗಳಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಕರೆಸಿ ಆ
ಪರಮೇಶ್ವರನ ಮೇಲೆ ನಿನ್ನ ಪುಷ್ಪ ಬಾಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಆ ಜಗದೀಶನು ಎಚ್ಚತ್ತು ಗಿರಿಜಾ ಕಲ್ಯಾಣವಂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವನೆಂದು ಹೇಳಿ
ಕಳುಹಿಸಿರುವರು ಆ ಈಶನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಲು ಭಯವಾಗುವುದು ಈಗ ನಿಮ್ಮ ದರ್ಶನದಿಂದ ಬಡವನಿಗೆ ಭಾಗ್ಯದ ನಿಧಿಯು ದೊರೆತಂತೆ
ಆಗಿರುವುದು ಇದಕ್ಕೆ ಹ್ಯಾಗೆ ಮಾಡಲಮ್ಮ ತಾಯೆ ಕರುಣದೋಳ್ ಕಾಯೆ.

ಗಿರಿಜೆ: ಆಹಾ ತರಳನಾದ ಮದನನೇ ಎನ್ನ ಪುಷ್ಪಕದ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ನಿನಗೆ ಜಯವಾಗುವುದು. ನೀನು ದಿವಿಜರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ
ಭಾಷೆಯು ಸಫಲವಾಗುವುದು. ಪನ್ನಗಾಭರಣನ ಮೇಲೆ ನಿನ್ನ ಪುಷ್ಪಬಾಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ನಿನ್ನ ಕಾರ್ಯವು ಜಯವಾಗುವುದು.
ಭೀತಿಪಡಬೇಡ ಎನ್ನಂ ನಂಬಿ ಬಾರಯ್ಯ ಮದನನೇ ನಿನಗ್ಯಾಕೆ ಯೋಚನೆ.

ಮನ್ಮಥ: ನಮೋನ್ನಮೋ ಗಿರಿಜಾ ಮಾತೆ ನಿಮ್ಮ ಶೃತಿಗೆ ಅತ್ಯಾನಂದವಾಯಿತು ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಇಂದ ಆ ದುಷ್ಕರಾಕ್ಷಸರಂ ಸದೆ ಬಡಿದು
ಜಯವಂ ಪಡೆದು ಈ ಪೊಡವಿಯೋಳ್ ಕೀರ್ತಿಯಂ ಪಡೆಯ್ಯೆ ಪರಬ್ರಹ್ಮಮೂರ್ತಿ ಎಂದು ಬಿರುದಾಂಕಿತವಂ ವಹಿಸಿ ನಮ್ಮ ದೇವತಾ

ನಿಕರಕ್ಕೆ ಆನಂದವಂ ಹೊಂದಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಂದಿರುವ ನಿನ್ನ ಕಂದನಾದ ಎನಗೆ ಇಂದು ನೀನು ಅತ್ಯಾನಂದದಿಂದ ನಿತ್ಯಾನಂದ ಮಾಡಬೇಕೌ ತ್ರಿಲೋಕ ಜನನಿ ಲೋಕಪಾವನಿ.

ಗಿರಿಜೆ: ಆಹ ಮದನನೇ ನೀನು ಹೋದ ಕಾರ್ಯ ಜಯವಾಗಲಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿರುವೆನು ಹೊರಡುವನಾಗು.

ಮನ್ಮಥ: ಅಮ್ಮಾ ತಾಯೆ ತಮ್ಮ ಆಶೀರ್ವಾದ ಕೃಪೆ ಇಂದ ಹೊರಡುತ್ತೇನೆ ತಾಯೆ ಕರುಣದೊಳ್ ಕಾಯೆ.

(ಈಶ್ವರನು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು)

(ಮನ್ಮಥ ||ರತಿ ||ಪ್ರವೇಶ)

ಪದ

ನಡೆದಾನು ಆಗಲೇ ಹರನ ಮರಕೆ ಪಂಚಶರನು
ಕೀರವಾಜಿಬದ್ಧ ಹೊರಟಾನು ಬೇಗಾ ಕೇಳ್ಯೇಗಾ ||

ಮನ್ಮಥ: ಆಹಾ ಕೋಮಲಾಂಗಿಯಳಾದ ರತಿಯೇ, ನಾನು ವಾಯು ಸಹಾಯದಿಂದ ರಥದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಹೋಗಿ ಆ ಶಿವನನ್ನು ಜೈಸಿದರೆ ಆ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಗೋ ಕಬ್ಬಿನ ಬಿಲ್ಲು ಪುಷ್ಪ ಚಾಪವಂ ಧರಿಸುವೆ ರಮಣಿ ಇಗೋ ನೋಡು ಬಾಣ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡುವೆನೇ ರಮಣಿ ಸದ್ಗುಣಾ ಭರಣಿ.

ಪದ

ವರ ನಂದೀಶ್ವರನಾಜ್ಞೆ ||ಎಂದು ತಾನರಿದಿತ್ತ ಮ
ನದಲಿ ನಡೆತಂದು ನಂದಿಗೊಂದಿಸುತಾ ||ವಂದಿಸುತಾ ||

ಮನ್ಮಥನ: ಹೇ ರಮಣಿ ನನ್ನ ಬಾಣವು ನಡೆಯದೇ ಇರುವ ವಿಚಾರವು ಈಗ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಆ ನಂದೀಶ್ವರನ ಮಹತ್ತಿನಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯ ನಡೆದಿರುತ್ತದೆ. ನಾನು ಆ ದ್ವಿತೀಯ ಶಂಭುವನ್ನು ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವೆಲ್ಲ ಜಯವಾಗುವದಕ್ಕೆ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಆ ನಂದೀಶ್ವರನನ್ನು ಕಾಣಬೇಕಾಗಿರುವ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಹೋಗೋಣ ನಡಿಯೇ ಕಾಂತೆ ಮತಿಗುಣವಂತೆ ||

(ನಂದೀಶ್ವರ ಬರುವುದು)

ಮನ್ಮಥ: ಸ್ವಾಮಿ ನಂದೀಶ್ವರನೇ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು ನನ್ನನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

ನಂದೀಶ್ವರ: ಎಲೈ ಮದನನೇ ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ನೀನು ಬಂದ ಕಾರಣವೇನು ಹೇಳು.

ರತಿ: ಸ್ವಾಮಿ ನಂದೀಶ್ವರರೇ ನಿಮಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿರುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸೈ ಈಶ ದುರಿತ ವಿನಾಶ.

ನಂದೀಶ್ವರ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲೇ ರತಿ ಮುಂದೇನು ಗತಿ.

ಮನ್ಮಥ: ಸ್ವಾಮಿ ದ್ವಿತೀಯ ಶಂಭುವೇ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲಾ ತಾರಕಾದಿ ದೈತ್ಯರ ಬಾಧೆಯನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ಹರಿ ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರಾದಿಗಳಂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಜಗದೀಶ್ವರನಿಗೆ ಮೊರೆ ಇಡಲಾಗಿ ಜಗದೀಶನು ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕುಮಾರನಂ ಪಡೆದು ನಾಶಪಡಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ಮರೆಯಾದರಂತೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಗಿರಿಜೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಮಿಯ ಲಗ್ನವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಆ ಹರಿಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರಾದಿಗಳ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಬಂದಿರುವೆನೈ ಸ್ವಾಮಿ ಭಕ್ತಜನಪ್ರೇಮಿ.

ರಾಗ-ಪುನ್ನಾಗ||

ಮುಂದೆ ದಾರಿ ಯಾವುದೆನಗೆ ನಂದೀಶಾ
ಈಶಾಬೇಗದೊಳು ತೋರಿಸೈ ನಂದೀಶ||

ಮನ್ಮಥ: ನಮೋನ್ನಮೋ ನಂದೀಶ್ವರರೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿನವರೆವಿಗೂ ಎಷ್ಟೋ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಬಂದೆನು ಆದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ದಾರಿಯೇ ತೋರುವದಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ. ಇಲ್ಲಿನ ವಿಚಾರವೆಲ್ಲವೂ ತಮಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಗೊತ್ತೇಹೊರತು ಮತ್ತೆ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಆದ ಕಾರಣ ದಯವಿಟ್ಟು ನನಗೆ ಈ ವಿಚಾರವೆಲ್ಲವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಬೇಕೈ ದೇವಾ ಮಹಾನುಭಾವ.

ಪದ

ಸುರರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆಂದು ನಾನು ನಂದೀಶ ಈಶಾ ಬಂದು
ಶರವನೆಳೆಯೊ ಮೃಗಗಳೆಲ್ಲಾ ನಂದೀಶ||

ಮನ್ಮಥ: ಸ್ವಾಮಿ ಜಗದ್ಧರಿಪಾಲಕನೇನನಗಿಷ್ಟು ಭಯ ಉಂಟಾಗಲು ಒಂದು ಕಾರಣವಾಯಿತು ಏನೆಂದರೆ ನನ್ನ ಬಾಣವನ್ನು ಯಾರ ಮೇಲೆ ತೊಟ್ಟಾಗ್ಯಾದರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದರೆ ಅವರಂ ಜೈಸುವುದೇ ನಿಶ್ಚಯವು ಇಂಥಾ ಬಾಣವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂದು ದೇವತೆಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದು ಒಂದು ಪಕ್ಷಿಯ ಮೇಲೆ ಬಿಡಲಾಗಿ ಅದು ನಡೆಯದೇ ಹೋದ್ದರಿಂದ ನನಗೆ ಬಹಳ ದಿಗಿಲು ಉಂಟಾಗಿರುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂದೇನು ಗತಿಯೈ ದೇವಾ ಮಹಾನುಭಾವ.

ಪದ

ಎನಗಿಂತ ಅಧಿಕ ಪ್ರಿಯನು ಪುಷ್ಪಚಾಪ ಬೇಗಾ
ನನ್ನಿಂದ ಪೋಗಿ ಜೈಸೋ ಪುಷ್ಪಚಾಪ||

ನಂದೀಶ: ಅಯ್ಯ ಮನ್ಮಥನೇ ನೀನು ಆ ಪರಮೇಶ್ವರನಿಗೆ ಎನಗಿಂತಲೂ ಅತಿ ಪ್ರೇಮದ ಭಕ್ತನು ಆ ಸ್ವಾಮಿಯು ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವಾಗ್ಯೆ ಮನ್ಮಥನು ಬಂದರೆ ಒಳಗೆ ಬಿಡಬಹುದೆಂಬುದಾಗಿ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀನು ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ನಿನ್ನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ನಾಗಯ್ಯೆ ಮದನನೇ ಇದಕ್ಕಾಕೆ ಯೋಚನೆ.

ಅಯ್ಯ ಮದನನೇ ನಿನಗೆಂದಿಗೂ ಅಪಜಯವಾಗಲಾರದು. ಆ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಮೇಲೆ ನಿನ್ನ ಪುಷ್ಪಬಾಣವು ನಡೆಯುವುದು. ಹೋಗುವಂಥವನಾಗಯ್ಯೆ ಮದನ ನಿನಗ್ಯಾಕೆ ಈ ಹದನ.

ಮನ್ಮಥ: ಹೇ ಕೋಮಲಾಂಗಿಯಳಾದ ರತಿಯೇ ಕೇಳು ನಂದೀಶ್ವರನ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಯಿತು. ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಆ ಜಗದೀಶನ ದರ್ಶನ ಮಾಡೋಣ. ಹೆದರದೆ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ನಡೆಯೇ ರಮಣೀ ಮಂಜುಳಕರವಾಣಿ.

ಮನ್ಮಥ: ಎಲೈ ರತಿಯೇ ಇತ್ತ ನೋಡು ಈ ಪರಮಾತ್ಮನು ಜಟಾಮಕುಟಧಾರಿಯಾಗಿ ಚಿನ್ಮುದ್ರೆಯಂ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಅಂತ್‌ಮುರಖನಾಗಿ ಕುಳಿತು ಸನಕಸನಂದನ ಸನತ್‌ಜಾತರೆಂಬ ರುಷಿಗಳಿಗೆ ತತ್ಪೋಷದೇಶವಂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವ ಪರಮಾತ್ಮನ ದರುಶನವಾದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ದಿಕ್ಯಾವುದು ದೆಸೆ ಯಾವುದು ಆಕಾಶ ಯಾವುದು ಭೂಮಿ ಯಾವುದು ಎಂದು ದಿಗಿಲುಂಟಾಗಿ ಕೈಕಾಲು ನಡುಗಿ ಕಣ್ಣು ಕತ್ತಲಿಟ್ಟು ಬರುತ್ತಿದೆ ಹರಿಹರ ಪರಮೇಶ್ವರ ನೀನೇ ಗತಿ ಈಶ ಜಗದೀಶ.

(ಮನ್ಮಥನ ಮೂರ್ಛೆ)

ರತಿ: ಅಯ್ಯೋ ಹರಹರ ಮುಂದೇನುಗತಿ ಅಯ್ಯೋ ಕಾಂತ ಈ ಸ್ವಾಮಿಯ ದರ್ಶನ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಮೂರ್ಛೆಯಾಗಿ ಮಲಗಿದಿರಿ ಅಯ್ಯೋ ರಮಣ. ಇನ್ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜಯವಾಗುವುದೋ ಫಾಲಾಕ್ಷ.

ಪದ

ಹರಹರ ಮದನನು ಧರೆಯೊಳು ಪೆಸರಾಂತು ದುರುಳ
ಕಾರ್ಯವ ಗೈದೆ||ತೆರನೇನಾಗುವುದೋ ||

ರತಿ: ಅಯ್ಯೋ ಹರಹರ ಶಂಕರ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕಾಂತನು ಜಯಶಾಲಿ ಯನ್ನುವ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಆ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಭಕ್ತರಾಗಿ ದೇವತೆಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಾಮಿದ್ರೋಹಾಲೋಚನೆಯಂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ದರ್ಶನವಾದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಈ ಗತಿಯಾಯಿತಲ್ಲ ಇನ್ನು ಬಾಣ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದರೆ ಏನಾಗುವುದೆಂದು ಭಾವಿಸಲೊ ಶಿವನೆ ಇಂದುಧರನೇ.

ಪದ

ಎಂತು ಪೇಳಿದರೆನ್ನ ಕಾಂತ ಮಾತನು ಮೀರಿ ಪಂ
ಥಾದಿ ನಡೆತಂದ ಎಂತಾಗುತಿಹುದೋ||

ರತಿ: ಅಯ್ಯೋ ವಿಧಿಯೇ ನಾನು ನನ್ನ ಪತಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ವಿಧವಾಗಿ ಹೇಳಿದಾಗ್ಯೂ ಲಕ್ಷ್ಯವಿಡದೆ ಪಂಥವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತಾರಲ್ಲದೆ ಸ್ವಾಮಿಯಲ್ಲಿ ಜಯವೆನ್ನುವ ವಿಚಾರವು ನನಗೆ ಬೇರೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲಮುಂದೇನು ಮಾಡಲಿ ಪರಮೇಶ್ವರನೇ. ಮುಂದೇನು ಯೋಚನೆ.

ಪದ

ಇಂತಪ್ಪ ಶಿವನೊಳು ಎಂತು ಜಯವಾಗುವುದು
ಕಂತುವಿಗೆನ್ನುತ||ಚಿಂತೆಯ ಹರಿಸು||ಅಸಮನೇತ್ರ

ನು ಇವನು ಪುನಹ ಬದುಕಿದರಿನ್ನ ಹೊಸದಾಗಿ ಜ

ನಿಸಿದ ಕುಸುಮನಾಯಕನು ||

ರತಿ: ಹರಹರ ಪರಶಿವಮೂರ್ತಿಯಾದ ಚಂದ್ರಶೇಖರನಲ್ಲಿ ಜಯವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತೇನೆಂದು ಬಂದಿರುವ ಯನ್ನ ಕಾಂತನ ಮೌಢ್ಯಭಾವವನ್ನು ಎಷ್ಟೆಂದು ಹೇಳಲಿ ಆದರೆ ಈ ಕಾರ್ಯವು ಇವರಿಂದ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಈ ಸ್ವಾಮಿಯ ಮೇಲೆ ಬಾಣ ಪ್ರಯೋಗವಂ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಪತಿಯು ಬದುಕಿದರೆ ಪುನಹ ಅವರ ತಾಯಿಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಜನಿಸಿದಂತಾಗುವುದು ಮುಂದೇನು ಶಿವನೇ ನೀಂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನೆ.

ಪದ

ಕುಸುಮಕಾರ್ಮುಕನಾಗ||ಮೂರ್ಛೆ ತಿಳಿದು ತನ್ನ
ಎಸೆವ ಚಾಪವ ಕೊಂಡು ಮಸೆದಾ ಬಾಣಗಳ ||

ಮನ್ಮಥ: ಕೋಮಲಾಂಗಿಯಾದ ರತಿಯೇ ಕೇಳು. ಸ್ವಾಮಿಯ ದರ್ಶನವಾದ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಮೈಮರೆತಂತೆ ಆಯಿತು. ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ನೀನು ದುಃಖಪಡಬೇಕೆ ಇಕೋ ಬಾಣಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಧನುಸ್ಸಿಗೆ ಕೂಡಿಸಿ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಜೈಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ಎಂದಿಗೂ ನೋಡದವಳಾದ್ದರಿಂದ ಈಗ ನೀನು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷಪಡುವಳಾಗೆ ಕಾಂತೆ ಮತಿಗುಣವಂತೆ.

ಪದ

ಮರಗಾಳ ಮರೆಗೊಂಡು ಧರೆಗೆ ಮಂಡಿಯನೂರಿ
ಶರಕೆಲಸವ ಮಾಡುತ ದುರುಳತನದೊಳು ||

ಮನ್ಮಥ: ಕೋಮಲಾಂಗಿಯೇ ಕೇಳು ಏಕಾಏಕಿಯಾಗಿ ಸ್ವಾಮಿಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತರೆ ನಾನು ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ಮರದ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಬಾಣ ಸಂಧಾನವನ್ನು ಮಾಡಿ ಗುರಿ ಇಟ್ಟು ಆ ಸ್ವಾಮಿಯ ಮೇಲೆ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ಮಾತ್ರ ಹೆದರಬೇಡ ಧೈರ್ಯವಾಗಿರುವಳಾಗೆ ನಲ್ಲೆ ನೀ ಎಲ್ಲಾ ಬಲ್ಲೆ.

ಪದ

ಇರದೆ ಸನ್ಮೋಹನಾಸ್ತ್ರಗಳನು ಹೊಡೆಯುವೆ
ನು ವಿಶ್ವರಿಸೆ ವಾಮಾಕ್ಷ ಸುರರು ಕಳುಹಿದರು ||

ಮನ್ಮಥ: ಹರಹರ ಈ ಸನ್ಮೋಹನಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಎಂದಿಗೂ ಅಪಜಯವಿಲ್ಲವು ಆದರೆ ಈ ನನ್ನ ಬಾಣದಲ್ಲಿ ಪರಶಿವನು ಮಾಡುವ ತಪಸ್ಸು ವಿಮುಖವಾಗದೆ ಎಂದಿಗೂ ಇರಲಾರದು. ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಸುಖವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಬಿಡುವ ಬಾಣಕ್ಕೆ ಕೀರ್ತಿ ಬರುವುದೇ ರಮಣಿ ಸದ್ಗುಣಾಭರಣಿ.

ಭಾಮಿನಿ

ಪರಶಿವ ದ್ರೋಹದೊಳಗುಳಿಯುವ ತೆರನ ಕಾಣ
ದೆಂತು ಪೋಗಲಿ ಪರಮ ಚಿನ್ಮಯ ಮೂರ್ತಿ ||
ದರ್ಶನವಾಯ್ದರಿಂದ ಸುರರು ಧನ್ಯರಾದರು
ಯನ್ನ ಪೋಲರರೇ ತಾ ಸಾಕು ಕೃತಾರ್ಥನೆನುತಲಿ
ಭರಸೆಳೆಯುತಾ ಕರ್ಣಪೂರಕೆ ಬಿಟ್ಟನಾ ಶರವ ||

ಮನ್ಮಥ: ಶಿವ ಶಿವ ಫಾಲಾಕ್ಷ ಮೃತ್ಯಂಜಯ ಆ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ನಾನು ಧನ್ಯನಾದೆನು. ಆದರೆ ಶಿವದ್ವೇಷದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ನಾನು ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾಮಿ ದ್ರೋಹಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ನಾಶವಾಗುವುದೇನೋ ನಿಶ್ಚಯ ನನ್ನ ಶರೀರ ಹೋದರು ಕೀರ್ತಿ ಬರುವಂತೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ದೇವತೆಗಳು ಧನ್ಯರಾದರೆ ಸಾಕು. ಈ ದಿವಸ ನನ್ನ ಶರೀರಾಪೇಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ ಪರಮೇಶ್ವರನೇ ಇಗೋ ನಿಮ್ಮ ಪಾದಾರವಿಂದಕ್ಕೆ ಬಾಣವಂ ಸಮರ್ಪಿಸುವೆನು. ಭಕ್ತನಾದ ಎನ್ನ ಬಾಣವಂ ಸ್ವೀಕರಿಸುವಿರಾಗಿ ದೇವನೆ ಇದೇ ನನ್ನ ವಂದನೆ.

(ಶಿವನ ತಪೋಭಂಗ)

(ಮನ್ಮಥನು ದಗ್ಧವಾಗುವನು)

(ಹರಿಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರಾದಿಗಳು ಈಶ್ವರನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುವರು)

ದೇವ ದೇವನೆ ಪಾಲಿಸೋ ಮಹದೇವನೇ ದೇವ
ದೇವನೆ ಪಾಲಿಸೋ||ತಾರಕ ಬಾಧೆಯ ಸೈರಿಸ
ಲಾರೆವು ಸೇರಿ ಭಜಿಪೆ ನಿನ್ನ ತೋರು ನಿನ್ನ
ರೂಪ||ದೇವದೇವನೆ ಪಾಲಿಸೋ ||

ವಿಷ್ಣು: ಜಯಜಯಸ್ವಾಮಿ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವಂಥ ಪರಮಾತ್ಮನೆ ಹಿಂದೆ ಆ ತಾರಕಾದಿ ರಕ್ತಸರ ಬಾಧೆಯನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ನಿಮ್ಮ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಭಕ್ತರ ಮೇಲೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಅಭಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಈಗ ನೀವು ಮರೆತಂತೆ ತೋರುವುದು ದೀನರಾದ ನಮ್ಮಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕೆ ಈಶಾ ಜಗದೀಶ.

ಪದ

ಗುಹನ ಪುಟ್ಟಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ಸಲಹಿ ತಾರಕನ ಕೊಲ್ಲಿಸುವೆ ||
ವಿಹಿತದೊಳಿಂದು ನೀವದ ಮರೆಯಲು ಬಹುದೇ
ಕಾಲಕಾಲನೇ ನೀನು ಜಾಲಾವಗೈಯದೇ ಲೀಲಾ
ಲೋಹಿತನಾಗಿ ಪಾಲಿಸು ಎನುತಲಿ||ದೇವ ||

ಇಂದ್ರ: ಆಹಾ ದೇವ ದೇವನೇ ಗಿರಿಜಾ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಆ ದೈತ್ಯರನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿಸಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ಕೊಟ್ಟ ಅಭಯ ಪ್ರದಾನವನ್ನು ಈಗ ನಡೆಸದೆ ಹೋದರೆ ನಾವುಗಳು ಬದುಕುವ ಮಾರ್ಗವೇ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕುಮಾರೋತ್ಪತ್ತಿಯು ಮಾಡಿ ಆ ನೀಚರಂ ಕೊಲ್ಲಿಸಿ ನಮ್ಮಗಳಂ ರಕ್ಷಿಸಬಾರದೇ ಶಂಕರಾ ಭಕ್ತರ ಹಿತಕರ.

ಗಿರಿಜಾ ಕಲ್ಯಾಣ

ಈಶ್ವರ: ಆಹಾ ಇದೇನು ಯಾರೋ ನನ್ನನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡುವಂತೆ ಕಾಣುವುದೂ ವಿಚಾರಿಸಿ ನೋಡುವೆನು ಅಯ್ಯ ನಂದೀಶ್ವರನೇ ಹೊರಗೆ ಯಾರೋ ನನ್ನನ್ನು ಕುರಿತು ಬಹಳವಾಗಿ ಧ್ಯಾನಿಸುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವಯಾರರು ತಿಳಿದು ಬಾರೈ ನಂದೀಶ ಸದ್ಭಕ್ತಿಹರ್ಷ.

ಪದ

ಕರುಣದಿಂದ ಪೊರೆಯೋ ನೀನು ಮನ್ಮಥಾರಿ ಶರಣಾಗತ
ಭರಣಾದ್ಯತ ಮನ್ಮಥಾರಿ ಹರಿಯು ವಿಧಿಯು ಸುರವಾರ
ಮದನಾರಿ ತಮ್ಮ ಮೊರೆಯನಿಕ್ಕುತಿಹರು ನಿಮ್ಮ ಜಗಧಾರಿ ||

ನಂದೀಶ: ಸ್ವಾಮಿ ಜಗದೀಶ್ವರನೇ ಮನ್ಮಥಾರಿಯಾದಂಥ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ಶರಣಾಗತ ಪರಿಪಾಲನೆ ವತ್ಸಲನಾದ ದೇವದೇವನೇ. ಆ ತಾರಕನೇ ಮುಂತಾದ ದೈತ್ಯರ ಬಾಧೆಯನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ಹರಿಬ್ರಹ್ಮಂ ದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮೊರೆ ಇಡಲಿಕೆ ಬಂದಿರುವರೈ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ಮುಂದೇನು ಯೋಚನೆ.

ಈಶ್ವರ: ಎಲೈ ನಂದೀಶ್ವರನೇ ಹಾಗಾದರೆ ಅವರನ್ನು ಒಳಗೆ ಬರಮಾಡು.

ನಂದೀಶ್ವರ: ಸ್ವಾಮಿ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವೇ ಜಗದೀಶ್ವರನ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗಿದೆ. ಸರ್ವರೂ ಒಳಗೆ ದಯಮಾಡಬಹುದೈ ಶ್ರೀಹರಿ.

ವಿಷ್ಣು: ದೇವರಿಗೆ ದೇವನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ತಮ್ಮ ದರ್ಶನದಿಂದ ನಾವು ಧನ್ಯರಾದೆವು. ಆ ದುರುಳರಾದ ತಾರಕಾದಿ ರಕ್ತಸರ ಉಪಟಳವು ಬಹಳ ಘನವಾಗಿರುವುದು ಆದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಅವರಂ ಕೊಲ್ಲಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವಂ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕೈ ಮೃತ್ಯುಂಜಯನೇ.

ಈಶ್ವರ: ಅಯ್ಯ ಹರಿಬ್ರಹ್ಮಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಕೇಳಿರಿ ಹೆದರಬೇಡಿರಿ ನಾನು ಗಿರಿಜೆಯನ್ನು ಲಗ್ನಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕುಮಾರನಂ ಪಡೆದು ಆ ದೈತ್ಯರಂ ನಾಶಪಡಿಸಿ ನಿಮ್ಮಗಳಿಗೆ ಸುಖ ಉಂಟಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೈ ಅಮರಾದಿಗಳಿರಾ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಸ್ಥಳಂಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವರಾಗಿರಿ.

ವಿಷ್ಣು: ಅಯ್ಯ ಸಮಸ್ತರೂ ಕೇಳಿದಿರಾ ಆ ಸ್ವಾಮಿಯು ಅಪ್ಪಣೆಕೊಟ್ಟ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಕುಮಾರೋತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವ ಸಮಯವನ್ನು ನೋಡೋಣ ತೆರಳಿರಿ.

ರತಿ: ಆಹ ಇದೇನು ಬಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ನನ್ನ ಕಾಂತನು ಎಲ್ಲಿ ಹೋದರೂ ಕಾಣೆ ಅಯ್ಯೋ ಶಿವ ಶಿವ ಮಹಾದೇವ ಆಹಾ ಇದೇನಾಶ್ಚರ್ಯರ ಬೂದಿಯ ಗುಡ್ಡೆಯು ನನ್ನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನ್ನ ಪ್ರಾಣದೊಲ್ಲಭನು ಸ್ವಾಮಿಯ ನಿಟಲಾಕ್ಷಿ ಇಂದ ದಹಿಸಿ ಹೋದಂತೆ ಕಾಣುವುದು. ಅಯ್ಯೋ ಮುಂದೇನು ಗತಿ ಪ್ರಾಣೇಶನ ಎಲ್ಲಿ ಮರೆಯಾಗಿರುವೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನಾದರೂ ಆಡಬಾರದೇ ಕಾಂತ ಅಯ್ಯೋ ಹರಹರ.

ಪದ||

ಕುಸುಮಚಾಪ ಸರಸ ಸಲ್ಲಾಪ ರಸಿಕಾಳಪ್ರದೀಪಾ||
ಉಸುರಾದೊಂದು ಮಾತಾ ಯನಗೇ ರತಿಯೊಳಲ್ಲಿ
ಪೋದನೇನೊ||ಸಾರಿ ಸಾರಿ ಹೇಳಿದರೂ ಮೀರಿ
ಮಾತ ನೀನು||ಸೇರಿ ವಿಧಿಯ ಮಾತ ಕೇಳಿ ಈ ರೀತಿ
ಯಾಗುವರೇ||

ರತಿ: ಮೋಹನಾಂಗನೇ ತಾವು ರಸಿಕಾಗ್ರೇಶ್ವರರಾದಂಥವರು ಸರಸವಾದ ಲೀಲೆಗಳಿಂದ ಜಗತ್ತನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮೋಹಿಸಿರುವ ಪ್ರಾಣಕಾಂತ. ಈ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಂಗಡ ಬಂದು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಆಡದೆ ಎಲ್ಲಿ ಹೋದೆ ಮುಖವನ್ನು ತೋರಬಾರದೇ ರಮಣ ಭಾವನಾದ ಬ್ರಹ್ಮ ದೇವರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಜಗದೀಶನಲ್ಲಿ ಬಾಣ ಪ್ರಯೋಗಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದಿರಿ. ನಾನೆಷ್ಟು ವಿಧವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳದೆ ಈ ದೇವತೆಗಳ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನಿಮಗಿಂತ ದುರವಸ್ಥೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತೆ ಶಂಕರನೆ.

ಪದ

ಹರನು ಶಿವೆಯು ಬೆರೆದು ನಿನ್ನ ಪೊರೆವಾರೆಂದು ಭ
ರದಿ ಹರಿಯು ಪೇಳ್ವ ನುಡಿಯು ಈಗ ಧರೆಯೋಳ್
ಏನಾಯ್ತುಕಟ||ಪಿತನು ಮಾತಾ ಪತಿಯು ನೀನೆ ಕ್ಷಿ
ತಿಯೊಳೆನಗೆ ಗತಿಯೇನು ಅಕಟಾ||

ರತಿ: ಅಯ್ಯ ರಮಣ ನಿನ್ನನ್ನು ಈ ಗತಿಗೆ ಗುರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಾವನಾದ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವು ನೀನು ಬಾಣ ಪ್ರಯೋಗಮಾಡಿ ತಪಸ್ಸನ್ನು ವಿಮುಖವಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ನಿನಗೆ ವರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂಬುದಾಗಿ ಪೇಳಿದರಲ್ಲ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಏನಾಯಿತು. ಆ ಸ್ವಾಮಿಯು ವರವನ್ನು ಯಾಕೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಅಯ್ಯೋ ವಿಧಿಯೇ ನಾನು ನಿನ್ನ ಕೈಹಿಡಿದಾರಭ್ಯ ನನ್ನ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳನ್ನು ಮರೆತು ನೀವೇ ನನಗೆ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಬಂಧು ಬಳಗ ಸರ್ವದೇವರು ನೀವೇ ಎಂದು ನಂಬಿದಂಥ ಸತಿಯುಳಂ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಗತಿ ಏನು ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲದ ಪರದೇಶಿಯುಳಂತೆ ಮಾಡಿದಿರಲ್ಲ ಅಯ್ಯೋ ಹರಹರ ಶಿವಶಿವ.

ಪದ

ಅಕಟಕಟ ಯನ್ನ ಪುಣ್ಯ ವಿಕಳವಾಯ್ತು ಜಗದಿ ಮಕರಾಂತಕ
ನೇ ಮುಕುತಿ ಏನು ಮುಂದೆ ಯೆನಗೆ||

ರತಿ: ಅಯ್ಯೋ ಪತಿಯೆ ನಾನು ಜನ್ಮಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯ ವಿಶೇಷದಿಂದ ನಿನ್ನ ಕೈ ಹಿಡಿದು ಸಂಷೋಷಳಾಗಿದ್ದೆನು. ಈಗ ಆ ಪುಣ್ಯವೆಲ್ಲಾ ಹಾಳಾಗಿಹೋಗಿ ಈ ಗತಿಗೆ ಗುರಿಮಾಡಿದೆ ನಿನ್ನ ಕೈ ಹಿಡಿದ ಸತಿ ನಾನಲ್ಲವೆ ನನ್ನ ಸಂಗಡ ಯಾತಕ್ಕೆ ಮಾತನಾಡಬಾರದು ಅಂಥ ಅಪರಾಧವೇನು ಮಾಡಿರುವೆ ನಿಷ್ಕಾರಣವಾಗಿ ಯನ್ನನ್ನು ತೊರೆದು ಅನಾಥಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದೆ ಏನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕ್ಷಮಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಮಾತನ್ನಾದರೂ ಆಡಬಾರದೆ ಸುಂದರ ಮೋಹಾಬ್ದಿ ಚತುರ.

(ರತಿಯ ಮೂರ್ಛೆ)

ಕಂದ

ಇಂದು ಹಲವಂದದಿಂದ ಕಂದನವಂ ಗೈವ ರತಿಗೋ
ಳಂ ಕೇಳಾ ಇಂದುಧರಂ ನಂದಿಯ ಕರದೀ ಧ್ವನಿ ಏನೆನಲೈ
ನಂದಿಯು ನುಡಿದಂ ||

ಈಶ್ವರ: ಅಯ್ಯ ನಂದೀಶ್ವರನೇ ಹೊರಗೆ ಯಾರೋ ಬಹಳವಾಗಿ ರೋದನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವೆಯಾರರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಾರಯ್ಯ ನಂದೀಶ ಸದ್ಭಕ್ತಿಹರ್ಷ.

ಪದ ||

ದೇವ ದೇವನೆ ಕೇಳೀ ನುಡಿಯ ಹತವಾದನೆಂದು ನಿ
ಮ್ನುಡಿಯ ಭಾವದಿ ನೆನೆಯುತ ಕಂದಿಕಾಮನು ನಿ
ಜೀವನಾದುದ ಕಂಡು ಭಾವಕಿ ಅಳುವಳು ||

ನಂದೀಶ: ಸ್ವಾಮಿ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ರೋದನ ಮಾಡುವವರು ಯಾರೆಂದು ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಯಿತು ತಮ್ಮ ನಿಟಲಾಕ್ಷಿ ಇಂದ ಮಡಿದ ಮನ್ಮಥನ ಹೆಂಡತಿ ಪತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ರೋದನವಂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ ಸ್ವಾಮಿ ಭಕ್ತ ಜನಪ್ರೇಮಿ.

ಪದ

ಸುರರ ಕಾರ್ಯಕೆಂದು ತಾನು ಪುಷ್ಪಶರವೆಸೆಯಲು
ತಾ ಸ್ಮರನು ಉರಿದು ಹೋಗಲು ನಿಟಲೇಕ್ಷಣ ||
ವೈಶ್ವಾನರಂ ಕಾಣತ ಮರಗುವಳೀ ರತಿದೇವ ದೇವ ||

ನಂದೀಶ: ಆಹಾ ಪರಮಾತ್ಮನೆ ಆ ಮನ್ಮಥನು ದೇವತೆಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದು ಬಾಣ ಪ್ರಯೋಗಮಾಡಿ ಸ್ವಾಮಿ ದ್ರೋಹಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ನಿಟಲಾಕ್ಷಿ ಇಂದ ಮಡಿದುಹೋದದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಾಮಿಯವರ ಪಾದವೇ ಗತಿಯೆಂದು ಮೊರೆ ಇಡುವ ದುಃಖವೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಇಲ್ಲವೈ ದೇವಾ ಮಹಾನುಭಾವ.

ಈಶ್ವರ: ಅಯ್ಯ ನಂದೀಶ್ವರನೇ ಆಕೆಯನ್ನು ಒಳಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವನಾಗಯ್ಯ ನಂದೀಶನೇ.

ನಂದೀಶ: ಅಮ್ಮ ರತಿದೇವಿ ಜಗದೀಶನ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗಿರುವುದು ಒಳಗೆ ಬರುವವಳಾಗು.

ರತಿ: ಜಯ ಜಯ ಸ್ವಾಮಿ ಲೋಕನಾಯಕ ಅನಾಥಳಾದ ಎನ್ನನ್ನು ಕರುಣವಿಟ್ಟು ಕಾಪಾಡು ಕಾಪಾಡು.

ಈಶ್ವರ: ಅಮ್ಮಾ ರತಿಯೆ, ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಬಿಡು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಇರು. ನಿನ್ನ ಪತಿಯಾದ ಮನ್ಮಥನು ಎಂಥಾ ದ್ರೋಹಿಯಾದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಪತಿವ್ರತಾ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ನಾನು ಮೆಚ್ಚಿದನು ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೇ ನಿನ್ನ ಪತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಅದುವರೆಗೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿರು ಅಯ್ಯ ಸನಕಾದಿ ಮುನಿಗಳೇ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಸ್ವರಂತ್ಯಾರಮಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆಂದು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿರಿ ಗಿರಿಜೆ ಯನ್ನಂ ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ ನಾನು ವೃದ್ಧ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಂತೆ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತೇನೆ.

(ಈಶ್ವರನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ರೂಪಿನಿಂದ ಬರುವುದು)

ಈಶ್ವರ: ಆಹಾ ಈಗಲಾದರೂ ಎನ್ನ ರೂಪು ಲಾವಣ್ಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವೃದ್ಧ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಂತೆ ಇರುವುದನ್ನು ಯಾರು ನೋಡಿದರೂ ನನ್ನನ್ನು ಗುರುತು ಹಿಡಿಯಲಾರರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಲೇ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿ ಆ ಗಿರಿರಾಜನ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಗಿರಿಜೆಯನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ: ಆಹ ನಾನು ಹೀಗೆ ಕಾಲವಿಳಂಬ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಗಿರಿಜೆಯು ಇರುವ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ಎಲಾ ಬಾಲಕಿಯರೆ ನೀವ್ಯಾರು ಈ ದ್ವಾರದಲ್ಲರಲು ಕಾರಣವೇನು.

ಸಖಿಯರು: ಸ್ವಾಮಿ ತಾವ್ಯಾರು ತಮ್ಮ ಹೆಸರೇನು ಯಾತಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದಿರಿ ನಮ್ಮಿಂದೇನಾಗ ಬೇಕು.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ: ಎಲಾ ತರಳೆಯರೆ ಆ ಗಿರಿಜೆಯು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುವುದು ಇಲ್ಲೆಯೋ ಅಥವಾ ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಹಳು.

ಸಖಿ: ಆಹಾ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮರೇ ಇಲ್ಲೇ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಂದ ತಮಗೇನಾಗ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ: ಆಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸಖಿ: ಸ್ವಾಮಿ ತಾವಿಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ದೇವಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಬರುತ್ತೇವೆ.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ: ಸಖಿಯರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ನಾನು ಮಾತ್ರ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಲಾರೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಬನ್ನಿರಿ.

ಸಖಿಯರು: ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಬರುತ್ತೇವೆ. ಅಮ್ಮಯ್ಯ ಗಿರಿಜಾ ದೇವಿಯ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಮುದುಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ತಮ್ಮ ತಪಸ್ಸನ್ನು ನೋಡಲಪೇಕ್ಷಿಸಿ, ದ್ವಾರಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವರು ಅಪ್ಪಣೆ ಏನಾಗುವುದು ತಾಯೆ.

ಗಿರಿಜೆ: ಸಖಿ, ಅವರನ್ನು ಈಗಲೇ ಒಳಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವಳಾಗು.

ಸಖಿ: ತಮ್ಮಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಆಗಬಹುದು.

ಸಖಿ: ಸ್ವಾಮಿ ನಮ್ಮ ದೇವಿಯ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗಿರುವುದು ಒಳಗಡೆ ಬರುವರಾಗಿರಿ.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ: ಆಗಬಹುದು.

ಸಖಿ: ಅಮ್ಮ ಜಗದಾಂಬೆ ಪೂಜ್ಯರು ಬಂದಿರುವರು.

ಗಿರಿಜೆ: ಪೂಜ್ಯರೆ ತಮ್ಮ ದರ್ಶನದಿಂದ ನಾನು ಧನ್ಯಳಾದೆನು. ನಾನು ಮಾಡುವ ಪಾದಪೂಜೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡ್ಕೆ ದೇವ.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ: ಎಲೈ ಹುಡುಗಿ ನೀನು ಮಾಡಿದ ಪಾದಪೂಜೆಗೆ ಮಾರ್ಗಾಯಾಸವೆಲ್ಲಾ ಪರಿಹಾರವಾಯ್ತು ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನವಳು ಬಹಳವಾಗಿ ಬಳಲುತ್ತಿರುವೆಯಲ್ಲಾ ಕಾರಣವೇನು. ನೀನು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುವುದು ನೋಡಿದರೆ ನಿನಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಗಂಡನನ್ನು ಸೇರಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುವಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ ಯಾರನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುವೆ ಹೇಳು.

ಪದ||

ದೇವರಿಗೆಲ್ಲಾ ದೇವನಾ ಮೂರು ಲೋಕ ಕಾಯ್ತನ
ಭಜಿತಬಾಹುಪನ ಭಾವದಿ ನೆನೆಯತ ಪತಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು
ಭಾವಜ ಹರನನು ಭಜಿಪೆ||ದೇವರಿಗೆಲ್ಲಾ ದೇವನಾ||

ಗಿರಿಜೆ: ಆಹಾ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮರೆ, ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ದೇವಾಧಿದೇವನಾದ ಆ ಜಗದೀಶನನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಆನಂದದಿಂದ ತಪಸ್ಸು ಗೈಯುತ್ತಾ ಆ ಸ್ವಾಮಿಯು ಬರುವ ದಾರಿಯನ್ನು ಕಾದುಕೊಂಡಿರುತ್ತೇನೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿಪ್ರೋತ್ತಮರೆ.

ಪದ

ಎನಲು ಕೈಗಳ ಹೊಯ್ದು ನಗುತ ಕಾಮಾರಿಯು
ಘನತೋಷವನು ತಾಳುತಾ ಬಿನಗು ವೇಷವ ತಾ
ಳ್ಳ ಬೂದಿಬಡುಕನಿಗೆ ನೀ ವನಿತೆಯಾಗುವರೆ ||

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ: ಎಲಾ ಹುಡುಗಿಯೇ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಯ್ತು ಆ ಬೂದಿ ಬಡುಕನಾದ ಈಶ್ವರನನ್ನು ಸೇರಬೇಕೆಂದು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುವ ನಿನ್ನ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ನಗು ಬರುವುದು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಯ್ತು ಆದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಹೆಸರೇನು ಹೇಳು.

ಪದ

ನಿರುಪಮ ಮಹಿಮನ ನಿಗಮವೇದ್ಯನ ಜಗದಿ
ಪರಿಪೂರ್ಣರೂಪನಾಗಿಹನ ಪರಮ ಮಂಗ

ಳಮೂರ್ತಿಯಾದ ಮಹೇಶನ ಪರಿಹಾಸ್ಯಗೈ

ವರೆ ದ್ವಿಜರೆ ||

ಗಿರಿಜೆ: ಎಲಾ ಭೂಸುರೋತ್ತಮರೇ ಉಪಮಾನರಹಿತರನ್ನುವ ಬಿರುದಂ ಪಡೆದಿರುವ ಆ ಮಂಗಮೂರ್ತಿಯಾದ ಪರಶಿವನನ್ನು
ವಯೋವೃದ್ಧರಾದ ನೀವು ಹೀಗೆ ಜರಿದು ಮಾತನಾಡ ಬಾರದು ಆದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಗಿರಿಜೆ ಎಂದು ಕರೆಯುವರೈ ಭೂಸುರೋತ್ತಮರೆ.

ಪದ

ಧರಿಸೀ ಕ್ಷುದೆಯನ್ನು ತಲೆಯೋಡ ಪಿಡಿಯುತ

ತಿರಿಕೆ ಗೈಯ್ಯುವ ಶಿವನ||ಕರಿಯ ಚರ್ಮವನೊದ್ದು

ಹೊದಿಕೆಗಳಿಲ್ಲದ ಪುರುಷನ ಬಯಸುವರೆ ||

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ: ಎಲಾ ಗಿರಿಜೆಯೆ, ಶಿವಲೀಲೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಮನುಷ್ಯರ
ತಲೆಬುರುಡೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಿರುಪೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಹೊದಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಗತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಆನೆ ಹುಲಿ ಚರ್ಮವನ್ನು ಹೊದಿರುತ್ತಾನೆ.
ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಭರಣಗಳಿಲ್ಲದೆ ಮನುಷ್ಯರ ರುಂಡ ಮಾಲೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿರುತ್ತಾನೆ. ಇಂಥ ತಿರುಕನನ್ನು ಸೇರಬೇಕೆಂದು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುವ
ನಿನ್ನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ನಾನು ಏನು ಹೇಳಲಿ.

ಪದ

ಪಾಲಿಸೆ ಧರೆಯೊಳು ಕಪಾಲವ ಪಿಡಿದವನ ಕಾಲ

ಕಾಲನ ಜಗದಿ ನೀನು||ನಿತ್ಯ ತೃಪ್ತನ

ಜರಿವರೆ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮೀರಮಣ ವಂದಿತನ||ದ್ವಿಜರೆ ||

ಗಿರಿಜೆ: ಆಹಾ ಪೂಜ್ಯರೆ ಆ ಜಗದೀಶನು ಭಕ್ತರನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಕಪಾಲವಂ ಧರಿಸಿದನೇ ಹೊರತು ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದೆ ತಿರುಪೆ
ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಹಸಿವು ತೃಷೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ನಿತ್ಯ ತೃಪ್ತರಾಗಿ ಆ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವೇ ಮೊದಲಾದವರಿಂದ ಪೂಜಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಆ ಅಂತಕಾಂತಕನನ್ನು
ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ನನ್ನ ಕರ್ಣಗಳಿಂದ ಕೇಳಲಾರೆ. ಸಾಕು ಸಾಕು ಸುಮ್ಮನಿರಿ ವಿಪ್ರೋತ್ತಮರೆ.

ಪದ

ದೊರಕದೆ ಸುಧೆಯು ತಾ ಗರಳಾವ ಕುಡಿದವ

ನ ಉರುಗವ ಧರಿಸಿದವನ||ತಿರುಗುವ ಬೆತ್ತಲೆ ನಾ

ಚಿಕೆಯನು ಬಿಟ್ಟು ಹರನನ್ನೂ ಕೂಡುವರೆ ||

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ: ಎಲೈ ಕೋಮಲಾಂಗಿಯೇ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರ ಮಥನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಅಮೃತವನ್ನು ಪುಣ್ಯವಂತರಾದ ದೇವತೆಗಳು
ಕುಡಿದರು. ಇವನು ಪುಣ್ಯಹೀನನಾದ್ದರಿಂದ ಕಾಲಕೂಟವೆಂಬ ವಿಷವನ್ನು ಕುಡಿದು ಮೈಗೆಲ್ಲಾ ಬೂದಿಯಂ ಬಳಿದುಕೊಂಡು ಹಾವನ್ನು
ಕೊರಳಿಗೆ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ದಿಗಂಬರನಾಗಿ ಸ್ಮಶಾನದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವ ಆ ಗೊರವನನ್ನು ಏನೆಂದು ಮೆಚ್ಚಿರುವೆಯೋ ಕಾಣೆ ನೀ ಕಡುಜಾಣೆ.

ಪದ

ಪಟ್ಟೆ ಪೀತಾಂಬರ ಉಟ್ಟು ಭೂಷಣವ ತೊಟ್ಟು ದಿ
ಟ್ಟ ಸುಧಾಶರನೆಂತೋ||ನಿಟ್ಟಿಸಿ ಪೇಳ್ತುದ ಕಾಣೆ ನಾ
ನಾರೊಳು||ನೆಟ್ಟನೆ ಶಿವನನ್ನು ಭಜಿಪೆನು||ದ್ವಿಜರೆ ||

ಗಿರಿಜೆ: ಆಹೋ ಪೂಜ್ಯರೆ ಆ ಸ್ವಾಮಿಯು ದಿಗಂಬರನೆಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಲ್ಲವೇ ಲೋಕದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಭಕ್ತಾದಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಪಟ್ಟೆ
ಪೀತಾಂಬರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಾಪಾಡುವಂಥ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ತಾವು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಜರಿಯತಕ್ಕುದನ್ನು ನನ್ನ ಕಿವಿಯಿಂದ ಕೇಳಲಾರೆನೈ
ಸ್ವಾಮಿ ಸಾಕು ಸಾಕು ಸಮ್ಮನಿರಿ.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ: ಎಲಾ ಹುಡುಗಿಯೆ ಆ ಶಿವನ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾನು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದಾಗ್ಯೂ ನೀನು ಕೇಳದೆ ಹೋದೆ ನಿನ್ನ ಪಾದದ್ವಂದಂತೆ ಮಾಡಿಕೊ
ನಾನು ಬಂದ ವಿಚಾರವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿ ಕೊಡುವೆಯೊ ಇಲ್ಲವೊ ಹೇಳು.

ಗಿರಿಜೆ: ಆಹೋ ಪೂಜ್ಯರೇ ತಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಮೀರಿ ನಾನೆಂದಿಗೂ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಕೋರಿಕೆ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗಲಿ ಸ್ವಾಮಿ.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ: ಗಿರಿಜೆಯೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತಿನಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ನಿನ್ನ ರೂಪು ರೇಖಾಲಾವಣ್ಯ ನಿನ್ನ ತಪಸ್ಸಿಗೆಲ್ಲಾ ಮೆಚ್ಚಿ ಬಂದಿರುತ್ತೇನೆ
ನನ್ನನ್ನು ನೀನು ಲಗ್ನಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೆ ಹುಡುಗಿಯೆ.

ಕಂದ

ಸಖಿಯೆಳೆ ಬಾ ಬಾ ಈ ದ್ವಿಜನಂ ಕಳುಹೆನ್ನುತ ಚಿಂತೆ
ಯಾಂತು ಪೇಳಲ್ಪತ್ತಂ ಧಳಧಳಿಪ ನೈಜರೂಪವ
ತಳೆಯಲ್ ಕಂಡಗಜೆ ಬೆದರಿ ನಮಿಸಿದಳು ||

ಗಿರಿಜೆ: ಎಲಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ ಈ ಭೂಸುರರು ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸುತ್ತಾರೆ ಈ ಕಿವಿಯಿಂದ ಕೇಳಲಾರೆನು ಜಾಗ್ರತೆ ಹೊರಗೆ
ಕಳುಹಿಸು ಸಖೀಮಣಿಯೆ.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ: ಎಲೈ ಗಿರಿಜೆ ನನ್ನನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸೆಂದು ಹೇಳುವೆಯಲ್ಲ ಹಾಗಾದರೆ ನಾನ್ಯಾರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಣ್ಣು ಬಿಟ್ಟು ನೋಡುವಳಾಗು ||

(ಶಿವನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗುವನು)

ಗಿರಿಜೆ: ಶಿವ ಶಿವ ಪರಮಾತ್ಮನೆ ಇದೇನಾಶ್ಚರ್ಯವು ರಕ್ಷಿಸು ರಕ್ಷಿಸು ||

ಪದ ||

ಕರುಣಿಸು ಪರಮೇಶ ದುರಿತವಿನಾಶ ಪರಿವೃತ
ಭವನಾಶ||ಯನ್ನಪರಾಧವ ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕೈ ಈ
ಬಾಲೆಯ ನುಡಿಗಳ ಲಾಲಿಸು ಪರಮಾತ್ಮ||ಕರುಣಿಸು||

ಗಿರಿಜೆ: ಜಯ ಜಯ ಸ್ವಾಮಿ ತಾವು ಭವಪಾಶವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಪಾಪಕ್ಷಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ಭಕ್ತರನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ದೇವರೇ ಈ ನನ್ನ
ಅವಿಗ್ನತೆಯನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕೈ ಪರಮಾತ್ಮ.

ಪದ

ದೇವದೇವನೆ ಎನ್ನ ಭಾವವ ಶೋಧಿಸೆ
ಈ ವಿಧ ವೇಷದಿ ತೋಡಿಸಿ ಬರುವರೆ||

ಗಿರಿಜೆ: ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾದೇವನೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುವ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪರಿಶೋಧಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ರೂಪಿನಿಂದ
ದಯಮಾಡಿಸಿ ತಾವು ಇಷ್ಟು ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೇ ಪರಮಾತ್ಮ.

ಪದ

ಚರಣ ಕಮಲವನ್ನು ಮರೆಯದೆ ನೆನೆಯುವೆ
ತರಳೆಯ ರಕ್ಷಿಸು ಕರವನು ಪಿಡಿಯುತ

ಗಿರಿಜೆ: ಸ್ವಾಮಿ ಪರಮಾತ್ಮನೆ ತಮ್ಮ ಪಾದ ಭಜನೆಯ ಇಂದ ಇರುವ ನನ್ನನ್ನು ಕೈಯಿಡಿದು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಿರಿ ಸ್ವಾಮಿ ಒಂದು ವೇಳೆ
ಏನು ತಪ್ಪು ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದೋ ತಮ್ಮ ಪಾದಕ್ಕೆ ವಂದನೆ.

ಈಶ್ವರ: ಆಹಾ ಪ್ರಾಣಮಣಿ ಗಿರಿಜೆಯೇ ನಿನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದೆನು ನಿನ್ನ ಅಭಿಲಾಷೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು.
ಹೆದರಬೇಡ ಎಲಾ ಗಿರಿಜೆಯೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನದಲ್ಲಿಯೆ ಲಗ್ನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವೆನು. ಇನ್ನು ನಿನ್ನ ತಪಸ್ಸು ಸಾಕು ನಿಮ್ಮ
ತಂದೆಯ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಳಾಗು ನಾನು ಈಗಲೇ ಲಗ್ನಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೊ ಮಾಡುವೆನು ಅದುವರೆವಿಗೂ
ಧೈರ್ಯವಾಗಿರು ನಾನು ಬಂದು ಬಹಳವಾಯಿತು ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ಕಾಂತೆ ಮತಿಗುಣವಂತೆ.

(ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಸಪ್ತರುಷಿಗಳು ಬರುವರು)

ದೇವ ನಮೋನ್ನಮೋ ದೇವ ನಮೋನ್ನಮೋ ದೇವ ನಮೋ
ನ್ನಮೋ ದೇವ ನಮೋ||ದೀನವರೇಣ್ಯ ದೀನ ಶರಣ್ಯ
ದೇವ ನಮೋನ್ನಮೋ ದೇವ ನಮೋ||ಮಂಗಳನಾಮ||

ಮಹಿಮೋದ್ಧಾಮ ಜಂಗಮಪ್ರೇಮ ಜಗದಭಿರಾಮ ||

ಬಂಧವಿದೂರ ಭವಿಯಾಚಾರ ಸಿಂಧುಗಂಭೀರಾ ಚಿತ್ಸುಖಹಾರ ||

ಸಪ್ತರುಷಿಗಳು: ಮಹಾದೇವನೆ ವಂದಿಸುವೆವು.

ಈಶ್ವರ: ಎಲೈ ಸಪ್ತರುಷಿಗಳೇ ನಿಮಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ನೀವುಗಳು ಬಂದಿದ್ದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು ನಿಮ್ಮಗಳನ್ನು ನಾನು ನೆನೆವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಎಲೈ ಸಪ್ತರುಷಿಗಳೇ ತಾರಕ ಶೂರ ಪದ್ಮ ಸಿಂಹಾಸ್ಯ ಮುಂತಾದ ರಕ್ತಸರ ಬಾಧೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವೆನೆಂದು ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಅಭಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಗಿರಿಜೆಯು ನನ್ನನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಳು ಆಕೆಯನ್ನು ಪರಿಣಯವಾಗುವೆನೆಂದು ಅವಳಿಗೆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಪತ್ನಿಯರ ಸಹಿತವಾಗಿ ಔಷಧಾ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಗಿರಿರಾಜನಂ ಕಂಡು ನಿಮ್ಮ ಮಗಳಾದ ಗಿರಿಜೆಯನ್ನು ಪರಮೇಶ್ವರನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಲಗ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆ ಶಿವನೇ ಹೇಳಿರುತ್ತಾನೆಂದು ಹೇಳಿರಿ ಆತನು ಒಪ್ಪಿದರೆ ಲಗ್ನಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರು ಎನ್ನುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಈಗಲೇ ಪ್ರಯಾಣ ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಬೇಕೆ ಯತಿಗಳ ಸ್ವರಜ್ಞಮತಿಗಳೇ.

ಗಿರಿರಾಜ: ಆಹಾ ಸಪ್ತರುಷಿಗಳೇ ತಮ್ಮ ಕೋಮಲ ಚರಣಗಳಿಗೆ ಶಿರಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು.

ಸಪ್ತರುಷಿ: ಎಲೈ ಗಿರಿರಾಜನೆ ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ನಿನ್ನ ಸತಿಸುತಬಂಧು ಬಾಂಧವರಾದಿಯಾಗಿ ಕ್ಷೇಮದಿಂದಿರುವರೇ ಗಿರಿರಾಜ.

ಗಿರಿರಾಜ: ಸ್ವಾಮಿ ಪೂಜ್ಯರೇ ತಮ್ಮ ದರ್ಶನದಿಂದ ಧನ್ಯನಾದೆನು ಈಗ ನಾನು ಮಾಡುವ ಪಾದಪೂಜೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಮ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರ ದರ್ಶನವಾಗುವುದೇ ದುರ್ಲಭವು ಇಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ನೀವು ಸಪ್ತರುಷಿಗಳು ದಯಮಾಡಿಸಿದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪೇಳಬೇಕೆಂದು ಬೇಡುವೆನು.

ಸಪ್ತರುಷಿಗಳು: ಅಯ್ಯ ಗಿರಿರಾಜನೆ ನಾವುಗಳು ಕನ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇವೆ ಕೇಳು ನಿನ್ನ ಮಗಳಾದ ಗಿರಿಜೆಯನ್ನು ಆ ಪರಮೇಶ್ವರನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಯೋಚಿಸಲು ಬಂದಿರುವೆವು. ಈಕೆಯು ಹಿಂದೆ ಆ ಪರಮೇಶ್ವರನಿಗೆ ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿದ್ದ ದಾಕ್ಷಾಯಿಣಿಯು ಈ ಕಾರ್ಯ ಕಾರಣವಾಗಿ ಗಿರಿಜೆ ಎಂಬ ನಾಮಾಂಕಿತದಿಂದ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಅವತಾರ ಮಾಡಿರುವಳು ಆದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಆ ಜಗದೀಶನಿಗೆ ನಿನ್ನ ಮಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹ ನಡೆಸಯ್ಯ ಹಿಮವಂತ ಗುಣವಂತ.

ಪದ

ಎನಲು ಕೇಳುತ ಗಿರಿಯು ಮುನಿಯ ಪಾದಕೆ ನಮಿ

ಸಿ ಘನಭಕ್ತಿ ಇಂದ ಪೇಳಿದ ವಿನಯದಲಿವಿನಯದಲಿ ||

ಗಿರಿರಾಜ: ಸ್ವಾಮಿ ಮಹನೀಯರೆ! ತಾವು ಅಪ್ಪಣೆಕೊಟ್ಟ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೇಳಲಾಗಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಆ ಜಗದೀಶ್ವರನಿಗೆ ಕನ್ಯೆಯನ್ನೊಪ್ಪಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲೇನೂ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಲಗ್ನಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಆ ಪರಶಿವನಿಗೆ ತಿಳಿಸಬಹುದೆ ಯತಿಗಳೇ ಸರ್ವಜ್ಞಮತಿಗಳೇ.

ಪದ

ಧರೆಯೊಳು ಧನ್ಯನೈಯ್ಯು ಗಿರಿರಾಜನು
ಪರಶಿವ ನಿನಗಳಿಯ ವಿರಚಿಸಿಕೊಂಡಿರು
ಸಕಲ ಸನ್ನಹವ ಮರೆಯದೆ ನೀನೆಂದು
ತೆರಳಲಾಕ್ಷಣದೊಳು||ಧರೆಯೊಳು ಧನ್ಯನೈಯ್ಯು||

ಸಪ್ತರುಷಿಗಳು: ಅಯ್ಯು ಗಿರಿರಾಜನೆ ಆ ಪರಮೇಶ್ವರನಂ ವಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಕಲ ಮನುಮುನಿಗಳು ಕೂಡ ಕಲ್ಪಾಂತರದವರೆಗೂ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡುವರು. ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ವಲಿಯದೆ ಇರುವ ದೇವನು ನಿನಗಳಿಯನಾದ ಮೇಲೆ ನಿನ್ನ ಪುಣ್ಯಕ್ಕೆಣೆಯುಂಟೆ ನೀನೇ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಧನ್ಯನು ಆದುದರಿಂದ ಆ ಸ್ವಾಮಿಯು ದಯಮಾಡಿಸುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಲಗ್ನಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಡಿಸು ಈ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಹೊರಟುಬರುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಬಂದು ಬಹಳ ಹೊತ್ತಾಯಿತು ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತೇವೆ ಭೂಪ ಕೀರ್ತಿಕಲಾಪ.

ಗಿರಿರಾಜ: ಹೇ ಪ್ರಾಣಕಾಂತೆಯೆ ಸಪ್ತರುಷಿಗಳು ದಯಮಾಡಿಸಿ ಗಿರಿಜೆಯನ್ನು ಹರನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಲಗ್ನ ಮಾಡೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ ಕಾರಣ ಈಗಲೇ ಲಗ್ನಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಎಲೈ ಸಾರಥಿ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಹೋತ್ಸವಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕಸ್ತೂರಿ ಇಂದ ಸಾರಿಸಿ ಮುತ್ತಿನ ರಂಗವಲ್ಲಿ ಚಪ್ಪರ ತೋರಣ ಮೇಲ್ಕಟ್ಟು ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ನೂತನವಾಗಿ ಪಟ್ಟಣವಂ ಅಲಂಕರಿಸುವಂತೆ ವಿಶ್ವಕರ್ಮನಿಗೆ ತಿಳಿಸುವನಾಗು ಮತ್ತು ನೆಂಟರಿಷ್ಟರಿಗೆ ಲಗ್ನಪತ್ರಿಕೆಗಳಂ ಬರೆದು ಸರ್ವರನ್ನು ಬರಮಾಡುವಂತೆ ಎನ್ನ ಮಂತ್ರಿಗೆ ತಿಳಿಸು ಮತ್ತು ಬಂದವರಿಗೆ ಬಿಡಿ ಬಿಡಾರಂಗಳು ಉಟ ಉಪಚಾರಗಳೇ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವನಾಗು. ಎಲೈ ಸಖಿಯರೇ, ಗಿರಿಜಾದೇವಿಗೆ ಮಂಗಳಸ್ನಾನವಂ ಮಾಡಿಸಿ ಗಂಧಮೂಲ್ಯಾಧಿಗಳಂ ಧರಿಸಿ ಆಭರಣಾದಿಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸುವರಾಗಿ ಎಲೈ ಸಾರಥಿ ಅತಿಜಾಗ್ರತೆ ಇಂದ ಪುರೋಹಿತರನ್ನು ಬರಮಾಡು.

ಗಿರಿಜಾ ಕಲ್ಯಾಣ

(ಪುರೋಹಿತರು ಬರುವುದು)

ಪದ

ಮಂದರಗಿರಿಧರನೇ ಶ್ರೀವರನೆ ಬಾ
ಮಂದರಗಿರಿಧರನೇ||ಲೋಕಾನೇಕಾ
ಸಾಕುವದೇವ ನೀ ಕೃಪೆ ತೋರೀಗಾ ಸದಾಶಿವ||
ಮಂದರಗಿರಿಧರನೇ||ಶಿವ ಶಿವ ಮಹಾದೇವ||

ಗಿರಿರಾಜ: ನಮೋನ್ನಮೋ ಪುರೋಹಿತರೆ.

ಪುರೋಹಿತರು: ಅಯ್ಯು ಹಿಮವಂತ ಆಯುಷ್ಮಂತನಾಗು ಈಗ ತ್ವರಿತದಿಂದ ಕರೆಸಿದ ಪರಿ ಯಾವುದು ತಿಳುಹಿಸು.

ಗಿರಿರಾಜನ: ಸ್ವಾಮಿ ಪುರೋಹಿತರೇ ಪರಮೇಶ್ವರನಿಗೆ ನನ್ನ ಮಗಳಂ ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹ ಮುಹೂರ್ತವಂ ನಡೆಸಬೇಕು. ಆದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಸವಾರಿಯು ದಯಮಾಡಿಸು ವುದರೊಳಗಾಗಿ ನಾಂದಿಕಾರ್ಯಗಳಾದಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲವೂ ನಡೆಸುವುದು ಧಾರಮುಹೂರ್ತ ಮಾತ್ರ ಬಾಕಿ ನಿಂತಿರಬೇಕು ಈ ರೀತಿ ನೆರವೇರಿಸಿ ಸ್ವಾಮಿ ಪುರೋಹಿತರೆ. ಎಲೈ ಪ್ರಾಣಕಾಂತೆಯೆ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ವರಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡಿ ಹರನಂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರಲು ಕಲಶ ಕನ್ನಡಿ ವಾರನಾರಿಯರು ಪೂಜಾಸಾಮಗ್ರಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಜಾಗ್ರತೆ ಹೊರಡುವಳಾಗೆ ಕಾಂತಾಮಣಿ.

ಮೇನಕೆ: ಪ್ರಾಣಕಾಂತರೆ ತಮ್ಮಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಸಕಲವಂ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವೆನು ಹೊರಡುವರಾಗಿರಿ.

(ಗಿರಿರಾಜ ಮೇನಕೆ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರು)

ಗಿರಿರಾಜ: ಸ್ವಾಮಿ ನಂದೀಶ್ವರರೇ ವಂದಿಸುವೆನು.

ನಂದೀಶ: ಅಯ್ಯ ಗಿರಿರಾಜನೆ ನೀನು ಬಂದ ಕಾರಣವೇನು.

ಗಿರಿರಾಜ: ಸ್ವಾಮಿ ದ್ವಿತೀಯ ಶಂಭುವೆ ಪರಮೇಶ್ವರನಿಗೆ ನನ್ನ ಮಗಳಂ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ವರಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡಲು ಬಂದಿರುತ್ತೇನೆ ಸ್ವಾಮಿ.

ನಂದೀಶ: ಎಲೈ ಗಿರಿರಾಜನೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ನೀನು ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಲು ಯಾರ ಅಡ್ಡಿಯು ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಹೋಗಬಹುದು.

ಕಂದ

ಪರಿಪರಿ ಇಂದ ಪೊಗಳುತ್ತಂ ಗಿರಿಪತಿಯೊಳಗೆಪೊಕ್ಕನಾ
ಗಲವನು ಮತಿಯಿಂ ಮೆರೆಯುವ ಸಭೆಯೊಳಗೊಪ್ಪು
ವ ಪರಶಿವನಂ ಕಂಡು ಚರಣಕೆರಗುತ ನುಡಿದಂ ||

ಗಿರಿರಾಜ: ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ ಶಂಭುವೇ ಈಗ ನಾನು ಮಾಡುವ ಪೂಜೆಯಂ ವರಪೂಜೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕೋ ಪರಮಾತ್ಮನೆ ಇದೇ ನನ್ನ ವಂದನೆ.

ಈಶ್ವರ: ಎಲೈ ದಂಪತಿಗಳೇ ನಿಮ್ಮಗಳಿಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ.

ಪದ||

ರಕ್ಷಿಸಬೇಕೊ ಸಾಂಬ ಕರುಣಾಕರ ಲಂಬಪಕ್ಷತ ಭೂ
ಷಣ ಪಕ್ಷಿವಾಹನವನುತ ದಕ್ಷ ಶಿಕ್ಷಕ ನಿಪುಣ ಜಗದ್ರಕ್ಷ

ಕ ಶರಣು||ರಕ್ಷಿಸಬೇಕೋ ಸಾಂಬ||ಶಶಿಕಂಠ ನೀ ಯನ್ನ ಸುತೆ
ಗೆ ನೀ ಪತಿಯಾಗು ಅತಿಶಯ ಮುದವ ತಾಳು ಕರುಣಾಳು
ಕೇಳು||ರಕ್ಷಿಸಬೇಕೋ ಸಾಂಬ||

ಗಿರಿರಾಜ: ಜಯ ಜಯ ಸ್ವಾಮಿ ತಾವು ಶರಣಾಗತರನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಸ್ವಾಮಿ ದಕ್ಷನ ಯಜ್ಞವಂ ದ್ವಂಸಮಾಡಿ ವಿಷ್ಣುವೇ
ಮೊದಲಾದವರಿಂದ ವಂದನೆಯಂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ದೇವದೇವನೆ ನನ್ನ ಮಗಳಾದ ಗಿರಿಜೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಪಾದಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿ ನಾನು
ಧನ್ಯನಾಗಬೇಕೆಂದು ಬಂದಿರುತ್ತೇನೆ ನನ್ನ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯಂ ನೆರವೇರಿಸಿ ನನ್ನ ಮಗಳಿಗೆ ಪತಿಯಾಗಿ ಧನ್ಯನ ಮಾಡಬೇಕೋ ಪರಮಾತ್ಮನೆ
ಇದೇ ನನ್ನ ವಂದನೆ.

ಕಂದ

ಎಂದಾಡಲ್ ಗಿರಿಪತಿಯಾನಂದವಂ ತಳೆಯುತ್ತಲಿಂದು
ಮೌಳಿಯ ಮನದೋಳ್ ಬಂದೆಪೆನು ನಡಿಯನುತಲೇ||
ನಂದೀಶ್ವರನಂ ಕರೆಸಿ ಬೆಸಸಿಹನಭವಂ||

ಈಶ್ವರ: ಗಿರಿರಾಜನೆ ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟದಂತೆ ನೆರವೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಬರುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ನಿನ್ನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡಿ ಲಗ್ನಕ್ಕೆ
ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರು ಹೋಗಬಹುದೈಯ್ಯು ಗಿರಿರಾಜ ನತಕಲ್ಪಭೋಜ.

ಗಿರಿರಾಜ: ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಹೋಗಿಬರುವೆನೈ ಶಂಕರನೇ ಭವಭಯಹರನೆ.

ಪದ

ನಂದೀಶ ಕೇಳಿದೆಯಾಗಿ ಗಿರಿ ಪೇಳಿದಾನಂದವಾಗಿಹ
ನುಡಿಯಾ ನಂದನೆಯಾದ ಪಾವರತಿಯನ್ನು ಯನಗಾ
ನಂದದಿ ಪರಿಣಯ ವನ್ನು ಮಾಡುವನಂತೆ||

ಈಶ್ವರ: ಅಯ್ಯ ನಂದೀಶನೆ ಕೇಳು ಗಿರಿರಾಜನು ಬಂದು ತನ್ನ ಮಗಳಾದ ಗಿರಿಜೆಯನ್ನು ಲಗ್ನ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಾಗಿ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು
ತಿಳುಹಿಸಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಹೋಗಿರುತ್ತರಾದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೊರಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಪದ

ಅದರಿಂದಲುತ್ತವಕೆ ಸನ್ನಹವಾಗಿ ವದಗಲಿ ಹೊರಡ
ಲಿಕೆ ವಿಧಿ ಮೊದಲಾಗಿಹ ಸಕಲದೇವತೆಗಳು ಮುದ
ದಿಂದಲೆಮ್ಮಯ ಗಣಗಳು ಬರಲೆಂದು||ನಂದೀಶ ಕೇಳಿ||

ಈಶ್ವರ: ಅಯ್ಯ ನಂದೀಶನೆ, ಲಗ್ನಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ ವಿಷ್ಣು ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರಾದಿಗಳು ರುದ್ರಾದಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಿನ್ನರಕಿಂಪುರುಷ ಸಿದ್ಧಸಾದ್ಯ ಗರುಡಗಂಧರ್ವರಾದಿಯಾಗಿ ಸಕಲರನ್ನು ಅತಿ ತೀವ್ರದಿಂದ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವನಾಗಯ್ಯ ನಂದೀಶ.

ನಂದೀಶ: ಅಯ್ಯ ವಿಷ್ಣು ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳೇ ಯಕ್ಷ ರಾಕ್ಷಸ ಕಿನ್ನರ ಕಿಂಪುರುಷ ಸಿದ್ಧಸಾದ್ಯಗರುಡ ಗಂಧರ್ವರಾದಿಯಾಗಿಯೂ ಔಷಧಾಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಗಿರಿಜಾಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಸರ್ವರೂ ದಯಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಜಗದೀಶ್ವರನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಹೊರಡುವಂಥವ ರಾಗಿರಿ.

ಗಿರಿರಾಜ: ಎಲೈ ಪ್ರಾಣದೊಲ್ಲಬೆ, ಜಗದೀಶ್ವರನ ಸವಾರಿಯು ಬರುವುದರಿಂದ ಸಕಲ ಮಯಾರದೆ ಇಂದ ಕರೆದುಕೊಂಡುಬರುವ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಮುತ್ತೈದೆಯರ ಬರಮಾಡುವಂಥವಳಾಗು.

ಗಿರಿರಾಜ: ಎಲೈ ಸಾರಥಿ ಕಲಶಕನ್ನಡಿ ವಾರನಾರಿಯರು ವಿಪ್ರೋತ್ತಮರು ಮುತ್ತೈದೆಯರು ಸರ್ವರಾದಿಯಾಗಿ ಬರುವಂತೆ ಎನ್ನ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ತಿಳುಹಿಸು. ಪ್ರಾಣಕಾಂತೆ, ಜಗದೀಶನು ಸಕಲರಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಬಂದಿರುವರು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಪಾದವನ್ನು ತೊಳೆದು ಪೂಜಿಸೋಣ ಬಾರೆ ಗುಣ ಗಂಭೀರೇ.

(ಗಿರಿರಾಜ ಮೇನಕೆ ಈಶ್ವರನ ಪಾದವನ್ನು ಪೂಜೆ ಮಾಡುವದು)

ಗಿರಿರಾಜ: ಸ್ವಾಮಿ ಒಳಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿ ಈ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಬೇಕು ಅಯ್ಯ ಪುರೋಹಿತರೆ. ನಾನದಿ ಮೊದಲಾದ ಶುಭಕಾರ್ಯಗಳಂ ಪೂರೈಸಿ ಅತಿಜಾಗ್ರತೆ ಇಂದ ಧಾರಾಮುಹೂರ್ತವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿರಿ ಎಲೈ ಸಖಿಯರೆ ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಇಂದ ನನ್ನ ಮಗಳಾದ ಗಿರಿಜೆಯನ್ನು ದಿವ್ಯ ಪೀಠಾಂಬರವನ್ನುಡಿಸಿ ದಿವ್ಯಾಲಂಕಾರಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿ ವಿವಾಹ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿರಿ ಪುರೋಹಿತರೇ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಶುಭಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ನೆರವೇರಿಸುವರಾಗಿರಿ ಪೂಜ್ಯರೆ.

ಪುರೋಹಿತರು: ಅಯ್ಯ ಗಿರಿರಾಜನೆ ನಿನ್ನಿಷ್ಟದಂತೆ ಲಗ್ನವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮುತ್ತೈದೆಯರನ್ನು ತಕ್ಕ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪುಷ್ಪ ಮಾಲಿಕೆಯನ್ನು ಗುಡಜೀರಿಗೆ ಮೊದಲಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತರುವಂತೆ ಹೇಳು ಹದವಾದ ಶುಭ ಮುಹೂರ್ತವನ್ನು ತಕ್ಷಣದೋಳ್ ದಕ್ಷಾರಿ ಧವಳಾಕ್ಷ ವಿರುಪಾಕ್ಷ ಜಗದ್ರಕ್ಷಕನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಂಗೋಪಾಂಗವಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸುವೆನು ರಾಜೇಂದ್ರನೆ ಗಿರಿರಾಜನೆ.

ಗಿರಿರಾಜ: ಪುರೋಹಿತರೆ ತಾವು ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ಸಕಲವೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವುದು ಪ್ರಶಸ್ತವಾದ ಲಗ್ನದಲ್ಲಿ ಶುಭಮುಹೂರ್ತವನ್ನು ಪೂರೈಸುವರಾಗಿರಿ ಈಶ್ವರನಿಗೂ ಗಿರಿಜೆಗೂ ಧಾರಾ ಮುಹೂರ್ತ.

ಪುರೋಹಿತರು: ಸುಲಗ್ನಸಾವಧಾನ ಶುಭಮುಹೂರ್ತ ಸಾವಧಾನ ಪಾವರತೀ ಪರಮೇಶ್ವರ ಸಾವಧಾನ.

ಪದ

ಧ್ಯಾನಿವೆ ನಾ ನಿಮ್ಮ ತ್ರಿಪುರ ಸಂಹರನೇ ಕಪ್ಪುಗೊರಳಶಂಭುವೆ
ದೀನ ಭಕ್ತರ ಕಾಮಧೇನುವೆ ಇನಿತು ಸಂಸಾರದೊಳು ಸಿಲುಕಿ
ಬನ್ನ ಪಡುತಲಿರುವ ಮನುಜರನು ಪೊರೆಯೊ ದೇವ ದೇವನೆ ||

ಉರಿವನೇತ್ರನೆ ನಿನ್ನ ಸ್ಮರಿಸುವೆವೋ ಮುನ್ನ ಪರಿಹರಿಸಿ
ಕಾಯಯ್ಯು ಮಾಯೆಯ ಮೋಹವನು||ಭೂರಿಬಾಗ್ಯವು
ಸತಿಯೂ ಸುತರು ನಿರತಲಿರುವುದು ಸತ್ಯವೆಂದು
ಹರನೆ ಭಾವಿಸಿ ನಿನ್ನ ಮರೆತು ದೂರ ಬಿಟ್ಟೆವು
ಮೋಕ್ಷ ಮಾರ್ಗವ ತೋರೊ||ಧ್ಯಾನಿಪೆ ನಾ ನಿಮ್ಮ||

ದೇವೇಂದ್ರ: ಆಹಾ ಈಗಲಾದರೂ ಅಗಲಿದ ದಂಪತಿಗಳು ಸೇರಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ
ಜಗದಂಬೆಯಾದ ಗಿರಿಜಾದೇವಿಗೆ ದಯೆ ಬಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಕಾಪಾಡದೆ ಇರಲಾರರು ಅಮ್ಮಾ ರತಿದೇವಿಯೇ ಗಿರಿಜಾ ಅಮ್ಮಯ್ಯನವರನ್ನು
ಧ್ಯಾನ ಮಾಡೋಣ ನಡಿಯಮ್ಮಾ ರತಿಯೇ ಚಂದ್ರಮತಿಯೆ.

ಪದ

ಗಿರೀಶನ ಗಿರಿಸುತೆಯೆ ಮನ್ಮಥಹರನ ಕೃಪಾವತಿಯೆ
ಶರಣು ಜನವನ ಶರಣ ಕುಟುಂಬಿನಿ ಕರುಣದಿ ರಕ್ಷಿಸು
ಮರೆಯದೆ ನಮ್ಮನು||ಗಿರೀಶನ ಗಿರಿಸುತೆಯೆ ||

ದೇವೇಂದ್ರ: ಜಯ ಜಯ ತಾಯೆ ಆಶ್ರಿತರಿಗೆ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವ ತಾಯೆ ಮನ್ಮಥಾರಿಯಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಅರ್ಥಾಂಗಿಯೆ ತಮ್ಮ
ಪಾದಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು ಆಹಾ ಮಹದೇವನೇ ತಾವು ಹಿಂದೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟ ಸಮಯವು ಈಗ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ತಡಮಾಡದೆ
ಕುಮಾರನಂ ಪಡೆದು ಶೂರಪದ್ಮ ಸಿಂಹಾರಿ ಎಂಬ ರಕ್ತಸರಂ ಕೊಲ್ಲಿಸಿ ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟವಂ ಪರಿಹರಿಸಬಾರದೆ ತಾವು ತಡಮಾಡಿದರೆ
ನಾವುಗಳು ಬದುಕುವ ಮಾಗವೇ ಇಲ್ಲವೈ ದೇವಾ ಕರುಣಪ್ರಭಾವ.

ರತಿ: ಸ್ವಾಮಿ ಗಿರಿಜಾಪತಿಯೇ ಪತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಪಾದವೇ ಗತಿ ಯನ್ನುವದಾಗಿ ಕಾದಿರುವ ನನಗೆ ವರವಂ ದಯಪಾಲಿಸಿ
ಕಾಪಾಡಬೇಕು ಪರಮಾತ್ಮನೆ.

ಈಶ್ವರ: ಅಯ್ಯ ದೇವತೆಗಳೇ ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಸುಖವಾಗುವುದು ಧೈರ್ಯವಾಗಿರಿ ಅಮ್ಮಾ ರತಿಯೇ ಕೇಳು ನಿನ್ನ
ಪತಿವ್ರತಾರ್ಥಕ್ಕೆ ನಾನು ಮೆಚ್ಚಿದೆನು ಆದರೆ ನಿನ್ನ ಪತಿಯು ನಿನಗೆ ಅನಂಗನಾಗಿರಲಿ ಜಗದೊಳಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅನಂಗನಾಗಿರಲಿ ಮುಂದೆ
ವಿಷ್ಣುವು ಕೃಷ್ಣಾವತಾರ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವನಿಗೆ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನನಾಗಿ ಶಂಬರಾಸುರನಂ ಕೊಲ್ಲುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಿನ್ನ ಪತಿಯು ಜನಿಸುವನು
ಚಿಂತಿಸದೆ ಇರುವಳಾಗು ಎಲೈ ಗಿರಿಜೆಯೆ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಅಭಯವಂ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಮನಸ್ಸಂತೋಷಪಡಿಸಿದ್ದಾಯಿತು ಎನ್ನ ಅಂತಃಪುರಕ್ಕೆ
ಹೋಗೋಣ ನಡಿಯೇ ರಮಣಿ ಸದ್ಗುಣಾಭರಣಿ.

ಷಟ್ಪದಿ ||

ಆಲಿಸೈ ಸಿದ್ಧರಾಮೇಶ ಕೈಲಾಸದೋಳ
ಭಾಳಲೋವಚನ ನಗಜೆಯೊಡನೆ ಮುದದಿಂ
ಸುರತಕೇಳಿ ಯೋಳ್ ಇರುತಿರಲಿತ್ತ ಇಂದ್ರಾದಿ ನಿರ್ಜರರು
ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಪೇಳೆ ತಾರಕಾನುರುಬೆಯಂ ಕೇಳು

ಚಿಂತೆಯ ತಾಳಿ ದಿವಿಜರ್ವೆರಸಿ ಹರಿ ಎಡೆಗೆ ಬಂದು
ಕಂಡಾಲೋಚನಂಗೆಯದರಸು ನಟ್ಟುಳಿಗೆ
ಏನುಪಾಯವ ಕಾಣೈವೆಂದು ||

ದೇವೇಂದ್ರ: ಆಹಾ ದೇವರಿಗೆ ದೇವನಾದ ಶ್ರೀಹರಿಯೇ ಕೇಳು ತಾರಕಾಸುರನೇ ಮೊದಲಾದ ದೈತ್ಯರ ಬಾಧೆಯಂ ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಹಳ ಸಂಕಟವಾಗಿರುವುದು. ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಮ್ಮಗಳಿಗೆ ಸುಖವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ ಜಗದೀಶನು ಇದುವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಂದುಕೊಂಡಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ ಒಂದು ದಿನ ಕಳೆಯುವುದು ಒಂದು ಯುಗವಾದಂತೆ ಕಾಣುವುದು ಇದಕ್ಕೇನಾದರೂ ಬದಲಾಗಿ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಾರದೇ ಹರಿಯೆ ದಾನವಾರಿಯೆ.

ವಿಷ್ಣು: ಅಯ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರರೆ ಕೇಳಿ ನೀವು ಹೇಳಿದ ಮಾತು ನಿಶ್ಚಯವೇ ಸರಿ. ಆದರೆ ಪರಮೇಶ್ವರನು ನಮ್ಮಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಅಭಯಪ್ರದಾನವು ಸುಳ್ಳು ಬರುವ ಹಾಗಿಲ್ಲವು ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸ್ವಾಮಿಯವರು ಗಿರಿಜಾ ಅಮ್ಮಯ್ಯನವರನ್ನು ಲಗ್ನಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೈಲಾಸದಲ್ಲಿ ಭೋಗಾನಂದಸ್ತರಾಗಿ ಕುಮಾರನನ್ನು ಪಡೆಯಲುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಗಿರಿಜಾದೇವಿಯ ಉದರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಕುಮಾರನು ನೂರ್ಮಡಿ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ನಮ್ಮಗಳನ್ನು ಬಾಧಿಸುವನು. ಅನಂತರ ಅವನ ಆಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ನಾವುಗಳು ಇರಬೇಕಾಗುವುದು ಅಯ್ಯ ದೇವತೆಗಳಿರಾ ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮಗಳ ಸಂಕಟ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ಆಗುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಶ್ವರನ ವೀಯರದಿಂದ ಕುಮಾರನು ಬೇರೆ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಬೇಕಲ್ಲದೆ ಗಿರಿಜಾ ಅಮ್ಮನವರ ಉದರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಕೊಡದೆಂದು ಆ ಶಂಕರ ಭವಹರನಂ ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡೋಣ ನೀವುಗಳೆಲ್ಲ ಏಕೋಭಾವದಿಂದ ಶಿವತತ್ವಗಳನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುವರಾಗಿ ಸುರರೇ ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳೆ.

ಪದ

ಪಾಲಿಸೆಮ್ಮನು ಕಾಲಹರಶಿವಪಾಲಾಕ್ಷ ಸೋಮಧರ ||
ಶಿಕ್ಷರಕ್ಷನೆ ಶೂಲಿ ದಕ್ಷನ ಸಂಹಾರಿ ರಕ್ಷಿಸು ಎನ್ನ ಬೇಗಾ ||
ದಾಕ್ಷಾಯಣಿ ನಾಥನೆ || ನತಜನ ಉದ್ಧಾರಿ || ರತಿಪತಿ
ಸಂಹಾರಿ ನುತಿಸುವೆ ನಾ ನಿನ್ನ ಯತಿ ಪತಿ ಕಾಪಾಡು ನೀ ||
ಗಿರಿಜಾರಮಣ ನಿನ್ನ ಚರಣವ ಸ್ಮರಿಸುವೆ ಕರುಣಾದಿ
ಸಲಹೆನ್ನ ಕರುಣುಳ್ಳ ಅರಸನೆ ||

ದೇವೇಂದ್ರ: ಹೇ ಕಾಲ ಕಾಲ ಶೂಲಪಾಣಿಮಾಲ ದಕ್ಷಮುಖಶಿಕ್ಷ ವಿರುಪಾಕ್ಷ ಶಂಭೋ ಶಂಕರ. ಆ ಕ್ರೂರ ತಾರಕನೇ ಮೊದಲಾದ ದುರುಳ ರಕ್ಕಸರ ಬಾಧೆಯಂ ತಾಳಲಾರೆವು. ಭೋ ಚಂದ್ರಧರನೆ ಕಷ್ಟಬಿಡಿಸಿ ನಮ್ಮಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡು ಕಾಪಾಡು.

(ಈಶ್ವರನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗುವನು)

ಪದ

ಪಾಲಿಸೊ ದೇವಾ ಪಾಲಲೋಚನಶಿವನೆ ನೀಲಕಂಠನೆ

ನಿನ್ನ ಪಾದವ ನಂಬಿದೆ, ಪಾಲಿಸೊ ವರವನು

ಕರವನ್ನು ಮುಗಿವೆನು ಪಾಲಲೋಚನ ಶಿವನೆ ||

ದೇವೇಂದ್ರ: ನಮೋನ್ನಮೋ ಭೂತೇಶ ಉಮಾಮಹೇಶ್ವರನೇ ನಿಮ್ಮ ಪಾದಗಳಿಗೆ ಶಿರಸಾವಹಿಸಿ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ. ಕರುಣದಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಬೇಡಿದ ವರಗಳಂ ಕೊಡಬೇಕೈ ಈಶಮಹೇಶ.

ಈಶ್ವರ: ಎಲೈ ದೇವತೆಗಳಿರಾ ಎನ್ನನ್ನು ಸಹಸ್ರನಾಮಗಳಿಂದ ಸ್ತುತಿಸಿದ ಕಾರಣವೇನು ಜಾಗ್ರತೆ ತಿಳಿಸುವುದಾಗೈ ದೇವತೆಗಳೆ.

ದೇವೇಂದ್ರ: ದೇವಾಧಿದೇವನಾದ ಸಾಂಬಶಿವಮೂರ್ತಿಯೆ ಗಿರಿಜಾಮಾತೆಯವರ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸುತ ಉದಿಸಕೂಡದು ತಮ್ಮ ವೀಯರದಿಂದ ಕುಮಾರನು ಹುಟ್ಟಬೇಕು. ಆ ಕ್ರೂರರಾದ ದೈತ್ಯರು ಸಂಹಾರವಾಗಬೇಕೆಂದು ವರವಂ ಬೇಡುತ್ತೇವೆ ಕರುಣವಿಟ್ಟು ಪಾಲಿಸಬೇಕೈ ದೇವಾ ಕರುಣಪ್ರಭಾವ.

ಈಶ್ವರ: ಎಲೈ ದೇವತೆಗಳೇ ನಿಮ್ಮಗಳ ಇಷ್ಟದಂತೆ ವರವಂ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ ಇನ್ನು ನಾನು ಹೋಗಿಬರುವೆನು.

ಗಿರಿಜೆ: ಪ್ರಾಣಕಾಂತರೆ ಈ ಕೈಲಾಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತಾವುಗಳು ಧಾವಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಿರಿ ಅದರ ವಿವರವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೈ ಸ್ವಾಮಿ ಭಕ್ತಜನಪ್ರೇಮಿ.

ಈಶ್ವರ: ಎಲೈ ಪ್ರಾಣಮಣಿಯೇ ಕೇಳು ಇಂದ್ರಾದಿಸುರರೆಲ್ಲರು ನನ್ನನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೋಗಿ ಅವರಿಗೆ ಕೇಳಿದ ವರವಂ ಕೊಟ್ಟು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆನೆ ಕಾಂತಾಮಣಿ.

ಗಿರಿಜೆ: ಆಹಾ ಪ್ರಾಣದೊಲ್ಲಭರೆ ಆ ಸುರರು ಬೇಡಿದ ವರಗಳು ಯಾವುವು ನನಗೆ ತಿಳಿ ಹೇಳಿರೈ ಪ್ರಾಣದೊಲ್ಲಭರೆ.

ಈಶ್ವರ: ಎಲೈ ಗಿರಿಜೆಯೇ ಕೇಳು ನಿನ್ನ ಉದರದಲ್ಲಿ ತನುಜರು ಹುಟ್ಟಕೂಡದು ತಮ್ಮ ರೇತಸ್ಸಿನಿಂದ ಕುಮಾರನು ಬೇರೆ ಜನಿಸಬೇಕೆಂದು ವರವನ್ನು ಬೇಡಿದ್ದರಿಂದ ಕೊಟ್ಟು ಬಂದಿರುವೆನೆ ಗಿರಿನಂದನೇ.

ಗಿರಿಜೆ: ಛೇ ಛೇ ದುಷ್ಟರಾದ ದೇವತೆಗಳಿರಾ ನನ್ನ ಉದರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಮಗನನ್ನು ಅನ್ಯಥಾ ಹುಟ್ಟುವಂತೆ ವರವನ್ನು ಬೇಡಿದ್ದರಿಂದ ಏಳೇಳು ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಮಕ್ಕಳಾಗಬೇಡ ನಿಸ್ಸಂತಾನವಾಗಿ ಹೋಗಲಿ ಭ್ರಷ್ಟರೆ ನಿಮಗೆ ಶಾಪವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವೆನು ದುಷ್ಟರೆ.

ಪದ ||

ಇತ್ತ ದಿವಿಜರೆಲ್ಲ ಕೂಡಿ ಬಲು ಚಿತ್ತದಿ ದುರುಳರ

ಬಾಧೆಯ ನೋಡಿತತ್ತರಗೊಳುತಲಿ ವಾಯುಸಖನ

ಕರದಿತ್ತನು ವಿಧಿಯು ನಿರೂಪಾವ ||

ದೇವೇಂದ್ರ: ಹೇ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನೆ ಅನಾದಿ ದಂಪತಿಗಳಾದ ಗಿರಿಜಾಪರಮೇಶ್ವರರು ಕಲ್ಯಾಣವಾಗಿ ಭೋಗಾನಂದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸುಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿಯೂ ಮರೆತಂತೆ ತೋರುವುದು ಆದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ನಮ್ಮಕಷ್ಟ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆ ಸ್ವಾಮಿ ಭಕ್ತಜನಪ್ರೇಮಿ.

ಪದ

ಪೋಗಿ ನೀ ಪರಮೇಶನಿರವನು ಬಲುನೋಡುತ ಬೇಗ
ಬಾರೆನುತಾನು ಹೋಗೆ ಧನಂಜಯನನ್ನು ನೋಡಿ
ಇದು ಸಾಗದು ಭಯಪಡಬೇಡಿರೈ ||

ಬ್ರಹ್ಮ: ಅಯ್ಯ ಇಂದ್ರನೇ ಆ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಸಮಯವನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರುತ್ತೇನೆ ಧೈರ್ಯವಾಗಿರು ಇಂದ್ರನೆ.

ದೇವೇಂದ್ರ: ಯಾರಲ್ಲಿ ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಇಂದ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಬರಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಅಗ್ನಿ: ಎಲೈ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಪತಿಯಾದ ಇಂದ್ರನೆ ನನ್ನನ್ನು ಇಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಇಂದ ಕರೆಸಲು ಕಾರಣವೇನು ಪೇಳೆ ಇಂದ್ರ ಸದ್ಗುಣಸಾಂದ್ರ.

ದೇವೇಂದ್ರ: ಅಯ್ಯ ಅಗ್ನಿಯೇ ಆ ದುಷ್ಟರಾದ ತಾರಕಾದಿ ರಾಕ್ಷಸರ ಬಾಧೆಯನ್ನು ತಡೆಯಲಾರದೆ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾದೇವನನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಮೆಚ್ಚಿಸಿ ಕುಮಾರನನ್ನು ಪಡೆದು ಆ ರಕ್ಷಸರನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ವರವಂ ಪಡೆದಿರುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀನು ಹೋಗಿ ಆ ಜಗದೀಶನ ಸಮಯವನ್ನು ಅರಿತು ಬಾರೈಯ್ಯೆ ಅಗ್ನಿಯೇ.

ಅಗ್ನಿ: ಅಯ್ಯ ಇಂದ್ರನೆ ಮನ್ಮಥನು ಪರಮೇಶ್ವರನ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪಂಚಶರಗಳನ್ನು ತೊಟ್ಟ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಉರಿನೇತ್ರದಿಂದ ದಗ್ಧನಾದನು ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಕಂಡು ನೀನು ನನಗೆ ಹೇಳುವುದು ಥರವಲ್ಲ ನಾನೆಂದಿಗೂ ಹೋಗಲಾರೆನು ಇನ್ನಾರಿಗಾದರೂ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸೆ ದೇವೇಂದ್ರ ಸದ್ಗುಣಸಾಂದ್ರ.

ಪದ

ಹರಗೆ ದ್ರೋಹವಗೈಯ್ಯೆ ಸ್ಮರನಿಗೆ ದೊರತುದು ನಾಶ
ವು ನೀ ಹೋಗೆ ದೊರಕದು ಕೊರತೆಗಳೆನ್ನುತ ವಿಧಿ
ಕರುಣಿಸಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿರಲತ್ತ

ಬ್ರಹ್ಮ: ಅಯ್ಯ ಅಗ್ನಿಯೇ, ಮನ್ಮಥನು ಸ್ವಾಮಿ ದ್ರೋಹಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದ್ದರಿಂದ ನಾಶವಾದನು ನೀನಾದರೋ ದ್ರೋಹಮಾಡಬೇಡ ತಿಳಿದುನೋಡು ಯಾರೂ ಅರಿಯದಂತೆ ಹೋಗಿ ಗೋಪ್ಯವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಾರೈ ಧನಂಜಯನೆ.

ದೇವೇಂದ್ರ: ಅಯ್ಯ ಅಗ್ನಿಯೇ, ಆ ಶಂಭುವಿನಲ್ಲಿ ದ್ರೋಹವಂ ಗೈದರೆ ನಾಶಮಾಡುವನಲ್ಲದೆ ಅನ್ಯಥಾ ನಾಶಮಾಡಲಾರನು. ಆದರೆ ನೀವು ನಿರ್ಜರರಾದ ಎಮ್ಮಗಳ ಕಷ್ಟ ಪರಂಪರೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿದರೆ ನಿಮಗೆ ಬಂದ ಸುಖದುಃಖಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಗರ್ಧ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿರುವೆವು ಆದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಹೋಗಿ ಬಾರೈ ಅಗ್ನಿಯೇ.

ಅಗ್ನಿ: ಅಭಯಕೊಟ್ಟರೆ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತೇನೆ, ಚತುರ್ಮುಖನೇ ಇದೇ ನನ್ನ ವಂದನೆ ಆಹಾ ನಾನು ಈ ರೂಪಿನಿಂದ ಮಹದೇವರ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಹೋಗಲಾಗದು. ಬದಲಿ ಆಕಾರವಾಗಿ ಶಿವನ ಅಂತರಂಗವನ್ನು ತಿಳಿದು ಬರುವೆನು.

(ಅಗ್ನಿಯು ಪಾರಿವಾಳದ ರೂಪಿನಲ್ಲಿ ಶಿವನ ಸಜ್ಜಾಗ್ಯಹಕ್ಕೆ ಬರುವುದು)

ಗಿರಿಜೆ: ಪ್ರಾಣಕಾಂತರೆ ಕಿಟಕಿಯ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ಪರಪುರುಷರು ಬಂದಿರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದು.

ಈಶ್ವರ: ಆಹಾ ಇದೇನಾಶ್ಚಯರ ಎಲೈ ಅಗ್ನಿಯೇ ಈ ಸಜ್ಜಾಗ್ಯಹದಡೆಗೆ ಬರುವಂಥ ಶಕ್ತಿ ಬಂದಿತಲ್ಲವೆ ನೀಚನೆ ಭ್ರಷ್ಟನೆ ಈಗ ಬಂದಿರುವ ವೀಯರವನ್ನು ನೀನೇ ತೆಗೆದುಕೊ.

ಅಗ್ನಿ: ಅಯ್ಯೋ ದೇವತೆಗಳ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಲಾಗಿ ನನಗೆ ಈ ರೀತಿ ಕಷ್ಟಕಾಲ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತಲ್ಲ. ಮುಂದೇನು ಮಾಡಲಿ ಇಂದ್ರಾದಿಗಳ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಿಳಿಸುವೆನು.

ಪದ

ಹರಿಯೇ ಮುಂದೆಮಗೇನು ಗತಿಯೈ ಅರಿಯದಿಹು
ದು ಶಿವನ ರೀತಿಯ ಕರುಣಿಸು ನುಡಿಗಳ ಲಾಲಿಸು ||

ಅಗ್ನಿ: ಅಯ್ಯೋ ಶ್ರೀಹರಿ ಇಂದ್ರಾದಿದೇವತೆಗಳ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ರಜತಾಚಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಶಿವನನ್ನು ದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ನನಗೆ ಪರಶಿವನಿಂದ ರೇತಸ್ಸು ಪತನವಾಗಿ ಗರ್ಭವು ಸಂಭವಿಸಿತು ಈ ಕಡುಕಷ್ಟವನ್ನು ತಾಳಲಾರೆನೈ ಹರಿಯೇ ದಾನವಾರಿಯೆ.

ದೇವೇಂದ್ರ: ಅಯ್ಯು ಅಗ್ನಿಯೇ ಕೇಳು ನಾವುಗಳು ಕೊಟ್ಟ ಭಾಷೆಯಂತೆ ನಿನ್ನ ಗರ್ಭದ ಕಷ್ಟವಂ ನಮಗರ್ಧಭಾಗವಂ ಕೊಡುವಂಥವನಾಗೈ ಅಗ್ನಿಯೆ.

ಅಗ್ನಿ: ಅಯ್ಯೋ ಮೇಲಕ್ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೈಕಾಲುಗಳು ಬಾರದೆ ನಿಶ್ಚಕ್ತಿಯಾಗಿ ನನ್ನ ಶರೀರವು ಶೈತ್ಯರೂಪಗಳಾಗಿರುವುದು ಇನ್ನೇನು ಗತಿಯೋ ಶಂಕರ ನಾ ನಿಮ್ಮ ಕಿಂಕರಾ.

ವಿಷ್ಣು: ಅಯ್ಯು ದೇವತೆಗಳಿರಾ ಇಲ್ಲಿ ನಾವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಯೋಚನೆಯಂ ಮಾಡುವುರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ. ನನ್ನ ಸಂಗಡ ಸ್ವವರರೂ ಬಂದರೆ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಆ ಜಗದೀಶ್ವರನ ಧ್ಯಾನವಂ ಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮಗಳ ಕಷ್ಟವಂ ಪರಿಹರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆಹಾ ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಏಳುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವರಲ್ಲಾ ಅಯ್ಯು ದೇವತೆಗಳಿರಾ ಆದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯೆ ಶಿವಧ್ಯಾನವಂ ಮಾಡಿರಿ.

ಪದ

ಪಾಲಿಸು ಪಾರ್ವತೀಶ ಪರಿದ್ಯಶಪಾಶ ಜಾಲವೆ
ವ್ಯೋಮಕೇಶ||ಕರುಣಾಪೇಶ
ನೀಲಲೋಹಿತ ಗಿರೀಶ||ಸಹಿಸಲಾರೆವು ಗರ್ಭಬಾಧೆ
ಗಳಿಂದ ಏಸುದಿನವು ಶಂಕರಾ||ವಾಸವಂದಿತನೆ ಕೊರ
ಗಿಪೆ ದೇವನೆ ಬೇಸರದಿಂದಿರುವೇ ಶಿವನೆ ||

ಅಗ್ನಿ: ಆಹಾ ಮಹದೇವ ಶಂಕರ ಮನ್ಮಥಾರಿ ಜಗತ್ಪಾವನ ತಾವುಗಳು ನಮ್ಮಗಳ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಬೇಸರದಿಂದಿರುವರೇ ಶಿವನೇ
ನಮ್ಮಗಳಂ ಕಾಪಾಡ್ಯೆ ನೀಲಕಂಠನೆ.

ಗಿರಿಜಾ ಕಲ್ಯಾಣ

(ಶಿವನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ)

ಈಶ್ವರ: ಎಲೈ ಅಗ್ನಿಯೇ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳಿರಾ ನನ್ನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಲು ಕಾರಣವೇನು ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಕಷ್ಟವನ್ನು
ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಜಾಗ್ರತೆ ತಿಳಿಸುವರಾಗಿರಿ.

ಅಗ್ನಿ: ಹೇ ದೇವಾ ನಿನ್ನ ವಿಲಯರವನ್ನು ಧರಿಸಿದ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೆ ಪುರುಷ ಗರ್ಭಗಳಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವೆವು
ಕರುಣವಿಟ್ಟು ಪರಿಹರಿಸೈ ಈಶ ರಜತಾದ್ರಿವಾಸ.

ಈಶ್ವರ: ಅಯ್ಯ ಅಗ್ನಿಯೇ ಮೊದಲಾದ ದೇವತೆಗಳಿರಾ ಕೇಳಿರಿ ಈ ಮೇರುಗಿರಿ ಪೊದೆಯೊಳಗಿರುವ ನೋಡುಹುಲ್ಲಿನ ವನದೊಳಗಿರುವ
ಶರಧಿಗಂಗೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮ ಗರ್ಭಗಳಂ ಚೆಚ್ಚುಗುರಿನಿಂದ ಸೀಳಿ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಕಷ್ಟಗಳು ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದು ಜಾಗ್ರತೆ
ತೆರಳುವಂಥವರಾಗಿರೈ ಗರ್ಭದೇವತೆಗಳಿರಾ.

ಭಾಗವತರ ವೃತ್ತ

ಗಂಗಾನದಿ ತಟಕೆ ನಡುತರ್ಪ ಷಟಕೃತ್ತಿಕಾಂಗನೆಯರು
ಮಹದ್ವಾಲಯತ್ತಣದಿಂ ಹಿಂಗದೀ ವಿಲಯರದೆಡೆಗೈ
ತಂದು ನೋಡುತ್ತಿರಲಾ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಪೊಂಗು
ತೊಡನೊಡನೆ ಘನಗಾಡದಿಂದ ವರಗರ್ಭಂಗಳಂ
ಬಿಡದೆ ಭೇದಿಸಿ ಬಲಿಯಲಾಕ್ಷಣಂ ಕಾಂತೆಯರು ಶಿಶುಗ
ಳಂ ಕಂಗೆಟ್ಟು ಪಡೆದಿರಿಸಿ ಪೋದರತಿವೇಗದಲಿ ||

ಭಾಗವತರ ವರ್ಣನೆ: ಇತ್ತಲಾಗಿ ದೇವತೆಗಳು ತಮ್ಮ ಗರ್ಭಂಗಳಂ ಚೆಚ್ಚುಗುರುಗಳಿಂದ ಸೀಳಿ ಪಿಂಡಗಳಂ ಶರವಣದ ಗಂಗೆಯೊಳಗಿಟ್ಟು
ಬಂದರು. ಇತ್ತಲಾಗಿ ಕೃತ್ತಿಕಾಂಗನೆಯರು ನೀರಿಗಾಗಿ ಬಂದು ಉರಿಯುವ ಆ ಅಗ್ನಿಯಂ ಕಾಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗ ಆ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಗರ್ಭಂಗಳ ಧರಿಸಿ

ಆರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆತ್ತು ನೊದೆಹುಲ್ಲಿನ ಮೇಲಿಟ್ಟು ತಾವು ನೀರಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಇತ್ತಲಾಗಿ ಗಿರಿಜಾ ಅಮ್ಮನವರು ಪರಮೇಶ್ವರನನ್ನು ಕುರಿತು ಇಂತೆಂದರು.

ಗಿರಿಜೆ: ಪ್ರಾಣಕಾಂತನೇ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತುಂಬಾ ಬೇಸರಿಕೆಯಾಗಿರುವ ಪ್ರಯುಕ್ತ ದಯವಿಟ್ಟು ವನ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿರಿ ಸ್ವಾಮಿ.

ಈಶ್ವರ: ಎಲೈ ಕೋಮಲಾಂಗಿಯೆ ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟದಂತೆಯೇ ಆಗಲಿ.

ಪದ

ಪೋಗುವೆ ನಾಂ ಪಾಲನೇತ್ರನೆ ಈಗಲೆ ವನದೊಳು
ಪೋಗುವೆ ನಾಂ ವನಜಾಕ್ಷನೆ ಹುಲಿಕಾಡಿನ ಗಿಳಿಪಾ
ಡಿನ ಸಲೆಜಾಡಿನ ಕಡು ತಡವಿಯೊಳು||ಪೋಗುವೆ||
ಮಧುಮಾವಿನ ತೆನುಬೇವಿನ ತನುಜೀವನ
ನವವನದಲಿ||ಪೋಗುವೆ ನಾಂ||ವರಮಾವಿನ
ಸೋಮೇಶನ ಚರಣಾಂಬುದ ನೆರೆನಂಬಿ ನಾಂ||
ಪೋಗುವೆ ನಾಂ ಪಾಲನೇತ್ರನೇ||

ಗಿರಿಜೆ: ಪ್ರಾಣವಲ್ಲಭರೆ ಈ ಮಾವಿನ ಮರಗಳು ಹಲಸು ಖರ್ಜೂರ ದಾಳಿಂಬಾದಿ ವೃಕ್ಷಗಳು ಗಿಳಿಕೋಗಿಲಾದಿ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಧ್ವನಿಯು ಕರಣೇಂದ್ರಿಯಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಸೊಂಪಾಗಿ ಕೇಳುವುದು ಆಹಾ ಮನೋವಲ್ಲಭರೇ ಇದೇನು ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳುಗಳು ಅಳುವಂತೆ ಶಬ್ದವು ಕೇಳಿಬರುವುದಲ್ಲಾ ಜಾಗ್ರತೆ ಹೋಗಿ ನೋಡೋಣ ಕಾಂತ.

ಈಶ್ವರ: ಎಲೆ ಕೋಮಲಾಂಗಿಯೆ ನಿನ್ನಿಷ್ಟದಂತೆಯೆ ನಡೆ ಹೋಗೋಣ.

ಗಿರಿಜೆ: ಆಹಾ ರಮಣನೇ, ಈ ಮಕ್ಕಳುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ತುಂಬಾ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ಪಾಲಕರಿಲ್ಲದೆ ಗಾರುಗಾರೆಂದು ಅಳುತ್ತಿರುವ ಈ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಾದರೆ ನನ್ನ ಮಗುವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವುದಲ್ಲಾ ವಲ್ಲಭಾ ಇದೇ ನನಗೆ ಲಾಭ.

ಈಶ್ವರ: ಎಲಾ ಗಿರಿಜೆಯೆ ತಡವೇಕೆ ನಿನ್ನಿಷ್ಟದಂತೆಯೆ ನಡೆಸುವವಳಾಗು ಈ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವಳಾಗು.

ಪದ||

ಬಾಲ ಲೀಲೆಗಳ ನೋಡಿ ತಾನು ಪ್ರೇಮದಿಂ ಮುದ್ದಾಡಿ ||
ಶೈಲಬಾಲೆ ತನ್ನ ಸುತನ ಪಾಲಿಸುತ್ತ ವರಕುಮಾರಕನ ||

ಗಿರಿಜೆ: ಆಹಾ ಪ್ರಾಣನಾಥರೆ ಲಾಲಿಸಿರಿ ಈ ಮಗು ಆಡುವಂಥ ಬಾಲಲೀಲೆಯಂ ನೋಡಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಆನಂದವಾಯಿತು ಮಗುವಿಗೆ ಬಾಲ ತೊಡಿಗೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಆ ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ನಾಮಕರಣ ಜಾತಕರ್ಮ ಚೌಲೋಪನಯನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವೆಲ್ಲವಂ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿಸುವರಾಗಿರಿದೇವಾ ಮಹಾನುಭಾವ.

ಈಶ್ವರ: ಎಲೈ ಮಂಗಳಾಂಗಿಯೆ ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟದಂತೆಯೇ ಆಗಲಿ. ಅಯ್ಯ ನಂದೀಶನೇ ಜಾಗ್ರತೆ ಇಂದ್ರ ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಾ ಹೋಗು.

ನಂದೀಶ: ಸ್ವಾಮಿ ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ.

ಬ್ರಹ್ಮ: ಮಹದೇವನೆ ತಮ್ಮ ಪಾದಾರವಿಂದಕ್ಕೆ ಪ್ರಣತನಾಗುವೆನು ನನ್ನನ್ನು ಇಷ್ಟು ತ್ವರಿತದಿಂದ ಕರೆಯಿಸಲು ಕಾರಣವೇನು ಪೇಳೈ ಶಂಕರಾ ನಾ ನಿಮ್ಮ ಕಿಂಕರಾ.

ಪದ||

ಸರಸಿಜ ಪಿತನೆ ಕೇಳು ಮೆರೆವ ಜಾತಕರ್ಮವ
ಬೆಳಸಿ ತರಳಗೆ ಸ್ವರವಿದ್ಯವ ರಚಿಸೈ
ಇರದೆ ನೀನು ಕಲಿಸೈ ||

ಈಶ್ವರ: ಎಲೈ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನೆ, ಈ ಮಗುವಿಗೆ ನಾಮಕರಣವಂ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಚೌಷ್ಠಿವಿದ್ಯದಲ್ಲು ನಿಪುಣನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡೈ ಬ್ರಹ್ಮನೇ.

ಬ್ರಹ್ಮ: ಜಗದೀಶ್ವರನೇ ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ನೆರವೇರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಕಂದ

ದಿನಕೊಂದು ವಿಧದಿ ಬೆಳೆಯುತ ಈಶ್ವರವುತ್ರ ಷಣ್ಮುಖನು
ಇನ ಶಶಿಯಂತಿರುವ ಬಾಲಕನ ನೋಡುತ
ಧನುವಿದ್ಯಾಗಮಶಾಸ್ತ್ರವ ವಿನಯದೊಳು
ಉಪದೇಶವಗೈದ ಬ್ರಹ್ಮನು ||

ಪದ

ತರಳನೆ ನಿನಗಿನ್ನು ಶರಧನುವಿದ್ಯವನ್ನು ಹರನ ಕರುಣದೊಳು
ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಾಗಮ ಸಾಧನ ಕ್ರಮಗಳ ಬೋಧಿಸಿ ಪೇಳುವೆನು ||

ಬ್ರಹ್ಮ: ಹೇ ಮನ್ಮಥಾಕಾರನಾದ ಷಣ್ಮುಖನೆ ಕೇಳು. ಈ ಧರಣಿಗಧಿಕವಾದ ರಜತಾದ್ರಿವಾಸನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಕರುಣದಿಂದ ಅರಿತ ಮಟ್ಟಿಗು ಶರಧನುವಿದ್ಯಂಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಿರುತ್ತೇನೆ ಭರದಿಂದಲಿ ಅನುಗ್ರಹಿಸೈ ಬಾಲಕನೆ ಷಣ್ಮುಖನೆ.

ಷಣ್ಮುಖ: ಸ್ವಾಮಿ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನೆ ತಮ್ಮಪ್ಪಣೆ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರ.

ಪದ

ಹರಿಯೊಂದು ದಿನದೊಳಗೆ ಸುರರೆಲ್ಲರು ಕೂಡುತಲಿ

ಭರದಿಂದಲೈತಂದರು ಪರಶಿವನಬಳಿಗೆ||ಬಳಿಗೆ||

ವಿಷ್ಣು: ಅಯ್ಯ ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳಿರಾ ಕೇಳಿರಿ. ಈಶ್ವರನಪುತ್ರನಾದ ಷಣ್ಮುಖನು ನಮಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಅವತರಿಸಿ ಸಕಲವಿದ್ಯಾಪಾರಂಗತನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಆ ಮಗುವನ್ನು ಕಾಳಗಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆ ದುಷ್ಟರಾದ ತಾರಕಾದಿ ದೈತ್ಯರನ್ನು ಸಂಹರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡೋಣ ನಡಿಯಿರೈ ದೇವತೆಗಳಿರಾ.

ಪದ

ಹರನೇ ಖಳರ ಬಾಧೆಗಳನ್ನು ಭರದಿ ಸೈರಿಸಲಾರೆವೈಯ್ಯ

ಮೆರೆವ ನಿನ್ನ ಸುತನ ಕಳುಹಿಸು ದುರುಳರ ಸಂಹರಿಪುದಯ್ಯ||

ದೇವೇಂದ್ರ: ಆಹಾ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ದುರುಳರಾದ ದೈತ್ಯರಬಾಧೆ ಬಹಳ ಘನವಾಗಿ ನಾವುಗಳು ಸೈರಿಸಲಾರೆವು ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಸುಕುಮಾರನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಆ ನೀಚರನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿಸಿ ಭಕ್ತರನ್ನು ಉದ್ಧಾರಮಾಡಬೇಕೈ ಶಂಕರಾ ನಾ ನಿಮ್ಮ ಕಿಂಕರಾ.

ಈಶ್ವರ: ಅಯ್ಯ ಹರಿ ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳಿರಾ ಕೇಳಿರಿ ನನ್ನ ಕುಮಾರನಾದ ಷಣ್ಮುಖನನ್ನು ರಣಾಗ್ರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ನೀಚರಾದ ತಾರಕಾದಿ ದೈತ್ಯರಾಕ್ಷಸರನ್ನು ಸಂಹರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಧೈರ್ಯವಾಗಿರುವರಾಗಿರೈ ಹರಿಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ದೇವತೆಗಳಿರಾ.

ಈಶ್ವರ: ಭಲಾ ಭಲಾ ಸುಕುಮಾರನೇ ವಿಶ್ವಕರ್ಮನಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಈ ರಥದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ದುರುಳರಾದ ತಾರಕಾದಿ ರಕ್ತಸರಂ ಕೊಂದು ಚಿರಂಜೀವಿಯಾಗಿ ಕೀರ್ತಿಯಂ ಪಡೆದು ಈ ದೇವಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಮೆರೆಯುವಂಥವನಾಗೈ ಕುವರ ನಾ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವೆ ವಿವರ.

ಪದ

ಬಾ ಮಗನೇ ಶರಜಲ್ಮನೇ ನಿರವಂದ್ಯ ಜಗದೇಕ

ಚೈತನ್ಯನೇ ಹೇ ಮಗನೇ ತಾರಕಾದಿ ದೈತ್ಯರ ಧುರ

ದೊಳಗೆ ಸೇರಿಸೈ ಯಮನೂರಿಗೆ

ಈಶ್ವರ: ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಚೈತನ್ಯ ಸ್ವರೂಪನಾದ ಮಗನೇ ತಾರಕ ಶೂರ ಪದ್ಮ ಸಿಂಹಾಸ್ಯರೆಂಬ ದೈತ್ಯರು ಬಹಳವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಿರುವರು ಆದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಅವರನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವನಾಗೈ ಕುಮಾರನೇ ರಣದೋಳ್ ಧೀರನೆ.

ಪದ

ಇನಿತು ನೀ ಪೇಳಲೇಕೆ ಚೆನುಮಯ ಹರನೇ ನೀಂ ಧನುಜ
ರನು ಗೆದ್ದು ನಾಂ ಬರುವೆನೂ ಕೊಡು ನೇಮ ಕೊಡು ನೇಮ ||

ಷಣ್ಮುಖ: ಹೇ ಜನಕನೇ ಲಾಲಿಸು. ಆ ನೀಚರನ್ನು ಸಂಹರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕುಮಾರನಾದ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೇಳಬೇಕಾದುದೇನೂ ಇಲ್ಲ.
ತಮ್ಮಪ್ಪಣೆಯಾದರೆ ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಹರಿಸಿ ತಮ್ಮ ದಿವ್ಯ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಬರುವೆನೋ ತಂದೆ ಹೇಳುವೆನು ಮುಂದೆ.

ಈಶ್ವರ: ಎಲೈ ತನಯನೇ ನಾನು ನಿನಗೆ ಹೇಳಲು ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ದೇವತೆಗಳಾದಿಯಾಗಿ ಸ್ವವರೂ ದುರುಳರಿಂದ ಬಹಳವಾಗಿ
ನೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಹೇಳಿದೆನು ಆದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ದುರುಳರಂ ಸಂಹರಿಸಿ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವನಾಗೈ ಕಂದಾ ನಿನ್ನ ಮಾತೇ ಚಂದಾ.

ಪದ

ಉಪಚಾರವು ನನಗೇಕೆ ಬೇಕೈ ಉಪಮಾನ ರಹಿತನೇ
ಹರನೇ ಕೇಳೆ ಶಿವನೆ ಕೇಳೆ ಶಿವನೇ ||

ಷಣ್ಮುಖ: ಉಪಮಾನಕ್ಕೆ ಅತೀತ ವಸ್ತುವಾದ ದೇವಾಧಿದೇವನೇ ನನಗೆ ನೀವು ಉಪಚಾರ ಮಾಡಬಹುದೇ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ಅಪ್ಪಣೆಯೆಂ
ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ದೈತ್ಯರಂ ಸಂಹರಿಸಿ ದೇವಕರಿಗೆ ಆನಂದವಂ ಹೊಂದಿಸುವ ಕಂದನೆಂದು ತಿಳಿಯೈ ಇಂದಿರೇಶನೇ ಗೋವಿಂದ
ಹರಸಖನೇ.

ಈಶ್ವರ: ಅಪ್ಪಾ ಮಗನೇ ನೀನು ಧನುರ್ಬಾಣಗಳಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವಜ್ರಕವಚವಂ ತೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಂದು ಸಾವಿರ ಅಶ್ವವನ್ನು
ಕಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ರಥದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲದೇ ಬಾಣವಂ ತೊಡುವ ಆಧಾರ ಸಂಧಾನ ಮಂತ್ರೋಪದೇಶವಂ ಮಾಡಿರುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು
ವೀರಭದ್ರ ವೀರಕೇಸರಿ ವೀರಮಹೇಂದ್ರ ಮೊದಲಾದ ವೀರರನ್ನು ನಿನ್ನ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಂಬಲವಾಗಿರುವಂತೆ ಹೇಳಿಕಳುಹಿಸುವೆನು. ಆ
ದುರುಳರಂ ಕೊಂದು ಜಯಶಾಲಿಯಾಗಿ ಬರುವನಾಗೈ ಕಂದಾ ನಿನ್ನ ಮಾತಿಗಾನಂದಾ.

ಪದ ||

ವೀರಬಾಹು ವೀರಕೇಸರಿ ವೀರಮಾಹೇಂದ್ರಕನು
ಮೆರೆಯುವ ವೀರ ಮಾಹೇಶ್ವರನು ವೀರಪುರಂಧರನು ಕೂಡಿ ||

ಷಣ್ಮುಖ: ಎಲೈ ಸೇನಾ ನಾಯಕರೇ ಕೇಳಿರಿ ಜಗದೀಶನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ದುರುಳರಂ ಗೆದ್ದು ಬರಬೇಕಾದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಸ್ವವರೂ ಹೆದರದೆ
ಸೈನ್ಯವೆಲ್ಲವೂ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ಹೊರಡುವರಾಗಿರಿ. ಅಯ್ಯ ಸಮಸ್ತರೆಲ್ಲರೂ ಕೇಳಿರಿ ಇಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಕಾಣುವ ಪ್ವವರತವೇ ವೈರಿಗಳದೇ
ಆಗಿರಬಹುದು ಆ ಮಾಯಾಪುರಿ ಪಟ್ಟಣವು ಆ ಪ್ವವರತದೊಳಗಿರಬಹುದೇನಯ್ಯ ದೇವೇಂದ್ರ ಸದ್ಗುಣಸಾಂದ್ರ.

ದೇವೇಂದ್ರ: ಸ್ವಾಮಿ ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದೇ ಮಾಯಾಪುರಿ ಪಟ್ಟಣವು ಈ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ನೋಡಿದ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಎದೆಯಲ್ಲಿ
ದಿಗಿಲುಂಟಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಗತಿಯೇನೈ ದೇವಾ ಮಹಾನುಭಾವ.

ಪದ

ಪಾಹಿಲೋಕ ಕಾರಣ ನಾರಾಯಣ ದೇವಾ ನಾರಾಯಣ
ಭವಭಯಹರಣ ಬಹು ಕಲ್ಯಾಣ ಪದನುತ ಚರಣ
ದಿವ್ಯಭೂಷಣ ನಾರಾಯಣ ದೇವಾನಾರಾಯಣ ||

ಷಣ್ಮುಖ: ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಮಾನಸ ಪುತ್ರರಾದ ನಾರದರೇ ತಾವುಗಳು ಆಗಮಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಾರ್ಥವೇನು ಅರುಹಬೇಕೆ ಯತಿವಯರ.

ಪದ

ನಾರದ ಮುನಿಪನು ನಡೆತಂದ ಗುರುಪಾದ ವಾರಿಜಾ
ಗಳಗುಂದಿಸಿದ ಶೂರನೇ ಇಂದಿವ ಕ್ರೌಂಚಕವೆಂಬ ದಾ
ರುಣ ದೈತ್ಯನು ಕೇಳೋ ||

ನಾರದ: ಎಲೈ ಷಣ್ಮುಖನೆ ಲಾಲಿಸು ನಿನಗೀ ಪವರತದ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ನಿಮಿತ್ಯವಾಗಿ ಬಂದಿರುವೆನು ಹಿಂದೆ ಕ್ರೌಂಚನೆಂಬ
ರಕ್ತಸನು ಮಹಾವೀರಾಧಿವೀರನಾಗಿ ಅಹಂಕಾರದಿಂದ ಮೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದನು ಕೇಳೈ ಬಾಲಕ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಆಜ್ಞಾಧಾರಕ.

ಷಣ್ಮುಖ: ಆಹೋ ತ್ರಿಲೋಕ ಸಂಚಾರಿಗಳೇ ಆಮೇಲೆ ಆ ಕ್ರೌಂಚನ ವಿಚಾರವೇನಾಯಿತು ತಿಳಿಸುವರಾಗಿರೈ ನಾರದಾ ಗಾನವಿಶಾರದಾ.

ಪದ

ಮುನಿಯಗಸ್ತನು ಖಳನನು ಘನ
ವಾಗಿ ಬೀಳನುತಾಗ ಮುನಿದು ಶಾಪವನ್ನಿತ್ತು ಹೋ
ದನು ತಾರಕ ಧನುಜಗೀತನು ಸಹಾಯಕನು ||

ನಾರದ: ಎಲೈ ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯೇ ಒಂದಾನೊಂದು ದಿವಸ ಅಗಸ್ತರು ಕ್ರೌಂಚನ ಬಳಿಗೆ ಬರಲು ಅವನು ಅವರನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸದೆ
ಅಹಂಕಾರದಿಂದಿರಲು ಅಗಸ್ತರು ನೀನು ಪರ್ವತವಾಗಿ ಬೀಳೆಂದು ಶಾಪವಂ ಕೊಡಲಾಗ ಆ ನೀಚನು ಪರ್ವತವಾಗಿ ಈ ತಾರಕನಿಗೆ
ಸಹಾಯಕನಾಗಿರುವನು ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ.

ಪದ

ಅದರಿಂದಲಿವನನ್ನು ಕದನದಿ ಮಥಿಸೆಂದು ಮುದ
ದಿಂದ ಪೇಳುತಾ ಪೋಗೆ ಮುದವೇರಿ ಗುಹನಿತ್ತ ಧನು
ಜನ ಸಮರಕ್ಕೆ || ಒದಗಿಸೆ ಬಲಬಾಗಿಸುತೆ ||

ನಾರದ: ಸ್ವಾಮಿ ಷಣ್ಮುಖದೇವನೆ ಈ ತಾರಕನು ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಅಪಜಯವಾಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ
ಕ್ರೌಂಚಪರ್ವತ ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪರ್ವತವನ್ನು ಚೂರು ಚೂರು ಮಾಡಿದರೆ ಈ ತಾರಕನು ನಾಶವಾಗುವನು
ಇದ್ದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಬಂದ ಕೆಲಸವಾಯಿತು ಹೊರಡುವೆನು.

ಷಣ್ಮುಖ: ಅಣ್ಣ ವೀರಭದ್ರ, ನಾರದರು ಈ ಕ್ರೌಂಚಪರ್ವತದ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಹೊರಟುಹೋದರು ನೀನು ನಮ್ಮ ಸೇನೆಯಂ
ಒಡಗೂಡಿ ಈ ಪರ್ವತದ ಸುತ್ತಲೂ ಮುತ್ತಿಗೆಯಂ ಹಾಕಿಸು ಏನು ಬಂದರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವೆನೋ ಅಣ್ಣಯ್ಯ.

ವೀರಭದ್ರ: ಎಲೈ ವೀರಭಟರೇ, ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ ಅಪ್ಪಣೆಯಾದಂತೆ ಮಾಯಾಪುರಿಗೆ ಮುತ್ತಿಗೆಯಂ ಹಾಕಿರಿ ನಿಮಗೆ
ಬೆಂಬಲವಾಗಿರುವೆನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಹೊರಡುವರಾಗಿರೈ ಪಟುಭಟರೆ ಶೂರಾಗ್ರಗಣ್ಯರೆ.

(ತಾರಕಾಸುರನದರ್ಬಾರ್)

ಭೋ ಶಂಕರ ದಿಗಂಬರ ಆಹಾ ಇದೇನಾಶ್ಚಯರ ನಮ್ಮಪಟ್ಟಣದ ಸುತ್ತಲೂ ಎತ್ತೆತ್ತಲಾಗಿ ಆಲೈಸಿದರೂ ಕೂಡ ವಿಪರೀತ ಗಲಭೆಯು
ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದಲ್ಲ. ಎಲೈ ಚಾರವರನೇ ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವರು ಧಾರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬರುವರಾಗಿರೈ ಭಟರೆ ನೀವು ಶೂರರೇ.

ಪದ

ಏನಿದಾಶ್ಚರಿಯು ನಮ್ಮೂರೊಳ್ಳೇ ಇದೇ ನಾರ್ಭಟೆಯು
ದಾನವ ಮಾನವ ಸುರಸಂತಾನದೊಳಗೆ ಎನಗಿದಿರಾರು ಕಾಣೆ ||

ತಾರಕಾಸುರ: ಭಳಿರೇ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ತಾರಕಾಸುರ ಎನ್ನುವುದಾಗಿ ನನ್ನ ಹೆಸರೇಳಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಸ್ವರ್ಗಮರ್ತ್ಯ ಪಾತಾಳಗಳು ಕೂಡ
ಗಡ ಗಡ ನಡುಗುವರಲ್ಲದೆ ಸುರನರ ಕಿನ್ನರ ಗರುಡ ಗಂಧರ್ವರೊಳಗೂ ಕೂಡ ಎನ್ನೆದುರಾಗಿ ನಿಂತು ಯುದ್ಧಮಾಡುವರೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ
ಇಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಈಗ ಗಲಭೆ ಬರಲು ಕಾರಣವೇನು ಸೇನಾನಾಯಕರೇ.

ಪದ

ಆರೊ ಬಂದವನು ಮುರಾರಿಯೊ ಶೌರಿ ಪುರಂದರನೆ
ಆರಾದರೇನು ಸಮರದಿ ಮಾರಿಗೌತಣವ ಮಾಡುವೆ
ನಾಂ ಮಾಡುವೆ ||

ತಾರಕಾಸುರ: ಎಲೈ ಸಾರಥಿ ಈಗ ಬಂದಿರುವನು. ಹರಿಯೋ ಹರನೋ ಬ್ರಹ್ಮನೋ ಅಥವಾ ಇಂದ್ರಾದಿ ದಿಕ್ಷಾಲಕರೋ ಯಾರಿರಬಹುದು
ಶಹಬಾಸ್ ಶಹಬಾಸ್ ಯಾರು ಬಂದರು ಬರಲಿ. ಅವರಂ ನಮ್ಮೂರ ಮಾರಿಗೆ ಔತಣವಂ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ತಾರಕಾಸುರನೆಂಬುದಾಗಿ
ಈ ಧರಿತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಸಾರ್ಥಕವೇನು ಸಾರಥಿ ಭಕ್ತಿಯೋಳ್ ಹಸನ್ಮತಿ.

ಪದ

ಕರಿರಥವಾಜಿಗಳು ಪದಾತಿಯವೆಂದು ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗ
ಳು ದುರುಳಾ ದನುಜರ ಕರದಿ ಚಾಪವನಾಂತು

ತಾರಕಾಸುರ: ಎಲೈ ಸಾರಥಿ, ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ವೈರಿಗಳಂ ಜೈಸುವದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಚತುರಂಗ ಮಾರ್ಬಲವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸು. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಸೇನಾನಾಯಕರೆಲ್ಲರೂ ಆಯುಧಪಾಣಿಗಳಾಗಿರಬೇಕೇ ಹೊರ್ತು ನಿರಾಯುಧರಾಗಿರಕೂಡದೆಂದು. ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಡಂಗುರ ಮೂಲಕಪ್ರಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವನಾಗೈ ಸಾರಥಿ.

ಪದ||

ಧುರಕೆ ಬಂದಿಹ ದಿವಿಜ ಸೈನ್ಯವ ನಿರುಕಿಸುತ ಗರ್ಜಿಸುತ ದೈತ್ಯನು
ಸುರರ ಕಡೆಯುವನೆಂದು ಸೈನ್ಯಕಿತ್ತನಪ್ಪಣೆಯ

ತಾರಕಾಸುರ: ಎಲೈ ಪಟುಭಟರೆ ದೇವತೆಗಳ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಕಂಡಾಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಮುಖಮೋರೆಗಳಂ ನೋಡದೆ ಹೊಡೆದುಬಡೆದು ಧಾಳಾಧಾಳಿಯಂ ಮಾಡುವರಾಗಿರೈ ಪಟುಭಟರೆ ಶೂರಾಗ್ರಗಣ್ಯರೆ.

ಪದ||

ದುರುಳಾ ದೈತ್ಯರು ಧುರಕೆ ಬಂದುದುನರಿಯುತ್ತ
ವೀರಭದ್ರನು ಸುರಗಣಕೆ ಇತ್ತನು ಸಮರಕಪ್ಪಣೆಯ||

ವೀರಭದ್ರ: ಎಲೈ ಗಣಾಧೀಶ್ವರರೇ ಅತ್ತ ನೋಡಿರಿ ರಕ್ಕಸನ ಸೇನಾನಾಯಕರು ಕೋಪಾಟೋಪದಿಂದ ನಮ್ಮಗಳ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲಡಿಯುತ್ತ ಬರುತ್ತಿರುವರು ಈಗ ನೀವುಗಳು ಹೆದರದೆ ಆ ರಕ್ಕಸರ ಮುಖಮೋರೆಗಳಂ ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಹೊಡೆದು ಬಡಿದು ಧಾಳಾ ಧೂಳಿಯಂ ಮಾಡಿರಿ ನಿಮ್ಮ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ನಾನು ಬರುವೆನೈ ಗಣಾಧೀಶ್ವರರೆ.

ಕಂದ

ಗದೆಯಂ ಕೊಂಡ ಅಮರರ್ಕಳಂ ಸದೆ ಎಂದು
ಸುರಪತಿಯು ಗರ್ಜಿಸುತಾಗಳ್ ಕದನದಿ ನಿರ್ಜರ
ರಣವನ್ನೊದಗುತ ಸದೆಬಡಿಯುವೆನುತ||
ಮೆರೆದಂ ಧುರದೊಳಗೆ||

ತಾರಕಾಸುರ: ಭಳಿರೆ ಶಹಬಾಸ್ ಎಲೈ ಬಡದೇವತೆಗಳೇ ನಿಲ್ಲಿರಿ ನಿಲ್ಲಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ಈ ಗದೆ ಇಂದ ಅಡಗಿಸದೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಈರೇಳು ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ತಾರಕಾಸುರ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪನೆಂಬ ಹೆಸರಂ ಪಡೆದು ಸಾರ್ಥಕವೇನಿರೋ ಬಡದೇವತೆಗಳಿರಾ.

ವೀರಭದ್ರ: ಎಲೈ ದೇವತೆಗಳೇ ನೀಚನಾದ ತಾರಕನು ತನ್ನ ಸೇನೆ ಹಾನಿಯಾಯಿತೆಂದು ಕೋಪದಿಂ ಹಲ್ಲಡಿಯುತ್ತ ಬರುತ್ತಿರುವನು. ಈಗ ನೀವುಗಳೆಲ್ಲ ಹಿಂದೆ ನಿಲ್ಲುವರಾಗಿರಿ. ನಾನೇ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡಿ ಸಂಹರಿಸುವೆನು ದೇವತೆಗಳೇ.

ಪದ

ಎಲೊ ಎಲೊ ದನುಜನೆ ಕೇಳು ನಿಲಯವ
ಹೊಗದಿರು ತಾಳೊ ತಲೆಗಳ ಕೊಯ್ಯುವೆನು ಈ
ಕ್ಷಣದಿ ಈ ಕ್ಷಣದಿ ಬೇಡಲವೊ ಎಮ್ಮೊಡನೆ ಕಾದುವ
ಬುದ್ಧಿ ನಿಮಗೆ ಕೇಡು ಬಂದಿರುವುದನು
ತಿಳಿಯೊ ನೀ ತಿಳಿಯೋ ||

ವೀರಭದ್ರ: ಎಲಾ ದನುಜಾಧಮ ವಿಚಾರವಿಲ್ಲದೆ ಕ್ರೋಧತನದಿಂದ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡಿ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಸಾಯಬೇಡ
ಪ್ರಾಣದಾನವಂ ಮಾಡುವೆನು. ಬಂದ ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹೋಗು ಇದಕ್ಕೆ ಏನ ಹೇಳುವೆಯೋ ಖೂಳ ಆಮೇಲೆ ನೋಡು ನಿನ್ನ ಗೋಳ.

ಪದ

ಗುದ್ಡುವೆ ವೀರನೆ ಕೇಳೊ ಅದ್ಭವೆ ಯಮನರಕ
ದಲಿ ಬದ್ಧ ಗರ್ವವು ನಿನಗ್ಯಾತಕೊ||ಮೂಢ ||

ತಾರಕಾಸುರ: ಎಲೋ ಹುಡುಗ ಶಹಬಾಸ್ ಎಲೋ ಪಾಪಿ ನಿನ್ನ ಬಾಣಗಳು ನನ್ನೇನು ಮಾಡಲಾರವು ಇಗೋ ಶೂಲಾಯುಧದಿಂದ
ತಿವಿಯುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಬದುಕಿಕೊಳ್ಳಲಾ ಕುವರಾ ನಿನಗೆ ಬಂದಿರುವುದು ಘೋರ.

ಪದ

ರಣಹೇಡಿ ನಿನ್ನ ಹಣಿಯದೆ ನಾ ಬಿಡುವೆನೆ ಕ್ಷಣ
ವಿಲ್ಲದೆ ಇನ್ನಾ ಮುನ್ನಾ||ಕಾಣಿಸುವೆನು ಹರ
ಚರಣಕೆ ನಿನದೂರ ಪ್ರಾಣವು ತಿಳಿ ಈಗಾ ಬೇಗಾ ||

ವೀರಭದ್ರ: ಎಲೋ ನಿಶಾಚರ ಜಗಜ್ಜೀವಜಾಲ ಲತೆಗೆಲ್ಲಾ ಆಧಾರಸೂತ್ರರಾದ ಶಿವಭಕ್ತರನ್ನು ಬಹಳ ವಿಧದಿಂದ ಭಂಗಿಸಿ ದೇವೇಂದ್ರಾದಿ
ದಿಕ್ಪಾಲಕರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಿರುವೆಯಾ ಎಲಾ ಭಂಡ ನಿನ್ನ ಮಾಂಸಖಂಡವನ್ನು ಭೂತ ಪ್ರೇತ ಪಿಶಾಚಗಣಗಳಿಗೆ ಆಹುತಿಯನ್ನು
ಕೊಡುವೆನೆಲಾ ಭಂಡ ನಿನಗೆ ನಾನೇ ಮಿಂಡಾ.

ಪದ

ತಡಿಯಲೊ ಎನ್ನಯ ಬಾಣದ ಹೊಡೆತವ ಕಡು
ತವಕದಿ ಮರುಳಾ ದುರುಳಾ ಸಿಡಿಲುಸಮಭೋರ್ಗರೆಯು
ವದೆನ್ನಾ ನೋಡೆಲೊ ಭಂಡಾ ಪುಂಡಾ ||

ತಾರಕಾಸುರ: ಎಲೈ ಮೂಢ, ಖಂಡಪರಶುವಂ ತುಂಡು ತುಂಡು ಮಾಡಿ ಈ ದೇವತೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಗತ್ತಲೆ ಮುಚ್ಚುವಂತೆ ಅಂಧಕಾಸ್ತ್ರ
ಮಾಯಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಹೂಡಿ ನಿಮಿಷಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಮಾಂಸಖಂಡಗಳಂ ಭೂಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಹಾರಿಸುವೆ ನಿನ್ನ ಪೌರುಷವನ್ನು ತೋರಲೊ ತರಳ
ತೆಗೆಯುವೆ ನಿನ್ನ ಕರುಳ.

ಪದ

ಖುಲ್ಲ ದನುಜ ನಿನ್ನ ಹಲ್ಲು ಮುರಿಯುವೆನೀಗ ಎಲ್ಲಾ
ಶಸ್ತ್ರದ ಮೇಲಿರುವಾ ಇರುವಾ ಧಳಧಳ ಹೊಳೆಯು
ವುದೆನ್ನ ಶೂಲಾಯುಧದಬೈಗೆ ನೀನು ನಿಲ್ಲುವದಿನ್ನು
ನಾ ಕಾಣೆ ನಾ ಕಾಣೆ ||

ವೀರಭದ್ರ: ಎಲೋ ನಿಶಾಚರ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಕಣಿಗಳಿಂದಾ ಕಾದಾಡಲು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಇಗೋ ವೀರಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು
ನಿನ್ನ ರಾಕ್ಷಸ ಕುಲವನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ ಹರಪುತ್ರ ವೀರಭದ್ರನೆಂದು ಪೆಸರ್ ಪಡೆದು ಸಾರ್ಥಕವೇನೋ ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಇಂದ
ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಲೋ ಭಂಡ ನಿನಗೆ ನಾನೇ ಗಂಡ.

ಗಿರಿಜಾ ಕಲ್ಯಾಣ

ತಾರಕಾಸುರ: ಆಹ ವೀರಭದ್ರನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಯುದ್ಧಮಾಡಿದರೂ ನಾನು ಬದುಕುವ ಮಾರ್ಗವೇ ಇಲ್ಲ. ಆದ ಕಾರಣ ಈ ಕ್ರೌಂಚಪರ್ವತದ
ಬಿಲದ್ವಾರವಂ ಪೊಕ್ಕು ಅನಂತರ ಯೋಚಿಸುವೆನು.

ವೀರಭದ್ರ: ಎಲೋ ನೀಚನೇ, ನೀನು ಎಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕರೂ ಬಿಡುವವನಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಗತಿಯನ್ನೇನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನೋಡು ಜಾಗ್ರತೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ
ನಿಲ್ಲಲೋ ಭಂಡ.

ಭಾಮಿನಿ

ಸಂಚರಿಪ ದಿವಿಜರಂ ಸದೆ ಬಡಿಯುತಿರಲು ವಿರಂಚಿ
ಸುತಮುನಿಬಂದು ಗುಹಗಿದಂ ಪೇಳಲು ಫಳಂಚಲಂ
ಧನುವಾಗಿ ಘರ್ಜಿಸುತಾ ಧುರಕೆ ನಡೆತಂದನಾ ಶರಜಲ್ಮನೂ ||

ತಾರಕಾಸುರ: ಆಹಾ ವೀರಭದ್ರನಂ ಉಪಾಯದಿಂದ ಈ ಗುಹೆಯೊಳಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ಈಗ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಬಲಿಹಾಕದೆ ಬಿಡುವೆನು
ಎಲೈ ಬಡದೇವತೆಗಳಿರಾ ನಿಮ್ಮ ಸಾಹಸಂಗಳಿಗೆ ನಾನು ಮೆಚ್ಚಿದೆನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿರಿ.

ಪದ

ಸುರರಾ ಪೊರೆಯುವೆನೆಂದು ಭರದೀ ಷಣ್ಮುಖ ಬೇಗ
ಶರಧನುವನು ಕೊಂಡು ತಾನು ಹೊರಟನು ಆಗ ||

ಷಣ್ಮುಖ: ಆಹಾ ಈ ತಾರಕಾಸುರನು ರಣಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ಕುಣಿಯುತ್ತಿರುವನು ಈಗ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತೇನೆಂದು
ಬಂದ ಮೇಲೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಇರಬಾರದು ವಾಯುವನ್ನು ಸಾರಥಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರಣಾಗ್ರಕ್ಕೆ ನಾನೇ ನಿಲ್ಲುವೆನು. ಎಲೈ ಎನ್ನ ಸೇನಾ
ನಾಯಕರೇ ಜಾಗ್ರತೆ ಧನುರ್ಬಾಣಗಳಂ ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಹೊರಡಿರಿ.

ಪದ

ಹುಡುಗನ ಬಲದಿಂ ಬಂದ ತುಡುಗರ ನಡುಗಿಪ
ನೆಂದು ಘಡಿ ಘಡಿಸಿ ತಾರಕನಾಗ||ಕೇಳ್ಯೇಗಾ||

ತಾರಕಾಸುರ: ಎಲೆಲೆಲೈ ದೇವತೆಗಳಿರಾ ಈ ಹುಡುಗನ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ರಣಾಗ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವಿರಾ ಭಳಿರೇ ಈ
ಘಳಿಗೆಯೊಳಗಾಗಿ ಬಾಣಗಳಿಂದ ಇವನ ಸೊಲ್ಲುಗಳಂ ಅಡಗಿಸಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸಹ ಯಮನಾಲಯಕ್ಕೆ ಕಳಿಸುವೆನು ಭ್ರಷ್ಟರೆ ನೀಚರೆ.

ಪದ

ಗಿರಿಯಂ ಕಿರುಕುಲವೆಲವೊ ಧರೆಯೊಳು
ಕಿಡಿ ಇಂದ ಉರಿದು ಹೋಗದೆ ಕೇಳೊ ಭ್ರಷ್ಟ ಕೇಳ್ ಭ್ರಷ್ಟ||

ಷಣ್ಮುಖ: ಎಲೋ ತಾರಕ, ಪರ್ವತೋಪಾಯಮಾನವಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಅರಳಿಗೆ ಎಳ್ಳಷ್ಟು ಕಿಡಿ ಬಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ನಾಶವಾಗುವುದೋ ಅದರಂತೆ
ನಾನು ಚಿಕ್ಕವನಾದಾಗ್ಯೂ ನನ್ನ ಬಾಣಾಗ್ನಿ ಇಂದ ನಿನ್ನ ದೇಹವನ್ನು ಸುಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಈಶನ ಪುತ್ರ ಷಣ್ಮುಖನಲ್ಲ ಜೀವಗಳ್ಳತನವನ್ನು
ಮಾಡದೆ ಎನ್ನೆದುರಿಗೆ ನಿಂತು ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡೋ ಭ್ರಷ್ಟಾ ಪರಮಪಾಪಿಷ್ಠ.

ಪದ

ಎಲವೊ ಬಾಲನೆ ನಿನಗೆ ಸಾಲದು ಸಂಗರದ ಶಕ್ತಿಯು||
ಬಾಲಲೀಲೆಯಲ್ಲಾ ತಿಳಿಯೋ ನೀಂ ತಿಳಿಯೋ||

ತಾರಕಾಸುರ: ಎಲೋ ಬಾಲಕನೇ ನಿನಗೆ ಹುಟ್ಟುವುದೆಂದರೇನೋ ಸಾಯುವುದೆಂದರೇನೋ ಅದೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವು ಇದೇನು ಚೆಂಡು ಬುಗುರಿ
ಆಟವೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿರುವೆಯಾ ಏನು ಈಗಲಾದರೂ ಎನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳು ಈ ದೇವತೆಗಳ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಹಾಳಾಗಬೇಡ
ಪ್ರಾಣದಾನವಂ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಬದುಕಿಕೋ ಇಲ್ಲವಾದರೆ ರಣಭೂಮಿಗೆ ಆಹುತಿ ಕೊಡುವೆನೆಲಾ ಭ್ರಷ್ಟ ನಿನಗೆ ಬಂದಿರುವುದು ಕಷ್ಟ.

ಪದ

ಕೆಣಕಿ ಮದ ಸಿಂಹನಿಗೆ ಮುನ್ನ ಬದುಕುವದುಂಟೆ
ಎನ್ನಯ ರೋಷಾಕ್ರೋಧದಿ ನಿನ್ನಾ||ಹಣಿದು ಹೊಡೆಯುವೆ
ನಿನ್ನ ಮುಷ್ಟಿ ಕ್ಷಣವಿಲ್ಲದೆ ಕಾಳಗದೋಳ್
ಕಾಣಿಸುವೆ ಯಮಪುರಿಗೆ||

ಷಣ್ಮುಖ: ಎಲೋ ತಾರಕ ಸಿಂಹನ ಯದುರಿಗೆ ಆನೆಯು ಬಂದು ಬದುಕುವದುಂಟೆ ನೀನು ಈ ಭುವಿಯ ಆಸೆಯಂ ಮರೆತು ನಿಮ್ಮ
ಗುರುಹಿರಿಯರಂ ಧ್ಯಾನಿಸಿಕೊಂಡು ಅಲಲಲಲೇ ಎನ್ನ ರೋಷಾ ಕ್ರೋಧದಿಂದ ನಿನ್ನ ಹೃದಯವಂ ಛಿದ್ರವಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಾಣ
ಪ್ರಯೋಗವಂ ಮಾಡಿರುವೆನೆಲಾ ರಕ್ಕಸ ನಿನಗೆ ಬಂದಿರುವುದು ಕಕ್ಕಸ.

ಪದ

ತೂರಿ ಬಿಟ್ಟು ಶರವ ಮುರಿದು ಹಾಕಿದನೀಗ
ಮಾರ ವೈರಿಸುತನೇ ||ತ್ವರಿತದಿ ಮಸ್ತಕ ಕೊರೆಯುವೆ
ರಭಸದಿ ಭರದೋಳ್ ಖಡ್ಗದಲೀ ||

ತಾರಾಕಾಸುರ: ಎಲೋ ಬಾಲಕ ನೀನು ರೌದ್ರಾವೇಶದಿಂದ ಬಿಟ್ಟು ಬಾಣವಂ ಅರ್ಧಾಂತರದಲ್ಲಿ ಬಿಸುಟು ಎಡಗಾಲಿನಿಂದೊಡ್ಡು ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಬಾಣ ಪ್ರಯೋಗವಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿರುವೆನು. ಈ ಬಾಣದಿಂದ ಬದುಕಿಕೊಳ್ಳಲಾ ಮೂರ್ಖ ಬಿಡು ನಿನ್ನ ತ್ಕರ.

ಪದ

ಧುರದಲಿ ನಿನ್ನಯ ಶರವನು ತರಿದೆನು ಪರಿಕಿಸೆನ್ನಯ
ಶೌರ್ಯ ಧೈರ್ಯ ಭರದಲಿ ಕರುಳನು ಹರಿಯುವೆ
ರಭಸದಿ ತ್ವರಿತದಿಂದಲಿ ಬೇಗಾ ಕೇಳೈಗಾ ||

ಷಣ್ಮುಖ: ಎಲೋ ಪಾಪಿ ನಿಶಾಚರ ನಿನಗೆ ಮರಣಗಾಲವು ಸಮೀಪಿಸಿತೆಂದು ತಿಳಿ ನಿನ್ನ ಗರ್ಭವಂ ನಿರ್ಭೇದ ಮಾಡಿ ರಣದೇವತೆಗೆ ಹಬ್ಬದೂಟವಂ ಮಾಡಿಸುವೆ ಇನ್ಯಾತಕ್ಕೆ ತಡವು ನಿನ್ನ ಬಾಣವಂ ಮಧ್ಯಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಖಂಡಿಸಿ ನಿನ್ನಂ ಈ ಧರಣಿಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಉರುಳಿಸುವೆನು ಜಾಗ್ರತೆ ಇಂದ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲಾ ಷಂಡ ಕಡು ಪ್ರಚಂಡ.

ಭಾಗವತರ ವಾರ್ಧಿಕ

ಸುರಮುನಿ ನಾರದಂ ಪೇಳ್ಳ ಮಾತಂ ನೆನೆದು ಇರದೆ ಈ
ಕ್ರೌಂಚಾದ್ರಿಯಂ ಸೇರಿದ ಬಿಲದ್ವಾರಕೆ ಈ ತಾರಕನೆನುತಂ
ವೀರಾವೇಶ ವಿಸ್ಫುರಿತ ನೇತ್ರನಾಗಿ ಚಿರಕಾಲದಿಂ
ನೊಂದಿವರರೀಸುರರೆಂದು ಧರಿಸಿ ಕರುಣವ ಪರಮಶಕ್ತಿಯಂ
ಗಿರಿಯೊಪಕದ ಕ್ರೌಂಚಖಳ ತಾರಕಾಸುರನಂ ಮತಿಸಿದಂ ||ಶರಜಲ್ಮನೂ ||

ಷಣ್ಮುಖ: ಆಹಾ ಈ ಪಾಪಿಯಾದ ಖಳನು ಈ ಪರ್ವತದ ಬಿಲದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು ವಂಚನೆಯಂ ಮಾಡುವನೆಂಬುದಾಗಿ ನಾರದ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದರು ಈಗಲೂ ಅದರಂತೆಯೇ ಪರ್ವತವನ್ನು ಖಳನು ಸೇರಿರಬಹುದು ಆದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಾಣ ಪ್ರಯೋಗವಂ ಮಾಡಿ ಈ ಕ್ರೌಂಚಪರ್ವತವನ್ನು ಈ ತಾರಕನನ್ನೂ ಸಂಹರಿಸುವೆನು ಎಂದು ಬಾಣ ಪ್ರಯೋಗವಂ ಮಾಡಿದನು. (ತಾರಕಾಸುರನನ್ನು ಷಣ್ಮುಖನು ಯುದ್ಧಮಾಡಿ ಸಂಹರಿಸುವನು.)

(ತಾರಕಾಸುರನ ಪತ್ನಿ ಶೌರಿಯು ಬರುವುದು)

ಶೌರಿ: ಅಣ್ಣಯ್ಯ ಸಾರಥಿ ಮಂಜುಳಾಂಗ, ಕಂಜದಳಾಯತಾಕ್ಷನಲ್ಲಿ ವರವಂ ಪಡೆದು ರಂಜಿತದಿಂದ ಮೆರೆದು ಭುಜಬಲೋದ್ಧಂಡ ದೇವರ್ಕಳಂ ಸದೆಬಡಿದು ಮೆರೆಯುವ ಕಶ್ಯಪ ವಂಶದೋಳ್ ಹುಟ್ಟಿ ಅಜಹರಾದಿಗಳಿಂ ವರವಂ ಪಡೆದು ಮೆರೆಯುವ ಧೀರ ತಾರಕಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ವರ ಪತ್ನಿ ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಶೌರಿ ಎಂದು ತಿಳಿಯಪ್ಪ ಸಾರಥಿ.

ಅಪ್ಪಾ ಸಾರಥಿ ಎನ್ನ ಪತಿಯಾದ ತಾರಕಾಸುರರು ಪರರಾಯರಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರಂತೆ. ಆ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಬಂದಿರುವೆನಪ್ಪ ಚದುರ ಪೇಳು ಮುಂದಿನ ವಿವರ.

ಪದ

ಪತಿ ಏನೀ ಮಡಿದೆಯಾ ಸತಿಯಾದ ಯನಗಿನ್ನು ಗತಿ
ಯಾರು ಮುಂದೆನಗೆ ||ಕ್ಷಿತಿಪತಿಯೆ ಪೇಳೊ ||
ಸುತನಾದ ಸುರೇಂದ್ರನನ್ನ ನೋಡದೆ ನೀನು
ಕ್ಷಿತಿಯವೊಂದುದು ||ಉಚಿತವೇ ಕೇಳ್ ಕಾಂತ ||

ಶೌರಿ: ಅಯ್ಯೋ ಪ್ರಾಣಕಾಂತ ಅಯ್ಯೋ ಹರಹರಾ ಈ ರಣ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಎನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಗಲಿ ಹೋದಿರ ರಮಣಾ ಸದ್ಗುಣಾಭರಣಾ.

ಪದ

ಸುರರು ಎಲ್ಲರ ನೀಂ ಜಯಿಸುತ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವನು
ಪರಿತೋಷದಿಂದಾಳುತ ಹರುಷದೊಳು ||ಮೆರೆಯು
ವ ಸಿರಿ ಎತ್ತ ಪೋದುದೆ ಶಿವಶಿವ ಸುರರ ಬಾಧಿಸೆ ಈಗ
ದೊರೆತ ಪುಣ್ಯದ ಫಲವು ||ಕಾಂತ ||ಕಾಂತ ||

ಶೌರಿ: ಅಯ್ಯೋ ಪ್ರಾಣಪತಿ ದೇವರ್ಕಳಂ ಜೈಸಿ ಅವರ ಐಶ್ವರ್ಯವಂ ಸೆರೆಸೂರೆಮಾಡಿ ಅವರಂ ಕಾಡದವಿಪಾಲು ಮಾಡಿ ಓಡಿಸಿ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕವಂ ಆಳುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಪರಾಕ್ರಮವು ಏನಾಯಿತು ಸತ್ಯವಂತರಾದ ದೇವತೆಗಳಂ ಬಾಧಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಈ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಗುರಿ ಮಾಡಿದಿರಾ ನಮ್ಮಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು ಈ ರಣಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವೇನೋ ರಮಣ ಸದ್ಗುಣಾಭರಣ

ಕಂದ

ವೀರಮಹೇಂದ್ರನ ಪುರವನ್ನು ಸೇರುತ್ತಾ ಶೂರ ಪದ್ಮ ದೈತ್ಯನಂ ಕಂಡು
ನಾರಿಯು ಗೋಳಿಡುತ ತಾರಕಾಸುರನ ಮರಣವಂ ಪೇಳಿದಳು ||

ಶೌರಿ: ಅಪ್ಪಾ ಸಾರಥಿ ಎನ್ನ ಮೈದುನುರಾದ ಶೂರಪದ್ಮಾಸುರನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಾರೈ ಚಾರ ಗುಣಮಣಿಹಾರ.

ಶೂರಪದ್ಮ: ಅತ್ತಿಗೆಮ್ಮನವರೆ ನನ್ನನ್ನು ಇಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಇಂದ ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣವೇನು ತಿಳಿಸುವರಾಗಿರಿ ಅತ್ತಿಗೆಮ್ಮನವರೇ.

ಶೌರಿ: ಅಪ್ಪಾ ಮೈದುನ ಎನ್ನ ದುಃಖವನ್ನು ನಿನ್ನೊಡನೆ ಎಷ್ಟೆಂದು ಹೇಳಲಿ ಮೈದುನ.

ಶೂರಪದ್ಮ: ಅಮ್ಮಾ ಅತ್ತಿಗೆಯವರೆ ಇಂದೀವರಾಕ್ಷ ಚಂದಿರನಂತಿದ್ದ ನಿಮ್ಮ ಮುಖ ಕಮಲವು ಕಂದಿರಲು ಕಾರಣವೇನು
ತಿಳಿಸುವರಾಗಿರಮ್ಮ ಅತ್ತಿಗಮ್ಮನವರೆ.

ಪದ

ಮೈದುನ ನನ್ನರಸನು ನಿರ್ಜೀವನಾಗಿಹ ಪರಿಯ
ಕೋವಿದನೆ ಕೇಳಯ್ಯ ಪಾವಕನೇತ್ರನ ಸುತ
ಗುಹನಿಂದಲಿ ಭಾವಿಕವಾಯಿತು ಮರಣವೆನ್ನರಸನಿಗೆ ||

ಶೌರಿ: ಅಯ್ಯೋ ಮೈದುನ ಈಶ್ವರನ ಮಗನಂತೆ ಸೇನಾ ಸಮೇತರಾಗಿ ಬಂದು ನನ್ನ ಪತಿಯ ನಾಶ ಮಾಡಿದರು ಯಾರಿಂದಲೂ
ಮಡಿಯದೆ ಇದ್ದ ನನ್ನ ಪತಿಯು ಆ ಹುಡುಗನಿಂದ ಮಡಿದರರಲ್ಲಾ ಮುಂದೆ ನನಗೆ ಗತಿಯೇನೈ ಮೈದುನನೇ.

ಪದ

ಸುರರು ದೂರನು ಪೇಳೆ ಹರನು ಪಡೆಯುತ ಸುತನ
ಧುರಕೆ ಕಳುಹಿದನಂತೆ ಶಿವನ ಕರುಣದಲಿ ||ವರಕುಮಾರ
ತಾನೈದಿ ದುರುಳ ರಕ್ಕಸರನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿ ತಾರಕನನ್ನು
ತರಿದುಬಿಟ್ಟನು ಧುರದಿ ||

ಶೌರಿ: ಅಪ್ಪಾ ಮೈದುನ ನೀವುಗಳು ಬಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಬಾಧೆಯಂ ತಾಳಲಾರದೆ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಆ ಪರಮೇಶ್ವರನಿಗೆ ದೂರು
ಹೇಳಿಕೊಂಡರಂತೆ ಆದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಅವರ ಕಷ್ಟವಂ ಪರಿಹರಿಸುವೆನೆಂದು ಸುರರಿಗೆ ನಂಬಿಕೆಯಂ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಶಿವನು ಕುಮಾರನಂ ಪಡೆದು
ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರಂ ಸಂಹರಿಸುವಂತೆ ಆಜ್ಞೆಯಂ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿರುವರಂತೆ ಈಗ ಆ ಹುಡುಗನು ಅನೇಕ ರಾಕ್ಷಸರಂ ಕೊಂದು ನಿಮ್ಮ
ಅಣ್ಣನವರಾದ ನನ್ನ ಪತಿಯನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ ಈ ದುಃಖವನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರೆನು ಮೈದುನನೇ.

ಶೂರಪದ್ಮ: ಹರಹರಾ, ನಮ್ಮಣ್ಣನಾದ ತಾರಕಾಸುರನಿಗೆ ಇಂಥಾ ಗತಿ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತೆ ಅತ್ತಿಗಮ್ಮನವರೆ ಹೆದರಬೇಡಿರಿ ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿ
ಸುಖವಾಗಿರಿ ನಾನು ಹೋಗಿ ಆ ವೈರಿಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಿ ಬರುವೆನು.

ಪದ

ಕೇಳೋ ಸಾರಥಿ ನೀನು ಪೇಳುವೆ ನಾ ವಿವರವನು
ಜಾಳು ಮಾತಲ್ಲ ನೀ ಕೇಳೊ||ಖಳರ ಕೊಲುವದ
ಕೀಗ ಘಳಿಲನೆ ನೀಂ ಪೋಗಿ ಸಿಂಹಾಸ್ಯನ ನೀನು
ಕರೆತಾರೋ ಕರೆತಾರೋ||

ಶೂರಪದ್ಮ: ಎಲೈ ಸಾರಥಿ ಶತ್ರುಗಳ ಸಂಗಡ ಕಾದುವುದಕ್ಕೆ ಬಿತ್ತರದ ಕತ್ತಿಯನ್ನೂ ನನ್ನ ತಮ್ಮನಾದ ಸಿಂಹಾಸ್ಯನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು
ಬಾರೋ ದೂತ ಕೇಳೆನ್ನ ಮಾತ.

ಸಿಂಹಾಸ್ಯ: ಅಣ್ಣಯ್ಯನವರ ಪಾದಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

ಶೂರಪದ್ಮ: ಎಲೈ ಅನುಜನೆ ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏಳು.

ಸಿಂಹಾಸ್ಯ: ಅಣ್ಣಾ ಶೂರಪದ್ಮನೆ ನನ್ನನ್ನು ಇಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಇಂದ ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣವೇನೋ ಅಗ್ರಜ.

ಪದ

ಶೃಂಗರಿಸೋ ರಥವನ್ನು ಈಗಲೆ ಪೋಗೈ ನೀನು
ಗಂಗಾಧರಸುತನನ್ನೂ ಕೊಲ್ಲುವುದಕೆ ಈಗ ||
ಎಗ್ಗಲಿಸಿ ಬಂದಿಹ ಸುರರ ನುಗ್ಗುತ ಸಂಹರಿಸುವದಕೆ
ಮಾರ್ಗವ ಹಿಡಿಯೊ ನೀ ಜವದಿ ಕೇಳ್ ಜವದಿ ||

ಶೂರಪದ್ಮ: ಎಲೈ ಸಿಂಹಾಸ್ಯನೆ ಕೇಳು ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ವೈರಿಗಳು ಬಂದು ತಾರಕಾಸುರನೇ ಮೊದಲಾದ ಪಟುಭಟರಂ
ಸಂಹರಿಸುತ್ತಾರಂತೆ ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಮಗನಾದ ಭಾನುಕೋಪ ತಾರಕನ ಮಗನಾದ ತಾರಕಾಕ್ಷ ಕಮಲಲೋಚನ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಲಿ
ಮುಂತಾದ ಪಟುಭಟರಂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಆ ವೈರಿಗಳಂ ಧಾಮಧೂಮ ನಿರ್ಧೂಮವಂ ಮಾಡಿ ಬಾರೈ ತಮ್ಮ ಮುರವೈರಿಗಳ
ಹಮ್ಮ.

ಸಿಂಹಾಸ್ಯ: ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಹೋಗಿ ಬರುತ್ತೇನೈ ಅಗ್ರಜಾ ಭಾಸ್ಕರತೇಜ.

ಕಂದ

ಧುರಕೆಂದು ಬರುವ ದೈತ್ಯರ ಪರಿವಾರವನ್ನೀಕ್ಷಿ
ಸುತ್ತಾ ಘರ್ಜಿಸುತ್ತಾಗಂ ಭರಿತ ಕೋಪಾಗ್ನಿಯೊ
ಳಾ ಪುರಹರಸುತ ವೀರಭದ್ರನು ತರುಬಿದನವರಂ ||

ವೀರಭದ್ರ: ಅಯ್ಯ ಗಣಾಧೀಶ್ವರರೇ ದೇವತೆಗಳಿರಾ ಕೇಳಿರಿ. ಯಾವನೋ ದೈತ್ಯಶೂರನು ಪುನಹ ರಾಕ್ಷಸ ಸೇನೆಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು
ಆರ್ಭಟಿಸುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿರುವನು ನೀವು ಹೆದರಬೇಡಿರಿ.

ಪದ

ದಕ್ಷಿಣಮೂರ್ತಿಸುತನೇ ಈ ಕ್ಷಣದಲಿ ಬಂಧಿ
ಸುವೆ ಲಕ್ಷ ಮಾಡದೆ ನಿನ್ನ ಬಲವದಳವ ||
ಮುತ್ತಿದಂತಿಹ ಸೈನ್ಯವ ಉಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡದೆ ನುಂಗಿ
ಕುಕ್ಷಿ ತುಂಬಿಸುವೆನೀಗ ನೋಡೆ ನೀ ನೋಡೆ ||

ಸಿಂಹಾಸ್ಯ: ಎಲೈ ದಿಗಂಬರ ಸುತನೇ ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನಂ ಬಿಗಿದು ಹೆಡಮುರಿಗೆಯಂ ಕಟ್ಟಿ ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣನಾದ ತಾರಕಾಸುರನಂ ಕೊಂದ ಹಗೆತನವಂ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಲಾ ಹುಡುಗಾ.

ಪದ

ಜಡಮತಿ ನಿನ್ನಯ ಜಿಹ್ವೆ ಕಡುಗಾರ್ಗದಿಂದೀಗ
ಹಿಡಿದು ಸೀಳುವೆ ನಾಂ ಕೇಳೈ ||ದೃಢ ಬಲವಂತನ
ತಡಹಿ ಮಡಿದು ಪೋಗುವ ಸಮಯ ಗಡಣ ಬಂದಿ
ರುವದು ತಿಳಿಯೊ ನೀಂ ತಿಳಿಯೋ ||

ವೀರಭದ್ರ: ಎಲೋ ಜಡಮತಿಯಾದ ತುಡುಗ ರಕ್ತಸನೇ ಕೇಳು ನಿನಗೆ ಕಡೆಗಾಲ ವದಗಿರುವಾಗ ಕಡು ಪರಾಕ್ರಮಿಯಾದ ಎನ್ನಂ ತಡಹಿದರೆ ದೃಢವಾಗಿಯೂ ನೀನು ಬದುಕುವೆಯಾ ಕಡುರೌದ್ರಾವೇಶ ದಿಂದ ಸರಳ್ಮಳೆಗಳನ್ನು ಕರೆದಿರುವೆನು ಬದುಕಿಕೊಳ್ಳಲಾ ಭಂಡ ನಾರಿಯರೋಳ್ ಷಂಡಾ.

ಪದ

ತಡೆಯಲೊ ಎನ್ನಯ ದಂಡದ ಹೊಡೆತವ ಕಡು
ತವಕದಿ ದುರುಳಾ ಮರುಳಾ ಸಿಡಿಲಿನ ಸಮದಂತೆ
ಭೋರ್ಗರೆಯುವದೆನ್ನ ನೋಡೆಲೊ ಭಂಡ ಭಂಡಾ ||

ಸಿಂಹಾಸ್ಯ: ಎಲೈ ಮೃಢಸುತನೇ ಕಡುಖಡ್ಗದಿಂದ ನಿನ್ನಂ ಕಡಿದು ಸರಳ್ಮಳಂ ಬಿಡುಗಡೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕರೆದು ಈ ಸುರಸಮೂಹವಂ ಜಡನಾಗರಕ್ಕೆ ದಡದಡನೆ ಉರುಳಿಸುವೆ ಘಡಿಘಡಿಸಿ ಗಡಿ ಇಲ್ಲದೆ ಸಿಹ್ಮಧ್ವನಿ ಇಂದಡರಿ ನಿನ್ನ ಬಾಹು ಬಲವ ಕೆಡಹದಿದ್ದರೆ ತಾರಕ ಅನುಜನೆಂಬ ಪೆಸರು ಈ ಸರಿಗಾಂತೆಯರದೊಳ್ ಪಡೆದು ಸಾರ್ಥಕವೇನು. ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲೋ ದಿಗಂಬರ ಸುತನೆ.

ಪದ

ದುರುಳನೆ ನಿನ್ನಯ ಶರವನು ಮುರಿದೆನು ಪರಿಕಿಸೆನ್ನ
ಧೈರ್ಯ ಶೌರ್ಯ ಭರದೊಳು ಕರುಳನು ಹಿರಿಯುವೆ
ರಭಸದಿ ತ್ವರಿತದಿಂದಲೀಗ ||ಬೇಗಾ ||

ವೀರಭದ್ರ: ಎಲೋ ನಿಶಾಚರ, ನನ್ನಂ ಕಡಿಯುವೆನೆಂಬುದಾಗಿ ಬಿರುನುಡಿಗಳಂ ಆಡಿದೆಯಾ ಭಳಿರೇ ಜಗದ್ಬಂಡನಾದ ನಿನ್ನ ಗಂಟಲಂ ಸೀಳಿ ಭೂತಪ್ರೇತ ಪಿಶಾಚಂಗಳಿಗೆ ಹಬ್ಬದೂಟವಂ ಮಾಡಿಸುವೆ ತಡಮಾಡದೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಲೈ ಮೂಢ ಕೊಡು ಕಾಳಗವ ಗಾಡ.

(ಷಣ್ಮುಖನು ಬರುವನು.)

ಪದ

ಎಲವೋ ದನುಜನೆ ಕೇಳೊ ಕಲಿತನವೇನಿದು
ಪೇಳೋ ಕಲಹದೊಳಗೆ ನಿನ್ನ ಯಮನಿಲಯಕೆ
ಕಳುಹಿಸುವೆ ಕಳುಹಿಸುವೇ ||

ಷಣ್ಮುಖ: ಎಲವೋ ದೈತ್ಯಾಧಮ ನಿನ್ನ ಹಾಗೆಯೇ ನಿಮ್ಮಿಣ್ಣನು ಪ್ರತಾಪದಿಂ ಬಂದು ಯಮನಾಲಯ ಸೇರಿದನು ಅದರಂತೆಯೇ ನೀನು
ಬಂದಿರುವೆ ಆದ್ದರಿಂದ ತಕ್ಷಣದೋಳ್ ನಿನ್ನ ಸೀಳಿ ಯಮನ ಪಟ್ಟಣದ ದಾರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವೆನು ನೋಡೆಲಾ ಭಂಡರಕ್ಕಸ.

ಪದ

ಶಕ್ತಿಯೊಳನ್ನನು ನೀನು ಯುಕ್ತಿಯಿಂ ಗೆದ್ದರೆ
ಮುಕ್ತಿ ದೊರಕುವದು ಕೇಳೋ ನೀ ಕೇಳೋ ||

ಸಿಂಹಾಸ್ಯ: ಎಲೋ ಹುಡುಗ, ನೀನು ಚಿಕ್ಕವನೆಂದು ಗಕ್ಕನೆ ಇರಲು ಪಕ್ಕನೆ ಎನ್ನಂ ಮಣ್ಣುಕ್ಕಿಸುವೆನೆಂದು ನುಡಿಯುವೆಯಾ ಎಲಾ
ಮುಕ್ಕಣ್ಣಸುತನೆ ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಸೀಳಿ ಕರುಳಂ ತಿಂದು ತೇಗಿ ಡ್ಕರನೆ ತೇಗಿಬಿಡುವೆನು ತರಳ ಹುಡುಗ.

ಪದ

ಖುಲ್ಲರಕ್ಕಸ ನಿನ್ನ ಸೊಲ್ಲಡಗಿಸುವೆನು ಬಲ್ಲಿದ ಶರಗಳ
ನೋಡೋ ನೀ ನೋಡೊ ||ತಲ್ಲಣಗೊಳಿಸುವೆ ನಿನ್ನ
ಶೂಲಾಯುಧದಿಂದ ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಳ್ ||ನಾ ಮಾಳ್||

ಷಣ್ಮುಖ: ಎಲಾ ಖುಲ್ಲರಕ್ಕಸ ನಿನ್ನ ಸೊಲ್ಲಡಗಿಸುತ್ತೇನೆ ಶೂಲಾಯುಧದಿಂದ ತಿವಿಯುವೆ ಅಲ್ಲದೆ ಬಾಣಗಳಿಂದ ನಿನ್ನ ಗೋಣಂ
ಮುರಿಯುವೆ ಮಾಂಸಖಂಡಗಳಂ ಹಿಂಡುಭೂತಂಗಳಿಗೆ ಆಹುತಿ ಮಾಡುವೆ ತಡಮಾಡದೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಲೊ ದುರುಳ ತೆಗೆಯುವೆ ನಿನ್ನ
ಕೊರಳೆ.

(ಷಣ್ಮುಖ ಸಿಂಹಾಸ್ಯರ ಯುಧ ||ಸಿಂಹಾಸ್ಯನ ಸಾವು)

(ಶೂರಪದ್ಮಾಸುರನ ದರ್ಬಾರ್)

ಸಾರಥಿ: ರಾಕ್ಷಸ ಕುಲೋದ್ಧಾರನಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ ||

ಶೂರಪದ್ಮ: ಚಾರನೇ ವರ್ತಮಾನವೇನೋ ||

ಸಾರಥಿ: ಹೇ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರೇ ನಿಮ್ಮ ಅನುಜನಾದ ಸಿಂಹಾಸನ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಅಣ್ಣನಾದ ತಾರಕಾಸುರನ ಮಕ್ಕಳಾದ ಭಾನುಕೋಪ ಮೊದಲಾದ ರಕ್ತಸ ಸೇನಾನಾಯಕರನ್ನು ಯಾವನೋ ಈಶ್ವರನ ಮಗ ಷಣ್ಮುಖನಂತೆ ಅವನು ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿ ರಾಕ್ಷಸ ಸೇನೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಧೂಳಿಪಟವಂ ಮಾಡಿದನೈ ರಾಜ ಮಾತಾಂಡತೇಜ.

ಶೂರಪದ್ಮ: ಅಯ್ಯೋ ಹರಹರಾ ಈಗ ಮಡಿದಿರುವ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರನ್ನು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಈ ಹಾಳು ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡಿ ಹೇಗೆ ಸೈರಿಸಲಿ ಅಯ್ಯೋ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರಾ ನನ್ನ ಮರೆತು ನೀವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಿರಿ ನಿಮ್ಮಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಹೇಗೆ ಸೈರಿಸಲಿ ನಿಮ್ಮ ತಮ್ಮನಾದ ನನ್ನ ಸಂಗಡ ಒಂದು ಮಾತನ್ನಾದರೂ ಆಡಬಾರದೆ. ಆಹಾ ಈ ರಣ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬರಿದೇ ದುಃಖಿಸುವುದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ಧನುರ್ಬಾಣಗಳಂ ಧರಿಸಿ ಕ್ಷೇತ್ರಾಧ್ಯದಾರಿಯಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ವೈರಿಗಳಂ ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡದೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಯಾರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಚದುರಿ ಹೋಗಿರುವ ಸೇನಾ ನಾಯಕರನ್ನು ವೈರಿಗಳಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವನಾಗು.

ಪದ

ತೆರಳನ ಕೊಂದವನ್ಯಾರೊ ನೆರೆ ಸಹಜಾತರನು ಬೇ
ಗಾ||ತರಿದಾ ವೀರನ್ಯಾರೋ ನೀ ತೋರೋ||

ಶೂರಪದ್ಮ: ಎಲೈ ಭಟರೇ ನಮ್ಮಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರನ್ನು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೊಂದ ಮದಾಂಧನು ಯಾರು ತೋರಿಸುವರಾಗಿ ಇಂದಿನ ದಿನದೋಳು ನಮ್ಮ ಊರ ಮಾರಿಗೆ ಔತಣವನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ ಭಟರೆ.

ಸಾರಥಿ: ಹೇ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಅಗೋ ನೋಡಿ ದೇವತೆಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವ ಆರು ತಲೆಯುಳ್ಳವನೇ ರಾಜೇಂದ್ರನೆ.

ಶೂರಪದ್ಮ: ಆಹಾ ಹರಿಬ್ರಹ್ಮಂದ್ರಾದಿಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವವನೇ ಈಶ್ವರನ ಪುತ್ರನೆಂದು ತಿಳಿದ ಹಾಗಾಯಿತು. ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಇವನಂ ಕೊಂದು ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರನ್ನು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೊಂದ ಹಗೆತನವಂ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವೆನು ಎಲೈ ಪಟುಭಟರೇ ನೀವುಗಳೆಲ್ಲರೂ ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಕಾದುವರಾಗಿರಿ. ಎಲೈ ಹುಡುಗ ನೀನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವೆ ನಿಲ್ಲ ನಿಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಸಾಹಸವಂ ನೋಡುವೆನು.

ಪದ

ಧುರಕೆ ಬಂದು ನೀನೂ ಸುರರ ಮಾತನು ಕೇಳಿ
ಬರಿದೆ ಕೆಡದಿರು ಈಗ ತೆರಳೊ ಬೇಗದಲೀ||

ಶೂರಪದ್ಮ: ಎಲಾ ಬಾಲಕ ಇದೇನು ಚೆಂಡು ಬುಗುರಿ ಆಟವೆಂದು ಬಂದಿರುವೆಯಾ ಏನು ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇನ್ನೂ ಸಣ್ಣ ಬಾಲಕನು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರಣಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಮಡಿಯಬೇಡ ಈಗ ನಿನಗೆ ಪ್ರಾಣದಾನವಂ ಮಾಡಿರುತ್ತೇನೆ. ಹೊರಟುಹೋಗು ಪ್ರಾಣವನ್ನುಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಪಾಮರ.

ಪದ

ಸುರನೆಲ್ಲರ ನೀನು ಬರಿದೆ ಬಾಧಿಸಿ ಈಗ ವರೆ
ಯುವೆ ಯನ್ನೊಳ್ ನೀಂ ಪರಮವಾಕ್ಯವ ನೀ ವಾಕ್ಯವ ನೀ

ಷಣ್ಮುಖ: ಎಲೋ ಪಾಪಿಯಾದ ಖೂಳನೆ ಶರಣರಾದ ಸುರನೆಲ್ಲರಂ ಪರಿ ಪರಿ ಇಂದ ಗೋಳಾಡಿಸಿದ ಪಾಪವು ಥಟ್ಟನೆ ತಟ್ಟಿ. ನಿಮಗೆ
ಅಂತ್ಯಕಾಲ ಒದಗಿರುವಾಗ ನಾಚಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ನನ್ನೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದೇನೊ ಭ್ರಷ್ಟ ಪರಮ ಪಾಪಿಷ್ಟ.

ಪದ

ತರಳಾನೆ ನಿನ್ನೊಡನೆ ಧುರದೊಳು ಸೋತರೆ ವೀ
ರಾಧಿವೀರ ಧರೆಯೊಳಗೆ ಪೆಸರ್ ಪಡೆದು ಸಾರ್ಥಕವೇ
ನೋ ನೀಂ ಪೇಳೊ ||

ಶೂರಪದ್ಮ: ಎಲಾ ತರಳ ನಾನು ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ರಣಾಗ್ರವಂ ಮಾಡಿ ಸೋತರೆ ವೀರಾಧಿವೀರ ಶೂರಪದ್ಮಾಸುರನೆಂದು ಈ ಧರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ
ಪೆಸರ್‌ಪಡೆದು ಸಾರ್ಥಕವೇನು ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವದೆಷ್ಟರ ಕೆಲಸ ಚಿಕ್ಕವನಾದ ನೀನು ಅಕ್ಕರದಿಂದೆನ್ನ ಮಾತಕೇಳಿ ನಿಮ್ಮ ಪಿತನಾದ
ಮುಕ್ಕಣ್ಣನಂ ಕಳುಹಿಸೋ ಬಾಲಕ.

ಪದ

ವೀರನೆಂಬಹಂಕಾರದಿ ಗೌರಿ ಅರಸನ ಕೂಡೆ
ಮಾರನ ಕೆಣಕಿದ ಪರಿಯಾ ನೀನರಿಯಾ ||

ಷಣ್ಮುಖ: ಎಲೋ ದೈತ್ಯ ನಿನ್ನಂತೆ ಅಹಂಕಾರಪಟ್ಟು ಹಿಂದೆ ಮನ್ಮಥನು ನಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಫಾಲನೇತ್ರದಿಂದ ಮಡಿದನು. ಅದರಂತೆ ನನ್ನ
ಬಾಣಾಗ್ನಿ ಇಂದ ನಿನ್ನ ದೇಹವಂ ಸುಡದೆ ಬಿಡುವನಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ನನಗೆ ಶರಣಾಗತನಾಗಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡರೆ ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಮಾತ್ರ
ಬಿಡುವೆನೋ ಖುಲ್ಲದೈತ್ಯ.

ಪದ

ಎಲವೋ ದನುಜಾಧಮನೆ ಜನನವೆ ಕಶ್ಯಪನ
ಲಲನೆ ಮಾಯಾದೇವಿಯೊಳಗೆ||ನೆಲಸಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಾಗಿ
ಕಳ್ಳತನವ ಮಾಡುವರು ಕುಲಗೇಡಿಯೇ ಸರಿ
ಯೆ ನೀ ಪೇಳೋ ನೀ ಪೇಳೋ ||

ಷಣ್ಮುಖ: ಎಲೋ ರಕ್ಕಸ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನೀನು ನಿನ್ನ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ಮುಂದು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜನನ ಫಲಗಳಂ ಮರೆತಿರುವೆಯೊ.
ಎಲಾ ಪಾಪಿಯೆ ಕಶ್ಯಪರ ಪತ್ನಿಯಾದ ಮಾಯಾದೇವಿಯರ ಉದರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆನಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಸತ್ಯವಂತರಾದ
ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಬಾಧಿಸುವುದು ವಿಹಿತವೆ ನ್ನಾನಸಂಧ್ಯಾ ವಂದನಾದಿ ನಿತ್ಯಕರ್ಮ ಆಚಾರಾದಿಗಳಂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ದೇವಬ್ರಾಹ್ಮಣರಂ
ಬಾಧಿಸುವುದು ನ್ಯಾಯವೇನೋ ಇಂಥಾ ದುಷ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರವರ್ತಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯಾದ ಪರಶಿವಮೂರ್ತಿ ನಿಮ್ಮ ನಡತೆಯಂ

ತಿಳಿದು ನಿಮ್ಮಗಳಂ ಸಂಹರಿಸುವಂತೆ ಅಪ್ಪಣೆಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಕಾರ ನಿಮ್ಮ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಹರಿಸಿದೆ ನಿನ್ನನ್ನೂ ಸಹ ಯಮನಾಲಯಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುವೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲೋ ಬುದ್ಧಿಹೀನ.

ಪದ

ದುರುಳನೆ ನಿನ್ನಯ ಶರವನು ಮುರಿದೆನು ಪರಿಕಿ
ಸೆನ್ನ ಧೈರ್ಯಶೌರ್ಯ||ಭರದಲಿ ಕರುಳನು ಕೊರೆಯುವೆ
ರಭಸದಿ ತ್ವರಿತದಿಂದಲೀಗಾ ಬೇಗಾ||

ಶೂರಪದ್ಮ: ಎಲೋ ಹುಡುಗ ಚಿಕ್ಕವನೆಂದು ಅಕ್ಕರದಿಂದಿರಲು ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಬಗುಳುವೆಯಾ ಇಕೋ ನೋಡು ನಿನ್ನ ಹೃದಯವಂ ಸೀಳಿ ಕರುಳುಗಳಂ ಸೆಳೆದು ಶಾಕಿನಿ ಡಾಕಿಣಿ ಜ್ವಾಲಿನಿ ಮಾಲಿನಿಯರಿಗೆ ಔತಣವನ್ನು ಕೊಡುವ ಆಸ್ತ್ರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ತರಹರಿಸಲೋ ಮೂಢ ಕೊಡು ಕಾಳಗವ ಗಾಢ.

ಪದ

ದುಷ್ಟನೆ ನಿನ್ನನು ನಷ್ಟವ ಮಾಳ್ವೆನು ಅಷ್ಟಮೂರ್ತಿ
ದಯದೀ ಮುದದೀ||ಭ್ರಷ್ಟನೆ ಯಮಪುರಿ
ಗಟ್ಟದೆ ಬಿಡೆ ನಿನ್ನ ಎಷ್ಟು ಮಾತುಗಳಾಡ್ಯೆ ಆಡ್ಯೆ||

ಷಣ್ಮುಖ: ಎಲೋ ಭಂಡ ಈ ಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ನಾನೇ ಗಂಡುಗಲಿ ಎಂದು ಪುಂಡ ನಡತೆಗಳಂ ಆಡುವೆ ಎಲಾ ಷಂಡ ನಿನ್ನ ಮಂಡೆಯಂ ಪಿಡಿದು ಈ ಭೂಮಂಡಲಕ್ಕೆ ದಪ್ಪನೆ ಕೆಡಹಿ ಅಂಡಲಿದ ನಾಲಿಗೆಯನ್ನು ಖಂಡ್ರಿಸಿ ತುಂಡು ತುಂಡು ಮಾಡುವೆ ನೋಡೊ ಭಂಡಾ.

ಪದ

ಖೂಳನೆ ಕೇಳೆಲೊ ಸೀಳುವೆ ನಿನ್ನನು ಕಾಳಗದೊಳು
ಈಗಾ ಬೇಗಾ||ಗೋಳಾಡಿಸುವೆನು ಭಾಳಲೋಚನ
ಆಣೆ ಹಾಳು ಮಾಡದೆ ಬಿಡೆನು ನಾ ಬಿಡೆನೊ||

ಶೂರಪದ್ಮ: ಎಲಾ ಪಾಪಿಯಾದ ತುಡುಗ ಹುಡುಗ ಇಂದಿನ ದಿನದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನನ್ನು ನಮ್ಮೂರ ಮಾರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿ ನಮ್ಮ ರಾಕ್ಷಸ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬದೂಟವಂ ಮಾಡಿಸುವೆನು ಆದ್ದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವೆ ತಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಾ ಪೋರ ಅತಿಕ್ರೂರ.

ಪದ

ರಾಕ್ಷಸಾಧಮ ಕೇಳೋ ಕುಕ್ಷಿಯ ಬಗೆವೆನು ರಕ್ಷಿಸುವ
ಯಾರರೊ ನಿನ್ನ ಮುನ್ನಾ||ಪಕ್ಷಿವಾಹನಸಖ ವಿರೂಪಾಕ್ಷನ
ದಯದಲಿ ಮೋಕ್ಷವ ಕೊಡುವೆ ನಿನಗೆ ನಾ ನಿನಗೆ||

ಷಣ್ಮುಖ: ಎಲಾ ರಾಕ್ಷಸಾಧಮ ಈ ಕ್ಷಣದೋಳ್ ನಿನ್ನ ಕುಕ್ಷಿಯಂ ಸೀಳಿ ಹಕ್ಕಿ ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಹಬ್ಬವಂ ಮಾಡಿ ಪಕ್ಷಿವಾಹನ ಸಖ
ವಿರೂಪಾಕ್ಷೇಶ್ವರನು ಮೆಚ್ಚುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದೋ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರವಂ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವೆನು. ಈ ಧಾತ್ರಿ ಆಸೆಯಂ ಮರೆತು ಪರಲೋಕದ
ಹಾದಿಯಂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವನಾಗು ಜಾಗ್ರತೆ ಇಂದ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲೋ ಖುಲ್ಲ ಅಡಗಿಸುವೆ ನಿನ್ನ ಸೊಲ್ಲಾ.

(ಯುದ್ಧ: ಷಣ್ಮುಖನಿಂದ ಶೂರಪದ್ಮನ ಮರಣ)

ಗಿರಿಜಾ ಕಲ್ಯಾಣ ವು||ಸಂಪೂರ್ಣಂ ||

***

ಸ್ವಾಹಾದೇವಿ ಪರಿಣಯ

ದರುವು

ಪುತ್ರರಿಲ್ಲದಾ ಅಪ ವಿತ್ರದ ದೋಷವು
ಧಾತ್ರಿಯೊಳೂ ನಿನಗೆ ವರ್ತಿಸಿ ಇಹುದಮ್ಮಾ||

ಜ್ವಾಲೆ: ಹೇ ಗಂಗೆಯೇ! ಮಾಹಿಷ್ಮತೀ ಪುರದರಸನಾದ ನೀಲಧ್ವಜ ಭೂಪಾಲರ ಸತಿಯಾದ ಯನ್ನನ್ನು ಜ್ವಾಲೆಯೆಂದು ಕರೆಯುವರು ಹೇ
ತಾಯೆ! ನಾನು ದೂಷಣದ ಮಾತನಾಡುವವಳಲ್ಲ. ಲೋಕದ ಸುಭಾಷಿತವೇನೆಂದರೆ ಪುತ್ರರಿಲ್ಲದ ನಾರಿಯ ಸ್ವರ್ಶನವು ಪಾಪಕರವೆಂದು
ಶೃತಿ ವಚನವಿರುವುದಾದ್ದರಿಂದ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ಬೆದರಿದೆನಮ್ಮಾ ಭಾಗೀರಥೀಪರಶಿವನ
ಸತೀ||

ದರುವು

ಧುರವೀರ ಪಿತೃಭಕ್ತ ಚಿರಂಜೀವಿ ಭೀಷ್ಮನು
ವರಪುತ್ರ ನಿರುವಲ್ಲಿ ನಾರಿ ದೋಷವಿನ್ನೆಲ್ಲಿ||

ಗಂಗೆ: ಹೇ ಮಂದಮತಿಯಾದ ಜ್ವಾಲೆಯೇ ಸಮಸ್ತ ರಾಜರ ವೃಂದದಲ್ಲಿ ಯನ್ನ ಮಗನು ಕೀರ್ತಿವಂತನಾಗಿ ಧುರವೀರ ಪಿತೃಭಕ್ತನಾಗಿ,
ಇಚ್ಛಾಮರಣಿ ಭಾಗವತ ಮಸ್ತಕಮಣಿಯೆನಿಸಿ ಸತ್ಯಸಂಧನಾಗಿರುವ ಭೀಷ್ಮನು ಮೂರು ಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಖ್ಯಾತನಾಗಿರಲೂ ನೀನೆನಗೆ
ಸುತರಿಲ್ಲ ಎನ್ನಬಹುದೇ ಸುದತಿ ಬಿಡು ಮಂದಮತಿ||

ದರುವು

ಧುರದೊಳು ಭೀಷ್ಮನ ನರನು ಮೋಸದಿ ಕೊಂದ
ಸುರಗಂಗೆ ಕೇಳೆ ನಿನ್ನ ತರಳನೆಲ್ಲಿಹನಮ್ಮಾ||

ಜ್ವಾಲೆ: ಹೇ ದೇವಗಂಗೆ! ನಿನ್ನಯ ಎಂಟು ಸುತರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಉಳಿದು ಭೀಷ್ಮನೆಂಬ ಅಭಿದಾನದಿಂದ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ನಿನ್ನ ಮಾತು ನಿಜವೇ ಸರಿ. ನಾನು ಸಹ ತಿಳಿದಿಹೆನು. ಆದರೇ ಕೌರವ ಪಾಂಡವರೊಳಗೆ ಕಲಹವು ಪುಟ್ಟಿ ಧೂರ್ತ ಪಾರ್ಥನು ಮೋಸದಿಂದ ನಿನ್ನಯ ಸುತನನ್ನು ಕೊಂದು ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ಭೀಷ್ಮನಭ್ಯುದಯವು ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಹುದಮ್ಮಾ ದೇವನದೀ-ಶಂಕರನ ಮಡದೀ||

ದರುವು

ಯನ್ನ ಸುತನು ಭೀಷ್ಮಚಾರಿಯಾ
ಬಹು ರಕ್ತಿನಿಂದ
ತಾನು ಕೊಂದನೇ ಆ ಧನಂಜಯಾ||

ಅವನ ಸುತನು ಹೆಚ್ಚಿ ರಣದಲೀ
ಮಾಸಾಂತ್ಯದಲಿ
ಅವನ ಶಿರವ ಕೊಚ್ಚಿ ಕೆಡಹಲೀ||

ಗಂಗೆ: ಅಮ್ಮಾ ಜ್ವಾಲೆ! ತನ್ನ ತಂದೆಗೆ ವಚನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಕಾರ ಬ್ರಹ್ಮಚೇಯರವನ್ನು ಪಾಲಿಸಿ ಚಿರಂಜೀವತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದಂಥ ಯನ್ನ ಸುತನಾದ ಭೀಷ್ಮನನ್ನು ಬಹು ಮೋಸದಿಂದ ಕೊಂದಂಥ ಆ ಅರ್ಜುನನ ತಲೆಯನ್ನು ತಿಂಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವನ ಸುತನಾದ ಬಭ್ರುವಾಹನನು ಕೊಚ್ಚಿ ಕೆಡಹಲಿ ಎಂದು ಶಾಪವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇನಮ್ಮಾ ಜ್ವಾಲೆ.

ದರುವು

ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರ ನಿವಾಸನಾ
ಸೋಮೇಶ್ವರನಾ
ಶಿರದೊಳಿರುವ ಸತಿಯು ಗಂಗೆ ನಾ||

ಕೊಟ್ಟ ಶಾಪ, ತಪ್ಪದೂ ಇನ್ನೂ
ಕೇಳಮ್ಮ ಜ್ವಾಲೆ
ನೆಟ್ಟನೇ ನಾ ಪೋಗಿ ಬರುವೆನೂ||

ಗಂಗೆ: ಹೇ ಜ್ವಾಲೆಯೇ ಕೇಳು! ಈ ಧರಣಿಗಧಿಕವಾಗಿ ಕಂಗೊಳಿಸುವ ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರವನ್ನು ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ಶ್ರೀ ಸೋಮನಾಥನ ಪ್ರಿಯಪತ್ನಿ ಗಂಗೆಯಾದ ನಾನು ಕೊಟ್ಟ ಶಾಪವು ಎಂದಿಗೂ ತಪ್ಪಲಾರದು. ಇನ್ನು ನಾನು ಪೋಗಿ ಬರುವೆನಮ್ಮಾ ಜ್ವಾಲೆ ನಯಗುಣಶೀಲೆ||

ದರುವು

ಅಬಲೆಯು ನಾ ಬಲವ ತೋರಿದೆ
ಶಿರವನ್ನು ತೆಗೆಯೇ
ದುರ್ಬಲನಿಗೆ ಶಾಪ ಕೊಡಿಸಿದೆ ||

ಜ್ವಾಲೆ: ಹೇ ಸಭಾಜನರೇ! ಅಬಲೆಯೆಂದು ಯನ್ನನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿ ಅಪಮಾನಗೈದದ್ದರಿಂದ ಛಲವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ ಆ ದುರುಳ
ಧನಂಜಯನ ಶಿರವು ಆತನ ಸುತನಿಂದಲೇ ಧರೆಗುರುಳುವಂದದೀ ಸುರಗಂಗೆಯಿಂದ ಶಾಪವನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದನೈ ಸಭಾಜನರೇ ||

ದರುವು

ಬಿಡದೆ ಛಲವ ಸಾಧಿಸಿರ್ಪೆನಾ
ಅಗ್ನಿಪ್ರವೇಶ
ಮಾಡಿ ಕ್ರೂರ ಅಸ್ತವಾಗಿ ನಾ ||

ಧುರದಿ ಅವನ ಶಿರವ ತೆಗೆಯಲೂ
ಹರನಾಣೆ ಇರುವೆ
ನರನ ಸುತನ ಮೂಡಿಗೆಯೊಳೂ ||

ಜ್ವಾಲೆ: ಅಪ್ಪಾ! ಸಾರಥೀ! ಈ ಪೊಡವಿಯೊಳು ಅತಿ ರಮ್ಯವಾಗಿ ರಾರಾಜಿಸುವ ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರದ ಮೃಡಮೃತ್ಯುಂಜಯ
ಶ್ರೀಸೋಮೇಶ್ವರನ ಅಡಿದಾವರೆಗಳಾಣೆಯೂ ನಾನು ಈಗ ಅಗ್ನಿಪ್ರವೇಶವಂ ಮಾಡಿ, ಆ ದುರ್ಜನನಾದ ಅರ್ಜುನನ ತಲೆಯನ್ನು
ಪೊಡವಿಗುರುಳಿಸುವ ಕ್ರೂರಾಸ್ತ್ರವಾಗಿ ಆತನ ಸುತನಾದ ಬಭ್ರುವಾಹನನ ಬತ್ತಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನೀನು ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆ
ಅಗ್ನಿಕುಂಡವನ್ನು ರಚಿಸೈಯ್ಯು ಸಾರಥೀ ||

(ಜ್ವಾಲೆ-ಪ್ರಾರ್ಥನೆ)

ಕಂದ||ಸಾವೇರಿರಾಗ

ಇಳೆಯೊಳೀ ಜೀವಿತವು ಸಲ್ಲದು
ಅಳಿಯನಾಗಿಹ ಅಗ್ನಿ ದೇವನೆ
ಘಳಿಲನೇ ನಿನ್ನೊಳಗೆ ಉಗುವೆನು ದೇವ ಸಲಹೆನ್ನ ||
ಖೂಳ ಪಾರ್ಥನ ಶಿರವ ತೆಗೆಯಲು
ತಾಳಿ ಕ್ರೂರಾಸ್ತ್ರವನು ತ್ವರಿತದಿ
ಬಾಲ ಬಭ್ರುವಾಹನನೊಳು ಸೇರುವೆನು ಬೇಗ ||

(ಜ್ವಾಲೆಯು ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುವಿಕೆ)

ಭಾಗವತರ-ಕಂದ ||

ನಾರಿಯರ ಭಲಮೆಂತುಟೋ ಕೇಳ್ಯಹೀಶ ಭಾ
ಗೀರಥಿಗೆ ಕೋಪಮಂ ಬರಿಸಿ ಕೊಡಿಸಿದಳತಿ ಕ
ಲೋರತರ ಶಾಪವಂ ಜ್ವಾಲೆ ಬಳಿಕದು ಸಾಲದಾ
ನರನ ತಲೆಯನರಿವ ||

ಕೂರಲಗಿನಸ್ತ್ರವಾದಪೆನೆಂದು ಸುರನದಿಯ
ತೀರದೊಳಗ್ಗಿ ಪ್ರವೇಶಮಂ ಮಾಡಿ, ಜಂ
ಭಾರಿ ತನಯನ ಸೂನು ಬಭ್ರುವಾಹನನ
ಮೂಡಿಗೆಯೊಳಂಬಾಗಿರ್ದಳೂ ||

ಭಾಗವತರು: ಕೇಳಿದರೇನಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಒಣಗಿದ ಮರದಿಂದ ಹೊರಟ ಬೆಂಕಿಯು ಹಸಿಯ ಮರಕ್ಕೂ ತಗುಲಿ
ಅದನ್ನುರಿಸುವಂತೆ ಜ್ವಾಲೆಯೂ ತನ್ನ ಆಗ್ರಹದಿಂದ ಗಂಗೆಯನ್ನು ಕೆರಳಿಸಿ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಶಾಪವನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದ್ದೂ ಸಾಲದೇ, ಜ್ವಾಲೆಯು
ಗಂಗಾ ತೀರದಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಪ್ರವೇಶವಂ ಮಾಡಿ ಅರ್ಜುನನ ತಲೆಯನರಿವ ಕೂರಲಗಿನ ಅಸ್ತ್ರವಾಗಿ ಆತನ ಸುತನಾದ ಬಭ್ರುವಾಹನನ
ಬತ್ತಳಿಕೆಯೊಳಿರಲೂ, ಇತ್ತಲಾ ಅಗ್ನಿದೇವನು ನೀಲಧ್ವಜನೊಡನೆ ಇಂತೆಂದನೈಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ ||

(ಯಾಗದ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವಿಕೆ)

ದರುವು || ಜಂಪೆ

ನೀಲಧ್ವಜ ಭೂಪಾಲ ಲಾಲಿಸೆನ್ನಯ ನುಡಿಯ
ಲೀಲೆಯಿಂದಖಿಲ ವ ಸ್ತುವನರ್ಪಿಸು ನರಗೇ ಪಾರ್ಥನಿಗೇ ||

ಅಗ್ನಿದೇವ: ಹೇ ರಾಜೇಂದ್ರ! ಜಂಭಾರಿ ಸಂಭವನಾದ ಈ ಅರ್ಜುನನು ನರ ನಾರಾಯಣಾಂಶಭೂತನು. ಈತನಲ್ಲಿ ವೈರತ್ಯವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ,
ಮಿತ್ರತ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ, ನಿನ್ನ ಸಪ್ತ ಪ್ರಕೃತಿಗಳನ್ನು ಯಾವತ್ತು ಯಾಗದ ಕುದುರೆ ಸಮೇತ ಆತನ ಪದತಲಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಿಸಿ ಧರ್ಮರಾಯರು
ನಡೆಸುವ ಯಾಗಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕನಾಗೈ ದೊರೆಯೇ- ಧೈರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇಸರಿಯೇ ||

ದರುವು

ವಾಸವಾತ್ಮಜ ನಿನಗೆ ಕೇಶವನೇ ಸಾರಥಿಯು
ಏಸು ಹೊಗಳಲು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಹುದೂ ಕೇಳಿಹುದೂ ||

ಘಾಸಿ ಹೊಂದುತ ರಣದೀ ಅಸುವಳಿದ ಸುತನಿನ್ನೂ
ಅಸಮ ಭಾಗ್ಯವ ಸಹಿತ ಅಶ್ವವನೊಪ್ಪಿಸುವೇನಾ ಕೊಡುವೇ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ವಾಸವಾತ್ಮಜನಾದ ಹೇ ಧನಂಜಯ! ಈ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವನ್ನು ತನ್ನ ಉದರದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕಾಪಾಡುವ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷ ಪಾಂಡವಪಕ್ಷ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನೇ ನಿನಗೆ ರಥವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಸಾರಥಿಯಾಗಿರುವಾಗ ನಿನ್ನನ್ನು ಎಷ್ಟು ಹೊಗಳಿದರೂ ಅತ್ಯಲ್ಪವಾಗಿಯೇ ಕಾಣುವುದು. ಹೇ ಅರ್ಜುನ! ಯನ್ನ ಸುತನೂ, ಸೋದರರೂ ಕಾಲನ ವಶವರ್ತಿಯಾಗಿರಲೂ, ಈ ಅಷ್ಟೈಶ್ವರ್ಯ ಸಕಲ ಸಂಪತ್ತು ಎನ್ನ ಚತುರಂಗ ಬಲ ಭಂಡಾರದರ್ಥವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿನ್ನ ಪಾದಾಂಬುಜಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಿಸಿರುವೆನು. ಇಷ್ಟನ್ನೂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ನಿನ್ನ ಅಣ್ಣಂದಿರ ಯಾಗವನ್ನು ನಿರ್ವಿಘ್ನವಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸಿ ಕೀರ್ತಿ ಪಡೆಯ್ಯ ಪಾರ್ಥ ತ್ರಿಲೋಕಸಮರ್ಥ ||

ದರುವು ||

ಧುರದೊಳಗೆ ಕಲಿಯೊಳಗೆ ವರಬಾಹು ಬಲದೊಳಗೆ
ನರಪಾಲ ನಿನಗೆ ಇ ನ್ನಾರು ಸಮನಿಹರೂ, ಯಾರಿಹರೂ ||

ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರದ ಹರ ಸೋಮೇಶನ ದಯದಿ
ಹರುಷದಿ ನೀ ಸಾರೈಯ್ಯ ತುರಗ ಯಾಗಕ್ಕೆ ಅಧ್ವರಕೆ ||

ಅರ್ಜುನ: ಹೇ ನೀಲಧ್ವಜ ಭೂಪಾಲ! ಧೈರ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಹಸದಲ್ಲಿಯೂ, ಕಲಿತನದಲ್ಲಿಯೂ, ಬಾಹುಬಲದಲ್ಲಿಯೂ ನಿನಗೆ ಸಮಾನರಾದ ಅನ್ಯರಾಜರನ್ನು ಈ ಧರೆಯೊಳಗೆ ನಾನು ಕಾಣೆನು ಹೇ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ ಸುತ ಸೋದರರನ್ನು ಕೊಂದಿಹೆನೆಂಬ ಶತ್ರುತ್ವವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಿನ್ನ ಮಿತ್ರತ್ವವನ್ನು ಎನಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಧರಣಿಗಧಿಕವಾಗಿ ಮೆರೆಯುವ ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ಗಿರಿಜೆಯರಸ ಶ್ರೀ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಕರುಣವಂ ಪಡೆದು ಯಾಗದ ತುದುರೆಯ ಬೆಂಗಾವಲಿಗಾಗಿ ಎನ್ನ ಸೇನೆಯೊಡನೆ ನೀನು ಹೊರಟು ಬಂದು ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣಂದಿರು ನಡೆಸುವ ಅಶ್ವಮೇಧ ಯಾಗಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕನಾಗ್ಯ ನೀಲಧ್ವಜರಾಜ- ಆಶ್ರಿತಕಲ್ಪಭೋಜ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಚಂದ್ರವಂಶ ಲಲಾಮನೇ ತಥಾಸ್ತು ||

ಭಾಗವತರ-ಕಂದ ||

ಕೊಂಡು ಬರಿಸಿದನಖಿಳ ವಸ್ತುಗಳ ನಮಲಮಣಿ
ಮಂಡನಾಳಿಗಳಂ, ವಿವಿಧ ದುಕೂಲಂಗಳಂ
ಹಿಂಡಾಕಳಂ, ಮಹಿಷಿಗಳನುತ್ತಮ ಸ್ತ್ರೀಯರಂ
ಗಜತುರಗ ಹಯಾವಳಿಯನು ||
ಭಂಡಾರದರ್ಥಮಂ, ಗುಡತೈಲ ಧಾನ್ಯಮಂ
ಬಂಡಿಗಳ ಮೇಲೆ ತುಂಬಿಸಿ ಪಾರ್ಥನಂ ಬಂದು
ಕಂಡ ನಸಿತ ಧ್ವಜಂ, ಬಳಿಕವನನರ್ಜುನಂ,
ಪ್ರೀತಿ ಮಿಗೆ ಮನ್ನಿಸಿದನು ||

ಭಾಗವತರ-ದರುವು ||

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರಿತ್ರೀ
ಪಾಲ ಗಜರಥಯಾಗದಶ್ವವ
ಲೀಲೆಮಿಗೆ ಭಂಡಾರದರ್ಥವ ತೈಲಧಾನ್ಯವನು ||

ಮಂಡನಾಳಿಗಳ್ ಮಣಿಯ ತುಂಬಿಸಿ
ಬಂಡಿಗಳಲೀ ನೀಲಕೇತವು
ಕಂಡು ಅರ್ಪಿಸಿ ನರನ ಅಂಫ್ರಿಗೆ ಮಂಡೆಬಾಗಿದನು ||

ಇಂದು ಕುಲಮಣಿ ಸವ್ಯಸಾಚಿಯು
ಬಂಧುರತ್ವದಿ ನೃಪನ ಕೂಡಿ
ಅಂದು ಹೊರಟನು ಯಾಗದಶ್ವವು ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತಿರೇ ||

ಎಂದು ಜೈಮಿನಿ ಋಷಿಯು ಪೇಳಿದ
ಅಂದು ಜನಮೇಜಯಗೆ ಈ ಕಥೆ
ಇಂದು ಶಿವನಂಕಿತದಿ ರಚಿಸಿದ ಸುಬ್ಬರಾಯಪ್ಪ ||

ವರುಷ ಶೀ ಫಲವ ಮಾಘ ಮಾಸ ದೊ
ಳಿರುವ ಶುದ್ಧದ ಚೌತಿ ತಿಥಿ ಗುರು
ವಾರ ಉತ್ತರ ಭಾದ್ರ ತಾರೆಯೊಳ್, ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಕಥೆಯು ||

ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರದಿ ನೆಲೆಸಿದ
ಹರನ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಕರುಣದಿ
ಬರೆದ ಕಥೆಯಾದರದಿ ಲಾಲಿಸೆ ಪರಮಸುಖವಿಹುದು ||

ಭಾಗವತರು: ಕೇಳಿದರೇನಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ನೀಲಧ್ವಜ ಭೂಪಾಲನು ಅಗ್ನಿದೇವನ ವಚನದಂತೆ ದೇವಪುರ ನಿವಾಸ ಶ್ರೀ
ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತನ ಭಾವ ಮೈದುನನಾದ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಯಾಗದ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿ ತನ್ನಯ ಗಜರಥ, ಅಶ್ವ ಪದಾತಿಗಳನ್ನೂ,
ಅಮಲಮಣಿ ವಿವಿಧ ದುಕೂಲಂಗಳು, ಅನೇಕ ಗೋವುಗಳು, ಮಹಿಷಿಗಳು, ಉತ್ತಮ ಸ್ತ್ರೀಯರು, ಗುಡ ತೈಲ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನೂ ಅಷ್ಟೇಕೆ
ಭಂಡಾರದರ್ಥವೆಲ್ಲವನ್ನೂ, ಫಲಗುಣನ ಪದತಲಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಿಸಿ ಶರಣಾಗತನಾಗಲು, ಪಾರ್ಥನು ನೀಲಧ್ವಜನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಮನ್ನಿಸಿ
ಪರಮ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಆತನೊಡಗೂಡಿ ಯಾಗದ ಕುದುರೆಯು ಮುಂದೆ ಹೊರಡಲು, ಈ ಧರಣಿಯೊಳು ಅತಿರಮ್ಯವಾಗಿರುವ ಹಿರಿಯ
ಬಳ್ಳಾಪುರದ ಶ್ರೀ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಆಶೀರ್ವಾದವಂ ಶಿರಗಳಲ್ಲಿ ತಳೆದು ಯಾಗದ ಕುದುರೆಯ ಬೆಂಗಾವಲಿಗಾಗಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ
ಹೊರಟರೆಂಬುದಾಗಿ ಜನಮೇಜಯನರಾಯನಿಗೆ ಜೈಮಿನೀ ಋಷಿಗಳು ಪೇಳಿದರಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ ||

||ಸಂಪೂರ್ಣಂ ||

ಶ್ಲೋಕ

ಕಲ್ಯಾಣಾದ್ಭುತ ಗಾತ್ರಾಯ ಕಾಮಿತಾರ್ಥ ಪ್ರದಾಯಿನೇ
ಶ್ರೀಮದ್ ವೆಂಕಟನಾಥಾಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಯ ಮಂಗಳಂ ||

ಮಂಗಳಾರತಿ

ಕೇದಾರಗೌಳರಾಗ ||

ಮಂಗಳಂ ಮಂಗಳಂ ಸೋಮೇಶ್ವರಗೇ ಮಂಗಳಂ ಮಂಗಳಂ ||
ನರನಿಗೆ ಒಲಿಯುತಲರುತರ ಶರವಿತ್ತು ||

ಕುರುಕುಲವನು ಸಂ ಹರಿಸಿದ ಹರಗೇ || ಮಂಗಳಂ ||

ಪರಮ ಪತಿವ್ರತೆ ನಾರಿ ಬೃಂದೆಯಳಿಗೆ
ಸುರಪದವಿಯನಿತ್ತ ಉರಗ ಭೂಷಣಗೇ || ಮಂಗಳಂ ||

ಸುರಥ ಸುಧನ್ವರ ಶಿರವ ತೆಗೆಯಲು ಪಾರ್ಥ
ಕೊರಳೊಳಾ ಶಿರಗಳ ಧರಿಸಿದ ಹರಗೇ || ಮಂಗಳಂ ||

ಜಯ ಜಯ ಶಾಲಿಗೆ ಜಯ ಜಯ ಶಿವನಿಗೆ
ಜಯ ಗೌರಿ ರಮಣ ಶ್ರೀ ಕಾಯಜ ಹರಗೇ || ಮಂಗಳಂ ||

ಜಯತು ಶ್ರೀ ಗಂಗಾ ಧರಗೆ ತ್ರಿಣೇತ್ರಗೆ
ಜಯ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ ಶ್ರೀ ನೀಲಕಂಠನಿಗೆ || ಮಂಗಳಂ ||

ಮಂಗಳಂ ಭವಹರ ಮಂಗಳಂ ಪುರಹರ
ಮಂಗಳಂ ಅಂಗಜ ಸಂಹರ ಶಿವಗೇ ||

ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರ ಪೊರೆವ ಸೋಮೇಶಗೆ
ಶರಣ ಸುಬ್ಬಾ಼ಯರನು ಸ್ಮರಿಸುವ ಶಿವಗೇ || ಮಂಗಳಂ ||

ವಿಜ್ಞಾಪನೆ: ಶ್ರೀ ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರ ನಿಲಯ ಮೃಡ ಮೃತ್ಯುಂಜಯನಾದ ಹೇ ಸೋಮೇಶ್ವರನೇ! ಎನ್ನ ಈ ಕೃತಿ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ
ಹಸ್ತದೋಷದಿಂದಾದ ಲೋಪಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹಂಸಕ್ಷೀರ ನ್ಯಾಯದಂತೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಎನ್ನನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು ಶಂಕರಾ- ನಾನಿನ್ನ ಕಿಂಕರ ||

ಪರಿ ಸಮಾಪ್ತಿ ಕಂದ || ಆರವಿ ರಾಗ

ಹರನ ಕರುಣದಿ ರಚನೆಗೈದಿಹ
ಯಾರ ವಶದಲ್ಲಿರಲಿ ಪ್ರತಿಯು
ಮರೆಸಿ ಗುಪಿತದಲಿಡದೆ ಕಥೆಯನು ಧರೆಯ ಬುಧ ಜನರು||
ಸರಸತರ ನಾಟ್ಯಾಭಿನಯದಿಂ
ವೆರಸಿ ಧಾರುಣಿಯೊಳಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿ
ಬರೆದ ಶ್ರಮ ಪರಿಹರಿಸಲೆಂದು ಕರವ ಮುಗಿಯುವೆನು ||

***

ದರುವು

ತರವಲ್ಲ ನಿಮಗಿದೂ ನಾಥ ಮನೋಪ್ರೀತ ||
ನಿಮಗೆ ಸೆರಗೊಡ್ಡಿ ಬೇಡುವೇ ಲಾಲಿಸಿ ಮಾತ ||
ಧರೆಯೊಳು ಕ್ಷಾತ್ರಧರ್ಮವನೂ ಅರಿತು ನೀನೂ
ಶರಣಾಗತರಾಗುವುದೂ ಸರಿಯೇ ನಿಮಗಿನ್ನೂ ||
ತುರಗ ಬಂಧಿಸಿ ನೀವು ಇನ್ನೂ ಬಿಡಲು ಇನ್ನೂ
ಸರಿ ದೊರೆಗಳು ಇದ ನೋಡಿ ನಗುವರು ಇನ್ನೂ ||

ಜ್ಞಾಪಿ: ಹೇ ಪ್ರಿಯಾ ಯನ್ನ ಮಾತು ಲಾಲಿಸಬೇಕು ರಾಯ. ಕ್ಷತ್ರಿಯ ವಂಶದವರಾಗಿ ರಾಜಧರ್ಮವನ್ನರಿತವರಾಗಿ ಏನೂ ತಿಳಿಯದ
ಮೂಢರಂತೆ ನೀವು ವರ್ತಿಸಬಹುದೇ: ಕಟ್ಟಿದಂಥ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಜಮಿಸಿದಲ್ಲದೇ ಬಿಡಬಹುದೇ. ಶತ್ಯವಿಗೆ ಶರಣಾಗತರಾಗಿ
ಜೀವಿಸಬಹುದೇ. ಇದ ನೀವು ಅರಿಯದವರೇ. ಈ ನಿಮ್ಮ ನೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಂಥ ಸರಿ ರಾಜರುಗಳು ನಗುವರಲ್ಲದೇ ನೀವು ಅಪಹಾಸ್ಯಕ್ಕೆ
ಗುರಿಯಾಗುವಿರೀ ನಲ್ಲಾ ನಿಮಗಿದು ಸಲ್ಲಾ ||

ದರುವು

ಉಡುರಾಜ ವಂಶಜ ಪಾರ್ಥ ಅವನು ದೂರ್ತ
ಒಡನೇ ಮಾಡಿ ಯುದ್ಧವ ಜಾತ ಮಡಿದಿರುವಾತ ||
ಬಿಡದೆ ಮುಯ್ಯಿಗೆ ಮುಯ್ಯಿ ನಾಥ ಮಾಡು ಘಾತ ಹರುಷ
ಪಡುವನು ಸ್ವರ್ಗದೋಳ್ ಇರುವ ತನುಜಾತ ||

ಜ್ಞಾಪಿ: ಹೇ ಪ್ರಾಣನಾಥ! ಯಮ್ಮ ಸುತನಾದ ಪ್ರವೀರನು ಆ ಪಾರ್ಥನ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ, ವೀರಾವೇಶದಿಂದ ಯುದ್ಧಮಾಡಿ ಸುರ
ಲಲನೆಯರನ್ನಪ್ಪಿದನಲ್ಲದೇ ಶತ್ಯವಿಗೆ ತಲೆಬಾಗಿ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಬಿಡಲು ಒಪ್ಪಿದನೆ. ಅಂಥ ಧುರವೀರನಾದ ನಮ್ಮ ಮುದ್ದು ಕಂದನನ್ನು
ಬಳಲಿಸಿದ ಗುರುಹಿರಿಯರ ಘಾತುಕನಾದ ದೂರ್ತ ಪಾರ್ಥನ ಶಿರ ಚೆಂಡಾಡಿ ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ನಮ್ಮ ಸುತನಿಗೆ
ಹರುಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡಬೇಕಲ್ಲದೇ ತುರಗವನ್ನೊಪ್ಪಿಸಿ ಶರಣಾಗತರಾಗುವುದು ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೂ ನಿಮಗೆ ಧರವಲ್ಲವೆ ಪತಿಯೇ
ನೀವಿದನರಿಯೇ ||

ದರುವು

ಧರಣಿಯೊಳಧಿಕವಾಗಿರುವಾ ಮೆರೆಯುತಿರುವಾ
ಶ್ರೀ ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಯಪುರವಾ ಪಾಲಿಸುತಿರುವಾ ||
ಗಿರಿಜೆಯ ಅರಸನಾಗಿರುವಾ ತಾನಿರುವಾ ಮಾರ
ಹರನೂ ಸೋಮೇಶ್ವರನೂ ಕರುಣದಿಂ ಪೊರೆವಾ ||

ಜ್ವಾಲೆ: ಹೇ ದೊರೆಯೇ! ಈ ಧರಣಿಯೊಳಗೆ ಸುರಪನಮರಾವತಿಗೆ ಸರಿಯೆನಿಸಿ ಮೆರೆಯುವ ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಯಪುರವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ
ಪರಿಪಾಲಿಸುವಾ ಗಿರಿಜೆಯರಸನಾದ ಶ್ರೀ ಸೋಮೇಶ್ವರನು ಕರುಣದಿಂದ ಸಲಹುವನಾದ ಕಾರಣ, ತುರಗವನ್ನೊಪ್ಪಿಸಿ ಶರಣಾಗತನಾಗದೆ
ಸುತ ಘಾತುಕನ, ಶಿರವನ್ನು ತರಿದೀಡಾಡು ದೊರೆಯೇ ನಿಮಗಿದು ಸರಿಯೇ ||

ದರುವು ||

ಕಾಂತೆ ನಿನ್ನಯ ಮಾತು ಅಂತರಂಗಕೆ ತರೆನೂ
ಶಾಂತಿಯನೂ ಬಿಟ್ಟು ಅ ಶಾಂತಿ ಒಪ್ಪುವೆನೇ ಪೇಳ್ ನೀನೇ ||

ಕಂತು ಜನಕನು ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಕಾಂತನು ನರನ ಬಳಿ
ನಿಂತು ರಕ್ಷಿಸುತವನ ಸಂತಸದೋಳಿಹನೂ ತಾನಿಹನೂ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಹೇ ಕಾಂತೆ! ದಾನವಾಂತಕನು ಧನಂಜಯನಿಗೆ ರಕ್ಷಕನಾಗಿ ಸದಾ ಸಲಹುತ್ತಿರುವನಾದ್ದ ರಿಂದಲೂ ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಯಪುರದ ಶ್ರೀ
ಸೋಮನಾಥನ ಶರಬಲವಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಯಮ್ಮ ಅಳಿಯನಾದ ಅಗ್ನಿಪುರುಷನ ಮಾತಿನಂತೆಯೂ ನಾನು ಶಾಂತಿಗೆ ಚ್ಯುತಿಯನ್ನು
ತರುವ ಈ ಯುದ್ಧವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ತುರಗವನ್ನೊಪ್ಪಿಸಲು ಅನುಮತಿಸಿರುವೆನೇ ನಲ್ಲೇ ನಿನ್ನ ಮಾತು ಸರಿಯಲ್ಲೇ.

ದರುವು

ಬಾಲಕ ಪ್ರವೀರನೂ ಕಾಲನ ಆಲಯಕಿನ್ನೂ
ಜ್ವಾಲೆ ಪೋಗಿಹನಿನ್ನೂ ನಾ ಪೇಳ್ತುದೇನೂ ಕೇಳ್ ನೀನೂ ||

ಧರಣಿಯೋಳ್ ಹಿರಿಬಳ್ಯ ಪುರದಾ ಸೋಮೇಶ್ವರನಾ ||
ಚರಣದಾಣೆಯು ನಿನ್ನ ಮಾತು ತರವಲ್ಲೇ ಹೇ ನಲ್ಲೇ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ದುಃಸ್ವಭಾವವುಳ್ಳ ಹೇ ಜ್ವಾಲೆಯೇ ಕೇಳು. ಹಿಂದೆ ನಿನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ತುರಗವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸದೆ ಯುದ್ಧ ಸನ್ನದ್ಧನಾಗಲೂ ಯನ್ನ
ಸುತರೂ ಸಹೋದರರೂ ಸಮರದಲ್ಲಿ ಮಡಿದು ಹೋದರೂ ಇನ್ನು ಈಗಲೂ ಯನ್ನನ್ನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಪ್ರಚೋದಿಸಿ ಇನ್ನೆಷ್ಟು
ಅನಾಹುಕ್ಕೊಳಪಡಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವೆಯೇ. ಇನ್ನು ಶಾಂತಿ ಪ್ರತಿಕೂಲೆಯಾದ ನಿನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ನಾನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲವೇ
ಜ್ವಾಲೆ ದುರ್ಗುಣ ವಿಶಾಲೆ ||

ಕಂದ

ನಿನ್ನೆ ಪಾರ್ಥನೆ ಹಯವನಾತಂಗೆ ಬಿಡಲೀಯ
ದೆನ್ನ ಕೆಡಿಸಿದೆಯಲಾ ಪಾತಕಿಯೇ ಸುತರಳಿದ
ರಿನ್ನೇನು ಘಾತಕಿಯೇ ಮತ್ಕುಲ ಕರಿಷ್ಠೆ
ನೀನತಿಕಷ್ಠೆ ಪೋಗು ದುಷ್ಠೆ||

ನೀಲದ್ವಜ: ಎಲಾ ಕುಲ ಘಾತಕಿಯೇ! ಈಗ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಪರಿಭವವೂ ಸುತ ಸೋದರರು ಅಳಿದಿರುವುದೂ ಸಾಲದೇ, ಪುನಃ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಹವಣಿಸಿ ಅಶಾಂತಿಯನ್ನು ಪುಟ್ಟಿಸುವೆಯಾ ಘಾತಕಿಯೇ. ಇನ್ನು ಅರಮನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತೊಲಗುವಂಥವಳಾಗೇ ದುಷ್ಠೆ ನೀನತಿಕಷ್ಠೆ||

ಜ್ವಾಲೆ: ಅಪ್ಪಾ ಸಾರಥಿ ಸುಕುಮಾರನನ್ನೂ ಸಂಹರಿಸಿದ ಆ ದುರುಳ ಪಾರ್ಥನ ಶಿರವರಿಯೆಂದು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳದೆ, ಆ ಧೂರ್ತನಿಗೆ ಶರಣಾಗತನಾದ ಯನ್ನ ಇನಿಯನು, ಎಲ್ಲಾ ಅನಾಹುತಕ್ಕೂ ನಾನೇ ಕಾರಣಕರ್ತೃಳೆಂದು ಯನ್ನನ್ನು ದಟ್ಟಿಸಿ ಬೈದು ದೂಷಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯೇನಪ್ಪಾ ಸಾರಥಿ! ಈ ಅಪಮಾನವನ್ನು ನಾನೆಂತು ಸಹಿಸಲಿ. ಅವಮಾನಿತಳಾಗಿ ಬಾಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಸಾಯುವುದೇ ಲೇಸಲ್ಲವೇ! ಅಪ್ಪಾ ಸಾರಥಿ: ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಸುತಘಾತುಕನಾದ ಧನಂಜಯನ ಶಿರವನ್ನರಿಸದೇ ಬಿಡಲೂ ಇನ್ನು ಈ ಜನ್ಮವೇತಕ್ಕೆ ಈಗಲೇ ಯನ್ನ ಅನುಜನಾದ ಉನ್ಮುಖನ ಸಮೀಪವಂ ಸಾರ್ಥು ಯನ್ನ ಮನದ ಅನುತಾಪವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವೆನಪ್ಪಾ ಸಾರಥಿ||

ಭಾಗವತರ ಕಂದ||

ಲಾಲಿಸು ಪೇಳ್ವೆ ಜನಮೇಜಯನೇ
ನೀಲಕೇತು ಸತಿಯನು ತಾ ಬೈದು ನಿಂದಿಸಲ್||
ಜ್ವಾಲೆಯು ಮನದಿ ಕುಪಿತವಂ ತಾಳ್ಳು
ಆಲಯವಂ ತ್ಯಜಿಸಿ ಉನ್ಮುಖದ ಬಳಿಗೆ ಬಂದಳಾಗಂ||

(ಉನ್ಮುಖ ಬರುವಿಕೆ)

ಉನ್ಮುಖ: ಯಲಾ ಚಾರ ಹೀಗೆ ಬಾ ಮತ್ತೂ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೀಗೆ ನಿಲ್ಲು. ಭಲಾ! ಸಾರಥಿ! ಈಗ ಬಂದವರು ಧಾರೆಂದು ಪರಿಪರಿ ಕೃತಾಂಜಲೀಬದ್ಧನಾಗಿ ಯಮ್ಮನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಿರುವೆ, ನಮ್ಮಯ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಪೇಳುತ್ತೇನೆ ಚಿತ್ತವಿಟ್ಟು ಕೇಳೋ ಸಾರಥಿ ಸಂಧಾನಮತಿ||

ಈ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಮಂಡಲದೋಳ್ ಮಂಡಿತಕರದಿಂದೊಪ್ಪುವಾ ಭೂಮಂಡಲಾಧಿಪರ ಗಂಡ ಚಂಡ ಪ್ರಚಂಡ ಪ್ರಳಯಕಾಲ ಮಾರ್ತಾಂಡನೆಂದೆನಿಸಿ ಉಕ್ಕುವ ರೋಷದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿದವರ ಸೊಕ್ಕನ್ನು ಕೊಚ್ಚಿ ಹಾಕಿ ಚೆಕ್ಕಿ ಚೆಂಡಾಡುತ್ತ, ಸುರಪನಮರಾವತಿಯಂತೆ ಪರಿಪಾಲಕನಾಗಿ, ಪಕ್ಷಿವಾಹನ ಕ್ಷಯ ರಹಿತ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮಿರಮಣ, ಕಟಾಕ್ಷವೀಕ್ಷಣ ಧ್ಯಾನಾಸಕ್ತ ದುರ್ಜನ ಧ್ವಂಸಕನಾದ ಉನ್ಮುಖ ರಾಜನು ಬಂದು ಇದ್ದಾನೆಂದು ಈ ಪೊಡವಿಯೋಳ್ ಒಂದೆರಡು ಬಾರಿ ಜಯಭೇರಿ ಬಾರಿಸುವಂಥವನಾಗೋ ಚಾರ ಯನ್ನ ಆಜ್ಞಾಧಾರ||

ಅಂದವಾದ ಈ ವರಸಭೆಗೆ ನಾನು ಚಂದದಿಂದ ಬಂದ ಪರಿಯಾಯವೇನೆಂದರೆ ಯನ್ನ ಅಗ್ರಜೆಯಾದ ಜ್ವಾಲಾದೇವಿಯು ಬಂದಿರುವಳೆಂಬ
ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಕೇಳಿ ಬಂದು ಇರುತ್ತೇನೆ. ಧಾವಲ್ಲಿರುವಳೋ ಅತಿಜಾಗ್ರತೆ ತೋರಿಸೋ ಚಾರಕಾ ದ್ವಾರಪಾಲಕ ||

ನಮೋನ್ನಮೋ ಅಕ್ಕಯ್ಯನವರೇ

ಜ್ವಾಲೆ: ವಿಜಯೀಭವತು ಬಾರೈ ಅನುಜಾ ದಿನಮಣಿತೇಜ ||

ಉನ್ಮುಖ: ಅಮ್ಮಾ ಅಕ್ಕಯ್ಯ ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಖಿನ್ನಳಾಗಿ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದು ಏನು ವೃತ್ತಾಂತವೋ ಮಾಜದೆ
ಯನ್ನೊಳು ಬಿತ್ತರಿಸುವಳಾಗಮ್ಮಾ ಸಹೋದರೀ ಮಂಗಳೋದರೀ ||

ದರುವು

ಅನುಜಾ ಲಾಲಿಸು ನೀ ಯನ್ನ

ಮನದನುತಾಪ ||

ಧನಂಜಯನ ತುರಗವನೂ ಯನ್ನ ತನಯನು ಕಟ್ಟೀ

ಅನುವರದೊಳು ತಾನು ಮಡಿದಾ ಇನಿಯಾ ಶರಣಾಗತನಾದಾ ||

ಜ್ವಾಲೆ: ಹೇ ಅನುಜಾ! ಯನ್ನ ಮನದ ಅನುತಾಪವನ್ನು ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಹೇಳಲಪ್ಪಾ ತಮ್ಮಾ. ಹಸ್ತಿನಾವತಿಯನ್ನಾಳುವಂಥ ಧರ್ಮರಾಯರ
ಯಾಗದ ಕುದುರೆಯು ಯಮ್ಮ ಪುರದ ಉಪವನಕ್ಕೆ ಬರಲು, ಅದಂ ಕಂಡ ಯನ್ನ ತನುಜನು ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿ, ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದ ಆ ಧೂರ್ತ
ಪಾರ್ಥನೊಡನೆ ಕಾದಾಡಿ ವೀರಸ್ವರ್ಗವನ್ನೈದಲೂ, ಸುತ ಘಾತುಕನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿದಲ್ಲದೇ ತುರಗವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸದಿರೆಂದು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ
ಯನ್ನ ಪತಿಯು ಯನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳದೆ ಆ ಧೂರ್ತನಿಗೆ ಶರಣಾಗತರಾದರಪ್ಪಾ ಅನುಜಾ ಭಾಸ್ಕರ ತೇಜಾ ||

ದರುವು

ಸುತನನ್ನು ಫಲುಗುಣಾ ಹತವ ಮಾಡಿದ ನಿಂದೂ

ಮತಿಗೇಡಿ ನರನ ನೀ ಕೊಂದೂಯನ್ನಾ

ಸುತನಾ ಶೋಕ ಮರೆಸಿಂದೂ ||

ಜ್ವಾಲೆ: ಹೇ ಅನುಜಾ! ಯನ್ನ ಮುದ್ದು ಸುಪುತ್ರನಾದ ಪ್ರವೀರನನ್ನು ಮರೆತು ನಾನು ಹೇಗೆ ಜೀವಿಸಲಪ್ಪಾ ತಮ್ಮಾ ಯನ್ನ ದುಃಖವನ್ನು
ಎಂತು ಶಮನಗೊಳಿಸಲೀ, ಪತಿಯು ಆ ಸವ್ಯಸಾಚಿಗೆ ಶರಣಾಗತನಾಗಲು ಯನ್ನ ಹೃದಯ ಬೇನೆಯನ್ನು ನಿನಗಲ್ಲದೇ ಮತ್ತಾರಲ್ಲಿ
ಪೇಳಲಪ್ಪಾ ಸಹೋದರಾ ಆ ಮೂಢ ಪಾರ್ಥನ ಶಿರ ಚೆಂಡಾಡಿಸಿದಲ್ಲದೇ ಯನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಶಾಂತಿಯು ಬಾರದಾದ ಕಾರಣ ಆ
ಇಂದ್ರಾತ್ಮಜನ ಶಿರವನ್ನು ನಿನ್ನ ಶರಕೋದಂಡದಿಂದ ತರಿದು, ಪುತ್ರ ಶೋಕವನ್ನು ಮರೆಸಿ ಯನಗೆ ಹರುಷವನ್ನುಂಟು ಮಾಡ್ಯೆ ತಮ್ಮಾ
ಸದೆಬಡಿ ನರನ ಹಮ್ಮಾ ||

ದರುವು

ಧರಣಿಯೊಳು ಹಿರಿ ಬಳ್ಳಾಪುರದ ಸೋಮೇಶ್ವರನು
ಕರುಣದಿ ತಾನು ಮೆಚ್ಚುವನೂ ನಿನ್ನ
ಪೊರೆದು ಸಲಹುವನೂ ||

ಜ್ವಾಲೆ: ಹೇ ಸಹೋದರಾ ಸುತ ಘಾತುಕನಾದ ಮತಿಗೇಡಿ ಸಿತವಾಹನನನ್ನು ಸಮರದಲ್ಲಿ ಹತಗೊಳಿಸಿ ಯಮಗೆ ಸಂತೋಷವನ್ನು
ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಈ ಧರಣಿಯೊಳಗೆ ಹಿರಿದೆನಿಸಿ ಮೆರೆಯುವ ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರದ ಶ್ರೀ ಸೋಮನಾಥನು ನಿನ್ನ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ
ಸಲಹುವನಪ್ಪಾ ಅನುಜಾ ಈ ಮಾತು ಸಹಜಾ ||

ದರುವು

ನೀನು ಪೇಳ್ವುದನ್ನೂ ಅಕ್ಕಾ ನಾನು ಒಪ್ಪೆನಿನ್ನೂ ||
ಮನಸಿಜ ಜನಕನು ಅನುವಿನಿಂ ಪೊರೆಯುವಾ
ಆ ನರನೊಳು ಹಗೆ ತನವಿದು ಸಲ್ಲದೂ ||

ಉನ್ಮುಖ: ಹೇ ಅಗ್ರಜೆ! ಈ ಮರುಳು ಬುದ್ಧಿ ನಿನಗೇತಕ್ಕೆ? ಜಗದ್ರಕ್ಷಕನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಸಹಾಯವಿರಲು, ವಾಯಕೆ ಅರ್ಜುನನ ತಲೆ
ಬೀಳ್ವಪುದೇ! ಆತನೊಳು ದ್ವೇಷವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ ಕೌರವರ ಗತಿಯೇನಾಯಿತೆಂಬುದು ತಿಳಿಯದೆ! ಮಮ ಪ್ರಾಣಾಹಿ ಪಾಂಡವಾಃ ಎಂಬ
ಬಿರುದನ್ನು ಪೊತ್ತು, ಪಾಂಡವರಿಗೆ ವಜ್ರಕವಚದಂತಿರುವ ಆ ಶ್ರೀಹರಿಯಲ್ಲಿ ಹಗೆಗೊಂಡು ಕೆಡುವ ಆಯಾಸವು ಯನಗೇತಕೆ ಅಕ್ಕಾ ಇಡು
ಮಾತಿನೊಳು ಚೊಕ್ಕ ||

ದರುವು

ಕೆಟ್ಟು ಹೋದೆಯಮ್ಮಾ ಅಕ್ಕಾ ಭ್ರಷ್ಟೆಯಾದೆಯಮ್ಮಾ ||
ಸೃಷ್ಟಿಪತಿಯು ನಿನ್ನಿಷ್ಟ ರಮಣನಾ
ಇಷ್ಟವ ಒಪ್ಪದೇ ದಿಟ್ಟಿಯೇ ಬಂದೆಯಾ ||

ಉನ್ಮುಖ: ಹೇ ಅಕ್ಕಯ್ಯ ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯೊಳಗೆ ಸತಿಗೆ ಪತಿಯೇ ಪರದೈವವೆಂದು ಶೃತಿತತಿಗಳು ಸಾರುತ್ತಿರಲು, ಆ ದೇವ ಸ್ವರೂಪನಾದ ನಿನ್ನ
ಇಷ್ಟಕಾಂತನ ಮನೋಭಿಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸದೆ ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ಆತನಿಗೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತಳಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗುವುದಲ್ಲದೇ ಈ
ಭ್ರಷ್ಟವಚನವನ್ನು ಪೇಳಲು ಯನ್ನಲ್ಲಿಗೆ ಸಾರಿ ಬಂದೆಯಾ ದಿಟ್ಟೇ ನೀನೀಗ ಕೆಟ್ಟೇ ||

ದರುವು

ದನುಜನು ರಾವಣನಾ ಕುಲ ತನ್ನನುಜೆ ನೀಗಿದ ಪರಿಯಾ ||
ಯನ್ನಯ ವಂಶ ನಿರ್ಮೂಲನಗೊಳಿಸಲು,
ದಾನವಾರಿ ಮೈದುನನೊಳು ವೈರವಾ ||

ಉನ್ಮುಖ: ಹೇ ಸಹೋದರೀ! ಹಿಂದೆ ಮಾಯಕಾರ್ತಿಯಾದ ಶೂರ್ಪಣಖಿಯು ತನ್ನ ಅಣ್ಣನಾದ ದಶಕಂಠನಿಗೆ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರನ ಮೇಲೆ ದ್ವೇಷವಂ ಪುಟ್ಟಿಸಿ ಆತನಿಂದ ಅಣ್ಣನ ಕುಲವನ್ನು ಧ್ವಂಸ ಮಾಡಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಪರಮಾತ್ಮ ಪಾಪರಹಿತ, ಫಾಲಾಕ್ಷ ಸಖನಾದ ಪಾರ್ಥಸಾರಥಿಯು ಭಾವಮೈದನ ಪಾರ್ಥನೊಳು ವೈರವಂ ಪುಟ್ಟಿಸಿ ಯನ್ನ ವಂಶಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯನ್ನು ತರಲು ದುರುಳು ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ನೀನು ಬಂದಿಹೆಯಾ ಸಹೋದರೀ-ನೀ ಬಹು ಅಪಾಯಕಾರಿ ||

ದರುವು

ಜರಿದಾ ಅನುಜನು ಯನ್ನಾ ||

ವರಸುತನು ಮಡಿಯಲೂ ಪರಿ ಪರಿ ದುಃಖದೊಳೂ

ನರನನ್ನು ನೀ ಕೊಂದು ಹರುಷವ ತೋರೆನಲೂ||ಜರಿದಾ ||

ಧುರದಿ ಯನ್ನಯ ರಮಣಾ ಶರಣಾಗತನಾಗಲೂ

ಉರುತರ ತಾಪದೊಳೂ ತ್ವರಿತಾದಿ ನಾ ಬರಲೂ ||

ಹರನೂ ಸೋಮೇಶ್ವರನಾ ಕರುಣದಿಂದಲಿ ನಾನೂ

ನರನೊಳು ಛಲವಿಡಿದೂ ಶಿರವ ತೆಗೆಸದೆ ಬಿಡೆನೊ ||

ಜ್ವಾಲೆ: ಹೇ ಸಭಾ ಜನರೇ! ಸುತರಳಿದ ದುಃಖದಿಂದಲೂ, ಪಾರ್ಥನಿಗೆ ಶರಣಾಗತನಾದ ಪತಿಯಿಂದ ತಿರಸ್ಕೃತಳಾಗಿಯೂ ನಾನು ಬಂದು ಅನುಜನಲ್ಲಿ ಯನ್ನ ಅನುತಾಪವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲೂ, ಆತನು ಸಹ ಯನ್ನನ್ನು ಪರಿಭಂಜಿಸಿ ನುಡಿಯುತ್ತಿರುವುದು ನೋಡಿದಿರೇನೈ ಸಭಾಸದರೇ! ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಕಾರಣ ನಾವು ಅಬಲೆಯರೆಂದಲ್ಲವೇ ನಮಗೀ ಅಪಮಾನ, ಒಲಿದರೆ ನಾರಿ ಮುನಿದರೆ ಮಾರಿ ಎಂಬಂತೆ ಈ ಅಬಲೆಯು ಬಲಯುತಳಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಂ ಕೊಂದು ಪತಿಯಂ ಗೆಲ್ಲ ಪಾರ್ಥನ ಶಿರವನ್ನು ನೆಲಕ್ಕುರುಳಿಸಲು ತಕ್ಕ ಉಪಾಯವನ್ನು ನಾನೆಸಗದಿದರೆ ಇನ್ನು ಈ ಜನ್ಮವೇತಕ್ಕೆ? ಸಭಾಜನರೇ! ಈಗಲೇ ಹೊರಡುವೆನು ಛಲವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವೆನು. ಯನಗೆ ಜ್ವಾಲೆಯೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಸಾರ್ಥಕಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವೆನೈ ಸಭಾಜನರೇ ||

ಕಂದ ||

ಜ್ವಾಲೆ ಬಳಿಕನುಜನಂ ಬೈದು ಕೋಪದೊಳಾತ

ನಾಲಯದೊಳಿರದೆ ಪೊರಮಟ್ಟು ನಡೆತರೆ ಮುಂದೆ

ಲೀಲೆ ಮಿಗೆ ನಲಿದುಲಿದು, ಸುಳಿದಿಳಿದು, ಬೆಳದಳಿದು

ತಳೆದಳೆದು ಪೊಳೆದು ಸೆಳೆದು ||

ಮೇಲೆ ಮೇಲೊದಗುವ ಘನಪ್ರವಾಹದ ಸುಕ

ಲೋಲ ಮಾಲಾಕುಲದ ಬುದ್ಧದದ ಜಲಜಂತು

ಜಾಲದ, ಲಳಿಯ ಲಹರಿಗಳ ವಿಸ್ತರದ

ವರಗಂಗೆಯಂ ಕಂಡಳು ||

ಭಾಗವತರು: ಕೇಳಿದರೇನಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ, ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಉನ್ಮುಖನು ತನ್ನ ಅಗ್ರಜೆಯನ್ನು ಜರಿದು ನಿಂದಿಸಲು, ಜ್ವಾಲೆಯು ಆತನಂ ಬೈದು ಕೋಪಾವೇಶಳಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಪೊರಮಟ್ಟು ಬರುತ್ತಿರಲು, ಮೂಜಗದ ಪಾಪಗಳನ್ನು ತೊಳೆದು ರಕ್ಷಿಸುವ ಪುಣ್ಯಶಾಲಿನಿಯಾಗಿ ನಲಿದುಲಿದು ಸುಳಿದಿಳಿದು ಹರಿಯುತ್ತಿರುವ ಗಂಗಾನದಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಅದರ ತಡಿಗೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿದ್ದ ನಾವಿಕರೊಳು ಇಂತೆಂದಳೈಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ ||

ದರುವು

ಸಾರಥಿ ಬಾರೈಯ್ಯ ನೀನೂ ಬೇಗ
ತೋರಯ್ಯ ನಾವಿಕನನ್ನೂ ||
ಸುರನದಿಯೊಳು ಈಗ ತ್ವರಿತದಿಂದಲಿಯವನು
ನೀರು ಮುಟ್ಟದ ತೆರದಿ ಚಲಿಸಿ ಯನ್ನ
ಭರದಿ ದಾಂಟಿಸಿ ||

ಜ್ವಾಲೆ: ಅಪ್ಪಾ ಸಾರಥಿ! ತರತರದ ಕಲ್ಲೊಲ ಮಾಲೆಗಳ, ಬೆರೆಬೆರೆವ ರಾಜಹಂಸಾಳಿಗಳ, ತಿರುತಿರುಗಿ ಸುಳಿವ ಜಲಜಂತುಗಳ ಸಮೂಹದಿಂದ ಕೂಡಿ ಹರಿಯುತ್ತಿರುವ ಈ ಗಂಗಾನದಿಯನ್ನು ನೋಡಿದೆಯೇನಪ್ಪಾ ಸಾರಥಿ! ಈ ನದಿಯ ನೀರು ಮುಟ್ಟದಂತೆ ಯನ್ನನ್ನು ಆಚೆಯ ದಡಕ್ಕೆ ದಾಂಟಿಸುವ ಧಾರ್ಮಿಕರು ಈ ನಾವಿಕರಲ್ಲಿ ಧಾರಾದರೂ ಇರುವರೇನೋ ಯನಗೆ ತೋರಿಸಪ್ಪಾ ಸಾರಥಿ ||

ಸಾರಥಿ: ಹೇ ತಾಯೆ! ಈ ಗಂಗೆಯ ಒಂದು ಬಿಂದು ಮಾತ್ರ ಮೈಮೇಲೆ ಬೀಳಲು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಕೊಂದ ಪಾಪವೂ ಸಹ ಪರಿಹಾರವಾಗಲೂ ಇನ್ನು ಈ ಗಂಗೆಯೊಳಗೆ ಮಿಂದವನ ಪರಿಯಿಂದವನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸಲು ಚತುರ್ಮುಖ ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೂ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವಾಗ, ಇಂದು ಇಲ್ಲಿಗೆ ತಾವು ಬಂದು ಗಂಗಾಂಬುವನ್ನು ಮುಟ್ಟಕೂಡದು ಯೆನ್ನುವ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯೇನಮ್ಮಾ ತಾಯೇ ||

ದರುವು

ಸುರಗಂಗೆಯಲಿ ದೋಷ ನಿರುತವೊಂದಿರುವುದೂ
ಒರೆವುದಲ್ಲವು ಯನಗೆ ಅವಳೂ ಮೈ,
ದೋರಲು ಪೇಳೈನೂ ||

ಜ್ವಾಲೆ: ಅಪ್ಪಾ ಸಾರಥಿ, ನಿನಗೆ ತಿಳಿಯದು! ಈ ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೋಷವುಂಟು. ಅದು ನಿಮಗೆ ಹೇಳುವುದಲ್ಲ. ಈ ಗಂಗೆಯು ತನ್ನ ನಿಜ ರೂಪಿನಿಂದ ಯನಗೆ ಮೈದೋರಿದರೆ ಆಗ ದೋಷವನ್ನು ಪೇಳುವೆನಪ್ಪಾ ಸಾರಥಿ ||

ಕಂದ ||

ಅಂಬುರುಹ ರೋಲಂಬ ಮತ್ಸ್ಯ ಕಚ್ಚಪವಾರಿ
ಕಂಬು ಶೀಕರ ಚಕ್ರವಾಕ ಶೈವಾಲ ಕಾಂಬ
ಗಂಭೀರ ಸೈಕತ ಮೃಣಾಳಂಗಳಿವು

ತನಗವಯವಂಗಳಾಗೇ ||

ಇಂಬಾದ ಸೌಂದರ್ಯರ ಮಾನದಿಯ ನಡುವೆ ಪ್ರತಿ
ಬಿಂಬಿಸಿದ ವೋಲ್ ದಿವ್ಯರೂಪನಳವಡಿಸಿ ಜಗ
ದಂಬೆ ಜಾಹ್ನವಿ ಸಲಿಲ ಮಧ್ಯದಿಂದೆದ್ದು
ಬಂದಾ ಜ್ವಾಲೆಯಂ ಕೇಳುಳು ||

ಭಾಗವತರು: ಕೇಳಿದರೇನಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ: ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ತನಗೆ ದೋಷವುಂಟೆಂದು ಕೇಳಿ ವಿಸ್ಮಯಗೊಂಡ ಗಂಗೆಯು, ಕಮಲ,
ರೋಲಂಬ ಮತ್ಸ್ಯ ಕಚ್ಚವ ವಾರಿ ಕಂಬು ಶೀಕರ, ಶೈವಾಲ ಸೈಕತ ಮೃಣಾಳಂಗಳು ಮೊದಲಾದವು ಅವಯವಗಳಾಗಿರುವಂತೆ
ಕಂಗೊಳಿಸುವ ಆ ಸುಂದರವಾದ ನದಿಯ ಮಧ್ಯದಿಂದ ದಿವ್ಯರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಜಗದಂಬೆ ಜಾಹ್ನವಿಯು ಎದ್ದು ಬಂದು ಜ್ವಾಲೆಯೊಡನೆ
ಇಂತೆಂದಳೈಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ ||

ಗಂಗಾದೇವಿ ಬರುವಿಕೆ

ತೆರೆ-ದರುವು

ಬಾರೋ ಸಾರಥಿಯೇ ನೀನೂ
ತೋರೋ ನಾರೀ ಮಣಿಯನೂ ||
ನಿರುತ ದೋಷವೆನ್ನೊಳಿನ್ನೂ
ಇರುವುದೆಂದು ಪೇಳುತಿಹಳೂ ||

ಗಂಗಾದೇವಿ: ಅಪ್ಪಾ ಸಾರಥಿ ಹೀಗೆ ಬಾ! ಮತ್ತು ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೀಗೆ ನಿಲ್ಲು. ಅಪ್ಪಾ ಸಾರಥಿ: ಈಗ ಬಂದವರು ಧಾರೆಂದು ಪರಿ ಪರಿ
ಕೃತಾಂಜಲಿ ಬದ್ಧನಾಗಿ ಭೀತಿಯಂ ಪಟ್ಟು ನೀತಿಯಂ ಬಿಡದೆ ಕೇಳುತ್ತಿರುವೆ. ನಮ್ಮಯ ವಿದ್ಯಮಾನವನ್ನು ಪೇಳುತ್ತೇನೆ ಸಹೃದಯದಿಂದ
ಕೇಳುವಂಥವನಾಗೋ ಚಾರ ಗುಣಮಣಿಹಾರ ||

ಕೃತಯುಗದೊಳಗೇ ತರಣಿ ವಂಶಜನಾದ ಸಗರ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಯಾಗದ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಹೊರಟ ಆತನ ಮಕ್ಕಳು ಅರವತ್ತು
ಸಾವಿರ ಜನವು ಕಪಿಲ ಮಹರ್ಷಿಯ ಕೋಪ ಜ್ವಾಲೆಗೆ ಸುಟ್ಟು ಭಸ್ಮವಾಗಿ ಹೋಗಲೂ, ಅವರ ಬೂದಿಯನ್ನು ದೇವಗಂಗೆಯಿಂದ ಕೆದರಿದರೆ
ಸದ್ಗತಿಯು ಬರುವುದೆಂಬ ವೈನತೇಯನ ವಚನದಂತೆ, ಅಂಶುಮಂತ ದಿಲೀಪನೇ ಮೊದಲಾದವರು ಯನ್ನನ್ನು ತರಲು ಭಗ್ನ
ಮನೋರಥರಾಗಿ ಮೃತಿಯನ್ನೈದಲೂ ಅವರ ವಂಶಸ್ಥನಾದ ಭಗೀರಥನು, ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಮೆಚ್ಚಿಸಿ ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದರಿಂದ
ಭಗೀರಥನ ಯೆಂತಲೂ, ಜಹ್ನು ಮಹರ್ಷಿಗಳ ಕರ್ಣದ್ವಾರ ಹೊರಬಂದದ್ದರಿಂದ ಜಾಹ್ನವೀಯೆಂತಲೂ, ನಾಮಾಂಕಿತವನ್ನು ಹೊಂದಿ,
ಭಗೀರಥನ ಪಿತೃಗಳ ಬೂದಿರಾಶಿಯ ಮೇಲೆ ಹರಿದು ಅವರಿಗೆ ಸದ್ಗತಿಯನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಯನ್ನಲ್ಲಿ ಮಿಂದವರ ಪಾಪಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ
ಗಂಗಾದೇವಿಯು ನಾನೇ ಅಲ್ಲವೇನಪ್ಪಾ ಸಾರಥಿ || ಅಂದವಾದ ಈ ವರಸಭೆಗೆ ನಾನು ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಈ ಲೋಕದ ಜನರಿಗೆ
ಸಕಲ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೈಗೂಡಿಸುತ್ತಾ, ಪರಮಪುಣ್ಯಪ್ರದಳಾಗಿರುವ ಯನ್ನಲ್ಲಿ ದೋಷವುಂಟೆಂದು ಧಾವಳೋ ಒಬ್ಬ ನಾರೀಮಣಿಯು
ಯನ್ನ ತಡೆಗೆ ಬಂದು ಪೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಯನ್ನ ಕರ್ಣಗಳಿಂದ ಕೇಳಿದ ನಾನು ಬಂದು ಇರುತ್ತೇನೆ. ಆ ನಾರಿಯು ಧಾವಲ್ಲಿರುವಳೋ
ತೋರಿಸಪ್ಪಾ ಸಾರಥಿ ||

ದರುವು

ನಾರೀಮಣಿಯೇ ಕೇಳು ಧಾರ ಅರಸಿಯೇ ನೀನೂ

ನಿರುತ ಯನ್ನೊಳು ದೋಷ ಸಾರಿ ಪೇಳುತಲಿರುವೇ ||

ಗಂಗೆ: ಹೇ ನಾರೀಮಣಿ ನೀನು ಧಾವ ನೃಪಾಲನ ಹೃದಯವನ್ನು ಸೂರೆಗೊಂಡಿರುವೆಯಮ್ಮ, ಅಲ್ಲದೇ ನಿನ್ನ ಪೆಸರೇನು? ಯನ್ನಲ್ಲಿ

ದೋಷವುಂಟೆಂದು ಪೇಳುತ್ತಿರುವ ಕಾರಣವಾದರೂ ಏನಮ್ಮ ನಾರೀ ಮದನ ಸುಂದರಿ

ದರುವು

ಸರಸಿಜಾಸನಾ ವರ ಕರಪಾತ್ರದೊಳು ಇರುವಾ

ಹರಿಪಾದೋದ್ಭವ ಗಂಗೆ ನಾರೀಮಣಿಯೇ ಕೇಳೂ ||

ಮಾರವೈರಿಯು ಶಿವನಾ ಶಿರದೊಳು ನೆಲೆಸಿರುವಾ

ಪರಮಪಾವನೆ ಗಂಗೆ ತರುಣೀಮಣಿಯೇ ಕೇಳು ||

ಗಂಗೆ: ಹೇ ತರುಣೀಮಣಿ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನ ಕಮಂಡಲುವಿನ ಅಗ್ರೋದಕವಾಗಿ, ವಿಷ್ಣು ಪಾದೋದ್ಭವೆ ಎಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆದವಳಾಗಿ ಪರಶಿವನ

ತಲೆಯನ್ನಲಂಕರಿಸಿರುವ ನಾನು ಪರಮಪಾವನೆಯಾಗಿ, ದೋಷಹರನೆ ತಾನೆಂದೂ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳು ಘೋಷಿಸುವಾಗ, ಮುಟ್ಟಲಾಗದು

ತನ್ನೆಂದು ನೀನು ದೂಷಿಸುವ ಕಾರಣವು ಅದಾವುದಮ್ಮ ತರುಣೀ ಸುಗುಣಮಣೀ ||

ದರುವು

ಕೇಳೆಲೋ ಖೂಳ ಹೇ ಪ್ರವೀರ ಕೊಳು

ಗುಳಕೆ ಸಾರೋ ಚೋರ ||

ಇಳೆಯ ರಾಯರ ಗಂಡನೆಂದು

ತಿಳಿದು ಶರಣ ಬಾರೋ ಯನಗೆ ||

ಅರ್ಜುನ: ಯಲಾ ಖೂಳ ಪ್ರವೀರ ! ಅರಿಯದೆ ತುರಗವನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗಿ ಬಂದೆಯಾ ಪ್ರಚಂಡ ಪ್ರತಾಪಿ ಎಂದು. ಸಾಕು

ಸಾಕು. ಇನ್ನಾದರೂ ರಣವನ್ನು ಸಾಕು ಮಾಡಿ ಶರಣ ಬಂದಿರುವೆನೆಂದು ಸೋಲನ್ನೊಪ್ಪಿಕೋ. ಮರೆಯದಿರು. ನಿನ್ನೆದುರಿರುವವನು ಮೂರು

ಲೋಕದ ಗಂಡ ಗಾಂಡೀವಿಯೆಂದು ತಿಳಿಯೋ ಭ್ರಷ್ಟಾ ಪರಮ ಪಾಪಿಷ್ಠ ||

ದರುವು

ಹಲ್ಲು ಮುರಿವೆ ಪಾರ್ಥ ಕೆಟ್ಟ

ಸೊಲ್ಲು ನುಡಿವ ಧೂರ್ತ ||

ಖುಲ್ಲ ನಿನಗೆ ಶರಣ ಬರಲು ನಾನು

ಅಲ್ಲ ರಣದ ಹೇಡಿ ಮೂರ್ಖ ||

ಪ್ರವೀರ: ಯಲಾ ಪಾರ್ಥ ! ನನ್ನೆದುರಿರುವವನು ಮೂರು ಲೋಕದ ಗಂಡನೆಂದೂ ಮಹಾ ಪರಾಕ್ರಮಿಯೆಂದು ಅನೇಕರ ಮುಖದಿಂದ ಕೇಳಿರುವೆನು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಾನು ನಿನ್ನೊಡನೆ ಸಂಗ್ರಾಮದಾನವನ್ನಪೇಕ್ಷಿಸಿ ಬಂದಿರುವೆನು. ಜಾಗ್ರತೆ ನನ್ನ ಅಪೇಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡು. ಕೆಟ್ಟ ಸೊಲ್ಲ ನುಡಿವ ಧೂರ್ತನಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ಸಮರದೊಳಗೆ ಹಲ್ಲು ಮುರಿಯುವೆನಲ್ಲದೇ ನಿನಗೆ ಶರಣ ಬರಲು ನಾನು ಧುರ ಹೇಡಿಯಲ್ಲವೋ ಖುಲ್ಲ ಅಡಗಿಸುವೆ ನಿನ್ನ ಸೊಲ್ಲ ||

ದರುವು

ಅಂದು ಕುರು ಕುಲವನೂ ನಾನು

ಕೊಂದ ಪರಿಯ ನೀನೂ ||

ಚಂದದಿಂದ ಅರಿತು ಈಗ

ಬಂದು ನಿಲ್ಲೊ ಧುರಕೆ ಬೇಗ ||

ಅರ್ಜುನ: ಯಲಾ ಮರುಳೇ ! ಅರಿಯದೆಮ್ಮೊಡನೆ ಯುದ್ಧಾಕಾಂಕ್ಷಿಯಾದ ನೀನು ಅಪ್ರಬುದ್ಧನಲ್ಲವೇ! ದೇವದಾನವ ಮಾನವರೋಳ್ ನನ್ನೊಡನೆ ಸೆಣಿಸಿ ಸಮರಧೀರರಾದ ಸಾಹಸಿಗಳುಂಟೆ ! ಹಿಂದೆ ಭಾರತ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕುರುಕುಲವನ್ನೆ ಧ್ವಂಸ ಮಾಡಿದೆನಲ್ಲದೆ ಯುದ್ಧ ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿ ಬಂದು ಸೆಣಿಸಿದ ಕರ್ಣ ದ್ರೋಣ ಭೀಷ್ಮ ಶಲ್ಯಾದಿಗಳೇನಾದರೆಂಬುದನ್ನು ಮನದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದು ಸಂಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿ ಬಾರೋ ಖೂಳಾ ನಂತರ ನೋಡು ಗೋಳ ||

ದರುವು

ಭಾರತ ಸಮರದೊಳು

ಮಾರ ಜನಕನಿರಲೂ ನೀ

ಭಾರತ ರಣ ಜೈಸಲೂ ||

ಧುರದಿ ಕರ್ಣ ದ್ರೋಣ ಭೀಷ್ಮಾ

ಭರದಿ ಧರೆಗೆ ಉರುಳಿ ಬಿದ್ದರಂದೂ ||

ಪ್ರವೀರ: ಯಲವೋ ಅರ್ಜುನ ! ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಬಲದಿಂದ ಕೌರವ ಬಲದ ವೀರರನ್ನು ಗೆದ್ದೆಯಲ್ಲದೆ ನಿನ್ನ ಸ್ವ ಶಕ್ತಿಯಿಂದಲ್ಲ. ಕರ್ಣನ ಸರ್ವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹರಿಯು ಅಪಹರಿಸಿ ಸತ್ವಹೀನನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಸೋಲಿಸಿ ಸಾವು ತಂದನಲ್ಲದೇ ನಿನ್ನ ಶೌರ್ಯದಿಂದಲ್ಲ. ಗುರುವಾದ ದ್ರೋಣಚಾರ್ಯರನ್ನು ಕುಟಿಲತನದಿಂದ ಕೃಷ್ಣನು ಕೊಂದನಲ್ಲದೇ ನಿನ್ನ ಕೈ ಚಳಕದಿಂದಲ್ಲ. ಶಿಖಂಡಿಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡಿ ಸರ್ವೇಶ್ವರನು ನಿನ್ನ ಮುತ್ತಯ್ಯನಾದ ಭೀಷ್ಮರನ್ನು ಕೊಂದನಲ್ಲದೇ ನಿನ್ನ ಭುಜಬಲದಿಂದಲ್ಲ ಧನಂಜಯಾ. ಈ ನಿನ್ನ ಧೀರತ್ವವನ್ನೂ ಧರೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರರಿಯರು ? ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿಯೂ ನನ್ನೊಡನೆ ಜಯವನ್ನಾಶಿಸಿದರು. ನೋಡು ಈಗ ನಾನು ಬಿಡುವ ಬಾಣಗಳನ್ನು ತರಹರಿಸುವವನಾಗೋ ಪಾರ್ಥ ನೀನು ಬಂದಿದ್ದು ವ್ಯರ್ಥ ||

(ಉಭಯರ ಯುದ್ಧ)

ದರುವು

ಓಡಿ ಬಂದೆನೂ, ದೊರೆಯೇ ! ಓಡಿ ಬಂದೆನು ||

ಕೂಡಿ ಸೈನ್ಯವೊಂದು ಬರಲು

ಒಡನೆ ತಮ್ಮ ಸುತನು ರಣದಿ

ಬಡಿದು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಿರಲು ಪಗೆಯ

ನೋಡಿ ತಮಗೆ ಅರುಹಲೆಂದು ಓಡಿ ಬಂದೆನೋ

||

ಚಾರ: ಸ್ವಾಮಿ ನೀಲಧ್ವಜ ಭೂಪಾಲರೇ ! ಸೇವಕನ ಬಿನ್ನಪವನ್ನು ಲಾಲಿಸಬೇಕು ಜೀಯಾ ! ಹಸ್ತಿನಾವತಿಯನ್ನಾಳುವಂಥ ಧರ್ಮರಾಯರ ಯಾಗದ ಕುದುರೆಯು ನಮ್ಮ ಉಪವನದಲ್ಲಿ ಮೇಯುತ್ತಿರಲು ಅದನ್ನು ಕಂಡ ತಮ್ಮ ಸುತಮಾರನಾದ ಪ್ರವೀರನು ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿ ಧುರಕ್ಕನುವಾಗಲೂ, ಅರ್ಜುನನಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಮಹಾಸೇನೆಯೂ ಕೂಡಲೇ ಬಂದು ನಿಮ್ಮ ತನುಜನ ಮೇಲೆ ಕವಿಯಲು ಉಭಯತ್ರರಿಗೂ ಘೋರವಾದ ಕದನವು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ನೋಡಿ ತಮಗೆ ಅರುಹಲೆಂದು ಓಡಿ ಬಂದೆನು ಸ್ವಾಮೀ ಭಕ್ತಜನ ಪ್ರೇಮಿ ||

ದರುವು

ಕುಟ್ಟಿ ತರುಬುವೆ ಕೇಳು ಪಾವಕ

ಅಟ್ಟಿ ಬರುತ್ತಾಲಿರುವಾ ಸೈನ್ಯವಾ

ನಷ್ಟಪಡಿಸದೆ ಇರಲು ದುರಳರ ಸೃಷ್ಟಿಪತಿಯಹೆ ನೇ

||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಹೇ ಅಗ್ನಿದೇವ ! ಆ ದುಷ್ಠ ಪಾರ್ಥನಿಗೆ ಬಂದಿರುವುದೇ ಇಷ್ಟು ಗರ್ವ ! ಈ ನೀಲಧ್ವಜನ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ಅರಿಯದೇ ಹೋದನೇ ! ಬರಲಿ, ಅಟ್ಟಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ಅರ್ಜುನನ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ನಷ್ಟಪಡಿಸಿ, ಕುಟ್ಟಿ ಕುಟ್ಟಿ ಕೋಲಾಹಲವಂ ಮಾಡಿ ಅಟ್ಟಿ ತರುಬದಿದ್ದರೇ ನಾನು ಸೃಷ್ಟಿಪತಿಯೆನಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವೆನೇ ದೇವಾ ಮಹಾನುಭಾವ ||

ದರುವು

ದುಷ್ಠ ಪಾರ್ಥನ ಬಿಡಿಸಲೋಸುಗ

ಜೈಷ್ಠಪಿತಶ್ರೀ ಹರಿಯೆ ಬರಲಿ

ಅಷ್ಟ ಮೂರುತಿ ಶಿವನು ಬಂದರೂ ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲೆನಗೇ

||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಹೇ ವೈಶ್ವಾನರನೇ ! ಆ ಜಡಮತಿ ಭ್ರಷ್ಟನಾದ ಪಾರ್ಥನಿಗೆ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ಜೈಷ್ಠನಾದ ಚತುರ್ಮುಖನ ಜನಕನಾದ ಕೃಷ್ಣನೇ ಬರಲಿ, ದೃಷ್ಟಿ ಮೂರುಳ್ಳ, ಅಷ್ಟ ಮೂರುತಿಯಾದ ಪರಶಿವನೇ ಬರಲಿ, ಇಷ್ಟು ಮಂದಿ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ಬಂದಾಗ್ಯೂ ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ಕೆಟ್ಟ ನಾರಾಚಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದುಷ್ಠ ಧನಂಜಯನ ಹುಟ್ಟಡಗಿಸಿ ಬಿಡುವೆನೈ ದೇವನೇ ವೈಶ್ವಾನರನೇ ||

ದರುವು

ಧರಣಿಗತಿಶಯ ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾ

ಪುರದ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಧ್ಯಾನಿಸಿ

ಧುರಕೆ ತೆರಳುವ ಸೇನೆ ಸಹಿತಲಿ ಭರದಿ ಪಾವಕನೇ

||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಹೇ ಹುತವಹನನೇ ! ಈ ಧರಣಿಯೋಳ್ ಅತಿಶಯವಾಗಿ ಕಂಗೊಳಿಸುವ ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರದ ಗಿರಿಜಾಕಾಂತ ಶ್ರೀ

ಸೋಮೇಶ್ವರನನ್ನು ಯಮ್ಮ ಮನದೋಳ್ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾ ಸಕಲ ಸೇನಾಪರಿವಾರ ಸಮೇತರಾಗಿ ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಯನ್ನ ಕುವರನು ಧಾವಲ್ಲಿ

ಯುದ್ಧ ಗೈಯುತ್ತಿರುವನೋ ಆ ಸಮರ ಭೂಮಿಗೆ ತೆರಳೋಣ ನಡಿಯೈಯ್ಯ ದೇವ ಯಜ್ಞೇಶ್ವರ - ವೈಶ್ವಾನರ ||

ಅಗ್ನಿದೇವ: ಕರಿಕುಲಕ್ಕೆ ಕೇಸರಿಯಂತೊಪ್ಪುವಾ ಹೇ ರಾಜೇಂದ್ರಾ ತಮ್ಮ ಸುಕುಮಾರನಿಗೆ ಬೆಂಬಲಿಗರಾಗಿ ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಹೋಗೋಣ

ಬಾರೈ ದೊರೆಯೇ ನಿಮಗಾರು ಸರಿಯೇ ||

(ನೀಲಧ್ವಜ ಯಜ್ಞೇಶ್ವರ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬರುವಿಕೆ)

ಅರ್ಜುನ: ಯಲಾ ಪ್ರವೀರ ! ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೇ ! ನೀನು ಇನ್ನೂ ಹಸುಳೆ. ನಿನ್ನಿಂದಾಗದು. ನಿನ್ನ ತಾತನನ್ನು ಬರಹೇಳು ಎಂದು

ಇದಿಗೋ ಆ ಖೂಳನಾದ ನೀಲಧ್ವಜನು ನಿನಗೆ ಸಹಾಯಕನಾಗಿ ಪರಿವಾರ ಸಮೇತನಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರುವನು. ಬರಲಿ, ಭೂತಗಣಕ್ಕೆ

ಬಲಿಯನಿಕ್ಕದಿದ್ದರೆ ಧುರವೀರ ಪಾರ್ಥನೆನಿಸಬೇಕೆನಲಾ ತರಳಾ ಮುರಿಯುವೆ ಕೊರಳಾ

ದರುವು

ಬಾರೋ ಪಾರ್ಥ ತೋರೋ ಶೌರ್ಯ ಧುರದಿ ಈ ದಿನಾ

ದುರುಳತನವ ತೋರಲೀಗ ಶಿರವ ತರಿವೆ ನಾ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಯಲಾ ಅರ್ಜುನ ! ಬಾಲಕನ ಮೇಲೆ ತೋರುವ ಪೌರುಷವನ್ನು ಯನ್ನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸು. ಆಗ ನಿನ್ನನ್ನು ವೀರನೆನ್ನುವೆ. ದುರುಳ

ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಮೆರೆಯದೆ ಬಂದ ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯೋ ಮೂರ್ಖ ಬಿಡು ಯನ್ನೊಳು ತರ್ಕ ||

ದರುವು

ದುಷ್ಟ ಭೂಪ ಕೆಟ್ಟ ವಚನ ಭ್ರಷ್ಟ ನುಡಿಯುವೇ

ದಿಟ್ಟತನದಿ ಸೃಷ್ಟಿಗೀಗಾ ಥಟ್ಟನೊರಗಿಸುವೇ ||

ಅರ್ಜುನ: ಯಲಾ ದುಷ್ಟ ನೀಲಕೇತುವೆ ಭ್ರಷ್ಟತನದಿಂದ ಕೆಟ್ಟ ವಚನಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಿರುವೆಯಾ. ನಿನ್ನ ಶೌರ್ಯವನ್ನು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸದೆ

ಶರ ಸಂಧಾನದಿಂದ ತೋರಿಸು. ಆಗ ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಪತಂಗದ ಹುಳುವಿನಂತೆ ನಾಶವನ್ನೈದುವುದು ಖಂಡಿತವೆಂದು ತಿಳಿಯೋ ಅಧಮಾ

ನೋಡೆನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮಾ ||

ದರುವು

ವದಗೊ ಧುರಕೆ ಅಧಮ ನೀನು ಬೆದರುತಲಿರುವೆ
ಮದವು ಯಾಕೆ ಭರದಿ ನಿನ್ನ ಸದೆಯ ಬಡಿಯುವೆ ||

ಪ್ರವೀರ: ಯಲಾ ಅಧಮಾ ! ನಿನ್ನಯ ಪೊಳ್ಳು ಬೆದರಿಕೆಗೆ ಬೆದರುವವನಲ್ಲವೋ ಭ್ರಷ್ಟಾ. ಜಾಗ್ರತೆ ನಿಲ್ಲು. ತ್ರಿದಶಾಧೀಶ್ವರರ ಮರೆ ಹೊಕ್ಕರೂ
ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಡುವವನಲ್ಲಾ. ನಿನ್ನಯ ಮದಗರ್ವವನ್ನು ಮುರಿದು ಸದೆಬಡಿಯುವೆನು. ಜಾಗ್ರತೆ ಕದನಕ್ಕಿರಿದಿರಾಗಿ ಬಾರೋ ಖೂಳಾ ನಂತರ
ನೋಡು ನಿನ್ನ
ಗೋಳಾ ||

ದರುವು

ಧರಣಿಗಧಿಕಾ ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾ ಪುರದ ವರದನಾ
ಕರುಣದಿಂದ ಕ್ರೂರ ಶರವ ಭರದಿ ಬಿಡುವೆ ನಾ ||

ಅರ್ಜುನ: ಯಲಾ ದುಷ್ಠ ಬಾಲಕನೇ ! ಈ ಮೇದಿನಿಯೋಳ್ ಅತಿ ಮನೋಹರವಾಗಿ ರಂಜಿಸುವಾ ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರದ ಶ್ರೀ
ಸೋಮನಾಥನ ಕರುಣದಿಂದ ಚಂಡ ಶರವನ್ನೆಸೆಯುವೆನು ತರಹರಿಸುವವನಾಗೋ ಬಾಲ ವದಗಿತು ಕಡೆಗಾಲ ||

ದರುವು

ಪುಂಡು ಮಾತನೂ ಭಂಡ ನುಡಿಯುವೆ
ಷಂಡ ನಿನ್ನನೂ ಖಂಡಿಸ್ತಾಕುವೆ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಯಲೋ ಭಂಡ ! ತಾನೇ ಗಂಡುಗಲಿ ಸುಭಟನೆಂದು ಅಂಡಲೆಯಬೇಡ. ಈ ಕೋದಂಡದಿಂದ ನಿನ್ನ ಹುಲು ಶರವನ್ನು ತುಂಡು
ತುಂಡಾಗಿ ಖಂಡಿಸಿ ಮಂಡೆಯನ್ನು ಸೂರೆಗೊಂಡು ಪುಟಚೆಂಡ ನಾಡುವೆನು ಖಂಡ ಗರ್ವದಿಂ ಪುಂಡು ಮಾತಾಡುವೆಯಾ ಖುಲ್ಲ ಮುರಿಯುವೆ
ನಿನ್ನ ಹಲ್ಲ ||

ಕಂದ

ಹಯಕೆ ಹಯ ರಥ ರಥಕೆ ಪಯದಳ
ಪಯದಳಕೆ ಗಜಸೇನೆ ಗಜಸೇ
ನೆಯಲಿ ಭಾಷೆಯ ಭಟರು ಭಾಷೆಯ ಭಟರ ಗಡಣದಲಿ ||
ನಿಯತ ಚಾತುರ್ಬಲವೆರಡು ನಿ
ಭಯದಲೊರಗಿತು ಮಕುಟ ಮಸ್ತಕ
ಮಯ ಮಹೀತಳವೆನಲು ಹಳಚೆದು ಹೊಯ್ದುದುಭಯ ಬಲ ||

ಭಾಗವತರು: ಕೇಳಿದರೇನಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ ! ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಯೋಧರು ತಮ್ಮ ಗುರಾಣಿಗಳಿಂದಲೂ ಸಿಡಿಲಿನಂತಿರುವ ಕತ್ತಿಗಳಿಂದಲೂ
ಅರಿಗಳ ಶಿರ ಚೆಂಡಾಡುತ್ತಾ ಭಯಂಕರವಾಗಿ ಕುದುರೆಯಿಂದ ಕುದುರೆಯನ್ನು ರಥದಿಂದ ರಥವನ್ನೂ, ಆನೆಯಿಂದ ಆನೆಗಳನ್ನೂ ಹೊಡೆದು

ಚೂರ್ಣ ಮಾಡುತ್ತ ಅತಿಬಲ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಎಣೆಯಿಲ್ಲದ ಶೌರ್ಯದಿಂದ ಬೊಬ್ಬೆಯಿಟ್ಟು ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಕಾದಾಡಿದರೈಯ್ಯ
ಭಾಗವತರೇ ||

ದರುವು

ಹರನ ನೆನೆಯಲೋ ಭರದಿ ನಿಲ್ಲಲೋ
ಧುರಕೆ ತೊಡಗಲೊ ಶಿರವ ತೆಗೆವಲೋ ||

ಪ್ರವೀರ: ಯಲಾ ಅರ್ಜುನ ! ಈ ಧರಣಿಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಯಾಪುರದೊಡೆಯ ಶ್ರೀ ಸೋಮನಾಥನ ಅಡಿದಾವರೆಗಳನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತಾ
ಧುರಕೆ ಧೃಡಕರಿಸಿ ನಿಲ್ಲುವಂಥವನಾಗು. ಭೋರ್ಗರೆಯುವ ಶರಗಳನ್ನು ಬಿಡುವೆನು. ತರಹರಿಸುವವನಾಗೋ ಪಾರ್ಥ ಧುರದೊಳಗೆ
ಸಮರ್ಥ ||

ದರುವು

ತರಳಾನೆನ್ನುತಾ ಇರಲು ಯನ್ನನೂ
ಜರಿಯಬಹುದೇ ದುರಳನೆ ನೀನೂ ||

ಬಾಲ ನಿನ್ನನೂ ಕಾಲ ಕರೆವನೂ
ಶೂಲ ಬಿಡುವೆನೂ ತಲೆಯ ತೆಗೆವೆನೂ ||

ಅರ್ಜುನ: ಹೇ ದುರಳ ಬಾಲಕನೆ ! ತರಳನ ಮೇಲೆ ಕೈ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಅರಿತು ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದರೆ ದುರ್ವಚನದ
ಮಾತನ್ನಾಡುವೆಯಾ ಭ್ರಷ್ಟಾ ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲುವಂಥವನಾಗೋ ಬಾಲ ನಿನ್ನ ಕರೆವನು ಕಾಲ ||

(ಉಭಯರ ಯುದ್ಧ - ಪ್ರವೀರ ಪರಾಭವ)

ದರುವು

ದುರಳನು ಎಸೆದಿಹ ಶರವು ಯನಗೆ ತಾಕಿ
ಬರುತಲಿದೆ ರುಧಿರಾ ಪೂರಾ ||
ಧರೆಯಿಂದ ಏಳಲು ಕರಚರಣ ಕುಂದಿದೆ
ಕರುಣಿಸೂ ಪರಮೇಶಾ ಸೋಮೇಶಾ ||

ಪ್ರವೀರ: ಹೇ ದೇವಾ ! ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಯಾಪುರವರಾಧೀಶ್ವರಾ ಕಾಲವಿಜಯ ಶೂಲಿ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ ಫಾಲಲೋಚನ ಪಾರ್ವತೀ ರಮಣಾ. ಈ
ದುರಳನು ಬಿಟ್ಟ ಶರಗಳು ಯನ್ನ ದೇಹಕ್ಕೆ ನಾಂಟಿ ಕಾಲಾಗ್ನಿಯಂತೆ ಸುಡುತ್ತಿರುವುವು. ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏಳುವೆನೆಂದರೆ ಕರ ಚರಣಗಳು ಕುಂದಿ
ಕುಸಿದು ಬೀಳುವುವು. ನೀನೇ ಪಾಲಿಸಬೇಕೋ ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಯಾಪುರವರಾಧೀಶಾ ಸೋಮೇಶಾ ||

(ಪ್ರವೀರನ ಮೂರ್ಛೆ)

ಭಾಗವತರು: ಕೇಳಿದರೇನಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ ! ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಪ್ರವೀರನು ಅರ್ಜುನನೊಡನೆ ಶೌರ್ಯದಿಂ ಕಾದಾಡಿ ಬಳಿಕ ತಾನು ಸುರಲಲನೆಯರ ಚೆಲುವಿಗೆ ಮನಸೋತು ವೀರ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನೈದಲೂ ಅದಂ ಕಂಡು ನೀಲಧ್ವಜನು ಅಗ್ನಿಯೊಡನೆ ಇಂತೆಂದನೈಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ ||

ಕಂದ

ತರಣಿ ತೊಲಗಿದ ಗಗನವೋ ಪಂ
ಕರುಹವಿಲ್ಲದ ಸರಸಿಯೋ ಕೇ
ಸರಿಯ ಲೀಲಾಳಾಪವಿಲ್ಲದ ಬಹಳ ಕಾನನವೋ
ಪರಮ ತತ್ತ್ವ ನಿಧಾನವರಿಯದ
ನರನ ವಿದ್ಯಾರಚನೆಯೋ ನಿ
ಭರ್ತ ಭಯಂಕರವಾಯ್ತು ಪಾಳಯ ನೋಡು ಪಾವಕನೇ ||

ಭಾಗವತರು: ಹೇ ದೇವ ! ತರಣಿ ತೊಲಗಿದ ಗಗನವೋ ಕಮಲವಿಲ್ಲದ ಸರೋವರವೋ, ಸಿಂಹದ ವೀರಾಳಾಪಗಳಿಲ್ಲದ ಕಾನನವೋ, ಪರಮತತ್ತ್ವ ನಿಧಾನವರಿಯದ ನರನ ವಿದ್ಯಾರಚನೆಯೋ ಎಂಬಂತೆ ಪಾಳಯವು ನಿರ್ಭರ ಭಯಂಕರವಾಗಿದೆಯೈ ದೇವ ಮಹಾನುಭಾವ ||

ದರುವು

ನೋಡು ಪಾವಕನೆ ನೀನೂ ಧನಂಜಯನೂ
ಮಾಡಿದ ವಿಘಾತಿಯನ್ನೂ ||
ಕೂಡಿರಲು ನಿನ್ನನೂ ಬಾಡಿ ಬಳಲಿದ ಸುತನೂ
ನೀಡೈಯ್ಯ ಅಭಯವನೂ

||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಹೇ ದೇವಾ ! ಕುಂತಿ ಕುಮಾರನಿಂದ ಯಮಗೊದಗಿದ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನೋಡಿದೆಯಾ ದೇವಾ, ದೈವಗಳಿಲ್ಲದ ಕಾವ್ಯ ರಚನೆ ಕೃತಕವಾಗಿರುವಂತೆ ಪ್ರವೀರನಿಲ್ಲದ ಯನ್ನ ಆಸ್ಥಾನ ಇನ್ನು ರಂಜಿಪುದೇ ಹೇ ದೇವ, ದೆಸೆದೆಸೆಯ ನೋಡಿದರೆ ಕತ್ತಲೆ ಮಸಗುವುದು. ಪರಿತಾಪ ಮುಸುಕುವುದು. ಧೈರ್ಯ ಕಳವಳಿಸುವುದು. ನೀನಿರ್ದು ಯನಗೀ ತೆರನಾದ ಕಷ್ಟವು ಸಂಭವಿಸಬಹುದೇ. ನನಗಿನ್ನೇನು ಗತಿಯೈಯ್ಯ ದೇವಾ ವೈಶ್ವಾನರನೇ ಅಗ್ನಿ ಪುರುಷನೇ ||

ದರುವು

ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರವಾ ಪಾಲಿಪ ಸೋಮ
ಧರನೆ ನಿಮ್ಮಯ ಚರಣವಾ ||

ಮರೆಹೊಕ್ಕಿರುವೆನಯ್ಯಿ ದೊರಕಿಹ ಕಷ್ಟವಾ

ಪರಿಭವಗೊಳಿಸೋ ದೇವಾ

||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಹೇ ಪರಮೇಶ್ವರ ! ಹಿರಿಯಬಳ್ಳಾಪುರ ವರಾಧೀಶ್ವರ ! ಗಿರಿಸುತೆ ಪ್ರಾಣೇಶ್ವರಾ ! ಪರಶಿವನಾದ ಶ್ರೀ ಸೋಮೇಶ್ವರಾ ! ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯನಗೆ ದೊರಕಿರುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನೀನೇ ಪರಿಹರಿಸಿ ಕಾಯಬೇಕೋ ಹರನೇ ಭಸ್ಮಾಂಗಧರನೇ ||

ದರುವು

ಯಾಕೆ ಯೋಚನೆ ರಾಜಕುಲಮಣಿ

ಸಾಕು ಬಿಡು ಬಿಡು ದಹಿಸಿ ಬಿಡುವೆನು

ಕಾಕು ಪಾರ್ಥನ ಸೈನ್ಯವೆಲ್ಲವಾ ನೇಕ ಉರಿಯಿಂದಾ

||

ಅಗ್ನಿದೇವ: ಹೇ ರಾಜೇಂದ್ರಾ ! ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ನೀನು ಯೋಚಿಸಬೇಕೆ ? ಕ್ಷಾತ್ರ ಧರ್ಮವನ್ನರಿತು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ತಂದುಕೋ ! ನಾನು ಈಗಲೇ ದಹನ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಆ ಫಲುಗುಣನ ಸೈನ್ಯವಂ ಹೊಕ್ಕು ಆತನನ್ನೂ ಆತನ ಪರಿವಾರವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸುಟ್ಟು ಯಮ ಸದನಕ್ಕೆ ಅಟ್ಟುವೆನು. ನೋಡುವಂಥವನಾಗೈ ರಾಜೇಂದ್ರಾ ಸದ್ಗುಣ ಸಾಂದ್ರ ||

ದರುವು

ಹೊಗೆ ಹೊಗೆಯು ಹೊಗೆ ಸುತ್ತಿ ದೆಶೆ ದೆಶೆ

ಬೇಗ ರಣವನು ಮುಸುಕೆ ದಳ್ಳುರಿ

ಆಗ ಪಾರ್ಥನ ಸೇನೆಯೆಲ್ಲವೂ ಕೂಗಿ ಬಾಯ್ಬಿಡುತಾ

||

ಧಗಧಗಿಸುವ ಜ್ವಾಲೆ ಮಾಲೆಯು

ಭುಗಿಲುಭುಗಿಲೆಂದಾವರಿಸುತಲೀ

ತೆಗೆ ತೆಗೆ ತಾ ದಹಿಸತೊಡಗುತಾ ತಗುಳ್ಳುದೆಲ್ಲರನೂ

||

ಅಗ್ನಿದೇವ: ಹೇ ಕ್ಷೋಣಿಪಾಲಕನೆ ನೋಡಿದೆಯಾ ಯನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ಆ ಪಾಂಡವರ ಸೇನೆಯ ಭತ್ರ ಚಾಮರ ಹರಿಗೆ ಹಕ್ಕರಿಗೆ ಹಲ್ಲಣ ಪತಾಕೆ ಸಿಂಧ ಸೀಗುರಿ ಸೀಸಕ ಬತ್ತಳಿಕೆ ಬಂಡಿ ಪತ್ರ ಬಾಣಕೋದಂಡ ರಥ ರಥಾಂಗ ಮೊದಲಾದವು ಸುಟ್ಟು ಭಸ್ಮವಾಗಿ ಸೇನೆಯೆಲ್ಲವೂ ಬೆದರಿ ಕೆದರಿ, ಕಿಡಿಯನೊದರಿ, ಓಡುತ್ತಿರುವುದು ನೋಡಿದೆಯಾ ಧರಣಿಪಾಲನೆ ಬಿಡು ಮನದ ಯೋಚನೇ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಹೇ ದೇವಾ ! ನಿನ್ನ ಪ್ರಭಾವವು ಈಗ ಎಷ್ಟು ವರ್ಣಿಸಿದರೂ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಅರ್ಜುನನ ಅಹಂಕಾರಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರಾಯಃಶ್ಚಿತ್ತವಾಯಿತು. ಆ ದುಷ್ಟನಿಗೆ ಇನ್ನು ಉಳಿಗಾಲವಿಲ್ಲೆ ದೇವಾ ಕರುಣ ಪ್ರಭಾವ ||

ಕಂದ

ಕಟ್ಟುಗ್ರ ಕೋಪದಿಂ ಮುಳಿದಂದು ರಾಘವಂ
ತೊಟ್ಟ ಬಾಣದ ಮೊನೆಯ ದಳ್ಳುರಿಯ ಜಳಕೆ
ಕಂಗೆಟ್ಟು ಸಿಡಿಮಿಡಿಗೊಂಡ ಸಾಗರದ ಜೀವಾಳಿ
ಯಂತೆ ಪಾಂಡವನ ಸೇನೆ ||

ಅಟ್ಟಿ ಸುಡುವನಲ ಧೂಮಜ್ವಾಲೆಗೊಡನೆ ಗೋ
ಳಿಟ್ಟು ಹೊದ ಕುಳಿಗೊಂಡು ಹೊರಳುತಿರಲುಬ್ಬೆಗಂ
ಬಟ್ಟು ಪಾರ್ಥಂ ಚಿಂತಿಸಿದನೆತ್ತಣದ್ಭುತ
ಮಿದೆಂದು ಪಾವಕನುರುಬೆಗೇ ||

ಭಾಗವತರು: ಕೇಳಿದರೇನಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ, ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀರಾಮನು ತೊಟ್ಟ ಆಗ್ನೇಯಾಸ್ತ್ರದ ಉರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಸಾಗರದ ಜೀವಿಗಳು ಸಿಡಿಮಿಡಿಗೊಂಡಂತೆ ಇಂದು ಪಾರ್ಥನ ಸೇನೆಯು ಅಗ್ನಿಯ ಭೀಕರ ಜ್ವಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಸುಡಲಾರಂಭಿಸಲು, ಅರ್ಜುನನು ಕೂಡಲೇ ಧರ್ಮಜನ ಯಾಗಕ್ಕೆ ವಿಷ್ಣು ಬಂದಿತೆಂದು ಹೆದರಿ ಯಜ್ಞೇಶ್ವರನನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನೈಯ್ಯಾ ಭಾಗವತರೇ ||

ದರುವು

ಮಂಡಲದೊಳಗೆ ನೀ ಚಂಡವಿಕ್ರಮನೈಯ್ಯ ಅಗ್ನಿದೇವಾ
ಖಾಂಡವ ವನದೊಳು ಗಾಂಡೀವವನಗಿತ್ತೆ ಅಗ್ನಿದೇವಾ ||

ನಾರಿ ಶಿರೋಮಣಿ ತರುಣಿ ಪಾಂಚಾಲಿಯು ಅಗ್ನಿದೇವಾ
ವರ ಅಗ್ನಿಕುಂಡದೋಳ್ ಭರದಿ ಉದ್ಭವಿಸಿಹಳು ಅಗ್ನಿದೇವಾ ||

ಹಿರಿಬಳ್ಳಾಪುರವರಾ ಪರಶಿವನ ಫಣಿಯೊಳು ಅಗ್ನಿದೇವಾ
ಸ್ಥಿರದೊಳು ನೆಲೆಸಿಹೆ ಕರುಣದಿ ಸಲಹೈಯ್ಯ ಅಗ್ನಿದೇವಾ ||

ಅರ್ಜುನ: ಈ ಧರಣಿಗಧಿಕವಾಗಿ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಾ ಮೆರೆಯುತ್ತಿರುವ ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರದ ಗಿರಿಜಾ ಮನೋಹರ ಶ್ರೀಸೋಮೇಶ್ವರನ ಫಾಲನೇತ್ರವೇ ಆವಾಸಸ್ಥಾನವೆನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಹೇ ಯಜ್ಞೇಶ್ವರಾ! ಹಿಂದೆ ಖಾಂಡವ ವನದಹನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ನಾನು ನೆರವಾಗಲು, ನೀನು ಕರುಣಿಸಿ ಗಾಂಡೀವವನ್ನು ಯನಗಿತ್ತಿರುವೆ. ಯನ್ನ ಸತಿ ಶಿರೋಮಣಿಯಾದ ಪಾಂಚಾಲಿಯು ನಿನ್ನೊಳು ಉದ್ಭವಿಸಲು, ನಿನ್ನ ಸುತೆಯಾಗಲಿಲ್ಲವೆ ದೇವಾ! ಈಗ ಧರ್ಮರಾಯರು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಯಾಗವು ನಿನಗಾಗಿಯಷ್ಟೆ. ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಹವಿರ್ಭಾಗವು ನಿನ್ನ ಮುಖಾಂತರವೇ ಅಲ್ಲವೇ! ನಾವು ನಿನಗೆ ಹೊರಬಿಗರೆ ದೇವಾ! ಈಗ ನಿನ್ನ ಭೀಕರ ಜ್ವಾಲೆಗೆ ಆನೆ ಕುದುರೆ ಮೊದಲಾದ ಚತುರಂಗ ಬಲವೂ ಸಿಕ್ಕಿ ಯಾವತ್ತೂ ಕಂಗೆಟ್ಟು ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಕಾಪಾಡು ಅಗ್ನಿದೇವಾ ಮಹಾನುಭಾವ ||

ದರುವು ||

ಪರಿಹರಿಸಿ ತಾನೊಲಿದು ಭಕ್ತಿಗೆ
ಮುರಹರಿಯು ಸಮ್ಪ್ರದೊಳಿರುತಿರೆ
ತುರಗಮೇಧವ ಮಾಡಲೇತಕೆ ನರನೇ ನಾನರಿಯೆ

ಅಗ್ನಿದೇವ: ಹೇ ಪಾರ್ಥ ನಿನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೆ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ ಸುಡುವುದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿರುತ್ತೇನೆ. ನಿನ್ನ ಮನದ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಬಿಡು
ಅರ್ಜುನ! ಜಗನ್ನಿಯಾಮಕನಾಗಿ ಸರ್ವೇಶ್ವರನಾಗಿ, ಸರ್ವದೋಷಹರನಾಗಿರುವ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೇ ನಿಮ್ಮ ಬಳಿಯಲ್ಲಿರಲು ಏನೂ ತಿಳಿಯದ
ಅಜ್ಞಾನಿಗಳಂತೆ ಈ ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರುವಿರಲ್ಲ ಪಾರ್ಥಯೇನಿದರರ್ಥ ||

ಅರ್ಜುನ: ಹೇ ಅಗ್ನಿಪುರುಷಾ! ನಿಮ್ಮ ಮಾತು ಯತಾರ್ಥವೇ ಸರಿ. ಸರ್ವಲೋಕ ರಕ್ಷಕನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರಲೂ
ಈ ಕಾರ್ಯವು ನಿರರ್ಥಕವೆಂದೇ ಭಾವಿಸುವೆನು. ಆದರೇನು ಮಾಡುವುದು. ಮುನಿಮೌಯರರಾದ ವೇದವ್ಯಾಸರೇ ಉಪದೇಶವಂ ಮಾಡಿ
ಈ ಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡಲು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರಾದ್ದರಿಂದಲೂ ವಿಹಗೇಂದ್ರ ವಾಹನನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದಲೂ ಈ ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗವನ್ನು
ಕೈಗೊಂಡಿರುವೆವೇ ವಿನಹ ಅನ್ಯಥಾ ಬೇರೆ ಇಲ್ಲ ದೇವಾ ಕರುಣ ಪ್ರಭಾವ||ಇದೇ ನಮ್ಮ ಮನೋಭಾವ||

ಅಗ್ನಿದೇವ: ಹೇ ನೀಲಧ್ವಜ ಭೂಪಾಲ! ಇನ್ನು ಯುದ್ಧವನ್ನು ಸಾಕು ಮಾಡು ಪುರಕ್ಕೆ ನಡೆ. ಕುದುರೆಯನ್ನು ತಂದು ಪಾರ್ಥನಿಗೊಪ್ಪಿಸು.
ನರನಾರಾಯಣರ ಅಂಶಭೂತನಾದ ಅರ್ಜುನನು ಸಾಮಾನ್ಯನೇ. ಆತನಿಗೆ ಮುರಧ್ವಂಸಿಯು ವಜ್ರಕವಚವಾಗಿ ಸದಾ ರಕ್ಷಕನಾಗಿಲ್ಲವೆ.
ಇದರ ಮೇಲೆ ಯನ್ನನ್ನು ಬಹು ಅನನ್ಯ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿರುವನಾದ ಕಾರಣ ಈತನ ಸಖ್ಯವಂ ಬೆಳೆಯಿಸೈ ರಾಜೇಂದ್ರ
ಸದ್ಗುಣಸಾಂದ್ರ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಹೇ ಅಗ್ನಿದೇವಾ! ನಿನ್ನ ವಚನದ ಪ್ರಕಾರ ಯಾಗದ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಧನಕನಕ ವಸ್ತುವಾಹನಾದಿಗಳ ಸಹಿತ ತಂದು ಅರ್ಪಿಸುವ
ಬಾರೈ ದೇವ ಮಹಾನುಭಾವ||

ಕಂದ

ಇಂದು ಕುಲತಿಲಕ ಜನಮೇಜಯ ನರೇಂದ್ರ ಕೇಳೆ
ಅಂದು ನೀಲಧ್ವಜಂ ತಿರುಗಿ ತನ್ನರಮನೆಗೆ
ಬಂದು ವೈಶ್ವಾನರನನುಜ್ಞೆಯಿಂ ಪಾರ್ಥನ
ತುರಂಗಮಂ ಬಿಡುವೆನೆಂದೂ ||
ನಿಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳಂ ಕರೆಸಲದಂ ಕೇಳು ನಡೆ
ತಂದು ನುಡಿದಳ್ ಜ್ವಾಲೆಯೆಂಬರಸಿ ಪತಿಗೆ ನೀ
ನಿಂದು ಸಿತವಾಹನಂಗೀಯದಿರ್ ಕುದುರೆಯಂ
ಬೆದರದಿರೆನುತ ತಡೆದಳೂ ||

ಭಾಗವತರು: ಕೇಳಿದರೇನಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ! ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಅರ್ಜುನನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೆ ಅಗ್ನಿಯು ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ ಸುಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲೂ
ಅದುವರೆಗೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿದ್ದ ಉರಿಯನ್ನು ಅರ್ಜುನನು ನಾರಾಯಣಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಪರಿಹರಿಸಿದನಂತರ, ನೀಲಧ್ವಜನು ಅಗ್ನಿಯ ಮಾತಿನ ಪ್ರಕಾರ

ಕುದುರೆಯನ್ನು ತಂದು ಪಾರ್ಥನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪುರಕ್ಕೆ ತೆರಳಿ ಮಂತ್ರಿಯೊಡನೆ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿರಲು, ಅದನ್ನು ತಿಳಿದ ಜ್ವಾಲೆಯು ತನ್ನ ಕಾಂತನೆಡೆಗೆ ಬಂದು ಇಂತೆಂದಳೈಯ್ಯು ಭಾಗವತರೇ ||

ದರುವು

ತುರಗವ ಶೌರ್ಯದಿಂ ಕಟ್ಟೀ ||ಬೇಗ

ಚರರ ನಮ್ಮಯ ಬಳಿಗಟ್ಟೀ ||

ದುರಕನುವಾಗಲೀ ಶರಗಳಿಂದಲಿ ಕುಟ್ಟೀ ||

ತರಿದು ಹಾಕುವೆನೆಂದೇಳಿಹ ಭುಜತಟ್ಟೀ ||

ಅರ್ಜುನ: ಅಯ್ಯ ವೀರರೇ ! ಆ ನೀಲಧ್ವಜನ ಸುತನಾದ ಪ್ರವೀರನೂ ನಮ್ಮ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಭುಜಬಲ ಪರಾಕ್ರಮದಿಂದ ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿರುವನಲ್ಲದೇ, ಅದನ್ನು ಜಯಿಸಿ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಾವು ದುರಕನುವಾದದ್ದೇ ಆದರೇ ತನ್ನಯ ನಿಶಿತ ಮಾರ್ಗಗಳಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ಕುಟ್ಟಿ ಕುಟ್ಟಿ ಕೋಲಾಹಲವಂ ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಚರನ ಮುಖೇನ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿರುವನು. ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ನಾವುಗಳು ಸುಮ್ಮನಿರಬಹುದೇನೈ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ಯಾದಿಗಳೇ ||

ದರುವು

ಇಳೆಯೊಳಗಧಿಕವಾಗಿರುವಾ ಹಿರಿಯಾ

ಬಳ್ಳಾಪುರದೊಳಗೆ ಮೆರೆವಾ ||

ವ್ಯಾಳ ಭೂಷಣ ಸೋ ಮೇಶನ ಕರುಣವಾ

ತಳೆದು ವರಶಿರದಲ್ಲಿ ಸಮರಕ್ಕೆ ಪೋಗುವಾ ||

ಅರ್ಜುನ: ಅಯ್ಯ ಸೇನಾಪತಿಗಳೇ ! ಈ ಇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಮೆರೆಯುವ ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರವನ್ನು ಕುಶಲದಿಂದ ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ಕೈಲಾಸಗಿರಿವಾಸ, ವ್ಯಾಳ ಭೂಷಣ, ಶೈಲಜೆಯ ಪ್ರಾಣನಾಥ ಶ್ರೀ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಅಪಾರವಾದ ಕಟಾಕ್ಷ ವೀಕ್ಷಣವನ್ನು ಯಮ್ಮ ಶಿರಗಳಲ್ಲಿ ತಳೆದು ಕದನೋನ್ಮುಖರಾಗಿ ಆ ದುರುಳನನ್ನು ಜೈಸಿ ತುರಗವನ್ನು ಬಿಡಿಸಬೇಕೈ ಸೇನಾ ನಾಯಕರೇ ಕಡು ಸಮರ್ಥರೇ ||

ದರುವು

ಪುರುಹೂತ ಸಂಭವಾ ಕರುಣಿಸಭಯವಾ

ಅರಿಯ ಸಮರವಾ ಭರದಿ ಜೈಸುವಾ ||

ವೃಷಕೇತು: ಪುರುಹೂತ ಸಂಭವನಾದ ಜನಕನೇ ಲಾಲಿಸು, ಯನಗೆ ಅಭಯವನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಇದಕೇಕೆ ಯೋಚಿಸುವಿರಿ ದುರುಳರನ್ನು ಗೆದ್ದು ಯಮ ಸದನಕ್ಕೆ ಅಟ್ಟುವೆನು. ಅಲ್ಲದೇ ಅವರನ್ನು ಸಮರದಲ್ಲಿ ಅರೆದು ಉಸಿರು ತೆಗೆದು ಬಗೆ ಮಾಡುವೆನು. ಲೋಕದಲ್ಲಿ ವೃಷಕೇತುವು ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದವನು ಎಂದು ಎನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿದರೇ ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಸುಪುತ್ರನಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯಿರಿ. ಆದಕಾರಣ ಅತಿಜಾಗ್ರತೆ ಯನಗೆ ನೇಮವನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿ ಕಳುಹಿಸೈ ತಂದೆ - ಸಲಹೆನ್ನ ಮುಂದೇ ||

ದರುವು

ತುರಗ ಚೋರನಾ ಧುರದಿ ಪಿಡಿದು ನಾ

ಶರದಿ ಶಿರವನಾ ತರಿದು ಬಿಡುವೆ ನಾ

||

ವೃಷಕೇತು: ಹೇ ಜನಕಾ ! ಮೃಗ ಜಲವನ್ನು ದಾಟಲಿಕ್ಕೆ ಹರಗೋಲನ್ನು ಹಾಕುವುದುಂಟೆ ! ಚಿತ್ರದೊಳಗಿನ ಹಾವನ್ನು ಹಿಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಗರುಡ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸಬೇಕೆ ? ಈ ಹುಡುಗನು ಎಷ್ಟು ಚಪಲನಿರುವನೆನ್ನಬೇಡ ! ಈಗಲೇ ಯನ್ನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ನೋಡು, ತುರಗ ಚೋರನನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಲ್ಲದಿದ್ದರೇ ಅವನಿಯನ್ನು ಗೆದ್ದವೆನ್ನುವ ಮಹಾರಥರನ್ನು ಅವನಿಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿಸದಿದ್ದರೇ, ಹಾಗೆಯೇ ಮರಳಿ ಬಂದನೆಂದರೆ, ನಾನು ಸಹಸ್ರಾರ್ಕನ ಸುತ ದಾನಶೂರಕರ್ಣನ ಮಗ ವೀರ ವೃಷಕೇತು ಅಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಯೆಯ್ಯೆ ಜನಕಾ ಕ್ಷಿತಿಜನ ಪಾಲಕ ||

ದರುವು

ಸೋಮನಾಥನಾ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ನಾ

ಸಮರ ಜೈಸಿ ನಾ ಕಮಲದಡಿಗೆ ನಾ

||

ವೃಷಕೇತು: ಹೇ ಜನಕಾ ! ಗಾಳಿ ಬೆವರುವುದುಂಟೇ, ವಹ್ನಿ ಜ್ವಾಲೆ ಹಿಮಕ್ಕೆ ಅಂಜುವುದೇ. ಬಲು ಬೇಸಿಗೆಯ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಮಂಜಿಗೆ ಅಂಜುವುದೇ. ಇವನು ಬಾಲಕನೆನ್ನದಿರು. ದುಗುಡವನ್ನು ತಾಳಬೇಡ! ಹೇ ತಂದೆ ಈ ಧರಣಿಗಧಿಕವಾದ ಹಿರಿಯಬಳ್ಳಾಪುರದ ಶ್ರೀ ಸೋಮನಾಥನ ಕರುಣದಿಂದ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಿ ಅತಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಬರುವೆನು. ನಿಮ್ಮ ಪಾದ ಕಮಲಕ್ಕೆ ವಂದಿಸುತ್ತಲಿದ್ದೇನೆ. ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸೆಯ್ಯೆ ಜನಕಾ ಇಂದುಕುಲತಿಲಕಾ ||

ದರುವು

ಭಾನು ತನುಜನ ಪುತ್ರ ಅನುವರಕೆ ನೀ ಪೋಗಿ

ಮಾನವಾಧಿಪ ಸುತನ ಜೈಸೀ ಬಾರೈಯ್ಯೆ ||

||

ಇಂದು ಸಮರದಿ ನೀನೂ ಕೊಂದು ಅರಿನೈಪರುಗಳಾ

ಇಂದುವಂಶದ ಕೀರ್ತಿ ಚಂದದಿಂದ ಮೆರೆಸೋ

||

ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರದ ಹರನ ಕರುಣದಿ ಈಗಾ ನೀನೂ

ದುರುಳರ ಜೈಸೀ ಬರಲೂ ತೆರಳೈಯ್ಯೆ ಮಗುವೇ

||

ಅರ್ಜುನ: ಹೋಗು ! ಮಗುವೇ ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ. ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಜಯಶೀಲನಾಗು. ರಣದಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಸವರಿ, ಕುದುರೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಯಮ್ಮ ಚಂದ್ರವಂಶಕ್ಕೆ ಕೀರ್ತಿ ತಾ ಮಗನೇ, ಕಾಳ್ಗಿಚ್ಚು ಎದ್ದು ಅಡವಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾಶ ಮಾಡುವಂತೆ, ಸುಂಟರಗಾಳಿಯು ಮುಗಿಲಿನಲ್ಲಿಯ ಮೋಡಗಳನ್ನು ಅರೆಯೆಟ್ಟಿ ಚದುರಿಸುವಂತೆ ಸಮರದಲ್ಲಿ ವೈರಿಗಳನ್ನು ಸದೆ ಬಡಿದು ಜಯಶೀಲನಾಗಿ ಬಾರೈ ಕುಮಾರ ಅರಿವಂಶ ಕುರಾರ ||

(ವೃಷಕೇತು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬರುವಿಕೆ)

ವೃಷಕೇತು: ಯಲಾ ಸಾರಥೀ ! ನೀನು ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆ ದುರುಳ ಪ್ರವೀರನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅರ್ಜುನನ ಸೈನ್ಯವು ಯುದ್ಧ ಸನ್ನದ್ಧವಾಗಿ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿ ಬಾರೋ ಸಾರಥೀ ||

ಪ್ರವೀರ: ಯಲಾ ಸಾರಥೀ ! ಅರ್ಜುನನ ಸೈನ್ಯವು ಮಹಾರಥಿಕರಿಂದ ಕೂಡಿರಲು ಈ ಅಣುಗ ಎದುರಾಗಿ ಬಂದು ಇದ್ದಾನೆ. ಇವನು ಧಾರು ಇವನ ಹೆಸರೇನು ? ಇವನು ಧಾರ ಮಗನು ? ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆ ತಿಳಿದು ಬಾರೈ ಸಾರಥೀ ಸಂಧಾನಮತೀ ||

ದರುವು

ಧರಗೆ ಬೆಳಕನು ಕೊಡುವಾ ತರಣಿ ಪೌತ್ರನು ನಾನು ||
ದುರದೊಳಗೆ ಕುಲವನ್ನು ಅರಿಯುವ ನೀನ್ಯಾರೋ ಬೇಗುಸುರೋ ||

ವೃಷಕೇತು: ಯಲಾ ಮೂರ್ಖ ! ತನ್ನ ಪ್ರಕಾಶದಿಂದ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಸಕಲ ಜೀವರಾಶಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಜೀವದಾತನಾಗಿರುವ ಸೂರ್ಯನ ವರ ಪ್ರಸಾದದಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ದಾನ ಶೂರ ಕರ್ಣನ ಮಗ ವೀರ ವೃಷಕೇತುವನ್ನು ಧುರದೊಳಗೆ ಧಾರೆಂದು ಕೇಳುವ ಮೂರ್ಖನು ನೀನು ಧಾರು ? ಪೇಳುವಂಥವನಾಗೋ ದುರುಳಾ ಕತ್ತರಿಸುವೆ ಕೊರಳಾ ||

ದರುವು

ಪುರವೂ ಮಾಹಿಷ್ಮತಿಯ ಅರಸು ನೀಲಧ್ವಜನಾ
ವರಸುತನೂ ಧೀರ ಪ್ರ ವೀರನೆನ್ನುವರೂ, ಕರೆಯುವರೂ ||

ಪ್ರವೀರ: ಯಲಾ, ವೃಷಕೇತು ! ಈ ಮಾಹಿಷ್ಮತಿ ಪಟ್ಟಣದ ಅರಸನಾದ ನೀಲಧ್ವಜ ಭೂಪಾಲನ ಸುತ ಧೀರ ಪ್ರವೀರನೆಂದು ತಿಳಿಯೋ ಮೂಢ ಕೊಡುಕಾಳಗವ ಗಾಢ ||

ದರುವು

ಧೀರಪ್ರವೀರನೂ ಭರದೀ ನೀನಾಗಿರಲೂ
ಶರಮುಖದಿ ಪೌರುಷವಾ ತೋರಿಸೋ ತರಳಾ ಹೇ ದುರುಳಾ ||

ವೃಷಕೇತು: ಯಲಾ ಪ್ರವೀರ ! ನಿನ್ನ ಪೌರುಷವನ್ನು ಶರ ಸಂಧಾನದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸು ! ನಿನ್ನ ಕುಲವನ್ನು ಸುಟ್ಟು, ನಿನ್ನನ್ನು ತರಿದು ಭೂತಗಣಕ್ಕೆ ಬೋನವನ್ನುಣ್ಣಿಸುವೆನು ನೋಡಿಲ್ಲಿ, ನೀನೆನಗೆ ಮೇಳವೇನಲಾ ಮೂರ್ಖ ಬಿಡು ಯನ್ನೊಳು ತರ್ಕ ||

ದರುವು

ಉರುತರದ ಅಸ್ತುಗಳಾ ತ್ವರಿತದಿಂದೆಸೆಯುವೆನು
ಧುರಕೆ ನೀನೆದುರಾಗಿ ಬಾರೋ ಹೇ ಮೂರ್ಖ ಬಿಡು ತರ್ಕ ||

ಪ್ರವೀರ: ಯಲಾ ವೃಷಕೇತು ! ಉರುತರವಾದ ಚಂಡಕಾಂಡಗಳನ್ನು ಎಸೆದು, ಮಹಾವಾಯುವಿನಿಂದ ಚಲಿತವಾದ ಸಮುದ್ರದ ಹಾಗೆ ನಿನ್ನ
ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಚದುರಿಸಿ ಓಡಿಸುವೆನು. ಅತಿಜಾಗ್ರತೆ ಕದನಕ್ಕಿರಿದಿರಾಗಿ ಬಾರೋ ಮೂರ್ಖ ಬಿಡು ಯನ್ನೊಳು ತರ್ಕ ||

ದರುವು

ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರದ ಪರಶಿವನ ಕರುಣದಲೀ
ಶಿರಕಡಿದು ಪುಟ ಚೆಂಡ ನ್ನಾರಿಸುವೆ ಬೇಗಾ ನೋಡೀಗ ||

ವೃಷಕೇತು: ಯಲಾ ಪ್ರವೀರ ! ಈ ಧರಣಿಗಧಿಕವಾದ ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರದ ಶ್ರೀ ಸೋಮನಾಥನ ಕರುಣದಿಂದ ವಜ್ರಾಯುಧವು
ಪರ್ವತಗಳನ್ನು ಕೆಡಹುವ ಹಾಗೆ ತೀವ್ರ ನಾರಾಚಗಳಿಂದ ನಿನ್ನ ಶಿರ ತರಿದು ಪುಟ ಚೆಂಡನಾಡಿಸುವೆನೋ ಅಧಮಾ ನೋಡೆನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮಾ
||

ದರುವು

ಧರಣಿಗಧಿಕವಾದ ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರದಾ
ವರ ಸೋಮೇಶನ ದಯದೀ ತರಿವೆ ನಿನ್ನ ಶಿರವಾ ಕಂಧರವಾ ||

ಪ್ರವೀರ: ಯಲಾ ವೃಷಕೇತು ! ಮಂಜಿನ ಮಳೆಗೆ ಕುಲಗಿರಿ ಕರಗುವುದೇ ! ನೀನು ಬಿಟ್ಟ ಶರಪಂಜರಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕುವ ವೀರನೇ ಈ ಪ್ರವೀರನು,
ಶ್ರೀ ಸೋಮನಾಥನ ದಯದಿಂದ ಕೂರಂಬುಗಳನ್ನೆಸೆದು, ನಿನ್ನ ಗರ್ವವನ್ನು ಖಂಡಿಸಿ, ನಿನ್ನ ರಕ್ತವನ್ನು ಈ ರಣರಂಗದ ಮಾರಿಗೆ ಆಹುತಿಯುಂ
ಮಾಡುವೆನು, ಅತಿಜಾಗ್ರತೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲೋ ತರಳಾ - ಕತ್ತರಿಸುವೆ ಕೊರಳಾ ||

(ಉಭಯರ ಯುದ್ಧ - ವೃಷಕೇತು ಪರಾಭವ)

ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬರುವಿಕೆ

ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ: ಯಲಾ ಖೂಳನಾದ ಪ್ರವೀರನೇ ಅತಿಜಾಗ್ರತೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲುವಂಥವನಾಗೋ ಮೂರ್ಖ ||

ದರುವು

ಬಾರೋ ಬಾರೆಲೋ ದುರುಳಾ ಈಗ
ತರಿದು ಬಿಡುವೆ ಕೊರಳಾ ||
ಹರಿಯ ಪುತ್ರನೆಂದು ತಿಳಿದು
ದುರಕೆ ನಿಲ್ಲೋ ಅಧಮ ಬೇಗ ||

ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ: ಯಲಾ ಪ್ರವೀರ ! ಇಂದು ಮುಂದು ಯೋಚಿಸದೇ ಮಂದ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಯಮ್ಮ ತುರಗವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೀಯೇ, ಘೋರ ಸಂಗ್ರಾಮವೆಂದು ನಿನಗೆ ತಿಳಿಯದೇ ಹೋಯಿತೇ ! ಯಲಾ ಮರುಳೇ ದಾನವಾಂತಕವಾದ ಕೃಷ್ಣನ ಕುಮಾರ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನನು ನಿನ್ನೆದುರಾಗಿ ಬಂದು ನಿಂತಿರುವನೆಂದು ತಿಳಿದು ಬೇಗ ಯುದ್ಧ ಸನ್ನದ್ಧನಾಗೋ ಅಥವಾ ನೋಡೆನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮಾ ||

ದರುವು

ಹರಿಯ ಪುತ್ರನಹುದೂ ಬೇಗ
ಪುರಕೆ ತೆರಳಬಹುದೂ ||
ಘೋರತನದ ಸಮರಕೀಗಾ
ಬರಿದೆ ಬಂದು ಯಾಕೆ ನಿಲ್ಲುವೆ ||

ಪ್ರವೀರ: ಯಲಾ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ! ಝಳಕ್ಕೆ ಬೆದರಿ ಕಲಿರಾಹುವು ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಉಳುಹುವನೇ !
ಶ್ರೀ ಸಾಂಬಮೂರ್ತಿಯ ಉರಿಗಣ್ಣಿನಿಂದ ಸುಟ್ಟು ಅನಂಗನಾದ ನೀನು ಕೃಷ್ಣನ ಮಗನೆಂಬುವುದು ಈ ಲೋಕವೆಲ್ಲಾ ಬಲ್ಲದು. ಆದರೆ ನಿನ್ನ ಪೊಳ್ಳು ಬೆದರಿಕೆಗೆ ನಾನು ಬೆದರುವನೇ, ಜೀವದಾಸೆಯಿದ್ದರೆ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗುವಂಥವನಾಗೋ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ||

ದರುವು

ನೀಲಧ್ವಜನ ಪುತ್ರ ನಿನ್ನ
ಜಾಳು ವಚನ ವ್ಯರ್ಥ ||
ಬೀಳ ಹೊಯ್ದೆ ನಿನ್ನ ಶರದೀ
ತಾಳಿ ನಿಲ್ಲೋ ಧುರಕೆ ಈಗಾ ||

ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ: ನೀಲಧ್ವಜನ ಪುತ್ರನೇ, ಸುಮ್ಮನೇ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಜಾಳು ನುಡಿಗಳನ್ನು ಯಾತಕ್ಕೆ ನುಡಿಯುತ್ತಾ ಇದ್ದೀ, ನೀನು ಬಾಲಕನೆಂದು ಇದುವರೆಗೂ ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡು ಇದ್ದೆ. ಇನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುವವನಲ್ಲಾ, ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಯನ್ನ ಶರ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ತಾಳಿಕೊಂಡು ನಿಲ್ಲುವಂಥವನಾಗೋ ದುರುಳಾ ಹೊರ ತೆಗೆಯುವೆ ಕರುಳಾ ||

ದರುವು

ತಾಳಿಕೊಂಬೆನು ಬಾಲ ಯೇನು
ಪೇಳುವೆ ದುಶ್ಶೀಲಾ ||
ಬಾಲಕಿಯರ ಹೃದಯಗಳನು
ಸೀಳಿ ಬಿಸುಡು ಪುಷ್ಪ ಶರದಿ ||

ಪ್ರವೀರ: ಯಲಾ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ! ಬೀಸಣಿಗೆಯ ಗಾಳಿಯಿಂದ ಮೇಘ ಸಮೂಹ ಮುರಿಯುವುದೇ! ಮಿಂಚು ಹುಳದಿಂದ ಕತ್ತಲೆಯು ಮಾಯವಾಗುವುದೇ, ಸೀಸದ ಉಳಿಯಿಂದ ಪರ್ವತವನ್ನು ಸೀಳಬಹುದೇ, ಯಲಾ ಮೀನಕೇತನ ! ನಿನ್ನಯ ಬಾಣಗಳು ಕಾಮಿನಿಯರಿಗೆ

ವಿರಹಾಗ್ನಿಯನ್ನು ಪುಟ್ಟಿಸಿ ಬಳಲಿಸುವುದಲ್ಲದೇ, ವೀರ ಪ್ರವೀರನ ಮೇಲೆ ಏನೂ ನಡೆಯಲಾರವು. ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ
ನಿಲ್ಲುವಂಥವನಾಗೋ ಅಧಮಾ ||

ದರುವು

ರಣದ ಭೂಮಿಯೊಳಗೆ ನಿನ್ನ
ಅಣಕ ಮಾತಿನೊಳಗೆ ||
ಜಾಣಹೀನನಂತೆ ಭಂಗ
ಮಾಣದೀಗ ಬಿಡೆನು ನಿನ್ನ ||

ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ: ಯಲಾ ಪ್ರವೀರ ! ಈ ರಣಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕುಣಿಕುಣಿದು ಅಣಕವನ್ನಾಡಿದರೇ ಸಿಡಿಲಿನಷ್ಟು ವೇಗವಾಗಿ ಘರ್ಜಿಸುವ ಅಣಿಯಾದ
ಬಾಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಗತ ಪ್ರಾಣನಾಗುವಂತೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಹೆಸರು ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನನೆಂದು ಕರೆಯಬೇಕೆ. ಜಾಗ್ರತೆ ಯನ್ನ ಕೈ ಚಳಕವನ್ನು
ನೋಡು ಭ್ರಷ್ಟಾ ಪರಮಪಾಪಿಷ್ಠ ||

ದರುವು

ಧರಣಿಗಧಿಕವಾದ ಶ್ರೀ
ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರದ ||
ಪರಶಿವನಾ ಪರಮ ಸಖನು
ಬರಲು ವಹಿಸಿ ನಿನ್ನ ಬಿಡೆನೂ ||

ಪ್ರವೀರ: ಯಲವೋ ಕುಸುಮ ಶರನೇ ಈ ಧರಣಿಗಧಿಕವಾದ ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ಪರಶಿವಮೂರ್ತಿ ಶ್ರೀ
ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಸಖನಾದಂಥ ಕೃಷ್ಣನು ನಿನಗೆ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ಬಂದರೂ, ಹುತ್ತಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗುವ ಸರ್ಪದಂತೆ ಈ ನನ್ನ ಪೊಸಮಸೆಯ ಶರಗಳು
ನಿನ್ನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕು ರುಧಿರವನ್ನು ಸೂರೆಗೊಂಡು ತ್ರಾಣವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾಣವನ್ನಪಹರಿಸದೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಕು
ಸುಮ್ಮನೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಹೋಗಿ ಆ ಪಾರ್ಥನನ್ನು ಬರಹೇಳೋ ಮೂರ್ಖ ಬಿಡು ಯನ್ನೊಳು ತರ್ಕ ||

(ಉಭಯರ ಯುದ್ಧ - ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ಪರಾಭವ)

(ಯೌವನಾಶ್ಚ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬರುವಿಕೆ)

ಯೌವನಾಶ್ಚ: ಯಲವೋ ಪ್ರವೀರ ! ಸುಮ್ಮನೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಹೋರಾಡಿ ಸಾಯದೆ ಧನಂಜಯನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಶರಣಾಗತನಾಗು ಇಲ್ಲವೇ
ಸಮರ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವಂಥವನಾಗೋ ತರಳಾ ||

ದರುವು

ತರಹರಿಸೂ ವೀರನಾದೊಡೇ
ಪರಿಹರಿಸು ಈಗ
ಬಿರುಗಣೆಯಲೊಡವೆ ನೀ ತಡೆ ||

ಪ್ರವೀರ: ಯಲವೋ ಯೌವನಾಶ್ಚ ! ನಿನಗೆ ಹೆದರಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ನೀಲಧ್ವಜನ ಕುಮಾರನೆನಿಸುವೆನೇ ಶರಧಾರಿ ವೀರ
ಪ್ರವೀರನೆನಿಸುವೆನೇ, ನಾನು ಆ ಶಿಖಂಡಿಗೆ ಶರಣು ಬರುವವನಲ್ಲ. ನಿನ್ನನ್ನು ಸಾವಿನ ದವಡೆಯಲ್ಲಿ ನೂಕತಕ್ಕವನು. ಇದೋ ನೋಡೆನ್ನ
ಶರೌಘಮಂ ಮೂಢ - ಕೊಡು ಕಾಳಗವ ಗಾಡ ||

ದರುವು

ನಿಂದು ಮರುಳೇ ತೋರೊ ಬಲವನೂ
ರಣರಂಗದೊಳಗೇ
ಕೊಂದಡಲ್ಲದೇ ಬಿಡೆನು ನಿನ್ನನೂ ||

ಯೌವನಾಶ್ಚ: ಯಲವೋ ದುಷ್ಠ ! ನಿನ್ನ ಬಾಣಗಳನ್ನು ತರಿತರಿದು ಕತ್ತರಿಸಿ ಶರಗಿರಿಯನೊಟ್ಟುವೆನು. ನಾ ಎಸೆವ ಕ್ರೂರ ನಾರಾಚಗಳು
ಕೊರೆದರೆದು ಕಡದಿರಿದು ತುರುಗಿ ತುಂಡಿಸಿ ಬಿಡುವುವು ನಿನ್ನ ಸಹಿಸಿಕೋ ಯನ್ನ ಶರಾಘಾತವಂ ದುರುಳಾ ಕತ್ತರಿಸುವೆ ಕರುಳಾ ||

ದರುವು

ಮೊಲವ ಹಿಡಿವ ಚದುರ ಬಲೆಯೊಳೂ
ಕಾನನದ ಕರಿಯು
ಸಿಲುಕಲಹುದೇ ಅಬಲತನದೊಳೂ ||

ಪ್ರವೀರ: ಯಲಾ ಮೂರ್ಖ ! ಮೊಲವನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಬೀಸುವ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾನನದ ಮದಕರಿಯು ಸಿಲುಕಿ ಬಳಲುವುದೇ ! ಪ್ರಳಯ
ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೀಸುವ ಜಂಝಾ ಮಾರುತದಂತೆ ಯನ್ನ ಚಂಡಕಾಂಡಗಳು ನಿನ್ನ ಪರ್ಬಡೆಯನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿ ಆರ್ಭಟಿಸುತ್ತಾ ಬರುವಾಗ ನೀನು
ಪರಾಕ್ರಮದಿಂದ ಆ ಕೂರ್ಗಣಿಗಳ ಇರಿತವನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಲ್ಲುವಂಥವನಾಗೋ ಅಧಮಾ - ನೋಡೆನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮಾ ||

ದರುವು

ಬಾರೋ ತರಳಾ ತೋರೋ ಶೌರ್ಯವಾ
ದುರದೊಳಗೆ ನಿನ್ನ
ಶಿರವ ತೆಗೆವೆ ಎಸೆದು ಅಸ್ತವಾ ||

ಯೌವನಾಶ್ಚ: ಯಲಾ ಪ್ರವೀರ ! ಯನ್ನ ಅಂಜಿಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ಹಂಗುದೊರೆದು ಅಜರಾಮರನಾಗಬೇಕೆಂದು ಹವಣಿಸುತ್ತಿರುವೆಯಾ ಬಾಲ !
ನೀನು ಇನ್ನೂ ಹಸುಳೆ. ನಿನ್ನ ಹುಡುಗತನವನ್ನು ನಿನ್ನ ಹೆತ್ತ ತಾಯಿಯ ಬಳಿ ತೋರು ಹೋಗು ! ಸುಮ್ಮನೆ ಯನ್ನ ಕ್ರೂರ ಬಾಣಕ್ಕೆ ಎತಕ್ಕೆ
ಬಲಿಯಾಗುವೆಯಾ ಬಾಲ - ವದಗಿತು ನಿನಗೆ ಕಡೆಗಾಲ ||

ದರುವು

ಹಸುಳೆಯೆಂದು ತಿಳಿದೆಯೇನಲಾ

ಅಸಮಾಕ್ಷನಾಣಿ

ಮುಸುಡ ಮುರಿವೆ ನಿನ್ನ ನೋಡಲಾ ||

ಪ್ರವೀರ: ಯಲಾ ಯೌವನಾಶ್ಚ ! ಯನ್ನನ್ನು ಹಸುಳೆಯೆಂದು ತಿಳಿದೆಯೇನಲಾ ಭ್ರಷ್ಟಾ ನಾನು ಚಿಕ್ಕವನಾದರೆ ಯನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಬಿಲ್ಲು ಬಾಣಗಳು ಚಿಕ್ಕವೇ ! ಏಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಶಬ್ದಾಡಂಬರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆ - ಜಾಗ್ರತೆ ಕದನಕ್ಕೊದಗು. ಈ ಹಸುಳೆ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಅಸಮ ಬಾಣವನ್ನು ಎಸೆದು ಅಸಮಾಕ್ಷನಾಣಿಗೂ ವಸುಮತೀಶನಾದ ನಿನ್ನ ಮುಸಡನ್ನು ಮುರಿದು ಅಸುವನ್ನು ಕಾಲನ ವಶವರ್ತಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೇ ನಾನು ವೀರನೆಂದೆನಿಸಬೇಕೆನಲಾ ಭಂಡಾ ನಾ ನಿನ್ನ ಮಿಂಡ ||

ದರುವು

ಅಟ್ಟಿ ಬಿಡುವೆ ವಾರಣಗಳನೂ

ಹುಡಿಗಟ್ಟಿ ರಥದ

ಥಟ್ಟುಗಳನು ಸೀಳಿ ಬಿಡುವೆನೂ ||

ಯೌವನಾಶ್ಚ: ಯಲೇ ಪ್ರವೀರ ! ಕಾಳ ಸರ್ಪದಂತೆ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಯನ್ನ ಖಡ್ಗದಿಂದ ನಿನ್ನ ಸೈನ್ಯದ ರಥಿಕರ ರಥಗಳನ್ನು ಪದಾತಿಗಳ ತಲೆಗಳನ್ನು ಕುದುರೆಗಳ ಬುರುಡೆಗಳನ್ನೂ ತುಂಡು ತುಂಡಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿ ಚೆಂಡಾಡುವೆನಲ್ಲದೇ ಕರಿಘಟೆಯು ಬಯಲಾಗುವಂತೆಯೂ, ಕುದುರೆಯ ಬಲವು ಚದುರುವಂತೆಯೂ ರಥಗಳು ಸಿಡಿದು ಹೋಗುವಂತೆಯೂ ವಿಜೃಂಭಿಸುವೆನು. ಜಾಗ್ರತೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿ ನಿಲ್ಲೋ ತರಳಾ ಕತ್ತರಿಸುವೆ ಕೊರಳಾ ||

(ಉಭಯರ ಯುದ್ಧ - ಯೌವನಾಶ್ಚ ಪರಾಭವ)

(ಅನುಸಾಲ್ವ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬರುವಿಕೆ)

ಅನುಸಾಲ್ವ: ಯಲವೋ ದುರುಳನಾದ ಪ್ರವೀರನೇ ! ಕುದುರೆಯನ್ನು ತಂದು ಯನ್ನೊಡೆಯನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ವಿಧೇಯನಾಗದೆ ಪೊಳ್ಳು ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಯನ್ನೊಡನೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲಾಸಕ್ತನಾಗಿ ಬಂದಿರುವೆಯಾ ಹೋರಾ ಕುದುರೆಯ ಚೋರ ||

ದರುವು

ಕಡುಮೂರ್ಖ ದಾನವ ಬಿಡು ನಿನ್ನ ಪೌರುಷ

ಬಡಿದು ಕೊಲ್ಲುವೆ ನಿನ್ನಾ ಕೇಳ್ ನಿನ್ನಾ ||

ತಡೆ ಬಡೆಯಿಲ್ಲದೆ ದುಡುಕು ಮಾತಾಡಲು

ಹೊಡೆದು ಕೆಡಹುವೆನೂ ಬಿಡೆನೂ ||

ಪ್ರವೀರ: ಯಲಾ ಮೂರ್ಖ ದಾನವನೇ ! ತಡೆಬಡೆಯಿಲ್ಲದೆ ಯಂಥಾ ದುಡುಕು ವಚನವನ್ನಾಡುವೆಯೋ ಅಥಮಾ || ಅರಿಗಳಿಗೆ

ಶರಣಾಗತರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ನಾನೇನು ದುರ ಹೇಡಿಯಲ್ಲಾ. ದುರಕ್ತನುವಾಗಿ ಪಾರ್ಥನೆಂಬ ನಾಮಜವೇ ಬರಲಿ. ಸ್ತೋಮವಾದ ಕೇಸರಿಯಂತೆ

ನಿಂತು ಶರಮುಖದಿಂದ ಪರಿ ಭಂಗಿಸುವೆನೋ ಭ್ರಷ್ಟಾ- ಪರಮ ಪಾಪಿಷ್ಠ ||

ದರುವು

ದುರುಳ ಪೇಳುವೆ ಕೇಳ್ ಧುರಕನುವಾಗಲು

ತೆರಿದು ಬಿಡುವೆ ಶಿರವಾ ಕಂಧರವಾ ||

ಹಿರಿಯಬಳ್ಳಾಪುರ ವರದ ಸೋಮೇಶನಾ

ಕರುಣದಿಂದ ಬಡಿವೇ ಕಡಿವೇ ||

ಅನುಸಾಲ್ಯ: ಯಲೋ ಮರುಳೇ ! ನಿನ್ನಂತಹ ಮಂದ ಬುದ್ಧಿಯ ಮಾನವನು ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಲ್ಲ ನೋಡು. ಆಡಿನ ಕುತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸ್ತನದಂತೆ

ವ್ಯರ್ಥವಾದ ನಿನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ಧೀರ ಅನುಸಾಲ್ಯನಲ್ಲಿ ತೋರಬೇಡ ಕಂಡ್ಯಾ. ನೀನು ಬಿಟ್ಟು ಶರಪಂಜರಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕುವ ವೀರನೇ ನಾನು

ವೃಥಾ ಬಳಲುವುದೇತಕ್ಕೇ? ತೋಳನ ಅಳವಿಯಲ್ಲಿ ಮೃಗ ಸಿಕ್ಕಿದಂತೆ ಯನ್ನ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಪ್ರಾಣ ನೀಗುವೆ ಯಾಕೆ ? ತುರಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು

ಜೀವವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ತೆರಳುವಂಥವನಾಗೋ ತರಳಾ ಮುರಿಯುವೆ ಕೊರಳಾ ||

(ಉಭಯರ ಯುದ್ಧ - ಅನುಸಾಲ್ಯ ಪರಾಭವ)

ಭಾಗವತರ ಕಂದ

ಜನಪ ಜಯಮೇಜಯನೆ ಲಾಲಿಸು

ಮೀನಕೇತನ ಯೌವನಾಶ್ಚರೂ

ಭಾನುಪೌತ್ರ ಅನುಸಾಲ್ಯ ವೀರರು ಅತುಲ ಶೌರ್ಯದಲೀ ||

ಅನುವರದಿ ಕಾದಾಡಿ ಪರಿಭವ

ವನ್ನು ಹೊಂದಲು ಬಂದ ಪಾರ್ಥನು

ದಿನಮಣಿಯನಾವರಿಸೆ ರಾಹುವು ಬರುವ ತೆರನಂತೆ ||

ಸಾರಥಿ: ಸ್ವಾಮಿ ಅರ್ಜುನ ಭೂಪಾಲರೇ ! ನೀಲಧ್ವಜನ ಸುತನಾದ ಪ್ರವೀರನು ಶ್ಯಾಮಲಾವತಿಯರಸನಂತೆ ಮುಳಿದು, ದುರದಲ್ಲಿ ಭೀಮ

ವಿಕ್ರಮರಂತೆ ಮೆರೆಯುವ ನಿಮ್ಮ ಸೇನಾ ನಾಯಕರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಪರಾಭವಗೊಳಿಸಿದನೈಯ್ಯ ಭೂಪ ಕೀರ್ತಿ ಕಲಾಪ ||

ಅರ್ಜುನ: ಅಯ್ಯ ಸಾರಥಿ ! ನೀನು ನುಡಿಯುತ್ತಿರುವ ವಚನವು ನಿಜವೇ ! ಅತುಲ ಪರಾಕ್ರಮಿಗಳಾದ ನಮ್ಮ ಸೇನಾ ನಾಯಕರು ಆ ದುರುಳ ಬಾಲಕನಿಂದ ಪರಾಜಿತರಾದರೇ, ಆಶ್ಚರ್ಯರ ಆಶ್ಚರ್ಯರ. ನಾನು ಈಗಲೇ ಯುದ್ಧ ಸನ್ನದ್ಧನಾಗಿ ಹೊರಟು ಆ ತರಳನನ್ನು ಸದೆ ಬಡಿಯುವೆನೈಯ್ಯ ಸಾರಥೀ ||

(ಅರ್ಜುನ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬರುವಿಕೆ)

ಅರ್ಜುನ: ಯಲೋ ಪ್ರವೀರ ! ಈ ಅರ್ಜುನನ ಅಂಜಿಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ಬವರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಭಟರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಯಲು ಮಾಡಿದನೆಂಬ ಬಿಂಕದಿಂದ ಭಯವಿಲ್ಲದೆ ಬಲಶಾಲಿಯೆಂದು ನಿಂತಿರುವೆಯಾ ಮೂರ್ಖ! ನೀನು ಹಸುಳೇ ! ನಿನ್ನಿಂದಾಗದು ಪುರಕ್ಕೆ ತೆರಳಿ ನಿನ್ನ ತಾತನನ್ನು ಬರಮಾಡೋ ತರಳಾ ಕತ್ತರಿಸುವೆ ಕೊರಳಾ ||

ಪ್ರವೀರ: ಯಲಾ ಅರ್ಜುನ ! ನೀನು ಭೀಮಾನುಜನೋ ! ಭಯವಿಲ್ಲದೆ ಬಲವಿದೆಯೆಂದು ಸಮರಕ್ಕೆ ಬಲು ಬಿರುಸಿನಿಂದ ಸೊಕ್ಕಿ ಶಬ್ದಾಡಂಬರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಸಾರುತ್ತಿರುವೆಯೋ ! ಶತ್ರುಗಳ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಶೌರ್ಯ ಸಾಹಸಗಳನ್ನು ತೋರಿ ಧುರವೀರನೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹವಣಿಸುತ್ತಿರುವೆಯಾ. ಬಾ ನಿನ್ನ ಸಾಹಸವನ್ನು ಈ ಧೀರ ಪ್ರವೀರನಲ್ಲಿ ತೋರುವಂಥವನಾಗೋ ಅರ್ಜುನ ಅತಿ ದುರ್ಜನ ||

(ಯಜ್ಞಾಶ್ಚ ಬರುವಿಕೆ)

ಕಂದ||ರಾಗ

ಜಾತಿ ಸೇವಂತಿಗೆ ಶಿರೀಷ ಮೊದಲಾದ ಪೂ
ಜಾತಿ ಗಳೊಳಿಂತಲಗೊಯ್ಯುತುಪವನ
ದೊಳ್ಳಿಜಾತಿಶಯ ಲೀಲೆಯಿಂದಿರುತಿರ್ದಳಾ
ಮದನ ಮಂಜರಿ ಕೆಳದಿಯರೊಡನೇ ||
ಭೂತಳದೊಳಿದು ಶುಭಾಕಾರದಿಂದಾಶ್ಚರ್ಯ
ಭೂತಮನೆ ಮೈ ತೋರಿತಾಗಳಮರೇಂದ್ರ
ಸಂಭೂತನ ತುರಂಗಮದಂ ಕಂಡು
ಮುತ್ತಿದರ್ ಮತ್ತಗಜಗಾಮಿನಿಯರು ||

ಭಾಗವತರು: ಕೇಳಿದರೇನಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಮದನ ಮಂಜರಿಯು ತನ್ನ ಗೆಳತಿಯರೊಂದಿಗೆ ವನವಿಹಾರದೊಳಿರಲೂ, ಇಂದು ಕುಲತೀಲಕರಾದಂಥ ಧರ್ಮರಾಯರ ಯಾಗದ ಕುದುರೆಯು ಅಮರೇಂದ್ರ ಸಂಭೂತನ ಬೆಂಗಾವಲಿನಿಂದ ಮಾಹಿಷ್ಮತಿಯ ಪುರದ ಉಪವನಕ್ಕೆ ಬರಲು ಅದಂ ಕಂಡ ಮದನ ಮಂಜರಿಯು ಆಶ್ಚರ್ಯರಚಕಿತಳಾಗಿ ತನ್ನ ಗೆಳತಿಯರೊಂದಿಗೆ ತುರಗವನ್ನು ಸುತ್ತುವರಿದಳೈಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ ||

ಮದನಮಂಜರಿ: ಅಪ್ಪಾ! ಸಾರಥೀ ನಾನಾ ಬಗೆಯ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಇಂಪಾದ ಗಾನವಂ ಆಲಿಸುತ್ತಾ, ಪುಷ್ಪಗಳ ಮಕರಂದ ಸೌರಭವನ್ನು ಆಸ್ವಾದಿಸುತ್ತಾ ಕೆಳದಿಯರೊಂದಿಗೆ ಈ ವನದಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತಿರುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಧಾವುದೋ ಒಂದು ಕುದುರೆಯು ಬಂದು

ತರುಲತಾದಿಗಳನ್ನು ತುಳಿದು ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲವೂ ಸಾರಥೀ ನೋಡಿದರೆ ಅದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಕುದುರೆಯ ಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಧಾವುದೋ ದೇಶದ ರಾಜನ ಕುದುರೆಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದೆ. ಗಂಧಾಕ್ಷತೆಗಳಿಂದ ಪೂಜ್ಯತೆ ಹೊಂದಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಅದರ ಘನಿಯಲ್ಲಿ ಕನಕದಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದಾದ ಕಾರಣ ಈಗ ನಾನು ತ್ವರಿತದಿಂದ ಹೋಗಿ ಯನ್ನಯ ಪ್ರಾಣಕಾಂತನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದು ತಂದು ತುರಗವನ್ನು ತೋರಿಸುವೆನವೂ ಸಾರಥೀ ||

ಮದನ ಮಂಜರಿ-ದರುವು

ತುರಗವು ಧಾರದೋ ಪರಿಯೇನ ತಿಳಿಯದೂ ಪ್ರಾಣಕಾಂತ
ತರುಲತಾದಿಗಳನ್ನು ಮುರಿಯುತ್ತಲಿರುವುದೂ ಪ್ರಾಣಕಾಂತ ||

ಮದನ ಮಂಜರಿ: ಹೇ ಪ್ರಾಣಕಾಂತ! ನಮ್ಮ ಈ ಉದ್ಯಾನವನದಲ್ಲಿ ತನ್ನಿಚ್ಛಾನುಸಾರವಾಗಿ ಸಂಚರಿಸುವ ಈ ಕುದುರೆಯು ಧಾರದೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲಾ ಅದು ಒಳಹೊಕ್ಕು ನಾನಾ ಬಗೆಯ ಪುಷ್ಪಲತೆಗಳನ್ನು ಖುರಗಳಿಂದ ಮುರಿದು ಧರಗೀಡಾಗುವುದನ್ನು ನೋಡಿದೆಯೇನೈ ರಮಣಾ-ಕರುಣಾಭರಣ ||

ದರುವು

ವರ್ಣವು ಬಿಳಿಯದೂ ಕರ್ಣವೊಂದಾಗಿದೆ ಪ್ರಾಣಕಾಂತ
ಬಣ್ಣಿಸೆ ಪುಚ್ಚವೂ ವರ್ಣದಿ ಪೀತವೂ ಪ್ರಾಣಕಾಂತ ||

ಮದನ ಮಂಜರಿ: ಹೇ ಮನೋಪ್ರೀತ! ಈ ಕುದುರೆಯನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಶ್ವೇತವರ್ಣದ್ದಾಗಿ, ಏಕ ಕರ್ಣವುಳ್ಳ ತುರಗವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದು, ಅಲ್ಲದೇ ಅದರ ಬಾಲವು ಹಳದಿಯಬಣ್ಣವಾಗಿ ಮನೋಹರವಾಗಿ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಾ ಇರುವುದೈ ಕಾಂತ-ಸದ್ಗುಣವಂತ ||

ದರುವು

ಮುತ್ತು ರತ್ನಗಳಿಂದ ಮೊತ್ತವಾಗಿರುವುದು ಪ್ರಾಣಕಾಂತ
ನೆತ್ತಿಯೊಳು ಹೇಮದಿಂ ಕೆತ್ತಿದ ಪಟ್ಟಿಯೂ ಪ್ರಾಣಕಾಂತ ||

ಮದನಮಂಜರಿ: ಹೇ ರಮಣಾ! ಮುತ್ತುರತ್ನ ವಜ್ರ-ವೈಷ್ಣವ ಮಾಲೆಗಳಿಂದ ದೇದೀಪ್ಯವಾಗಿ ಕುದುರೆಯು ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವುದು ನೋಡಿದರೆ ಧಾವುದೋ ದೇಶದ ರಾಜನ ಕುದುರೆಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದು. ಅಲ್ಲದೆ ಅದರ ಮಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬಂಗಾರದಿಂದ ಕೆತ್ತಲ್ಪಟ್ಟ ಕನಕಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೋ ಲಿಖಿತವನ್ನು ಬರೆದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದೆಯೈಯ್ಯ ದೊರೆಯೇನೀವಿದ ತಿಳಿಯೇ ||

ದರುವು

ಗಂಧಪುಷ್ಪಾದಿಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಿಹುದೂ ಪ್ರಾಣಕಾಂತ
ಸುಂದರವಾಗಿದೆ ಇಂದ್ರನ ತುರಗವೋ ಪ್ರಾಣಕಾಂತ ||

ಮದನ ಮಂಜರಿ: ಹೇ ಮನೋವಲ್ಲಭಾ! ಗಂಧ ಪುಷ್ಪಾದಿಗಳಿಂದ ಬಹುಪೂಜ್ಯತೆ ಹೊಂದಿರುವುದು ನೋಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ದೇವೇಂದ್ರನ ಕುದುರೆಯಾದ ಉಚ್ಚೈಶ್ರವದಂತೆ ಬಹು ಸುಂದರವಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿರುವುದೈ ನಾಥ ಯನ್ನ ಮನೋಪ್ರೀತೆ ||

ದರುವು

ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರ ವರದ ಸೋಮೇಶನಾ ಪ್ರಾಣಕಾಂತ
ಕರುಣದಿಂದಿಲ್ಲಿಗೆ ಭರದಿ ಬಂದಿಹೆಯೇನೋ ಪ್ರಾಣಕಾಂತ ||

ಮದನ ಮಂಜರಿ: ಹೇ ಕಾಂತ! ಈ ಧರಣಿಗೆ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಮೆರೆಯುವ ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರವನ್ನು ಕರುಣದಿಂದ ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ಗಿರಿಸುತೇ ಪ್ರಾಣೇಶ್ವರನಾದ ಶ್ರೀ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಕೃಪಾ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಕುದುರೆಯು ನಮ್ಮ ಉಪವನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದೆಯೆಯೈ ಕಾಂತ ಕಾಮಿನೀ ವಸಂತ ||

ದರುವು-ಜಂಪೆ

ಖುಲ್ಲರಾಯರ ಕುದುರೇ ಸೊಲ್ಲು ನುಡಿಯುತಲಿರುವೇ
ಪುಲ್ಲಲೋಚನೆಯದರ ಫಾಲಲಿಖಿತವನೂ ಪತ್ರವನೂ ||
ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದಲೀ ನಿಲ್ಲಾದೆ ನೀ ನೋಡು
ಎಲ್ಲಾ ವಿವರಗಳನ್ನೂ, ನಲ್ಲೆ ತಿಳಿಸೆನಗೇ, ಪೇಳ್ ಎನಗೇ ||

ಪ್ರವೀರ: ಕಮಲಗಂಧಿಯಾದ ಹೇ ಕಾಂತೆ! ಈ ಕುದುರೆಯು ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇದು ಧಾವ ಖುಲ್ಲರಾಯನ ಕುದುರೆಯೇ ತಿಳಿಯದು. ಹೇ ಪುಲ್ಲಲೋಚನೆ ಈ ತುರಗದ ಸುಂದರವಾದ ಸೊಲ್ಲನ್ನು ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ವರ್ಣಿಸದೇ, ಅದರ ಫಣಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರುವ ಬಂಗಾರದ ಲಿಖಿತ ಪತ್ರವನ್ನು ಅತಿಜಾಗ್ರತೆ ಬಿಚ್ಚಿ ಶೃತಪಡಿಸುವಂಥವಳಾಗೆ ನಾರೀ-ಮದನ ವೈಯ್ಯರಿ ||

ಮದನಮಂಜರಿ: ಹೇ ಪ್ರಾಣಕಾಂತ! ಈ ಕುದುರೆಯ ಫಣಿಯಲ್ಲಿರುವ ಬಂಗಾರದ ಪತ್ರವನ್ನು ಓದುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಚಿತ್ತವಿಟ್ಟು ಲಾಲಿಸೈ ಭೂಪಾ ಕೀರ್ತಿ ಕಲಾಪ ||

ಕಂದ || ಕೇದಾರಗೌಳ

ಇಂದು ಕುಲದಗ್ಗಳೆಯ, ಪಾಂಡವ ಸುಧಾಪಾಲ
ನಂದನ, ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ನರೇಂದ್ರನದ್ಧರ ಹಯ
ಮಿದಂ, ದಿಟ್ಟರಾರಾದೊಡಂ ಕಟ್ಟಿಕೊಳಲಾ
ಪೋಡಿಕೆಯೊಳೆಂಬೀ ಲಿಪಿಯನೂ ||
ಸಂದಿಸಿ ಬರೆದ ಕನಕಪಟ್ಟ ಮನದರ ಫಣಿ
ಯೊಳೊಂದಿಸಿ ತುರಂಗಮವನಮಲ ವಸ್ತ್ರಾ

ಭರಣದಿಂ ದಿವ್ಯ ಗಂಧ ಮಾಲ್ಯಾಕ್ಷತೆ

ಗಳಿಂದಲಂಕರಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವರೈ ರಮಣಾ ||

ಮದನಮಂಜರಿ: ಹೇ ರಮಣಾ ಈ ಧರಣಿಯೋಳ್ ಅತಿ ವೈಭವದಿಂದ ಮೆರೆಯುವ ಇಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥ ಪುರವನ್ನು ದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ಕುಮುದ ಸಖ ಕುಲ ತಿಲಕರಾದಂಥ ಪಾಂಡು ಮಹಾರಾಜರ ಪುತ್ರ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಯಾಗದ ಕುದುರೆಯಂತೆ, ಈ ವಸುಧೆಯಲ್ಲಿ ಪರಾಕ್ರಮವುಳ್ಳಂಥ ರಾಜರು ಧಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಈ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಂತೆ. ಆ ರೀತಿ ತುರಗವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ ರಾಜರನ್ನು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಜೈಸಿ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡುಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸೈನ್ಯದೊಡನೆ ಮಹಾವೀರನಾದ ಪಾರ್ಥನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಇದ್ದಾರಂತಲೂ ಬರೆದು ಇದೇ ಸ್ವಾಮಿ ಇದ್ದ ವಿವರವನ್ನು ಶ್ರುತಪಡಿಸಿದ್ದೇನೈ ರಮಣಾ ಕರುಣಾಭರಣಾ ||

ದರುವು ||

ಇಷ್ಟು ಗರ್ವದ ಲಿಖಿತಾ ದುಷ್ಟ ಬರೆಯಲುಬಹುದೇ

ಸೃಷ್ಟಿಗೀಶನ ದಯದೀ ಕಟ್ಟುವೆ ತುರಗವನೂ ನಾ ಬಿಡೆನೂ

ಕೆಟ್ಟಲಿಖಿತವ ಬರೆದೂ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಅಶ್ವವನೂ

ಕಣ್ಣಾದೇ ಬಿಡಲು ತಾ ದಿಟ್ಟ ನೃಪಸುತನೇ, ವರಸುತನೆ, ಕ್ಷತ್ರಿಯನೇ ||

ಮದನಮಂಜರಿ: ಚಕ್ರವಾಕ ಕುಚದ್ವಯೆಯಾದ ಮದನ ಮಂಜರಿಯೇ ಕೇಳು! ಕುದುರೆ ಯಾರದು? ಪುನಃ ಹೇಳು ಧರ್ಮರಾಯನದೋ, ಕಟ್ಟಿದ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಅರ್ಜುನನು ಬಂದಿದ್ದಾನಂತೆಯೋ. ಆತನು ಬಹಳ ಪರಾಕ್ರಮಿಯಂತೆಯೋ ಬರಲಿ, ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲವೇ ಅವನ ಶೌರ್ಯ ಧೈರ್ಯಗಳು ತಿಳಿಯುವುದು. ತಾನು ಬಹಳ ಬಲಿಷ್ಠನೆಂದೂ ಇತರರು ಅಬಲರೆಂತಲೂ ತಿಳಿದು ಇಂಥ ಲಿಖಿತವನ್ನು ಬರೆದು ಕುದುರೆಯ ಫಣಿಗೆ ಕಟ್ಟಬಹುದೇ. ಆಗಲಿ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಅವನ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ಇಂದು ನೋಡಿಯೇ ಬಿಡುವೆನು ರಮಣೇ ಕಾಂತಿದ್ಯುಮಣಿ ||

ದರುವು

ಪಟ್ಟದ ರಾಣಿಯೇ ನೀನೂ ನೆಟ್ಟನೇ ಸಖಿಯರೊಳು

ಪಟ್ಟಣಕೆ ಭರದಿಂದ ಥಟ್ಟನೆ ನೀ ತೆರಳೇ ಹೇ ತರಳೇ ||

ಮುಟ್ಟಿಸುತ ವಾರ್ತೆಯನೂ ದಿಟ್ಟ ಯನ್ನಯ ಪಿತಗೇ

ದುಷ್ಟನೊಳು ಕಾದಾಡಿ ಶ್ರೇಷ್ಠಾನೆನಿಸುವೆನೂ ನಾ ಬಿಡೆನು ||

ಪ್ರವೀರ: ಎಲೆ ಭೃಂಗ ಕುಂತಳೆಯಾದ ಪಟ್ಟದರಾಣಿಯೇ! ನೀನು ಕೆಳದಿಯರೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಥಟ್ಟನೇ ತೆರಳುವಂಥವಳಾಗು. ನಾನೀಗಲೇ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರುವ ಯನ್ನಯ ಜನಕನಿಗೆ ಈ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಚಾರನ ಮುಖೇನ ಮುಟ್ಟಿಸಿ, ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಕರೆಸಿ ಅರ್ಜುನನೊಡನೆ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡಿ ಜೈಸದಿದರ್‌ ನೀಲಧ್ವಜ ಭೂಪಾಲನ ವೀರಸುತ ವೀರ ಪ್ರವೀರನೆಂದೆನಿಸಬೇಕೆ ಕಾಂತೆ-ಮತಿಗುಣವಂತೆ ||

ಕಂದಾರ್ಥ ||

ಇಂದೀವರಾಕ್ಷ ರಣಧೀರ ಕಂದರ್ಪ ಸಮರೂಪ
ಸುಂದರಾಂಗನೇ ಜಯವಧುವ ಚಂದದಿಂದೆಳೆತರಲು
ಪೋಗಿಬಾ ರಮಣಾ ಕರುಣಾಭರಣಾ
ಪೋಗಿ ಬಾ ರಮಣಾ ||
ಇಂದು ಸಮರಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಇಂದ್ರನಾತ್ಮಜನನ್ನು
ಚಂದದಿಂ ಜೈಸುತಾ ನಂದದಿಂ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ||
ಮುತ್ತಿನಾರತಿಯಾ ಯೆತ್ತುವೆ ರಾಯ
ರತ್ನದಾರತಿಯಾ ||

ಮದನಮಂಜರಿ: ಇಂದ್ರನ ವಜ್ರಾಯುಧವನ್ನು ಅಣಕಿಸುವ ಖಡ್ಗಧರನಾಗಿಯೂ ಮದಿಸಿರುವ ಅರಿರಾಜರ ಶೌರ್ಯ ಪ್ರತಾಪವೆಂಬ ಚಿಗುರಿಗೆ
ವಾರಣಪ್ರಾಯನಾಗಿಯೂ ಇರುವ ಹೇ ಕಾಂತ! ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಪೋಗಿಬಾರೈ ರಮಣ! ಮಂಗಳವಾಗಲಿ! ಇಂದಿನ ಸಮರದಲ್ಲಿ ಪುರಹೂತ
ಸಂಭವನಾದ ಪಾರ್ಥನನ್ನು ಜಯಿಸಿ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಕರವಿಡಿದು ಹರುಷದಿಂದ ಬರಲೆಂದು ನಿಮಗೆ ಮುತ್ತಿನಾರತಿಯನ್ನು ಬೆಳಗಿ ಪಾಡುವೆ
ಕಾಂತ! ಜಗತ್ಪಾವನನಾದ ದೇವಪುರಂದೊಡೆಯನ ಕೃಪೆಯು ನಿಮಗಿರಲಿ ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರದ ಗಿರಿಜಾಕಾಂತ ಶ್ರೀಸೋಮನಾಥನು
ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಾಪಾಡಲಿ. ರಿಪುಗಳನ್ನು ಸದೆ ಬಡಿದು ಸುಖಿಯಾಗಿ ಬಾಳುವಂತಾಗಲಿ ರಣಾಗ್ರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ಶತ್ರುಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಿ ಈ
ವಸುಧೆಗೆ ಒಡೆಯರಾಗಿ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಿ ಮೈದೆಗೆದು ಕಾದು ಜಯಸಿರಿಯ ಐದೆತನವು ನಿಮ್ಮಿಂದ ಮೆರೆದು ಶೋಭಿಸಲು ಇಂದು ನೀವು
ಸಮರಕ್ಕೆ ಪೋಗಿ ಬರಬಹುದೈ ರಮಣಾ-ಹರ ತೋರಿಸಲಿ ಕರುಣಾ ||

ಭಾಗವತರ ದರುವು ||

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರಿತ್ರೀ
ಪಾಲ ತುರಗವ ಕಟ್ಟಿ ವೀರನೂ
ಬಳಿಕ ತರಿಸಿದ ನಖಿಲ ಸೈನ್ಯವ ಕಾಳಗವ ಜೈಸೇ ||

ಪುರಂದೊಳಿರುತಿಹ ಯನ್ನ ಜನಕಗೇ
ಚರರನಟ್ಟಿಸಿ ವಿವರಗಳನೂ ||
ಭರದಿ ತಿಳಿಸಿದ ಕದನವೊದಗಿದ ಪರಿಯನೆಲ್ಲವನೂ ||

ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರದ ಅಂತ್ಯದಿ
ಸ್ಥಿರದಿ ನೆಲೆಸಿದ ಸೋಮನಾಥನ
ಸ್ಮರಿಸಿ ಕುವರನು ಧುರಕ್ಕೆ ಹೊರಟನು ಧರೆಯು ತಲ್ಲಣಿಸೇ ||

ಪ್ರವೀರ: ಯಲಾ ಸಾರಥಿ ನೀನು ಅತಿಭರದಿಂದ ತೆರಳಿ ಪುರಂದೊಳಿರುವ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರಾದ ನೀಲಧ್ವಜ ಭೂಪಾಲರ ಸಮ್ಮುಖಕ್ಕೆ
ತೆರಳಿ, ಯನಗೆ ಪಾರ್ಥನೊಡನೆ ಕಾಳಗವು ಸಂಭವಿಸಿರುವ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಚತುರಂಗ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಯಾವತ್ತೂ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ

ಕಳಿಸುವುದಲ್ಲದೇ ಆ ಖೂಳನಾದ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ, ಧೀರ ಪ್ರವೀರನು ಕುದುರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವನೆಂಬ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಅರುಹಿ ಬಾರೋ ದೂತ-ರಾಜಸಂಪ್ರೀತ ||

(ಅರ್ಜುನ ಮತ್ತು ಸೈನ್ಯ ಬರುವಿಕೆ)

ತೆರೆ-ದರುವು

ಹಿಮಕರನ ಕುಲತೀಲಕ ವಸುಧಾ

ರಮಣ ಪುಣ್ಯೋದಯ ಸುಭಾಷಿತ

ವಿಮಲ ಗುಣಚಾರಿತ್ರ ಸನ್ನತ ಸತ್ಯ ಸಂಚಾರ ||

ತುರಗ ಕಟ್ಟಿದ ವಾರ್ತೆ ತಿಳಿಯುತಾ

ನರಪ ಫಲುಗುಣ ಕಿಡಿಗಳುಗುಳುತಾ

ಧುರಕೆ ಬಂದನು ಧೀರ ನಿಜಪರಿ ವಾರ ಸಹಿತಾ ||

ತರಣಿ ಪೌತ್ರನು ಕರ್ಣ ತನಯನೂ

ಧುರಪರಾಕ್ರಮಿ ಯೌವನಾಶ್ವನೂ

ಮಾತನೂ ಅನುಸಾರ್ಯರಾಜನಾ ಸೇರಿ ತ್ವರಿತದಲಿ ||

ಬಂದನಾಕ್ಷಣ ವಾಸವಾತ್ಮಜಾ

ಇಂದುಧರ ಶ್ರೀ ಸೋಮನಾಥನಾ

ಚಂದದಿಂ ಮನದೊಳಗೆ ಸ್ಮರಿಸುತಾ ಅಂದು ರೌದ್ರದಲೀ ||

ಅರ್ಜುನ: ಯಲಾ ಚಾರ ಹೀಗೆ ಬಾ, ಮತ್ತೂ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೀಗೆ ನಿಲ್ಲು. ಭಳಿರೆ ಚಾರ! ವಾಸವಾತ್ಮಜನೆನಿಸಿ ಆತನಿಂದ ದತ್ತವಾದ ಸಿಡಿಲಿಗೆ

ಸಮಾನವಾದ ದಿವ್ಯ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಧರಿಸಿದವನಾಗಿ ಮದಗಜದಂತೆ ಗರ್ವ ವಿಜೃಂಭಿತನಾಗಿ, ಧೂಮ ರಹಿತನಾದ

ಯಜ್ಞೇಶ್ವರನೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಜ್ವಾಜ್ವಲ್ಯಮಾನನಾಗಿ ಸಾರಿ ಸಂಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರುವ ಯನ್ನನ್ನು ಧಾರೆಂದು ವಿಚಾರಿಸುವ

ಪಾಮರ ನೀ ಧಾರೋ ಯನ್ನೊಳು ಸಾರೋ ||

ಹಾಗಾದರೆ ಯಮ್ಮ ವಿದ್ಯಮಾನವನ್ನು ಪೇಳುತ್ತೇನೆ ಚಿತ್ತವಿಟ್ಟು ಕೇಳೋ ಸಾರಥೀ-ಸಂಧಾನಮತಿ

ಈ ಸಪ್ತಾಚಲ ಮಧ್ಯದೋಳ್ ಅತಿರಮಣೀಯವಾಗಿ ಕಂಗೊಳಿಸುವ ಧಾವ ಇಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥಪುರವನ್ನು ಸಾಂದ್ರ ವೈಭವದಿಂದ ಪರಿಪಾಲಿಸಿದ

ಬ್ರಾಹ್ಮಣಹಿತ, ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಕೋವಿದ ಪಾಂಡುಮಹಾರಾಯರ ಧರ್ಮಪತ್ನಿ ನಾರಿ ಶಿರೋಮಣಿ ಕುಂತೀದೇವಿಯವರ ಗರ್ಭಾಂಬುಧಿಯೋಳ್

ಅಮರಾವತೀಶ್ವರನ ವರದಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿ, ಸತ್ಯಸಂಧನೂ, ಅಜಾತಶತ್ಯವೂ ಎನಿಸಿದ ಧರ್ಮರಾಯರಿಗೆ ಅನುಜನೆಂದೆನಿಸಿ, ಅಪ್ರಮೇಯ

ಪ್ರಭಾವನಾದ ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷನಿಗೆ ಭಾವ ಮೈದುನನೆಂದೆನಿಸಿದ ಅರಿರಾಯರ ಮಿಂಡ, ಮೂರು ಲೋಕದಗಂಡ, ಭುಜಬಲದೋರ್ದಂಡ,

ಚಂಡ ಪ್ರಚಂಡ, ಗಂಡುಗಲಿ ಗಾಂಡೀವಿಯಾದ ಅರ್ಜುನನು ಬಂದು ಇದ್ದಾನೆಂದು ಈ ಪೊಡವಿಯೋಳ್ ಒಂದೆರಡು ಬಾರಿ ಕಿತಾಬ್

ಮಾಡಿಸೋ ಸಾರಥೀ ||

ಭಲಾ ಸಾರಥೀ! ಈ ಸಭಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ! ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣಂದಿರಾದ ಧರ್ಮರಾಯರು, ಮುನಿಮೌನಿಯಾದ ವೇದವ್ಯಾಸರ ಉಪದೇಶದಂತೆ ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿಕೊಂಡು, ಯೌವನಾಶ್ವನ ಪಟ್ಟಣದಿಂದ ಯಾಗದ ಕುದುರೆಯನ್ನು ತರಿಸಿ, ಯಜ್ಞಕುಂಡವನ್ನು ರಚಿಸಿ, ದ್ರೌಪದೀ ಸಮೇತವಾಗಿ ಅಣ್ಣಂದಿರು ಯಾಗವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಕಂಕಣಬದ್ಧರಾಗಿ ಕುಳಿತು ಇದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಬಿರುದಿನ ಅಗ್ಗಳಿಕೆಯನ್ನು ಯಾಗದ ಕುದುರೆಯ ಮಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ, ಆ ಕುದುರೆಯನ್ನು ದೇಶದ ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟಿರುವಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಧಾರಾದರೂ ಪರಾಕ್ರಮಿಗಳು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡರೆ, ಅವರೊಡನೆ ಯುದ್ಧವಂ ಮಾಡಿ ಜಯಿಸಿ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ, ಅವರಿಂದ ಕಪ್ಪ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಸಕಲ ಸೇನಾ ಸಮೇತನಾಗಿ ಬಂದು ಇರುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಸೇನಾಧಿಪತಿಗಳಾದ ಯೌವನಾಶ್ವ ಅನುಸಾಲ್ಯ ವೃಷಕೇತು ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನಾದಿಗಳನ್ನು ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಕರೆಸುವಂಥವನಾಗೊ ಸಾರಥೀ ||

ವೃಷಕೇತು: ಭಲಾ ಚಾರ: ಹೀಗೆ ಬಾ ಮತ್ತೂ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೀಗೆ ನಿಲ್ಲು. ಭಳಿರೇ ಚಾರ! ಭಟರ ಸಿಂಹನಾದಗಳು ವೀರರ ಕಿಲ ಕಿಲಾರವಗಳು ಭಯಂಕರಗಳಾದ ಗೋವಿಷಾಣ, ಭೇರಿ, ಮೃದಂಗ, ಶಂಖಕಳಾಡಿ ವಾದ್ಯ ಧ್ವನಿಗಳೂ ಹಯದ ಹೇಷಾರವಗಳು, ಗಜದ ಬೃಹಿತಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೂಡಿ ವಾಯುವಿನಿಂದ ಉಲ್ಲೋಲ ಕಲ್ಲೋಲವಾದ ಸಮುದ್ರ ಘೋಷದಂತೆ ಅನುಕರಿಸಿ ಬಹುರೌದ್ರದಿಂದ ಬರುತ್ತಿರುವ ಯನ್ನನ್ನು ಧಾರೆಂದು ಕೇಳುವ ನಿನ್ನಯ ನಾಮಾಂಕಿತವೇನು? ತಟತಟನೇ ಪೇಳೋ ಚಾರ-ಸುಗುಣ ವಿಚಾರ! ಹಾಗಾದರೆ ಯಮ್ಮಯ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಪೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಸ್ಥಿರದಿಂದ ಕೇಳೋ ಸಾರಥೀ-ಸಂಧಾನಮತಿ|| ಈ ಭೂಮಂಡಲದೋಳ್ ಅನೇಕ ರಮಣೀಯಕಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಮನೋಹರವಾಗಿ ಕಂಗೊಳಿಸುವ ಹಸ್ತಿನಾವತೀ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಬಹುದಿಟ್ಟತನದಿಂದ ಪರಿಪಾಲಿಸಿದ ಪಾಂಡುಮಹಾರಾಯರ ಅರ್ಧಾಂಗಿನಿ ಕುಂತೀದೇವಿಯವರ ಗರ್ಭಾಂಬುಧಿಯೋಳ್ ದಿನಕರನ ವರ ಪ್ರಸಾದದಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿ, ಈ ಮಹೀಯೋಳ್ ದಾನಶೂರನೆಂದೆನಿಸಿ, ಧರ್ಮರಾಯರ ದಾಯಾದಿಯಾದ ಕೌರವೇಶ್ವರನ ಸೈನ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಡುಪರಾಕ್ರಮಿಯೆಂದೆನಿಸಿ ಭಾರತ ಯುದ್ಧದೋಳ್ ಹೋರಾಡಿ ಸ್ವರ್ಗವನ್ನೈದೂ ಸುರಪನಗರಿಯ ರಂಭಾದಿ ಉರ್ವಶಿಯರ ಅಂಗಸುಖವೆಂಬ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ವೈಭವದಿಂದ ಸುಖಿಸುತ್ತಿರುವ ಕರ್ಣಭೂಪಾಲನ ಸುಮಾರ ರಣಧೀರ ಕಂಠೀರವ ರಿಪುಭಯಂಕರ. ವೀರ ವೃಷಕೇತು ಬಂದು ಇದ್ದಾನೆಂದು ಈ ಮೇದಿನಿಯೋಳ್ ಒಂದೆರಡು ಬಾರಿ ಜಯಭೇರಿ ಬಾರಿಸೋ ದೂತ-ರಾಜ ಸಂಪ್ರೀತ|| ಅಯ್ಯ ಸಾರಥೀ ಈ ನವರತ್ನ ಖಚಿತಮಾದ ಈ ವರ ಸಭಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನಾನು ಆಗಮಿಸಿದ ಪರಿಯಾಯವೇನೆಂದರೇ ಧರ್ಮರಾಯರು ನಡೆಸುವ ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗದ ಕುದುರೆಯ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕ ತಂದೆಯವರಾದ ಅರ್ಜುನ ಭೂಪಾಲರೊಡನೆ ಬಾಹೋಣವಾಯ್ತು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕ ತಂದೆಯವರು ಧಾವಲ್ಲಿರುವರೋ ಅತಿಜಾಗ್ರತೆ ತೋರಿಸೋ ಚಾರಕಾ ಯನ್ನ ಆಜ್ಞಾಧಾರಕ|| ನಮೋನ್ನಮೋ ಹೇ ಜನಕಾ ಚಂದ್ರಕುಲತಿಲಕಾ ||

ಅರ್ಜುನ: ಧೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯಮಸ್ತು ಬಾರೈ ಕಂದಾ ಸಕಲ ಗುಣವೃಂದಾ ||

ವೃಷಕೇತು: ಯನ್ನಿಷ್ಟ ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣವೇನೋ ಪೇಳಬೇಕೈ ತಂದೆ ಸಲಹೆನ್ನ ಮುಂದೆ ||

ಅರ್ಜುನ: ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಈ ರತ್ನ ಖಚಿತಮಾದ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸುವಂಥವನಾಗೈಯ್ಯ ಕುವರಾ- ಸಮರವೀರಾ ||

ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ: ಯಲಾ ಚಾರ ಹೀಗೆ ಬಾ ಮತ್ತೂ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೀಗೆ ನಿಲ್ಲು, ಅಯ್ಯ ಚಾರ ಈಗ ಬಂದವರು ಧಾರೆಂದು ಕರ ಸರೋಜಯುಗಳವಂ ಮುಗಿದು ಅತ್ಯಂತ ಭೀತಿಪರನಾಗಿ ನಯ ವಿನಯಗಳಿಂದ ಮಾತನಾಡಿಸುವ ಭಟನೇ ನೀ ಧಾರು ? ನಿನ್ನಯ ನಾಮಾಂಕಿತವೇನು ? ತಟತಟನೇ ಪೇಳೋ ಭಟ ಕುಟುಂಬಿ || ಹಾಗಾದರೆ ಯಮ್ಮ ವಿಧ್ಯಮಾನವನ್ನು ಪೇಳುತ್ತೇನೆ ಸ್ವಸ್ಥಿರದಿಂದ ಕೇಳೋ ಸಾರಥೀ ||

ಈ ಧರಣಿಯೋಳ್ ಸುರನದಿಗೆ ಮಿಗಿಲೆನಿಸಿ ಮೆರೆಯುವಾ ಯಮುನಾ ನದೀ ತೀರದಲ್ಲಿ ಮನೋ ರಮ್ಯವಾದ ಹೂ ಹಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ತರುಲತಾದಿಗಳಿಂದಲೂ ನಾನಾ ಬಗೆಯ ಪಕ್ಷಿ ಜಾತಿ ವಿಶೇಷಗಳಿಂದಲೂ, ಕೂಡಿ ನಂದನಕ್ಕೆ ಇಮ್ಮಿಗಿಲಾಗಿ ರಂಜಿಸುವ ಉಪವನಗಳಿಂದ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಾ ಮೆರೆಯುವ ದ್ವಾರಕಾಪುರದೊಡೆಯನೆನಿಸಿ, ದೇವಪುರ ನಿವಾಸಿಯಾದ ಶ್ರೀಮನ್ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣನ ಪಟ್ಟದ ರಾಣಿ, ಶುಕವಾಣಿ, ಪನ್ನಗ ವೇಣಿ ಕಮಲಪಾಣಿಯಾದ ರುಕ್ಮಿಣೀ ದೇವಿಯ ಗರ್ಭಾಂಬುದಿಯೋಳ್ ಉದ್ಭವಿಸಿ, ಪಂಚ ಬಾಣನೆಂದು ಮೆರೆಯುವಾ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನನು ಬಂದು ಇದ್ದಾನೆಂದು ಈ ಪೊಡವಿಯೋಳ್ ಒಂದೆರಡು ಭಾರಿ ಜಯಭೇರಿ ಬಾರಿಸೋ ದೂತ – ರಾಜ ಸಂಪ್ರೀತ ||

ಅಂದವಾದ ಈ ವರ ಸಭಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಧರ್ಮರಾಯರು ನಡೆಸುವ ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗದ ಕುದುರೆಯ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ಯಾದವ ಸೈನ್ಯ ಸಮೇತನಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಮಾವಯ್ಯನವರಾದ ಅರ್ಜುನ ಭೂಪಾಲರೊಡನೆ ಬಾಹೋಣವಾಯ್ತು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮಾವಯ್ಯನವರು ಧಾವಲ್ಲಿರುವರೋ ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆ ತೋರಿಸೋ ಚಾರಕ ದ್ವಾರಪಾಲಕ ||ನಮೋನ್ನಮೋ ಹೇ ಮಾವ ಪ್ರಾಣ ಸಂಜೀವ ||

ಅರ್ಜುನ: ಸುಖೀಭವತು ಬಾರೈ ಮಾರನೇ ಸುಂದರಾಕಾರನೇ ಮದನ ಸುಂದರವದನ ||

ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ: ಯನ್ನಿಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣವೇನೋ ಪೇಳಬೇಕೈ ಮಾವ ಕರುಣ ಪ್ರಭಾವ ||

ಅರ್ಜುನ: ಪೇಳುತ್ತೇನೆ ಈ ರತ್ನಮಣಿಮಯವಾದ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸೈ ಮನ್ಮಥನೇ ಅತಿರಥನೇ ||

ಯೌವನಾಶ್ವ: ಯಲಾ ಚಾರ ! ಹೀಗೆ ಬಾ ಮತ್ತೂ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೀಗೆ ನಿಲ್ಲು. ಭಳಿರೇ ಚಾರ ! ಪೂರ್ಣ ಜಲಯುತವಾದ ಕಪ್ಪಾದ ಮೇಘಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಅಗ್ನಿ ಸಮಾನವಾದ ಮಿಂಚುಗಳಿಂದ ನಿಬಿಡೀಕೃತವಾಗಿ ರಂಜಿಸುವ ಮೇಘ ಮಂಡಲವನ್ನು ನೋಡಿ ತನ್ನ ಮನದೋಳ್ ಹರ್ಷವಂ ಪಟ್ಟು “ಪರಶಿವನು ವಿಷಪಾನ ಮಾಡಿ ತಾಂಡವ ವನದಲ್ಲಿ ನಾಟ್ಯ ಮಾಡುವಂತೆ” ವಿಷಾಧಾರ ಭೂತಗಳಾದ ಸರ್ಪಗಳನ್ನು ತುಂಡಿಸಿ ತಕತಕನೇ ಕುಣಿದು ಮೆರೆಯುವ ಮಯೂರದಂತೆ ಯಮ್ಮನ್ನು ಕಂಡು ಭಯಪಟ್ಟು, ಗದ್ದದ ಸ್ವರದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿಸುವ ನಿನ್ನಯ ನಾಮಾಂಕಿತವೇನು ಭಟನೇ – ಭಟರೋಳ್ ಪ್ರಖ್ಯಾತನೇ ||ಹಾಗಾದರೆ ಯಮ್ಮ ವಿಧ್ಯಮಾನವನ್ನು ಪೇಳುತ್ತೇನೆ ಚಿತ್ತವಿಟ್ಟು ಕೇಳೋ ಸಾರಥೀ ||ಯಲಾ ಸಾರಥೀ ಹಾಡುತ್ತಿರುವ ಗಾಯಕರಿಂದಲೂ ಕುಣಿಯುತ್ತಿರುವ ನರ್ತಕಿಯರಿಂದಲೂ ಕೀರ್ತಿಪುಟ್ಟಿರುವ ವಂದಿ ಮಾಗಧರಿಂದಲೂ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕವಿ ಶ್ರೇಷ್ಠರಿಂದಲೂ, ಕಪ್ಪವನ್ನೊಪ್ಪಿಸಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಮಾಂಡಲೀಕರಿಂದಲೂ, ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರಿಂದಲೂ, ದೇದೀಪ್ಯಮಾನವಾದ ಸಭಾಮಂದಿರದಿಂದ ವಿರಾಜಿಸುವ ಭದ್ರಾವತಿ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಬಹು ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ಯೌವನಾಶ್ವ ಭೂಪಾಲನು ಬಂದು ಇದ್ದಾನೆಂದು ಈ ವಸುಮತಿಯೋಳ್ ಒಂದೆರಡು ಭಾರಿ ಜಯಭೇರಿ ಬಾರಿಸೋ ದೂತ – ರಾಜಸಂಪ್ರೀತ ||

ಯಲಾ ಸಾರಥೀ ||ಅಂತಃಪುರ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕಡೆಗಣ್ಣೋಟವೆಂಬ ಕುಡಿ ಮಿಂಚುಗಳಿಗೆ ಹೆದರಿದ ರಾಜಹಂಸದಂತೆ ಭ್ರಾಂತಿಪಡುತ್ತಿರುವ ಮನ್ಮಥ ಸ್ವರೂಪರಾದ ರಾಜಪುತ್ರರನ್ನು ಉಚಿತಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಟ್ಟಿಗೆಯವರಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುವ ಈ ಸಭಾಮಂದಿರಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಂದ ಪರಿಯಾಯವೇನೆಂದರೆ ಧರ್ಮರಾಯರು ನಡೆಸುವ ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗಕ್ಕೆ ಯಾಗದ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಅದರ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ಅರ್ಜುನನೊಡನೆ ಸಕಲ ಸೇನಾ ಸಮೇತನಾಗಿ ಬಂದು ಇರುತ್ತೇನೆ ಈಗ ಅರ್ಜುನ ಭೂಪಾಲರು ಧಾವಲ್ಲಿರುವರೋ ತೋರಿಸೋ ಚಾರ ಯನ್ನ ಆಜ್ಞಾಧಾರ ||ನಮೋ ನಮೋ ಅರ್ಜುನ ಭೂಪ ಕೀರ್ತಿ ಕಲಾಪ ||

ಅರ್ಜುನ: ಅಷ್ಟೈಶ್ವಯರ ಸಿದ್ಧಿರಸ್ತು ಬಾರೈ ಯೌವನಾಶ್ವ ಭೂಪಾಲ ಕ್ಷೋಣಿ ಜನಪಾಲ ||

ಯೌವನಾಶ್ಚ: ಯನ್ನಿಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣವೇನೋ ಪೇಳಬೇಕೆ ದೊರೆಯೇ – ಧೈರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇಸರಿಯೇ ||

ಅರ್ಜುನ: ಪೇಳುತ್ತೇನೆ ಈ ರತ್ನ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸೈಯ್ಯ ರಾಜೇಂದ್ರಾ ಸದ್ಗುಣನಾಂದ್ರ ||

ಅನುಸಾಲ್ವ: ಯಲಾ ಚಾರ ಹೀಗೆ ಬಾ ಮತ್ತೂ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೀಗೆ ನಿಲ್ಲ. ಭಳಿರೇ ಚಾರ ! ಭಯಂಕರವಾದ ಕಾನನದ ಮಧ್ಯಭಾಗದೋಳ್ ತನ್ನ ಮನ ಬಂದಂತೆ ಸಂಚರಿಸುವ ಮೃಗರಾಜನಾದ ಕೇಸರಿಯ ಮುಂದೆ ತಿಳಿಯದೇ ನಿಂತ ಕಳಾಹೀನವಾದ ಮೊಲದ ಮರಿಯಂತೆ, ಯನ್ನ ಆಗಮನವಂ ಕಂಡು, ಭಯಪಟ್ಟು ದಯಾರ್ಥಚಿತ್ತನಾಗಿ ಬಹು ನಯವಿನಯಗಳಿಂದ ಮಾತನಾಡಿಸುವ ಪಾಮರ ನೀ ಧಾರು ? ಜಾತನಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ಪೆತ್ತ ಮಾತಾಪಿತ್ಯಗಳು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕರೆವ ಅಭಿಧಾನವೇನು? ಸ್ವಾಭಿಲಾಷೆಯಿಂದ ಪೇಳೋ ಚಾರ – ಗುಣಮಣಿಹಾರ.

ಹಾಗಾದರೆ ಯಮ್ಮ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಪೇಳುತ್ತೇನೆ ಚಿತ್ತವಿಟ್ಟು ಕೇಳೋ ಸಾರಥೀ ಸಂಧಾನಮತೀ||ಭಲಾ ಸಾರಥಿ ! ವಿಷ್ಣುವು ನಂದಕವೆಂಬ ಖಡ್ಗಧಾರಿಯಾದಂತೆ ಸಂತೋಷಯುತನೂ, ಬ್ರಹ್ಮನು ದೇವತೆಗಳಿಂದ ಸೇವಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಹಂಸವಾಹನನಾದಂತೆ ಜ್ಞಾನಿಗಳಿಂದ ಸೇವಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಸಿಂಹಾಸನಾಸೀನನೂ ದೇವೇಂದ್ರನು ಸಾಸಿರನೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ಭೂತವಾದ ಶರೀರವುಳ್ಳವನೂ, ದೈತ್ಯಧ್ವಂಸಿಯೂ ಆದಂತೆ, ಸಾವಿರಾರು ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ವೀಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ತನುವುಳ್ಳವನೂ, ಶತ್ಯ ಸಂಹಾರಕನೂ ರವಿಯು ಅರಣ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ತಮವನ್ನು ಧ್ವಂಸಮಾಡುವ ಹಾಗೆ, ಅನೇಕ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮದನ ತಾಪವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸತಕ್ಕವನೂ, ಯಮನು ದುಷ್ಕರನ್ನು ನರಕದಲ್ಲಿ ಪೀಡಿಸುವಂತೆ ಪೀಡಿಸುವವನೂ, ರಾಕ್ಷಸ ಶ್ರೇಷ್ಠರಿಂದ ಸೇವಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ನೂತನ ವೈಭವವುಳ್ಳವನೂ, ವರುಣನು ಅಪಾರ ಸಮುದ್ರ ನೀರಿನಿಂದ ಕೂಡಿರುವಂತೆ ಅಜೇಯ ಸೈನ್ಯಯುಕ್ತನೂ ಆದಂಥ ಸಾಲ್ವ ರಾಜನ ಅನುಜ, ಭಾನು ಸಮತೇಜ, ಭೂಭುಜಲಲಾಮ ಅನುಸಾಲ್ವ ರಾಜೇಂದ್ರನು ಬಂದು ಇದ್ದಾನೆಂದು ಈ ಮೇದಿನಿಯೋಳ್ ಒಂದೆರಡು ಬಾರಿ ಜಯಭೇರಿ ಬಾರಿಸೋ ದೂತ – ರಾಜಸಂಪ್ರೀತ ||

ಯಲಾ ಸಾರಥೀ – ರತ್ನ ಖಚಿತವಾದ ಬಂಗಾರದ ಸಿಂಹಾಸನದ ಇಕ್ಕೆಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಡಗಗಳು ಧ್ವನಿ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು, ಬಂದು ನಿಂತು ಗಾಳಿಯಿಂದ ಪುಷ್ಪಭರಿತವಾದ ಲತೆಯು ತೂಗಾಡುವಂತೆ ಕೈಯೊಳಗಿನ ಚಾಮರಗಳನ್ನು ಸಮಯವರಿತು ಬೀಸುತ್ತಿರುವ ಚಾಮರ ಧಾರಿಣಿಯರಿಂದ ರಂಜಿಸುವ ಈ ಸಭಾ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಧರ್ಮರಾಯರು ನಡೆಸುವ ಅಶ್ವಮೇಧ ಯಾಗದ ಕುದುರೆಯ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ಅರ್ಜುನ ಭೂಪಾಲರೊಡನೆ ಬಾಹೋಣವಾಯ್ತು. ಈಗ ಅರ್ಜುನ ಭೂಪಾಲರು ಧಾವಲ್ಲಿರುವರೋ ಅತಿಜಾಗ್ರತೆ ತೋರಿಸೋ ಚಾರಕ – ದ್ವಾರಪಾಲಕ ||ನಮೋನ್ನಮೋ ಹೇ ಪಾರ್ಥ ಸಮರ ಸಮರ್ಥ ||

ಅರ್ಜುನ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಅನುಸಾಲ್ವ ರಾಜೇಂದ್ರಾ ||

ಅನುಸಾಲ್ವ: ಯನ್ನಿಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕರೆಸಿದ ಪರಿಯಾಯವೇನು ಪೇಳಬೇಕೆ ದೊರೆಯೇ – ಧೈರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇಸರಿಯೇ ||

ಅರ್ಜುನ: ಪೇಳುತ್ತೇನೆ ಚಿತ್ತವಿಟ್ಟು ಲಾಲಿಸಿರೈಯ್ಯ ಸೇನಾ ನಾಯಕರೇ ಅಸಹಾಯ ಶೂರರೇ ||

ದರುವು

ವೀರರೇ ಲಾಲಿಸಿಯಿನ್ನೂ ಈಗ

ಒರೆವೇ ಯಮ್ಮಯ ತುರಗವನೂ ||

ಪುರವೂ ಮಾಹಿಷ್ಯತೀ ರಾಜನ ವರಸುತನೂ

ಭರದಿ ಕಟ್ಟಿಹನೆಂದು ಪೇಳಿದ ಚಾರನೂ ವೀರರೇ ಲಾಲಿಸಿ

||

ಅರ್ಜುನ: ಹೇ ಸೇನಾಧಿಪತಿಗಳೇ ಲಾಲಿಸಿ ! ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣಂದಿರಾದ ಧರ್ಮರಾಯರು ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡಲೋಸುಗ ಯಾಗದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ಪೂಜಿಸಿ, ದೇಶದ ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟಿರುವಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಅದರ ಹಿಂಬಲವಾಗಿ ನಾವುಗಳು ಸೇನಾ ಸಹಿತ ಬರುತ್ತಿರಲು ಆ ಕುದುರೆಯು ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಹೊರಟು ಈ ಮಾಹಿಷ್ಯತೀ ಪುರದ ಉಪವನದಲ್ಲಿ ಮೇಯುತ್ತಿರಲು ಅದನ್ನು ಕಂಡು ರಾಜಸುತನಾದ ಪ್ರವೀರನೂ ನಮ್ಮ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿರುವನೆಂದು ಚಾರನು ಪೇಳುತ್ತಿರುವನೈಯ್ಯಿ ಸೇನಾ ನಾಯಕರೇ ಸಮರಾಂಗಣ ಧೀರರೇ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಹಾಗಾದರೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡುವೆನೈ ವಿಪ್ರೋತ್ತಮರೇ ||

ದರುವು

ನೋಡೈಯ್ಯಿ ಮಂತ್ರೀ ಪಾವಕನೇನೋ

ನೋಡೈಯ್ಯಿ ಮಂತ್ರೀ ||

ನೋಡೈಯ್ಯಿ ನೀನೀಗಾ ನಾಡಿನೊಳೀ ವಿಪ್ರಾ

ಬಡಬಾನಲನೇನೋ ದೃಢದೀ ಪರೀಕ್ಷಿಸು || ನೋಡಯ್ಯಿ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಅಯ್ಯಿ ಮಂತ್ರಿ ಈ ವಿಪ್ರನು ತಾನು ಅಗ್ನಿ ಪುರುಷನು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವನು. ಆದ ಕಾರಣ ನೀನು ಆತನ ಸಮೀಪ ವರ್ತಿಸಿ ಆತನನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿ, ಅಗ್ನಿಯು ಅಹುದೋ, ಅಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ನಿಜಾಂಶವನ್ನು ತಿಳಿದು ನೋಡುವಂಥವನಾಗೈ ಮಂತ್ರಿಶೇಖರಾ ರಾಜಕಾರ್ಯ ದುರಂಧರಾ ||

ದರುವು

ದಶರಥನ ಸುತರಾದ ರಾಜೇಂದ್ರಾ ವಿಪ್ರನನೂ ನಿಜದಿ ಸ್ಪರ್ಶವ ಮಾಡೆ

ರಾಜಿಪ ಮೀಸೆಯು ಗಡ್ಡ ದಹಿಸೀ ಪೋಗಿಹುದೂ ||

ಮಂತ್ರಿ: ಹೇ ರಾಜ! ಈ ಭೂಸುರೋತ್ತಮನನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗುತ್ತಿರಲು, ಆತನ ಬಿಸಿಯು ಯನಗೆ ತಾಗಿ ಗಡ್ಡ ಮೀಸೆಗಳು ದಹಿಸಿ ಪೋದವೈಯ್ಯಿ ರಾಜೇಂದ್ರ ಸದ್ಗುಣ ಸಾಂದ್ರ ||

ದರುವು

ದೇವಿ ನೀ ನೋಡು ಪಾವಕನೇನೋ

ದೇವೀ ನೀ ನೋಡು ||

ದೇವಿ ನೀನೀಕ್ಷಿಸು ಈ ವಿಪ್ರೋತ್ತಮನನ್ನೂ

ಪಾವಕನಾದೊಡೆ ಈವೆ ಯನ್ನಯ ಸುತೆಯಾ ದೇವಿ ನೀ ನೋಡು ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ನಾರಿ ಶಿರೋಮಣಿಯಾದ ಜ್ವಾಲೆಯೇ ಕೇಳು. ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಯಮ್ಮ ಮುದ್ದು ಕುವರಿಯಾದ ಸ್ವಾಹಾದೇವಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು
ಲಗ್ನವಂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಪ್ರಯುಕ್ತ, ಈತನು ಪಾವಕನಾಗಿಹನೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡುವಂಥವಳಾಗೇ ಜ್ವಾಲೆ
ಸುಗುಣವಿಶಾಲೆ ||

ದರುವು

ವೈಶ್ವಾನರನೂ ಲಾಲಿಸು ರಮಣಾ ವೈಶ್ವಾನರನೂ ||
ಭೂಸುರನ ವರ್ತಿಸಲೂ ಬಿಸಿಯು ಕಾಣುತ್ತಿಹುದೂ
ವಸನ ದಹಿಸಿ ಇಹುದೂ ಅಸಮಾಕ್ಷನಾಣೆಯೂ || ವೈಶ್ವಾನರನೂ ||

ಜ್ವಾಲೆ: ಹೇ ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯೇ ಈ ಭೂಸುರೋತ್ತಮನನ್ನು ಸಮೀಪಿಸಲು, ಯನ್ನ ಪೀತಾಂಬರವು ದಹಿಸಿರುವುದಾದ ಕಾರಣ. ಈತನು
ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಗ್ನಿಪುರುಷನಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿರುವನೈ ರಾಯ-ಇದೇ ಯನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ||

ದರುವು

ಭೂದೇವನಗ್ನಿ ಈ ಮಾತು ನಿಜವೇ ಭೂದೇವನಗ್ನಿ ||
ಸುದತೀ ಮಣಿಯೆ ಕೇಳು ಮುದದೀ ಪಾವಕನಾಗೆ
ಪದುಮಾಕ್ಷಿ ತನುಜೆಗಾ ದರದಿಂದ ಪರಿಣಯವಾ || ಭೂದೇವನಗ್ನಿ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಮಾರನರಗಳಿಯಂತೆ ಕಂಗೊಳಿಸುವ ಹೇ ರಮಣಿ ಈ ವಿಪ್ರನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಗ್ನಿಪುರುಷನಾದದ್ದೇ ಆದರೆ
ಪದುಮಲೋಚನೆಯಾದ ಸ್ವಾಹಾದೇವಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪರಿಣಯವಂ ಮಾಡುವೆನೇ ರಮಣೀ – ಕಾಂತಿ ದ್ಯುಮಣೀ ||

(ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ನಿಜರೂಪನ್ನು ತೋರುವಿಕೆ)

ದರುವು

ಧರಣೀಶನೇ ಮೆಚ್ಚಿದೆ ತನುಜೆಯ ಭಕ್ತಿಗೆ
ಧರಣೀಶನೇ ಮೆಚ್ಚಿದೆ ||
ಧರಣಿಪಾಲಕ ನಿನ್ನ ತನುಜೆಯ
ಪರಮಭಕ್ತಿಗೆ ಒಲಿದು ನಾನು
ಭರದಿ ಭೂಸುರ ವೇಷ ಧರಿಸಿ
ಹರುಷದಿಂದಲಿ ಬಳಿಗೆ ಬಂದೆನು || ಧರಣೀಶನೇ ಮೆಚ್ಚಿದೆ ||

ಅಗ್ನಿ: ಹೇ ಭೂಪತಿಯೇ ಸರ್ವಾಂಗ ಸುಂದರಿಯಾದ ನಿನ್ನ ತನುಜೆಯು ಸುವ್ರತೆಯಾಗಿ ಪರಮ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಯನ್ನನ್ನು ಅನುದಿನವೂ,
ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿರುವಳಾದ ಕಾರಣ ಆಕೆಯ ಭಕ್ತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿದವನಾಗಿ ಈ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವೇಷವನ್ನು ಧರಿಸಿ ನಿನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದಿರುವೆನೈ ರಾಜನೇ
ಬಿಡು ಮನೋವೇದನೇ ||

ದರುವು

ಭೂವರ ಲಾಲಿಸಿನ್ನೂ ದಿಕ್ಪಾಲಕರೋಳ್

ಪಾವಕನಾಗಿಹೆನೂ ||

ಜೀವಿತೇಶ್ವರನೆಂದು ಬಹುವಿಧ

ಭಾವಭಕ್ತಿಯಿಂದ ತರುಣಿಯು

ದೇವ ನೀ ಕರವಿಡಿದು ಯನ್ನನು

ಸಾವಧಾನದಿ ಸಲಹು ಯೆನಲೂ || ಧರಣೀಶನೇ ಮೆಚ್ಚಿದೆ ||

ಅಗ್ನಿ: ಹೇ ಕ್ಷೋಣಿ ಪಾಲಕನೇ ಅಷ್ಟದಿಕ್ಪಾಲಕರೋಳ್ ಆಗ್ನೇಯ ದಿಕ್ಪದಿಪತಿಯಾಗಿ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಗ್ನಿ ಪುರುಷನಾದ ಯನ್ನನ್ನು
ಮನೋವಲ್ಲಭನೆಂದು ಮನದಲ್ಲಿ ತಿಳಿದು, ಬಹು ಏಕಾಗ್ರಚಿತ್ತದಿಂದ ಆ ತರುಣಿಯು ಕರವಿಡಿದು ಸಾವಧಾನದಿ ಸಲಹು ಎಂದು
ಮೊರೆಯಿಡಲು, ಆಕೆಯ ಭಕ್ತಿಗೆ ಒಲಿದು ಬಂದಿಹೆನೈಯ್ಯು ರಾಯ ಕೊಡು ನಿನ್ನ ಸುತೆಯಾ ||

ದರುವು

ಮಾಡು ವೈವಾಹವನ್ನೂ ತನುಜೆಯ ಕೊಟ್ಟು

ಪೊಡವಿಯೊಳಗೆ ನೀ ಇನ್ನೂ ||

ಜಲಜಲೋಚನೆ ಸ್ವಾಹಾದೇವಿಯ

ಒಡನೆ ಸಂಭ್ರಮ ವಿಭವದಿಂದಲಿ ||

ಮಾಡು ಪರಿಣಯ ಮುದದಿ ಯನಗೇ

ರೂಢಿಗೀಶನು ಮೆಚ್ಚುವಂದದೀ || ಧರಣೀಶನೇ ಮೆಚ್ಚಿದೆ ||

ಅಗ್ನಿ: ಹೇ ಭೂ ಲಲಾಮನೇ! ಈ ವಸುಧೆಗಧಿಕವಾದ ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಯಾಪುರವನ್ನು ಕುಶಲದಿಂದ ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ಅಸಮ ನಯನ ಶ್ರೀ
ಸೋಮೇಶ್ವರನು ಮೆಚ್ಚುವಂದದೀ ನಿನ್ನ ತನುಜೆಯನ್ನು ಬಹು ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ವಿವಾಹ ಮಹೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಯನಗೆ ಕೊಟ್ಟು
ಧಾರೆಯೆರೆಯುವಂಥವನಾಗೈ ರಾಜ ಆಶ್ರಿತಕಲ್ಪ ಭೋಜ ||

ನೀಲದ್ವಜ: ಹೇ ಅಗ್ನಿದೇವ! ಮಾರ್ದವದಿಂದ ಕಮಲನಾಳವನ್ನು ಜಯಿಸಿದ ಆಕೆಯ ಬಾಹುಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಕಮಲಗಳಂತೆ
ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಸ್ತಗಳುಳ್ಳ ಯನ್ನ ತನುಜೆಯಾದ ಸ್ವಾಹಾದೇವಿಯನ್ನು ನಿನಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಪರಿಣಯವಂ ಮಾಡುವೆನು. ಆದರೆ ಇಂದು
ಮೊದಲಾಗಿ ಮಾಹಿಷ್ಮತಿಯ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಕಾರಮಾಗಿ ನೀನು, ಯನ್ನ ಅರಮನೆಯೊಳು ಇರಬೇಕೈ ಅಗ್ನಿದೇವ ಮಹಾನುಭಾವ ||

ಅಗ್ನಿ: ಅದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಪುರಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಕಾರಮಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವೆನೈ ದೊರೆಯೇ ಧೈರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇಸರಿಯೇ ||

ಕಂದಾರ್ಥ ||

ಧರಣೀಶ ಕುಲತೀಲಕ ಕೇಳೈ ಸರಸಿಜ ರವಿಗರಳುವಂದದೀ
ಹರುಷವಿದು ಯನಗೆ ಕರುಣಾಕರ ಕೀರ್ತಿ ಚಂದ್ರನೇ
ತ್ವರಿತದೀ ಬಂಧುಗಳಾ ||
ಕರೆಸುವುದೂ ಕಾಂತಾ ಸದ್ಗುಣವಂತಾ ಕರೆಸುವುದೂ ಕಾಂತಾ ||
ವರ ದಿಕ್ಪಾಲಕರೊಳೂ ಮಾರನಂದದಿ ತೋರ್ಪ
ಧೀರ ವೈಶ್ವಾನರಗೇ ವಾರಿಜಾಕ್ಷಿಯ ಕೊಟ್ಟೊ ||
ಪರಿಣಯ ಮಾಡುಸಂತಸಗೊಡು ಪರಿಣಯ ಮಾಡು ||

ಜ್ವಾಲೆ: ಹೇ ನನ್ನ ದೊರೆಯೇ! ಸರಸಿಜಗಳಿಗೆ ರವಿಯಿಂದ ಹೇಗೆ ಸಂತೋಷವು ಅಧಿಕವಾಗುವುದೋ ಹಾಗೆಯೇ ಯಮ್ಮ ಸುತೆಯಾದ ಸ್ವಾಹಾದೇವಿಗೆ ಅಗ್ನಿಪುರುಷನಿಂದ ಸಂತೋಷಾಧಿಕವುಂಟಾಗುವುದೇ ವಿನಹ ಅನ್ಯತ್ರ ಉಂಟಾಗಲಾರದು. ಆದಕಾರಣ ಇದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದು ಹಿಮವಂತನು ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನು ಸೋಮನಾಥನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಕಲ್ಯಾಣ ಮಾಡಿದಂತೆ ತಾವು ಪುರುಷಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ವೈಶ್ವಾನರನಿಗೆ ತನುಜೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಲ್ಯಾಣ ಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಬಂಧು ಮಿತ್ರರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ವಿವಾಹ ಮಹೋತ್ಸವ ಆಹ್ವಾನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕರೆಸೈ ರಮಣಾ ಸದ್ಗುಣಾಭರಣ||ಸಂತೋಷವು ಮಂತ್ರೀಶ ಬಾರೈ.

ದರುವು

ಸಂತೋಷವು, ಸತಿಮಣಿಯೇ ಕೇಳು ಸಂತೋಷವು ||
ಸುಂದರಾ ಪಾವಕಗೇ ಇಂದು ಸುತೆಯನಿತ್ತು
ಚಂದದಿಂ ವೈವಾಹಾ ನಂದದಿಂದ ಮಾಳ್||ಸಂತೋಷವು ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಮಂದಗಮನೆಯಾದ ಮನೋಹರೆಯೇ ಕೇಳು ತೇಜಸ್ವಿಯಾದ ವೈಶ್ವಾನರನಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸುತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪರಿಣಯವಂ ಬೆಳೆಸಲು ಯನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಸಹ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕೂಡಿರುವುದಾದ ಕಾರಣ ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಕಲ ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನೂ ಮಾಡುವನೇ ರಮಣೀ ಕಾಂತಿ ದ್ಯುಮಣೀ||ಅಯ್ಯ ಸಚಿವ ಶಿಖಾಮಣಿ! ನೀನು ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆ ನಮ್ಮ ಅರಮನೆ ಪುರೋಹಿತನನ್ನು ಬರಮಾಡುವುದಲ್ಲದೇ ಅವರಿಂದ ಲಗ್ನವಂ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಲಗ್ನಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಬರೆಯಿಸಿ. ಸಕಲ ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳಿಗೂ ಬಂಧು ಮಿತ್ರರಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಿ ಕರೆಸುವಂಥವನಾಗೈ ಮಂತ್ರೀಶೇಖರಾ ರಾಜಕಾರ್ಯ ದುರಂಧರಾ ||

ಮಂತ್ರಿ: ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೈ ಸ್ವಾಮಿ ಭಕ್ತ ಜನಪ್ರೇಮಿ ||

(ಅಗ್ನಿ-ಸ್ವಾಹಾದೇವಿ ಪರಿಣಯ)

ಕಂದ ||

ಚೋಳ ಸಿಂಹಳ ಪಾಂಡ್ಯ ಕೇರಳ
ಮಾಳವಾಂಧ್ರ ಕರೂಷ ಬರ್ಬರ
ಗೌಳ ಕೋಸಲ ಮಗಧ ಕೇಕಯ ಹೂಣ ಸೌವೀರ ||
ಲಾಳ ಜೋನೆಗೆ ಜೀನ ತುರು ನೇ
ಪಾಳ ಶಿಖಿ ಕಾಶ್ಮೀರ ಬೋಟ, ವ
ರಾಳ ವರ ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳು ಬಂದಯೊಗ್ಗಿನಲೀ ||

ಶುಭಮುಹೂರ್ತದಿ ನೀಲಕೇತುವು
ಸಭೆಯು ಜಯವೆನೆ ಪಾವಕನಿಗೆ
ಅಭಿನವಾಲಂಕಾರ ಭೂಷಿತೆಯಾದ ನಿಜಸುತೆಯ ||
ವಿಭವದಿಂದಲಿ ಧಾರೆಯೆರೆದನು
ನಭವು ಘಮ್ನಿಡಿಸಿದುದು ಜಯ ದುಂದುಭಿ
ನಿನದವೇನೆಂಬೆನಾ ಪರಿಣಯ ಮಹೋತ್ಸವವಾ ||

ಭಾಗವತರು: ಕೇಳಿದರೇನೈಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಸಮಸ್ತ ದೇಶಾಧೀಶ್ವರರೂ ಬಂಧು-ಮಿತ್ರರೂ ಬಂದು ನೆರೆಯಲೂ
ಶುಭಮುಹೂರ್ತದಿ ನೀಲಕೇತುವು ತನ್ನ ಸುತೆಯನ್ನು ಜಯ ದುಂದುಭಿ ಮೊಳಗುತ್ತಿರಲೂ ಅಗ್ನಿದೇವನಿಗೆ ಧಾರೆಯೆರೆದನೈಯ್ಯ
ಭಾಗವತರೇ ||

ಪುರೋಹಿತ: ಹೇ ರಾಜೇಂದ್ರಾ! ಲಗ್ನದ ವೇಳೆಯಾಗಿದೆ. ವಧೂ-ವರರನ್ನು ಸಕಲ ವಾದ್ಯಗಳೊಡನೆ ವಿವಾಹ ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಕರೆದು ತಾರೈ
ರಾಜೇಂದ್ರಾ ಸದ್ಗುಣಸಾಂದ್ರ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಅದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ವಧೂ ವರರೂ ಬಿಜಯ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಗಳು ಭರದಿಂದ ನಡೆಯಲಿ ಪುರೋಹಿತರೇ
ಮಹೀಜನ ಮಿತ್ರರೇ ||

ಶ್ಲೋಕ

ಸಮ್ಮಂಧ ಮಾಲಿಕಂ ಗ್ರಾಹ್ಯಂ ಚಂದ್ರಸೂರ್ಯಾರದಿ ಲಕ್ಷಣಂ
ಪುಷ್ಪಮಾಲ್ಯಾದ್ಯಲಂಕಾರಂ ಸಮ್ಮಂದೇಹೇ ಸಂತತಿ ಧೃವಂ ||

ಮಾಂಗಲ್ಯಂ ತಂತು ನಾನೇನ ಮಮ ಜೀವನ ಹೇತುನಾ
ಕಂಠೇ ಭದ್ರಾಮಿ ಸುಭಗೇ ಸಹಜೀವ ಶರದಶ್ಯತಂ ||

ತದೇವಲಗ್ನಂ ಸುದಿನಂ, ತದೇವ ತಾರಾಬಲಂ ಚಂದ್ರ
ಬಲಂ ತದೇವ ವಿದ್ಯಾಬಲಂ ಗುರು ಬಲಂ ದೈವಬಲಂ
ತದೇವ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತೇ ಅಂಘ್ರಿ ಯುಗ್ಮಂ ಸ್ಮರಾಮಿ
ಸುಮೂಹರ್ತಮಸ್ತು ಸುಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಮಸ್ತು ||

ಭಾಗವತರ-ದರುವು ||

ಬಲ್ಲಿದವರೊಳು ಎಸೆವ ಭೂಮಿ
ವಲ್ಲಭನ ಗುರು ವರ ಪುರೋಹಿತ
ಬುಲುವಿಸುವಗ್ನಿಯನು ಹೋಮದ ತುಪ್ಪದಲಿ ತಣಿಸೀ ||

ಸಲ್ಲಲಿತ ವೈವಾಹ ಮಂಗಳ
ಕಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷ್ಯವ ಪಡೆದು ವಧುವನು
ವಲ್ಲಭನೊಳು ಒಡಗೂಡಿ ಗಂಟಿಕ್ಕಿದನು ಮದುವೆಯಲೀ ||

ಬಳಿಕ ಮಿರುಗುವ ಹೊನ್ನು ಹಸೆಯೊಳು
ಕುಳಿತು ತದ್ಧಂಪತಿಗಳೊಯ್ಯನೇ
ಬಳಿಗೆ ಬಂದಾ ಸ್ನಾತಕರ ನರಪತಿಯ ತೆತ್ತಿಗರಾ ||

ಹೊಳಲ ವಿನುತ ಪುರಂದ್ರಿಯರಕರ
ತಳದಿ ತಳಿದಾ ಸೇಸೆಯನು ಕಂ
ದಳಿತ ಮಾನಸರಾಗಿ ತಳೆದರು ತಮ್ಮ ತಲೆಗಳಲಿ ||

ಅಂತು ನೃಪವರ ನೀಲಕೇತವು
ಸಂತಸದ ಸೊಂಪಿನಲಿ ತನುಜೆಗೆ
ನಂತ ವಿಭವದೊಳೆಸಗಿ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣ ಮಂಗಳವಾ ||

ಹಂತಿಯಲಿ ನೆರೆದಿದರ್ ಭೂಮೀ
ಕಾಂತರಂತರ ವರಿತು ಮುನ್ನಿನ
ಲಂತರಂಗದ ಪರಿಜನಕೆ ಬೆಸಸಿದನು ನಲವಿನಲೀ ||

ನರಪನೆಸಗಿದ ಪರಮ ವಿಭವದೀ
ತರುಣಿ ಸ್ವಾಹಾದೇವಿ ಪರಿಣಯ
ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರದ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ದಯದಿಂದಾ ||

ಭಾಗವತರು: ಕೇಳಿದರೇನಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ! ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ನೀಲಧ್ವಜನು ಸ್ವಾಹಾದೇವಿಯ ಪರಿಣಯವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ವೈಭವದಿಂದ ನೆರವೇರಿಸಲೂ ಅಳಿಯನಾದ ಅಗ್ನಿದೇವನು ರಾಜನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದಿರಲೂ, ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಸಂತಕಾಲವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಲು ಪ್ರವೀರನು ತನ್ನ ಸತಿಯಾದ ಮದನ ಮಂಜರಿಯೊಡನೆ ಉದ್ಯಾನ ಕೇಳಿಗಾಗಿ ಬಂದನೈಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ ||

||ಸ್ವಾಹಾ ಪರಿಣಯ ಸಂಪೂರ್ಣ||

(ಗಂಗಾ ಶಾಪ-ಮದನ ಮಂಜರಿ ಬರುವಿಕೆ)

ದ್ವಿಪದೆ ||

ಶ್ರೀ ಹರಿಯನೆಡೆಬಿಡದೆ, ಶ್ರೀಮುಖಿಯು ತಾ ನೆನೆದೂ
ಮೋಹತಾಪದಿಂ ರಮಣಿ ತಾನು ನಿಜಪತಿಯ ನಾರೈದೂ ||
ಮೋದದಿಂ ಪನ್ನೀರು ಜಳಕಂಗಳಾಡೀ
ಆದರದಿ ಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಂದೊಡಗೂಡೀ ||
ಝರತಾರಿ ಸೀರೆಯನು ನೆರಿಗೆ ವಿಡಿದುಟ್ಟೂ
ವರಸ್ವರ್ಣಮಯವಾದ ಕುಪ್ಪಸವ ತಾ ತೊಟ್ಟು ||
ತಲೆಯ ಬಾಚಿ ಬೈತಲೆ ತೆಗೆದು ಚೌಲಿಯನಿಟ್ಟು
ಲಲಿತ ಪಾದರಿ ಕರ್ಣಿಕಾರಗಳ ತುರುಬಿನಲ್ಲಿಟ್ಟೂ ||
ಓಲೆ ಬಾವುಲಿ ಬಾಜಿ ಬಂದು ಮೂಗುತಿಯನಿಟ್ಟೂ
ಕಾಲು ಅಂದಿಗೆ ಗೆಜ್ಜೆ ಪಿಲ್ಲಿಯಾನಳವಟ್ಟೂ
ಬಂಗಾರದೊಡವೆಗಳ ಧರಿಸುತಾ ಮುದದೊಳೂ
ಅಂಗನೆಯು ಸಿಂಗರಿಸಿ ತಾನತಿ ಬೇಗದೊಳೂ ||
ಭೂಪತಿ ಸುತ ಪ್ರವೀರನ ಪತ್ನಿ ಮದನ ಮಂಜರಿಯೂ
ವಿಪುಲ ವೈಭವದಿಂದಾ ಅತಿ ಸಂತೋಷದಿಂದಾ
ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರದ ಸೋಮೇಶ್ವರನಂ ನೆನೆದೂ
ಹರುಷದಿಂದಲಿ ಬಂದು ತೆರೆಯೊಳಗೆ ನಿಂದೂ ||

ತೆರೆ-ದರುವು

ಕಮಲಾನೇತ್ರೆಯೇ ಯನ್ನಾ ರಮಣಾನ ತೋರಿಸಮ್ಮಾ
ಕಮಲನಾಭನಾ ಸುತನಾ ಸಮನಾಗಿ ಹೊಳೆಯುವಂಥ ||

ಸರಸಿಜಾನಯನೆ ನೀನೂ ಧುರವೀರ ಪತಿಯು ತೋರೇ
ಕೊರಳ ಪದಕಾ ಹಾರವನ್ನೂ ಹರುಷದಿಂದ ಕೊಡುವೆ ನಿನಗೆ ||

ಧರಣೀಗೆ ಅಧಿಕವಾದ ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರದ ಒಡೆಯ

ಹರನು ಸೋಮೇಶನಾಣೆ ತೋರ ಮಾಣಿಕವ ಕೊಡುವೆ ||

ಮದನ ಮಂಜರಿ: ಅಪ್ಪಾ ಸಾರಥಿ ಹೀಗೆ ಬಾ ಮತ್ತು ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೀಗೆ ನಿಲ್ಲು. ಅಪ್ಪಾ ಸಾರಥಿ: ಈಗ ಬಂದವರು ಧಾರೆಂದು ಕರ ಕಂಜಾತವಂ ಮುಗಿದು ಶಾಂತಿಗುಣ ನೀತಿಯಿಂದ ಭಯ ಭಕ್ತಿಯುತನಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿಸುತ್ತಿರುವೆ. ಆದರೆ ಯಮ್ಮ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಪೇಳುತ್ತೇನೆ. ಚಿತ್ತವಿಟ್ಟು ಕೇಳಪ್ಪಾ ಸಾರಥಿ: ಈ ಧರಾಮಂಡಲದೋಳ್ ವನಮಾಲಾ ಸುಶೋಭಿಯಾಗಿ, ಅನವರತವೂ ಮನ್ಮಥೋದ್ಭವಕಾರಿ ಯಾಗಿ, ತನ್ನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಜನರಿಗೆ ಸೌಖ್ಯವೃದ್ಧಿಯಾಗಲೆಂದು ತನ್ನಿಷ್ಟ ದೇವತೆಯನ್ನು ಬೇಡಲು ನಗರ ದೇವತೆಯು ಹಸುರುಮಡಿ ಉಟ್ಟಿದೆಯೋ ಎಂಬಂತೆ ಉಪವನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಧನಧಾನ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದಲೂ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದಲೂ ಮಂಗಳಮಯವಾಗಿ ರಂಜಿಸುವಾ ಮಾಹಿಷ್ಮತೀಪುರವನ್ನು ಸದ್ಧರ್ಮದಿಂದ ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ನೀಲಧ್ವಜ ಭೂಪಾಲರ ಮೋಹದ ಪುತ್ರ ಸುಂದರಗಾತ್ರ. ಧೀರ ಪ್ರವೀರ ಯುವರಾಜರಿಗೆ ಧರ್ಮರಪತ್ತಿಯಾದ ಜಾಣೆಯರ ಜಾಣೆ ನಾರಿ ಶಿರೋಮಣಿಯಾದ ತೈಲೋಕ ಸುಂದರೀ ಮದನ ಮಂಜರಿಯೆಂದು ತಿಳಿಯಪ್ಪಾ ಸಾರಥಿ||ಮಂಗಳವಾದ್ಯಗಳು ಶ್ರವಣ ಮನೋಹರವಾಗಿ ಮೊಳಗುತ್ತಾ ಭವ್ಯವಾದ ಈ ಸಭಾ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಯನ್ನ ಪ್ರಾಣನಾಥನನ್ನು ಕಾಣುವ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಬಾಹೋಣವಾಯ್ತು. ಧಾವಲ್ಲಿರುವರೋ ತೋರಿಸಪ್ಪಾ ದ್ವಾರಪಾಲಕಾನಿನಗೀವೆನು ಯನ್ನ ಕೊರಳ ಪದಕಾ ||

ಕಂದ ||

ಭೂಮಿಪತಿ ವಂದನೆ ಮಾಡುವೆ

ಪ್ರೇಮಾಕರನೇ ವೀರನೇ ಪರಮ ದಯಾಕರನೇ

ಸೋಮನಾಥನ ವೈರಿಯನೂ

ತಾ ಮೀರಿಸುವ ಮತ್ತಿ ಯಾಂಫ್ರಿಗೆ ಬಿನ್ನಪವು ರಮಣಾ ||

ಮದನಮಂಜರಿ: ಇದೇ ಶಿರಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಬಿನ್ನಪಂಗಳೂ ಪ್ರಾಣನಾಥ ಯನ್ನ ಮನೋಪ್ರೀತ ||

ಪ್ರವೀರ: ಸೌಮಾಂಗಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿರಸ್ತು ಬಾರೇ ಮದನ ಮಂಜರೀ ಯನ್ನ ಹೃದಯೇಶ್ವರೀ ||

ದರುವು

ದೊರೆಯೇ ಲಾಲಿಸು ಯನ್ನಾ ಕಾಂತ

ಪರಮಾ ಸದ್ಗುಣಾವಂತ ||

ಹರುಷಾ ದಿಂದಿಹುದೂ ವಸಂತ

ಸರಸಾ ಸಮಯ ಧೀಮಂತ ||

ಮಾರಸುಂದರ ಬೇಗ ತೋರೋ ಮುದವನು ಈಗ

ಸ್ಮರನ ಉರುತರ ಪುಷ್ಪ ಶರದಿ ನೊಂದಿಹೆ ಸಾರೈ||ದೊರೆಯೆ ಲಾಲಿಸು ||

ಮದನಮಂಜರಿ: ಸಕಲ ರಾಜರ ಕಿರೀಟಗಳ ರತ್ನಗಳ ಕಾಂತಿಯೆಂಬ ಬಿಸಿಲಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪಾದಪದ್ಮಗಳುಳ್ಳ ಹೇ ರಮಣಾ: ಸಮಸ್ತ ಋತುಗಳಿಗೆ ಒಡೆಯನಾಗಿ ವನಲಕ್ಷ್ಮಿಗೆ ಪತಿಯಾಗಿ ನಿರುಪಮ ಐಶ್ವರ್ಯವುಳ್ಳವನಾಗಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಿರುವ ವಸಂತರಾಜನೂ ತರುಲತಾದಿಗಳ ಚಿಗುರುವಿಕೆಯಿಂದಾದ ಪುಷ್ಪಗುಚ್ಚಗಳೇ ಚಾಮರಗಳಾಗಿರಲೂ, ಕೋಗಿಲೆಗಳ ಧ್ವನಿಗಳೇ ತುತ್ತೂರಿಗಳಾಗಿರಲೂ ದುಂಬಿಗಳ ಝೇಂಕಾರವೇ ಸಂಗೀತಮಯವಾಗಿರಲೂ ಶಾರಿಕೆಗಳ ದಿವ್ಯ ಧ್ವನಿಯೇ ವಂದಿಮಾಗಧರ ಧ್ವನಿಗಳಾಗಿರಲೂ ಅಪಾರವಾದ ಬಿರುದುಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆತನ ಸಖನಾದ ಮನ್ಮಥನು ಪುಷ್ಪಬಾಣಗಳಿಂದ ಯನ್ನನ್ನು ಬಹುವಿಧವಾಗಿ ಬಾಧಿಸುತ್ತಿರುವನೈ ಕಾಂತ-ಕಾಮಿನೀ ವಸಂತ ||

ದರುವು

ಮದನ ಮಂಜರಿಯೇ ನೀ ಬಾರೇ
ಕದಳೀ ಸಮ ಉರು ನೀರೇ ||
ಸದಮಲ ಹೃದಯೇ ಗಂಭೀರೇ ||
ಉದ್ಯಾನವನಕೀಗ ಸಾರೇ ||
ಪಾದರಿ ಮಂದಾರ ಮೊದಲಾದ ತರುಲತೆಗಳ್
ಆದರದಿ ಪ್ರಣಯಿಗಳ ಮುದವ ಪೆರ್ಚಿಸುತ್ತಿಹುದು ||

ಮದನಮಂಜರಿ: ಉದಯಿಸುವ ಚಂದ್ರನ ಅರುಣಕಾಂತಿಯನ್ನು ಹತ್ತಿಸಿದಂತೆ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವ ಆಧರಗಳುಳ್ಳ ಹೇ ಕಾಂತೆ! ಈ ಮನೋಹರವಾದ ವಸಂತಋತುವಿನಲ್ಲಿ ವೃಕ್ಷ ಲತಾದಿಗಳು ಚಿಗುರಿ, ಮೊಗ್ಗುಗಳಿಂದಲೂ ಹೂಗಳಿಂದಲೂ ಅತಿಮನೋಹರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾ ಮಂದ ಮಾರುತನು ಹೂಗಳ ಮಕರಂದವನ್ನೂ ಸುವಾಸನೆಯನ್ನೂ ಧರಿಸಿ ಬೀಸುತ್ತಾ ವಿರಹಿಗಳ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಮನ್ನಥಾಗ್ನಿ ಯನ್ನುರಿಸುತ್ತಾ ಪ್ರಣಯಿಗಳ ಮನದಲ್ಲಿ ಮುದವೇರಿಸಿ ನಲಿಸುತ್ತಿರುವನಾದ ಕಾರಣ, ಉದ್ಯಾನ ಕೇಳಿಗಾಗಿ ನಾವು ಪುರದ ಉಪವನಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ ಬಾರೇ ನೀರೇ-ಗುಣ ಗಂಭೀರೇ ||

ದರುವು

ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಲೀ ಮೆರೆವಾ
ಧರೆಯಾ ಹಿರಿ ಬಳ್ಯಾಪುರವಾ ||
ಕರುಣದಿಂದಲೀ ತಾನು ಪೊರೆವಾ
ಹರನಾ ವೈರಿಯ ಶರವಾ ||
ಭರದಿಂದ ಪರಿಹರಿಸೇ ಪುರದ ಉಪವನಕೀಗ
ಪರಮ ಹರುಷದಿ ನಾವು ತ್ವರಿತದಿಂ ಪೋಗುವಾ ||

ಮದನಮಂಜರಿ: ಹೇ ದೊರೆಯೇ! ಈ ಧರಣಿಯಲ್ಲಿ ಸುರಪನಮರಾವತಿಗೆ ಸರಿಯೆನಿಸಿ ಮೆರೆಯುವ ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಯಾಪುರವನ್ನು ಕರುಣದಿಂದ ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ಪರಶಿವಮೂರ್ತಿ ಶ್ರೀ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಉರಿಗಣ್ಣಿನಿಂದ ಸುಟ್ಟು ಅನಂಗನಾದ ಮನ್ಮಥನ ಉರುತರ ಭಾದೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲೋಸುಗವಾಗಿ ಉದ್ಯಾನವನಕ್ಕೆ ತೆರಳಿ ಸರಸ ಸಲ್ಲಾಪದಿಂದಿರೋಣ ಬಾರೈ ಕಾಂತ-ಸರಸ ಧೀಮಂತ ||

ಪ್ರವೀರ: ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಹೋಗೋಣ ಬಾರೇ ನಾರೀ-ಮದನ ವೈಯ್ಯರಿ ||

(ಉಪವನಕ್ಕೆ ಬರುವಿಕೆ)

ದರುವು

ಎಂತಿರ್ಪುದೀ ವನವೂ ನೋಡಲು ಬಹು ಸಂತೋಷಕರಮನವೂ ||

ಎಂತಿರ್ಪುದೀ ವನ ಕಾಂತಿ ಇಂದ್ರನ ವನ

ದಂತೆಸೆವ ವನ ಕಾಂತಿಯಿಂ ಕಾಂಬುದೂ||ಎಂತಿರ್ಪುದೀ ||

ಪ್ರವೀರ: ಲೋಚನಗಳೆಂಬ ತಾವರೆಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಬಂದ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಪೋಲವುಳ್ಳ ಹೇ ರಮಣೀ! ಈ ಉದ್ಯಾನವನದ ವೃಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮೊಗ್ಗುಗಳೇ ಮೊಡಿಮೆಗಳಾಗಿಯೂ ಹೂಗೊಂಚಲುಗಳೇ ಸ್ತನಗಳಾಗಿಯೂ, ಬಳ್ಳಿಗಳೇ ಶರೀರವಾಗಿಯೂ, ಕಪ್ಪಾದ ಹೊಗೆಯ ಸಾಲುಗಳೇ ರೋಮರಾಜಿಯಾಗಿಯೂ, ವಿಕಸಿತಂಗಳಾದ ಕಮಲಗಳೇ ನಯನಗಳಾಗಿಯೂ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಿರಲು ವನಲಕ್ಷ್ಮಿಗೆ ಯೌವನವೇನಾದರೂ ಬಂದಿರುವುದೋ ಎಂಬಂತೆ ರಮಣೀಯವಾಗಿ ಇಂದ್ರನ ನಂದನ ವನದಂತೆ ಮನೋಹರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದು ನೀರೆ ಗುಣಗಂಭೀರೆ ||

ದರುವು

ರಾಜಹಂಸೆಗಳಿಂದ ರಾಜೀಸುತಿರ್ಪುದೂ

ಮೂಜಗಕಿದು ನೋಡಲ್ ಸೋಜಿಗವಂದದೀ ಕಾಂಬುದೂ||ಎಂತಿರ್ಪುದು ||

ಮದನಮಂಜರಿ: ಹೇ ಕಾಂತ! ಕೆಂಪಾದ ಚಿಗುರುಗಳೇ ಕಾಸೆಯಂತೆಯೂ ಮದಿಸಿದ ದುಂಬಿಗಳ ಧ್ವನಿಯೇ ಗೆಜ್ಜೆಗಳ ಧ್ವನಿಯಂತೆಯೂ ಹೂಗೊಂಚಲುಗಳೇ ಚೌರಿಯಂತೆಯೂ, ಕೋಕಿಲೆ ಧ್ವನಿಯೇ ಕಳಕಳ ಧ್ವನಿಯಂತೆಯೂ ಈ ವನವೇ ರಂಗಮಂಟಪದಂತೆಯೂ ಕಾಣುತ್ತಿರಲೂ ರಾಜಹಂಸೆಗಳೆಂಬ ನರ್ತಕಿಯರು ನರ್ತನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ತೋರುವುದೈ ರಮಣಾ ಸದ್ಗುಣಾಭರಣ ||

ದರುವು

ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರದ ವರದ ಸೋಮೇಶನಾ

ಪರಮಾ ಸಖನಾ ಸತಿಯೂ ಸಿರಿಯಂತೆ ಮೆರೆವುದೂಎಂತಿರ್ಪುದೀ

ಪ್ರವೀರ: ಕೇಶಪಾಶವೆಂಬ ಕತ್ತಲೆಯು ತನಗೆ ಹೆದರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಮಗ್ನನಾದ ಚಂದ್ರನಂತೆ ರಂಜಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಣೆಯುಳ್ಳ ಹೇ ಚಂಚಲಾಕ್ಷಿ! ಈ ವನಲಕ್ಷ್ಮಯು ಶುಕಗಳ ರೆಕ್ಕೆಗಳೆಂಬ ಪಚ್ಚೆಗಳ ಹಾರಗಳನ್ನೂ ಭ್ರಮರಗಳೆಂಬ ನೀಲರತ್ನಗಳ ಹಾರಗಳನ್ನೂ ಸಿಹಿಮಾವಿನ ಪಲ್ಲವಗಳೆಂಬ ಕೆಂಪುರತ್ನಗಳ ಹಾರಗಳನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡು, ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರವರಾಧೀಶ ಶ್ರೀ ಸೋಮೇಶನ

ಸಖನಾದ ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಮನೋಹರಳಾಗಿರುವಂತೆ, ತಾನೂ ಕೂಡ ವಿಷ್ಣುವಿನಂತಿರುವ ವಸಂತರಾಜನಿಗೆ ಮನೋರಮೆಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿಹಳ್ಳಿ ಕಾಂತೆ ಮತಿಗುಣವಂತೆ ||

ಕಂದ||ರಾಗ

ಬಕುಳ ಮಂದಾರ ಪಾದರಿ ಕರ್ಣಿಕಾರ ಚಂ
ಪಕ ಕೋವಿದಾರ ಪ್ರಿಯಂಗು ಕರವೀರ ಕುರ
ವಕ, ತಿಲಕ, ಸುರಗಿ ನಂದ್ಯಾವರ್ತ, ಮೇರು
ಸೇವಂತಿಗೆ ಶಿರೀಷಮೆಂಬ ||

ಸಕಲ ತರು ನಿಚಯಂಗಳಂಗಳನ ವಿವಿಧ ಸಾ
ಯಕದ ಮೂಡಿಗಳಂತೆಸೆವ ನವಕುಸುಮ
ಸ್ತಬಕದಿಂದೊಪ್ಪುತಿರೆ ಕುಂದ ಮಾಲತಿ
ಮಲ್ಲಿಕಾದಿ ಪೂವಲ್ಲಿ ಗೂಡಿ ||

ಮದನಮಂಜರಿ: ಮದನ ಸುಂದರನಾದ ಹೇ ರಮಣಾ! ಇಂತವ್ವ ತರುಲತಾದಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ನಂದನವನಕಿಮ್ಮಿಗಿಲಾದ ಈ ವನದಲ್ಲಿ ಯನ್ನ ಸಖಿಯರೊಂದಿಗೆ ಸಂಚರಿಸಿ ಬರುವೆನಾದ ಕಾರಣ ಅದುವರೆವಿಗೂ ಈ ಲತಾಗೃಹದಲ್ಲಿನ ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಶಿಲೆಯ ಮೇಲೆ ಪವಡಿಸಿ ವಿಶ್ರಮಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವಂಥವರಾಗಿರೈ ರಮಣಾ ಕರುಣಾಭರಣ ||

ಕಂದಾರ್ಥ ||ರೇಗುಪ್ಪಿ

ಇಂದಿರಾಮಣಿ ಕೇಳೆಲೆ ಕಂದರ್ಪಮದ ಭಯಾನೇ
ಚಂದಿರಾನನೇ ಚಂದದಿಂ ಪೇಳುವೆ ಸರಸಿಜ
ನಯನೆ ಮುಂದಿನಾ ಪರಿಯಾ ||
ಇಂದು ಚಿತ್ರವನೂ ಅಂದದಿಂ ಬರೆಸೀ
ಇಂದು ಚಿತ್ರವನೂ ||
ಕಂದಾ ಸ್ವಾಹಾ ದೇವಿ ಗಿಂದು ತ್ವರಿತದಿ ನಾನೂ
ಸುಂದರಾಂಗನ ನೋಡಿ ಚಂದದಿಂ ಲಗ್ನವನೂ ||
ಇಂದು ಮಾಡುವೆನೂ ಬಿಡುವ ಚಿಂತೆಯನೂ
ಇಂದು ಮಾಡುವೆನೂ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಮಧುಕರಗಳಂತೆ ಅತಿಕಪ್ಪಾಗಿ ಚಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಮುಂಗುರುಳುಳ್ಳ ಹೇ ರಮಣೀ ಧಾರುಣಿಯ ನೃಪವರ್ಗದವರನ್ನಲ್ಲದೇ, ಗಂಧರ್ವ ಯಕ್ಷ, ಉರಗ ಸುರಾಸುರರು ದಿಕ್ಪಾಲಕರನ್ನು ಪಟದ ಮೇಲೆ ರೂಪಿಸಿ ತಂದು ನಮ್ಮ ಸುತೆಯಾದ ಸ್ವಾಹಾದೇವಿಗೆ ತೋರಿಸುವೆನು. ಹೇ ನಾರಿ, ಆಕೆಯು ಯಾವ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪುರುಷನ ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿ ಶಶಿಯನ್ನು ಕಂಡ ಶರಧಿಯಂತೆ ತನ್ನ ಮನ ಹರುಷವನ್ನು

ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವಳೋ ಆ ಪುರುಷ ಶ್ರೇಷ್ಠನಿಗೆ ನಮ್ಮ ಮಗಳಾದ ಸ್ವಾಹಾದೇವಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಲ್ಯಾಣ ಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವೆನು
ಕಾಂತೆ-ಬಿಡು ಮನದ ಚಿಂತೆ ||

ಕಂದಾರ್ಥ ||

ಜಯವಾಗಲಿ ರಮಣಾ ಜಯ ಸುಗುಣಾ ಭರಣಾ
ಭಯ ದುರಿತ ನಿವಾರಣಾ, ಯನ್ನ ಪ್ರಾಣ ರಮಣಾ ||
ತೋಯಜಾಕ್ಷದೀನ ಶರಣ್ಯ ಜಯ ಕೃಪಾ ಭ
ರಣಾ, ಭಾವಚಿತ್ರಗಳಾ||ಚಿತ್ರಪಟಗಳಾ ||

ಬರೆಸೈಯ್ಯ ರಮಣಾ||ಕರುಣಾ ಭರಣಾ
ತೆರೆಸೈಯ್ಯ ರಮಣಾ ||
ರಾಯ ನೀವೀಗಲೇ ಕಾಯಜ ರೂಪನಾ
ಆಯತದಿಂ ತಂದು ತೋಯಜಾಕ್ಷಿಗೆ ಇಂದೂ ||
ಲಗ್ನವ ಮಾಡೂ ಆನಂದಗೂಡು
ಲಗ್ನವ ಮಾಡೂ ||

ಜ್ವಾಲೆ: ಹೇ ಭೂನಾಥ ಕೇಳೆನ್ನ ಪ್ರಾಣನಾಥ, ನೀವು ಯತ್ತಿಸುವ ಮಂಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ನಿರ್ವಿಘ್ನತೆಯಿಂದ ಜಯವಾಗಲಿ. ಕನ್ಯಾಪಿತೃತ್ವಂ
ದುಃಖಾಯ ಅಂದರೆ ಕನ್ಯೆಯ ಮಾತಾಪಿತೃಗಳಿಗೆ ನಿರಂತರವೂ ದುಃಖವಲ್ಲದೆ, ಸುಖವಿಲ್ಲ ಎಂಬಂತೆ. ಈಗ ಪ್ರಾಪ್ತವಯಸ್ಸುಳಾದ ಕುವರಿಗೆ
ತಕ್ಕ ವರನನ್ನು ನೋಡಿ ಪರಿಣಯವಂ ಮಾಡದೆ ಇರಲೂ ಧಾರಣೀ ಜನರು ಯಮ್ಮನ್ನು ಜರಿದು ಆಡಿಕೊಂಬುವರಲ್ಲದೇ ಗಿರಿಜೇಶ
ಸೋಮೇಶನು ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೂ ಮೆಚ್ಚಲಾರನು. ಆದ ಕಾರಣ ಹೇ ಸ್ವಾಮಿ ! ನೀವು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಬಹು ಆಯತದಿಂದ
ಕಾಯಜರೂಪನಾದ ವರನನ್ನು ತಂದು ನಮ್ಮ ತೋಯಜಾಕ್ಷಿಗೆ ವೈಭವಾನಂದಗಳಿಂದ ವಿವಾಹವನ್ನು ನಡೆಸೈಯ್ಯ ಈಶನೇ-ಪ್ರಾಣೇಶನೇ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಕಮಲಗಂಧಿಯಾದ ಜ್ವಾಲೆಯೇ ಕೇಳು: ನಾವು ಈಗಲೇ ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತೆರಳಿ ಆಪ್ತ ಪ್ರಧಾನರಿಗೆ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಅತಿ
ತ್ವರಿತದಿಂದ ಚಿತ್ರಪಟಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನೀನು ಅರಮನೆಗೆ ತೆರಳುವಂಥವಳಾಗೆ ಕಾಂತೆ ಮತಿ ಗುಣವಂತೆ.

ಜ್ವಾಲೆ: ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಆಗಬಹುದು ಸ್ವಾಮಿ ಭಕ್ತ ಜನ ಪ್ರೇಮಿ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಅಯ್ಯ ಸಾರಥೀ, ಯನ್ನ ಪ್ರಧಾನರೋಳ್ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ಸತ್ಯಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಅತಿಜಾಗ್ರತೆ ಕರೆಸೋ ಚಾ ಯನ್ನ ಆಜ್ಞಾಧಾರ ||

ದರುವು

ಮಾಡುವೆ ಲಗ್ನವನೂ ಸುಕುಮಾರಿಗೆ
ನೋಡಿ ಅನುರೂಪನನೂ ||
ರೂಢಿಯೊಳಗೆ ಕೀರ್ತಿ ರೂಢಿಸುವಂದದೀ ||
ಮಾಡೈಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ನೀನೂ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ, ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆದ ಮಾನವನು ಕಾರ್ಪಣ್ಯ ಪಡುವನು ಎಂಬ ವಚನವು ಅನುಭವಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಯನಗೆ ಕಾಣುತ್ತ ಇದೆಯಾದ ಕಾರಣ, ಪೂಜ್ಯರಾದ ಮಹಾಕುಲೀನತ್ವಾದಿ ಗುಣಗಳಿಂದೊಪ್ಪಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಾ ವಿವಾಹ ವಯಸ್ಕಳಾಗಿರುವ ಯನ್ನ ತನುಜೆಗೆ ತಕ್ಕ ಅನುರೂಪ ವರನನ್ನು ನೋಡಿ, ಪರಿಣಯವಂ ಮಾಡಿ ಲೋಕ ನಿಂದೆಗೆ ಬಾಹಿರನಾಗಬೇಕೆ ಪ್ರಧಾನಿ||

ದರುವು

ಮೂರು ಲೋಕದೊಳಿರುವಾ ಬಲಯುತರೊಳು

ವರರೂಪರಾಗಿರುವಾ||

ಪುರುಷ ಶ್ರೇಷ್ಠರುಗಳಾ ಪಟದಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿ

ತರಿಸೈಯ್ಯ ಬೇಗ ಸಚಿವಾ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಅಯ್ಯ ಸಚಿವ ಶಿಖಾಮಣಿ! ಆದ ಕಾರಣ ಅತಿ ತ್ವರೆಯಿಂದ ನೀನು ಮೂರು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾಗಿರುವ ಪುರುಷರ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಪಟದಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿ ಯನಗೆ ತಂದೀಯಬೇಕೆ ಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಶೇಖರಾ- ರಾಜ ಕಾರ್ಯ ದುರಂಧರಾ||

ದರುವು

ಧಾರುಣಿಯೊಳಗೆ ಹಿರಿಯಾ ಬಳ್ಳಾಪುರದಾ

ವರ ಕಾತ್ಯಾಯಿನಿಯ ಪ್ರಿಯಾ||

ಹರನೂ ಸೋಮೇಶನೂ ದೊರಕಿಸಿ ವರನನೂ

ಕರುಣಿಸಲೆನಗಭಯಾ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಅಯ್ಯ ಪ್ರಧಾನಿ! ಈ ವಸುಧೆಗೆ ಪೊಸತೆನಿಸಿ ಮೆರೆಯುವ ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರವಾಸ ವರ ಕಾತ್ಯಾಯಿನೀ ಪ್ರಿಯನಾದ ಶ್ರೀ ಸೋಮೇಶ್ವರನೂ ಯನ್ನ ಸುತೆಗೆ ತಕ್ಕ ಮಾರ ಸುಂದರನನ್ನು ಕರುಣಿಸಿ ಸಲಹಬೇಕೆ ಪ್ರಧಾನಿ ನೀತಿ ಜ್ಞಾನಿ||

ದರುವು||

ಇಷ್ಟ ಯೋಚನೆ, ಏಕೆ ರಾಯನೆ ನೆಟ್ಟನೇ ಕಲಿ,

ರೂಪಿನಿಂದಲೀ ಶ್ರೇಷ್ಠರಹ ಮೂಲೋಕ

ಪುರುಷರ, ದಿಟ್ಟ ಚಿತ್ರಗಳಾ||

ಆದರದಿ ನಾ, ಬರೆಸಿಕೊಡುವೆನು ಪದುಳ

ವೈಭವದಿಂದ ನಡೆಸು ಪದುಮ ಗಂಧಿನಿಯಾದ

ಕುವರಿಗೇ ಮುದದಿ ಪರಿಣಯವಾ||

ಮಂತ್ರಿ: ಅರಿಗಳೆಂಬ ಕರಿಗಳ ಹಿಂಡಿಗೆ ಕಂಠೀರವ ಪ್ರಾಯನಾದ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ ಲಾಲಿಸು, ಯನ್ನಂಥಾ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಸುಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ನೀವು ಜ್ಞಾನೋಪದೇಶಗೈಯುವ ಚೈತನ್ಯವುಳ್ಳವರಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಯೋಚಿಸಲೇಕೇ ಅತಿ ತೀವ್ರದಿಂದ ಮೂರು ಲೋಕದಲ್ಲಿ

ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದವರ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆಸೀಯುವೆನು. ಅತಿ ಮುದದಿಂದ ಪದುಮಾಕ್ಷಿಯು ಒಪ್ಪಿದ ವರನಿಗೆ ಆಕೆಯಂ ಕೊಟ್ಟು ಪದುಳ
ವೈಭವದಿಂದ ವೈವಾಹವನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸೈಯ್ಯು ದೊರೆಯೇ-ಯೋಚಿಸುವುದು ಸರಿಯೇ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ! ಅದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಕುಶಲ ಚಿತ್ರ ಬರಹಗಾರರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪುರುಷರ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು
ಬರೆಯಿಸುವ ಕಾರ್ಯೋರನ್ನು ಖನಾಗೈ ಮಂತ್ರಿಶೇಖರಾ-ರಾಜಕಾರ್ಯ ದುರಂಧರಾ ||

ಮಂತ್ರಿ: ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಶಿರಸಾವಹಿಸಿರುವೆನು ಸ್ವಾಮಿ ಭಕ್ತಜನ ಪ್ರೇಮೀ ||

ಭಾಗವತರ ಕಂದ ||

ಧರಣೀಶ ಕುಲ ರನ್ನ ಲಾಲಿಸು
ದುರದೊಳಗರಿನೃಪರ ಜೈಸುತಾ ಪ್ರವೀರನೂ ||
ವರಪಿತನ ಕಾಣುವ ತವಕದಿಂ
ದರಮನೆಗಾಗ ಬಿಜಯಂಗೈದ ನೊಲವಿನಲೀ ||

ಭಾಗವತರು: ಕೇಳಿದರೇನಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ. ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ನೀಲಧ್ವಜನು ತನ್ನ ಸುತೆಯ ವೈವಾಹ ಕಾರ್ಯಭಾರದಲ್ಲಿ
ನಿರತನಾಗಿರಲೂ, ಇತ್ತಲಾ ಅರಮನೆಯ ಬೊಕ್ಕಸದ ಕರಣೀಕರು ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಗೌಳ ದೇಶದ ರಾಜನು ಕಪ್ಪವಂ
ತೆರಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ ಅರುಹಲು ಅದಂ ತಿಳಿದಾ ಪ್ರವೀರನೂ, ಆತನ ಮೇಲೆ ದಂಡೆತ್ತಿ ಹೋಗಿ ಧುರದಲ್ಲಿ ಜೈಸಿ ಆತನಿಂದ ಕಪ್ಪವಂ ತಂದು
ತಂದೆಯ ಚರಣಾರವಿಂದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದನೈಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ ||

(ಪ್ರವೀರ ಬರುವಿಕೆ)

ತೆರೆ-ದರುವು ||

ಧರಣಿ ಮಂಡಲ ಮಧ್ಯದೊಳಗೆ
ಮೆರೆವ ಮಾಹಿಷ್ಮತಿಯ ಪುರದ
ವರ ನೃಪಾಲನ ಸುತ ಪ್ರವೀರನೂ ಧುರ ಭಯಂಕರನೂ ||

ಸುರಗಿ ಹಿರಿಯಬೃಣ ವಥಾಯುಧ
ಹರಿಗೆ ಚಕ್ರ ಮುಸುಂಡಿ ಮುಧ್ಗರ
ಪರಶು ಮೊದಲಾದವಿಳ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳ ಕೋವಿದನೂ ||

ಬಂದನಾಕ್ಷಣ ವರ ಪ್ರವೀರನೂ
ಇಂದುಧರ ಶ್ರೀ ಸೋಮನಾಥನಾ

ಚಂದದಿಂ ಮನದೊಳಗೆ ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಬಂದನಾ ಸಭೆಗೆ

||

ಪ್ರವೀರ: ಯಲಾ ಚಾರ ಹೀಗೆ ಬಾ. ಮತ್ತೂ ಹೀಗೆ ಬಾ. ಭಲಾ, ಚಾರ! ಹೆಚ್ಚಿದವರ ಕೆಚ್ಚನ್ನು ಕಾಳ್ಕಿಚ್ಚಿನಂತೆ ಕೊಚ್ಚಿ ನುಚ್ಚು ನೂರಾಗಿ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚಿದ ಬಲದಿಂದ ತನ್ನಿಚ್ಚಾನುಸಾರ ಪೊಚ್ಚ ಪೊಸ ಕೆಂಡಗಳಂತೆ ಸೆವ ಮುದ್ದರ. ಮುಸಂಡಿ, ತೋಮರ ಖಡ್ಗ ಮೊದಲಾದ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಬಹು ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ಹಸ್ತದೋಳ್ ಧರಿಸಿ, ಸಾರಿ ಸಂಗ್ರಾಮದಿಂದ ಆಗಮಿಸುತ್ತಿರುವ ಯನ್ನನ್ನು ಬಹು ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯಿಂದ ಧಾರೆಂದು ಉಚ್ಚರಿಸುವ ನೆಚ್ಚಿನ ಪುರುಷ ನೀ ಧಾರೋ ಬದಲುತ್ತರವ ಸಾರೋ ||

ಭಲಾ ಸಾರಥಿ ಹಾಗಾದರೆ ಯಮ್ಮ ವಿದ್ಯಮಾನವನ್ನು ಬಿತ್ತರಿಸುತ್ತೇನೆ ಚಿತ್ತವಿಟ್ಟು ಕೇಳೋ ಸಾರಥೀ ಸಕಲ ಸಂಧಾನಮತಿ ||

ಅಯ್ಯ ಸಾರಥೀ, ಈ ಭೂಮಂಡಲದೋಳ್ ರಾರಾಜಿಸುವ ಚೋಳ, ಸಿಂಹಳ ಪಾಂಡ್ಯ ಕೇರಳ ಮಾಳವ ಆಂಧ್ರ ಕರೂಷ ಬರ್ಬರ ಗೌಳ ಕೋಸಲ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಂಗಳಿಗೆ ಕಳಶಪ್ರಾಯವಾಗಿರುವ ಪುರ ಮಾಹಿಷ್ಮತೀ ನಗರವನ್ನು ದೇವೇಂದ್ರನಿಗಿಮ್ಮಿಗಿಲಾದ ವೈಭವದಿಂದ ಪಾಲಿಸುವ ನೀಲಧ್ವಜ ಭೂಪಾಲರ ಮುದ್ದುಕುಮಾರ ಮಾರ ಸುಂದರಾಕಾರ, ಅರಿ ಭಯಂಕರಾ, ಸಮರಥೀರ ಅಸಮವೀರ. ಪ್ರವೀರನು ಬಂದು ಇದ್ದಾನೆಂದು ಈ ಭೂಮಿಯೋಳ್ ಒಂದೆರಡು ಬಾರಿ ಜಯಭೇರಿ ಹೊಡೆಯಿಸೋ ದೂತ ರಾಜ ಸಂಪ್ರೀತ.

ಭಳಿರೇ ಸಾರಥಿ, ಅಂದವಾದ ಈ ವರಸಭೆಗೆ ಚಂದದಿಂದ ನಾ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಯನ್ನ ಜನಕರಾದಂಥ ನೀಲಧ್ವಜ ಭೂಪಾಲರನ್ನು ಕಾಣುವ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಬಾಹೋಣವಾಯ್ತು. ಧಾವಲ್ಲಿರುವರೋ ತೋರಿಸೋ ಚಾರಕಾ ಯನ್ನ ಆಜ್ಞಾಧಾರಕ ||

ನಮೋ ನಮಸ್ಕಾರಂಗಳೈಯ್ಯಾ ಜನಕಾ ಕ್ಷಿತಿಜನಪಾಲಕಾ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಧೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯಮಸ್ತು ಬಾರೈ ಪ್ರವೀರ- ರಣರಂಗಥೀರ ||

ದರುವು

ಸುಜನಪಾಲ ಜನಕ ಪೇಳ್ವೆ ವಿಜಯ ವಾರ್ತೆಯಾ
ನಿಜದಿ ನೋಡೆ ಪಡೆದರೀಗ ತ್ರಿಜಗ ಕೀರ್ತಿಯಾ || ೧ ||

ಪ್ರವೀರ: ನೀತಿ ಲಲನಾಪತಿಯಾದ ಹೇ ತಂದೆ! ಅಪ್ರತಿಹತವಾದ ಶೌರ್ಯ, ಧೈರ್ಯ ಪರಾಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಜಯಭೇರಿಯನ್ನು ಬಾರಿಸಿ, ಮೂಜಗದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಕೀರ್ತಿಯು ಪ್ರಸರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಅರುಹುತ್ತೇನೆ ಲಾಲಿಸೈಯ್ಯ ಜನಕಾ ||

ದರುವು

ಅತುಲವೀರ್ಯರ ಶೌರ್ಯದಿಂದ, ಕ್ಷಿತಿಪ ಗೌಳನಾ
ಘಾತಿಪಡಿಸಿ ರಣದೀ ಕಪ್ಪ ಹಿತದಿ ತಂದೆ ನಾ || ೨ ||

ಪ್ರವೀರ: ಹೇ ಜನಕಾ! ಆ ಗೌಳ ದೇಶದ ರಾಜನು ನನ್ನೆದುರು ನಿಲ್ಲಬಲ್ಲನೇ, ಸಿಂಹದ ಮುಂದೆ ಜಿಂಕೆಗಳು ನಿಲ್ಲಬಲ್ಲವೇ, ಮಳೆಗಾಲವು ಮಿಂಚುಗಳಿಂದಲೂ, ಧಾರಾಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸುರಿಯುತ್ತಿರುವ ಆನೆ ಕಲ್ಲುಗಳಿಂದಲೂ ಅಲಂಕೃತವಾಗಿದ್ದಂತೆ ಜಯಶೀಲಗಳಾದ ಬಿಲ್ಲು ಬಾಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಸೇನಾ ಸಮೂಹದಿಂದ ಆ ದುರುಳನನ್ನು ಧೂಳೀಕೃತಮಾಡಿ, ಶರಣಾಗತನಾದ ಆತನಿಂದ ಅಪಾರವಾದ ಅಮೂಲ್ಯ ಮುತ್ತರತ್ನಗಳನ್ನೂ, ಗಜತುರಗ ದಾಸದಾಸೀ ಜನಗಳನ್ನು ಕಪ್ಪಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ತಂದಿರುತ್ತೇನೆ, ತಂದೆ ಪೇಳುವೆನು ಮುಂದೆ ||

ದರುವು

ಕರಿಯ ಘಟೆಯೂ ಚಟುಲವಾಜಿ ವರ ಪದಾತಿಯಾ

ಕರದ ಖಡ್ಗ ದಿಂದ ತರಿದೆ ಅರಿಯ ಸೇನೆಯಾ ||

ಪ್ರವೀರ: ಹೇ ತಾತ! ಹೆಗಲಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಪಟ್ಟ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಒರೆಯಿಂದ ತೆಗೆದವನಾಗಿ, ಯುಳಪಿಸುತ್ತಾ ಬೊಬ್ಬೆಯಿಟ್ಟು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ಎದುರಾಳಿಗಳ ಖೇಡ್ಯವನ್ನು ತುಂಡುತುಂಡಾಗಿ ಬೀಳುವಂತೆ ಹೊಡೆದುಹಾಕಿ ಶಿರಸ್ತ್ರಾಣವನ್ನು ಹೊಡೆದು ಭುಜಗಳನ್ನು ಖಂಡಿಸಿ, ಗಜ ತುರಗಗಳನ್ನು ತುಂಡು ತುಂಡಾಗಿ ಸೀಳಿ, ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹಾರುತ್ತಿರುವ ಶಿರಗಳನ್ನು ಗುರಿಯಿಟ್ಟು ಕತ್ತರಿಸುತ್ತಾ, ಅತಿಬಲದ ಎಣೆಯಿಲ್ಲದ ಶೌರ್ಯದಿಂದ ಕಾದಾಡಿ ಜೈಸಿ ಬಂದೆನೈಯ್ಯು ತಾತಾ ಲೋಕ ವಿಖ್ಯಾತ ||

ದರುವು

ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಯಾಪುರದ ಒಡೆಯ ಗಿರಿಜೆಯರಸನಾ

ಕರುಣದಿಂದ ಧುರವ ಜೈಸಿ ಚರಣದೆಡೆಗೆ ನಾ ||

ಪ್ರವೀರ: ಹೇ ತಂದೆ ಈ ಧರೆಯೊಳಗೆ ಅಧಿಕವಾಗಿ ರಂಜಿಸುವ ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಯಾಪುರವಾಸ ಶ್ರೀ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಕರುಣ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ, ಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿ ರಥಗಳ ಚೀತ್ಕಾರ ಧ್ವನಿ ಹೆದಗಳ ರಂಕಾರ ಧ್ವನಿ ಆನೆಗಳ ಘಾತ್ಕಾರನಾದ, ಪಟ್ಟ ಕತ್ತಿಗಳ ರಣತ್ಕಾರ ಶಬ್ದ, ಬಾಣಗಳ ಛೇದನ ಧ್ವನಿಗಳಿಂದ ಅತಿ ಚಮತ್ಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದು ಭೀಕರವಾಗಿ ರಕ್ತದಲ್ಲಿ ತೇಲಾಡುವ ಮಾಂಸ ಖಂಡಗಳಿಂದ ಭೂತ ಪ್ರೇತಗಳಿಗೆ ಅತಿಯಾದ ಔತಣವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಬಂದೆನೈಯ್ಯು ಜನಕಾ-ಕ್ಷೋಣಿ ಜನಪಾಲಕ ||

ದರುವು

ಧುರವ ಸುತನೇ ಗೆಲಿದೆಯಾ ಅರಿಯ ಶಿರವ ತರಿದೆಯಾ

ಹರುಷ ಯೆನಗೆ ಇತ್ತೆಯಾ ಕರವ ಬಿಡದೆ ತಂದೆಯಾ ||

ನೀಲದ್ವಜ: ಹೇ ಸುಕುಮಾರ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕಮಲವು ಕಳಂಕ ರಹಿತವಾಗಿ, ರವಿ ಕಿರಣ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಅರಳುವುದಾಗಿ, ಸದ್ಗುಣಭರಿತವಾಗಿ, ಮನೋಹರವಾಗಿ, ತನ್ನ ಮನೋಹರತೆಯಿಂದಲೇ ಹರಡಿದ ಕೀರ್ತಿಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಶ್ರೀದೇವಿಗೆ ವಾಸಸ್ಥಾನವೆನಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ, ಹೇ ಪುತ್ರ! ಯಾವ ರಾಜನು ತನ್ನ ಗುಣಗಳಿಂದಲೇ ವಿಸ್ತೃತವಾದ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನೂ, ಕಳಂಕ ರಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾನೋ ಅಂತಹ ನೃಪಾಲನು, ಲೋಕಪೂಜ್ಯನಾದ್ದರಿಂದ ಆ ತೆರನಾದ ಯಶಸ್ಸು ಯನಗೊದಗಿಸಿ ಕೀರ್ತಿ ಪಡೆಯೋ ಕುಮಾರ ಶತ್ರುಜನ ಭಯಂಕರಾ ||

ದರುವು

ಮುದ್ದು ಪುತ್ರ ಪೇಳುವೆ ಮುದದಿ ಚಿತ್ರ ಬರೆಸುವೆ
ಮುದ್ದು ಸುತೆಗೆ ಪರಿಣಯಾ ಹೊದ್ದಿ ವಿಫಲ ಶೋಭೆಯಾ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಸಕಲ ವಿದ್ಯಾ ವಿಶಾರದನಾದ ಹೇ ಪುತ್ರ! ನಿನ್ನ ತಂಗಿಯಾಗಿರುವ ಸ್ವಾಹಾದೇವಿಗೆ ಯೌವನವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿ ಸ್ಮರನ ಜೀವಿತ ಮಣಿಯಂತೆಯೂ ಪುಷ್ಪಗುಚ್ಚಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾದ ಮದನ ಧ್ವಜದಂತೆಯೂ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ತ್ರಿಜಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ಪುರುಷರ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿಸಿ, ಅನುಜೆಯು ಒಪ್ಪಿದ ಅನುರೂಪನಿಗೆ ಆಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವೈವಾಹವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವೆನೈಯ್ಯು ಪುತ್ರ ಸೌಂದರ್ಯರಗಾತ್ರ ||

ದರುವು

ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಯಾಪುರವನೂ ಹರಸಿ ಕಾಯುತಿರುವನೂ
ಹರನು ಸೋಮನಾಥನೂ ಕರುಣದಿಂದ ಕಾಯ್ದನೂ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಗುಣರತ್ನ ವಾರಿಧಿಯಾದ ಹೇ ಸುಕುಮಾರ ಇಂತು ಅತ್ಯಧಿಕ ಚಲುವಿಕೆಯ ಮನೋಹರತೆಯನ್ನು ಬೀರಿ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಿರುವ ಸುತೆಗೆ ಈಗಿನ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ರಾಮಣೀಯಕಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ರಂಜಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಯಾಪುರವಾಸ ಶ್ರೀ ಸೋಮೇಶ್ವರನು ಕರುಣದಿಂದ ಸಲಹುವನೈಯ್ಯು ಕುಮಾರ-ಅರಿವಂಶ ಕುಠಾರ ||

ದರುವು

ಜನಕಾ ಹರುಷವಿದನೆಗೇ ಅನುಜೇ ಸರಸಿಜ ಮುಖಿಗೇ
ಅನುರೂಪಾ ವರನಾ ನೋ ಡು ವಂಥ ವಾಕ್ಯ ಸದ್ ವಾಕ್ಯ ||

ಪ್ರವೀರ: ಶರಣಾಗತರಾದ ಶತ್ರು ರಾಜರ ಕಿರೀಟಗಳ ಇಂದ್ರ ನೀಲ ರತ್ನಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪಾದಪೀಠವುಳ್ಳ ಹೇ ಜನಕಾ! ಸರಸಿಜಮುಖಿಯಾದ ಅನುಜೆಗೆ ತಕ್ಕ ಅನುರೂಪನನ್ನು ನೋಡುವಂಥ ತಮ್ಮ ವಚನದಿಂದ ಯನ್ನಯ ಮನಸ್ಸು, ಚಂದ್ರನನ್ನು ಕಂಡ ಅಂಬುಧಿಯಂತೆ ಉಬ್ಬಿದೆಯಲ್ಲದೇ ದಿನಕರನನ್ನು ಕಂಡ ನೀರಜದಂತೆ ಅರಳುತ್ತಾ ಪ್ರಪುಲ್ಲವಾಯಿತೈಯ್ಯು ಜನಕ ಕ್ಷಿತಿಜನ ಪಾಲಕ ||

ದರುವು

ಸೃಷ್ಟಿಯೊಳಗೆ ಬಹಳಾ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾಗಿಹ ವರಗೇ
ಕೊಟ್ಟರೇ ಸುತೆಯಳನೂ ತ್ಯಾಜ್ಯವೈ ಜನಕಾ ನೃಪತಿಲಕಾ ||

ಪ್ರವೀರ: ಕ್ಷಮಾಪೂರ್ಣ, ರಾಜ್ಯ ತಂತ್ರ ವಿಶಾರದರಾದ ಹೇ ತಂದೆ. ಈ ಸೃಷ್ಟಿಯೊಳಗಿನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪುರುಷನಿಗೆ ಸೃಷ್ಟಿ ಮೋಹಿನಿಯಾದ ಅನುಜೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪರಿಣಯವಂ ಬೆಳೆಸುವುದು ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುವುದೈ ತಂದೇ-ಪೇಳುವೆನು ಮುಂದೇ ||

ದರುವು

ಇಂದಿರಾನನೆಯಳಿಗೇ ಸುಂದರನಾ ತರುತಿಹುದು
ಚಂದಾವಹುದೈ ನಮ್ಮ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಕುಲಕೇ ಬಂಧು ಜನಕೇ ||

ಮಾಡಿದರೆ ಪರಿಣಯವಾ ಕಡು ಮುದದಿ ಅನುಜೇಗೇ
ಮೃಡನೂ ಸೋಮೇಶ್ವರನೂ ಬಿಡದೆ ಮೆಚ್ಚುವನು ಒಪ್ಪುವನೂ ||

ಪ್ರವೀರ: ಶರಣರೆಂಬ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಚಂದ್ರಪ್ರಾಯನಾದ ಹೇ ಜನಕಾ ಕುಸುಮಾಯುಧನಾದ ಮನ್ಮಥನ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುವ
ಯೌವನಾನುಭವವೆಂಬ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವಂ ಗೈಯುವ ವೇಳೆಯು ಸಮೀಪಿಸಿದೆಯೋ ಎನ್ನುವಂತೆ ಸೌಂದರ್ಯರಾಶಿಗಳಿಗೆ
ತೌರೂರಾಗಿ, ರತಿಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವ ಕೋಮಲೆಯಾದ ಸ್ವಾಹಾದೇವಿಗೆ ಸುಂದರನಾಗಿ ಪುರುಷಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ವರನನ್ನು
ತಂದಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಬಂಧು ಮಿತ್ರಾದಿಗಳು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟು ನಮ್ಮ ರಾಜವಂಶಕ್ಕೆ ಕೀರ್ತಿ ಲಭಿಸುವುದಲ್ಲದೇ, ಈ ಧರಣಿಯೊಳ್ ಅತಿ
ಮನೋಹರವಾಗಿ ಮೆರೆಯುವ ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರವಾಸ ಶ್ರೀ ಸೋಮನಾಥನೂ ಸಹ ಒಪ್ಪಿ ಮೆಚ್ಚುವನೈಯ್ಯ ಜನಕಾ ನೃಪಕುಲತಿಲಕಾ ||

ಕಂದ

ವರಸುತನ ವಿಜಯ ವಾರ್ತೆಯೊಳೂ
ಧರಣಿಪನು ಪರಮ ಹರುಷದಿಂ ತಾನಿರುತಿರೇ ||
ಪುರುಷ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಚಿತ್ರಗಳನೂ
ಬರೆಯಿಸಿ ತಂದು ತೋರಿಸಿದನು ಮಂತ್ರಿಶೇಖರನಾಗಂ ||

ಭಾಗವತರು: ಕೇಳಿದರೇನಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ! ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ನೀಲಧ್ವಜನು ತನ್ನ ಸುತನ ವಿಜಯ ವಾರ್ತೆಯಂ ಕೇಳಿ
ಸಂತೋಷದಿಂದಿರಲೂ ಇತ್ತಲಾ ಮಂತ್ರಿಯು ಮೂಜಗದ ಪುರುಷ ಶ್ರೇಷ್ಠರ ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನು ಪಟದಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿ ತಂದು ನೃಪಾಲನ
ಕರಕಮಲದೊಳು ವಿನಯದಿಂದರ್ಪಿಸಿದನೈಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ ||

ದರುವು

ತಂದಿಹೆ ನೋಡೈ ರಾಜೇಂದ್ರನೇ ನೀನೂ
ಅಂದವಾಗಿಹ ಭಾವ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ||

ಮಂತ್ರಿ: ರಾಜಕುಲ ಮಕುಟಪ್ರಾಯರಾದ ನೀಲಧ್ವಜ ಭೂಪಾಲರೇ ಲಾಲಿಸಿ. ದೇಶದ ಕುಶಲ ಚಿತ್ರಗಾರರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ಮೂರುಲೋಕದಲ್ಲಿ
ಶ್ರೇಷ್ಠರಾಗಿರುವ ಪುರುಷರ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಪಟದಲ್ಲಿ ಬಹು ಅಂದವಾಗಿ ಬರೆಯಿಸಿ ತಂದಿರುತ್ತೇನೆ. ನೋಡುವಂಥವರಾಗಿರೈ ದೊರೆಯೇ
ನಿಮಗಾರು ಸರಿಯೇ ||

ದರುವು

ಚಂದದಿ ಸುತೆಯು ತಾನೊಪ್ಪಿದಾ ವರನಾ
ತಂದು ವೈವಾಹವಾ, ನಡೆಸೈಯ್ಯ ಮುನ್ನ ||

ಮಂತ್ರಿ: ಸಮಸ್ತ ಸಾಮಂತ ರಾಜಸ್ತ್ರೀಯರ ಬೈತಲೆಯ ಸಿಂಧೂರದಿಂದ ಅರುಣಗಳಾದ ಪಾದ ಕಮಲಗಳುಳ್ಳ ಹೇ ಸ್ವಾಮಿ
ಪಾರ್ವತಿಯಂತೆ ಚಂದ್ರ ಕಳಾಧರೆಯೂ, ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂತೆ ಅತನೂದ್ಭವಳೂ, ಸರಸ್ವತಿಯಂತೆ ಪದ್ಮಜಾತ್ಯುತ್ಸವೆಯೂ, ವನದಂತೆ ಪೃಥುಳ
ಕುಚಶೋಭಿತೆಯೂ, ನರ್ತಕಿಯಂತೆ ಮಂಜುಲಾಸ್ಯ ಸುಂದರಳೂ ಆಗಿ, ನೂತನ ಸೌಂದರ್ಯರಾಶಿಯಂತೆ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮ
ರಾಜಕುಮಾರಿಯು ಯಾವಾತನ ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿ ಆತನ ರೂಪು ಲಾವಣ್ಯ ರೀತಿಗಳಿಗೆ ಮಾರುಹೋಗಿ ತನ್ನ ಸಂತೋಷವನ್ನು
ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವಳೋ ಆ ಸುಂದರಾಂಗನನ್ನು ತಂದು ಚಂದದಿಂದ ಸುತೆಗೆ ವೈವಾಹವನ್ನು ಬೆಳೆಸೈಯ್ಯ ರಾಜ ಆಶ್ರಿತಕಲ್ಪಭೋಜ ||

ದರುವು

ಧಾರುಣಿ ಹಿರಿಬಳ್ಳಾ ಪುರವ ಪಾಲಿಸುವಾ
ಹರನು ಸೋಮೇಶ್ವರಾ ಕರುಣದಿ ಪೊರೆವಾ ||

ಮಂತ್ರಿ: ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಇಂದ್ರನು ಪರ್ವತ ಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ಛೇದಿಸಿದಂತೆ ಶತ್ರು
ರಾಜರನ್ನು ಸದೆಬಡಿಯುವ ಹೇ ರಾಜೇಂದ್ರ! ಈಗಿನ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಸುಕುಮಾರಿಗೆ ಪರಿಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಈ ವಸುಧೆಗೆ
ಪೊಸತೆನಿಸಿ ಮೆರೆಯುವ ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರವನ್ನು ಕುಶಲದಿಂದ ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ಅಸಮಾಕ್ಷನಾದ ಶ್ರೀಮದ್ ಸೋಮೇಶ್ವರನು ಕರುಣದಿಂದ
ಸಲಹುವನೈ ದೊರೆಯೇ ಧೈರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇಸರಿಯೇ ||

ಕಂದ || ಕೇದಾರಗೌಳ

ಕೇಳು ಸಚಿವ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕೇರಳಾ
ಮಾಳವಾಂಧ್ರ ಕರೂಷ ಬರ್ಬರಾ
ಗೌಳ ಕೋಸಲ ಮಗಧ ಕೇಕಯ ಚೋಳ ಸೌವೀರಾ
ಲಾಳ ಸಿಂಹಳ ಜೀನ ಕುರುನೇ
ಪಾಳ ಶಿಖಿ ಕಾಶ್ಮೀರ ಭೋಟ ವ
ರಾಳ ನೃಪ ದಿಕ್ಪಾಲಕರುಗಳ ತೋರಿಸುವೆ ಸುತೆಗೆ

ನೀಲಧ್ವಜ: ಶೌರ್ಯ, ಧೈರ್ಯ, ಸ್ಥೈರ್ಯರ ಗಾಂಭೀರ್ಯಾರದಿ ಸಕಲ ಸದ್ಗುಣ ಭೂಷಿತನಾದ ಹೇ ಸಚಿವ ಶಿಖಾಮಣಿಯೇ! ಈ ಧಾರುಣಿಯಲ್ಲಿ
ಮೆರೆಯುವ ಮಾಳವ ಕೇರಳ, ಕರೂಷ, ಬರ್ಬರಾ, ಮಗಧ, ಕೇಕಯ, ಸಿಂಹಳ, ನೇಪಾಳ ಮೊದಲಾದ ಚಪ್ಪನ್ನೈವತ್ತಾರು ದೇಶದ
ನೃಪವರ್ಗದವರನ್ನಲ್ಲದೇ ಸುರಾಸುರರ, ಯಕ್ಷ, ಗಂಧರ್ವ, ದಿಕ್ಪಾಲಕರುಗಳ, ಹರಿ ಹರ ವಿರಿಂಚಾದಿಗಳ ಅಂದವಾದ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳನ್ನು
ಚಂದದಿಂದ ಯನ್ನ ವರಸುತೆಗೆ ತೋರಿಸಿ ಆಕೆಯು ಒಪ್ಪಿದ ವರನಿಗೆ ವೈಭವದಿಂದ ಪರಿಣಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವೆನೈಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿಶೇಖರಾ
ರಾಜಕಾರ್ಯ ದುರಂಧರಾ ||

ನೀಲಧ್ವಜ-ದರುವು ||

ಪಟ್ಟಣವ ಶೃಂಗರಿಸೂ ಕಟ್ಟಿಸೂ ತೋರಣವಾ

ದೃಷ್ಟಿಗಮರಾವತಿಯಂ ತೋರಲಿ ಪುರವೂ ಶೃಂಗಾರವೂ ||

ಉರುತರದ ಹರುಷದಲೀ ಪರಮ ವೈಭವಗಳಲೀ

ಹರ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ದಯದಿ ಪರಿಣಯವ ಮಾಳ್||ನಾ ಮಾಳ್|| ||

ನೀಲದ್ವಜ: ಜ್ಞಾನಿಗಳಲ್ಲಿ ರತ್ನಪ್ರಾಯನಾಗಿ ರಾಜನೀತಿ ವಿಶಾರದನಾದ ಹೇ ಪ್ರಧಾನಿ! ಈ ಪೊಡವಿಯೋಳ್ ಸಡಗರಮಾದ ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರದೊಡೆಯ ಉಡುರಾದ್ಧರನಾದ ಶ್ರೀಮದ್ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ವರಕರುಣ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಸುತೆಯು ತನ್ನ ಅಂತರಂಗದ ಅಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಯಾವಾತನನ್ನು ಒಪ್ಪುವಳೋ ಆ ಮಾರ ಸುಂದರನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಪರಿಣಯವಂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತೆ. ಆ ಪ್ರಯುಕ್ತ ರತ್ನ ಖಚಿತವಾದ ಕಳಶಗಳುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ವೈಷೂರ್ಯಗಳ ಜಗುಲಿಗಳಿಂದಲಂಕೃತವಾಗಿ, ಬಂಗಾರದ ನೆಲವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಇಂದ್ರನೀಲ ಸ್ತಂಭಗಳುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ವಜ್ರಗಳ ಗೋಡೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದಾಗಿ, ಮುತ್ತುಗಳ ಬಾಗಿಲ್ಪಾಡಗಳಿಂದಲೂ, ಹವಳಗಳ ಬಾಗಿಲುಗಳುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಮಾಣಿಕ್ಯದಿ ರತ್ನಗಳಿಂದ ರಚಿಸಿದ್ದ ತೋರಣಗಳಿಂದ ರಂಜಿಸುತ್ತಾ. ಇಂದ್ರನಮರಾವತಿಯಂ ಧಿಕ್ಕರಿಸುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಅರಮನೆಯನ್ನು ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಮಹದಾಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶೃಂಗಾರಮಾಡುವಂತೆ ಕುಶಲ ಶಿಲ್ಪಿಗಾರರಿಗೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸೈಯ್ಯು ಪ್ರಧಾನಿ ನೀತಿ ಜ್ಞಾನಿ||

ಮಂತ್ರಿ: ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೈ ಚಕ್ರವರ್ತಿನಾನು ತಮ್ಮ ಆಜ್ಞಾನುವರ್ತಿ ||

ದರುವು

ಮನವು ಒಪ್ಪಿ ಕುರೂಪಿಯಾಗಲೀ ಪತಿಯು ತಾನೆಂದರಿಯುವೇ

ಅನ್ಯ ಪುರುಷರು ಧಾರುಣಿಯೊಳು ನಿಮಗೆ ಸರಿಸಮ ತಿಳಿಯುವೇ ||

ಸ್ನಾಹಾದೇವಿ: ಭಾರತೀದೇವಿಯ ಭಾಗ್ಯರೂಪರಾದ ಹೇ ತಂದೇ. ಹೃತ್ಕಮಲದಿಂದ ಒಂದು ಸಾರಿ ಒಪ್ಪಿ ಪತಿಯಾಗಿ ವರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಆತನು ಭಾಗ್ಯವಂತನಾಗಲೀ ಭಾಗ್ಯಹೀನನಾಗಲೀ. ಸ್ಪುರದ್ರೂಪಿಯಾಗಲೀ ಕುರೂಪಿಯಾಗಲೀ, ಆತನನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಅನ್ಯಪುರುಷರಿಗೆ ಮನಸೋತರೆ ಸತೀತ್ವಕ್ಕೆ ಕುಂದು ಬರುವುದಿಲ್ಲವೇ ತಂದೆ. ಇದ ನೀವು ತಿಳಿಯದವರೇ. ಆದ ಕಾರಣ ಪ್ರಥಮತಃ ಈ ಅಗ್ನಿದೇವನನ್ನು ಯನ್ನ ಮನೋದೇವನನ್ನಾಗಿ ಆರಿಸಿ ಒಪ್ಪಿ ವರಿಸಿರುವೆನಾದ ಕಾರಣ ಈಗ ಈ ಧಾರುಣಿಯಲ್ಲಿನ ಅನ್ಯ ಮಹಾಪುರುಷರೆಲ್ಲರೂ ನಿಮಗೆ ಸರಿ ಸಮಾನರೆಂದು ತಿಳಿದು ಪಿತೃ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಯಿಂದಿರುತ್ತೇನೈ ತಾತಾ ಬಿನ್ನವಿಸುವೆನು ಮಾತ ||

ದರುವು

ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರವ ಪಾಲಿಪ

ಹರನೂ ಸೋಮನಾಥನೂ

ಕರುಣದಿಂದ ಪೊರೆದು ಸಲಹುವ

ತರಳೆ ಲಾಲಿಸು ಮಾತನೂ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಶುಕವಾಣಿಯಾದ ಹೇ ಸುತೆಯೇ! ನಿನ್ನ ಅಚಲವಾದ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಯನ್ನ ಹಿತವಾದ ಮಾತನ್ನು ಲಾಲಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಈ ಪೊಡವಿಗೆ ವಡೆಯನೆನಿಸಿ ಸಡಗರದಿಂದ ವಿರಾಜಿಸುವ ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರದ ಶ್ರೀ ಸೋಮೇಶ್ವರನು ಕರುಣವಿಟ್ಟು ನಿನ್ನನ್ನು ಸಲಹುವನಲ್ಲದೇ ಯನಗೂ ಪರಮ ಸಂತೋಷವುಂಟಾಗುವುದು ಕುವರೀಚಲಿಸು ನಿನ್ನ ದಾರಿ ||

ದರುವು

ಧರಣಿಗಧಿಕವಾಗಿ ರಂಜಿಪಾ

ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರದವನೂ

ಪೊರೆವ ಗಿರಿಜಾಕಾಂತನಾಣೆಯೂ

ಚಲಿಸೆನ್ನೆಯ ಮನವನೂ ||

ಸ್ವಾಹಾದೇವಿ: ಹೇ ಜನಕಾ! ಹಿಂದೆ ಸತೀಮಣಿ ಸಾವಿತ್ರಿಯು ತನ್ನ ಹೃದಯ ಕಮಲದಿಂದ ಸತ್ಯವಂತನನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ವರಿಸಿದ ನಂತರ, ಅಲ್ಪಾಯುಷ್ಯನೆಂದು ತಿಳಿದನಂತರವೂ ಸಹ ತನ್ನ ಮನವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದಳೆ. ಅನ್ಯ ಪುರುಷರ್ಗ ಮನಸೋತಳೇ. ಇದ ನೀವು ಅರಿಯದವರೇ! ಆದ ಕಾರಣ ಹೇ ತಂದೆ. ಈ ಧರೆಯಲ್ಲಿ ಸುರಪನಮರಾವತಿಗೆ ಸರಿಯೆನಿಸಿ ಮೆರೆಯುವ ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರವನ್ನು ಕರುಣದಿಂದ ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ಪರಶಿವಮೂರ್ತಿ ಪಾರ್ವತೀಪತಿಯಾದ ಶ್ರೀ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಚರಣದಾಣೆಗೂ ಯನ್ಯೆ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಅಧಿದೇವನನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಅನ್ಯ ಪುರುಷರ್ಗಡೆ ನೀಯಲಾರೆನ್ಯೆ ತಾತ ಕ್ಷಮಿಸೆನ್ನ ಮಾತ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಅಯ್ಯ ಸಾರಥೀ! ಯನ್ನ ಸುತೆಯು ಎಷ್ಟು ವಿಧವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೂ ತನ್ನ ಮನವನ್ನು ಚಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆದ ಕಾರಣ ಯನ್ನ ಸತಿ ಶಿರೋಮಣಿಯಾದ ಜ್ವಾಲೆಯನ್ನು ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಾರೈಯ್ಯ ಸಾರಥೀ-ಸಂಧಾನಮತಿ ||

ಜ್ವಾಲೆ: ನಮೋನ್ನಮೋ ಹೇ ಪ್ರಾಣನಾಥ ಯನ್ನಯ ಮನೋಪ್ರೀತ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಸೌಮಾಂಗಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿರಸ್ತು ಬಾರೇ ಜ್ವಾಲೇ ನಯ ಗುಣಶೀಲೇ ||

ಜ್ವಾಲೆ: ಯನ್ನಿಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣವೇನು ಪೇಳಬೇಕು ರಾಯ ತಿಳಿಸು ಮನೋಭಿಪ್ರಾಯ || ಯನ್ನ ಮನೋಪ್ರಿಯ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಹೇ ಕಾಂತೆ, ಯಮ್ಮ ತನುಜೆಗೆ ಅಗ್ನಿದೇವನನ್ನು ವರಿಸಬೇಡವೆಂದು ಎಷ್ಟು ವಿಧವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೂ ಕೇಳಲೊಲ್ಲಳು, ನೀನಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಆಕೆಯ ಅಚಲವಾದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಇತರ ಪುರುಷವರ್ಗವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುವ ಹಾಗೆ ತಿಳಿಯ ಹೇಳಿ ರಮಣಿ ಕಾಂತಿದ್ಯುಮಣೀ ||

ಜ್ವಾಲೆ: ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನ್ಯೆ ರಮಣಾ ಕರುಣಾಭರಣ ||

ಸ್ವಾಹಾದೇವಿ: ನಮೋ ನಮಸ್ಕಾರಂಗಳಮ್ಮಾ ಜನನೀ ಜಗನ್ನೋಹಿನಿ ||

ಜ್ವಾಲೆ: ಸೌಮಾಂಗಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿರಸ್ತು ಬಾರಮ್ಮಾ ಕುಮಾರಿ ಕಲಕಂಠಹಾರಿ ||

ದರುವು

ನೀರಜಮುಖಿ ಬಾರೆ ಪುತ್ರೀ ತೋರೆ

ಹರುಷವ ಚಾರು ಚರಿತ್ರೀ ||

ಮೂರು ಲೋಕದೊಳಿಹ ಪುರುಷ ಶ್ರೇಷ್ಠರುಗಳಾ

ವರರೂವು ಪಟದೊಳು ಬರೆಸೀ ಚಿತ್ರಪಟವನ್ನು ತರಿಸೀ ||

ಜ್ಞಾಲೆ: ನೀರಜದಂತೆ ಮುಖವುಳ್ಳ ಹೇ ಪುತ್ರಿಯೇ ಕೇಳು! ನಿನಗೆ ಯೌವನೋದಯವೆಂಬ ವಸಂತ ಕಾಲವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಅರಿತು ನಿಮ್ಮ ಜನಕನು ತಕ್ಕ ವರನನ್ನು ನೋಡಿ ನಿನಗೆ ವಿವಾಹ ಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಮೂರು ಲೋಕದೊಳಿಹ ಪುರುಷ ಶ್ರೇಷ್ಠರ ಭಾವ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಪಟದ ಮೇಲೆ ರೂಪಿಸಿ ತರಿಸಿರುವರಮ್ಮಾ ಪುತ್ರೀ ಚಾರು ಚರಿತ್ರೀ ||

ದರುವು

ಕ್ಷಿತಿಯೊಳಗ್ನಿಯು ದೊರೆಯೇ ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲವು ನಮಗೇ

ಸುತೆಯೇ ನೀ ಮನದೊಳು ತಿಳಿಯೇ

ಮಾತೆ ವಚನ ಲಾಲಿಸೆ ||ನೀರಜಮುಖಿ ||

ಅಷ್ಟ ದಿಕ್ಪಾಲಕರೋಳ್ ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲದೆ ನಿನ

ಗಿಷ್ಟ ಬಂದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟೂ ನಿನ್ನ ಲಗ್ನ

ಮಾಡುವೆವು||ನೀರಜಮುಖಿ ||

ಜ್ಞಾಲೆ: ಹೆದೆಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿದ ಬಿಲ್ಲಿನಂತೆ ನೀಳವಾದ ಜಡೆಯಿಂದ ಮನೋಹರವಾದ ಶರೀರವುಳ್ಳ ಹೇ ಸುತೆಯೇ! ಭೂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ಷಟ್ಕೀನ ಕಾಶೀ ಯಾತ್ರಾಯುತೇನಚ ಸೇತು ಸ್ನಾನ ಶತ್ಯೈರಶ್ಚ ತತ್ಪಲಂ ಮಾತ್ರ ವಂದನೇ||ಎಂಬಂತೆ ನಿನ್ನ ತಾಯಿಯಾದ ಯನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಲಾಲಿಸು. ಇಂದ್ರ, ಅಗ್ನಿ, ಯಮ, ವರುಣ, ನೈರುತ್ಯ, ಈಶಾನ್ಯ, ವಾಯು, ಕುಬೇರನೇ ಮೊದಲಾದವರಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿ ಪುರುಷನು ದಹನ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ದೊರೆಯಲು ಅಸಾಧ್ಯನಾಗಿರುವನಾದ ಕಾರಣ ಆತನನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸದೆ ಉಳಿದ ಪುರುಷವರ್ಗದವರಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದವನನ್ನು ವರಿಸುವಂಥವಳಾಗಮ್ಮಾ ಕುವರೀ ಇದ ನೀನು ಅರಿ ||

ದರುವು

ಚಪ್ಪನ್ನ ದೇಶದ ಕ್ಷತ್ರಿಯರೊಳು ನೀನೂ

ಒಪ್ಪಿದ ವರಗೇ ವಿವಾಹ ಮನವೊಪ್ಪಿ

ಮಾಡುವೆವು||ನೀರಜಮುಖಿ ||

ಭೂಮಿ ಪಾಲಕರನ್ನು ಕಾಮಿಸಲಾತಗೇ
ಪ್ರೇಮದಿಂದಲಿ ನಿನ್ನ ಕೊಡುವೇ
ಕಾಮಹರನಾಣೆ ಪೇಳ್ಕೆ||ನೀರಜಮುಖಿ||

ಜ್ವಾಲೆ: ತುರುಬಿನಲ್ಲಿ ಮುಡಿದ ಹೂವುಗಳ ಮತ್ತು ಹಣೆಯೊಳಗಿನ ಕಸ್ತೂರಿ ತಿಲಕದ ಸುವಾಸನೆಗಳಿಸಿ ಸುತ್ತವರಿವ ದುಂಬಿಗಳನ್ನು
ಓಡಿಸುತ್ತಿರುವ ಚೂತಪಲ್ಲವದಂತೆ ಎಸೆವ ಕರಗಳುಳ್ಳ ಹೇ ತನುಜೇ! ಅನ್ನೋದಕಕ್ಕೆ ಸಮನಾದ ದಾನವೂ, ದ್ವಾದಶಿಗೆ ಸಮವಾದ ವ್ರತವೂ,
ಗಾಯಿತ್ರಿಗಿಂತ ಅಧಿಕವಾದ ಮಂತ್ರವೂ. ತಾಯಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾದ ದೇವರೂ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಯನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಚಿತ್ತವಿಟ್ಟು
ಲಾಲಿಸಮ್ಮಾ ಪುತ್ರೀ: ಈ ಧಾರುಣಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆ ವಿನಯರೂಪು. ಗಾಂಭೀರ್ಯರ ವೀರತ್ವಕ್ಕೆ ಸರಿಸಮನಾದವರ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಕುಲದ ಶ್ರೇಷ್ಠ
ಪುರುಷರಲ್ಲಿ ಅನುರೂಪನನ್ನು ನೀನು ಅನುಮೋದಿಸಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಆ ಮನ್ಮಥ ಸದೃಶನಿಗೆ ಮನ್ಮಥಾರಿಯಾಣೆಗೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಟ್ಟು
ಪರಿಣಯವಂ ಮಾಡುವೆನಮ್ಮಾ ಕುಮಾರೀ ಚಿತ್ತಜ ಮನೋಹಾರಿ||

ದರುವು

ಬಿನ್ನವಿಸುವೆ ಮಾತೆಯೇ ಜನಕನ ವಾಮಾಂಗಿಯೇ
ವಿನಯ ಸುಗುಣವಂತೆಯೇ ಯನ್ನ ಮುದ್ದು ತಾಯಿಯೇ||

ಸ್ವಾಹಾ: ಮಾತೃ ದೇವೋಭವ, ಪಿತೃ ದೇವೋಭವ, ಆಚಾರ್ಯರ ದೇವೋಭವ, ಗುರು ದೇವೋಭವ ಎಂಬಂತೆ ದೈವ ಸ್ವರೂಪರಾದ ಹೇ
ತಾಯಿಯೇ. ನಿಮ್ಮ ಮುದ್ದು ಕುಮಾರಿಯಾದ ಯನ್ನ ಬಿನ್ನಪವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಲಾಲಿಸಮ್ಮಾ ತಾಯೇ ಹಿಮಾಂಶು ಮುಖಲಾಯೇ||

ದರುವು

ತೋರಿ ಚಿತ್ರಪಟವನೂ ಆರಿಸೆಂದು ವರನನೂ
ಭರದಿ ಪೇಳೆ ಜನಕನೂ ತೋರಿದೆ ಪಾವಕನನೂ||

ಸ್ವಾಹಾ: ಹೇ ಜನನೀ! ಪೂಜ್ಯರಾದ ತಂದೆಯವರು ಮೂರು ಲೋಕದೊಳಿಹ ಪುರುಷಶ್ರೇಷ್ಠರ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಯನಗೆ ತೋರಿಸಿ ಮಗಳೇ
ಇವರಲ್ಲಿ ನಿನಗೊಪ್ಪಿದವರನ್ನು ವರಿಸು ಎಂದು ಹೇಳಲು ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಕಮಲಗಳ ಮಧ್ಯದೋಳ್ ರಾರಾಜಿಸುವ ರಾಜಹಂಸದಂತೆ
ಅಷ್ಟದಿಕ್ಪಾಲಕರ ಮಧ್ಯೆ ಹೇದಿಪ್ರಮಾನರಾಗಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಅಗ್ನಿ ಪುರುಷನನ್ನು ಮನವೊಪ್ಪಿ ತೋರಿದೆನಮ್ಮಾ ಜನನೀ ಸುಚರಿತ್ರ ಮಾನಿನೀ||

ದರುವು

ಸುಗುಣವಂತನಾಗಲೂ ದುರ್ಗುಣಿ ತಾನಾಗಲೂ
ಬಗೆಯೊಳೊಮ್ಮೆ ವರಿಸಲೂ ಮಿಗೇ ಪತಿಯು ತಿಳಿಯಲೂ||

ಸ್ವಾಹಾ: ಹೇ ತಾಯೇ! ಒಂದು ಸಾರಿ ಒಬ್ಬ ಪುರುಷನನ್ನು ಮನದೊಳು ಒಪ್ಪಿ ವರಿಸಿದ ನಂತರ, ಆತನು ಸುಗುಣಿಯಾಗಲೀ.
ದುರ್ಗುಣಿಯಾಗಲೀ. ಆಳಾಗಲೀ ಅರಸಾಗಲೀ, ದೋಷಿಯಾಗಲೀ, ದೋಷ ರಹಿತನಾಗಲೀ. ಆತನೇ ತನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವೆಂದೂ

ತಿಳಿಯಬೇಕಾದುದು ಸತೀಮಣಿಗಳ ಧರ್ಮವಲ್ಲವೇ ತಾಯಿ: ಇದ ನೀನು ಅರಿಯದವಳೇ ಜನನೀ! ಆದ ಕಾರಣ ಈಗ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿ ಅನ್ಯರ್ಥ ಮನವೆಳಸೇ ವರಿಸಲಾರೆನಮ್ಮ ತಾಯೇ ಕರುಣದಿಂದೆನ್ನ ಕಾಯೇ ||

ದರುವು

ಸತೀವ್ರತಕೆ ಚ್ಯುತಿಯನೂ ಮಾತೆ ತಾರಲಾರೆನೂ

ಕ್ಷಿತಿಯೊಳೆನ್ನ ಮೆಚ್ಚನೂ ಹಿತದಿ ಸೋಮನಾಥನೂ||ಬಿನ್ನವಿಸುವೆ ಮಾತೆಯೇ ||

ನ್ಯಾಹಾ: ಹೇ ಮಾತೇ ಚಲಂ ಚಿತ್ತಂ ಚಲಂ ವಿತ್ತಂ ಚಲಂ ಜೀವಿತ ಯೌವನಂ ಚಲಾ ಚಲ ಮಿದಂ ಸರ್ವಂ ಕೀರ್ತಿಯುಸ್ಯ ಸ ಜೀವತಿ||ಎಂಬಂತೆ ಎಲ್ಲವೂ ಅಸ್ಥಿರ, ಕೀರ್ತಿಯೊಂದೇ ಇಹಪರಗಳೆರಡರಲ್ಲೂ ಸ್ಥಿರವಾದದ್ದು. ಆದ ಕಾರಣ, ಭಾರತದ ಆದರ್ಶ ನಾರೀಮಣಿಗಳ ಸತೀತ್ವಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ಅಪಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಈ ಧರಣಿಗಧಿಕವಾದ ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರ ನಿವಾಸ ಶ್ರೀ ಸೋಮೇಶ್ವರನು ಯನ್ನನ್ನು ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೂ ಮೆಚ್ಚಲಾರನು. ಆದ ಕಾರಣ ಯನ್ನ ಮನವನ್ನು ತಿರುಗಿಸಲಾರೆನಮ್ಮ ತಾಯೇ ನೀವಿದನರಿಯೇ.

ಜ್ವಾಲೆ: ಅಧರಗಳ ಅರುಣ ಕಾಂತಿಯೊಡನೆ ಸೇರಿದ ಮುಖಚಂದ್ರನ ಬೆಳದಿಂಗಳಂತೆ ಶುಭ್ರಕಾಂತಿಯಿಂದ ಹೊಳೆಯುವ ದಂತ ಪಂಕ್ತಿಗಳುಳ್ಳ ಹೇ ತನುಜಾತೇ ನಿನ್ನ ಈ ನುಡಿಯು ಅಮರವಾಗಿದೆ. ಮುಂದೆ ನಾನು ಹೇಳಲಾರೆನು. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತು ಪುತ್ರೀ! ಈ ವೈಶ್ವಾನರನು ಯಮಗೆ ದೊರೆಯಲು ಅಸಾಧ್ಯನಾದ ಕಾರಣ ಆತನನ್ನು ವಿವಿಧ ಅರ್ಚನೆಗಳಿಂದ ನೀನು ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಮ್ಮ ಸುತೆಯೇ ನೀನಿದನು ತಿಳಿಯೇ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಮಂದಗಮನೆಯಾದ ಹೇ ಮನೋವಲ್ಲಭೆಯೇ ಸುತೆಯು ತನ್ನ ಮನವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದಳೇ. ಅಗ್ನಿಪುರುಷನು ಯಮಗೆ ದೊರೆಯುವನೇ! ಇದು ಸಾಧ್ಯವೇ! ಮುಂದಿನ ಪ್ರಯತ್ನವೇನು? ಪೇಳು ಯೋಚನೆ ರಾಜೀವಲೋಚನೆ ||

ಜ್ವಾಲೆ: ಸುಂದರ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕಡೆಗಣ್ಣೀಟವೆಂಬ ಕುಡಿ ಮಿಂಚುಗಳಿಗೆ ಹೆದರಿದ ರಾಜಹಂಸದಂತೆ ಭ್ರಾಂತಿಪಡುತ್ತಿರುವ ಮನ್ಮಥ ಸ್ವರೂಪರಾದ ಹೇ ಪ್ರಾಣನಾಥ! ನಾನು ವಿಧವಿಧವಾಗಿ ನಯ ನೀತಿಗಳಿಂದ ಹೇಳಿದರೂ ಸುತೆಯು ತನ್ನ ಮನವನ್ನು ತಿರುಗಿಸಲು ಅಸಮರ್ಥಳಾಗಿರುವಳಾದ ಕಾರಣ, ಆಕೆಯ ಮನೋಭೀಷ್ಣವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವುದು ಮಾತಾಪಿತೃಗಳಾದಂಥ ನಮ್ಮಗಳ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲವೇ ರಾಯಇದೇ ಯನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ||

ಕಂದ ||

ಮಾನನಿಧಿ ಮತ್ತಿತನೇ ಕನ್ಯಾ

ದಾನವನು ಮೇಣ್ಣಧನ ವಿಭಾಗವ

ಮಾನವರು ತಾವೊಮ್ಮೆ ಮಾಳ್ತುದು ಧರ್ಮಪದ್ಧತಿಯು ||

ಏನುಸಿರ್ವೆ ನಿಮ್ಮಾಜ್ಞೆಯಿಂದಲೆ

ನಾನವನ ವರಿಸಿದೆನು ಮನದೊಳ

ಗೀ ನೆಲದೊಳೆನಗವನೆ ಪತಿಯೆಂದು ತಿಳಿದಿಹೆನು ಜನಕಾ ||

ಸ್ವಾಹಾ: ಮಾನನಿಧಿಯಾದ ಹೇ ಪಿತನೇ! ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಮಾನವರು ಕನ್ಯಾದಾನವನ್ನು ಮತ್ತು ಧನ ವಿಭಾಗವನ್ನು ವೋಮೈ ಮಾಡುವುದು ಧರ್ಮ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲವೇ. ಇದ ನೀವು ಅರಿಯದವರೇ. ತಾನೊಮ್ಮೆ ಆತನನ್ನು ಮನದೊಳಗೆ ವರಿಸಿದಾಗಲೇ ನೀವು ಯನ್ನನ್ನು ಕನ್ಯಾದಾನ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗಲಿಲ್ಲವೇ. ಈಗ ನಿರಾಕರಿಸುವುದು ತರವೇ. ಏನು ಪೇಳುವಿರಿ ತಂದೇ. ನಿಮ್ಮಾಜ್ಞೆಯಿಂದಲೇ ನಾನು ಆತನನ್ನು ವರಿಸುವೆನಾದ ಕಾರಣ, ಯನ್ನ ಮನದೊಳಗೇ, ಮತ್ತು ಈ ಧರೆಯೊಳಗೇ ಆತನೇ ನಿಜಪತಿಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಅನುದಿನವೂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಆತನನ್ನು ಅರ್ಚಿಸಿ ಮೆಚ್ಚಿಸುವೆನೈ ಜನಕನೇ ಬಿಡು ಮನದ ಯೋಚನೇ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ನಾಶಿಕವೆಂಬ ಸಂಪಿಗೆ ಹೂವಿಗೆ ಅರಿಯದೆರಗಿ ಭಯಪಟ್ಟು ಸ್ವೇದ ಬಿಂದುವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಭ್ರಮರದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿರುವ ಕಸ್ತೂರಿಯ ತಿಲಕವುಳ್ಳ ಹೇ ಸುಕುಮಾರಿ

ಕಂದ || ಕೇದಾರಗೌಳ

ಬೇಡಿ ಬೇಡಿದ ವಸ್ತುವ ಪೆಣ್ಣಿಗುವಿಗೆ
ನೀಡುವ ನೇಮಗಾರರಿಗೆ ||
ಷೋಡಶದಾನದ ಫಲ ಸುಲಭದೊಳು ಕೈ
ಗೂಡುವುದೆಂಬರುತ್ತಮರೂ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ನಿನ್ನ ಹಿತವೇ ನಮ್ಮ ಹಿತ, ನಿನ್ನ ಸುಖವೇ ನಮ್ಮ ಸುಖವೆಂದು ತಿಳಿದಿರುವೆನಾದ ಕಾರಣ ನಿನ್ನ ಮನೋಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ದುರ್ಲಭನಾದ ಪಾವಕನ ಮನ ಮೆಚ್ಚುವಂತೆ ಪೂಜಿಸಿ ಆತನನ್ನು ಒಲಿಸಿ ವರಿಸಮ್ಮಾ ಕುವರೀ ಮದನ ಸುಂದರೀ ||

ಭಾಗವತರ-ಕಂದ ||

ಆ ನೀಲಕೇತು ನೃಪನವಳ ನುಡಿಗೇಳ್ಳಣಗಿ
ನೀನಘಟಿತದ ವರನನೊಪ್ಪಿರುವೆ ಪೇಳ್ಕೊಡಿ
ನ್ನೇನಪ್ಪುದೆಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರಲ್ಕಾ,
ತನನೊಪ್ಪಿಸಿ ಬೀಳ್ಕೊಂಡು ಬಳಿಕಾ ||
ಮಾನಿನಿ ಪುರೋದ್ಯಾನದೊಳ್ ಪ್ರವಾಹಿಪ ನರ್ಮ
ದಾನದಿಗೆ ಬಂದು, ಮಿಂದಲ್ಲಿ ಸುವ್ರತೆಯಾಗಿ
ನಾನಾ ವಿಧಾನದಿಂದರ್ಚಿಸಿದಳಗ್ನಿಯಂ
ಭಕ್ತಿಯಿಂದನುದಿನದೊಳೂ ||

ಭಾಗವತರು: ಕೇಳಿದರೇನಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ! ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ನೀಲಧ್ವಜನು, ಅಸಾಧ್ಯನಾಗಿಹ ಹುತವಹನನನ್ನು ತನ್ನ ಸುತೆಯು ಅನುಮೋದಿಸಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಚಿಂತೆಗೊಳಗಾಗಿರಲೂ, ಸ್ವಾಹಾದೇವಿಯು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಚಲಿಸದೆ ತಮ್ಮ ಪುರದ ಉದ್ಯಾನವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರವಹಿಸುವ ನರ್ಮದಾನದೀತೀರಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಸ್ನಾನವಂಗೈದು ಶುಚಿಭೂತಳಾಗಿ ಅನುದಿನವೂ ಪಾವಕನನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಅರ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಳೈಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ ||

ಕಂದ ||

ದೇವ ನಿಮ್ಮಯ ದಿವ್ಯರೂಪವಾ
ಭಾವಿಸೊಲಿದಿಹೆ ಯನ್ನ ಮನದೊಳು
ಕಾವುದನ್ನನು ಕರವ ಪಿಡಿದೊ ಪರಮ ಹರುಷದೊಳು
ದೇವಿ ಧರಣೀ ಜಾತೆಯಳನೂ
ದೇವಪುರಪತಿ ನಿನ್ನೊಳುಗಿಸೇ
ಪಾವಕನೇ ನೀ ಪೊರೆದ ತೆರದೀ ಯನ್ನ ಸಲಹುವುದು

ಸ್ವಾಹಾದೇವಿ: ಹೇ ದೇವಾ! ವೈಶ್ವಾನರನೇ! ಹಿಂದೆ ದಶರಥಾತ್ಮಜನು ದಶಶಿರನು ಕೊಂಡೊಯ್ದು ಅಯೋ ನಿಜೆಯನ್ನು ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಉಗಿಸಲು,
ಆಕೆಯು ಮುಡಿದಿದ್ದ ಪುಷ್ಪಗಳೂ ಸಹ ಬಾಡದೆ ಇರಲೂ ತಮ್ಮ ಕರಕಮಲಗಳಿಂದ ಧರಣಿಜೆಯನ್ನು ತೆಗೆದಪ್ಪಿ ದಶಶಿರಾರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ
ಸಲಹಿದಂತೆ, ಮನವೆಲ್ಲವೂ ನಿನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಲೀನವಾಗಿರುವ ಯನ್ನಯ ಕರವಂ ಪಿಡಿದು ಸಲಹಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವೆನೈ ಅಗ್ನಿದೇವಾ
ಮಹಾನುಭಾವ ||

ಭಾಗವತರು: ಕೇಳಿದರೇನಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ! ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಸ್ವಾಹಾದೇವಿಯು ಹವ್ಯವಾಹನನನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಅನುದಿನವೂ
ಪೂಜಿಸುತ್ತಿರಲೂ, ಆಕೆಯ ಪರಮಭಕ್ತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿದ ಅಗ್ನಿದೇವನು, ಆಕೆಯ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲು ಭೂಸುರ ವೇಷವನ್ನು ಧರಿಸಿ
ನೀಲದ್ವಜ ನೃಪಾಲನ ಸಭಾಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬಿಜಯಂಗೈದನೈಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ ||

(ಅಗ್ನಿದೇವ ಬರುವಿಕೆ)

ತೆರೆ-ದರುವು

ಪಾವನಾತ್ಮ ಪಾಪದೂರನೂ ಪರಿಶುದ್ಧನಾದ
ಪಾವಕನೂ ಸಭೆಗೆ ಬಂದನೂ ||

ರಾಜಮಕುಟ ಶಿರದಿ ಧರಿಸಿರೇ ಕರವೆರಡರಲ್ಲಿ
ರಾರಾಜಿಸುವಾ ಭರಣವೊಪ್ಪಿರೇ ||

ತರುಣಿ ಮಣಿಯ ಪರಮ ಭಕ್ತಿಗೇ ಸಂತೋಷ ಹೊಂದಿ
ಭರದಿ ಬಂದ ರಾಜನಲ್ಲಿಗೇ ||

ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಯಾಪುರದ ವರದನೂ ಶಂಕರನ ಘನೆಯೊಳ್
ಸ್ಥಿರದಿ ಇರುವ ಅಗ್ನಿದೇವನೂ ||

ಅಗ್ನಿ: ಯಲಾ ಚಾರ ಹೀಗೆ ಬಾ ಮತ್ತೂ ಹೀಗೆ ಬಾ. ಈಗ ಬಂದವರು ಧಾರಂದು ಪರಿ ಪರಿಯಿಂದ ಕರವೆರಡರಿಂದ ಮುಗಿದು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಿರುವೆ. ಆದರೆ ಯಮ್ಮ ವಿದ್ಯಮಾನವನ್ನು ಬಿತ್ತರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಚಿತ್ತವಿಟ್ಟು ಕೇಳೋ ಚಾರ-ಗುಣಮಣಿಹಾರ ||

ಅಯ್ಯ ಸಾರಥೀ, ಘನ ರಜೋಗುಣದಲ್ಲಿ ಚತುರಾಸನನು ಯೆನಿಸಿ, ತಮೋಗುಣದಲ್ಲಿ ಶಂಕರನೆನಿಸಿ, ಸತ್ಯಗುಣಾನುಗತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುವೆಂದೆನಿಸಿ ಜಗನ್ಮಯನಾಗಿ ಸರ್ವಾತ್ಮನು ಮಹೇಶ್ವರನು ಎನಿಸಿರುವ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಗರುಡಧ್ವಜರಥವನ್ನೂ ಕಾಮೋದಕೀ ಗದೆಯನ್ನೂ, ಕೊಟ್ಟು ಕೀರ್ತಿಯಂ ಪಡೆದವನಾಗಿಯೂ, ಅಲ್ಲದೇ ಈ ಧರಣಿಗೆ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಕಂಗೊಳಿಸುವ ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರ ವರಾಧೀಶ್ವರಾ, ಕಾಲ ವಿಜಯ ಶೂಲಿ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ ಫಾಲಲೋಚನ ಪಾರ್ವತೀರಮಣನ ಭಾಳನೇತ್ರವೇ ಆವಾಸಸ್ಥಾನವೆನಿಸಿಕೊಂಡು, ಅಷ್ಟದಿಕ್ಪಾಲಕರೋಳ್ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾಗಿ ಆಗ್ನೇಯ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಅಧಿಪತಿಯಾಗಿರುವ ಅಗ್ನಿದೇವನು ಬಂದು ಇದ್ದಾನೆಂದು ಈ ಪೊಡವಿಯೋಳ್ ಜಯಭೇರಿ ಬಾರಿಸೋ ದೂತ ರಾಜಸಂಪ್ರೀತ ||

ಈ ವರ ಸಭಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಂದ ಪರಿಯಾಯವೇನೆಂದರೆ ನೀಲಧ್ವಜ ನೃಪಾಲನ ಸುತೆಯಾದ ಸ್ವಾಹಾದೇವಿಯು ಯನ್ನನ್ನು ವರಿಸಲೋಸುಗ ಪರಿ ಪರಿ ವಿಧವಾಗಿ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಳಾದ ಕಾರಣ ನಾನು ಆಕೆಯ ಭಕ್ತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಆಕೆಯೊಡನೆ ವೈವಾಹವಂ ಬೆಳೆಸಲೋಸುಗ ಬಂದು ಇರುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನಾನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವೇಷವನ್ನು ಧರಿಸಿ ನೀಲಧ್ವಜ ನೃಪಾಲನ ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಆತನಂ ಕಂಡು ಮುಂದಿನ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಯುವೆನೈಯ್ಯ ಸಾರಥೀ-ಸಂಧಾನಮತಿ ||

(ವಿಪ್ರವೇಷ ಧರಿಸಿ ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರುವಿಕೆ)

ಭಾಗವತರ-ಕಂದ

ಪಾವಕಂ ಬಳಿಕ ಮೆಚ್ಚಿದನವಳ ನೋಂಪಿಗೆ, ಮ
ಹೀವಿಬುಧ ವೇಷಮಂ ತಾಳ್ಳು ನೀಲಧ್ವಜನ
ಚಾವಡಿಗೆ ಬರಲಾತನಿದಿರೆದ್ದು ಸತ್ಕರಿಸಿ ಕೈ ಮುಗಿದು ಇಂತೆಂದನೂ ||

ಭಾಗವತರು: ಕೇಳಿದರೇನಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಅಗ್ನಿಪುರುಷನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವೇಷ ಧರಿಸಿ ನೀಲಧ್ವಜನ ಅರಮನೆಗೆ ಬರಲು ಆ ರಾಜನು ವಿಪ್ರನನ್ನು ಇದಿರುಗೊಂಡು ಸತ್ಕರಿಸಿ ಕೈಮುಗಿದು ಇಂತೆಂದನೈಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ನಮೋನ್ನಮೋ ಭೂಸುರನೇ ವಿಪ್ರಕುಲೋತ್ತಮನೇ ||

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ: ಸಕಲ ಸನ್ಮಂಗಳಾನಿ ಭವಂತು ರಾಜೇಂದ್ರಾ ಸದ್ಗುಣ ಸಾಂದ್ರ ||

ದರುವು

ಗಗನಾಚಲನೆ ಸುಗುಣ ವರನೇ ಬಿಜಯಂಗೈದಿಹ ಪರಿಯ ಎನಗೆ
ದ್ವಿಜಕುಲೋತ್ತಮನೇ ಮಾಜದರುಹು ಬೇಡಿಕೊಂಬೆ, ಸುಜನವಿನುತನೇ ||

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ: ಹೇ ಸ್ವಾಮೀ! ಭೂಸುರೋತ್ತಮರೇ, ನಮ್ಮ ಅರಮನೆಗೆ ತಾವು ದಯಮಾಡಿಸಿರುವ ಪರಿಯಾಯವೇನು. ಮಾಜದ ಯನ್ನೊಳು ಪೇಳುವಂಥವರಾಗಿರೈ ಭೂಸುರರೇ ವಿಪ್ರ ಕುಲೋತ್ತಮರೇ!

ದರುವು

ದಿನಪ ತೇಜನೇ ಪೇಳ್ವನೀಗ ವಿನಯದಿಂದಲೀ ||

ನಿನ್ನೊಳೂ ನಾಂ ಬಂದು ಇಹೆನು ಕನ್ಯಾಪೇಕ್ಷೆಯಲೀ ||

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ: ಭೂಪಾಲರೆಂಬ ಚಕೋರ ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಚಂದ್ರಪ್ರಾಯನಾಗಿರುವ ಹೇ ಪ್ರಭುವೇ! ನಾನು ನಿನ್ನಲ್ಲಿಗೆ ಕನ್ಯಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಬಂದಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸುವೆನೈಯ್ಯ ದೊರೆಯೇ ಧೈರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇಸರಿಯೇ ||

ದರುವು

ಕೊಡುವುದೆನಗೆ ಪರಿಣಯದೊಳು ಜಲಜನೇತ್ರೆಯನು

ಕೊಡಲು ಬಹುದು ದ್ವಿಜಗೆ ರಾಜರು ದೃಢದಿ ಸುತೆಯನು ||

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ: ಹೇ ರಾಜೇಂದ್ರಾ! ಜಲಜಾಕ್ಷಿಯಾದ ನಿನ್ನ ಸುತೆಯನ್ನು ಹರುಷದಿಂದ ಯನಗೆ ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹ ಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು ಬೆಳೆಸು. ನೀನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮನದೊಳು ಚಿಂತಿಸಬೇಡ. ಶೂದ್ರೈವಭಾರ್ಯಾರ ಶೂದ್ರಸ್ಯ ಸಾಚಚ ಸ್ವಾ ಚ ವಿಶಃಸ್ಮತೇ ತೇ ಚ ಸ್ವಾ ಚೈವ ರಾಜ್ಞಶ್ಚ ತಾಶ್ಚ ಸ್ವಾ ಜಾಗ್ರ ಜನ್ಮನಃ || ಎಂದು ಶೃತಿ ಪ್ರಮಾಣವಿರುವುದರಿಂದ ಧರಣಿಯೊಳು ಧರಣೀ ಪಾಲಕರು ತಮ್ಮ ವರ ಸುತೆಯರನ್ನು ಧರಣಿಸುರರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಪರಿಣಯವಂ ಬೆಳಸಬಹುದೈಯ್ಯ ರಾಜೇಂದ್ರಾ ಸದ್ಗುಣಸಾಂದ್ರ ||

ಕಂದ

ಕನ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ನೀಂ ಬಂದು ಬೇಡುವುದಿಳೆಯೊ

ಳನ್ಯಾಯವಲ್ಲ ವಿಪ್ರರ್ಗೇ ಕೊಡಬಹುದು ರಾ

ಜನ್ಯರದಕೇನೊಂದು ಛಲದಿಂದ ತನ್ನ ಕುವರಿಗೆ ಮರುತ್ಸಖನಲ್ಲದೇ ||

ಅನ್ಯರಂ ಪತಿಯಾಗಿ ವರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಚೈ

ತನ್ಯಮಿಲ್ಲೇನು ಮಾಡುವೆನಿನ್ನು ನಿನಗೀವ

ಧನ್ಯತೆಗೆ ಬಾಹಿರಂ ತಾನಾದೆನಲಾ ಧರಣಿ ಸುರ ಕುಲೋತ್ತಮನೇ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಹೇ ಧರಣೀಸುರರೇ ಯನ್ನ ಸುತೆಯನ್ನು ನಿಮಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಪರಿಣಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಲಾಲಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಕುವರಿಯಾದ ಸ್ವಾಹಾದೇವಿಯು ಅಷ್ಟದಿಕ್ಪಾಲಕರೋಳ್ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಮನದಲ್ಲಿ ಪತಿಯಾಗಿ ವರಿಸಿದವಳಾಗಿ, ಅನ್ಯ ಪುರುಷರನ್ನು ಯನಗೆ ಸಮಾನರಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುತ್ತಾಳಾದ ಕಾರಣ ಈಗ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಆಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವೈವಾಹ ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆಸುವ ಭಾಗ್ಯಕ್ಕೆ ಬಾಹಿರನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ ಭೂಸುರರೇ ವಿಪ್ರವ್ಯಯರರೇ ||

ಕಂದ || ರಾಗ-ಬೇಗಡೆ

ಪ್ರಾಪ್ತಮಾದುದು ನಿನ್ನ ಮಗಳೆಣಿಕೆ: ಸುವ್ರತ, ಸ
ಮಾಪ್ತಿಯಂ ಮಾಡಿಸಿನ್ನಾನಗ್ನಿ ಸಂಶಯ
ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಂ ಬಿಡು ಕುಡು ನಿಜಾತ್ಮಜೆಯನು
ಹರುಷದಿಂ ನಡೆಸು ಪರಿಣಯವನೂ ||

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ: ಹೇ ರಾಜೇಂದ್ರ ಸುವ್ರತೆಯಾದ ನಿನ್ನಾತ್ಮಜೆಯ ಮನೋರಥವು ಸಫಲವಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿ. ನಾನು ದಿಕ್ಕಾಲಕನಾದ
ಅಗ್ನಿಪುರುಷನು ಇನ್ನು ನಿನ್ನ ಮನದ ಸಂಶಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಯನಗೆ ನಿನ್ನ ತನುಜೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪರಿಣಯವಂ ಮಾಡುವ
ಕಾರ್ಯೋರನ್ಮುಖನಾಗ್ಯೋ ಭೂವರ ಹರ ಕೊಡಲಿ ನಿನಗೆ ವರ ||

ಭಾಗವತರ ಕಂದ || ಕೇದಾರಗೌಳ

ಕೇರಿ ಕೇರಿಯ ಬೀದಿಗಳ ಪ
ನ್ನೀರ ಚಳೆಯದ ಕಳಸ ಕನ್ನಡಿ
ತೋರಣದ ಸೂಸಕದ ಮುತ್ತಿನ ಮಕರ ತೋರಣದ ||
ಓರಣದ ಹೊಂಗೆಲಸದವಿಳಾ
ಗಾರ ಪಂಕ್ತಿಯ ಸೋಮವೀಧಿಯ
ಸೂರ ವೀಧಿಯ ರಚನೆಯಲಿ ರಚಿಸಿದರು ಪಟ್ಟಣವಾ ||

ಭಾಗವತರು: ಕೇಳಿದರೇನಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ, ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಪುರ ಶೃಂಗಾರವಂ ಗೈಯುತ್ತಿರಲೂ ಅದಂ ನೋಡಿ ರಾಜಸುತೆಯಾದ
ಸ್ವಾಹಾದೇವಿಯು ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತಳಾಗಿ ತನ್ನ ಸಖಿಯೊಡನೆ ಇಂತೆಂದಳೈಯ್ಯ ಭಾಗವತರೆ.

(ಸ್ವಾಹಾದೇವಿ ಬರುವಿಕೆ)

ದ್ವಿಪದೆ || ಕಾಂಬೋಧಿರಾಗ

ಶ್ರೀಧರಣಿದೇವಿಯ ರಮಣ ಶ್ರೀನಿವಾಸನನೂ
ಶ್ರೀ ದಂತಿ ಗಮನೆಯು ಮನದಿ ನೆನೆಯುತ ತಾನೂ ||
ಶೋಧಿಸಿದ ಪನ್ನೀರ ಮುಖಮಜ್ಜನವ ಮಾಡುತ್ತಲೀ
ಸಾದರದಿ ಸೀರೆಯನು ಸಡಗರದಿಂದುಡತಲೀ ||
ರಂಗುಳ್ಳ ಕಂಚುಕವ ಸಾನಂದದಿಂ ತೊಟ್ಟು
ಅಂಗನೆಯು ಕುರುಳ ಬಾಚಿ, ತುರುಬನಳವಟ್ಟೂ ||
ಸುರಗಿ ಬಕುಳ ಮಂದಾರ ಪುಷ್ಪಂಗಳಿಂ ನಲಿದೂ
ಕರವೀರ ಮಾಲತಿ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಮುಡಿದೂ ||

ಫಣಿಗೆ ಕಸ್ತೂರಿ ತಿಲಕ ವಿನಯದಿಂದಿಟ್ಟು
ಕರ್ಣದಲಿ ಭೂಷಣವ ಚಂದದಿಂದಲಿ ಇಟ್ಟು ||
ಇಟ್ಟ ಮೂಗುತಿ ಬೊಟ್ಟು ಕಮಲಮುಖಿ ತಾನಿಟ್ಟು
ದಿಟ್ಟ ಸರಪಣಿಗೆಜ್ಜೆ, ಕಾಲ ಅಂದಿಗೆಯಿಟ್ಟು ||
ಚೌಲಿ ಬಾವುಲಿ ಬುಗುಡಿ ರೇಘಟಿಯನಿಟ್ಟು
ಧಳಧಳಿಪ ಓಲೆ ಒಡ್ಡಾಣಗಳಳವಟ್ಟು ||
ನೀಲದ್ವಜನ ಸುತೆ ಸ್ವಾಹಾದೇವಿ ತಾ ಬಂದೂ
ಲಲನೆಯು ಸಿಂಗರಿಸಿ ಬೇಗ ತೆರೆಯೊಳು ನಿಂದೂ ||
ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರವಾಸ ಶ್ರೀ ಸೋಮನಾಥನಾ
ಪರಮ ಹರುಷದಿ ನೆನೆದು ಇಂತೆಂದಳಾಗಾ ||

ತೆರೆ-ದರುವು

ವನಜಾಕ್ಷೀ ತೋರಿಸೇ ಯನ್ನ ಜನಕನಾ
ಯನ್ನ ಜನಕನಾ ಈ ಭೂಮಿ ಪಾಲಕನಾ ||
ವನಜ ಗಂಧಿಯೇ ನೀ ಜನಕನ ತೋರಿಸೆ
ಅನುನಯದೊಳು ಯನ್ನ ಪದಕವೀವೆ ||

ಸ್ವಾಹಾದೇವಿ: ಅಪ್ಪಾ ಸಾರಥೀ ಹೀಗೆ ಬಾ ಯನ್ನನ್ನು ನಯವಿನಯ ಭಯ ಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಕರಕಂಜಾತವಂ ಮುಗಿದು ಧಾವ ದೇಶದ
ರಾಜಕುಮಾರಿಯೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿರುವೆ. ಆದರೆ ಯಮ್ಮ ವಿದ್ಯಮಾನವನ್ನು ಪೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳಪ್ಪಾ ಚಾರ ಸರಸಗುಣ ವಿಚಾರ ||

ಈ ಧರಾಮಂಡಲದೋಳ್ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಗೌಳ, ಚೋಳ, ಕೇರಳ ಬರ್ಬರ ಸಾವೀರ, ಕಾಶ್ಮೀರ ಭೋಟ ವರಾಳ ಆಂಧ್ರ ದೇಶಗಳಿಗಿಂತ
ಅಧಿಕವಾಗಿ ಭೂರಮಣಿಯ ಸಿಂಧೂರಾಲಂಕೃತವಾದಂತೆ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಾಹಿಷ್ಮತೀ ಪುರವನ್ನು ಭೂಕಾಂತೆಗೆ ಸಂತೋಷವೂ,
ಶತ್ರುರಾಜರಿಗೆ ಸಂತಾಪವೂ, ಲಕ್ಷ್ಮಿಗೆ ಆನಂದವೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಶ್ರೇಷ್ಠರ ದಾರಿದ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ವಿಚ್ಛಿತ್ತಿಯೂ, ಶರಣರಿಗೆ ಸಂಮೋದವೂ ಉಂಟಾಗುವಂತೆ
ಬಹು ವೈಭವದಿಂದ ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಅರಸು ಧಾರೆಂದು ಕೇಳಿಬಲ್ಲೆ?

ಸಾರಥಿ: ನೀಲದ್ವಜ ಭೂಪಾಲರೆಂದು ಕೇಳಿಬಲ್ಲೆವಮ್ಮ ತಾಯೇ ಹಿಮಾಂಶು ಮುಖಚ್ಛಾಯೇ ||

ಸ್ವಾಹಾದೇವಿ: ಅಂಥಾ ನೀಲದ್ವಜ ಭೂಪಾಲರ ಧರ್ಮಪತ್ನಿ ನಾರಿ ಶಿರೋಮಣಿ ಜ್ವಾಲಾದೇವಿಯವರ ಗರ್ಭಾಂಬುಧಿಯೋಳ್, ಕಮಲವು
ಹಂಸವನ್ನೂ, ಕನ್ನೆದಿಲೆಯು ಸುಗಂಧವನ್ನು, ಸತ್ಕಾವ್ಯವು ಯಶಸ್ಸನ್ನೂ ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಶಿಲೆಯು ಬೆಳದಿಂಗಳನ್ನೂ ಪಡೆಯುವಂತೆ,
ಉದ್ಯವಿಸಿದ ನೀರಜನೇತ್ರ ಕೋಮಲಗಾತ್ರ, ಸ್ವಾಹಾದೇವಿಯೆಂಬ ನಾಮಾಂಕಿತವಲ್ಲವೇನಪ್ಪಾ ಸಾರಥೀ ಚಮತ್ಕಾರಮತಿ ||

ಅನೇಕ ರಾಮಣೀಯಕಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ರಂಜಿಸುತ್ತಾ ಆನಂದದಾಯಕವಾಗಿರುವ ಈ ಸಭಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಇಂದು ನಾನು ಚಂದದಿಂದ ಬಂದ
ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಯನ್ನ ಮುದ್ದು ಸಖಿಯಾದ ಮಾಲಿನಿಯನ್ನು ಕಾಣುವ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಬಾಹೋಣವಾಯ್ತು. ಜಾಗ್ರತೆ ಕರೆಸಪ್ಪಾ ಚಾರ ನಿನ್ನ
ಕೊರಳಿಗೆ ಪುಷ್ಪಾಹಾರ ||

(ಮಾಲಿನಿಯೆಂಬ ಸಖಿ ಬರುವಿಕೆ)

ಮಾಲಿನಿ: ಅಪ್ಪಾ ಚಾರ ಹೀಗೆ ಬಾ ಮತ್ತೂ ಹೀಗೆ ಬಾ. ಈಗ ಬಂದವರು ಧಾರೆಂದು ಕೇಳುವ ಚಾರ ನೀ ಧಾರು? ನಿನ್ನ ಮಾತಾ ಪಿತ್ಯಗಳು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕರೆಯುವ ನಾಮಧೇಯವೇನು? ಹಸನಾಗಿ ಯನ್ನೊಳು ಉಸುರಪ್ಪಾ ಚಾರ ಸರಸಗುಣ ಗಂಭೀರ ||

ಅಪ್ಪಾ ಸಾರಥೀ ಈ ಪೊಡವಿಯೋಳ್ ಸಡಗರದಿಂದೊಪ್ಪುವ ಪುರ ಮಾಹಿಷ್ಮತೀ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಬಹುನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಪಾಲಿಸುವ ನೀಲದ್ವಜ ಭೂಪಾಲರ ಮೋಹದ ಸುತೆ, ಚಾರುಚರಿತೆ, ಸಕಲಗುಣಯುತೆ ಸೌಂದರ್ಯ ಶೋಭಿತೆ ಸಲ್ಲಲಿತೆ ಸ್ವಾಹಾದೇವಿಯವರ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ನಿರತಳಾಗಿ ದಾಸಿಯರೋಳ್ ಶ್ರೇಷ್ಠಳಾದ ಮಾಲಿನಿಯೆಂಬ ನಾಮಾಂಕಿತವನ್ನು ಕೇಳಲರಿಯೆಯೇನಪ್ಪಾ ಸಾರಥಿ ಸಕಲ ಸಂಧಾನಮತಿ ||

ಈ ಅಂದವಾದ ಸಭಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನಾ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಅಮ್ಮಾಜಿಯವರು ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣ ಬಾಹೋಣವಾಯ್ತು. ಧಾವಲ್ಲಿರುವರೋ ತೋರಿಸಪ್ಪಾ ಸಾರಥೀ ||

ಶಿರಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಬಿನ್ನಪಂಗಳಮ್ಮಾ ತಾಯೇ ಬಾಲಾರ್ಕ ಛಾಯೇ ||

ಸ್ವಾಹಾದೇವಿ: ಸೌಮಂಗಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿರಸ್ತು ಬಾರಮ್ಮಾ ಮಾಲಿನಿ ಸರೋಜಗಂಧಿನಿ ||

ಮಾಲಿನಿ: ಅಮ್ಮಾ ತಾಯೇ, ಇಷ್ಟು ಕಾತುರತೆಯಿಂದ ಯನ್ನನ್ನು ಕರೆಸಲು ಕಾರಣವೇನಮ್ಮಾ ಜನನಿ ಅಂಬುಜವರ್ನನಿ ||

ದರುವು

ನಗರ ರಚನೆ ಗೈವರೇಕೇ ನಾಗವೇಣಿಯೇ
ಬಗೆಯ ಪೇಳೆ ಮುದದಿ ಯನಗೆ ಸೊಗಸುಗಾತಿಯೇ ||

ಸ್ವಾಹಾದೇವಿ: ಮಾರನರಗಿಳಿಯಂತೊಪ್ಪುವ ಹೇ ಸಖಿಯೇ ನಮ್ಮ ಈ ಮಾಹಿಷ್ಮತೀಪುರವನ್ನು ಅತಿ ಮನೋಹರವಾಗಿ ಶೃಂಗಾರ ರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ನೋಡಿದರೇ ಯನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದರ ಪರಿಯಾಯವನ್ನು ತಿಳಿದು ಹೇಳಮ್ಮಾ ಸಖಿಯೇ-ವರಚಂದ್ರ ಮುಖಿಯೇ.

ದರುವು

ಸುರಪಲೋಕಾದಂತೆ ಪುರವು ತೋರುತಿರ್ಪುದೂ
ಭೂರಿ ವಿಭವ ದಿಂದ ಎಸೆದೂ ಮೆರೆಯುತಿರ್ಪುದೂ ||

ಸ್ವಾಹಾದೇವಿ: ಸರಸೀರುಹಾಂಬಕಿಯಾದ ಹೇ ಸಖಿಯೇ! ಅನೇಕ ರಾಮಣೀಯತೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ರಂಜಿಸುತ್ತಾ ಅತಿಶಯವಾದ ಅಲಂಕಾರಗಳಿಂದ ಅತಿ ಶೋಭಾಯಮಾನವಾಗಿ ಪದ್ಮರಾಗ ಮಣಿಗಳಿಂದ ಸಂಕಲಿತವಾದ ಚಿತ್ರ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಸ್ತಂಭಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ

ಸಕಲಜನ ಮನೋರಂಜಕವಾಗಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಿರುವ ಈ ಪಟ್ಟಣವು ವೃತ್ರಾಸುರ ಸಂಹಾರಕನೂ ಕುಲಪರ್ವತಾರಿಯೂ ಆದ ದೇವೇಂದ್ರನ ಅಮರಾವತಿ ನಗರದಂತೆ ತೋರುತ್ತಾ ಇದೆಯಮ್ಮಾ ಸಖಿಯೇ ನೀರಜಾಂಬಕಿಯೇ ||

ದರುವು

ಮುತ್ತರತ್ನ ವಜ್ರದಿಂದಾ ಕೆತ್ತಿ ಇರುವುದೂ
ಬಿತ್ತರಿಸಲೂ ಆದಿಶೇಷಗೆ ಅತಿಶಯವಾಗಿಹುದೂ||ನಗರ ||

ಸ್ವಾಹಾದೇವಿ: ಹೇ ಸಖಿಯೇ ರಾಜವೀಧಿಗಳು ಹೂವಿನ ದಂಡೆಗಳಿಂದ ಘಮಘಮಿಸುತ್ತಾ, ಹವಳದ ಗೊಂಚಲಿನ ಸಾಲುಗಳಿಂದಲೂ, ಚಿತ್ರಿತ ಬಂಗಾರದ ಪತಾಕೆಗಳಿಂದಲೂ ಬಹುರಮ್ಯವಾಗಿ, ಥಳಥಳನೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಜಾಲರಿಗಳಿಂದಲೂ, ಮತ್ತು ಮಾಣಿಕ್ಯ ಮಕರ ತೋರಣಗಳಿಂದಲೂ ಅತಿ ಚಮತ್ಕಾರವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿರುವ ಪುತ್ಥಳಿ ಗೊಂಬೆಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಾ ನಿಬಿಡವಾದ ಮದನ ಗೃಹಗಳಿಂದ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಾ, ನೋಡುವರ ಕಣ್ಣುಗಳಿಗೆ ಕುತೂಹಲವನ್ನು, ಭೂಮಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತಾ, ಸಹಸ್ರ ನಾಲಿಗೆಯುಳ್ಳ ಆದಿಶೇಷನಿಗೂ ವರ್ಣಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಶೃಂಗಾರ ರಚನೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದೆಯಮ್ಮಾ ಸಖಿಯೇ ಸರಸಿಜಮುಖಿಯೇ ||

ದರುವು

ಧರಣಿಗಧಿಕಾ ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾ ಪುರದ ಒಡೆಯನು
ಮಾರಹರನಾ ಚರಣದಿಂದ ಅರುಹು ನೀನಿನ್ನೂ ||

ಸ್ವಾಹಾದೇವಿ: ಹೇ ನಾಗವೇಣಿಯೇ ಈ ಭೂತಳಕಧಿಕವೆನಿಸಿ ಮೆರೆಯುವ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ಶ್ರೀ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಚರಣ ನೀರಜಗಳಾಣೆಗೂ ಪುರ ಶೃಂಗಾರ ರಚನೆಯ ಪರಿಯಾಯವನ್ನು ಮಾಜದೆ ಯನ್ನೊಳು ಬಿತ್ತರಿಸುವಂಥವಳಾಗೇ ಸಖಿಯೇ ಕಮಲಪತ್ರ ಮುಖಿಯೇ ||

ದರುವು

ಸ್ವಾಹಾದೇವೀ ಪೇಳುವೆನಮ್ಮಾ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ
ಸಹಜ ಸೊಬಗೂ ಕಾಣುತ್ತಿಹುದಮ್ಮಾ||

ಮಾಲಿನಿ: ಅಮ್ಮಾ ತಾಯೇ! ಸೂರ್ಯನಿಂದ ವಿಸ್ತೃತವಾದ ಕಮಲವು ಭ್ರಮರಗಳಿಂದಲೂ ಮಧುರದಿಂದಲೂ ಉಪಶೋಭಿತವಾಗಿರುವಂತೆ ವಿಶಾಲವಾದ ಮನೋಹರವಾದ ಪದ್ಮರಾಗಮಣಿಗಳ ಸಮೂಹಗಳಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಾ, ಮುತ್ತಗಳ ಮೇಲ್ಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಥಳಥಳಿಸುತ್ತಾ, ಕೈಲಾಸ ಪರ್ವತವು ಶಿವನ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಆಸರೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಮನ್ಮಥನ ಹಾವಭಾವ ವಿಲಾಸಗಳಿಗೆ ಆಸರೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಸೃಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತಾ ಸಹಜ ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮ ಈ ಪುರ ರಚನೆಯ ಪರಿಯಾಯವನ್ನು ಬಿತ್ತರಿಸುವೆನಮ್ಮ ತಾಯೇ-ಹಿಮಾಂಶು ಮುಖಭಾಯೇ ||

ದರುವು

ಮಹಿಯೊಳಗೇ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾಗಿರುವಾ
ಮಹಾಪುರುಷರುಗಳ
ರೂಹು ಚಿತ್ರ ಬರೆಯಿಸೀ ಇರುವಾ||

ಮಾಲಿನಿ: ನಿಜನಯನಗಳ ಕಾಂತಿಯು ಮನ್ಮಥನ ಬಾಣವನ್ನೂ, ಮುಖವು ಚಂದ್ರನನ್ನೂ ಪಾದಗಳು ಆಗತಾನೆ ಅರಳುತ್ತಿರುವ
ಚಿಗುರುಗಳನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರುವ ಹೇ ತಾಯೇ! ನಿಮ್ಮ ಜನಕನು ಈ ಮೂರು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿ ಕಾಂತಿಯಲ್ಲಿ
ಮನ್ಮಥನಂತೆಯೂ ಬಲದಲ್ಲಿ ಹಲಧರನಂತೆಯೂ ಶೌರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕುಮಾರನನ್ನೂ ಸರಿದೂಗುವ ಪುರುಷ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದವರ ಭಾವ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು
ಪಟದ ಮೇಲೆ ಅಂದವಾಗಿ ಬರೆಯಿಸಿರುವರಂತಮ್ಮಾ ತಾಯೇ ನೀವಿದನರಿಯೇ||

ದರುವು

ವಜನನೇತ್ರೇ, ನಿಮಗೆ ಒಪ್ಪಿರುವಾ
ಅನುರೂಪ ವರಗೇ
ವಿನಯದಿಂದಾ, ಕೊಟ್ಟು ಪರಿಣಯವಾ||

ಮಾಲಿನಿ: ಮೀನಕೇತನನು ಕಳಶ ಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಪುಷ್ಪಗಳಂತೆ ಸ್ತನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಾಹಾರದಿಂದ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಮ್ಮಾ
ಸ್ವಾಹಾದೇವಿಯೇ! ಇಂತಪ್ಪ ಸುಂದರವಾದ ರೂಹು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಅಂದವಾದ ಕಮಲನಯನಗಳಿಂದ ವೀಕ್ಷಿಸಿ, ಮಧುವನ್ನು ಕಂಡ
ಭ್ರಮರದಂತೆಯೂ ದಿನಕರನನ್ನು ಕಂಡ ಬಿಸಜದಂತೆಯೂ, ಯಾವ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅನುರಾಗವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವಿರೋ ಆ ಸುಂದರ
ಪುರುಷನಿಗೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪರಿಣಯವಂ ಬೆಳೆಸುವರಂತಮ್ಮಾ ತಾಯೇ ಕರುಣದಿಂದ ಕಾಯೇ||

ದರುವು

ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರದ ಶಂಕರನಾ
ವರ ದಯದೀ ಪೇಳ್ವೆ
ಪುರದ ರಚನೇ ಗೈಯ್ಯುತ್ತಿರುವುದನಾ||

ಮಾಲಿನಿ: ಬಾಲ ಸೂರ್ಯನ ಕಾಂತಿಯು ಬಿದ್ದ ಕಮಲದ ಹಾಗೆ ಕುಂಕುಮ ಕೇಸರಿಯ ಕರ್ಧಮವನ್ನು ಲೇಪಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂಗಾರದ
ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಅಣಕಿಸುವಂತೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ಹೇ ತಾಯೇ! ತಮಗೆ ಯೌವನಾಂಕುರವಾದುದನ್ನು ಅರಿತ ಜನನೀ ಜನಕರು ನಿಮಗೆ
ವೈವಾಹವಂ ಬೆಳೆಸುವ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಪುರಶ್ಯಂಗಾರವನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತಿರುವ ಪರಿಯನ್ನು ಯನಗೆ ತಿಳಿದಂತೆ ವಿವರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಈ ಧರಣಿಗೆ
ಹಿರಿದಾಗಿ ಮೆರೆಯುವ ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರ ವರದ ಶ್ರೀ ಸೊಮೇಶ್ವರನ ಕರುಣ ಕಟಾಕ್ಷವು ಎಂತಿರುವುದೋ ತಾಯೇ ಮತ್ತೊಂದ
ನಾನರಿಯೇ||

ದರುವು

ಸರಸಿಜಮುಖಿ ನೀ ವರದ ವಚನ ಕೇಳಿ
ಹರುಷವು ಯನಗೀಗಾ ಬೇಗಾ.

ಸರಸಿಯು ಚಂದ್ರನ ಕಿರಣದಿ ಉಕ್ಕುವಾ

ತೆರದಿ ಯನ್ನ ಮನವೂ ತನುವೂ ||

ಸ್ವಾಹಾದೇವಿ: ಕೋಕಿಲಗಾನೆಯಾದ ಮಾಲಿನಿಯೇ ಕೇಳು! ಪುರ ಶೃಂಗಾರ ರಚನೆಯ ಕಾರಣವನ್ನು ನಿನ್ನ ಮುಖಾಂತರ ತಿಳಿದು ಯನ್ನ ಮನವು ಕುಮುದ ಬಾಂಧವನಿಂದ ಶರಧಿಯು ಹೇಗೆ ಉಕ್ಕುವುದೋ ಕುಮುದಕ್ಕೆ ಚಂದ್ರನಿಂದ ಹೇಗೆ ಸಂತೋಷವು ಅಧಿಕವಾಗುವುದೋ ಆ ತೆರನಾಗಿ ಸಂತೋಷಾಧಿಕವಾಗಿ ಹರ್ಷಾಭಿಯಲ್ಲಿ ತೇಲಾಡುತ್ತಿದೆಯಮ್ಮ ಸಖಿಯೇ ವಾರಿಜಾಂಬಕಿಯೇ ||

ದರುವು

ಸ್ಮರ ವರ ಬಾಧೆಯ ಪರಿಹರಿಸುವ ಕಾಲ

ನೀರೆ ಯನಗೆ ಬಂತೂ ಸಂತೂ ||

ವರಸಾಮ್ಯ ದೊರೆಯಲು ಹರುಷದಿ ನಮಿಸುವೆ

ಗಿರಿಜೇ ಪ್ರಿಯ ಶಿವನಾ ಹರನಾ ||

ಸ್ವಾಹಾದೇವಿ: ಮೃದುಲತೆಯಂತೆ ಮನೋಹರವಾದ ಶರೀರವುಳ್ಳ ಹೇ ಸಖಿಯೇ ಯನ್ನಯ ಮುಖ, ನೇತ್ರ, ಚರಣ ಹಸ್ತ ಮಂದಹಾಸಗಳ ಕಾಂತಿಗೆ ಸೋತಿರುವ ಕಮಲ, ಕುಮುದ, ಆಮೃಪಲ್ಲವ, ಅಶೋಕ, ಮಲ್ಲಿಗೆಗಳೆಂಬ ಪಂಚ ಬಾಣಗಳ ಸಮೂಹವು ಯನ್ನ ಮೇಲೆ ಹಗೆತನವನ್ನೆಣಿಸಿ ಮನ್ಮಥನ ಬತ್ತಳಿಕೆಯನ್ನು ಸೇರಿ ಅವುಗಳ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಮನಸಿಜನು ಯನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಕಾಮಾನಲವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿ ಬಾಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವಂಥ ಕಾಲವು ಒದಗಿದ್ದರಿಂದ ಯನ್ನ ಅನುರಾಗಕ್ಕೆ ಅನುಮೋದಿಸುವ ಅನುರೂಪನು ಇನಿಯನಾಗಿ ದೊರೆತಿದ್ದೇ ಆದರೇ ಕಂತುವೈರಿಯಾದ ಗಿರಿಜಾ ಕಾಂತನಿಗೆ ವಂದಿಸುವೆನಮ್ಮ ಮಾಲಿನೀ- ಕುಸುಮ ಗಂಧಿನಿ ||

ಮಾಲಿನಿ: ದುಂಬಿಗಳಂತೆ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣವನ್ನೈದಿದ ಕೇಶರಾಶಿಯುಳ್ಳ ಅಮ್ಮಾ ಸ್ವಾಹಾದೇವಿಯೇ! ರಾಜೇಂದ್ರರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಿಮಗೆ ಅರುಹಿ ನಿಮ್ಮ ಮನೋಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇರುವುದು. ಇನ್ನು ನಾನು ಪೋಗಿ ಬರುವೆನಮ್ಮ ತಾಯೇಹಿಮಾಂಶು ಮುಖಭಾಯೇ||ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನೀಯೇ ||

(ಸುತೆಯ ಬಳಿಗೆ ಪಿತನು ಬರುವಿಕೆ)

ಸ್ವಾಹಾದೇವಿ: ಶಿರಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರಂಗಳೈ ಜನಕಾ ನೃಪ ಕುಲತಿಲಕಾ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಶುಭಮಸ್ತು ಶೀಘ್ರದಿಂ ಬಾರಮ್ಮಾ ಸ್ವಾಹಾ ಸುಮಂಗಲೀ ಭವ ||

ದರುವು

ಚಂದಿರಾನನೆ ಸ್ವಾಹಾದೇವಿ ಇಂದು ಪೇಳ್ವೆನೂ

ಚಂದದಿಂದಾ ಲಾಲಿಸೆನ್ನಾ ಒಂದು ಮಾತನೂ||ಚಂದಿರಾನನೆ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಚಂದ್ರನಂತೆ ಮುಖ ಕಮಲವುಳ್ಳ ಹೇ ತನುಜೆಯಾದ ಸ್ವಾಹಾದೇವಿಯೇ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಪೇಳುವ ತಂದೆಯ ಮಾತನ್ನು
ಲಾಲಿಸುವಂಥವಳಾಗಮ್ಮಾ ಪುತ್ರಿ ಚಾರು ಚರಿತ್ರೀ ||

ದರುವು

ಮೂರು ಲೋಕದಿ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ಪುರುಷ ವರ್ಗವನೂ
ಬರೆಸೀ ಚಿತ್ರದೀ ಅಂದದಿಂದ ತರಿಸಿ ಇರುವೆನೂ||ಚಂದಿರಾನನೇ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ರೂಪಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ರತಿಯೆಂತೊಪ್ಪುವ ಅಮ್ಮಾ ಕುವರಿಯೇ! ನೀನು ಇದುವರೆವಿಗೂ ಬಾಲ್ಯಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ವಿನೋದದಿಂದ
ಆಟಪಾಠಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲವಂ ಕಳೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದು ಈಗ ಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಕಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ವಯೋಧರ್ಮವನ್ನರಿತು ನಿನಗೆ ವಿವಾಹ
ಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಈ ಮೂರು ಲೋಕದೊಳಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾಗಿ ಕೀರ್ತಿಯಂ ಪಡೆದಿರುವ ಮಹಾಪುರುಷರ
ಭಾವಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಅಂದವಾಗಿ ಪಟದ ಮೇಲೆ ರೂಪಿಸಿ ಬರೆಯಿಸಿರುತ್ತೇನಮ್ಮಾ ಕುವರಿಯೇ ನೀನಿದನರಿಯೇ ||

ದರುವು

ಇಂದು ಚಿತ್ರ ನೋಡಿ ಮನದಾ ಚಂದದಾಶೆಯಾ
ಕಂದ ತೋರಿಸೇ ಕೊಟ್ಟು ಆತಗೇ ಸಂದ ಪರಿಣಯಾ||ಚಂದಿರಾನನೇ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಹೇ ಪುತ್ರಿಯೇ! ಈ ಸುಂದರವಾದಂಥ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಭಾವ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಮನದಣಿಯೆ ನೋಡುವಂಥವಳಾಗು. ಯಾವ ಚಿತ್ರಪಟದಲ್ಲಿ
ನಿನ್ನ ಹೃದಯವು ಲೀನವಾಗಿ ಅನುರಾಗವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವಿಯೋ ಆ ಮಹಾಪುರುಷನಿಗೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪರಿಣಯವನ್ನು
ಬೆಳೆಸುವೆನಮ್ಮಾ ಕುಮಾರಿ ಚಿತ್ತಜ ಮನೋಹಾರಿ ||

ದರುವು

ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಯಾ ಪುರದ ಗಿರುಜೇ ವರನ ನೀ ಸ್ಮರಿಸು ||
ಪುರುಷ ಶ್ರೇಷ್ಠನ ಹರುಷದಿಂದ ತರಳೇ ನೀ ವರಿಸು||ಚಂದಿರಾನನೇ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಹೇ ತನುಜೆಯೇ! ಅಂಗಜಹರ ಭಸಿತಾಂಗಧರ ಶಂಭುಲಿಂಗನೆಂಬುವ ಬಿರುದನ್ನು ವಹಿಸಿರುವ ಶ್ರೀಹಿರಿಯ ಬಳ್ಯಾಪುರದ ಭಕ್ತಜನ
ಸಂಗ ಹೃತ್ಪದ್ಮ ಲಿಂಗ ಭವ ಭಂಗನಾದ
ಶ್ರೀ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಚರಣಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿದವಳಾಗಿ ಈ ಚಿತ್ರಪಟಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ಪುರುಷನನ್ನು ವರಿಸುವಂಥವಳಾಗಮ್ಮಾ ತರಳೇ
ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಹರಳೇ ||

ಕಂದ ||ಕೇದಾರಗೌಳ

ಈತ ಮಾಳವನೀತ ಕೊಂಕಣ
ನೀತ ಗುಜ್ಜರನೀತ ಬರ್ಬರ

ನೀತ ಕೋಸಲನೀತ ಖೇಟಕನೀತ ಹಮ್ಮೀರ ||

ಈತ ಕೇರಳನೀತ ಸಿಂಹಳ

ನೀತ ಚೋಟಕನೀತ ಚೀನಕ

ನೀತ ಮಾಗಧನೀತ ದ್ರಾವಿಡನೀತ ಗೌಳ ನೃಪ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಅಮ್ಮಾ ಸ್ವಾಹಾದೇವಿ! ಮಾಳವ, ಗುಜ್ಜರ, ಬರ್ಬರ, ಕೇರಳ, ಸಿಂಹಳ, ಚೋಟಕ, ಖೇಟಕ ಮಾಗಧ ದ್ರಾವಿಡ ಮೊದಲಾದ ಚಪ್ಪನ್ನೈವತ್ತಾರು ದೇಶದ ರಾಜರುಗಳ ಚಿತ್ರಪಟಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸು ಮಗಳೇ. ಅಲ್ಲದೇ ಗಂಧರ್ವ ಯಕ್ಷ, ಸುರಾಸುರರು, ಹರಿ-ಹರ ವಿರಿಂಚಿ, ಮದನ, ವಸಂತರ, ಭಾವ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಇಂದ್ರ, ಅಗ್ನಿ, ಯಮ, ವರುಣ ಮೊದಲಾದ ಅಷ್ಟದಿಕ್ಪಾಲಕರ ರೂಪು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಕಮಲನೇತ್ರಂಗಳಿಂ ನೋಡಿ ಹೃದಯಾರವಿಂದದಿಂದ ಅನುಮೋದಿಸಿ ವರಿಸುವಂಥವಳಾಗಮ್ಮಾ ಕುಮಾರಿ ಕಲಕಂಠ ಹಾರಿ ||

ಭಾಗವತರ-ಕಂದ ||

ವಿಪುಲಗಂಧರ್ವ ಯಕ್ಷೋರಗ ಸುರಾಸುರರ
ನಪಹಾಸ್ಯಮಂ ಮಾಡಿ, ಸಕಲ ಭೂಮಂಡಲದ
ನೃಪವರ್ಗಮಂ ಪಳಿದು, ಹರಿ ಹರ ವಿರಿಂಚಿ,
ಶಕ್ರಾದಿಗಳ ನಿಳಿಕೆಗೈದು ||
ತಪನೇಂದು ಮನ್ಮಥ ವಸಂತರ್ಕಳಂ ಜರೆದ
ನುಪಮ ದಿಕ್ಪಾಲಕರ ನಡುವೆ ಕುಳ್ಳಿದು ರಾ
ಜಿಪ ವೀತಿಹೋತ್ರನಂ ಕಂಡವಳ್ತೋರಿಸಿದಳ್
ಯನಗಿವಂ ಕಾಂತನೆಂದೂ ||

ಭಾಗವತರು: ಕೇಳಿದರೇನಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ! ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ನೀಲಧ್ವಜನು ಸುತೆಗೆ ಚಿತ್ರಪಟಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಲೂ, ಆಕೆಯು ಸರ್ವ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಜರೆದು ಅನುಪಮ ದಿಕ್ಪಾಲಕರ ನಡುವೆ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿದ ಅಗ್ನಿ ಪುರುಷನನ್ನು ಕಂಡು ಈತನೇ ಯನ್ನ ಪತಿಯೆಂದು ತಂದೆಗೆ ತೋರಿಸಿದಳೈಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ ||

ದರುವು ||ವಸಂತ ಕೋಕಿಲ ರಾಗ||ಅಟತಾಳ

ತಂದೆ ಕೇಳೈ ಭೂಪ, ಕೀರ್ತಿ ಕಲಾಪ
ಚಂದದಿಂದಿಹನಗ್ನಿ ದೇವಾ ಸ್ವರೂಪ||ತಂದೆ ಕೇಳೈ||

ಸ್ವಾಹಾದೇವಿ: ಮಲೆತಿರುವ ಶತ್ಯರಾಜರ ವೀರ ಪ್ರತಾಪವೆಂಬ ಚಿಗುರಿಗೆ ಗಜಪ್ರಾಯರಾದ ಹೇ ತಂದೆಯೇ ಲಾಲಿಸು. ಮೇಘ ಮಂಡಲದೊಳ್ ತಾರಾಗಣದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಗೊಳಿಸುವ ಉಡುರಾಜನಂತೆ ಅಷ್ಟದಿಕ್ಪಾಲಕರ ಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿರುವ ಅಗ್ನಿದೇವನು ಯನ್ನ ಮನವನ್ನು ಸೂರೆಗೊಂಡಿರುವನೈ ಜನಕಾ ಕ್ಷೋಣಿ ಜನಪಾಲಕಾ ||

ದರುವು

ಚಪ್ಪನ್ನ ರಾಜರಾ ಚಿತ್ರ ನೋಡುತ ಮನಾ

ಒಪ್ಪಿರುವುದು ಅಗ್ನಿ ದೇವ ಸ್ವರೂಪನಾ||ತಂದೆ ಕೇಳೈ||

ಸ್ವಾಹಾದೇವಿ: ಶತ್ಯರಾಜರ ದುರಹಂಕಾರವೆಂಬ ಪರ್ವತಗಳನ್ನು ಭೇದಿಸಲು ವಜ್ರಾಯುಧವನ್ನು ಧರಿಸಿದ ಅಮರಾಧಿಪನಂತೆವ ಹೇ ಜನಕಾ! ಮಾನಸ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ರಾಜಹಂಸೆಯು ಕಮಲದಿಂದ ಕಮಲಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸಂಚರಿಸುವುದೋ ಆ ತೆರನಾಗಿ ಯನ್ನ ಹೃದಯವು ಚಿತ್ರದಿಂದ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಚಲಿಸುತ್ತಾ ಕೊನೆಗೆ ಪುರುಷ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾಗಿ, ಸಕಲಕಲಾ ಕೋವಿದನಾಗಿ, ವಿದ್ಯೈಶ್ವರ ಸಂಪನ್ನನಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ಅಗ್ನಿಪುರುಷನ ಭಾವಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನೆಲಸಿ ಆತನೇ ತಕ್ಕ ಅನುರೂಪನೆಂದು ಅನುಮೋದಿಸಿರುವುದೈಯ್ಯೆ ತಂದೆ ಸಲಹೆನ್ನ ಮುಂದೇ||

ದರುವು

ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಯಾಪುರದ ವರದ ಸೋಮೇಶನು

ಕರುಣದಿಂದಲಿ ವರನ ದೊರಕಿಸಿ ಇರುವನು||ತಂದೆ ಕೇಳೈ||

ಸ್ವಾಹಾದೇವಿ: ಹೇ ತಂದೆಯೇ ಈ ವಸುಧೆಗೆ ಅತಿಶಯಮಾದ ಶ್ರೀ ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಯಾಪುರವಾಸಿಯಾದ ಶ್ರೀ ಸೋಮೇಶ್ವರನು ತರಳೆಯಾದ ಯನ್ನಲ್ಲಿ ಕನಿಕರವಿಟ್ಟು ಸುಂದರನು, ಧೀರನೂ, ಶೂರನೂ, ಜಯಶಾಲಿಯೂ ಆಗಿರುವ ಅನುರೂಪನನ್ನು ಯನಗೆ ಪತಿಯಾಗಿ ದೊರಕಿಸಿ ಇರುವನೈ ತಾತಾ ಲೋಕ ಪ್ರಖ್ಯಾತ||

ದರುವು

ವಾರಿಜಾಕ್ಷಿಯೇ ಲಾಲಿಸೆನ್ನಯ, ಹಿತದಿ ಪೇಳುವ ವಚನವಾ

ಹರುಷವನು ನೀ ತೋರು ಉಳಿದು ಪಾವಕನ ವರ ಚಿತ್ರವಾ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ವಾರಿಜದಂತೆ ನೇತ್ರಗಳುಳ್ಳ ಹೇ ತನುಜೆಯೇ! ನಿನ್ನ ತಂದೆಯಾದ ನಾನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಪೇಳುವ ಮಾತನ್ನು ಲಾಲಿಸುವಂಥವಳಾಗು. ಈ ಅಷ್ಟ ದಿಕ್ಪಾಲಕರೋಳ್ ರಾರಾಜಿಸುವ ಅಗ್ನಿದೇವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಮಹಾ ಪುರುಷರ್ಕಳಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಮನ ವೊಪ್ಪುವನನ್ನು ಹರುಷದಿಂದ ವರಿಸುವಂಥವಳಾಗೆ ಪುತ್ರೀ ಚಾರು ಚರಿತ್ರೀ||

ದರುವು

ಜನಕ ಬಿನ್ನೈಸುವೆನು ನಿಮ್ಮಯ ನುಡಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಮಾತ್ವೇಳ್ಳೆನೇ

ಅನುನಯದೊಳೂ ಮಾಡು ಪರಿಣಯ ಮನವು ಒಪ್ಪುವ ವರನನೇ||

ಸ್ವಾಹಾದೇವಿ: ಸಕಲ ರಾಜವಂದಿತ ಪಾದ ಪದ್ಮವುಳ್ಳ ಹೇ ಯನ್ನ ತಂದೆಯೇ! ಉನ್ನತವಾದ ತಮ್ಮ ಸವಿನುಡಿಗೆ ಪ್ರತಿ ವಚನವಾಡಬಲ್ಲೆನೇ! ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ಹೇಳಲು ನಾನು ಶಕ್ತಳಲ್ಲಾ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಮಾತು ಮೀರುವವಳಲ್ಲಾ. ಆದರೆ ಒಂದು ಬಿನ್ನಪವನ್ನು ಲಾಲಿಸಬೇಕೈ ಜನಕಾ ಯನಗೆ ತಾವು ಚಿತ್ರಪಟಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಮಗಳೇ, ಇವರಲ್ಲಿ ನಿನಗೊಪ್ಪಿದವರನ್ನು ವರಿಸು ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದಂತೆ, ಈ ದೇವಸ್ವರೂಪನಾದ

ಅಗ್ನಿಪುರುಷನನ್ನು ಮನವೊಲಿದು ಒಪ್ಪಿರುವುದು ಯನ್ನಲ್ಲಿ ಲೇಶವಾದರೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಆದ ಕಾರಣ ಪರಮ ಹರುಷದಿಂದ ಆತನಿಗೇ ಕೊಟ್ಟು ಪರಿಣಯವನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸೈ ತಂದೇ- ಸಲಹೆನ್ನಾ ಮುಂದೇ ||

ದರುವು

ಸುಂದರಾಂಗಿಯೇ ಅಗ್ನಿಯನು ನೀ ನಿಂದು ತ್ಯಜಿಸೂ ಮನದಲಿ
ಕಂದಿ ಕುಂದಿಸಿ ದಹಿಸುವಾತನು ಇಂದು ಅಗ್ನಿಯು ಧರೆಯಲೀ ||

ನೀಲದ್ವಜ: ಅಪ್ರತಿಹತವಾದ ಸೌಂದರ್ಯರಾಶಿಯಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುವ ಹೇ ಪುತ್ರೀ. ಈ ಪಾವಕನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾನವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವವನಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೇ ಈತನು ದಹನ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳವನಾದ್ದರಿಂದ ಅಣುರೇಣು ಸೋಂಕಿದಾಕ್ಷಣಾ ಈ ಇಳೆಯಲ್ಲಿ ಸಕಲವೂ ಸುಟ್ಟು ಭಸ್ಮವಾಗುವುದಾದ ಕಾರಣ, ಈತನಿಂದ ನಿನಗೆ ಅಂಗಸುಖವು ದೊರೆತು ಎಂತು ಸುಖದಿಂದಿಹೆಯೇ ಮಗಳೇ! ಇದು ಕಾರಣ ನೀನು ಈ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ನಿನ್ನ ಮನದಿಂದ ತ್ಯಜಿಸಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಪುರುಷನನ್ನು ವರಿಸುವಂಥವಳಾಗೆ ಕುವರೀ ಕಲಕಂಠಹಾರಿ ||

(ಸತ್ಯಕೀರ್ತಿ ಬರುವಿಕೆ)

ಸತ್ಯಕೀರ್ತಿ: ಯಲಾ ಚಾರ ಹೀಗೆ ಬಾ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ಹೀಗೆ ನಿಲ್ಲ. ಈಗ ಬಂದವರು ಧಾರೆಂದು ಪರಿ ಪರಿ ಕೃತಾಂಜಲೀ ಬದ್ಧನಾಗಿ ಕರವೆರಡಂ ಮುಗಿದು ವಿಚಾರಿಸುವ ನರ ನೀ ಧಾರು? ನಿನ್ನ ಪೆಸೆರೇನು? ತುಸು ಮಾತ್ರ ಭಯವಿಲ್ಲದೇ ಉಸುರುವನಾಗೋ ಭಟನೇ- ಭಟರೋಳ್ ಶ್ರೇಷ್ಠನೇ||ಭಲಾ ಸಾರಥೀ ಹಾಗಾದರೆ ಯಮ್ಮ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಬಿತ್ತರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಚಿತ್ತವಿಟ್ಟು ಕೇಳೋ ಸಾರಥೀ ಚರರೋಳ್ ಸುಮತಿ ||

ಭಲಾ ಸಾರಥೀ ಈ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಮಂಡಲದೋಳ್ ಮಂಡಿತದಿಂದೊಪ್ಪುವಾ. ಭೂಮಂಡಲಾಧಿಪರ ಗಂಡನೆಂದು ಪೆಸರ್‌ಗೊಂಡು ಈ ವೃದ್ಧಿಯ ಮೇಲೆ ವಿಸ್ತಾರದಿಂದೊಪ್ಪುವ ಮಾಹಿಷ್ಮತೀ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ನೀಲದ್ವಜ ಭೂಪಾಲರ ಸಮ್ಮುಖದೋಳ್ ರಾಜಕಾರ್ಯ ದುರಂಧರನಾಗಿ ಪ್ರಧಾನರೋಳ್ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ಸತ್ಯಕೀರ್ತಿಯೆಂಬ ನಾಮಾಂಕಿತವಲ್ಲವೇನೋ ದೂತ-ರಾಜ ಸಂಪ್ರೀತ ||

ಈ ರತ್ನ ಖಚಿತಮಾದ ಸಭಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಿದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೊರೆಯಾದ ನೀಲಕೇತು ಮಹಾರಾಜರು ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣ ಬಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ಧಾವಲ್ಲಿರುವರೋ ಅತಿಜಾಗ್ರತೆ ತೋರಿಸೋ ಚಾರ-ಯನ್ನ ಆಜ್ಞಾಧಾರ||ನಮೋನ್ನಮೋ ಹೇ ರಾಜ- ಆಶ್ರಿತಕಲ್ಪಭೋಜ ||

ನೀಲದ್ವಜ: ಧೀರ್ಘಾಯುಷ್ಯಮಸ್ತು ಬಾರ್ಯಯ್ಯ ಸತ್ಯಕೀರ್ತಿ ||

ಮಂತ್ರಿ: ಯನ್ನಿಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣವೇನೋ ಪೇಳಬೇಕಯ್ಯ ದೊರೆಯೇ ಧೈರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇಸರಿಯೇ ||

ನೀಲದ್ವಜ: ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಚಿತ್ತವಿಟ್ಟು ಕೇಳೈಯ್ಯ ಮಂತ್ರೀ ||

ದರುವು

ಸತ್ಯಾ ಕೀರ್ತಿಯೇ ಕೇಳು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುವೆ ನಿನಗೇ

ನಿತ್ಯಾದಿಂ ಪ್ರಜೆಗಳೂ ಸುಖದಿಂದ ಇಹರೇ ತಾವಿಹರೇ

||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಪ್ರಧಾನ ಶಿರೋಮಣಿಯಾದ ಸತ್ಯ ಕೀರ್ತಿಯೇ ಕೇಳು. ನಮ್ಮ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಸಕಲ ಪ್ರಜಾ ಪರಿವಾರವೆಲ್ಲವೂ ತುಂದು ಕೊರತೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಸುಖದಿಂದ ಸತ್ಯಶೀಲರಾಗಿ ಬಾಳುತ್ತಿಹರೇನೈಯ್ಯಿ ಮಂತ್ರೀಶೇಖರಾ-ರಾಜಕಾರ್ಯ ದುರಂಧರಾ ||

ದರುವು

ಧರಣೀಶ ಪೇಳುವೆನು ಧಾರುಣಿಯ ಜನರೆಲ್ಲಾ

ಪರಮಾ ಹರುಷಗಳಿಂದ ಬಾಳುತ್ತಲಿಹರೂ ||

ಮಂತ್ರಿ: ಮಾಹಿಷ್ಮತಿ ಪುರವರಾಧೀಶರೇ ಕೇಳಿ. ನಿಮ್ಮ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟ ನಿಷ್ಕರ, ಮರೆ. ಮೋಸ ಮುಂತಾದ ದುಷ್ಕೃತ್ಯಗಳು ಒಂದೂ ಕಾಣದೆ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀತಿ ಚತುರತೆ. ಭಗವದ್ಭಕ್ತಿ, ಜಾತಿ ಧರ್ಮಾಚಾರ ನಿಷ್ಠೆ ಶಮ ದಮ ದಾನ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಸದ್ಗುಣಗಳು ತುಂಬಿ, ನೀಚಕೃತ್ಯ, ಪರಸ್ಪರ ವೈರ, ಹರಿದ್ವೇಷ ಮತಿ ಶೂನ್ಯತೆ ಮುಂತಾದ ನ್ಯೂನತೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಜನರು ನಿತ್ಯ ತೃಪ್ತರಾಗಿ ಭೋಗಿಗಳಾಗಿರುವರೈ ಭೂಪ-ಕೀರ್ತಿ ಕಲಾಪ ||

ದರುವು ||

ಧರಣಿಯೊಳು ಸಾಮಂತಾ ನರಪಾಲಕರೆಲ್ಲಾ

ಇರದೇ ಕಪ್ಪವ ತಂದು ಒಪ್ಪಿಸುವರೇ ಮಂತ್ರೀ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರೀ ನಮಗೆ ಅಧೀನರಾದಂಥ ಅಂಗ ವಂಗ ಕಳಿಂಗ ಕಾಂಭೋಜ ಮಗಧ ಮಾಳವ. ನೇಪಾಳ, ಚೋಳ ಮೊದಲಾದ ಸಾಮಂತ ರಾಜರೆಲ್ಲಾ ಭಯಗೊಂಡು ಕಪ್ಪವಂ ತಂದೊಪ್ಪಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆಯೇ. ಅಲ್ಲದೇ ತಾರದೆ ತಿರುಗಿ ಮಾರ್‌ಮರಲೆತು ನಡೆಯುವಂಥ ರಾಜರೂ ಇದ್ದಾರೆಯೇ. ಮಾಜದೆ ಯನ್ನೊಳು ಪೇಳೈಯ್ಯಿ ಪ್ರಧಾನಿ-ನೀತಿ ಜ್ಞಾನಿ ||

ದರುವು

ಅಧಿರಾಜ ಕುಲವೆಲ್ಲಾ ಭರದೀ ಕಪ್ಪವ ತಂದು

ಪಾದ ಪಂಕಜಗಳಿಗೆ ಎರಗುತ್ತಲಿಹರೂ ||

ಮಂತ್ರಿ: ಹೇ ರಾಜೇಂದ್ರಾ! ಅರುಣನು ಚಂದ್ರನ ಶೀತಲ ಕಿರಣಗಳನ್ನು ಸೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ. ತಮ್ಮ ಧೈರ್ಯ ಸಾಹಸ ಪರಾಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಅಧಿರಾಜರೆಲ್ಲಾ ಭಯಗೊಂಡು ತಾವು ವಿಧಿಸಿದ ಪ್ರಕಾರ ಕಪ್ಪವನ್ನು ತಂದು ತಮ್ಮ ಪಾದಕಮಲಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ತಲೆಯನ್ನು ಬಾಗಿಸುವರಲ್ಲದೇ ಮೀರಿದಂಥವರನ್ನು ಕಾಣಲಿಲ್ಲವೈ ರಾಜ- ದಿನಮಣಿ ತೇಜ ||

ಕಂದ ||

ಧಾರುಣೀಪತಿ ನಿಮಗೆ ಸರಿ ಸಮ

ಧಾರು ಮಲೆತೂ ಇಹರು ಜಗದೀ

ಮೀರಿ ಕಾದುವ ರಾಯರುಗಳು ಧರಣಿಯೊಳಗಿಲ್ಲಾ ||

ಸುರಪ ದಿಕ್ಪಾಲಕರಿಗೆಲ್ಲವೂ

ಮೀರಿಸುತಿದೆ ನಿಮ್ಮ ವೈಭವಾ

ಮೂರು ಲೋಕದಿ ನಿಮ್ಮ ಕೀರ್ತಿಯು ಪ್ರಸರಿಸಿ ಇಹುದೂ ||

ಮಂತ್ರಿ: ಶತ್ರುಗಳೆಂಬ ಕಾಳ ಸರ್ಪಕ್ಕೆ ಗರುಡನಂತಿರುವ ನೀಲಧ್ವಜ ಭೂಪಾಲರೆ ಕೇಳಿ. ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ತಂತ್ರ ಧರ್ಮಾ ಧರ್ಮ. ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸೂಕ್ಷ್ಮ, ಯುಕ್ತಾ ಯುಕ್ತ ಪಾತ್ರ ಪಾತ್ರ ವಿವೇಚನೆ. ಧೈರ್ಯ ಸಾಹಸಗಳಿಗೆ ಧಾರಾದರೂ ಸಮನೆನಿಸುವರೇ ಸ್ವಾಮೀ ಭುಜಬಲ ದೋರ್ದಂಡರಾದಂಥ ದೇಶಾಧಿಪತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಹೆಸರು ಕೇಳಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಭಯಗೊಂಡು ತಲ್ಲಣಿಸುವರಲ್ಲದೇ ಮತ್ತೆ ಬೇರಿಲ್ಲಾ. ಅಲ್ಲದೇ ಕುಲಪರ್ವತಾರಿಯೂ ವಜ್ರಾಯುಧನೂ ಪಾಕಶಾಸನನೂ ಅತಿಬಲ ಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಯೂ, ಸದಾಚಾರ ಸಂಪನ್ನನೂ ಆದ ದೇವೇಂದ್ರನ ಆಳ್ವಿಕೆಗಿಂತ ಇಮ್ಮಿಗಲಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ರಾಜಕೀರ್ತಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಮೂರುಲೋಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿಹಳ್ಳಿಯ್ಯ ರಾಜ ರವಿಸಮತೇಜ ||

ದರುವು ||

ಹಿರಿಯಾ ಬಳ್ಳಾಪುರದಾ ವರದಾ ಸೋಮೇಶ್ವರನಾ

ಕರುಣಾದಿಂದಲಿ ವೃಷ್ಟಿ ಕರೆದು ಬೆಳೆಯಬಹುದೇ ಕೇಳ್ ಇಹುದೇ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಅಯ್ಯ ಸಚಿವ ಶಿಖಾಮಣಿ! ಈ ಧರೆಯೊಳಗೆ ಅಧಿಕವಾಗಿ ರಂಜಿಸುವ ಹಿರಿಯಬಳ್ಳಾಪುರ ವಾಸ ಶ್ರೀ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಅಪಾರವಾದ ಕರುಣಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಳೆ ಬೆಳೆಗಳಾಗಿ ಧನ ಧಾನ್ಯ ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ದೇಶವು ಸುಭಿಕ್ಷದಿಂದ ಇಹುದೇನೈಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ- ಕಾೆಯೇರಷು ತಂತ್ರೀ ||

ದರುವು

ಗಿರಿಜೇಶ ಸೋಮಧರ ಹರನಾ ದಯದಲಿ

ವೃಷ್ಟಿ ಕರೆದೂ ಬೆಳೆಯಾಗುತ್ತಲಿಹುದೂ ||

ಮಂತ್ರಿ: ಅಧಿರಾಜರ ಕಿರೀಟಮಣಿಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾದ ಚರಣ ಕಮಲಗಳಿಂದ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಿರುವ ಕ್ಷೋಣಿಪಾಲಕರೇ ಲಾಲಿಸಿ, ಶ್ರೀ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ವರ್ಷವಾಗಿ, ಸುಭಿಕ್ಷದಿಂದ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ವೀಣಾಧ್ವನಿ ರಾಜಶುಕಗಳ ಮಾತು ಕೋಗಿಲೆಗಳ ಸಂಗೀತ, ಮೃದಂಗದ ಶಬ್ದ, ಘಂಟಾನಾದ, ಜಯ ಜಯ ಧ್ವನಿ, ಸಾಮಗಾನ ವೇದಘೋಷ ಮೊದಲಾದ ರಮ್ಯವಾದ ಧ್ವನಿಗಳು ಕೇಳಿಸುತ್ತಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಸಮುದ್ರರಾಜನು ತನ್ನ ಮಗಳಾದ ಪುರಲಕ್ಷ್ಮಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ರತ್ನ ಸಮೂಹದಂತೆ ಪ್ರತಿಪೇಟೆ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ರತ್ನಗಳು ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಮಾಹಿಷ್ಮತೀಪುರವು ಶ್ರೀದೇವಿಯ ಆವಾಸನಾಧಿನವೋ ಎಂಬಂತೆ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಾ ಸುಖಸಮೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಇರುವುದೈಯ್ಯ ಭೂಪಾಲಕಾ ಕ್ಷಿತಿಜನ ಪಾಲಕ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಅಯ್ಯ ಸಚಿವಾ. ನಾವು ಪರಿಪಾಲಿಸುವಂಥ ಈ ವಸುಧೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪರಿವಾರಗಳಿಗೆ ಕುಂದು ಕೊರತೆಯೆನಿಸದೆ ತ್ರಿಪುರಾಂತಕನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವನಲ್ಲದೇ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಣಿಮಯವಾದ ಅಶ್ವಶಾಲೆಯಲ್ಲಿನ ಕುದುರೆಗಳು ಸೆರೆ ಹಿಡಿದು ತಂದ ಸೂರ್ಯನ ಕುದುರೆಗಳಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿರಲು, ಕೈಲಾಸ ಪರ್ವತದ ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ ಐರಾವತವಿರುವ ಹಾಗೆ ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಶಿಲೆಯ ಗಜ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟದಾನೆಯು ಒಪ್ಪುತ್ತಿರಲು ತನ್ನ ಕಾಂತಿಯೆಂಬ ಅಮೃತವನ್ನು ಬಯಸಿದ ಕಾಲಸರ್ಪಗಳಂತೆ ಆಯುಧ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿನ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳು ಕಾಣುತ್ತಿರಲು ಸಮಸ್ತ ದೇಶಾಧೀಶ್ವರರು ನಮಗೆ ಮಾರ್ಗಮರಲೆತು ನಿಲ್ಲುವರೇ ಮಂತ್ರಿ ಆದಾಗ್ಯೂ ನಾವು ಮೈಮರೆತು ಇರಲಾಗದು. ನಾವು ಒಂದೊಂದು ವೇಳೆ ರಾಣೀವಾಸದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಕಾಲಕ್ಕೂ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತಕ್ಕೆ ವಿಘ್ನ ಬಾರದಂತೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಯ್ಯ ಪ್ರಧಾನಿ ನೀತಿ ಜ್ಞಾನಿ ||

ಮಂತ್ರಿ: ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಆಗಬಹುದೈಯ್ಯ ದೊರೆಯೇ ಧೈರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇಸರಿಯೇ ||

ಭಾಗವತರ ಕಂದ || ಕೇದಾರಗೌಳ

ರಾಜಕುಲಮಣಿ ನೀಲಕೇತೂ

ರಾಜಕಾರ್ಯದೊಳು ತಾನು ಇರುತ್ತಿರಲಿತ್ತಲಾ

ರಾಜ ಸಹಧರ್ಮಿಣಿ ಜ್ವಾಲೆಯೂ

ರಾಜಸುತೆ ಪರಿಣಯದ ಯೋಚನೆಯಿಂದ ಬಂದಳಾಗ ||

ಭಾಗವತರು: ಕೇಳಿದರೇನಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ರಾಜಕುಲಮಕುಟ ನೀಲಧ್ವಜನು ರಾಜಕಾರ್ಯದೊಳಿರಲು ರಾಜನ ಪತ್ನಿ ಜ್ವಾಲೆಯು ತನ್ನ ಸುತೆಯ ಪರಿಣಯದ ಯೋಚನೆಯಿಂದ ಬಂದಳೈಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ ||

(ಜ್ವಾಲಾದೇವಿ ಬರುವಿಕೆ)

ದ್ವಿಪದೇ-ಕಾಂಭೋಧಿ ರಾಗ

ಶ್ರೀಕಾಂತನ ಮನದೊಳಗೆ ಶ್ರೀ ಕಾಮಿನಿಮಣಿ ನೆನೆದೂ

ಶಿಖೆಯ ಬಾಚಿ ಬೈತಲೆತ್ತಿದ್ದಿ ಪುಷ್ಪವಂ ಮುಡಿದೂ

ಉಟ್ಟ ಪಟ್ಟಾವಳಿಯ ನೆರಿಗೆ ಚಿಮ್ಮತಲೀ

ತೊಟ್ಟ ಪೈರಣೆಯ ಕುವ್ವಸವು ತೋಳಿನಲೀ ||

ಧಳ ಧಳಿಪ ಸ್ವರ್ಣದೊಡ್ಯಾಣಗಳವಟ್ಟೂ

ಕಾಲು ಅಂದಿಗೆ ಗೆಜ್ಜೆ ಪಿಲ್ಲಿಯಾ ನಿಟ್ಟೂ

ಚಂದ್ರಕಾಂತಿಯ ಪೋಲ್ವ ಮೂಗುತಿ ಧರಿಸುತಲೀ

ಇಂದ್ರನಾ ಸತಿ ಶಚಿದೇವಿಯಂತೆ ಹೊಳೆಯುತಲೀ

ಜನರ ಕಣ್ಮನಕೆ ಜಯ ಸಿರಿಯು ಸುಳಿದಂತೆ

ಜನಪ ನೀಲಧ್ವಜನ ಪಟ್ಟದರಾಣಿ ಜ್ವಾಲೆಯೂ

ತನ್ನಿಜರಮಣನಂ ಕಾಣುವ ತವಕದಿಂದಲಾ ತರುಣೀ
ಧರೆಯೊಳು ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರವಾಸನಂ ಭಜಿಸೀ
ಹರುಷದಿಂದಲಿ ಬಂದು ತೆರೆಯೊಳಗೆ ನಿಂದೂ ||

ತೆರೆ-ದರುವು

ನೀರೆ ನೀ ಬಾರೇ ಬೇಗಾ
ವೀರಾನೂ ಕಾಂತನೆಡೆಗೆ ||
ಶೌಯಾರನೂ ಧಾರ ಚರಿತಾ
ವಾರುಧೀ ಚಂದಿರನೆಡೆಗೆ ||

ಜ್ವಾಲಾದೇವಿ: ಯಲಾ ಚಾರ ಹೀಗೆ ಬಾ ಮತ್ತೂ ಹೀಗೆ ಬಾ. ಈಗ ಬಂದವರು ಧಾರೆಂದು ಕೇಳುವ ಮುನ್ನ ನೀನು ಧಾರೋ ಹೀಗೆ ಬಾರೋ ||

ಅಪ್ಪಾ, ಸಾರಥಿ! ಹಾಗಾದರೆ ಯಮ್ಮ ವಿದ್ಯಮಾನವನ್ನು ಪೇಳುತ್ತೇನೆ. ಚಿತ್ತವಿಟ್ಟು ಕೇಳೋ ಚಾರ- ತಿಳಿಸುವೆನು ವಿಚಾರ ||

ಶ್ರೀಮನ್ಮಹೀಮಂಡಲದೋಳ್ ಶಶಿಭಾನು ತೇಜದಂತೆ ವಿರಾಜಿಸುವ ಪುರ ಮಾಹಿಷ್ಮತೀ ನಗರವಂ ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ಕರುಣಾಕರ ಚಂದ್ರರಾಗಿ
ಶತ್ಯರಾಜರ ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಕೈ ಹಿಡಿಯುವರಾಗಿ ಇಂದ್ರನು ಬೆಟ್ಟಗಳನ್ನು ಧ್ವಂಸಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಶತ್ಯಗಳೆಂಬ ಪರ್ವತಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ
ಮಾಡುವವರೂ, ಕಮಲವು ಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರುವಂತೆ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಸದ್ಗುಣವುಳ್ಳವರೂ, ನೈದಿಲೆಗಳು ಚಂದ್ರಕಾಂತಿಯಿಂದ
ವಿಕಸಿತವಾಗಿರುವಂತೆ ಈಶ್ವರ ಪಾದಪದ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿಯೂ ಇರುವ ನೀಲಧ್ವಜ ಭೂಪಾಲರಿಗೆ ಪ್ರಾಣಪತ್ನಿಯಾದ,
ಏಣಾಂಕವದನೆ, ನಾರಿ ಶಿರೋಮಣಿ ಜಾಣೆಯರ ಜಾಣೆ, ಜ್ವಾಲಾದೇವಿಯೆಂದು ಮಾಣದೆ ನಿನ್ನ ವಕ್ಷಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ನಿಕ್ಷೇಪಿಸೋ ಚಾರ- ಸುಗುಣ
ಗಂಭೀರ.

ಅಂದವಾದ ಈ ಸಭಾ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಯನ್ನ ಮನೋವಲ್ಲಭರಾದ ನೀಲಧ್ವಜ ಭೂಪಾಲರನ್ನು
ಕಾಣಲೋಸುಗ ಬಾಹೋಣವಾಯ್ತು. ಧಾವಲ್ಲಿರುವರೋ ತೋರಿಸಪ್ಪಾ ದ್ವಾರಪಾಲಕ- ನಿನಗೀವೆನು ಯನ್ನ ಕೊರಳಪದಕ ||

ಕಂದ || ರಾಗ

ನರಪಾಲ ವಂದನೆ ಮಾಡುವೆ
ಚರಣ ಪಂಕಜಗಳಿಗೆ ಕರುಣಾ ಸಮುದ್ರನೇ ||
ಧರಣಿಗಧಿಕ ಮಾಹಿಷ್ಮತೀ
ಪುರಾಧಿಪತಿ ಮತ್ತಿಯಾಂಘ್ರಿಗೆ ಬಿನ್ನಪವು ರಾಯ ||

ಜ್ವಾಲೆ: ಇದೇ ಶಿರಸಾಷಾಂಗ ಬಿನ್ನಪಂಗಳು ರಾಯ ಯನ್ನ ಮನೋಪ್ರಿಯ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಸೌಮಾಂಗಲ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿರಸ್ತು ಬಾರೇ ರಮಣಿ- ಕಾಂತಿದ್ಯುಮಣಿ || ಪೇಳುತ್ತೇನೆ ಲಾಲಿಸುವಂಥವಳಾಗೆ ಕಾಂತೆ ಮತಿಗುಣವಂತೆ ||

ದರುವು

ಇಂದುಮುಖಿಯೇ ಕೇಳು ಚಂದದಿಂದಲಿ ಈಗ

ಬಂದ ಪರಿಯ ಪೇಳು ನೀ ಪೇಳೂ ||

ಅಂದವಾಗಿಹ ನಿನ್ನ ಚಂದಿರ ವದನವು

ಕುಂದಲೇಕೆ ನೀರೆ, ಗಂಭೀರೇ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಹೇ ಇಂದೀವರಾಕ್ಷಿಯಾದ ಜ್ವಾಲೆಯೇ ಕೇಳು. ಅಂದವಾದ ಅಂತಃಪುರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಚಂದವಾದ ಈ ಸಭಾ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ನೀನು ಬಂದ ಕಾರಣವೇನು? ಅಲ್ಲದೇ ಅಂದವಾದ ಕುತ್ತಿಗೆಯಿಂದ ಮನೋಹರಳಾಗಿ, ಆಗ ತಾನೆ ಉದಯಿಸುತ್ತಿರುವ ಅರುಣಕಾಂತಿಯಂತೆ ಪಾಟಲಿತಗಳಾದ ಕರಗಳಿಂದೊಪ್ಪಿ, ಕಮಲಪತ್ರಗಳನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸುವ ನೇತ್ರಗಳಿಂದ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಾ, ಚಂದ್ರನನ್ನು ಹೀಯಾಳಿಸುವ ನಿನ್ನ ಮುಖ ಪಂಕಜವು ಕಂದಿ ಕುಂದಿರಲು ನಿನ್ನ ಸದಮಲ ಹೃದಯಕ್ಕೊದಗಿರುವ ಪರಿತಾಪವೇನೆ ಜ್ವಾಲೆ-ಸುಗುಣವಿಶಾಲೆ ||

ದರುವು

ಬಂಧುರ ಸುಖಸಿರಿ ಯಿಂದ ಕೂಡಿರೆ ನೀನೂ

ನೊಂದ ಕಾರಣವೇನೇ ಪರಿಯೇನೇ ||

ಮಂದರೋದ್ಧರ ಮುಚು ಕುಂದನ ಸಖನಾಣೆ

ಚಂದದಿಂದಲಿ ಪೇಳೇ||ನೀ ಪೇಳೇ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಮುಖಕಮಲದಲ್ಲಿ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಸ್ತೂರಿಯೆಂಬ ಮಕರಂದವನ್ನು ಪಾನಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿರುವ ದುಂಬಿಗಳಂತೆ. ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಕುಣಿದಾಡುತ್ತಿರುವ ಮುಂಗುರುಳುಗಳುಳ್ಳ ಹೇ ರಮಣಿ, ರಂಭೆಯಂತೆ ಅಧಿಕವಾದ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ಕೂಡಿ, ನಾನಾ ವಿಧಗಳಾದ ಆಭರಣಗಳಿಂದ ಉಪಶೋಭಿತಳಾಗಿ ನೂತನ ಸೌಂದರ್ಯರಾಶಿಯಂತೆ ಬೆಳಗುತ್ತಾ, ಸೌಂದರ್ಯದ ಗಣಿಯಾಗಿ ಸದ್ಗುಣಗಳ ನಿಧಿಯಾಗಿರುವ ನಿನಗೆ ಒದಗಿರುವ ಕ್ಲೇಶವೇನು ಕಾಂತೆ. ಮಂದರೋದ್ಧರನ ಮಿತ್ರನಾಣೆಗೂ ಚಂದದಿಂದ ಯನ್ನ ಮುಂದೆ ಬಿತ್ತರಿಸುವಳಾಗೆ ನಾರಿ-ಮದನ ವೈಯ್ಯರಿ ||

ದರುವು

ಧರಣಿಗಧಿಕವಾಗಿ, ಮೆರೆಯುತ ರಂಜಿಪಾ

ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರದಾ ಶ್ರೀ ವರದಾ ||

ಹರನೂ ಸೋಮೇಶ್ವರ ಹರುಷದಿ ಸಲಹುವ

ಒರೆಯೆ ಮಾಜದೆ ನಾರಿ ವೈಯ್ಯರಿ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಹಂಸಗಮನೆಯಾಗಿ ಗಾನ ಕೋಗಿಲೆಯಾಗಿ, ಸಿಂಹ ಮಧ್ಯೆಯಾದ ಕಾಂತೆಯೇ ಲಾಲಿಸು. ಈ ಧರಣಿಯೊಳತಿ ಸೊಬಗಿನಿಂದ ಮೆರೆಯುವ ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿ ಅಷ್ಟಮಿಯ ಚಂದ್ರನನ್ನು ಜಟಾಜೂಟದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿ, ದೇವಾದಿ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ನಮಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪಾದಕಮಲಗಳುಳ್ಳ ಶ್ರೀ ಸೋಮೇಶ್ವರನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನಿನ್ನ ಮನದ ಕ್ಲೇಶವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಕಾಪಾಡುವನು. ಮಾಜದೆ ಯನ್ನೊಳು ವಿವರಿಸುವಳಾಗೆ ನೀರೇ-ಗುಣಗಂಭೀರೇ ||

ದರುವು

ಧಾರುಣೀಶನೇ ಲಾಲಿಸು ಬಿನ್ನಪಾ ||
ಧರಣಿಯೊಳಗೆ ಸುತರು ಇಲ್ಲದೇ
ನಾರಿ ಮಣಿಯು ಕಾಡಿಬೇಡಿ ||
ಹರನ ಕರುಣದಿಂದ ಸುತರ
ವರವ ಪಡೆದು ಸುಖದಿ ಇಹಳೂ ||

ಜ್ಞಾಲೆ: ಶತ್ಯಸೈನ್ಯವೆಂಬ ಸಾಗರಕ್ಕೆ ನೀರಾನೆಯಂತಿರುವ ಹೇ ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿಯೇ, ಈ ಧರಣಿಯೋಳ್ ರತಿ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವ ಕೋಮಲೆಯರಾದ ನಾರೀಮಣಿಯರು, ಶಿವನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದವನ ಬಾಳ್ವಿಕೆಯೂ, ಕವಿತ್ವ ಮಾಡದವನ ಬುದ್ಧಿಯೂ, ಸೌಂದರ್ಯವಿಲ್ಲದ ಹೆಂಗಸೂ ವೇಗವಾಗಿ ಓಡದಿರುವ ಕುದುರೆ, ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ ಐಶ್ವರ್ಯರವು ನಿರರ್ಥಕವೇ ಸರಿಯೆಂದು ತಮಗೆ ಸುತರಿಲ್ಲವೆಂದು ಪರಿತಪಿಸುತ್ತಾ ಕೊನೆಗೆ ದೈವದೊಲುಮೆಯಿಂದ ವರಸುತರನ್ನು ಪಡೆದು ಅವರ ಲಾಲನೆ ಪಾಲನೆಯಿಂದ ಸುಖಿಸುತ್ತಿರುವುದು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಯದೇ ಪ್ರಾಣನಾಯಕ-ಕ್ಷೋಣಿಪಾಲಕ ||

ದರುವು

ಚಂದ್ರನಂದದೀ, ಹೊಳೆವ ಪುತ್ರಿಯೂ ||
ಇಂದು ಯಮಗೆ ಇರಲು ನೀವೂ
ಸುಂದರಾಂಗನನ್ನು ನೋಡಿ
ಚಂದದಿಂದ ಪರಿಣಯವನು
ಇಂದು ನಡೆಸೋ ಪ್ರಾಣನಾಥ ||

ಜ್ಞಾಲೆ: ಹೇ ನನ್ನ ದೊರೆಯೇ ಕಳಂಕವಿಲ್ಲದ ಚಂದ್ರನಂತೆಯೂ ಕಾಂತಿಗುಂದದ ಬೆಳ್ಳಿಂಗಳಿನಂತೆಯೂ ದಿನಮಣಿಯ ಪ್ರಭಾವವಿರುವಾಗಲೇ ಅರಳಿ, ಕಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗದ ಕನ್ನೆದಿಲೆಯಂತೆಯೂ ಅನವರತವೂ ಕುಗ್ಗದ ಅಪ್ರತಿಹತ ಸೌಂದರ್ಯರಾಶಿಯಂತೆ ಹೊಳೆಯುವಾ ಲೋಕೈಕ ಸುಂದರಳಾದ ಸುಪುತ್ರಿಯು ಹರನ ಕರುಣದಿಂದಮಗೆ ಇರಲೂ, ಆ ಸುಂದರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಮಾರಸುಂದರನನ್ನು ಅಕ್ಕರೆಯಿಂದ ತಂದು ಪರಿಣಯವಂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ದುಗುಡವನ್ನು ತಾಳಿರುತ್ತೇನೆ. ಯನ್ನ ಮನದ ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಕಳೆದು ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟು ಮಾಡೈ ಸ್ವಾಮಿ ಕರುಣಾಕರ ಪ್ರೇಮಿ ||

ದರುವು

ಶಾರದೇ ಪ್ರಿಯಾ, ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನೂ ||
ನಿರುತ ತನ್ನ ಪೀಠವಾದ
ಸರಸಿಜಗಳ ನೋಯಿಸುವನೆಂ
ದರಿತು ಶಶಿಯ ಕಂದಿಸುತಲೀ
ಭರದಿ ಕುವರಿಗಿತ್ತ ರೂಪಾ ||

ಜ್ಞಾಲೆ: ಅರಿವರ್ಗಗಳ ಗುಂಪೆಂಬ ಕತ್ತಲೆಗೆ ಸೂರ್ಯಪ್ರಾಯವಾಗಿರುವ ಹೇ ಕಾಂತ! ಮನ್ಮಥನು ತ್ರಿಭುವನಗಳನ್ನು ಜಯಿಸಲು ನಮ್ಮ ಸುತೆಯ ನಗು ಮುಖವೇ ಸಾಕೆಂದು ತನ್ನ ಧನುಸ್ಸನ್ನು ಹೆದೆ ಬಿಚ್ಚಿದಂತೆ ಸ್ವಾಹಾದೇವಿಯ ಶರೀರವು ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲದೇ, ಸಚರಾಚರ ಪ್ರಾಣಿ ಜಾಲಂಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನೂ ಶಾರದೆಪತಿಯೂ ಚತುರ್ಮುಖನೂ ಆದ ಬ್ರಹ್ಮನು ತನ್ನ ಪೀಠವಾದ ಕಮಲವನ್ನು ಕಂದಿ ಬಾಡಿಸುವ ಚಂದ್ರನಿಗೆ ಅವಮಾನಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಆತನನ್ನು ನಶಿಸುವಂತೆ (ಕ್ಷಯಿಸುವಂತೆ) ಮಾಡಿ ಆ ಚಂದ್ರನ ಸೌಂದರ್ಯವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಈಕೆಯ ಮುಖಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವನೋ ಎನ್ನುವಂತೆ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಾ ಇಹಳ್ಳಿ ಮನೋಹರಾ-ಆಶ್ರಿತ ಜನೋದ್ಧಾರ ||

ದರುವು

ಉಕ್ಕಿ ಪ್ರಾಯವೂ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಹಾದೇವಿಗೆ ||
ಸೊಕ್ಕು ಜವ್ವನದಿಂದ ಕೂಡಿ
ಮಿಕ್ಕ ತರುಣಿಯರನು ಮೀರ ||
ತಕ್ಕ ಸೊಬಗಿನಿಂದ ಮೆರೆದು
ಸಿಕ್ಕಿ ಸ್ಮರನ ಮೋಹದ ಬಲೆಗೆ ||

ಜ್ಞಾಲೆ: ಹೇ ದೊರೆಯೇ! ನಮ್ಮ ಮಗುವಾದ ಸ್ವಾಹಾದೇವಿಗೆ ಕರಗಳೆಂಬ ಚಿಗುರುಗಳಿಗೆ ಅರುಣತೆಯುಂಟಾಗಿರಲು, ನೇತ್ರಕಮಲಗಳಿಗೆ ಮನೋಹರತೆಯೂ ಮುಖಚಂದ್ರನಲ್ಲಿ ಶುಭ್ರತೆಯೂ, ಮೈಗೆ ತೊಡೆದಿರುವ ಚಂದನಾದಿಗಳಿಂದ ಕಮನೀಯತೆಯುಂಟಾಗಿ ಯೌವನೋದಯವೆಂಬ ವಸಂತಕಾಲವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರಲು, ಉಕ್ಕಿದ ಪ್ರಾಯ, ಸೊಕ್ಕು ಜವ್ವನದಿಂದ ಹೊಳೆಯುತ್ತಾ ಮಿಕ್ಕ ಸುಂದರಿಯರನ್ನು ಮೀರತಕ್ಕ ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ ಮೆರೆಯುತ್ತಾ, ಮನ್ಮಥನ ಸತಿ ರತಿದೇವಿಯನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸುತ್ತಾ ಕಾಮಾನಲಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ತಪಿಸುತಿಹಳ್ಳಿ ದೇವಾ-ಕರುಣಾ ಪ್ರಭಾವ ||

ದರುವು

ಧಾರುಣಿಯೊಳೂ ಹಿರಿದಾಗಿಮೆರೆಯುವಾ ||
ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರದ ಒಡೆಯ
ಗಿರಿಜೆಯರಸ ಸೋಮನಾಥ ||
ಕರುಣವಿಟ್ಟು ಸಲಹಲೆಂದು
ಎರಗಿ ಬೇಡಿಕೊಂಬೆ ರಮಣಾ ||

ಜ್ಞಾಲೆ: ಹೇ ಕಾಂತ! ಈ ವಸುಧೆಗೆ ಅತಿಶಯವಾದ ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರ ನಿವಾಸ ಅಸಮಾಕ್ಷ ಸೋಮೇಶನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ವರರೂಪಳಾದ ನಮ್ಮ ಕನ್ಯೆಗೆ ತಕ್ಕ ಮಾರಸುಂದರನು ದಕ್ಕುವಂತಾಗಲೆಂದು ಮುಕ್ಕಣ್ಣನಿಗೆ ಎರಗಿ ಬೇಡುವೆನ್ನೆ ರಾಯ-ಯನ್ನ ಮನೋಪ್ರಿಯಾ ||

ದರುವು

ಇದಕೆ ದುಗುಡವೇಕೆ ಬಿಡು ಬಿಡು
ಪದುಮಾಕ್ಷಿಯೇ ಮನಕೇ ||

ವಿಧ ವಿಧ ಕೇಳುವೆ ಮುದವನು ತೊರೆದು ನೀಯುತೇ

ಹೃದಯ ಚಿಂತೆ ಬಿಡು ಮದಗಜಯಾನೆಯೇ ||

ಇದಕೆ ದುಗುಡವೇಕೆ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಕಸ್ತೂರಿಯ ಗಂಧದ ಶರೀರವುಳ್ಳ ಹೇ ರಮಣೀ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಯೋಚನೆಯ ತಾಪದಿಂದ ನಿನ್ನ ಮುಖವೆಂಬ ಚಂದ್ರನಲ್ಲಿ ನಗೆಯೆಂಬ ಬೆಳ್ಳಿಗಳು ತೋರದೆ, ನಿಟ್ಟುಸಿರು ತುಟಿಗಳೆಂಬ ಚಿಗುರುಗಳನ್ನು ಬಾಡಿಸುತ್ತಿದೆ ಯಲ್ಲೆ ನಾರಿ. ಹೇ ಚಂಚಲಾಕ್ಷಿ ಕತ್ತಲೆಯೊಳಗಿನ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಂತೆ ನಿನ್ನ ಮುಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೂವುಗಳು ಕಾಣದೆ ಅನುರಾಗವೆಂಬ ಸಮುದ್ರವು ಕ್ಷೀಣವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಈ ದುಗುಡವನ್ನು ಬಿಡು. ಹೇ ಕಾಂತೆ: ಮೃದು ಮಾತಿಲ್ಲದೆ ನಿನ್ನ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ದುಂಬಿಗಳ ಝೇಂಕಾರವಿಲ್ಲದೆ ಕಮಲವನ್ನು ನೋಡಿದ ಹಾಗೆ ಇದೆಯಲ್ಲೇ ರಾಜೀವಲೋಚನೆ-ಬಿಡುಮನದ ಯೋಚನೆ.

ದರುವು

ಪುತ್ರಿಗೆ ಪರಿಣಯವಾ ಮಾಡಲು

ಹಿತದೊಳು ಯತ್ತಿಸುವಾ ||

ಧಾತ್ರಿಯ ಮೇಲಣ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ನೃಪರನೂ

ಚಿತ್ರದಿ ಬರೆಸುತಾ ಪುತ್ರಿಗೆ ತೋರ್ಪೆನೂ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಹೇ ಕೋಕಿಲ ಧ್ವನಿಯುಳ್ಳವಳೇ ಕಮಲದಂತಿರುವ ಕಣ್ಣುಗಳುಳ್ಳ, ಮುಗುಳ್ಳಗೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕೆಂಪಾದ ತುಟಿಗಳಿಂದಲೂ, ವಜ್ರಗಳಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಹಲ್ಲುಗಳಿಂದಲೂ, ನೀಳವಾದ ಕೈಗಳಿಂದಲೂ, ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ಕೆನ್ನೆಗಳಿಂದಲೂ, ವಿಶಾಲವಾದ ವಕ್ಷಸ್ಥಳದಿಂದಲೂ, ಕೆಂದಾವರೆಯಂತಿರುವ ಕೈಗಳಿಂದಲೂ, ಬಾಳೆಯ ಗಿಡಗಳಂತಿರುವ ತೊಡೆಗಳಿಂದಲೂ ಬೆಡಗು ಬೀರುತ್ತಾ ಮದನ ಕಾಂತಿಯುಳ್ಳ ಚಪ್ಪನ್ನೈವತ್ತಾರು ದೇಶದ ರಾಜಕುಮಾರರ ಚಿತ್ರಪಟಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿಸಿ ಯನ್ನ ಮುದ್ದುಕುವರಿಗೆ ತಂದು ತೋರಿಸುವೆನೇ ಕಾಂತೆ-ಬಿಡು ನಿನ್ನ ಚಿಂತೆ ||

ದರುವು

ಅನುಪಮ ಚಿತ್ರವನೂ ನೋಡುತಾ

ಮನದ ಸಂತೋಷವನೂ ||

ಅನುನಯದಿಂದಲೀ ತನುಜೆಯು ತೋರುವಾ

ವಿನುತ ವರನಿಗೇ ತಾನುರುತರ ಲಗ್ನವಾ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಮಾರನರಗಿಣಿಯಂತೆ ತೋರುವ ಹೇ ಕಾಂತೆ ನಮ್ಮ ಸುತೆಯಳಾದ ಸ್ವಾಹಾದೇವಿಯು ಯಾವಾತನ ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿ, ರವಿ ಶಶಿಯರನ್ನು ಕಂಡು ಅರಳುವ ಕಮಲ ಕುಮುದಗಳಂತೆ, ವಸಂತಾಗಮನವನ್ನರಿತು ಸ್ವರಗೈಯುವ ಕೋಗಿಲೆಗಳಂತೆ, ಮೇಘವನ್ನು ಕಂಡು ನಲಿಯುವ ಮಯೂರದಂತೆ ಮಕರಂದವನ್ನು ಕಂಡ ಮಧುಕರದಂತೆಯೂ, ಚಂದ್ರನನ್ನು ಹಾರೈಸುವ ಚಕೋರ ಪಕ್ಷಿಯಂತೆಯೂ, ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಸಂತೋಷವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಅನುರಕ್ತಳಾಗುವಳೋ ಆ ಮನ್ಮಥಾಕಾರನಾದ ಸುಂದರ ತರುಣನಿಗೆ ರತಿದೇವಿಯಂತೊಪ್ಪುವ ಯಮ್ಮ ಕುವರಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪರಿಣಯವಂ ಮಾಡುವೆನು ಇಂದುವದನೇ ಬಿಡು ಮನದ ವೇದನೆ ||

ದರವು

ಹಿರಿಬಳ್ಳಾಪುರದಾ ಒಡೆಯ ಗಿರಿಜೆಯರರಸನಾದ ||

ಹರ ಸೋಮೇಶನ ಕರುಣದಿ ಪುತ್ರಿಗೇ

ವರವನು ತಂದು ಪರಿಣಯ ಗೈಯುವೇ ||

ನೀಲಧ್ವಜ: ಹೇ ನಳಿನದಳಾಯತಾಕ್ಷಿಯೇ ಈ ಧರಣಿಗೆ ಹಿರಿದೆನಿಸುವ ಶ್ರೀ ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರವನ್ನು ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ಗಿರಿಜಾತೆ ಪ್ರಾಣನಾಥನಾದ ಶ್ರೀ ಸೋಮೇಶನ ಕರುಣ ಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ನಮ್ಮ ತನುಜೆಗೆ ಅನುರೂಪನಾದ ವರನನ್ನು ತಂದು ಹರಿಸುರರು ಮೆಚ್ಚುವಂತೆ ಪರಿಣಯವೆಸಗುವೆನು. ಇನ್ನು ನಿನ್ನ ಮನದ ದುಗುಡವನ್ನು ಬಿಡುವಂಥವಳಾಗೆ ನಾರೀ ಪೇಳುತ್ತಿರುವೆನು ಸಾರಿ

ಕಂದ ||

ದೊರೆಯೇ ನಿಮ್ಮಯ ನುಡಿಯು ನಿಜವೆಂ

ದರಿತು ಹರುಷವ ತಾಳಿ ಮನಕೇ

ಎರಗಿ ನಮಿಸುವೆ ಸೋಮನಾಥನ ಚರಣ ಸರಸಿಜಕೆ

ಭರದಿ ಕಾರ್ಯವನುಜ್ಜಗಿಸು ನೀ

ತರಿಸು ಸುರನರ ನಾಗಲೋಕದ

ಪುರುಷ ಶ್ರೇಷ್ಠರ ಭಾವಚಿತ್ರವ ಬರೆಸಿ ಪಟದೊಳಗೇ ||

ಜ್ವಾಲೆ: ಹೇ ಪ್ರಾಣನಾಥ||ನೀವು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಮಾತಿನಿಂದ ಯನ್ನ ಮನಕ್ಕೆ ಹರುಷವಾಗಿ ಅದು ದಿಟವಾಗಲೆಂದು ಶ್ರೀ ಸೋಮನಾಥನನ್ನು ಯನ್ನ ಹೃತ್ಕಮಲದೊಳು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿರುವೆನಾದ ಕಾರಣ, ಮೂರು ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಪುರುಷ ಶ್ರೇಷ್ಠರ ಭಾವ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಪಟದ ಮೇಲೆ ರೂಪಿಸಿ ಸುತೆಗೆ ತಂದು ತೋರಿಸುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಭರದಿಂದ ನಿರತರಾಗಬೇಕು ದೊರೆಯೇ-ಯನ್ನ ಮನದ ಸಿರಿಯೇ ||

ರಚನೆ ಮತ್ತು ಬರಹ : ಎಚ್.ಎಸ್. ಸುಬ್ಬರಾಯಪ್ಪ, ಬಿ,ಎಸ್.ಸಿ.,

ಹಣಬೆ ಶ್ರೀಕಂಠಪ್ಪನವರ ಕುಮಾರ

ಜವಳಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಹಿಂಭಾಗ

ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರ.

ಆರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದು : ೨೦-೧೦-೧೯೬೧

ಸಂಪೂರ್ಣವಾದುದು : ೦೮-೦೨-೧೯೬೨

ಶ್ರೀ ಫಲನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ ಆಶ್ವಯುಜ ಮಾಸ ಶುದ್ಧ ಏಕಾದಶಿ ಶುಕ್ರವಾರ ಸ್ವಾಹಾದೇವಿ ಪರಿಣಯವೆಂಬ ಕಥೆಯನ್ನು ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಇದೇ ಶ್ರೀ ಫಲ ನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ ಮಾಘ ಮಾಸ ಶುದ್ಧ ಚೌತಿ ಗುರುವಾರ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ.

ಅರಿಕೆ

ಕಂದ||

ಭಾರತದೊಳಗೆ ಬರುವ ಚರಿತೆಯು
ಮಾರ ವೈರಿಯ ಭೂರಿ ಕರುಣಾ
ಪಾರ ವಾರಿಧಿ ತಳೆಯುತಾ ಕವಿವರರ ಪದ್ಯಗಳಾ||
ಸೇರಿ ಸುತ ವಿರಚಿಸುವೆನೀ ಕಥೆ
ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರಮರುಳ್ಳನಕ ಸು
ಸ್ಥಿರವೆನಿಸಲೀ ಕೃತಿಯ ಸಜ್ಜನರರಿತು ತಿದ್ದುವುದೂ||

ಹರನ ಕರುಣದಿ ರಚನೆ ಗೈದಿಹ
ಯಾರ ವಶದಲ್ಲೆರಲಿ ಪ್ರತಿಯು
ಮರೆಸಿ ಗುಪಿತದಲಿಡದೆ ಕಥೆಯನು ಧರೆಯ ಬುಧಜನರು||
ಸರಸತರ ನಾಟ್ಯಾಭಿನಯದಿಂ
ವೆರಸಿ ಧಾರುಣಿಯೊಳಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿ
ಬರೆದ ಶ್ರಮ ಪರಿಹರಿಸಲೆಂದು ಕರವ ಮುಗಿಯುವೆನು||

ಶ್ಲೋಕ

ವಕ್ರತುಂಡ ಮಹಾಕಾಯ
ಸೂರ್ಯ ಕೋಟಿ ಸಮಪ್ರಭ||
ನಿರ್ವಿಘ್ನಂ ಕುರು ಮೇ ದೇವ
ಶುಭ ಕಾರ್ಯೇಷು ಸರ್ವದಾ||

ನೆನಪು

ಕಂದ||

ಬಾಲರ್ಕ ನಂದದಿ ತಾ ಹೊಳೆದೂ||
ಪ್ರಾಣ ಸ್ನೇಹಿತರಾಗಿ ತಾ ಮೆರೆದೂ
ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿ ಪೋಗಿಹರು ಅಂದೂ
ಸುಬ್ಬಣ ಶೆಟ್ಟರ ಆತ್ಮಕಿಂಡೂ||
ಚಿರಶಾಂತಿಯು ನೆಲಸಲಿ ಎಂದೂ
ಹರನು ಸೋಮೇಶ್ವರನ ನೆನೆದೂ

ಭಾರತದೀ ಕಥೆಯ ಕೃತಿಗೈದೂ
ವಿರಚಿಸುವೆ ನಾದರದಿ ಮಣಿದೂ ||

ವಿಘ್ನೇಶ್ವರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ

ಗಜಾನನಂ ಭೂತಗಣಾದಿ ಸೇವಿತಂ ಕಪಿತ್ಥ ಜಂಬೂಫಲ ಸಾರ ಭಕ್ಷಿತಂ
ಉಮಾಸುತಂ ಶೋಕವಿನಾಶ ಕಾರಣಂ ನಮಾಮಿ ವಿಘ್ನೇಶ್ವರ ಪಾದ ಪಂಕಜಂ ||

ಶಾರದಾ ಸ್ತುತಿ

ನಮಸ್ತೇ ಶಾರದಾದೇವಿ ವರದೇ ಭಕ್ತವತ್ಸಲೇ
ವಿದ್ಯಾರಂಭಂ ಕರಿಷ್ಯಾಮಿ ಸಿದ್ಧಿಭವತು ಮೇ ಸದಾ ||

ನಾರಾಯಣ ಸ್ತುತಿ

ವೇದಾನುದ್ಧರತೇ ಜಗನ್ನಿವಹತೇ, ಭೂಗೋಲಮುದ್ಧಿಭೃತೇ
ದೈತಾಂದಾರಯತೇ, ಬಲಿಂ ಫಲಯತೇ, ಕ್ಷತ್ರಕ್ಷಯಂ ಕುರ್ವತೇ
ಪೌಲಸ್ತ್ಯಂ ಜಯತೇ, ಹಲಂ ಕಲಯತೇ, ಕಾರುಣ್ಯ ಮಾತನ್ಯತೇ
ಮ್ಲೇಛಾನ್ಮೂರ್ಛಯತೇ, ದಶಾಕೃತಿಕೃತೇ, ಕೃಷ್ಣಾಯ ತುಭ್ಯಂ ನಮಃ ||

ಗುರುಸ್ತುತಿ

ಗುರುಬ್ರಹ್ಮಾ, ಗುರುವಿಷ್ಣುಃ, ಗುರುದೇವೋ ಮಹೇಶ್ವರಃ
ಗುರುಸ್ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪರ ಬ್ರಹ್ಮ ತಸ್ಮೈ ಶ್ರೀ ಗುರುವೇನ್ನಮಃ ||

ದೇವಸ್ತುತಿ

ರಜೋಜುಷೇ ಜನ್ಮನಿ ಸತ್ಯವೃತ್ತಯೇ
ಸ್ಥಿತೌ ಪ್ರಜಾನಾಂ ಪ್ರಲಯೇ ತಮೋಸ್ಥಶೇ
ಅಜಾಯ ಸರ್ಗಸ್ಥಿತಿ ನಾಶಹೇತವೇ
ತ್ರಯೇ ಮಯಾಯ ತ್ರಿಗುಣಾತ್ಮನೇ ನಮಃ ||

ಇಷ್ಟದೇವತಾ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ

ಪರಮಪುರುಷಾ ಗಿರಿಜೆಯರಸಾ ಸುರಪವಂದ್ಯನೇ
ಉರಗ ಭೂಷಣ ಚರಣ ನಂಬಿದೆ ಪೊರೆಯೋ ದೇವನೆ

||

ಕಾಮಹರನೇ ಸೋಮಧರನೇ ವ್ಯೋಮ ಕೇಶನೇ
ಸಾಮಜಾಸುರ ಹರನೇ ವರನೇ ಭೂಮಿಪಾಲನೇ ||

ಗರಳ ಧರಿಸೀ ಧರೆಯ ಪೊರೆದ ತೆರದಿ ದೇವನೇ
ಹರನೇ ಕೃತಿಗೇ ವರವ ಪಾಲಿಸು ಮಾರಸಂಹರನೇ ||

ಧರಣಿಗಧಿಕಾ ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾ ಪುರದ ಒಡೆಯನೇ
ಕರುಣದಿಂದಲೀ ಪೊರೆಯೋ ಯನ್ನ ವರ ಸೋಮೇಶನೇ ||

ಸಭಾ ವಂದನೆ
ದರುವು ||

ವಾರಣಾಧಿಪ ಮುಖನ ಸ್ಮರಿಸುತಾ
ಶಾರದೆಯನು ಬಿಡದೆ ಭಜಿಸುತಾ
ಭೂರಿ ಭಕ್ತಿ ಭಾವದಿಂದಲಿ ಯೆರಗಿ ಜೈಮಿನಿಗೇ ||

ಶ್ರೀ ವಧೂವಿನ ರಮಣನಾಗಿಹ
ದೇವಪುರದೊಳು ಸ್ಥಿರದಿ ನೆಲೆಸಿಹ
ಧಾವ ಶ್ರೀಪತಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ರಮಣನ ಭಾವಿಸೀ ನಮಿಸೇ ||

ಧರೆಯೊಳಧಿಕವಾಗಿ ರಂಜಿಪಾ
ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರದ ಹಣಬೇ
ಸಿರಿ ಕಂಠಪ್ಪನ ವರ ಸುಪುತ್ರನು ಸುಬ್ಬರಾಯಪ್ಪಾ ||

ವಿರಚಿಸಿದನೂ ಯಕ್ಷಗಾನದಿ
ನರಪ ಕುಲಮಣಿ ನೀಲಕೇತುವ
ವರ ಮಹಾಸುತೆ ಸ್ವಾಹಾದೇವಿಯ ಪರಿಣಯದ ಕಥೆಯೂ ||

ಗುರುವು ತುಲಸೀ ರಾಮದಾಸರ
ಚರಣ ಸೇವಕ ರಾಮದಾಸರು
ಒರೆದು ಕಥೆಯನು ಬರೆಯಲೆನಗೇ ದಾರಿ ತೋರಿದರೂ ||

ಗದ್ಯ ಪದ್ಯಾ ರಚನೆ ಗೈಯುವ
ವಿದ್ಯೆ ಪ್ರೌಢಿಮೆಯೊಂದನರಿಯೇ ||
ವಿದ್ಯೆ ದೇವೊಲಿದೊರೆದ ತೆರದೀ ಸದ್ಯ ಪೇಳುವೆನೂ ||

ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರದಿ ನೆಲೆಸಿಹ

ಹರನೂ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಕರುಣದೀ

ಬರೆದ ಕಥೆಯನು ಧರೆಯ ಬುಧಜನ ರರಿತು ತಿದ್ದುವುದೂ|| ||

ಆಸ್ತಿಕ ಮಹಾಶಯರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ: ಸ್ವಾಮೀ- ಪ್ರಥಮತಃ ಗಣಪ ಶಾರದೆಯರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಗುರುಹಿರಿಯರಿಗೆ ಶಿರಬಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಶುಕಮುನಿ ಜೈಮಿನಿ ಮಹಾ ಋಷಿಗಳಿಗೆ ವಂದನೆಯಂ ಮಾಡಿ, ಕಾಳಿದಾಸ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ, ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಮೊದಲಾದ ಕವಿಕುಲ ತಿಲಕರನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ, ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರವಾಸ ಶ್ರೀ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಕೃಪಾಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ಶ್ರೀಮದ್ ಮಹಾಭಾರತದ ಅಶ್ವಮೇಧಿಕ ಪರ್ವದೊಳಗಿನ ಸ್ವಾಹಾದೇವಿ ಪರಿಣಯವೆಂಬ ಕಥೆಯನ್ನು ಬಯಲು ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಯಕ್ಷಗಾನದಿಂದ ರಚಿಸಿರುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ಯನ್ನ ಮಿತ್ರಭಾಂಧವರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ಅತ್ಯಂತ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ.

ಮಹನೀಯರಾದ ಈ ಸಭಾ ಜನರು ಮಮತಾವಲಂಬನರಾಗಿ ವೇಷ ಭಾಷೆಗಳಿಂದುಂಟಾಗುವ ದೋಷ ಪ್ರಮಾದಗಳನ್ನು ಲೇಶವಾದರೂ ಎಣಿಸದೇ ಜಾತರಾದವರಾದ ತೊದಲು ನುಡಿಗಳನ್ನು ಲಾಲಿಸಿ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವ ತಾತಾ ಮಾತೆಯರಂತೆ ಉತ್ತಮವಾದ ತಮ್ಮ ಹೃತ್ಯಮಲದೋಳ್ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಲೆಂದು ಚಿತ್ತಜಾರಿ ಪ್ರಿಯನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಪರಮಾತ್ಮನಂ ಕುರಿತು ಪ್ರಮಥದಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವೆನು. ಅಲ್ಲದೆ ತಿಳಿದಂಥ ಮಹಾ ಜನರು ಯನ್ನ ತಪ್ಪು ನುಡಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ತಾರದೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವೆನು ಸಭಾಸದರೇ||

ಬಿನ್ನಪ-ಕಂದ

ಕೆನೆವಾಲಗಡೆದು ನವನೀತಮಂ ತೆಗೆದು ಬಾ ಯ್ನಿನಿದಾಗಿ
ಸವಿಯದದರೊಳಗೆ ಪುಳಿವಿಡಿದು ರಸವನೆ ಕೆಡಿಸಿದೊಡೆ,
ಕರೆದ ಸುರಭಿಗಪ್ಪದೇ ಕೊರತೇ, ಕಾವ್ಯಮಂ ಕೇಳ್ಳು ಮಧಿಸೀ ||
ಜನಿಸಿದ ಪದಾರ್ಥಮಂ ತಿಳಿದು ನೋಡದೆ ವಿನೂತನ ಕವಿತೆಯೆಂದು
ಕುಂದಿಟ್ಟು ಜರೆದೊಡೆ ಪೇಳ್ವವನೊಳಾವ ದೂಣೆಯಂ,
ಜಾಣ ರಿದ ನರಿದು ಮತ್ಸರವನುಳಿದಾಲಿಸುವುದು ||

ಗಣಸ್ತುತಿ

ದರುವು ||

ಗಿರಿಜತೆ ವರ ತನಯಾ ಪೊರೆದೀಯೋ ಘನಮತಿಯಾ
ಕರಿವದನಾ ಈ ಕಥೆಗೆ ಕರುಣಿಸು ಮಂಗಳವಾ ಸಂಪದವಾ ||

ಭುಜಗ ಭೂಷಣರಾಯ ಭಜಿಸುವೆನು ನಿಮ್ಮಡಿಯಾ
ನಿಜಮತಿಯ ಕೊಡು ಯನಗೆ ಅಜಸುರ ಮುನಿ ವಿನುತಾ, ಪ್ರಖ್ಯಾತ ||

ಯತಿಯೂ ಗಣಪ್ರಾಸವನೂ ಹಿತದೀ ನಾನರಿಯೆನೂ
ಮಧಿಸೂ ವಿಘ್ನಗಳನ್ನೂ ಸತತಾ ಗಣನಾಥ ಗುಣಭರಿತಾ ||

ಧರಣಿ ಗಧಿಕಾವಾದ ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರದಾ

ವರ ಸೋಮೇಶನಪುತ್ರ ವರವೀಯೋ ಗಣಪಾ ಹೇ ಗಣಪಾ ||

ಭಾಗವತರು: ಶ್ರೀ ಗಿರಿಜೇಶ, ಜಗದೀಶ, ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರ ವರಾಧೀಶ, ಪರಮೇಶ ಶ್ರೀ

ಸೋಮೇಶನ ಪುತ್ರನಾದ ಹೇ ಸ್ವಾಮೀ ವಾರಣಾನನಾ-ತಾವು ಈ ರತ್ನ ಖಚಿತವಾದ ಸಭಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿರುವ ಸರ್ವ ಮಹಾಜನಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಆನಂದವಾಯಿತು. ಈಗ ನಾವು ಅಭಿನಯಿಸುವ ಸ್ವಾಹಾದೇವಿ ಪರಿಣಯವೆಂಬ ಯಕ್ಷಗಾನ ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಯಾವ ವಿಘ್ನವೂ ಬಾರದಂತೆ ನಿರ್ದೋಷವನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಿ ತಾವು ಹಿಮಗಿರಿಗೆ ತೆರಳಬಹುದು ಸ್ವಾಮೀ ಗಜಮುಖನೇ-ಮೆರೆವೇಕದಂತನೇ||

ಶಾರದಾ ಸ್ತುತಿ

ದರುವು

ಅಜನ ಪಟ್ಟದ ರಾಣಿಯೇ ಭುಜಗರಾಜ ವೇಣಿಯೇ

ತ್ರಿಜಗ ವಂದ್ಯವಾಣಿಯೇ ಭಜಿಪೆ ಪುಸ್ತಕಪಾಣಿಯೇ|| ||

ಕಮಲ ಉಪಮ ಆಸ್ಯಳೇ ದ್ಯುಮಣಿಕಾಂತಿ ಗಾತ್ರಳೇ

ಅಮರರಾದಿ ಸೇವ್ಯಳೇ ಕಾಮಿತಾರ್ಥದಾನಳೇ|| ||

ಶಾರದಾಂಬೆ ನಿಮ್ಮನೂ ಹರುಷದಿಂದ ಭಜಿಪೆನೂ

ಕರುಣಿಸೀಗ ಮತಿಯನೂ ತೋರಿ ಯನಗೆ ಕೃಪೆಯನೂ|| ||

ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರದೊಳು ವರ ಚಂಡಿಕಾಲಯದೊಳು

ಇರುವ ದೇವಿ ಶಾರದಾ ಪೊರೆಯೇ ಯನ್ನ ಸರ್ವದಾ|| ||

ಹರನು ಗಿರಿಜೆಯರಸನಾ||ವರವ ಸೋಮನಾಥನಾ

ಸ್ಮರಿಪ ನಿನ್ನ ತರಳನಾ ಪೊರೆಯೆ ದೇವಿ ಅನುದಿನಾ|| ||

ಶಾರದೆ: ಅಹೋ ಸೂತ್ರಧಾರ: ಹೀಗೆ ಬಾ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ಹೀಗೆ ನಿಲ್ಲು. ಅಯ್ಯ ಚಾರ ಈಗ ಬಂದವರು ಧಾರೆಂದು ಪರಿಪರಿ ಕೃತಾಂಜಲೀ ಬದ್ಧನಾಗಿ ಭೀತಿಯಂ ಪಟ್ಟು ನೀತಿಯಂ ಬಿಡದೆ ಬಹು ನಯ ವಿನಯ ಭಯ ಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಮಾತನಾಡಿಸುವ ಪಾಮರ ನೀ ಧಾರೋ ಯನ್ನೊಳು ಸಾರೋ. ಅಪ್ಪಾ ಸಾರಥಿ, ಹಾಗಾದರೆ ಯಮ್ಮ ವಿದ್ಯಮಾನವನ್ನು ಪೇಳುತ್ತೇನೆ ಚಿತ್ತವಿಟ್ಟು ಕೇಳೋ ಸಾರಥೀ-ಸಕಲ ಸಂಧಾನಮತೀ||ಅಯ್ಯ ಸಾರಥಿ, ಅಖಿಲ ಕಾರಣಕರ್ತನೂ ನಿಷ್ಕಾರಣನೂ ಅದ್ಭುತ ಕಾರಣನೂ ಸರ್ವಾಗಮಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಮಹಾರ್ಣವದಂತೆ ಮೋಕ್ಷ ಸ್ವರೂಪನಾಗಿ ಪಾರಾಯಣನಾದ ನಾರಾಯಣನ ನಾಭೀ ಕಮಲದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸಿ ಸತ್ಯಲೋಕಕ್ಕೆ ಅಧಿಪತಿಯಾದ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರಿಗೆ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯಾದ ಈ ತ್ರಿಜಗದೋಳ್ ಸಕಲ ವಿದ್ಯಾಕರ್ತಳೆಂದೆನಿಸಿ ಯಮ್ಮನ್ನರ್ಚಿಸುವ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಮಂ ಪಾಲಿಸುವ ಸರ್ವ ಮಂಗಳೆಯಾದ ಶಾರದಾದೇವಿಯೆಂದು ತಿಳಿಯಪ್ಪಾ ಸಾರಥಿ.

ಅಪ್ಪಾ! ಸೂತ್ರಧಾರ! ಸಲ್ಲಲಿತ ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಂಗೊಳಿಸುವ ಈ ಸಭಾಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನೀನು ಯಮ್ಮನ್ನು ಪರಿಪರಿ
ವಿಧವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಸಂತೋಷ ಭರಿತಳಾಗಿ ಬಂದು ಇರುತ್ತೇನೆ. ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟಾರ್ಥವೇನಿದ್ದರೂ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೈಯ್ಯ
ಚಾರ||

ಸಾರಥಿ: ಅಮ್ಮಾ ಶಾರದಾಂಬ, ಜಗದಾಂಬ ನಾವು ಈ ದಿನ ಅಭಿನಯಿಸುವ ಯಕ್ಷಗಾನ ಸ್ವಾಹಾದೇವಿ ಪರಿಣಯವೆಂಬ ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸರ್ವ
ವಿಘ್ನೋಪಶಾಂತಿಯಾಗಲೆಂದು ಆಶೀರ್ವಾದವನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸ ಬೇಕಮ್ಮಾ ತಾಯೇ- ವರವನ್ನೀಯೇ ||

ಶಾರದೆ: ಅಪ್ಪಾ ಸಾರಥೀ ಈಗ ನೀನು ಅಭಿನಯಿಸುವ ಯಕ್ಷಗಾನ ಸ್ವಾಹಾದೇವಿ ಪರಿಣಯವೆಂಬ ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಯಾವ ವಿಘ್ನವೂ ಬಾರದಂತೆ
ನಿರ್ವಿಘ್ನವನ್ನು ಕರುಣಿಸಿ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿರುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಈ ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಬಂದು ಹೇರಳ ಹೊತ್ತಾಯಿತು. ಇನ್ನು ವಿರಂಚಿಯ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ
ಪೋಗಿ ಬರುತ್ತೇನೈ ಸೂತ್ರಧಾರ- ಮುಂದೆ ನಡೆಯಲಿ ಕಥಾನುಸಾರ||

ಕಥಾ ಸೂಚನೆ

ದರುವು ||

ಶ್ರೀ ಮಹಾಭಾರತದ ಕಥೆಯೊಳು
ರಾಮಣೀಯಕವಾಗಿ ಮೆರೆಯುವಾ
ಸೀಮೆ ಮಾಹಿಷ್ಮತಿಯ ನಗರವ ಪ್ರೇಮದಿಂ ಪೊರೆವಾ ||

ಆ ನರಾಧಿಪ ನೀಲಕೇತುವು
ತನ್ನ ಸುತೆಯ ಸ್ವಾಹಾದೇವಿಯ
ಅನಲದೇವನಿಗಿತ್ತು ಪರಿಣಯ ವಿನಯದಿಂದೆಸಗೇ ||

ಅಳಿಯನಾದ ಅಗ್ನಿ ಪುರುಷನು
ಇಳಿಯು ಮಾಹಿಷ್ಮತಿಯ ನಗರದಿ
ಉಳಿದು ಇರ್ದನು ತನ್ನ ಮಾವನ ಕೇಳಿಕೆಯ ತೆರದೀ ||

ಇಂತು ಇರುತಿರಲೊಂದು ದಿನ ಭೂ
ಕಾಂತ ಸುತನೂ ವರ ಪ್ರವೀರನೂ
ಸಂತಸದಿ ಉದ್ಯಾನದೊಳು ನಿಜ ಕಾಂತೆಯ ಒಡನೇ ||

ವಿಹರಿಸುತಲಿರೇ ಧರ್ಮರಾಯರಾ
ಮಹಾಯಾಗದ ಕುದುರೆ ವೃಕ್ಷ ಸ
ಮೂಹ ತುಳಿದೀಡಾಡುತಿರೇ ಸಾಹಸಾದಿಂದಾ ||

ಬಂಧಿಸಲು ತಾ ತುರಗವಾಕ್ಷಣಾ

ಸಂಧಿಸಲು ರಣ ಪಾರ್ಥನೊಡನೆ

ಬಂಧುರದ ಗೆಳೆತನವ ಬೆಳೆಸಿದ ಚಂದದಿಂದಗ್ನಿ ||

ಜ್ವಾಲೆ ತಿಳಿಯುತಾ ಕೆರಳಿ ಕೋಪದಿ

ಆಲಯವನೂ ತ್ಯಜಿಸಿ ಪಾರ್ಥನ

ಮೇಲೆ ತಂತ್ರವನೆಸಗಿ ಶಾಪವ ಛಲದಿ ಕೊಡಿಸಿದಳೂ ||

ಎಂದು ಮುನಿವರ ಜೈಮಿನೀ ಋಷಿ

ಇಂದು ಧರನನು ಭಜಿಸಿ ಮನದೊಳು

ಅಂದು ಜನಮೇಜಯಗೇ ಪೇಳಿದ ಚಂದದೀ ಕಥೆಯಾ|| ||

ಭಾಗವತರು: ಕೇಳಿದರೇನಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ ಈ ಧರಣಿಯೋಳ್ ಅತಿಮನೋಹರವಾಗಿ ರಂಜಿಸುವ ಮಾಹಿಷ್ಮತಿಯ ನಗರದ ಅರಸನಾದ ನೀಲಧ್ವಜನು ತನ್ನ ಸುತೆಯಳಾದ ಸ್ವಾಹಾದೇವಿಗೆ ಯೌವನಾಂಕುರವಾದುದನ್ನು ಅರಿತು ಆತನು ಮೂರು ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದವರ ಚಿತ್ರಪಟಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಆ ಕುವರಿಗೆ ತೋರಿಸಿ ಮಗಳೇ ಇವರಲ್ಲಿ ನಿನಗೊಪ್ಪಿದವರನ್ನು ವರಿಸು ಎಂದು ಹೇಳಲು, ಆ ಕನ್ಯೆಯು ಯಕ್ಷಗಂಧರ್ವಾದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಪಹಾಸ್ಯಮಾಡಿ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಆತನನ್ನೇ ಮದುವೆಯಾಗುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ ಸುತೆಯ ಮಾತಿಗೆ; ನೀಲಕೇತುವು, ಆತನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾನವರಿಗೆ ದೊರೆಯಲಸಾಧ್ಯನಾಗಿಹನೆಂದು ಹೇಳಿ ಚಿಂತೆಗೊಳಗಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಸ್ವಾಹಾದೇವಿಯು ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟು ನರ್ಮದಾ ತೀರಕ್ಕೆ ಬಂದು ನದಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಂದು ಸುವ್ರತೆಯಾಗಿ ಪಾಪಕನನ್ನು ನಾನಾ ವಿಧವಾಗಿ ಅರ್ಚಿಸಲು ಆಕೆಯ ಭಕ್ತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿದ ಅಗ್ನಿ ಪುರುಷನು ಬಂದು ಆಕೆಯ ಮನೋರಥದಂತೆ ಅವಳನ್ನು ಪಾಣಿಗ್ರಹಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ತನ್ನ ಮಾವನಾದ ನೀಲಧ್ವಜನ ಮನೋಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಮಾಹಿಷ್ಮತೀ ನಗರದಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದಿರಲು, ಹಸ್ತಿನಾವತಿಯನ್ನಾಳುವಂಥ ಧರ್ಮರಾಯರ ಯಾಗದಶ್ಚವು ಆ ಪುರದ ಉಪವನಕ್ಕೆ ಬಂದು ವೃಕ್ಷ ಸಮೂಹವನ್ನು ತುಳಿದು ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಾಜನು ಆ ತುರಗವನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ, ಅರ್ಜುನನೊಡನೆ ಕಾದಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ವೈಶ್ವಾನರ ನಿಂದ ಸಖ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಬಿಡಲು, ತನ್ನ ಸತಿಯಾದ ಜ್ವಾಲೆಯು ಪಾರ್ಥನಿಗೆ ಹೆದರಿ ಕುದುರೆಯನ್ನು ಬಿಡಕೂಡದು ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಿ, ಕಾಂತೆ ಪ್ರತಿಕೂಲೆಯಾದುದಕ್ಕೆ ಆಕೆಯನು ಜರಿದು ನಿಂದಿಸಲು, ಅವಮಾನಿತಳಾಗಿ ಬಾಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಸಾಯುವುದೇ ಲೇಸೆಂದು ಜ್ವಾಲೆಯು ಗಂಗಾತೀರಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಆ ದೇವಗಂಗೆಯನ್ನು ಕೆರಳಿಸಿ, ಪಾರ್ಥನಿಗೆ ಆಕೆಯಿಂದ ಶಾಪವಂ ಕೊಡಿಸಿ, ತಾನು ಅಗ್ನಿ ಪ್ರವೇಶವಂ ಮಾಡಿ, ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ಕ್ರೂರಾಸ್ತ್ರವಾಗಿ ಬಭೃವಾಹನನ ಬತ್ತಳಿಕೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಿರ್ದೆಳೆಂದು ಜನಮೇಜಯರಾಯನಿಗೆ ಜೈಮಿನೀ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಪೇಳಿದರೈಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ ||

ಕಥಾ ಪ್ರಾರಂಭ

ಮಾಹಿಷ್ಮತೀ ಪುರವರ್ಣನೆ

ದರುವು ||ಜಂಪೆ

ಉಡುರಾಜ ವಂಶಜನೇ ಬಿಡುಮನದ ವೇಧನೆಯಾ
ಕಡು ಮುದದಿ ಪೇಳುವೆನು ಲಾಲಿಸು ಈ ಕಥೆಯಾ ಸತ್ಕಥೆಯಾ ||

ಪರಮಾ ಪುಣ್ಯವೂ ಅಹುದು ನಿರುತಾ ಸುಖವು ಇಹುದು
ಭಾರತದ ಕಥೆಯನ್ನು ಹಿತದಿ ಪೇಳ್ವವಗೇ ಕೇಳ್ವವಗೇ ||

ಧರಣೀ ಬೈತಲೆ ಮಣಿಯ ತೆರದಿ ರಾರಾಜಿಸುತಾ
ತೋರುತ್ತಾಲಿಹುದೈಯ್ಯಾ ಮಾಹಿಷ್ಮತಿ ಪುರವೂ ಪಟ್ಟಣವೂ ಆ ಪುರವೂ ||

ಧಳಧಳಿಸುವ ಶಿಖರಗಳೂ ಹೊಳೆಯುವ ಕೋಟೆ ತೆನೆಯು
ಗಿಳಿ ಕೋಗಿಲೆ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡುವ ವನವೂ ಉಪವನವೂ ||

ಇಂತಪ್ಪಾ ಪುರದೊಳು ಭೂ ಕಾಂತ ನೀಲಧ್ವಜನೂ
ಕಾಂತೇ ಜ್ವಾಲೆಯ ಕೂಡಿ ಅ ನಂತ ಸುಖದಿಹನೂ ತಾನಿಹನೂ ||

ಧರಣಿಯೋಳ್ ಹಿರಿಬಳ್ಳಾ ಪುರದಾ ಸೋಮೇಶ್ವರನಾ
ಸ್ಮರಿಸಿ ಮಂತ್ರಿಯ ಕರೆಸಿ ಕಾರ್ಯವ ಬಿತ್ತರಿಸಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ||

ಭಾಗವತರು: ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಮಾಹಿಷ್ಮತೀ ಪುರದರಸನಾದ ನೀಲಧ್ವಜನು ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯೊಡನೆ ಇಂತೆಂದನೈಯ್ಯ ಭಾಗವತರೇ ||

(ನೀಲಧ್ವಜ ಬರುವಿಕೆ)

ತೆರೆ-ದರುವು

ಭೂಮಿರಮಣೀ ಭೂಷಣಂದದೀ
ರಮಣೀಯವಾದ
ಸೀಮೆ ಮಾಹಿಷ್ಮತಿಯ ನಗರದೀ ||

ಸುರಪನಂತೆ ರಾಜ್ಯಭಾರವೂ
ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಾ
ಮೆರೆಯುತಿರುವ ನೀಲಕೇತುವೂ ||

ಮುತ್ತು ರತ್ನ ವಜ್ರ ಕೆತ್ತಿದಾ
ಕಿರೀಟವನ್ನು
ನೆತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತಾನು ಧರಿಸಿದಾ ||

ಹಿರಿಯ ಬಳ್ಳಾಪುರ ನಿವಾಸಿನೂ

ಶ್ರೀ ಸೋಮಧರನಾ

ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾಗ ನೃಪನು ಬಂದನೂ

||

ಪೀಠಿಕೆ: ಯಲಾ ಚಾರ, ಹೀಗೆ ಬಾ ಮತ್ತೂ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೀಗೆ ನಿಲ್ಲು. ಭಲಾ ಮಾನುಷ್ಯನೇ ದಿನಕರನಂತೆ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ಈ ಕನಕಮಯ ಸಭಾ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಸಿಂಧ ಸೀಗುರಿ ಪತಾಕೆಗಳಿಂದ, ನಭೋ ಮಂಡಲಂ ಮೀರಿದ ಬಿಂಕದಿಂದ ಮುಸಲ ಮುದ್ದರ ಬಿಲ್ಲು ಬಾಣ ಬತ್ತಳಿಕೆ ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಕರ ಸರೋಜ ಯುಗಳದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿ ಮಿತ್ರರಂ ಮನ್ನಿಸಿ, ಹೆಚ್ಚಿದವರ ಕೆಚ್ಚನ್ನು ಮುರಿದು, ಅರಿಕುಲವೆಂಬ ಕರಿ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಕೇಸರಿಯಂತೊಪ್ಪುವಾ, ಯನ್ನನ್ನು ನಯ ವಿನಯಗಳಿಂದ ಮಾತನಾಡಿಸುವ ನೀತಿ ಚತುರ ನೀ ಧಾರೋ ಯನ್ನೊಳು ಸಾರೋ ||

ಭಲಾ ಸಾರಥೀ, ಹಾಗಾದರೆ ಯಮ್ಮ ವಿದ್ಯಮಾನವನ್ನು ಪೇಳುತ್ತೇನೆ ಸ್ವಸ್ಥಿರದಿಂದ ಕೇಳೋ ಸಾರಥೀ- ಸಕಲ ಸಂಧಾನಮತಿ ||

ಸ್ವರ್ಗ ಮರ್ತ್ಯ ಪಾತಾಳಾದಿ ತ್ರಿಭುವನದೋಳ್ ಬಂಧುರವಾಗಿ ಚಂದದಿಂದೊಪ್ಪುವಾ ಆಳವಾದ ಅಗಳುಗಳು. ಗಗನ ಚುಂಬಿಸುವ ಕೋಟೆ ತೆನೆಗಳೂ ಪಚ್ಚೆಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ ತೋರಣಗಳೂ ಬಂಗಾರದ ಉಯ್ಯಲೆಗಳು ಇಂದ್ರನೀಲಮಣಿಮಯ ಜಗುಲಿಗಳೂ. ಮುತ್ತುಗಳ ಮಹಡಿಗಳಿಂದಲಂಕೃತವಾಗಿ ನಂದನ ವನಕ್ಕಿಮ್ಮಿಗಿಲಾದ ಉಪವನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಅಶ್ವಘೋಷ, ಗಜಯುಂಕಾರಗಳಿಂದುದ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ ದೇವಗಂಗೆಗೆ ಸರಿಸಮನಿಸುವ ನರ್ಮದಾ ತೀರದಲ್ಲಿ ಅಖಿಲ ವೈಭವಗಳಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಾಹಿಷ್ಮತಿ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಬಹು ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ನೀಲದ್ವಜ ಭೂಪಾಲನು ಬಂದು ಇದ್ದಾನೆಂದು ತಿಳಿಯೋ ಚಾರ – ಇದೇ ಯನ್ನ ವಿಚಾರ ||

ಭಲಾ ಸಾರಥೀ ಈ ವರ ಸಭೆಗೆ ನಾನು ತೆರಳಿದ ಪರಿಯಾಯವೇನೆಂದರೆ ಪ್ರಧಾನರೋಳ್ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ಸತ್ಯಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಣುವ ಉದ್ದಿಶ್ಯ ಬಾಹೋಣವಾಯ್ತು. ಅತಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಕರೆಸೋ ಚಾರಕಾ- ಯನ್ನ ಆಜ್ಞಾಧಾರಕ ||

ಸೂರ್ಯ ವಿವಾಹ

ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ ಅರಸೀಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಗಂಡಸಿ ಹೋಬಳಿ ಬಾಗೇಶಪುರದ
ಭಾಗವತ ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡರು ೦೮-೦೨-೧೯೩೧ರ ಪ್ರತಿಯಿಂದ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ,
ಅರಸೀಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೆಲ್ಲಂಗೇರೆ ಶೆಟ್ಟರ ಮಕ್ಕಳಾದ ಭಾಗವತ ಚನ್ನಪ್ಪನವರು
ತಾರೀಕು ೦೨-೦೮-೧೯೩೧ ರಂದು ಪ್ರತಿಮಾಡಿದ್ದು

ಶ್ರೀ ಗುರುವೇನ:

ಶ್ರೀ ಗಂಗಮಾಳಮ್ಮ ಪ್ರಸನ್ನ

ಸೂರ್ಯ ವಿವಾಹ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಶುಭಮಸ್ತು

ಗಣಸ್ತುತಿ

ಅಗಜಾನನ ಪದ್ಮಾರ್ಕಂ ಗಜಾನನ ಮಹರ್ನಿಶಂ
ಅನೇಕದಂತಂ ಭಕ್ತಾನಾಂ ಏಕದಂತ ಮುಪಾಸ್ಮಯೇ ||

ಶಾರದಾ ಸ್ತೋತ್ರ

ನಮಸ್ತೇ ಶಾರದಾದೇವಿ ಕಾಶ್ಮೀರಪುರ
ವಾಸಿನಿ ತ್ವಾ ಮನಂ ಪ್ರಾರ್ಥಯೆ ದೇವಿ
ವಿದ್ಯಾ ರಂಜ ದೇಯಿಮೇ ||

ಗುರು ಸ್ತೋತ್ರ

ಗುರು ಬ್ರಹ್ಮ ಗುರು ವಿಷ್ಣು ಗುರುದೇವೋ ಮ
ಹೇಶ್ವರಾಃ ಗುರು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ತ
ಸ್ಮೈಶ್ಚೀ ಗುರುವೇ ನಮಃ ||

ಮಹಾಕಾಳಿ ಸ್ತೋತ್ರ

ಮಹಾಕಾಳಿ ಪಾರ್ವತದೇವಿ ಪಾಲಿಸೇ
ಅನುದಿನ ನಿಮ್ಮನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದಲಿ
ಕರಮುಗಿದು ಬೇಡುವೆ ಮಹತಾಯೆ
ಅಮ್ಮಾ ||ಮಹಾಂಕಾಳಿ ||ಅರಿಯದ ನಮ್ಮನು
ಕರುಣದಿಂದಲಿ ನೀವು ಕರುಣಿಸಿ ಕಾಪಾ
ಡು ಮಹತಾಯೆ ಅಮ್ಮಾ ಮಹಂಕಾಳಿ ||

ಗಣಪತಿ ಸ್ತೋತ್ರ

ಗಜರಾಜನೆ ನಮಗೆ ಪಾಲಿಸು ವರಬೇಗ
ಕರುಣಿಸು ಗಜರಾಜ ವರ ನಮಗೆ ಬೇಗಾ ||

ಶಾರದಾ ಸ್ತೋತ್ರ

ಶಾರಾದಾಂಬೆಯೆ ನೀನು ಪಾಲಿಸು ವರ
ನಮಗೆ ಕರುಣಿಸು ಮಹತಾಯೆ ವರ
ನಮಗೆ ಬೇಗಾ ||

ಗಣಪತಿ: ಭಲೈ ! ಮಾನುಷ್ಯನೆ ಹೀಗೆ ಬಾ ಮತ್ತು ಹೀಗೆ ಬಾ ಭಲೈ ಮಾನುಷ್ಯನೆ ಹೀಗೆ ಬಂದವರು ಧಾರು ಧಾರೆಂದು ಪರಿಪರಿ
ಕೃತಾಂಚರಿತ ಬದ್ಧನಾಗಿ ಮಾತು ಮಾತಿಗೆ ಭೀತಿಯಂ ಪಟ್ಟು ಮಾತನಾಡಿಸುವ ಮಾನುಷ್ಯ ನೀ ಧಾರೋ ಹೀಗೆ ಬಾರೋ ಭಲೈ
ಮಾನುಷ್ಯನೇ ನಾವು ಧಾರೆಂದರೆ ಕೈಲಾಸದಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಪುತ್ರನಾದ ವಿಘ್ನೇಶ್ವರನೆಂದು ತಿಳಿಯಲೈ ಸಾರಥಿ
ಸಂಧಾನಮತಿ.

ಭಲೈ ಸಾರಥಿ ಈ ವರ ಸಭೆಗೆ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನೀವು ಮಾಡುವ ಸೂರ್ಯ ವಿವಾಹವೆಂಬ ಕಥೆಗೆ ಯಾವ ವಿಷ್ಣುವು ಬಾರದಂತೆ
ವರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ ಭಲೈ ಸಾರಥಿ ನಾವು ಬಂದು ಬಹಳ ಹೊತ್ತಾಯಿತು ನಾವಾದರೆ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ತೆರಳುತ್ತೇನೈ ಸಾರಥಿ
ಸಂಧಾನಮತಿ.

ಬಾಲಕೃಷ್ಣ: ಭಲೈ ಮಾನುಷ್ಯನೆ ಹೀಗೆ ಬಾ ಮತ್ತು ಹೀಗೆ ಬಾ ಭಲೈ ಮಾನುಷ್ಯನೇ ಹೀಗೆ ಬಂದವರು ಧಾರು ಧಾರೆಂದು ಪರಿಪರಿ
ಕೃತಾಂಚರಿತ ಬದ್ಧನಾಗಿ ಮಾತು ಮಾತಿಗೆ ಭೀತಿಯಂ ಪಟ್ಟು ಮಾತನಾಡಿಸುವ ಮಾನುಷ್ಯ ನೀ ಧಾರೋ ಹೀಗೆ ಬಾರೋ.

ಭಲೈಸಾರಥಿ ನಮ್ಮ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳುವಂಥವನಾಗು.

ಪದ

ಭೂಮಿಯ ಜನರನ್ನು ಪ್ರೇಮದಿಂ ಪೊರೆವಂಥ
ಹರುಷದಿಂ ಮೆರೆವಂಥ ಹರಿಯು ನಾನಲ್ಲವೆ ||

ಬಾಲಕೃಷ್ಣ: ಭಲೈ ಸಾರಥಿ ಈ ಲೋಕವನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬ್ರಹ್ಮನೇ ಕರ್ತನು ಆತನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಿದ ಸಚರಾಚರ
ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಸಲಹುವುದಕ್ಕೆ ನಾನೇ ಕರ್ತನು ಪ್ರಳಯ ಕಾಲಕ್ಕೆ ರುದ್ರನೇ ಕರ್ತನು ಭಲೈ ಸಾರಥಿ ಮತ್ತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಪದ

ಶರಥಿಯ ಮಧ್ಯದಿ ಇರುವ ದ್ವಾರಕಾವತಿಯ
ಹರುಷದಿಂ ಮೆರೆವಂಥ ಹರಿಯು ನಾನಲ್ಲವೇ
ಹರೇನಂದಾ ಇಂದು ವದನ ದೇವಾ ||

ಬಾಲಕೃಷ್ಣ: ಭಲೈ ಸಾರಥಿ ಸಿಂಧುವಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಅಂದವಾದ ದ್ವಾರಾಕಾವತಿ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವಂಥ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ
ನಾನೇ ಅಲ್ಲವೇನೈ ಸಾರಥಿ ಸಂಧಾನಮತಿ ಮತ್ತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಪದ

ದೇವಕಿ ಯೋಳು ಪುಟ್ಟಿ ಮಾವ ಕಂಸನ ಕೊಂದೆ
ಹರು ಷದಿ ಮೆರೆವಂಥ ಹರಿಯು
ನಾನಲ್ಲವೇ ಹರೇನಂದಾ ಇಂದುವದನ ದೇವಾ ||

ಬಾಲಕೃಷ್ಣ: ಭಲೈ ಸಾರಥಿ ದೇವಕಿದೇವಿಯು ಗರ್ಭದೋಳು ಜನಿಸಿ ಮಾವನಾದ ಕಂಸಾಸುರನನ್ನು ಕೊಂದಂಥ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಮೂರ್ತಿ
ನಾನೇ ಅಲ್ಲವೇನೈ ಸಾರಥಿ ಸಂಧಾನಮತಿ.

ಕಥಾ ಪ್ರಾರಂಭ

(ಮಯಬ್ರಹ್ಮನ ಸಭೆ)

ತ್ರಿವುಡೆ

ಇಂದು ಬಿನ್ನಹ ನಿಮಗೆ ಮುನಿಪತಿ ಭಾನುದೇವಗೆ
ಲಗ್ನ ಮಾಡಿದ ಪರಿಯ ಪೇಳುವೆ
ಮುದದೀ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಕೇಳು ಧರ್ಮಜ
ಮುದದಿ ಪೇಳುವೆ ಮಯ ಬ್ರಹ್ಮನ
ಕುವರಿಯನ್ನು ಬಯಸಿ ಸೂರ್ಯನು ಮುನಿದ
ನಾರದ ಮಾಡಿದ ಪರಿಯಾ ಧರಣಿಯೊಳು
ಮಯಬ್ರಹ್ಮನೆಂಬನು ಧರ್ಮ ಕರ್ಮವ ಬಿಡದೆ
ಪಾಲಿಪ ಅರಸರಾದ್ಯರು ಎಲ್ಲಿರುವರು ವಿಧೇಯರಾಗಿ ||
ಇಂದು ಮಯಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಸೌಗ್ಗದೇವಿ ಯೆಂಬ ಹೆಸರಿನ
ಚಂದ್ರನಂದದಿ ರೂಪು ವುಳ್ಳ ಚೆಲೈ ಇಹಳು
ಆಕೆ ರೂಪಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಸೂರ್ಯನು ಚಂಚಲಾಕ್ಷಿಯ ತರುವ
ಕಾರಣ ದಂದೆ ಮಕ್ಕಳು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಮುದದಿ ಯೋಚಿಸಿದ ||

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಭಲೈ ಸಾರಥಿ ನಾವು ಧಾರಂದರೆ ಈ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದೋಳು ಅಖಂಡವಾದ ಹಸ್ತದೋಳು ಬಾಣವಂ ಪಿಡಿದು ಧೈರ್ಯದಿಂದ
ನಿಂತುಕೊಂಡು ಮಂಡಿತವಾದ ಖಡ್ಗಾಯುಧದಿಂದ ಕಾಲಮಂಡೆಯಿಂತೆ ಅವರ ರುಂಡವಂ ಕಂಡಿಸಿ ಯಕ್ಷ ರಕ್ಷ ದಾನವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಈ
ಸೃಷ್ಟಿ ಸ್ಥಿತಿ ಲಯಗಳಿಗೆ ವಡೆಯನಾದ ಮಯ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರೆಂದು ತಿಳಿಯೈ ಸಾರಥೀ ಸಂಧಾನಮತಿ. ಭಲೈ ಸಾರಥಿ ಈ ವರ ಸಭೆಗೆ
ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನನ್ನ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರಮಾಡು.

ಮಂತ್ರಿ: ಭಲೈ ಮಾನುಷ್ಯನೆ ಹೀಗೆ ಬಾ ಮತ್ತೂ ಹೀಗೆ ಬಾ ಭಲೈ ಮಾನುಷ್ಯನೆ ನಮ್ಮ ಯದುರಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಂತು, ಭಯವಿಲ್ಲದೆ
ಮಾತನಾಡಿಸುವ, ಮಾನುಷ್ಯ, ನೀ ಧಾರೋ, ಹೀಗೆ ಬಾರೋ. ಭಲೈ ಸಾರಥಿ! ನಾವು ಧಾರಂದರೆ ಈ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ
ಪಂದೋಟಪುರವನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವಂಥ ಮಯಬ್ರಹ್ಮದೇವರಿಗೆ ಪ್ರೇಮದ ಮಂತ್ರೀಶನೆಂದು ತಿಳಿಯುವಂಥವನಾಗೋ ಸಾರಥಿ

ಸಂಧಾನಮತಿ ಭಲೈ ಸಾರಥಿ ! ಈ ವರ ಸಭೆಗೆ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ! ನಮ್ಮ ಮಯಬ್ರಹ್ಮದೇವರು ಕರೆಸಿಕೊಂಡ ಕಾರಣ ಬಾಹೋಣವಾಯಿತು. ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ತೋರಿಸುವಂಥವನಾಗೋ ಸಾರಥಿ ಸಂಧಾನಮತಿ.

ಮಂತ್ರಿ: ಮಯಬ್ರಹ್ಮ ದೇವರಿಗೆ ನಮುಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೆಳೈ ಮಂತ್ರಿ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರಿ.

ಮಂತ್ರಿ: ರಾಜೇಂದ್ರ ! ನನ್ನನ್ನು ! ಇಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡ ಕಾರಣವೇನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಪೇಳುವಂಥವರಾಗಿರಿ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳುವಂಥವನಾಗು.

ಪದ

ಮಂತ್ರಿ ಶೇಖರ ಕೇಳು ಪೇಳುವೆ ನಾನೀಗ
ಸೋವರ ಪ್ರಜೆಗಳು ಎಲ್ಲ ಕಪ್ಪ ಕಾಣಿಕೆಯಾ ||

ಮಯ: ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ! ಈ ಧಾರುಣಿಯ ಮೇಲಿರುವ ರಾಜಾಧಿರಾಜರೆಲ್ಲರು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಕಪ್ಪ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ತಂದು ವಪ್ಪಿಸುವರೂ ಹೇಗೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಪೇಳಬೇಕೈ ಮಂತ್ರಿ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರಿ.

ಮಂತ್ರಿ: ರಾಜೇಂದ್ರ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಪದ

ರಾಜ ಲಾಲಿಸು ಎನ್ನ ಬಿನ್ನಪವನ್ನು
ಬೇಗ ಸೋವರ ಪ್ರಜೆಗಳು ಎಲ್ಲ ಕಪ್ಪ ಕಾಣಿಕೆಯಾ ||

ಮಂತ್ರಿ: ರಾಜೇಂದ್ರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕಾರ್ಯವು ಹ್ಯಾಗಿರುವುದೆಂದರೆ ತಮ್ಮ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಸೋವರರು ಸುಭಿಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವರಲ್ಲದೆ ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಪ್ಪಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ತಂದು ವಪ್ಪಿಸುತ್ತಾರೈ ರಾಜೇಂದ್ರ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳುವಂಥವನಾಗು.

ಪದ

ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಳೆಯು ನಡೆಸುವದೆ ಮಂತ್ರೀಶ
ಸೋವರದೇಶಗಳೆಲ್ಲಾ ಸೌಖ್ಯದಿಂದಿಹರೆ ||

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ! ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಗಳು ಬೆಳೆಯುವುದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತು ಅ ಕೈಲಾಸವಾಸನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಪಡಿಯನ್ನು ಅಳೆದು ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವರೋ ಹೇಗೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ತಿಳಿಸುವಂಥವನಾಗು.

ಮಂತ್ರಿ: ರಾಜೇಂದ್ರ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಪದ

ಮನುಜರಂದದಿ ನೀವು ಮಾತನಾಡುವುದ ನೋಡಿ

ಸರ್ವರ ಪ್ರಜೆಗಳು ಎಲ್ಲ ನಿಮ್ಮಾಜ್ಞೆಯಂತೆ ||

ಮಂತ್ರಿ: ರಾಜೇಂದ್ರ ತಾವು ಮನುಷ್ಯರಂತೆ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಪರಿಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದು ಸಮಸ್ತ ಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆಯುವ ವಿಚಾರವು ತಮ್ಮ ದ್ರಿಷ್ಟಿಗೆ ಗೋಚರವಾಗುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೈ ರಾಜೇಂದ್ರ.

ಮಯ: ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಪದ

ಇಂತು ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಕುಳಿತರೆ ಎಲ್ಲರು

ಕುರಿತು ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯ ಪೇಳು ||

ಮಯ: ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ, ನೀನು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು! ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ, ನೀನು ಮಾತ್ರ ಸಮಸ್ತ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಂತೆ ಪ್ರಜೆಗಳು ನೇಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವಂತೆ ಈ ರಾಜ್ಯ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿರುವಂಥವನಾಗೈ ಮಂತ್ರಿ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರಿ.

ಮಂತ್ರಿ: ರಾಜೇಂದ್ರ ನಿಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತಾಗಲಿ.

ಭಾಮಿನಿ

ಇತ್ತಲಾ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನು ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯೊಡನೆ

ರಾಜ್ಯಭಾರ ಕ್ರಮವ, ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಮಾಡಿ,

ಅರಮನೆಗೆ ತೆರಳಲಾಗಿ ಲಾಕ್ಷಣ ಇತ್ತಲಾ ತನ್ನ

ಕುಮಾರಿಯಾದ ಸೌಗ್ಗಾದೇವಿಯು ಸಂಭ್ರಮದಿ ಬರುತಿರಲಾಗ ||

(ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿ ಬರುವುದು)

|| ಶ್ರೀ ಕಮಲದಳ ನಯನೆ ಕಾರುಣ್ಯಸದನೆ ಸಂಗ ! ಸಖಿಯರು !

ಕೂಡಿ ತುಂಗ ! ಸ್ನಾನವ ಮಾಡಿ ಕಂಗೊಳಿಪ ಸೀರೆಯನು

ಕಾಂತೆ ತಾನುಟ್ಟು ನಿಲುವು ಕನ್ನಡಿ ತರಿಸಿ ಚೆಲುವೆ

ತಾಮುಖವ ನೋಡಿ ಈ ರೂಪು ಈ ಸೊಬಗು

ಸುಖಿಸುವ ತಕ್ಕ ಪುರುಷನಿಲೆಂದೆನುತ ತೆರೆಯೊಳಗೆ

ಬಂದು ನಿಂತಳಾ ಅಂಬುಜಾಕ್ಷಿ ||

ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿ: ಅಪ್ಪಾ ಮಾನವ ಹೀಗೆ ಬಾ ಮತ್ತೂ ಹೀಗೆ ಬಾ ! ಮಾನವ ಚತುರತನಗಳಿಂದಲಿ ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿದು ವುತ್ತಮ ತರದ ವಸ್ತ್ರಗಳಂ ಪಿಡಿದು ಅಮ್ಮಯ್ಯ ನೀವು ಧಾರೆಂದು ಕೇಳುವ ಮಾನುಷ್ಯ ನೀ ಧಾರೋ ಹೀಗೆ ಬಾರೋ.

ಅಣ್ಣೆಯಾ ಸಾರಥಿ ನಾವು ಧಾರೆಂದರೆ ಸ್ವರ್ಗ ಮರ್ತ್ಯ ಪಾತಾಳದಲಿರ್ಪ ಪೆಂದೋಟಪುರಕ್ಕೆ ಅಧಿಪತಿಯಾದ ಸುರನರ ಗರುಡ ಗಾಂಧರ್ವರಿಂದ ಹೊಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮಯಬ್ರಹ್ಮದೇವರಿಗೆ ಮಡದಿಯಳಾದಂಥ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳ ಪತ್ನಿಯರಿಂದ ಹೊಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಾಂತಾದೇವಿಯ ಗರ್ಭಾಂಬುಧಿಯೊಳ್ ಜನಿಸಿ ಸೌಂದರ್ಯವತಿಯಳಾದ ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿಯೆಂದು ತಿಳಿಯಪ್ಪಾ ಮಗು ಬಾಲಕಾ.

ಅಪ್ಪಾ ! ಸಾರಥಿ ಈವರ ಸಭೆಗೆ ಬಂದಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನನ್ನ ಪ್ರಾಣಪ್ರಿಯಳಾದ ಸಖೀಮಣಿಯನ್ನು ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರಮಾಡು.

ಪದ್ಮಾಕ್ಷಿ: ಅಪ್ಪಾ ಮಾನವ ಹೀಗೆ ಬಾ ಮತ್ತೂ ಹೀಗೆ ಬಾ ಈ ಶೃಂಗಾರವಾದ ರಂಗು ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಂತು ಬಹುವಿನಯ ವಚನದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿಸುವ ಮಾನುಷ್ಯ ನೀ ಧಾರೋ ರನ್ನ ಗುಣಸಂಪನ್ನ.

ಅಣ್ಣೆಯ್ಯ ಸಾರಥಿ ನಾವು ಧಾರೆಂದರೆ ಈ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದಂಥ ಪೆಂದೋಟಪುರವನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವಂಥ ಮಯಬ್ರಹ್ಮದೇವರಿಗೆ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯಾದ ಮಂತ್ರಿಶೇಖರನಿಗೆ ಕುಮಾರಿಯಳಾದಂಥ ಪದ್ಮಾಕ್ಷಿಯೆಂದು ತಿಳಿಯಪ್ಪಾ ಬಾಲಕ.

ಅಣ್ಣೆಯಾ ! ಸಾರಥಿ ಈ ವರ ಸಭೆಗೆ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನನ್ನ ವಡತಿಯಳಾದ ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿಯು ಕರೆಸಿಕೊಂಡ ಕಾರಣ ಬಾಹೋಣವಾಯಿತು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ತೋರಿಸುವಂಥವನಾಗು.

ನಮೋ ನಮೋ ದೊರೆಸಾನಿ ದಿವ್ಯಸುಜ್ಞಾನಿ. ಅಮ್ಮಾ ! ದೊರೆಸಾನಿ ನನ್ನನ್ನು ಇಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕರೆಸಿಕೊಂಡ ಕಾರಣವೇನು. ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಪೇಳಬೇಕಮ್ಮಾ ದೊರೆಸಾನಿ ದಿವ್ಯಸುಜ್ಞಾನಿ.

ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿ: ಅಮ್ಮಾ ! ಸಖೀಮಣಿಯೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಪದ

ಸಖಿಯಳೆ, ಕೇಳಮ್ಮಾ ಹರುಷದಿಂ ಪೇಳುವೆನು
ಪೆಂದೋಟವನಕ್ಕೋಗಿ ಸರಸನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮರುಗ
ಮಲ್ಲಿಗೆ ಜಾಜಿ ಸುರಗಿ ಶಾವಂತಿಗೆಯ ಸಂಭ್ರಮ ದಿಂ
ತರಲು ಪೋಗೋಣ ಬಾರಮ್ಮಾ ||

ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿ: ಅಮ್ಮಾ ! ಸಖೀಮಣಿಯೆ, ಇಂದಿನ ದಿವಸ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆನಂದವಾದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಶೃಂಗಾರವನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಮರುಗ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಸುರಗಿ ಶಾವಂತಿಗೆ ಹೂವುಗಳನ್ನು ಕೊಯಿದುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಬೇಸರಿಕೆಯನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರೋಣ ನಡಿಯಮ್ಮ ಸಖೀಮಣಿ.

ಪದ್ಮಾಕ್ಷಿ: ಅಮ್ಮಾ ದೊರೆಸಾನಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಪದ

ಜನಕಾನಪ್ಪಣೆಯಿಲ್ಲಾ ಪೋಗುವುದು ತರವಲ್ಲಾ

ಅಪವಾದ ಬರುವುದು ಕೇಳಮ್ಮಾ ತಾಯೆ

ಪದ್ಮಾಕ್ಷಿ: ಅಮ್ಮಾ ದೊರೆಸಾನಿ, ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯವರ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ವಂಟಿಯಾಗಿ ಹೋದರೆ ತಂದೆಯವರು ಕೋಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಆದ ಕಾರಣ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೋಗಲಾಗದಮ್ಮಾ ದೊರೆಸಾನಿ ದಿವ್ಯ ಸುಜ್ಞಾನಿ.

ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿ: ಅಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಪದ

ನಿಮಿಷ ಮಾತ್ರದಿ ನಾವು ಮರಳಿ ದಯಮಾಡುವುದು

ಪರಿಯೇನು ಇದ್ದರು ಹೇಳಮ್ಮಾ ||

ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿ: ಅಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ ನಮಗೆ ವುದ್ಯಾನವನದಲ್ಲಿ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡಲು ಕಾರಣವೇನಿರುವುದು ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಸುವಾಸನೆಯುಳ್ಳ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ಕೊಯ್ದುಕೊಂಡು ನಿಮಿಷ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಅರಮನೆಗೆ ಬರೋಣ ನಡಿಯಮ್ಮ ಸಖೀಮಣಿಯೆ ||

ಪದ್ಮಾಕ್ಷಿ: ಅಮ್ಮಾ ದೊರೆಸಾನಿ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಆಗಲಿ ||

ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿ: ಅಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ ಇಲ್ಲಿ ನೋಡು. ಮರುಗ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಸುರಗಿ ಶಾವಂತಿಗೆ ಹೂವುಗಳು ಎಷ್ಟು ಮನೋಹರವಾಗಿರುವುವು ನೋಡಿದೆಯೇನಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಕುಸುಮವನ್ನು ನೋಡಲು ಮನ್ಮಥನೆಂಬ ಬಾಣವು ನನ್ನ ಎದೆಗೆ ಬಡಿದಂತಾಗುವುದಲ್ಲಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ.

ಪದ್ಮಾಕ್ಷಿ: ಅಮ್ಮಾ ದೊರೆಸಾನಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಪದ

ಕಾಲವು ಕಳೆಯಿತು ಕಳವಳ ಪಡುತಲಿ

ನಿಮ್ಮ ಮುಖ ಕಾಂತಿಯು ಬಾಡಿರುವುದು ತಾಯೆ ||

ಪದ್ಮಾಕ್ಷಿ: ಅಮ್ಮಾ ದೊರೆಸಾನಿ, ಪುಷ್ಪಗಳಿಗೆ ಸಕಾಲವಾದ್ದರಿಂದ ತಳತಳಾಯ ಮಾನವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ ಅಲ್ಲದೆ, ನಿಮಗೆ ಕಾಮನ ಕಾಲವಾದ್ದರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಾಗುವುದಮ್ಮಾ ದೊರೆಸಾನಿ ದಿವ್ಯ ಸುಜ್ಞಾನಿ.

ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿ: ಅಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಪದ

ಕುಸುಮಗಳನ್ನು ನೋಡು ಕುಸುಮಗಳ ತನೆಯನ್ನ
ಮನಕೆ ಆನಂದವು ಆಗುವುದಮ್ಮ ಸಖಿಯೆ ||

ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿ: ಅಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ ನನ್ನ ಮನಕ್ಕೆ ಆನಂದವಾಗುವಂತೆ ಪುಷ್ಪವನ್ನು ನೋಡುವಲ್ಲಿ ಆ ಕುಸುಮವೆಂಬ ಮನ್ಮಥನ
ಬಾಣವು ನನ್ನ ಎದೆಗೆ ಬಡಿಯುತ್ತಿರುವುದು. ಆ ಕಾಮನ ಬಾಣವನ್ನು ನಾನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸೈರಿಸಲಾರೆನಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ.

ಪದ

ಸೈರಿಸೆನ್ನಮ್ಮ ತಾಯೆ ಸೈರಿಸು ಸೈರಿಸು
ಸೈರಿಸು ಮನದೊಳು ಸೈರಿಸು ತಾಯೆ ||

ಪದ್ಮಾಕ್ಷಿ: ಅಮ್ಮಾ ದೊರಸಾನಿ ! ತಾವು ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲಾ ತಮಗೆ ಕಾಮನ ಕಾಲವಾದ್ದರಿಂದ ಈ
ರೀತಿ ಆಗುವುದಮ್ಮಾ ! ದೊರಸಾನಿ ದಿವ್ಯ ಸುಗ್ಗಾನಿ ||

ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿ: ಅಮ್ಮಾ ! ಸಖೀಮಣಿಯೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು ||

ಪದ

ತ್ರಾಸು ವಂದನು ನಾನು ವರುಷವೆಂದೆನುತಲಿ
ಕಾಲವ ಕಳೆಯುವೆ ಕೇಳಮ್ಮಾ ಸಖಿಯೆ ||

ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿ: ಅಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ ನಾನು ವಿರಹ ತಾಪವನ್ನು ತಡೆದುಕೊಂಡು ವಂದು ಘಳಿಗೆ ಎಂಬುದು ವಂದು ವರುಷವೆಂದು
ಕಳೆಯುತ್ತಿರುವೆನು. ಹೀಗಾಗಲು ಕಾರಣವೇನಮ್ಮ ಸಖೀಮಣಿಯೆ.

ಪದ

ಬಿಸಿಲೊಳು ಬಳಲುತ್ತ ಬಂದ ಕಾರಣದಿಂದ
ತಾಪವು ಹೆಚ್ಚಿತು ಕೇಳಮ್ಮ ತಾಯೆ ||

ಪದ್ಮಾಕ್ಷಿ: ಅಮ್ಮಾ ದೊರಸಾನಿ, ಕಾಮನ ಶರೀರವಾದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತು ಬಿಸಿಲಿನಿಂದ ಬಂದ ಕಾರಣದಿಂದಲು ಬುದ್ಧಿ ವಿಕಲ್ಪವಾಗಿರುವುದು. ಆದ
ಕಾರಣ ಯೀ ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಶಿಲೆಯ ಮೇಲೆ ಮೈಯೊಡ್ಡಿ ಆನಂದ ನಿದ್ರೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಹುದಮ್ಮಾ ದೊರಸಾನಿ ದಿವ್ಯ ಸುಜ್ಞಾನಿ.

ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿ: ಅಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ, ನೀನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಯೀ ಚಂದ್ರಕಾಂತಿ ಶಿಲೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗುತ್ತೇನಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ.

ಭಾಮಿನಿ

ಇತ್ತಲಾ ! ಮಯಬ್ರಹ್ಮನ ಕುಮಾರಿಯಾದ ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿಯು
ವುದ್ಯಾನವನದ ಚಂದ್ರಕಾಂತಿಯ ಶಿಲೆಯ
ಮೇಲೆ ಮಲಗುವ ಸಮಯದೊಳಾಗಲಾಕ್ಷಣ ಇದು
ತಿಳಿದ ಸೂರ್ಯದೇವನು ಸಂಭ್ರಮದಿ ಬರುತಿರಲಾಗಾ ||

ಸೂರ್ಯದೇವ: ಭಲೈ ಮಾನುಷ್ಯನೆ ಹೀಗೆ ಬಾ ಮತ್ತೂ ಹೀಗೆ ಬಾ. ಬಂದವರು ಧಾರು ಧಾರೆಂದು ಪರಿಪರಿ ಕೃತಾಂಚರಿತ ಬದ್ಧನಾಗಿ
ಮಾತು ಮಾತಿಗೆ ಭೀತಿಯಂ ಪಟ್ಟು ನಿಟಲಾಂಬಕನಂತೆ ಮಾತನಾಡಿಸುವ ಮಾನುಷ್ಯ ನೀ ಧಾರೋ ಹೀಗೆ ಬಾರೋ.

ಭಲೈ ಸಾರಥಿ ನಾವು ಧಾರೆಂದರೆ ಈ ಚತುರ್ದಶ ಲೋಕಗಳಿಗೆ ಕಾಲಕರ್ಮವನ್ನು ತಿಳಿದು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಯಡಬಿಡದೆ
ಸಂಚರಿಸಿ, ಪೂಜಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಘನಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನಾಯಾಸದಿಂದ ಸಂಚರಿಸುತ್ತ ಸಹಸ್ರ ಸಂಖ್ಯೆಯುಳ್ಳ ಕಮಲನಿಗೆ ಧಾರೆಂದು
ತಿಳಿಯಬಲ್ಲೆ ಭಲೈ ಸಾರಥಿ ಇನ್ನೂ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲವೆ ಮುನಿಮುಖ್ಯರೋಳ್ ಶ್ರೇಷ್ಠರೆಂದೆನಿಸಿರ್ಪ ಕಾಶ್ಯಪರ ಧರ್ಮಪತ್ತಿಯರಾದ ಅಧಿತಿ
ದೇವಿಯ ಗರ್ಭಾಂಬುಧಿಯೋಳ್ ಪುಟ್ಟಿ ಸುಕುಮಾರನೆಂದೆನಿಸಿ ಸಪ್ತ ಅಶ್ವಂಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಭಾನುದೇವನೆಂದು ತಿಳಿಯುವಂಥವನಾಗ್ಯೆ
ಸಾರಥಿ ಸಂಧಾನಮತಿ.

ಭಲೈ ಸಾರಥಿ ಈ ವರ ಸಭೆಗೆ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಈ ವನಾಂತರವನ್ನು ಹೊಕ್ಕು ಪರಿಮಳ ವಾಸನೆಯುಳ್ಳ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು
ಕೊಯ್ದುಕೊಂಡು ಪೋಗಬೇಕೆಂದು ಬಂದಿರುತ್ತೇನೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ವುದ್ಯಾನವನದ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತೆಗೆಯುವಂಥವನಾಗು ಆಹಾ ಈ
ವನಾಂತರವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳ ಆನಂದವಾಗುತ್ತಿರುವುದು.

ಆಹಾ ! ಇದೇನಾಶ್ಚರ್ಯರ ಈ ವುದ್ಯಾನವನದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಓರ್ವ ಸ್ತ್ರೀಯಳು ಮಲಗಿರುವಳಲ್ಲಾ, ಈಕೆ ಯಾರಾಗಿರಬಹುದು, ವಿಚಾರಿಸಿ
ನೋಡುವೆನು.

ಸೂರ್ಯ ವಿವಾಹ

ಪದ

ಯಾರಿವಳೀ ಸುಂದರೀಮಣಿಯಳು ಮಲಗಿರುವಳು
ಇವಳ ಅಂದವ ನಾನು ನೋಡುವೆನೀಗಾ ||

ಸೂರ್ಯ: ಆಹಾ ಈ ಚಂದ್ರಕಾಂತಿ ಶಿಲೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿರುವ ಈ ತರುಣೀಮಣಿಯು ಯಾರಾಗಿರಬಹುದು ಇವಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ
ಹುಣ್ಣಿಮೆಯ ಚಂದ್ರನಂತೆ ತೋರುವಳಲ್ಲಾ. ಆಹಾ! ಇವಳನ್ನು ನೋಡಿದ ಮಾತ್ರವೆ ನನ್ನ ನೇತ್ರವು ! ಮುಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದು. ಈಕೆ ಯಾರೆಂದು
ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ! ವಳ್ಳೇದು ಇವಳನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಪದ

ತರುಣಿ ಮಣಿಯಳ ವಿವರವು ತಿಳಿಯದು
ಇವಳ ಅಂದವ ನೋಡಿ ಸೈಸೆನು ||

ಸೂರ್ಯ: ಆಹಾ ! ಈಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹಸ್ತಿನಿ ಪದ್ಮಿನಿ ಚಿತ್ತಿನಿ ಶಂಕಿನಿ ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಣದ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗಿಂತ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವಳಲ್ಲಾ ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಮುದ್ದು ಮುಖದಿಂದ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂವಿನಂತಿರುವಾ ಇವಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ತಲ್ಲಣಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಅಲ್ಲದೆ ಪಂಚ ಬಾಣವನ್ನು ಪಿಡಿದ ಮನ್ಮಥನು ನನ್ನನ್ನು ಬಾಧಿಸುತ್ತಿರುವನಲ್ಲಾ ಇದಕ್ಕೆ ನಾನೇನು ಮಾಡಲಿ. ಇರಲಿ! ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ಮಾತನಾಡಿಸುವೆನು.

ಪದ

ಸುಂದರಿಯೊಳು ಮತ್ತೊಂದು ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಸೂರ್ಯ: ಕನ್ಯಾಮಣಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಅಗಲಿ ಹೋಗುವೆನೆಂದರೆ ಕಾಮನು ನನ್ನನ್ನು ಬಾಧಿಸುವನಲ್ಲಾ. ಇವಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ತಾವರೆಯ ಕಮಲದ ಎಸಳಿನಂತೆ ತೋರುವಳು. ಇವಳ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ದಾಳಿಂಬದ ಬೀಜದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದು. ಇವಳ ನಡುವು ಸಿಂಹದ ನಡುವಿನಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದು. ಈ ತರುಣೀ ಮಣಿಯು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏಳಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ! ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ಮಾತನಾಡಿಸಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಪದ

ಯೀಶನ ! ಸತಿಯಾದ ಗಿರಿಜೆಯಾಗಿರುವಳೊ ಇಂದ್ರನ
ಸತಿಯಾದ ಶಚಿದೇವಿ ಇವಳೋ ||

ಸೂರ್ಯ: ಆಹಾ ! ಇವಳು ಯೀಶ್ವರನ ಸತಿಯಾದ ಪಾರ್ವತಾ ದೇವಿಯಾಗಿರಬಹುದೆ ! ಇಲ್ಲಾ ಇಂದ್ರನ ಸತಿಯಾದ ಶಚಿದೇವಿಯಾಗಿರಬಹುದೆ ಯಾರಾದರೇನು ಮಾತನಾಡಿಸಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಪದ

ಉದ್ಯಾನ ವನದೊಳು ಇರಲು ಕಾರಣವೇನು ನಿನ್ನನ್ನು
ಪಡೆದಂಥ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ್ಯಾರು ||

ಸೂರ್ಯ: ಯಲ್ಲೆ ಮುದ್ದು ಮೋಹಿನಿ ಎದ್ದುಬಂದು ಮಾತನಾಡು. ನೀನು ಯಾರು ನಿನ್ನ ಹೆಸರೇನು ಅಹಾ ! ಈ ಉದ್ಯಾನ ವನದೊಳಗಿರುವ ಲಕ್ಷ್ಮಿದೇವಿಯಾಗಿರಬಹುದೆ ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಬ್ರಹ್ಮನ ಸತಿಯಾದ ಸರಸ್ವತಿಯಾಗಿರಬಹುದೆ ಅಯ್ಯೋ! ಈ ಕನ್ಯಾಮಣಿಯು ಮೇಲಕ್ಕೆಳಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ಮಾತನಾಡಿಸಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಪದ

ಸುಂದರಿ ಅಂದವ ನೋಡಿ ಸೈರಿಸಲಾರೆನು ನಾನು
ಮಾತನಾಡೆಲೆ ರಮಣಿ ನೀನೀಗ ಬೇಗ ||

ಸೂರ್ಯ: ಆಹಾ ! ಇವಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಗಜನಿಂಬೆ ಹಣ್ಣಿನಂತೆ ತೋರುವಳು ! ಆದರೆ ಇವಳು ನನ್ನನ್ನು ಆಲಂಗಿಸುತ್ತಾಳೋ ಇಲ್ಲವೋ ನೋಡುತ್ತೇನೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದು ಸ್ವಲ್ಪ ಮರೆಯಾಗಿ ನಿಂತು ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಭಾಮಿನಿ

ಇತ್ತಲಾ ಉದ್ಯಾನವನದ ಚಂದ್ರಕಾಂತಿಯ
ಶಿಲೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿರುವ
ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿಯು ಕನಸಿನೊಳು
ಸೂರ್ಯ ಪ್ರಕಾಶವಾದ, ಪುರುಷನಂ
ಕಂಡು ಸಖಿಯೊಡನೆ ವೃತ್ತಾಂತವನು
ಹೇಳುತ್ತಿರಲಾಕ್ಷಣ ||

ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿ: ಆಹಾ ! ಇದೇನಾಶ್ಚರ್ಯ ಅಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ ನನ್ನ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ಪುರುಷನನ್ನು ಕಂಡೆನಲ್ಲಾ ಇದೇನಮ್ಮಾ ಸಖಿಯೆ.

ಸಖಿ: ಅಹುದಮ್ಮಾ ಅಹುದು ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೇನಮ್ಮಾ, ನಾವು ಒಂಟಿಯಾಗಿ ಹೋಗಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೇ.

ಪದ

ಸುಂದರ ಇವನ್ಯಾರು ಹೇಳಮ್ಮ ಸಖೀಮಣಿಯೆ
ಕೋಟಿ ಮನ್ಮಥನಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಲಿಹರು ||

ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿ: ಅಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ ಇಂಥ ಸುಂದರ ಪುರುಷರನ್ನು ನಾನು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲಾ ಯಾರಾದರೇನು ಅರಮನೆಗೆ ಹೋಗೋಣ ಬಾರಮ್ಮಾ ಸಖಿಯೆ.

ಪದ

ಸುಂದರಿ ಇವಳನ್ನು ಎಂದಿಗೆ ಕೂಡುವೆನು
ಲಗ್ನವಾಗದೆ ನಾನು ಬಿಡುವನಲ್ಲಾ ||

ಸೂರ್ಯ: ಆಹಾ ಈ ಕಾಮಿನಿಯನ್ನು ನಾನು ಎಂದಿಗೆ ಕೂಡುವೆನೋ ತಿಳಿಯದಲ್ಲ ಆ ಮೋಹನಾಂಗಿಯು ಯಾರಾಗಿರಬಹುದು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಎಲೈ ! ಕಾಮಿನಿ ನೀನು ಯಾರು ನಿನ್ನ ಹೆಸರೇನು ನಿನ್ನನ್ನು ಪಡೆದಂಥ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ್ಯಾರು ಮರಮಾಜದೆ ನನ್ನೊಡನೆ ಪೇಳಬೇಕೆ ನಾರಿ ಮದನ ವೈಯ್ಯರಿ.

ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿ: ಅಯ್ಯು ! ಪುರುಷನೆ ನಾವು ಯಾರೆಂದರೆ ಈ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಪೆಂದೋಟಪುರವನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವಂಥ ಮಯಬ್ರಹ್ಮ ದೇವರಿಗೆ ಕುಮಾರಿಯುಳಾದಂಥ ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿಯೆಂದು ಕರೆಯುವರು. ನನ್ನ ತಂಟೆ ನಿಮಗೇತಕ್ಕೆ. ನೀವು ಬಂದ ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೊರಡುವಂಥವರಾಗಿರಿ. ಅಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ ಅರಮನೆಗೆ ಹೋಗೋಣ ಬಾ.

ಸೂರ್ಯದೇವ: ಆಹಾ ! ಯೇನಾದರು ಆಗಲಿ. ಆ ಪೆಂದೋಟಪುರದ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನ ಕುಮಾರಿಯಾದ ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿಯನ್ನು ತಂದು ಲಗ್ನವಾಗಬೇಕು. ಎಂದಿಗು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲಾ. ಸಾರಥಿ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರಾದ ಕಶ್ಯಪ ಮಹಾಮುನಿಗಳನ್ನು ಬರಮಾಡು.

ಭಾಮಿನಿ

ಇತ್ತಲಾ ಚಾರಕನು ಭಾನು ದೇವನು ಹೇಳಿದ
ವಿಷಯವಂ ಪರಿಗ್ರಹಿಸಿ ಕಶ್ಯಪ ಮುನಿಗಳ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರಲು
ಇತ್ತ ಕಶ್ಯಪ ಮುನಿಗಳು ಸಂಭ್ರಮದಿ ಬರುತ್ತಿರಲಾಗ ||

(ಕಶ್ಯಪ ಋಷಿಗಳ ಪ್ರವೇಶ)

ಪದ

ಹರಿಹರಿ ಶ್ರೀಪತಿ ಮುರಹರ ಕಾಂತಕ ಪರಮ
ಪುರುಷ ನೀನೆ ಕಾಪಾಡೋ ದೇವನೆ
ಸ್ಮರಿಸುವೆ ನಿನ್ನಯ ಚರಣ ಕಮಲವನು
ಸುರಚಿರ ಪದ ವಿಯ ಕೊಡು ದೇವನೆ
ಹರಿಹರಿ ಶ್ರೀಪತಿ ಮುರಹರ ಕಾಂತಕ ಪರ
ಪುರುಷ ನೀನೆ ಕಾಪಾಡೋ ದೇವನೆ ||

ಕಶ್ಯಪ: ಅಯ್ಯು ಸಾರಥಿ ಶಾಂತಭಾವದಿಂದ ಬದ್ಧ ಪಾಣಿಯಾಗಿ ಮೃದು ವಚನದಿಂದ ಪಾದ ಪದ್ಮಂಗಳಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ಬಂದವರಿಗೆ ಸನ್ಮಾನದಿಂದ ವಿಚಾರಿಸುವ ನೀನು ಯಾರು ನಿನ್ನ ನಾಮಾಂಕಿತವೇನು ಅಯ್ಯು ! ಸಾರಥಿ ನಾವು ಧಾರೆಂದರೆ ಜಪ ತಪಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಕಶ್ಯಪ ಮುನಿಗಳೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರಪ್ಪಾ ! ಸಾರಥಿ. ಅಯ್ಯು ಸಾರಥಿ ನಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ವನ ಸಂಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತೇವಯ್ಯು ಸಾರಥಿ.

ಸಾರಥಿ: ಕಶ್ಯಪ ಮಹಾ ಮುನಿಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು ಸ್ವಾಮಿ ಕಶ್ಯಪಮುನಿಗಳೆ ನಿಮ್ಮ ಕಂದನಾದ ಸೂರ್ಯದೇವನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವಂತೆ ಹೇಳಿರುವರು.

ಕಶ್ಯಪ: ಸಾರಥಿ ವಳ್ಳೇದು ಈಗಲೇ ಬರುವನು. ಸಾರಥಿ ನಾರದರನ್ನು ಬರಮಾಡು.

ನಾರದರ ಪ್ರವೇಶ

ಪದ

ಹರಿ ನಾರಾಯಣ ಹರಿ ನಾರಾಯಣ
ಹರಿ ನಾರಾಯಣ ಯನು ಮನವೆ ನಾರಾಯಣನೆಂಬೊ
ನಾಮದ ಮಂತ್ರವ ನಾರದ ಬಿತ್ತಿದ
ಧರೆಯೊಳಗೆ ನಾರಾಯಣ ದೇವಾ ||

ನಾರದ: ಅಯ್ಯ ಸಾರಥಿ ಮುನಿಶ್ರೇಷ್ಠರ ಮನೋಭೀಷ್ಠವನ್ನು ತಿಳಿಯದೆ ಏಕನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಪಾದಾಂಗುಷ್ಠಕ್ಕೆ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ಮಾಡುವ
ಮಾನುಷ್ಯ ನೀಧಾರು ನಿನ್ನ ನಾಮಾಂಕಿತವೇನು.

ಅಯ್ಯ ಸಾರಥಿ ನಾವು ಧಾರೆಂದರೆ ಈ ಜಗದೋತ್ಪತ್ತಿಗ ಕಾರಣ ಕರ್ತರಾದ ನಾರಾಯಣನ ನಾಭಿ ಕಮಲದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದ ಚತುರ್ಮುಖ
ಬ್ರಹ್ಮನ ಮಾನಸ ಪುತ್ರನಾಗಿ ಗಾನವಿದ್ಯ ಸಕಲಲೋಕಗಳನ್ನು ಸಂಚರಿಸುವ ಕಲಹ ಪ್ರಿಯರಾದ ನಾರದ ಮುನಿಗಳೆಂದು
ತಿಳಿಯುವಂಥವನಾಗಪ್ಪಾ ಮಗು.

ಅಯ್ಯ ಸಾರಥಿ ಈವರ ಸಭೆಗೆ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಕಶ್ಯಪ ರುಷಿಗಳು ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣ ಬಾಹೋಣವಾಯಿತು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ
ತೋರಿಸುವಂಥವನಾಗು.

ಕಶ್ಯಪ ಮುನಿಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

ಕಶ್ಯಪ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೇಳೈ ನಾರದ.

ನಾರದ: ಸ್ವಾಮಿ ಕಶ್ಯಪರೆ ನನ್ನನ್ನು ಇಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕರೆಸಿಕೊಂಡ ಕಾರಣವೇನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಹೇಳುವಂಥವರಾಗಿರಿ.

ಕಶ್ಯಪ: ನಾರದ ! ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಪದ

ನಾರದ ಮುನಿ ಕೇಳು ಯನ್ನಯ
ಕುವರನು ಕಳುಹಿದ ಪರಿಯು
ತಿಳಿಯದು ನನಗೆ ದಿವಿಜರೊಡಗೂಡಿ
ಬರಬೇಕೆಂದೆನುತ ತಿಳಿಸಿರುವನು ಕೇಳು ನೀನು ||

ಕಶ್ಯಪ: ಅಯ್ಯ ! ನಾರದ ನನ್ನ ಕಂದನಾದ ಸೂರ್ಯದೇವನು ಅಮರಪತಿಯಾದ ದೇವೇಂದ್ರನನ್ನು ನನ್ನನ್ನು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸಹ
ಕರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿರುವನು. ವಿಚಾರವೇನು ತಿಳಿಯದು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಹೊರಡಬೇಕು.

ಪದ

ಹೊರಡ್ಯೆ ಬೇಗ ಕಶ್ಯಪ ಮುನಿಯೆ
ಸುರಪತಿಯನ್ನು ಜೊತೆಗೊಂಡು ಬಾಲನ ಪರಿಯು
ತಿಳಿಯುವ ತನಕ ತಿಳಿಯದು
ನಮಗೆ ಮುನಿವರ ಕೇಳ್ಯೆ ||

ನಾರದ: ಸ್ವಾಮಿ ಕಶ್ಯಪ ಮುನಿಗಳೇ ಸುರಪತಿ ದೇವೇಂದ್ರನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಯಾವ ವಿಚಾರವು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.
ಆದಕಾರಣ ನಿಮ್ಮ ಕಂದನಾದ ದೇವೇಂದ್ರನನ್ನು ಕರೆಸುವಂಥವರಾಗಿರಿ.

ಕಶ್ಯಪ: ಸಾರಥಿ ನನ್ನ ಕಂದನಾದ ದೇವೇಂದ್ರನನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಬರಮಾಡು.

(ದೇವೇಂದ್ರನ ಸಭೆ)

ದೇವೇಂದ್ರ: ಭಲೈ ! ಮಾನುಷ್ಯನೆ, ಹೀಗೆ ಬಾ ಮತ್ತೂ ಹೀಗೆ ಬಾ ಭಲೈ ಮಾನುಷ್ಯನೆ ಹೀಗೆ ಬಂದವರು ಧಾರು ಧಾರೆಂದು ಪರಿಪರಿ
ಕ್ರುತಾಂತರಿತಬದ್ಧನಾಗಿ ಮಾತುಮಾತಿಗೆ ಭೀತಿಯಂ ಪಟ್ಟುಮಾತನಾಡಿಸುವ ಮಾನುಷ್ಯ ನೀ ಧಾರೋ ಹೀಗೆ ಬಾರೋ.

ಭಲೈ ಸಾರಥಿ, ನಾವು ಧಾರೆಂದರೆ ಅಮರಾವತಿ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವಂಥ ದೇವೇಂದ್ರ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಕಾರ್ಯಾಲೋಚನೆಯನ್ನು
ತಿಳಿಸುವಂಥ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೇಷ್ಠನೆಂದು ತಿಳಿಯುವಂಥವನಾಗೋ ಸಾರಥಿ ಸಂಧಾನಮತಿ.

ಭಲೈ ಸಾರಥಿ ! ಈ ವರ ಸಭೆಗೆ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೊರೆಯಾದ ದೇವೇಂದ್ರ ಮಹಾರಾಜರು ಕರೆಸಿಕೊಂಡ ಕಾರಣ
ಬಾಹೋಣವಾಯಿತು. ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ತೋರಿಸುವಂಥವನಾಗು.

ದೇವೇಂದ್ರ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ, ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು ರಾಜೇಂದ್ರ ನನ್ನನ್ನು ಇಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಕರೆಸಿಕೊಂಡ ಕಾರಣವೇನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ
ಪೇಳುವಂಥವರಾಗಿರಿ.

ದೇವೇಂದ್ರ: ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಪದ

ಸಚಿವಾ ಶ್ರೇಷ್ಠನೆ ಮಂತ್ರಿ ನಿಚಯಾರು ಕಪ್ಪವನು
ವಚಿಸಿ ವಪ್ಪಿಸುತಿಹರೇ ಹೇಳ್ಯೆಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ||

ದೇವೇಂದ್ರ: ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ! ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುವ ಯಮ ವರುಣ ಕುಭೇರರಾದಿಯಾಗಿ ಕಪ್ಪ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ತಂದು
ವಪ್ಪಿಸುತ್ತಾರೇನೈಯ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರಿ.

ಮಂತ್ರಿ: ರಾಜೇಂದ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳುವಂಥವರಾಗಿರಿ.

ಪದ

ಸರ್ವ ಪ್ರಜೆಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಸೌಖ್ಯದಿಂದಿರುತ್ತಿಹರು

ಕಪ್ಪ ಕಾಣಿಕೆಯನು ವಪ್ಪಿಸುತ್ತಿಹರು ||

ಮಂತ್ರಿ: ರಾಜೇಂದ್ರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುವ ಯಮ ವರುಣ ಕುಭೇರರಾದಿಯಾಗಿ ಕಪ್ಪ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ತಂದೊಪ್ಪಿಸುತ್ತಾರೈ ರಾಜೇಂದ್ರ.

ದೇವೇಂದ್ರ: ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಪದ

ಬ್ರಹ್ಮ ಕ್ಷತ್ರಿಯರೆಲ್ಲ ಸೌಖ್ಯದಿಂದಿರುತ್ತಿಹರೆ ||

ದೇವೇಂದ್ರ: ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಶಾರದರಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋತ್ತಮರಿಗೆ ಆದರಿಸಿ ಹುಣ್ಣಿಮೆ ಅಮವಾಸ್ಯೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಅಗ್ನಿಗೋತ್ರದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಮಾಸ ಮಾಸಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ವದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಈ ಸತ್ಯ ಸಿಂಹಾಸನಕ್ಕೆ ವುತ್ತಮವಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವೆನೈಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರಿ.

ಮಂತ್ರಿ: ರಾಜೇಂದ್ರ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಪದ

ಸರ್ವರವರ್ಣದ ಜನರು ವ್ರತಗಳ ತಾವು ಬಿಡದೆ

ನಿರುತರಾಗಿಹರೈಯ್ಯ ಮಹಾರಾಜ ಕೇಳು ||

ಮಂತ್ರಿ: ರಾಜೇಂದ್ರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಜೆಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಆಚಾರ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಬಿಡದೆ ಬಹಳ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಇರುವರೈ ರಾಜೇಂದ್ರ.

ದೇವೇಂದ್ರ: ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಪದ

ಕಾಲಕಾಲಕೆ ಮಳೆಯು ನಡೆಸುವದೆ ಮಂತ್ರೀಶ ಸರ್ವರ

ಪ್ರಜೆಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಸೌಖ್ಯದಿಂದಿಹರೆ ||

ದೇವೇಂದ್ರ: ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಗಳು ಬೆಳೆಯುವುದಲ್ಲದೆ ಗೋವುಗಳು ಅಮೃತವನ್ನು ಸುರಿಸುವುವೆನೈಯ್ಯ ಮಂತ್ರೀಶಾ.

ಮಂತ್ರಿ: ರಾಜೇಂದ್ರ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಪದ

ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಳೆಯು ನಡೆಸುವುದು ರಾಜೇಂದ್ರ ಸ್ವರ
ಪ್ರಜೆಗಳು ಎಲ್ಲ ಸೌಖ್ಯದಿಂದಿಹರು ||

ಮಂತ್ರಿ: ರಾಜೇಂದ್ರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಗಳು ಬೆಳೆಯುವುದಲ್ಲದೆ ಗೋವುಗಳು ಅಮೃತವನ್ನು
ಸುರಿಸುತ್ತಿರುವವ್ಯೆ ರಾಜೇಂದ್ರ.

ದೇವೇಂದ್ರ: ಅಯ್ಯ ನಿನ್ನಂಥ ಮಂತ್ರಿಯು ನನ್ನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ್ಗೆ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಎಂದರೇನು. ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ರಂಭಾ
ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರಮಾಡು.

ಮಂತ್ರಿ: ರಾಜೇಂದ್ರ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಬರಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಯಾರಲ್ಲಿ ! ರಂಭಾ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಬರ ಮಾಡು.

(ರಂಭಾಸ್ತ್ರೀಯರು ಬರುವುದು)

ದ್ವಿಪದ

ಶ್ರೀ ಕಮಲದಳನಯನೆ ಕಾರುಣ್ಯ
ಮದನೆ ಸಂಗ ಸಖಿಯರು ಕೂಡಿ
ತುಂಗಸ್ನಾನವ ಮಾಡಿ ಕಂಗೊಳಿಪ ಸೀರೆಯನು
ಕಾಂತೆ ತಾನುಟ್ಟು ನಿಲುವು ಕನ್ನಡಿ ತರಿಸಿ
ಚಲುವೆ ತಾ ಮುಖವ ನೋಡಿ
ಈ ರೂಪು ಈ ಸೊಗಸಿಗೆ ತಕ್ಕ ಪುರುಷನಿಲ್ಲೆಂದೆನುತ
ತೆರೆಯೊಳಗೆ ನಿಂದಳಾ ಅಂಬುಜಾಕ್ಷಿ||

ರಂಭಾ: ಅಪ್ಪಾ ಮಾನವ ಹೀಗೆ ಬಾ ! ಮತ್ತೂ ಹೀಗೆ ಬಾ. ಈ ಶೃಂಗಾರವಾದ ರಂಗು ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಂತು ಬಹಳ ವಿನಯ
ವಚನದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿಸುವ ಮಾನುಷ್ಯ ನೀ ಧಾರೋ ರನ್ನಾ ಗುಣ ಸಂಪನ್ನ.

ಅಣ್ಣೆಯ್ಯೆ ಸಾರಥಿ ನಾವು ಧಾರೆಂದರೆ ಅಮರಾವತಿ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ದೇವೇಂದ್ರ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಪ್ರೇಮದ ಪತ್ನಿಯಾದ
ರಂಭೆಯೆಂಬುವ ದೇವನಾರಿಯು ನಾನೇ ಅಲ್ಲವೇನಪ್ಪಾ ಮಗು.

ಅಣ್ಣೆಯ್ಯೆ ಸಾರಥಿ ಈ ವರ ಸಭೆಗೆ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಪ್ರಾಣಕಾಂತನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡ ಕಾರಣ ಬಾಹೋಣವಾಯಿತು
ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ನನ್ನ ತಂಗಿಯಾದ ಉರ್ವರಶಿಯನ್ನು ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರಮಾಡು.

ಉ್ವರಶಿ: ಅಪ್ಪಾ ಮಾನವ ಹೀಗೆ ಬಾ ಮತ್ತೂ ಹೀಗೆ ಬಾ ನೀತಿಚತುರತೆಯಿಂದ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳವನಾಗಿ ವಿನಯ ವಚನದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿಸುವ ಮಾನುಷ್ಯ ನೀ ಧಾರೋ ರಂನ್ನ ಗುಣಸಂಪನ್ನ.

ಅಣ್ಣೆಯ್ಯ ಸಾರಥಿ ನಾವು ಧಾರೆಂದರೆ ಅಮರಾವತಿ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವಂಥ ದೇವೇಂದ್ರ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಪ್ರೇಮದ ಪತ್ನಿಯಾದ ಉ್ವರಶಿ ಎಂಬ ದೇವನಾರಿಯು ನಾನೇ ಅಲ್ಲವೇನಪ್ಪಾ ಸಾರಥಿ ಸಂಧಾನಮತಿ.

ಅಣ್ಣೆಯ್ಯ ಸಾರಥಿ ಈ ವರ ಸಭೆಗೆ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಅಕ್ಕಯ್ಯನಾದ ರಂಭೆಯು ಕರೆಸಿಕೊಂಡ ಕಾರಣ ಬಂದಿರುತ್ತೇನೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಕೂರಿಸುವಂಥವನಾಗು ||

ಅಕ್ಕಯ್ಯ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

ರಂಭೆ: ತಂಗಿ ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೇಳು.

ಉ್ವರಶಿ: ಅಕ್ಕಯ್ಯ ನನ್ನನ್ನು ಇಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕರೆಸಿಕೊಂಡ ಕಾರಣವೇನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಪೇಳುವಂಥವಳಾಗು.

ರಂಭೆ: ತಂಗಿ ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳು.

ಪದ

ಕೇಳಮ್ಮ ತಂಗಿಯೆ ಕರೆಸಿದ ಪರಿಯನ್ನು
ಸಂಭ್ರಮ ದಿಂದ ಪೇಳೈ ಕೇಳಮ್ಮ ತಂಗಿ ಪ್ರಾಣ
ಕಾಂತರು ನಮ್ಮ ಕರೆಸಿರುವರು ಕೇಳು ಪೋಗೋಣ
ಬಾರಮ್ಮ ಬಾರಮ್ಮ ತಂಗಿ ||

ರಂಭೆ: ಅಮ್ಮಾ ತಂಗಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಪ್ರಾಣಕಾಂತರು ಈ ದಿವಸ ಸಭಾಗಾಯನಕ್ಕೆ ಕರೆಸಿರುವರು ಹೋಗೋಣ ಬಾರಮ್ಮ ತಂಗಿ.

ಉ್ವರಶಿ: ಅಕ್ಕಯ್ಯ ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಆಗಲಿ.

ಪದ

ಬಾ ಬಾ ಬಾರೆ ಬಾ ಸುಖಸಾರೆ ಬಾರೆ ನೀರೆ ಬಾ ವೈಯಾರೆ
ಮಿತಿ ಮೀರಿ ಸೇರಿ ಮೆರೆವೆ ಸಿತಕಾಂತಳಾಗಿ ನಲಿವೆ
ಬಾ ಬಾ ||ಸುಂದರರಾಜ ತೇಜ ಚರಣಕ್ಕೆ ಎರಗುವೆವು ಪರಿಪರಿ
ಯಿಂದಲಿ ಪೇಳೈ ಬಾ ಬಾ ಬಾರೈ ಪರಿಪರಿ ಪುಷ್ಪದ
ಹಾರ ಕೊರಳಿಗೆ ಹಾಕುವೆ ಹಾರ ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣವೇನೈ
ಪರಿಪರಿಯಿಂ ದಲಿ ಪೇಳೈ ಬಾ ಬಾರೆ ||

ರಂಭೆ: ಪ್ರಾಣಕಾಂತರೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆವು.

ದೇವೇಂದ್ರ: ನಿಮಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೇಳಿರೈ ಕಾಂತಾಮಣಿಯರೆ.

ಉರ್ವಶಿ: ಪ್ರಾಣಕಾಂತರೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಇಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕರೆಸಿಕೊಂಡ ಕಾರಣವೇನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಹೇಳುವಂಥವರಾಗಿರಿ.

ದೇವೇಂದ್ರ: ಯಲೌ ನಾರಿಯರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಸಭಿಕರ ಮನಸ್ಸು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಆನಂದವಾಗುವಂತೆ ನಿಮ್ಮ ಗಾನನಾಂಟ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸುವಂಥ.

ರಂಭೆ: ಪ್ರಾಣಕಾಂತರೆ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಆಗಲಿ.

(ರಂಭೆ ಉರ್ವಶಿರ ನೃತ್ಯ)

ರಂಭೆ: ಪ್ರಾಣಕಾಂತರೆ ನಿಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಗಾನನಾಂಟ್ಯವನ್ನು ಆಡಿದ್ದಾಯಿತು ಮತ್ತೇನಪ್ಪಣೆ.

ದೇವೇಂದ್ರ: ಯಲೌನಾರಿಯರೆ ನಿಮ್ಮ ಗಾನ ನಾಂಟ್ಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ, ಇವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ವುಡುಗೋರೆ ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸುವಂಥವನಾಗು.

ಮಂತ್ರಿ: ರಾಜೇಂದ್ರ ನಿಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಯಲೌ ನಾರಿಯರೆ ನಾನು ಕೊಡುವ ಉಡುಗೋರೆ ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವಂಥವರಾಗಿರಿ.

ರಂಭೆ ಉರ್ವಶಿ: ಹಾಗಾದರೆ ಕೊಡುವಂಥವರಾಗಿರಿ.

ಉರ್ವಶಿ: ಅಕ್ಕಯ್ಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಪದ

ನಾಥನ ಮನಸಿನ ರೀತಿಯ ನೋಡಿದೆಯಾ

ಯಾತರ ಮನಸ್ಸಿದು ಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆಯುವುದು

ಉರ್ವಶಿ: ಅಕ್ಕಯ್ಯನಾದ ರಂಭೆಯೆ ಕೇಳು ನೆನ್ನೆಯದಿವನ ಸ್ಮರನ ಕಾರ್ಮುಖಕ್ಕೆ ನಿತ್ತರಿಸಲಾರದೆ ಸುರನಾಥರಾದ ದೇವೇಂದ್ರ ಭೂಪಾಲರು ಬರುವ ಮಾರ್ಗವಂ ಹಿಡಿದು ನಟನೆಯಂ ತೋರಿ ಆ ಮಂಜುಭಾಷಿಣಿಯು ಸರಸ ಸಲ್ಲಾಪಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದಳಂತೆ. ನನ್ನಲ್ಲಿ ರೂಪುಗುಣ ಯೌವನ ಇವು ಮೂರರೊಳ್ ಯಾವುದು ತಾನೆ ಕಮ್ಮಿಯಾಗಿರುವುದೆ ಅಕ್ಕಯ್ಯ.

ರಂಭೆ: ತಂಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಪದ

ಬಾರಾದ ಪುರುಷರು ಸೇರಾರು ಎನ್ನುತ
ನಾರಿ ಮಣಿಯೆ ನಿನ್ನ ಊವರಶಿ ಎನುತಾ ||

ರಂಭೆ: ತಂಗಿಯೆ ತತ್ಕಾಲ ಭ್ರಮೆಗೆ ಅಲ್ಪರಿದು ಮನುಷ್ಯನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬಾರನೆಂದು ಕಾಮನ ಲಂಪಟಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಕಂದರ್ಪನ ಬಾಣಕ್ಕೆ
ತತ್ತರಪಡುವುದು ಸರಿಯೆ ಮನ್ಮಥನ ಸಿರಿಯೆ.

ಊವರಶಿ: ಅಕ್ಕಯ್ಯ ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಆಗಲಿ.

ರಂಭೆ: ತಂಗಿ ಹಾಗಾದರೆ ಅರಮನೆಗೆ ಹೋಗೋಣ ಬಾ.

ಊವರಶಿ: ಅಕ್ಕಯ್ಯ ಹೋಗೋಣ ನಡಿ.

ಚಾರಕ: ದೇವೇಂದ್ರ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ.

ಸೂರ್ಯ ವಿವಾಹ

ದೇವೇಂದ್ರ: ಚಾರನೆ ವರ್ತಮಾನವೇನು.

ಚಾರಕ: ರಾಜೇಂದ್ರ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯವರಾದ ಕಶ್ಯಪ ಮುನಿಗಳು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವಂತೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿರುವರು.

ದೇವೇಂದ್ರ: ಸಾರಥಿ ಈಗಲೇ ಬರುತ್ತೇನೆ ನಡೆ ಹೋಗೋಣ.

ದೇವೇಂದ್ರ: ತಂದೆಯವರ ಪಾದಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

ಕಶ್ಯಪ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ, ಮೇಲಕ್ಕೇಳ್ಯೆ ಮಗು ದೇವೇಂದ್ರ.

ದೇವೇಂದ್ರ: ತಂದೆಯವರ ನನ್ನನ್ನು ಇಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕರೆಸಿಕೊಂಡ ಕಾರಣವೇನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಹೇಳುವಂಥವರಾಗಿರಿ.

ಕಶ್ಯಪ: ಕಂದ ನಿನ್ನನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನಿನ್ನ ಅನುಜನಾದ ಸೂರ್ಯದೇವನು ನನ್ನನ್ನು ನಿನ್ನನ್ನು ಸಹ ಕರೆಯುವುದಕ್ಕೆ
ಕಳಿಸಿರುವನು ಹೋಗೋಣ ನಡಿ.

ಭಾಮಿನಿ

ಇತ್ತಲಾ ಕಶ್ಯಪ ಮುನಿಗಳು ಕಂದನಾದ
ದೇವೇಂದ್ರನೊಡನೆ ಸಂಭ್ರಮದಿ ಬರುತಿರಲಾಗಲಾಕ್ಷಣ ಇತ್ತ
ಸೂರ್ಯದೇವನು ಸಂಭ್ರಮದಿ ಇರುತಿರಲಾಗಲಾಕ್ಷಣ ||

ಸೂರ್ಯದೇವ: ತಂದೆಯವರ ಪಾದಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು,

ಕಶ್ಯಪ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೇಳೈ ಕಂದ ಸೂರ್ಯದೇವಾ.

ಸೂರ್ಯದೇವ: ತಂದೆಯವರೇ ನಿಮ್ಮ ಆಶೀರ್ವಾರದಿಂದ ನಾನು ಧನ್ಯನಾದೆನು.

ಸೂರ್ಯದೇವ: ಅಗ್ರಜಾ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು. ನಾರದ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

ನಾರದ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೇಳೈಯ್ಯ ಸೂರ್ಯದೇವ.

ಕಶ್ಯಪ: ಕಂದ ನನ್ನನ್ನು ಇಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣವೇನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಹೇಳುವಂಥವನಾಗು.

ಸೂರ್ಯದೇವ: ತಂದೆಯವರೇ ನಾನು ಇದುವರೆವಿಗೂ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯಾಗಿದ್ದೆನು. ಈವಾಗ ನನಗೆ ಲಗ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ತಂದೆಯವರೇ.

ನಾರದ: ಸೂರ್ಯದೇವ ಕನ್ನೆಯು ಎಲ್ಲಿರುವಳು.

ಸೂರ್ಯದೇವ: ನಾರದ ಮಹಾತ್ಮರೆ, ಆ ಕನ್ನೆ ಯಾರೆಂದರೆ ಪೆಂದೋಟಪುರದ ಅರಸನಾದ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನ ಕುಮಾರಿಯಾದ ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿಯನ್ನು ತಂದು ಲಗ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕಶ್ಯಪ: ನಾರದ, ನನ್ನ ಕಂದನಾದ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಯೌವನ ಕಾಲವು ಬಂದಿರುವುದು. ಆದಕಾರಣ ಪೆಂದೋಟಪುರದ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನ ಮಗಳನ್ನು ಬಯಸಿರುವನು. ಇದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡುವುದು.

ಪದ

ತಂದೆ ಲಾಲಿಸಿ ಕೇಳು ಕನ್ನೆಯು ಇರುವಂಥ

ಪರಿಯನ್ನು ಪೇಳುವೆ ಕೇಳೈ ಜನಕ ||

ದೇವೇಂದ್ರ: ತಂದೆಯವರೇ ಹೆಣ್ಣು ಇರುವ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಬರುವರು. ಆದರೆ ಆ ಬ್ರಹ್ಮನು ಬರೆದ ಲಿಖಿತವನ್ನು ಮೀರಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೈ ತಂದೆಯವರೇ.

ಕಶ್ಯಪ: ನಾರದ ನೀನು ಆ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಕನ್ನೆ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬರುವರಾಗಿರಿ.

ನಾರದ: ಸ್ವಾಮಿ ಕಶ್ಯಪರೆ, ಕನ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾದರೆ ದಿನ ವಾರ ನಕ್ಷತ್ರ ಇವುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವು ಪರಿಶುದ್ಧವಾದರೆ ಕನ್ನೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇ ಇಲ್ಲಾ ಆವಾಗ ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ.

ದೇವೇಂದ್ರ: ಸಾರಥಿ ಪುರೋಹಿತರನ್ನು ಬರಮಾಡು.

ಪದ

ರಾಜರ ಮನೆಯೊಳು ಭೋಜನವೆಂದರೆ
ಯೋಜನವಾದರು ಹೋಗುವೆವು ತುಪ್ಪದಿ ಕರಿದಿಹ
ಹಪ್ಪಳ ಸಂಡಿಗೆ ಎಪ್ಪತ್ತಾದರು ತಿನ್ನುವೆವು
ಲಾಡುಗಳಾ ಪೇಣಿಗಳಾ ಎಪ್ಪತ್ತಾದರು ತಿನ್ನುವೆವು ||

ಪುರೋಹಿತರು: ಏನು ಬೇಳೆಹುಳಿ ರಾಮಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ನೀವು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರೋಣವಾಯ್ತು ಏನು ಶಾಮಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ನೀವು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರೋಣವಾಯ್ತು. ನಾವು ಮೊನ್ನೆ ಜಾವಗಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ ಸಮಾಚಾರವೇನು ಶಾನುಭೋಗರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ರುಕ್ಕು ಇದ್ದಾಳಲ್ಲಾ ಅವಳಿಗೆ ಗಂಡುಮಗು ಜನನವಾಗಿತ್ತು. ನಾಮಕರಣಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಂತ ಟಪಾಲ್ ಹಾಕಿದ್ದು ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ನೀವು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರೋಣವಾಯಿತು. ನಾವು ಬೇಲೂರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆವು. ಯೇನು ಸಮಾಚಾರ. ಅಲ್ಲಿ ಎಂಕಂಭಟ್ಟು ಮನೆ ವುಪಾಕರ್ಮ ಮಾಡಿದ್ದು. ನನಗೆ ಟಪಾಲ್ ಹಾಕಿದ್ದು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೋಗಿದ್ದೆ ಸ್ವಾಮಿ. ಆದ್ದರಿಂದಲೆ ಗಂಟು ದಪ್ಪಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತೆ ಇಲ್ಲಂದ್ರೆ ಬಡಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಏನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ನಿಮ್ಮ ಗಂಟು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಲ್ಲಾ. ಇಲ್ಲಾ ಸ್ವಾಮಿ ನನಗೂ ನಿಮ್ಮಂತಲೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಸರಿ ಸ್ವಾಮಿ ಈ ಮಾರ್ಗ ಬಂದುಬಿಟ್ಟಲ್ಲಾ ವಿಚಾರವೇನು. ನೋಡಿ ದೇವೇಂದ್ರ ಮಹಾರಾಜರು ಪಂಚಾಂಗಶ್ರವಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದ ಕರೆ ಕಳಿಸಿದ್ದು ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬರ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ನೀವು ಬಂದಿದ್ದು ಸಮಾ. ನಮಗು ಟಪಾಲ್ ಕಳಿಸಿದ್ದು ನಾನು ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬರ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ಓಹೋ ವಳ್ಳೇದು ನಡೀರಿ ವಬ್ಬರಿಗಿಂತ ಇಬ್ಬರು ಲೇಸು. ಪಂಚಾಂಗ ತಂದಿದ್ದೀರ ಪಂಚಾಂಗ ಹೋದ್ರೆ ನಕ್ಷತ್ರ ಹೋಗುತ್ತೆ ನಡೀರಿ ಹೋಗೋಣ.

ದೇವೇಂದ್ರ: ಪುರೋಹಿತರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

ಪುರೋಹಿತರು: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೇಳೈಯ್ಯ ದೇವೇಂದ್ರ ಭೂಪಾಲ ಅಯ್ಯ ದೇವೇಂದ್ರ ಭೂಪಾಲ ನಮ್ಮನ್ನು ಇಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕರೆಸಿಕೊಂಡ ಕಾರಣವೇನು.

ದೇವೇಂದ್ರ: ಸ್ವಾಮಿ ಪುರೋಹಿತರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನನ್ನ ಅನುಜನಾದ ಸೂರ್ಯದೇವನಿಗೆ ಕನ್ಯಾಧಿಯಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಪಂಚಾಂಗವನ್ನು ನೋಡಿ ಹೇಳುವಂಥವರಾಗಿರಿ.

ಪುರೋಹಿತರು: ದೇವೇಂದ್ರ ಭೂಪಾಲ ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಆಗಲಿ. ಈವಾಗ ಇರೋದು ಪಂಚಾಂಗ ವೃಷಭ ಮಿಥುನ ಕನ್ಯಾ ತುಲಾ ವೃಶ್ಚಿಕ ಏನು ಸ್ವಾಮಿ ಈವಾಗ ಮೀನ ಚೈತ್ರ ಮಕರ ಸಂಕ್ರಮಣ ಈ ತಿಂಗಳು ದಿವಸ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲಾ. ಮುಂದೆ ವೈಶಾಖ ಶುದ್ಧ ಪಂಚಮಿ ಲಗ್ನ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಆವಾಗ ಮಾಡಬಹುದು ಪ್ರಶಸ್ತವಾಗಿದೆ.

ದೇವೇಂದ್ರ: ಪುರೋಹಿತರೆ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಆಗಲಿದೆ. ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಇವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ವುಡುಗೋರೆ ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸುವಂಥವನಾಗು.

ಮಂತ್ರಿ: ರಾಜೇಂದ್ರ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಪುರೋಹಿತರೆ ನಾನು ಕೊಡುವ ವುಡುಗೋರೆ ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂಥವರಾಗಿರಿ.

ಕಶ್ಯಪ: ಮಗು ದೇವೇಂದ್ರ ಪುರೋಹಿತರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮೀನ ಚೈತ್ರ ತಿಂಗಳು ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡೋಣ ಸುಮ್ಮನಿರಪ್ಪ ಕಂದಾ.

ದೇವೇಂದ್ರ: ತಂದೆಯವರೆ ನಿಮ್ಮ ವಚನವನ್ನು ಮೀರಿದವರಿಗೆ ಘೋರವಾದ ಕಷ್ಟಗಳು ವುಂಟಾಗುವುದೆಂದು ಹೇಳುವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ವಚನವನ್ನು ಮೀರಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲವೈ ತಂದೆಯವರೆ.

ಕಶ್ಯಪ: ಮಗು ದೇವೇಂದ್ರ ಹಾಗಾದರೆ ಹೋಗೋಣ ನಡೆ.

ನಾರದ: ನಾರಾಯಣ ನಾರಾಯಣ ಇಲ್ಲಿನವರೆವಿಗು ನಡೆದ ವಿಚಾರವೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಾಯಿತು ಈಗಲೇ ವೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಆ ವಿಷ್ಣುವಿಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿ ಕಾಣದವನಂತೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುತ್ತೇನೆ ನಾರಾಯಣ ನಾನು ಈಗಲೇ ಹೋಗುವೆನು.

ಪದ

ದೇವಳಿಗೀತ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸಮೇತ ಲೀಲಾ ಮಾನಸರೂಪ
ದೇವಾ ದೇವಾ ನಾರಾಯಣ ||

ಸ್ತೋತ್ರ:

ವುಡುಪಿ ಕೃಷ್ಣ ಪೊಡವಿಗೊಡೆಯ ಬಿಡದೆ ನಾಂ ನಿನ್ನ ಅಡಿಗೇರಗುವೆ ||
ಕಡಲಶಯನಾ ಬಡವರನ್ನು ಬಿಡದೆ ಸಲಹೋ
ಮೃಡನ ಸಖನೆ ನಾರೀಜನರ ಸೀರೆ ಸೆಳೆದು ಚೋರತನದಿ
ಮರವನೇರಿ ಕ್ಷೀರವನ್ನೆ ಸೂರೆಗೊಳ್ಳ ಮಾರಜನಕಾ
ಮೋಹನಾಂಗಾ ಕೃಷ್ಣಾ ಕೃಷ್ಣಾ ದೇವಾ||ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸತಿಯಿ
ರೊಲಿಸಿಕೊಂಡು ಅಷ್ಟ ಭಾಗ್ಯವ ನೀಗಿದೆ ಕೃಷ್ಣಾ ಕೃಷ್ಣಾ ದೇವಾ ||

ಭಾಮಿನಿ

ಇತ್ತಲಾ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನು ಸಂತೋಷದಿಂದ
ಕುಳಿತಿರುವ ಸಮಯದೊಳಾಕ್ಷಣ ತ್ರಿಲೋಕ
ಸಂಚಾರಿಗಳಾದ ನಾರದ ಮುನಿಗಳು ಬರುತ್ತಿರಲಾಗ ||

ನಾರದ: ನಾರಾಯಣ ನಾರಾಯಣ ಇಲ್ಲಿ ವುಭಯತ್ರರು ಕುಳಿತಿರುವರು. ಈವಾಗ ವಳೈಯ ಸಮಯ. ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಚಾಡಿಬೀಜವನ್ನು ಬಿತ್ತುತ್ತೇನೆ. ಏನಾಗುವುದೋ ನೋಡುತ್ತಾ ಯಿರಿ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

ಕೃಷ್ಣ: ನಾರದ ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೆಳು.

ನಾರದ: ಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಆಶೀರ್ವಾರದಿಂದ ಧನ್ಯನಾದೆನು.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ: ನಾರದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಪದ

ಕೇಳೈ ನಾರದ ಮುನಿಪ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕವ

ತಿರುಗಿ ಬಂದಿರುವೆ ಪೇಳು ನಾರದ ನೀನು ||

ಕೃಷ್ಣ: ನಾರದ ಯಾವ ಯಾವ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಸಮಾಚಾರಗಳು ನಡೆದಿರುವುವು ತಿಳಿಸುವಂಥವನಾಗು.

ನಾರದ: ಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಪದ

ಕೇಳೈ ವೈಕುಂಠನಾಥ ಪೇಳುವೆ ನಾ ನಿನಗೆ

ಆಶ್ಚರ್ಯರವಾಗಿದೆ ಕೇಳೈಯ್ಯ ನೀನು ಪೆಂದೋಟಪುರದರಸ

ಮಯಬ್ರಹ್ಮನ ಕುವರಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿಗುನ್ನತವಾಗಿ

ಇರುವಳು ದೇವಾ ರೂಪಿನೊಳು ಅತಿಚೆಲ್ಲೆ

ಆಲಸ್ಯ ಮಾಡಬೇಡಿ ತರಬೇಕು

ದೇವಾ ತರಬೇಕು ನೀವು ನಾರಾಯಣಾ ||

ನಾರದ: ಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮ ನಾನು ಸಮಸ್ತ ಲೋಕವನ್ನು ತಿರುಗಿಕೊಂಡು ಬಂದೆನು. ಆ ಪೆಂದೋಟಪುರದಮಯಬ್ರಹ್ಮನ ಕುಮಾರಿ ಇದ್ದಾಳಲ್ಲಾ ನಿನ್ನ ಸತಿಯಾದ ಲಕ್ಷ್ಮಿದೇವಿ ಇಲ್ಲಾ ಸತ್ಯಭಾಮೆಯು ಇಲ್ಲಾ, ಆಹಾ ಅವಳ ರೂಪು ಅವಳ ಸೌಂದರ್ಯರ ಅವಳ ನಡು ಅವಳ ಕಣ್ಣು ಹುಬ್ಬುಗಳು, ಆಹಾ ಎಷ್ಟೆಂದು ಹೇಳಲಿ ಪರಮಾತ್ಮ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಪದ

ದಶಾವತಾರವ ಎತ್ತಿದರು ನಿಮಗೆ ಅಂತಾ ಕಾಮಿ

ಯು ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲಾ ನಾರಾಯಣಾ ||

ನಾರದ: ಪರಮಾತ್ಮ ಆ ಕನೈಯನ್ನು ತಂದು ಲಗ್ನವಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ವೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ಆದಿಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂತೆ ತೋರುವಳು. ತಿಳಿದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ವಂಚಿಸಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತೇನೆ ಇದರ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟ.

ಕೃಷ್ಣ: ನಾರದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಪದ

ಅಂಥವಳಾದ ಮೇಲೆ ಕನೈಯ ತರುವೆನು ||

ಕೃಷ್ಣ: ನಾರದ ಹಾಗಾದರೆ ಆ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ತರುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ತ್ರಿಲೋಕ ಸಂಚಾರಿಯಾಗಿ ತೆರಳುವನಾಗು.

ನಾರದ: ನಾರಾಯಣ ನಾರಾಯಣ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಚಾಡಿ ಬೀಜವನ್ನು ತಳಿದಿದ್ದಾಯಿತು. ಈಗಲೆ ಆ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕೃಷ್ಣನ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿ ಈವರರು ಜಗಳವಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಕಂಡು ಕಾಣದವನಂತೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುವೆನು ನಾನು ತೆರಳುತ್ತೇನೆ.

ಭಾಮಿನಿ

ಇತ್ತಲಾ ನಾರದರು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ
ಬೋಧನೆಯ ಹೇಳಿ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರಲಾಗಾ ||

ನಾರದ: ಗೋವಿಂದ ಮಾಧವ ಗೋಪಾಲ ಕೇಶವಾ
ನರಸಿಂಹನಾರಾಯಣಾ ರಾಮ ರಾಘವ
ರಾಜೀವಲೋಚನ ಕಾಮಿತಫಲದ ಕರಿವರದಾ ನಾರಾಯಣಾ
ದೇವಾ ||ನಾರಾಯಣ ನಾರಾಯಣ||

ಮಯಬ್ರಹ್ಮನ ಸಭೆ

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ನಾರದ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

ನಾರದ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೇಳೈಯ್ಯ ಮಯಬ್ರಹ್ಮದೇವ.

ಪದ

ಮೂರು ಲೋಕವನ್ನು ಚರಿಪ ನಾರದ ಋಷಿಯೆ
ಯಾವ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನು ವಾರ್ತೆಯೂ ||

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ನಾರದ ಮಹಾತ್ಮರೆ, ತಾವು ತ್ರಿಲೋಕ ಸಂಚಾರಿಗಳು ಯಾವ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಸಮಾಚಾರಗಳು
ನಡೆದಿರುವುವು. ಮರೆಮಾಜದೆ ಹೇಳುವಂಥವರಾಗಿರಿ.

ನಾರದ: ನಾರಾಯಣ ನಾರಾಯಣ ರಾಜೇಂದ್ರ ಸಕಲ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹೆಸರೇಳಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಭಯದಲ್ಲಿ ಇರುವರಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ
ಇಲ್ಲವೈಯ್ಯ ರಾಜೇಂದ್ರ.

ಪದ

ಕೇಳೈ ನಾರದ ಮುನಿಪ ಧರೆಯೊಳಗೆನ್ನನು ಭಜಿಸು
ವರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಹೇಳೈ ನಾರದ ನೀನು ||

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ನಾರದ ಮಹಾತ್ಮರೇ, ಈ ಧಾರುಣಿಯ ಮೇಲಿರುವ ರಾಜಾಧಿರಾಜರಿಗೆಲ್ಲಾ ವೀರಾಧಿವೀರ ಮಯಬ್ರಹ್ಮ ಭೂಪಾಲನ ಭಯ ಇರುವುದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅವರ ಕರ್ಮವನ್ನು ಕಡೆಮಾಡಿ ಧರ್ಮವನ್ನು ಆಚರಿಸುವರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಹೇಳುವಂಥವರಾಗಿರಿ.

ನಾರದ: ಅಯ್ಯ ಮಯಬ್ರಹ್ಮದೇವ ಈ ಧಾರುಣಿಯ ಜನರು ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ ಅಪಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುವರು ಅದನ್ನು ಕಂಡು ನಿನಗೆ ತಿಳಿಸೋಣವೆಂದು ಬಂದೆನು ನಾರಾಯಣ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ನಾರದ ಮಹಾತ್ಮರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಕಂಡು ಅಪಹಾಸ್ಯ ಮಾಡಲು ಕಾರಣವೇನು ಅಂಥ ವೀರಾಧಿವೀರರು ಯಾರಿರುವರು.

ನಾರದ: ಅಯ್ಯ ಮಯಬ್ರಹ್ಮದೇವ ತಿಳಿದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಹೇಳೋಣವೆಂದರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಚಾಡಿಕೋರ ನಾರದ ಎಂದು ಅಪಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುವರು ಹೇಳಿದರು ಕಷ್ಟ ಹೇಳದೆ ಇದ್ದರು ಕಷ್ಟ ತಿಳಿದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ವಂಚಿಸಬಾರದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಪದ

ಇದಕೆ ಯೋಚನೆ ಯಾಕೆ ನಾರದ ಮುನಿವರ
ಹರುಷದಿಂದಲಿ ನನಗೆ ಪೇಳಿರಿ ನೀವು ||

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಸ್ವಾಮಿ ನಾರದ ಮಹಾತ್ಮರೆ ನಿಮಗೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯು ಬರದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಯಾವ ದ್ರೋಹಿಯ ಏನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿರುವನು ಮರೆ ಮಾಡದೆ ಹೇಳುವಂಥವರಾಗಿರಿ.

ನಾರದ: ಅಯ್ಯ ಪರಮಾತ್ಮನು ನಿನ್ನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿರುವರು.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ನಾರದರೆ ಪರಮಾತ್ಮನು ನಿನ್ನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬರುವರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಪರಮಾತ್ಮನು ಬರುವಂತೆ. ನೀನು ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಶ್ರುಂಗಾರ ಮಾಡಿಸಿ ಕೇರಿಕೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುತ್ತಿನ ತೋರಣಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ನಾರಾಯಣನು ಬರುವುದನ್ನೆ ಯದುರು ನೋಡೋಣ.

ನಾರದ: ಪರಮಾತ್ಮನು ನಿನ್ನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿನ್ನೊಡನೆ ಖಾಡಾಖಾಡಾ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಿ ನಿನ್ನ ಮಗಳಾದ ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿಯನ್ನು ಕದ್ದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಲಗ್ನವಾಗುವೆನೆಂದು ಹೊರಟಿರುವರು. ನೀನು ಮಾತ್ರ ಆತನೊಡನೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಮಾಡಬೇಡ ಎಚ್ಚರಿಕೆ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ನಾರದ ಮಹಾತ್ಮರೆ, ಸುಳ್ಳು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಡಿ. ಆ ನಾರಾಯಣನು ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿನ್ನನ್ನು ಜೈಸುವುದುಂಟೆ ಯಾವುದನ್ನು ಮರಮಾಜದೆ ಹೇಳುವಂಥವರಾಗಿರಿ.

ನಾರದ: ಅಯ್ಯ ಮಯಬ್ರಹ್ಮದೇವ ನಾನು ಸುಳ್ಳು ಮಾತು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನೀನು ಆತನೊಂದಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಮಾಡಬೇಡ. ನಾನು ಗಮನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ನಾರಾಯಣ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ, ನಾರದ ಮಹಾತ್ಮರು ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೇಳಿದೆಯಾ. ಆ ನಾರಾಯಣ ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸೇನಾ ಸಮೂಹವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಂಥವನಾಗು.

ಮಂತ್ರಿ: ರಾಜೇಂದ್ರ ನಿಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಆಗಲಿ.

ನಾರದ: ನಾರಾಯಣ ನಾರಾಯಣ ಈವಾಗ ಈ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಚಾಡಿ ಬೀಜವನ್ನು ಬಿತ್ತಿದ್ದಾಯಿತು. ಹ್ಯಾಗೆ ಉರಿಯುವುದೋ ನೋಡುತ್ತಾ ಯಿರಿ. ನಾನು ಈಗಲೇ ಗಮನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಕೃಷ್ಣ: ಭಲೈ ಸಾರಥಿ ಆ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ವೈಕುಂಠವಾಸನಾದ ನಾರಾಯಣ ದೇವರು ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬರುವರೆಂದು ತಿಳಿಸು. ಒಳ್ಳೆ ಮಾತಿನಿಂದ ಅವನ ಕುಮಾರಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾನೋ ಅಥವಾ ವೈರದಿಂದ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವನೋ ಯಾವುದನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬರುವನಾಗು.

ಚಾರಕ: ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ ಈಗಲೇ ಹೋಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ.

ಭಾಮಿನಿ

ಇತ್ತಲಾ ಓರ್ವ ಚಾರಕನು ನಾರಾಯಣನ ವಿಷಯವಂ
ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರಲಾಗ ಲಾಕ್ಷಣ
ಇತ್ತಲಾ ಮಯಬ್ರಹ್ಮದೇವರು ಸಂಭ್ರಮದಿ ಕುಳಿತಿರಲಾಗಾ ||

ಚಾರಕ: ಮಯಬ್ರಹ್ಮ ದೇವರಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ. ಸ್ವಾಮಿ ಮಯಬ್ರಹ್ಮದೇವರೆ ವೈಕುಂಠ ವಾಸನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನು ನಿಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರಂತೆ. ಒಳ್ಳೆ ಮಾತಿನಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಮಗಳಾದ ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಲಗ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿಯಂತೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಖಾಡಾ ಖಾಡಾ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುತ್ತಾರಂತೆ.

ಭಾಮಿನಿ

ಚರ ನುಡಿಯ ಕೇಳಿದಾಕ್ಷಣ ಸಿಡಿಲು ಗರ್ಜನೆಯಂತೆ
ಗರ್ಜಿಸಿ ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯೊಡನೆ ಸೇನಾ
ಸಮೂಹವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸೆಂದು ನುಡಿದನಾಗಾ ||

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಸೇವಕನು ಆಡಿದ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದೆಯಾ ಆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬರುವನಂತೆ. ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಸೇನಾ ಸಮೂಹವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಂಥವನಾಗು.

ಮಂತ್ರಿ: ರಾಜೇಂದ್ರ ನಿಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಸೇನಾ ಸಮೂಹವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಚಾರಕ: ಮಯ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಚಾರನೆ ವರ್ತಮಾನವೇನು.

ಚಾರಕ: ಸ್ವಾಮಿ ಮಯಬ್ರಹ್ಮ ದೇವರೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣದೇವರು ನಿಮ್ಮ ದ್ವಾರ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀಕ್ರಿಷ್ಣನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವನಂತೆ ನೀನು ಅವನೊಡನೆ ರಣಾಗ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಜೈಸುವಂಥವನಾಗು.

ಮಂತ್ರಿ: ರಾಜೇಂದ್ರ ನಿಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ನಾನು ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಿ ಜೈಸುತ್ತೇನೆ,

ಮಂತ್ರಿ: ಯಲವೋ ಕೃಷ್ಣ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. ನೀನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲು ಕಾರಣವೇನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಪೇಳಬೇಕು ಕಳ್ಳ ಕ್ರಿಷ್ಣ.

ಪದ

ದುರುಳ ಮಂತ್ರಿಯೆ ಕೇಳು ದುರುಳತನವು

ನಿನಗೆ ತರವಲ್ಲ ಕೇಳು ನೀನು ||

ಕೃಷ್ಣ: ಯಲವೋ ನೀಚ ಮಂತ್ರಿ. ವಳ್ಳೆಯಮಾತಿನಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಅರಸನು ಅವನ ಕುಮಾರಿಯನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಲಗ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿ ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಸೂರೆ ಮಾಡುವೆನು.

ಮಂತ್ರಿ: ಯಲವೋ ಕೃಷ್ಣ ಹಾಗಾದರೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಯದುರಾಗು.

ಸೂರ್ಯ ವಿವಾಹ

(ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಮಯಬ್ರಹ್ಮನ ಯುದ್ಧ ಮಂತ್ರಿ ಮೂರ್ಛೆ)

ಕೃಷ್ಣ: ಯಲವೋ ಮಂತ್ರಿ ನಿನ್ನ ಪಾಡೇನಾಯಿತು ನೋಡಿದೆಯಾ.

ಭಾಮಿನಿ

ಇತ್ತಲಾ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನ ಬಾಣದಿಂದ

ಮಂತ್ರಿಯು ಮೂರ್ಛಿಸಲಾಗಲಾಕ್ಷಣಾ ಇದ ತಿಳಿದ

ಓರ್ವ ಚಾರಕನು ಮಯಬ್ರಹ್ಮನಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಾ ||

ಚಾರಕ: ಮಯಬ್ರಹ್ಮ ದೇವರಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಚಾರನೆ ವರ್ತಮಾನವೇನು.

ಚಾರಕ: ಸ್ವಾಮಿ ಮಯಬ್ರಹ್ಮದೇವರೆ ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಯು ಆ ಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನೊಡನೆ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಿ ಸೋತೋದ್ದು ಕಣಪೊ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಅಯ್ಯ ಸಾರಥಿ ಆ ಕಳ್ಳ ಕ್ರಿಷ್ಣನು ನನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ಮೂರ್ಛೆ ಕೆಡಹಿದನೆ ಭಲಾ ಭಲಾ ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಅವನ ಶೌರ್ಯ ಸಾಹಸವನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಪದ

ಕಾಂತಾಪತಿಯೆ ಕೇಳು ಧುರದೊಳು ನಿನ್ನನು
ಜೈಸುವೆನು ಸಮರದಿ ನಾನೀಗ ಬೇಗಾ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಯಲವೋ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನೆ ಕೇಳು ನಾನು ನಿನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಬಯಸಿ ಬಂದಿರುತ್ತೇನೆ ನಿನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಲಗ್ನ
ಮಾಡುವೆಯೊ ಅಥವಾ ವೈರದಿಂದ ಕಾದುವೆಯೋ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಹೇಳುವಂಥವನಾಗು.

ಪದ

ಧುರದೋಳ್ ನನ್ನನು ಜೈಸುವೆಯಾರರುಂಟು
ಮೂರುಲೋಕದೊಳು ಕಾಣೆ ಕೇಳೈಯ್ಯ ನೀನು ||

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಯಲವೋ ಕಳ್ಳ ಕೃಷ್ಣ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು ನನ್ನನ್ನು ಗೆಲ್ಲುವಂಥ ಶೂರರನ್ನು ಈ ಮೂರು ಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲಾ.
ಮದಕರಿಯ ಸ್ವಪ್ನ ಕೇಸರಿಯಾದ ಸಿಂಹವು ಬರಲು ಆನೆಯು ಬದುಕುವುದುಂಟೆ ವೀರಾಧಿವೀರನಾದ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ನೀನು
ಬಂದು ಬದುಕುವುದುಂಟೆ. ಬಂದ ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೊರಡುವಂಥವನಾಗು.

ಪದ

ರಣಹೇಡಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಕೇಳು ನಿನ್ನ ಶೌರ್ಯವ ನಾನು ||
ಚಕ್ರದಿಂ ಹರಿಸುವೆ ಕೇಳಲೋ ನೀನು ||

ಕೃಷ್ಣ: ಯಲವೋ ಬ್ರಹ್ಮ ನನ್ನನ್ನು ಜೈಸುವಂಥ ಶೂರನನ್ನು ಈ ಮೂರು ಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲಾ ನಿನ್ನ ಶೌರ್ಯ ಸಾಹಸವನ್ನು
ನೋಡುತ್ತೇನೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಯದುರಾಗುವಂಥವನಾಗು.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಯಲವೋ ಕ್ರಿಷ್ಣ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಪದ

ಹಸುರು ಪಂಥವ ನಾನು ಬಿಡುವೆನು ಸಮರದಿ ನಿನ್ನ
ಶೌರ್ಯವ ನಾನು ನೋಡುವೆ ಈಗಾ ||

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಯಲವೋ ಭಂಡನಾದ ನಾರಾಯಣನೆ ಕೇಳು. ನೀನು ಹಿಂದೆ ಹಮ್ಮಿನಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮನ ವುದರವನ್ನು ಹೊಕ್ಕು ಈಚೆಗೆ ಬರಲು
ದಾರಿತಪ್ಪಿ ಆ ಬ್ರಹ್ಮನ ಅದೋದ್ಭವದಲ್ಲಿ ಇಳಿದಂಥವನು ನೀನು ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ನಿನಗೆ ಅದೆಕ್ಷಜನೆಂದು ಹೆಸರಾಗಲಿಲ್ಲವೆ. ಛೆ ಭಂಡ ನಿನ್ನ
ಭಂಡ ಮಾತುಗಳು ಹಾಗಿರಲಿ. ಮರಿಯಾದೆಯಿಂದ ನಿನ್ನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ತೆರಳುವಂಥವನಾಗು.

ಕೃಷ್ಣ: ಎಲವೋ ಭ್ರಷ್ಟ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಪದ

ವುರುಗ ಬಾಣವ ನಾನು ಬಿಡುವೆನು ಭರದೊಳು
ಸಮರದೊಳು ಹಾರಿಸುವೆ ನಿನ್ನನು ನಾನು ||

ಕೃಷ್ಣ: ಎಲವೊ ಅಧಮನಾದ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನೇ ಕೇಳು. ಸಹಸ್ರ ಸಂಖ್ಯೆಯುಳ್ಳ - ಉರಗ ಬಾಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಜ್ವಾಲೆಯನ್ನು ತಡೆದುಕೊಂಡು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಯದುರಾಗು ವಂಥವನಾಗು.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಯಲವೊ ಕೃಷ್ಣ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳುವಂಥವನಾಗು.

ಪದ

ಗರುಡ ಶರವನು ನಾನು ಬಿಡುವೆನು ಭರದೊಳು ನಿನ್ನ
ಶೌರ್ಯವ ನಾನು ನೋಡುವೆ ಈಗ ||

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಯಲ ಅಧಮ, ನೀನು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ವುರಗ ಬಾಣವನ್ನು ಮಧ್ಯಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕತ್ತರಿಸಿ ಪುನಹ ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಗರುಡ ಬಾಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಿನ್ನ ತಲೆಯನ್ನು ಹಾರಿಸುತ್ತೇನೆ ನನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲೋ ಅಧಮ.

ಪದ

ಅಗ್ನಿ ಬಾಣವ ನಾನು ಬಿಡುವೆನೂ ನೋಡಲವೊ
ಸುಟ್ಟು ಬಿಡುವೆನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳಲೋ ಅಧಮ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಯಲಾ ಅಧಮನಾದ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನೇ ಕೇಳು. ನೀನು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಅಗ್ನಿಬಾಣವನ್ನು ಮಧ್ಯಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕತ್ತರಿಸಿ ಪುನಹ ನಾನು ಅಗ್ನಿ ಬಾಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಜ್ವಾಲೆಯನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುವಂಥವನಾಗು ಅಧಮ.

ಪದ

ಶರಗಳಾ ಬಿಡುವೆನು ಅಧಮನೆ ನಿನಗೀಗಾ ||

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಎಲಾ ಚೋರನಾದ ಕ್ರಿಷ್ಣನೇ ಕೇಳು, ನೀನು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಅಗ್ನಿಬಾಣವನ್ನು ಮಧ್ಯಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕತ್ತರಿಸಿ ನನ್ನ ಬತ್ತಳಿಕೆಯೊಳಗಿರುವ ಕಾಲಮೇಘದ ಮಳೆಯನ್ನು ಸುರಿಸಿ ನಿನ್ನನ್ನು ನಿನ್ನ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಸಹ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ ನೋಡುವಂಥವನಾಗಲೋ ಅಧಮಾ.

ಕೃಷ್ಣ: ಯಲವೋ ಬ್ರಹ್ಮ ಎಂಜಲೆಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಜೀವಿಸಲಾರದೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವೆಯಾ ಭ್ರಷ್ಟ ನನ್ನಲ್ಲಿ ರಣಾಗ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಮರಣ ವೊಂದಬೇಡ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಯದುರಾಗುವಂಥವನಾಗು.

ಪದ

ಮಡದಿ ಆಸೆಯ ಬಿಟ್ಟು ಸಮರಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲ
ಕೊಲ್ಲದೆ ಬಿಡುವನಲ್ಲವೋ ನಾನು ||

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಯಲವೋ ಭ್ರಷ್ಟಾ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಭೋಜನವನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಂತೋಷಪಡುವರು. ಗೋವುಗಳು ಎಳೆಹುಲ್ಲನ್ನು ತಿಂದು ಸಂತೋಷಪಡುವವು. ಸತಿಯನ್ನು ಅಗಲಿದ ಗಂಡನು ಬಂದರೆ ಸಂತೋಷಪಡುವಳು. ನಿನ್ನೊಡನೆ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಿ ನಾನು ಸಂತೋಷಪಡುವೆನು. ಯಲವೋ ಭ್ರಷ್ಟ ನಿನ್ನ ಮಡದಿ ಮಕ್ಕಳ ಆಸೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಯದುರಾಗುವಂಥವನಾಗು.

(ಯುದ್ಧ-ಕೃಷ್ಣ ಮೂರ್ಛೆ)

ಭಾಮಿನಿ

ಇತ್ತಲಾ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನ ಬಾಣದಿಂದಾ
ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನು ಮೂರ್ಛಿಸಲಾಗಲಾಕ್ಷಣ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನು ಮೂರ್ಛಿಯಿಂದೆದ್ದು
ಓವರ ಚಾರಕನೊಡನೆ ಮಂದಿ ಮಾರ್ಬಲ ಸಹಿತ
ವೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದೆನುತ ತಿಳಿಸಲಾಗ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಅಯ್ಯ ಸೇವಕಾ ಈ ಮಯ ಬ್ರಹ್ಮನಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಲು ಅಜರುದ್ರಾದಿಗಳಿಗೂ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸೇನಾ ಸಮೂಹವನ್ನು ವೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ಹೊರಡಿಸುವಂಥವನಾಗು.

ಈಶ್ವರನ ಸಭೆ

ಸ್ತೋತ್ರ:

ಶಂಕರ ಪರಮೇಶ ಮಹೇಶಾ
ದುರುಳ ವಿನಾಶ ಕರ್ಮದಿ ಭೂಷಾ
ಶಂಕರ ಪರಮೇಶ ತ್ರಿಪುರ ಹರ ಸುರ ಬವರ
ಬೇಡಲು ಹರಿಹರ ಅಳವಲ್ಲಾ ಶಂಕರ
ಪರಮೇಶ ಮಹೇಶಾ ಜಯ ಜಯ
ನಮಃ ಪಾರ್ವತೀ ಪತೆ ಹರಹರ ಮಹದೇವಾ||

ಶ್ರೀ ಗುರು ಮಂತ್ರ

ಓಂ ಮೃತ್ಯುಂಜಯಾಯ ರುದ್ರಾಯ ನೀಲಕಂಠಾಯ

ಶಂಭುವೇ ಅಮೃತೇಶಾಯ ಸ್ವವಾರಯ ಮಹಾದೇವಾನುತೆ ನಮೋ ನಮಃ ||

ದೇವತೆಗಳು: ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುವೆವು.

ಈಶ್ವರ: ದೇವತೆಗಳೆ ಇಮಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೆಳಿರೈ ದೇವತೆಗಳೆ.

ದೇವತೆಗಳು: ಪರಮಾತ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಆಶೀರ್ವಾರದದಿಂದ ನಾವು ಧನ್ಯರಾದೆವು.

ಭಾಮಿನಿ

ಇತ್ತಲಾ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಸಕಲ ವೈಭವದಿಂದ

ಕುಳಿತಿರುವ ಸಮಯೊಡೊಳಾಗಲಾಕ್ಷಣ

ತ್ರಿಲೋಕ ಸಂಚಾರಿಗಳಾದ ನಾರದರು ಬರುತಿರಲಾಗಾ ||

ಪದ

ಶಂಕರ ಗಿರಿಜೇಶ ಸದಾಶಿವ ಲಂಕಾಧೀಶ

ಬಿಂಕವಿನಾಶ ಶಂಕರ ಗಿರಿಜೇಶ ಸದಾಶಿವ ||

ನಾರದ: ನಾರಾಯಣ ನಾರಾಯಣ ಇಲ್ಲಿ ಉಭಯತ್ರರು ಕುಳಿತಿರುವರು ಈವಾಗ ವೆಳೈಯ ಸಮಯಾ ಇಲ್ಲಿ ಚಾಡಿಬೀಜವನ್ನು ಬಿತ್ತುತ್ತೇನೆ.

ಹ್ಯಾಗೆ ಉರಿಯುವುದೋ ನೋಡುತ್ತಾ ಯಿರಿ. ನಾರಾಯಣ ನಾನು ಈಗಲೇ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.

ಪದ

ಸಾಂಬಶಿವಾಯ ನಮೋ ರಜತಾಗಿರಿ ಸಾಂಬಶಿವಾಯ

ನಮೋ ಶಾಂಭವಿ ಮನೋಹರ

ಕೃಪಾಕರ ಶಿವಾ ಸಾಂಬಶಿವಾಯ ನಮೋ ||

ನಾರದ: ಪರಮಾತ್ಮ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು ಪಾರ್ವತಾ ದೇವಿ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

ಈಶ್ವರ ಪಾರ್ವತಿ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೆಳೈ ನಾರದ.

ಈಶ್ವರ: ನಾರದ ತ್ರಿಲೋಕದ ವಿಚಾರವೇನಾದರು ಇದ್ದರೆ ತಿಳಿಸು.

ನಾರದ: ಪರಮಾತ್ಮ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಪದ

ಕಂಡಿದ್ದನ್ನ ಹೇಳಿದರೆ ಕೊಂಡಿಕಾರ

ಎನ್ನುವರು ನಾರಾಯಣಾ ದೇವಾ ||

ನಾರದ: ಪರಮಾತ್ಮ ತಿಳಿದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಹೇಳೋಣವೆಂದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಚಾಡಿಕೋರನಾರದ ಎಂದು ಅಪಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುವರು. ಹೇಳಿದರು ಕಷ್ಟ ಹೇಳದೆ ಇದ್ದರು ಕಷ್ಟ. ತಿಳಿದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ವಂಚಿಸಬಾರದು. ಸ್ವಾಮಿ ದ್ರೋಹಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಶ್ವರ: ನಾರದ ಈಗ ಯಾವ ಲೋಕದಿಂದ ಬಂದಿರುವೆ ಹೇಳು. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಯಾವ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಕೊಳ್ಳಿ ಚುಚ್ಚಿ ಬಂದಿರುವೆ ಹೇಳು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಇದು ನಿನ್ನ ಜನ್ಮ ಸ್ವಭಾವ.

ಪದ

ಮೂರು ನೇತ್ರಕೆ ಮೂರುಜನ ಸ್ತ್ರೀಯರು

ನಿಮಗಿರಬೇಕೆ ದೇವ ದೇವ

ರೂಪಿನೊಳು ಅತಿಚಲೈ ರಂಭೆ ಮೇನಕೆಗಿಂತ

ಅವಳು ನಾರಾಯಣ ದೇವಾ ||

ನಾರದ: ಸ್ವಾಮಿ ಶಂಕರಮೂರ್ತಿ ನಿಮಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಮೂರು ನೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಮೂರುಜನ ಸತಿಯರು ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕು ಮತ್ತು ಆ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನ ಕುಮಾರಿಯನ್ನು ತಂದು ಲಗ್ನವಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಕೈಲಾಸದ ಭಾಗ್ಯೋದಯವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವುದು. ಪರಮಾತ್ಮಾ ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸರಸ್ವತಿ ರಂಭೆ ಮೇನಕೆ ನಿಮ್ಮ ಸತಿಯಾದ ಪಾರ್ವತಾದೇವಿಗಿಂತಲೂ ಅತಿ ಚೆಲುವೆಯಾಗಿರುವ. ಮಯಬ್ರಹ್ಮನ ಕುಮಾರಿಯಾದ ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿಯನ್ನು ತಂದು ಲಗ್ನವಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯವೆ ಭಾಗ್ಯ ಪರಮಾತ್ಮಾ ನಾರಾಯಣ ನಾರಾಯಣ.

ಈಶ್ವರ: ನಾರದ ಆ ಕನ್ಯೆಯು ಅಂಥ ಅತಿ ಚಲೈಯಾಗಿರುವಳೆ.

ನಾರದ: ಆಹಾ ಪರಮಾತ್ಮ ಅವಳ ರೂಪು ಅವಳ ಸೌಂದರ್ಯರ ವರ್ಣಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವುದು ಪರಮಾತ್ಮಾ.

ಈಶ್ವರ: ನಾರದ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಬೇಡ ನಿಜವಾಗಿದ್ದರೆ ಹೇಳು.

ನಾರದ: ಪರಮಾತ್ಮ ಆತನ ಕುಮಾರಿಯನ್ನು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೇಳಿದರೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆತನಲ್ಲಿ ಖಾಡಾಖಾಡಿ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಿ ಆತನನ್ನು ಜೈಸಿದರೆ ಆತನು ಕುಮಾರಿಯನ್ನು ಕೊಡುವನು ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆ ಪರಮಾತ್ಮ ತಿಳಿದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ವಂಚಿಸಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟ ನಾರಾಯಣ ನಾರಾಯಣ.

ಈಶ್ವರ: ನಾರದ ಆ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ನಾನು ತರುತ್ತೇನೆ ನೀನು ತೆರಳುವಂಥವನಾಗು.

ನಾರದ: ಪರಮಾತ್ಮ ನಾನು ಈಗಲೇ ಗಮನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಹಚ್ಚಿದ್ದಾಯಿತು ಹ್ಯಾಗೆ ವುರಿಯುವುದೋ ನೋಡುತ್ತಾ ಯಿರಿ.

ಪದ

ಹರಿನಾರಾಯಣ ಹರಿನಾರಾಯಣ

ಹರಿನಾರಾಯಣ ಎನು ಮನವೆ

ನಾರಾಯಣನೆಂಬೋ ನಾಮದ ಮಂತ್ರವ

ನಾರದ ಬಿತ್ತಿ ಧರೆಯೊಳಗೆ ನಾರಾಯಣಾ ದೇವಾ ||

ಈಶ್ವರ: ಸೇವಕಾ ನಮ್ಮ ರತ್ನ ಖಚಿತವಾದ ರಥವನ್ನು ಆ ಪೆಂದೋಟಪುರಕ್ಕೆ ಹೊಡೆಯುವನಾಗು.

ಚಾರಕ: ಪರಮಾತ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತೇನೆ.

ಭಾಮಿನಿ

ಇತ್ತಲಾ ನಾರದ ಮುನಿಗಳು ಪರಮೇಶ್ವರಗೆ

ಬೋಧನೆಯ ತಿಳಿಸಿ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನ

ಪಟ್ಟಣಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದೆನುತ ಬರುತಿರಲಾಗ ||

ನಾರದ: ನಾರಾಯಣ ನಾರಾಯಣ ನಾನು ಈಗಲೇ ಆ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಇಲ್ಲಿನ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಈವರರು ಜಗಳ ಮಡುವಂಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ನೋಡುತ್ತಾ ಯಿರಿ ನಾರಾಯಣ.

ಪದ

ಏನು ಆನಂದವಾಗಿದೆ ಶ್ರೀ ಹರಿಯನಾಮ

ಏನು ಆನಂದವಾಗಿದೆ ಗಾನಲೋಲ ನಿನ್ನ

ಮಹಿಮೆಯ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುವ ಸಮಯದಿ

ಏನು ಆನಂದವಾಗಿದೆ ಶ್ರೀಹರಿ ನಾಮ ||

ನಾರದ: ನಾರಾಯಣ ನಾರಾಯಣ, ಸಾರಥಿ ನಿಮ್ಮ ಅರಸನಾದ ಆ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಾರದ ಮುನಿಗಳು ಬಂದಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿಸು.

ಸಾರಥಿ: ನಾರದ ಮುನಿಗಳ ಈಗಲೇ ಹೋಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸಾರಥಿ: ಮಯಬ್ರಹ್ಮ ಭೂಪಾಲರಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ. ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ ನಾರದ ಮುನಿಗಳು ಬಂದು ದ್ವಾರ ಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವರು.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಸಾರಥಿ ಅವರನ್ನು ಮೆಯಾರದೆಯಿಂದ ಒಳಗೆ ಬರಮಾಡು. ನಾರದ ಮಹಾತ್ಮರಿಗೆ ವಂದಿಸುವೆನು.

ನಾರದ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೆಳೈಯ್ಯ ಮಯಬ್ರಹ್ಮದೇವಾ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಅಯ್ಯ ನಾರದ, ತಾವು ತ್ರಿಲೋಕ ಸಂಚಾರಿಗಳು. ಯಾವ ಯಾವ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಸಮಾಚಾರಗಳು ನಡೆದಿರುವುವು ಮರೆಮಾಚದೆ ತಿಳಿಸುವಂಥವರಾಗಿರಿ.

ನಾರದ: ಅಯ್ಯ ಮಯಬ್ರಹ್ಮದೇವ ತಿಳಿದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಚಾಡಿಕೋರ ನಾರದ ಎಂದು ಅಪಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುವರು. ಹೇಳಿದರು ಕಷ್ಟ ಹೇಳದೆ ಇದ್ದರು ಕಷ್ಟ. ತಿಳಿದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ವಂಚಿಸಬಾರದು. ಕಡುಪರಾಕ್ರಮಿಯಾದ ನಿನಗೆ ಯಂಥ ಅಪಮಾನವು ಸಂಭವಿಸಿರುವುದಯ್ಯ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ನಾರದರೆ ಅಂಥಾ ಅಪಮಾನವು ಸಂಭವಿಸಲು ಕಾರಣವೇನು. ಅಂಥ ವೀರಾಧಿ ವೀರೆಯಾರರಿವರು. ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ತಿಳಿಸುವಂಥವರಾಗಿ.

ನಾರದ: ಅಯ್ಯ ಮಯಬ್ರಹ್ಮದೇವ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಚಿತ್ತವಿಟ್ಟು ಕೇಳು.

ಪದ

ಯೀಶನಾಣೆ ಹೇಳುವೆನು ದೋಷವಿಲ್ಲ ಕೇಳೈ ನೀನು ಶಂಕರನು
ನಿನ್ನ ಪುರಕೆ ಬರುವರು ಕೇಳು ನೀನು ನಾರಾಯಣಾ ದೇವಾ ||

ನಾರದ: ಅಯ್ಯ ಮಯಬ್ರಹ್ಮದೇವಾ ನಾನು ದೇಶ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೈಲಾಸ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದೆನು. ಆ ಕೈಲಾಸವಾಸನಾದ ಶಂಕರ ಮಹದೇವರು ನಿನ್ನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೊರಟಿರುವರಯ್ಯ ಮಯಬ್ರಹ್ಮದೇವಾ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಏನು ಏನು ನಾರದ ಮಹಾತ್ಮರೆ ಆ ಕೈಲಾಸವಾಸನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರದೇವರು ನನ್ನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬರುವರೆ. ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ, ಆ ಕೈಲಾಸವಾಸನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರ ದೇವರು ನನ್ನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬರುವರಂತೆ. ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಶೃಂಗಾರ ಮಾಡಿಸು.

ನಾರದ: ಹಾಗಲ್ಲವಯ್ಯ ಆತನು ನಿನ್ನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿನ್ನೊಡನೆ ಖಾಡಾ ಖಾಡಿ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಿ ನಿನ್ನ ಮಗಳಾದ ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿಯನ್ನು ಕದ್ದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಲಗ್ನವಾಗುವೆನೆಂದು ಹೊರಟಿರುವರೈಯ್ಯ ಮಯಬ್ರಹ್ಮದೇವಾ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ನಾರದರೆ ಹುಸಿಯ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಡಿ. ನಿಜವಾಗಿದ್ದರೆ ಹೇಳಿ ಹೊಸ ಮನುಷ್ಯರು ನನ್ನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬದುಕುವುದುಂಟೆ ನಾರದ ಮುನಿಗಳೇ.

ನಾರದ: ಅಯ್ಯ ಮಯಬ್ರಹ್ಮದೇವಾ ಅರಸರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಅತಿಶಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಬಾರದು ಆಡದೆ ಇದ್ದರೆ ತೀರದು. ಆದರೆ ನೀನು ಮಾತ್ರ ಆತನೊಂದಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಇಡಬೇಡ ಎಚ್ಚರಿಕೆ.

ಭಾಮಿನಿ

ನಾರದರ ನುಡಿಯ ಕೇಳಿದಾಕ್ಷಣ ಸಿಡಿಲು ಗರ್ಜನೆಯಂತೆ
ಗರ್ಜಿಸಿ ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಗೆ ಹೇಳಿದನೂ ಸೈನ್ಯ ಸಮೂಹವನ್ನು
ಸಿದ್ಧಪಡಿಸೆಂದೆನುತಾ ||ಹೇಳಿದನಾಗಾ ||

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ. ನಾರದರು ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೇಳಿದೆಯಾ. ಆ ನಂದಿವಾಹನನಾದ ಶಂಕರನು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ದಳಗೂಡಿ
ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ. ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಸೇನಾ ಸಮೂಹವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಂಥವನಾಗು.

ಮಂತ್ರಿ: ರಾಜೇಂದ್ರ, ನಿಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಸೇನಾಸಮೂಹವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಭಾಮಿನಿ

ಇತ್ತಲಾ ಪರಮೇಶ್ವರನು
ಮಯಬ್ರಹ್ಮನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದೆನುತ
ಸಂಭ್ರಮದಿ ಬರುತಿರಲಾಗ ||

ಈಶ್ವರ: ಯಾರಲ್ಲಿ ಸಾರಥಿ ಆ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪರಮೇಶ್ವರ ದೇವರು ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬರುವರೆಂದು ತಿಳಿಸು. ಅಲ್ಲದೆ,
ವಳೈಯ ಮಾತಿನಿಂದ ಅವನ ಮಗಳಾದ ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾನೋ ಅಥವಾ ವೈರದಿಂದ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವನೋ
ಕೇಳುವಂಥವನಾಗು.

ಸಾರಥಿ: ಸ್ವಾಮಿ ಪರಮೇಶ್ವರ ದೇವರೆ ಈಗಲೇ ಹೋಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ. ಮಯಬ್ರಹ್ಮ ದೇವರಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ. ಸ್ವಾಮಿ
ಮಯಬ್ರಹ್ಮದೇವರೆ ಕೈಲಾಸವಾಸನಾದ ಪರಮೇಶ್ವರ ದೇವರು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ವಳೈಯ ಮಾತಿನಿಂದ ನಿಮ್ಮ
ಮಗಳಾದ ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರಿಯಂತೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುತ್ತಾರಂತೆ.

ಭಾಮಿನಿ

ಚಾರ ನುಡಿಯ ಕೇಳಿದಾಕ್ಷಣ ಸಿಡಿಲು ಗರ್ಜನೆಯಂತೆ
ಘರ್ಜಿಸಿ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನು ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯೊಡನೆ
ಸೇನಾ ಸಮೂಹವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕೆಂದೆನುತ ನುಡಿದನಾಗಾ ||

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ, ಆ ಕೈಲಾಸವಾಸನಾದ ಶಂಕರನು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಸೇನಾ
ಸಮೂಹವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಂಥವನಾಗು.

ಮಂತ್ರಿ: ರಾಜೇಂದ್ರ ನಿಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಸೇನಾ ಸಮೂಹವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಯಲವೋ ನಂದಿವಾಹನನಾದ ಶಂಕರನೆ ಕೇಳು. ನೀನು ನನ್ನ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬರಲು ಕಾರಣವೇನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ
ವೇಳಬೇಕೈ ಶಂಕರಾ.

ಪದ

ಪೆಂದೋಟ ಪುರದರಸ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನೆ ಕೇಳು
ಹರುಷದಿಂದಲಿ ನನಗೆ ಕೊಡು ನಿನ್ನ ಸುತೆಯಾ ||

ಈಶ್ವರ: ಯಲವೋ ಭ್ರಷ್ಟನಾದ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನೆ ಕೇಳು ನಿನ್ನ ಮಗಳಾದ ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿಯನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಲಗ್ನ ಮಾಡಿದರೆ
ಸರಿಯಾಯ್ತು. ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ರಣಾಗ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಜೈಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ನೋಡುವಂಥವನಾಗಲೋ ಭ್ರಷ್ಟಾ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಯಲವೋ ಮಹೇಶ್ವರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಸೂರ್ಯ ವಿವಾಹ

ಪದ

ನಂದಿವಾಹನ ಕೇಳು ನೀ ಬಂದ ಪರಿಯೇನು
ಚಂದದಿಂದಲಿ ನನಗೆ ಪೇಳಿಗ ಬೇಗಾ ||

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಯಲವೋ ಪಾರ್ವತೀ ಪತಿಯಾದ ಶಂಕರನೆ ಕೇಳು ನೀನು ಬಂದ ವಿಚಾರವೇನು ಅಂದವಾಗಿ ಪೇಳಬೇಕೈ ಶಂಕರಾ.

ಪದ

ಕನ್ಯಾ ಕೇಳಲು ಬಂದೆ ಕೊಡು ನಿನ್ನ ಸುತೆಯ ||

ಈಶ್ವರ: ಯಲವೋ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನೆ ಕೇಳು ವಳ್ಳೆಯ ಮಾತಿನಿಂದ ನಿನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರಿ ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಸೂರೆ
ಮಾಡುವೆನು.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಯಲವೋ ಮಹೇಶ್ವರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಪದ

ಸುತೆಯಳ ಬಯಸಿದೆ ಹಿತದಿ ಕೇಳೈಯ್ಯ ನೀನು
ಕೊಡುವದಿಲ್ಲವೋ ನಾನು ಸುತೆಯಳ ನಿನಗೆ ||

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಯಲೈ ಕೈಲಾಸ ವಾಸನಾದ ಶಂಕರನೆ ಕೇಳು. ನನ್ನ ಮಗಳಾದ ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿಯನ್ನು ಬಯಸಿ ಬಂದಿರುವೆಯ. ನನ್ನ
ಕುಮಾರಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ರಣಾಗ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಜೈಸಿದರೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಮಹೇಶ್ವರ.

ಈಶ್ವರ: ಯಲವೋ ಮಯಬ್ರಹ್ಮ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಪದ

ಹೊಲಯನೆ ಕೇಳಲೋ ಅಧಮಾ ಸುತೆಯ ಕೊಡುವೆ

ಎಂದು ಹಿತದಿ ನಾಂ ಬಂದೆ ಕೇಳೈಯ್ಯ ನೀನು ||

ಈಶ್ವರ: ಯಲವೋ ಭ್ರಷ್ಟನಾದ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನೆ ಕೇಳು. ನೀಚವೃತ್ತಿಯುಳ್ಳವನು ದೀರ್ಘ ಕೋಪವುಳ್ಳವನು ಈ ಜನರು ಕರ್ಮ ಚಂಡಾಲನೆನಿಸುವರು. ಎಲೋ ಚಂಡಾಲ ನಿನ್ನನ್ನು ಈ ರಣಭೂಮಿಗೆ ತುಳಿದು ಬಿಡುತ್ತೇನೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಯದುರಾಗಲೋ ಭ್ರಷ್ಟಾ.

ಪದ

ಬೂದಿಬಡುಕನೆ ಕೇಳು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದಲಿ ನೀನು

ಉಬ್ಬಿ ಬಂದಿರುವೆಯಾ ಕೇಳಲೋ ನೀನು ||

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಯಲವೋ ಮಹೇಶ್ವರ ಮೃಗದೊಳಗೆಲ್ಲಾ ಗಾರ್ದಭನು ಚಂಡಾಲನೆನಿಸುವನು. ಪಕ್ಷಿಗಳೊಳಗೆಲ್ಲಾ ಕಾಗೆ ಚಂಡಾಲನೆನಿಸುವುದು. ಯತೀಶ್ವರರೊಳಗೆಲ್ಲಾ ನೀನು ಚಂಡಾಲನಾದ ಕಾರಣ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಬಗುಳಬೇಡ. ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಯದುರಾಗಲೋ ಅಧಮಾ.

ಪದ

ತೋರು ತೋರೆಲೋ ನಿನ್ನ ಶೌರ್ಯ ವ ನೀಗಾ

ಸಮರದೊಳ್ ಅರಿಸುವೆ ಹರಿಸುವೆ ನಾನು ||

ಈಶ್ವರ: ಯಲವೋ ಅಧಮನಾದ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನೆ ಕೇಳು. ನನ್ನ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಂತುಕೊಂಡು ನಿನ್ನ ಪರಾಕ್ರಮದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುವೆಯಾ. ಛೇ ಭ್ರಷ್ಟ ನಿನ್ನ ಶೌರ್ಯ ಸಾಹಸವನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಯದುರಾಗುವಂಥವನಾಗು.

ಪದ

ತಿರುಕ ಬುರುಡೆಯ ಹಿಡಿದು ತಿರುಗಿದೆ ನೀನೀಗ

ನಿನ್ನ ಶೌರ್ಯವ ನಾನು ನೋಡುವೆ ನಾನು ||

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಯಲವೋ ಮಹೇಶ್ವರ, ಹಿಂದೆ ಹಮ್ಮಿನಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮನ ಶಿರವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಆ ಶಿರವು ನಿನ್ನ ಕರವನ್ನು ಕಚ್ಚಿ ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷ ಹೆಂಡರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವನವಾಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆ? ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಬಂದು ಬೇಡಲಾಗಿ ಆದಿ ನಾರಾಯಣನಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿಸಲಿಲ್ಲವೆ. ಛೇ ಭ್ರಷ್ಟ ನಿನ್ನ ಶೌರ್ಯ ಸಾಹಸವನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಯದುರಾಗುವಂಥವನಾಗು.

ಪದ

ಗರುಡ ಶರವನು ನಾನು ಬಿಡುವೆನು ಭರದೊಳು.

ಈಶ್ವರ: ಯಲವೋ ಭ್ರಷ್ಟನಾದ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನೆ ಕೇಳು. ನಿನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ನೋಡುವಂಥವನಾಗು.

ಪದ

ಮೋಹನಾಸ್ತ್ರವ ನಾನು ಬಿಡುವೆನು ಭರದೊಳು ||

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಯಲವೋ ಭ್ರಷ್ಟನಾದ ಶಂಕರನೇ ಕೇಳು. ನೀನು ಪರಾಕ್ರಮದ ನುಡಿಗಳನ್ನು ನುಡಿಯುತ್ತಿರುವೆಯಾ. ನನ್ನ ಕರದಲ್ಲಿರುವ ಮೋಹನಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಯದುರಾಗುವಂಥವನಾಗು.

ಈಶ್ವರ: ಯಲವೋ ಭ್ರಷ್ಟ ಹಾಗಾದರೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಯದುರಾಗುವಂಥವನಾಗು.

(ಯುದ್ಧ-ಈಶ್ವರನ ಮೂರ್ಚೆ)

ಭಾಮಿನಿ

ಇತ್ತಲಾ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನ ಬಾಣದಿಂದ ಪರಮೇಶ್ವರನು
ಮೂರ್ಛಿಸಲಾಗಲಾಕ್ಷಣ ಇತ್ತಲಾ ಪರಮೇಶ್ವರ
ಪುತ್ರನಾದ ಶಣ್ಮುಖದೇವರು ಸಂಭ್ರಮದಿ ಬರುತಿರಲಾಗಲಾಕ್ಷಣ ||

(ಷಣ್ಮುಖ ಬರುವಿಕೆ)

ಷಣ್ಮುಖ: ಭಲೈ ಮಾನುಷ್ಯನೆ ಹೀಗೆ ಬಾ ಮತ್ತೂ ಹೀಗೆ ಬಾ. ಭಲೈ ಮಾನುಷ್ಯನೆ ಕರಕಂದುಳ ಪುಟವೆತ್ತಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಧಾರೆಂದು ಕೇಳುವ ಮಾನುಷ್ಯ ನೀ ಧಾರೋ ಹೀಗೆ ಬಾರೋ. ಭಲೈ ಸಾರಥಿ ನಾವು ಧಾರೆಂದರೆ ಯೀ ಬ್ರಂಹ್ಮಾಂಡದೋಳ್ ನನ್ನ ಆರ್ಭಟಕ್ಕೆ ಯಾರು ನಿಲ್ಲಲಾರದೆ ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವ ಸುರನರ ಗರುಡ ಗಾಂಧಾರವರರನ್ನು ಮಂದರಾದ್ರಿ ಕೈಲಾಸಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವಂಥ ಶಂಕರ ಮಹಾದೇವರಿಗೆ ಕುಮಾರನಾದ ನಾನು ದುಷ್ಟರಾದ ತಾರಕಾಸುರ ಪದ್ಮಾಸುರ ಸಿಂಹವಕ್ರರೆಂಬಸೊಕ್ಕಿದ ರಕ್ಕಸರನ್ನು ಚಿಕ್ಕಿ ಚಂಡಾಡಿದ ಷಣ್ಮುಖ ದೇವರೆಂದು ಈ ಸಭೆಯೋಳ್ ಕಿತಾಪ್ ಮಾಡುವಂಥವನಾಗೋ ಸಾರಥಿ ಸಂಧಾನಮತಿ. ಭಲೈ ಸಾರಥಿ ಈ ವರ ಸಭೆಗೆ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನನ್ನ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಯಾದ ಯಕ್ಷಭೂಪಾಲನನ್ನು ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರಮಾಡು.

ಯಕ್ಷಭೂಪಾಲ: ಭಲೈ ಮಾನುಷ್ಯನೆ ಹೀಗೆ ಬಾ ಮತ್ತೂ ಹೀಗೆ ಬಾ. ಭಲೈ ಮಾನುಷ್ಯನೆ ನಮ್ಮ ಯದುರಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಂತು ಕಟುತರ ಭಯವಿಲ್ಲದೆ ಮಾತನಾಡಿಸುವ ಮಾನುಷ್ಯ ನೀ ಧಾರೋ ಹೀಗೆ ಬಾರೋ ಭಲೈ ಸಾರಥಿ ನಾವು ಧಾರೆಂದರೆ ಕೈಲಾಸ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವಂಥ ಪರಮೇಶ್ವರ ದೇವರಿಗೆ ಪ್ರೇಮದ ಪುತ್ರನಾದಂಥ ಷಣ್ಮುಖದೇವರಿಗೆ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯಾದ ಯಕ್ಷಭೂಪಾಲನೆಂದು ತಿಳಿಯೈ ಸಾರಥಿ ಸಂಧಾನಮತಿ. ಭಲೈ ಸಾರಥಿ ಈ ವರ ಸಭೆಗೆ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಮಿಯಾದ ಶಣ್ಮುಖ ದೇವರು ಕರೆಸಿಕೊಂಡ ಕಾರಣ ಬಾಹೋಣವಾಯಿತು. ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ತೋರಿಸುವಂಥವನಾಗು.

ಚಾರಕ: ನಿಮ್ಮ ವಾಮಭಾಗದಲ್ಲಿರುವರೈ ದೇವಾ ಕರುಣ ಪ್ರಭಾವಾ.

ಮಂತ್ರಿ: ಷಣ್ಮುಖ ದೇವರೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆ.

ಷಣ್ಮುಖ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೇಳೈಯ್ಯ ಯಕ್ಷ ಭೂಪಾಲ.

ಮಂತ್ರಿ: ಸ್ವಾಮಿ ಷಣ್ಮುಖ ದೇವರೆ ನನ್ನನ್ನು ಇಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕರೆಸಿಕೊಂಡ ಕಾರಣವೇನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಪೇಳುವಂಥವರಾಗಿರಿ.

ಷಣ್ಮುಖ: ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳುವಂಥವನಾಗು.

ಪದ

ರಕ್ತಸರ ಕೊಂದಂಥ ಯಕ್ಷ ಭೂಪಾಲ ಕೇಳು

ನಮ್ಮ ತಂದೆಯು ಹೋದವರು ಬರಲಿಲ್ಲ ಕೇಳು ||

ಷಣ್ಮುಖ: ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರಾದ ಪರಮೇಶ್ವರ ದೇವರು ಆ ಭ್ರಷ್ಟನಾದ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನೊಡನೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೋದವರು ರಣದಲ್ಲಿ ಸೋತರೋ ಅಥವಾ ವೈರಿಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದರೋ ಯಾವುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲವೈ ಮಂತ್ರಿ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರಿ.

ಮಂತ್ರಿ: ಸ್ವಾಮಿ ಷಣ್ಮುಖ ದೇವರೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳುವಂಥವರಾಗಿರಿ.

ಪದ

ಇದಕೆ ಯೋಚನೆ ಯಾಕೆ ಶಣ್ಮುಖದೇವರೆ

ನಂದಿ ವಾಹನನಿಗೆ ಮರಣವುಂಟೆ ||

ಮಂತ್ರಿ: ಸ್ವಾಮಿ ಷಣ್ಮುಖ ದೇವರೆ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯವರಾದ ಸದಾಶಿವ ಮೂರ್ತಿಯು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಎಂದಿಗೂ ಸೋತಿಲ್ಲಾ. ಅದೋ ನೋಡಿ ನಮ್ಮ ಸೇವಕನು ಓಡಿ ಬರುತ್ತಿರುವನು ಆತನನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದರೆ ಯಲ್ಲವೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು.

ಪದ

ಇತ್ತಲಾ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನ ಬಾಣದಿಂದ ಪರಮೇಶ್ವರನು

ಮೂರ್ಛಿಸಲಾಗಲಾಕ್ಷಣ ಇದ ತಿಳಿದ

ಓರ್ವ ಚಾರಕನು ಷಣ್ಮುಖದೇವರಿಗೆ

ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದೆನುತ ಸಂಭ್ರಮದಿ ಬರುತಿರಲಾಗ ||

ಚಾರಕ: ಶಣ್ಮುಖ ದೇವರಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ.

ಷಣ್ಮುಖ: ಚಾರನೆ ವರ್ತಮಾನವೇನು.

ಚಾರಕ: ಸ್ವಾಮಿ ಷಣ್ಮುಖ ದೇವರೆ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯವರಾದ ಪರಮೇಶ್ವರ ದೇವರು ಆ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನ ಬಾಣದಿಂದ ಮೂರ್ಛೆಯಾಗಿ ಮಲಗಿರುವರೆ ಸ್ವಾಮಿ ಶಣ್ಮುಖದೇವರೆ.

ಭಾಮಿನಿ

ಚರನ ನುಡಿಯನು ಕೇಳಿದಾಕ್ಷಣಾ ಸಿಡಿಲು ಘರ್ಜನೆಯಂತೆ
ಘರ್ಜಿಸಿ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನೊಡನೆ ಸಮರಕೆ
ಹೋಗಬೇಕೆಂದೆನುತ ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿ ಯೊಡನೆ
ಸೇನಾಸಮೂಹವ ಸಿದ್ಧ ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದೆನುತ ನುಡಿದನಾಗ ||

ಷಣ್ಮುಖ: ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ. ಚಾರಕನು ಆಡಿದ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದೆಯಾ ಆ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನಲ್ಲಿಗೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸೇನಾ ಸಮೂಹವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಹೊರಡುವಂಥವನಾಗು.

ಮಂತ್ರಿ: ಸ್ವಾಮಿ ಷಣ್ಮುಖದೇವರೆ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಷಣ್ಮುಖ: ಸೇವಕಾ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಷಣ್ಮುಖ ದೇವರು ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿಸುವನಾಗು.

ಚಾರಕ: ಸ್ವಾಮಿ ಷಣ್ಮುಖ ದೇವರೆ ನಿಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಈಗಲೇ ಹೋಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಯಬ್ರಹ್ಮ ಭೂಪಾಲನಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಚಾರನೆ ವರ್ತಮಾನವೇನು.

ಚಾರಕ: ಸ್ವಾಮಿ ಮಯಬ್ರಹ್ಮದೇವರೆ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಪುತ್ರನಾದ ಷಣ್ಮುಖದೇವರು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬಂದು ದ್ವಾರಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವರು.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಸೇವಕಾ ಬಂದರು ಬರಲಿ ನಾನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಪದ

ದುರುಳಾ ಕೇಳಲೋ ನಿನ್ನ ಧುರದೊಳು ಜೈಸುವೆ ||

ಷಣ್ಮುಖ: ಯಲವೋ ಅಧಮನಾದ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರಾದ ಸದಾಶಿವ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಜೈಸಿದೆನೆಂದು ನಿನ್ನ ಶೌರ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಡ. ನಿನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ರಣಭೂಮಿಗೆ ಬಲಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಯದುರಾಗುವಂಥವನಾಗಲೋ ಭ್ರಷ್ಟಾ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಪದ

ಯೇನಾ ಬಗಳೆದೆ ದುರುಳ ಶ್ವಾನನಂದದಿ ನೀನು

ನಿನ್ನ ಶೌರ್ಯವ ನಾನು ನೋಡುವೆ ನೀಗಾ ||

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಯಲವೋ ಶಿವನ ಸುತನೇ ಷಣ್ಮುಖನೆ ಕೇಳು. ದುಷ್ಟರಿಗೆ ಮಾಡಿದ ವುಪಕಾರವು ಹಾವಿಗೆ ಹಾಲು ಕುಡಿಸಿದರೆ ವಿಷವು ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅದರಂತೆ ನಿಮ್ಮ ನೀಚಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಬಿಡವುದಿಲ್ಲವೋ ಭ್ರಷ್ಟ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಯದುರಾಗುವಂಥವನಾಗು.

ಷಣ್ಮುಖ: ಯಲವೋ ಭ್ರಷ್ಟ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. ಯನ್ನ ಪಿತನನ್ನು ಗೆದ್ದನೆಂದೆನುತಲಿ ಗರ್ವವ ಪಡಬೇಡ ಅಧಮನೆ ಕೇಳೋ.

ಪರಬ್ರಹ್ಮ: ಯಲವೋ ಶಿವನ ಸುತನೆ ಲೋಕದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾಚಿಕೆಯು ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವು ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ವೃದ್ಧಿಯು. ಯೀ ಗುಣವು ಯಾರಲ್ಲಿಲ್ಲವೋ ಆತನೊಂದಿಗೆ ಎಂದಿಗೂ ವಿಶ್ವಾಸ ಮಾಡಬಾರದು. ಛೇ ಭ್ರಷ್ಟ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಯದುರಾಗುವಂಥವನಾಗು.

ಪದ

ವುರಗಾ ಬಾಣವ ನಾನು ಬಿಡುವೆನು

ಭರದೊಳು ಸಮರದೊಳ್ ಹರಿಸುವೆ ಶಿರವಾ ||

ಷಣ್ಮುಖ: ಯಲವೋ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನೆ ಕೇಳು. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ವುರಗ ಬಾಣವನ್ನು ಬಿಡುವೆನು. ಇದರ ಜ್ವಾಲೆಯನ್ನು ತಡೆದುಕೊಂಡು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಯದುರಾಗುವಂಥವನಾಗು.

ಪದ

ಗರುಡಾ ಬಾಣವ ನಾನು ಬಿಡುವೆನು ಭರದೊಳು ||

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಯಲವೋ ಶಿವನಸುತನಾದ ಷಣ್ಮುಖನೆ ಕೇಳು ನೀನು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ವುರಗ ಬಾಣವನ್ನು ಪುಡಿಪುಡಿ ಮಾಡಿ ಹೊಸದಾಗಿ ನನ್ನ ಗರುಡ ಬಾಣವನ್ನು ಹೂಡಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತೇನೆ. ತಡೆದುಕೊಂಡು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಯದುರಾಗುವಂಥವನಾಗು.

ಪದ

ಪರ್ವತಾಸ್ತವ ನಾನು ಬಿಡುವೆನು ಭರದೊಳು

ನಿನ್ನ ಶೌರ್ಯವ ನಾನು ನೋಡುವೆ ನಾನು ||

ಷಣ್ಮುಖ: ಯಲವೋ ಭ್ರಷ್ಟನಾದ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನೆ ಕೇಳು. ನೀನು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಗರುಡ ಬಾಣವನ್ನು ಪುಡಿ ಪುಡಿ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಕರದೊಳಿರುವ ಪರ್ವತಾಸ್ತವವನ್ನು ಹೂಡಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತೇನೆ. ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಯದುರಾಗುವಂಥವನಾಗು.

ಪದ

ಮತ್ತೆ ಧನುಸ್ಸನು ಪಿಡಿದು ಹೊಡೆಯುವೆ
ನಾನೀಗಾ ಸಮರದೋಳ್ ಹರಿಸುವೆ ನಾನು ||

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಯಲವೋ ಭ್ರಷ್ಟ. ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. ನಾನು ಬಿಟ್ಟ ಬಾಣದ ಮಹಿಮೆಯು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು ನನ್ನ ಕರದಲ್ಲಿರುವ
ಗದಾದಂಡದಿಂದ ಹಾಗೆ ಅಪ್ಪಳಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಯದುರಾಗುವಂಥವನಾಗು.

(ಯುದ್ಧ-ಷಣ್ಮುಖನ ಮೂರ್ಛೆ)

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಯಲವೋ ಭ್ರಷ್ಟ. ನಿನ್ನ ಪಾಡೇನಾಯಿತು ನೋಡಿದೆಯಾ. ಮತ್ಯಾರಿರುವರು ಬನ್ನಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಭಾಮಿನಿ

ಇತ್ತಲಾ ಪಾರ್ವತಾ ದೇವಿಯು ಪತಿಯಾದ
ಪರಮೇಶ್ವರನು ಸುತನಾದ ಷಣ್ಮುಖ ದೇವರು
ಮಯಬ್ರಹ್ಮನ ಮೇಲೆ ಸಮರಕೆ ಹೋದವರು
ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದೆನುತ ತನ್ನ ಸಖಿಯೊಡನೆ ಪ್ರಳಾಪಿಸುತ್ತಿರಲಾಗಾ ||

(ಪಾರ್ವತಾದೇವಿ ಬರುವುದು)

ಪಾರ್ವತಾದೇವಿ: ಯಾರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಖೀಮಣಿಯನ್ನು ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರಮಾಡು.

ಸಖಿ: ಪಾರ್ವತಾದೇವಿ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

ಪಾರ್ವತಾದೇವಿ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೇಳಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ.

ಸಖಿ: ಪಾರ್ವತಾದೇವಿ ನನ್ನನ್ನು ಇಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕರೆಸಿಕೊಂಡ ಕಾರಣವೇನು ಪೇಳಬೇಕಮ್ಮಾ ಪಾರ್ವತಾದೇವಿ.

ಪಾರ್ವತಾದೇವಿ: ಅಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಪದ

ಸಖಿಯಳೆ ಕೇಳಮ್ಮಾ ಹರುಷದಿಂದ ಪೇಳು
ಪುತ್ರರು ಬರಲಿಲ್ಲಾ ಹೇಳಮ್ಮಾ ಸಖಿಯೇ
ರಣದೊಳ್ ಮಡಿದಿಹರೋ ಧುರವ ಜೈಸಿರುವರೊ
ಪೇಳುವೆಯಾರರಮ್ಮ ವರಚಂದ್ರ ಮುಖಿಯೆ ||

ಪಾರ್ವತಾದೇವಿ: ಅಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ ಪ್ರಾಣಕಾಂತರಾದ ಪರಶಿವ ಮೂರ್ತಿಯು ಕಂದನಾದ ಷಣ್ಮುಖನು ಸಹ ಪೆಂದೋಟಪುರದ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನೊಡನೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೋದವರು ಇನ್ನೂ ಬಾರಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ಅವರಿಗೆ ಜಯವಾಯಿತೋ ಅಪಜಯವಾಯಿತೋ ಯಾವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವರೆ ಇಲ್ಲವಲ್ಲಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ.

ಪದ

ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕದೊಳ್ ಹರನ ಕೊಲ್ಲುವಂಥ
ಶೂರರ ಕಾಣೆನು ಕೇಳಮ್ಮಾ ತಾಯೆ ||

ಸಖಿ: ಅಮ್ಮಾ ಪಾರ್ವತಿದೇವಿ ಮೂರು ಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ಹರನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಿಂದ ತಾನೆ ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು. ಪರಶಿವನು ಮುನಿದರೆ ಲೋಕವೆಲ್ಲಾ ನಾಶವಾಗುವುದು. ಆ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನು ಪರಶಿವನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದುಂಟೇನಮ್ಮಾ ತಾಯೆ.

ಸಖಿ : ಅಮ್ಮಾ ಪಾರ್ವತಾದೇವಿ ಅದೋ ನೋಡಿ ಪರಶಿವಮೂರ್ತಿಯು ಕಂದನಾದ ಷಣ್ಮುಖನು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಜೈಸಿರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದಲೆ ನಮ್ಮ ಸೇವಕನು ಓಡಿಬರುತ್ತಿರುವನು. ನೋಡುವಂಥವ ರಾಗಿರಮ್ಮಾ ಪಾರ್ವತಾದೇವಿ.

ಭಾಮಿನಿ

ಇತ್ತಲಾ ಪಾರ್ವತಾದೇವಿಯು ತನ್ನ
ಸಖಿಯೊಡನೆ ಪತಿಪುತ್ರರು ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದೆನುತ
ಪ್ರಳಾಪಿಸುವ ಸಮಯೊಳಾಗಲಾಕ್ಷಣ
ಓರ್ವ ಚಾರನು ಪತಿಪುತ್ರರ ವಿಷಯ
ಪಾರ್ವತಾದೇವಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದೆನುತ
ಸಂಭ್ರಮದಿ ಬರುತ್ತಿರಲಾಗಾ ||

ಚಾರಕ: ಪಾರ್ವತಮ್ಮನವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

ಪಾರ್ವತಾದೇವಿ: ಸೇವಕಾ ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಮೆಲಕ್ಕೆಳು ನೀನು ಬಂದ ವಿಚಾರವೇನು.

ಚಾರಕ: ತಾಯಿ ಪಾರ್ವತಮ್ಮನವರೆ ಅ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನ ಬಾಣದಿಂದ ಪರಮೇಶ್ವರ ದೇವರು ನಿಮ್ಮ ಕಂದನಾದ ಷಣ್ಮುಖದೇವರು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸೋತು ಮೂರ್ಛೆ ಇಂದ ಈ ಧರಣಿ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿರುವರಮ್ಮಾ ಪಾರ್ವತಾದೇವಿ.

ಪಾರ್ವತಾದೇವಿ: ಆಹಾ ಕೆಟ್ಟೆನು ಕೆಟ್ಟೆನು ಯಂಥ ಮೋಸವಾಯಿತು.

ಕಂದ

ಚರನ ನುಡಿಯನು ಕೇಳಿದಾಕ್ಷಣ
ಮನದಿ ದುಃಖವ ತಾಳಿ ಪಾರ್ವತಾದೇವಿಯು

ಪತಿಪುತ್ರರು ಇರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದೆನುತ

ತನ್ನ ಸಖಿಯೊಡನೆ ನುಡಿದಳಾಗಾ ||

ಪಾರ್ವತಾದೇವಿ: ಅಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ ಚಾರಕನು ಹೇಳಿದಾಕ್ಷಣವೆ ನನ್ನ ಮನವು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುವಂಥದ್ದಾಯಿತು. ಪತಿಪುತ್ರರು ಈ ಧಾರುಣಿಯಲ್ಲಿ ಮಲಗುವಂಥವರಾದರಲ್ಲಾ. ಸೇವಕಾ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ರಣಭೂಮಿಗೆ ರಥವನ್ನು ಹೊಡೆಯುವನಾಗು.

ಪದ

ಯತ್ತ ನೋಡಲೋ ಕತ್ತಲಾಗಿದೆ

ಸೈರಿಸಲಾರೆನು ಮನದೊಳು ವ್ಯಥೆಯನು ||

ಪಾರ್ವತಾದೇವಿ: ಅಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ವಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲಾ ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಮ್ಮ ಸಖೀಮಣಿಯೆ.

ಪದ

ಪುತ್ರಾನ ಕಳಕೊಂಡೆ ಪತಿಯನ್ನು ಕಳಕೊಂಡೆ

ಸೈರಿಸಲಾರೆನು ಸಖಿಯೆ ಸೈರಿಸಲಾರೆನು ನಾನು ||

ಪಾರ್ವತಾದೇವಿ: ಅಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ ಕಾಂತರನ್ನು ಕಂದನಾದ ಷಣ್ಮುಖನನ್ನು ಸಹ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಕಾಂತಾ ಪುತ್ರ ಹೀನಳಾದೆನಲ್ಲಾ. ಅಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸೈರಿಸಲಾರೆನಮ್ಮಾ, ಅಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ ಪ್ರಾಣಕಾಂತರು ಇರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ ನಡಿಯಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ.

ಪದ

ಹಾ ಪ್ರಿಯಾ ಪ್ರಶಾಂತ ಹೃದಯ ಮರಣ ಹೊಂದಿದೆಯಾ

ಪ್ರಿಯಾ ಅರಸಿ ಯೊಳನು ಮರೆಸಿ ನೀವು ಮರಣ

ಹೊಂದಿದೆಯಾ ಪ್ರಿಯಾ ಚಾಡಿ ನಾರದನಿಂದ ನೀವು

ಮರಣ ಹೊಂದಿದೆಯಾ ಪ್ರಿಯಾ ಹಾ ಪ್ರಿಯು

ಪ್ರಶಾಂತಹೃದಯ ಮರಣ ಹೊಂದಿದೆಯಾ

ಪ್ರಿಯಾ ಕಾಂತಾ ದೇವಾ ||

ಪಾರ್ವತಾದೇವಿ: ಅಯ್ಯೋ ಪ್ರಾಣಕಾಂತರೆ. ಚಾಡಿ ನಾರದನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಖೂಳನಾದ ಮಯುಬ್ರಹ್ಮನಲ್ಲಿ ರಣಾಗ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಈ ಧಾರುಣಿಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗುವಂಥವರಾದಿರಲ್ಲಾ. ಎದ್ದು ವಂದು ಮಾತನ್ನಾದರು ಆಡಬಾರದೆ ಕಾಂತ. ಖಂಡಿತವಾಗಿ ನಾನು ಸೈರಿಸಲಾರೆನು.

ಪದ

ಜನನಿ ನೀಂ ಕೇಳಮ್ಮಾ ಶಿವ ತಾನು ಮಡಿದರೆ
ಲೋಕವು ವುಳಿಯುವುದೆ ಕೇಳಮ್ಮಾ ತಾಯೇ||

ಸಖಿ: ಅಮ್ಮಾ ಪಾರ್ವತಾದೇವಿ, ಈ ಲೋಕವನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವಂಥ ಪರಶಿವಮೂರ್ತಿಗೆ ಮರಣವು ಬಂದರೆ ಲೋಕವು
ವುಳಿಯುವುದುಂಟೇ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಪರಶಿವಮೂರ್ತಿಯು ಕಂದನಾದ ಷಣ್ಮುಖನು ಮೂರ್ಚೆಯಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೇಳುವರು ನೋಡಮ್ಮಾ
ತಾಯೆ ಪಾರ್ವತಾದೇವಿ.

ಸೂರ್ಯ ವಿವಾಹ

ಭಾಮಿನಿ

ಇತ್ತಲಾ ಪಾರ್ವತಾದೇವಿಯು
ಪತಿ ಪುತ್ರರು ಧರಣಿಯ ಮೇಲೆ
ಮಲಗಿರುವುದ ಕಂಡು ಶೋಕಾಂಬುಧಿಯೊಳಿರುವ
ಸಮಯದೊಳಾಗಲಾಕ್ಷಣ ಇದ ತಿಳಿದ
ಪರಮೇಶ್ವರನು ಷಣ್ಮುಖದೇವರು
ಮೂರ್ಚೆಯಿಂದ ಏಳುತಿರಲಾಗಾ ||

ಷಣ್ಮುಖ: ಮಾತಾ ಪಿತರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

ಪಾರ್ವತಾದೇವಿ: ಕಂದಾ ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ.

ಷಣ್ಮುಖ: ಅಮ್ಮಾ ಜನನಿ, ನೀವು ತಂದೆಯವರೊಡನೆ ಕೈಲಾಸ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ತೆರಳುವಂಥವರಾಗಿರಿ. ನಾನು ಆ ಖೂಳನಾದ
ಮಯಬ್ರಹ್ಮನೊಡನೆ ಖಾಡಾಖಾಡಿ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಿ ವಿಜಯ ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಬರುತ್ತೇನೆಮ್ಮಾ ತಾಯೆ.

ಪಾರ್ವತಾದೇವಿ: ಅಪ್ಪಾ ಕಂದ. ಸೂರ್ಯನು ಪಶ್ಚಿಮಾಂಬುಧಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುವಂಥವನಾದನು. ಕತ್ತಲೆಯು ಕವಿಯಿತು. ನಮ್ಮ ಕೈಲಾಸ
ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ ಬಾರವ್ವ ಮಗು ಷಣ್ಮುಖನೆ.

ಷಣ್ಮುಖ: ತಾಯೆ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಆಗಲಿ ನಡೆಯಿರಿ ಹೋಗೋಣ.

ಭಾಮಿನಿ

ಇತ್ತಲಾ ಸೂರ್ಯನು ಪಶ್ಚಿಮಾಂಬುಧಿಯೊಳಿಳಿಯಲು
ಕತ್ತಲೆಯು ಕವಿಯಲಾಕ್ಷಣ ಇತ್ತಲಾ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನು

ನಾಳೆ ಸೂರ್ಯೋರದಯಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸು
ಎಂದೆನುತ ಚಾರಕನೊಡನೆ ತಿಳಿಸಲಾಗಲಾಕ್ಷಣ ||

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಯಲೈ ಸೇವಕಾ ಈ ದಿವಸ ಸೂರ್ಯನು ಪಶ್ಚಿಮಾಂಬುಧಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುವಂಥವ ನಾದನು. ಆದಕಾರಣ ಆ ಭ್ರಷ್ಟರನ್ನು
ನಾಳೆ ದಿವಸ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ರಥವನ್ನು ಹೊಡೆಯುವಂಥವನಾಗು.

ಚಾರಕ: ಮಯ ಬ್ರಹ್ಮದೇವ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಆಗಲಿ.

ಭಾಮಿನಿ

ಇತ್ತಲಾ ಮಯಬ್ರಹ್ಮದೇವನು ಚಾರಕನಿಗೆ
ತಿಳಿಸಲಾಗಲಾಕ್ಷಣ ಇತ್ತಲಾ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನು
ಪೆಂದೋಟಪುರಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದೆನುತ
ಹೊಡಹಿಸಿದನು ಪುರದೊಳಗೆ ಡಂಗುರವಾ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಅಯ್ಯ ಸೇವಕಾ ನಾಳೆ ದಿವಸ ಆ ಪೆಂದೋಟಪುರಕ್ಕೆ ರಣಾಗ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜಾಗ್ರತೆಯಾದ ನಮ್ಮ ಪುರದೊಳಗೆ
ಡಂಗೂರವನ್ನು ಹೊಡೆಯುವಂಥವನಾಗು.

ಚಾರಕ: ಸ್ವಾಮಿ ನಾರಾಯಣ ದೇವರೆ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಆಗಲಿ.

ನೋಡ್ರಪ್ಪೋ ಕೇಳಿದ್ರು ಕೇಳಿಲ್ಲಾಂದಿರಾ ನಾಳೆ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ದೇವರು ಮಯಬ್ರಹ್ಮನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೋತ್ತಾರಂತೆ ನೀವು
ಎಲ್ಲರು ಬರಬೇಕು ಇಲ್ಲದೆಹೋದ್ರೆ ಆರು ರೂಪಾಯಿ ಎಂಟಾಣೆ ಜುಲ್ಮಾನೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಹೇಳಿಲ್ಲಾಂದಿರಾ ಪೋಟೋಗೀಟೊ ತೆಕ್ಕೊಳಿ
ನಿಮ್ಮ ಪಾದಧೂಳು ನಿಮ್ಮ ಚಾಪೆ ಮೇಲೆ ಇರ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿರ್ಲಿ ನಾನು ಹೋಗಿ ಬ್ತೇರನೆ.

ಭಾಮಿನಿ

ಇತ್ತಲಾ ಚಾರಕನು ಪುರದೊಳಗೆ
ಡಂಗೂರವ ಹೊಡೆಯುವ
ಸಮಯದೊಳಾಗಲಾಕ್ಷಣಾ ಇದ ತಿಳಿದ
ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯು ಮನದೊಳಗೆ
ತಾ ನೊಂದು ಶಿವಶಿವ ಮೋಸ ಬಂದಿತೆ
ಎಂದೆನುತ ತನ್ನ ಸಖಿಯೊಡನೆ ಇಂತೆಂದಳಾಗಾ ||

ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ: ಯಾರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಖೀಮಣಿಯನ್ನು ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರಮಾಡು.

ಸಖಿ: ತಾಯೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

ಲಕ್ಷ್ಮಿದೇವಿ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೇಳಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ.

ಸಖಿ: ಅಮ್ಮಾ ತಾಯೆ, ನನ್ನನ್ನು ಇಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕರೆಸಿಕೊಂಡ ಕಾರಣವೇನು. ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಪೇಳುವಂಥವರಾಗಿರಿ.

ಪದ

ಸಖಿಯೆ ಕೇಳಮ್ಮಾ ಹರುಷದಿಂ ಪೇಳುವೆನು

ವಾದ್ಯಗೋಷ್ಠಿಗಳೇನು ಹೇಳಮ್ಮಾ ಸಖಿಯೇ ||

ಲಕ್ಷ್ಮಿ: ಅಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ ನನ್ನನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾದ ವಾದ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಗಾನಗಳು ನಡೆಯಲು ಕಾರಣವೇನಮ್ಮಾ ಸಖಿಯೆ.

ಸಖೀ: ಅಮ್ಮಾ ತಾಯೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳಿ.

ಪದ

ಲೋಕಮಾತೆಯೆ ಕೇಳು ನಿಮ್ಮಯ ರಮಣರು

ಸಮರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರು ಕೇಳಮ್ಮಾ ತಾಯೆ ||

ಸಖಿ: ಅಮ್ಮಾ ದೊರೆಸಾನಿ, ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಕಾಂತರು ಆ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಿ ಆತನ ಮಗಳಾದ ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿಯನ್ನು ಲಗ್ನವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರಮ್ಮಾ ದೊರೆಸಾನಿ ದಿವ್ಯ ಸಂಜ್ಞಾನಿ.

ಲಕ್ಷ್ಮಿ: ಅಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ, ಈಗಿನ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನೀನು ನನಗೆ ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಕ್ಷೀರವನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸಿದಂತಾಯಿತು. ಅಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ ನಾನು ಪ್ರಾಣಕಾಂತರ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ಅರಮನೆಗೆ ತೆರಳಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ.

ಸಖಿ: ಅಮ್ಮಾ ದೊರೆಸಾನಿ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಅರಮನೆಗೆ ತೆರಳುತ್ತೇನೆ.

ಲಕ್ಷ್ಮಿದೇವಿ: ಪ್ರಾಣಕಾಂತ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

ಕೃಷ್ಣ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೇಳ್ಯೆ ಕಾಂತೆ ಮತಿಗುಣವಂತೆ ಹೇ ರಮಣಿ ನೀನು ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲು ಕಾರಣವೇನು.

ಪದ

ಅರಮನೆಯೊಳಗೊಂದು ಸುದ್ದಿ ಪುಟ್ಟಿತು ಕಾಂತ

ಹರುಷದಿಂ ಚಾರಕನು ಪೇಳಿದ ನನಗೆ ||

ಲಕ್ಷ್ಮಿ: ಪ್ರಾಣಕಾಂತ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಹೇ ರಮಣಾ ಇಂದಿನಾ ದಿವಸ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ವಂದು ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಕೇಳಿ ಬಂದೆನು.
ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಪೇಳಬೇಕೈ ಕಾಂತ ಮತಿಗುಣವಂತ.

ಪದ

ನಾಗವೇಣಿಯ ತರಲು ನಾನು ಪೋಗಿ ಬರುವೆನೆ
ಧುರದೊಳ್ ಅವನ ಜೈಸಿ ನಾನು ಕನ್ಯಮಣಿಯ ತರುವೆನೀಗಾ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಹೇ ರಮಣಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. ಈ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಪೆಂದೋಟಪುರವನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ಆ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನ ಕುಮಾರಿಯನ್ನು
ತಂದು ಲಗ್ನವಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿರುವೆನು. ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ನನಗೆ ವೀಳ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸುವಂಥವಳಾಗೆ ಕಾಂತೆ ಮತಿಗುಣವಂತೆ.

ಪದ

ಬೇಡಾ ಬೇಡವೋ ಕಾಂತ ಬೇಡಿಕೊಂಬೆನು ನಾನು
ಕೇಡು ಬರುವುದು ಮುಂದೆ, ಧಾರುಣಿಯೊಳಗೆ

ಲಕ್ಷ್ಮಿ: ಪ್ರಾಣಕಾಂತ ನೀವು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೋಗುವೆನೆಂದು ಹೊರಟಿರುವರಲ್ಲಾ. ಆ ವೀರನಾದ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನು ಯಾರಿಗೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲಾ.
ನೀವು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೋಗಬೇಡವೈ ಕಾಂತ ಮತಿಗುಣವಂತ.

ಪದ

ಕಾಂತೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯೆ ಕೇಳು ಪೆಂದೋಟಪುರದರಸ
ಮಯಬ್ರಹ್ಮನ ಕುವರಿಯ ತರುವೆನು ನಾನು ||

ಕೃಷ್ಣ: ಹೇ ರಮಣಿ, ಇಂದಿನ ದಿವಸ ಒಂದು ತ್ವರಿತವಾದ ಕಾರ್ಯವಿರುವುದು ನಾನು ಆ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನ ಕುಮಾರಿಯನ್ನು ತಂದು
ಲಗ್ನವಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿರುವೆನು. ಇದು ನಿನಗೆ ಸಮ್ಮತವೋ ಹೇಗೆ.

ಪದ

ಪೋಗಾ ಬೇಡವೋ ಕಾಂತ ಬೇಡಿಕೊಂಬೆನು ನಾನು
ಪೋಗಬೇಡಿರಿ ನೀವು ಕೇಡು ಬರುವುದು ಮುಂದೆ ಕಾಂತಾ ರಮಣಾ ||

ಲಕ್ಷ್ಮಿ: ಪ್ರಾಣಕಾಂತ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಪ್ರಾಣಕಾಂತ ಸಮರವೆಂಬುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಲ್ಲಾ ಆ ವೀರನಾದ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು
ಕೊಲ್ಲುವುದು ಪರಮೇಶ್ವರನಿಗೂ ಕೂಡಾ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವುದು ನಾನು ಕರಮುಗಿದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಕಾಂತ ಮತಿಗುಣವಂತ.

ಪದ

ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೂ ನಾನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲವೆ ನಾರಿ
ತರುಣಿಯ ತರುವೆನು ತೆರಳು ನೀ ಅರಮನೆಗೆ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಹೇ ರಮಣಿ ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಹತ್ತಿ ಹೂವನ್ನಾದರೂ ನೋಡಬಹುದು. ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹಾರುವ ಬಿಳಿಕಾಗೆಯನ್ನಾದರೂ ನೋಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮನೋಗತವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಜ ರುದ್ರಾದಿಗಳಿಗೂ ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವುದು ಆದ್ದರಿಂದ ಚಾರನ ಮುಖೇನ ರಣಾಗ್ರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇನೆಂದು ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವೆನು. ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ತಡೆಯಬೇಡ. ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ತಡೆದರೆ ಇದೋ ನನ್ನ ಚಕ್ರದಿಂದ ನಿನ್ನ ಶಿರವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುತ್ತೇನೆ ನಾರಿ ಮದನವೈಯಾರಿ.

ಲಕ್ಷ್ಮಿ: ಆಹಾ ಪ್ರಾಣಕಾಂತ ಕೆಟ್ಟೆನು ಕೆಟ್ಟೆನು. ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟ ಬಂದಂತೆ ಮಾಡಿ, ನಾನು ಅರಮನೆಗೆ ತೆರಳುತ್ತೇನೆ.

ಭಾಮಿನಿ

ಇತ್ತಲಾ ನಾರಾಯಣನೂ ಪರಮಾತ್ಮನೂ
ತನ್ನ ಸತಿಯಾದ ಲಕ್ಷ್ಮಿದೇವಿಗೆ ಬುದ್ಧಿಯ
ಹೇಳಿ ಅರಮನೆಗೆ ಕಳಿಸಲಾಗಲಾಕ್ಷಣ
ಇತ್ತಲಾ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ
ಸಮರಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದೆನುತ ಚಾರನೊಡನೆ
ಸಂಭ್ರಮದಿ ನುಡಿಯುತಿರಲಾಗಾ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಸೇವಕಾ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಅ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣದೇವರು ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿಸುವನಾಗು,

ಚಾರಕ: ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ ನಿಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ತಿಳಿಸುವೆನು.

ಚಾರಕ: ಮಯಬ್ರಹ್ಮದೇವರಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಚಾರನೆ ವರ್ತಮಾನವೇನು.

ಚಾರಕ : ಸ್ವಾಮಿ ಮಯಬ್ರಹ್ಮದೇವರೆ ಆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣದೇವರು ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಸ್ವಾಮಿ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಸೇವಕಾ ಬಂದರು ಬರಲಿ ನಾನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ||

ಪದ

ನಿನ್ನ ಶೌರ್ಯವ ನಾನು ನೋಡುವೆ ಭರದೊಳು
ಸಮರದೊಳ್ ಹಾರಿಸುವೆ ಶಿರವನ್ನು ನಾನು ||

ಕೃಷ್ಣ: ಯಲವೋ ಅಧಮನಾದ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನೆ ಕೇಳು ನಿನ್ನ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಯಾರೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಹಲ್ಲನ್ನು ಮುರಿಯುತ್ತೇನೆ.
ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಯದುರಾಗುವಂಥವನಾಗು.

ಪದ

ಅಸಮ ಸಾಹಸವಂತ ಬಲುಶೂರ ನಿನ್ನಯ
ಶೌರ್ಯವ ನೋಡುವೆ ಭರದೊಳು ನಾನು ||

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಯಲವೋ ಕಳ್ಳಕೃಷ್ಣ ನನ್ನಲ್ಲಿ ರಣಾಗ್ರವನ್ನು ಮಾಡಲು ಬಹಳ ಶೌರ್ಯದಿಂದ ಬಂದಿರುವೆಯಾ ಈ ದಿವಸ ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು
ವುಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವೆನೆಂಬ ಆಸೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಯದುರಾಗಲೋ ಅಧಮಾ.

ಪದ

ನೋಡಲೋ ಅಧಮನೆ ಬಿಡುವೆನು
ಬಾಣವ ಸಮರದೊಳ್ ನಾನೀಗಾ ||

ಕೃಷ್ಣ: ಯಲವೋ ಅಧಮನಾದ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನೆ ಕೇಳು. ನೀನು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಬಾಣವನ್ನು ಮಧ್ಯಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕತ್ತರಿಸಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಶರವನ್ನು
ಹೂಡಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತೇನೆ. ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಯದುರಾಗುವಂಥವನಾಗು.

ಪದ

ದುರುಳ ನಿನ್ನಯ ಶಿರವ ಹರಿಸುವೆ ನಾನೀಗ
ಸಮರದೊಳ್ ಹಾರಿಸುವೆ ಶಿರವನ್ನು ನಾನು ||

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಯಲವೋ ಕಳ್ಳ ಕೃಷ್ಣ ನೀನು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಬಾಣವನ್ನು ಮಧ್ಯಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಸ್ತ್ರಬಾಣವನ್ನು ಹೂಡಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತೇನೆ.
ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಯದುರಾಗು ವಂಥವನಾಗು.

ಪದ

ನಿನ್ನ ಶೌರ್ಯವ ನಾನು ನೋಡುವೆ ನಾನೀಗಾ ಬಂದೆ
ಬಗುಳುವೆ ಯಾಕೋ ಅಧಮನೆ ನೀನು ||

ಕೃಷ್ಣ: ಯಲವೋ ಅಧಮನಾದ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನೆ ಕೇಳು. ನೀನು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಬಾಣವನ್ನು ಮಧ್ಯಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕತ್ತರಿಸಿ ನನ್ನ ಚಕ್ರದಿಂದ ನಿನ್ನ
ತಲೆಯನ್ನು ಹಾರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಯದುರಾಗಲೋ ಅಧಮಾ.

(ಯುದ್ಧ-ಕೃಷ್ಣನ ಮೂರ್ಛೆ)

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಯಲವೋ ಭ್ರಷ್ಟ ನಿನ್ನ ಪಾಡೇನಾಯಿತು ನೋಡಿದೆಯೋ ಮತ್ತಾರಿರುವರು ಬನ್ನಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಭಾಮಿನಿ

ಇತ್ತಲಾ ಶ್ರೀಹರಿಯು ಮಯಬ್ರಹ್ಮನ
ಬಾಣದಿಂದ ಮೂರ್ಛಿಸಲು ಇತ್ತಲಾ
ಮಯಬ್ರಹ್ಮ ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯೊಡನೆ
ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದೆನುತ ಹೇಳುತ್ತಿರಲಾಗಾ ||

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ, ಆ ಕಳ್ಳ ಕೃಷ್ಣನು ನನ್ನಲ್ಲಿ ರಣಾಗ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿ ಸೋತು ಹೋದನು. ಪುನಹ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬರುವನೋ ಹೇಗೆ ನೋಡುವಂಥವನಾಗು.

ಪದ

ಇಂದು ಬಿನ್ನಹ ನಿಮಗೆ ಮಹಾರಾಜ
ದೊರೆ ಕೇಳು ವಿನಯದಿಂ ಪೇಳುವೆನು ||

ಮಂತ್ರಿ: ರಾಜೇಂದ್ರ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ರಾಜೇಂದ್ರ ನೀವು ಈಗಿನ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಕಡುರೋಷವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಶಾಂತರಾಗಿ ಅರಮನೆಗೆ ತೆರಳಬೇಕೆ ರಾಜೇಂದ್ರ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಆ ಕಳ್ಳ ಕೃಷ್ಣನು ಪುನಃ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬರುವನೋ ಹೇಗೆ ನೋಡು.

ಮಂತ್ರಿ: ರಾಜೇಂದ್ರ ನೀವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಆ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ನೋಡುವಲ್ಲಿ ನೀವು ಬಿಟ್ಟ ಬಾಣದ ಜ್ವಾಲೆಯನ್ನು ತಡೆಯಲಾರದೆ ಮೂರ್ಛಿಯಿಂದ ಮಲಗಿರುವನಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಇಲ್ಲವೆ ರಾಜೇಂದ್ರ. ನಾವು ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಬಂದೆವು. ನಮಗೆ ಅನ್ನ ಆಹಾರಗಳಿಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ಹಸಿವಾಗಿರುವುದು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಕುದುರೆಗಳು ಬಾಯಾರಿರುವುವು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ ಬಾರೈ ರಾಜೇಂದ್ರ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಕೃಷ್ಣನು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಚಾರಕನ ಮುಖೇಣ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಕೊಡುವನೈ ರಾಜೇಂದ್ರ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಹಾಗಾದರೆ ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ ನಡೆ.

ಭಾಮಿನಿ

ಇತ್ತಲಾ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನು ಮಂತ್ರಿಯೊಡನೆ
ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ತೆರಳಲಾಗಾಕ್ಷಣ ಇತ್ತಲಾ ಪರಮೇಶ್ವರನು
ಮಯಬ್ರಹ್ಮನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಸಮರಕೆ
ಹೋಗಬೇಕೆಂದೆನುತ ನುಡಿದರಾಗಾ ||

ಈಶ್ವರ: ಸೇವಕಾ ಆ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪರಮೇಶ್ವರ ದೇವರು ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬರುವರೆಂದು ತಿಳಿಸುವನಾಗು.

ಚಾರಕ: ಸ್ವಾಮಿ ಪರಮೇಶ್ವರ ದೇವರೆ ನಿಮ್ಮ ಅಷ್ಟಣೆಯಂತೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಚಾರಕ: ಮಯಬ್ರಹ್ಮ ದೇವರಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಚಾರನೆ ವರ್ತಮಾನವೇನು.

ಚಾರಕ: ಸ್ವಾಮಿ ಮಯಬ್ರಹ್ಮ ದೇವರೆ ಪರಮೇಶ್ವರ ದೇವರು ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರಂತೆ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಆ ಶಂಕರನು ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬರುವನಂತೆ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಪುರದೊಳಗೆ ಡಂಗೂರವನ್ನು ಹೊಡೆಸುವಂಥವನಾಗು.

ಮಂತ್ರಿ: ರಾಜೇಂದ್ರ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಆಗಲಿ.

ಭಾಮಿನಿ

ಇತ್ತಲಾ ಮಯಬ್ರಹ್ಮದೇವರು
ಪರಮೇಶ್ವರನ ಮೇಲೆ ಸಮರಕೆ
ಹೋಗಬೇಕೆಂದೆನುತ ಹೊರಡುವ
ಸಮಯದೊಳಾಗಲಾಕ್ಷಣ ಇದಂ ತಿಳಿದ
ಆತನ ಸತಿಯಾದ ಶಾಂತಾದೇವಿಯು
ಸಂಭ್ರಮದಿ ಬರುತಿರಲಾಗಲಾಕ್ಷಣಾ ||

ಶಾಂತಾದೇವಿ: ಅಪ್ಪಾ ಮಾನವ ಹೀಗೆ ಬಾ ಮತ್ತೂ ಹೀಗೆ ಬಾ ಅಪ್ಪಾ ಮಾನವಾ ಈ ಶ್ರುಂಗಾರವಾದ ರಂಗು ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಂತು ಬಹು ವಿನಯ ವಚನದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿಸುವ ಮಾನುಷ್ಯ ನೀ ಧಾರೋ ಹೀಗೆ ಬಾ. ಅಣ್ಣಿಯಾ ಸಾರಥಿ ನಾವು ಧಾರಂದರೆ ಈ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಪೆಂದೋಟಪುರವನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ಮಯಬ್ರಹ್ಮದೇವರಿಗೆ ಪ್ರೇಮದ ಪತ್ನಿಯಾದ ಶಾಂತಾದೇವಿಯೆಂದು ತಿಳಿಯಪ್ಪಾ ಬಾಲಕ.

ಅಣ್ಣಿಯ್ಯ ಸಾರಥಿ ಈ ವರಸಭೆಗೆ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಪ್ರಾಣಕಾಂತರು ರಗ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂಬ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಬಂದಿರುತ್ತೇನೆ. ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ನನ್ನ ಸಖೀಮಣಿಯನ್ನು ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರುಮಾಡು.

ಸಖಿ: ಅಣ್ಣಿಯ್ಯ ಸಾರಥಿ ನಾವು ಧಾರಂದರೆ ಪೆಂದೋಟಪುರವನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ಮಯಬ್ರಹ್ಮದೇವರಿಗೆ ಪತ್ನಿಯೆಳಾದಂಥ ಶಾಂತಾದೇವಿಗೆ ಸೇವಕಳಾದಂಥ ಸಖೀಮಣಿಯೆಂದು ತಿಳಿಯಪ್ಪಾ ಸಾರಥಿ ಸಂಧಾನಮತಿ. ಅಣ್ಣಿಯ್ಯ ಸಾರಥಿ ಈ ವರ ಸಭೆಗೆ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಶಾಂತಾದೇವಿಯು ಕರೆಸಿಕೊಂಡ ಕಾರಣ ಬಾಹೋಣವಾಯಿತು. ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ತೋರಿಸುವಂಥವ ನಾಗಪ್ಪಾ ಮಗು ಬಾಲಕ.

ಸಖಿ: ನಮೋ ನಮೋ ದೊರೆಸಾನಿ ದಿವ್ಯ ಸುಜ್ಞಾನಿ.

ಶಾಂತಾದೇವಿ: ಅಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೇಳು. ಅಮ್ಮಾ ದೊರೆಸಾನಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳಿ.

ಪದ

ಅರಸಿ ನೀ ಕೇಳಮ್ಮಾ ಕರೆಸೀದ ಪರಿಯೇನು

ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಹೇಳಮ್ಮಾ ತಾಯೆ ||

ಸಖಿ: ಅಮ್ಮಾ ದೊರೆಸಾನಿ, ನನ್ನನ್ನು ಇಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕರೆಸಿಕೊಂಡ ಕಾರಣವೇನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಹೇಳುವಂಥವರಾಗಿರಿ.

ಪದ

ಕೇಳಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ ಹರುಷದಿಂ ಪೇಳುವೆ

ಪ್ರಾಣಕಾಂತರು ಈಗ ಸಮರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರು ||

ಶಾಂತಾದೇವಿ: ಅಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ, ಪ್ರಾಣಕಾಂತರು ಶಂಕರನೊಂದಿಗೆ ರಣಾಗ್ರವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲಾ. ಅವರನ್ನು ಮಕ್ಕಳೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರೊಡನೆ ರಣಾಗ್ರವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ.

ಪದ

ಅರಸಿ ಕೇಳಮ್ಮಾ ವಿವರವೇನಿರುವುದು ಅದರ

ಮರ್ಮವು ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು ತಾಯೆ ||

ಸಖಿ: ಅಮ್ಮಾ ದೊರೆಸಾನಿ, ನಿಮ್ಮ ರಮಾರಮಣರು ರಣಾಗ್ರಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯು ಆಗುವುದಿಲ್ಲಾ. ನೀವು ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೂ ಚಿಂತಿಸಬೇಡಮ್ಮಾ ದೊರೆಸಾನಿ ದಿವ್ಯ ಸುಜ್ಞಾನಿ.

ಶಾಂತಾದೇವಿ: ಅಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಪದ

ರಮಣಾ ನಲ್ಲಿಗೆ ನಾನು ಹೋಗುವೆನಮ್ಮ ಸಖಿಯೆ

ತೆರಳು ನೀ ಅರಮನೆಗೆ ತೆರಳಮ್ಮಾ ಸಖಿಯೆ ||

ಶಾಂತಾದೇವಿ: ಅಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ ನಾನು ಪ್ರಾಣಕಾಂತರಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ಅರಮನೆಗೆ ತೆರಳುವಂಥವಳಾಗಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ.

ಸಖಿ: ಅಮ್ಮಾ ದೊರೆಸಾನಿ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಅರಮನೆಗೆ ತೆರಳುತ್ತೇನೆ.

ಭಾಮಿನಿ

ಇತ್ತಲಾ ಶಾಂತಾದೇವಿಯು ತನ್ನ
ಸಖಿಯೊಡನೆ ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಮಾಡಿ
ತನ್ನ ಪತಿಯಾದ ಮಯಬ್ರಹ್ಮದೇವರಲ್ಲಿಗೆ
ಸಂಭ್ರಮದಿ ಬರುತಿರಲಾಗಲಾಕ್ಷಣಾ ||

ಶಾಂತಾದೇವಿ: ಪ್ರಾಣಕಾಂತ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೇಳ್ಯೆ ಕಾಂತೆ ಮತಿ ಗುಣವಂತೆ. ಹೇ ರಮಣಿ ನೀನು ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿ
ಇರುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲು ಕಾರಣವೇನು.

ಸೂರ್ಯವಿವಾಹ

ಶಾಂತಾದೇವಿ: ಪ್ರಾಣಕಾಂತ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಪದ

ಪಯಣವೆಲ್ಲಿಗೆ ಕಾಂತ ಹರುಷದಿಂ ಪೇಳುವೆನು
ಮಾರ್ಬಲಂ ವಡಗೊಂಡು ಹೋಗುವ ಪರಿಯ ||

ಶಾಂತಾದೇವಿ: ಪ್ರಾಣಕಾಂತರೆ ನೀವು ಬಹಳ ಕೋಪಾರೂಢರಾಗಿ, ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಅರಮನೆಗೆ
ಹೋಗೋಣ ಬಾರೈ ಕಾಂತ ಮತಿಗುಣವಂತ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಹೇ ರಮಣಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಪದ

ಪ್ರಾಣಕಾಂತೆಯೆ ಕೇಳು ಪೇಳುವೆ ನಾನೀಗ ಸಮರಕ್ಕೆ
ಹೋಗುವೆನು ತಡೆಯಬೇಡವೇ ನೀನು ||
ಕಾಂತೆಯೆ ಕೇಳಿನ್ನು ನಮ್ಮೊಳು ಸಮರವ
ಮಾಡಬೇಕೆನುತಲಿ ಬರುವರು ಅವರು ||

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಹೇ ರಮಣಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. ಆ ಕೈಲಾಸವಾಸನಾದ ಶಂಕರನು ರಣಾಗ್ರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇನೆಂದು ಚಾರಕನ ಮುಖೇಣ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವನು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ರಣಾಗ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೀನು ತಡೆಯಬೇಡ. ಸುಮ್ಮನೆ ಅರಮನೆಗೆ ತೆರಳುವಂಥವಳಾಗೆ ಕಾಂತೆ ಮತಿಗುಣವಂತೆ.

ಪದ

ಹರಿಹರರೊಳು ವೈರ ಮಾಡುವುದು
ತರವಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ನಗುವರು ಜನರು
ಧಾರುಣಿಯೊಳಗೆ ಕಾಂತಾ ರಮಣಾ ||

ಶಾಂತಾದೇವಿ: ಪ್ರಾಣಕಾಂತರೆ ಹರಿಹರರಲ್ಲಿ ರಣಾಗ್ರವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಧರ್ಮವಲ್ಲಾ. ಸುರಮುನಿಗಳು ಕೇಳಿದರೆ ನಗುವುದಿಲ್ಲವೆ. ಶ್ರೀಹರಿಯು ಶಂಕರಮೂರ್ತಿಯು ನಿಮಗೆ ಮಾಡಿದ ಅಪರಾಧವೇನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸಮರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡವೈ ಕಾಂತೆ ಮತಿಗುಣವಂಥ.

ಪದ

ಕಾಂತಮಣಿಯೆ ಕೇಳು ಕುವರಿಯ ಕೊಟ್ಟರೆ
ಸಮರವು ಬೇಡೆನುತ ಹೇಳುವರವರು ||

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಹೇ ರಮಣಿ ಅ ಭ್ರಷ್ಟನಾದ ಶ್ರೀ ಹರಿಯು ಮತ್ತು ಆ ಶಂಕರನು ನಿನ್ನ ಕುಮಾರಿಯನ್ನು ವಳೈಯ ಮಾತಿನಿಂದ ಕೊಡುವೆಯೊ ಅಥವಾ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡುವೆಯೋ ಎಂಬುದಾಗಿ ಚಾರನ ಮುಖೇನ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಕಳಿಸುವಂಥವರಾದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ನನಗೆ ಕೋಪವು ಹೆಗ್ಗಳವಾಗಿ ಅವರೊಡನೆ ಸಮರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ಕಾಂತೆ ಮತಿಗುಣವಂತೆ.

ಪದ

ಕುವರಿಗೆ ಲಗ್ನದ ಕಾಲವಾಗುತ ಬಂತು
ಪುರದೊಳು ಕಂಡರೆ ನಗುವರು ಜನರು ||

ಶಾಂತಾದೇವಿ: ಪ್ರಾಣಕಾಂತ ನಮ್ಮ ಕುಮಾರಿಯಾದ ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿಗೆ ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷ ತುಂಬುವಂಥದ್ದಾಯಿತು. ಕನ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಬಂದವರನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾರೆಂದು ಈ ಲೋಕದ ಜನರು ನಗುವುದಿಲ್ಲವೆ. ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೋಗಬೇಡವೈ ಕಾಂತೆ ಮತಿಗುಣವಂತೆ.

ಪದ

ವಿನಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕನ್ಯೆ ಕೇಳಲು ಅವರು
ಬಂದರೆ ಕೊಡುವೆನು ಕೇಳೆನ್ನ ರಮಣಿ ||

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಹೇ ರಮಣಿ ಕನ್ಯವನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವಂಥವರು ನಮ್ಮ ಅರಮನೆಗೆ ಬಂದು ವಳೈಯ ಮಾತಿನಿಂದ ಕೇಳಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪುರದಾಚೆ ನಿಂತುಕೊಂಡು ವಳೈಯ ಮಾತಿನಿಂದ ಕುಮಾರಿಯನ್ನು ಕೊಡುವನೋ ಅಥವ ವೈರದಿಂದ ಕಾದುವನೋ

ಎಂಬುದಾಗಿ ಚಾರನ ಮುಖೇಣ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಅವರ ಮೇಲೆ ರಣಾಗ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ, ಕಾಂತೆ ಮತಿಗುಣವಂತೆ.

ಪದ

ಕುವರಿಗೆ ಯೌವನ ಕಾಲವಾಗುತ್ತ ಬಂತು
ಗರುಡ ಗಾಂಧರ್ವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ರಮಣಾ ||

ಶಾಂತಾದೇವಿ: ಪ್ರಾಣಕಾಂತ ನಮ್ಮ ಕುಮಾರಿಗೆ ಯೌವನ ಕಾಲವು ಬಂದಂತಾಯಿತು. ಪ್ರಾಯ ಸಮರ್ಥಳಾದ ಕುಮಾರಿಯನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಗರುಡ ಗಾಂಧರ್ವರಿಗೆ ಯಾರಿಗಾದರು ಕೊಟ್ಟು ಲಗ್ನ ಮಾಡಬಾರದೆ ಕಾಂತ ಮತಿ ಗುಣವಂತೆ.

ಪದ

ಇಂದಿನ ದಿನದೊಳು ಸಮರವಾ ಮಾಡಿನ್ನು ಬರುವೆನು
ನಾನಿನ್ನು ತೆರಳು ನೀ ಅರಮನೆಗೆ ||

ಮಾತು: ಹೇ ರಮಣಿ ನಾನು ರಣಾಗ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ಅರಮನೆಗೆ ತೆರಳುವಂಥವಳಾಗೆ ಕಾಂತೆ ಗುಣವಂತೆ.

ಶಾಂತಾದೇವಿ: ಪ್ರಾಣಕಾಂತ ನಿಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಅರಮನೆಗೆ ತೆರಳುತ್ತೇನೆ.

ಭಾಮಿನಿ

ಇತ್ತಲಾ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನು ತನ್ನ ಸತಿಯಾದ
ಶಾಂತಾದೇವಿ ಯೊಡನೆ ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಮಾಡಿ
ಶಾಂತಾದೇವಿಯು ಅರಮನೆಗೆ
ತೆರಳಲಾಗಲಾಕ್ಷಣ ಇತ್ತಲಾ ಪರಮೇಶ್ವರನು
ಮಯಬ್ರಹ್ಮನೊಡನೆ ಸಮರಕೆ
ಹೋಗಬೇಕೆಂದೆನುತ ಬರುತಿರಲಾಗ ||

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಚಾರನೆ ವರ್ತಮಾನವೇನು.

ಚಾರಕ: ಸ್ವಾಮಿ ಮಯಬ್ರಹ್ಮದೇವರೆ ಪರಮೇಶ್ವರ ದೇವರು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬಂದು ದ್ವಾರಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವರು.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಸೇವಕಾ ಬಂದರು ಬರಲಿ ನಾನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಪದ

ಗೌರಿ ವಂದಿತ ಕೇಳು ಸಮರದೊಳ್ ನಿನ್ನನ್ನು
ಹಾರಿಸುವೆ ಶಿರವನ್ನು ನೋಡುವೆ ನಾನೀಗ ಬೇಗ ||

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಯಲವೋ ಶಂಕರ, ಪುನಹ ನನ್ನೊಡನೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವೆಯ ನೀನು ವೋವರನೆ ಬರದೆ ನಿನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ
ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವಂಥವನಾಗೋ ಮಹೇಶ್ವರ.

ಪದ

ನೀನೇ ಶೂರನೆಂದು ಮೂಲೋಕದೊಳಗೆಲ್ಲಾ
ಬಗಳುವೆ ಅಧಮನೆ ನೀನೀಗ ಬೇಗಾ ||

ಈಶ್ವರ: ಯಲವೋ ಅಧಮನಾದ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನೆ ಕೇಳು. ಈ ಮೂರು ಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ನೀನೇ ಶೂರನೆಂದು ನಿನ್ನ ಶೌರ್ಯವನ್ನು
ತೋರಿಸಬೇಡ. ನಿನ್ನ ಶೌರ್ಯ ಸಾಹಸವನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಯದುರಾಗುವಂಥವನಾಗು.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಯಲವೋ ಮಹೇಶ್ವರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಪದ

ನೋಡು ನೋಡೆಲೋ ಅಧಮಾ ನಿನ್ನ ಶೌರ್ಯವ ನಾನು
ಸಮರದೊಳು ನೋಡುವೆ ನಿನ್ನನು ನಾನು ||

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಯಲವೋ ಮಹೇಶ್ವರ, ನಿಮಿಷ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಶಿರವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಕೆಡಹುತ್ತೇನೆ. ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ
ಯದುರಾಗುವಂಥವನಾಗು.

ಪದ

ಯಲವೋ ಬ್ರಹ್ಮನೆ ಕೇಳು ಮಂತ್ರಬಾಣವ ನಾನು
ಬಿಡುವೆನು ಭರದೊಳು ನಾನೀಗ ಬೇಗಾ ||

ಈಶ್ವರ: ಯಲವೋ ಅಧಮನಾದ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನೆ ಕೇಳು. ಇಗೋ ನೋಡು ಒಂದು ಘನತರವಾದ ಮಂತ್ರಬಾಣವನ್ನು ಬಿಡುತ್ತೇನೆ.
ತಡೆದುಕೊಂಡು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಯದುರಾಗುವಂಥವನಾಗು.

ಪದ

ಅಸ್ತ್ರ ಶಸ್ತ್ರ ವಿದ್ಯವನು ಕಲಿಸಿದವನು
ನಾನು ನಿನ್ನ ಶೌರ್ಯವ ನಾನು ನೋಡುವೆ ||

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಯಲವೋ ಮಹೇಶ್ವರ, ನಿನಗೆ ಅಸ್ತ ಶಸ್ತ್ರ ವಿದ್ಯವನ್ನು ಕಲಿಸಿದವನು ನಾನು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿನ್ನ ಬಾಣವು ನನ್ನನ್ನು ಏನು ಮಾಡುವುದು. ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಯದುರಾಗುವಂಥವನಾಗು.

ಪದ

ಯಂದ ಮಾತನು ಕೇಳಿ ಕೋಪವ ಶಿವತಾಳಿ
ಪರ್ವತಾಸ್ತದಿ ನಾನು ಹೊಡೆಯುವೆನೆಂದಾ ||

ಈಶ್ವರ: ಯಲವೋ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನೆ ಕೇಳು ಇದೋ ನೋಡು ಪರ್ವತಾಸ್ತವನ್ನು ಹೂಡಿ ಹೊಡೆಯುತ್ತೇನೆ. ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಯದುರಾಗುವಂಥವನಾಗು.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಛೇ ಭ್ರಷ್ಟ ಹಾಗಾದರೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಯದುರಾಗು.

ಭಾಮಿನಿ

ಇತ್ತಲಾ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನ ಬಾಣದಿಂದ
ಪರಮೇಶ್ವರನು ಮೂರ್ಛಿಸಲಾಗ ಲಾಕ್ಷಣ
ಇತ್ತಲಾ ಕಶ್ಯಪ ಮುನಿಗಳು ಬರುತಿರಲಾಗಾ ||

(ಕಶ್ಯಪ ಋಷಿ ಪ್ರವೇಶ)

ಪದ

ವೇಣು ಗೋಪಾಲ ವೇದ ಮುರಾರಿ
ಭೋಗಿ ಶಯನ ನೇತ್ರದೇವಾ ವೇಣು ಗೋಪಾಲ ||

ಕಶ್ಯಪ: ಯಾರಲ್ಲಿ ಸೇವಕಾ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ನನ್ನ ಕಂದನಾದ ದೇವೇಂದ್ರನನ್ನು ಬರಮಾಡು.

ಚಾರಕ: ಸ್ವಾಮಿ ಕಶ್ಯಪ ಋಷಿಗಳೆ ಈಗಲೇ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ.

ಚಾರಕ: ದೇವೇಂದ್ರ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ.

ದೇವೇಂದ್ರ: ಚಾರನೆ ವರ್ತಮಾನವೇನು.

ಚಾರಕ: ಸ್ವಾಮಿ, ದೇವೇಂದ್ರ ಭೂಪಾಲ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯವರಾದ. ಕಶ್ಯಪ ಮುನಿಗಳು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವಂತೆ ಹೇಳಿರುವರು.

ದೇವೇಂದ್ರ: ಸೇವಕಾ ಈಗಲೇ ಬರುತ್ತೇನೆ.

ದೇವೇಂದ್ರ: ತಂದೆಯವರ ಪಾದಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

ಕಶ್ಯಪ: ಕಂದ ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೇಳು.

ದೇವೇಂದ್ರ: ತಂದೆಯವರ ನನ್ನನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡ ಕಾರಣವೇನು.

ಕಶ್ಯಪ: ಕಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಪದ

ತನೆಯನೆ ಕೇಳು ಕಾಲವ ಕಳೆಯದೆ

ಪೆಂದೋಟಪುರಕೆ ತೆರಳೈ ಬೇಗಾ ||

ಕಶ್ಯಪ: ಮಗು ದೇವೇಂದ್ರ, ಪುರೋಹಿತರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮೀನ ಚೈತ್ರ ತಿಂಗಳು ಕಳೆದು ಹೋಯಿತು. ಕನೈಯ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಆ ಪೆಂದೋಟಪುರಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವಂಥವನಾಗಪ್ಪಾ ಮಗು ದೇವೇಂದ್ರ.

ದೇವೇಂದ್ರ: ತಂದೆಯವರ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಪದ

ಜನಕಾ ಲಾಲಿಸಿ ಕೇಳಿ ವಿನಯದಿಂ ಪೇಳುವೆನು

ಪಯಣವ ಬೆಳಸುವೆ ಕೇಳೈ ಜನಕಾ ||

ದೇವೇಂದ್ರ: ತಂದೆಯವರ, ನಿಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಈಗಲೇ ಆ ಪೆಂದೋಟಪುರಕ್ಕೆ ಸಕಲ ಸಮೂಹವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊರಡುತ್ತೇನೆ.

ದೇವೇಂದ್ರ: ಸೇವಕಾ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಆ ಪೆಂದೋಟಪುರಕ್ಕೆ ರಥವನ್ನು ಹೊಡೆಯುವಂಥವನಾಗು.

ಚಾರಕ: ದೇವೇಂದ್ರ ಭೂಪಾಲ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಆಗಲಿ.

ಪದ

ಬರುವ ದಾರಿಲಿ ಹರಿಹರರು ಮೂರ್ಛೆಯಿಂದ

ಮಲಗಿರುವರು ಇದರ ಪರಿಯ ಪೇಳೈ

ಕಂದಾ ||ನೋಡಲಾರೆ ನೇತ್ರಗಳಿಂದಾ ||

ಕಶ್ಯಪ: ಮಗು ದೇವೇಂದ್ರ, ನಾವು ಬರುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಹರರು ಮೂರ್ಛೆಯಿಂದ ಮಲಗಿರುವ ಕಾರಣವೇನು ಇದರ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸುವನಾಗು.

ದೇವೇಂದ್ರ: ತಂದೆಯವರ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಪದ

ಜನಕ ಲಾಲಿಸಿ ಕೇಳು ವಿನಯದಿಂ
ಪೇಳುವೆ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನೊಡನೆ ಸಮರವ ಮಾಡಿ
ಇವರು ಮೂರ್ಛೆಯಿಂದಲಿ ಈಗ
ಮಲಗಿರುವರು ಜನಕ ಪೇಳುವೆ ||

ದೇವೇಂದ್ರ: ತಂದೆಯವರ ನಂದಿವಾಹನನಾದ ಶಂಕರನು ಗರುಡವಾಹನನಾದ ಹರಿಯು ಆ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನೊಡನೆ ಕಾಡಾ ಕಾಡಾ
ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಿ ಸೋತು ಮೂರ್ಛೆಯಿಂದ ಮಲಗಿರುವರಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆ ಬೇರೆಯಿಲ್ಲವೈ ಜನಕಾ.

ಕಶ್ಯಪ: ಕಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಪದ

ಹರಿಹರರು ಮೂರ್ಛೆಯಿಂದ ಮಲಗಿರುವುದ
ನೋಡಿ ನಾವು ಹೋಗುವುದು ತರವಲ್ಲಾ
ಅಪವಾದ ಬರುವುದು ಕೇಳು ||

ಕಶ್ಯಪ: ಮಗುದೇವೇಂದ್ರ, ಹರಿಹರರು ಮೂರ್ಛೆಯಿಂದ ಮಲಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಹೋದರೆ ನಮಗೆ ಅಪವಾದವು ಬರುವುದು.
ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರನ್ನು ನನ್ನ ಮಂತ್ರಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏಳಿಸಿದರೆ ನಮಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗುವುದು. ನನ್ನ ಮಂತ್ರಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ
ಏಳುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ನೋಡುತ್ತಾ ಯಿರು ಓಂ ಪಟಸ್ವಾಹಾ ಹರಿಹರರ ಮೇಲಕ್ಕೇಳಿರಿ.

ಹರಿಹರರು: ಕಶ್ಯಪಋಷಿಗಳ ನಾವು ಧನ್ಯರಾದೆವು.

ಕಶ್ಯಪಋಷಿ: ಅಯ್ಯ ಹರಿಹರರ ನೀವು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮೂರ್ಛೆಯಿಂದ ಮಲಗಲು ಕಾರಣವೇನು.

ಪದ

ಕಶ್ಯಪ ಮುನಿ ಕೇಳಿ ಪೇಳುವೆ ನಾನೀಗಾ
ನಾರದ ಮುನಿ ಬಂದು ಚಾಡಿ ಹೇಳಿದ ನಮಗೆ
ಅ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನಿಂದ ಯುದ್ಧವ ಮಾಡೀಗ
ಮೂರ್ಛೆಯಿಂದಲಿ ನಾವು ಮಲಗಿದೆವು ದೇವಾ ||

ಈಶ್ವರ: ಕಶ್ಯಪ ರುಷಿಗಳ ನಾರದರು ನಮ್ಮ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಬಂದು ಆ ಪೆಂದೋಟಪುರದ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಓವರ ಕುಮಾರಿ ಇರುವಳು ಆತನು ಸುಮ್ಮನೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲಾ ಆತನಲ್ಲಿ ಖಾಡಾಖಾಡಿ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಿ ಆತನ ಮಗಳನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದನು ಆದ್ದರಿಂದ ಆತನಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಿ ಆತನ ಬಾಣದ ಜ್ವಾಲೆಯನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ಮೂರ್ಚೆಯಿಂದ ಮಲಗಿರುವೆನೈ ಸ್ವಾಮಿ ಕಶ್ಯಪರೆ.

ಕೃಷ್ಣ: ಸ್ವಾಮಿ ಕಶ್ಯಪರೇ, ಚಾಡಿನಾರದನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಿ ಆತನ ಬಾಣದ ಜ್ವಾಲೆಯನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ಮೂರ್ಚೆಯಿಂದ ಮಲಗಿರುವೆನೈ ಸ್ವಾಮಿ ಕಶ್ಯಪರೆ.

ಭಾಮಿನಿ

ಇತ್ತಲಾ ಕಶ್ಯಪರುಷಿಗಳು ಹರಿಹರರುಗಳು ಸಂಭ್ರಮದಿ
ಇರುತಿರಲಾಗಲಾಕ್ಷಣ ನಾರದ ಮುನಿಗಳು ಸಂಭ್ರಮದಿ
ಬರುತಿರಲಾಗಲಾಕ್ಷಣಾ ||

ಪದ

ಹರಿನಾರಾಯಣ ದುರಿತವಿಹಾರಣ
ಕರುಣದಿ ಸಲಹೋ ಯನ್ನ ದೇವಾ
ನಾರಾಯಣನೆಂಬೋ ನಾಮದ ಮಂತ್ರವ
ನಾರದ ಬಿತ್ತಿದ ಧರೆಯೊಳಗೆ ದೇವಾ ದೇವಾ ||

ನಾರದ: ನಾರಾಯಣ ನಾರಾಯಣ ಕಶ್ಯಪ ಮುನಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಹರಿಹರರೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

ಕಶ್ಯಪರು- ಹರಿಹರರು: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೇಳೈ ನಾರದ.

ನಾರದ: ಸ್ವಾಮಿ ಕಶ್ಯಪರೆ ಹರಿಹರ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಪದ

ದೇವ ದೇವ ಇಂದು ನಿಮಗೆ ಬೇಡುವೆ ನಾನು ದೇವಾ
ಕರುಣದಿಂದ ಪಾಲಿಸೆನ್ನ ಬೇಡುವೆನು ದೇವಾ ಪುರೋಹಿತರು
ಹೇಳಿದಂತೆ ಮೀನಚೈತ್ರ ವೆಂಬ ಮಾಸ ಈ ತಿಂಗಳು
ಹೋದ ಮೇಲೆ ಎಂಬ ಶಾಸ್ತ್ರ ಹೇಳಿದರು ಅವರು ದೇವಾ ದೇವಾ ||

ನಾರದ: ಸ್ವಾಮಿ ಹರಿಹರರೆ ಪುರೋಹಿತರು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಲಗ್ನಕ್ಕೆ ಮೀನಚೈತ್ರ ವಳ್ಳೆಯ ದಿವಸವೇ ಅಲ್ಲ. ಈ ತಿಂಗಳು ಹೋದಮೇಲೆ ಯಾವ ಶುಭಾಶುಭ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುವವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿದರೆ ಶಾಸ್ತ್ರದ ವಿಚಾರವು ಗೊತ್ತಾಗುವುದೆಂದು ನಿಮ್ಮಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿದೆನು ನೀವು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಸಂಶಯವನ್ನು ಇಡಬೇಡಿರೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೈ ಸ್ವಾಮಿ ಹರಿಹರರುಗಳೇ.

ಕಶ್ಯಪ: ಅಯ್ಯ ಶಂಕರ ಆ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನ ಮಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಕಂದನಾದ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಬಂದಿರುತ್ತೇನೆ. ಇದು ನಿಮಗೆ ಸಮ್ಮತವೋ ಹೇಗೆ.

ಹರಿಹರರು: ಸ್ವಾಮಿ ಕಶ್ಯಪರೇ ಸೂರ್ಯದೇವನಿಗೆ ಲಗ್ನದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೇಳಿ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು ಮತ್ತು ನಮಗೂ ಸಮ್ಮತವೆ.

ಕಶ್ಯಪ: ಹಾಗಾದರೆ ನೀವುಗಳು ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವರಾಗಿರಿ.

ಈಶ್ವರ: ಕಶ್ಯಪ ಮುನಿಗಳೇ, ಆ ಪಾಪಾತ್ಮನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ನಾವು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಕಶ್ಯಪ: ಶಂಕರ ಕೃಷ್ಣ ಆ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನು ನಿಮ್ಮಗಳನ್ನು ಮ್ಯಾರದೆಯಿಂದ ಕಾಣದೆ ಹೋದರೆ ನನಗೂ ಬೇಡ ಬನ್ನಿ ಹೋಗೋಣ.

ಹರಿಹರರು: ಕಶ್ಯಪರೇ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಆಗಲಿ ಬರುತ್ತೇವೆ.

◆/D◆|:◆◆`◆^~ascii-font-family:Calibri;mso-ascii-theme-font: minor-latin;mso-hansi-font-family:Calibri;mso-hansi-theme-font:minor-latin'>ಪ್ರಾಣಕಾಂತರು ರಗ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಂಬ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಬಂದಿರುತ್ತೇನೆ. ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ನನ್ನ ಸಖೀಮಣಿಯನ್ನು ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರುಮಾಡು.

ಸಖಿ: ಅಣ್ಣಯ್ಯ ಸಾರಥಿ ನಾವು ಧಾರಂದರೆ ಪೆಂದೋಟಪುರವನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸುವ ಮಯಬ್ರಹ್ಮದೇವರಿಗೆ ಪತ್ನಿಯಳಾದಂಥ ಶಾಂತಾದೇವಿಗೆ ಸೇವಕಳಾದಂಥ ಸಖೀಮಣಿಯೆಂದು ತಿಳಿಯಪ್ಪಾ ಸಾರಥಿ ಸಂಧಾನಮತಿ. ಅಣ್ಣಯ್ಯ ಸಾರಥಿ ಈ ವರ ಸಭೆಗೆ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಶಾಂತಾದೇವಿಯು ಕರೆಸಿಕೊಂಡ ಕಾರಣ ಬಾಹೋಣವಾಯಿತು. ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ತೋರಿಸುವಂಥವ ನಾಗಪ್ಪಾ ಮಗು ಬಾಲಕ.

ಸಖಿ: ನಮೋ ನಮೋ ದೊರೆಸಾನಿ ದಿವ್ಯ ಸುಜ್ಞಾನಿ.

ಶಾಂತಾದೇವಿ: ಅಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೆಳು. ಅಮ್ಮಾ ದೊರೆಸಾನಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳಿ.

ಪದ

ಅರಸಿ ನೀ ಕೇಳಮ್ಮಾ ಕರೆಸಿದ ಪರಿಯೇನು
ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಹೇಳಮ್ಮಾ ತಾಯೆ ||

ಸಖಿ: ಅಮ್ಮಾ ದೊರೆಸಾನಿ, ನನ್ನನ್ನು ಇಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕರೆಸಿಕೊಂಡ ಕಾರಣವೇನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಹೇಳುವಂಥವರಾಗಿರಿ.

ಪದ

ಕೆಳಮ್ಮ ಸಖೀಮಣಿಯೆ ಹರುಷದಿಂ ಪೇಳುವೆ
ಪ್ರಾಣಕಾಂತರು ಈಗ ಸಮರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರು ||

ಶಾಂತಾದೇವಿ: ಅಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ, ಪ್ರಾಣಕಾಂತರು ಶಂಕರನೊಂದಿಗೆ ರಣಾಗ್ರವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲಾ. ಅವರನ್ನು
ಮಕ್ಕಳೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರೊಡನೆ ರಣಾಗ್ರವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಮ್ಮಾ
ಸಖೀಮಣಿಯೆ.

ಪದ

ಅರಸಿ ಕೆಳಮ್ಮಾ ವಿವರವೇನಿರುವುದು ಅದರ
ಮರ್ಮವು ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು ತಾಯೆ ||

ಸಖಿ: ಅಮ್ಮಾ ದೊರೆಸಾನಿ, ನಿಮ್ಮ ರಮಾರಮಣರು ರಣಾಗ್ರಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯು ಆಗುವುದಿಲ್ಲಾ. ನೀವು ಎಷ್ಟು
ಮಾತ್ರಕ್ಕೂ ಚಿಂತಿಸಬೇಡಮ್ಮಾ ದೊರೆಸಾನಿ ದಿವ್ಯ ಸುಜ್ಞಾನಿ.

ಶಾಂತಾದೇವಿ: ಅಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಪದ

ರಮಣಾ ನಲ್ಲಿಗೆ ನಾನು ಹೋಗುವೆನಮ್ಮ ಸಖಿಯೆ
ತೆರಳು ನೀ ಅರಮನೆಗೆ ತೆರಳಮ್ಮಾ ಸಖಿಯೆ ||

ಶಾಂತಾದೇವಿ: ಅಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ ನಾನು ಪ್ರಾಣಕಾಂತರಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ಅರಮನೆಗೆ ತೆರಳುವಂಥವಳಾಗಮ್ಮಾ
ಸಖೀಮಣಿಯೆ.

ಸಖಿ: ಅಮ್ಮಾ ದೊರೆಸಾನಿ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಅರಮನೆಗೆ ತೆರಳುತ್ತೇನೆ.

ಭಾಮಿನಿ

ಇತ್ತಲಾ ಶಾಂತಾದೇವಿಯು ತನ್ನ
ಸಖಿಯೊಡನೆ ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಮಾಡಿ
ತನ್ನ ಪತಿಯಾದ ಮಯಬ್ರಹ್ಮದೇವರಲ್ಲಿಗೆ
ಸಂಭ್ರಮದಿ ಬರುತಿರಲಾಗಲಾಕ್ಷಣಾ ||

ಶಾಂತಾದೇವಿ: ಪ್ರಾಣಕಾಂತ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೇಳಿ ಕಾಂತೆ ಮತಿ ಗುಣವಂತೆ. ಹೇ ರಮಣಿ ನೀನು ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿ ಇರುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲು ಕಾರಣವೇನು.

ಸೂರ್ಯವಿವಾಹ

ಸೂರ್ಯದೇವ: ಅಗ್ರಜಾ, ಮಾವಯ್ಯನವರು ಲಗ್ನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಏನೇನು ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವರು.

ದೇವೇಂದ್ರ: ಅನುಜಾ ಲಗ್ನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಭರಣಗಳು ಮಾಂಗಲ್ಯ ವಡವೆಗಳು ರಂಭೆ ಮೇನಕೆ ಕಾಮಧೇನು ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ ಗಂಧ ಕಸ್ತೂರಿ ಮೊದಲಾದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವರು.

ಸೂರ್ಯದೇವ: ಅಗ್ರಜಾ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಆಗಲಿ.

ದೇವೇಂದ್ರ: ಸೇವಕಾ ಪುರೋಹಿತರನ್ನು ಬರಮಾಡು.

ಪುರೋಹಿತ: ನಾರಾಯಣ ನಾರಾಯಣ.

ದೇವೇಂದ್ರ: ಪುರೋಹಿತರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

ಪುರೋಹಿತರು: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೇಳಿ ದೇವೇಂದ್ರ ಭೂಪಾಲ.

ಪುರೋಹಿತ: ಅಯ್ಯ, ದೇವೇಂದ್ರ ಭೂಪಾಲ ನಮ್ಮನ್ನು ಇಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡ ಕಾರಣವೇನು.

ದೇವೇಂದ್ರ: ನಾಳೆಯ ದಿವಸ ನನ್ನ ಅನುಜನಾದ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಲಗ್ನವಿರುವುದು. ನೀವು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಹೊರಡುವಂಥವರಾಗಿರಿ.

ಪುರೋಹಿತ: ದೇವೇಂದ್ರ ಭೂಪಾಲ ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಆಗಲಿ.

ಸೂರ್ಯದೇವ: ತಂದೆಯವರೆ ಲಗ್ನ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ತೊಂದರೆಗಳು ಬಂದಾಗ್ಯೂ ನೀವು ಮನ್ನಿಸಬೇಕೆಂದು ಬೇಡುತ್ತೇನೆ, ತಂದೆಯವರೆ.

ಕಶ್ಯಪ: ಕಂದ ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಆಗಲಿ.

ದೇವೇಂದ್ರ: ಸೇವಕಾ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸೇನಾ ಸಮೂಹವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಪೆಂದೋಟಪುರಕ್ಕೆ ರಥವನ್ನು ಹೊಡೆಯುವನಾಗು.

ಚಾರಕ: ದೇವೇಂದ್ರ ಭೂಪಾಲ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತೇನೆ.

ಭಾಮಿನಿ

ಇತ್ತಲಾ ಕಶ್ಯಪ ಮುನಿಗಳು
ಸಖ ಬಂಧುಗಳನ್ನು ಹರಿಹರರು ಸಹಿತ
ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಬರುವುದು ಕಂಡು
ಮಯಬ್ರಹ್ಮನ ಕುಮಾರಿಯಾದ
ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿಯು ತನ್ನ ತಾಯಿಯಾದ
ಶಾಂತಾದೇವಿಯೊಡನೆ ಸಂಭ್ರಮದಿ ಹೇಳುತಿರಲಾಗಾ ||

ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿ: ತಾಯೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

ಶಾಂತಾದೇವಿ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೇಳಮ್ಮಾ ಮಗಳೆ.

ಪದ

ಮಾತೆಯೆ ಏನಿದು ಆಶ್ಚರ್ಯವು ನೋಡು ಗಗನ
ಮಾರ್ಗದಿ ನೋಡು ಬರುವ ಸಂಭ್ರಮವಾ ||

ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿ: ಅಮ್ಮಾ ಜನನಿ ಗಗನ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನು ನೋಡು ಪರಿಪರಿಯ ಗಾನಗಳು ವಾದ್ಯಗಳು ನಡೆಯಲು
ಕಾರಣವೇನಮ್ಮಾ ತಾಯೆ.

ಪದ

ಕಾಮಧೇನು ಕಲ್ಪ ವೃಕ್ಷ ವಜ್ರಾಯುಧವು
ಕಮಲ ಬಾಂಧವರಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಲಿಹರು ||

ಶಾಂತಾದೇವಿ: ಅಮ್ಮಾ ಜನನಿ ಅಲ್ಲಿ ನೋಡು ಕಾಮಧೇನು ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ ದೇವತಾ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಬರುತ್ತಾ ಇರುವರು. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ
ಕಮಲಬಾಂಧವರಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವರು ಯಾರಾಗಿರಬಹುದಮ್ಮಾ ಜನನಿ.

ಪದ

ಕಮಲ ಬಾಂಧವರಂತೆ ಸುರರನ್ನು ವಡಗೂಡಿ
ಬರುವ ಆತನ ನೋಡು ಪ್ರೇಮದ ಅಳಿಯಾ ||

ಶಾಂತಾದೇವಿ: ಅಮ್ಮಾ ಮಗಳೆ, ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯವರು ಕಮಲ ಬಾಂಧವರಿಗೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಲಗ್ನ ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಮಾತು
ಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಅವರೇ ಅಲ್ಲವೇನಮ್ಮಾ ನಮ್ಮ ಅಳಿಯಂದಿರು.

ಪದ

ಮಾತೆ ಲಾಲಿಸಿ ಕೇಳು ಕಮಲಬಾಂಧವನನ್ನು ಲಗ್ನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ
ಕೇಳಮ್ಮ ತಾಯೆ ಪ್ರೇಮದ ಅಳಿಯಗೆ ಮನೆಯಿಲ್ಲ ಮರವಿಲ್ಲ
ಪರಿವಾರ ಮೊದಲಿಲ್ಲಾ ಬೇಡಮ್ಮ ತಾಯೆ ||

ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿ: ಅಮ್ಮಾ ಜನನಿ ನಾನು ಆತನನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಲಗ್ನವಾಗುವುದಿಲ್ಲಾ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಬೇಕಮ್ಮಾ ತಾಯೆ.

ಪದ

ತಾಯೆ ವಾಕ್ಯವ ನೀನು ಮೀರಿನಡೆದರೆ ಕಂದ
ಧರಣಿಯೊಳ್ ಜನರೆಲ್ಲಾ ನಗುವರು ಕೇಳು ||

ಶಾಂತಾದೇವಿ: ಅಮ್ಮಾ ಮಗಳೆ, ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ಮಾತನ್ನು ಮೀರಿ ನಡೆಯುತ್ತಾಳೆಂದು ಈ ಲೋಕದ ಜನರು ನಗುವುದಿಲ್ಲವೇನಮ್ಮಾ
ಮಗಳೆ ಎಷ್ಟು ಕಾಲವಿದ್ದರು ಮರಣ ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲಾ ಲಗ್ನವಾಗುವುದಿಲ್ಲಾ ಕೇಳಮ್ಮಾ ತಾಯೆ.

ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿ: ಅಮ್ಮಾ ಜನನಿ ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಬಾಳಿದರು ಮರಣವು ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲಾ. ಬಾಳಬೇಕಾದರೆ ಸುಖವಾಗಿ ಬಾಳಬೇಕಮ್ಮಾ ತಾಯೆ.

ಪದ

ತಂದೆಯ ವಾಕ್ಯವ ಮೀರಿ ನಡೆವರೆ ಮಗಳೆ
ಅಪವಾದ ಬರುವುದು ಕೇಳಮ್ಮಾ ಮಗಳೆ ||

ಶಾಂತಾದೇವಿ: ಅಮ್ಮಾ ಮಗಳೆ, ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯವರಾದ ಮಯಬ್ರಹ್ಮದೇವರು ಬಹಳ ಪರಾಕ್ರಮ ಶಾಲಿಗಳು ಎಂದು
ಹೊಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಮೀರಿ ನಡೆದರೆ ಈ ಲೋಕದ ಜನರು ನಗುವುದಿಲ್ಲವೇನಮ್ಮಾ ಮಗಳೆ.

ಪದ

ಮಾತೃ ವಾಕ್ಯವ ನಾನು ಮೀರಿ ನಡೆಯುವಳೆಂದು
ಅಪವಾದ ಬರಲಮ್ಮಾ ಲಗ್ನವು ಬೇಡಾ||

ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿ: ಅಮ್ಮಾ ಜನನಿ ತಂದೆಯವರಿಗೂ ಸಹಾ ಮೀರಿ ನಡೆಯುತ್ತಾಳೆಂದು ಕೋಪಬಂದರು ಬರಲಿ. ಖಂಡಿತವಾಗಿ ನಾನು
ಲಗ್ನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಜನನಿ.

ಶಾಂತಾದೇವಿ: ಅಮ್ಮಾ ಮಗಳೆ, ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯವರೊಡನೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನಮ್ಮಾ ಮಗಳೆ.

ಶಾಂತಾದೇವಿ: ಪ್ರಾಣಕಾಂತ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೆಳೈ ಕಾಂತೆ ಮತಿಗುಣವಂತೆ.

ಪದ

ಕಾಂತ ಲಾಲಿಸಿ ಕೇಳಿ ಪೇಳುವೆ
ನಾನೀಗ ನಿಮ್ಮಯ ಮಗಳು ಭಾನುದೇವನಾ
ಲಗ್ನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ
ಪೇಳುವಳು ರಮಣರೆ ಪೇಳುವಳೀಗಾ ||

ಶಾಂತಾದೇವಿ: ಪ್ರಾಣಕಾಂತರೆ ನಿಮ್ಮ ಮಗಳಾದ ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿಯು ಭಾನುದೇವನನ್ನು ಲಗ್ನವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹಟ ಹಿಡಿದಿರುತ್ತಾಳೆ.
ನೀವಾದರು ಮಗಳಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಬಾರದೆ ಕಾಂತ ಮತಿಗುಣವಂತ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಹೇ ರಮಣಿ ಹಾಗಾದರೆ ನಾನು ಮಗಳಿಗೆ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ನೀನು ಅರಮನೆಗೆ ತೆರಳುವಂಥವಳಾಗೆ ಕಾಂತೆ
ಮತಿಗುಣವಂತೆ.

ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿ: ತಂದೆಯವರ ಪಾದಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೇಳಮ್ಮ ಮಗಳೆ. ಅಮ್ಮಾ ಮಗಳೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಭಾನುದೇವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹ
ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ವಾಗ್ದಾನ ಕೊಟ್ಟಿರುವೆನು. ಲಗ್ನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ವಡವೆ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳನ್ನು ಸಹ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವೆನಮ್ಮ
ಮಗಳೆ.

ಪದ

ವಡವೆ ವಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಏನು ಕಾರಣ ನಮಗೆ
ಪತಿಯೊಳು ಹಿತವಿಲ್ಲ ಲಗ್ನವು ಬೇಡ ||

ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿ: ತಂದೆಯವರ ವಡವೆ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ. ನಿಮ್ಮ ಪ್ರೇಮದ ಅಳಿಯನಿಗೆ ಮನೆ ಇಲ್ಲ ಮರವಿಲ್ಲ
ಇಂಥಾ ಅಳಿಯನನ್ನು ನೋಡಿ ಸಕಲರು ನಗುವುದಿಲ್ಲವೈ ತಂದೆಯವರೆ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಅಮ್ಮಾ ಮಗಳೆ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಮಾತು ಕೊಟ್ಟಿರುವೆನು. ನೀನು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದು
ಸರಿಯಲ್ಲಮ್ಮ ಮಗಳೆ.

ಪದ

ನಿಮಿಷ ಮಾತ್ರದಿ ಆತ ಗೃಹದೊಳಗಿರಲಿನ್ನು
ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ ಕೇಳೈ ಜನಕಾ ||

ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿ: ತಂದೆಯವರೆ ಭಾನುದೇವರಿಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮುಹೂರ್ತ ಸಮಯವಲ್ಲದೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇರಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ನಾನು
ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಅತನನ್ನು ಲಗ್ನವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೈ ತಂದೆಯವರೆ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಭಾನು ನಂದನನಿಗೆ ಓರ್ವಳ ಬಿಡದಂತೆ ಹೇಳುವೆನಮ್ಮ ಮಗಳ ವಚನವ ಮೀರಬೇಡ ಕಂದಾ.

ಪದ

ಅವರ ಜ್ವಾಲೆಯ ನಾನು ತಡೆಯಲಾರೆನು ಜನಕಾ
ಗರುಡ ಗಾಂಧರ್ವರೋಳು ಯಾರು ಇಲ್ಲವೆ ತಂದೆ

ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿ: ತಂದೆಯವರ ಭಾನುದೇವರ ಜ್ವಾಲೆಯನ್ನು ನಾನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತಡೆಯಲಾರೆನು. ನಾನು ಅವರ ಮಾತಿನಂತೆ ನಡೆಯದೆ ಹೋದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಬಿಡುವರು. ನಾನು ಏನು ಮಾಡಲೈ ತಂದೆಯವರೇ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಅಮ್ಮಾ ಮಗಳ ನೀನು ಸಂತೋಷವಾದರೆ ನಿನ್ನ ಪತಿಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿರು ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನನ್ನ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿರು. ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಮ್ಮಾ ಮಗಳೆ.

ಪದ

ನಿಮ್ಮ ವಾಕ್ಯವ ನಾನು ನಡೆಸುವೆನು ಜನಕಾ
ಮಾನಾಭಿಮಾನವು ನಿಮ್ಮದೆ ತಂದೆ ||

ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿ: ತಂದೆಯವರ ನಿಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತೇನೆ ಮುಂದೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆ ಬಂದರು ನೀವೇ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಇಲ್ಲ ತಂದೆಯವರ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಆಗಲಿ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಅಮ್ಮಾ ಮಗಳ ಅರಮನೆಗೆ ತೆರಳುವಂಥವಳಾಗು.

ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿ: ತಂದೆಯವರ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಆಗಲಿ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಹೇ ರಮಣಿ ಸಕಲ ಬಂಧುಗಳು ಬರುವರು. ಲಗ್ನದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸು ವಂಥವಳಾಗು.

ಶಾಂತಾದೇವಿ: ಪ್ರಾಣಕಾಂತರ ಸಕಲ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳೆಲ್ಲ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವುವು.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಶ್ರುಂಗಾರಮಾಡಿಸಿ ಕೇರಿ ಕೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ರಂಗೋಲೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಚಪ್ಪರಕ್ಕೆ ಮುತ್ತಿನ ತೋರಣಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವನಾಗು.

ಮಂತ್ರಿ: ರಾಜೇಂದ್ರ ನಿಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸೇವಕಾ ಪುರೋಹಿತರನ್ನು ಬರಮಾಡು.

ಪುರೋಹಿತ: ರಾಜರ ಮನೆಯೊಳು ಭೋಜನವೆಂದರೆ ಯೋಜನವಾದರು ಹೋಗುವೆವು ಹಪ್ಪಳ ಸಂಡಿಗೆ ವುಷ್ಟಿನಕಾಯ್ತುಳ ಎಪ್ಪತ್ತಾರು ತಿನ್ನುವೆವು ಲಾಡುಗಳಾ ಪೇಣಿಗಳಾ ಎಪ್ಪತ್ತಾದರು ತಿನ್ನುವೆವು ನಾರಾಯಣಾ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಪುರೋಹಿತರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

ಪುರೋಹಿತ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೇಳೈಯ್ಯ ಮಯಬ್ರಹ್ಮದೇವ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಸ್ವಾಮಿ ಪುರೋಹಿತರೆ ಈ ದಿವಸ ಲಗ್ನಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಂಗವಾಗಿ ನಡೆಸುವಂಥವರಾಗಿರಿ.

ಪುರೋಹಿತ: ಮಯಬ್ರಹ್ಮ ದೇವ ಸಕಲ ಸಾಮಾನುಗಳು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವುವೋ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಪುರೋಹಿತರಿಗೆ ಸಕಲ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಂಥವನಾಗು.

ಮಂತ್ರಿ: ರಾಜೇಂದ್ರ ಸಕಲ ಸಾಮಾನುಗಳು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವುವು.

ಭಾಮಿನಿ

ಇತ್ತಲಾ ಕಶ್ಯಪರುಷಿಗಳು ಹರಿಹರರು ಸಕಲಬಂಧುಗಳು
ಕಮಲ ಬಾಂಧವನು ಸಹಿತ ಸಕಲ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನ
ಪಟ್ಟಣದ ದ್ವಾರಬಾಗಿಲೊಳ ಬಂದು ಇರುತಿರಲಾಗಲಾಕ್ಷಣಾ ||

ಕಶ್ಯಪರುಷಿ: ಸೇವಕಾ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸಕಲಬಂಧುಗಳು ಬಂದು ದ್ವಾರಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿಸು.

ಚಾರಕ: ಮಯಬ್ರಹ್ಮ ದೇವರಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಚಾರನೇ ವರ್ತಮಾನವೇನು.

ಚಾರಕ: ಅಪ್ಪೊಂದೆ ನೆಂಟ್ರೆಲ್ಲಾ ಬಂದು ದ್ವಾರಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ ಕಣಪ್ಪೊ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಸೇವಕಾ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಬಂಗಾರದ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪುರದ ಜನರನ್ನು ಮತ್ತು ಸಕಲ
ಬಿರುದಾವಳಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ನಮ್ಮ ಬಂಧುಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವಂಥವನಾಗು.

ಮಂತ್ರಿ: ರಾಜೇಂದ್ರ ನಿಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಈಗಲೇ ಹೋಗಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ.

ಮಂತ್ರಿ: ಸೇವಕಾ ಸಕಲ ಬಿರುದಾವಳಿಗಳನ್ನು ವಾದ್ಯಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಹೊರಡುವಂಥವನಾಗು.

ಚಾರಕ: ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಹೊರಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಂತ್ರಿ: ಸಕಲ ಬಾಂಧವರೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

ಕಶ್ಯಪರುಷಿ-ಹರಿಹರರು: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೇಳೈಯ್ಯ ಮಂತ್ರೀಶಾ.

ಮಂತ್ರಿ: ಸಕಲ ಬಾಂಧವರೆ ನಾನು ತಂದಿರುವ ಬಂಗಾರದ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳುವಂಥವರಾಗಿರಿ.

ಕಶ್ಯಪರು-ಹರಿಹರರು: ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಆಗಲಿ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಸಕಲಬಾಂಧವರೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

ಕಶ್ಯಪರು-ಹರಿಹರರು: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೇಳೈಯ್ಯ ಮಯಬ್ರಹ್ಮದೇವಾ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಸಕಲ ಬಾಂಧವರೆ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸುವಂಥವರಾಗಿರಿ.

ಕಶ್ಯಪರು-ಹರಿಹರರು: ಅಯ್ಯ ಮಯಬ್ರಹ್ಮದೇವಾ ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಆಗಲಿ.

ಶಾಂತಾದೇವಿ: ಅಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ ನನ್ನ ಮಗಳಾದ ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿಗೆ ವಡವೆ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವಂಥವಳಾಗು.

ಸಖಿ: ಅಮ್ಮಾ ದೊರೆಸಾನಿ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆ ವಡವೆ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಪುರೋಹಿತರೆ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸುವಂಥವರಾಗಿರಿ.

ಪುರೋಹಿತರು

ವರನು ಹೀಗೆ ಬರಬೇಕು

ವಧುವು ಹೀಗೆ ಬರಬೇಕು ||

ಮಂತ್ರ

ಶುಭಲಗ್ನ ಸಾವಧಾನ

ಶುಭಮೂರ್ತೆ ಸಾವಧಾನ

ಧನಂ ಧಾನ್ಯಂ ಬಹುಪುತ್ರ ಲಾಭಂ

ಶತಸಂವತ್ಸರಂ ದಂಪತಿ

ದೀರ್ಘಮಾಯುಃ ||

ಪುರೋಹಿತರು: ಸೂರ್ಯ ದೇವಾ ಮಾಂಗಲ್ಯ ಧಾರಣೆ ಮಾಡು.

ಸೂರ್ಯದೇವ: ಪುರೋಹಿತರೆ ಈಗಲೇ ಧರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಅಮ್ಮ ಮಗಳೆ ಸಕಲ ಬಾಂಧವರು ಬಂದಿರುವರು. ನಿನ್ನ ರಮಣನಿಗೆ ಹೂ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಧರಿಸುವಂಥವಳಾಗು.

ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿ: ತಂದೆಯವರೆ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಧರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಪದ

ಸುಂದರಾಂಗನ ಪ್ರೇಮಭಾವದೊಳ್
ಇಂದು ಮುದದಿಂ ಒಲಿಸುವೆ ಕಂತು ಕೊರಳಿಗೆ
ಕಂತು ಪುರುಷಗೆ ಚಂದ್ರಹಾರವ ಹಾಕುವೆ ||

ಸೂರ್ಯದೇವ: ಹೇ ರಮಣಿ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ವರಿಸಿ ನಿನ್ನ ಕೊರಳಿಗೆ ಹಾರವನ್ನು ಹಾಕಿರುತ್ತೇನೆ. ಬಾ ನಾವೀವರರು ಸಂತೋಷದಿಂದ
ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿ: ಪ್ರಾಣಕಾಂತರೆ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಆಗಲಿ.

ಸೋಬಾನ ಪದ:

ಕಲ್ಯಾಣವೆಂಬುದ ಇನ್ನಾರು ಬಲ್ಲರು
ಭೂಮಿಗೆ ಹಿರಿಯ ಬಸವಯ್ಯ ಸೋಬಾನವೆ ಸೋಬಾನ ವೆನ್ನಿರೆ
ಸೋಬಾನ ವೆನ್ನಿರೆ ಸೋಬಾನ ವೆನ್ನಿ ಶುಭವೆನ್ನಿ ಸೋಬಾನವೆ
ಚಿನ್ನದ ಚಪ್ಪರಕೆ ರನ್ನದ ಮಣಿಕಟ್ಟು
ಸೂರ್ಯದೇವನನ್ನು ಕರೆತನ್ನಿ ||ಸೋಬಾನವೆನ್ನಿರೆ ||೩ ||
ಚಿನ್ನದಗಿಂಡಿಯಲ್ಲಿ ರನ್ನದೊಂಬಾಳೆಯಿಟ್ಟ
ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿಯನ್ನೆ ಕರೆತನ್ನಿ ಸೋಬಾನ ||೪ ||
ಮುತ್ತೈದೆರೆಲ್ಲರೂ ಮುತ್ತಿನಾರುತಿ ಮಾಡಿ
ಕನ್ನೆ ಗೌರಮ್ಮನನ್ನೆ ಕರೆತನ್ನಿ ಸೋಬಾನ ||೫ ||
ಅಟ್ಟಹಾಸದಿ ನೀವು ಅಟ್ಟಿ ಹಸೆಗೆ ಬೇಗಾ
ಪನ್ನಗ ಧರ ಶಿವನ ಕರೆತನ್ನಿ ಸೋಬಾನ ವೆನ್ನಿರೆ||

ಹಸೆಗೆ ಕರೆಯುವ ಪದ

ಬಾರೆ ಹಸೆಗೆ ಭಾಮಿನಿ ದುರಿತಾಮಣಿ ವನಜಲೋಚನೇ ಮಾನಿನಿ ||೧ ||
ಬಗೆಬಗೆ ಯಿಂದಲಿ ಭಜಿಸುವೆ ನಿನ್ನನು ನಗಧರನ ಅರಸಿಯೆ
ವನಿತಾಮಣಿ ವನಜಲೋಚನೆ ಮಾನಿನಿ ಬಾರೆ ||೨ ||
ಮಲ್ಲಿಗೆ ಲತೆಗಳು ತಲ್ಲಣಿಸುತ್ತಿರೆ ಕುಲ್ಲ ಲೋಚನೆ ಬಾರೆ ನೀ
ವನಿತಾಮಣಿ ವನಜಲೋಚನೆ ಮಾನಿನಿ ಬಾರೆ
ಹಸೆಗೆ ಭಾಮಿನಿ ವನಿತಾಮಣಿ ವನಜಲೋಚನೆ ಮಾನಿನಿ ||

ಮಂಗಳ

ಮಂಗಳವಾಗಿಹುದೆ ಜಯ ಜಯ ಮಂಗಳವಾಗಿಹುದೆ ||೧ ||
ಕಂಗಳ ಕೊನೆಯೊಳು ಧಳ ಧಳ ಹೊಳೆಯುವ

ತಿಂಗಳ ಬೆಳಕಿನ ತಿಳಿರಸ ವುಕ್ಕುತ ಮಂಗಳವಾಗಿಹುದೆ ಜಯ ||

ಆರು ಚಕ್ರವ ಮೀರಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ದ್ವಾರದೊಳಗೆ ಸೇರಿ
ಸಸರದೊಳು ಪದ್ಮ ಸಿಂಹಾಸನ ಭೂರಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದ
ಪದವಿಯ ಸೇರಲು ||ಮಂಗಳವಾಗಿದೆ ಜಯ ಜಯಾ ||೩ ||
ವಿರತಿ ಎಂಬುವ ಭಕ್ತಿ ಭಕ್ತಿಗೆ ಎರಕವಾಗಿದೆ ಕೈಲಿ
ಯರಡು ವಂದಾಗಿಹ ಇರುಳೆಂಬ ಜೊರೆಯ ವುಂಯಲು
ತಾಮಸ ಕತ್ತಲೆ ಕಳೆಯೊಳು ಮಂಗಳವಾಗಿದೆ
ಜಯ ಜಯಾ ಮಂಗಳವಾಗಿದೆ ಶಿವಶಿವ ಮಂಗಳವಾಗಿದೆ
ಜಯಾ ಜಯ ನಮಃ ಪಾರ್ವತೀಪತೆ ಹರಹರ ಮಹಾದೇವಾ ||

//ಮಂಗಳಮಸ್ತು ||

//ಸೂರ್ಯ ವಿವಾಹ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ||

, "s %E "> ^pan>ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಹೇಳಮ್ಮಾ ತಾಯೆ ||

ಸಖಿ: ಅಮ್ಮಾ ದೊರೆಸಾನಿ, ನನ್ನನ್ನು ಇಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕರೆಸಿಕೊಂಡ ಕಾರಣವೇನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಹೇಳುವಂಥವರಾಗಿರಿ.

ಪದ

ಕೇಳಮ್ಮ ಸಖೀಮಣಿಯೆ ಹರುಷದಿಂ ಪೇಳುವೆ
ಪ್ರಾಣಕಾಂತರು ಈಗ ಸಮರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರು ||

ಶಾಂತಾದೇವಿ: ಅಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ, ಪ್ರಾಣಕಾಂತರು ಶಂಕರನೊಂದಿಗೆ ರಣಾಗ್ರವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲಾ. ಅವರನ್ನು ಮಕ್ಕಳೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರೊಡನೆ ರಣಾಗ್ರವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ.

ಪದ

ಅರಸಿ ಕೇಳಮ್ಮಾ ವಿವರವೇನಿರುವುದು ಅದರ
ಮರ್ಮವು ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು ತಾಯೆ ||

ಸಖಿ: ಅಮ್ಮಾ ದೊರೆಸಾನಿ, ನಿಮ್ಮ ರಮಾರಮಣರು ರಣಾಗ್ರಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯು ಆಗುವುದಿಲ್ಲಾ. ನೀವು ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೂ ಚಿಂತಿಸಬೇಡಮ್ಮಾ ದೊರೆಸಾನಿ ದಿವ್ಯ ಸುಜ್ಞಾನಿ.

ಶಾಂತಾದೇವಿ: ಅಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಪದ

ರಮಣಾ ನಲ್ಲಿಗೆ ನಾನು ಹೋಗುವೆನಮ್ಮ ಸಖಿಯೆ

ತೆರಳು ನೀ ಅರಮನೆಗೆ ತೆರಳಮ್ಮಾ ಸಖಿಯೆ ||

ಶಾಂತಾದೇವಿ: ಅಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ ನಾನು ಪ್ರಾಣಕಾಂತರಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ಅರಮನೆಗೆ ತೆರಳುವಂಥವಳಾಗಮ್ಮಾ ಸಖೀಮಣಿಯೆ.

ಸಖಿ: ಅಮ್ಮಾ ದೊರೆಸಾನಿ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಅರಮನೆಗೆ ತೆರಳುತ್ತೇನೆ.

ಭಾಮಿನಿ

ಇತ್ತಲಾ ಶಾಂತಾದೇವಿಯು ತನ್ನ

ಸಖಿಯೊಡನೆ ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಮಾಡಿ

ತನ್ನ ಪತಿಯಾದ ಮಯಬ್ರಹ್ಮದೇವರಲ್ಲಿಗೆ

ಸಂಭ್ರಮದಿ ಬರುತಿರಲಾಗಲಾಕ್ಷಣಾ ||

ಶಾಂತಾದೇವಿ: ಪ್ರಾಣಕಾಂತ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೇಳೈ ಕಾಂತೆ ಮತಿ ಗುಣವಂತೆ. ಹೇ ರಮಣಿ ನೀನು ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಖವಾಗಿ ಇರುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲು ಕಾರಣವೇನು.

ಸೂರ್ಯದಿವಾಹ

ಭಾಮಿನಿ

ಇತ್ತಲಾ ಕಶ್ಯಪ ರುಷಿಗಳು

ಹರಿಹರರು ಪೆಂದೋಟಪುರಕೆ

ಹೋಗಬೇಕೆಂದೆನುತ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ

ಓರ್ವ ಚಾರಕನ ಕರೆದು ಮಯಬ್ರಹ್ಮನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ

ಹೋಗಿ ಕಶ್ಯಪರುಷಿಗಳು ಬರುವರೆಂದು

ತಿಳಿಸಬಾರೆಂದೆನುತ ನುಡಿದರು ||

ಕಶ್ಯಪ: ಅಯ್ಯ ಸೇವಕಾ ಆ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕಶ್ಯಪರುಷಿಗಳು ನಿಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬರುವರೆಂದು ಜಾಗ್ರತೆ ಹೋಗಿ ತಿಳಿಸು.

ಚಾರಕ: ಸ್ವಾಮಿ ಕಶ್ಯಪರೆ ನಿಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಈಗಲೇ ಹೋಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಚಾರಕ: ಮಯಬ್ರಹ್ಮದೇವರಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಚಾರನೆ ವರ್ತಮಾನವೇನು.

ಚಾರಕ: ಸ್ವಾಮಿ ಮಯಬ್ರಹ್ಮ ದೇವರೆ, ಕಶ್ಯಪ ಮುನಿಗಳು ನಿಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರಂತೆ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಸೇವಕಾ ವಳ್ಳೇದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷ ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಶೃಂಗಾರ ಮಾಡಿಸು.

ಮಂತ್ರಿ: ರಾಜೇಂದ್ರ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಆಗಲಿ.

ಭಾಮಿನಿ

ಇತ್ತಲಾ ಕಶ್ಯಪರು ಹರಿಹರರು

ಆ ಪೆಂದೋಟಪುರಕೆ

ಸಂಭ್ರಮದಿ ಬರುತಿರಲಾಗಾ ||

ಕಶ್ಯಪರು: ಸೇವಕಾ ಆ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕಶ್ಯಪ ರುಷಿಗಳು ದ್ವಾರಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವರೆಂದು ತಿಳಿಸುವನಾಗು.

ಚಾರಕ: ಸ್ವಾಮಿ ಕಶ್ಯಪರುಷಿಗಳೆ ಈಗಲೇ ಹೋಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಚಾರಕ: ಮಯಬ್ರಹ್ಮ ದೇವರಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಚಾರನೆ ವರ್ತಮಾನವೇನು.

ಚಾರಕ: ಸ್ವಾಮಿ ಮಯಬ್ರಹ್ಮ ದೇವರೆ ಕಶ್ಯಪರುಷಿಗಳು ಬಂದು ದ್ವಾರಬಾಗಿಲಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವರು.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಸೇವಕಾ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಬಂಗಾರದ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವನಾಗು.

ಮಂತ್ರಿ: ರಾಜೇಂದ್ರ ನಿಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಈಗಲೇ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ.

ಮಂತ್ರಿ: ಸೇವಕಾ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಬಂಗಾರದ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊರಡುವಂಥವ ನಾಗು.

ಮಂತ್ರಿ: ಕಶ್ಯಪರೆ ಹರಿಹರರೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

ಕಶ್ಯಪರು-ಹರಿಹರರು: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೇಳೈಯ್ಯ ಮಂತ್ರೀಶಾ.

ಮಂತ್ರಿ: ಸ್ವಾಮಿ ಕಶ್ಯಪರೆ ಹರಿಹರರೆ ಈ ಬಂಗಾರದ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳುವಂಥವರಾಗಿರಿ.

ಕಶ್ಯಪರು: ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಈಗಲೇ ಹೊರಡುತ್ತೇವೆ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಕಶ್ಯಪರೆ ಹರಿಹರರೆ ನಿಮಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆವು.

ಕಶ್ಯಪರು-ಹರಿಹರರು: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೇಳೈಯ್ಯ ಮಯಬ್ರಹ್ಮದೇವಾ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಸ್ವಾಮಿ ಕಶ್ಯಪರೆ ಹರಿಹರರೆ ನೀವುಗಳು ನನ್ನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದು ನನ್ನ ಭಾಗ್ಯೋದಯವೇ ಸರಿ. ಬಡವನು ನಡೆಯುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಧನದ ಬಿಂಡಿಗೆಯನ್ನು ಎಡವಿ ಬಿದ್ದಂತಾಯಿತು. ರೋಗದಿಂದ ವ್ಯಾಕುಲನಾದವನು ವೈದ್ಯವನ್ನು ಕಂಡಂತೆ ನಿಮ್ಮ ದರುಷನದಿಂದ ನಾನು ಧನ್ಯನಾದೆನು. ನಮ್ಮನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಪಾಪವೆಂಬ ವ್ಯಕ್ತವು ಕಡಿಮೆ ಹೋಯಿತು. ಈ ಬಂಗಾರದ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವಂಥವರಾಗಿರಿ. ಸ್ವಾಮಿ ಕಶ್ಯಪರುಷಿಗಳೆ ನೀವು ನಂದಿ ವಾಹನನಾದ ಶಂಕರನು ಗರುಡ ವಾಹನನಾದ ಹರಿಯು ಕಲಹಕಂಟಕರಾದ ನಾರದರು ಸಹ ಬಂದ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸುವಂಥವರಾಗಿರಿ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಅಯ್ಯ ಮಯಬ್ರಹ್ಮ ದೇವ. ನನ್ನ ಕಂದನಾದ ಸೂರ್ಯದೇವನಿಗೆ ನಿನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ತಂದು ಲಗ್ನಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ವಂಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಬಂದಿರುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟವೇನು.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಕುಮಾರಿಯನ್ನು ಕೊಡಲು ನನ್ನ ಯತ್ನವೇನಿರುವುದು. ವಿಧಿಬರಹವನ್ನು ಮೀರಿ ನಡೆಯಲು ಯಾರಿಂದ ತಾನೆ ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು. ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಆಗಲಿ. ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಪುರೋಹಿತರನ್ನು ಪಂಚಾಂಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುವಂತೆ ಹೇಳು.

ಮಂತ್ರಿ: ರಾಜೇಂದ್ರ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಕರೆಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಂತ್ರಿ: ಸೇವಕಾ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಪುರೋಹಿತರನ್ನು ಬರಮಾಡು.

ಚಾರಕ: ಸ್ವಾಮಿ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಬರಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಪುರೋಹಿತರು: ಬನ್ನಿರೈಯ್ಯ ಬನ್ನಿರಿ ರಾಮಶಾಸ್ತ್ರಿ ಭೀಮಶಾಸ್ತ್ರಿ ಬನ್ನಿರೈಯ್ಯ ನೀವ್ನಳು.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಪುರೋಹಿತರಿಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

ಪುರೋಹಿತರು: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೇಳೈಯ್ಯ ಮಯಬ್ರಹ್ಮದೇವಾ, ಅಯ್ಯ ಮಯಬ್ರಹ್ಮದೇವ ನಮ್ಮನ್ನು ಇಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕರೆಸಿಕೊಂಡ ಕಾರಣವೇನು.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಸ್ವಾಮಿ ಪುರೋಹಿತರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನನ್ನ ಮಗಳಾದ ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿಯನ್ನು ಕಶ್ಯಪರೆ ಪುತ್ರನಾದ ಸೂರ್ಯದೇವನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಂಚಾಂಗವನ್ನು ನೋಡಿ ದಿನ ವಾರ ನಕ್ಷತ್ರ ಯಾವಾಗ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ನೋಡಿ ಹೇಳುವರಾಗಿರಿ.

ಪುರೋಹಿತರು: ಸ್ವಾಮಿ ಶಾಮಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಬನ್ನಿ ಕೂತುಕೊಳ್ಳಿ ಮೀನ ಮೇಷ ವೃಷಭ ಮಿಥುನ ಕನ್ಯಾ ಏನು ಸ್ವಾಮಿ ಮೀನ ಚೈತ್ರ ಕಳೆದು ಹೋಯ್ತು ನಾಳೆ ದಿವಸ ವೈಶಾಖಶುದ್ಧ ಪಂಚಮಿ ಲಗ್ನ ಪ್ರಶಸ್ತವಾಗಿದೆ. ಈ ಲಗ್ನ ಬಿಟ್ಟೆ ಮುಂದೆ ಆರು ತಿಂಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲಾ ಸ್ವಾಮಿ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಪುರೋಹಿತರೆ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಆಗಲಿ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಅಯ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಇವರಿಗೆ ವುಡುಗೊರೆ ಬಹುಮಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಂಥವನಾಗು.

ಮಂತ್ರಿ: ರಾಜೇಂದ್ರ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಸ್ವಾಮಿ ಕಶ್ಯಪರುಶಿಗಳೆ, ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆ ನಾಳೆ ಪಂಚಮಿ ದಿವಸ ಸಕಲ ಬಂಧುಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಕುಮಾರಿಗೆ ತಕ್ಕ ವಡವೆ ವಸ್ತ್ರಭರಣಗಳನ್ನು ನಾಂಟ್ಯ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವಂಥವರಾಗಿರಿ. ಇಗೋ ಲಗ್ನಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂಥವರಾಗಿರಿ.

ಕಶ್ಯಪ: ಅಯ್ಯ ಮಯಬ್ರಹ್ಮ ಭೂಪಾಲ, ನಿನ್ನಂಥ ವಳ್ಳೆಯ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ನಾನು ಯಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಸಕಲ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಗಮನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಮಯಬ್ರಹ್ಮ.

ಮಯಬ್ರಹ್ಮ: ಸ್ವಾಮಿ ಹರಿಹರರೇ, ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ನಿಮ್ಮ ಪತ್ನಿ ಸಮೇತ ಬಂದು ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕಶ್ಯಪ: ಮಗು ದೇವೇಂದ್ರ ಸೂರ್ಯನು ಲಗ್ನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಈ ಲೋಕವನ್ನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುವೆಯಾರರು.

ದೇವೇಂದ್ರ: ತಂದೆಯವರೆ ನೀವು ಹೇಳುವಂಥ ಮಾತಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆ ತಂದೆ.

ಕಶ್ಯಪ: ಸೇವಕಾ ನನ್ನ ಕಂದನಾದ ಅರ್ಕನನ್ನು ಬರು ಮಾಡು.

ಅರ್ಕ: ಭಲೈ ಮಾನುಷ್ಯನೆ ಹೀಗೆ ಬಾ ಮತ್ತೂ ಹೀಗೆ ಬಾ. ಭಲೈ ಮಾನುಷ್ಯನೆ ನಮ್ಮ ಯದುರಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಭಯವಿಲ್ಲದೆ ಮಾತನಾಡಿಸುವ ಮಾನುಷ್ಯ ನೀ ಧಾರೋ ಹೀಗೆ ಬಾರೋ. ಭಲೈ ಸಾರಥಿ ನಾವು ಧಾರಂದರೆ ಸುರ ನರ ಗರುಡ ಗಾಂಧರ್ವರೊಳ್ ಹೊಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಕಶ್ಯಪರ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯಳಾದ ಅದಿತಿದೇವಿಯ ಗರ್ಭಾಂಬುಧಿಯೊಳ್ ಜನಿಸಿ ಧನುರ್ವಿದ್ಯೆ ನಿಪುಣನಾದ ಅರ್ಕದೇವನೆಂದು ತಿಳಿಯಲೈ ಸೇವಕಾ ಭಯತ್ಯಣ ಪಾವಕ. ಭಲೈ ಸಾರಥಿ ಈ ವರ ಸಭೆಗೆ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ತಂದೆಯವರಾದ ಕಶ್ಯಪ ಮುನಿಗಳು ಕರೆಸಿದ ಕಾರಣ ಬಂದಿರುತ್ತೇನೆ. ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ತೋರಿಸುವಂಥವನಾಗು.

ಅರ್ಕ: ತಂದೆಯವರ ಪಾದಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

ಕಶ್ಯಪ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೇಳೈ ಕಂದಾ ನನ್ನ ಮನಕಾನಂದ.

ಅರ್ಕ: ತಂದೆಯವರೆ ನನ್ನನ್ನು ಇಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕರೆಸಿಕೊಂಡ ಕಾರಣವೇನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಪೇಳುವಂಥವರಾಗಿರಿ.

ಕಶ್ಯಪ: ಕಂದನಾದ ಅರ್ಕನೆ ಕೇಳು. ನಿನ್ನನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನಿನ್ನ ಅಗ್ರಜನಾದ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ಲಗ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವನು ಬರುವವರೆವಿಗೂ ಅವನ ರಥವನ್ನು ಹೊಡೆಯುವವನಾಗು.

ಅರ್ಕ: ತಂದೆಯವರೆ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಪದ

ತಂದೆ ಲಾಲಿಸಿ ಕೇಳಿ ನೀಚಕಾರ್ಯವ ನಾನು
ಮಾಡುವದಿಲ್ಲ ಜನಕ ಪೇಳುವೆ ನಾನು ||

ಅರ್ಕ: ತಂದೆಯವರೆ, ಆ ನೀಚರಾದ ಅಷ್ಟಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಜೀವಿಸಲಾರೆನು. ಈ ಕಾರ್ಯವು ನನ್ನಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆ, ತಂದೆಯವರೇ.

ಪದ

ಜನಕನ ವಚನವ ಭೇ ಹುಸಿಯ ಮಾಡುವೆ
ನೀನು ಹಿಡಿ ಹಿಡಿ ಶಾಪವ ||ಭೇ ||
ಕೊಡುವೆನು ನಿನಗೇ ಮರ್ಕಟ ಜನ್ಮವನೆತ್ತಿ
ಪರಿಪರಿ ||ಕಷ್ಟವ ಪಡಬೇಕು ಅರ್ಕನೇ ||

ಕಶ್ಯಪ: ಭೇ ಪಾಪಿಯಾದ ಅರ್ಕನೆ ಕೇಳು. ನಿನ್ನ ನುಡಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದಾಕ್ಷಣವೇ ನಿನ್ನನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೆನು ಮನ್ನಿಸಿರುವೆನು. ಭೇ ಪಾಪಿ ನೀನು ಕಪಿಜನ್ಮವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಗೆಡ್ಡೆ ಗೆಣೆಸು ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲುಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಜೀವಿಸು ಹೋಗು. ಮುಖವನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಡ,

ಅರ್ಕ: ಹಾ ಕೆಟ್ಟೆನು ಕೆಟ್ಟೆನು ತಂದೆಯವರೆ ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಪದ

ಕ್ಷಮಿಸೆನ್ನಪರಾಧವ ತಂದೆ ಕಶ್ಯಪ ಮುನಿಯೆ
ಕೊಟ್ಟ ಶಾಪವ ನಾನು ಸೈಸಲಾರೆನು ಜನಕಾ ||
ತಿಳಿಯದೆ ಮಾಡಿದ ಅಪರಾಧವನ್ನು
ನೀವು ಮನ್ನಿಸಬೇಕು ಜನಕ ಬೇಡುವೆ ನಾನು ||

ಅರ್ಕ: ಅಯ್ಯೋ ತಂದೆಯವರೆ ನಾನು ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಮಾಡಿದ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮನ್ನಿಸಬೇಕು. ನೀವು ಕೊಟ್ಟ ಶಾಪವು ಯಾವಾಗ ವಿಮೋಚನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಶಾಂತರೀತಿಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕೆ, ತಂದೆಯವರೆ.

ಕಶ್ಯಪ: ಯಲವೋ ಅರ್ಕನೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು.

ಪದ

ಕೊಟ್ಟ ಶಾಪವು ನಿನಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ತ್ರೇತಾಯುಗದಲ್ಲಿ
ಕೇಳು ನೀನು ಶ್ರೀಹರಿಯು ರಾಮಾವತಾರವ ಎತ್ತುವನು
ಕೇಳು ಕೇಳೈಯ್ಯ ನೀನು ಆತನ ಸೇವೆಯ
ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನಿನಗೆ ಶಾಪವಿಮೋಚನೆ ಆಗುವದೈಯ್ಯೆ ||

ಕಶ್ಯಪ: ಯಲವೋ ಅರ್ಕನೆ ಕೇಳು. ನಿನ್ನ ಶಾಪವು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ನಾರಾಯಣನು ರಾಮ ಅವತಾರವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ
ನೀನು ಆತನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರು. ಆಗ ನಿನ್ನ ಶಾಪವು ವಿಮೋಚನೆ ಆಗುವುದು. ಆವಾಗ ನಿನಗೆ ಸುಖವುಂಟಾಗುವುದು ಮತ್ತು
ಆವಾಗ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಅರ್ಕನೆಂದು ಕರೆಯುವರು. ಹೋಗು ಮುಖವನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಡ.

ಪದ

ಗತಿ ಯಾರು ನನಗಿನ್ನು ಪರದೇಶಿಯಾದೆನು
ಸೈರಿಸಲಾರೆನು ದೇವಾ ಸೈರಿಸಲಾರೆನು ನಾನು ದೇವಾ ||

ಅರ್ಕ: ಅಯ್ಯೋ ದೈವವೆ. ನಾನು ಅರಿಯದೆ ಮಾಡಿದ ಅಪರಾಧಕ್ಕೆ ತಂದೆಯವರು ಶಾಪವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರಲ್ಲಾ. ಅಯ್ಯೋ ವಿಧಿಯೆ ನಾನು
ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸೈರಿಸಲಾರೆನು.

ಪದ

ತಂದೆಯು ಮಗನಿಗೆ ಶಾಪವ ಕೊಟ್ಟರು
ಎಂಬ ವಾರ್ತೆಯಾ ನಾನು ಎಂತು ಸೈರಿಸಲೀಗಾ
ಲೋಕದ ಅಪವಾದವ ಸೈರಿಸಲಾರೆನು ದೇವಾ
ಮನ್ನಿಸಿ ಕಾಪಾಡು ಕಾಪಾಡು ದೇವಾ ||

ಅರ್ಕ: ಅಯ್ಯೋ ತಂದೆಯು ಮಗನಿಗೆ ಶಾಪವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆಂಬ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಈ ಮೂರು ಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲಾ. ಅಯ್ಯೋ
ದೈವವೆ ನಾನು ಹ್ಯಾಗೆ ಮುಖವನ್ನು ತೋರಿಸಲಿ. ನನ್ನ ಕಷ್ಟವನ್ನು ನೀನೇ ಕಾಪಾಡಬೇಕೈ ಯೀಶಾ ಮಹೇಶಾ.

ಭಾಮಿನಿ

ಇತ್ತಲಾ ಕಶ್ಯಪ ಮುನಿಗಳು ಕಂದನಾದ ಅರ್ಕನಿಗೆ
ಶಾಪವ ಕೊಡಲಾಗಲಾಕ್ಷಣ ಇತ್ತಲಾ ಕಂದನಾದ
ತಪನನ್ನು ಕರೆಸಬೇಕೆಂದು ಸಂಭ್ರಮದಿ ನುಡಿಯುತ್ತಿರಲಾಗಾ ||

ಕಶ್ಯಪ: ಸೇವಕಾ ನನ್ನ ಕಂದನಾದ ತಪನನ್ನು ಬರ ಮಾಡು.

ತಪ: ಭಲೈ ಮಾನುಷ್ಯನೆ ಹೀಗೆ ಬಾ ಮತ್ತೂ ಹೀಗೆ ಬಾ ಭಲೈ ಮಾನುಷ್ಯನೆ ನಮ್ಮ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಂತು ಕಟುಕರ ಭಯವಿಲ್ಲದೆ ಮಾತನಾಡಿಸುವ ಮಾನುಷ್ಯ ನೀ ಧಾರೋ ಹೀಗೆ ಬಾರೋ. ಭಲೈ ಸಾರಥಿ ನಾವು ಧಾರಂದರೆ ಸಪ್ತರುಷಿಗಳೋಳ್ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ಕಶ್ಯಪ ಮುನಿಗಳ ಪುತ್ರನಾದ ತಪನೆಂದು ತಿಳಿಯುವಂಥವನಾಗು. ಭಲೈ ಸಾರಥಿ ಈ ವರ ಸಭೆಗೆ ಬಂದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ತಂದೆಯವರಾದ ಕಶ್ಯಪ ಮುನಿಗಳು ಕರೆಸಿಕೊಂಡ ಕಾರಣ ಬಾಹೋಣವಾಯ್ತು. ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ತೋರಿಸುವಂಥವನಾಗು.

ತಪ: ತಂದೆಯವರ ಪಾದಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

ಕಶ್ಯಪರುಷಿ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೇಳ್ಳೆ ಕಂದ.

ತಪ: ತಂದೆಯವರ ನನ್ನನ್ನು ಇಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ಕರೆಸಿಕೊಂಡ ಕಾರಣವೇನು. ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಹೇಳುವಂಥವರಾಗಿರಿ.

ಪದ

ಕೇಳೈ ಕುವರನೆ ನಾಳೆಯದಿವಸ ಕಂದ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ
ಲಗ್ನವ ಮಾಡಬೇಕು ಕೇಳೈಯ್ಯ ನೀನು
ನಾವು ಬರುವ ಪರಿಯಂಥ ರಥವನ್ನು
ನಡೆಸಬೇಕೈಯ್ಯ ನಡೆಸಬೇಕು ಕಂದಾ ||

ಕಶ್ಯಪ: ಮಗು ತಪನೆ, ನಿನ್ನ ಅಗ್ರಜನಾದ ಸೂರ್ಯನಿಗೆ ನಾಳೆ ದಿವಸ ಲಗ್ನಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು. ನಾವು ಬರುವವರೆವಿಗೂ ಆತನ ರಥವನ್ನು ನೀನು ನಡೆಸುವನಾಗಪ್ಪಾ ಕಂದಾ.

ತಪ: ತಂದೆಯವರ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಪದ

ನಿಮ್ಮ ವಾಕ್ಯವ ನಾನು ನಡೆಸುವೆನು
ನಾ ಜನಕಾ ಅಷ್ಟಗ್ರಹಗಳ ಬಾಧೆಯ ನಾನು
ಸೈಸಲಾರೆನು ಜನಕ ಪಾಲಿಸಿ ವರವನ್ನು
ಬೇಡುವೆ ನಾ ಜನಕಾ ಬೇಡುವೆ ನಾನು ||

ತಪ: ತಂದೆಯವರ, ಭಾನುದೇವನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಸಂಚಾರ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಗ್ರಹಗಳ ಪೈಕಿ ಬುಧ ರಾಹು ಕೇತುಗಳಿಂದ ತೊಂದರೆಯು ಬರುವುದು. ಅವನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕಳಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯು ನನಗಿಲ್ಲಾ. ನನಗೆ ಆಶೀರ್ವರದಿಸಿ ಕಳಿಸಬೇಕೈ ತಂದೆಯವರೇ.

ಪದ

ಪೆಂದೋಟ ಪುರದಿಂದ ಬರುವ ಪರಿಯ ತೊಂದರೆ
ಬರದಂತೆ ಕೊಡುವೆನು ವರವಾ ಭೀತಿಯ
ಪಡಬೇಡ ಕೊಡುವೆನುವರವಾ ಹೊರಡೈಯ್ಯ
ಕಂದಾ ಹೊರಡೈಯ್ಯ ನೀನು ||

ಕಶ್ಯಪ: ಕಂದ ನಾವು ಲಗ್ನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಂಡು ಬರುವವರೆವಿಗೂ ನಿನಗೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಬಾರದಂತೆ ವರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಹೋಗುವನಾಗು.

ತಪ: ತಂದೆಯವರೆ ಅಗ್ರಜನಾದ ಅರ್ಕನನ್ನು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಕಳಿಸಿರುವಿರಿ. ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಪೇಳುವಂಥವರಾಗಿರಿ.

ಪದ

ಕೇಳೈ ಕಂದ ಹೇಳಿದ ಕಾರ್ಯವಾ
ಭಂಗ ಮಾಡಿದ ಅವನು ಕೇಳೈಯ್ಯ ನೀನು
ಕೊಟ್ಟೆನು ಶಾಪವ ಕಪಿಜನ್ಮವ
ಅವಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವೆನು ಕೇಳು ಕೇಳೈಯ್ಯ ಕಂದಾ ||

ಕಶ್ಯಪ: ಕಂದ ನಿನ್ನ ಅಣ್ಣನಾದ ಅರ್ಕನಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದೆನು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವನು ಯದುರು ವೃತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ನನಗೆ ಕೋಪಬಂದು ಕಪಿಜನ್ಮವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಗೆಡ್ಡೆ ಗೆಣಿಸು ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲುಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಜೀವಿಸು ಎಂದು ಶಾಪವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವೆನು.

ಪದ

ತಂದೆಯು ಮಗನಿಗೆ ಶಾಪವ ಕೊಡುವರೆ
ಅಪವಾದ ಬಂದೀತು ಕೇಳೈ ಜನಕಾ ||

ತಪ: ಅಯ್ಯೋ ತಂದೆಯವರೆ, ತಂದೆಯು ಮಗನಿಗೆ ಶಾಪವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆಂಬ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ನಾನು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲಾ. ನನ್ನ ಅಗ್ರಜನಾದ ಅರ್ಕನನ್ನು ತೋರಿಸುವಂಥವರಾಗಿರಿ. ಆ ರಾಮ ಕಾರ್ಯವ ಮಾಡಿದ ಮೇಲಿನ್ನು ಪುನರಪಿ ಜನ್ಮವ ಎತ್ತಿ ಬರುವನು.

ಕಶ್ಯಪ: ಕಂದನಾದ ತಪನೆ ಕೇಳು. ನಿಮ್ಮ ಅಗ್ರಜನಾದ ನಾರಾಯಣನು ರಾಮ ಅವತಾರವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವನು. ಆವಾಗ ಅವನ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅವನ ಶಾಪವು ಹೋಗಿ ಸುಖದಿಂದ ಪುನಹ ಬರುವನು. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀನು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಅಣ್ಣನಾದ ಸೂರ್ಯನನ್ನು ಕಳಿಸುವಂಥವನಾಗು.

ತಪ: ತಂದೆಯವರೆ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಆಗಲಿ.

ಭಾಮಿನಿ

ಇತ್ತಲಾ ಕಶ್ಯಪರ ಪುತ್ರನಾದ ತಪನು ತಂದೆಯಿಂದಾಶೀರ್ವಾರದವಂ
ಕೈಕೊಂಡು ಸೂರ್ಯದೇವನ ಕಳಿಸಬೇಕೆಂದೆನುತ
ಸಂಭ್ರಮದಿ ಬರುತಿರಲಾಗಲಾಕ್ಷಣಾ ||

ತಪ: ಅಗ್ರಜಾ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

ಸೂರ್ಯದೇವ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೇಳೈ ತಮ್ಮಾ ಅನುಜಾ.

ತಪ: ಅಗ್ರಜಾ ನಿಮ್ಮ ಆಶೀರ್ವಾರದದಿಂದ ನಾನು ಧನ್ಯನಾದೆನು.

ಸೂರ್ಯದೇವ: ಅನುಜ ನೀನು ಬಂದ ವಿಚಾರವೇನು.

ತಪ: ಅಗ್ರಜ, ತಂದೆಯವರು ಪೆಂದೋಟಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ನೀವು ಬರುವವರೆಗೂ ನಿಮ್ಮ ರಥವನ್ನು
ನಡೆಸುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಹೊರಡಬೇಕೈ ಅಗ್ರಜಾ.

ಸೂರ್ಯದೇವ: ಅನುಜ ಅಗ್ನಿಯೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಿರೀಟವನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ದುಷ್ಟ ಗ್ರಹಗಳ ನೆರಳು ಬೀಳದಂತೆ ಸಂಚಾರ ಮಾಡು.

ತಪ: ಅಗ್ರಜ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಆಗಲಿ.

ಸೂರ್ಯದೇವ: ಸೇವಕಾ, ಅನುಜನಿಗೆ ಅನುಭವವಿಲ್ಲವಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೇಮಿಸಿರುತ್ತೇನೆ ನೀನು ವುಪಾಯದಿಂದ ರಥವನ್ನು
ಹೊಡೆಯುವನಾಗು.

ಭಾಮಿನಿ

ಇತ್ತಲಾ ಸೂರ್ಯದೇವನು ತನ್ನ ಅನುಜನಾದ
ತಪನಿಗೆ ರಥದ ಕಾರ್ಯವ ನೇಮಿಸಿ
ತನ್ನ ತಂದೆಯವರಾದ ಕಶ್ಯಪ ಮುನಿಗಳ
ನೋಡಬೇಕೆಂದೆನುತ ಸಂಭ್ರಮದಿ ಬರುತಿರಲಾಗ ||

ಸೂರ್ಯದೇವ: ತಂದೆಯವರ ಪಾದಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಕರಿಸುವೆನು.

ಕಶ್ಯಪ: ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೇಳೈ ಕಂದ ಸೂರ್ಯದೇವ.

ಸೂರ್ಯದೇವ: ತಂದೆಯವರೆ ನಿಮ್ಮ ಆಶೀರ್ವಾರದದಿಂದ ನಾನು ಧನ್ಯನಾದೆನು.

ಕಶ್ಯಪ: ಕಂದ, ನಿನ್ನ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಪೆಂದೋಟಪುರದ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನ ಮಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿರುವೆನು. ದೇವೇಂದ್ರನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು
ಬರುವೆ ನಾನು.

ಸೂರ್ಯದೇವ: ತಂದೆಯವರೆ ನಿಮ್ಮ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಆಗಲಿ. ಸೇವಕಾ ದೇವೇಂದ್ರ ಭೂಪಾಲನನ್ನು ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬರಮಾಡು.

ಪದ

ಅನುಜಾ ಲಾಲಿಸಿ ಕೇಳು

ವಿನಯದಿಂ ಪೇಳುವೆ ಆ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನೊಡನೆ

ಹರಿಹರರುಗಳೆಲ್ಲಾ ಯುದ್ಧವ ಮಾಡಿ ಅವರು

ಮೂರ್ಛೆಯಿಂದಲಿ ಮಲಗಿದ್ದರು ಕೇಳು ||

ದೇವೇಂದ್ರ: ಅನುಜನಾದ ಸೂರ್ಯನೆ ಕೇಳು ತಂದೆಯವರು ನಾನು ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಆ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನೊಡನೆ ಖಾಡಾ ಖಾಡಿ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡಿ ಹರಿಹರರು ಮೂರ್ಛೆಯಿಂದ ಮಲಗಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ಕಂಡು ಸಂತೈಸಿ ಅವರು ನಾವು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋದವು. ಆ ಮಯಬ್ರಹ್ಮನು ನಮ್ಮಗಳನ್ನು ಬಂಗಾರದ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದನು. ಆವಾಗ ನಾವು ನಿನ್ನ ಕುಮಾರಿಯಾದ ಸಂಜ್ಞಾದೇವಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸೂರ್ಯ ನಾರಾಯಣನಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದೆವು. ಅದಕ್ಕೆ ವಪ್ಪಿ ಪುರೋಹಿತರನ್ನು ಕರೆಸಿ ನಾಮ ನಕ್ಷತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿಸಿ ಲಗ್ನಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವನೈ ಅನುಜಾ.

***